

T.C.
KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ ve EDEBİYATI ANABİLİM DALI

**TÜRK HALK ŞİİRİ ANTOLOJİLERİ
BİBLİYOGRAFYASI**

HAKAN TIKDEMİR

YÜKSEK LİSANS TEZİ

DANIŞMAN

PROF. DR. EYÜP AKMAN

KASTAMONU 2019

T.C.
KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**TÜRK HALK ŞİİRİ ANTOLOJİLERİ
BİBLİYOGRAFYASI**

HAKAN TIKDEMİR

DANIŞMAN
PROF. DR. EYÜP AKMAN

KASTAMONU-2019

TEZ ONAYI

Hakan TIKDEMİR tarafından hazırlanan “**Türk Halk Şiiri Antolojileri Bibliyografyası**” adlı tez çalışması aşağıdaki jüri üyeleri önünde savunulmuş ve oy birliği / oy çokluğu ile Kastamonu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü **Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı**’nda **YÜKSEK LİSANS TEZİ** olarak kabul edilmiştir.

Danışman

Prof. Dr. Eyüp AKMAN

Kastamonu Üniversitesi

Jüri Üyesi

Prof. Dr. Ali YAKICI

Gazi Üniversitesi

Jüri Üyesi

Dr. Öğr. Üyesi Ali Osman ABDURREZZAK

Kastamonu Üniversitesi

03.05/2019

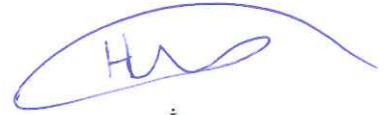
Enstitü Müdürü

Prof. Dr. Cevdet YAKUPOĞLU

TAAHHÜTNAME

Tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada bana ait olmayan her türlü ifade ve bilginin kaynağına eksiksiz atıf yapıldığını bildirir ve taahhüt ederim.

İmza

Hakan TIKDEMİR

ÖZET

Yüksek Lisans Tezi

TÜRK HALK ŞİİRİ ANTOLOJİLERİ BİBLİYOGRAFYASI

Hakan TIKDEMİR

Kastamonu Üniversitesi

Sosyal Bilimler Enstitüsü

Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı

Danışman: Prof. Dr. Eyüp AKMAN

Antoloji; şâirlerin, yazarların veya bestecilerin eserlerinden alınmış seçme parçalardan meydana gelen yapıttır. Antolojiler, oluşturuldukları zamandan itibaren her alanda önemli görevler üstlenmişlerdir.

“Türk Halk Şiiri Antolojileri Bibliyografyası” adlı tezimizde, âşıklık geleneğine bağlı şâirlerin yer aldığı antolojiler ele alınmıştır. “Giriş” kısmında; antoloji terimi açıklanmıştır. İki bölümden oluşan tezimizin birinci bölümünde; Batı Edebiyatında antoloji, Türk Edebiyatında antoloji, Türk halk şiiri ve halk şiiri antolojileri, çalışmamızda faydalandığımız antolojiler hakkında bilgiler verilmiştir, ikinci bölümde; toplam 44 halk şiiri antolojisindeki şâir ve şiirler belirlenmiştir. “İndeks” kısmında, tezimize alınan antolojilerdeki şâirlere kolay ulaşılması için şâir adları indeksi hazırlanmıştır. Elde edilen bilgiler tezin “Sonuç” kısmında verilmiştir. “Kaynakça” kısmında ise, tezin konusu olan antolojiler ve hazırlık aşamasında yararlanılan bütün kitap ve makaleler belirtilmiştir.

Tezimiz, halk şiiri alanında yapılacak çalışmalar için araştırmacıların elinin altında bulunması gereken temel kaynak niteliğinde olmuştur.

Anahtar Kelimeler: Türk Halk Şiiri, Antoloji, Bibliyografya

2019, 992 sayfa

Bilim Kodu: ...

ABSTRACT

MSc. Thesis

BIBLIOGRAPHY OF TURKISH FOLK POETRY ANTHOLOGIES

Hakan TİKDEMİR

Kastamonu University

Institute for Social Science

Department of Turkish Language and Literature

Supervisor: Prof. Dr. Eyüp AKMAN

Anthology is a work composed of selected pieces taken from the works of poets, writers or composers. Anthologies have taken on important tasks in every field since they were created.

In our thesis we titled as The Bibliography of Turkish Folk Poetry Anthologies, we have given the bibliographic information of anthologies about the poetry of poets that were in the *âşıklık* tradition, some kind of minstrelsy in Turkish cultural history. In “Introduction”, the term anthology is explained. In the first part; anthology in Western Literature , anthology in Turkish Literature, folk poetry and folk poetry anthologies, information about the anthologies taken as the main source of our thesis is given. In Bibliography part of the second part, a total of 44 folk poetry anthologies were given, the poets and poems included in the content were identified. In “İndeks” section, an index of poet names was created for an easy access to the poets in the anthologies we included in our thesis. The conclusive information reached was given in “Conclusion” of the thesis. In “Bibliography” section, the anthologies that are the subject of the thesis and all the books and articles used in the preparation process are listed. Our thesis is one of the main sources that should be at hand for researches in the field of folk poetry.

Key Words: Turkish Folk Poetry, Anthology, Bibliography

2019, 992 Pages

Science Code:

ÖN SÖZ

Bu tez, Cumhuriyet Dönemi’nde latin harfleri ile tertip edilen Türk halk şiiri antolojilerinin incelenmesinden meydana gelmiştir. Halk şiiri ve antolojisi adı altında günümüze kadar pek çok eser verilmiştir. Oluşturulan bu eserlerin bir bütün halinde sunulması, halk şâirlerine ve şiirlerine ulaşılması bakımından kolaylık sağlayacaktır.

Tezimize kaynaklık edebilecek eserlerin seçiminde birçok ölçüt kullanılmıştır. Tezimiz, Türk dünyasındaki halk şiiri antolojilerinin tamamını sığdırmak mümkün olmayacağı için Anadolu coğrafyası içinde oluşturulan halk şiiri antolojileri ile sınırlandırılmıştır. Anadolu sahasında oluşturulmuş “Türk Halk Şiiri Antolojisi” ve “Halk Şiiri Antolojisi” adı altındaki eserlerin tamamı tezimizin temel kaynakları olmuştur. Bu eserlerin yanında ismi “Türk Halk Şiiri Antolojisi” veya “Halk Şiiri Antolojisi” olmasa da; farklı isimle oluşturulmuş antolojiler göz ardı edilmemiş, tezimize dâhil edilmeye çalışılmıştır. Tezimizde bu ölçütlere uygun toplam 44 halk şiiri antolojisine yer verilmiş, içeriğindeki şâir ve şiirler belirlenmiştir.

Antolojilerdeki şâir ve şiirlerin seçiminde kullandığımız ölçüt ise sadece “Âşık Edebiyatı” geleneğine uygun yazan şâirler ve yazılan şiirler olmuştur. Ayrıca, âşıklık geleneğine bağlı olup da anadolu sahası dışında kalan diğer Türk halk şâirlerinin şiirleri de tezimize alınmıştır. Bu geleneğin dışında kalan “Anonim Edebiyat” ve “Tekke-Tasavvufi Edebiyat” geleneği içerisinde oluşturulan mahsüller tezimizin dışında kalmıştır. Bu ölçüt ile birlikte karşımıza çıkan problemlerden ilki; halk şâirlerinin tekke şâiri mi yoksa saz şâiri mi olduğunun tespitidir. Tekke şiiri antolojileri de incelenerek hangi şâirin en çok hangi gelenek içerisinde yer aldığı göz önünde bulundurulmuş, buna uygun biçimde antolojilerdeki şâir seçiminde gerekli hassasiyet gösterilmiştir.

Antolojilerde olup da âşıklık geleneği dışında kabul ettiğimiz halk şâirleri, tezimizin birinci bölümündeki “Çalışmamızda Faydalandığımız Antolojiler Hakkında Bilgiler” başlığı altında verilmiştir.

Temel kaynak olarak alınan antolojiler, ilk basım tarihleri dikkate alınarak sıralandırılmıştır. Her antolojinin bibliyografik künyesi dipnotlarda verilmiştir. Bazı dipnotlarda; şiirlerin antolojilerin kaçınıcı basımından alındığı belirtilmiştir.

Tezimizde, şâirlerin bahsi geçen antolojilerdeki bütün şiirlerinin ilk dörtlükleri, ilk bentleri veya ilk beyitleri verilmiştir. Bu dörtlükler, bentler ve beyitler kendi aralarında numaralandırılmıştır.

Şâirlerin yaşamı hakkındaki bilgiler, oluşturulan şâir adları indeksi dikkate alınarak hazırlanmıştır. Bir şâirin adının geçtiği ilk antolojide, hayatı hakkında kısaca bilgi verilip ardından o antolojide yer alan şiirlerinin ilk dörtlükleri, ilk bentleri veya ilk beyitleri belirlenmiştir. Bahsi geçen şâirin daha sonra adının geçtiği antolojilerde ise hayatı hakkında tekrar bilgi verilmeyip yalnızca şiirlerin ilk dörtlükleri, ilk bentleri veya ilk beyitleri belirlenmiştir.

Tezimizin sonunda, alfabetik olarak şâir adları indeksi hazırlanarak şâirlere ve şiirlerine daha kolay ulaşılması amaçlanmıştır. İndekste şâirlerin kolay ayırt edilebilmesi için şâirlerin memleketleri, memleketleri bilinmeyen şâirlerin ise yaşadığı yüzyıllar parantez içinde belirtilmiştir.

Bazı halk şâirlerinin kesin olarak yaşamı bilinmemesinden dolayı, şâir adları indeksinin oluşturulmasında zorluk yaşanmıştır. Örnek olarak birkaç antolojide Âşık Hasan'ın hayatı hakkında bilgi verilmeden doğrudan şiirleri verilmiştir. Bu Âşık Hasan, Tamaşvarlı Âşık Hasan mı (17. yüzyıl) yoksa Hasan Dede mi (Karpuzu Büyük Hasan Dede (15. yüzyıl) olduğu belirlenememiştir. Bahsi geçen Âşık Hasan'ın şiirlerinin diğer antolojiler incelendiğinde hem Tamaşvarlı Hasan başlığı altında, hem de Hasan Dede başlığı altında olduğu görülmüştür. Kimliği belirlenemeyen Âşık Hasan'ın şiirleri Tamaşvarlı Âşık Hasan başlığı altında daha çok görüldüğü için bu şiirlerin Tamaşvarlı Âşık Hasan'ın olduğu kabul edilip tezimize bu şekilde alınmıştır.

Antolojilerde kimi âşıkların isimleri aynı, doğum yerleri ve doğum yılları farklı; kimi âşıkların isimleri ve doğum yılları farklı olduğu halde şiirlerinin aynı olduğu tespit edilmiştir. Bu âşıklar, karışıklık olmaması için ayrı ayrı yazılmıştır. Aynı kimlikte olabilecek halk şâirleri dipnot ile gösterilmiştir.

Bu çalışmamız ile Türk halk edebiyatına en ufak bir katkı sunmuş isem kendimi bahtiyar hissedeceğimi belirtmek isterim.

Yüksek Lisans eğitimin boyunca ve tez yazım sürecinde desteğini bizden esirgemeyen ve bilgisiyle ışık tutan değerli danışman hocam Prof. Dr. Eyüp AKMAN'a teşekkürlerimi borç bilirim.

HAKAN TİKDEMİR

Kastamonu, 2019

İÇİNDEKİLER

Sayfa

ÖZET	IV
ABSTRACT	V
ÖN SÖZ	VI
İÇİNDEKİLER	IX
GİRİŞ	13
BİRİNCİ BÖLÜM	15
1.1 Batı Edebiyatında Antoloji.....	15
1.2. Türk Edebiyatında Antoloji.....	16
1.3 Halk Şiiri ve Halk Şiiri Antolojileri	18
1.4 Çalışmamızda Faydalandığımız Antolojiler Hakkında Bilgiler.....	23
İKİNCİ BÖLÜM	44
TÜRK HALK ŞİİRİ ANTOLOJİLERİ BİBLİYOGRAFYASI	44
2.1. Yusuf Ziya, Halk Edebiyatı Antolojisi.....	44
2.2. Mehmet Halit Bayrı, Halk Şâirleri Hakkında Küçük Notlar.....	50
2.3. Sadettin Nüzhet Ergun, Halk Edebiyatı Antolojisi	53
2.4. Mehmed Fuad Köprülü, Saz Şâirleri I-V	72
2.5. Pertev Naili Boratav; Halil Vedat Fıratlı, İzahlı Halk Şiiri Antolojisi.....	126
2.6. Eflâtun Cem Güney, Halk Şiiri Antolojisi (Başlangıcından Bugüne Türk Şiiri: 2)	137

2.7.	Hasan Eren, Türk Saz Şâirleri Hakkında Araştırmalar I.....	151
2.8.	Cahit Öztelli, Halk Şiiri XIV. – XVII. Yüzyıllar	160
2.9.	Cahit Öztelli, Halk Şiiri XVIII. Yüzyıl	166
2.10.	M. İlhan Başgöz, İzahlı Türk Halk Edebiyatı Antolojisi.....	174
2.11.	Mehmet Halit Bayrı, Halk Şiiri XIX. Yüzyıl	188
2.12.	Mehmet Halit Bayrı, Halk Şiiri XX. Yüzyıl	195
2.13.	Cenab Ozankan, Kırk Halk Şâiri Hayatı ve Eserleri	202
2.14.	Vasfi Mahir Kocatürk, Saz Şiiri Antolojisi: Başlangıçtan Bugüne Kadar Türk Edebiyatının Saz Şiiri Tarzında Yazılmış En Güzel Şiirleri	214
2.15.	Yaşar Nabi, Başlangıcından Bugüne Türk Şiiri (Antoloji)	260
2.16.	Rauf Mutluay, Türk Halk Şiirleri Antolojisi	265
2.17.	Cemil Yener, Türk Halk Edebiyatı Antolojisi.....	283
2.18.	Naim Alkan, Türk Halk Edebiyatı.....	302
2.19.	Ali Püsküllüoğlu, Türk Halk Şiiri Antolojisi	331
2.20.	Tahir Kutsi Makal, Türk Halk Şiiri	355
2.21.	Sabahattin Eyupoğlu; Yaşar Kemal, Gökyüzü Mavi Kaldı (Halk Edebiyatından Seçmeler)	370
2.22.	İlkin Manya, Halk Şiirinde Ana Sesi (Kadın Ozanlar Antolojisi).....	379
2.23.	M. Sunullah Arısoy, Türk Halk Şiiri Antolojisi	389

2.24.	Şükrü Elçin, Halk Şiiri Antolojisi	411
2.25.	Emir Kalkan, XX. Yüzyıl Türk Halk Şâirleri Antolojisi	423
2.26.	Feyzi Halıcı, Âşıklık Geleneği ve Günümüz Halk Şâirleri Güldeste	473
2.27.	Mevlüt Özhan; Emine Kırıcı; N. Zeynep Özçörekçi; Ömer Gözükızıl; Mukadder Küren, Yaşayan Halk Ozanları Antolojisi	528
2.28.	Asım Bezirci, Türk Halk Şiiri Cilt I: Tarihçesi, Kaynakları, Şâirleri ve Seçme Şiirleri.	590
2.29.	Asım Bezirci, Türk Halk Şiiri Cilt II: Tarihçesi, Kaynakları, Şâirleri ve Seçme Şiirleri	617
2.30.	Burhan Güneş, Halk Şiiri Antolojisi	646
2.31.	İsmail Özmen, Alevi Bektaşî Şiirleri Antolojisi (2.,3.,4.,5. Cilt).....	654
2.32.	Erman Artun, Âşıklık Geleneği ve Âşık Edebiyatı	688
2.33.	Bekir Karadeniz, Artvinli Halk Şâirleri	709
2.34.	Erdal Alova, Türk Halk Edebiyatı Antolojisi.....	716
2.35.	Ahmet Kabaklı, Âşık Edebiyatı.....	722
2.36.	Ali Berat Alptekin; Saim Sakaoğlu, Türk Saz Şiiri Antolojisi (14-21. Yüzyıllar)	739
2.37.	Saim Sakaoğlu; Ali Berat Alptekin, Halk Şiirinden Seçmeler.....	772
2.38.	N. Ziya Bakırcıoğlu, Halk Şiirimiz	787
2.39.	Ali Çelik, Türk Halk Şiiri Antolojisi.....	808

2.40.	Doğın Kaya, Sivas Halk Şâirleri (1., 2., 3., 4., 5. Cilt)	872
2.41.	Türk Halk Şiiri, Türk Dünyası Kültür Başkenti Ajansı.....	888
2.42.	Mustafa Sever, Türk Halk Şiiri	905
2.43.	Şeyma Güngör, Türk Halk Şiirinden Seçmeler	955
2.44.	Nihal Yıldırım, Türk Saz Şâirleri Antolojisi	964
İNDEKS		968
SONUÇ		986
KAYNAKLAR		989
ÖZGEÇMİŞ		992

GİRİŞ

Antoloji kelimesinin sanat eserleri ve edebî eserler için kullanılmaya başlaması çok eski dönemlere dayanmaktadır. Kelimenin kökeni ve anlamı hakkındaki görüşlerin çoğu, ansiklopedi ve lügatlerde hemen hemen aynıdır. Bazıları şu şekildedir:

“Antoloji; seçme yazılar kitabı. Sanat eserinden seçkin parçaları bir araya toplayan kitap, seçki, seçme nesir veya manzum yazılar dergisi; müntahabat, seçmeler, güldeste, derimlik aynı anlamdadır” (Karaalioğlu, 1983, s. 53).

“Antoloji; a. Fr. yazınsal ürünlerden güzel parçalar seçilerek oluşturulan ve türlü yöntemlere göre düzenlenen yapıt. eş. yeni seçki” (Püsküllüoğlu, 2004, s. 46).

“Antoloji; i. (yun. anthos, çiçek ve legein seçmek > anthologia’dan fr. anthologie) şâirlerin, yazarların, bestecilerin eserlerinden alınmış seçme parçalardan meydana gelen derleme” (Larousse, 1992, s. 20).

Bu tanımlardan da anlaşıldığı üzere antoloji kelimesi; derleyip toplamak, bir araya getirmek manalarında kullanılmıştır. Bundan dolayı antoloji hazırlayıcısının görevi, eserlerdeki parçaları bir araya getirip onları derlemek ve düzenlemektir.

Kelime tahlil edildiği zaman “Antoloji” sözcüğünün birleşik bir sözcük olduğunu görülmektedir. Sözcüklerin anlamına bakılırsa Fransızlar, Yunanca “anthos” ve “legein” sözcüğü birleştirmiş “Anthologie” kelimesini oluşturmuştur. Antos, “çiçek”, legein de “seçmek” anlamına gelmektedir, buradan yola çıkarak kelimenin “çiçek seçmek” anlamına geldiği anlaşılmaktadır. Ancak zamanla antoloji “Şâirlerin, yazarların, bestecilerin yapıtlarından alınmış seçme parçalardan oluşan yapıt” anlamını kazanmıştır.

Türk edebiyatında ise zaman içinde derleyip toplamak anlamında kullanılan eserleri adlandırmada farklı isimler kullanılmıştır. Bu kelimenin karşılığı olarak -eskiden yeniye doğru- mecmua, cönk, sefin, güldeste, gülşen, gülzâr, müntehabat, numûne, seçme, seçki, demet, buket, örnekler ve derleme ifadeleri

kullanılmıştır. Bunlardan en dikkat çekeni Nurullah Ataç'ın kullanılmasını önerdiği, kelimenin kök ve manasına uygun olan “göldeste” sözcüğü olmuştur.

Antolojiler, eski dönemlerden itibaren edebiyat, bilim ve sanat tarihinde önemli bir işleve sahip olmuş, sözlü kültür ortamındaki ürünlerin derlenmesinin önünü açıp yazılı kültür ortamına hizmet etmesi bakımından değerli eserlerdir. Bu şekilde insandan insana, toplumdan topluma, yüzyıldan yüzyıla kültür aktarıcılığı görevini üstlenmiştir. Sonraki dönemlerde, yazıldığı dönem ve alanlarla ilgili olarak bilimsel çalışma ve araştırmalara kaynak teşkil etmiştir.

BİRİNCİ BÖLÜM

1.1 Batı Edebiyatında Antoloji

Antolojinin bilinen ilk örneğine Yunan literatüründe rastlanır. Yunanistan’da, klâsik devirlerden sonra, seçme parçaları bir araya toplayan birçok eser gelmişse de bunlardan yalnız manzumeleri (epigramları) toplayan derlemeler günümüze kadar ulaşmıştır. En tanınmış derlemeler şunlardır:

“Stephanos (çelenk): Gadaralı Meleagros’un (M. Ö. 100) antolojisidir. Başında bir önsöz olup 41 şâirden seçilen manzumelerin bir araya toplanması ile oluşturulmuştur. Aşk, ölüm, adak ve tasvir konularındaki bu manzumeler, ilk mısraların başındaki harflerle dizilmiştir.

Stephanos (çelenk): Selanikli Philippos’un (M.S. I. yüzyıl) antolojisidir. Bir önsözü olup içindeki manzumeler alfabe sırası ile dizilmiştir.

Musa Paidike: Sardeisli Straton bu eserde oğlan sevgisi ile ilgili manzumeleri toplamıştır.

Anthologion: Ereğilili Diogenianos’un (II. yüzyıl) eseridir.

Kyklos veya Sylloge: Bizans’ta tarihçi ve avukat olan Myrinalı Agathias’ın (VI. yüzyıl) antolojisidir. Bu eserde manzumeler alfabe sırasına göre değil, türlerine göre sıralanmıştır.

Bu adı geçen antolojilerin hepsi kaybolmuştur. Bu antolojilerdeki parçaların bir kısmı daha sonraki yüzyıldalar hazırlanan antolojilere geçmiştir.

Anthologia: Bizans’ta saray başrahibi Kostantinos Kephala’sın Meleagros, Philippos ve Agathias’ın eserlerinden faydalanarak hazırladığı antolojisidir (IX. yüzyıl).

Anthologia Palatina: Almanya Heidelberg kitaplığında Fransız filolog Saumaise (1588-1653) tarafından bulunmuş, Brunck tarafından yayımlanmıştır (1772-1776).

Anthologie: Bizanslı keşiş Maksimos Planudes’in hazırladığı (1320) bu antoloji, İstanbul’ın fethinden sonra İtalya’da Floransa’ya yerleşen İoannes Laskaris adlı Bizanslı

bir bilgin tarafından yayımlanmıştır (1494). Bu antoloji Kephalaş'ın ve ondan önceki antolojilerden faydalanılarak hazırlanmıştır" (İnönü Ansiklopedisi, 1949, s. 134).

1.2. Türk Edebiyatında Antoloji

Türk edebiyatında antoloji türünün ilk örnekleri, divan şiiri geleneğinde şâirlerin birbirlerinin şiirlerine yazdıkları nazireleri toplayan "Nazire Mecmuaları" sayılmıştır.

"Türk edebiyatında antoloji sayılabilecek ilk eser, Ömer bin Mezid' 840/1436-1437 yılında derlediği Mecmuatü'n-Nezair'dir" (Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi, 1977). "Nazirelerin bir araya getirilmesi ile oluşan bu eserde, 84 şâirin XIII. ve XV. yüzyıllar arasında oluşturdukları 397 şiire yer verilmiştir. Eser, 6 bahre ayrılmış olup her bahrın başında derleyicinin, o bahrın ölçüsünün kolayca bellekte kalması için yazdığı bir ya da birkaç beyitlik bir manzume bulunmaktadır. Bu eseri bilim dünyasına ilk tanıtan kişi ise Sadettin Nüzhet Ergun olmuştur" (Canpolat, 1995).

Türk edebiyatında antolojilerin ilkleri kapsamında sayılabilecek eserlere örnek olarak Eğirdirli Hacı Kemal'in 1512'de tamamladığı Câmîü'n-Nezâir'ini, Edirneli Nazmi'nin 1523'te tamamladığı Mecmutü'n-Nezâir'ini, Pervane bin Abdullah'ın 1560'ta tamamladığı mecmuasını ve 1951'de vefat ettiği bilinen Peşteli Hisâlî'nin mecmuasını gösterebiliriz (İnönü Ansiklopedisi, 1949).

XVII. yüzyılda Ali Ufkî tarafından Türk müziğini konu edinen bir mecmua oluşturulmuştur. Bir nota ve güfte antolojisi olan Mecmua-i Saz ü Söz adlı bu eser, Türk musiki tarihinde batı sistemi ile kaleme alınmış ilk nota ve repertuvar derlemesi olması bakımından önemlidir. Eserin tıpkıbasımı Şükrü Elçin tarafından 1976 yılında gerçekleştirilmiştir.

Edebiyat tarihi içinde antolojilerin edebi bir tür olması XIX. yüzyılın ikinci yarısına rastlar. Kültürel bir hazine durumundaki antolojilerin; geleneği besleme, okurun edebî dağarcığını zenginleştirme, onu şâir veya yazarın diğer eserleriyle tanıştırma gibi işlevleri olduğu için bu dönemde bu işlevler fark edilmiş ve bu türün gelişmesi için çaba gösterilmiştir. Bunun dışında okuma ve yazmanın yaygınlaşmasına

da katkı sağlaması bakımından önem arz etmiştir. Cumhuriyet Dönemi'ne kadar bu sahada pek çok eser verilmiştir.

Antolojilerin “tür olarak ilk örneği” 1865-1868 yılları arasında yayımlanan Letaif-i İnşa adlı eserdir. Eser üç cilt olup ilk cildi Refik imzasıyla yayımlanmış diğer ciltleri Tevfik imzasıyla yayımlanmıştır. Eserde eski ve yeni parçaların bulunmasının yanında toplumun güzel konuşma ve yazma alışkanlığının kazanılması hedeflenmiştir. Bu yönüyle kitap, güzel yazı ve konuşma ile ilgili eserler arasında da ilk olma niteliğini taşımaktadır (Karagülle, 2006).

Antoloji türünün edebiyatımızdaki “ilk başarılı örneği” ise, Ziya Paşa'nın 1874–1875 yılları arasında yayımladığı üç ciltlik Harabat adlı eserdir. Eserde klasik şiir örnekleri ve Arap ve İran şiirinden bazı örnekler bulunmaktadır. Bu eserin Tanzimat Dönemi'nde eski tarz şiirlerin bir araya getirilmesiyle oluşturulması, başta Namık Kemal olmak üzere eski geleneğe karşı çıkan birçok şâir tarafından eserin eleştirilmesine yol açmıştır (Karagülle, 2006).

Ebuzziya Tevfik, memleket edebiyatı için yapılacak en önemli girişimin antoloji hazırlamak olduğunu söylemiştir. Geçmiş “tecrübe ve birikim” olarak değerlendirip, bugün ve yarının doğru anlaşılması için antolojilerin önemine dikkat çekmiştir. Bu düşünceyle 1878-1884 yılları arasında Numune-i Edebiyat-ı Osmaniyye adlı eserini oluşturmuştur.

“Antoloji” adı, ilk defa 1879'da Osmanlıca-Ermenice olmak üzere iki ayrı dilde hazırlanan bir çalışmada kullanılmıştır. Mihran Apikyan tarafından yayımlanan Beyitler Antolojisi adındaki bu eser, Osmanlıca beyitlerin Ermenice notlandırılmasından ibarettir (Karagülle, 2006).

Edebiyat tarihi açısından antoloji türündeki eserlere XX. yüzyıla doğru daha sık rastlanılmıştır. Antolojilerin önemi giderek artmış, etki ettiği saha genişlemiştir. Mustafa Reşid'in Müntehabat-ı Cedide (1885) adlı eseri, Mehmed Celâl'in Osmanlı Edebiyatı Nümuneleri (1894) adlı eseri, Burgurzade Rıza'nın Bedayi-i Edebiye (1909-1919) adlı eseri, Mithat Cemal (Kuntay)'ın Nefais-i Edebiye (1911) adlı eseri, Refet Avni ve Süleyman Bahri'nin Resimli Münyehabat-ı Edebiye (1914) adlı eseri bu

yüzyılda antolojilerin gelişimine katkı sağlayan eserlere örnektir (Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi, 1977).

Cumhuriyet Dönemi'nde karşılaşılan ilk antoloji ise Hasan Âli Yücel, Hıfzı Tevfik Gönensoy ve Hamamîzâde İhsan'ın beraber hazırladıkları Türk Edebiyatı Nümûneleri adlı eserdir. Bu eser öğrenciler için ders kitabı olması amacıyla hazırlanmış olup Maarif Vekâleti Neşriyatı tarafından 1926'da yayımlanmıştır. Osmanlı harfleriyle basılmış son antoloji olması ve antolojilerin eski kelimeler ile adlandırılmasının son örneği olması bakımından önem arz etmektedir.

XX. yüzyıla kadar varlığını sürdüren cönk ve mecmua geleneği, bu yüzyılın ikinci çeyreğinde yeni ad ve kimlikle birlikte yeniden varlığını göstermiştir. Bu gelenek, Cumhuriyet Dönemi'nden itibaren Saadettin Nüzhet Ergun, Mehmet Fuat Köprülü gibi halk edebiyatına gönül vermiş bilim adamı ve araştırmacıların gayret ve çabalarıyla yeniden güç kazanmıştır.

Cumhuriyet Dönemi'nde birçok alanında oluşturulan yüzlerce antoloji sosyal, kültürel ve bilimsel alandaki yerini almıştır. Bu dönemde hazırlanan antolojilerin hepsini burada ele almak mümkün değildir. Ancak Fırat Karagülle'nin "Türk Edebiyatında Antoloji" adlı çalışmasındaki "Seçilmiş Antoloji Kitapları Bibliyografyası" adlı kısımda verilen antolojiler, bu dönemde hazırlanmış olan antolojiler hakkında bilgi edinmek için yol gösterici olabilir.

1.3 Halk Şiiri ve Halk Şiiri Antolojileri¹

Halk şiiri terimi, halk içinden yetişmiş kişilerin ya da adları bilinmeyen halk sanatçılarının ulusal ölçü ile özel biçimlerde ortaya koydukları manzum ürünleri kapsamına alır (Dizdaroğlu, 1969). Bu terim, mâniden türküye, destandan ağıta kadar nazım türler ve şekilleri için kullanılmaktadır.

Halk şiiri, halkın diliyle ve halkın benimsediği estetik anlayışa uygun kalıp ve ölçülerin kullanılarak yazıldığı şiirlerdir. Şiirlerde hece ölçüsü kullanmak esastır. Az

¹ Halk şiirimizin tarihçesine dair verilmiş bilgilerin tümü Prof. Dr. Ali Berat ALPTEKİN ile Saim SAKAOĞLU'nun hazırladıkları Türk Saz Şiiri Antolojisi (14-21. Yüzyıllar) adlı eserinden alınmıştır.

da olsa aruz ölçüsünün kullanıldığı şiirler de vardır. Kafiye olarak genellikle yarım kafiye tercih edilmiştir.

Halk şiirinde dil, halkın kullandığı yalın Türkçedir. Halk deyimlerin kullanılması, canlılık ve içtenlik bu dilin en belirgin özelliklerindendir. Belli bir eğitim görmüş halk şâirlerinin şiirlerinde ise Arapça ve Farsça sözcüklere rastlanabilir.

Halk şiirimiz, içerik olarak bütün dünya şiirinde görülen ortak temaları kullanmıştır. Bunlar; başta aşk olmak üzere ona bağlı olarak ayrılık, hasret, tabiat, kahramanlık ve ölüm konularıdır. Bu şiirlerde toplumsal konulara tamamen kayıtsız kalınmadığı gibi din konusu da işlenen konular arasındadır.

Şiirler “cönk” adı verilen şiir defterlerinde toplanmıştır. Cönkler kişilerin zevk ve ilgilerine göre hazırladıkları birer şiir antolojisi şeklinde düşünülebilir. Cönk kelimesi eskiden beri çok geniş bir anlamda kullanılmış, ve bu kelime hiç ayırım gözetilmeden mecmua ve sefine kelimeleri ile birlikte kullanılmıştır.

Ansiklopedik Edebiyat Terimleri Sözlüğü’nde (2007, s. 87) cönk, “İçinde halk şairlerine ait eserlerin, türkü, mani, destan, fıkra, hikâye, dua, hutbe gibi yazanı belli olmayan anonim manzum ve mensur ürünlerin yer aldığı, aşağıdan yukarı doğru açılan, çoğu meşin kaplı/ciltli el yazması defter/mecmua” şeklinde, hem defter hem mecmua olarak tanımlanmıştır.

Şükrü Elçin, (2001, s. 9) cönkler için “Türk kültürünün sağlam kilometre taşları, kırk ambar kitapları” ifadelerini kullanmış, Saim Sakaoğlu (1986, s.220) ise cönklerin önemini şu cümleleri ile belirtmiştir: “Cönkler, Türk kültürünün tapusudur; bize ait olan kültürün atalarımız tarafından adımıza tescil edilmiş belgeleridir. Pek çok bilinmeyi oradan öğreniriz, yanlış bilineni onun yardımıyla düzeltiriz, eksik bilineni onunla tamamlarız.”

Halk şiiri geleneği; anonim şiir, âşık tarzı şiir ve dinî-tasavvufî şiir olmak üzere üç kolda gelişim göstermiştir. Bu şiirleri icra edenlere halk şâiri denilmiştir. Halk şâirleri bu isim dışında ozan, aşug, âşık, çöğür şâiri, saz şâiri gibi isimlerle de anılmıştır. Ancak günümüzde sadece âşık ya da saz şâiri denilmektedir. Bunun sebebi

ise diğer terimlerin halk şiiri geleneğinin özelliklerini tam manasıyla karşılayamamalarıdır.

XIV. yüzyıla gelinceye kadar Anadolu sahasında varlığını bildiğimiz halde günümüze bilgileri ulaşamamış halk şairleri vardır. Bunun nedeni ise halk şâirlerinin yazıyı çok fazla bilmemeleri ve şiirlerini sözlü olarak söylemeleridir. Âşık edebiyatı alanında bilinebilen ilk halk şâirimiz, XIV. yüzyılda Timur'un 1386 yılında Kars'ı işgal etmesi üzerine "Dâsitân-ı Sukût-ı Kars" adlı şiirini söyleyen Baykan (Bıkan) adlı şâirimizdir. Tasavvufî Türk halk edebiyatı alanında ise Sait Emre, Kaygusuz Abdal gibi şâirler yetişmiştir.

XV.yüzyıldan günümüze kadar hiçbir âşık adı ulaşılamadığı gibi, âşığı belli olmayan herhangi bir şiir de elimize geçmemiştir. Oysa, bu yüzyılda klasik Türk şiiri olarak adlandırdığımız divan şiiri alanında gelecek yüzyılları etkilecek ünlü şâirler yetişmiştir. Bu yüzyılda tasavvufî Türk halk edebiyatı alanında ise Hacı Bayram Velî ve Eşrefoğlu Rumî gibi isimler ön plana çıkmıştır.

XVI. yüzyıla gelindiğinde ise âşık edebiyatı alanında verilen ürünlerin önemli bir kısmı günümüze kadar ulaşabilmiştir. Dolayısıyla antoloji derleyicileri bu yüzyıl ve sonrasına ait bilgiler ışığında antolojilerini derlemişlerdir. Bu dönemde isimleri ve eserlerinden bazıları günümüze kadar gelen âşıklarımızdan bazıları şunlardır: Armutlu, Bahşî, Çırpanlı, Geda Muslî, Hayâlî, Köroğlu, Kul Çuha, Kul Mehmed, Ozan ve Öksüz Dede'dir. Bu şâirlerimizin çoğu ordu şâiridir. Bu yüzyılda tasavvufî Türk halk edebiyatı alanında dikkat çeken isimlerin başlıcaları ise Üftade, Ahmedî Sârban, Ümmî Sinan ve Pir Suldan Abdal'dır.

XVII. yüzyıl âşık edebiyatımızın en bereketli zamanıdır. Bu dönem, hem şâirlerin hem de eserlerin çokluğu bakımından dikkat çekmiştir. Bu yüzyılda halk şâirlerimiz arasında okur yazar sayısının bir hayli fazlalaşmış olduğu görülmektedir. Bu dönemde âşık şiiri alanında oldukça değerli eserler veren, şiirleri ile gelecek kuşakları etkileyen başlıca üç isim karşımıza çıkar ki bunlar: Karacaoğlu, Âşık Ömer ve Gevherî'dir. Bu isimlerin dışında bu dönemde yetişen en dikkat çekici âşıkların bazıları şunlardır: Âşık, Âşık Halil, Benli Ali, Ercişli Emrah, Gazi Âşık Hasan,

Üsküdarî, Kayıkçı Kul Mustafa. Bu yüzyıldaki tasavvufî Türk halk edebiyatı alanının temsilcilerinin başında Aziz Mahmut Hüdaî ile Niyazi Mısrî gelmektedir.

XVIII. yüzyılda çok sayıda halk şâiri yetişmesine rağmen, âşık tarzını bir önceki ve bir sonraki yüzyıllarda yetişen âşıklar kadar güçlü bir şekilde sürdüren halk şâirine rastlanılmamaktadır. Bu dönemde yetişen şâirler, genellikle destan türü şiirleri ile tanınmışlardır. Bu âşıkların bazılarını şu şekilde sıralayabiliriz: Levnî, Abdî, Âşık Halil, Hükmi, Kıymetî, Âşık Bağdadî, Âşık Ali, Âşık Sadık, Hocaoglu, Şermî. Tasavvufî Türk Halk şiiri alanının temsilcilerinden ise Sezaî bu yüzyılında hatırlanmalıdır.

XIX. yüzyılda ise âşıklık geleneğinin birikim halinde ilerlediği bir yüzyıla şahit olunmuştur. Kaynakların artması ve bazı âşıkların şiirlerinin basılması âşıklık geleneğinin gelişmesini kolaylaştırmıştır. Bu dönemdeki âşık edebiyatı alanında pekçok güçlü isimler karşımıza çıkmıştır. Bu yüzyılda yetişen bazı âşıkları şu şekilde sıralayabiliriz: Erzurumlu Emrah, Bayburtlu Zihnî, Dertlî, Gedaî, Âşık Şem’î, Âşık Şenlik, Dadaloğlu, Minhâcî, Ruhsâtî, Tokatlı Nurî, Seyranî, Sümmanî, Silleli Sururî. Bu yüzyılın tasavvufî Türk halk edebiyatı alanında öne çıkan temsilcileri ise Zekâî Mustafa, Selami Mustafa, Kuddusî Ahmed, Türebî’dir.

XX. yüzyıl halk şiiri için verimli bir yüzyıldır. Bu yüzyıldaki sosyal ve siyasî gelişmeler halk şiirini doğrudan etkilemiştir. Bu dönemde halk şiirine ve kültürüne büyük ölçüde önem verilmiş, halk bilimi çalışmaları bilimsel bir kimlik kazanmıştır. Âşıklar hakkında kitaplar ve makaleler yayımlanmış, bildiriler sunulmuştur. Yüzyılın usta âşıkları olarak şu isimleri sıralayabiliriz: Âşık Veysel, Âşık Mehmet Yakıcı, Ali İzzet Özkan, Bayburtlu Hicrani, Kağızmanlı Hıfzı, Âşık Müdamî, Habib Karaaslan, Murat Çobanoğlu, İlhami Demir, Halil Karabulut, Muzaffer Çağlayan. Bu şâirler arasında Âşık Veysel, dönemin dönemin âşıklık geleneği sembolü haline gelmiştir. 1931 ve 1964 yılında Sivas’ta, 1938 yılında Bayburt’ta ve 1966 yılından beri de Konya’da düzenlenen âşıklar bayramları/şölenleri de âşıklık geleneğinin yaşatılması ve tanıtılması konusunda etkili olmuştur.

XX. yüzyıla kadar Türk halk şiiri açısından derli toplu bir antoloji hazırlanamamıştır. Ancak bu dönemde kayda değerler antolojiler oluşturulabilmiştir. Saadetin Nüzhet Ergun’un eski harflerle hazırlamış olduğu “Halk Şairleri I” (1926), Mehmet Fuat Köprülü’nün “Saz Şâirleri” (1930-1940, 5 cilt), Saadettin Nüzhet Ergun’un “Halk Edebiyatı Antolojisi” (1938), Pertev Naili Boratav ve Halil Vedat Fıratlı’nın “İzahlı Halk Şiiri Antolojisi” (1943), Eflâtun Cem Güney’in, “Halk Şiiri Antolojisi” (1947), Vasfi Mahir Kocatürk’ün “Saz Şiiri Antolojisi” (1963) Cemil Yener’in “Türk Halk Edebiyatı Antolojisi” (1973) M. Sunullah Arısoy’un “Türk Halk Şiiri Antolojisi” (1985), Şükrü Elçin’in “Halk Şiiri Antolojisi” (1988), Emir Kalkan’ın “XX. Yüzyıl Türk Halk Şâirleri Antolojisi” (1991), Burhan Güneş’in “Halk Şiiri Antolojisi” (1996) bu dönemde oluşturulan antolojilere örnek gösterilebilir.

XXI. yüzyılın başında halk şiiri antolojilerinin oluşturulması yeni bir ivme kazanmış, yüzyıllara göre âşıkların daha geniş bir külliyatı çıkarılmıştır. Böylelikle oluşturulan antolojiler, daha önceki antolojilere nazaran daha hacimsel olup daha çok şâiri ve şiirleri içine almıştır. Erdal Alovera’nın “Türk Halk Edebiyatı Antolojisi” (2002), Saim Sakaoğlu ve Ali Berat Alptekin’in “Türk Saz Şiiri Antolojisi” (2006), N. Ziya Bakırcıoğlu’nun “Halk Şiirimiz” (2007), Ali Çelik’in “Türk Halk Şiiri Antolojisi” (2008), Şeyma Güngör’ün “Türk Halk Şiirinden Seçmeler” (2013) bu dönemde oluşturulan antolojilere örnek gösterilebilir.

1.4 Çalışmamızda Faydalandığımız Antolojiler Hakkında Bilgiler

1.4.1 Yusuf Ziya, *Halk Edebiyatı Antolojisi*. Kanaat Kütüphanesi, İstanbul: 1933, ss: 75.

Yusuf Ziya Ortaç'ın; Türkçe'nin sadeleştirilme çalıştırmalarına katkı sağlamak, edebiyatımızı millileştirmek için çıkılan yola hizmet etmek amacıyla oluşturduğu eseridir. Yusuf Ziya, eserin ön sözünde “Ben, bu küçük eseri, bu büyük işe bir damlacık hizmet olur ümidi ve sevinçle hazırladım. Kusursuz, eksiksiz, bir eser değil, baştanbaşa kusurlu eksik bir eser yaptığımı bilmiyor değilim” diyerek eserin eksikliklerini dile getirmiştir. Eserde, XIII.-XX. yüzyıl arasında yaşayan 28 halk şâiri hakkında bilgiler ve şiirlerinden örnekler verilmiştir. Eserin sonunda ise 15 adet mâni örneği yer almaktadır. Tezimize, eserdeki âşıklık geleneğine bağlı 22 halk şâirinin şiirleri alınmıştır.

Dâhil edilmeyen âşıklık geleneği dışındaki şâirler: 1-Yunus Emre, 2-Sait Emre, 3-Kaygusuz Abdal, 4-Ümmî Sinan, 5-Azmi Baba, 6-Pir Sultan Abdal.

1.4.2 Mehmet Halit Bayrı, *Halk Şâirleri Hakkında Küçük Notlar*. Burhaneddin Basımevi, İstanbul: 1937, ss: 154.

Eser, “Saz Şâirler” ve “Mutasavvıf Şâirler” olmak üzere iki ana bölümden oluşmaktadır. Tezimize “Saz Şâirleri” adlı bölümdeki âşıklık geleneğine bağlı 6 halk şâirinin şiirleri alınmıştır. Mutasavvıf şâirler dâhil edilmediği için “Mutasavvıf Şâirler” bölümündeki şâirlerin şiirleri alınmamıştır.

Dâhil edilmeyen âşıklık geleneği dışındaki şâirler:1-Üftade, 2-Hüdayî, 3-Çırakçı Miskin, 4-Derviş Hacı, 5-Seher Abdal, 6-Derviş Mehmed, 7-Fatma Kâmile, 8-Meknunî.

1.4.3 Sadettin Nüzhet Ergun, *Halk Edebiyatı Antolojisi*. İstanbul Devlet Basımevi, İstanbul: 1938, ss: 316.

Sadettin Nüzhet Ergun, bu eserini üç bölüm halinde hazırlamıştır. Eser; âşık edebiyatı, tasavvufî halk edebiyatı ve şifahî halk edebiyatı olmak üzere üç bölüme ayrılmıştır. “Âşık Edebiyatı” adlı birinci bölümde 36 âşığın bilgileri ve şiirleri, “Tasavvufî Halk Edebiyatı” adlı ikinci bölümde, 33 mutasavvıf şâirin bilgileri ve şiirleri, “Şifahî Halk Edebiyatı” adlı üçüncü bölümde ise anonim halk edebiyatı ürünleri olan türkü, ağıt ve mâni örnekleri yer almaktadır. Tezimize eserdeki âşıklık geleneğine bağlı olarak kabul ettiğimiz 38 halk şâirinin şiirleri alınmıştır.

Dâhil edilmeyen âşıklık geleneği dışındaki şâirler: 1-Yunus Emre, 2-Said Emre, 3-Ebû Hâmid, 4-Hacı Bayramı Veli, 5-Emir Sultan, 6-Eşrefoğlu Rûmî, 7-İbrahim Tennurî, 8-Abdürrahim Tirsî, 9-Üftade, 10-Memi Can, 11-Kaygusuz Alâeddin, 12-Emir Osman Haşimî, 13-Hatayî, 14-Pir Sultan Abdal, 15-Azmî, 16-Hüdayî Aziz Mahmud, 17-Abdülmecid Şeyhî, 18-Oğlan Şeyh İbrahim, 19-Gaybî Sun’ullah, 20-Sinan Ümmî, 21-Akkirmanlı Nakşî, 22-Niyazî Mısırî, 23-Himmet, 24-Kul Nesimî, 25-Abdal, 26-Kazak Abdal, 27-Kuddusî, 28-Mir’atî, 29-Türabî, 39-Edip Harabî.

1.4.4 Mehmed Fuad Köprülü, *Saz Şâirleri I-V (1930-1940)*. Akçağ Yayınları, Ankara: 2004, ss: 726.

Mehmed Fuad Köprülü, bu eserini 1930-1940 yılları arasında 5 cilt halinde oluşturmuştur. Böylelikle Türk halk edebiyatı, derli toplu hazırlanan bir halk şiiri antolojisiyle tanışmıştır. Tezimize eserin 2004 yılında yayımlanan 3. baskısı alınmıştır. Tezimizdeki şiirlerin ilk dördlüklerindeki sayfa numaraları bu basıma aittir. Bu baskıda eserin ciltleri toplu halde verilmiştir. 1. Cilt, “I. Bölüm: Umumî Giriş, II. Bölüm: XVI. Asır Saz Şâirleri ve III. Bölüm: XVII. Asır Saz Şâirleri” adlı kısımdan; 2. Cilt, “IV. Bölüm: Gevherî, V. Bölüm: Âşık Ömer ve VI. Bölüm: Karaca Oğlan” adlı kısımdan; 3. Cilt, “VII. Bölüm: XVIII. Asır Saz Şâirleri” adlı kısımdan; 4. Cilt, “VIII. Bölüm: XIX. Asır Saz Şâirleri” adlı kısımdan; 5. Cilt, “Erzurumlu Emrah ve Âşık Dertli” adlı kısımdan oluşmaktadır. Eserde; Gevherî, Âşık Ömer, Karacaoğlan,

Erzurumlu Emrah, Dertli gibi isimlerin şiir örnekleri daha fazla olup bu isimler üzerinde daha fazla durulmuştur. Tezimize, eserdeki âşıklık geleneğine bağlı 114 halk şâirinin şiirleri alınmıştır.

Dâhil edilmeyen âşıklık geleneği dışındaki şâirler: Derviş Musa.

1.4.5 Pertev Naili Boratav; Halil Vedat Fıratlı, *İzahlı Halk Şiiri Antolojisi* (1943). Tarih Vakfı Yayınları, İstanbul: 2000 ss. 267.

Pertev Naili Boratav ve Halil Vedat Fıratlı, bu eseri 1943 yılında oluşturmuştur. Tezimize ise eserin 2000 yılında yayımlanan baskısı alınmıştır. Tezimizdeki şiirlerin ilk dördlüklerindeki sayfa numaraları bu basıma aittir. Eser, parçaların notlandırılmış olması bakımından önceki antolojilerden farklılık göstermiştir. Eserde XIII. yüzyıldan XX. yüzyıla kadar halk şâirlerine ve şiirlerine yer verilmiştir. Eser, “Yayıma Hazırlayanın Notu”, “Giriş” ve “Halk Şairleri Hakkında Genel Bilgiler” kısımlarından sonra iki ana bölüme ayrılmıştır. Birinci bölüm, “Zamanları Belli Halk Şâirleri” adını taşıyıp, ikinci bölüm, “Halk Hikâyeleri” adını taşımaktadır. İlk bölümde her biri yüzyıllara ayrılmış laik şâirler ve din ve tasavvufî şâirlerinin hayatları hakkında bilgi verilip şiirleri eklenmiştir. Ayrıca ilk bölümde “Destan ve Hikâye Edebiyatı” başlığı altında Dedekorkut Hikâyeleri’nden Dirse Han Oğlu Boğaç Han Hikâyesi’ne yer verilmiştir. İkinci bölüm ise Köroğlu Hikâyesi ve Kolları, Kirman Şah Hikâyesi, Emrah ile Selvihan Hikâyesi, Kerem ile Aslı Hikâyesi, Tahir İle Zühre Hikâyesi, Âşık Garip Hikâyesi, Şah İsmail Hikâyesi ve Bey Börek Hikâyesi’nden oluşmaktadır. Eser, “Lügatçe”, “Dizin” ve “Biyografiler” kısımlarıyla bitirilmiştir. Tezimize, eserdeki âşıklık geleneğine bağlı 37 halk şâirinin şiirleri alınmıştır.

Dâhil edilmeyen âşık geleneği dışındaki şâirler: 1-Yunus Emre, 2-Âşık Paşa, 3-Kaygusuz Abdal, 4-Hacı Bayram, 5-Eşrefoğlu, 6-Hatâyî, 7-Pir Sutlan Abdal, 8-Ümmî, 9-Sinan, 10-Harâbî.

1.4.6 Eflâtun Cem Güney, *Halk Şiiri Antolojisi (Başlangıcından Bugüne Türk Şiiri: 2). Varlık Yayınları, İstanbul: 1947, ss: 165.*

Eflâtun Cem Güney, eserin ön sözünde halk edebiyatının halkın ruhunu, halkın zevkini dile ve tele getiren, özlü ve duygulu bir edebiyat olduğu dile getirilmiştir. Eser, XIII. yüzyıldan başlayarak XX. yüzyıla kadar hem âşık geleneğine bağlı şâirlerin şiirlerinden hem de dini-tasavvufi şâirlerin şiirlerinden oluşmaktadır. Eserde, anonim ürünlerden olan Mâni ve Türkü örnekleri de bulunmaktadır. Tezimize, eserdeki âşıklık geleneğine bağlı 55 halk şâirinin şiirleri alınmıştır.

Dâhil edilmeyen âşık geleneği dışındaki şâirler: 1-Yunus Emre, 2-Âşık Paşa, 3-Hacı Bayram Veli, 4-Kaygusuz Abdal, 5- Eşrefoğlu, 6-Hatayî, 7-Pir Sultan Abdal, 8-Kul Himmet.

1.4.7 Hasan Eren, *Türk Saz Şâirleri Hakkında Araştırmalar I. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Yayınları, Ankara: 1952, ss: 106.*

Hasan Eren'in bu eseri, Bursa Ummî Kütüphanesi yazmaları arasında 2258 numarada yazılı olan XVII. asırdan kaldığı anlaşılan eski bir mecmudaki bir takım saz şâirlerin manzumelerini neşredilmesi bakımından önemlidir. Bu çalışma sayesinde daha önce olmayan bazı bilgiler ve parçalar gün yüzüne çıkmıştır. Hasan Eren, eserin başlangıç kısmında eserinin Türk saz şâirleri üzerinde çalışanlar için faydalı olacağını belirtmiştir. Tezimize, eserdeki âşıklık geleneğine bağlı 6 halk şâirinin şiirlerine yer verilmiştir. Eserde okunulamamış dizelerin ve kelimelerin yerine nokta konulmuştur. Eser, manzumelerin fihristi adlı kısım ile bitirilmiştir.

1.4.8 Cahit Öztelli, *Halk Şiiri XIV. – XVII. Yüzyıllar. Varlık Yayınevi, İstanbul: 1955, ss: 128.*

Cahit Öztelli, Halk Şiiri adlı eserinin birinci cildinde XIV.-XVII. yüzyıl halk şiirini konu edinmiştir. Eserin ön sözünde Tekke Edebiyatı ve Âşık Edebiyatı hakkında temel bilgiler verilmiştir. Şâirlerin biyografileri verildikleri kısımdan sonra her şâirin

manzum parçalarından örnekler verilmiştir. Tezimize, eserdeki âşıklık geleneğine bağlı 20 halk şâirinin şiirleri alınmıştır.

Dâhil edilmeyen âşıklık geleneği dışındaki şâirler: 1-Sait Emre, 2-Âşık Paşa, 3-Hacı Bayram Veli, 4-Emir Sultan, 5-Ebu Hamid, 6-Balım Sultan, 7-Eşrefoğlu Rûmî, 8-Abdurrahim Tirsi, 9-Muhiddin Abdal, 10-İbrahim Tennuri, 11-Üftâde, 12-Teslim Abdal, 13-Ümmi Sinan, 14-Azmi Baba, 15-Kul Nesimi, 16-Kazak Abdal.

1.4.9 Cahit Öztelli, *Halk Şiiri XVIII. Yüzyıl. Varlık Yayınları, İstanbul: 1955, ss: 108.*

Cahit Öztelli, Halk Şiiri adlı eserinin ikinci cildinde XVIII. yüzyıl halk şiirini konu edinmiştir. Eserin ön sözünde, XVIII. yüzyıldaki halk şiirinin tarihi durumu hakkında genel bilgi verilmiştir. Şâirlerin biyografilerinden sonra her şâirin örnek manzum parçaları verilmiştir. Tezimize, eserdeki âşıklık geleneğine bağlı 38 halk şâirinin şiirleri alınmıştır.

Dâhil edilmeyen âşıklık geleneği dışındaki şâirler: 1-Seyyid Derviş, 2-Kul Şükrü, 3-Derun Abdal, 4-Cafer Abdal, 5-Mirza, 6-Mahrem Oğlu, 7-Âşık Kalbi.

1.4.10 M. İlhan Başgöz, *İzahlı Türk Halk Edebiyatı Antolojisi (1956). Ararat Yayınevi, İstanbul: 1968, ss: 240.*

M. İlhan Başgöz, bu eserini 1956 yılında oluşturmuştur. Tezimize ise eserin 1968 yılında yayımlanan baskısı alınmıştır. Tezimizdeki şiirlerin ilk dördlüklerindeki sayfa numaraları bu basıma aittir. M. İlhan Başgöz, eserin ön sözünden sonra halk şiiri ve halk şâirlerinin türleri hakkında bilgi vermiştir. Eser, 3 ana başlık altında toplanmıştır. “Din ve Tasavvuf Şiirleri” başlığı altında tasavvufi geleneğe bağlı şâirlerin şiirlerine, “Koşmalar” başlığı altında güzellmeler, tabiat duygusunun ağır bastığı koşmalar, koçaklamalar, gurbet şiirleri, taşlamalar, kargışlar, ağıtlar, erişilmeyen nimetleri anlatan şiirler ve dert şikayet şiirlerine, ve “Destanlar” başlığı altında güldürücü ve ağır mevzulu destanlara örnek parçalara yer verilip “Lûgatçe” ve

“İndeks” kısımları ile bitirilmiştir. Tezmimize, eserdeki âşıklık geleneğine bağlı şâirlerin şiirleri alınmıştır.

Dâhil edilmeyen âşıklık geleneği dışındaki şâirler: 1-Yunus Emre, 2-Âşık Paşa, 3-Kaygusuz Abdal, 4-Eşrefoğlu Rumî, 5-Hatayî, 6-Kul Himmet, 7-Dedemoğlu, 8-Kazak Abdal, 9-Pir Sultan Abdal, 10-Azmi.

1.4.11 Mehmet Halit Bayrı, *Halk Şiiri XIX. Yüzyıl*. Varlık Yayınevi, İstanbul: 1956, ss: 94.

Mehmet Halit Bayrı, Halk Şiiri adlı eserinin ilk cildinde XIX. yüzyıl halk şiirini konu edinmiştir. Eserin ön sözünde XIX. yüzyıldaki halk şiirinin tarihi durumu hakkında genel bilgi verilmiştir. Şâirlerin biyografilerinin verildikleri kısımdan sonra her şâirin örnek manzum parçaları verilmiştir. Eserde adı geçen bütün şâirlerin şiirleri tezimize alınmıştır.

1.4.12 Mehmet Halit Bayrı, *Halk Şiiri XX. Yüzyıl*. Varlık Yayınevi, İstanbul: 1957, ss: 79.

Mehmet Halit Bayrı, Halk Şiiri adlı eserinin ikinci cildinde XX. yüzyıl halk şiirini konu edinmiştir. Eserin ön sözünde, XX. yüzyıldaki halk şiirinin tarihi durumu hakkında genel bilgi verilmiştir. Şâirlerin biyografilerinin verildikleri kısımdan sonra her şâirin örnek manzum parçaları verilmiştir. Eserde adı geçen bütün şâirlerin şiirleri tezimize alınmıştır.

1.4.13 Cenab Ozankan, *Kırk Halk şâiri Hayatı ve Eserleri*. İnkılâp Kitapevi, İstanbul: 1960. ss: 195.

Cenab Özakan, eserin ön sözden sonra XVI.-XX. yüzyıllar arasında yaşamış yüzlerce halk şâirlerinden en meşhur olanlarını seçip onların en güzel şiirlerini toplamaya çalışmıştır. Eserde “40 Halk şâiri” mevcut olup her biri yaşadığı yüzyıllar içinde alınmış, hayatları ve şiirlerine değinilmiştir.

Dâhil edilmeyen âşık geleneği dışındaki şâirler: 1-Teslim Abdal.

1.4.14 Vasfi Mahir Kocatürk, *Saz Şiiri Antolojisi: Başlangıçtan bugüne kadar Türk edebiyatının Saz şiiri tarzında yazılmış en güzel şiirleri*. Ayyıldız Matbaası, Ankara: 1963, ss: 544.

Vasfi Mahir Kocatürk, eserin ön sözünde halk edebiyatı kavramları ve halk şiirinin tarihi gelişim süreci hakkında bilgiler vermiştir. Kocatürk, bu eserinde saz şiiri geleneği içinde yazılmış en güzel şiirleri içinde toplamıştır. Eser, bu geleneğin edebiyatımızdaki umumi seyrini ve tekâmülünü gösterecek şekilde tertiplenmiştir. Eser, XVI. ve XX. yüzyıllar arasında yaşayan şâirlerin hayatları ve şiirlerinden oluşmaktadır. Eserin sonunda anonim şiirlerden örnekler ve mâni örnekleri de mevcuttur. Tezimize, eserdeki âşıklık geleneğine bağlı 180 halk şâirinin şiirleri alınmıştır.

Dâhil edilmeyen âşık geleneği dışındaki şâirler: 1-Türabî, 2-Kazak Abdal.

1.4.15 Yaşar Nabi, *Başlangıcından Bugüne Türk Şiiri (Antoloji)*. Varlık Yayınevi, İstanbul: 1968, ss: 403.

Yaşar Nabi'nin bu çalışması, Türk şiiri hakkında genel bilgiler verildikten sonra “Divan Şiirimiz”, “Halk Şiirimiz”, “Yenilik Şiirimiz” ve “Yeni Şiirimiz” şeklinde dört bölüme ayrılmıştır. Bu bölümlerde şâirlerin şiirleri bağlı oldukları geleneklere bağlı olarak verilmiştir. Eser, şâirlerin biyografilerinin yer aldığı “İçindeki Şairler” kısmı ile bitirilmiştir. Tezimize sadece “Halk Şiirimiz” adlı bölümdeki âşıklık geleneğine bağlı olarak kabul ettiğimiz 23 halk şâirinin şiirleri alınmıştır.

Dâhil edilmeyen âşık geleneği dışındaki şâirler: 1-Yunus Emre, 2- Hacı Bayram Veli, 3- Kaygusuz Abdal.

1.4.16 Rauf Mutluay, *Türk Halk Şiirleri Antolojisi* (1972). Ad Yayıncılık, İstanbul: 1997 (ss. 338).

Rauf Mutluay bu eserini 1972 yılında oluşturmuştur. Tezimize ise eserin 1997 yılında yayımlanan 2. baskısı alınmıştır. Tezimizdeki şiirlerin ilk dördlüklerindeki sayfa numaraları bu basıma aittir. Eserin, “Giriş” bölümünde Türk halk edebiyatına hakkında bilgiler verildikten sonra toplam 20 halk şâirinin şiirlerinden örnekler verilmiştir. Tezimize eserdeki adı geçen şâirlerin şiirlerinin hepsi alınmıştır.

1.4.17 Cemil Yener, *Türk Halk Edebiyatı Antolojisi* (1973). İnkılâp Kitapevi, İstanbul: 1989, ss: 416.

Cemil Yener, eserini 1973 yılında hazırlamıştır. Tezimize ise eserin 1989 yılında yayımlanan 2. baskısı alınmıştır. Tezimizdeki şiirlerin ilk dördlüklerindeki sayfa numaraları bu basıma aittir. Yener, eserin ön sözünde çalışmasını, halk edebiyatını ana çizgileriyle tanıtmak, halk edebiyatı üzerine yapılacak eğitim-öğretim çalışmaları için gerekli metinleri bir arada bulundurmak amacıyla hazırladığını belirtmiştir. Eserin ön sözünden sonra Türk edebiyatının dallara ayrılması ve halk edebiyatı hakkında bilgi verilmiştir. Eser; “Dindışı (Profan) Halk Edebiyatı”, “Dinsel Halk Şiiri”, “Anonim Halk Edebiyatı” şeklinde üç bölümden oluşmaktadır. Tezimize sadece Dindışı (Profan) Halk Edebiyatı bölümündeki 47 halk şâirinin şiirleri alınmıştır.

Dâhil edilmeyen âşıklık geleneği dışındaki şâirler: 1-Yunus Emre, 2-Kaygusuz Abdal, 3-Abdal Musa, 4-Hatayî, 5-Hacı Bayram-ı Veli, 6-Eşrefoğlu Rumî, 7-Pir Sultan Abdal, 8-Kul Himmet, 9-Niyazi-i Mısırî (Mısırlı Niyazi).

1.4.18 Naim Alkan, *Türk Halk Edebiyatı*. Yargıçoğlu Matbaası, Ankara: 1973, ss: 296.

Naim Alkan eserinin ön sözünden sonra eserini oluştururken faydalandığı eserleri, makaleleri ve dergileri sıralamıştır. Halk edebiyatı hakkında bilgiler verip 14.-

20. yüzyılda yaşayan halk şâirlerinin şiirlerine örnekler vermiştir. Tezimize, eserdeki âşıklık geleneğine bağlı 125 halk şâirinin şiirleri alınmıştır.

Dâhil edilmeyen âşık geleneği dışındaki şâirler: 1-Yunus Emre, 2-Sait Emre, 3-Kaygusuz Abdal, 4-Hacı Bayram Veli 5-Eşrefoğlu Rumi, 6-İbrahim Tennuri, 7-Abdurrahim Tırsi, 8-Hatayî 9-Pir Sultan Abdal, 10-Azmi, 11-Ümmi Sinan, 12-Üftade, 13-Kaygusuz Alâeddin, 14-Emir Osman Haşimi, 15-Oğlan Şeyh İbrahim, 16-Gaybî Sunullah, 17-Muhiddin Abdal, 18-Tûrabî, 19-Kul Himmet, 20-Kazak Abdal, 21-Abdal, 22-Aziz Mahmut Hüdayi, 23-Sinan Ümmi, 24-Akkirmanlı Nakşi, 25-Niyazi Mısri, 26- Turabi.

1.4.19 Ali Püsküllüoğlu, *Türk Halk Şiiri Antolojisi*. Bilgi Yayınevi, Ankara: 1975, ss: 574.

Ali Püsküllüoğlu, eserinin ön sözünden sonra XIII. yüzyıldan başlayarak XX. yüzyıla kadar halk şâirlerinin şiirlerine yer vermiştir. Şâirlerin şiirleri verildikten sonra ayrı bir bölüm halinde kısaca şâirlerin hayatları hakkında bilgiler verilmiştir. Eser, “Sözlük” ve “Bibliyografya” kısmı ile bitirilmiştir. Tezimize, eserdeki âşıklık geleneğine bağlı 52 halk şâirinin şiirleri alınmıştır.

Dâhil edilmeyen âşık geleneği dışındaki şâirler: 1-Yunus Emre, 2-Âşık Paşa, 3-Hacı Bayram Veli, 4-Eşrefoğlu, 5-Muhyî, 6-Üftade, 7-Hamidî, 8-Âşık İbrahim Tennurî, 9-Kaygusuz Abdal, 10-Abdürrahim Tırsî, 11-Muhiddin Abdal, 12-Ümmî Sinan, 13-Hatayî, 14-Pir Sultan Abdal, 15-Kul Himmet, 16-Kaygusuz Vizeli Alâeddin, 17-Kazak Abdal, 18-Kul Nesimî, 19-Pir Mehmet.

1.4.20 Tahir Kutsi Makal, *Türk Halk Şiiri* (1975). Toker Yayınları, İstanbul: 2002, ss: 192.

Tahir Kutsi Makal, bu eserini 1975 yılında oluşturmuştur. Tezimize ise eserin 2002 yılında yayımlanan 4. baskısı alınmıştır. Tezimizdeki şiirlerin ilk dörtlüklerindeki sayfa numaraları bu basıma aittir. Eser bir girişten sonra “Halk Ozanlarının Ayrımı”, “Halk Ozanlarının Ortak Özellikleri”, “Halk Ozanlarının

İşlediği Konular”, “Halk Şiirinde Biçimler” ve “Antoloji” adlı bölümlere ayrılmıştır. Tezimize, eserin antoloji adlı bölümdeki âşıklık geleneği içinde ürünlerini oluşturan 89 halk şâirinin şiirleri alınmıştır.

Dâhil edilmeyen âşık geleneği dışındaki şâirler: 1-Abdal Musa, 2-Âşık Paşa, 3-Azmi, 4-Eşrefoğlu, 5-Hacı Bayram Veli, 6-Hatayi, 7-Kaygusuz Abdal, 8-Kazak Abdal, 9-Kul Himmet, 10-Pir Sultan Abdal, 11-Yunus Emre.

1.4.21 Sabahattin Eyupoğlu; Yaşar Kemal, *Gökyüzü Mavi Kaldı (Halk Edebiyatından Seçmeler)*. Cem Yayınevi, İstanbul: 1978, ss: 411.

Sabahattin Eyupoğlu ve Yaşar Kemal’in hazırladıkları bu eserde iki ön sözden sonra toplam 31 halk şâirine yer verilmiştir. Bunların yanında eserin içinde anonim ürünlerden Mâniler, Bilmeceler, Ağıtlar, Türküler, Atasözleri, Deyimler, Masal (Kara Yılan Hikayesi), Dedem Korkut (Kazan Begün oğlu Uruz Begün Tutsak Olduğu Boynunu Beyan Eder), Karagöz (Ferhad ile Şirin) ve Türkülü Hikâye (Deli Boran) mevcuttur. Tezimize, eserdeki âşıklık geleneğine bağlı olarak kabul ettiğimiz 25 halk şâirinin şiirleri alınmıştır.

Dâhil edilmeyen âşık geleneği dışındaki şâirler: 1-Yunus Emre, 2-Pir Suldan Abdal, 3-Hatayi, 4-Âşık Paşa, 5-Kaygusuz Abdal, 6-Kazak Abdal.

1.4.22 İlkin Manya, *Halk Şiirinde Ana Sesi (Kadın Ozanlar Antolojisi)*. İnanç yayınları, İstanbul: 1983, ss: 119.

Sarıcakız adıyla tanınmış bir halk ozanı olan İlkin Manya’nın hazırladığı bu eser, “Giriş” “Değişler” ve “Kim Kimdir” bölümlerinden oluşmaktadır. Giriş kısmında Tahir Kutsi Makal ve İlkin Manya, kadın ozanların halk şiirimize olan etkisini açıklamıştır. Değişler kısmında kadın ozanlar bir araya getirilmiş ve şiirlerine örnekler vermiştir. Kim Kimdir kısmı ile kadın ozanlarımızın hayatları hakkında bilgiler verilmiştir. Tezimize, eserdeki 52 kadın ozanın şiirleri alınmıştır.

1.4.23 M. Sunullah Arısoy, *Türk Halk Şiiri Antolojisi* (1985). Bilgi Yayınları, Ankara: 1995 ss: 403.

M. Sunullah Arısoy, bu eserini 1985 yılında hazırlamıştır. Tezimize ise eserin 1995 yılında yayımlanan 2. baskısı alınmıştır. Tezimizdeki şiirlerin ilk dördlüklerindeki sayfa numaraları bu basıma aittir. Eserde, ön sözden sonra XIII.-XX. yüzyıllar arasında yaşayan halk şâirlerine ve şiirlerine yer verilmiştir. Ayrıca eserin sonunda Ağıt, Mani, Ninni ve Türkü örnekleri mevcuttur. Eser, “Dizin I”, “Dizin II”, “Sözlük” ve “Kaynakça” kısımları ile bitirilmiştir. Tezimize, eserdeki âşıklık geleneğine bağlı 73 halk şâirinin şiirleri alınmıştır.

Dâhil edilmeyen âşıklık geleneği dışındaki şâirler: 1-Âşık Paşa, 2-Yunus Emre, 3-Hacı Bayram Veli, 4-Sait Emre, 5-Abdurrahim Tırsi, 6-Balım Sultan, 7-Ebu Hamid, 8-Emir Sultan, 9-Eşrefoğlu Rumi, 10-İbrahim Tennuri, 11-Kaygusuz Abdal, 12-Muhyi, 13-Azmi Baba, 14-Hatayi, 15-İdris-i Muhtefi, 16-Kazak Abdal, 17-Muhiddin Abdal, 18-Pir Sultan Abdal, 19-Teslim Abdal, 20-Üftade, 21-Ümmi Sinan, 22-Dedemoğlu, 23-Gaybı Sun’ullah, 24-Kul Budala, 25-Kul Himmet, 26-Kul Nesimi, 27-Musri Niyazi.

1.4.24 Şükrü Elçin, *Halk Şiiri Antolojisi*. Kültür Ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara: 1988, ss: 270.

Şükrü Elçin, eserini sözbaşından sonra “Lirik Şiirler” ve “Didaktik Şiirler” olmak üzere iki bölüme ayırmıştır. Lirik Şiirler adlı bölüm, Ferdî Mahsüller ve Anonim Mahsuller adlı kısımdan; Didaktik Şiirler adlı bölüm, Destanlar ve Âşık Karşılaşmaları adlı kısımdan oluşmaktadır. Eser, “Şâirlerin Doğum ve Ölüm Tarihleri” ve “Bibliyografya” kısmı ile bitirilmiştir. Tezimize, Anonim Mahsuller ve Âşık Karşılaştırmaları adlı kısımdaki şiirler alınmamıştır.

Dâhil edilmeyen âşıklık geleneği dışındaki şâirler: 1-Yunus Emre, 2-Kaygusuz Abdal, 3-Hacı Bayram, 4-Eşrefoğlu, 5-Âşık Yunus, 6-Hâtayî, 7-Muhiddin Abdal, 8-Ahmed-i Sârban, 9-Ümmî Sinan, 10-Pîr Sultan, 11-Pir Sultan Abdal, 12-Kul Himmet, 13-Teslim Abdal, 14-Hüdâyî, 15-Kazak Abdal, 16-Kul Budala, 17-Gaybî, 18-Seyyid

Nesimi, 19-Derviş Himmet, 20-Niyazi, Mısırlı, 21-Erzurumlu İbrahim Hakkı, 22-Pîr Mehmed.

1.4.25 Emir Kalkan, XX. Yüzyıl Türk Halk Şâirleri Antolojisi. Kültür Bakanlığı Yayınları. Ankara: 1991, ss: 565.

Emir Kalkan, eserinde 202 halk şâirine ve bu şâirlere ait 500’ü aşkın şiire; şâirlerin doğum ve ölüm tarihleri, mahlasları, ve hayat hikâyeleri ile birlikte yer vermiştir. Eser; “Ön söz” ile birlikte “Giriş”, “Türk Halk Şiirini Oluşturan Tipler”, “Antoloji”, “Bibliyografya”, “Dergiler”, “Yer Adları İndeksi”, “Kişi Adları indeksi”, ve “Sözlük” kısımlarından oluşmaktadır. Tezimize, eserde adı geçen 202 halk şâirinin şiirleri alınmıştır.

1.4.26 Feyzi Halıcı, Âşıklık Geleneği ve Günümüz Halk Şâirleri Güldeste. Atatürk Kültür, Dil Ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Kültür Merkezi Yayını – Sayı : 58, Ankara: 1992, ss: 674.

Feyzi Halıcı’nın bu eseri; “Sunuş” ile birlikte “Âşıkların Özgeçmişleri ve Şiirlerinden Örnekler”, “Âşıkların İkili ve Üçlü Atışmaları ve “Dudak Değmez Örnekleri”, “Âşıklık Geleneğinin Devamı Âşıklar Bayramı” adlı bölümden oluşmaktadır. Tezimize sadece “Âşıkların Özgeçmişleri ve Şiirlerinden Örnekler” adlı bölümdeki 164 halk şâirinin şiirleri alınmıştır.

1.4.27 Mevlüt Özhan; Emine Kırıcı; N. Zeynep Özçörekçi; Ömer Gözükızıl; Mukadder Küren, Yaşayan Halk Ozanları Antolojisi. Kültür Bakanlığı Halk Kültürlerini Araştırma Ve Geliştirme Genel Müdürlüğü Yayınları: Ankara: 1992, ss: 368.

Eserin ön sözünde ozanlık geleneği hakkında bilgi verildikten sonra 342 ozanın hayatı hakkında bilgi ve şiirlerinden örneklere yer verilmiştir. Tezimize, eserdeki 304 halk şâirinin şiirleri alınmıştır. Eserde, 38 ozanın örnek şiirlerine yer verilmemiş olup sadece hayatı hakkında bilgilere yer verilmiştir. Tezimize, şiirlerine örnek verilmeyen şâirler alınmamıştır.

Dâhil edilmeyen ozanlar: 1-Mustafa Akalan (Kaynarî), 2-Zafer Akbaba, 3-Mustafa Akbaş (Âşık Gurbetî), 4-Ali Sönmez Akkaya (Âşık Sefilî), 5-İbrahim Eraslan Akyol (Âşık Arslan) 6-Ayhan Akyüz (Sefâî) 7-Faruk Alkyüz (İmamoğlu) 7-Mirza Aybirdi (Yananî) 8-Ahmet Aydoğan (Âşık Mehmet), 9-Hulusi Berlay (Başaran), 10-Seyit Berber (Molla Seyid), 11-Kenan Budak (Şenbudak), 12-Mehmet Cıvaroğlu (Âşık Mehmet), 13-Abdullah Coşkun (Coşkunî), 14-Bekir Coşkun (Ozan Âşıkoglu), 15-Selahattin Çilsüleymanoğlu, 16-Hüseyin Çoğaltan, 16-Mustafa Danacıoğlu (Kul Mustafa), 17-Seydi Deniz (Âşık Seyidî), 18-Dursun Doğan, 19- İsmail Doğanay, 20-İzzettin Dönmez, 21-Sefer Erdem (Erdem), 22-Memiş Eroğlu (Âşık Memiş), 23-Ali Ekber Gülbaş (Âşık Ekberî), 24-Murat Güvendik (Dertli Murat) 25-Nazif Hakan (Hakarî) 26-Mahmut İlgöz (Dermanî), 27-Bahattin Kader, 28-Emrah Nar (Âşık Emrah Naroğlu) 29-Dilâver Pekcan (Şifâî), 30-Mehmet Şafak (Çağlar), 31-Sabri Şimşek (Şimşekoğlu), 32-Akif Timurhan (Zevrakî), 33-Mustafa Uğur (Uğur), 34-Turan Uluğ, 35-Mehmet Rıza Ünlü (Âşık Sefili Rıza), 36-Musa Ünlü (Mehmetoğlu-Âşık Musa), 37-Hasan Yazar (Bir Hasan), 38-Şerafettin Yıldız (Mareşal).

1.4.28 Asım Bezirci, *Türk Halk Şiiri Cilt I: Tarihçesi, kaynakları, şâirleri ve seçme şiirleri*. Say Yayınları, İstanbul: 1993, ss: 492.

Asım Bezirci'nin Halk Şiiri adlı eserinin birinci cilti; Sunu, İnceleme Kısmı: "Türk Halk Şiiri/Halk Ve Şiiri", "Türk Halk Şiirinin Kökeni ve Evrimi", "Halk Şiirinin Koşuk Düzeni" başlıklarını taşımaktadır. "Antoloji" kısmında XIII. yüzyıldan XIX. yüzyıla kadar halk şâirine ve şiirlerine yer verilmiştir. Tezimize, eserdeki âşıklık geleneğine bağlı 58 halk şâirinin şiirleri alınmıştır.

Dâhil edilmeyen âşıklık geleneği dışındaki şâirler: 1-Yunus Emre, 2-Âşık Paşa, 3-Hacı Bayram Veli, 4-Abdal Musa 5-Eşrefoğlu, 6-Kaygusuz Abdal, 7-Abdürrahm-i Tisî, 8-Muhiyiddin Abdal, 9-Üftâde, 10-Hatayî, 11-Ümmî Sinan, 12-Kaygusuz Alâeddin, 13-Kazak Abdal, 14-Pîr Sultan, 15-Kul Himmet, 16-Muhyî, 17-Gaybî Sunullah, 18-Dedemoğlu, 19-Teslim Abdal, 20-Kul Nesimî, 21-Derviş Mehmet, 22-Pir Mehmet, 23-Türâbî Dede.

1.4.29 Asım Bezirci, *Türk Halk Şiiri Cilt II: Tarihçesi, kaynakları, şâirleri ve seçme şiirleri*. Say Yayınları, İstanbul: 1993, ss: 400.

Asım Bezirci'nin Halk Şiiri adlı eserinin ikinci ciltinde, XX. yüzyılda yaşayan halk şâirleri ve şiirlerine yer verilmiştir. “Sözlükçe” ile “Kaynakça” bu ciltte yer almaktadır. Tezimize, eserdeki âşıklık geleneğine bağlı 64 halk şâirinin şiirleri alınmıştır.

1.4.30 Burhan Güneş, *Halk Şiiri Antolojisi* (1996). İlke Kitapevi Yayınları, Ankara: 1998, ss. 207.

Burhan Güneş, bu eserini 1996 yılında oluşturmuştur. Tezimize ise eserin 1998 yılında yayımlanan 2. baskısı alınmıştır. Tezimizdeki şiirlerin ilk dörtlüklerindeki sayfa numaraları bu basıma aittir. Eserde XIII. yüzyıldan başlayarak XX. yüzyıla kadar halk şâirlerinin şiirlerine yer verilmiştir. Tezimize, eserdeki âşıklık geleneğine bağlı 12 halk şâirinin şiirleri alınmıştır.

Dâhil edilmeyen âşıklık geleneği dışındaki şâirler: 1-Yunus Emre, 2-Âşık Paşa, 3-Hacı Bayram Veli, 4-Kaygusuz Abdal, 5-Pir Sultan Abdal, 6-Kul Nesimi, 7-Kul Himmet, 8-Kazak Abdal.

1.4.31 İsmail Özmen, *Alevi Bektaşî Şiirleri Antolojisi* (2.,3.,4., 5. Cilt). Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara: 1998.

İsmail Özmen'in 5 cilt halinde hazırladığı bu eserindeki şâirlerin ve şiirlerinin hepsi tezimize alınmamıştır. Tezimize, eserdeki âşıklık geleneğine bağlı 50 halk şâirinin şiirleri alınmıştır. Tezimize alınacak şâir ve şiirlerinin seçiminde dört temel antoloji belirlenmiştir. Belirlenen bu antolojilerde adı geçen şâirler eğer İsmail Özmen'in eserinde varsa o şâirlerin şiirleri alınmıştır.

Temel kaynak olarak belirlenen antolojiler: Vasfî Mahir Kocatürk' ün Saz Şâirleri Antojisi (1963), M. Sunullah Arısoy'un Türk Halk Şiiri Antolojisi (1985),

Fevzi Halıcı'nın *Âşıklık Geleneği ve Günümüz Halk Şâirleri Güldeste* (1992) ve Saim Sakaoğlu-Ali Berat Alptekin'in *Türk Saz Şiiri Antolojisi* (14.-21. Yüzyıllar).

1.4.32 Erman Artun, *Âşıklık Geleneği ve Âşık Edebiyatı*. Akçağ Yayınları, Ankara: 2001, ss. 432.

Erman Artun'un bu eseri; "Ön söz", "Kısaltmalar", "Giriş", "Birinci Bölüm: Âşık Edebiyatının Anadolu'da Oluşumu ve Gelişimi", "İkinci Bölüm: Âşıklık Geleneği", "Üçüncü Bölüm: Âşık Şiirinde Biçim ve Tür", "Dördüncü Bölüm: Âşık Edebiyatında Üslûp", "Beşinci Bölüm: Âşık Edebiyatında İçerik", "Altıncı Bölüm: Âşık Fasılları-Âşık Karşılaşmaları", "Yedinci Bölüm: Âşıklık Geleneği ve Âşık Edebiyatı Terimleri", "Sekizinci Bölüm: Geçmişten Günümüze Âşıklar ve Şiirlerinden Örnekler", "Kaynakça" ve "Dizin" kısımlarından oluşmaktadır. Tezimize sadece Sekizinci Bölüm olan "Geçmişten Günümüze Âşıklar ve Şiirlerinden Örnekler" adlı bölümdeki âşıklık geleneğine bağlı 97 halk şâirinin şiirleri alınmıştır.

Dâhil edilmeyen âşıklık geleneği dışındaki şâirler: 1-Pir Sultan Abdal, 2-Pir Mehmet.

1.4.33 Bekir Karadeniz, *Artvinli Halk Şâirleri*. Ankara AKYD Yayınları: 2002, ss: 684.

Bekir Karadeniz'in bu eserindeki şâirlerin ve şiirlerinin hepsi tezimize alınmamıştır. Tezimize, eserdeki âşıklık geleneğine bağlı 8 halk şâirinin şiirleri alınmıştır. Tezimize alınacak şâirlerin ve şiirlerinin seçiminde dört temel antoloji belirlenmiştir. Belirlenen bu antolojilerde adı geçen şâirler eğer Bekir Karadeniz'in eserinde varsa o şâirlerin şiirleri alınmıştır.

Temel kaynak olarak belirlenen antolojiler: Vasfî Mahir Kocatürk'ün *Saz Şâirleri Antojisi* (1963), M. Sunullah Arısoy'un *Türk Halk Şiiri Antolojisi* (1985), Fevzi Halıcı'nın *Âşıklık Geleneği ve Günümüz Halk Şâirleri Güldeste* (1992) ve Saim Sakaoğlu-Ali Berat Alptekin'in *Türk Saz Şiiri Antolojisi* (14.-21. Yüzyıllar).

1.4.34 Erdal Alover, *Türk Halk Edebiyatı Antolojisi*. Alfa Yayınları, İstanbul: 2002, ss: 459.

Erdal Alover'nın bu eseri, “Ön söz”, “Şiir”, “Hikâye”, “Türkü”, “Ortaoyunu”, “Tekerleme”, “Bilmece”, “Mânî”, “Alkış-Kargış”, “Atasözü”, “Deyim”, “Karagöz”, “Masal”, “Gülmeceli Destanlar”, “Çeviri”, “Tarih”, “Şâirler” ve “Kaynakça” kısımlarından oluşmaktadır. Tezimize yalnızca “Şiir” ve “Gülmeceli Destanlar” kısımındaki halk şâirlerinin şiirleri alınmıştır.

Dâhil edilmeyen âşıklık geleneği dışındaki şâirler: 1-Yunus Emre, 2-Kaygusuz Abdal, 3-Hacı Bayram, 4-Hatayî, 5-Pîr Sultan Abdal, 6-Kul Himmet, 7-Kazak Abdal.

1.4.35 Ahmet Kabaklı, *Âşık Edebiyatı*. Türk Edebiyatı Vakfı Yayınları, İstanbul: 2006, ss: 256.

Türk Edebiyatı dergisinin ve Türk Edebiyatı Vakfı'nın kurucusu Şeyhülmuharrirîn Ahmet Kabaklı'nın beş büyük ciltlik “Türk Edebiyatı” eserinden derlenerek oluşturulmuş bu kitapta, âşıklık geleneğinin yıllar içindeki gelişimi gözler önüne serilmiştir. “Takdim” kısmından sonra “Giriş” bölümünde Halk Edebiyatı kavramı geniş ölçüde açıklanmış, “Saz veya Halk Şâirleri”, “Âşık Yetiştiren Kaynaklar”, “Halk Şiirinin Özellikleri” adlı bölümleri ile de bu kavramın etrafındaki terimler işlenmiştir. Halk edebiyatımızın en büyük şâirlerinden Karacaoğlan üzerinde detaylı olarak durulmuş ayrı bir başlık altında irdelenmiştir. Eserde XVI.- XX. yüzyıl arasında yetişen halk şâirlerin hayatları hakkında bilgi verilerek bu şâirlerin şiirlerinden örnekler verilmiştir. Tezimize eserdeki âşıklık geleneğine bağlı 67 halk şâirinin şiirlerine yer verilmiştir.

Dâhil edilmeyen âşık geleneği dışındaki şâirler: 1-Derviş Mehmet.

1.4.36 Ali Berat Alptekin; Saim Sakaoğlu, *Türk Saz Şiiri Antolojisi (14-21. Yüzyıllar)*. 2006. Akçağ Yayınları, Ankara: 2014, ss: 472.

Ali Berat Alptekin ve Saim Sakaoğlu bu eseri 2006 yılında hazırlamıştır. Tezimize ise eserin 2014 yılında yayımlanan 3. baskısı alınmıştır. Tezimizdeki şiirlerin ilk dörtlüklerindeki sayfa numaraları bu basıma aittir. Eser; “Giriş”, “Antoloji”, “Kaynakça”, “Sözlük” kısımlarından oluşmaktadır. Tezimize, eserde adı geçen bütün halk şâirlerinin şiirleri alınmıştır.

1.4.37 Saim Sakaoğlu; Ali Berat Alptekin, *Halk Şiirinden Seçmeler (2007)*. Akçağ Yayınları, Ankara: 2011, ss: 336.

Saim Sakaoğlu ve Ali Berat Alptekin, bu eseri 2007 yılında hazırlamıştır. Tezimize ise eserin 2011 yılında yayımlanan 2. baskısı alınmıştır. Tezimizdeki şiirlerin ilk dörtlüklerindeki sayfa numaraları bu basıma aittir. Bu eser; “Ön söz”, “Giriş”, “Birinci Bölüm: Anonim Halk Şiirinden Örnekler”, “İkinci Bölüm: Dinî-Tasavvufî Türk Halk Şiirinden Örnekler”, “Üçüncü Bölüm: Saz Şâirlerinin Şiirlerinden Örnekler”, “Sözlük”, ve “Kaynakça” kısımlarından oluşmuştur. Tezimize sadece “Üçüncü Bölüm: Saz Şâirlerinin Şiirlerinden Örnekler” adlı bölümdeki âşıklık geleneğine bağlı 63 halk şâirinin şiirleri alınmıştır.

Dâhil edilmeyen âşıklık geleneği dışındaki şâirler: 1-Yunus Emre, 2-Kaygusuz Abdal, 3-Hacı Bayram-ı Veli, 4-Eşrefoğlu Rumî, 5-Ümmî Sinan, 6-Pir Sultan Abdal, 7-Kaygusuz Vizeli Alâeddin, 8-Niyazî-i Mısri[^], 9-Aziz Mahmud Hüdayî, 10-İbrahim Hakkı Erzurumî, 11-İsmail Hakkı, 12-Kuddusî, 13-Suzî, 14-Turabî, 15-Zeynel Usul Baba.

1.4.38 N. Ziya Bakırcıoğlu, *Halk Şiirimiz*. Ötüken Neşriyat, İstanbul: 2007, ss: 496.

N. Ziya Bakırcıoğlu’nun bu eseri “Ön söz”, “Kısaltmalar”, “1. Bölüm: Halk Şiirimiz Hakkında”, “2. Bölüm: Metinler”, “3. Bölüm: Azerbaycan Halk Şiiri Örnekleri”, “Kaynaklar”, ve “Sözlük” kısımlarından oluşmaktadır. Tezimize sadece

“2. Bölüm: Metinler” ve “3. Bölüm: Azerbaycan Halk Şiiri Örnekleri” adlı bölümdeki âşıklık geleneğine bağlı 101 halk şâirinin şiirleri alınmıştır.

Dâhil edilmeyen âşıklık geleneği dışındaki şâirler: Yunus Emre, 2-Hâmid-i Velî, 3-Âşık Paşa, 4-Hacı Bayram Veli, 5-Kaygusuz Abdal, 6-Eşrefoğlu Rumî, 7-Muhiddin Dolu, 8-Sünbül Sinan, 9-İbrahim Gülşenî, 10-Ümmî Sinan, 11-Üftâde, 12-Sivaslı Şemseddin, 13-Hâşimî (Emir Osmanoglu Efendi), 14- Kul Himmet, 15-Hatayî, 16-Aziz Mahmut Hüdayî, 17-Nakşî, 18-Pir Sultan Abdal, 19-Zâkirzâde Bîçare Abdullah, 20-Gaybî Sunullah, 21-Derviş Himmet, 22-Niyazî-İ Mısri, 23-Sezaî-i Gülşenî, 24-Bursalı İbrahim Hakkı, 25-Bezcizâde Muhyî, 26-Şîrî, 27-Kuddûsî, 28-Bosnevî.

1.4.39 Ali Çelik, *Türk Halk Şiiri Antolojisi*. Timaş Yayınları, İstanbul: 2008, ss. 459.

Ali Çelik’in bu eseri; “Ön söz”, “İslâmîyet’in Kabulünden Önceki Türk Şiiri”, “İslâmîyetin Kabulünden Sonraki Türk Şiiri”, “Anonim Halk Şiiri”, “Sözlük” ve “Bibliyografya” adlı kısımlardan oluşmuştur. Tezimize sadece “İslâmîyetin Kabulünden Sonraki Türk Şiiri” adlı kısımdaki âşıklık geleneğine bağlı 202 halk şâirinin şiirleri alınmıştır.

Dâhil edilmeyen âşıklık geleneği dışındaki şâirler: 1-Âşık Paşa, 2-Yunus Emre, 3-Abdal Musa, 4-Hacı Bayram Veli, 5-Said Emre, 6-Abu Hâmid, 7-Abdurrahim Tirsî, 8-Akşemseddin, 9-Emir Sultan, 10-Eşrefoğlu Rumî, 11-İbrahim Tennuri, 12-Kaygusuz Abdal, 13-Azmi Baba, 14-Kazak Abdal, 15-Kul Himmet, 16-Muhiddin Abdal, 17-Muhyî, 18-Pir Sultan Abdal, 19-Teslim Abdal, 20-Üftâde, 21-Ümmî Sinan, 22-Hataî (Şah İsmail-i Safavî) 23-Dedemoğlu, 24-Derviş Mehmet, 25-Gaybî Sun’ullah, 26-Derviş Musâ.

1.4.40 Doğan Kaya, *Sivas Halk Şâirleri (1., 2., 3., 4., 5. Cilt)*. Sivas İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü; Sivas İl Özel İdaresi Genel Sekreterliği, Sivas: 2009.

Doğan Kaya'nın 5 cilt halinde hazırladığı bu eserindeki şâirlerin şiirlerinin hepsi tezimize alınmamıştır. Tezimize sadece eserdeki âşıklık geleneğine bağlı 27 halk şâirinin şiirleri alınmıştır. Tezimize alınacak şâirlerin seçiminde dört temel antoloji belirlenmiştir. Belirlenen bu antolojilerde adı geçen şâirler eğer Doğan Kaya'nın eserinde varsa o şâirlerin şiirleri alınmıştır.

Temel kaynak olarak belirlenen antolojiler: Vasfî Mahir Kocatürk'ün Saz Şâirleri Antojisi (1963), M. Sunullah Arısoy'un Türk Halk Şiiri Antolojisi (1985), Fevzi Halıcı'nın Âşıklık Geleneği ve Günümüz Halk Şâirleri Güldeste (1992) ve Saim Sakaoğlu-Ali Berat Alptekin'in Türk Saz Şiiri Antolojisi (14.-21. Yüzyıllar).

1.4.41 *Türk Halk Şiiri*, Türk Dünyası Kültür Başkenti Ajansı. Eskişehir: 2013, ss: 224.

Eser; “Sunuş”, “Ön söz”, “1. Bölüm: Türk Halk Şiiri”, “2.Bölüm: Okuma Metinleri”, “3. Bölüm: Halk Şâirlerimiz ve Şiirleri” ve “Kaynakça” kısımlarından oluşmaktadır. Tezimize “1. Bölüm: Halk Şiiri” kısmındaki âşıklık geleneğine bağlı 85 halk şâirinin şiirleri alınmıştır.

1.4.42 Mustafa Sever, *Türk Halk Şiiri*. Ankara Üniversitesi Yayınları, Ankara: 2013, ss: 678.

Mustafa Sever'in bu eseri, ön sözden sonra iki ana bölüme ayrılmış olup birinci bölümde anonim ve ferdi Türk halk şiirinin tarihi süreci bağlamında gelişimi ve özellikleri değerlendirilmiştir. İkinci bölümde ise, XIII.-XX yüzyıllar arasında yaşayan halk şâirleri ve şiirleri sunulmuştur. Eser “Kaynaklar” kısmıyla bitirilmiştir. Tezimize ikinci bölümdeki âşıklık geleneğine bağlı 122 halk şâirinin şiirleri alınmıştır.

Dâhil edilmeyen âşıklık geleneği dışındaki şâirler: 1-Yunus Emre, 2-Abdal Musa, 3-Âşık Paşa, 4-Kaygusuz Abdal, 5-Hacı Bayram Veli, 6-Eşrefoğlu Rûmi, 7-

Muhiddin Abdal, 8-Abdurrahman Tırsi, 9-Üftade, 10- Hatayî (Şah İsmail), 11-Ümmi Sinan, 12-Kaygusuz Vizeli Alâaddin, 13-Kazak Abdal, 14-Pir Sultan Abdal, 15-Kul Himmet 16-Muhyi 17-Gaybi Sun'ullah, 18-Teslim Abdal, 19-Kul Nesimi, 20-Dedemoğlu, 21-Pir Mehmet, 22-Derviş Dede, 23-Türâbî Dede, 24-Derunî.

1.4.43 Şeyma Güngör, *Türk Halk Şiirinden Seçmeler*. Boğaziçi Yayınları, İstanbul, 2013, ss: 426.

Şeyma Güngör'ün bu eseri; “Ön söz”, “Kısaltma ve işaretler”, “Giriş”, “Birinci Bölüm: Anonim Halk Şiiri”, “İkinci Bölüm: Dinî-Tasavvufî Halk Şiiri”, “Üçüncü Bölüm: Âşık Tarzı Halk Şiiri”, “Sözlük”, “Özel İsimler” ve “Seçilmiş Kaynakça” kısımlarından oluşmaktadır. Tezimize “Üçüncü Bölüm: Âşık Tarzı Halk Şiiri” kısmındaki halk şâirlerinin şiirleri; “İkinci Bölüm: Dini Tasavvufî Halk Şiiri” kısmındaki âşık tarzı geleneğin içinde kabul ettiğimiz halk şâirlerinin şiirleri alınmıştır.

Dâhil edilmeyen âşık geleneği dışındaki şâirler: 1-Sultan Veled, 2-Yunus Emre, 3-Âşık Paşa, 4-Said Emre, 5-Eflakî Dede, 6-Hamid-i Velî, 7-Hacı Bayram Veli, 8-Kaygusuz Abdal, 9-Süleyman Çelebi, 10-Akşemseddin, 11-Eşrefoğlu Rumî, 12-Kemal Ümmî, 13-Dede Ömer Rüşenî, 14-Abdurrahim Tırsî, 15-Sünbül Sinan, 16-İbrahim Gülşenî, 17-Ümmi Sinan, 18-Üftade, 19-Pîr Sultan Abdal, 20-Muhyî, 21-Kul Himmet, 22-Kazak Abdal, 23-Aziz Mahmud Hüdayî, 24-Abdülahad Nurî, 25-Derviş Himmet, 26-Niyâzi-i Mısrî, 27-Bursalı İbrahim Hakkı, 28-Sezaî-i Gülşenî, 29-Erzurumlu İbrahim Hakkı, 30-Kuddusî, 31-Osman Şems, 32-Sâfi, 33-Mihrabî, 34-Derunî.

1.4.44 Nihal Yıldırım, *Türk Saz Şâirleri Antolojisi*. Etkileşim Yayınları, İstanbul: 2014, ss: 143.

Nihal Yıldırım'ın bu eseri; “Giriş”, “Birinci Bölüm: XIII. Yüzyıl”, “İkinci Bölüm: XIV. Yüzyıl”, “Üçüncü Bölüm: XV. Yüzyıl”, “Dördüncü Bölüm: XVI. Yüzyıl”, “Beşinci Bölüm: XII. Yüzyıl”, “Altıncı Bölüm: XVIII. Yüzyıl”, “Yedinci

Bölüm: XIX. Yüzyıl”, “Sekizinci Bölüm: XX. Yüzyıl”, “Bibliyografya” ve “İndeks “ kısımlarından oluşmaktadır. Tezimize, eserdeki 11 halk şâirinin şiirleri alınmıştır.

Dâhil edilmeyen âşık geleneği dışındaki şâirler: 1-Yunus Emre.

İKİNCİ BÖLÜM

TÜRK HALK ŞİİRİ ANTOLOJİLERİ BİBLİYOGRAFYASI

2.1. Yusuf Ziya, Halk Edebiyatı Antolojisi²

2.1.1. OZAN (16. Yüzyıl)

Ozan'ın 16. yüzyılda yaşadığı kabul edilmektedir.

1-Gerçek âşık olanların/Yüreciği yanar olur,

Hep canipten suriş ile/Şevki ödü kanar olur (s. 12).

2.1.2. BAHŞÎ (16. Yüzyıl)

Bahşî'nin 1514 İran ve 1517 Mısır Seferi'ni anlattığı şiiriyle 16. yüzyılda yaşamış asker şâir olduğu anlaşılmaktadır.

1-Sultan Selim cülûsunda/Selâ dedi de yürüdü,

Gidelim Mısıra doğru/Yola dedi de yürüdü (s. 13).

2.1.3. KUL MEHMET (16. Yüzyıl)

Kul Mehmet, 16. yüzyılda yaşamış Bektaşî şâirlerindendir. 16. yüzyıldaki Osmanlı Devlet adamlarından Üveys Paşa'nın oğludur. Bazı kayıtlara göre 1605 yılında vefat etmiştir.

1-Siyah ebrulerin duruben çatma/Gamzen oklarını âşıka atma,

Sana gönül verdim beni ağlatma/Benim gözüm nuru, gönlüm süruru (s. 15).

2-Be yaranlar, yine evvel bahardır/Bülbül intizarlık kılar durmayup,

Kuşlar ahenk edip çığırşup öter/Kalbin kasavetin siler durmayup (s. 16).

3-Herdem yüzüme gül gibi/Gülen dilberin kuluyum,

Ben ağladıkça yaşımı/Silen dilberin kuluyum (s. 17).

2.1.4. ÖKSÜZ DEDE (16. Yüzyıl)

Öksüz Dede, 16. yüzyılın ikinci yarısında yaşamış Rumelili yeniçeri şâirlerindendir.

17. yüzyılda yaşayan Öksüz Âşık ile oldukça karıştırılmıştır.

1-Be bu söyleyen dil kudret dilidir/Cümle yaratılmış hakkın kuludur,

Beylere armağan şahın gülüdür/İmirza'mı hoşça tutun ağalar (s. 19).

² Yusuf Ziya, Halk Edebiyatı Antolojisi. Kanaat Kütüphanesi, İstanbul: 1933, ss: 75.

2.1.5. HAYÂLÎ (16. Yüzyıl)

Hayâlî'nin 1578 Osmanlı-İran Savaşı (Çıldır Savaşı) için söylediği destanından hareketle 16. yüzyılda yaşadığı ve ordu şâiri olduğu kabul edilmektedir.

1-Turnam, gider olsan bizim ellere/Vezir Ardahandan göçtü diyesin,

Karşı geldi Kızılbaşın haları/Çıldırda da döğüş oldu diyesin (s. 22).

2.1.6. KÖROĞLU (16. Yüzyıl)

Köroğlu'nun 16. yüzyılda yaşadığı kabul edilmiştir. Türk Edebiyatında Köroğlu saz şâiri ve hikâye kahramanı olarak iki kimlikte karşımıza çıkmaktadır. Şâir Köroğlu, 16. yüzyılın ikinci yarısında yaşamış Özdemir Oğlu Osman Paşa'nın ordusu ile İran savaşlarına katılmıştır. Köroğlu destanının kahramanı Ruşen Ali ise gözlerine mil çekilen babasının intikamını almak; halkı ezen, sömüren beyleri cezalandırmak ve varsılları, bezirgânları soyup topladığı parayı, malı yoksullara dağıtmak amacıyla karşımıza çıkmaktadır. Bu iki Köroğlu zamanla zihinlerde kaynaşmış ve tek bir şahsiyete dönüşmüştür.

1-Benden selâm olsun Bolu beyine/Çıkup şu dağlara yaslanmalıdır,

Ok gıcirtısından, kalkan sesinden/Dağlar seda verüp seslenmelidir (s. 24).

2.1.7. KARACAOĞLAN

Karacaoğlu'nın yaşamına ilişkin yeterli bilgi yoktur. Kaynaklarda 16., 17., 18. ve 19. yüzyıllarda yaşamış dört ayrı Karacaoğlu'dan söz edilmektedir. Bunlardan 17. yüzyıla ilgili olanı diğerlerinden biraz sağlamca görülmektedir. 17. yüzyılda yaşayan Karacaoğlu'nın Toroslarla Gâvur Dağları yöresinde 1606'da doğduğu, Türkmen aşiretleri arasında yetişip 1679 ya da 1689'da öldüğü sanılmaktadır.

1-Aman tanrım, bana yârim gücenmiş/Beni görse yoldan çıkar yan gider,

Gönül suyu gözlerimden akıyor/Ah ettikçe ciğerimden kan gider (s. 32).

2-Elâ gözlerini sevdiğim dilber/Göster cemalini görmeğe geldim,

Şeftalini derde derman dediler/Gerçek mi sevdiğim, sormaya geldim (s. 33).

3-Elâ gözlerini sevdiğim dilber/Şu gelip geçtiğin yerler öğünsün,

Kadir mevlâm seni öğmüş yaratmış/Nasibi olduğun kullar öğünsün (s. 34).

4-On birinde bir yar sevdim/Taze açmış güle benzer,

On ikide şeker şerbet/Oğul vermiş hala benzer (s. 34).

5-Hasta düştüm hey ağalar/Halim bilmez dağlar şimdi,

Düşman gibi dost karşımda/Zülüflerin bağlar şimdi (s. 36).

6-Yürü bire yalan dünya/Sana konan göçer bir gün,

İnsan bir ekine misal/Seni eken biçer bir gün (s. 37).

7-Evvel sen de yücelerden uçardın/Şimdi enginlere indin mi gönül,

Derya deniz dağ taş demez geçerdim/Kara menzilin aldın mı gönül (s. 38).

2.1.8. GEVHERÎ (17. Yüzyıl)

Gevherî'nin doğum ve ölüm tarihi hakkında kesin bilgi yoktur. 17. yüzyılda yaşamıştır. Asıl adı çeşitli kaynaklarda Mustafa ve Mehmed şeklinde geçmektedir. Memleketi olarak Kırım ve İstanbul olduğu ileri sürülmüştür.

1-Deli gönül yine nedir feryadın/Gel, ahı kanuna uydur saz eyle,

Cevrü cefa çekmek oldu mutadın/Kim dedi ki sana keşfi raz eyle (s. 40).

2-Badı saba, yare bizden selâm et/Mübarek hatırın sor süal eyle,

Yokla zamirini fethi kelâm et/Bana var mı meyli, gör, süal eyle (s. 41)

3-Beyaz göğsün bana karşı/Açma, beni öldürürsün,

Elâ gözler süze süze/Bakma, beni öldürürsün (s. 42).

2.1.9. ÖMER (17. Yüzyıl)

Âşık Ömer, 17. yüzyıl yeniçeri saz şâirlerinden olup doğum yeri hakkında çeşitli bilgiler vardır. Konyalı, Aydınlı, Kırımlı ve Gözleveli olduğu konusunda tartışmalar mevcuttur. 1707 yılında vefat etmiştir.

1-Gurbet elde dedin bağrım/Garip garip ötme bülbül,

Yeter, kıldın cefa canım/Derdime dert katma bülbül (s. 43).

2-Camı aşkın içen ey peri peyker/Neylesin âlemde badei engûr,

Mah cemalin gören behey nazperver/Mest olup bir dahi olmasın mahmur (s. 44).

2.1.10. KAYIKÇI KUL MUSTAFA (17. Yüzyıl)

Kayıkçı Kul Mustafa, 17. yüzyılın başında yaşamış bir ordu şâiridir. “Kul Mustafa”, “Kayıkçı Mustafa” ve “Kayıkçı Kul Mustafa” mahlaslarıyla şiirler yazmıştır. Genç Osman adlı bir kahraman üzerine yazdığı destan çok ün almıştır. Ölümü 1658'den sonradır.

1-Vaktine hazır ol ey Acem Şahı/Mağripten üstüne asker geliyor,

Yıkılacaktır tacın ile tahtını/Sultan Murat handır kendi geliyor (s. 45).

2-Eğer sorarsan halimden/Bir cansız ölüyüm şimdi,
Aldatup gönlüm alaldan/Divane, deliyüm şimdi (s. 46).

2.1.11. ALİ (18. Yüzyıl)

Ali, 18. yüzyıl âşıklarından olup hayatı hakkında bilgi yoktur. Nusuh Paşa'nın öldürülmesi üzerine söylediği ağıttan onun 18. yüzyılda yaşadığı anlaşılmaktadır.

1-Her taraftan ferman oldu üstüne/Başına bir çare bul Osman oğlu,
Tam dört vezir tayin oldu üstüne/Kırk bin asker ile bil Osman oğlu (s. 48).

2.1.12. HAMZA (Kara Hamza-17. Yüzyıl)

Hamza, 17. yüzyıl yeniçeri saz şâirlerindendir.

1-Urumdan, acemden sana gelirler/Kırklar sende mekân tutaldan beri,
Göklerde melekler tasvirin yazar/Küffarın bağrını yakaldan beri (s. 49).

2.1.13. MAĞRİBLİ OĞLU (18. Yüzyıl)

Mağribli Oğlu, 18. yüzyılda Cezayir'deki askerî ocaklar arasından yetişmiş şâirlerdendir.

1-Gurbet ellerine saldı yar beni/Acaip hayrette kaldım Cezayir,
Güzeller yatağı dediler seni/Arzuladım seni geldim Cezayir (s. 51).

2.1.14. BEZMÎ (17. Yüzyıl)

Bezmî, 17. yüzyılda yaşamış Bektaşî şâirlerindendir.

1-Ben tatlı canımdan bezdim, usandım/Geçmedin cefadan sen daha güzel,
Şarabı lâ'linle kana boyandım/Bari bir insaf et, bak bana güzel (s. 53).

2-Sabahın yelleri/Kımıldar telleri,
İncedir belleri/Kibarsın güzel (s. 54).

2.1.15. HASAN (Tamaşvarlı)

Tamaşvarlı Gazi Âşık Hasan, 17. yüzyılın meşhur ordu saz şâirlerindendir. Doğum ve ölüm tarihi bilinmemektedir. Ad benzerliği yüzünden Alevî-Bektaşî şâirlerinden Hasan Dede ile karıştırılması sonucu hayatı da bilinmezliklerle dolu hâle gelmiştir.

1-Bilmem sarhoşmdur, uykudan kalkmış/Taramış zülfünü, gerdana atmış,
Beyaz ellerine al kına yakmış/Dedim: öpüşelim, dedik ki: yok yok (s. 55).

2.1.16. DERTLÎ (Bolulu)

Dertli, 19. yüzyıl halk şâirlerinden olup, 1772’de Bolu ile Gerede arasında bulunan Şahnalar köyünde doğmuştur. 1845’te Ankara’da ölmüştür. Asıl adı İbrahim’dir.

1-Sakıya, camında nedir bu esrar/Kıldı bir katresi mestane beni,

Şarabı lâ’linde ne keyfiyet var?/Söyletir efsane efsane beni (s. 57).

2-Girdabı mihnette kapandın, kaldın/Vermedin bir yandan ses kara bahtım,

Anladım, gafilsin, uykuya daldın/Deli poyraz gibi es kara bahtım (s. 58).

2.1.17. ZİHNÎ (Bayburtlu)

Zihnî, 1797 yılında Bayburt’ta doğmuştur. Asıl adının Mehmet Emin veya Ali olduğu görüşleri vardır. Ölüm tarihi üzerinde farklı fikirler vardır. Kimi araştırmacı, derlemeciye göre 1854 yılında Trabzon’dan Bayburt’a dönerken yolda ölmüştür. Kimilerine göre de, 1859 yılında Trabzon’dan Bayburt’a dönerken yol üzerindeki Holansa köyünde ölmüştür. Ölümüne, yolda hastalanması neden olmuştur. Bayburtlu Zihni’nin bir “Divan” ı, “Sergüzeştname” adlı mesnevisi ve “Kitab-ı Hikâye-i Gâribe” adlı eseri vardır.

1-Vardım ki yurdunda ayak götürmüş/Yavru gitmiş, ıssız kalmış otağı,

Camlar şikest olmuş, meyler dökülmüş/Sakiler meclisten çekmiş ayağı (s. 59).

2.1.18. EMRAH (Erzurumlu)

Emrah’ın, kimi kaynaklarda 1777-1784 kimi kaynaklarda ise 1814-1819 yılları arasında doğmuş olabileceğine yer verilmektedir. Erzurum’un Ilıca İlçesine bağlı Tanbura köyünde doğmuştur. 1844, 1854, veya 1860’ta Niksar’da vefat etmiştir.

1-Ellerin kırılısın a naşı hoyrat/Sana kimler dedi boz menekşeyi,

Nazik eller ile devşir, cem eyle/Ak sinen üstüne diz menekşeyi (s. 61).

2-Tutam yar elinden tutam/Çıkam dağlara, dağlara,

Olam bir yaralı bülbül/İnem bağlara bağlara (s. 61).

2.1.19. SEYRÂNÎ (Everekli)

Seyrânî, Kayseri’nin Develi (Everek) ilçesinde 1807 yılında doğmuştur. Asıl adı Mehmet’tir. 1866’da Develi’de ölmüştür. 19. yüzyılın en ünlü Bektaşî ozanlarından. Ispartalı Seyrânî ile oldukça karıştırılmıştır.

- 1-Mahkeme meclis icat olduğu/Çeşmei rüşvetin akmaklığından,
Kaza, belâ ile âlem dolduğu/Kazların kadıya uçmaklığından (s. 63).
- 2-Hak yoluna gidenlerin/Asa olsam ellerine,
Er, pir vasfin edenlerin/Kurban olsam dillerine (s. 64).
- 3-Ey sevdiğim, artık yeter/Bana yosma bakışın var,
Ateşlerden daha beter/Âşıkları yakışın var (s. 65).

2.1.20. GUFRÂNÎ (Karamanlı)

Gufrânî, 1926 yılında Karaman'ın Başkışla (Yaşkışla) köyüne doğmuştur. 1926 yılında vefat etmiştir. Asıl adı Ali'dir.

- 1-Emrini terkeder, nehyini tutar/Kuru dava ile kul olur mu ya,
Tekrar birde halka sofuluk satar/Böyle erkan, böyle yol olur mu ya (s. 67).

2.1.21. EMİNE HANIM (Konyalı)

Emine Hanım, Konyalı olup babası Hafız Mehmet efendi, dedesi meşhur Şem'i'dir.

- 1-Ak çeşmeden çıktım, talimin eder/Candarmalar sağın, solunu yider,
Anayı, babayı koyup da gider/Gel yavrum, yollara baktırma beni,
Büyük mesnet ile gözlerim seni (s. 69).

2.1.22. RASİM (Borlu)

Rasim, Hicri 1284 yılında Bor'da doğmuştur. Asıl adı Ali'dir.

- 1-Çünkü dilber sen vadinde durmadın/Yan bakma yay kaşlı girme kanıma,
Çektin hançerini, niçin vurmadin/Yeter oldu bu cefalar canıma (s. 71).

2.2. Mehmet Halit Bayrı, Halk Şâirleri Hakkında Küçük Notlar³

2.2.1 HOCAOĞLU (18. Yüzyıl)

Hocaoğlu, 18. yüzyılın ilk yarısında yaşamıştır. Nasuh Paşa hakkında söylediği destanı ile tanınmıştır.

1-Nasuh paşa ile hacca gidenler/Acep nam kodular Arabistana,
Varup Beytullaha tavaf edenler/Müstahak değil mi cihana (s. 9).

2.2.2 HÜKMÎ (18. Yüzyıl)

Hükmî, 18. yüzyılda yaşamıştır. Nasuh Paşa'nın idamı ile ilgili söylediği bir destanından hareketle onun yaşadığı yüzyıl anlaşılmaktadır.

1-Eyyamı devlette Osman oğluydum/Yoluna fedadır ser padişahım,
Bir gelmiş bir dahi gelir mi bilmem/Ben gibi kahraman er padişahım (s. 11).

2.2.3 NURİ MEHMET PAŞA (18. Yüzyıl)

Nuri Mehmet Paşa, 1759 yılında Gaziantep'te doğmuştur. 1786 yılında idam edilmiştir.

1-Ah ilişti kâkûl dildare bir ben bir gönül,
Şaneveş olmaktır sadpare bir ben bir gönül (s. 17).

2.2.4 ÂŞIK ŞEM'Î (Konyalı)

Şem'î, 1783'te Konya'da doğmuştur. Kimi kaynaklara göre 1834, kimilerine göreyse 1839'da yine Konya'da vefat etmiştir. Asıl adı Ahmet'tir. Bir divanı vardır.

1-Erenler dünyaya gelmezden evvel/Bir ezan okundu sadası nerde,
Cümle kitap gökten inmezken evel/Bir elif okundu noktası nerde (s. 20).

2-Dinlenilmez oldu şimdi dürrimeknun söyleyen,
Şab iken elfazını Sultan Selim hân dinledi (s. 20).

3-Aşku şevk ile kurulmuştur binası Konyanın/Onun için badı cennettir havası Konyanın,

Hicrine mahbubunu kılmış muhayyer âşıkı/Davet etmiş dostuna olmuş havası Konyanın (s. 21).

³ Mehmet Halit Bayrı, Halk Şâirleri Hakkında Küçük Notlar. Burhaneddin Basımevi, İstanbul: 1937, ss: 154.

- 4-Felekten bir şita erdi güllere/Safasın sürmedim geçti gidiyor,
Üftadeler yalın ayak yollara/Ağlaya ah deyu düştü gidiyor (s. 22).
- 5-Bu cihan bir kimseye baki değil zıllü hayâl/Gaflet ile aldanıp meyletme kalp nakkaşına,
Akıbet olsan gerektir sen de muhtacı dua/Oku birkaç fatiha bahşeyle ben kardaşına (s. 23).
- 6-Hacı Şem'i böyle bir gazel demiş/Korkarım ağyardan kızılıcık yemiş,
Cübbesi limonî zeytunî biniş/Böyle tezyin olmuş cananımız var (s. 23).
- 7-Derununda mızır derdi olanlar/Gizli gizli babı Lokmana düşmüş,
Derdü gam ararken safa bulanlar/Uygun ahab ile yârana düşmüş (s. 25).
- 8-Bir dilber perçemin çıkarmış festen/Gülerek meclisi rindane geldi,
Nûş etmiş badei bezmî ezelden/Dürrü meknun okur mestane geldi (s. 25).
- 9-Mürgi dili avaremi ne hikmet/Kafesi mihnette kapandı kaldı,
Dam oldu pâyine danel kesmet/Kûşei mihnete kapandı kaldı (s. 26).
- 10-Çevrilir başıma cihan dar olur/Bana efendimden itab olunca,
Bülbül gibi işim ahü zar olur/Gül yüzünden ref'i nikap olunca (s. 26).
- 11-Mahbubü canana gönül verenler/Gurbet ele düşmüş dağlar dolanır,
Yitirüp aklımı mecnun olanlar/Al yerine kara donlar dolanır (s. 27).
- 12-Şimdiki dilberler söze uyarlar/Bakmazlar gedaya ararlar bayı,
Anlar daim atbas libas giyerler/Beğenmezler bizim eski abayı (s. 27).

2.2.5 ÂŞIK ESRÂÎ,(19. Yüzyıl)

Esrâî, Dertli ile muasır olup 1813'te İstanbul'da dolaşp zamanının hadiseleri hakkında destanlar söylemiştir.

- 1-Vaktaki hazır oldu mel'un Vehhabî/Hicazı görmeğe arzumanım var,
Şol Hakkın beytine yüzüm sürmeğe/Gani ile böyle ahd amânım var (s. 29).
- 2-Hazır ol vaktine dayan Vehabbî/Hicazı görmeğe arzumanım var,
Ol Hakkın beytine yüzmüm sürmeğe/Yaradan ile böyle arz amanım var (s.31).
- 3-Yıkıp dil şehrini harap eyliyen/Hüsne malik bir dilberi koncedir,
Ayaklar altında türap eyliyen/Meclisi uşşaka bir eğlencedir (s. 36).
- 4-Arasalar dehri kevnü âlemi/Sen gibi şiveli naz ele girmez,
Sevdiğim kapundan duretme beni/Ben gibi bir ehil bâz ele girmez (s. 37).

- 5-Gönül kâşanesi şikest olunca/Tamir etmek ile cedit olur mu,
 Rahmetmezsin can feryadı bulunca/Sen gibi bağı hadit olur mu (s. 37).
- 6-Çilel hicranda dil kılar nida/Hilimden bir bilir muhip kalmadı,
 Bu kevnü âlemi gezdim cabeca/Bir kimse derdime tabip olmadı (s. 38).

2.2.6 CELÂLÎ (Bayburtlu)

Celâlî'nin, çeşitli kaynaklarda 1813-1845 yılları arasında Bayburt'un Pulur (Demirözü) bucağına bağlı Tahsini (Ozansu) köyünde doğduğu ileri sürülmüştür. 1915 yılında vefat etmiştir. Asıl adı Ahmet'tir.

- 1-Esnaf dilberini eyledim seyran/Herbirisi benzer melek simaya,
 Görenlerin aklı olur perişan/Aferin onları doğuran anaya (s. 39).
- 2-Beni kınamayın hakkı sevenler/Rüzgâr esmeyince dal ırganır mı,
 Küllî boş değildir aşka düşenler/Damla düşmeyince sel uyanır mı (a.ge, s. 42).
- 3-Gönül ne gezersin dağda ovada/Sır verir âşıklar sırrı şay olmaz,
 Dökme yüz suyunu her ocaklıya/Karga kirasından anka bay olmaz (s. 43).
- 4-Aşkın dükkânında hiyat elinde/Şemseli kaputun yakasıyım ben,
 Huplar bucağında dilber belinde/Bir altın kemrin tokasıyım ben (s. 43).
- 5-Benden selâm olsun beylerbeyine/Uzaktan merhaba göndermesinler,
 Badeyi nuşeden kalksın ayağa/Tenhada indirip kaldırmassınlar (s. 44).

2.3. Sadettin Nüzhet Ergun, Halk Edebiyatı Antolojisi⁴

2.3.1 KUL MEHMET (16. Yüzyıl)

- 1-Takatım tak oldu bican olmuşum/Gece gündüz döğünmeden sengile,
Bakup mah yüzüne hayran olmuşum/Yiyüp aşkın esrarından bengile (s. 7).
- 2-Bunca demdir hasretliğin çekerim/Gel sevdiğim geld-ayrılık günleri,
Gözlerimden kanlı yaşar dökerim/Gel sevdiğim geld ayrılık günleri (s. 7).
- 3-Hakikî âşıkı bulmak istersen/Muradımız gonca femdir bize gel,
İçip aşkın meyinden kanmak istersen/Her demimiz bile demdir bize gel (s. 8).
- 4-Yavrum kuzum seni aldıldım elden/Kuzum kuzum der de meler bir koyun,
Usandım da bezdim bu tatlı candan/Kuzum kuzum der de meler bir koyun (s. 9).
- 5-Be hey elâ gözlü canım/Kul olmağa geldim sana,
Gönül tahtında sultanım/Kul olmağa geldim sana (s. 10).
- 6-Her dem yüzüme gül gibi/Gülen dilberin kuluyum,
Ben ağladıkça yaşımı/Silen dilberin kuluyum (s. 10).

2.3.2 ÖKSÜZ DEDE (16. Yüzyıl)

- 1-Bu garip gönlümün nesin sorarsın/Her dem yâr elinden yaralı sine,
Yâr merhem etmezse unulmaz yaram/Ölür de giderim yaralı sine (s. 12).
- 2-Elâ gözlerine kurban olduğum/Ecelim gelmeden öldürme beni,
Gizlice uğruna severim seni/Sırrımı kimseye bildirme beni (s. 13).
- 3-Bülbülün başladı feryadü zâra/Aç hüsnün bağını nâz eyle bâri,
Kalmadı takatim cevrin çekmeye/İltifat yok cevrin az eyle bâri (s. 13).
- 4-Gene evvel bahar oldu/Dalgalandı cuşum benim,
Dağlar yeşil don giyince/Küheylandır eşim benim (s. 14).
- 5-Misali cennettir evvel baharı/Açılır kırmızı gülü Tuna'nın,
Öter bülbülleri leylü neharı/Eser badı saba yeli Tuna'nın (Ergun, s. 14).

2.3.3 KÖROĞLU (16. Yüzyıl)

- 1-Yiğit olan gümbür gümbür gürlesin/Yiğidi doğuran ana bin yaşa,
Ak gövdede kızıl kanlar şorlasın/Yiğidi doğuran ana bin yaşa (s. 15).

⁴ Sadettin Nüzhet Ergun, Halk Edebiyatı Antolojisi. İstanbul Devlet Basımevi, İstanbul: 1938, ss: 316.

- 2-Yürün aslanlarım şavaş edelim/Buna kavga derler bey ne paşa ne,
Haykırıp haykırıp kelle keselim/Seyreyleyin el ayağı şaşana (s. 16).
- 3-Yürü beyler korkman günümüz doğdu/Alın kal'eleri burçları şimdi,
Bir savaşı edelim Çin, Maşın ile/Basın derelere leşleri şimdi (s. 16).
- 4- Benden selâm eylen o beybabama/Ettiği aklımdan çıkmaz neyleyim,
Öperim ellerin hanım ninemin/Demirc-oğlu bensiz gitmez neyleyim (s. 17).
- 5-Benden selâm eylen Bolu beyine/Çıkıp şu dağları yaslanmalıdır,
Ok gıcirtısından gürzün sesinden/Dağlar seda verip seslenmelidir (s. 17).
- 6-Hemen Mevlâ ile sana dayandım/Arkam sensin kal'em sensin dağlar hey,
Yoktur senden gayri kolum kanadım/Arkam sensin kal'em sensin dağlar hey (s. 18).
- 7-Kimisi pınar başında/Kimisi yolun dışında,
Al giyen on beş yaşında/İlle mavili mavili (s. 18).
- 8-Selâm verdim selâm almaz/Selâmıma selam seni,
Akçasız pulsuz âşıkım/Nasıl benim kılam seni (s. 19).
- 9-Kaçma hey yekçesim kaçma/Kolu bağı al giderim
Koç kır atı alıp gitme/Seni bağlar al giderim (s. 19).
- 10-Seferim var Gürcistan'a/Benim ile göçen gelsin,
İnmesin namert meydana/Candan serden geçen gelsin (s. 20).
- 11-Pınar başından bulanır/İner ovayı dolandır,
Sende çok mallar talanır/..... (s. 21).

2.3.4 ÂŞIK GARİB (16. Yüzyıl)

Garib, 16. yüzyılda yaşamıştır. Hayatı hakkındaki bilgiler Âşık Garip hikâyelerinden alınmaktadır. Bu hikâyenin çeşitli anlatımlarına göre Âşık Garip'in asıl adı Resul'dür. Söylentilerden çıkarıldığına göre Tebriz yöresinden olduğu ve Erzurum, Kars, Halep gibi kentleri dolaştığı ileri sürülmektedir.

- 1-Arzulayıp çıktım gurbet eline/Ağlarım sızlarım kimsem yok benim,
Yazık oldu düştüm ben dilden dile/Ağlarım sızlarım kimsem yok benim (s. 22).
- 2-Gurbet elde baş yastığa gelende/Gayet yaman olur işi garibin,
Gelen olmaz giden olmaz yanına/Siyah toprağıyla taşı garibin (s. 22).
- 3-Bir sözile ben tozağa tutuldum/Bu garip ellerde yaktı nâr beni,
Hasretin nârına yandım kül oldum/Ahu gözlüm ne haldeyim gör beni (s. 23).

- 4-Dinleyin ağalar tarif edeyim/Açılır baharda gülü Tebrizin,
Düğünde bayramda atlas giyenler/Bozulmaz yeşili, alı Tebrizin (s. 23).
- 5-Name geldi vatanımdan/Vakti yarayım gideyim,
Kanlı yaşlar gözlerimden/Aktı varayım gideyim (s. 24).
- 6-İşte geldim gidiyorum/Şen olasun Halep şehri,
Çok ekmeğin, tuzun yedim/Helâleyle Halep şehri (s. 24).

2.3.5 ÂŞIK (17. Yüzyıl)

Âşık, 17. yüzyılın birinci yarısında yaşamıştır.

- 1-Sabah sabah esen seher yelleri/Benim sevdiğime benden aşk eyle,
Irak olup akar çeşmim selleri/Benim sevdiğime benden aşk eyle (s. 27).
- 2-Her seher efendim yolun beklerim/Şakı bülbül var uyandır yârimi,
Muhabbetin can içinde saklarım/Şakı bülbül var uyandır yârimi (s. 27).
- 3-Divaneyim aklım kalmadı serde/Bir kaşları keman aldı da gitti,
Aşkın deryasına acuben yelken/Bi kıyas ummana daldı da gitti (s. 28).
- 4-Âlem bizar oldu benim zarımdan/Bir âşık bülbülüm gülden usandım,
Ayırdılar beni nazlı yârımdan/Çeşmim yaşının selinden usandım (s. 28).
- 5-Güzel senden ayrılalı/Hayli zaman oldu gel gel,
Bak gözümde akan yaşım/Âbı revan oldu gel gel (s. 29).
- 6-Be güzel senin derdinden/Dünü gün gezer ağlarım,
Ah eyleyip inleyüben/Göz yaşı döker ağlarım (s. 29).
- 7-A bülbülüm garip garip/Ötme beni ağlatırsın,
Varıp yatlar arasında/Yatma beni ağlatırsın (s. 30).
- 8-Kuğumu yâra gönderdim/Kuğum eğlendi gelmedi,
Selâmetle gelir derdim/Musa'm eğlendi gelmedi (s. 30).

2.3.6 KÂTİBÎ (17. Yüzyıl)

Kâtibî'nin Padişah 4. Murat'ın 1638'de yaptığı başarılı Bağdat seferi için yazdığı övücü bir şiirden 17. yüzyılda yaşadığı çıkarılmaktadır. Asıl adı Osman'dır.

- 1-Efendim lütfeyle Hakkı seversen/Gel ağlatma beni eller içinde,
Senin salınışın öldürür beni/Selviye benzettim dallar içinde (s. 32).
- 2-Gönül dürr-i mehnun getirir dile/Aşkın deryasına daldığı zaman,
Gözlerimin yaşın döndürür sele/Yâr bizi feryada saldığı zaman (s. 32).

- 3-Efkâr atı ile menzil görenler/Var ise hüneri girsin meydana,
Bizi bilmez deyi ıdlâl edenler/Gelsin söyleşelim sözü rindane (s. 33).
- 4-Gönül senin ile kavil edelim/Ya sen yardan ya ben serden geçeyim,
Yalan sözü çürük fikri nidelim/Ya sen yardan ya ben senden geçeyim (s. 34).
- 5-Gönül aşk atına binelden beri/Muhabbet menzilin alagelmıştır,
Pervene veş şem'a yanaldan beri/Benzimiz sararıp solagelmıştır (s. 34).
- 6-Sevdiğim vaslına ereyim deyi/Ciğerim kan ile dolagelmıştır,
Özlerim lütfunu göreyim deyi/Ağlayı ağlayı yolagelmıştır (s. 35).
- 7-Gönül melûl olup eyleme âhı/Âşıka ayrılık olagelmıştır,
Dinle nasihatım hupların şahı/Her dem ağlayanlar gülegelmıştır (s. 35).
- 8-Deli gönül melûl olup gam yeme/Ağlamanın elbet gülmesi vardır,
Adûya intikam kalır mı böyle/Herkes ettiğini bulması vardır (s. 36).
- 9-Bulandı aşkımın seli/Acap artıp durulmaz mı,
Hüsün gördüm oldum deli/Akıl başa derilmez mi (s. 36).
- 10-Evvel baharda açılır/Gonca gonca gülün dağlar,
Can ile serden geçilir/İçildikçe mülün dağlar (s. 37).
- 11-Söyle canım neme küstün/Bre karanfili dilber,
Selâmı sabahı kestin/Bre karanfilli dilber (s. 37).

2.3.7 KULOĞLU (17. Yüzyıl)

Kuloğlu, 17. yüzyılda şöhret kazanmış bir saz şâiridir. Safranbolulu olan Kuloğlu'nun asıl adı Süleyman veya Mustafa'dır.

- 1-İşit avazımı bende varayım/Uçup gitme bunda konadur bülbül,
Senin hub nefesin kalbim evinde/Vücudum şehrini donadur bülbül (s. 38).
- 2-Şevkimi arttırır aşkımın demi/Sevdiğim benimle olduğu zaman,
Defolur da gider gönlümün gamı/Gelip te yanıma güldüğü zaman (s. 38).
- 3-Kime söyleyeyim ben de derdimi/Hûnettın ciğerim deldin ruzigâr,
Tebdil ettin mekânımı yurdumu/Yine dondan dona attın ruzigâr (s. 39).
- 4-Sana derim elâ gözlü meleğim/Senin bana incindiğin nedendir,
Kereminden makbul eyle dileğim/Senin bana incindiğin nedendir (s. 40).
- 5-Dağlar başı oldu yurdum/Ağlayıp gezer yürürüm,
Günden güne arttı derdim/İnleyim gezer yürürüm (s. 40).

6-Karşımda salınan dilber/Bakma beni ağlatırsın,
Beni koyup yad ellere/Gitme beni ağlatırsın (s. 41).

2.3.8 KAYIKÇI KUL MUSTAFA (17. Yüzyıl)

- 1-İptida Bağdad'a sefer olanda/Atladı hendeği geçti Genç Osman,
Vuruldu sancaktar kaptı sancağı/İletti bedene dikti Genç Osman (s. 42).
- 2-Gele dilber gel Allah'ı seversen/Gel ağlatma beni eller içinde,
Ne acayip olur şu halkı âlem/Söyleşirler bizi diller içinde (s. 42-43).
- 3-Kıyamet haşrede beklerim seni/Görmeden gönlümün kervanı tez gel,
Ahu tek çöllerde ağlatma beni/Bu garip gönlümün mühmanı tez gel (s. 43).
- 4-Gönül bir belâdır sana düşerse/Beni ferdalara salma sevdiğim,
Mah yüzünü görüp aklım şaşırsa/Bana deli deye gülme sevdiğim (s. 44).
- 5-Yine geldi evvel bahar günleri/Yüce dağlar yol olduğu zamandır,
Yalvara ben Hakka niyaz ettiğim/Bülbül güle kul olduğu zamandır (s. 44).
- 6-Saba selâm eyle gül yüzlü yâre/O mübarek hatırcığı hoş mudur,
Ben bendesi ayrı olalı gözden/Kadrin bilmezlerle hali hoş mudur (s. 45).
- 7-Gece gündüz uyku girmez gözüme/İntizarım elâ gözlü yâr deyu,
Gündüz hayalimde gece düşümde/Selâmı çok bir efendim var deyu (s. 45).
- 8-Canım sen güzel olmağa/Sana bir ben gerek bir ben,
Âşıkın gönlün almağa/Sana bir ben gerek bir ben (s. 46).
- 9-Bugün ben bir güzel gördüm/Yeşiller giymiş ağ üzre,
Bir bakışta aklım aldı/Dururken ben ayağ üzre (s. 46).

2.3.9 GEDAYÎ (17. Yüzyıl)

Gedayî, 17. yüzyılda yaşamıştır. Hayatı hakkında bilgiler sınırlıdır.

- 1-Gel a nazlım bizim bağdan derelim/Lâlesinden, sünbülünden, gülünden,
Senin ile anda öclis kuralım/Sakisinden, makisinden, suyundan (s. 48).
- 2-Sanadır niyazım derunu dilden/Mevlâ'nın aşkına dur seher yeli,
Çıkarmış mı beni yârim gönülden/Varınca divana sor seher yeli (s. 48).
- 3-Görüp beni ne çatarsın kaşını/Bileyim sevdiğim elemin nedir,
Çeşmi giryanından akan yaşını/Sileyim sevdiğim elemin nedir (s. 49).
- 4-Dilber bana sitem etme/Gayet zayıf kulun şimdi,
Çıkıp yatlar ile gitme/Kati sarptır yolun şimdi (s. 49).

2.3.10 ÂŞIK ÖMER (17. Yüzyıl)

- 1-Dilbera süre göre zevku safayı/Destinde hatemdir bu hüsnü cemil,
Adl ile uşşaka mihrü vefayı/Rakibe cefayı eyleme kalil (s. 51).
- 2-Çün dilek geçmedi sen peri rüya/Ko ben ağlayayım gel efendim gel,
Şemşiri ahımı kasdı aduya/Açıp zağlayayım gel efendim gel (s. 51-52).
- 3-Şita hengâmının şiddeti geçti/Gayrı renge girdi zamane dostum,
Bahar demelerinin kokusu düştü/Dağıttı anberin cihana dostum (s. 51).
- 4-Beni bana komaz aşkı cünümün/Serimi sevdaya saldım ağladım,
Ruzü şep artmakta derdi derunum/Senk ile sinemi deldin ağladım (s. 53).
- 5-Ârızın nihan et berki ter içre/Huplar kârısazı senden öğrensin,
Çık salın sevdiğim güzeller içre/Periler pervazı senden öğrensin (s. 53).
- 6-Beni bülbül gibi şirin sözlerin/Şakıdır gözleri sözleri güzel,
Muhabbet dolsun sunar gözlerin/Sakidir gözleri güzel (s. 54).
- 7-Çıkmaz hatırımdan nakşı hayalin/Bir kez hüsnün gören dünyayı neyler,
Ta'neder gökteki şemse cemalin/Seyreden gurrei garrayı neyler (s. 54).
- 8-Yar hayalin sevdasında gezerim/Gözlerimin yaşı su gibi çağlar,
Memcnu'nun aşk sahrasında gezerim/Yanımcı zincirin sürer ırmağlar (s. 55).
- 9-Yine müjde kıldı sultanı nevrüz/İrışti zerrine fethi Mesiha,
Şulei nur ile mihri şebefruz/Mir'atı feleği kıldı mücellâ (s. 55).

2.3.11 GEVHERÎ (17. Yüzyıl)

- 1-Hamdülillâh geldi bahar eyyamı/Çiğdem ziynet verdi ruyi cihane,
Zerrin kadeh bedest eyleyip câmi/Sundu âşıklara birer peyman (s. 57).
- 2-Deli gönül yine nedir faryadın/Gel ahı kanuna uydur saz eyle,
Cevrü cefa çekmek oldu mutadın/Kim dedi var sana keşfi raz eyle (s. 57).
- 3-Hoş geldin şahı levendim/Lâli lebin deva imiş acele,
Hasta düşmüş yatır bu tende canım/Söyleyin yârime gelsin acele (s. 58).
- 4-Badı saba yâre bizden selâm et/Mubarek hatırın sor sual eyle,
Yokla zamirini fethi kelâm et/Bana var mı meyli gör sual eyle (s. 58).
- 5-Görüp cemalini âşık olduğum/Hakkı bir bilersen ağlatma beni,
Uğruna serimi feda kıldığım/Hakkı bir bilersen ağlatma beni (s. 59).
- 6-Sevdiğim şad olup gönlün açılsın/Çık teferrüç eyle sebzazara bak,
Üstüne envayı nesim saçılsın/Sana muntazırdır gül'izara bak (s. s: 59).

- 7-Kıyamet kopunca severim seni/Hastayım derdimin dermanı tez gel
Gurbet ele gidip unutma beni/Eğlenme canımın cananı tez gel (s. 60).
- 8-Görüp cemalini divane oldum/Beni divane etti sevda efendim,
Cemalin şem'ine pervane oldum/Aşkınla yanarım hâlâ efendim (s. 61).
- 9-Badı saba vakti seher hakkıçün/Dili bülbülümünden ne haber aldın,
Arzû sema şemsü kamer hakkıçün/Cemali gülümünden ne haber aldın (s. 61).
- 10-Çünkü güzel gönlüm alup gidersin/Hoşça tut yanında mihmânın olsun,
Beni ferdâlara salıp gidersin/Efendim ahdeyle emânın olsun (s. 62).
- 11-Ahır beni bu dert sine gönderir/Unulmaz yâreler em em üstüne,
Fıganım işinden aklın yetirir/Gitti gider geldi gam gam üstüne (s. 62).
- 12-Ahu gözlüm senin hüsnün baharı/Karanfil mi, lâle midir, gül müdür,
Leblerin güftarı dehanın barı/Kevser midir, zenzem midir, mül müdür (s. 63).
- 13-Bana yardan vaz geç derler/Ben geçerim gönül geçmez,
Üftadesi çoktur derler/Ben geçerim gönül geçmez (s. 63).
- 14-Elâ gözlü nazlı dilber/Seni kandan sakınırım,
Kandan değil hey efendim/Seni candan sakınırım (s. 64).
- 15-Be hey elâ gözlü dilber/Kangı bağın gülüsün sen,
Her seher vaktinde öter/Âşıkın bülbülüsün sen (s. 64).
- 16-Ey benim nazlı cananım/Severim kimseler bilmez,
Bir iştir geldi başıma/Çekerim kimseler bilmez (s. 65).
- 17-Yardan ayrılmışım hemdemim gamdır/Gözlerimden akan hun ile nemdir,
Yitirdim Leylâ'mı Mecnun'a döndüm/Ne mihnetim mihnet ne demim demdir (s. 65).

2.3.12 ÂŞIK HASAN (Tamaşvarlı).

- 1-Bilmem sarhoş mudur uykudan kalkmış/Taranmış zülfünü gerdana dökmüş,
Beyaz ellerine al kına yakmış/Dedim öpüşelim dedi ki yok yok (s. 66).
- 2-Şunda bir canane gönül düşürdüm/Yanakları dönmüş nar danesine,
İnmiş inmiş mah yüzüne dökülmüş/Asılsam zülfünün her danesine (s. 67).
- 3-Senin yazın kışa benzer/Bir sevdalı başa benzer,
Çok içmiş sarhoşa benzer/Duman eksilmeyen dağlar (s. 67).
- 4-Bugün ben bir güzel gördüm/Gül cemali ala benzer,
Çıkmış bahçede dala salınur/Boyu selvi dala benzer (s. 68).

- 5-Ne çeker kulların serhad elinde/Bilinmez hünkârım görülmeyince,
 Bunca memleketin kâfir elinde/Kaldı, inanmadın ayrılmayınca (s. 69).
- 6-Hey ağalar benim nem var illerden/Benim ağlıdığım kendi halimdir,
 Bir güzeli bir horyada vericek/Ta ölünce ol güzele zülumdür (s. 69).

2.3.13 KEREM (17. Yüzyıl)

Âşık Kerem diye bilinen Kerem Dede'nin yaşamı ile ilgili bilgi yoktur. 17. yüzyılın ilk yarısında yaşadığı, Kayseri'de vefat ettiği sanılmaktadır.

- 1-Gurbet elde yaman oldu halimiz/Sılaya varmaya nice çağlar var,
 Ah ederim elim erişmez yara/Aramızda yıkılası dağlar var (s. 71).
- 2-Şu fani dünyaya geldim geleli/Ayıkmadı dertli gönül belâdan,
 Başım alup ne diyara gideyim/Ahvalcığım sana malûm yaradan (s. 71-72).
- 3-Turnam ne diyardan gelip geçersin/Bir haber sorayım durun turnalar,
 Benim Han Aslı'mdan haberdar mısın/Bana bir teselli verin turnalar (s. 72).
- 4-Medet medet âlemleri yaradan/Başa bir hal geldi çıkıp giderim,
 Felek tabancasın çaktı sineme/Unudamam belim büküp giderim (s. 72).
- 5-Gör ki felek bize neler işledi/Attı dondan dona parelerimiz,
 Derdim çoktur hangi birin yanayım/Gel tabip incitme yarelerimiz (s. 73).
- 6-Sakin incitmeyin nazlı bacılar/Kenardan geçeyim yol sizin olsun,
 Yüreğimde çoktur gamlar acılar/Ağular içeyim bal sizin olsun (s. 73-74).
- 7-Arzuladım geldim Karadağ seni/Nedir çekticeğim elinden senin,
 Aktı çeşmim yaşı Ceyhun'a döndü/Acap kimler geçer selinden senin (s. 74).
- 8-Sevdiğim elâ gözlüden/Ben dönerim gönül dönmez,
 Danışın şirin sözünden/Ben dönerim gönül dönmez (s. 74).
- 9-Ağlayı ağlayı düştüm dağlara/Başıma gelmedik haller mi kaldı,
 Bir ahu gözlünün meftunu oldum/Didemden akmadık seller mi kaldı (s. 75).
- 10-Behey elâ gözlü dilber/Kangı bağın gülüsün sen,
 Seher vaktinde uyanır/Âşıkın bulbülüsün sen (s. 76).
- 11-Sana derler sultan dağı/Ne dumandır başın senin,
 Belirsizdir yazın kışın/Hiç bitmez mi kışın senin (s. 76).

2.3.14 KARACAOĞLAN

- 1-Yeşil başlı gövel ördek/Uçar gider göle karşı,
Eğricesin tel tel etmiş/Döker gider yâre karşı (s. 77).
- 2-Garbî yeli garbî yeli/Ne esersin deli deli,
Bahçemde açılan gülü/Sen soldurdun garbî yer (s. 77).
- 3-Garipçe garipçe öter/Kızıl özün turnaları,
Yiğide eğlence yeter/Ala gözün sürmeleri (s. 78).
- 4-İncecikten bir kar yağar/Tozar Elif Elif deye,
Deli gönül abdal olmuş/Gezer Elif Elif deye (s. 78-79).
- 5-Hey ağalar böyle m-olur/Hali yardan ayrılanın,
İner ummana dökülür/Seli yârdan ayrılanın (s. 79).
- 6-Yazın evvel baharında/Teferrüçte gör elmayı,
Yel esip yere düşmeden/Budağında kır elmayı (s. 80).
- 7-Erzurum dağından esen ruzigâr/Bağlama yolumu atım eşkindir,
Söylemen o yâre dokunur bana/Yürek pare pare gönül coşkudur (s. 80).
- 8-Elâ gözlerini sevdiğim dilber/Yurtlarınız çayır çimen pınar mı,
Mevlâm güzelliği hep sana vermiş/Seni gören başkasını dener mi (s. 81).
- 9-İlgıt ılgıt esen seher yelleri/Esip esip yara değmeli değil,
Ak elleri elvan elvan kınalı/Karadır gözleri sürmeli değil (s. 81).
- 10-Çıktım ücesine seyran eyledim/Dost ile gezdiğim çöller perişan,
Bir başıma olsam gam çekmez idim/Bir ben değil cümle iller perişan (s. 82).
- 11-Yaz gelip te yaz ayları doğunca/Boz bulanık akar kuru dereler,
Sen de benim gibi yardan mı ayrıldın/Göz gözü oldu sinemdeki yaralar (s. 82).
- 12-Bir yiğit gurbete çıksa/Gör başına neler gelir,
Merdin sılayı andıkça/Yaş gözüne dolar gelir (s. 83).

2.3.15 EMRAH (Ercişli)

Emrah, 17. yüzyılın ilk yarısında yaşamıştır. Van'ın Erciş ilçesinde doğmuştur. Karakoyunlu Türklerindendir. Van yöresinde ve Çukurova'da dolaşmıştır. Hayatı üzerine "Emrah ile Selvihan" adlı bir halk hikâyesi kurulmuştur. Ercişli (ya da Vanlı) Emrah, çoğu kez Erzurumlu Emrah ile karıştırılmıştır.

- 1-Sallanı sallanı gelen sevgilim/Söyle kömür gözlüm kimin yârisin,
Kız senin derdinden derbeder oldum/Söyle tutu dillim kimin yârisin (s. 84).

- 2-Yüz bin mihnet ile bir bağ yetirdim/Yemedim meyvasın el aldı gitti,
Ağlar göz yaşımı Ceyhun eyledim/Çalkandı dünyayı sel aldı gitti (s. 84).
- 3-Yine bahar oldu coştı yüreğim/Akar boz bulanık selli dereler,
Sıla derdi vatan derdi yar derdi/İflah etmez bu dert beni paralar (s. 85).
- 4-Yüce yüce karlı dağlar/Hup eser yellerin senin,
Gider yazın gelir kışın/Kar koçar bellerin senin (s. 85).
- 5-Bizim sahraların taşı/Pare pare duman şimdi,
Sevişmesi bir hoş olur/Ayrılması yaman şimdi (s. 86).
- 6-Ağalar gurbetten geldim/Geldim ki nazanım gitmiş,
Sılam bana hor göründü/Salınıp gezenim gitmiş (s. 86).
- 7-Bir dilberi metheylerim/Gayetle kara kaşları,
Düdenberi mezattadır/Çün ister para kaşları (s. 87).

2.3.16 ÂŞIK ALİ (17. Yüzyıl)

Ali, 17. yüzyıl âşıklarından olup hayatı hakkında bilgi yoktur.

- 1-Kara gözlü yardan murat alınmaz/Cana cevri çoktur tarif olunmaz,
İçsem elinden/Emsem lebinden/Yâr gül yüzlüdür (s. 89).

2.3.17 MEHMET (Kabasakal Mehmet-18. Yüzyıl)

- 1-Yedi kiral sizden hazer kılurlar/Neslinizde keramet var bilirler,
Cümle Âlem bu değil midir/İttifakı âlem bu değil midir (s. 93).
- 2-Fukara kulların arzuhal kıldı/Ahvalleri ziyade perişan oldu,
Masumlar mektepte okumaz oldu/Masumlar duasın alın efendim (s. 94).

2.3.18 HOCAOĞLU (18. Yüzyıl)

- 1-Nasuh Paşa ile hacca gidenler/Acap nam kodular Arabistana,
Varıp Beytullaha tavaf edenler/Müstehak değil mi bağı cinana (s. 96).

2.3.19 HÜKMÎ (18. Yüzyıl)

- 1-Eyyam devletinde Osman oğluydum/Yoluna fedadır ser padişahım,
Bir gelmiş bir dahi gelir mi bilmem/Ben gibi kahraman er padişahım (s. 97).

2.3.20 ÂŞIK ALİ (18. Yüzyıl)

- 1-Dört tarafa ferman gitti kaskına/Başının çaresin gör Osmanoğlu,
Dört vezir tayin olunmuş üstüne/Kırk bin asker ile bil Osmanoğlu (s. 98).

2.3.21 DERTLÎ (Bolulu)

- 1-Ervahı ezelde evvelki safta/Elestü hitabında ben belâ dedim,
Koyma beni anasırda gılâfta/Canım cemaline müptelâ dedim (s. 103).
2-Bahar seli gibi dağlar başında/Gör nice torladım nice bulandım,
Bir darüşşifadan boşanmış gibi/Sürüyüp zinciri hayli dolandım (s. 103-104).
3-Bana olan cefa senden değildir/Benim kendi bahtım kara sevdiğim,
Sana meyil vermek benden değildir/Gönül düştü nedir çare sevdiğim (s. 104).
4-Sakıya meyinde nedir bu esrar/Kıldı bir katresi mestane beni,
Şarabı lâ'linde ne keyfiyet var/Söyletir efsane efsane beni (s. 104-105).
5-Harabe kul olduk bezmi âlemde/Abat olsak ta bir olmasak ta bir,
Düştük çare nedir dâma âlemde/Azat olsak ta bir olmasak ta bir (s. 105).
6-Girdabı mihnette kapandın kaldın/Vermedin bir yandan ses kara bahtım,
Anladım gafilsin uykuya daldın/Deli poyraz gibi es kara bahtım (Ergun, s. 106).

2.3.22 EMRAH (Erzurumlu)

- 1-Nece kaçarsın benden ey melek sima/Ateş sakınır mı pervanesinden,
Bezmi muhabbette canım efendim/Mey esirgenilmez mestanesinden (s. 107).
2-Badı saba selâm eyle o yare/Mübarek hatırı hoş mudur nedir,
Nideyim yitirdim bulamam çare/Mestane elâ gözler yaş mıdır nedir (s. 107).
3-Badı saba bir Mevlâyı seversen/Başın için nazlı yara di gelsin,
Vücudüm şehrine düştü bir ateş/Yeter oldu sitemkâra di gelsin (s. 108).
4-Elâ gözlerini sevdiğim dilber/Sen benim derdimden deva bilmezsin,
Sen nasıl tabipsin yoktur ilâcın/Yürekte yaramı sarabilmezsin (s. 108).
5-Münevver cemalin ey kamer tal'at/Hep görenler maşaallah dediler,
İnsanda bulunmaz bu ahsen suret/Melek midir bu hüsnü mah dediler (s. 108-109).
6-Ne feryat edersin divane bülbül/Senin bu feryadın gülşene kalsın,
Bu dünyada eremezsen murada/Huzuru mahşere divana kalsın (s. 109).
7-Sevmişim bir canı bir nevcivanı/Bulunmaz akranı dürdanedir bu,
Misli yok Mâçinde Hıta ve Çinde/Güzeller içinde bir danedir bu (s. 109).

- 8-Ben seyyah Arap olsam/Giysem karayı karayı,
Yitirdim nazlı yârimi/Bulsam arayı arayı (s. 110).
- 9-Tutam yar elinden tutam/Çıkam dağlara dağlara,
Olam bir yaralı bülbül/İnem bağlara baplara (s. 110).

2.3.23 ZİHNÎ (Bayburtlu)

- 1-Vardım ki yurdundan ayak götürmüş/Yavru gitmiş ıssız kalmış otağı,
Camlar şikest olmuş meyler dökülmüş/Sâkîler meclisten çekmiş ayağı (s. 111).
- 2-Yıkılmış çadırların göçetmiş Leylâ/Vardım ki boş kalmış yar otakları,
Dağı mesken etmiş biçare Mecnun/Akıtmış gözünden kan ırakları (s. 111).
- 3-Ah elinden zülfü kemendim benim/Müjgân değdi sinem yaralandı gel,
Gün begün artmakta dert ile gamım/Uç verdi yaralar sıralandı gel (s. 112).
- 4-Kâtib sen yaz, saba sen de kerem kıl/Götür arzıhalim yare tezelden,
Naziktir efendim nezaketli bil/Gönderelim o dildara tezelden (s. 112).
- 5-Badı saba selâm söyle o yare/Ya gelsin ya gidek o diyara biz,
Kâtib arzıhalim yaz ki canana/Ayrıralı düştük ahü zâra biz (s. 113).
- 6-Seni bağı İrem'den mi kaçırmış/Melek misin asümandan mı geliş,
Gittikçe şevketin şanın yücelmiş/Bilmem tahtı Süleyman'dan mı geliş (s. 113).

2.3.24 GEDAÎ (Beşiktaşlı)

Gedaî, 1824-1826 yıllarında Tokat'ta doğmuştur. İstanbul'un Beşiktaş semtinde yaşadığı için Beşiktaşlı Gedî adıyla tanınmıştır. 1880-1901 yıllarında vefat etmiştir.

- 1-Desti dilber tutar garibanımı/Aşk bir yana sevda bir yana çeker,
Yok halâskar kurtaramam canımı/Huni gamzen beni meydana çeker (s. 114).
- 2-Nura garkeyledi bugün mekânı/Afitap veçhinin ziyası güzel,
Bendetti kendine halkı cihanı/Keman abruların tuğrası güzel (s. 114).
- 3-Sevdana tutuldum ben bile bile/Ey nâri muhabbet yan içerimde,
Fırakı mihnetle derdi hasretle/Uyuştı bağrım da kan içerimde (s. 115).
- 4-Söyle hurî misin ey melek sima/Bulunmaz emsalin bağı İrem'de,
Mülkü melâhatte ey kaddi balâ/Güzeller şahısın sen bu âlemde (s. 115).
- 5-İrişip baharı bağı vuslatım/Mürgi dil zülfünden aşıyan tutar,
Açıldı gül gibi ol ruhi âlin/Andelibî aşkı mihriban tutar (s. 115-116).

6-Beni mecruh etti hançeri bürran/İki didelerim kanlı yaş döker,
Rahmedip rize elmas her zaman/Gelir zahmı dile kalem kaş döker (s. 116).

2.3.25 RUHSÂTÎ (Deliktaşlı)

Ruhsâtî, 1856-1911 yılları arasında Sivas'ta yetişmiştir. Kangal ilçesinin Deliktaş bucağında doğduğu için Deliktaşlı olarak anılmıştır. Asıl adı Mustafa'dır. Âşık Minhâcî'nin babasıdır.

- 1-Seher yeli dost köyüne uğrarsan/Dikkat eyle yollarına aman hâ,
Daha yalvaram mı ahdü peymanım/Yavaş tutun tellerine aman hâ (s. 117).
- 2-Bir vakta erdi ki bizim günümüz/Yiğit belli değl mert bellki değil,
Her kes yarasına derman arıyor/Deva belli değil dert belli değil (s. 118).
- 3-Vardım nazlı yârin ziyaretine/Dedim kalk gidelim dedi varamam,
Dedim bu kadar mı vazgeldin benden/Dedi vazgelmedim ama varamam (s. 118).
- 4-Perişan hâlîm göre mi geldin/Gel bizim bahçede şakı bülbülüm,
Görelim dünyada dertli kim imiş/Aşkın kitabını oku bülbülüm (s. 119).
- 5-Gene bahar geldi bülbül sesinden/Seda verip seslendin mi yaylalar,
Çevre yanın lâle sünbül bürümüş/Gelin olup süslendi mi yaylalar (s. 119).
- 6-Nasıl methetmeyim huplar hasını/Yazarken vasfını kalem kan ağırlar,
Kerem et sevdiğim nazardan sakın/Bir ben değil cümle âlem kan ağırlar (s. 120).
- 7-Ayrılık badesin tatlı mı sandın/Ne tez tebdil olmuş çimenin dağlar,
Bu güzellik geçer sana da kalmaz/Daha neye bağlı kemanın dağlar (s. 120).

2.3.26 NURÎ (Tokatlı)

Nuri, 1820-1825 yılları arasında Tokat'ta doğmuştur. 1882 veya 1825 yılında Samsun'da vefat etmiştir. Erzurumlu Emrah'ın çıraklarından. Asıl adı Mahmut'tur.

- 1-Bana kan yutturdu sahbayı hicran/Bilmem bu hasretlik gider mi böyle,
Ben mi tedbirimde eyledim noksan/Yoksa tecellâyî kader mi böyle (s. 120).
- 2-Ben sana dil verdim ey şuhi gül fem/Hele hicrin beni sad pareledi,
Gönlüm ölmüş yatır mecruhtur sinem/Bilmem ol meskeni kim yareledi (s. 122).
- 3-Ben derdim söyleyim sen dinle kâtip/Vasfı halim nazlı yare böyle yaz,
Fera muş etmesşn gönülden beni/Mürüvetli mihribana böyle yaz (s. 123).
- 4-Ben tatlı canımdan bezdim usandım/Geçmedin sen daha cefadan güzel,
Şerabı lâlinle kana boyandım/Bâri bir insaf et bak bana güzel (s. 123).

- 5-Ben bülbülün glistan beklerim/Geçti çağı ömrüm gl'izar deyu,
Azgn yarelerim kabul etmez em/Kime dâda gidem yarem sar deyu (s. 123-124).
- 6-Yine defterlerden silmişler beni/Duyunca bir çirkin ses kara bahtım,
Sandılar geminin yoktur yelkeni/İnadına coşkun es kara bahtım (s. 124).

2.3.27 SEYRÂNÎ (Everekli)

- 1-Nice defterlerden ismim sildirdin/Gelmedi hiç senden ses kara bahtım,
Bahtın gemisinde yelken yok bildin/Durma lodos gibi es kara bahtım (s. 125).
- 2-Merhemlerin telef etme tabibim/Yaralarım kabul etmez em benim,
Tecelliden böyle imiş nasibim/Kisip kârım oldu derd gam benim (s. 125).
- 3-Gönül serden geçer yardan geçemez/Bağlanmış kavi zlym,
Her sözüm dinleyen zm seçemez/Sırat köprüsünden ince sözlüyüm (s. 126).
- 4-Eski libas gibi âşıkn gönlü/Söküldükten sonra dikilmez imiş,
Güzel sever isen gerdeni benli/Her güzelin kahr çekilmez imiş (s. 126).
- 5-Aşkın arasında düşürme talaş/İster isen benden bal kara gözlüm,
Muhabbet istersen semtime dolaş/İstemezsen gamda kal kara gözlüm (s. 127).
- 6-Hsne mağrur olma ey ruyi mahım/Niceler yokuştan inişten geçti,
Kâretmedi sana feryad ahım/Tiri ahım khi keşişten geçti (s. 127).
- 7-Ne hikmettir şu dünyaya/Gelen ağlar giden ağlar,
Soralım yoksula baya/Aslı nedir neden ağlar (s. 128).
- 8-şu kimsesiz sahralarda/Diken oldu gülüm benim
Gizli gizli tenhalarda/Ağlamaktır halim benim (s. 128).
- 9-Hak yoluna gidenlerin/Asa olsam ellerine,
Er pir vasfın edenlerin/Kurban olsam dillerine (s. 129).
- 10-Kahr çeken ehli dilin/Gr ne çeker canı tende,
Erir akar böyle bilin/Tkenir tâp o bedende (s. 129).

2.3.28 HEZÂRÎ (Maraşlı)

- Hezârî'nin, 19. yüzyılın ikinci yarısında yaşamış olup Maraşlı olduğu bilinmektedir.
- 1-İşte geldi ilkbaharın ayları/Yara mektup yazmak ister gönlümüz,
Kar gitmiş mor sünbüllü dağları/şikâr için gezmek ister gönlümüz (s. 131).

2.3.29 SÜMMÂNÎ (Erzurumlu)

Sümmânî, Erzurum'un Narman ilçesine bağlı Samikale köyünde doğmuştur. Doğum yılı 1860 (bazı kaynaklara göre 1861, 1862), vefat tarihi 5 Ocak 1915 (bazı kaynaklara göre 1914, 1919) olarak karşımıza çıkmaktadır. Asıl adı Hüseyin'dir.

- 1-Dağlar bülbül doldu gülşen bağına/Bize ol gülşenden çıkmak göründü,
Bir zaman ermedim dost otağına/Dembedem bedene yıkmak göründü (s. 132).
- 2-Penek kazasında bağlar seyrinde/Bir gelin seyrettim eller kınalı,
Al ihram örtünmüş servi kamette/Yakışmış o boya beller kınalı (s. 132).
- 3-Yahşi güzel olsa yaman denilmez/Münasipsiz atlas olsa giyilmez,
Ham ağacın ham meyvası yenilmez/Mizaç ehli isen yetişmek lâzım (s. 133).
- 4-Ervahı ezelde Levh'ü kalemde/Bu benim bahtımı kara yazdılar,
Gönül perişandır devri âlemde/Bir günümü yüz bin yâra yazdılar (s. 133).
- 5-Kime sual edem kimden öğrenem/Göstere cananın yol kapısını,
Cananım var iken ben kime gidem/Canandır gösteren mal kapısını (s. 134).
- 6-Tevbekâr ol gönül tarikten çıkma/Namertten şefaât şifadar olmaz,
Eylik eyle sakın bir gönül yıkma/Görüşme kötüyle onda ar olmaz (s. 134).

2.3.30 PESENDÎ (Kütahyalı)

Pesendî, 1840-1841 yıllarında Kütahya'da doğmuştur. 1910 veya 1913 yılında vefat etmiştir. Asıl adı Ali'dir. "Hacı Pesendî" olarak tanınmıştır.

- 1-Bezmi muhabbeti zevki sohbeti/Görmez oldu gözüm yâra düşeli,
Çekmedeyim daim derdû mihneti/Böylece bir sitemkâra düşeli (s. 136).
- 2-Yâr, derdi aşkınla bilmezem noldum/Açtı bu sinemde yâre gözlerin,
Müsel sel zülfüne düşüp bendoldum/Çekeli Mansur veş dâra gözlerin (s. 136).
- 3-Âşkın göz açup bakmak ne mümkün/Çarpar âşıkını sem yanakların,
Sipahiler kalkan eylemiş bütün/Hâli Hinduları Cem yanakların (s. 137).

2.3.31 GÜNDEŞLIOĞLU (19. Yüzyıl)

Gündeşlioğlu, 19. yüzyılın son yarısında yetişmiş bir halk ozanı olup yaşamı hakkında bilgi yoktur. Çukurova yöresinin Türkmenlerinden olduğu sanılmaktadır.

- 1-İki bülbül geldi tüyü yeşilden/Kepezini alamadım başından,
Yayılırken ayrı düşmüş eşinden/Ötsem garip garip varsam tutulmaz (s. 138).

- 2-Kadir Mevlâm bir dileğim var sana/Dost ile yiyecek mal ver sen bana,
Ağır menciliste hâkim uğrunda/Hizmet ile buyruk dil ver sen bana (s. 138-139).
- 3-Kaçamadım ben züğürtlük elinden/Dolanup belime kuşşak oluktur,
Nere kaçtım ise kurtulamadım/Geçtim ayağıma tutsak oluktur (s. 139).
- 4-Sürü sürü sürülerim var idi/Sürümün vardığı çaylar kurudu,
Katarda da mayalarım yürürdü/Şimdi baş kölüğüm eşek oluktur (s. 140).
- 5-Kulak verdim çar köşeyi dinledim/Ardım sıra gıybet eden çoğumuş,
Toplanmış ertliler derdini söyler/Sordum ki dertsiz bir kimse yoğumuş (s. 140).

2.3.32 DADALOĞLU (19. Yüzyıl)

Dadaloğlu, 19. yüzyıl halk ozanlarından olup 1785-1868 yılları arasında Toroslarda, göçebe hayatı yaşamıştır. Dadaloğlu'nun asıl adı Ali veya Veli'dir.

- 1-İlgıt ılgıt seher yeli esiyor/Gâvur dağlarının başı dumanlı,
Gönül binmiş aşk atına aşıyor/Bire beyler cünunluğum yaman mı (s. 141).
- 2-Yalancı dünyaya geldim geleli/Bir atı severim bir de güzeli,
Değip on beşine kendim bileli/Severim kır atı bir de güzeli (s. 141).
- 3-Gönülden gönüle yol gider derler/Onu sürmeğe bir hoşça can gerek,
Doğru söyle yiğit işin doğrusun/Hilevaz olamaz yiğit bön gerek (s. 142).
- 4-Yükseklerde şahin gibi süzülür/Enginlerde turra gibi çözülür,
Haçan dostu ansam gönlüm üzüdür/Şimdi döndüm düzen tutmaz tele ben (s. 142).
- 5-Cillenler'de bir güzele uğradım/Gümüş nalin giyer altın halınan,
Onun her bakışı bin gaza değer/Şu dünyada baha yermez malınan (s. 143).
- 6-Yine bir dilbere meyil aldırđım/Ak gerdanda benler zer nişanlıdır,
Çift çift olmuş kirpikleri belinir/Zülfünün telleri pek reyhanlıdır (s. 143).
- 7-Kalktı göç eyledi Avşar illeri/Ağır ağır giden iller bizimdir,
Arap atlar yakın eyler ırağı/Yüce dağdan aşan yollar bizimdir (s. 144).
- 8-Yürü yiğit yürü yol ile yürü/Ağüstosta erir dağların karı,
Gayet güzel olsa yiğidin yârî/O yiğit yanına nazinen gelir (s. 144).
- 9-Çıktım yücesine seyran eyledim/Ceber özü çayır çimen görünür,
Bir fırkat geldi de coştum ağladım/Al yeşil bahçeli kaman görünür (s. 145).
- 10-Aşağıdan Yusuf Paşam geliyor/Düşmanına karşı koyan merdölur,
Şahin kocasa da vermez avını/Aslı kurt yavrusu yine kurt olur (s. 146).

2.3.33 DELİ BORAN (19. Yüzyıl)

Deli Boran, 19. yüzyılın ikinci yarısında yaşamıştır. Bir rivayete göre Çorum'un Sarıbey köyünde doğmuştur. Şiirlerinden ise Deli Boran'ın Fırat ırmağı ile Gâvurdağı arasında yaşayan göçebe Türkmenler içinde yetiştiği anlaşılmaktadır.

- 1-Bu gün bir vezirin vekili sensin/Çekildim yanına car deyi geldim,
Ya merhamet eyle ya lütfet öldür/Âşıkın muradın ver deyi geldim (s. 147).
- 2-Gökte doğan yıldız ile ay isa/Soralar aslını eğer soy ise,
Âşıka da bahşişçinin bu ise/Vallahi Billâhi az kara gözlüm (s. 147).
- 3-Çıktım ücesine baktım/Baktım Mumbaç illerine,
Eğbez evler konar/Ücesine bellerine (s. 148).
- 4-İncil Kur'an Zebur olsan/Açmam senin şimden kelli,
Âbı kevser suyu olsan/İçmem seni şimden kelli (s. 149).
- 5-Haydi bire deli gönül/Alevden mi dışın senin,
Haydi bire deli gönül/Alafıcık işin senin (s. 149).

2.3.34 ÂŞIK HACI (Gâvurdağlı)

Hacı, Gâvurdağlı olup 19. yüzyılın son yarısında yetişen ozanlardandır.

- 1-İki güzel karşımda oynadı güldü/Olanca aklımı başımdan aldı,
Yoksa kıral kızı Aslıhan mı oldu/Ateş saldı Kerem gibi özüme (s. 151).
- 2-Eğer bizim ili sorup sorarsan/Daha güzel Eşşem bizim ildedir,
Korkma başkasına tenezzül etmez/Gönlü sendedir gözü de yoldadır (s. 152-153).
- 3-Sizden şefaât ummağa/Evvel aman diye geldim,
Her yerde umudum kestim/Burda güman diye geldim (s. 153).

2.3.35 ALU BEŞE (19. Yüzyıl)

Alu Beşe, 19. yüzyılın ikinci yarısında Gaziantep bölgesinde yaşamıştır.

- 1-Ala gözlü benli dilber/Gelir bakını bakını,
Dostun yanağı kızarmış/Zülfü dokunu dokunu (s. 155).
- 2-Yürü bre yalan dünya/Şu ötene yetemedim,
Dünya bir çoban aldatan/Çaldım çaldım tutamadım (s. 155-156).
- 3-Ben ağladım iller güldü/Deli gönül cuşa geldi,
Bir elim yâr koynunda/Bir elimde de boşa geldi (s. 156).

2.3.36 GUFRÂNÎ (Karamanlı)

- 1-Emrini terkeder nehyini tutar/Kuru dava ile kul olur mu ya,
Tekrar bir de halka sofuluk satar/Böyle erkân böyle yol olur mu ya (s. 157).
- 2-Ne hikmettir taliimiz/Urdu bizi kemden keme,
Takdir eden vahidimiz/Salar bizi gamdan gama (s. 158).
- 3-Elhamdülillahi aliyyülâlâ/Bu cenge nusrati Sübnan yetişti,
Yüz yirmi dört bin peygamber ile/Din serveri Fahri ekvan yetişti (s. 159).

2.3.37 SEYYİD SEYFULLAH (Âşık Nizamoğlu)

Seyyid Seyfullah, 16. yüzyılda İstanbul'da doğmuştur. "Seyfi", "Seyyid Seyfi", "Nizamoğlu", "Nizamoğlu Seyfullah" gibi çeşitli adlar kullanmış bir gizemci ozandır. 1601 yılında İstanbul'da vefat etmiştir.

- 1-Estağfirullahe'l azîm/Gördü sücud eylemedi
Gönlü karanlıpı gidüp/Nazar edüp dilberimin (s. 213).
- 2-Yâ Rab Aşkın ver bana/Hû diyeyim döne döne
Âşık olayım ben sana/Hû diyeyim döne döne (s. 213).
- 3-Aşkınla çâk olsa bu ten/Ben gine İllâllah diyem
Yanup kül olsa bu beden/Ben gine İllâhlah diyem (s. 214).
- 4-Beni bu nefsim Elyedi hayran
Gammıdır etsem Nâle vü efgan (s. 215).
- 5-Mevlâm ver aşkını bana
Bülbül gibi cemâline (s. 216).
- 6-Yandıklarım şâm ü seher/Senden midir benden midir
Başımdaki aşktan eser/Senden midir benden midir (s. 216).
- 7-Mevlâm gözüm yaşı akar sel olur/İner engin deryasına göl olur
Âhım doğru çıkar Arş'a yol olur/Hak'kı isteyenler tevîd etsinler (s. 217).
- 8-Bu aşk bir bahr-i ummandır/Buna haddü kenâr olmaz
Delîlim sırr-ı Kur'andır/Bunu bilende âr olmaz (s. 2017).
- 9-Zâhid bize ta'n eyleme/Devrânîyiz devrânîyiz
Biz ehl-i âşkız söyleme/Devrânîyiz devrânîyiz (s. 218).

2.3.38 OSMAN (Âşık Hakikioğlu-17. Yüzyıl)

Osman, 17. yüzyılda yaşamıştır. İstanbullu olduğu bilinmektedir.

- 1-Dosttan var mı belli haber/Sorun seher yellerine
Firkat cāna kıldı eser/Sorun seher yellerine (s. 233).
- 2-Açıldı vuslat gülleri/Bülbül efgan eyle efgan
Terk eyle gel bu illeri/Bülbül efgan eyle efgan (s. 234).
- 3-İçtim şarâb-ı aşkını/Mestâneym mestaneyim
Yitirdim akl-u bilümü/Divâneym divaneyim (s. 234).

2.4. Mehmed Fuad Köprülü, Saz Şâirleri I-V⁵

2.4.1. KUL MEHMET (16. Yüzyıl)

- 1-Siyah ebrûların duruben çatma/Gamzen oklarını âşıka atma,
San gönül verdim beni ağlatma/Benim gözüm nûru, gönlüm süruru (s. 64).
- 2-Öğüttür verdiğim, tut benim sözüm/Severim demeye tutmadı yüzüm,
Ay efendim benim ay iki gözüm/Benim gözüm nûru, gönlüm süruru (s. 64).
- 3-Tâkatım tâk oldu bi-can olmuşum/Gece gündüz döğünmeden seng ile,
Bakup mah yüzüne hayran olmuşum/Yiyüp aşkın esrarından beng ile (s. 65).
- 4-Bunca demdir hasretliğin çekerim/Gel sevdiğim geld(i) ayrılık günleri,
Gözlerimden kanlı yaşar dökerim/Gel sevdiğim geld(i) ayrılık günleri (s. 66).
- 5-Hakikî âşıkı bulmak istersen/Muradumuz gonca-femdir bize gel,
İçüp aşkın meyinden kanmak istersen/Her demimiz bile demdir bize gel (s. 67).
- 6-Yavrum kuzum seni aldıldım elden/Kuzum kuzum der de meler bir koyun,
Usandım da bezdim bu tatlı candan/Kuzum kuzum der de meler bir koyun (s. 67).
- 7-Behey elâ gözlü canım/Kul olmağa geldim sana,
Gönül tahtında sultanım/Kul olmağa geldim sana (s. 69).
- 8-Her dem yüzüme gül gibi/Gülen dilberün kuluyum,
Ben ağladıça yaşumu/Silen dilberün kuluyum (s. 70).
- 9-El-aman ey hubların şahı Süleymanım benim/Aklım aldı yüzünün mahı Süleymanım benim,
Âşık-ı üftâdene cevretme câna her zaman/Kıl vaslını gâhî Süleymân'ım benim (s. 71).
- 10-Ey dirîgâ yine bir cânâna düştü gönlümüz/Mısır içinde Yusuf-ı Ken'an'a düştü gönlüz,
Rûz-ü şeb feryâda âgaz eyleyim şimdengeru/Andelîbim gonca-i handana düştü gönlümüz (s. 71).

⁵ Mehmed Fuad Köprülü, Saz Şâirleri I-V (1930-1940). Akçağ Yayınları, Ankara: 2004, ss: 726. Mehmed Fuad Köprülü, bu eserini 1930-1940 yılları arasında 5 cilt halinde oluşturmuştur. Tezimize ise eserin 2004 yılında yayımlanan 3. baskısı alınmıştır. Şiirlerin ilk dördlüklerindeki sayfa numaraları bu basıma aittir.

2.4.2 ÖKSÜZ DEDE (16. Yüzyıl)

- 1-Be bu söyleyen dil kudret dilidir/Cümle yaradılmış Hakkın kuludur,
Beylere armağan Şahın gülüdür/İmirzamı hoşça tutun ağalar (s. 73).
- 2-Bu garip gönlümün nesin sorarsın/Her dem yâr elinden yaralı sîne,
Yâr merhem etmezse unulmaz yaram/Ölür de giderim yaralı sine (s. 74).
- 3-Bülbülün başladı feryad-ü zâra/Aç hüsnün bağını naz eyle bâri,
Kalmadı tâkatim cevrin çekmeye/İltifat yok cevrin az eyle bâri (s. 75).
- 4-Ela gözlerine kurban olduğum/Ecelim gelmeden öldürme beni,
Gizlice uğruna severim seni/Sırrımı kimseye bildirme beni (s. 75).
- 5-Hakkın kudret bahçesine girelim/Deste deste güllerini direlim,
A sevdiğim aç göğsünü görelim/Saçı sünbül, zülfü siyahım benim (s. 76).
- 6-Elâ gözlerini sevdiğim dilber/Dilberler içinde ben seni isterim,
Bu cihân içinde sendedir gönlüm/Hercai cevredir ben seni isterim (s. 77).
- 7-Düşüne düşüne be kömür gözlüm/Kendi kendimi öldürüm bir gün,
İnan bu sözüme be kanlı zâlim/Kendi kendimi öldürürüm bir gün (s. 78).
- 8-Misâl-i cennettir evvelbahârı/Açılır kırmızı gülü Tunanın,
Öter bülbülleri leyl-ü nehârı/Eser bâd-ı sabâ yeli Tunanın (s. 78).
- 9-Aciz kaldım dilberimin elinden/Benim kara bağrım her dem nâr eyler,
Bülbülümden, gonca gülden ayrıldım/Deli gönül dostu arar zâr eyler (s. 79).
- 10-Her sabah her sabah çıkar salınur/Doğan aylar gibi doğar dolunur,
Siyah zülfün mâh yüzüne bölünür/Sevdiğim bu benler başa belâdır (s. 80).
- 11-Neyleyim nice ideyim Allahım/Yârim iller ala diyu korkarım,
Varup bir güzele gönül vireli/Bana cefa ide diyu korkarım (s. 80).
- 12-Terkeyleyip vatanını, ilini/Hani bizim şunda gelenlerimiz,
Arayalım biz anları bulalım/Hani dostlarımız yârenlerimiz (s. 81).
- 13-Sultan Muradın arslanı/Acemi seyrettin mi geldin,
Kesdin dâvânın arasın/Ahd emân ettin mi geldin (s. 82).
- 14-Gine evvelbahar oldu/Dalgalandı cûşum benim,
Dağlar yeşil don giyince/Küheylandır eşim benim (s. 83).
- 15-Kaşın hilâl gözün mestan/Geh doğar geh dolunursun,
Âşıkâ cevretmek için/Hirâmâni salınursun (s. 83).
- 16-Dağlar yârimi gördün mü/Pâyine yüzler sürdün mü,
Güzel hatırın sordun mu/Mecnunu çok güzel dağlar (s. 84).

17-Gül budanmış dal dal olmuş/Menekşesi yol yol olmuş/Siyah zülfün tel tel olmuş,
Biz şu yerden gideli/Gurbet illere düşeli (s. 85).

2.4.3 KÖROĞLU (16. Yüzyıl)

- 1-Yüce dağların başında/Kar bir yana kış bir yana,
Depreşir ağzının içine/Dil bir yana diş bir yana (s. 86).
- 2-Siyah kâküllerin dökülmüş/Kızıl güllere güllere,
Elâ gözlerini dikmiş/İnce yollara yollara (s. 86-87).
- 3-Selâm verdim selâm almaz/Selâmına salam seni,
Akçasız pulsuz âşıkım/Nasıl benim kılam seni (s. 88).
- 4-Yürü bre kahpe Felek/Sende arzmanım kalmadı,
Sîneme sarıldı melek/Tende arzmanım kalmadı (s. 88-89).
- 5-Arabistan çöllerinde gezerken/Bana rast geldi orada dört gidi,
Biri Urum biri Fellah biri Tat/Öbürü de benzer idi Kürt gidi (s. 89).
- 6-Kimisi pınar başında/Kimisi yolun dışında,
Al giyen on beş yaşında/İlle mavili mavili (s. 90).
- 7-Gayre bakma, yüzün göster/Ben gönlümü bilmez miyim,
Günde padişahlık ister/Ben gönlümü bilmez miyim (s. 91).
- 8-Behey dörtlüler, beşliler/Gelin gelin duruşalım,
Kaplan postlu giyişliler/Gelin gelin duruşalım (s. 91).
- 9-Mürveti çok Hakkın nazargâhısın/Bizim iller karlı dağlar aşk olsun,
Gerçek erenlerin seyrangâhısın/Bizim iller Çamlı Beller aşk olsun (s. 92).
- 10-Yücesinden baktım bir ulu kervan/İndi ovaya kondu Bezirgân,
Dedim yiğitlerim bacın vermen mi/Bana kahkahayla güldü Bezirgân (s. 93).
- 11-Benden selâm olsun Bolu Beyi'ne/Çıkıp şu dağlara yaslanmalıdır,
Ok gıcirtısından kalkan sesinden/Dağlar sedâ verüp seslenmelidir (s. 94).
- 12-Pınar başından bulanır/İner ovayı dolanır/Sende çok mallar talanur,
Dağlar duman oldu/Çayır çimen oldu/Ben yâri görmedim/Hâlim yaman oldu (s. 94-95).
- 13-Yine ben bir öğüt aldım pirimden/İy(i)lik ettiğinden sakın kendünü,
Hazreti Ali'den kalma erkandır/İy(i)lik ettiğinden sakın kendünü (s. 96).
- 14-Hemen Mevlâ ile sana dayandım/Arkam sensin kal'em sensin dağlar hey,
Yoktur senden gayrı kolum kanadım/Arkam sensin kal'em sensin dağlar hey (s. 96).

- 15-Osman Paşa eydür devletlü Hünkâr/İnşallah sultanım Şirvan bizümdür,
Sen himmet eyle inâyet Allah'tan/Mürvet Alinindir meydan bizümdür (s. 97).
- 16-Osman Paşa Tebriz'de ölür ölünce/Malım teslim eylen Sultan Murad'a,
Biribirin yoldu Arşın yüzünde/Zarım teslim eylen Sultan Murad'a (s. 98).
- 17-Çâr köşe fâni dünyada/Koç yiğitler olmasaydı,
Dünyayı zulmet alurdu/Ağlayanlar gülmeseydi (s. 99).
- 18-Yol verin dumanlı dağlar/Aşmaya Ayvaz geliyor,
Çağlasın soğuk pınarlar/İçmeye Ayvaz geliyor (s. 99).

2.4.4 HAYÂLÎ (16. Yüzyıl)

- 1-Turnam gider olsan bizim illere/Vezir Ardahan'dan göçtü diyesin,
Karşı geldi Kızılbaş'ın hanları/Çıldır'da döğüş oldu diyesin (s. 101).
- 2-Leylâ'm gelür deyü yollar gözlerim/Gelmedi gözümde kaldı hayâli,
Gizli sırrım beyan etmem gizlerim/Serimi sevdâyâ saldı hayâli (s. 102).
- 3-Hâzır olun gâziler düşmanımı vardır bizim/Kız(ı)lbaş Cumhuriyet meydânımız
vardır bizim,
Sâdir oldu emr-i âli inkıyâd etmek gerek/Uğru açık bir veli Sultanımız vardır bizim
(s. 103).

2.4.5 OZAN (16. Yüzyıl)

- 1-Gerçek âşık olanların/Yürecüğü yanar olur,
Her cânibten şûriş ile/Şevkı oldu kanar olur (s. 104).

2.4.6 BAHŞÎ (16. Yüzyıl)

- 1-Sultan Selim cülûsunda/Salâ dedi de yürüdü,
Gidelim Mısır'a doğru/Yola dedi de yürüdü (s. 105).

2.4.7 OĞUZ ALÎ (16. Yüzyıl)

Oğuz Ali'nin hayatı hakkında bilgi yoktur. Turgut Reis'in ölümü üzerine söylediği şiirinden onun 16. yüzyılda yaşadığı anlaşılmaktadır.

- 1-Turgud Paşa eydür beyler/... Şimdi ölmüş demiş,
Nic(e) edelim emir Hakkın/Er geç biridir yolum demiş (s. 106).

2.4.8 GEDA MUSLÎ (16.-17. Yüzyıl)

Geda Muslî, 16. yüzyılın ikinci yarısında ve 17. yüzyılın başlarında yaşamıştır. Garp Ocakları'nda görevli asker bir şâirdir.

- 1-İspanya Cezay(İ)r'e haber göndermiş/Komazım oğlumu alırum demiş,
Eğer vermezlerse kıyamete dek/Ben de bu derd ile ölürüm demiş (s. 107).
- 2-Gör imdi ne demiş Cezayirli de/Vermeziz oğlunu bilmiş ol senin,
Biz anı gönderdik Sultan Ahmed'e/Kara haberlerin almış ol senin (s. 107).

2.4.9 ÇIRPANLI (16. Yüzyıl)

Çırpanlı, 16. yüzyılda yaşamış Cezayir Ocağı'na mensup şâirlerdendir.

- 1-Gaz(i) Murad Reis'den haber soranlar/Vardır bahadırı yarar delisi,
Her kande hû desen gelür yetişür/..... (s. 109).

2.4.10 ARMUTLU (16. Yüzyıl)

Armutlu, 16. yüzyılda yaşamış Cezayir Ocağı'na mensup şâirlerdendir. Murad Reis'in donanmasında bulunan deniz erlerindendir.

- 1-Murad Reis geldi gulbang çekti/Dîn-i (İ)slâm sancağın diktüğü vaktin,
Padişah uğruna niyet eyledi/Çıkıp Cezayir'den gitdüğü vaktin (s. 110).

2.4.11 KUL ÇULHA (16. Yüzyıl)

Kul Çulha, 16. yüzyılın ikinci yarısında yaşamıştır. Murad Reis'in donanmasında bulunan deniz erlerindendir.

- 1-Üş gafil...çıktın gittin elimden/Ah yiğitlik yavı kıldım ben seni,
Andelibim ayrı düştüm gülümden/Aah yiğitlik yavı kıldım ben seni (s. 111).

2.4.12 KULOĞLU (17. Yüzyıl)

- 1-Sultan Murad, eydür şimdi zamâne/Bana da kalmadı beyler elvedâ,
Büküldü kametim döndü kemâne/Gezip seyrettiğim iller elvedâ (s. 124).
- 2-İşit âvâzımı bende var idim/Uçup gitme bunda konadur bülbül,
Senin hûb nefesin kalbim evinde/Vücudum şehrini donatur bülbül (s. 125).
- 3-Şevkımı artırır aşkımın lezzet vardır sözünde/Rûz-ü şep hayâli iki gözümde,
Hudânın emriyle yârın yüzünde/Ak güller açılır güldüğü zaman (s. 125).

4-Uzaktan merhaba olmaz/Gel ey mestâne bakışlım,

Kolların boynuma dola/Dile, mestâne bakışlım (s. 127).

5-Âlemde doğru dost yoktur/Dedikleri gerçek imiş,

Kulunu saklayan Hak'dır/Dedikleri gerçek imiş (s. 127).

2.4.13 KÂTİBÎ (17. Yüzyıl)

1-Gönül aşk atına binelden beri/Muhabbet menzilin alagelmıştır,

Pervene-veş şem'a yanaldanberi/Benzimiz sararıp solagelmıştır (s. 129).

2-Gönül senin ile kavil edelim/Ya sen yârdan ya ben serden geçeyim,

Yalan sözü, çürük fikri nidelim/Ya sen yârdan ya ben senden geçeyim (s. 130).

3-Bir dem kararın yok dağlar başında/Nice bir Mecnun'a dönersin gönül,

Cümle halk-ı âlem kendi işinde/Sen aşkın nârına yanarsın gönül (s. 130).

4-Ah meded Allahım sendedir meded/Aklım alındığı yerlere geldim,

Muhabbet kanıyla karışıp taşıp/Sînem delindiği yerlere geldim (s. 131).

5-Fidandır yetişti bir lebi gonçe/Cennet bahöesinin gülüdür şimdi,

Kararım kalmadı seni görünce/Gözüm yaşı Tuna selidir şimdi (s. 132).

6-Gurbetlikten başa gelen hâlleri/Söylemeye varmaz dilimiz bizim,

Kasdedip adûlar aldı yolları/Göze hayâl oldu ilimiz bizim (s. 133).

7-Kış eyyâmı gidip bahar gelince/Açılır gafletten gözü dağların,

Donanır zeyn-olur gonçe gülleri/Bülbüllere geçmez nazı dağların (s. 133).

8-Ben senden hakikat Mürvet beklerken/Senin aşkın bana nedâmet oldu,

Seni ağyar ile gördüm gezerken/Sakin ol gün bana kıyâmet günü (s. 134).

9-Deli gönül melûl olup gam yeme/Ağlamanın elbet gülmesi vardır,

Adûya intikam kalır mı böyle/Herkes ettiğini bulması vardır (s. 135).

10-Yüzünde harâmi benler saçılmış/Var can ister kulundan senin,

Hüsünün baharı taze açılmış/Emreyle dereyim gülünden senin (s. 136).

11-Görüp cemâlini âşık olduğum/Hakkı bir bilürsen ağlatma beni,

Uğruna serimi fedâ kıldığım/Hakkı bir bilürsen ağlatma beni (s. 136).

12-Deli gönül sana bir öğüdüm var/Eski dostu düşman olur yiğidin,

Yokla kend(i) özünü gafletten uyan/Eski dostu düşman olur yiğidin (s. 137).

13-Dil verelden sana düştüm dillere/Gel yetiş dil derdine imdâd ile,

Her seher vaktinde bülbül güllere/Hasbihâlin feryad ile (s. 138).

- 14-Hevâ-vü hevesten geçmek isterin/Beni bana komaz divane gönül,
Geceyi gündüzden seçmek isterin/Beni bana komaz divane gönül (s. 138).
- 15-Evvel baharda açılır/Gonçe gonçe gül'ün dağlar,
Cân ile serden geçilür/İçildikçe mül'ün dağlar (s. 139).
- 16-Gurbet ile düştü yolum/Ağlayup gezer yürürüm,
Efkâr ile deli gönlüm/Dağlayup gezer yürürüm (s. 140).
- 17-İşte gider olduk senden/Kal indi Bağdad Çölleri,
Melâmet nâmesin benden/Al indi Bağdad Çölleri (s. 141).
- 18-Ne kaçarsın elâ gözlüm/Âşüfte gönlüm sendedir,
Fırakından benim yârim/Sanma kim cânım tendedir (s. 142).

2.4.14 KAYIKÇI KUL MUSTAFA (17. Yüzyıl)

- 1-Arzihâl eylesem ettiğin cevri/Muhabbet arzolar yüze gelince,
Âşık öldürmekte akrânın yoktur/Bir dem şive nâza gelince (s. 143).
- 2-Çünkü dilber bana meylin yok idi/Ezelinden ikrar vermeye idin,
Muhabbettir güzelliğin nişanı/Uğrun uğrun bakıp gülmeye idin (s. 144).
- 3-Yücesi dumanlı boralı dağlar/İncitmen Suna'mı yol verin gitsün,
Eyyam-ı şitâda bahar erüştün/Eline bir deste gül verin gitsün (s. 144).
- 4-Kalktı yelken eyledi Murad Reis/Baş başa düşmana varırın demiş,
Vaktinize hazır olun gâziler/Ya ser verir ya ser alırım demiş (s. 145).
- 5-Hazret-i Eyub da kılıç kuşandı/Gittiği yollara kumaş döşendi,
Kızılbaş da korktu kendi uşandı/Sultan Murad geldi açılın dağlar (s. 145).
- 6-Gece gündüz uku girmez gözüme/İntizârım elâ gözlü yâr deyu,
Gündüz hayâlimde gece düşümde/Selâmı çok bir efendim var deyu (s. 146).
- 7-Sabâ selâm eyle gül yüzlü yâre/ O mübarek hatırcığı hoş mudur,
Ben bendesi ayrı olalı gözden/Kadrin bilmezlerle hâli hoş mudur (s. 147).
- 8-Yâr mecliste gülse güller açılır/Sürâhi döndükçe gönül şen olur,
Hakikatli yârdan nice geçilir/Gâh ağlarım gah gülerim gün olur (s. 147).
- 9-Gönül bir belâdır sana düşerse/Beni ferdâlara salma sevdiğim,
Mâh yüzünü görüp aklım şaşırsa/Bana deli deyu gülme sevdiğim (s. 148).
- 10-Şunda bir dilbere gönül düşürdüm/Beyler divaneyim delüyüm şimdi,
Gelene geçene ulu yol oldum/Rakipler geçecek yoluyum şimdi (s. 149).

11-Eğer sorarsan hâlimden/Bir cansız ölüyüm şimdi,
Aldayup gönlüm alalden/Dîvane delüyüm şimdi (s. 150).

2.4.15 ÂŞIK (17. Yüzyıl)

1-Ağ(a)lar, beyler zulüm değil mi bize/Demürden yayımız çekilmez oldu,
Kanlar da saçarlar yaralı dağlar/Gözlerimiz kandan açılmaz oldu (s. 151).

2-İl diline bakıp nefsin incitme/İl dili yamandır hey kara gözlüm,
Bana türlü türlü cefâlar etme/Ayrılık gümandır hey kara gözlüm (s. 151).

3-Yine dîvâneye döndürdü beni/O zâlim aklımı aldı da gitti,
Gamzelerin oktur gözlerin hûnî/Bu dertli sinemi deldi de gitti (s. 152).

4-Dinle gönül bülbülünün zârını/Bir gül ister ruhlerinin alından,
Gel söyündür yüreğimin nârını/Bir şerbet ver leblerinin balından (s. 153).

5-Sana lâıyk mıdır şâhım/Beni ağlatmak, inletmek,
Revâ mıdır yüzü mâhım/Beni ağlatmak, inletmek (s. 154).

6-Behey elâ gözlü dilber/Hemen vazgeçtin mi benden,
Başın için doğru söyle/Hemen vazgeçtin mi benden (s. 154).

7-Küçücükten bir yâr sevdim/Ne öptüm ne koçabildim,
Ne mecliste oturup/Ne bir bâde içebildim (s. 155).

8-Dünyayı gezdim dolaştım/Ayrılık gibi dert olmaz,
Tatlı canımdan usandım/Ayrılık gibi dert olmaz (s. 156).

9-Kuğumu yâre gönderdim/Kuğum eğlendi gelmedi,
Selâmetle gelür derdim/Mûsa'm eğlendi gelmedi (s. 157).

10-Kara gözlüm senden murad alınmaz/Câna cevrin çoktur ferdin bilinmez/Yandım
elinden,

Tutsam belinden/Emsem lebinden/Efendim naz eder nazlıdır (s. 158).

11-Ah efendim ak gerdanda salınanlar tel midir/Âşıkı baştan çıkaran hemen tatlı dil
midir,

Ben dururken iller sarsın gül tenin, bu yol mudur/Ne belâdır senin aşkın, beni
mecnun eyledi (s. 158).

12-Bir lebi şîrîn için ustadın oldum ben senin/Geçmedi makbule hiç Ferhâdın oldum
ben senin,

Âşınalık niyyet ettim yâdın oldum ben senin/Ey gönül sen suçlusun, cellâdın oldum
ben senin (s. 159).

2.4.16 ÜSKÜDÂRÎ (17. Yüzyıl)

Üsküdârî, 17. yüzyılın ikinci yarısında yaşamıştır. Orduda yetişen yeniçeri şâirlerdendir. Asıl adı Ahmet'tir.

- 1-Sevdiğim, derdinden mecnun olmuşum/Dil-ü cânım sana vereldenberi,
Günden güne hazan gibi solmuşum/Mübarek cemâlin göreldenberi (s. 160).
- 2-Dur a derviş, dur a haber sorayım/Tarîkat ne, erkan nedir, yol nedir,
Âşık isen gel haber ver göreyim/Bülbül nedir, gülşen nedir, gül nedir (s. 160).
- 3-Müjde gelip Ehl-i İslâm şâd oldu/Gazî Vezir feth-eyledi Uyvarı,
Nemçe lâîn kal'asındanyâd oldu/Gâzî Vezir feth-eyledi Eyvarı (s. 161).

2.4.17 KEŞFÎ (17. Yüzyıl)

Keşfî'nin Girit'in fethini anlatan şiirlerinden 17. yüzyılda yaşamış ordu şâiri olduğu anlaşılmaktadır.

- 1-Bihamdîllah hayır haberler geldi/Şâdûmanlık erdi cümle cihana,
Ümmet-i Muhammed şâd olub güldü/Sürûr hâsıl oldu işiden câna (s. 162).
- 2-Sadriazâm Hazretleri bahâdır/Girid ceziresin aldı ceng ile,
Lûtf-ü ihsan edip Melîk-ül-kadir/Kal'asını yıktı top tüfenk ile (s. 163).

2.4.18 ÂŞIK HALİL (Bursalı-17. Yüzyıl)

Halil, 17. yüzyılda yaşamıştır. Bursalıdır. 1636 yılında vefat etmiştir. Kul Mustafa ile arkadaşlık yapmıştır. 18. yüzyılda yaşayan Bursalı Halil'den ayrı bir şâirdir. Birtakım cönkler ile antolojilerde iki âşığın kimliği ve ürünleri birbirine karıştırılmıştır.

- 1-Can bülbülüm cüdâ düştüm gülümden/Zârımdan bezmedik dağlar mı kaldı,
Âhû gözlü yârim senin elinden/Şikâyet etmedik beyler mi kaldı (s. 164).

2.4.19 KUL DEVECİ (17. Yüzyıl)

Kul Deveci, 17. yüzyılın birinci yarısında yaşamış orduda bulunan şâirlerdendir.

- 1-Alaylar bağlandı Murad Paşaya/Bayraklar açtığın seyran eyledim,
Geldi çarkalandı Kalender oğlu/Bozulup kaçtığım seyran eyledim (s. 165).

2.4.20 İBRAHİM (17. Yüzyıl)

İbrahim'in, 4. Murad'ın vefatı üzerine söylediği şiirinden 17. yüzyılda yaşadığı anlaşılmaktadır.

1-Murad Hânım sefer kıldım ahrete/Hayır duâ edin, ruhum şâd edin,
Kadem basıp duâ edin rahmete/Hayır duâ edin, ruhum şâd edin (s. 166).

2.4.21 KÂMİL (17. Yüzyıl)

Kâmil mahlasıyla şiirler yazan Kırım Hanı IV. Mehmed Giray Han'dır. 17. yüzyılda yaşamıştır.

1-Bu dehrin hâline eyledim nazar/Her biri derde giriftâr ancak,
Kemâle erince hâr ile gülzâr/Bülbülün âdeti âh-ü zâr ancak (s. 168).

2.4.22 BENLİ ALİ (17. Yüzyıl)

Benli Ali, 17. yüzyılda yaşamış Cezayir Yeniçeri âşıklarındandır.

1-Padişahım Cezayirin/Yarar arslan yatağıdır,
Zav(i) yesidir hem Resûl'ün/Gerçek erler otağıdır (s. 169).

2.4.23 GAZİ ÂŞIK HASAN (Tamaşvarlı)

1-Ne çeker kulların serhad ilinden/Bilinmez Hünkârım görülmeyince,
Bunca memleketin kâfir elinden/Kaldı, inanmadım ayrılmayınca (s. 170).

2-Bugün ben bir güzel gördüm/Gül cemâli ala benzer,
Çıkmış bahçede salınur/Boyu selvi dala benzer (s. 171).

3-Geldi düşman bağladı hep cümle râhım der Budin/Gelmeyen imdadıma çeksün
günâhım der Budin,
Kalmışım küffâr elinden yalnız zâr-ü zebun/Ser çeküp burç-ü bedenden çıktı âhım
der Budin (s. 172).

2.4.24 GEVHERÎ (17. Yüzyıl)

1-Ey güzel kapına dermana geldim/Derûnumda bir unulmaz yâre var,
Dertlerime derman ben seni buldum/Senden gayri bana kimden çâre var (s. 186).

2-Gönül verdim bir keremsiz zâlîme/Kendisini benden sakınır oldu,
Terahhüm eylemez garip hâlîme/Bana yadlar gibi bakınır oldu (s. 186).

3-Güzelim ben sana mâil olalı/La'l-i lebin deva imiş ecele,
Hasta düşmüş yatır bu tende canım/Söyleyin yârime gelsin acele (s. 187).

4-Bizim göle geldi bir yeşil başlı/Şahin pençe vurmuş pek yârelenmiş,
Bağrımı hûn etti garip ötüşlü/Bölünüp telleri nep pârelenmiş (s. 187-188).

- 5-Bir gün mecnun olup çıkıp giderim/Bize dağlar olsun il deyu deyu,
Kayalar başını mesken ederim/Mecnun olup gezem bel deyu deyu (s. 188).
- 6-Aceplemen dostlar melûl gezdiğim/Derûnumda dağlar kadar gamım var,
Ah edip taşlarla bağrım ezdiğin/Gül gül olmuş gözlerimde nemim var (s. 189).
- 7-Gönül melûl olup eyleme âhı/Âşık ayrılık ola gelmiştir,
Gel sözümü dinle hubların şâhı/Ağlayanlar bir gün güle gelmiştir (s. 189-190).
- 8-Kara bulut gel nâdanlık eyleme/Açılmayan bâd-ı sabâ pusudur,
Her kime söylesem derdime yanar/Bu çektiğim dilberin yasıdır (s. 190).
- 9-Cihanı zeyn-etsin gonçe baharın/Ömrümde bir kere derdiğim yeter,
Sencileyin haikatli hünkârın/Uğruna serimi verdiğim yeter (s. 191).
- 10-Güzelim ben sana mâil olalı/Destan olmuşum ben diller içinde,
Ölünce severim etmem ferağat/Rüsvay olursam da iller içinde (s. 191).
- 11-Sorsa yâr halimi bile derdimi/Tenhada çıkarsa yâr yüze meni,
Bildirse cürmümü, çekse bıçağın/Nesîmi tek tutup yâr yüze meni (s. 192).
- 12-Ne nihan edersin benden yüzünü/Hastetinle hâlim yaman oldu gel,
Hak aşkına olsun göster yüzünü/Görmedim cemâlin zaman oldu gel (s. 192-193).
- 13-Elâ gözlüm geçer hubluğun çağı/İnan bu sözüme inan sevdiğim,
Deldi bağrımı şol gamzenin tîği/Hilâl kaşın olmuş keman sevdiğim (s. 193).
- 14-Uğra seher yeri dildâra söyle/Aduvler vaslına nâil olmasın,
Bir bir ahvalimi hikâyet eyle/Âşık ağlatmağa mâil olmasın (s. 194).
- 15-Dedim dilber cemâlin neyle ayan/Dedi âşık mısın ya ne sorarsın,
Dedim kâküllerin olmuş perişan/Dedi olmuş ise sen mi tararsın (s. 194).
- 16-Ey bağban senden bir sualım var/Bu güller yanında hârın aslı ne,
Çekerler bülbüller derd-ü belâyı/Ağyara yâr olur yârin aslı ne (s. 195).
- 17-Bizden selâm olsun gül yüzlü yâre/Salınıp sevdiğin bağlara gelsün,
Severim dilberi elde ne çâre/Yürekte eriyen dağlara gelsün (s. 196).
- 18-Ne kaçarsın beden ceyran kuzusu/Kaçma beden ben yad avcı değilim,
Seni sevmek imiş alnım yazısı/Kaçma benden ben yad avcı değilim (s. 196).
- 19-Kara bağrım hûn olmuştur derd ile/Dilberin cevri bize yamandır,
Altın zincir ile gümüş bend ile/Salın ömrüm, salınacak zamandır (s. 197).
- 20-Tâ bezm-i ezel'den âşıkım böyle/Bu dil-i şeydâmız yâre bağlıdır,
Gel aman tabibim sen derman eyle/Bu dertli sinemde yâre bağlıdır (s. 198).

- 21-Bir padişah böyle âdil olunca/Hizmetin etmeğe kul incinür mü,
Aşk elinden dağı taşı delince/Ağlayup akmağa selin incünir mü (s. 198).
- 22-Ne yatarsın garip bülbül uyan hey/Gül açıldı yaz baharım gelmedi,
Sende bencileyin yârdan m(ı)-ayrıldın/Derde ilâç giriftârım gelmedi (s. 199).
- 23-El çek kahpe rakip, gonca gülümden/Bir dahi seni görmeyim sen yâr ile,
Gözüm kan bürüdü kaçmam ölümünden/Gayret beni helâk etti âr ile (s. 199).
- 24-Bülbül ne yatarsın yaz bahar oldu/Çağrışup ötmenin zamanı geldi,
Serviler yeşerdi çiçekler doldu/Cana can katmanın zamanı geldi (s. 200).
- 25-Ben güzelim deyu hevadan uçma/İndirirler seni il yaman olur,
Siyah kâküllerin gerdana saçma/Bâd eser dağıtır yel yaman olur (s. 201).
- 26-Cemalin bağında seyran eyledim/Bülbül sesi, gonca sesi, gül sesi,
Gûşüme dokundu ihsana geldim/Ayva sesi, turunç sesi, nar sesi (s. 201).
- 27-Sözün bilmez bazı nâdan elinden/Erkân ağlar, usûl ağlar, yol ağlar,
Bülbülün feryadı gonca gülünden/Gülşen ağlar, bülbül ağlar, gül ağlar (s. 202).
- 28-Gezerken şu yere uğradı yolum/Bu yerlerde böyle güzel olur mu,
Kuğum seni uçurmuşlar gönülden/Bu göllerde böyle kuğu olur mu (s. 203).
- 29-Mecnun'a dönmüşüm bilmem gezdiğim/Dağlar mıdır, sahra mıdır, yol mudur,
Dostumun bağına girüp dizdüğüm/Lâle midir, sünbül müdür gül müdür (s. 203).
- 30-Neyleyim neyleyim fâni dünyayı/Ne şadiment oldum, ne gülebildim,
Ellerim koynumda yâr diyi diyi/Ne bir haber aldım, ne bulabildim (s. 204).
- 31-Hey ağalar bir sevdaya uğradım/Ah ettikçe gözlerimden kan gider,
Âvar(e)-oldum elim ermez işime/Düşünürken akşam olur gün gider (s. 204).
- 32-Yaktı beni aşk oduna o yanmaz/Ya ne dersin merhametsiz o yâre,
Seher oldu feryadımdan uyanmaz/Umarım ki öte bülbül uyara (s. 205).
- 33-Yeşillendi dağlar dolandı bağlar/Meclis kurup seyran ister gönümüz,
Âşık feryad eder bülbüller ağlar/Cânanla gülistan ister gönlümüz (s. 205-206).
- 34-Yine bir dilbere düşürdüm gönül/Mübarek vücudü gümüşe benzer,
Zümre-i irfan ol ey ben'i fülful/Lâ'l-ek yanağı yemişe benzer (s. 206).
- 35-Bahar oldu cennet misli zeyn-oldu/Sümbüllü, bülbüllü, güllü dağlar hey,
Yârin mi aldıldın acaba n'oldun/Gözüm yaşı mevce gelüp çağlar hey (s. 207).
- 36-Güzellikte tazelikte terlikte/Kuğusun hey güzel kuğusun kuğu,
Ol mehcebîn ile sîminberlikte/Kuğusun a nazlım kuğusun kuğu (s. 207).

- 37-Derd-i derûnuma ah eylemezdim/Dostumda zerrece himâyet olsa,
Yâre ahvâlimi ben söylemezdim/Kendisinde biraz nezâket olsa (s. 208).
- 38-Bu mu beğler kalmışımıdır il'imde/Varayım dostumun bâri semtine,
Nâzırı bulunmaz cümle âlemde/Gideyim ömrümün vâri semtine (s. 208).
- 39-Müştak idi âlem yüzün görmeye/İzzet ile Han-ı âlişan geldi,
Bizzat payıtahta yüzün sürmeye/Taht-ı devlet ile kâmrân geldi (s. 209).
- 40-Hayli demdir bir civanı severim/Bir kez vefâsını görmedim gitti,
Vaslına ermeği candan dilerim/Servi kametini sarmadım gitti (s. 210).
- 41-Çarhın siteminden gönlüm sınıktır/Medet bize sınık gönül sarıcı,
Rakipler elinden bağrım yanıktır/Medet bize sınık gönül sarıcı (s. 210-211).
- 42-Ey perî cihana sen gibi dilber/Ne geldi, ne gelir, ne gelse gerek,
Lâ'lin gibi Lokman tiryak-ı ekber/Ne buldu, ne bulur, ne bulsa gerek (s. 211).
- 43-Şunda bir gözele gönül düşürdüm/Öpmeli, koçmalı, değmeli değil,
Aşkın deryasını boydan aşırdım/Karadır gözleri sürmeli değil (s. 212).
- 44-Ol mâh cemâlini görmeyeliden/Nazar eyle hâk-ı zulmette kaldım,
Visalin îdine ermiyelinden/Hayır bana künc-i firkatte kaldım (s. 212).
- 45-Gazilerin ser-efrâzı, ağası/Vasfını söyleyen diller Ağlasun,
Bunca guzat ile o kahramanın/Gazâyâ eştiği yollar Ağlasun (s. 213).
- 46-Ferâgat ideyim bivefâ senden/Mecnun'um firkatle yerim dağ olsun,
Çünkü yüz çevirdin sevdiğim benden/Yürü bensiz seyrangâhın bağ olsun (s. 214).
- 47-Dilâ gör bu cihan içre/Güzellerde bir âdet var,
Ne aşk var âşıktan içre/Ne anlarda sadâkat var (s. 215).
- 48-Beyaz göğsün bana karşı/Açma beni öldürürsün,
Elâ gözler süze süze bakma beni öldürürsün (s. 215).
- 49-Başına bir hâl gelürse/Dağlara gel, bağlara gel,
Seni saklar vermez ele/Dağlara gel, bağlara gel (s. 216).
- 50-Ey benim nazlı cânânım/Severim kimseler bilmez,
Bir iştir geldi başıma/Çekerim kimseler bilmez (s. 216).
- 51-Beni kimse eğleyemez/Benim gönlüm alan gelsin,
Tabipler bilmez ilâcım/Beni derde salan gelsün (s. 217).
- 52-Sevdiğim çıktı seyrana/Gözüm düş-oldu gerdana,
Güzeller içinde bir dâne/Libası olsun olmasun (s. 217).

- 53-Sabahtan bizim pınara/İki gelin üç kız geldi,
Birbirlerini kovarak/Sandım ki gözle kaz geldi (s. 218).
- 54-Dedim dilber sarılalım/Dedi öldürürüm gelme,
Dedim öldür be hey zâlim/Dedi var can çekiş ölme (s. 219).
- 55-Sabahın seher vaktinde/Bir garip bülbül dolaşır,
Yanağında gül açmış/O güle bülbül dolaşır (s. 219-220).
- 56-Gel efendim merhem eyle/Tutmaz oldu yara bağlar,
Beni mecruh etme böyle/Tabip olan yara bağlar (s. 220).
- 57-Bugün ben bir bağa girdim/Ne bağ duydu ne bağbancı,
Gülün şeftalisin derdim/Ne bağ duydu, ne bağdancı (s. 221).
- 58-Bugün ben bir güzel gördüm/Hilal kaşı keman olmuş,
Dili bülbül saçı sünbül/Yanağı erguvan olmuş (s. 221).
- 59-Be hey elâ gözlü dilber/Kangı bağın gülüsün sen,
Her seher vaktinde öter/Âşıkın bülbülüsün sen (s. 222).
- 60-Hey ağalar zaman azdı/Düşmüş dost(a) el üşer oldu,
Küllükte sürünen eşek/Cins atla yarışır oldu (s. 223).
- 61-Elâ gözlü nazlı dilber/Seni kandan sakınurum,
Kandan değil ey efendim/Seni candan sakınurum (s. 223).
- 62-Dilberâ kıl merhamet şeydâ gönül gamlanmasın/Gönlümüz kılma perişan didemiz
nemlenmesin,
Hiç ne mümkündür efendim gül cemâlin seyreden/Bülbül-âsâ yânılup pâyinde
sersemlemesin (s. 224).
- 63-Ey perî bu veçh-i pâkin mâha teşbih ettiler/Kâkülün her mûyunû sırmâya teşbih
ettiler,
Defter-i uşşâka yazmışlar beni Mecnun diye/Bunca âşıklar seni Leylâ'ya teşbih
ettiler (s. 224).
- 64-Ey gözü bîmar senin dilhasta ve bîmârınnım/Derd benim merhem senin, hasta
benim, derman senin,
Andelîb-i bağ-ı hüsnün, mâil-i ruhsârınnım/Ah benim, bülbül senin, efgan benim,
gülşen senin (s. 225).

65-Ey gönül şimdi gerû şâd ol ki cânandır gelen/Serv-kamet ruhları gülberk-i handandır gelen,

Şive-i reftâr ile bin türlü nâz edüp gelür/Mülk-i hüsn içre begayet âli sultandır gelen (s. 226).

66-Dilber sana ben gözleri mestan demedim mi/Fettan demedim mi,

Efgan ederek ben de bu giryân demedim mi/Nâlân demedim mi (s. 227).

67-Ol şem'i ruhun ey gözü mestâneliğimdir/Pervâneliğimdir,

Geldim o siyeh zülfüne dîvâneliğimdir/Âvârelîğimdir (s. 227).

2.4.25 ÂŞIK ÖMER (17. Yüzyıl)

1-Devlet hümâsını tutayım derken/Uçurdum kolundan bâz elden gitti,

Cehd-i idüp ardından yeteyim derken/Hazır turna ile kaz elden gitti (s. 243).

2-Felek etti hasret çeşm-i mestime/Diyar-ı gurbeti gezdim usandım,

Ağlayarak sengler alıp destime/Bu derdi sinemi ezdi usandım (s. 243).

3-Çünkü güzel gönül alıp gidersin/Hoşça tut yanında mihmanım olsun,

Beni ferdalara salıp gidersin/Unutma and ile peymanım olsun (s. 244).

4-Yâremiñ tığını ele aldıkça/Sîneme şerhalar açar ağladır,

Saydolur ağyâra bize güldükçe/Katı havalarda uçar ağlatır (s. 245).

5-Sâye-veş zemine salup sünbülü/Çıkardı râzını âşikâre gül,

Bir dem şad etmeden garip bülbülü/Gülersin güleli gül-izâr'a gül (s. 246).

6-Dâğ elinden kime edem şikayet/Beni diyarımdan ayırdın felek,

Ne gözde uyku var, ne tende râhat/Sabr-ü kararımдан ayırdın felek (s. 246).

7-Ey şahin bakışlı yükseğe bakma/İndirirler seni kola bir zaman,

Sâdik âşıkları odlara yıkma/Hiç lütfun olur mu kula bir zaman (s. 247).

8-Çünkü beni derûnundan sevmezdin/Evvelden yüzüme gülüp neyledin,

Dermanı yoğ idi sende bu derdin/Gamzen ile bağrın delip neyledin (s. 248).

9-Fasl-ı şîta gidip bahar gelince/Şükûfeler verir sana şan dağlar,

Türlü türlü seyrangejin görünce/Karar edilmez dil-ü cân, dağlar (s. 248).

10-Çünkü yârin kibr-ü kini yok bize/Kurulmuş galzeler üzre o yâne,

Var gibi nazlımın kasti çün bize/Gel gönül bir dahi varma o yana (s. 249).

11-Be gâziler aşka düşeldenberi/Câm-ı mihnet bana yâr oldu gitti,

Gam deryası serden aşaldan beri/Tutuştı vücudüm nâr oldu gitti (s. 250).

- 12-Şunda bir dilbere gönlüm düşürdüm/Aldı beni kaşlarının aresi,
Hûb cemalin gördüm aklım şaşırdım/Yaradan Mevlâ'ya kaldı çâresi (s. 250).
- 13-Kamû insan bir ahenge mâildir/Kaygu nedir, mihnet nedir bilmezler,
Düşünmezler şu dünyanın sonunu/Hayat nedir, memat nedir bilmezler (s. 251).
- 14-Şimdi anmaz oldun benim selâmım/Alırsın sevdiğim bir zaman olur,
Bana işediğin işlere nâdim/Olursun sevdiğim bir zaman olur (s. 251).
- 15-Şunda bir nâzenin çıkmış meydana/Salınup gezdiği yollar hû çeker,
Müşâkımdır senin nice âşıklar/Meclisinde şirin diller hû çeker (s. 252).
- 16-Elem çeküp deli gönül gam yine/Bir gün ağlamanın gülmesi vardır,
Aduvve intikam kalır mı deme/Herkes ettiğini bulması vardır (s. 252-253).
- 17-Başınçün bir suâl sorayım sana/Nedir bu feryada bahane bülbül,
Sen bir kuş olasın deyiver bana/Yâ ne bâis buna figana bülbül (s. 253).
- 18-Beni bana komaz aşk-ı cünûmun/Serimi sevdaya saldım ağlarım,
Dembedem artmakta derd-i derûnum/Seng ile sinemi deldim ağlarım (s. 254).
- 19-Elâ gözlerine kurban olduğum/Yüzüne bakmaya doyamadım ben,
İbret için gelmiş derler cihana/Noktadır benlerin sayamadım ben (s. 254-255).
- 20-Benim velvele-i nâle vü âhım/Esen rüzgârlara benzer de benzer,
Halka halka tüten dūd-ı siyahım/Gerdiş-i devrâna benzer de benzer (s. 255).
- 21-Evvel bahar gülzer ile yaz gelür/Yüce dağlar donandığı zamandır,
Gülistan gûnâgûn âvaz gelür/Bülbül güle kul olduğu zamandır (s. 256).
- 22-Ol tıfl-ı nevreste şûh-ı cihanım/Hûbler içre şimdi bir danecedir,
Acep bî-vefâdır çeşm-i fettanım/Gönlüm ol ecilden divanedir (s. 256-257).
- 23-Dedim dilber yanakların kızarmış/Dedi çiçek taktım gül yarasıdır,
Dedim tane tane olmuş benlerin/Dedi zülfün değdi tel yarasıdır (s. 257).
- 24-Sabahtan uğradım cânan bağına/Gördüm üftadeler hâre çevrilir,
Hiç kimseler bilmez hâlim yamandır/Her biri bir Mansûr dâre çevrilir (s. 257).
- 25-Bir râh-ı mühîne azm ederiz biz/Asker-î İslâm din gazâsıdır,
Çatınca düşmana rezm ederiz biz/Bu emre rızâmız Hak rızasıdır (s. 258).
- 26-Dönmeziz ne denlû çok olsa âsi/Hamdü li'llah dîn-ü iymânımız var,
Gider kalbimizin silinir pası/Dilimizde vird-i sübhanamız var (s. 259).
- 27-Ey dilâ akl adın anup gidenler/Gitti uslanmadı dîvâne kaldı,
Cür'a-i câm-ı aşku nûş idenler/Ebed ayrılmadı mestâne kaldı (s. 259).

- 28-Çoktan arzyledim hâlimi yâre/Neyleyim yanında ağyâr bulunur,
Ne vardır cihanda derdime çâre/Ne bir hakikatli dildar bulunur (s. 260).
- 29-Garip bülbül kılır zârı/Varup gülşene yaslanmış,
Temaşa eyledim hârı/Gül-ü handana yaslanmış (s. 262).
- 30-Bize nispet mi sultanım/Adûvlarla salınırsın,
Melek nesli misin cânım/Yeşil câme bürünürsün (s. 262).
- 31-Çün garip garip ötersin/Yahşi söyler dilin bülbül,
Âşıklara dert katarsın/Açıldıkça gülün bülbül (s. 263).
- 32-Şu karşıdan gelen dilber/Gelir amma neden sonra,
Bir selâma kail oldum/Verir amma, neden sonra (s. 264).
- 33-Bahar oldu gül açıldı/Türlü rahmetler saçıldı,
Türlü çiçekler açıldı/Kangımız a'lâ çiçektir (s. 264).
- 34-Bahar oldu düştük dile/Sen de efgan eyle bülbül,
Hâr elinden gonçe güle/Şikâyetin söyle bülbül (s. 265).
- 35-Yine bâd-ı sabâ esti/Yârim çıktı otağından,
Âşıkına bâde sundu/Lebi sükker dudağından (s. 266).
- 36-Sabahtan bahçeye girdim/Bülbülüm güle sarmaşmış,
Dost gülün engel koparmış/Sefil, fidana sarmaşmış (s. 266).
- 37-Ne canlardan geri kalmış/Misâfirhânedir dünya,
Harâp ender harâp olmuş/Yatur vîrânedir dünya (s. 267).
- 38-Bugün ben bir güzel gördüm/Yeşiller giymiş ağ üzre,
Aklımı başımdan aldı/Durabilmem ayağ üzre (s. 268).
- 39-Kurulalı neler çekmiş/Yalan dünyaya sorsan a,
Nice bin türlü kan etmiş/Akan deryaya sorsan a (s. 268).
- 40-Göz süzüp de sakın kaşın/Eğme Mevlâ'yı seversen,
Öfkelenip salma başın/Söğme Mevlâ'yı seversin (s. 269).
- 41-Coşkun sular gibi çağladım aktım/Bülbül gibi âh-ü efganımız var,
Şadırvan altların seyrine baktım/Ahurkapısı'nda seyrânımız var (s. 270).
- 42-Hey gâziler bir seyrâna uğradım/Söylenecek dinlenecek hâl değil,
Dokuz kişi bir pireyi kovalar/Ardı sıra erilecek hâl değil (s. 272).
- 43-Yalancı dünyaya aldırma yâ hû/Bu dernek dağılır, bu ân eğlenmez,
İki kapılı bir vîrânedir bu/Bunda konan göçer mihmân eğlenmez (s. 273).

44-Giysinmiş gülşen içre gonçeler gülgûn kabâ bülbül,

Nazar kıl gör neler yazmış bu evraka sabâ bülbül (s. 275).

45-Bir gün mü geçer kuyuna cânâ haberim yok,

Lakin durup eğlenmiye bir lâhza yerim yok (s. 275).

46-Bu dil yine bir âfet-i mekkâre dolaştı,

Mekkâre gözüm gözleri mekkâre dolaştı (s. 276).

47-Elde bâde dilde hû sultân-ı aşkımdır ulû/Şerr-i şeytân, hıfz-ı düşman ile cümlemiz kamu,

Evveli hû, âhiri hû, mahşer-ü mizanda hû/Terk-i dünyâ oldu seyyah serteser Âşık Ömer (s. 277).

48-Ey dirîgâ düştü dil bigâneden bigâneye/Âşinâlık gösterir pervaneden pervaneye,

Gâh olur bülbül gibi bâğ-ü gülistan arzular/Gâh gezer baykuş gibi bîrânenen vîrâneye (s. 277).

49-Nîce bir çeksem gerek ded-ü firak-u ıztırâb/Nîce bir aksın gözümünden dâima bu kanlı âb,

Nice bir bû çarh-i gec-rev aksine devreylesün/Nice bir yansun ciğer olsan kâra bağrım kebâb (s. 278).

50-Gerçi olmuştur mukarrer herkes kâr ayrılık/Görmemiştir hiç dahi bir böyle düşvar ayrılık,

Hey meded yaktı benim başıma odlar ayrılık/Olmasın hiç kimseler sâna giriftar ayrılık,

Kîme derdim ağlayım der bende de var ayrılık (s. 278).

51-Aşkın ile ciğeri büryan ararsan işte ben/Sen gibi bir âleme sultân ararsan işte ben

Seng-i aşkınla tabibim dilde râhât kalmadı/Gönlü pür-gam didesi giryân ararsan işte ben,

Âşıka kan ağlatır cânân ararsan işte ben (s. 279).

52-Ey dilâ bû âlemin sahnında sobet kalmadı/Kalmadı halkın arâsında muhabbet kalmadı,

Kalmadı işlenmedik dünyâda bid'at kalmadı/Kalmadı seyreyle hiçbir eski âdet kalmadı (s. 280).

53-Gâh olur bin şevk ile mesrur ider aşk âdemi/Gâhi ağlatır gehi mehcûr ider aşk âdemi,

Gâh zulmette olur pûr-nûr ider aşk âdemi/Gâh olur şâh-ı Süleymân mûr ider aşk âdemi (s. 281).

54-Ey şâh-ı cihân şevket-ü devlet senin olsun/Lezzet benim olsun,

Âlemdeki hep âlem-i iştet senin olsun/Mihnet benim olsun (s. 283).

2.4.26 KARACAOĞLAN

1-Dinle sana bir nasihat edeyim/Hatırdan, gönülden geçici olma,

Yiğidin başına bir iş gelince/Ânı yâd illere açıcı olma (s. 298).

2-Alâ gözlerini sevdiğim dilber/Kokuya benzettim güller içinde,

İnceciktir belin, hilâldir kaşın/Selviye benzettim dallar içinde (s. 299).

3-Yiğidin iyisini nerden bileyim/Yüzü, güleç kendi yaman olmalı,

Kasâvet serine çöktüğü zaman/Gönlümün gamını alan olmalı (s. 299).

4-Ölüm ardıma düşüp de yorulma/Var git ölüm bir zamanda yine gel,

Âkibet alırsın komazsın beni/Var git ölüm bir zamanda gene gel (s. 300).

5-Bâd-ı sabâ selâm söyle o yâre/Pek göresim geldi illerimizi,

Gönül arzu çeker amma ne çare/Niydehyim tutan var yollarımızı (s. 300).

6-Altın kafes idi benim durağım/Dost elinden yarelendi yüreğim,

Evvel yakın idim şimdi ırağım/Felek beni nazlı yârdan ayırdı (s. 301).

7-Bülbül havalanmış yüksekten uçar/Has bahçe içinde gülüm var deyu,

Seni seven yiğit serinden geçer/Güzeller içinde yârim var deyu (s. 302).

8-Elâ gözlüm ben bu ilden gideyim/Zülfü perişanım kal melil melil,

Kerem et aklından çıkarma beni/Ağla göz yaşını sil melil melil (s. 302).

9-Çıkıp ücesine seyran ederken/Gördüm ak kuğumu göller perişan,

Bir fırkat geldi de durdum, ağladım/Öpüp kokladığım güller perişan (s. 303).

10-Elâ gözlerini sevdiğim dilber/Niçün benden böyle şüphelenirsin,

Bizlere gelince nâz üstüne nâz/İllere gelince cilvelenirsin (s. 303).

11-Çukurova bayramlığın giyerken/Çıplaklığın üzerinden soyarken,

Şubat ayı kış yelini kovalarken/Cennet dense sana yakışır (s. 304).

12-Aman Tanrım bana yârim gücenmiş/Beni görse yoldan çıkar yan gider,

Gönül suyu gözlerimden akıyor/Ah ettikçe yüreğimden kan gider (s. 304-305).

- 13-Seherden uğradım bülbül sesine/Ötüşen bülbülü dile getirir,
Yiğit olan kimse saklar sırrını/Kötü kalbindekin dile getirir (s. 305).
- 14-Bülbül ne yatarsın bahar eriştii/Ulu sular bulandığı zamandır,
Kat kat oldu göl yaprağa katıştı/Gene bülbül kul olduğu zamandır (s. 306).
- 15-Ben bugün yârimden ayrı düşeli/Her günüm bir yıla döndü gidiyor,
Gene zindan oldu dünya başıma/Sinem ateşlere yandı gidiyor (s. 306).
- 16-Akşam dedim karlı dağlar başından/Yüce dağlar koç yiğide dağm(ı) olur,
Ağrır bedenlerim sızılar yaram/Bu yarayı çeken yiğit sağ m(ı) olur (s. 307).
- 17-Gider oldum kömür gözlüm elvedâ/Nazlım bize bu illerden göç oldu,
Senin ile zevki sefa sürdüğüm/Geldi, geçti cümle işler hiç oldu (s. 308).
- 18-Ağlayı ağlayı düştüm yollara/Karışayım boz bulanık sellere,
Adı sanı bilinmedik illere/Gitmeyince gönül yârdan ayrılmaz (s. 308).
- 19-İndim seyrân ettim Frengistan'ı/İlleri var bizim ile benzemez,
Levin tutmuş gonçeleri açılmış/Gülleri var bizim güle benzemez (s. 309).
- 20-Kulak verdim dört bir yanı dinledim/Arkam sıra gıybet eden çoğimiş,
Çok yaşayıp mihnet ile ölmeden/Az yaşayıp devran sürmek yeğ imiş (s. 310).
- 21-Sabah kalktım bir güzele uğradım/Dedim güzel uykuların kaçtı mı,
Hayli zaman ilimizden gideli/Senin gönlün başkasına düştü mü (s. 310).
- 22-İnsan oğlu yer yüzüne gelince/Kur(u) ağaçta meyve bitmiş gib(i) olur,
Kâmil olup kendi kendin bilence/Cevahirden yükün tutmuş gib(i) olur (s. 311).
- 23-Başı al balalı küçücek gelin/Seherde açılan güle dönmüştün,
Başına takmışsın altın çelengi/Turna dan alınan tele dönmüştün (s. 312).
- 24-Nasıl medhedeyim şöyle güzeli/Elinde bergüzâr gül ile oynar,
Elma yanak, kiraz dudak, dış sadef/Espir ala gözler mil ile oynar (s. 312).
- 25-Yaz gelip de yaz ayları doğunca/Çiçekler açılır günden ziyade,
Ben eski yârimden ayrı düşünce/Şimdi birin sevdim ondan ziyade (s. 313).
- 26-Kalktı deli gönül sürdü, yürüdü/Gel oldu gidelim bizim illere,
Gözüm yaşları yeryüzüm bürüdü/Sel oldu gidelim bizim illere (s. 314).
- 27-Güzelin yanağı ayın tekeri/Ağzı oğul-balı, frenk-şekeri,
Omuzlar aşağı gerdan yukarı/Her biri yeri ma'mûr olur güzelin (s. 314-315).
- 28-Dinleyin bir güzel medhin edeyim/Yiğide nazaran yürüyüşlünün,
Can feda ederim şöyle sunaya/Bin türlü naz ile salınışlının (s. 315).

- 29-Dinleyin ağalar zamâne azgın/Yiğidin başında döner bir kuzgun,
Tohumu almış da tarlası bozgun/Yiğit de ne disün day(ı) olmayınca (s. 316).
- 30-Seherden uğradım dostun köyüne/Hoş geldin sevdiğimin dedi bana,
Tomurcuk memesin verdi ağzıma/Yorgunsun sevdiğim em dedi bana (s. 316).
- 31-Dün gece dün gece gördüm düşümde/Göçün çekmiş gider ili Zeynep'in,
İnci, mercan gibi ufak dışında/Tatlı tatlı söyler dili Zeynep'in (s. 317).
- 32-Ala gözlerini sevdiğim dilber/Dikerler ağacı dal benim için,
Aşam dedim, aşamadım başından/Yağıyor yollara kar benim için (s. 318).
- 33-İlgıt ılgıt esen seher yelleri/Esip esip yâre değmeli değil,
Ak elleri elvan elvan kınalı/Karadır gözleri sürmeli değil (s. 318-319).
- 34-Gönül ne gezersin sarp kayalarda/İniver aşağı yola gidelim,
Bir güzel sevmeyle gönül eylenmez/Güzeli çok nazlı ile gidelim (s. 319).
- 35-Sabahtan uğradım ben bir güzele/Ağlatmadı güzel güldürdü beni,
Ben güzelden böyle vefâ ummazdım/Ak göğsü üstüne kondurdu beni (s. 320).
- 36-Arzularım kaldı bir arap ata/Koyma kadir Mevlâm gamda, fırkatte,
Düğünde bayramda, ağır ziynette/Anar m(ı) ola emmi, dayı, il bizi (s. 321).
- 37-Kadir Mevlâm seni öğmüş yaratmış/Çiçekler içinde bidir Menevşe,
Bitersin güllerin hârı içinde/Korkarım yüzüne batar Menevşe (s. 321).
- 38-Deniz kenarında mecnun gezerken/Elime bir cura saz irast geldi,
Nice şükretmeyim Bâri Hüda'ya/Şahan arar iken bâz irast geldi (s. 322).
- 39-Şu yalan dünyaya geldim geleli/Daha ne gelecek başıma benim,
Eğer sevdiceğim benim olmazsa/Bakın şu didemin yaşına benim (s. 322).
- 40-Katar katar olmuş gelen turnalar/Şu hâlîme şu gönlüme bak benim,
Şahin pençe urdu, tüyüm ağıttı/Kanadıma bir ok vurdu berk benim (s. 323).
- 41-Otunu yokladım otun yok imiş/Yürü yalan dünya senden usandım,
Çok emekler verdim hep zâyî oldu/Cesedim içinde candan usandım (s. 323).
- 42-Evvel ben de ücelerde gezerdim/Şimdi enginlerden akan ben oldum,
Süren sürdü o yavrunun safasın/Kahrını, cefasını çeken ben oldum (s. 324).
- 43-İncecikten bir kar yağar/Tozar Elif Elif diye,
Deli gönül abdal olmuş/Gezer Elif Elif diye (s. 325).
- 44-Giden gelmez, giden gelmez/Aşnâsın ağlatan gülmez,
Giyim ile meydan olmaz/Vur kantara tart yiğidi (s. 325).

- 45-Güzel, ne güzel olmuşsun/Görölmeyi, görölmeyi,
Siyah zölfün halkalanmış/Örölmeyi, örölmeyi (s. 326).
- 46-Yazın evvel baharında/Teferrücte gör almayı,
Yel esip yere düşmeden/Budağında kır almayı (s. 327).
- 47-Ala gözlü benli dilber/Sen d(e) olasın benim gibi,
Zölfün söküük, boynun bükük/Sen d(e) olasın benim gibi (s. 327-328).
- 48-Gök yüzünde tüten olsam/Yeryüzünde biten olsam,
Al benekli keten olsam/Yâr kaşına sürse beni (s. 328).
- 49-Yürü behey Bulgar dağı/Senden yüce dağ olmamı,
Sen yaylanın güzelisin/Yanakların ağ olma mı (s. 329).
- 50-Koyun meleri kuzu meler/Sular hendeğine dolar,
Ağlayanlar bir gün güler/Gamlanma gönöl gamlanma (s. 329).
- 51-Behey ala gözlü dilber/Vaktin geçer demedim mi,
Harâmi olmuş gözlerin/Beller keser demedim mi (s. 330).
- 52-Gurbette ömrüm geçecek/Bir daracık yerim de yok,
Oturup derdim dökecek/Bir münasip yârim de yok (s. 331).
- 53-Bir yiğit gurbete gitse/Gör başına neler gelir,
Merdin sılayı andıkça/Yaş gözüne dolar gelir (s. 331).
- 54-Suya giden allı gelin/Niçin böyle salınırsın,
Gelin bir su ver içeyim/Gelin kimin gelinisin (s. 332).
- 55-Eş kır atım meydan bizi/Yârden haber geldi bugün,
Yüklenmişden gam yükünü/Saza ceylân geldi bugün (s. 333).
- 56-Hey ağalar böyle m(i) olur/Hâli yârden ayrılanın,
İner ummana dökölür/Seli yârden ayrılanın (s. 334).
- 57-Yürü bre yalan dünya/Sana konan göçer bir gün,
İnsan bir ekin misâli/Seni eken biçer bir gün (s. 334).
- 58-Bre ağalar, bre beyler/Ölmeden bir dem sürelim,
Gözümüze kara toprak/Girmeden bir dem sürelim (s. 335).
- 59-Salınıp seyrân yerine/Çıkan dilber kiminsin sen,
Siyah zölfün mâh yüzüne/Döken dilber kiminsin sen (s. 336).
- 60-Hazır ol vaktine Nemçe kıralı/Yer götürmez asker ile geliyor,
Patriklerin inmiş tahttan diyorlar/Bir halîfe kalmış o da geliyor (s. 337).

2.4.27 ÂŞIK RAVZÎ (18. Yüzyıl)

Ravzî, 18. yüzyılın birinci yarısında yaşayan saz şâirlerindendir.

1-Yine baş kaldırdı Moskof Kralı/Kaçma kâfir sana meydanımız var,
 Seninle eyleriz ceng-ü cidali/Bu yolda ölecek kurbanımız var (s. 359).

2.4.28 ÂŞIK ALÎ (18. Yüzyıl)

1-Her taraftan ferman oldu üstüne/Başına bir çâre bul Osman Oğlu,
 Tam dört vezir tayin oldu üstüne/Kırk bin asker ile, bil, Osman Oğlu (s. 361).

2.4.29 HOCAOĞLU (18. Yüzyıl)

1-Nusuh Paşa hacc'a gidenler/Aceb nam kodular Arabistan'a,
 Varup Beytullah'a tavaf edenler/Müstahak değil mi Bâğ-ı cinân'a (s. 362).

2.4.30 HÜKMÎ (18. Yüzyıl)

1-Eyyâm-ı devlette Osman Oğlu'ydum/Yoluna fedadır seri Pâdişâhım,
 Bir gelmiş bir dahi gelir mi bilmem/Ben gibi kahraman er, Pâdişâhım (s. 363).
 2-Yazılmış hayfâ ecel fermânı Osman Oğlu'nun/İftirâdır kamusu üstüne Osman Oğlu'nun,
 Pâdişah-ı âlemin arslanına hayf oldu hayf/Bilmedi âlem nedir isyânı Osman Oğlu'nun (s. 364).

2.4.31 KÂTİBÎ (18. Yüzyıl)

Kâtibî'nin Osmanoğlu Nasuh Paşa hakkında söylediği manzumesinden 18. yüzyılda yaşadığı çıkarılmaktadır. 17. yüzyıldaki Kâtibi ile şiirlerinin karışması ihtimali vardır.

1-Bir onulmaz derde düştüm bu imiş hükm-i kazâ/Hiç kabul etmez ilâcı zahmimiz emlenmesün,

Meskenim güzelce yorun çünkü Hak'dandır kazâ/Ehl-i hüccâc âh edince göz nice nemlenmesün (s. 365).

2-Aceb âhır-zaman oldu gâzîler/Büyük küçük birbirini beğenmez,
 Her mü'min, münafık cennet arzular/Tanrı nasîp ettiğini beğenmez (s. 366).

2.4.32 MEHMET (Kabasakal Mehmet-18. Yüzyıl)

1-Yedi kral sizden hazer kırlarlar/Neslimizde keramet var bilirler,
 Cümle âlem buna teslim olurlar/İttifak-ı âlem bu değil midir (s. 369).

2-Fukara kulların arz-ı hâl kıldı/Ahvâller(i) ziyâde perişan oldu,
Masumlar mektepte okumaz oldu/Masumlar duasın alın efendim (s. 370).

2.4.33 ÂŞIK AHMED (18. Yüzyıl)

Ahmed, 18. Yüzyılda Bosna’da bulunmuş bir âşıktır.

1-Bosnalı der: Behey devletli Vezîr/Nemse Kralının kasdı bizedir

Duydu Bosna askerinin geldiğin/Şüpheniz olmasın fırsat gözetir (s. 373).

2.4.34 LEVNÎ (18. Yüzyıl)

Levnî, 18. yüzyılın birinci yarısında yaşamıştır. Aynı zamanda güzel minyatürleriyle tanınmış değerli bir ressamdır. Asıl adı Abdülcelil Çelebi’dir. Aslen Edirneli olup 1733 yılında İstanbul’da vefat etmiştir.

1-Tut atalar sözün, kalbi selîm ol/Gönülden gönüle yol var demişler,

Gider yavuzluğun, tab’ı hâlîm ol/Sert sirke kabına zarar demişler (s. 376).

2.4.35 KIYMETÎ (18. Yüzyıl)

Kıymetî, 18. yüzyılda yaşayan âşıklardandır. Hayatı hakkında bilgi yoktur.

1-Dilberâ, yolunda çok derd-mendim/Eyle aşikâre hemen, kiminsin,

Geşt ettim cihanı ey bî-menendim/Söyle, hey kasları keman, kiminsin (s. 380).

2-Dilberâ, kâmiller etsin midhatın/Cebîninde bî-behâne kaşların,

Ferman eyle her ne ise hizmetin/Salsun beni Hindistan’a kaşların (s. 381).

2.4.36 ÂŞIK ŞERMÎ (Üsküdarlı)

Şermî, Üsküdarlı olup topçu askeri görevini yapmıştır. 1715 yılında Mora seferinde vefat etmiştir. Asıl adı Ali’dir.

1-Gönülden giderme ben derd-mendi/Ey bî-vefa yârim, dualar seni,

Başım alıp gidem, hurşid-menendi/Mah yüzlü dildârım, dualar seni (s. 382).

2.4.37 MAHTÛMÎ (18. Yüzyıl)

Mahtûmî, 18. yüzyılda yaşayan halk şâiridir. Divan şiiri geleneği içinde de şiirler yazmıştır.

1-Duadan unutma bu mehcûrunu/Nûr-ı çeşmî canım, daular seni,

Hakk’a ısmarladım her umurunu/Ey şâh-ı hûbânım, dualar seni (s. 384).

2-Gamzen oklarını ciğerde ara/El sunma ey keman-ebru kandile,

Beni helâk etti o kalbi kara/Katilimdir o zâlimden kan dile (s. 385).

3-Dilberan ahd-ü vefâyı/Unuturlar, unuturlar,

Edip uşşâka cefâyı/Unuturlar, unuturlar (s. 386).

2.4.38 NEŞÂTÎ (17.-18. Yüzyıl)

Neşâtî, 17. yüzyılın sonu ile 18. yüzyılın başında yaşayan saz şâiridir.

1-Niyet ettik Beytullah'a gitmeğe/Haccer'ül-esved'e yüzler sürmeğe,

Arafat'ta hem vakfe'ye durmağa/Takdir her tedbiri bozar dediler (s. 387).

2.4.39 ÂŞIK MECNUNÎ (18. Yüzyıl)

Mecnunî, 18. yüzyılda yaşamış Ermeni asıllı bir saz şâirdir.

1-Âhır bu derd beni sin'e götürür/Onulmaz yâreler em em üstüne,

Feryadım işten aklın yitirir/Gitti safa, geldi gam gam üstüne (s. 389).

2-Kadir Mevlâm senden bir yâr isterim/Remz ile dîvâne gönül alıcı,

Hem musâhib olsa, haber anlasa/Gayet zarif olsa, hâlden bilici (s. 389).

3-Gurbet ilde bir hâl geldi başıma/Feleğin sitemi bana fend oldu,

Ayrı düştüm vatanımdan, eşimden/Gönül bir kâkülü dâre bend oldu (s. 390).

4-Aceb açılmadı baht-ı siyahım/Şu fenâ mülkünde gam benim için,

Onulmadı gitti siynem yarası/Tabibler bulmadı eni benim için (s. 391).

5-Gel güzel, gezelim dâr-ı fenâda/Bana Ferhad, sana Şîrin desinler,

Arap da, Acem de, bâ-yü gedâ da/Pesend edip şad-aferin desinler (s. 391).

6-Sâkıy, bize neye sunarsın câmı/Âşıka neylesin bâde-i engûr,

Mest olup gezerim subh ile şamı/Bilirsin olmazam haşre dek mahmur (s. 392).

7-Arz-ı hâlim eyle kaşı kemâne/Acep cânan bendesine küstü mü,

Dîvâne gönlümüz düştü gümâne/Bizde Tanrı selâmını kesti mi (s. 393).

8-Karşıdan salınma, dilber/Sana kurban olayım mı,

İsmin okur gönül ezber/Sevdi cânım, öleyim mi (s. 394).

9-Ne acayip rûz imiş, câna, ne bayram günleri/Mâh-rûlar azmeder seyrâna bayramı günleri,

Nîce âşıklar gelir kurbâna bayram günleri/Can verir bîcâreler cânâna bayram günleri (s. 395).

2.4.40 ÂŞIK VARTAN (18. Yüzyıl)

Vartan, 18. yüzyılda yaşayan Ermeni saz şâirlerinden biridir.

- 1-Ezel benim şu cihana geldiğim/Hudamdan emroldu, düştüm erkâna,
Anamın rahmine düştüm, kaynadım/Bir katre kan iken döndüm insana (s. 396).

2.4.41 ÂŞIK CİVAN (Diyarbakırlı)

Civan, 1747 yılında Diyarbakır'da doğmuştur. 1815 yılında vefat etmiştir. Anadolu'da şöhret kazanan Ermeni âşıklarındandır.

- 1-Derd-ü gamdan göz açmadım ağalar/Dua edin kara bahtım uyansın,
Her kim beni kem bildirmiş o yâre/Bugün yarın al kanlara boyansın (s. 400).

2.4.42 ÂŞIK NURİ (18. Yüzyıl)

Nuri, 18. yüzyılda yaşamıştır. Bağdat valisi Ahmet Paşa'nın 1741 yılında ölümü üzerine yazdığı ağıttan yaşadığı dönem anlaşılmaktadır.

- 1-Devir tamam oldu, ey Gâzi Hünkâr/Öksüz oldu Bağdat, bil Pâdişâh,
Bunca yıl eyledim düşmana ılgar/Matemdir Bağdat, bil Pâdişâhım (s. 401).

2.4.43 ÂŞIK ABDÎ (18. Yüzyıl)

Abdî, 18. yüzyıl âşıklarından olup hayatı hakkında bilgi yoktur. İstanbullu olabileceği tahmin edilmektedir.

- 1-Görmedim dünyâda rahat yüzünü/Yanılıp bu aşka başım koşalı,
Bu babta ben gibi câhil olursa/Deryalar menendi biz de coşalı (s. 402).
2-Dermedim hayli zamandır gülünü İstanbul'un/Dinlemeğe hasretiz bülbülünü
İstanbul'un,
Bilmezem n'işler içinde ol melek-siymâları/Gelir ise ben sorayım yelini İstanbul'un
(s. 403).

2.4.44 ÂŞIK SÂDİK (18. Yüzyıl)

Sâdık'ın, 3. Mustafa dönemimde yaşadığı şiiirlerinden anlaşılmaktadır.

- 1-Gör şu Felek bize âhır neyledi/Danacı Vezîr'i zebun eyledi,
Yedi bin dana salyane eyledi/Kalmadı danamız, bil, Pâdişâhım (s. 404).

2.4.45 ÂŞIK KÂMİL (18. Yüzyıl)

Kâmil'in, Bender Kalesi'nin Ruslar tarafından alınması üzerine söylediği bir destanından 18. yüzyılda yaşadığı anlaşılmaktadır.

1-Mevlâ'nın fermanı budur yâranlar/Sarpa sardı, yazık, yolu Bender'in,

Yardım etmedi erenler, geziler/Kâfirlere kaldı ili Bender'in (s. 406).

2-Küçücükten çıktım gurbet gurbet illere/Hakikat râhına düştüm gezerken

Eski sözdür, gelir yazılan sere/Aşk atına bindim, yayan giderken (s. 407).

2.4.46 ÂŞIK SAİD (18. Yüzyıl)

Said'in, 3. Selim zamanında (1789) sadrazam olan Yusuf Paşa hakkında yazdığı destanından 18. yüzyılda yaşadığı anlaşılmaktadır.

1-Pâdişâhım, olsun kılıcın keskin/İşitsin, Hünkârım, a'dâ da çengin,

Görmedim cihanda Vezîr'in dengin/Urun şahbazlarım der, Yusuf Paşa (s. 411).

2.4.47 ÂŞIK DERÛNÎ (18. Yüzyıl)

Derûnî'nin hayatı hakkında bilgi bulunmamaktadır. 18. yüzyılda yaşayıp Rumelili olduğu tahmin edilmiştir.

1-Size vasfedeyim nazm ile bir dem/Vidin üzerine olan destanı,

Hiç sevmezem nâdan ile câhili/Gözlerim dâima arar yârânı (s. 414).

2.4.48 ÂŞIK NİGÂRÎ (Silleli)

Nigârî, Konya'nın Sille bucağında doğmuştur. Doğum ve ölüm tarihli hakkında çeşitli görüşler vardır. Asıl adı Ahmet'tir.

1-Nice vasf etmeyim böyle koçağı/Menendi gelmemiş aslâ dünyaya,

Dilerim ki cennet ki cennet olsun durağı/Evvel mekâmı firdevs-i âlâya (s. 423).

2.4.49 ÂŞIK KÜŞÂDÎ (Rumelili)

Küşâdî, 18. yüzyılın sonlarında yetişen Rumelili asker şâirlerindendir.

1-İsmimi bilmez var ise âlemde/Aslım Bozok'ludur ismim Pehlivan,

Pederim tarafı Battal Gâzi'dir/Vâlidem tarafı Ahmed-i Târan (s. 426).

2.4.50 ÂŞIK SÜLEYMAN (18. Yüzyıl)

Süleyman, 18. yüzyılın ikinci yarısında yaşayan saz şâirlerindendir. Bağdatlı veya uzun yıllar Bağdat'ta bulunduğu tahmin edilmektedir.

- 1-Kalktı göç eyledi gönül kervanı/Gidem de eğlenem belki gelmiyem,
Garip illerde mihnet-i devrânı/Çekem de eğlenem, belki gelmiyem (s. 429).
- 2-Her dem arzularım bahçesinden, bağın/Gitmez hayâlimden narı sılanın,
Kaldım gurbet ilde, gidemez oldum/Öldürür yiğidi ârı sılanın (s. 430).
- 3-Gitme turnam sana bir suâlîm var/Turnam neden düştün sen bu diyara,
Arz edecek sana gizli sırrım var/Turnam neden düştün sen bu diyâra (s. 430).
- 4-İhsân eyle, dost didârın görende/Bâd-ı sabâ, bizden selâm ulaştır,
Ayağı tozuna yüzün sürende/Bâd-ı sabâ, bizden selâm ulaştır (s. 431).

2.4.51 ÂŞIK BAĞDADÎ (18. Yüzyıl)

Bağdadî, 18. yüzyılın ikinci yarısında yetişmiş âşıklardandır. Âşığın Bağdatlı olduğu veya burada uzun yıllar kaldığı için bu mahlası aldığını söylenmektedir.

- 1-Şükür, ben cennetin gördüm mislini/Melekler yurd tutmuş, sordum aslını,
Bülbüller çağrışup eder faslını/Açılmış gonca gülü var Hazne'nin (s. 432).
- 2-Hazne'nin içinde bülbüller öter/Avîze şû'lesi cihanı tutar,
Bâbının önüne arslanlar yatar/Misâl-i cennettir, yoktur kusuru (s. 433).
- 3-Taht(ı) tavusunu gördüm/Ayağına yüzüm sürdüm,
El bağlayıp divan durdum/Şâhım Sultan Selim'dir bu (s. 434).

2.4.52 ÂŞIK HALİL (Bursalı-18. Yüzyıl)

Halil, 18. yüzyılın ikinci yarısında yaşamıştır. Bir şiirinde Bursa'dan söz ettiği göz önünde tutularak oralı olduğu düşünülmektedir. Ancak 17. yüzyılda yaşayan Bursalı Halil'den ayırmak gerekir. Birtakım cönkler ile antolojilerde iki âşığın kimliği ve ürünleri birbirine karıştırılmıştır.

- 1-Yine nef(i)r(i)'am oldu uzun saçlılar/Arkası fer(â)celi, koynu taşlılar,
Yüzleri yaşmaklı, yaprak başlılar/Vurun arslanlarım, erlik sizdedir (s. 435).
- 2-Mestâne bakışlı nazlı cânânım/Benim sende hak nazarım kalsın mı,
Harâmi gözlerdir her dem kan eden/Gamzen oku ciğerciğim delsin mi (s. 436).
- 3-Ağlayu ağluyu geldim kapuna/Güzellik tahtına sultan olan yâr,
Bir hastayım, düştüm senin tapuna/Hey âşık derdine Lokman olan yâr (s. 436).
- 4-Sevdiğim girmiştir on beş yaşına/Boyalar çekinir hilâl kaşına,
Sevdasın düş etti benim başıma/Bu derdime çâre olur mu bilmem (s. 437).

5-Kıvrılıp yassılan yollar/Garip midir bencileyin,

Çağlayuben akan seller/Garip midir bencileyin (s. 439).

6-Ay efendim, hasretinden/Ah edip ağlar gezerim,

Gece gündüz ağlar gezerim/Siynemi dağlar gezerim (s. 439).

7-Hak'tan inâyet olunca/Kulun etmez melil ilerler,

İsmin diline alınca/Şeytan olur zelil derler (s. 440).

8-Bir katreden Hudâ eyledi insan/Hamdolsun vücûd-i ummâna geldim,

Didâr-ı dildârı arzulayıp can/Göz açıp bu kevn-ü mekâna geldim (s. 442).

2.4.53 ÂŞIK SIRRI (Kütahyalı)

Sırrı'nın Kütahyalı olduğu tahmin edilmektedir. 19. yüzyılın başlarında hayatta olduğu bilinmektedir.

1-Böyle melûl gezmeden ise/Ne durursun paşam, vur öldür beni,

Tatlı aziz candan bezmeden ise/Yâ ne durun beyim, vur öldür beni (s. 445).

2-Anca yıllar bunca günah işledim/Ne amel işleyim ben şimdengeru,

Hakk'a tâ'at yolun eyvah boşladım/Çürür, toprak olur ten şimdengeru (s. 446).

3-Arkadaş zemmetme kahvecileri/Kahvecinin bazı iyisi vardır,

Yedirir ekmeği, kesmez caba'yı/Harcın hesap etmez, dayısı vardır (s. 447).

4-Dünya yuvasından bir kuş uçurdum/Adı Rıdvan idi, cennete gitti,

Ol cennet bülbülü idi, kaçırdım/Bunda mihman idi, cennete gitti (s. 448).

2.4.54 ŞEM'Î (Konyalı)

1-Derûnunda muzir derdi olanlar/Gizli gizli bâb-ı Lokmân'a düşmüş,

Derd-ü gam ararken safâ bulanlar/Uygun ahab ile yârana düşmüş (s. 449).

2-Çevrilir başıma cihan dar olur/Bana efendimden itâb olunca,

Bülbül gibi işim âh-ü zâr olur/Gül yüzünden ref-i nikab olunca (s. 449).

3-Murg-ı dil-i âvâre, ne hikmetdir/Kafes-i mihnette kapandı kaldı,

Dâm oldu pâyine dâne-i kısmet/Diyâr-ı gurbette kapandı kaldı (s. 450).

4-Ağyâra yüz verme bendene nispet/Gel imdi ey cânım, cânânım sen gel sen,

Yaktı derûnumu âteş-i hasret/Gel imdi, ey evler yıkanım, sen gel (s. 451).

5-Hizmet, eyleyenler Bâb-ı Âli'de/Huzur-ı sultan'da kabahat etmez,

Belki olur deyu bir hat keşiyde/Arz-ı hâl sunmaya cesaret etmez (s. 451).

6-Tuna gibi kimse bilmez başımı/Bazı busbulanık akan selim ben,

Dört ırmak almıyor gözüm yaşını/Şatt-u Murad Ceyha, nehr-i Nil'im ben (s. 452).

7-Bâzâr-ı aşk içre cevri güzeller/Mezarda vermişler, kapan kapana,

Zuhûr etti rûy-i çeşmimde seller/Hiç durmaz mevc urur, kapan kapana (s. 453).

2.4.55 NAKDÎ (18. Yüzyıl)

Nakdî, 18. yüzyıl Garp Ocaklarında yetişen şâirlerden biridir. Hayatı hakkında bilgiler yok denecek azdır.

1-Yedi kral düştü senin kasdına/Gaflet uykusunda uyan, Cezâyir,

Donanmalar tâyin oldu üstüne/Hazır ol vaktine, dayan, Cezâyir (s. 454).

2-Mağrib illerinden ey Şâh-ı âlem/Sultan Cezâyir'den haberin var mı,

Sehâvet mâdeni, ey cûd-ü kerem/Sultan Cezâyir'den haberin var mı (s. 455).

3-Kıl nazar, ey Pâdişahım, işine İspanyol'un/Zehr-ü zakkumar katıldı âşına
İspanyol'un,

Kâfiri hakreyledi, İslama Nusret verdi Hak/Ne kıyâmet koptu seyret başına
İspanyol'un (s. 456).

2.4.56 SEFERLİOĞLU (18. Yüzyıl)

Seferlioğlu, 18. yüzyılda Cezayir'deki askerî ocaklar arasından yetişmiş şâirlerdendir.

1-Küffâr geleceğin haber aldılar/Cezâyir iline nâme sundular,

Allah, Allah diyip cenge durdular/Dîn-i Hak uğruna kılıç saldılar (s. 457).

2-Cezâyir Dayısı ol Mehmed Paşa/Dünyâlar durdukça sen binler yaşa,

Döktürdüğün toplar gitmedi boşa/Söylensin dillerde nâmın bir zaman (s. 458).

3-Bakmaz mısın küffâr kurduğu fende/Bize yardımcıdır ol Bârî hudâ,

Cuma günü idi başladık cenge/Sana mâlûm olsun, bil a Hünkârım (s. 458).

2.4.57 MAĞRİBLİ OĞLU (18. Yüzyıl)

1-Korsanlık ederken Hind-in yolunda/Nemse'nin bacını aldı Cezâyir,

Urum'da, Acem'de, halkın dilinde/Küffârın bağlarını deldi Cezâyir (s. 460).

2-Gurbet illerine saldı yâr beni/Acâyib hayrette kaldım, Cezâyir,

Çok kızlar yatapı dediler seni/Arzuladım seni geldim, Cezâyir (s. 461).

3-Tunus'un üstüne arslanlar saldın/Mevlâ'ya tevekkül oldun, Cezâyir,

Sen bu salırları şahan'dan m(ı) aldın/Evvelki nâmını buldun, Cezâyir (s. 461).

2.4.58 HAMZA (Kara Hamza-18. Yüzyıl)

Hamza, 18. yüzyılda Cezayir'deki askeri ocaklar arasından yetişmiş şâirlerdendir.

- 1-Gelin ey gâziler hayra yoralım/Dün gece gördüğüm kara düşleri,
Gezdim, seyreyledim tâ Kaf'tan Kaf'a/Lâ'l ü yâkut., Mercan, yatar taşları (s. 463).

2.4.59 ZİHNÎ (Bayburtlu)

- 1-Vardım ki yurdundan ayak götürmüş/Yavru gitmiş, ıssız kalmış otağı,
Camlar şikest olmuş, meyler dökülmüş, Sâkıyler meclisten çekmiş ayağı (s. 486).
- 2-Yıkmış çadırların, göç etmiş Leylâ/Vardım ki, boş kalmış yâr otakları,
Dağı mesken etmiş bîçare Mecnûn/Akıtmış gözünden kan ırmakları (s. 486).
- 3-Ah elinden zülfü kemendim benim/Müjgân değdi sinem yaralandı, gel,
Günbegün artmakta derd ile gamım/Uc verdi yaralar sıralandı, gel (s. 487).
- 4-Kâtip sen yaz, sabâ sen de kerem kıl/Götür arz-ı hâlîm yâre tez elden,
Nâziktir efendim, nezahetli, bil/Gönderelim o dîdâra tez elden (s. 487).
- 5-Bâd-ı sabâ selâm söyle o yâra/Ya gelsin, ya gidek o diyara biz,
Kâtip, arzihâlîm yaz ki cânana/Ayrılalı düştük âh-ü zâra biz (s. 488).
- 6-Seni Bağ-ı İrem'den mi kaçırmış/Melek misin asumandan mı geliş,
Gittikçe şevketin, şanın yücelmiş/Bilmem Taht-ı Süleyman'dan mı geliş (s. 488).

2.4.60 KAYSERİLİ SEYRÂNÎ (Everekli)

- 1-Hüsne mağrur olma, ey yüzü mâhım/Niceler yokuştan iniştten geçti,
Kâr etmedi sana feryâd-ü âhım/Tîr-i âhım kûh-ı Keşîş'ten geçti (s. 489).
- 2-Ocağımda tütmez oldu tütünüm,Söndü ateşlerim, közüm kalmadı,
Ay mislâlî yârim oldu bütünüm/Ondörtde gelince sözüm kalmadı (s. 489).
- 3-Nice defrerlerden ismim sildirdin/Gelmedi hiç senden ses, kara bahtım,
Bahtın gemisinde yelken yok bildin/Durma, lodos gibi es, kara bahtım (s. 490).
- 4-Dest-gîrlik ummam senden bir zaman/Göster ağacında sağlam dal bana,
Pervazıma dardır yedi kat gökler/Daima açıktır istikbâl bana (s. 490).
- 5-Sahte bir cilveyle gülme yüzüme/Candan muhabbetin var değil bana,
Gelip görünsen de gâhî gözüme/Derin aşkla gönlün yar değil bana (s. 491).
- 6-Eski libas gibi âşıkın gönlü/Söküldükten sonra dikilmez imiş,
Güzel sever isen gerdanı benli/Her güzelin kahrı çekilmez imiş (s. 491).

- 7-Kavs-i kametinin fehmeyle fendin/Kaşların resminde yay bu nedir bu,
Mir'at-ı hüsnünde aksetmiş kendin/Görse kamer söyler ay bu nedir bu (s. 492).
- 8-Aşkın arısına düşürme telâş/İster isen benden bal, kara gözlüm,
Mahabbet istersen semtime dolaş/İstemezsen gamda kal, kara gözlüm (s. 492).
- 9-Emr-i Hak bizleri del(i) dolandırır/Feleğin işine hiyle olur mu,
İnsanı gafletten aşk uyandırır/Bize bundan özge çille olur mu (s. 493).
- 10-Eyvah, fukaranın beli büküldü/Meded ticaretin gücüne kaldı,
İyiler âlemden göçtü, çekildi/İşler zamanenin piçine kaldı (s. 493).
- 11-Âlemde bir devir dönüyor amma/Devr-i İngiliz mi, Frenk mi, bilmem,
Halli asan değil, müşkil muamma/Zulm-i zâlim göğe direk mi, bilmem (s. 494).
- 12-Ateş vapurunu îcad edenler/Yelken açıp yelin kadrin ne bilsün,
Süleyman'dır kuşun dilin söyleyen/Her Süleyman dilin kadrin ne bilsün (s. 494).
- 13-Şu kimsesiz sahralarda/Diken oldu gülüm benim,
Gizli gizli tenhalarda/Ağlamaktır hâlim benim (s. 495).
- 14-Ne hikmettir şu dünyaya/Hâk-i paye yüzüm sürdüm,
Bir acâib kal'a gördüm/Burç-u bârû beden ağlar (s. 495).
- 15-Ben bu aşkın çilesini/Yanar çektim, tüter çektim,
Yedim gonca sillesini/Bülbül gibi öter çektim (s. 496).
- 16-Ey sevdiğim artık yeter/Bana yoksma bakışın var,
Ateşlerden daha beter/Âşıkları yakışın var (s. 496).

2.4.61 NURİ (Tokatlı)

- 1-Arayeri karlı dağlar alıp da/Gayri dost iline varıp gelinmez,
Yahşi hüner ister râh-ı talebde/Beyhûde lâf ile menzil alınmaz (s. 498).
- 2-Ey dil iflâh olmam ben bu yaradan/Hasretle dağlandım aşk ateşine,
Genç ömrümde verdi bana Yaradan/Bir dahi vermesin kullar başına (s. 498).
- 3-Kıymet mi biçilir cevher taşına/Kâmilce bir sarraf karışmayınca,
Kimse üstad olmaz kendi başına/Bulup erbabına danışmayınca (s. 499).
- 4-Bir şûh aklım aldı, hûb âvâz ile/Emzirmedi sükkar dudaklarından,
Bağ-ı aşka girip izz-ü nâz ile/Gül damlar kırmızı yanaklarından (s. 499).
- 5-Zemâne hûbuna meylini verme/Kışın Zemherir'de yaz eder seni,
Hakikatli sanıp sakın inanma/Ganîlik vaktinde hazzeder seni (s. 499-500).

- 6-Gülşen-i âlemde hazan erişti/Gözlü yaşlı bülbül dağları geçti,
Kânun-ı canınla bir ateş düştü/Seylâb-ı sirişkim ağları geçti (s. 500).
- 7-Ey şûh-ı cenânım, çeşm-i fettânım/Gayet sevdi canım seni dilrübâ oldum mübtelâ,
Rûz-u şeb giryânım, hâl perişanım/Rahim kıl Sultan'ım cevretme bana Ey gül-i ra'nâ
(s. 500-501).
- 8-Almış girîbânım destine Felek/Çalar taştan taşa bî-karar beni,
Vâcib oldu bana can verip ölmek/Bu derd iflâh ezmez âhir-kâr beni (s. 501).
- 9-Sun sâ'kıy lâ'linden teşne dillere/Mey veren kandırır mestânesini,
Al kâseyi lütfen nâzik ellere/Dolandır mahabbet peymânesini (s. 502).
- 10-Dilerim Hudâ'dan ey keman ebrû/Âteş-i hecr ile sen de yan böyle,
Ben yandım, yıkıldım aşkınla yâhû/Sen de bencileyin yan, dolan böyle (s. 502).
- 11-Yüz çevirme bizden ey gül-i ra'nâ/Öyle hakikatsiz, yolsuz değiliz,
Bize de bulunur bir saçı leylâ/Biz de hâlimizce yarsız değiliz (s. 502-503).
- 12-Ey felek bir derde düşürdün beni/İşim, gücüm aldın kâr senin olsun,
Aklım baştan alıp şaşırdın beni/Terkettim namusu, ar senin olsun (s. 503).
- 13-Bir kere şâd oluıb devr-i felekte/Şu benim ikbâlîm gülmedi gitti,
Mecâlîm kalmadı cevır çekmekte/Vasl-ı yâr müyesser olmadı gitti (s. 504).
- 14-Kamu milletleri beyan edeyim/Yadigârım olsun ahbab, yârâna,
Anların vasfını bir bir söyleyim/Dikkat etsin, atılmasın yabana (s. 505).

2.4.62 RUHSÂTÎ (Deliktaşlı)

- 1-İlgıt ılgıt esen seher yelleri/Benim âhû bakışlımdan bir haber,
Yine bahar geldi, dağlar yeşerdi/Söyle benim dal kaşlımdan bir haber (s. 508).
- 2-Hey ağalar derdim kime yanayım/Gönül yoldaşını bulana kadar,
Kişi sevdiğinden ayrı düşerse/Yanar âteşlere, ölene kadar (s. 508).
- 3-Aceb sizler hangi ilden gelirsiniz/Bir haber sorayım durun, turnalar,
Sılada yârimden neler bilirsiniz/Bana bir teselli verin turnalar (s. 509).
- 4-Ben âşıkım deyu lâf etme gönül/Dağlarda duman var, sen nolacaksın,
Çağlar her dilince Hakk'a çağırır/Şat, Fırat, Ceyhun var, sen olacaksın (s. 509).
- 5-Dedim dilber gel bir Pazar edelim/Dedi ben alışı verişi bilmem,
Dedim mahabbetten kuralım çarşı/Dedi ben tenhada görüşebilmem (s. 511).
- 6-Her sabah, her sabah derdli esersin/Bilmem ki muradın ne seher yeli,
Kerem eyle dost köyüne gidersen/Benim bu hâlimi de seher yeli (s. 512).

- 7-Seherin vaktinde esen rûzigâr/Bir bir ayan eyle hâllerim yâre,
Kesildi takatim, büküldü belim/Haber ver kırıldı kollarım, yâre (s. 512).
- 8-Gel gidelim uzaklara sevdiğim/Bizi söylesinler illere karşı,
Eğil bir yol bal dudaktan öpeyim/Ağzından dökülen ballara karşı (s. 513).
- 9-Nasıl vasfedeyim güzelim seni/Rumeli, Bosna'yı değer gözlerin,
Dünyaya gelmemiş eşin, akranın/İzmir'i Konya'yı değer gözlerin (s. 514).
- 10-Bir saat görmesem açılmaz aynım/Resm-i Aşkar, donu mercan kır atım,
Üstüne gelince cûş eder gönül/Hem arka, hem (de) öne kalkan kır atım (s. 514).
- 11-Hey ağalar gelin meydan yerine/Arap at dizgini tozdan bellidir,
Kuyruğu sağrıda, kelle kucakta/Beygirin ceylânı izden bellidir (s. 515).
- 12-Bir vakte erişti şimdi günümüz, Ayan belli değil, ser belli değil,
Bir gül-i ra'nâya olduk mübtelâ/Bülbül belli değil, hâr belli değil (s. 516).
- 13-Sevdiğim sabreyle hele yaz gelsin/Tecer'in gülleri bitene kadar,
Gönül sevdiğinden nasıl vaz gelsin/Derdime Lokman'ım gelene kadar (s. 516-517).
- 14-Gine bahar geldi bülbül sesinden/Sadâ verip seslendi mi yaylalar,
Çevre yanın lâle, sümbül bürümüş, Gelin olup süslendi mi yaylalar (s. 517).
- 15-Seher vakti garip garip/Ötme bülbül, ötme bülbül,
Yakışmaz şanına senin/Ötme bülbül, ötme bülbül (s. 518).
- 16-Bugün benim gamım vardır/Uzun boylu yârim gitti,
Yüreğimde âhım vardır/Dört köşeye zârım gitti (s. 519).
- 17-Belâ babında nasibim/Bol eyledin, sabredeydim,
Kaç yüz yıl il kapusunda/Kul eyledin, sabreyledim (s. 519).

2.4.63 MÎNHÂCÎ (Deliktaşlı)

Minhâcî, 1862 yılında Sivas'ın Kangal ilçesine bağlı Deliktaş köyünde doğmuştur.

1901 yılında Deliktaş'ta vefat etmiştir. Âşık Ruhsâtî'nin oğlu olup asıl adı Ali'dir.

- 1-Yine yelken kalktı, bulandı hava/Semâya ser çeken yellere döndüm,
Felek şivekârım aldı elimden/Kervanı kesilmiş bellere döndüm (s. 521).
- 2-Elâ gözlerini sevdiğim dilber/Muhabbetin benim ile yan gider,
Benim ile küsü tutup gezen yar/İller ile güler oynar, can gider (s. 521).
- 3-Neme şâd olayım, neme güleyim/Gönül gamlı iken gülünmez imiş,
Arş'a direk direk oldu tütünüm/Bu duman haşre dek silinmez imiş (s. 522).

2.4.64 SEYRÂNÎ (Ispartalı)

Seyranî, 19. yüzyılın birinci yarısında yaşamış Bektaşî ozanıdır. Ispartalı Seyrânî olarak tanınsa da Ispartalı olmayıp sonradan oraya gelip yerleşmiştir. Everekli Seyrânî ile oldukça karıştırılmıştır.

1-Bir dâsitân nakledeyim bu sene/Dehr-i dîn içinde ola hikâyet,
Döndü, lâtif devran her ehl-i dine/Hak ganî Mevlâ'dan lûtf-ü inâyet (s. 523).

2.4.65 ÂŞIK ALÎ (19. Yüzyıl)

Ali, 19. yüzyılda Kilis'in Musabeyli bucağına bağlı Körtüncü köyünde doğmuş ve orada vefat etmiştir.

1-Hazır ol vaktine dayan İbrahim/İn(i)yor çarhacılar meydan benimdir,
Mısır''dan aşağı sürmek muradım/Bin hilâle kadar seyran benimdir (s. 528).

2.4.66 GEDAÎ (Beşiktaşlı)

1-Çekilmez âteşi dûzah'tan şedid/Firakı, hasreti, nârı gurbetin,
Lûtf-ü mürüvveti olmuş nâbedid/Kalmamış vefâdar yârı gurbetin (s. 530).
2-Bu esrara vâkıf olan arifler/Nefsini cümleden mukaddem bilir,
Terk edip hava vü hevesten geçer/Ehl-i dehri, zevk-u şevki gam bilir (s. 530).
3-Bülbül iken nâle-vü efgânım aldın ey Felek/Bir lebi gönçe, yüzü gülşânım aldın ey Felek,
İşbu gamla ben nice hâk ile yeksan olmayım/Varımı, hem yâрімı, yaranım aldın ey Felek (s. 531).

2.4.67 DEVÂMÎ (Silleli)

Devâmî, 1824-1916 yılları arasında yaşamıştır. Silleli olup asıl adı Ali'dir.

1-Rahmeyleyin benim garib hâlîme/Kalmışım gurbette ararım yoktur,
Terkeyledi bülbül konmaz dalıma/Gezerim çöllerde kararım yoktur (s. 532).
2-Şu yalan dünyada kılasın namaz/Bakıp da sözüne uyma şeytana,
Ederen hasudluk olursan gammaz/Sonunda çekecek bak sen(i) isyana (s. 532).

2.4.68 SÜRÛRÎ (Silleli)

Sürûrî, 19. yüzyılın ilk yarısında yaşamıştır. Doğum tarihi bilinmeyip Konya'nın Selçuklu ilçesine bağlı Sille mahallesinde doğmuştur. Asıl adı Osman'dır. 1855 veya 1856 yılında İstanbul'da vefat etmiştir.

- 1-Dinlen(ğ) hey ağalar derdimi bugün/Sözü sükker gibi bala vuruldum,
Hatırımdan gizmez lâle-i gülgün/Yanaklarda olan ala vuruldum (s. 534).
- 2-Uyma rakip, uyma böyle çınara/Hak cezasın verir yâra uyana,
Sererinden yandım gerçi bu nâra/Kim bana zulmeder yâra o yana (s. 534).
- 3-Her ne kadar fena olsa bir âdem/Sevdiğini nadan il'e verir mi,
Toplanıp bir yere gelseler âlem/Ser verip kan saçar, ele verir mi (s. 535).

2.4.69 FİGÂNÎ (Silleli)

Figânî, 1878 yılında Konya'nın Sille bucağında doğmuştur. 1928'de Sille'de vefat etmiştir. Asıl adı Osman'dır.

- 1-Ben de meftun oldum nazlı yâre/Şu fânî dünyada saraydım bâri,
Zülûfleri kemend, kaşları kare/Kiraz dudağından sorayım bâri (s. 536).
- 2-Niğde'den mektubun eyledi vüsûl/Güzel memlekettir nimetleri bol,
Sanırım ırağa edecek çok yol/Kurtardın bizleri hayli meraktan (s. 536-537).

2.4.70 ZEHRÎ (Silleli)

Zehrî, Sille'de doğmuştur. 1883 yılında vefat etmiştir. Asıl adı Bekir'dir.

- 1-Dedim dilber uğra bizim haneye/Dedi bugün olmaz kaç neme lâzım,
Dedim cevreyleme ben divaneye/Dedi benden gelmez kaç neme lâzım (s. 538).

2.4.71 NİGÂRÎ (Silleli)

- 1-Bütün malımı aldın ey kanlı zâlim/Şikâyet ederim Huda'ya seni,
Garip Mecnun gibi perişan hâlim/Şu fanî dünyada ağılattın beni (s. 539).
- 2-Bir yâr için dolanırsın her yanı/Mecnûn'um eyledi zâr beni beni,
Düşürdü sevdiğim beni sevdaya/Perişan eyledi yâr beni beni (s. 541).

2.4.72 ÂŞIK CEVRÎ (Konyalı)

Cevrî, 1820 yılında Konya'da doğmuştur. 1894'teki kolera salgınında vefat etmiştir.

1-Aşk bâbına kangı yönden dâhilsin/Güzellerden ferman aldın hoş musun
Bu âlemdede aceb neye mailsin/Tolu unusun, yoksa kuru boş musun (s. 542).

2.4.73 ÂŞIK HİKMETÎ (19. Yüzyıl)

Hikmetî, 19. yüzyılda yaşamıştır.

1-Âşık baba, eğer aşkım sorarsan/Yurd aşkıdır aşkım benim ezeli
Sen aşkımı güzellerde ararsan/Yurdsuz kanda görürsün sen güzeli (s. 543).

2.4.74 BEZMÎ (Çankırlı)

Bezmî, hakkında kesin bilgi yoktur. 19. yüzyılda Çankırı’da yaşayıp okuryazar olmadığı söylenir.

1-Yeni bir sevdaya müptelâ oldum/Evvelki çektiğim sevda ne imiş,
Yârımden derdime bir şifâ buldum/Lokman’ın verdiği devâ ne imiş (s. 544).
2-Bakıp el uzatma tatlı canıma/Döktürme didemden gam gizli gizli,
Kaçan sevdiğimi alsam yanıma/Gelirler adûlar kem gizli gizli (s. 544).

2.4.75 MİCMERÎ (Çankırlı)

Micmerî, Çankırı’da doğmuştur. Doğum tarihi belli değildir. “Âşık Osman” adıyla şöhret kazanmıştır. 1855 veya 1857 yılında vefat etmiştir.

1-Aşk bir padişahdır, müşiri sevdâ/Ferman okur nice Süleyman’lara,
Sevdâ ser-askeri, gam mîr-i livâ/Hükmeder vezîr-i âlişanlara (s. 545).

2.4.76 BEZLÎ (Çankırlı)

Bezli, 1843 yılında Çankırı’da doğmuştur. 1902 yılında vefat etmiştir. Asıl adı Ali’dir.

1-Bir hâl geldi düştüm rûy-i zemine/Dâmen-i eltaf-ı yâre sarıldım,
Başladım feryada, âh-ü enîne/Gonciler sahnında hâre sarıldım (s. 546).

2.4.77 SABRÎ (Çankırlı)

Sabrî, Çankırlı olup doğum tarihi tespit edilememiştir. 1851 veya 1852 yılında vefat etmiştir.

1-Hasretin âteşi tüttü özümnden/Yaktı derûnumu nâre ayrılık,
Kanlı yaşlar döküp iki gözümnden/Düşürdü rûz-ü şeb zâre ayrılık (s. 547).
2-Gülşen-i hüsnünde şeydâlar gibi/Gel düşürme beni zâre sevdiğim,
Alır bu derd beni deryalar gibi/Açtım bu sineye yâre sevdiğim (s. 547).

2.4.78 SÜMMÂNÎ (Erzurumlu)

- 1-Bahar gelir yine karşı dağlara/Mor menekşe, lâle bitmek içindir,
Bülbül figan eder iner bağlara/Bir gül goncesiyle yatmak içindir (s. 549).
- 2-Tövbekâr ol gönül tarikten çıkma/Nâmerdden tövbekâr, şakadâr olmaz,
İylik eyle sakın bir gönül yıkma/Görüşme kötüye onda ar olmaz (s. 549).
- 3-Kınamayın bizi Hakk'ı sevenler/Yağmur dülmeyince sel uyanır mı,
Gönül boş değildir aşka düşeli/Rüzgâr esmeyince dal uyanur mı (s. 550).
- 4-Ne kadar hûb olsa seçer üstünde/Dalında bir çiçek açmayı bilir,
Açılır, allanur tazedden taze/Gönül arzedene saçmayı bilir (s. 550).

2.4.79 CELÂLÎ (Bayburtlu)

- 1-Beni kınamayın Hakk'ı sevenler/Rüzgâr esmeyince dal ırğanır mı,
Küllî boş değildir aşka düşenler/Damla düşmeyince sel uyanır mı (s. 552).
- 2-Gönül ne gezersin dağda, ovada/Ser verir âşıklar, sırrı şay olmaz,
Dökme yüz suyunu her ocaklıya/Karga kirasından anka bay olmaz (s. 552).
- 3-Karadeniz olsa âşıkın aşkı/Yüksektir yaylamız, coşamaz burda,
Bir yiğit ne kadar kahraman olsa/Karlı dağlar vardır aşamaz burda (s. 553).

2.4.80 YUSUF KÖKTEN (Âşık Zülâlî)

Yusuf Kökten, 1873-1874 yıllarında Kars'ın Posof ilçesine bağlı Suskap köyünde doğmuştur. 1956 veya 1959 yılında vefat etmiştir.

- 1-Livana'dan aştım Şavşet dağına/Allah'ın lütfundan ihsan göründü,
Sanasın ki düştüm cennet bağına/İnsanları hûri gılman göründü (s. 554).
- 2-Ner(e)ye gitmiş yeşil başlı ördekler/Bu nasıl vadidir göller kurumuş,
Nerde kaldı yaptığımız emekler/Irmaklar, dereler, seller kurumuş (s. 554).
- 3-Deli gönül kanatların açıptur/Dolanır semayı iner bu gönül,
Biner aşk atına murad almağa/Her kim ne diyerse kanar bu gönül (s. 555).
- 4-Hey ağalar efkârım var, gamım var/Âşık derdi, ma'suk derdi, yâr derdi,
Gurbet Süleyman'ı tahttan indirir/Mekân derdi, vatan derdi, yâr derdi (s. 555).
- 5-Neden böyle harap viran kalmışsın/Sebebinden var mı sorağın Ani,
Nice yıl şahlara tahtgâh olmuşsun/Neler görmüş taşın toprağın Ani (s. 556).
- 6-Hasret beni yakıyor/Gözümde yaş akıyor,
Size mektup yazarken/Yüreğim hopluyor (s. 557).

2.4.81 KAYA SALİH (Âşık Muhibbî)

Kaya Salih, 1823 yılında Artvin'in Yusufeli ilçesine bağlı Erkinis (Demirkent) bucağında doğmuştur. 1868 yılında vefat etmiştir.

- 1-Bir nâme yazmışım didem kaniyle/Götür ol canana ver bâd-ı sabâ,
Ağlatma beni zâr-u efgânımla/Meksetme, yetişir, er bâd-ı sabâ (s. 559).
- 2-Dinleyin ahablar tarif edeyim/Yetmiş iki dertten baştır bu sevdâ,
Yandırır vücudum pervâne gibi/Dâim sönmez bir ateştir bu sevdâ (s. 559).
- 3-Seherden uğradım göl kenarına/Geldi yeşil başlı sunalar geçti,
Al yanak üstünde güller dizili/Çekilmiş kamet-i mînâlar geçti (s. 560).
- 4-Pencereden melûl melûl/Bakan dilber kiminsin sen,
Yârin koyup yâd illere/Yakan dilber kiminsin sen (s. 561).
- 5-Dedim dilber hub açılmış/Dedi güldür yanağında,
Dedim anber mi saçılmış/Dedi terdir budağında (s. 561).

2.4.82 CEYHÛNÎ (Zileli)

Ceyhûnî, 19. yüzyılın ikinci yarısında yaşamıştır. Çorumlu olup Zile'de oturduğundan dolayı Zileli Ceyhûnî adıyla tanınmıştır. Asıl adı Ömer'dir.

- 1-Sefine-i gönlüm açtı yelkeni/Yine bahr-i gama daldı Ceyhûnî,
Kalmadı, kırıldı çarhın dümeni/Girdâb-ı mihnette kaldı Ceyhûnî (s. 562).
- 2-Yâr ile gönlümün meyhanesinde/Bir kuru merhaba bir piyaz kaldı,
Vefa yok âlemin kârhânesinde/Vefâ-keş âlemde azdan az kaldı (s. 562).
- 3-Başım alıp gidem hangi diyara/Geysû-yi mutarrâ gönlüm bağıdır,
Yaran bu derdime bulunmaz çâre/Sine-i mecruhum hicran dağıdır (s. 563).

2.4.83 REMZÎ (Darendeli)

Remzî, 1840 yılında Darendeli'de doğmuştur. Hayatı hakkındaki bilgiler sınırlıdır.

- 1-Büyüsün de bir bak o tıfl-ı nâze/Boyu serv-i revân olsun da seyret,
Açılmış yanaklar tazeden taze/Hüsnün bağı gülşen olsun da seyret (s. 564).
- 2-Düştü bir dâmen-i çeşm-î hunhara/El çeküp badeden mestâne gönlüm,
Sarıldı zincir-i zülf-i nigâra/Sanmayın uslandı divâne gönlüm (s. 564).
- 3-Ne idi bir zaman bülbül-i şeydâ/Gül-goncaya meyl-ü mahabbetlerin,
Çeker idin her dem âh-ü vâveylâ/Hep hebâya gitti o mihnetlerin (s. 565).

2.4.84 ÂŞIK RÛŞENÎ (19. Yüzyıl)

Rûşenî'nin, 1827-1729 Osmanlı-Rus Savaşı sırasında söylediği destanından 19. yüzyılda yaşadığı anlaşılmaktadır.

- 1-Silistre hâlin beyan edeyim/Çıgırırız gece gündüz el-aman,
Hakk'ın emri böyle imiş n'ideyim/Âleme şay(i) oldu bu da bir zaman (s. 566).

2.4.85 NÂZÎ (Yozgatlı)

Nâzî, 1863 yılında Yozgat'ta doğmuştur. 1902 yılında vefat etmiştir. Asıl adı Mustafa'dır.

- 1-Bir selâm gönderdim cânan iline/Acep bu selâmlar yetişir m(i)-ola,
Bülbül de hasrettir gonca gülüne/Kavuşur da bir kez ötüşür m(i)-ola (s. 569).
2-Görünce gül yüzün senin ey gülüm/Eyvah aklım baştan yağmalanıyor,
Nice zar etmesin dil-i bülbülüm/Vechinde goncalar hamrâlanıyor (s. 569).
3-Dokuma ey sabâ zülf-i dildâre/Dolaştırma aman tel incinmesin,
Düşme ey dil sen de feryâd-ü zâre/Yanağında sakın gül incinmesin (s. 569-570).
4-Sabâ, gidip söyle nazlı canana/Yetişsin imdada hâller perişan,
Solmadan erişsin ömrüm gülşeni/Vakt-i hazân oldu, güller perişan (s. 570).

2.4.86 ÂŞIK KEMÂLÎ (Kastamonulu)

Kemâlî, 1821 yılında Kastamonu'da doğmuştur. 1892 yılında vefat etmiştir.

- 1-Sermâye-i aşkı ararsan zâhid/Âşıkın çektiği yâr cefasıdır,
Bade nûş ettiğim sorarsan zâhid/Hararet ehlinin dem gıdasıdır (s. 571).
2-Dedim dilber niçin eylersin cefâ/Dedi güzellerde eski âdettir,
Dedim gayrilere edersin vefâ/Dedi mutlak âşıklara nisbettir (s. 571).

2.4.87 MEYDÂNÎ (Kastamonulu)

Meydânî, 1815 yılında Kastamonu'da doğmuştur. 1895 yılında vefat etmiştir.

- 1-İhtiyacımız yok âb-ı engûre/Muhabbet meyinden kanıklarız biz
Âteş-i aşkımız geldi zuhûre/Anın için bağı yanıklarız biz (s. 572).

2.4.88 MUSTAFA (Tanbûrî Mustafa)

Tanbûrî Mustafa, 19. yüzyılın ünlü bestekârlarındandır. Birçok şarkısının sözünü saz şiiri tarzında yazmıştır.

- 1-Kerem kânı efendim gel gül yüze/Bülbül gibi hasret oldum gül yüze,
Günde yüzün elli kere görsem de/Tama'kârım gözüm doymaz gül yüze (s. 573).
- 2-Hâlâ gönlüm bir güzelde/Saydı müşkil, gizli yerde,
Mübtelâyim yüz çevirmem/Baş tâcıdır aşkı serde (s. 574).

2.4.89 HENGÂMÎ (Ruşuklu).

Hengâmî, 19. yüzyıl şâirlerindendir. S. Nüzhet Ergun'a göre Rusçukludur. Bektaşî tarikatı ile ilgisi olan bu şâirin doğum tarihi belli değildir. 1873 yılında vefat ettiği bilinmektedir.

- 1-Güzel sana kim öğretti usulü/Meşreb-i gönlümce hünerlenirsin,
Böyle(m)-olur güzellerin mahbubu/Bahâda sevdiğim cevherlenirsin (s. 575).

2.4.90 SABRÎ (Merzifonlu)

Sabrî, 1843 yılında Merzifon'da doğmuştur. 1866 veya 1867 yılında Amasya'da vefat etmiştir. Asıl adı Eyüp'tür.

- 1-Acep nedir bilmem ol şivekârdan/Gözlerim, bir haber zuhur eylemez,
Ayrı düştü gitti bizim diyardan/Gayri semtimize mürur eylemez (s. 576).
- 2-Bir aşk-ı mecazî geldi gönlüme/Gönlü, bir sitemkâr yâre bağladım,
Gamından, yasımdan her bir yerime/Kara giydim bütün kare bağladım (s. 576).

2.4.91 PESENDÎ (Kütahyalı).

- 1-Bezm-i muhabbeti, zevk-ı sobeti/Görmez oldu gönül yâre döşeli,
Çekmekteyim dâim derd-ü mihneti/Böylece bir sitemkâre düşeli (s. 578).
- 2-Bâd-ı sabâ al bu nâmeyi ilet/Hâk-i paye yüz sür, cânânıma ver,
Cânıma kâr etti bu derd-i hasret/Bildir ahvâlimi, sultanıma ver (s. 578).
- 3-Âlem birbirini görür görüşür/Aksine kurulmuş devrin temeli,
Ey dil âkıl isen dâmânın devşir/Kalma hayvan gibi beyni semeli (s. 579).
- 4-Bir alay hergele çıkıp âleme/Âdemin hayvanı samansızları,
Geyüp câmeleri, dönüp âdeme/Kırlının gömleksiz yorgansız (s. 580).

2.4.92 MEHMET ALÎ (Samirkentli)

Mehmet Ali, Derviş Mehmetoğlu adıyla tanınmıştır. Samirkentli olup 1864 yılında hayatta olduğu tahmin edilmektedir.

1-Hakikat kelâmım doğrudur size/Benim gözlerime nurdur Senirkend,
Münevver görünmez gurbet il bize/Nur-u ziya, mücevherdir Senirkend (s. 582).

2.4.93 ÂŞIK GÜLZÂRÎ (19. Yüzyıl)

Gülzârî, 19. yüzyılda yaşamıştır. Hayatı hakkında bilgi yoktur.

1-Bugün bilmem bana n'oldu/Derûnumda elemim var,
Adûlar karşıma gelsin/Kelâmına kelâmım var (s. 583).

2.4.94 NİYAZÎ (18.-19. Yüzyıl)

Niyazî, 18. yüzyılın ikinci yarısında ve 19. yüzyılın ilk yarısında yaşamıştır. Doğum ve ölüm tarihleri tespit edilememiştir.

1-Bir gün olur duman baştan sıyrılır/Kasavet eyleyip gam yeme gönül,
Saati var her murada erilir/İntizâr eyleyip âh etme gönül (s. 584).

2.4.95 ÂŞIK BEDRÎ (Niksarlı)

Bedrî, 1845 yılında Tokat'ın Niksar ilçesinde doğmuştur. 1897 yılında vefat etmiştir.

1-Pervâne-veş nâre yanar âşıklar/Fasl-ı bahar gibi gül budağında,
Rûz-ü şeb zar eder bağı yanıklar/Şeyda bülbül gibi hüsnün bağında (s. 585).

2.4.96 BAHRÎ (19. Yüzyıl)

Bahrî, tahminen 1830-1900 yılları arasında Kars'ta yaşamıştır.

1-Aşıfte dilbere gönül düşürdüm/Yanakları benzer nar tanesine,
Mahabbet deryasın baştan aşırdım/Asılayım zülfün her tanesine (s. 586).
2-Çok öyle yan bakma Moskof ona sen/Zafer nişanıdır Kars'ın kal'ası,
Nice bin düşmana bozgun salmıştır/Osmanlı şânıdır Kars'ın kal'ası (s. 587).

2.4.97 FERDÎ (19. Yüzyıl)

Ferdî, 19. yüzyılda yaşamış olup hayat hakkında bilgi yoktur.

1-Zamane hûbları pek hoppa olmuş/Dinlemezler büyük küçük sözünü,
Her biri bir şeye müptelâ olmuş/Kimi âşık arar dikmiş gözünü (s. 589).

2.4.98 ÂŞIK LÜTFÎ (Nevşehirli)

Lütfî, 1815 yılında Nevşehir'de doğmuştur. 1871 yılında vefat etmiştir.

1-Nefs-i emareye olunca hâdim/Batıl zihinlere olursun azim,

Evvel eder, sonra olursun nâdim/Her kusurun sonu pişman demişler (s. 590).

2.4.99 TİFLÎ (19. Yüzyıl)

Tıflî, 1849 yılında doğmuş 1905 yılında vefat etmiştir.

1-Dinle bu sözümü ey çeşm-i âfet/Âşıkı ağlatan kanaran olmaz,

Ben günah ettimse yok mu merhamet/Şefkati olmayan Müslüman olmaz (s. 591).

2.4.100 ÂŞIK ÖMERÎ (19. Yüzyıl)

Ömerî, 1795 yılında doğmuş, 1883 yılında vefat etmiştir.

1-Gel dilber karar eyle/Yol biter geze geze,

Menevşeyi soldurdun/Kâküle düze düze (s. 592).

2-Tanrı kendin öğmek için/Sana bu mâh yüzü verdi,

Gül kokulu saçlarını/Gecelerden süzüverdi (s. 592).

2.4.101 ÂŞIK MEHMET (19. Yüzyıl).

Mehmet'in hayatı hakkında bilgi yoktur. 1897 Türk-Yunan Harbi üzerine yazmış olduğu destanından yaşadığı yüzyıl anlaşılmaktadır.

1-Dinleyin ahıbbâ edeyim beyan/Dillerde daima söylensin heman,

Bin üç yüz on üçte bilin ki tamam/Yunanîler ile olan kavgayı (s. 594).

2.4.102 ÂŞIK CEMÂLÎ (19. Yüzyıl)

Cemâlî, 1814 yılında doğmuştur. 1873 yılında vefat etmiştir.

1-Oklandı felekten sinem de yaşlı/Azgın yârelerim saran olur mu,

İki eller kınalı, gözler yaşlı/Anıp ardımızdan soran olur mu (s. 599).

2-İlkbaharda gelir avcının işi/Söyletmen derdimi dursun avcılar,

Takıp parmağına ala kafesi/Çıkıp sahralarda kursun avcılar (s. 599).

2.4.103 ÂŞIK İKRÂRÎ (Yusufelili)

İkrârî, 1844 yılında Artvin'in Yusufeli ilçesine bağlı Okar köyünde doğmuştur. 1904 yılında vefat etmiştir. Asıl adı Mehmet'tir.

1-Ol ki cemâline müştak olmuşam/Artırırsın âh-u zarı sevdiğim,

Ol güzel kokuşun o sallanışın/Satın alır bu diyarı sevdiğim (s. 601).

1-O ki, biz ki bu sevdaya tutulduk/Âh edüp sevdıyla çürüyelim mi,
Herkes şahınımı almış koluna/Biz de sevdiğ(i)mizi arayalım mı (s. 601).

2.4.104 ÂŞIK RIZA (19. Yüzyıl)

Rıza 19. yüzyılda yaşamış halk şâirlerindendir. Hayatı hakkında bilgiler yoktur.

1-Bugün aş giyinmiş şâh-ı cihanım/Gonca gül sokunmuş yüze Gülfidan,
Bakar şahın gibi kaşı kemanım/Siyah sürme çekmiş göze Gülfidan (s. 603).

2.4.105 ÂŞIK MESLEKÎ (Kangallı)

Meslekî, 1858 yılında Sivas'ın Kangal ilçesine bağlı Kertme Alamescit köyünde doğmuştur. 1930 yılında vefat etmiştir. Asıl adı Bekir'dir.

1-Gittikçe gam gama sövkünür gider/Aman Allah aman ceranım n'oldu,
Azdı yaralarım tabib bulunmaz/Em düzüp yaramı saranım n'oldu (s. 604).
2-Dolanı dolanı gelir/Ölüm yavaşça yavaşça,
Kalem alup yaz derdimi/Gülüm, yavaşça yavaşça (s. 605).

2.4.106 PÎNHÂNÎ (19. Yüzyıl)

Pinhânî, 19. yüzyıl halk şâirlerindendir. Hayatı hakkında yeterli bilgi olmayıp vefatı 1856 yılında sonradır.

1-Ezelde yazılmış takdir-i Hudâ/Şirin canımızdan ettiler cüdâ/Eş ile, dost ile kılmadım vedâ,
Hâlimi arzedin nazlı Hünkâr'a/Âhımı koymasın dört zulümkâra (s. 606).

2.4.107 ÂŞIK HEZÂRÎ (Maraşlı)

1-Hak inayet etti, terahhum kıldı/Size doğru düştü yolum bu gece,
Hayli demdir intizârın çekerim/Derim ver leblerin enem bu gece (s. 609).

2.4.108 ÇOLAK HACI (Âşık Serdarî)

Çolak Hacı, 1834 yılında Sivas'ın Sarkışla ilçesinde doğmuştur. Bazı kaynaklara göre 1928 bazı kaynaklara göre ise 1921 yılında vefat etmiştir.

1-Bedestan kurbünde cevher satarsa/Bahâ bilmez ile Pazar eyleme,
Bir zâlim ki sana zulüm eyleyse/O da bulur, sen inkisar eyleme (s. 610).
2-Âlem gamda iken sen bir hoş olma/Nefsine uyup da zurba baş olma,
Fukara okuna nişan taş(ı) olma/Atarken atarken vururlar seni (s. 610).

2.4.109 DADALOĞLU (19. Yüzyıl)

- 1-Alaydım da cura sazım dizime/Sürmeler çekeydim elâ gözüne,
Cihan güzel(i) olsa girmez gözüne/Sende gümanım kaldı Çiçek Dağı (s. 611).
- 2-Dumanlanır Aladağ'ın alanı/Ortasında sarı çiçek sarvanı,
Yiğit durağı da arslan yatağı/Dilberleri hep de böyle ala mı (s. 611).
- 3-Yükseklerde şahin gibi süzülür/Enginlerde turna gibi düzülür,
Haçan dostu ansam gönlüm üzüdür/Şimdi döndüm düzen tutmaz tele ben (s. 612).
- 4-İlgınca, sılınca görünen dağlar/Yoksa Türkmen İli başın boran mı,
Deli gönül kaynayıp da coşunca/Hey ağalar coşacağım güman mı (s. 612).
- 5-Turnam gelir katar katar/Kanadın boynuna atar,
Seher boynuna atar/Öt(ü)şü gül dalında olur (s. 614).

2.4.110 DELİ BORAN (19. Yüzyıl)

- 1-Hocam vallah ben bu derde varamazdım/Beni bu derde yakan bu Leyli, Leyli,
Gönderdi bir selâm işte ben geldim/Karşında durayım de Leyli, Leyli (s. 615).
- 2-Gam yiyip ağlama divâne gönül/Daima bu dünya başa dar olmaz,
Hakk'ın kelâmını bırakma dilden/Hak'tan özge bir adama yâr olmaz (s. 615).
- 3-Çıktım yücesinden baktım/Baktım Münbüç illerine,
Akbaş akbaş evler konmuş/Yücesine, bellerine (s. 617).
- 4-Halise'nin gülü kokar/Kızlar yanağına sokar,
Sacar diye bir su akar/Gövel döner göllerine (s. 617).

2.4.111 BEYOĞLU (19. Yüzyıl)

Beyoğlu'nun hayatı hakkında kesin bilgi yoktur. 19. yüzyılda Gaziantep veya Kahramanmaraş civarlarında yaşamış bir Türkmen olduğu tahmin edilmektedir. Asıl adının İbrahim olduğu düşünülmektedir.

- 1-Gönül arzuluyor Antep ilini/Şol Kemnun Gediği yelli görünür,
Evvelbahar yaz ayları doğunca/Coşar Balık Suyu selli selli görünür (s. 618).
- 2-Ne kusur eyledim ey gül-i ra'nâ/Misk-ü anber kâkülüne mûy dedim,
Bir ok attın, zâlim, deldin sinemi/Ne acıdım, ne ağladımı vay efendim (s. 618).
- 3-Gider bu zenginlik gelir züğürtlük/Gün bugünkü gündür, dün ele girmez,
Gider bu yiğitlik, gelir bir pirlük/Gençlikte sürülen dem ele girmez (s. 619).

2.4.112 GÜNDEŞLİOĞLU (19. Yüzyıl)

- 1-Hani benim ak ekmeğim yiyenler/Kılıcın kuşanıp ata binenler,
Güneşli Oğlu geç başa diyenler/Şimdi benim yerim eşik olmuştur (s. 620).

2.4.113 EMRAH (Erzurumlu)

- 1-Elâ gözlerini evdiğim dilber/Sen benim derdimden devâ bilmezsin,
Sen nasıl tabibsin, yoktur ilâcın/Yürekte yarımı sarabilmezsin (s. 639).
- 2-Ne feryâd edersin divane bülbül/Senin bu feryadın gülşene kalsın,
Bu dünyâda iremezsen murada/Huzûr-ı mahşer'e divan'e kalsın (s. 639).
- 3-Sabahtan uğradım ben bir fidana/Dedim mahmur musun dedi ki, yok yok,
Ak elleri boğum boğum kınalı/Dedim bayram mıdır dedi ki, yok yok (s. 640).
- 4-Bâd-ı sabâ selâm eyle o yâre/Mübarek hatırı hoş mudur, nedir,
N'ideyim yitürdüm bulamam çâre/Mestan ela gözler yaş mıdır, nedir (s. 640).
- 5-Münevver cemâlin ey kamer-tâl'at/Hep görenler mâşaallah dediler,
İnsanda bulunmaz bu ahsen suret/Melek midir bu hüsnü mâh dediler (s. 641).
- 6-Bâd-ı sabâ bir Mevlâ'yı seversen/Başın için nazlı yâr adi gelsin,
Vücûdum şehrine düştü bir ateş/Yeter oldu sitemkâra di gelsin (s. 641).
- 7-Ne otlar bitirdin başımda felek/Ben ki bir Leylâ'ya Mecnûn olalı,
Hayâl oldu bize okşayıp sevmek/Güzellerde cefâ oyun olalı (s. 642).
- 8-Sevdiğim, gurbette yeter yâd oldum/Gözlerim kan ağlar, dilim dâd eyler,
Küçücükten gözüm açıp gördüğüm/Bana senden gayri kim imdâd eyler (s. 642).
- 9-Dinleyelim dağ başında figânı/Güzelim ne demiş o Leylâ Leyla,
İkimiz de oturalım diz dize/Bir de hû çekelim hû Leylâ Leylâ (s. 643).
- 10-Şimdengeru nazlı yâre küskünüm/Yıktı hâtırımı barışmam gayri,
Âlem gelüp bana recâ ederse/Çevirdim yüzümü görüşmem gayri (s. 643).
- 11-Lisânımız çâr gevher-i mücellâ/Bahr-i seyri aşkın dür-efşânıyız,
Makâm-ı aşkımız olunmaz inşâ/Hakikat ehlinin bî-nişânıyız (s. 644).
- 12-Bugün keyfiyette dem-ü devranda/Meclisten meclise çim cim'e düştü,
Okuduk elif'in satırlarını, Geldik hecesine mim mim'e düştü (s. 644).
- 13-Bâd-ı sabâ selâm eyle yârime/Çıkıp anacımda gülüp durmasın,
Ben doydum, usandım güzel sevmeden/Uğrun uğrun selâm salıp durmasın (s. 644).
- 14-İksir-i a'zamndır nutk-ı ehlu'llâh/Yek nazarda hâki kimya ederler,
Hakk'ın esrarından anlardır agâh/Ve lâkin surette ihfâ ederler (s. 645).

- 15-Bir nazenin bana gel gel eyledi/Varmasam inciniri varsam incinir,
Beyaz gerdanından, ince belinden/Sarmasam incinir, sarsam incinir (s. 645).
- 16-Ne vefasın gördüm bezm-i cihanın/Kan ile pür olsun peymâneleri,
Ne lütfunu gördüm pîr-i mugânın/Başına yıkılsın meyhaneleri (s. 646).
- 17-Hiyleye yüz tuttu asırda insan/Mürüvvet, merhamet, hürmet kalmadı,
Fısk bir âlûde oldu âbidan/Cihanda bir temiz tıynet kalmadı (s. 646-647).
- 18-Söyle sabâ, yâre, ne sebep ağlar/Gelsin, bizim ilde devrân eylesin,
Cennet gibi oldu bahçeler, bağlar/Çıkıp gülistânı seyrân eylesin (s. 647).
- 19-Bülbül olmuş gülistanı beklerim/Geçti câhil ömrüm gülizâr deyu,
Azgındır yaralar kabul etmezem/Ya kime varayım yaram sar deyu (s. 648).
- 20-Dedim dilber sen de sevdâkâr mısın/Dedi senden evvel nâre ben yandım,
Dedim doğru söyle bana yâr mısın/Dedi sâdık yârim, gönülde andım (s. 648).
- 21-Sunma bana sâkî bâde-i nâbı/Câm-ı aşkın mest-ü meşhûnuyum ben,
Zerrece kalmamış gözümün tâbi/Külbe-i ihsanın mahzunuyum ben (s. 649).
- 22-Yine bahar geldi donandı dağlar/Sahralara döndü yolu yosmanın,
Bahçelerde fidan gibi salınır/Sarmaya münasip beli yosmanın (s. 649).
- 23-Hazer kıl, bizlere dahi etme zâhid/Madem ki namus-u arı bilmezsin,
Âşık-ı sâdıklar merd-i Huda'dır/Anların sevdiği yâh bilmezsin (s. 650).
- 24-Şarâb-ı lâ'linle ey gül-i hazân/Güller açtı yüreğime dağların,
Hazân-ı âbımdan sarardı soldu/Geçti güzel çağı gönce bağlarım (s. 650).
- 25-Nasıl vafetmeyim seni ey meh-rû/Görmedim âlemde misâlin senin,
Kalem kanlar saçar güftâra karşı/Şerhini yazınca kemalin senin (s. 650).
- 26-Sen de benim gibi divane misin/Bağ ile bend olmuş her yanın bülbül,
Yoksa ki açılmış gülün goncesi/Yetürdün âleme figânın, bülbül (s. 651).
- 27-Sâkıyâ şarâb-ı visâl isterim/Nakzeder aşkımı Câm-ı Cem benim,
Cennet-i kûyinden cemâl isterim/Kitâb-ı aşk içre bu hecem benim (s. 651).
- 28-Ellerin kırılsın hey nâşı hoyrat/Sana kimler dedi boz menevşeyi,
Nâzik ellerinle devşir cem'eyle/Ak sînen üstüne düz menevşeyi (s. 652).
- 29-Şevk-ı visâlinde külbe-i gönlüm/Pûta-i zer gibi sûzan eridir,
Firkatinle dolu bak ki derûnum/Hazîne-i bağrım hicrân yeridir (s. 652).
- 30-Sevdiğim hayâl-i vuslatın beni/Diyâr-ı gurbette hayran gezdirir,
Haşre dek hayâl-i firkatin beni/Neş'e-i vaslında giryân gezdirir (s. 653).

- 31-Bu dil Mahşer'e dek olunmaz hûşyâr/Peymâne-i aşkın mestânesidir,
Aşk od'una yanar eylemez izhar/Hakikat şem'inin pervanesidir (s. 653).
- 32-Tavaf eyliyeli Kâbe-i kuyun/Makâm-ı hayretim Hicâz'ı geçti,
Tefsir eyliyeli hâdis'i rûyun/Rişte-i himmetim Şîrâz'ı geçti (s. 654).
- 33-Zahmim ilâcından el çek ey tabib/Yaram devâ bulur yâre değildir,
Derd-i derûnumdan bî-habersin sen/Benim derdim âşikâre değildir (s. 654).
- 34-Biz tarik-ı aşkın âşıklarıyız/Baş-ü can vermişiz canan bizimdir,
Ne gamdan kaçarsın divane gönül/Kâşane bizimdir, mihmân bizimdir (s. 655).
- 35-Gönül sevdin amma hûblar hûbunu/Cevr-ü cefasına liyâkat mi var,
Güzeller şahına vâsf-ı hâlimi/Dilden arzutmeye cesaret mi var (s. 655).
- 36-Zâlim ağyar dört yanımız alıyor/Bizim ol yâr ile aramız mı var,
Bunca demdir gönül hasret kalıyor/Semtine varmaya çâremiz mi var (s. 655).
- 37-Senden ayrılalı dünya âfeti/Hasretinle kaddim yaya bedeldir,
Ağlayı ağlayı her seher vakti/Akan çeşmim yaşı çaya bedeldir (s. 656).
- 38-Dedim dilber dîdelerin işlenmiş/Dedi çok ağladım, sel yarasıdır,
Dedim dilber yanakların dişlenmiş/Dedi zülfüm değdi, tel yarasıdır (s. 656).
- 39-Açılmadı benim baht-ı siyâhım/Mesken tutmuş gönül gamhânesidir,
Ne mihnetten hâlî, ne derdden âzad/Bî-nevâ yıkılır vîrânesidir (s. 657).
- 40-Elimden aldırıldım gül yüzlü yâri/Ben bir daha buldum illere nisbet,
Severim, kötülük değildir kasdım/Dili bülbül olmuş güllere nisbet (s. 657).
- 41-Ezel kâtipleri tahrir edince/Benim ikbâlîmi kare yazmışlar,
Âşıkı ma'şûka tasvir edince/Beni bir vefâsız yâre yazmışlar (s. 658).
- 42-Yine bahar oldu açıldı güller/Bülbül-i şeydâlar bağlarda gezer,
Bir saçı Leylâ'ya gönül verenler/Elbet Mecnûn olur dağlarda gezer (s. 658).
- 43-Nev-bahar eyyâmı, gönce gül devri/Şeyda bülbül bâğ-ü gülîstan ister,
Murg-ı dil bir yerde karâr eylemez/Gonceler elinden âşiyân ister (s. 659).
- 44-Ordu-yı mihnente, kişver-i gamda/Ben müşirim, sevda müsteşârımdır,
Berk uran sevdâdır sûz-ı sinemde/Bu aşkın nişanı iftiharımdır (s. 659).
- 45-Hâre bend olmuş da bir har-i nâdân/Zu'munca rûtbe-i vâlâ beğenmez,
Hayvanlıktan çıkıp olmadı insan/Hâlbuki ârif-i dâna beğenmez (s. 660).
- 46-Aramızı karlı dağlar alınca/Gayri dost iline gidip gelinmez,
Yahşi himmet gerek râh-ı talebte/Beyhude lâf ile menzil alınmaz (s. 660).

- 47-Şevk-ı hayâlinle hâb arasında/Senin sevdan gelmiş, cana basılmış,
Billur gerdan, tatlı zeban, bal dudak/Tül yaşmak da al yanağı(1)na basılmış (s. 660).
- 48-Cemâlin görenler ey bedr-i münir/Evc-i melâhatin tek mâhı derler,
Yüzünü görenler ey melek sîret/Bir şaha benziyor, ne şahı derler (s. 661).
- 49-Gönül gitmek ister gurbet illere/Ve lâkin bizleri yâr eğlendirir,
Ezelden mâiliz gönce güllere/Bülbül-i şeydâyı zâr eğlendirir (s. 661).
- 50-Gönül sahrasında görüp bir âhû/Fezâ-yı aşkında sayyâd olmuştur,
Neşter-i aşk ile baş kesüp yâhû/Ol neb-i Şîrîn'e Ferhâd olmuştur (s. 662).
- 51-Âlim isen gel ol ilminle âmil/Tarîk-ı Hak'dır bu billâh efendi,
Sakın her dergâha sen olma sâil/Dergâh-ı Mevlâ'dır dergâh efendi (s. 662).
- 52-Bir seher uğradım göl kenarına/Sunam beni gördü, yüzmeye durdu,
Çalındı, çırpındı, çıktı kenara, Elâ gözlerini süzmeye durdu (s. 663).
- 53-Çağrışır bülbüller, gelmiyor bağbân/Hoyrat, dost bağından gül aldı, gitti,
Türlü mihnet ile bir bağ bezettim/Yâri ben besledim, il aldı, gitti (s. 663).
- 54-Sun, sâkî, lâ'linden teşne dillere/Mey veren kandırır mestânesini,
Al kâseyi, sunam, nâzik ellere/Dolaştır mahabbet peymânesini (s. 664).
- 55-Gönül hayli demli câm-ı visâle/Öyle teşnedir kim dimağlar şimdi,
Gel arzu eyleme bâğ-ı cemâle/Senin tek virandır o bağlar şimdi (s. 664).
- 56-Kaşların, a yosmam çekince yayı/Beni sâyesiyle sâyelendirdi,
Düşürdü başıma zıll-i humâyı/Gör, ne devlet ile pâyelendirdi (s. 664).
- 57-Sâki, bir piyâle sun kerem eyle/Düşürdün mahmur-ı mahabbet beni,
Mutrib, başın için, sen de dem eyle/Öyle mest etti kim bu sohbet beni (s. 665).
- 58-Soldu gül, bozuldu gülşen-ü bûstan/Bülbülün gözünde muradı kaldı,
Haraba yüz tuttu bezm-i gülistan/Daha o meclisin ne tadı kaldı (s. 665).
- 59-Kerem kıl ey sâkî, yüz verme bana/Gönül o yüzlerden sorma söz bana,
Sevda illetinden sorma söz bana/O illet bana bir nâr idi, gitti (s. 666).
- 60-Hâtır-ı mahzunum şâdmân eyler/Bî-nevâ gedaya iltifatınız,
Mülk-i tende canâ hayat bahşeder/Cilve-i nâzınız, nezâketiniz (s. 666).
- 61-Bana çok cevretme ey çeşm-i gaddar/Mahzundur bu dil-i nigârım ağlar,
Haberim yetürür o yâre sâbâ/İşitir, nâzenîn dildârım ağlar (s. 667).
- 62-Elâ gözlerine kurban olduğum/Bak ki gönül sana düştü nic(e) olur,
Böyle sevda kul başına gelmesin/Müptelâlık belâsıdır, güç olur (s. 667).

- 63-Başımı düşürdüm sevdâ-yı aşka/Halâs olmaya bir çâre görünmez,
Vücûdum gark oldu deryâ-yı aşka/Âyine-i gamda kare görünmez (s. 668).
- 64-Bunca zaman oldu ey kaşı siyah/Oldu gül yüzüne hasret gözlerim,
Senden gayrısına eylemez nigâh/Günde görse yüz bin suret gözlerim (s. 668).
- 65-Gönül, gurbet ile çıkma/Ya geliniri ya gelinmez,
Her dilbere meyil verme/Ya sevilir ya evilmez (s. 669).
- 66-Bu göçü ordan göçürdüm/O dağ olmaz, bu dağ olsun,
Şeyda, garip bülbül gibi/O bağ olmaz, bu bağ olsun (s. 669).
- 67-Ey sâkî-i sâhib-vefâ/Devret şarâbım bu gece,
Çal mutrib sen de bir havâ/Gör inkılâbım bu gece (s. 670).
- 68-İki kaşları karanın/Âh elinden, vah elinden,
Siyah perçem, mehpârenin/Dâd elinden, vah elinden (s. 671).
- 69-Tutam, yâr elinden tutam/Çıkam dağlara, dağlara,
Olam bir yaralı bülbül/İnem bağlara, bağlara (s. 671).
- 70-Sevdiğimin yaylaları/Pâre pâre duman şimdi,
Sevişmesi bir hoş olur/Ayrılması yaman şimdi (s. 672).
- 71-Ben bir seyyah Arap olsam/Giysem karayı, karayı,
Yitirdim nazlı yârımı/Bulsam arayı, arayı (s. 672).
- 72-Ağalar, gurbetten geldim/Geldim ki cânânım gitmiş,
Bir daha saz almam ele/Salınıp gezenim gitmiş (s. 673).
- 73-Sevdi gönül bir püseri/San'ati terzi güzeli,
Hüsünü bir muhtasarı/Şerk ederek söylemeli (s. 674).

2.4.114 ÂŞIK DERTLÎ (Bolulu)

- 1-Hâl-ü hat rûyunde eylemiş tuğyan/Zaptetmek isterler hüsnün kişveri,
Mülk-i Rûm fethine eylemiş ferman/Çekilmiş taburları Hündû askeri (s. 692).
- 2-Gerçi esb-i nâze suvâr olmuşsun/Ne kaçır, ne kovar, ne tutulursun,
Bir yüze gülücü mekkâr olmuşsun/Ne candan sevilir, ne atılırsın (s. 692).
- 3-Bana olan cefâ senden değildir/Benim kendi bahtım kara sevdiğim,
Sana meyil vermek benden değildir/Gönül düştü nedir çâre sevdiğim (s. 693).
- 4-Yürü gönül yürü dostundan kalma/Dâim hatırını soruver gitsin,
Eski düşman sakın dost olur sanma/Arkasından bıyık buruver gitsin (s. 693).

- 5-Terk-i diyar ettim elvedaya seni/Sevdiğim sağlıkla kal şimdengeru,
Aşkın ile yaktın bu cân-u teni/Ki her dem ağlattın bil şimdengeru (s. 694).
- 6-Sâkıyâ camında nedir bu esrâr/Kıldı bir katresi mestâne beni,
Şarâb-ı lâ'linde ne keyfiyet var/Söyletir efsâne efsâne beni (s. 694).
- 7-Bâd-ı sabâ benim hasb-i hâlimden/Varıp nazlı yâre dedin, ne dedi,
Cünûn-ı aşk ile âşık-ı şeydâ/Geziliyor âvâre dedin, ne dedi (s. 695).
- 8-Yâr neden hazzeder, neden hoşlanır/Bilmem güzel nenin müptelâsıdır,
Gönül gâh söyünür, gâh ateşlenir/Ne çâre çekmeli aşk belâsıdır (s. 695).
- 9-Sevdâ-yı mahbuptan gönül usandı/Güzeller cefadan niçin usanmaz,
Demez ki üftâdem odlara yandı/Hak'tan haya kılmaz, kuldan utanmaz (s. 696).
- 10-Şur(a)da bir yavruya meyil aldıldım/N'ideyim gelmiyor yola anasını,
Bir tercüman gerek hâlim söyleyelim/O zaman derdimden bile anasını (s. 696).
- 11-Şöyle zayıf etti, çille-i aşkın/Gözlere görünmez oldu bu benim,
Düştü iç iklimi gülle-i aşkın/Yıktı, harâb etti burç-u bedenim (s. 697).
- 12-Mürüvvet kılsan a behey bî-vefâ/Aşıklar yolunda hamyâze çekmiş,
Evrâk-ı hüsnüne Vâcib Te'âlâ/Riste-i canımdan şîrâze çekmiş (s. 697).
- 13-Âşık olan gezer gurbet illeri/Böyledir mürşidden icâzetimiz,
Sıdk ile tutmuşuz tevvekkül bâbın/Gün begün artmakta kemâlâtımız (s. 698).
- 14-Gonce üsküftendi gülşen dolandı/Gül kadrin bülbül-i şeydâya sorun,
Saltanat-ı şitâ odlara yandı/Murglar zârını sahrâya sorun (s. 698).
- 15-Çıkarma sevdiğim kenâr-ı festen/Açmasın sinemde yâre perçemin,
Kesti beni tâb-ü derman, nefesten/Eylemez derdime çâre perçemin (s. 699).
- 16-Çekmiş keşidesin vurmuş okların/Almışlar sinemi nişan kaşların,
Hânümânın harâb etti çokların/Verdi her gönlüne nişan kaşların (s. 699).
- 17-Yağma edip akl-ü fikrimiz aldı/Bir nâzik edalı elvanlı güzel,
Yeni baştan bizi sevdaya saldı/Ahû gözlü, bir ak gerdanlı güzel (s. 700).
- 18-Bahar seli gibi dağlar başında/Gör nice torlandımı nice bulandım,
Bir dâr-ı şifadan boşanmış gibi/Sürüyüp zinciri hayli dolandım (s. 700).
- 19-Aşk ehline derman sordum âlemde/Ne Eflâtun bilir, ne Lokman yazar,
Erbâb-ı aşk olan kalır matemde/Anlarım ahvâlin perişan yazar (s. 701).
- 20-Bakıp rahmeylemez çeşmim yaşına/Durmaz cefâ eder nev-civan bize,
Böyle derd vermesin kullar başına/Çün ezerli vermiş Lâmekân bize (s. 702).

- 21-Bin pend-ü nasihat eyledim sana/Gönül düşme dedim bî-vefâlara,
Sen gûş-ı huşunu vermedin bana/Uğrattın başını bin belâlara (s. 702).
- 22-Hicranınla uyku girmez gözüme/Bî-devlet ser ister yâr kucağını,
Değmiş bâd-ı sabâ perişan etmiş/Deste deste duran zülfün bağını (s. 703).
- 23-Şâirlik dâvasını sürme ey gönül/Huzûr-ı devlete âkılâne var,
Benlik kapısından girme ey gönül/Bûs-eyle damanın dervişâne (s. 703).
- 24-Baş keser kaddine servi gülşende/Hey kameti bâlâ seni görünce,
Güller girye eder, gönceler hande/Ey ruhleri hamrâ seni görünce (s. 704).
- 25-Cemâl'n görünce ey gül-i rân'nâ/Vücûdum şehrine düştü velvele,
Hasret-i hecrinle çekerim sevdâ/Sanki dil mülküne düştü zelzele (s. 704).
- 26-Dün gece seyrimde aşk pazarında/Gördüm cânân ile câna değış var,
Bir zaman meksettim kırklar dârında/Ne buldan geç dediler, ne bir alış var (s. 705).
- 27-Hatırlayıp sorar m(ı)ola hâlimden/Kirpikleri kara, kalem kaşlı yâr,
Zıkr-ü fikri gitmez benim dilimden/Anadan gülmedik garip başlı yâr (s. 705).
- 28-Harâba kul olduk bezm-i Âdem'de/Âbâd olsak da bir, olmasak da bir,
Düştük çâre nedir dâme âlemde/Âzâd olsak da bir, olmasak da bir (s. 706).
- 29-Şarâb-ı lâlinin lezzeti dilber/Ne Ab-ı kevser'de, ne Zemzem'de var,
Mûcize enfâsın ey verd-i ahmer/Ne mesîhâ'da var, ne Meryem'de var (s. 706).
- 30-Bir yere cem'olmuş beş-on âşıklar/Biribirleriyle meydan ederler,
Dönmez ikrarından kavle sâdıklar/Mahabbet sırrını pinhân ederler (s. 707).
- 31-Âşıkları diyar diyar gezdiren/Başta siyah perçem-(i) perişanıdır,
Kemâl-i mahubluk hatmolmuş sende/Hâllerin Yûsuf'tan bir nişanıdır (s. 707).
- 32-Sefîne-i kalbin engine salma/Aşk bahrinde rüzgâr eser demişler,
Gark olup girdâb-ı mihnette dalma/Gemisin kurtarmak hüner demişler (s. 708).
- 33-Sâki sunma bize mey-i engûru/Canlar câm-ı pîr-i mugandan kanık,
Dost ilinden düştük gurbet illere/Hecr ile gözlerim kana bulanık (s. 708).
- 34-Bir zamanlar gezdim sulb-i pederde/Kereme uğradım kâna yetiştim,
Bir zaman meksettim rahm-i mâderde/Vücûd hâsıl ettim cana yetiştim (s. 709).
- 35-Girdâb-ı mihnette kapandın kaldın/Vermedin bir yandan ses, kara bahtım,
Anladım gafilsin uykuya daldın/Deli poyraz gibi es, kara bahtım (s. 709).
- 36-Ben senin aslından aldım haberi/Âşıklık bilmezsin, densizlenirsin,
Nafile söylenip üste eş'arı/Geçip üst yanlara şehbazlanırsın (s. 710).

- 37-Şarâb-ı ledün'den içelden beri/Ayılmadım gitti mestânesiyim,
Bî-hûş olup candan geçelden beri/Serseri gezerim efsanesiyim (s. 710).
- 38-Minnet eyledikçe aksine döner/Etmeyelim çarh-ı devrâna minnet,
Geceler mahabet şem'ası yanar/Hacet değil mâh-ı tabana minnet (s. 711).
- 39-Makbûl-ü mergûb-ı Mevlâ olursun/Aşk ile dökersen eğer kanla yaş,
Giderek arif-i dâna olursun/Tevekkülde karar edersen kardaş (s. 712).
- 40-Bâb-ı ihsanından inayet eyle/Karışma her bir eşyaya beni,
Bakma isyanıma merhamet eyle/Ulaştır memzil-i âlâ'ya beni (s. 712).
- 41-Hamdilil'lâh esti nesim yelleri/Gitti şitâ geldi fasl-ı Nevbahar,
Zümür-rüd-renk oldu çemen illeri/Şukûfeyle tezyin oldu her diyar (s. 712).
- 42-Kirâmen kâtibin hâme-i Kudret/Yazmış alnımıza kara yazılar,
Bir taraftan gurbet, derd ile mihnet/Âh ettikçe yaralarım sızlar (s. 713).
- 43-Hitâb-ı Elest'de, bezm-i ezelde/Sadâkatle ikrar verenlerdeniz,
Gönül gezdirmeyiz gayri güzelde/Biz, Ccmâlu'llâh'ı görenlerdeniz (s. 713-714).
- 44-Sanma sofî bizim rûzemiz yoktur/Ramazan-ı aşkın sıyâmı'yız biz,
Söyletme derûnda derdimiz çoktur/Dertte noksan değil, tamamıyız biz (s. 714).
- 45-Vakti mürur eder harâb ehlinin/'Meded senden ey şah, ey şah!' diyerek,
Recâ halvetinde, niyaz babında/Geçti ömrüm 'eyvah, eyvah' diyerek (s. 714).
- 46-Nurdan mı yaratmış seni yaradan/Afet-i devrânım, sen safâ geldin,
Ayırdılar beni kaşı karadan/Zülfü perişanım sen safâ geldin (s. 715).
- 47-Nahnü kasemnâ'da taksimde Mevlâ/Bu noksan kısmeti bana mı verdin,
Âleme safâlar eyledin atâ/Derd ile mihneti bana mı verdin (s. 715).
- 48-Ayaklar altında bıraktı sersem/Her baktıkça senin âhû gözlerin,
Düşer ser-pençe-i aşkına âlem/Süzüldükçe keman-ebrû gözlerin (s. 716).
- 49-Ervâh-ı ezelde, evvelki safda/Elest hitabında- ben belâ dedim,
Koyma beni anâsırda, hilâfda/Canım cemâline mübtelâ dedim (s. 716).
- 50-Gönül ziya dursun gam zulmetinde/Kalk, aydınlık bir mekâna var yürü,
Bağlanma münkirin bed mihnetinde/Himmet ehli bir sultana var yürü (s. 717).
- 51-Derd bî-hesab iken sıfırda kaldı/Bin derdi tarhetti bire ulaştı,
O bir derd cihanı gümâna saldı/Gerçi birdir amma bine bulaştı (s. 717-718).
- 52-Gülşen-i dehr içre gezme serseri/Sonra düşürürler tuzağa seni
Ne belâ çekmiştir sefil pederi/Getirinceye dek bu çağa seni (s. 718).

- 53-Anâsır gömleğin giymezen evvel/Âzâde başıma hünkâr idim ben,
Yemekten içmekten münezzeh idim/Manzar-ı Mevlâ'da envâr idim ben (s. 719).
- 54-Telli sazdır bunun adı/Ne âyet dinler, ne kadı,
Bunu çalan anlar kendi/Şeytan bunun neresinde (s. 720).
- 55-Hav(a)landın mı telli turnam/Uçup gitme yele karşı,
Zülûflerin tel tel olmuş/Döküp gitme ile karşı (s. 721).
- 56-Medhine meddah olalım/Husrevi hûban güzele,
Vasfına sözler bulalım/Dinleye, yârân güzele (s. 722).
- 57-Yâri bil, ağıyârı bil, aklın başında yâr iken,
Fevt-i fırsat eyleme, fırsat yedinde var iken(s. 724).
- 58-İkbâle zeval erse ne var, sende kemâl var,
Mağrûr-ı kemâl olma ki ardınca zevâl var (s. 724).
- 59-Getir sâki mey-i engûru el tutmaz, ayak tutmaz,
Anı zâhid yasak ettiyse aşk ehli yasak tutmaz (s. 725).
- 60-Ok gibi hûblar beni yaydan yabâna attılar,
Bilmediler kadrime ehven bahaya sattılar (s. 725).
- 61-Kande görsem nâzenîn gec ged nigâh eyler bana,
Taht-ı zülfe gizleyip veçhin siyah eyler bana (s. 726).

2.5. Pertev Naili Boratav; Halil Vedat Fıratlı, İzahlı Halk Şiiri Antolojisi⁶

2.5.1 BAHŞÎ (16. Yüzyıl)

1-Sultan Selim cülûsunda/Salâ dedi de yürüdü,
Gidelim Mısır'a doğru/Yola dedi de yürüdü (s. 75).

2.5.2 USÛLÎ (16. Yüzyıl)

Usûlî, 16. yüzyıl ozanlarından. Doğum yılı bilinmeyip, 1534'te ya da 1538'de öldüğü sanılmaktadır. Rumeli'de Vardar Yenicesi denilen kasabada yetişmiştir.

1-Gönül geç olmaz havâdan/Gel gurbete gidelim gel,
Uçur kuşu bu yuvadan/Gel gurbete gidelim gel (s. 76).
2-Yarenler ecel gelmeden/Gözümüz toprak dolmadan,
Felek bizden öc almadan/Hele biz bir dem sürelim (s. 77).

2.5.3 HÜSEYNÎ (17. Yüzyıl)

Hüseyinî'nin, 17. yüzyılda yaşadığı tahmin edilmiştir. Alevî-Bektaşî edebiyatının sevilen ozanlarından olup yaşamıyla ilgili ayrıntılı bilgi yoktur.

1-Şunda bir dilberin sallanışında/Serviye benzettim dallar içinde,
Derya kenarında ırmak yüzünde/Turnaya benzettim göller içinde (s. 78).

2.5.4 HAYÂLÎ (16. Yüzyıl)

1-Turnam gider olsan bizim illere/Vezir Ardahan'dan göçtü diyesin,
Karşı geldi Kızılbaşın Hanları/Çıldır'da da döğüş oldu diyesin (s. 79).
2-Leylâm gelir deyü yollar gözlerim/Gelmedi gözümde kaldı hayali,
Gizli sırrım beyan etmem gizlerim/Serimi sevdâyı saldı hayali (s. 80).

2.5.5 KÖROĞLU (16. Yüzyıl)

1-Osman Paşa eydür devletli Hünkâr/İnşallah Sultanım Şirvan bizimdir,
Sen himmet eyle inayet Allah'tan/Mürvet Ali'nindir meydan bizimdir (s. 81).
2-Osman Paşa Tebriz'de ölür olunca/Malım teslim eylen Sultan Murad'a,
Biri birin buldu arşın yüzünde/Zarım teslim eylen Sultan Murad'a (s. 82).

⁶ Pertev Naili Boratav; Halil Vedat Fıratlı, İzahlı Halk Şiiri Antolojisi (1943). Tarih Vakfı Yayınları, İstanbul: 2000 ss. 267. Pertev Naili Boratav ve Halil Vedat Fıratlı, bu eseri 1943 yılında oluşturmuştur. Tezimize ise eserin 2004 yılında yayımlanan baskısı alınmıştır. Şiirlerin ilk dördüklerindeki sayfa numaraları bu basıma aittir.

2.5.6 ÖKSÜZ DEDE (16. Yüzyıl)

- 1-Misâl-i cennettir evvel baharı/Açılır kırmızı gülü Tuna'nın,
Öter bülbülleri leyl ü nehari/Eser bâd-ı saba yeli Turna'nın (s. 83).
- 2-Be bu söyleyen dil kudret dilidir/Cümle yaradılmış Hakkın kuludur,
Beylere armağan Şah'ın gülüdür/İmirzamı hoşça tutun ağalar (s. 84).
- 3-Gül budanmış dal dal olmuş/Menekşesi yol yol olmuş/Siyah zülfün tel tel olmuş,
Biz şu yerlerden gideli/Gurbet illere düşeli (s. 85).
- 4-Dağlar yârimi gördün mü/Pâyine yüzler sürdün mü,
Güzel hatırın sordun mu/Mecnunu çok güzel dağlar (s. 85).
- 5-Terk eyleyip vatanını ilini/Hani bizim şunda gelenlerimiz,
Arıyalım biz onları bulalım/Hani dostlarımız yarenlerimiz (s. 86).

2.5.7 KUL MEHMET (16. Yüzyıl)

- 1-Be yarenler yine evvel bahardır/Bülbül intizarlık kılar durmayıp,
Kuşlar ahenk edip çığırışıp öter/Kalbin kasavetin siler durmayıp (s. 87).
- 2-Bunca demdir hasretliğin çekerim/Gel sevdiğim geld' ayrılık günleri,
Gözlerimden kanlı yaşlar dökerim/Sil sevdiğim geld' ayrılık günleri (s. 88).
- 3-Yavrum kuzum seni aldırdım elden/Kuzum kuzum der de meler bir koyun,
Usandım da bezdim bu tatlı candan/Kuzum der de meler bir koyun (Boratav-Fıratlı, 2000, s. 88).

2.5.8 KUL DEVECİ (17. Yüzyıl)

- 1-Alaylar bağlandı Murad Paşa'ya/Bayraklar açtığın seyran eyledim,
Geldi çarkalandı Kalenderoğlu/Bozulup kaçtığın seyran eyledim (s. 90).

2.5.9 GAZİ ÂŞİK HASAN (Tamaşvarlı)

- 1-Ne çeker kulların serhad ilinde/Bilinmez Hünkârım görülmeyince,
Bunca memleketin kâfir elinde/Kaldı inanmadın ayrılmayınca (s. 91).
- 2-Eşrefoğlu al haberi/Bahçe biziz gül bizdedir,
Biz de Mevlânın kuluyuz/Yetmiş iki dil bizdedir (91).
- 3-Senin yazın kışa benzer/Bir sevdalı başa benzer/Çok içmiş sarhoşa benzer,
Duman eksilmeyen dağlar/A dağlar ah ulu dağlar/Eşinden ayrılan dağlar (s. 92).

2.5.10 ÂŞIK (17. Yüzyıl)

- 1-Ulu ulu kervan geçmiş/Yollar gibi inilerim,
Karlı karlı dağlar aşan/Seller gibi inilerim (s. 94).
- 2-Girit defteri irsal olundu/Hâk-i izzetine bil Padişahım,
Venedik Kırallı âh edip ağlar/Sen gül gibi açıl gül Padişahım (s. 95).
- 3-Ağalar beyler zülüm değil mi bize/Demirden yayımız çekilmez oldu,
Kanlar da saçarlar yaralı dağlar/Gözlerimiz kandan açılmaz oldu (s. 95).
- 4-Yüce dağlar duman olmaz/Çeşmim yaşı revan olmaz,
Değme kişiye kul olmaz/Ben gönlümü bilmez miyim (s. 96).
- 5-Be güzel senin derdinden/Dün ü gezer ağlarım,
Ah eyleyip inleyüben/Göz yaşı döker ağlarım (s. 96).
- 6-A sultanım düşman gözü kör olsun/Gel seninle dolaşalım dağları,
Bunda kalan rakiplere yer olsun/Gel seninle dolaşalım dağları (s. 97).
- 7-Sabah sabah esen bahar yelleri/Benim sevdiğime benden aşk eyle,
Irmak olur akar çeşmim selleri/Benim sevdiğime benden aşk eyle (s. 97).
- 8-İl diline bakıp nefsin incitme/İl dili yamandır hey kara gözlüm,
Bana türlü türlü cefalar etme/Ayrılık hemendir hey kara gözlüm (s. 98).
- 9-Dünyayı gezdim dolaştım/Ayrılık gibi derd olmaz,
Tatlı canımdan usandım/Ayrılık gibi derd olmaz (s. 98).

2.5.11 KÂTİBÎ (17. Yüzyıl)

- 1-Ah meded Allahım sendedir meded/Aklım alındığı yerlere geldim,
Muhabbet kaniyle karışıp taşıp/Sinem delindiği yerlere geldim (s. 100).
- 2-Kış eyyamı gidip bahar gelince/Açılır gafletten gözü dağların,
Donanır zeyn olur gonca gülleri/Bülbüllere geçmez nazı dağların (s. 100).
- 3-İşte gider olduk senden/Kal indi Bağdat çölleri,
Melâmet namesin benden/Al indi Bağdat çölleri (s. 101).
- 4-Havâ vü hevesten kaçmak isterim/Beni bana komaz divane gönül,
Geceyi gündüzden seçmek isterim/Beni buna komaz divane gönül (s. 102).
- 5-Gönül aşk atına bineldenberi/Muhabbet menzilin alagelmıştır,
Pervane veş şem'a yanaldanberi/Benzimiz sararıp solagelmıştır (s. 102).
- 6-Gurbet ile düştü yolum/Ağlayıp gezer yürürüm,
Efkâr ile deli gönlüm/Dağlayıp gezer yürürüm (s. 103).

2.5.12 KAYIKÇI KUL MUSTAFA (17. Yüzyıl)

- 1-Hazret'i Eyub'da kılıç kuşandı/Gittiği yollara kumaş döşendi,
Kızılbaş da korktu kendi uşandı/Sultan Murad geldi açılın dağlar (s. 104).
- 2-İptida Bağdat'a sefer olanda/Atladı hendeği geçti Genç Osman,
Vuruldu sancaktar kaptı sancağı/İletti beden dikti Genç Osman (s. 104).
- 3-Burcumuz evliya serhad bekleriz/Padişahın doğru kulları bizd' olur,
Ter kübeylân atlar biz de besleriz/Alaylar bozucu erler bizd' olur (s. 105).
- 4- Yücesi dumanlı boralı dağlar/İncitmen sunamı yol verin gitsin,
Eyyam-ı Şitâda bahar erişsin/Elime bir deste gül verin gitsin (s. 106).
- 5-Eğer sorarsan halimden/Bir cansız ölüyüm şimdi,
Aldayıp gönlüm alaldan/Divane deliyim şimdi (s. 106).

2.5.13 KULOĞLU (17. Yüzyıl)

- 1-Âlemde doğru dost yoktur/Dedikleri gerçek imiş,
Kulunu saklayan haktır/Dedikleri gerçek imiş (s. 107).
- 2-Sultan Murad eydür şimdi zamâne/Bana da kalmadı beyler elvedâ,
Büküldü kametim döndü kemana/Gazip seyrettiğim iller elvedâ (s. 107).

2.5.14 KARACAOĞLAN

- 1-Bana kara diyen dilber/Gözlerin kara değil mi,
Yüzünü sevdiren gelin/Kaşların kara değil mi (s. 109).
- 2-İncecikten bir kar yağar/Tozar Elif Elif diye,
Deli gönül abdal olmuş/Gezer Elif Elif diye (s. 110).
- 3-Çıktım yükseğine baktım/Konup göçen ilin gördüm,
Pazarın seyrana durdum/Antakya'nın şarın gördüm (s. 111).
- 4-Ala gözlü nazlı dilber/Sen d'olasın benim gibi,
Zülfün sökük boynun bükük/Sen d'olasın benim gibi (s. 112).
- 5-İzin ver hey ağam ben de gideyim/Ah çekip de arkam sıra ağlar var,
Bakarım bakarım sılam görünmez/Aramızda yıkılası dağlar var (s. 112).
- 6-Gönül ne gezersin sarp kayalarda/İniver aşağı yola gidelim,
Bir güzel sevmeyle gönül eğlenmez/Güzeli çok olan ile gidelim (s. 113).
- 7-Hey ağalar böyle m'olur/Hâli yârden ayrılanın,
İner ummana dökülür/Seli yârden ayrılanın (s. 113).

- 8-Yüce dağlar kararıp pusarsın/Aştı derler nazlı yâri başından,
Oturmuş derdime dert mi katarsın/Âlem sele gitti gözüüm yaşımdan (s. 114).
- 9-Çıktım ucasına seyran eyledim/Dost ile gezdiğim yerler perişan,
Bir başıma olsam gam çekmez idim/Bir ben değil bütün iller perişan (s. 114).
- 10-Çukurova bayramlığın giyerken/Çıplaklığın üzerinden soyarken,
Şubat ayı kış yelini koğarken/Cennet demek sana yakışır dağlar (s. 115).
- 11-Nedendir de kömür gözlüm nedendir/Şu geceki benim uyumadığım,
Çetin derler ayrılığın derdini/Ayrılık derdine doyamadığım (s. 115).
- 12-Hazır ol vaktine Nemse Kırallı/Yer götürmez asker ile geliyor,
Patriklerin inmiş tahttan diyorlar/Bir Halife kalmış o da geliyor (s. 116).
- 13-Ak kuğular sökün etti yurdundan/Köçyiğitler yatamıyor derdinden,
Sabah yatamıyor derdinden/Saydım altı güzel indi pınara (s. 117).
- 14-Çıktım seyreyledim Niğde'yi Bor'u/Acep gezsem ala gözlüm var m'ola,
Güzeller durağı Tokat Engürü/Acep gezsem ala gözlüm var m'ola (s. 117).

2.5.15 GEVHERÎ (17. Yüzyıl)

- 1-Hey ağalar zaman azdı/Düşmüşe ile üşür oldu,
Küllükte sürünen eşek/Cins atla yarışır oldu (s. 119).
- 2-Gönlümüz bağlandı zülfün teline/Alınmaz gözleri mestim alınmaz,
Sencileyin cevredici kuluna/Bulunmaz gözleri mestim bulunmaz (119).
- 3-Ben âşıkım deyü lâf urma bülbül/Hayran u sergerdan olduğun var mı,
Naz edip açılmaz dersin gonca gül/Hiç mâil-i insan olduğun var mı (s. 120).
- 4-Bir gün Mecnun olup çıkar giderim/Bize dağlar olsun il deyü deyü,
Kayalar başımı mesken ederim/Mecnun olup gezem bel deyü deyü (a.g.e., 120).
- 5-Âh elinden zülfü kemendim benim/Müjen urdu sinem yaralandı gel,
N'eyleyim n'ışleyim unulmaz derdim/Dilber gam başımdan aralandı gel (s. 121).
- 6-Bâd-ı saba efendime gidersen/Ol güneş yüzlüye var selâm eyle,
Sevap kazanırsın hizmet edersen/Aman karşısında dur selâm eyle (s. 121).
- 7-Ala gözlü nazlı dilber/Seni kandan sakınırım,
Kandan değil hey efendim/Seni candan sakınırım (s. 122).

2.5.16 ÂŞIK ÖMER (17. Yüzyıl)

- 1-Kurulalı neler çekmiş/Yalan dünyaya sorsana,
Nice bin türlü kan etmiş/Akan deryaya sorsana (s. 123).
- 2-Gam yükleri ile yükümüz tuttuk/Hicran katarının kervanınız biz,
Feleğin ağusun aşında bulduk/Mihnet tekkesinin mihmanınız biz (s. 124).
- 3-Çün garip garip ötersin/Yahşi söyler dilin bülbül,
Âşıklara dert katarsın/Açıldıkça gülün bülbül (s. 124).
- 4-Şu karşıdan gelen dilber/Gelir amma neden sonra,
Bir selâma nâil oldum/Verir amma neden sonra (s. 125).
- 5-Gel dilberim kan eyleme/Seni kandan sakınırım,
Doğan aydan esen yelden/Seni günden sakınırım (s. 125).

2.5.17 ÇIRPANLI (16. Yüzyıl)

- 1-Gazi Murad Reis'ten haber soranlar/Vardır bahadırı yarar delisi,
Her kande bû desek gelir yetişir/..... (s. 126).

2.5.18 GEDA MUSLÎ (16.-17. Yüzyıl)

- 1-İspanya Cezayir'e haber göndermiş/Komazam olumu alırım demiş,
Eğer vermezlerse kıyamete dek/Ben de bu derd ile ölürüm demiş (s. 127).
- 2-Gör imdi ne demiş Cezayirli de/Vermeziz oğlunu bilmiş ol sen de,
Biz onu gönderdik Sultan Ahmed'e/Kara haberin alış ol sen de (s. 127).
- 3-Bahar eyyamı erdi de/Şâd oluban güldü dağlar,
Şirine gönül verdi de/Ferhad seni deldi dağlar (s. 128).

2.5.19 BENLÎ ALÎ (17. Yüzyıl)

- 1-Padişahım Cezayir'in/Yarar arslan yatağıdır,
Zav(i)yesidir Resûl'ün/Gerçek erler otağıdır (s. 128).

2.5.20 HAMZA (Kara Hamza-18. Yüzyıl)

- 1-Gelin ey gaziler hayra yoralım/Dün gece gördüğüm kara düşleri,
Gezdim seyreyledim tâ Kaf'tan Kaf'a/Lâlû yakut mercan yatar taşları (a.g.e., 132).

2.5.21 NAKDÎ (18. Yüzyıl)

- 1-Yedi kıral düştü senin kaskına/Gaflet uykusundan uyan Cezayir,
Donanmalar tâyin oldu üstüne/Hazır ol vaktine dayan Cezayir (s. 133).
- 2-Mağrib İlleri'nden ey Şâh-ı âlem/Sultan Cezayir'den haberin var mı,
Sahavet madeni ey cûd u kerem/Sultan Cezayir'den haberin var mı (s. 133).

2.5.22 EMRAH (Erzurumlu)

- 1-El çek tabib el çek yaram üstünden/Sen benim derdime deva bilmezsin,
Sen nasıl tabıbsın yoktur ilâcın/Yaram yürekdedir sarabilmezsin (s. 135).
- 2-Gönül gurbet ile varma/Ya gelinir ya gelinmez,
Her dilbere meyil verme/Ya sevilir ya sevilmez (s. 135).
- 3-Aramızı karlı dağlar alınca/Gayri dost iline gidip gelinmez,
Gayri dost iline gidip gelinmez/Beyhude lâf ile menzil alınmaz (s. 136).
- 4-Ben beyan edeyim derd-i derunum/Sen dinle ey şâh-ı levendim,
Zülfünün telinden elim çekmezem/Çekilse destinle kemendim benim (s. 136).
- 5-Yine bahar oldu açıldı güller/Bülbülü Şeydalar bağlarda gezer,
Bir saçı Leylâya gönül verenler/Elbet Mecnun olur dağlarda gezer (s. 137).
- 6-Ben bir seyyah arap olsam/Giysem karayı karayı,
Yitirdim nazlı yârimi/Bulsam arayı arayı (s. 137).
- 7-Tutam yâr elinden tutam/Çıkam dağlara dağlara,
Olam bir yaralı bülbül/İnem bağlara bağlara (s. 138).

2.5.23 DERTLÎ (Bolulu)

- 1-Telli sazdır bunun adı/Ne ayet dinler ne kadı,
Bunu çalan anlar kendi/Şeytan bunun neresinde (s. 139).
- 2-Girdâb-ı mihnette kapandım kaldım/Vermedin bir yandan ses kara bahtım,
Anladın gafilim uykuya daldım/Deli poyraz gibi es kara bahtım (s. 140).
- 3-Gerçi esb-i naza süvar olmuşsun/Ne kaçır ne kovar ne tutulursun,
Bir yüze gülücü mekkâr olmuşsun/Ne candan sevilir ne atılırsın (s. 140).
- 4-“Nahnü kassemnâ” da taksimde Mevlâ/Bu noksan kısmeti bana mı verdin,
Âleme safalar eyledin atâ/Derd ile mihneti bana mı verdin (s. 140).
- 5-Bahar seli gibi dağlar başında/Gör nice duruldum nice bulandım,
Bir darüşşifadan boşanmış gibi/Sürüyüp zinciri hayli dolandım (s. 141).

2.5.24 ZİHNÎ (Bayburtlu)

- 1-Vardım ki yurdundan ayak götürmüş/Yavru gitmiş ıssız kalmış otağı,
Camlar şikest olmuş meyler dökülmüş/Sâkîler meclisten çekmiş ayağı (s. 142).

2.5.25 SEYRÂNÎ (Everekli)

- 1-Ne hikmettir şu dünyaya/Gelen ağlar giden ağlar,
Soralım yoksula baya/Aslı nedir neden ağlar (s. 143).
- 2-Kaçan validemi rüyada görsem/Kan ağlar gözleri yaşlı görünür,
Bize edenlerin defterin dürsem/Ejder olmuş yedi başlı görünür (143).
- 3-Gönül bir boyadan rengin alındı/Her boyaya tavus dalıyor,
Cehennem nârına hacet kalmadı/Aşk oldu içimde daim yanıyor (s. 144).
- 4-Mahkemede meclisi icad olduğu/Çeşme-i rüşvetinden akmaklığında,
Kaza belâ ile âlem dolduğu/Kazların kadıya uçmaklığından (s. 144).
- 5-Muhabbet küpünün olsam şarabı/Yâr beni doldurup içer mi bilmem,
Mamur olmak için gönül harabı/Bir mimar eline geçer mi bilmem (s. 145).
- 6-Eski libas gibi âşıkın gönlü/Söküldükten sonra dikilmez imiş,
Güzel sever isen gerdanı benli/Her güzelin kahrı çekilmez imiş (s. 145).
- 7-Pintinin dik kulaklısı/Boynu yoğun eşek olur,
Pek mülâyim yolaklısı/Sanma tunçtan gevşek olur (s. 145).
- 8-Gönül serden geçer yârdan geçemez/Bağlanmış ikrara kavi özlüyüm,
Her sözüm dinliyen özüm seçemez/Sırat köprüsünden ince sözlüyüm (s. 146).

2.5.26 DADALOĞLU (19. Yüzyıl)

- 1-Dumanlıdır Aladağ'ın alanı/Ortasında sarı çiçek savranı,
Yiğit durağı da aslan yatağı/Dilberleri hep de böyle ola mı (s. 147).
- 2-Kalktı göç eyledi Avşar illeri/Ağır ağır giden iller bizimdir,
Arap atlar yakın eyler ırağı/Yüce dağdan aşan yollar bizimdir (s. 148).
- 3-İlgıt ılgıt seher yeli esiyor/Gâvur Dağları'nın başı dumanlı,
Gönül binmiş aşk atına aşıyor/Bire beyler cünunluğun zaman' mı (s. 148).
- 4-Mağara çölünde kavga kuruldu/Öttü tüfek davulbazlar vuruldu,
Duydum Bozoklu'nun beli kırıldı/Bin atlıya yamaç onu beylerin (s. 149).
- 5-Bereket var toprağında taşında/Kırık kırık eser yelin Binboğa,
Seyfilerin döner yanbaşında/Fariz avcı ister yerin Binboğa (s. 150).

- 6-Dinden ağarlar birem birem söyleyim/Arşı çarşı gider yolun var dağlar,
Kamalıklı kar'ardıçlı sekiler/Selvili söğütlü şarın var dağlar (s. 150).
- 7-Yürü yiğit yoliye yürü/Ağustosta erir dağların karı,
Gayet güzel olsa yiğidin yâri/O yiğit yanına nazınan gelir (s. 151).
- 8-Şu yalan dünyaya geldim geleli/Severim kır atı bir de güzeli,
Değip on beşime kendim bileli/Severim kır atı bir de güzeli (s. 152).
- 9-Çıktım yücesine seyran eyledim/Cebel önü çayır çimen görünür,
Bir firkat geldi de çoştum ağladım/Al yeşil bahçeli Kaman görünür (s. 152).
- 10-Yine tuttu Gâvur Dağ boranı/Hançer vurup acarladın yaramı,
Sana derim Mıstık Paşa öreni/İçindeki bunca Beyler nic'oldu (s. 153).
- 11-Cerit Rakıyi'den sökün eyledi/Bir fikat geldi de serime doğru,
Altı arab Avşar Beyleri/Çek atın başını Urum'a doğru (s. 154).

2.5.27 DELİ BORAN (19. Yüzyıl)

- 1-Çıktım yücesine baktım/Baktım Mumbuç illerine,
Eğbez eğbez evler konar/Yücesine bellerine (s. 156).
- 2-Haydi bire deli gönül/Alevden mi dışın senin,
Haydi bire deli gönül/Alafıcık işin senin (s. 157).

2.5.28 RUHSÂTÎ (Deliktaşlı)

- 1-Perişan halim göre mi geldin/Gel bizim bahçede şakı bülbülüm
Görelim dünyada dertli kim imiş/Aşkın kitabını oku bülbülüm (s. 158).
- 2-Vardım nazlı yârin ziyaretine/Dedim kalk gidelim dedi varamam,
Dedim bu kadar mı vazgeldin benden/Dedi vazgelmedim ama varamam (s. 158).
- 3-Gene bahar geldi bülbül sesinden/Seda verip seslendin mi yaylalar,
Çevre yanın lâle sümbül bürümüş/Gelin olup süslendin mi yaylalar (s. 159).

2.5.29 SÜMMÂNÎ (Erzurumlu)

- 1-Şu karşıki yüce dağlar/Acep bizim dağlar m'ola,
Kara yaşlı benim anam/Oğul der de ağlar m'ola (s. 160).
- 2-Ko desinler ateşin yok közün yok/Dahi yâre yalvaracak yüzüm yok,
Yoklarım kendimi bir kem sözüm yok/Yâre şekva etmiş rûzigâr beni (s. 160).

2.5.30 CELÂLÎ (Bayburtlu)

- 1-Yurt yuva kıldığın tenli mereği/Düzüp kotardığın tepir eleği,
Şu kavdan yaptığın tecir tereği/Dîvan-ı Bâri'ye yadigâr götür (s. 162).
- 2-Karşı yatan ulu dağlar/Kar kusar bellerin senin,
Yazın kışın belli olmaz/Sert eser yellerin senin (s. 163).
- 3-Çekmiş gam kervanın yük tutmuş Leylâ/Gözüne aldırılmış pek ırakları,
Vardım ki oturmuş hicran köşküne/Dağıtmış başımdan hep ırakları (s. 163).
- 4-Göçümü kaldırdım yurttan/Gelen ağlar geçen ağlar,
Elbet bir devasız dertten/Dolam göz bir zaman ağlar (s. 164).

2.5.31 MESLEKÎ (Kangallı)

- 1-Azrail serime çöktüğü zaman/Kırılır kanadım kol yavaş yavaş,
Mevlâm nasib etsin din ile iman/Akar gözlerimden sel yavaş yavaş (a.g.e., 165).
- 2-Ayrılık bâdesin tatlı mı sandın/Ne tez tebdil olmuş çimenin dağlar,
Bu güzellik geçer sana da kalmaz/Daha neye bağlı gümanın dağlar (s. 165).

2.5.32 HIFZÎ (Kağızmanlı)

Hıfzî, 1893 yılında Kars'ın Kağızman ilçesinde doğmuştur. 1918 yılında Ermeni kuvvetleri tarafından öldürülmüştür. Asıl adı Recep'tir.

- 1-Sefil baykuş ne gezersin bu yerde/Yok mudur vatanın illerin hani,
Küsmüş müsün vatanın selâmımı almadın/Şeyda bülbül şirin dillerin hani (s. 167).
- 2-Emmi zade küsmemişem ben senden/Ölüm lâl eyledi dillerim yoktur,
Ölüm lâl eyledi büktü belimi/Kalkamam ayağa hallerim yoktur (s. 169).
- 3-Dertli firkatli hasretli/Na'ralar ishak kuşları,
Nedir suçum yüz bin yerden/Yaralar ishak kuşları (s. 170).

2.5.33 ALÎ COŞKUN (Âşık Huzûrî)

Ali Coşkun, 1885-1887 yılları arasında Artvin'in Yusufeli ilçesine bağlı Zor köyünde doğmuştur. 1951-1957 yılları arasında vefat etmiştir.

- 1-Yeni bir destanı eyledim ical/Dinleyen ahaba yadigârım var,
Mahzun gönülleri etmek için şâd/Ağlarım sızlarım ah u zârım var (s. 172).

2.5.34 SABİT YALÇIN ATAMAN (Âşık Müdâmî)

Sabit Yalçın Ataman, 1918 yılında Kars'ın Poshof kazasına bağlı Varızna (Demirdöver) köyünde doğmuştur. 08 Kasım 1668 tarihinde vefat etmiştir.

1-Kan ağlar gözlerim hicran elinden/Döker tane tane Atatürk.,

Bizi sen kurtardın düşman elinden/Dünyaya değerdi başın Atatürk (s. 175).

2.5.35 VEYSEL ŞATIROĞLU (Âşık Veysel)

Veysel Şatıroğlu, 1894 yılında Sivas'ın Şarkışla ilçesine bağlı Sivrialan köyünde doğmuştur. 21 Mart 1973 tarihinde vefat etmiştir.

1-Dinle çiftçilerin garip halini/İlkbaharda çifte koşar çiftçiler,

Hiçbir zaman işten çekmez elini/Durmaz yıl on ik'ay işleri çiftçiler (a.g.e., 176).

2.5.36 ÂŞIK ALİ İZZET ÖZKAN

Ali İzzet Özkan, 1902 yılında Sivas'ın Şarkışla ilçesinin Höyük köyünde doğmuştur. 10 Ekim 1981 tarihinde vefat etmiştir.

1-Benden yâre selâm edin turnalar/Bir gün varıp divanına durunca,

Sormazsa bell'etmen gidin turnalar/Pek perişan diyesiniz sorunca (s. 177).

2-Yönümü döndermiş sabah gününe/Eser küfür küfür yellerin Üyük,

Ufacık dağları almış sağına/Mor çiçekler tutmuş solların Üyük (s. 178).

2.5.37 HACI BEKTAŞ COŞKUN (Âşık Talibî Coşkun)

Hacı Bektaş Coşkun, kendi dediğine göre 1898, nüfus kaydına göre 1904 yılında Sivas'ın Şarkışla ilçesine bağlı Tonus (Altınyayla) köyünde doğmuştur. 1976 yılında Ankara'da vefat etmiştir.

1-Hakka tapınan âşıklar/Ayrılmaz bir yola gider,

Dünya biri bir kula gider/Her biri bir kula gider (s. 179).

2.6. Eflâtun Cem Güney, Halk Şiiri Antolojisi (Başlangıcından Bugüne Türk Şiiri: 2)⁷

2.6.1 KÖROĞLU (16. Yüzyıl)

- 1-Tan yeri atmadan şafak sökende/Düşmanın üstüne hörelenmeli,
Yerden kalkan alıp kılınç çekende/Yiğit on beş yerden yaralanmalı (s. 24).
- 2-Mert dayanır namert kaçar/Meydan gümbür gümbürlenir,
Şahlar şahı divan açar/Divan gümbür gümbürlenir (s. 24).
- 3-Yiğitler silkinip ata binende/Derelerde boz kurtlara ün olur,
Yiğit olan döne döne döğüşür/Kötüler kavgadan kaçır dön olur (s. 25).
- 4-İki koçak bir meydana koşanda/Ağzı gemli küheylanlar coşanda,
Gün batarken kan gövdeyi aşanda/Titreşir yerle gök er savaşından (s. 25).
- 5-İki koçak bir araya gelende/Görelim ne işler meydan içinde,
Kesilir kelleler boşalır kanlar/Yeğin olur leşker meydan içinde (s. 26).
- 6-Muhanetlik etmek değil kârımız/Şehriyar sözüne uyanlardanız,
Meydana girende yoktur korkumuz/Kazaya ırıza diyenlerdeniz (s. 27).
- 7-Yiğit olan gümbür gümbür gürlesin/Yiğidi doğuran ana bin yaşa,
Ak gövdede kızıl kanlar şarlasın/Yiğidi doğuran ana bin yaşa (s. 27).
- 8-Koşun at çatlasın kuvvet bacakta/Keyif günü değil köşe bucakta,
Haydi savaş gerek kelle kucakta/Mevlânın aşkına çalın kılınıcı (s. 28).
- 9-Yol verin dumanlı dağlar/Aşmaya Ayvaz geliyor,
Çağlasın soğuk pınarlar/İçmeye Ayvaz geliyor (s. 29).
- 10-Siyah kâküllerin dökmüş/Kızıl güllere güllere,
Elâ gözlerini dikmiş/İnce yollara yollara (s. 30).

2.6.2 KUL MEHMET (16. Yüzyıl)

- 1-Be yarenler yine evvel bahardır/Bülbül intizarlık kılar durmayıp,
Kuşlar ahenk edip çığırışıp öter/Kalbim kasavetimin siler durmayıp (s. 32).
- 2-Bugün koyun tuz taşına gelmedi/Elin kuzusu da kuzu olmadı,
Arayıp da kuzusunu bulmadı/Kuzum kuzum der de meler bir koyun (s. s: 32).

⁷ Eflâatun Cem Güney, Halk Şiiri Antolojisi (Başlangıcından Bugüne Türk Şiiri: 2). Varlık Yayınları, İstanbul: 1947, ss: 165.

- 3-Behey ala gözlü canım/Kul olmağa geldim sana,
Gönül tahtında sultanım/Kul olmağa geldim sana (s. 33).

2.6.3 ÖKSÜZ DEDE (16. Yüzyıl)

- 1-Sabahtan uğradım ben bir güzele/Gördüm güzelliğin bildirip gider,
Yine kul oldum da durdum selâma/Kendin engelinden sakınıp gider (s. 34).
2-Badı saba eser seher vaktında/Kumrular ötüşür dallar üstüne,
Yârı gördüm gitti aklım başımdan/Yeşiller giyinmiş allar üstüne (s. 34).
3-Gül budanmış dal dal olmuş/Menevşesi yol yol olmuş,
Siyah zülfün tel tel olmuş/Biz şu yerlerden gideli (s. 35).

2.6.4 HAYÂLÎ (16. Yüzyıl)

- 1-Leylâm gelir deyü yollar gözlerim/Gelmedi gözümde kaldı hayali,
Gizli sırrım beyan etmem gizlerim/Serimi sevdaya saldı hayali (s. 39)

2.6.5 OZAN (16. Yüzyıl)

- 1-Gerçek âşık olanların/Yüreciği yanar olur ,
Her canipten suriş ile/Şevki odu kenar olur (s. 40).

2.6.6 ÂŞIK (17. Yüzyıl)

- 1-Yüce dağlar duman olmaz/Çeşmim yaşı revan olmaz,
Değme kişiye kul olmaz/Ben gönlümü bilmez miyim (s. 43).
2-Kuğumu yâre gönderdim/Kuğum eğlendi gelmedi,
Selâmetle gelir dedim/Musa'm eğlendi gelmedi (s. 43).
3-Dünyayı gezdim dolaştım/Ayrılık gibi derd olmaz,
Tatlı canımdan usandım/Ayrılık gibi derd olmaz (s. 44).

2.6.7 ÂŞIK HASAN (Tamaşvarlı)

- 1-Bilmem sarhoş mudur uykudan kalkmış/Taramış zülfünü gerdana atmış,
Beyaz ellerine al kına yakmış/Dedim öpüşelim dedi ki yok yok (s. 45).
2-Gelinin alına elif yazılmış/Elifin altına benler kazılmış,
Azrail gelince başı bozulmuş/Kız iken sevdiğim sen değil misin (s. 46).
3-Ne çeker kulların serhad ilinden/Bilinmez Hünkârım görülmeyince,
Bunca memleketin kâfir elinde/Kaldı inanmadın ayrılmayınca (s. 46).

2.6.8 KAYIKÇI KUL MUSTAFA (17. Yüzyıl)

- 1-Seni terk eylesem kaşları keman/Vefası olmayan yardan nem kaldı,
Cefalım yok mudur göğsünde iman/Divane eyledin arda nem kaldı (s. 47).
- 2-Yücesi dumanlı boralı dağlar/İncitmen sunamı yol verin gitsin,
Eyyamı şitada bahar erişsin/Eline bir deste gül verin gitsin (s. 48).
- 3-Şu karşiki karlı dağlar/Başı dumanlı dumanlı,
İkilikte yâr sevenin/Gönlü gümanlı gümanlı (s. 48).

2.6.9 KULOĞLU (17. Yüzyıl)

- 1-İşit avazımı ben de var idim/Uçup gitme bunda konadur bülbül,
Senin hub nefesin kalbim evinde/Vücudum şehrini donatır bülbül (s. 49).
- 2-Evvelki yârımdan vaz geldim ise/Şimdiki sevdiğim ondan ziyade,
Bilmem huri midir gökten mi inmiş/Bir melek görmedim bundan ziyade (s. 50).

2.6.10 KÂTİBÎ (17. Yüzyıl)

- 1-Salınarak yürü ceylân kuzusu/Kaçma maral kaçma avcı değilim,
Seni sevmek imiş başım yazısı/Kaçma maral kaçma avcı değilim (s. 51).
- 2-Bir dem kararın yok dağlar başında/Nice bir mecnuna dönersin gönül,
Cümle halkı âlem kendi işinde/Sen aşkın nârına yanarsın gönül (s. 51).
- 3-Sevdiğim vuslata ireyim deyü/Ciğerim kan ile dolagelmıştır,
Gözlerim lûtfunu göreyim deyü/Ağlayı ağlayı yola gelmiştir (s. 52).
- 4-Elâ gözlü dilberlerin lezzeti/Şeker midir şerbet midir bal mıdır,
Ne dökülmüş ak gerdanın üstüne/Kâkül müdür zülûf müdür tel midir (s. 50).
- 5-Evvel baharda açılır/Konca konca gülün dağlar,
Can ile serden geçilir/İçildikçe mülün dağlar (s. 53).
- 6-Badısa melek yüzlü cananın/Bizi terketmesin var selâm eyle,
Rakîpler başının o bivefanın/Sözünü tutmasın var selâm eyle (s. 54).

2.6.11 GEDAYÎ (17. Yüzyıl)

- 1-Deli gönül melûl olma/Giden maral gelir bir gün,
Kendine gel helâk bulma/Ko yıl tamam olur bir gün (s. 55).

2.6.12 ÂŞIK HALİL (Bursalı-17. Yüzyıl)

- 1-Can bülbülüm cüda düştün gülümden/Zârımdan bezmedik dağlar mı kaldı ,
Ahu gözlü yârım senin elinden/Şikâyet etmedik beyler mi kaldı (s. 56).

2.6.13 KARACAOĞLAN

- 1-Sunayı da deli gönül sunayı/Ben yoluna terk ederim sılayı,
Armağan gönderdim telli turnayı/İner gider bir gözleri sürmeli (s. 57).
- 2-Ala gözlü benli dilber/Usul söyle söz ederler,
Gönül suyun akıtırılar/Gözlerimi buz ederler (s. 57).
- 3-Sevdiğim arzımı demek'çün sana/Bülbül söylediği dil gerek bana,
Şu bağrım kül oldu hep yana yana/Onu söndürmeğe sel gerek bana (s. 58).
- 4-Yâra selam söylen seher yelleri/Çıkıp şu yollara naz eylesin,
Bağları ak güllü derin gölleri/Uçan turnaları kaz eylesin (s. 59).
- 5-Dağlar geçit verin konup göçeyim/Bir daha bu illere gelmeyesiyе,
Bağrıma hançerin salan elleri/Bir daha dönüp de görmeyesiyе (s. 59).
- 6-Değirmenden geldim beygirim yüklü/Şu kızı görenin del'olur aklı,
Albistan yanaklı Kürtler kadını/Bir kız bana emmi dedi n'eyleyim (s. 60).
- 7-Çıkıp yucasına seyran eyledim/Gördüm ak kuğulu göller perişan,
Bir fırkat geldi de durdum ağladım/Öpüp kokladığım güller perişan (s. 61).
- 8-Eğer benim ilen gitmek dilersen/Eğlen güzel yaz olsun da gidelim,
Bizim iller kıraçlıdır aşılmaz/Yollar çamur kurusun da gidelim (s. 61).
- 9-İncecikten bir kar yağar/Tozar Elif Elif diye,
Deli gönül hayran olmuş/Gezer Elif Elif diye (s. 62).
- 10-Bülbül ne yatarsın bahar erişti/Ulu sular göl olduğu zamandır,
Kat kat oldu gül yaprağı katıştı/Gene bülbül kul olduğu zamandır (s. 63).
- 11-Ağlayı ağlayı düştüm yollara/Karışayım boz bulanık sellere,
Adı sanı bilinmedik illere/Gitmeyince gönül yârdan ayrılmaz (s. 64).
- 12-Bir yavru götürdü beni bahçeye/Gördüm o bahçenin yolları sarhoş,
Yağmurlar yağar da ürüzgâr eser/Eğümiş selvinin dalları sarhoş (s. 64).
- 13-Yeter olsun yeter olsun/Çok ağlattın yeter olsun,
Turralanmış sırma saçın/Çözen benden beter olsun (s. 65).
- 14-Ala gözlerini sevdiğim dilber/Ben güzel görmedim senden ziyade,
Bilmem huri misin göklerden iner/Bugün güzelliğın dünden ziyade (s. 66).

15-Seher yelinin estiği/Esip bağrımı kestiği,

Ala gözlümün bastığı/Yollar ben olsam ben olsam (s. 67).

16-Ayağına giymiş altından nalın/Gel dudu dillim gel karşımda salın,

Mevlâ'dan istedim bir taze gelin/İkbal geri döndü kızı rasgeldi (s. 67).

2.6.14 GEVHERÎ (17. Yüzyıl)

1-Bahar oldu yine güller açıldı/Bülbül feryadeder ağlar ne güzel,

Yârın dudağından dürler saçıldı/Safalar sürmeye bağlar ne güzel (s. 68).

2-Ala gözlerini sevdiğim dilber/Her gülün sözüne bülbül uyar mı,

Ben bir divaneyim bir şey bilmem ya/Güzel olmıyanı gönül sever mi (s. 68).

3-Kara gözlü yârim ben gider oldum/Sakınıp zülfünü yoldurmayı gör,

Ağlama sevdiğim yine gelirim/Hasretle aklım aldırmayı gör (s. 69).

4-Bülbül ne yatarsın yaz bahar oldu/Çağrışıp ötmenin zamanı geldi,

Söğütler yeşerdi çiçekler doldu/Cana can katmanın zamanı geldi (s. 70).

5-Sözün bilmez bazı nâdan elinden/Erkân ağlar usul ağlar yol ağlar,

Bülbülün feryadı gonca gülünden/Gülşen ağlar bülbül ağlar gül ağlar (s. 70).

2.6.15 ÂŞIK ÖMER (17. Yüzyıl)

1-Be gaziler aşka düşeldenberi/Câmı mihnet bana yar oldu gitti,

Gam deryası serden aşaldanberi/Tutuştı vücudum nar oldu gitti (s. 71).

2-Dedim dilber yanakların kızarmış/Dedi çiçek taktım gül yarasıdır,

Dedim tane tane olmuş benlerin/Dedi zülfün değdi tel yarasıdır (s. 72).

3-Göğsün açıp bana karşı/Çıkma beni öldürürsün,

Gözlerini süze süze/Bakma beni öldürürsün (s. 72).

2.6.16 HÂKÎ (17.-18. Yüzyıl)

Hâkî, 17. veya 18. yüzyılda yaşamıştır. Yaşamı hakkında bilgi yoktur.

1-Bülbül ne durursun kılâgör figan/Vakti şita erer gül gelir geçer,

Daima ağlatmaz kulunu Yezdan/Akar gözlerinden sel gelir geçer (s. 74).

2.6.17 HASAN DEDE (Karpuzu Büyük Hasan Dede)

Hasan Dede, kimi kaynaklara göre 15. yüzyılda, kimi kaynaklara göre ise 17. yüzyılda yaşamıştır. Vakıf ve tapu kayıtlarında Hasan Dede'nin asıl ismi "Şeyh Hasan Fakih Veled-i Yakub Fakih" olarak geçmiştir.

Bostancılık yaptığı için de Karpuzu Büyük Hasan Dede diye anılmıştır. 17. yüzyılda yaşayan Tamaşvarlı Gazi Âşık Hasan ile oldukça karıştırılmıştır.

1-Eşref oğlu al haberi/Bahçe biziz gül bizdedir,

Biz bir Mevlânın kuluyuz/Yetmiş iki dil bizdedir (s. 75).

2-Dağda kulak verdim ben bir figana/Göreyim ne söyler şu Leyli Leyli,

Sen gel dedin ben de geldim şu yana/Çekerim karşımda hu Leyli Leyli (s. 76).

2.6.18 ÂŞIK SEFER (17. Yüzyıl)

Sefer, 17. yüzyılda yaşamıştır. Hayatı hakkında bilgi yoktur.

1-Bâdı saba eser seher vaktında/Kumrular dökülür dallar üstüne,

Yâri gördüm gitti aklım başımdan/Yeşiller giyinmiş allar üstüne (s. 77).

2.6.19 KEREM (17. Yüzyıl)

1-Bizden selâm eylen nazlı dilbere/Çıkıp yüce yaylaları yaylasın,

İntizarım kaldı yüzün görmeğe/Elim yetmez bir bergüzar yollasın (s. 78).

2-Kara gözlüm hasretinden derdinden/Sarardı gül benzim hâr oldu bugün,

Benim derdim gayrılara benzemez/Bana bir acayip hal oldu bugün (s. 78).

3-Melemez dağından indi sürüsü/Kaç kuzulu ceran yad avcı geldi,

Sürüsünden ayrı düşmüş birisi/Kaç kuzulu ceran yad avcı geldi (s. 79).

4-Hey ağalar nice olur/Hali yardan ayrılanın,

Varır bir engine düşer/Yolu yardan ayrılanın (s. 80).

5-Eğlen Murat eğlen haber sorayım/Akıp gitme dur eğleni eğleni,

Gözlerim âlemde dertli kim imiş/Sözüm dinle dur eğleni eğleni (s. 80).

6-Sana geldim Zengi dağı/Şu dumanın az olmaz mı,

Ne solun belli ne sağın/Evvel bahar yaz olmaz mı (s. 81).

7-Her kaçan göründü dağlar/Derdim bin oldu bin oldu,

Aktı şu gözümün yaşı/Görün sel oldu sel oldu (s. 82).

8-Aşa indim karlı dağın ardına/Aslım gitmiş eller konmuş yurduna,

Ben de düştüm bu yavrunun oduna/Han Aslım aklıma düştü ağlarım (s. 82).

9-Silkinip boyun uzatma/Turna ben avcı değilim,

Irak yolları gözetme/Turna ben avcı değilim (s. 83).

10-Medet medet Aslı senin elinden/Öldürmeden gayrı dar bize n'eyler,

Ezelden geçmişiz can ile serden/Şimdi namus ile âr bize n'eyle (s. 84).

2.6.20 EMRAH (Erzurumlu)

- 1-Gönül gitmek ister gurbet illere/Velâkin bizleri yâr eğlendirir,
Ezelden mailiz konca güllere/Bülbülü şeydayı zar eğlendirir (s. 87).
- 2-Bir sabah uğradım göl kenarına/Sunam beni gördü yüzmeye durdu,
Çalındı çırpındı çıktı kenara/Elâ gözlerini süzmeye durdu (s. 87).
- 3-Sabahtan uğradım ben bir fidana/Dedim mahur musun dedi ki yok yok,
Ak elleri boğum boğum kınalı/Dedim bayram mıdır söyledi yok yok (s. 88).
- 4-Bir nazenin bana gel gel eyledi/Varmasam incinir varsam incinir,
Nazik miyanından ince belinden/Sarmasam incinir sarsam incinir (s. 88).
- 5-Tutam yâr elinden tutam/Çıkam dağlara dağlara,
Olam bir yaralı bülbül/İnem bağlara bağlara (s. 89).
- 6-Gönül gurbet ele çıkma/Ya gelinir ya gelinmez,
Her dilbere meyil verme/Ya sevilir ya sevilmez (s. 89).
- 7-Şu karşiki karlı dağlar/Pare pare duman şimdi,
Sevişmesi bir hoş ama/Ayrılması yaman şimdi (s. 90).
- 8-Arasam yâri bulurum/Yoluna serim veririm,
Bir gün görmesem ölürüm/Gör n'eyledi yaman şimdi (s. 91).
- 9-Kerem kıl ey sâki yüz verme bana/Gönül o yüzlerden farıdı gitti,
Sevda illetinden açma söz bana/O illet bana bir nâr idi gitti (s. 91).

2.6.21 DERTLÎ (Bolulu)

- 1-Şâirlik dâvasın sürme ey gönül/Huzuru devlete, âkılane var,
Varlık kapısından girme ey gönül/Bus eyle dâmenin dervişâne var (s. 92).
- 2-Yâr neden hazzeder neden hoşlanır/Bilmem o yâr nenin müptelâsıdır,
Gönül gâh sever gâh ateşlenir/Ne çare çekmeli dost belâsıdır (s. 92).
- 3-Haraba kul olduk bezmi Âdemde/Bünyad olsak da bir olmasak da bir,
Düştük çare, nedir dâma âlemde/Azad olsak da bir olmasak da bir (s. 93).

2.6.22 ZİHNÎ (Bayburtlu)

- 1-Vardım ki yurdundan ayak göçürmüş/Yavru gitmiş ıssız kalmış otağı,
Câmlar şikest olmuş meylet dökülmüş/Sâkiler meclisten çekmiş ayağı (s. 94).
- 2-Saba gider isen bizim diyare/Benim vasfı hâlîm o yâre söyle,
Lâlenin bağrında bir ise yare/Benimki erişti hezare söyle (s. 94).

- 3-Yıkılmış çadırların göç etmiş Leylâ/Vardım ki boş kalmış yâr otakları,
Dağı mesken etmiş biçare Mecnun/Akıtmış gözünden kan ırmakları (s. 95).

2.6.23 SEYRÂNÎ (Everekli)

- 1-Mahkeme meclisi icat olduğu/Çeşmei rüşvetin ahmaklığından,
Kaza belâ ile âlem dolduğu/Kazların kadıya uçmaklığından (s. 96).
2-Kavuşmadım cananıma/Gözüm yaşı pınar m'ola,
Gelse acep yâr yanıma/Yağmur gibi diner m'ola (s. 96).
3-Şu kimsesiz sahralarda/Diken oldu gülüm benim,
Uğrun uğrun tenhalarda/Ağlamaktır halim benim (s. 97).
4-Ne hikmettir ki şu dünya/Gelen ağlar giden ağlar,
Soralım yoksula baya/Aslı nedir neden ağlar (s. 98).
5-Aşkın arasına düşürme telâş/İster isen benden bal kara gözlüm,
Muhabbet istersen semtime dolaş/Kadir yaratmaya dal kara gözlüm (s. s: 99).
6-Hüsne mağrur olma ey yüzü mâhım/Niceler yokuştan iniştten geçti,
Kâr etmedi sana feryad ü zârım/Tiri âhım kûhi Keşiş'ten geçti (s. 99).

2.6.24 NURÎ (Tokatlı)

- 1-Ey Felek bir derde düşürdün beni/İşim gücüm aldın kâr senin olsun,
Aklım baştan alıp şaşırttın beni/Farkettim namusu ar senin olsun (s. 100).

2.6.25 DADALOĞLU (19. Yüzyıl)

- 1-Kalktı göç eyledi Avşar elleri/Ağır ağır giden eller bizimdir,
Arap atlar yakın eder ırağı/Yüce dağdan aşan yollar bizimdir (s. 101).
2-İlgınca sılınca görünen dağlar/Yoksa Türkmen ili başın boran mı,
Deli gönül kaynayıp da coşunca/Hey ağalar coştucağım güman mı (s. 101).
3-Yürü yiğit yürü yoluna yürü/Ağustosta erir dağların kan,
Gayet güzel olsa yiğidin yarı/O yiğit yanıma nazınan gelir (s. 102).

2.6.26 DELİ BORAN (19. Yüzyıl)

- 1-Evvel bahar yaz aylan gelende/Seli boz bulanık akar Tuna'nın,
Bülbüller ötüşür bahçelerinde/Gülü burca burca kokar Tuna'nın (s. 103).
2-Kadir Allahım kadir/Kullara verme bu derdi,
Ben çekerim ben bilirim/Düşmana verme bu derdi (s. 103).

2.6.27 KUSÛRÎ (Darendeli)

Kusûrî, 1773 veya 1779 yılında Darendeli'nin Ayvalı bucağına bağlı Kızılcaşar köyünde doğmuştur. 1853 yılından sonra vefat etmiştir. Asıl adı Ömer'dir.

- 1-Neyleyim Feleğin ihmal işini/Beni bu sevdaya düş etti bugün,
Gül yüzlü yârimı ellere verdi/Düşmanın gönlünü hoş etti bugün (s. 104).
- 2-Başımıza erdi belâ tufanı/Hazan erdi bu gülşende nem kaldı,
Bürüdü koncağı harın yaprağın/Pinhan etti gülistanda nem kaldı (s. 105).
- 3-Ey zülfü siyahım fettan bakışlım/Sana yeşiller de allar da kurban,
Yanakları lâle sümbül kokuşlım/Bülbül dillerine güller de kurban (s. 106).

2.6.28 İRFÂNÎ (18.-19. Yüzyıl)

İrfânî, tahminlere göre 18. yüzyılın ikinci yarısında veya 19. yüzyılın başlarında yaşamıştır.

- 1-Gezer iken derde düştüm gaziler/Şu benim derdimden bilen olmadı,
Meğer Haktan imiş kara yazılar/Ağlarım gözyaşım silen olmadı (s. 107).
- 2-Gizli aşka düşüp sevda çekenler/Elbet anlar bir gün ayana çıkar,
Çek gönül bir zaman derdi mihneti/Bilmem bunun sonu ne yana çıkar (s. 107).
- 3-Gitme yârim bir Mevlâyı seversen/Eğlen gülüm sana bir deyişim var,
Mevci aşkım birbirine karıştı/Yine bugün efkârlıyım cûşum var (s. 108).

2.6.29 RUHSÂTÎ (Deliktaşlı)

- 1-Mansur aşkı Hakla kendini dâra/Kementleyip aşmış deyü kınaman,
Ferhat Şirin için sarp kayaları/Külünk ile kesmiş deyü kınaman (s. 109).
- 2-Toplanıp toplanıp gelmen yanıma/Yüreciğim yaralica güzeller,
Beni öldürüp de girmen kanıma/Gam yükümüz törelince güzeller (s. 110).
- 3-Gönül eğlenir mi gurbet ellerde/On dokuz bölüklü kız olmayınca,
Garip bülbül gibi öter dillerde/Açılıp gülleri yaz olmayınca (s. 110).
- 4-Mevlâyı seversen doğruyu söyle/Bu yeşili alı kime düzüyon,
Tavus kuşu gibi her yanın uygun/Bu zülüfü teli kime düzüyon (s. 111).
- 5-Yine bahar geldi bülbül sesinden/Sada verip seslendin mi yaylâlar,
Çevre yanın lâle sümbül bürümüş/Gelin olup süslendin mi yaylâlar (s. 111).
- 6-Keklik gibi taştan taşa sekerek/Gerdan açıp gelişini sevdiğim,
Sağa sola taksim etmiş örgüsün/Onar onar bölüşünü sevdiğim (s. 112).

- 7-Siyah sürme çeksin elâ gözüne/eller beni kınar deyü korkmasın,
Aldanmasın rakiplerin sözüne/Eski sözden döner deyü korkmasın (s. 113).
- 8-Bölük bölük olmuş gelir güzeller/Önde giden boz mayaya kurbanım,
Benim gelin ile çoktur amanım/Şu salman kız mayaya kurbanım (s. 113).
- 9-Belâ babında nasibim/Bol eyledin sabreyledim,
Kaç yüz yıl el kapusunda/Kul eyledin sabreyledim (s. 114).
- 10-Bir vakte erdi ki bizim günümüz/Yiğit belli değil mert belli değil,
Herkes yarasına derman arıyor/Deva belli değil dert belli değil (s. 115).
- 11-Acep sizler hangi ilden gelirsiniz/Bir haber sorayım durun turnalar,
Sılda yârımdan neler bilirsiniz/Bana bir teselli verin turnalar (s. 115).

2.6.30 YUSUF KÖKTEN (Âşık Zülâfî)

- 1-Hey ağalar efkârım var gamım var/Âşık derdi maşuk derdi yar derdi,
Gurbet Süleyman'ı tahttan indirir/Mekân derdi vatan derdi yar derdi (s.).

2.6.31 MİNHÂCÎ (Deliktaşlı)

- 1-Aman seher yeli çar sende kaldı/Yavru keklik sekişliden bir haber,
Gene bahar geldi bulandı gönlüm/Göğsü elvan nakışlıdan bir haber (s. 117).
- 2-El'aman elinden ey suna boylum/Büktün elif kaddim dal ettin gitti,
Sildirmedi bir dem didem yaşını/Akar damlaları sel ettin gitti (s. 117).
- 3-Neme şad olayım neme güleyim/Gönül gamlı iken gülünmez imiş,
Arşa direk direk oldu tütünüm/Bu duman haşredek silinmez imiş (s. 118).

2.6.32 ÂŞIK NECİP (19. Yüzyıl)

Necip, 19. yüzyılın ikinci yarısında Sivas bölgesinde yaşamıştır.

- 1-Karakuşum gökte uçar/Göğüs gerer kanat açar,
Kara gündür gelir geçe/Gamlanma gönül gamlanma (s. 119).
- 2-Gece rüyada sohbetin/Gündüz dillerde dillerde,
Canda gizli mahabbetin/Gördün illerde illerde (s. 119).

2.6.33 CELÂLÎ (Bayburtlu)

- 1-Karadeniz olsa âşıkın aşkı/Yüksektir yaylamız coşamaz burda,
Bir yiğit ne kadar kahraman olsa/Karlı dağlar vardır aşamaz burda (s. 120).

2.6.34 KAYA SALİH (Âşık Muhibbî)

- 1-Seherde uğradım göl kenarına/Geldi yeşil başlı sunalar geçti,
Al yanak üstünde güller dizili/Çekilmiş kameti minalar geçti (s. 121).
- 2-Pencereden melül melül/Bakan dilber kiminsin sen,
Yârın koyup yad illere/Akan dilber kiminsin sen (s. 121).

2.6.35 CEYHÛNÎ (Zileli)

- 1-Tıflı nâzım yine geldin hâtıra/Gurbet ilde ağılayım bir zaman,
Mahabbetnamemi kimler götüre/Kime hâlim anlatayım bir zaman (s. 122).

2.6.36 KEMÂLÎ (Kastamonulu)

- 1-Dedim dilber niçin eylersin cefa/Dedi güzellerde eski âdettir,
Dedim gayrilere edersin vefa/Dedi mutlak âşıklara nisbettir (s. 122).

2.6.37 ALÎ (Sefil Ali-19. Yüzyıl)

19. yüzyılda yaşayan Sefil Ali hakkında bilgi bulunmamaktadır.
- 1-Üç turna uçurdum Yozgat dağından/İzin aldım ağasından beyinden,
Başı boz dumanlı Çavuş köyünden/Erzurum iline konun turnalar (s. 123).

2.6.38 ÇOLAK HACI (Âşık Serdarî)

- 1-Yiğit de yiğidin sırrını gizler/Sırası geldikçe dağları düzler ,
Kötüler yiğidin fırsatın gözler/Nasıl kaynamasın canı yiğidin (s. 125).

2.6.39 FİKRÎ (19.Yüzyıl)

- Fikrî, 19. yüzyılda yaşamış olup hayatı hakkında bilgi yoktur.
- 1-Gurbetten özendim geldim/Gördüm ki ben nazlım gitmiş,
Sıla bana hor göründü/Salınıp gezenim gitmiş (s. 125).

2.6.40 BÎÇARE (19. Yüzyıl)

- Biçare, 19. yüzyılda yaşamış olup hayatı hakkında bilgi yoktur.
- 1-Bir selâm gönderdim cânan iline/Acep bu selâmlar yetişir m'ola,
Bülbül de hasrettir gonca gülüne/Kavuşur da bir kez ötüşür m'ola (s. 126).

2.6.41 ŞEVKÎ (19.-20. Yüzyıl)

Şevkî'nin hayatı hakkında bilgi yoktur. 19. yüzyılda veya 20. yüzyılda yaşadığı tahmin edilmektedir.

- 1-Mektup selâm eyle bizden vatana/Söyle bizim için eller ağlasın,
Gözü yaşlı düştüm gurbet illere/Irak'tır aramız yollar ağlasın (s. 127).

2.6.42 MESLEKÎ (Kangallı)

- 1-Dolanı dolanı gelir/Ölüm yavaşça yavaşça,
Kalem alıp yaz derdimi/Gülüm yavaşça yavaşça (s. 127).
2-Bugün bir özge gamım var/Fidan boylu yârım gitti,
Yüreğimde bir ahım var/Dört köşeye zârım gitti (s. 128).

2.6.43 SİYAHÎ (18. Yüzyıl)

Siyahî, 18. yüzyılda yaşayan halk şâirlerindendir. Hayatı hakkında bilgi yoktur.

- 1-Birkaç dilber gördüm dostlar geçende/Böyle düş gören can hiç uyanmasın,
Mest olup da kalsa ömrü içinde/Uyusun bu devran hiç uyanmasın (s. 129).

2.6.44 ZÜLÂLOĞLU (Karlı)

Zülâloğlu, 1874 yılında Kars'ın bir köyünde doğmuştur. Asıl adı Yusuf'tur.

- 1-Düşmanın acı sözleri/Kara bağrım hun olmaz mı,
Kıldığın cevru sitemler/Sinemde döğün olmaz mı (s. 129).

2.6.45 HIFZÎ (Kağızmanlı)

- 1-Ecel tuzağını açamaz mısın/Açıp da içinden kaçamaz mısın,
Âzad eyleseler uçamaz mısın/Kırık mı kanadın kolların hani (s. 130).

2.6.46 AHMET KANAR (Âşık Noksanî)

Ahmet Kanar, 1899 yılında Sivas'ın Kangal ilçesinde doğmuştur. 5 Mayıs 1972 tarihinde vefat etmiştir.

- 1-Beyhude gamlanma divane gönül/Cümle âlemlerin rızkın veren var,
Yaptığın hatadan habersiz sanma/Kara karıncayı gece gören var (s. 131).
2-Dinleyin ağalar methin edeyim/Elma yanaklımın kara kaşlımın,
O gül yüzlerine kurban olayım/Dal gerdanlımın da sırma saçlımın (s. 132).

3-Gene aşk kaynıyor bu garip canda/Bahar seli gibi coştum ne dersin,
Âşıkın gemisi yer yer ummanda/Deryayı dil oldum taşım ne dersin (s. 132).

2.6.47 EMİRÎ (Sinoplu)

Emirî, 1889 veya 1900 yılında Sinop'ta doğmuştur. 1973 yılında vefat etmiştir. Asıl adı Ferit'tir.

1-Bak efendi hoş ilkbahar erişti/Buz eriyip sulandığı zamandır,
Lâle sümbül gül menekşe yetişti/Bülbüllerin dillendiği zamandır (s. 134).

2.6.48 ÂŞIK MEHMET (19.-20. Yüzyıl)

Mehmet'in hayatı hakkında bilgi yoktur. 19. veya 20. yüzyıl halk şâirlerindendir.

1-Gelir geçer âşinalık vermezsin/Huda ne gösterir görelim yavrum,
Hercai olmuşsun yüksek uçarsın/Uçan kurtulur mu görelim yavrum (s. 135).

2.6.49 LÜTFİ PİŞKİN (Âşık Derdiçok)

Lütfi Pişkin'nin doğum yılı ve ölüm yılı hakkında bilgiler kaynaklarda farklılık göstermiştir. 1871 veya 1875 yılında Elbistan'ın Kızılcaoba mahallesinde doğmuştur. 1936 veya 1937 yılında vefat etmiştir.

1-Ne diye bağlattın alnına kara/Bilmiyorum yaslı mısın sevdiğim,
Çekme beni yeter bu kadar dara/Deli misin uslu musun sevdiğim (s. 136).

2.6.50 HACI BEKTAŞ COŞKUN (Âşık Talibî Coşkun)

1-Güneş gibi şahsım olsa/Devlet gibi tahtım olsa,
Gazi gibi bahtım olsa/Yine bana gelen olmaz (s. 137).

2.6.51 HABİP KARAASLAN

Habip Karaaslan, 1920-1921 yıllarında Kayseri'nin Bünyan ilçesine bağlı Gömürgen köyünde doğmuştur. 1973 yılında vefat etmiştir.

1-Çıkıp gidem yaylasına yurduna/Söylen vefasızca ormana gelsin
Yaktı beni ateşine derdine/Çaresiz derdime dermana gelsin (s. 138).

2.6.52 ALİ İZZET ÖZKAN

1-Gidin kışlar gidin yazlar geliyor/Elvan elvan renge boyanın dağlar,
Turnalar gidiyor kazlar geliyor/Giyinin kuşanın donanın dağlar (s. 139).

2.6.53 VEYSEL ŞATIROĞLU (Âşık Veysel)

- 1-Genç yaşımda felek vurdu başıma/Aldırdım elimden iki gözümü,
Yeni değmiş idim yedi yaşıma/Kaybettim baharımı yazımı (s. 140).

2.6.54 OSMAN DARICI

Osman Darıcı, 18.-19. yüzyılda yaşamış saz şâirlerindendir.

- 1-Çırpınır gönüller halay çekerken/Davul coşkun coşkun tel nazlı nazlı,
Keklik olup uçtan uca sekerken/Ayak kıvrak kıvrak bel nazlı nazlı (s. 141).

2.6.55 RIZA TEVFİK

Rıza Tevfik; (1870-1951) şâir, doktor ve filozoftur. Şiirlerinin birçoğunu saz şiiri tarzında yazmıştır.

- 1-Bana sual sorma cevap müşkildir/Ben sana her sırrı açamam hocam,
Hakkın hazinesi darı değildir/Cami avlusunda saçamam hocam (s. 142).

2.7. Hasan Eren, Türk Saz Şâirleri Hakkında Araştırmalar I⁸

2.7.1. ÖKSÜZ DEDE (16. Yüzyıl)

- 1-Dilberin zülfü bir karış telden/Çekelim gurbeti ne gelür elden,
Bülbülü ayırmışlar gonca gülünden/Ayrı düştüm bülbülümden gülümden (s. 1).
- 2-Bu garip gönlümün nesin sorarsın/Her dem yâr elinden yaralı sine,
Yâr merhem etmezse onulmaz yârem/Ölür de giderim yaralı sine (s. 1).
- 3-Misali-i cennettir evvelbaharı/Açılur kırmızı gülü Tuna'nın,
Öter bülbülleri leyl ü neharı/Eser bâd-ı saba yeli Tuna'nın (s. 2).
- 4-İntizarım hub camalin görmeğe/Benim de muradım sen ver ya kerim,
Hâk-i pâye geldim yüzüm sürmeğe/Benim de muradım sen ver ya kerim (s. 6).
- 5-Yâri bizden soranlara/Sağlar diyesin varasın,
Durmaz akar gözüm yaşı/Çağlar diyesin varasın (s. 6).
- 6-Nice karar bağılayım şu yerde/Bu deli gönlümü eğler mi var,
.....gelse bir yere/Hakikat üzere söyler mi var (s. 7).
- 7-Gelin hey ağalar seyran edelim/Kemter gedaların yeridir dağlar,
Ter sohbetler تنها zevkler edelim/Yoktur engellerden hâlidir dağlar (s. 7).
- 8-Nazlım ne kaçarsın benden/Bildiğim yâr değil misin,
Dün gece seyrim içinde/Gördüğüm yâr değil misin (s. 8).
- 9-Ne melûl melûl ağlarsın/Sen de bencileyin dağlar,
Sevgili yârdin mi ayrıldın/Yok mu gönül eğler dağlar (s. 9).

2.7.2. KUROĞLU (17. Yüzyıl)

Kuroğlu, 17. yüzyılda büyük şöhret kazanmış halk şâiridir.

- 1-Gönül verdim bir hercai zalime/Kendüceğin benden sakınur oldu,
Terahhum eylemez benim şimdi halime/Bana yadlar gibi bakınur oldu (s. 12).
- 2-Mevlâyı seversen kaçma kulundan/Gel benim sevgili Yârim İbrahim,
Ben senin uğruna geçmişim candan/Âlemde devletim varım İbrahim (s. 12).
- 3-Kasavet askeri geldi üstüme/Gussa yaylasıdır bugün konağım,
Cevr ü cefa yapışmıştır destime/Hicran evindedir yerim yatağım (s. 14).

⁸ Hasan Eren, Türk Saz Şâirleri Hakkında Araştırmalar I. Dil Ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Yayınları, Ankara: 1952, ss: 106.

- 4-Ağalar bir güzel gördüm/Oldum deli divane ben,
Gayet ile müştak oldum/Bir hana ben (s. 14).
- 5-Baka melek yavrusu/Kıya bakarsın şimdiden,
Senin bir derdmendin var/Oda yakarsın şimdiden (s. 15).
- 6-Bir yere ermezse elim/Akar çeşmim (yaşı) çağlar,
Geleceğin söyleşelim/Geldi geçti geçen ağlar (s. 16).
- 7-Her kaçan seyrana çıksam karşıma Ali'm gelür/Sağım soluma baksam lebleri balım gelür,
Çok şükür olsun Hudam bendesin terk eylemez/Ol adunun benler lâlîm gelür (s. 16).

2.7.3. DEMİROĞLU-DEMİRCİOĞLU (17. Yüzyıl)

Demiroğlu veya Demircioğlu, Evliya Çelebi'nin bildirdiği 17. yüzyıl şâirlerindendir.

- 1-İşitmiş olun ey gaziler/Varalum Bağdat üstüne,
Ulu dağlar sarp kayalar/Geçelüm Bağdat üstüne (s. 19).
- 2-Yavru turnam bizim yere varırsan/Günden güne derdi den varın,
Dostlarımız gelüp halim sorarsan/Kanı mekân yurdu den varın (21).
- 3-Şu dünyaya geldim geleli/Gurbetlikte kaldıcağım ağlarım,
Sen garipsin deyu kimse beğenmez/Düşmanları geldüğüne ağlarım (s. 21).
- 4-Yine evvelbahar oldu/Bülbül seni dinlerim ben,
Daim işim figan oldu/Bülbül seni dinlerim ben (s. 22).
- 5-Gönül karşı kanad büktü virandan/Kon gidelim şu yerlerde nem kaldı,
Koyup geçüp yiyüp içüp yerlerden/Bir hayır dua dersin nem kaldı (s. 22).
- 6-Derli olan gelsün dermanı buldum/Sevdaı fermanı buldum,
Vücudum şehrini seyran ederken/Güya kim tahtında sultanı buldum (s. 23).

2.7.4. ŞAHİNOĞLU (17. Yüzyıl)

17. yüzyılda yaşamış ve orduda yetişmiş şâirlerdendir.

- 1-Biz niyaz ederiz bad-ı şimalden/Esmez oldu müjde yeli nice oldu,
Canib-i seferden ceng ü cidalden/Kapandı yolu nice oldu (s. 25).
- 2-Kime dâd edeyim senin elinden/Deli gönül niçün karar etmezsin,
Dağlara düşeyim senin elinden/Deli gönül niçün karar etmezsin (s. 27).

- 3-İlâhi birliğin hakkı/Bizi şundan azad eyle,
Yoğ iken var eden halkı/Bizi şundan azad eyle (s. 27).
- 4-Nâr-ı cevri şu fenânın/Durmayup bağrımı dağlar,
Sürerler demin...../Garip için kimler ağlar (s. 28).
- 5-Garip garip öten bülbül/Sen âh et ben ağlıyayım,
Derdime derd katan bülbül/Sen âh et ben ağlıyayım (s. 29).
- 6-Gonca gülü budağından/Hazan geldi yoldu gitti,
Bazı ecel katarından/..... gitti (s. 29).
- 7-Firdevs-i âlâda bitmiş fidanım/Gözleri mestane sevdiğim benim,
Dü cihanda var can içre canım/Gözleri mestane sevdiğim benim (s. 30).
- 8-İnler oldu karlı dağlar/Yolumdan şikâyetim var,
Gözüm yaşı durmaz çağlar/Selimden şikâyetim var (s. 31).
- 9-Alay alay olup hanlar/Çekilür meydan meydan üstüne,
Cenk olunca kızıl kanlar/Dökülür meydan üstüne (s. 32).
- 10-Selâm olsun sana ey yavru şahım/Ne tez terk eyledin bu ben kulunu,
Ahdın böyle midir hey padişahım/Ne tez eyledin bu ben kulunu (s. 32).
- 11-İlâhi ya Rab müyesser eyle/Gelsin sevdiğim yüzün göreyim,
Gurbetlikte garip kalmam böyle/Ergür beni muradıma ereyim (s. 33).
- 12-Gönül tama etme cihan varına/Derviş ol kanaat eyle şal ilen,
Bir nesne tedarik eyle yarına/Dehre mağrur olma rızk ı hal ilen (s. 33).
- 13-Bir تنها bulamam hikâyet edem/Güzel sana senden şikâyetimi,
Bilmem ne yüzden rivayet edem/Sergüzeştim olan hikâyetimi (s. 34).
- 14-Çarh-ı felek hatırımı yıkup eyledi viran/Gam kasavet hep serimde sanki çökmüştür duman,
Bu cihana geleli ben kârım efgandır heman/Her günüm cevri ile geçti bulmadım bir gün aman (s. 35).
- 15-Şu karşiki karlı dağlar/Benim anda yârim kaldı,
Elim ermez gözüm görmez/Bir âh ile zârım kaldı (s. 35).
- 16-Hayli demdir ayrılalı yârimden/Devr-i zaman kara gözlüm nice oldu,
Dağlar taşlar inler benim zarımdan/Devr-i zaman melecğim nice oldu (a.g.e., 36).
- 17-Bir acayip yok nihayet bülbülüm efganıma/İntizarım ta ölünce yüzü gül sultanıma,
Ben de bilsem şu fenâda bu cefalar ne canıma/Ya ilâhi sen ulaştır dertliyim dermanıma (s. 36).

2.7.5. KUL MEHMET (17. Yüzyıl)

17. yüzyılda yaşayan Sivaslı Kul Mehmet, 16. yüzyılda yaşayan Kul Mehmet ile oldukça karıştırılmıştır.

1-Padişah-ı heft-kişver kılıç kuşandı bir erden,

Devlete hak lâyük gördü himmet oldu Peygamberden (s. 39).

2-Şehr-i İslâmbol'un bay ü gedası/Kanı gayret kanı namus kanı ar,

Sizden imdad ister Girit adası/Kanı gayet kanı namus kanı ar (s. 40).

3-Yavrum turnam bizim ele varırsan/Söyle yâre gözlemesün yolları,

Atım düştü yayan kaldım yıkıldım/Huda bilür başa gelen halleri (s. 40).

4-Bahçende güller açılır/Üstüne şebnem saçılır,

Yasından nice geçilir/A dostum niçün ağlarsın (s. 43).

5-Ağladırın canan beni/Çeşmim yaşı silinmez mi,

Çıkup servi hırâmanım/Karşımızda salınmaz mı (a.g.e., 43).

6-Gönül her şeyden fariğ ol/Şimdi âhır zaman oldu,

Kendi kendinin kadrin bil/Sakın eller yaman oldu (s. 44).

7-Gece gündüz aşk sazını çalmağa/Demir olsa taziyane dayanmaz,

Bu aşkın aslından haber almağa/Halk-ı âlem uykudadır uyanmaz (s. 45).

8-Gaza meydanında hasına salmağa/Yiğitte uğur gerek gaziler,

Şahin gibi şikârını almağa/Yiğitte uğur gerek gaziler (s. 45).

9-Bir dem hasret kıyamete kalmasın/Ya Rab sen kurtar bizi buradan,

Dostumuz ağlayup düşman gülmesin/Ya Rab sen kurtar bizi buradan (s. 46).

10-Bülbül konmayınca ötmez güllere/Âşık olan elbet düşer dillere,

Muhabbeti faş eyledin ellere/Muhabbet bir gizli sır değil midir (s. 46).

11-Karlar yağdı boran oldu/Şimdi garip başın dağlar,

Yaradan Mevlâya kaldı/Senin cümle işin dağlar (s. 47).

12-Yine gönlüm üç dilbere yakıldı/Kangısından ayırayım gönlümü,

Uslu adım delilere dakıldı/Kangısından ayırayım gönlümü (s. 48).

13-Mansur gibi serdar olur başına/Bir âşık serinden geçtiği zaman,

Enelhak yazılır kabri taşına/Şehadet şerbetin içtiği zaman (s. 49).

14-Bir dem kararın yok dağlar başında/Nice bir mecnuna dönersin gönül,

Halk ı âlem cümle kendi işinde/Sen aşkın nârına yanarsın gönül (s. 49).

15-Lûtfunla açıldı muhabbet gülü/Gülşende bülbülü zârdan ayırdı,

Şadman eyleyip garip bülbülü/Güller goncaların hârdan ayırdı (s. 50).

- 16-Bin can ile sözünü/Bir ser için geçer değil,
Altunum ağlatma beni/Gönül konu göçer değil (s. 51).
- 17-Görüp cemalini âşık olduğum/Hakkı bir bilersen ağlatma beni,
Uğruna serimi feda ettiğim/Hakkı bir bilersen ağlatma beni (s. 51).
- 18-Şu benim ömrümden sonra ne biter/Mihnetle kazandığım yâr gitti,
Dostların hayali cismimde tüter/Namus gitti gitti ar gitti (s. 52).
- 19-Bir dilber sevdiğim gayet güzeldir/Firdevs bağının gülüne benzer,
Bülbül gibi söyler tatlı dili var/Cennet hurisinin birine benzer (s. 53).
- 20-Dostları aldırık elden/Gözümüzün yaşı çağlar,
Bülbül ayrı düşse gülden/Ruz u şeb zâr zâr ağlar (s. 53).
- 21-Bu aşk bize dürlü cefalar kılur/..... öter zârımda n'eyler,
Ciğerciğim delik delik delinür/Bağrına salar elimde n'eyler (s. 54).
- 22-Gerçek âşık ahından/Evc-i asüman tutuşur,
Geçmeğe padişahından/..... Can atışur (s. 54).
- 23-Doğru yola giden bakmaz fenaya/Bu dünyaya konan göçse gerektir,
Sabahtan tevhid eden kullara/Huda rahmeti saçsa gerektir (s. 55).
- 24-Sen de bencileyin gam mı çekersin/Giyme canım giyme sen bu karayı,
Hasretin mi var yola bakarsın/Giyme canım giyme sen bu karayı (s. 56).

2.7.6. KAYIKÇI KUL MUSTAFA (17. Yüzyıl)

- 1-Sultan Murat eder ben de/Elveda olsun beğlerime dostuma,
İbrahim kardeşim geçsin tahtıma/Yolcuyum yollara göçüp giderim (s. 57).
- 2-Bunca zaman nimetlerin yediğim/Felek gazi Sultan Murat nice oldu,
Belirsiz eyledin/Felek gazi Sultan Murat nice oldu (s. 58).
- 3-Çok şükür padişahım/Sultan İbrahim han oldu,
..... oldu yüzü mahımız/Ruy-i âlem Ruşen oldu (s. 59).
- 4-Seher ben bir âdil hana kul olduğum/Çıkmış sultan olmuş elin üstüne,
Cemalini gördüm selâvat verdim/Divanına durdum yolun üstüne (s. 59).
- 5-Âlemde selâmet bulurdu tenim/Ol yâre selâmım vasıl olsaydı,
Mürde canım hayat bulurdu benim/Yanında muradım hasıl olsaydı (s. 61).
- 6-Âciz kaldım delü gönül elinden/Gurbete düşenin hali böyle olur,
Lokman hekim derde derman bulmamış/Dalgalanan aşkın seli böyle olur (s. 63).

- 7-Bizden sual eyle hatırın halin/Var karanfil yâre selâm et benden,
Pus eyle dudağın öpe gör elin/Var karanfil yâre selâm et benden (s. 64).
- 8-Kara gözlü dilber lebin lezzeti/Sükker midir şerbet midir bal mıdır,
Dökülmüştür ak ferdanın üstüne/Kâkül müdür sırma mıdır tel midir (s. 65).
- 9-Vaktine hazır ol ey Acem şahı/Mağripten üstüne asker geliyor,
Yıkacaktır tacın ile tahtını/Sultan Murat Han'dır kendi geliyor (s. 68).
- 10-Canım sen güzel olmağa/Sana bir ben gerek bir ben,
Âşıkın gönlün almağa/Sana bir ben gerek bir ben (s. 69)
- 11-Kudretine akıl fikir erişmez/Giderim hükârım şunda nem kaldı,
Gönül atı şöyle düldül erişmez/.....eden ile günde nem kaldı (a.g.e., 72).
- 12-Kadir Mevlâm dünya duraldan berü/Akar gözlerimin yaşı der Bağdat,
Üstadlar temelim kuraldan berü/Leyl ü nehar cenktir işim der Bağdat (s. 74).
- 13-Dön beri dön beri yüzün göreyim/Gidem de eğlenem belki gelmiyem,
..... Diyarında senden güzeli/Alam da eğlenem belki gelmiyem (s. 74).
- 14-Diyar-ı gurbeti gezdim/Bir muabbet bulamadım,
..... körpeye kul oldum/Bir hakiki yâr bulamadım (s. 75).
- 15-Şu fena dünyada kendine bir dost/Bulayım mı dersin hey deli gönül,
Derviş gibi sen de eğnine bir post/Alayım mı dersin hey deli gönül (s. 75).
- 16-Leyl ü nehar ikrarını güderken/Gönül kafesinden uçmak yol mudur,
Canımı yoluna feda ederken/Eller ile yiyüp içmek yol mudur (s. 76).
- 17-Gaziler şimdiki zaman içinde/Bağdad-ı sani Budim değil mi,
Âl-i Osman oğlunun hükmü içinde/Bağdad-ı sani Budim değil mi (s. 77).
- 18-Bahar eyyamı gelirsin/Dem çekip figan edersin,
Kasımda kanda gidersin/Lâmekânsın bencileyin (s. 77).
- 19-Bir yere ermezse elim/Akar gözüm yaşı çağlar,
Geleceğin söyleşelim/Geldi geçti geçen çağlar (s. 78).
- 20-Dağ başında duman eksik olursa/Yiğidin başından hal eksik olmaz,
Sevgili yârinden vefa gelirse/Rakip u ağıyardan al eksik olmaz (s. 78).
- 21-Ben de seninle gönlüm eğlerim/Yavru bülbüllere vardığım zaman,
Bir yerinde bahanesi yok drim/Seni yâranlara öğdüğüm zaman (s. 79).
- 22-Ömrüm geldi geçti kaddim büküldü/Haldaş bulamadım gezdim cihanı,
Âhımın tütünü eflâke çıktı/Haldaş bulamadım gezdim cihanı (s. 80).

- 23-Ala gözlüm ile seyran etmeğe/Goncası açılmış güller olaydı,
Soyup ak göğsünü üryan etmeğe/Sabah gün doğacak çağlar olaydı (s. 80).
- 24-Gönül eğlenmedi çıktı sıladan/Dayan dağlar sizi aşsam gerektir,
Herkesin nasibin verir Yaradan/Bu yollara konup göçsem gerektir (s. 81).
- 25-Yine geldi evvelbahar ayları/Şimdi dağlara düşecek zamandır,
Yalvarsın Hakka niyaz ettiğim/Bülbül güle kul olacak zamandır (s. 81).
- 26-Âşık kadir bilmez dilber elinden/Büküldü kametim döndü kemana,
Bu dehri doldurdum gözüm selinden/Nice gelmez imana (s. 82).
- 27-Ağam niçün melûl oldun/Gözlerinde nemin vardır,
Dahi açılmadın soldun/Sevdiğim ne gamın vardır (s. 83).
- 28-Bir küheylân bir yarar yiğit/Haykırp meydana girdiği zaman,
Koyun kurttan gibi halk andan kaçır/Kendisin alaya saldığı zaman (s. 84).
- 29-Kadir Mevlâm destur verse söyliyem/İnip aşkın deryasını boylıyam,
Yavru Ahmet şaha söyliyem/Mah yüzünde siyah benler nedendir (s. 84).
- 30-İlk yaz eyyamları geldiği zaman/Beyler dalgalanır cuşu dağların,
Gecesi gündüze katuben heman/Öter dürlü dürlü kuşu dağların (s. 85).
- 31-Şam'ın şarkın Sorarlar ise/Bu deminde size olan yâr gitti,
Hasan ağa tuz etmek hakkı bilir ise/Osmanlıdan namus ile ar gitti (a.g.e., 86).
- 32-Gani Subhan senden bir muradım var/Benim de muradım sen ver ya kerim,
Ellerin muradın verdiği zaman/Benim de muradım sen ver ya kerim (s. 86).
- 33-Saadetlü hünkârın vaktinde/Mutiim emrine durmağa geldim,
Kemal birliğin yolu tahtında/Sarayına yüzüm sürmeğe geldim (s. 87).
- 34-Keman kaşlarına kurban olduğum/Hakiki âşıkın yeri candadır,
Gönül verip sana mecnun olduğum/Ben bilirim sevdiğim sana ayandır (s. 88).
- 35-Bahey çifte benli dilber/Razı olsun Huda senden,
Yanağın kırmızı güldür/Bülbül alır gıda senden (s. 88).
- 36-Hazret-i Mevlâdan dilerim ki yâr/Gül gibi mekânın yerin hazır olsun,
Hemen nesne demem sana sitemkâr/Bülbül gibi işin gücün zâr olsun (s. 89).
- 37-Bivefa dilbere gönül vereli/Yüreği hun olur bağı baş olur,
Âşık mecnunun halim soranın/Muhabbeti mamur gönül hoş olur (s. 90).
- 38-Diyar-ı gurbete düşelden beri/Âcizim elinden dâr-ı fena hey,
Canıma kâr etti Sözü/Bencileyin kara bağrın yana hey (s. 90).

- 39-Bu aşka bel bağılyalı/Cümlesine vardır,
 açılan güle/Anca bülbülüm vardır (s. 91).
- 40-Yazılmış nakış kalemden/Gönül bir yâr edinmiştir,
 Mansureyin bu âlemde/Kâlüşün dar edinmiştir (s. 91).
- 41-İndim seyreyledim Kızıl adayı/Ulu taşkın sular bu mudur,
 Bad estikçe servileri salınan/Gönül eğlence bu mudur (s. 96).
- 42-Ayağın öpenin al kaldır/Yavrum sende böyle .. olmasun,
 Hatırın ele al şad eyle güldür/Düşüp Harabolmasun (s. 93).
- 43-Be yavrum altun kadehten/İçtikçe güzel olursun,
 Gül benzine/Düştükçe güzel olursun (s. 93).
- 44-Yavrum câmin almış ele/İçtikçe güzel olursun,
 Bâdenin rengi ruyüne/Vurdukça güzel olursun (s. 94).
- 45-Gurbetlikte baş yastığa düşerse/Hatırımız sorulmazsa nice olur,
 Ş-Leşimiz de deryalarda kalırsa/Namazımız kılınmazsa nice olur (s. 94).
- 46-Yine geldi evvelbahar eriştî/Güzel bezendi bahçeler bağlar hey,
 Bülbül sesi gülistana karıştı/Gül derdinden âh eyleyip ağlar hey (s. 95).
- 47-Küheylânlar arasında küheylân/Şâirlerin medhi sizedir Mecnun,
 Yüzün gören mertler olurlar hayran/Deryalarda Mecnun (s. 95).
- 48-Bir baz ile şahinin bahsi var/Cüda düşmüş ikisinin arası,
 Şahin eder bana Haktan verilmiş/Mevlâdandır gözlerimin karası (s. 96).
- 49-Ala gözlerine kurban olduğum/N'eyledin gönlümü aldığın zaman,
 Müslümansın gel ikrarın gözle/Hakkımız tamam olsun öldüğüm zaman (s. 97).
- 50-Dün gece bir dergâh gördüm/Bahçesi bezenmiş gülü hâr değil,
 Halim arz eyledim yârime bugün/Gel gidelim eğlenecek yer değil (s. 97).
- 51-Dolaştım cihanı gezdim dünyayı/Bulamadım hakiki dostu ben,
 Kimi ehl-i ... kimi mürai/Bulamadım bir hakikatli dostu ben (s. 98).
- 52-Aşk elinden üryan oldum/Kimse tân eylemesin,
 Seyredip seyran ederler/Kimse tân eylemesin (s. 98).
- 53-Nesin şerh edeyim firkatim çoktur/Kaldı ya beni biri bağrımda oktur,
 kimseye faydası yoktur/Âlemde dostuna şerrinden gayrı (s. 99)⁹.

⁹ İlk dörtlük okunmadığı için ikinci dörtlük verilmiştir.

54-Namazım kılarken camim bastılar/Emir padişahın demiş Silâhtar Paşa,
Suçum nedir bana niçün kıydılar/Emir padişahın demiş Silâhtar Paşa (s. 100).

2.8. Cahit Öztelli, Halk Şiiri XIV. – XVII. Yüzyıllar¹⁰

2.8.1. BAHŞÎ (16. Yüzyıl)

1-Sultan Selim Cülûsunda/Salâ dedi de yürüdü,
Gidelim Mısır'a doğru/Yola dedi de yürüdü (s. 46).

2.8.2. HÜSEYİN (Kul Hüseyin 16. Yüzyıl)

Hüseyin 16. yüzyılda yaşayan Alevî-Bektaşî şâirlerdendir.

1-Salınuben dost iline giderken/Ne acayip yolu vardır yaylanın,
Servi boylum gonca gülün verirken/Açılur belli gülü yaylanın (s. 50).
2-Ey şahin bakışlım bübül âvazlım/Bir eli kadehlim bir eli sazlım,
İşte ben gidiyom kal âhu gözlüm/Ne sen beni unut ne de ben seni (s. 51).
3-Âdem oğlu dünyaya gelince/Taze açılmış fidana benzer,
Bir yaşına kadem basınca/Bülbül gibi şakır, gülşene benzer (s. 52).

2.8.3. ÂŞIK KEREM (16. Yüzyıl)

Kerem, 16. yüzyılda yaşamış olup hayatı hakkındaki bilgiler “Kerem İle Aslı” hikâyesinden alınmaktadır.

1-Ala gözlerine kurban olduğum/Hep senin derdinden yanar ağlarım,
Kime arzedeyim garip halimi/Ellerin yanında görür ağlarım (s. 55).
2-Şakı bülbül şakı bahar erişti/Şakıyıp ötmenin zamanı geldi,
Kırmızı gül budağına erişti/Koparıp kokmanın zamanı geldi (s. 56).
3-Nic'edeyim gönül senden/Ben dönerim gönül dönmez,
Bir yavruya düştü gönül/Ben dönerim gönül dönmez (s. 57).
4-Yüksekliğinde yavru şahin beslenir/Yıldız Dağı niçin kalkmaz dumanın,
Alçağında kumru bülbül beslenir/Yıldız Dağı niçin kalkmaz dumanın (s. 58).
5-Hey ağalar ben bir derde düş oldum/Şu benim derdimden bilen olmadı,
Gözüm yaşı deryalara karıştı/Hiçbir tabiplerden silen olmadı (s. 59).
6-Medet medet âlemleri yaradan/Başa bir hal geldi çekip giderim,
Yeni düştüm gurbet elin yoluna/Gözlerimden yaşlar döküp giderim (s. 60).
7-Adamı, hayvanı tanıyıp bilmez/Vakitler gelende abdestin almaz,
Ezanlar okunur namazın kılmaz/Camilere gider minber beğenmez (s. 61).

¹⁰ Cahit Öztelli, Halk Şiiri XIV. – XVII. Yüzyıllar. Varlık Yayınevi, İstanbul: 1955, ss: 128.

- 8-Ağlayı ağlayı düştüm yollara/Başıma gelmedik haller mi kaldı,
 Bir âhu gözlünün meftunu oldum/Dîdemden akmadık seller mi kaldı (s. 62).
- 9-Gurbet elde yaman oldu halimiz/Sılaya varmaya nice çağlar var,
 Ah ederim elim erişmez yâre/Aramızda yıkılası dağlar var (s. 63).

2.8.4. ÂŞIK GARİB (16. Yüzyıl)

- 1-Arzulayıp çıktım gurbet eline/Ağlarım sızlarım kimsem yok benim,
 Yazık oldu düştüm ben ilden ile/Ağlarım sızlarım kimsem yok benim (s. 68).
- 2-Dinleyin ağalar tarif edeyim/Açılır baharda gülü Tebriz'in,
 Dügünde bayramda atlas geyerler/Bozulmaz yeşili alı Tebriz'in (69).
- 3-Bir sözile ben tuzağa tutuldum/Bu garip ellerde yaktı nâr beni,
 Hasretin nârına yandım kül oldum/Âhu gözlüm ne haldeyim gör beni (s. 70).
- 4-Nâme geldi vatanımdan/Vaktı, varayım gideyim,
 Kanlı yaşlar gözlerimden/Aktı varayım gideyim (s. 71).
- 5-İşte geldim gidiyorum/Sen olasın Halep şehri,
 Çok ekmeğin, tuzun yedim/Helâl Halep şehri (s. 72).
- 6-Gurbet elde baş yastığa gelende/Gayet yaman olur işi garibin,
 Gelen olmaz, giden olmaz yanına/Siyah toprağıyle taşı garibin (s. 72).
- 7-Koluna bağladım teli/Konuşurdun yetmiş dili,
 Unuttun mu sazım beni/Konuş sazım benim ile (s. 78).

2.8.5. ÖKSÜZ DEDE (16. Yüzyıl)

- 1-Be bu kudret dilidir/Cümle yaradılmış Hakkın kuludur,
 Beylere armağan Şahın gülüdür/İmirza'mı hoşça tutun ağalar (s. 79).
- 2-Sultan Murad'ın arslanı/Acem'i seyrettin mi geldin,
 Kesdin dâvânın ar'sını/Ahd-emân ettin mi geldin (s. 80).

2.8.6. KUL MEHMET (16. Yüzyıl)

- 1-Be yârenler yine evvel bahardır/Bülbül intizarlık kılar durmayıp,
 Kuşlar ahenk edip çığırıp öter/Kalbin kasavetin siler durmayıp (s. 82).
- 2-Bunca demdir hasretliğin çekerim/Gel sevdiğim, geld'ayrılık günleri,
 Gözlerimden kanlı yaşlar dökerim/Sil sevdiğim, gel'ayrılık günleri (s. 83).
- 3-Her dem yüzüme gül gibi/Gülen dilberin kuluyum,
 Ben ağladıkça yaşıma/Silen dilberin kuluyum (s. 84).

4-Behey elâ gözlü canım/Gönül tahtında sultanım,
Gönül tahtında sultanım/Kul olmaya geldim sana (s. 85).

2.8.7. KUL ÇULHA (16. Yüzyıl)

1-Uş gafil çıktın gittin elimden/Ah yiğitlik yavı kıldım ben seni,
Andelibim ayrı düştüm gülümden/Vah yiğitlik yavı kıldım ben seni (s. 86).

2.8.8. ARMUTLU (16. Yüzyıl)

1-Murad Reis geldi gülbenk çektiirdi/Dîn-İslâm sancağın diktiği vaktin,
Padişah uğruna niyet eyledi/Çıkıp Cezayir'den gittiği vaktin (s. 87).

2.8.9. OZAN (16. Yüzyıl)

1-Gerçek âşık olanların/Yüreciği yanar olur,
Her cânibden sûriş ile/Şavkı odu kanar olur (s. 88).

2.8.10. GEDA MUSLÎ (16.-17. Yüzyıl)

1-İspanya Cezayr'e haber göndermiş/Komazım oğlumu alurum demiş,
Eğer vermezlerse kıyametede/Ben de bu dert ile ölürüm demiş (s. 89).
2-Gör imdi ne demiş Cezayirli de/Vermeziz oğlunu bilmiş ol,
Biz anı gönderdik Sultan Ahmed'e/Kara haberin almış ol (s. 90).
3-Bahar eyyâmı erdi de/Şadoluben güldü dağlar,
Şirin'e gönül verdi de/Ferhad seni deldi dağlar (s. 91).
4-Şol fenâ mülkünün vefası yoktur/Konan göçtü nöbet bizim, yol bizim,
Belâsı, kazası, mihneti çoktur/Murat bizim istek bizim hâl bizim (s. 92).

2.8.11. HAYÂLÎ (16. Yüzyıl)

1-Leylâm gelir deyü yollar gözlerim/Gelmedi gözümde kaldı hayâli,
Gizli sırrım beyan etmem gizlerim/Serimi sevdaya saldı hayâli (s. 93).
2-Turnam gider olsan bizim illere/Vezir Ardahan'dan göçtü diyesin,
Karşı geldi Kızılbaşın Hanları/Çıldır'da da döğüş oldu diyesin (s. 94).

2.8.12. ÂŞIK (17. Yüzyıl)

1-Tâ kıyamete dek gözlerim seni/Bu hasta gönlümün mihmânı tez gel,
Yad ellerde garip eyledin beni/Eğlenme hûbların sultanı tez gel (s. 95).

2-Dîvâneym aklım kalmadı serde/Bir kaşları keman aldı da gitti,

Aşkın deryasına acuben yelken/Bî-kıyas ummana daldı da gitti (s. 95).

3-Âlem bîzar oldu benim zarımdan/Bir âşık bülbülüm gülden usandım,

Ayırdılar beni nazlı yârimden/Çeşmim yaşının selinden usandım (s. 97).

4-Be güzel senin derdinden/Dünü gün gezer ağlarım,

Ah eyleyip inleyüben/Göz yaşı döker ağlarım (s. 98).

5-Şu karşıdan bin naz ile/Gelen dilbere aşk olsun,

Lûtf edüp hâtırım ala/Alan dilbere aşk olsun (s. 99).

2.8.13. KÂTİBÎ (17. Yüzyıl)

1-Yürü hey ah dine durmaz ikrarsız/Seni benden ayıranlar gülmesin,

Âşık olan olabilir mi yârsız/Seni benden ayıranlar gülmesin (s. 100).

2-Fidandan açılmış bir lebi gonce/Cennet bahçesinin gülüdür şimdi,

Kararım kalmadı onu görünce/Gözüm yaşı Tuna selidir şimdi (s. 101).

3-Deli gönül melûl olup gam yeme/Elbet ağlamanın gülmesi vardır,

Adûya intikam kalur mu böyle/Herkes ettiğini bulması vardır (s. 102).

4-Evvel baharda açılır/Gonca gonca gülün dağlar,

Can ile serden geçilir/İçildikçe mülün dağlar (s. 103).

2.8.14. KAYIKÇI KUL MUSTAFA (17. Yüzyıl)

1-Gele dilber gel Allah'ı seversen/Gel ağlatma beni eller içinde,

Ne acayip olur şu halk-ı âlem/Söyleşirler bizi diller içinde (s. 104).

2-İptida Bağdad'a sefer olanda/Atladı hendeği geçti Genç Osman,

Vuruldu sancaktar, kaptı sancağı/İlletti bedene dikti Genç Osman (s. 105).

3-Bugün ben bir güzel gördüm/Yeşiller geymiş ağ üzre,

Bir bakışta aklım aldı/Dururken ben ayağ üzre (s. 106).

2.8.15. ÂŞIK ÖMER (17. Yüzyıl)

1-Devlet hümâsını tutayım derken/Uçurdum kolumdan baz elden gitti,

Cehdedip ardından yeteyim derken/Hazır turna ile kaz elden gitti (s. 107).

2-Şunda bir dilbere gönlüm düşürdüm/Aldı beni kaşlarının âresi,

Hûp cemâlin gördüm aklım şaşırdım/Yaradan Mevlâya kaldı çâresi (s. 108).

3-Kurulalı neler çekmiş/Yalan dünyaya sorsana,

Nice bin türlü kan etmiş/Akan deryaya sorsana (s. 109).

- 4-Salınıp seyran yerine/Çıkan dilber kiminsin sen,
Siyah zülfün mah yüzüne/Döken dilber kimisin sen (s. 110).
- 5-Şu karşıdan gelen, dilber/Boyu selvi dala benzer,
Yanında bir kızla bile/Gonca açmış güle benzer (s. 111).

2.8.16. GEVHERÎ (17. Yüzyıl)

- 1-Ey vefasız sana gönül vereli/Bana hasm- olamadıki iller mi kaldı,
Destan eyledin sen beni dillere/Ahvalim söylemek diller mi kaldı (s. 112).
- 2-Bâd-ı sabâ sevdiğime gidersem/Ol güneş yüzlüye var selâm eyle,
Sevap kazanırsın hizmet edersen/Aman karşısında dur selâm eyle (s. 113).
- 3-Şunda bir dilbere gönül düşürdüm/Yanakları benzer nar tanesine,
Divanesi olup aklım şaşırdım/Asılaydım zülfün her tanesine (s. 114).
- 4-Bizden selâm olsun gül yüzlü yâre/Salınıp sevdiğim bağlara gelsin,
Severim dilberi elde ne çare/Yürekte eriyen dağlara gelsin (s. 115).

2.8.17. ÖKSÜZ ÂŞIK (17. Yüzyıl)

Öksüz Âşık, 17. yüzyılın ünlü âşıklarındandır. 16. yüzyıl şâirlerinden olan Öksüz Dede ile Öksüz Âşık'ın şiirleri oldukça karıştırılmıştır.

- 1-Ala gözlerine kurban olduğum/Ecelim gelmeden öldürme beni,
Gizlice uğrunca severim seni/Sırrımı kimseye bildirme beni (s. 116).
- 2-Misal-i cennettir evvel baharı/Açılır kırmızı gülü Tuna'nın,
Öter bülbülleri leyl-ü neharı/Eser bâd-ı sabâ yeli Tuna'nın (s. 117).
- 3-Dağlar yârimi gördün mü/Pâyine yüzler sürdün mü,
Güzel hatırın sordun mu/Mecnunu çok güzel dağlar (s. 118).

2.8.18. ÂŞIK HASAN (Tamaşvarlı)

- 1-Bilmem sarhoş mudur uykudan kalkmış/Taramış zülfünü gerdana dökmüş,
Beyaz ellerine al kına yakmış/Dedim öpüşelim dedi ki yok yok (s. 119).
- 2-Bugün ben bir güzel gördüm/Gül cemali ala benzer,
Çıkmış bahçede salınır/Boyu selvi dala benzer (s. 120).

2.8.19. KULOĞLU (17. Yüzyıl)

- 1-Uzaktan özledim geldim eline/Misafirim kaldım bir han içinde,
Çok şükür Hüdaya murada erdim/Cevahir yaraşmış mercan içinde (s. 121).

2-Âlemde doğdu dost yoktur/Dedikleri gerçek imiş,
Kulunu saklayan Hak'tır/Dedikleri gerçek imiş (122).

3-Dağlar başı oldu yurdum/Ağlayıp gezer yürürüm,
Günden güne arttı derdim/İnleyip gezer yürürüm (s. 123).

2.8.20. EMRAH (Ercişli)

1-Baktım ki yurduna bülbülü susmuş/Selvi göçmüş viran kalmış otağı,
Câmlar şikest olmuş meyler dökülmüş/Sâkiler meclisten kesmiş ayağı (s. 124).

2-Ben bir garip seyyah olsam/Gezsem karayı karayı,
Yitirdim nazlı yârimi/Bulsam arayı arayı (s. 125).

2.9. Cahit Öztelli, Halk Şiiri XVIII. Yüzyıl¹¹

2.9.1. ÂŞIK ALİ (18. Yüzyıl)

- 1-Her taraftan ferman oldu üstüne/Başına bir çare bul Osman Oğlu,
Tam dört vezir tâyin oldu üstüne/Kırkbin asker ile bil Osman Oğlu (s. 16).
- 2-Elvedâ sutanım gayrı gider oldum/Mübârek hatırın uruşan olsun,
Bir sâdık kulunum dua ederim/Gün-be-gün devletin âlişan olsun (s. 17).

2.9.2. HÜKMÎ (18. Yüzyıl)

- 1-Eyyâm-ı devlette Osman Oğlu'ydum/Yoluna fedâdoır ser Padişahım,
Bir gelmiş bir dahi gelir mi bilmem/Ben gibi kahraman er Padişahım (s. 18).
- 2-Nahnü Kasemna'da bizlerin yâhu/Atıldı gurbete danelerimiz,
Derunumdan çıkmaz gam keder kaygu/Pek fena göründü mânalarımız (s. 19).

2.9.3. HOCAOĞLU (18. Yüzyıl)

- 1-Nasuh Paşa ile hacca gidenler/Acep nam kodular Arabistan'a,
Varup Beytullah'A tavaf edenler/Müstahak değil mi Bağ-ı cenâna (s. 20).

2.9.4. KÂTİBÎ (18. Yüzyıl)

- 1-Acep âhir zaman oldu gaziler/Büyük küçük birbirini beğenmez,
Her mümin münâfik cennet arzular/Tanrı nasip ettiğini beğenmez (s. 21).

2.9.5. ÂŞIK ŞERMÎ (Üsküdarlı)

- 1-Gurbet ellerinde gitti efendim/Acep dostlar gine tezce gelir mi,
Zevk işret içinde zülfü kemendim/Benim bunda çektiğimi bilir mi (s. 22).
- 2-Gönlünden giderme ben derd-mendi/Ey bîvefâ yârim dualar seni,
Başım alıp gidem hurşid menendi/Mah yüzlü dildârım dualar seni (s. 23).

2.9.6. MEHMET (Kabasakal Mehmet-18. Yüzyıl)

- 1-Fukara kulların arzıhal kıldı/Ahvaller ziyade perişan oldu,
Mâsumlar mektepte okumaz oldu/Mâsumlar mektepte okumaz oldu (s. 24).

¹¹ Cahit Öztelli, Halk Şiiri XVIII. Yüzyıl. Varlık Yayınları, İstanbul: 1955, ss: 108.

2.9.7. KIYMETÎ (18. Yüzyıl)

- 1-Dilberâ kâmiller etsin midhatin/Cebinde bî-bahâne kaşların,
Ferman eyler her ne ise hizmetin/Salsın beni Hindistan'a kaşların (s. 26).
- 2-Dilberâ yolunda çok derd-mendim/Eyle âşikâra hemen kiminsin,
Geşt ettim cihanı ey bî-menendim/Söyle hey kaşları keman kiminsin (s. 27).

2.9.8. LEVNÎ (18. Yüzyıl)

- 1-Tut atalar sözünü kalbi selîm ol/Gönülden gönüle yol var demişler,
Gider yavuzluğun tab'ı halim ol/Sert sirke kabına zarar demişler (s. 29).

2.9.9. NEŞÂTÎ (17.-18. Yüzyıl)

- 1-Niyet ettik Beytullah'a gitmeye/Hacer-ül-esved'e yüzler sürmeye,
Arafat'ta hem vakfe'ye durmaya/Takdir her tedbiri bozar dediler (s. 31).

2.9.10. MECNUNÎ (18. Yüzyıl)

- 1-Karşıdan salınma dilber/Sana kurban olayım mı,
İsmin okur gönül ezber/Sevdi canım öleyim mi (s. 35).
- 2-Gel güzel gezelim dâr-ı fenâda/Bana Ferhad sana Şirin desinler,
Arab'da Acem'de bay-ü gedâda/Pesend edip sad-âferin desinler (s. 36).
- 3-Mecnun gibi çıktım gittim/Gözün sevem Leylâ unutma beni,
Felek saldı bizi gurbet ellere/Gözün sevem Leylâ unutma beni (s. 37).
- 4-Bana akın peymânesin içirdin/Şimdi ben olmuşum mestin rûzigâr,
Kimini şad edüp konup göçürdün/Bana mı muhalif esdin rûzigâr (s. 38).
- 5-Sevdiğim lûtfüne ereyim deyü/Gözlerim kan ile dolagelmıştır,
İki gözlerimle göreyim deyü/Ağlayı ağlayı yolagelmıştır (s. 39).
- 6-Âhir bu dert beni sine götürür/Onulmaz yâreler em em üstüne,
Feryâdım işiden aklın yitirir/Gitti safâ geldi gam gam üstüne (s. 40).
- 7-Kadir Mevlâm senden bir yar isterim/Remz ile dîvâne gönül alıcı,
Hem musâhib olsa haber anlasa/Gayet zarif olsa halden bilici (s. 41).
- 8-Gurbet elde bir hal geldi başıma/Feleğin sitemi bana fendoldu,
Ayrı düştüm vatanımdan eşimden/Gönül bir kâkülü dâre bendoldu (s. 42).

2.9.11. ÂŞIK CİVAN (Diyarbakırlı)

- 1-Derd-ü gamdan göz açmadım ağalar/Dua edin kara bahtım uyansın,
Her kim beni kem bildirmiş o yâre/Bugün yarın al kanlara boyansın (s. 43).

2.9.12. ÂŞIK NURİ (18. Yüzyıl)

- 1-Devir tamam oldu ey Gazi Hünkâr/Öksüz oldu Bağdat bil Pâdişahım,
Bunca yıl eyledim düşmana ılgar/Matemdir Bağdat bil Pâdişahım (s. 43).

2.9.13. REİSOĞLU (18. Yüzyıl)

Reisoğlu, 18. yüzyılda yaşayan saz şâirlerindendir. 1741 yılında sağ olduğu şiirlerinden anlaşılmaktadır.

- 1-Şunda bir güzele gönül düşürdüm/Bunu gönlümün zârı hesaba gelmez,
Gafletle serimi derde düşürdüm/Bu bağrımın nârı hesaba gelmez (s. 45).

2.9.14. ÂŞIK ABDÎ (18. Yüzyıl)

- 1-Görmedim dünyada rahat yüzünü/Yanılp bu aşka başım koşalı,
Bu babta ben gibi cahil olursa/Deryâlar menendi biz de coşalı (s. 46).

2.9.15. ÂŞIK KÂMİL (18. Yüzyıl)

- 1-Mevlânın fermânı budur yâranlar/Sarpa sardı yazık yolu Bender'in,
Yardım etmedi erenler gaziler/Kâfirlere kaldı ili Bender'in (s. 47).

2.9.16. MAHTÛMÎ (18. Yüzyıl)

- 1-Gamzen oklarını ciğerde ara/El sunma ey keman-ebrû kandile,
Beni helâk etti o kalbi kara/Katilimdir o zalimden kan dile (s. 49).
2-Dilberan ahd-ü vefayı/Unuturlar unuturlar,
Edip uşşaka cefayı/Unuturlar unuturlar (s. 50).
3-Duadan unutma bu mehcûrunu/Nûr-ı çeşm-i cânım dualar seni,
Hakka ısmarladım her umurunu/Ey şâh-ı hûbanım dualar seni (s. 51).

2.9.17. ÂŞIK SAİD (18. Yüzyıl)

- 1-Güzeli severler güzele bakılır/Âdettir evvelden ezelden güzel,
Aşkımın kervanı durmaz çekilir/Muhabbet katarın düzelden güzel (s. 52).

2.9.18. ÂŞIK BAĞDADÎ (18. Yüzyıl)

- 1-Şükür ben cennetin gördüm mislini/Melekler yurt tutmuş sordum aslını,
Bülbüller çağrışıp eder faslını/Açılmış gonca gülü var Hazne'nin (s. 53).
- 2-Taht tavusunu gördüm/Ayağına yüzüm sürdüm,
El bağlayıp divan durdum/Şâhım Sultan Selim'dir bu (s. 54).

2.9.19. ÂŞIK SÜLEYMAN (18. Yüzyıl)

- 1-Her dem arzularım bahçesin bağı/Gitmez hayalimden nârı sılanın,
Kaldım gurbet elde gidemez oldum/Öldürür yiğidi ârı sılanın (s. 56).
- 2-Kalktı göç eyledi gönül kervanı/Gidem de eğlenem belki gelmeyem,
Garip illerde mihmet-i devrânı/Çekem de eğlenem belki gelmeyem (s. 57).
- 3-Gitme turnam sana bir sualım var/Turnam neden düştün sen bu diyâra,
Arzedecek sana gizli sırrım var/Turnam neden düştün sen bu diyâra (s. 58).
- 4-Garip idim geldim ben ilinize/Misafir olmuşum bir han içinde,
Dost deyü deyü arayup da buldum/Cevahir kânısın mercan içinde (s. 59).

2.9.20. ÂŞIK HALİL (Bursalı-18. Yüzyıl)

- 1-Mestâne bakışlı nazlı cânanım/Benim sende hak nazarım kalsın mı,
Harâmî gözlerdir her dem kan eden/Gamzen oku ciğerimi delsin mi (s. 60).
- 2-Ay efendim, hasretinden/Ah edip ağlar gezerim,
Gece gündüz firkatinden/Sînemi dağlar gezerim (s. 61).
- 3-Hak'tan inâyet olunca/Kulun melil derler,
İsmin diline alınca/Şeytan olur zelil derler (s. 62).
- 4-Kıvrılıp yassılan yollar/Garip midir bencileyin,
Çağlayuben akan seller/Garip midir bencileyin (s. 63).

2.9.21. TALİBÎ (Zileli)

Talibî, Tokat ilinin Zile ilçesinde doğmuş ve yine burada 1813 yılında vefat etmiştir.

- 1-Ey mertlik dâvasın süren gel beri/Mert olan namusta arda bell'olur,
Hak için çekelim sadakat gayret/Metanet sadakat darda bell'olur (s. 64).
- 2-Şu dâr-ı fenanın çürük binasın/Yıkan yıksın sağlayanlar sağlasın,
Ateş-i hicrile yakmış sinesin/Yakan yaksın dağlayanlar dağlasın (s. 65).

3-Hani senin eski çağın sevdiğim/Pek belâlı salunurdun bir zaman,

Ben de senin kulun âşıkın iken/Cihanda bir bulunurdun bir zaman (s. 66).

2.9.22. FEDÂYÎ (Zileli)

Fedâyî, Talibî'nin çıkaraklarından olup hayatı hakkında bilgiler sınırlıdır. Zileli olup 18. yüzyılın son yarısı ile 19. yüzyılın ilk yarısında yaşadığı tahmin edilmektedir.

1-Gönlümün ateşin keşfetsem eğer/Bu cihan baştan başadek yanar,

Şimdi bir ah etme tâ arşa değer/İmdada benim'çin melekler iner (s. 67).

2-Seyyah olup şu âlemi gezerken/Râhî kıldı bizi yolu Elif'in,

Kaşlar değer onsekiz bin âlemi/Dökülmüş gerdana teli Elif'in (s. 68).

3-Arzıhal eyledim şahlar şahına/Kıl derdime derman el'aman dedim,

Özüm türab ettim ben dergâhına/Dahi birliğine yok güman dedim (s. 69).

2.9.23. ÂŞIK MÜMİN (Zileli)

Mümin'in Zileli olduğu tahmin edilmekte olup, Napolyon'un Mısır'ı zaptı (1798) üzerine söylediği destanından tanınmıştır.

1-Nice bir yatarsun, gafletten uyan/Bu işlere agâh ol Pâdişahım,

Birkaç rical ile Valide Sulan/Muindir kâfire bil Pâdişahım (s. 70).

2.9.24. RÂŞÎT (18. Yüzyıl)

Râşit, 18. yüzyılda yaşamış halk şâirlerindendir. Tâlibî'nin çırağı olduğu düşünülmektedir.

1-Aman olsun aman senin elinden/Senin isediğin veremem gönül,

İnsaf eyle kese geçmem yolundan/Her nerede gezsens aramam gönül (s. 72).

2.9.25. BAHŞÎ (18. Yüzyıl)

Bahşî'nin yaşamıyla ilgili hiçbir bilgi yoktur. 18. yüzyılda yaşadığı, 16. yüzyılda yaşayan Bahşî'den ayrı bir âşık olduğu bilinir.

1-Sallanı sallanı geçen güzel yâr/Eğlen bir karşımda dur nazlı nazlı,

Ben senin derdinden olmuşam hasta/İnsafa gel halim sor nazlı nazlı (s. 74).

2-Hazret Hüdâ'nın sırr-ı hikmetine/Yetmiş yok ettik yok yetecek yok,

On iki perdede aşkın katına/Yetmiş yok yetik yok yetecek yok (s. 75).

2.9.26. CİHÂDÎ (18. Yüzyıl)

Cihâdî, 18. yüzyıl âşıklarından olup hayatı hakkında bilgi yoktur.

- 1-Gönlümün süruru serv-i bülendim/Terkin kılmazam ben bir kan olursa,
Ne mümkün ayrılmaz çıkmadan cânım/Âlemde kâinat düşman olursa (s. 76).

2.9.27. ÂŞIK FAİK (18. Yüzyıl)

Faik, 18. yüzyılda yaşamıştır. Hayatı hakkında bilgi yoktur.

- 1-Sevdâ-yi zülfünden kıldım ferâgat/Yürü ey bî-vefâ hercâyî dilber,
Şimden gerü sen sağ ol ben selâmet/Yâd eyle gel bu ben şeydâyî dilber (s. 77).

2.9.28. SEYİDYAROĞLU (18. Yüzyıl)

Seyidyaroğlu, 18. yüzyılda yaşamış saz şâirlerindendir.

- 1-Çünkü dilber gönlüm alıp gidersin/Hoşça tut yanında mihmânın olsun,
Beni ferdâlara salup nidersin/Unutma ahdile amanın olsun (s. 78).
2-Şöyle bir dilbere müptelâyım ki/Bilmezem ol dilber memden incinür,
Ol şah-ı hûbâna ben gedâyım ki/Ağlasam incinür gülsem incinür (s. 79).
3-Hayrola şu gözlerim seğiriyor/Bir hayırlı haber gelse yârimden,
Aşılmaz dağların ardında kaldım/Hidâyet umarım Ganî Kerimden (s. 80).

2.9.29. ÂŞIK SİPAHÎ (18. Yüzyıl)

Sipahî, 18. yüzyılda yaşayan halk şâirlerindendir.

- 1-Atladım bahçene girdim/Açılmamış gülün derdim,
Ak gerdanda neler gördüm/Sırasın saydım duydun mu (s. 81).
2-Hercayî sevdiğim geyer eğnine/Biri yeşil biri siyah biri al,
Hûp yaraşur anın güneş yüzüne/Biri kâkûl biri giysu biri hâl (s. 81).
3-Şu karşıdan gelen şâhin bakışlı/Yüzü çifte benli bilmem kimindir,
Sabah seherinde keklik sekişli/Yüzü çifte benli bilmem kimindir (s. 83).

2.9.30. ÂŞIK OSMAN (18. Yüzyıl)

Osman, 18. yüzyılda yaşayan saz şâirlerindendir.

- 1-Güzellerin sultanısın/Hûp yaratmış Hüdâ dilber,
Bildim Yusuf-i sanîsin/Sana canım fedâ dilber (s. 84).

2-Nazar eyleyin ağalar hâlîme/Kendi yaralarım deşdim ne dersiz,
Böyle imiş bize Hakkın fermanı/Kırklar ile devran sürdüm ne dersiz (s. 85).

2.9.31. ÂŞIK MEVZUNÎ (18. Yüzyıl)

Mevzunî, 18. yüzyılda yaşamış olan saz şâirlerindendir.

1-Nâmeler yazmışım o nazlı yâre/Acep bu derdime derman olur mu,
Aman bâd-ı sabâ söyle yârime/Bir gececik bize mihman olur mu (s. 86).

2.9.32. SEVDAYÎ (18. Yüzyıl)

Sevdayî, 18. yüzyıl saz şâirlerindendir.

1-Ey peri-zât bu pendimi gûş eyle/Şazlığıla yetir ya sına beni,
Yâr hüsnünde iki şeyden korkarım/Ya gamzın öldürür ya sîne beni (s. 87).

2.9.33. MEFTUNÎ (18. Yüzyıl)

Meftunî, 18. yüzyılda yaşamış halk şâirlerindendir.

1-Hüsnünü dildârın tahrir ederdim/Neyleyim ey gönül dehâna sığmaz,
Şive-i cünbüşün takrir ederdim/Velâkin defter-ü divana sığmaz (a.g.e., 88).
2-Attı müjgân okun şuh-i cihanım/Ciğerim sad-pâre kana boyandı,
Ne müşkül yaradır ciğer yarası/Ah-u zârım vardır arşa dayandı (s. 89).
3-Yeni bir dilbere kul oldu gönül/Mübarek vücudu gümüşe benzer,
Zümre-i hubanda o iki fülül/Lâal-renk lebleri yemişe benzer (s. 90).

2.9.34. NAKDÎ (18. Yüzyıl)

1-Mağrib illerinden ey Şâh-ı âlem/Sultan Cezayir'den habarın var mı,
Sehâyet madeni ey cûd-ü kerem/Sultan Cezayir'den habarın var mı (s. 91).
2-Yedi kiral düştü senin kaskına/Gaflet uykusundan uyan Cezayir,
Donanmalar tâyin oldu üstüne/Hazır ol vaktına dayan Cezayir (s. 92).

2.9.35. SEFERLİOĞLU (18. Yüzyıl)

1-Cezayir Dayısı ol Mehmet Paşa/Dünyâlar durdukça sen binler yaşa,
Döktürdüğün topar gitmedi boşa/Söylensin dillerde nâmın birzaman (s. 93).

2.9.36. MAĞRİBLİ OĞLU (18. Yüzyıl)

- 1-Gurbet illerine saldı yâr beni/Acâyip hayrette kaldım Cezayir,
Çok kızlar yatağı dediler seni/Arzuladım seni geldim Cezayir (s. 95).
- 2-Tunus'un üstüne arslanlar saldın/Mevlâ'ya tefekkül oldun Cezayir,
Sen bu salışları şahandan m'aldın/Evvelki nâmını buldum Cezayir (s. 96).

2.9.37. HAMZA (Kara Hamza-18. Yüzyıl)

- 1-Gelin ey gaziler hayra yoralım/Dün gece gördüğüm kara düşleri,
Gezdim seyreyledim tâ Kaf'tan Kaf'a/Lâl-ü yâkut mercan yatar taşları (s. 97).
- 2-Yedi başlı ejder gibi dem çeker/Küffârın bağrını odlara yakar,
Eri boz bulanık sel gibi akar/Sen mi yaradırsın kulu Cezayir (s. 98).

2.9.38. ÂŞIK SIRRI (Kütahyalı)

- 1-Anca yıllar bunca günah işledim/Ne amel işleyim ben şimdengerü,
Hakka tâat yolun eyvah boşladım/Çürür toprak olur ten şimdengerü (s. 106).
- 2-Dünyâ yuvasından bir kuş uçurdum/Adı Rıdvan idi cennete gitti,
Ol cenne bülbülü idi kaçırdım/Burda mihmân idi cennete gitti (s. 108).

2.10. M. İlhan Başgöz, İzahlı Türk Halk Edebiyatı Antolojisi¹²

2.10.1. GAZİ ÂŞIK HASAN (Tamaşvarlı)

1-Eşrefoğlu al haberi/Bahçe biziz gül bizdedir,
Biz Şah-ı Merdan kuluyuz/Yetmiş iki dil bizdedir (s. 42).

2.10.2. ÂŞIK (17. Yüzyıl)

1-Ulu ulu kervan geçmiş/Yollar gibi inilerim,
Karlı karlı dağlar aşan/Seller gibi inilerim (s. 43).

2.10.3. GUFRÂNÎ (Karamanlı)

1-Katre idim ummanlara kavuştum/Kaç bulandım kaç duruldum kim bilir,
Âlemleri kaç devirip dolaştım/Bir sanata kaç sarıldım kim bilir (s. 44).

2.10.4. ÂŞIK VELÎ (İğdecikli)

Velî, Sivas'ın Şarkışla ilçesine bağlı İğdecik köyündendir. 1853 yılında vefat ettiği rivayet edilmektedir.

1-Ararken Allah'ı buldum/Dedi gezme hele hele,
Yanıldım yanına vardım/Keşki varmıyaydım n'ola (s. 47).

2.10.5. VEYSEL ŞATIROĞLU (Âşık Veyssel)

1-Bu âlemi gören sensin/Yok gözünde perde senin,
Haksıza yol veren sensin/Yok mu suçun burda senin (s. 48).

2.10.6. ALİ İZZET ÖZKAN

1-Bir Allah'ı tanıyalım/Ayrı ayrı bu din nedir,
Senlik benliği nidelim/Bu kavga döğüş kin nedir (s. 49).

2.10.7. USÛLÎ (16. Yüzyıl)

1-Beni kıya kıya bakan/Kor muyum seni kor muyum,
Bakışını ciğerim yakan/Kor muyum seni kor muyum (s. 53).

¹² M. İlhan Başgöz, İzahlı Türk Halk Edebiyatı Antolojisi (1956). Ararat Yayınevi, İstanbul: 1968, ss: 240. M. İlhan Başgöz, bu eserini 1956 yılında oluşturmuştur. Tezimize ise eserin 1968 yılında yayımlanan baskısı alınmıştır. Şiirlerin ilk dördlüklerindeki sayfa numaraları bu basıma aittir.

2.10.8. HAYÂLÎ (16. Yüzyıl)

- 1-Leylâm gelir deyi yollar gözlerim/Gelmedi gözümde kaldı hayâlî,
Gizli sırrım beyan etmem gizlerim/Serimi sevdaya saldı hayâlî (s. 54).

2.10.9. KÖROĞLU (16. Yüzyıl)

- 1-Pişman oldum ben bu hale/Yavru göğsünü düğmele,
Seyrettim güle bülbüle/Hele düğmele düğmele (s. 55).
2-Karşıdan gelen piyade/Bizim iller yerinde mi,
Etekleri çimen olmuş/Karlı dağlar yerinde mi (s. 56).

2.10.10. KAYIKÇI KUL MUSTAFA (17. Yüzyıl)

- 1-Gece gündüz uyku girmez gözüme/İntizârım elâ gözlü yâr deyi,
Gündüz hayâlimde gece düşümde/Selâmı çok bir efendim var deyi (s. 58).

2.10.11. KEREM (17. Yüzyıl)

- 1-Çıkar tahta divan eyler/Aslı kaşların gözlerin,
Göz yaşın kan revân eyler/Yavru kaşların gözlerin (s. 59).
2-Aman felek yandım senin elinden/Bu garip gönlüme ah ü zâr gelir,
Ah ettikçe karlı dağlar iniler/Haber aldım kervan ile yâr gelir (s. 59).
3-Hey dağlar nic' edeyim/Ben dönerim gönül dönmez,
Bir yavruya düştü meylim/Ben dönerim gönül dönmez (s. 60).

2.10.12. EMRAH (Ercişli)

- 1-Dedim ay kız ne güzelsin/Dedi dersim hecelenmiş,
Dedim sensin dan yıldızı/Dedi hayli yücelenmiş (s. 61).
2-Sallana sallana gelen Selâtin/Â (he)ste yürü ayakların kurbanı,
Şikeste gönlüme melhem olan yâr/Nâzik elin parmakların kurbanı (s. 61).

2.10.13. KARACAOĞLAN

- 1-İlk akşamdan vardım kavil yerine/Oy ne gördüm kömür gözlüm gelmedi,
Bilmem gaflet bastı yattı uyudu/Bilmem yâr bize küstü gelmedi (s. 62).
2-Baharın geldiği neden bellidir/Bir gül bitmiş yağracığı düzgündür,
Esen sabâ gönlüm Yüreğe vurgundur/Deli gönlüm bir Yürüğe vurgundur (s. 63).

- 3-Ala gözlerini sevdiğim dilber/Seni görmeyeli göresim geldi,
Altın kemer sıkılmış ince belini/Usul boylarını sarasım geldi (s. 63).
- 4-Sana derim allı gelin has gelin/Suya gider sağ elinde tas gelin,
Yedi yıldır ben sevdana düşeli/Kerem eyle şu sevdamı kes gelin (s. 64).
- 5-Ala gözlerini sevdiğim dilber/Şu gelip geçtiğin yollar öğünsün,
Kadir Mevlâm seni öğmüş yaratmış/Kısmeti olduğun kullar öğünsün (s. 65).
- 6-Ak kolların sala sala yürüyen/Nasıl getireyim seni ele ben,
Ben bir şahin olsam sen bir balaban/Taksam cırnağıma çıksam yola ben (s. 65-66).
- 7-Ala gözlüm yaktın benim evimi/Eğlen şu diyarda kal diye diye,
Viran ettin bahçem ile bağımı/Tomurcuk güllerim al diye diye (s. 66).
- 8-Ala gözlerini sevdiğim dilber/Her sabah kalk ta bize gel,
Tara zülüflerin pek ver tımarı/Ak gerdan üstüne dök de bize gel (s. 67).
- 9-Ala gözlü benli dilber/Koma beni el yerine,
Altın kemerin olayım/Dola beni bel yerine (s. 67).
- 10-Erzurum dağından esen ürüzgâr/Bağlama yolumu atım eşkindir,
Söylemen yavruya dokunur bana/Yürek pâre pâre gönül coşkundur (s. 68).
- 11-İki ceran götürdüler bahçeye/Girdim o bahçenin gülleri bir hoş,
Yağar yağmur serin serin bâd eser/Irganan selvinin dalları bir hoş (s. 69).

2.10.14. ÂŞIK ÖMER (17. Yüzyıl)

- 1-Gel dilberim kan eyleme/Seni kandan sakınırım,
Doğan aydan esen yelden/Seni günden sakınırım (s. 70).
- 2-Sabahtan bahçeye girdim/Bülbülüm güle sarmaşmış,
Dost gülün engel koparmış/Sefil fidana sarmaşmış (s. 71).
- 3-Elâ gözlerine kurban olduğum/Yüzüne bakmaya doyamadım ben,
İbret için gelmiş derler cihana/Noktadır benlerin sayamadım ben (s. 71).

2.10.15. EMRAH (Erzurumlu)

- 1-Bad-ı sabâ selâm eyle yârime/Çıkıp annacımda gülüp durmasın,
Ben doydum usandım güzel sevmeden/Uğrun uğrun selâm salıp durmasın (s. 73).
- 2-Sabahtan uğradım ben bir fidana/Dedim mahmur musun dedi ki yok yok,
Ak elleri boğum boğum kınalı/Dedim bayram mıdır dedi ki yok yok (s. 74).

- 3-Dedim dilber didelerin ıslanmış/Dedi çok ağladım sel yaresidir,
Dedim dilber yanakların dişlenmiş/Dedi zülfüm değdi tek yaresidir (s. 74).
- 4-Güzel sallanarak nerden gelirsin/İşin nedir maslahatın sevdiğim,
Kaldır nikabını görem yüzünü/Balaban bakışlı gözün sevdiğim (s. 75).

2.10.16. DERTLÎ (Bolulu)

- 1-Hatırlayıp sormaz benim hâlimden/Kirpikleri kara kalem kaşları yâr,
Zıkr ü fikri gitmez aslâ dilimden/Anadan gülmedik garip başlı yâr (s. 76).

2.10.17. NURÎ (Tokatlı)

- 1-Acep ben ne dedim o şivekâra/Bugün yine göz eğri kaş eğri,
Yıkmış fesi zülfün dökmüş kenara/Selv-i nâzım zülûf kesmiş baş eğri (s. 77).

2.10.18. DADALOĞLU (19. Yüzyıl)

- 1-Şu yalan dünyaya geldim geleli/Severim kır atı bir de güzeli,
Değip on beşime kendim bileli/Severim kır atı bir de güzeli (s. 78).
- 2-Gel ha güzel gel ha methin söyleyim/Ağzın şeker dudakların bal gibi,
Yaşta küçük amma boyda münasip/Sallanıyor bir fincana dal gibi(s. 79).

2.10.19. RUHSÂTÎ (Deliktaşlı)

- 1-Dudullanma yâr Mevlâyı seversen/Yandırır cihanı şanlı gözlerin,
Âhiri mevtime sebep olursun/Tek bana gösterme gamlı gözlerin (s. 80).
- 2-Toplanıp toplanıp gelmen yanıma/Yüreciğim yaralıcı güzeller,
Beni öldürüp de girmen kanıma/Gam yükümüz kiralıca güzeller (s. 81).
- 3-Yenice bir bağa bağdan oldum/Lebi sükker yanakları al çalar,
Kemhalar giyinmiş selvi boynuna/İnce bele lahuriden şal çalar (s. 82).
- 4-Gel gidelim uzaklara sevdiğim/Bizi söylesinler ellere karşı,
Eğil yol bal dudaktan öpeyim/Ağzından dökülen ballara karşı (s. 82-83).
- 5-Bölük bölük olmuş gelir güzeller/Önde giden boz mayaya kurbanım,
Benim gelin ile yoktur amanım/Şu sallanan kız mayaya kurbanım (s. 83).

2.10.20. ZEYNEL ABİDİN (Âşık Pervane)

Zeynel Abidin, 1863 yılında Tarsus'un Yenice köyünde doğmuştur. 1928 yılında Merzifon'un Harız köyünde vefat etmiştir. Şiirlerinde Kul Pervane, Fakir Pervane, Sefil Sıtkı ve Sıtkı Baba adlarını da kullanmıştır.

1-Bakışın eğlence yeter/Kirpiklerin cana batar,

Yürüdükçe çiçek biter/Suna boylu yosma gelin (s. 85).

2-Dinleyin ağalar güzel ögmeyi/Taşlar alıp kara bağrım dögmeyi,

Bir bakışı Gürcistan'ı degmeyi/Hergün selâmına durmalı gelin (s. 85).

2.10.21. SERBESTÎ (Adanalı)

Serbestî'nin aşağıdaki şiiri Adana'dan derlendiği için Adanalı olduğu düşünülmüştür. Hayatı hakkında bilgi yoktur.

1-Gönül Mecnun gibi dağa yayıldı/Dağlar lâlesini dudağından öp,

Ben dedim öpmeye sine yahşidir/Gönül çok yalvardı yanağından öp (s. 87).

2.10.22. SÜMMÂNÎ (Erzurumlu)

1-Bir vefasız dilber ağlattı beni/Serimi sedaya saldı eyvah ey,

Gene tazelendi eski yaralar/Düşmanlar peşime güldü eyvah ey (s. 88).

2.10.23. ÂŞIK VELÎ (İğdecikli)

1-İsabet benim sözüme/Bu aylarda belli oldu hilen yâr,

Gelin geçin hoş görünün gözüme/Bulamadım sencileyin çelen yâr (s. 89).

2-Dost dost diye hayalına/Yeldiğim dost ise ayırmış özünü benden,

Çatık kaşı, benlerini sevdiğim/Dost ise çevirmiş yüzünü benden (s. 90).

2.10.24. KEMTER BABA (Sarkışlalı)

18. yüzyılın ikinci yarısında doğmuş, 19. yüzyılın başlarında ölmüş olduğu sanılan bir ozandır. Kimi kaynaklara göre Sivas'ın Kangal ilçesine bağlı Minarekaya köyünde, kimilerine göre Şarkışla ilçesinin Ağacakışla bucağına bağlı Kale köyünde doğmuştur. Asıl adı Hüseyin Ali'dir.

1-Bir kömür gözlünün kahrın çekerim/Güzel ömrüm telef ettim az kaldı,

Başım alam ne diyâre gideyim/Güvendiğim üç beş günlük güz kaldı (s. 91).

2.10.25. ZİHNÎ (Artvinli)

Zihnî, Artvinli olup hayatı hakkında bilgi yoktur.

- 1-Bugün gördüm ben bir güzel/Gezer bahçede bahçede,
Altın tasta şerbet ezer/Güzel bahçede bahçede (s. 92).

2.10.26. VEYSEL ŞATIROĞLU (Âşık Veysel)

- 1-Sen bir ceylân olsan ben de bir avcı/Avlasam çöllerde saz ile seni,
Bulunmaz dermanı yoktur ile seni/Vursam yaralasam söz ile seni (s. 93).
2-Derdimi dökersem derin dereye/Doldurur dereyi düz olur gider,
Irakipler geldi girdi araya/Korkarım yâr benden yoz olur gider (s. 93).
3-Yeni mektup aldım gül yüzlü yârdan/Gözetleme yolları gel deyi yazmış,
Sivralan köyünden bizim diyardan/Dağlar mor menevşe gül deyi yazmış (s. 94).
4-Uyandım kuşların ince sesine/Seherle birlikte iniler durur,
Ses verdim sesine bilircesine/Âşıkın derdini yeniler durur (s. 95).

2.10.27. ALİ İZZET ÖZKAN

- 1-Türkmen kızı bar oynuyor/ellerini ata ata,
Dikçe dikçe sıcıyor/Bülbül gibi öte öte (s. 96).

2.10.28. KEREM (17. Yüzyıl)

- 1-Sabah oldu şavkın batmaz/Döne Kervankıran döne,
Aşk ateşi serden gitmez/Döne Kervankıran döne (s. 100).

2.10.29. KARACAOĞLAN

- 1-Yazın evvel baharında/Teferrüçte gör almayı,
Yel esip yere düşmeden/Budağında kır almayı (s. 101).
2-Yücesinde namlı nalı karım var/Seni yaylıyacak zamanın dağlar,
Başından aşmaya yoktur mecalim/Kalmadı dizimde dermanım dağlar (s. 101).

2.10.30. ÂŞIK ÖMER (17. Yüzyıl)

- 1-Bahar oldu gül açıldı/Külli rahmetler saçıldı,
Dürlü çiçekler açıldı/Kangımız alâ çiçektir (s. 103).

2.10.31. VEYSEL ŞATIROĞLU (Âşık Veyssel)

- 1-Girdim dostun bahçesine/Hayran oldum o dallara,
Çiçeklerin rayhasına/Hayran oldum o dallara (s. 104).

2.10.32. KÖROĞLU (16. Yüzyıl)

- 1-Kıbrız şarabıyla besli/Meydana inerler sesli,
Nesilleri aslan nesli/Yarar yırtar yer adamı (s. 107).
2-Benden selâm olsun Bolu Beyine/Göndersin Ayvaz'ı göresim geldi,
Muhabbeti düştü gönlüm evine/Göndersin Ayvaz'ı göresim geldi (s. 107).
3-Yiğit olan gümbür gümbür gürlesin/Yiğiti doğuran ana bin yaşa,
Ak göğdede kızıl kanlar şorlasın/Yiğiti doğuran ana bin yaşa (s. 108).
4-Yürün aslanlarım savaş edelim/Buna kavga derler bey ne paşa ne,
Haykırıp haykırıp kelle keselim/Seyreyleyin el ayağı şaşana (s. 109).

2.10.33. KAYIKÇI KUL MUSTAFA (17. Yüzyıl)

- 1-İptida Bağdad'a sefer olanda/Atladı hendeği geçti Genç Osman,
Vuruldu sancaktar kaptı sancağı/İletti bedene dikti Genç Osman (s. 110).

2.10.34. DADALOĞLU (19. Yüzyıl)

- 1-Kalktı göç eyledi Avşar illeri/Ağır ağır giden eller bizimdir,
Arap atlar yakın eyler ırağı/Yüce dağdan aşan yollar bizimdir

2.10.35. KEREM (17. Yüzyıl)

- 1-Turna gidersen Mardin'e/Turna yâre selâm eyle,
Karlı dağların ardına/Turna yâre selâm eyle (s. 116).
2-Gurbet elde yaman oldu halimiz/Sılaya varmaya nice çağlar var,
Ah ederim elim erişmez yâre/Ara yerde yıkılası dağlar var (s. 116).
3-Bir han köşesinde kalmışım hasta/Gözlerim kapıda kulağım seste/Kendim gurbet
elde gönül sılada,
Gelme ecel gelme üç gün ara ver/Al benim sevdamı götür yâre ver (s. 117).

2.10.36. ÂŞIK GARİB (16. Yüzyıl)

- 1-Gurbet elde baş yastığa düşünce/Acep neye varır işi garibin,
Gelen olmaz giden olmaz yanına/Akar gözlerinin yaşı garibin (s. 118).

- 2-İşte geldim gidiyorum/Sen kalasın Halep şehri,
Çok nân ü nimetin yedim/Helâl eyle Halep şehri (s. 119).
- 3-Nâme geldi vatanımdan/Vaktı varayım gideyim,
Gözlerimden kanlı yaşlar/Aktı varayım gideyim (s. 119).

2.10.37. KARACAOĞLAN

- 1-Gurbette ömrüm geçecek/Bir daracık yerim de yok,
Oturup derdim dökecek/Bir münasip yârim de yok (s. 120).
- 2-İzin ver hey ağam ben de gideyim/Ah çekip te arkam sıra ağlar var,
Bakarım bakarım sılam görünmez/Aramızda yıkılası dağlar var (s. 120).

2.10.38. HALİL (Bursalı-18. Yüzyıl)

- 1-Kıvrılıp yassılan yollar/Garip midir bencileyin,
Çağlayuben akan seller/Garip midir bencileyin (s. 121).

2.10.39. DADALOĞLU (19. Yüzyıl)

- 1-Çıktım yücesine seyran eyledim/Cebel önü çayır çimen görünür,
Bir firkat geldi de coştum ağladım/Al yeşil bahçeli Kaman görünür (s. 122).

2.10.40. RUHSÂTÎ (Deliktaşlı)

- 1-Seher yeli yâr köyüne uğrarsan/Dikkat eyle yollarına aman ha,
Bazı bazı ansın ahd ü peymanın/Yavaş dokun tellerine aman ha (s. 123).

2.10.41. ÂŞIK HACI (Hataylı)

Hacı, 1883 yılında Hatay'ın Kırıkhan ilçesine bağlı Ceyhanlı köyünde doğmuştur.

- 1-Nasıl ayrılayım ellerinizden/Besledim büyüttüm nazlı yâr kaldı,
Esirgesin gayrı bizi yaradan/Kâvlimiz bir idi sözlü yâr kaldı (s. 124).

2.10.42. MUSTAFA FERYADÎ ÇAĞIRAN (Âşık Feryâdî)

- 1-Nazlı yârdan ayrılalı/Eller gamlı ben gamlıyım,
Ceylânı küsmüş gelmemiş/Çöller gamlı ben gamlıyım (s. 125).

2.10.43. ŞENLİK (Çıldırılı)

Şenlik, 1853 yılında Çıldır'ın Suhara köyünde doğmuştur. 1912-1914 yılları arasında vefat etmiştir. Asıl adı Hasan'dır.

1-Mevlâyı seversen konak et beni/Bu gece eğlenir yatar giderim,
Gözden ırak olur gönülden cüda/Derbeder olurum yiter giderim (s. 126).

2.10.44. ZİHNÎ (Bayburtlu)

1-Vardım ki yurdundan ayak götürmüş/Yavru gitmiş ıssız kalmış otağı,
Camlar şikest olmuş meyler dökülmüş/Sakiler meclisten çekilmiş ayağı (s. 127).

2.10.45. SEYRÂNÎ (Everekli)

1-Eyvah fukaranın beli büküldü/Medet ticaretin gücüne kaldık,
İyiler âlemden göçtü çekildi/Bizler zamanenin piçine kaldık (s. 132).
2-İstemez bir hâkim şahidi baydan/Kurda koyun, ata eğer har dese,
Yahşi balık tuttum ben kuru çaydan/Yerden göğe doğru yağar kar dese (s. 133).
3-Akıl ermez kulak duymaz göz görmez/Şükret kula Hak'tan ihsan var iken,
Göz görmüş olduğun sanma öz görmez/Sen küfre yâr olma iman var iken (s. 134).
4-Sene bin iki yüz altmış sekizde/Alâmet dumanını çöktü çökecek,
Dikilecek kudret kalmadı dizde/Ecel belimizi büktü bükecek (s. 134).
5-Toprak ejder olmuş varanı yutmuş/Gaflet beşiğinde sağı unutmuş,
Kedi var arslanın yerini tutmuş/Arslan var adına kendi söylenir (s. 135).
6-Gönül bir boyadan rengin almadı/Her boyaya tavus gibi dalıyor,
Cehennem nârına hacet kalmadı/Aşk odu içimde daim yanıyor (s. 136).

2.10.46. SÜMMÂNÎ (Erzurumlu)

1-Ervah-ı ezelde levh-ü kalemde/Herkese bir türlü ihsan ederler,
Kimi gam çeker de hayal bâbında/Kimini tahtında sultan ederler (s. 137).

2.10.47. ÇOLAK HACI (Âşık Serdarî)

1-Nesini söyleyim canım efendim/Gayri düzen tutmaz telimiz bizim,
Arzuhal eylesem deftere sığmaz/Omuzdan kesilmiş kolumuz bizim (s. 138).

2.10.48. RUHSÂTÎ (Deliktaşlı)

1-Bir vakte erdi ki bizim günümüz/Yiğit belli değil mert belli değil,
Herkes yarasına derman arıyor/Deva belli değil dert belli değil (s. 140).

2.10.49. HAKKI (Kozanlı)

Hakkı, Kozanlıdır. Dadaloğlu'nun torunu, Âşık Yusuf'un oğludur.

1-Topla sen kendini Çolak Hac'Ağa/Sivrisinek ordu çekti varıyor,
Gel göster fendini çekilme dağa/Biz duman gibi çöktü varıyor (s. 141).

2.10.50. KARACAOĞLAN

1-Ala gözlü benli dilber/Sen d'olsan benim gibi,
Zülfün sökük boynun bükük/Sen d'olasın benim gibi (s. 145).

2.10.51. TOKATLI NURİ (Tokatlı)

1-İnkisar eylemem yazık serine/Yatak içre can veresin vay sebep,
Ağzından burnundan hicran yerine/Parça parça kan veresin vay sebep (s. 145).

2.10.52. MİNHÂCÎ (Deliktaşlı)

1-Kapının önünde kangallar bitsin/Bacanın başında baykuşlar ötsün,
Altı ay yedi sene ısıtma tutsun/Daha derdim az diyesin Ağ Gelin (s. 146).

2.10.53. KÖROĞLU (16. Yüzyıl)

1-Gelin Hoylu'yu soyalım/Güllap suyile yuyalım,
Mezara nasıl koyalım/Gelin ağlaşak Hoylu'ya (s. 152).

2.10.54. RUHSÂTÎ (Deliktaşlı)

1-Vardım nazlı yârin ziyaretine/Dedim kalk gidelim dedi varamam,
Dedim bu kadar mı vaz geldin benden/Dedi vaz gelmedim amma varamam (s. 153).

2.10.55. CELÂLÎ (Bayburtlu)

1-Ev bark etmek için tenli mereği/Düzüp koşmuş idin tepir eleği,
Şu kavdan yaptığın tecir tereği/Divan-ı Bâriye yadigâr götür (s. 154).

2.10.56. ÇOLAK HACI (Âşık Serdarî)

1-Mehmet Misto bir çift celep/Püsküllü boynunda kelep,
Eşi ile aldı felek/Ya ben ona yanmayım mı (s. 155).

2.10.57. HIFZÎ (Kağızmanlı)

- 1-Sefil baykuş ne gezersin bu yerde/Yok mudur vatanın illerin hani,
Küsmüş müsün selâmımı almadın/Şeyda bülbül şirin dillerin hani (s. 155).
- 2-Emmi zade küsmemişim ben senden/Ölüm lâl eyledi dillerim yoktur,
Eğdi kametimi büktü belimi/Kalkamam ayağa hallerim yoktur (s. 157).

2.10.58. ADEM ŞENTÜRK (Âşık Efkârî)

- 1-Yarap bu ne ölüm bu nasıl zulüm/Ah edip burnunda solan bu gülüm,
Çiçeği burnunda solan bu gülüm/Toprağa karışan saçlar ağlıyor (s. 159).

2.10.59. KARACAOĞLAN

- 1-Bir ahçım olsa da doldursa kazı/Türlü nimetlerle güldürse bizi,
Öğelene ege de akşama kuzu/Sabaha kaymaklı bal ister gönül (s. 163).
- 2-Kadir Mevlâm senden zinet umarım/Yekindir dalga mı cûş eyle beni
Çok mal vermesen de murat alırım/Bir gök kır atınan baş eyle beni (s. 164).

2.10.60. RUHSÂTÎ (Deliktaşlı)

- 1-Seni yere vursam kahpe züğürtlük/O zaman gönlümün ilhamına baka
Bir oda yaptırsam al tavan ile/Şu yalan dünyanın devranına bak (s. 165).
- 2-Ya ilâhi görünmezden bir devlet/Zekâtını veremezsem geri ala
Helâlından dört öküz ver yarabbi/Koşup çifte süremezsem geri al (s. 165-166).

2.10.61. ÂŞIK HÜSEYİN (Hataylı)

Hüseyin, 1902 yılında Hatay'ın Kırıkhan ilçesine bağlı Delibekir köyünde doğmuştur.

- 1-Dört hatun isterim huri gılmadan/Dört tane cariye kul da isterim,
Yüz kuzgun kır, yüz yağız, yüz tane doru/Yüz habeş, yüz tane al da isterim (s. 166).

2.10.62. FAHRÎ (Sivaslı)

Fahrî, Sivaslı olup doğum tarihi bilinmemektedir. 1932 yılında epeyce yaşlanmış olduğu söylenmiştir.

- 1-Gönül kahvaltıya irtikâp eder/Üzerinde şeker kaymak bulunmaz,
Elli gündür perhiz altmışa gider/Allaha şükür dedik doymak bulunmaz (s. 167).

2.10.63. VEYSEL ŞATIROĞLU (Âşık Veysel)

1-Bu dünyanın meyvesini/Yesem amma yesem amma,
Arasam bulsam hasını/Yesem amma yesem amma (s. 169).

2.10.64. HACI BEKTAŞ COŞKUN (Âşık Talibî Coşkun)

1-Güneş gibi şahsım olsa/Devlet gibi tahtım olsa,
Gâzi gibi bahtım olsa/Yine bana gelen olmaz (s. 173).

2.10.65. SABÎT YALÇIN ATAMAN (Âşık Müdâmî)

1-Küçükten yılmım sözden/Dile minnet mi çekerim,
Kanlı yaş dökerim gözden/Sele minnet mi çekerim (s. 174).

2.10.66. MESLEKÎ (Kangallı)

1-Dolanı dolanı gelir/Ölüm yavaşça yavaşça,
Kalem alıp yaz derdimi/Gülüm yavaşça yavaşça (s. 174).
2-Yeter felek yeter çektiğim mihnet/Beni mi görüyorsun noynuna felek,
Korkuyom beni de yere vurursun/Yanaşıp duruyon kıyıma felek (s. 175).

2.10.67. KEREM (17. Yüzyıl)

1-Gide gide bir sineğe duş oldum/Yeğin bildim şu sineğin işini,
Tuttum kılınç ile kestim kellesin/Yedi dağ üstüne serdim leşini (s. 182).

2.10.68. DERTLÎ (Bolulu)

1-Telli sazdır bunun adı/Ne âyet dinler ne kadı,
Bunu çalan anlar kendi/Şeytan bunun neresinde (s. 185).

2.10.69. RUHSÂTÎ (Deliktaşlı)

1-Gene oldun gözümüzde tutiya/Eski bildiğimiz koca boz ayran,
Gündüz gündüz hayalına yelerdik/Girdin düşümüze gece boz ayran (s. 186).
2-Sana bir destan söyleyim/Yaşasın Seyit Efendi,
İnkisar etmeye kıyamam/Pişesin Seyit efendi (s. 187).
3-Hemen göçü yükletelim/Ya bu fare durur ya biz,
Karakollar bekletelim/Ya bu fare durur ya biz (s. 187).

4-Benim biraz nekre kelâmlarımdan/Darendeli ister çite kıyamaz,
Deliktaş'tan dahi isteyen çoktur/Bir kalbur samana ota kıyamaz (s. 187).

2.10.70. ÂŞIK MEHMET YAKICI

1-Uyuz derler bir illete uğradık/Al kan ettik tırnak ile doğradık,
Zeytin yağın ilâç yaptık bağladık/Tesir etmez hidayet kıl ilâhi (s. 188).

2.10.71. KENZÎ (Karamanlı)

Kenzî, Karaman'da doğmuştur. 1884 yılında vefat etmiştir.

1-Âlemde bir kolay sanat bulaydım/Çekmez idim para için kasavet,
Ya ekmekçi yahut kasap olaydım/Muhtesipten değnek yemek ne hacet (s. 189).

2.10.72. ALİ COŞKUN (Âşık Huzûrî)

1-Yeni bir destanı eyledim icat/Dinleyen ahaba yadigârım var,
Mahzun gönülleri etmek için şâd/Ağlarım sızlarım ah ü zarım var (s. 191).
2-Bir destanım vardır zamana uygun/Yattıkça yat kardaş aslâ uyanma,
Bir meşhur cevaptır sen kazan sen ye/El için beyhude ateşe yanma (s. 193).

2.10.73. VEYSEL ŞATIROĞLU (Âşık Veysel)

1-İrıza'mı senin adın/Nettin baltayı baltayı,
Onbeş panganotu yedin/Nettin baltayı baltayı (s. 195).
2-Parça parça olsun paramı çalan/Kimi gerçek dedi kimisi yalan,
Dünyada görmedim böyle bir plân/Kapı kitli cüzdan cepte para yok (s. 195).

2.10.74. ÂŞIK MEHMET YAKICI

1-Dinleyin efendiler şikâyetim var/Yandı canım pirelerin elinden,
Sizlere bir güzel şikâyetim var/Yandı canım pirelerin elinden (s. 196).

2.10.75. ADEM ŞENTÜRK (Âşık Efkârî)

1-Tavuğuma atma taşı/Onlar bizim evin kuşu/Ürkütme sen gel ninoşu,
Nene nene Fatma nene/Tavuğa taş atma nene/Kaşların çatma nene (s. 198).

2.10.76. DERMEND ÂŞIK

Dermed Âşık hakkında bilgi bulunmamaktadır.

- 1-Kulak tut sözüme dinele hey yâran/Sizinle bakalım ülfet nic'oldu,
Yedi yıldır ben çıkalı sıladan/Arzulayıp geldim emek nic'oldu (s. 199).

2.10.77. ALİ COŞKUN (Âşık Huzûrî)

- 1-Bir dasitanım var zamana uygun/Bu etmepe dest ü dâman paradır,
Mahzunu şâd eder şâdları mahzun/Mamurları eden viran paradır (s. 206).

2.10.78. HACI BEKTAŞ COŞKUN (Âşık Talibî Coşkun)

- 1-Çepni'ye gitmeye niyet eyledik/Dedim arkadaşım kinli boz öküz,
Yorulup ta bizi yolda komasın/Ömer çavuş dedi canlı boz öküz (s. 209).

2.10.79. VEYSEL ŞATIROĞLU (Âşık Veysel)

- 1-Bahar gelir kudurursun/Kızılırmak seni seni,
Ne uyursun ne durursun/Kızılırmak seni seni (s. 212).

2.11. Mehmet Halit Bayrı, Halk Şiiri XIX. Yüzyıl¹³

2.11.1. ÂŞIK ALİ (19. Yüzyıl)

- 1-Hazır ol vaktine dayan İbrahim/İniyor Çerhancılar meydan benimdir,
Mısırdan aşağı sürmek muradım/Binhilâle kadar seyrân benimdir (s. 15).

2.11.2. ÂŞIK ARİFÎ (Kütahyalı)

Arifi, 1814 veya 1816 yılında Kütahya’da doğmuştur. 1894 yılında İznik’te vefat etmiştir.

- 1-Meclisi irfanda söz ve saz olur/Ne söylesin âşık dinlemeyince,
Gûş eder erbabı yâran göz olur/Tel tel olup keman inmeyince (s. 17).
2-Hüda takdir etmiş günah etmiyen/Şu başımda ottan gayrısı bitti,
Dedim meyli dünya nigâh etmiyen/Elimden tedbirü ihtiyar gitti (s. 18).

2.11.3. ÂŞIK BAHRÎ (19. Yüzyıl)

- 1-Çok öyle yan bakma Moskof ona sen/Zafer nişanıdır Karsın kalesi,
Nice bin düşmana bozgun salmıştır/Osmanlı şanıdır Karsın kalesi (s. 19).

2.11.4. ÂŞIK BEDRÎ (Niksarlı)

- 1-Pervaneveş nara yanar âşıklar/Faslı bahar gibi gül budağında,
Rûzu seb zâr eder bağı yanıklar/Şeyda bülbül gibi hüsnün bağında (s. 21).
2-Âhır ecelimdir korkarım benim/Sebepe oldu bena bir kaşı kara,
Tiri müjgânından sızlıyor tenim/Can evime verdi unulmaz yara (s. 21).

2.11.5. ÂŞIK BEZLÎ (Çankırlı)

- 1-Bir hal geldi düştüm ruyi zemine/Dameni eltafo yâre sarıldım,
Başladım feryada ahü enine/Gonceler sahnında hara sarıldım (s. 22).

2.11.6. BEYOĞLU (19. Yüzyıl)

- 1-Gider bu zenginlik gelir züğürtlük/Gün bugünkü gündür dün ele girmez,
Gider bu yiğitlik gelir bir pirlık/Gençlikte sürülen dem ele girmez (s. 23).

¹³ Mehmet Halit Bayrı, Halk Şiiri XIX. Yüzyıl. Varlık Yayınevi, İstanbul: 1956, ss: 94.

2.11.7. ÂŞIK CELÂLÎ (Bayburtlu)

- 1-Bir peri aşkından divane oldum/Çağladı gönlümüz akıyor hocam,
Erenler şanından bir name aldım/Dilim ezber etmiş okuyor hocam (s. 24).
- 2-Karadeniz olsa âşıkın aşkı/Yüksektir yaylamız coşamaz burda,
Bir yiğit ne kadar kahraman olsa/Karlı dağlar vardır aşamaz burda (s. 25).

2.11.8. ÂŞIK CEYHÛNÎ (Zileli)

- 1-İklimi cananın soldu gülleri/Bağı vuslat gülizarsız olur mu,
Har ehli halleder bu müşkülli/Gonca harsız bülbül zârsız olur mu (s. 26).
- 2-Tıfl iken dil verdim bir peri ruya/Ejderhayı zülfi aklım dağıtır,
O keman ebruya o siyah muya/Âşıkların can verecek çağıdır (s. 27).
- 3-Tıflı nazım yine geldin hatıra/Gurbet elde ağlayayım bir zaman,
Muhabbetnamemi kimler götüre/Halim kime anlatayım bir zaman (s. 27).

2.11.9. DELÎ BORAN (19. Yüzyıl)

- 1-Gam yiyip ağlama divane gönlüm/Daima bu dünya başa dar olmaz,
Hakkın kelâmını bırakma dilden/Haktan özge bir adama yâr olmaz (s. 28).

2.11.10. DEVÂMÎ (Silleli)

- 1-Rahmeyleyin benim garip halime/Kalmışım gurbette ararım yoktur,
Terkeyledi bülbül konmaz dalıma/Gezerim çöllerde kararım yoktur (s. 29).

2.11.11. EMRAH (Erzurumlu)

- 1-Bâdi saba selâm eyle o yâre/Mübarek hatırı hoş mudur nedir,
Nideyim yitirdim bulamam çare/Mestane gözleri yaş mıdır nedir (s. 30).
- 2-Münevver cemalin ey kamer talât/Hep görenler maşallah dediler,
İnsanda bulunmaz bu ahsen suret/Melek midir bu hüsnü mah dediler (s. 31).
- 3-Elâ gözlerini sevdiğim dilber/Sen benim derdime deva bilmezsin,
Sen nasıl tabibsin yoktur ilâcın/Yürekte yaramı sarabilmezsin (s. 31).

2.11.12. FİGÂNÎ (Silleli)

- 1-Bir perşembe gündüzünün beşinde/Gördüğüm cananın kaşları kara,
Ol siyah giysular sallar belinde/Düşürdüm gönlümü ol nazlı yâre (s. 32).

2.11.13. GEDAÎ (Beşiktaşlı)

- 1-Beni mecruh etti hançeri bürran/İki didelerim kanlı yaş döker,
Rahmedip rîzael elmas her zaman/Gelir zahmı dile kalem kaş döker (s. 33).
- 2-Bu esrara vâkıf olan arifler/Nefsini cümleden mukaddem bilir,
Terkedip hava vü hevesten geçer/Ehli dehri zevkü şevku gam bilir (s. 34).

2.11.14. ÂŞIK GÜLZÂRÎ (19. Yüzyıl)

- 1-Bugün bilmem bana noldu/Derunumda elenim var,
Adular karşıma gelsin/Kelâmına kelâmım var (s. 35).

2.11.15. GÜNDEŞLİOĞLU (19. Yüzyıl)

- 1-Hani benim ak ekmeğim yiyenler/Kılıcın kuşanıp ata binenler,
Gündeşlioğlu geç başa diyenler/Şimdi benim yerim eşik olmuştur (s. 36).

2.11.16. ÂŞIK HENGÂMÎ (Rusçuklu)

- 1-Huzurunda kolu bağlı dururuz/Siyasette cürmü sormayanlara,
Ervahı ceddine lânet okuruz/İkrarında sadık durmayanlara (s. 37).

2.11.17. ÂŞIK HEZÂRÎ (Maraşlı)

- 1-Hak inayet etti terahhum kıldı/Size doğru düştü yolum bu gece,
Haylı demdir intizarın çekerim/Derim ve leblerin enem bu gece (s. 38).

2.11.18. ÂŞIK İBRAHİM (Samsunlu-19. Yüzyıl)

İbrahim, Samsun'un Kavak ilçesine bağlı Köseli köyünde doğmuştur. 1895 yılında hayatta olduğu bilinmektedir.

- 1-Bir tarif edeyim Mesudiyeyi/Üstümüze vacip oldu senası,
Uyumayın kulak verin bu söze/Güzel kurulmuştur bunun binası (s. 39).

2.11.19. ÂŞIK KEMÂLÎ (Kastamonulu)

- 1-Dedim dilber niçin eylersin cefa/Dedi güzellerde eski âdettir,
Dedim gayrilere edersin vefa/Dedi mutlak âşıklara nispettir (s. 43).

2.11.20. ÂŞIK KENZÎ (Kıbrıslı)

Kenzî, Kıbrıslı olup 1785-1795 yılları arasında doğmuş olabileceği tahmin edilmektedir.

1-Dinle sevdiğim vasfın eyleyim/Benim şahım güzellerden güzeldir,

Biraz da esrarı aşktan söyleyim/Zira muhabbeti dilde ezeldir (s. 44).

2-Camii hüsnünü eylemiş tezyin/Ne güzel mihrabü mimber ebrular,

İmamı uşşakı eylemiş miskin/Uydurmuş kendüye dilber ebrular (s. 45).

2.11.21. ÂŞIK LÜTFÎ (Uluborlu)

Lütfi, 1815 tarihinde Uluborlu'da doğmuştur. 1872 yılında vefat etmiştir.

1-Ey gönül bu pende kulak ver hele/Üstadı kâmilin erkânına bak,

Sakın Gillüğüşi getirme dile/Yalınız ârifin irfanına bak (s. 46).

2.11.22. ÂŞIK MEHMET (Selânikli-19. Yüzyıl)

Mehmet, 1897 yılında yapılan Türk-Yunan Savaşı münasebetiyle söylediği destanla tanınmıştır. Selâniklidir.

1-Camide okunur Kuran-ı Kerim/Deyip Bismillâhürrahmanürrahim,

İşin âsan eden eder Vallahülâzim/Her kim evvel ana ismi Hüdayı (s. 49).

2.11.23. ÂŞIK MEHMET ALÎ (Samirkentli)

1-Hakikat kelâmım doğrudur size/Benim gözlerimde nurdur Senirkent,

Münevver görünmez gurbet el bize/Nuru ziya mücevherdir Senirkent (s. 55).

2.11.24. ÂŞIK MEYDÂNÎ (Kastamonulu)

1-İhtiyacımız yok âbı engûre/Muhabbet meyinden kanıklarız biz,

Ateşi aşkımız geldi zuhura/Anın için bağı yanıklarız biz (s. 56).

2.11.25. ÂŞIK MİCMERÎ (Çankırlı)

1-Aşk bir padişaktır müşiri sevda/Ferman okur nice Süleymanlara,

Sevda seraskeri gam miriliva/Hükmeder veziri âlişanlara (s. 57).

2.11.26. KAYA SALÎH (Âşık Muhibbî)

1-Dinleyin ehbablar tarif edeyim/Yetmiş iki dertten baştır bu sevda,

Yandırır odlara pervane gibi/Daim sönmez bir ateştir bu sevda (s. 58).

2.11.27. ÂŞIK NÂZÎ (Yozgath)

- 1-Saba gidip söyle nazlı canana/Yetişsin imdada haller perişan,
Solmadan erişsin ömrüm gülşeni/Vakti hazan oldu güller perişan (s. 59).

2.11.28. ÂŞIK NİGÂRÎ (Silleli)

- 1-Felek attı yine girdabı gama/Düşürdü mihnette daim hicrana,
Başladım yazmağa derdiyle name/Dağıldı tatarlar sağlandı cana (a.g.e s. 60).

2.11.29. ÂŞIK NURÎ (Tokath)

- 1-Ey dil iflâh olmam ben bu yaradan/Hasretle dağlandım aşk ateşine,
Genç ömrümde verdi bana Yaradan/Bir dahi vermesin kullar başına (61).
2-Bize gam yutturdu sahbayı hicran/Bilmem bu ayrılık gider mi böyle,
Ben mi tedbirimde eyledim noksan/Yoksa tecelli vü kader mi böyle (s. 61).

2.11.30. NİYAZÎ (18.-19. Yüzyıl)

- 1-Bir gün olur duman baştan sıyrılır/Kasavet eyleyip gam yeme gönül,
Saati var her murada erilir/İntizar eyleyip ah etme gönül (s. 63).

2.11.31. ÂŞIK PESENDÎ (Kütahyalı)

- 1-Cana harabatın gülünü kokma/Garip bağlarına alışma gör geç,
Kaygısız başını belâya sokma/Ol bülbüle ilişme gör geç (s. 64).
2-Bezmi muhabbeti zevki sohbeti/Görmez oldu gönül yâre düşeli,
Çekmekteyim daim derdü mihneti/Böylece bir sitemkâra düşeli (s. 65).
3-Ey saba var da gör ol bir tanemi/Selâmımı nazlı yâre veriştir,
Eşki didem ile al şu namemi/Çeşmi mestim o hunhara yeriştir (s. 66).

2.11.32. ÂŞIK PİNHÂNÎ (19. Yüzyıl)

- 1-Ezelde yazılmış takdiri Hüda/Şirin canımızdan ettiler cüda/Eş ile dost ile kılmadım veda,
Halimi arzedin nazlı Hünkâra/Ahımı koymasın dört zulûmkâra (67).

2.11.33. REMZÎ (Darendeli)

- 1-Ne idi bir zaman bülbülü şeyda/Gül-gonceye meylü muhabbetlerin,
Çeker idin her dem ahü vaveylâ/Hep hebaya gitti o mihnetlerin (s. 70).

2.11.34. ÂŞIK REŞİDÎ (19. Yüzyıl)

Reşidî, 19. yüzyılın başında yaşamış, 2. Mahmud'un saltanat devrini idrak etmiş halk şâiridir.

1-Fasıl tamam oldu yâran bakışır/Dinlesin methini ehbab kahveci,
Ne kadar methetsem ona yakışır/Vasfedeyim ol sefayab kahveci (s. 71).

2.11.35. ÂŞIK RUHSÂTÎ (Deliktaşlı)

1-Gönlüm darlandı da çıktım dağlara/Gönlüm eğlencesi dağlar merhaba,
Aktı çeşmim yaşı döndü çaylara/ Çeşmim eğlencesi çaylar merhaba (s. 73).
2-Neyleyim feleğin ihmal işini/İçirir her zaman sem bize bize,
Alnımıza bir tan günü doğmadan/Her dem yoldaş oldu gam bize bize (s. 74).
3-Sivas sancağının sorma halini/Eleklerden geçti eleyi eleyi,
Nisaların ahı semaya çıktı/Döğdüler kuzuyu meleyi meleyi (s. 75).

2.11.36. ÂŞIK RÛŞENÎ (19. Yüzyıl)

1-Silistire halin beyan edeyim/Çığırırız gece gündüz elaman,
Hakkn emri böyle imiş nideyim/Aleme şay oldu bu da bir zaman (s. 76).

2.11.37. ÂŞIK SAİD İLHÂMÎ (Kırşehirli)

Said İhâmî, bir rivayere göre 1836, başka bir rivayete göre 1850-1851 yıllarında Kırşehir'in Merkez bucağına bağlı Tokluemen köyünde doğmuştur. 10 Ocak 1930 tarihinde vefat etmiştir.

1-Bir vakit keyfini getiremedim/Beni candan usandırdın sen gayrı,
Yüklettin gam yükün götüremedim/Zalim felek omuzumdan in gayrı (s. 79).

2.11.38. ÂŞIK SABRÎ (Çankırlı)

1-Hasretin ateşi tuttu özümnden/Yaktı derunumu nara ayrılık,
Kanlı yaşlar döküp iki gözümnden/Düşürdü ruzü şeb zâra ayrılık (s. 80).

2.11.39. ÂŞIK SABRÎ (Merzifonlu)

1-Acep niçin bilmem ol şivekârdan/Gözlerim bir haber zuhur eylemez,
Ayrı düşüp gitti bizim diyardan/Gayrı semtimizden mürur eylemez (s. 81).

2.11.40. ÂŞIK SEYRÂNÎ (İspartalı)

- 1-Bir destan nakledem size bu sene/Dehri dun içinde ola hikâyet,
Döndü lâtif devran her ehli dine/Hak Gani Mevlâdan lutfü inayet (s. 82).

2.11.41. ÂŞIK SÜMMÂNÎ (Erzurumlu)

- 1-Çoktan beri terki vatan olmuşum/Diyarı gurbette candan usandım,
El kahrı çekmekten ömrüm hiç oldu/Aktı çeşmim yaşı nemden usandım (s. 87).
2-Kulak verin sözlerime ey ihvan/Dinleyin kim benim halim nicoldu,
Dostlarım canımdan aziz dostlarım/Bilmiş olun kim ahvalim nicoldu (s. 88).

2.11.42. ÂŞIK SÜRÛRÎ (Silleli)

- 1-Sevdiğim düşürme beni dillere/Sırrımı âleme ifşadan sakın,
Varıp da meylini verme ellere/Sevdalı başımı kavgadan sakın (s. 89).

2.11.43. ÂŞIK ŞEM'Î (Konyalı)

- 1-Gâh semtime dolaş ey melek suret/Zararsız âdemiz bizden kaçınma,
Zira ki yolunda çok çektim zahmet/Dövüp kovma ile vazgelir sanma (s. 90).

2.11.44. MUSTAFA (Tanbûrî Mustafa)

- 1-Muntazarım teşrifine/Reftar ile revişine,
Bir ben miyim âşık olan/Bülbül âşık gülüşüne (s. 91).

2.11.45. ÂŞIK ZEHRÎ (Silleli)

- 1-Dedim dilber uğra bizim haneye/Dedi bugün olmaz kaç neme lâzım,
Dedim çevreyleme ben divaneye/Dedi benden gelmez kaç neme lâzım (s. 92).

2.11.46. ZİHNÎ (Bayburtlu)

- 1-Yıkılmış çadırların göz etmiş Leylâ/Vardım ki boş kalmış yâr otakları,
Dağı mesken etmiş biçare Mecnun/Akıtmış gözünden kan ırmakları (s. 93).
2-Seni bağı iremden mi kaçırmış/Melek misin âsumandan mı geliş,
Gittikçe şevketin şanın yücelmiş/Bilmem tahtı Süleymandan mı geliş (s. 94).

2.12. Mehmet Halit Bayrı, Halk Şiiri XX. Yüzyıl¹⁴

2.12.1. ÂŞIK AHMET (Gümüşhaneli)

Ahmet, Gümüşhaneli olup doğum ve ölüm tarihi bilinmemektedir. 60 yaşındayken 1930 yılında hayatta olduğu bilinmektedir.

1-Cevahir medeni sensin efendim/Yürüdükçe dilber cevherlenirsin,
O billûr gerdanın elma yanağın/Sevdikçe cânanım dilberlenirsin (s. 16).

2.12.2. ÂŞIK ALİ İZZET ÖZKAN

1-Güzele bakması çok sevap derler/Güzellere güzel bakmak güzeldir,
Güzel yâr sevenler cennetlik olur/Güzel ile yola gitmek güzeldir (s. 17).
2-Nedendir ey kömür gözlüm nedendir/Benim sabahacak uyumadığım,
Varmış, yad ellerin koynuna girmiş/Benim öpmelere kıyamadığım (s. 18).

2.12.3. MEHMET SALİM ÖĞÜTÇEN (Baba Salim)

Mehmet Salim Öğütçen, 15 Mart 1887 tarihinde Trabzon'un İmaret Mahallesinde doğmuştur. 29 Aralık 1956 tarihinde İstanbul'da vefat etmiştir.

1-Neler çekmekteyim yârin elinden/Hasret ateşiyle sarardım soldum,
Sarmadan bir kere ince belinden/Hüzüne büründüm gam ile doldum (s. 19).

2.12.4. ÂŞIK BİLÂL (Âşık Arap Bilâl)

Bilâl, 17 Kasım 1910 tarihinde Darıca'da çıkan büyük yangın münasebetiyle bir destan söylemiştir. Bundan dolayı kendisinin 20. yüzyılın ilk yarısında yaşadığı ve "Arap Bilal" olarak anıldığı söylenilmiştir.

1-Görün ne müthiştir harik-ı efsun/Bilinmez ki nedir sebep ü hikmet,
Birdenbire zuhur eyledi bir gün/Ağlattı cihanı bu dilsûz âfet (s. 20).

2.12.5. DURSUN KILIÇ (Âşık Cevlânî).

Dursun Kılıç, 1900 yılında Kars'ın Sarıkamış ilçesine bağlı Selim bucağının Akyar (Ağyar) köyünde doğmuştur. 1975 yılında vefat etmiştir.

1-Yandırdın vücudum nâr-ı Nemruda/Gülşenimin vakti yetişmedi mi,
Ah ile âzamı eyledim hurda/Biter oldu canım tutuşmadı mı (s. 25).

¹⁴ Mehmet Halit Bayrı, Halk Şiiri XX. Yüzyıl. Varlık Yayınevi, İstanbul: 1957, ss: 79.

2.12.6. ÂŞIK DİZARÎ (İspartalı)

Dizârî, 1848 yılında Isparta’da doğmuştur. 1913 yılında vefat etmiştir. Asıl adı Mehmet’tir.

- 1-Bir melek-simadır hayran eyledi/Bilmem ki o mihr-i tâban mısın sen,
Gönül her dilbere seyran eyledi/Mısır içinde esir Kenan mısın sen (s. 26).
- 2-Yaylalar yaylalar çamlı yaylalar/Âb-ı hayat mıdır akan suların,
Örtmüş her yanını siyah haymalar/Eser bâd-ı saba gelir buların (s. 27).

2.12.7. ÂŞIK EMİRÎ (Sinoplu)

- 1-Cihanı verseler gerekmez bize/Şu güzel toprak şu iller yeter,
Dizilmiş dağlar hep gelmiş diz dize/Çemenler çiçekler bu yollar yeter (s. 28).
- 2-Ne kötü günlerdi o günler yurtta/Kan akıp canlar serildi bugün,
Türk Türklük bunalmış kalmışken dertte/Bir kutlu elden hem sürüldü bugün (s. 29).

2.12.8. ÂŞIK FAHRÎ (Ayaşlı)

Fahrî, 1845 yılında Ankara’nın Ayaş ilçesinde doğmuştur. 1918 yılında vefat etmiştir. Asıl adı Ahmet’tir.

- 1-Dil neden takılmış keman kaşlara/Sormasam duramam sorsam duramam,
Devletsiz başımı taştan taşlara/Vurmasam duramam vursam duramam (s. 31).
- 2-Sen beni sevmezsen sevme ey güzel/Beni de bir seven bulunur elbet,
Âşık-ı sadıklar yerde mi kalır/Altın cevher gibi alınır elbet (s. 31).

2.12.9. GUFRÂNÎ (Karamanlı)

- 1-Şâirim ta on beş yaşımdan beri/Tevellüdüm seksen pir olduk şimdi,
Tarikte yoktur yoktur mensubiyetim/Kendi postumuzda er olduk şimdi (s. 32).
- 2-Katre idim ummanlara kavuştum/Kaç bulandım duruldum kimbilir,
Âlemleri kaç devredip dolaştım/Bir sanata kaç sarıldım kim bilir (s. 34).

2.12.10. ÂŞIK HALİL (20. Yüzyıl)

Halil, 20. yüzyıl âşıklarından olup, doğum ve ölüm tarihleri kesin olarak belli değildir.

- 1-Dinlen Türkiyenin temeli göçtü/Derununda derdi olan ağlasın,
Aşkı ile bizlere yaralar açtı/Ah edip gözlerim al kan ağlasın (s. 36).

2.12.11. ÂŞIK HAYDAR (Çorumlu)

Haydar, 1896 yılında Çorum'un Alaca ilçesine bağlı İsahancılı köyünde doğmuştur. 1966 yılında vefat etmiştir.

- 1-Öğle ile ikindinin arası/Yitirdim yavruyu ben bulamadım,
Ağlayı ağlayı arar anası/Yitirdim yavruyu ben bulamadım (s. 38).

2.12.12. ÂŞIK HİZBÎ (Yozgatlı)

Hizbî, Yozgatlı olup 19. yüzyıl şâirlerinden Âşık Ceyhuni'nin çıraklarından olduğu söylenir.

- 1-Kıraç boran duman tuttu dağları/Kapıdan dışarı çıkamaz oldum,
Esti bâd-ı hazan bozdu bağları/Bağıma bahçeme bakamaz oldum (s. 40).

2.12.13. ÂŞIK HÜZNÎ (Yozgatlı)

Hüznî, 1879 yılında Yozgat'ta doğmuştur. 17 Ocak 1936 tarihinde vefat etmiştir. Asıl adı Mehmet Bahattin'dir.

- 1-Haktan korkmaz mısın merhamet eyle/Behey mürüvvetsiz kanlı zâlim yâr,
Çektiğim elinden yetmez mi böyle/Ettin günden güne berbat halim yâr (s. 41).

2.12.14. ALİ COŞKUN (Âşık Huzûrî)

- 1-Gül yüzlü sevdiğim yanımdan gitme/Eğlenemem görmedikçe ben seni,
İyilik var iken kötülük etme/İncitme hatırım severken seni (s. 42).
2-İkide bir pencereden bakarsın/Cilveli cümbüşlü edalı güzel,
Bu garip canımı oda yakarsın/Ey melek yavrusu belâlı güzel (s. 42).

2.12.15. SAİD İLHÂMÎ (Kırşehirli)

- 1-Yine bir esti ömrüm bağına/Soldurdum gülümü dere mi bildim,
Bir güzel avladım düştüm ağına/Çırpınıp yola mı bildim (s. 44).

2.12.16. ÂŞIK KÂŞİF (Kayserili)

Kâşif, Kayserili olup asıl adı Mehmet'tir. 1865 yılında vefat ettiği tahmin edilmektedir.

- 1-Ah sevdiğim pek küçüksün bilmezsin/Sevda vü muhabbet ne olduğunu,
Hep kenardan gitme yanıma gel de/Öğreteyim sohbet ne olduğunu (s. 45).

2.12.17. ÂŞIK MAZLUMÎ (Ardahanlı)

Mazlumî, Ardahanlı olup 1921 yılından sonra vefat ettiği tahmin edilmektedir.

1-Bir kişi seninle eylese ülfet/O adamın aslı zatı yahşidir,

Namert sana şeker şerbeti içirse/Merdin kuru muhabbeti yahşidir (s. 46).

2.12.18. ÂŞIK MAZHAR (Çorumlu)

Mazhar, Çorumlu olup 20. yüzyıl halk şâirlerindendir.

1-Türklerin ihyası Hazret-i Gazi/Kurtardı vatanı düşmanımızdan,

Sînesin bu yolda eyledi feda/Biz dahi geçelim öz canımızdan (s. 47).

2.12.19. KONYALI ÂŞIK MEHMET YAKICI

Mehmet Yakıcı, 1879 yılında Konya’da doğmuştur. 25 Ocak 1950 tarihinde vefat etmiştir.

1-Dinlen efendiler şikâyetim var/Yandı canım pirelerin elinden,

Sizlere bir güzel hikâyetim var/Yandı canım pirelerin elinden (s. 50).

2.12.20. ÂŞIK MESLEKÎ (Kangallı)

1-Elâ gözlerine kurban olduğum/Ne öldürdün beni ne de undurdun,

Gönül güzellerden vefalık diler/Niçin gül üstüne güller kondurdun (s. 52).

2-Bu kadar imtihan yeter sevdiğim/Gurbette gezdiren sen değil misin,

Cemalin gözümde tüter sevdiğim/Canımdan bezdiren sen değil misin (s. 53).

2.12.21. MUSTAFA İRŞAD

Mustafa İrşad, 1858 yılında Artvin’in Varziya (Vezirköy) köyünde doğmuştur. 1938 yılında vefat etmiştir.

1-Âlemi yandırmış hüsnün ziyası/O civan yanağa gül münasıptır,

Mahın on beşine benzer camalin/O billûr hal münasıptır (s. 54).

2.12.22. ÂŞIK NÂİLÎ (İlgazlı)

Nâilî, 1864 veya 1865 yılında Ilgaz (eski Koçhisar) kasabasında doğmuştur. 1946 yılında vefat etmiştir. Asıl adı Mustafa’dır.

1-Gül-cemalin görüp meyil vereli/Getirdin başıma bin belâ güzel,

Taş bağrım mum edip demedin belî/Etmedin derdime bir deva güzel (s. 55).

2.12.23. MUSTAFA GEDİK (Âşık Nihânî)

Mustafa Gedik, Kars'ın Sarıkamış ilçesine bağlı Bardız (Gaziler) bucağının Güreşkin (Görüşken) köyündendir. 1884 veya 1885 yılında doğduğu tahmin edilmektedir. 1961 veya 1967 yılında vefat etmiştir.

1-Diyar-ı gurbette sefil sergedan/Ağlarım vatandan aralanınca,

Bir yandan gâm gelir bir yandan hicran/Gündürmaz takdirim karalanınca (s. 56).

2-Gönül bu aşk ile fâni dünyada/Ölenedek böyle gez garip garip,

Akl ü fikrin yol göstere sin sana da/Hicran deryasında yüz garip garip (s. 56).

2.12.24. ÂŞIK RÂMÎ (Üsküdarlı)

Râmî, 1866 yılında İstanbul'un Üsküdar semtinde doğmuştur. 1921 yılında vefat etmiştir. Asıl adı Rıza'dır.

1-Lâ mekân elinde geldim cihana/Kereme uğrayıp kâna yetiştim,

Elden ele kabdan kaba süzüldüm/Ehl-i kemal olan cana yetiştim (s. 57).

2-Açılıp gönlümün gamı şâd oldum/Meclis-i irfana karışan gelsin,

Vuslât sefinesin engine saldım/Niyetim Rahmandır erişen gelsin (Bayrı, 1957, s. 58).

2.12.25. HÜSEYİN AKBAŞ (Âşık Remzî)

Hüseyin Akbaş, 1894 yılında İstanbul'da doğmuştur.

1-Hem güzelsin hem de cana yakınsın/Sevgilim sevgilim ayrılma benden,

Bilmem niçin bana böyle dargınsın/Ölsem de ayrılmak istemem senden (s. 59).

2-Seni tanıdığım o gündenberi/Bekliyorum hâlâ gelmedin niçin,

Daldan dala uçtun ey eşsiz peri/Bu göz yaşlarımı silmedin niçin (s. 59).

3-Toprak adamıyım toprak adamı/Sermayemiz gece gündüz çalışmak,

Yel üfürsün su götürsün her gamı/Güç değilmiş meşakate alışmak (s. 60).

2.12.26. RIZA (Görünlü)

Rıza, 1858 yılında doğmuştur. Görün ilçesinin Kavak köyünden Fettahağa oğullarındandır. Asıl adı Ali olup ölüm tarihi bilinmemektedir.

1-Sivas Vilâyeti gayetle dağınık/Sularını içtim suları ılık,

Motör hiçbir yerde almadı soluk/Doğruca Sivasa geldim efendim (s. 61).

2-Aşa idim Erciyaşın dağını/Seyredeydim Gazipaşa bağını,

Ben severim güzellerin ağını/Aman telli turnam yazı gördün mü (s. 62).

2.12.27. ALİ (Çankırlı Sefil Ali)

Ali, 1883-1884 yıllarında Çankırı'nın Şabanözü bucağına bağlı Özbek köyünde doğmuştur.

- 1-Şu vahdette gönül dostun arzular/Dostlar hayaliniz gitmez gönülden,
Himmet edin biz varalım gaziler/Dostlar hayaliniz gitmez gönülden (s. 63).

2.12.28. ÂŞIK SELÂMÎ (Adanalı)

Selâmî, 1860 yılında Adana'da doğmuştur. 1946 yılında vefat etmiştir. Asıl adı İbrahim'dir.

- 1-Milliler cihanda çevirdi yüzü/Nusretkâr et Hûda ehl-i imanı,
Dilerim ağyarın kör olsun gözü/Tarumar eylesin kâfir Yunanı (s. 65).

2.12.29. ÂŞIK SÜLEYMAN ARSU

Süleyman Arsu, 1891 yılında Sivas Merkez Hocabey köyünde doğmuştur. 1948 yılında vefat etmiştir.

- 1-Hey ağalar bugün bir güzel gördüm/Eğdi kaşlarını yıktı yürüdü,
Sandım ki güneşi inmiştir yere/Bağrımı bir çinkı bastı yürüdü (Bayrı, 1957, s. 69).

2.12.30. ÂŞIK ŞERİF (Gaziantep'li Deli Şerif)

Şerif, 1878 yılında Gaziantep'te doğmuştur. 1927 yılında vefat etmiştir.

- 1-Aman Allah ne büyükmüş suçlarım/Kırk yaşında hiç kalmadı dişlerim,
Ağardı sakalım bütün saçlarım/Hayıf düştüm mahrum kaldım ağlarım (s. 70).

2.12.31. HACI BEKTAŞ COŞKUN (Âşık Talibî Coşkun)

- 1-Düğünde bayramda ağır zinetle/Bütün kınalanır eli kızların,
Halaya düzülür meşhur güzeller/Gerdandan oynuyor kolu kızların (s. 71).

2.12.32. ÂŞIK UMMANÎ (Oltulu)

Ummanî, 1911 yılında Erzurum'un Oltu ilçesine bağlı Ardos köyünde doğmuştur. Asıl adı İbrahim'dir.

- 1-Rivayette vardır yaran ü dostan/Beş taksime düşer yolu Ardos'un,
Köyün ortasında yapılmış cami/Her dem seyrangâhtır önü Ardos'un (s. 72).

2.12.33. ÂŞIK VAHİT (İstanbulu)

Vahit, 1885 yılında İstanbul'da doğmuştur. 1950 yılında Kırklareli'de vefat etmiştir.

- 1-Şarap mu dökülmüş yanaklarına/Neden böyle benek benek kırmızı,
Baktıkça o kıvrak dudaklarına/Duyarım içimde ince bir sızı (s. 73).

2.12.34. ÂŞIK VAHDETÎ (Kırşehirli)

Vahdetî, 1868 yılında Kırşehir'in Çiçekdağı (Mecidiye) ilçesine bağlı Korkulu köyünde doğmuştur. Vefat ettiği tarih belli değildir. Asıl adı Mehmet'tir.

- 1-Beni yaratana şikâyet olsun/Baksa ne anlıyor bende kılıktan,
Bir dumandan ayırmıyor başımı/İster hesap soluduğum soluktan (s. 74).

2.12.35. VEYSEL ŞATIROĞLU (Âşık Veyssel)

- 1-Yeni mektup aldım gül yüzlü yârdan/Gözletme yolları gel diye yazmış,
Sivralan köyünden bizim diyardan/Dağlar mor menekşe gül diye yazmış (s. 76).
2-Gelen yok giden yok uzadı ara/Ilgaz dağı yol vermiyor geçilmez,
Havalansam yoldaş olsam kuşlara/Kollarım yok kanadım yok uçulmaz (s. 77).

2.12.36. YUSUF KÖKTEN (Âşık Zülâlî)

- 1-Güzel hayalinde ne ise söyle/Oynat o leblerin dil utanmasın,
Yakın gel kolların boynuma dola/Uzat bus edeyim el utansın (s. 78).
2-Gökteki melekler huri gılmanlar/Hüsn ü cemaline çeker gam keder,
Mağrip Meşrik bütün derya ummanlar/Mübarek kaşların seyrine gider (s. 79).

2.13. Cenab Ozankan, Kırk Halk Şâiri Hayatı ve Eserleri¹⁵

2.13.1. ÂŞIK GARİB (16. Yüzyıl)

- 1-Bir sözile ben tuzağa tutuldum/Bu garip ellerde yaktı nâr beni,
Hasretin nârına yandım kül oldum/Âhu gözlüm ne haldeyim gör beni (s. 7).
- 2-Koluna bağlardım teli/Konuşurdun yetmiş dili,
Unuttun mu sazım beni/Konuş sazım benim ile (s. 9).
- 3-Gurbet elde baş yastığa gelende/Gayet yaman olur işi garibin,
Gelen olmaz giden olmaz yanına/Siyalı toprağıyle taşı garibin (s. 10).

2.13.2. KÖROĞLU (16. Yüzyıl)

- 1-Benden selâm eylen o beybabama/Ettiği aklımdan çıkmaz neyleyim,
Öperim ellerin hanım ninemin/Demirci' oğuşu bensiz gitmez neyleyim (s. 12).
- 2-Yiğitler kalkıp ata binende/Derelerden Bozkurtlara ün olur,
Yiğit olan döne döne dövüşür/Kötüler kavgadan kaçır dön olur (s. 13).
- 3-Benden selâm olsun Bolu beyine/Çıkup şu dağlara yaslanmalıdır,
Ok gıcirtısından kalkan sesinden/Dağlar seda verip seslenmelidir (s. 14).
- 4-Mûhanetlik etmek değil kârımız/Şehriyar sözüne uyanlardanız,
Meydana girende yoktur korkumuz/Kazaya ırıza diyenlerdeniz (s. 15).
- 5-Mert dayanır, namert kaçır/Meydan gümbür gümbürlenir,
Şahlar şahı divan açır/Divan gümbür gümbür gümbürlenir (s. 16).
- 6-Yiğit olan gümbür gümbür gürlesin/Yiğidi doğuran ana bin yaşa,
Ak gövdede kızıl kanlar şarlasın/Yiğidi doğuran ana bin yaşa (s. 16).

2.13.3. ÂŞIK KEREM (16. Yüzyıl)

- 1-Hey ağalar ben bir derde düş oldum/Şu benim derdimden bilen olmadı,
Gözüm yaşı deryalara karıştı/Hiçbir tabiplerden silen olmadı (s. 18).
- 2-Ağlayı ağlayı düştüm yollara/Başıma gelmedik haler mi kaldı,
Bir âhu gözlünün meftunu oldum/Didemden akmadık seller mi kaldı (s. 19).
- 3-Gurbet elde yaman oldu halimiz/Sılaya varmaya nice çağlar var,
Ah ederim elim erişmez yâre/Aramızda yıkılası dağlar var (s. 20).

¹⁵ Cenab Ozankan, Kırk Halk şâiri Hayatı ve Eserleri. İnkılâp Kitapevi, İstanbul: 1960. ss: 195.

- 4-Medet medet âlemleri yaradan/Başa bir hâl geldi çekip giderim,
Yeni düştüm gurbet elin yoluna/Gözlerimden yaşar döküp giderim (s. 21).

2.13.4. HÜSEYİN (Kul Hüseyin 16. Yüzyıl)

- 1-Salınben dost iline giderken/Ne cayıp yolu vardır yaylânın,
Servi boylum gonca gülüm verirken/Açılır belli gülü yaylânın (s. 23).
2-Âdem oğlu dünyaya gelince/Taze açılmış fidana benzer,
Bir yaşına kadem basınca/Bülbül gibi şakır, gülşene benzer (s. 24).
3-Ey şahin bakışlım bülbül âyazım/Bir eli kadehlim bir eli sazlım,
İşte ben gidiyom kal âhu gözlüm/Ne sen beni unut ne de ben seni (s. 26).

2.13.5. KUL MEHMET (16. Yüzyıl)

- 1-Her dem yüzüme gül gibi/Gülen dilberin kuluyum,
Ben ağladıkça yaşımı/Silen dilberin kuluyum (s. 28).
2-Behey elâ gözlü canım/Kul olmaya geldim sana,
Gönül tahtımda sultanım/Kul olmaya geldim sana (s. 30).
3-Be yârenler yine evvel bahardır/Bülbül intizarlık kılar durmayıp,
Kuşlar ahenk edip çığırışıp öter/Kalbin kasavetin siler durmayıp (s. 31).

2.13.6. ÖKSÜZ DEDE (16. Yüzyıl)

- 1-Bu söyleyen kudret dilidir/Cümle yaradılmış Hakkın kuludur,
Beylere armağan Şahın gülüdür/İmirzâm'mı hoşça tutun ağalar (s. 33).
2-Sultan Murad'ın arslanı/Acem'i seyrettin mi geldin,
Kesdin dâvânın ar'sını//Ahd'emân ettin mi geldin (s. 35).

2.13.7. GEDA MUSLÎ (16.-17. Yüzyıl)

- 1-İspanya Cezayir'e haber göndermiş/Romazım oğlumu alurum demiş,
Eğer vermezlerse kıyamete dek/Ben de bu dert ile ölürüm demiş (s. 37).
2-Gör imdi ne demiş Cezayirli de/Vermeyiz oğlumu bilmiş ol senin,
Biz anı gönderdik Sultan Ahmed'e/Kara haberlerin almış ol senin (s. 38).
3-Bahar eyyâmı erdi de/Şadoluben güldü dağlar,
Şirin'e gönül verdi de/Ferhad seni deldi dağlar (s. 39).
4-Şol fena mülkünün vefası yoktur/Konan göçtü nöbet bizim, yol bizim,
Belâsı kazası mihneti çoktur/Murat bizim, istek bizim hal bizim (s. 40).

2.13.8. ÂŞIK (17. Yüzyıl)

- 1-Divaneyim aklım kalmadı serde/Bir kaşları kemal aldı da gitti,
Aşkın deryasına acuben yelken/Bi-kıyas ummana daldı da gitti (s. 47).
- 2-Be güzel senin derdinden/Dünü gün gezer ağlarım,
Ah eyleyip inleyüben/Göz yaşı döker ağlarım (s. 48).
- 3-Âlem bizer oldu benim zarımdan/Bir âşık bülbülün gülden usandım,
Ayırdılar beni nazlı yârımden/Çeşmim yaşımin selinden usandım (s. 49).

2.13.9. EMRAH (Ercişli)

- 1-Ben bir garip seyyah olsam/Gezsem karayı karayı,
Yitirdim nazlı yârımı/Bulsam arayı arayı (s. 52).
- 2-Baktım ki yurduna, bülbülü susmuş/Selvi göçmüş, viran kalmış otağı,
Câmlar şikest olmuş meyler dökülmüş/Sâkiler meclisten kesmiş ayağı (s. 53).
- 3-Ağalar gurbetten geldim/Geldim ki nâzânım gitmiş,
Sılam bana hor göründü/Salınıp gezenim gitmiş (s. 54).

2.13.10. GEVHERÎ (17. Yüzyıl)

- 1-Deli gönül yine nedir feryadın/Gel ahı kanuna uydur saz eyle,
Cevrü cefa çekmek oldu mutadın/Kim dedi sana keşfi saz eyle (s. 55).
- 2-Ben âşıkım deyu lâf urma bülbül/Hayran ve sergedan olduğun var mı,
Nazedüp açılmaz dersin gonca gül/Hiç maili insan olduğum var mı (s. 56).
- 3-Ey vefasız sana gönül vereli/Bana hasım olmadık iller mi kaldı,
Destan eyledin sen beni dillere/Ahvalim söylemek diller mi kaldı (s. 57).
- 4-Bâd-ı sabâ sevdiğine gidersen/Ol güneş yüzlüye var selâm eyle,
Sevap kazanırsın hizmet edersen/Aman karşısında dur selâm eyle (s. 58).
- 5-Bâd-ı saba, yâre bizden selâm et/Mübarek hatırın sor sual eyle,
Yokla zamirini fethi kelâm et/Bana var mı meyli gör sual eyle (s. 58).
- 6-Gariplerin serafrızı ağası/Vasfını söyleyen diller ağlasın,
Bunca gazat ile o kahramanın/Gazaya düştüğü yollar ağlasın (s. 59).
- 7-Bizden selâm olsun gül yüzlü yâre/Salınıp sevdiğim bağlara gelsin,
Severim dilberi elde ne çare/Yürekte eriyen dağlara gelsin (s. 60).

2.13.11. KARACAOĞLAN

- 1-Elâ gözlüm yıktın benim evimi/Eğlen şu diyarda kal diye diye,
Viran ettim bahçem ile bağımlı/Tomurcuk güllerim al diye diye (s. 62).
- 2-Bana kara diyen dilber/Gözlerin kara değil mi,
Yüzünü sevdiren gelin/Kaşların kara değil mi (s. 63).
- 3-Mecnuna dönmüşüm bilmem gezdiğim/Dağlar mıdır sahra mıdır, yol mudur,
Dostumun bağına girüp derdiğim/Lâle midir sümbül müdür gül müdür (s. 64).
- 4-Evvel sen de yücelerden uçardın/Şimdi enginlere indin mi gönül,
Derya deniz, dağ taş demez geçer/Karada menzilin aldın mı gönül (s. 65).

2.13.12. KÂTİBÎ (17. Yüzyıl)

- 1-Evvel baharda açılır/Gonca gonca gülüm dağlar,
Can ile serden geçilir/İçildikçe mülün dağlar (s. 67).
- 2-Fidandan açılmış bir lebi gonce/Cennet bahçesinin gülüdür şimdi,
Kararım kalmadı onu görünce/Gözüm yaşı tuna selidir şimdi (s. 68).
- 2-Deli gönül melûl olup gam yeme/Elbet ağlamanın gülmesi vardır,
Adûya intikam kalur mu böyle/Herkes ettiğini bulması vardır (s. 69).

2.13.13. KAYIKÇI KUL MUSTAFA (17. Yüzyıl)

- 1-Gele dilber gel Allah'ı seversen/Gel ağlatma beni eller içinde,
Ne acayip olur şu halk-ı âlem/Söyleşirler bizi diller içinde (s. 70).
- 2-Bugün ben bir güzel gördüm/Yeşiller geymiş ağ üzre,
Bir bakışta aklım aldı/Dururken ben ayağ üzre (s. 71).
- 3-İptida Bağdata sefer olanda/Atladı hendeği geçti Genç Osman,
Vuruldu sancaktar, kaptı sancağı/İletti bedene dikti Genç Osman (s. 73).

2.13.14. KULOĞLU (17. Yüzyıl)

- 1-Uzaktan özledim geldim eline/Misafir mi kaldım bir han içinde,
Çok şükür Hüdaya murada erdim/Cevahir yaraşmış mercan içinde (s. 74).
- 2-İşit avazımı ben de varayım/Geçüp gitme bunda konadur bülbül,
Senin hûp nefesin kalbim evinde/Vücdûdum şehrini donadır bülbül (s. 75).
- 3-Dağlar başı oldu yurdum/Ağlayıp gezer yürürüm,
Günden güne arttı derdim/İnleyip gezer yürürüm (s. 76).

- 4-Âlemde doğru dost yoktur/Dedikleri gerçek imiş,
Kulunu saklayan Hak'tır/Dedikleri gerçek imiş (s. 77).

2.13.15. ÂŞIK HASAN (Tamaşvarlı)

- 1-Ne çeker kulların serhat ilinden/Bilinmez hünkârım görülmeyince,
Bunca memleketin kâfir elinde/Kaldı inanmadın ayrılmayınca (s. 78).
- 2-Beyaz ellerine al kına yakmış/Bilmem sarhoş mudur, uykudan kalkmış,
Taramış zülfünü gerdana atmış/Dedim öpüşelim dedi yok yok (s. 79).
- 3-Bugün ben bir güzel gördüm/Gül cemali ala benzer,
Çıkmiş bahçede salınır/Boyu selvi dala benzer (s. 80).
- 4-Gelinin alnına elif yazılmış/Elifin altına benler kazılmış,
Azrail gelince başı bozulmuş/Kız iken sevdiğim sen değil misin (s. 81).

2.13.16. ÂŞIK ÖMER (17. Yüzyıl)

- 1-Şurda bir dilbere gönlüm düşürdüm/Aldı beni kaşlarımın âresi,
Hûp cemâlin gördüm aklım şaşırdım/Yaradan Mevlâya kaldı çaresi (s. 83).
- 2-Kurulalı neler çekmiş/Yalan dünyaya sorsana,
Nice bin türlü kan etmiş/Akan deryaya sorsana (s. 84).
- 3-Salınıp seyran yerine/Çıkan dilber kiminsin sen,
Siyah zülfün mah yüzüne/Döken dilber kiminsin sen (s. 85).
- 4-Be gaziler aşka düşeldenberi/Câmı mihnet bana yar oldu gitti,
Gam deryası serden aşaldanberi/Tutuştı vücudum nâr oldu gitti (s. 86).

2.13.17. ÖKSÜZ ÂŞIK (17. Yüzyıl)

- 1-Bâdi saba eser seher vaktinde/Kumrular ötüşür dallar üstüne,
Yârı gördüm gitti aklım başımdan/Yeşiller giyinmiş allar üstüne (s. 88).
- 2-Gül budanmış dal dal olmuş/Menevşesi yol yol olmuş,
Siyah zülfün tel tel olmuş/Biz şu yerlerden gideli (s. 89).
- 3-Dağlar yârımı gördün mü/Pâyine yüzler sürdün mü,
Güzel hatırın sordun mu/Mecnunu çok güzel dağlar (s. 89).
- 4-Misâl-i cennettir evvel baharı/Açılır kırmızı gülü Tuna'nın,
Öter bülbülleri leyl-ü neharı/Eser bâd-ı sabâ yeli Tuna'nın (s. 90).
- 5-Ala gözlerine kurban olduğum/Ecelim gelmeden öldürme beni,
Gizlice uğrunca severim seni/Sırrımı kimseye bildirme beni (s. 91).

2.13.18. ÂŞIK ALÎ (18. Yüzyıl)

- 1-Elveda sultanım gayrı gider oldum/Mübârek hatırın uruşan olsun,
Bir sadık kulunum dua ederim/Günbegün devletin âlişan olsun (s. 94).
- 2-Her taraftan ferman oldu üstüne/Başına bir çare bul Osmanoğlu,
Tam dört vezir tâyin oldu üstüne/Kırkbin asker ile bil Osmanoğlu (s. 95).

2.13.19. DERTLÎ (Bolulu)

- 1-Haraba kul olduk bezmi âlemde/Bünyat olsak da bir olmasak da bir,
Düştük çare nedir dâma âlemde/Azat olsak da bir olmasak da bir (s. 97).
- 2-Sâkıya câmında nedir bu esrar/Kıldı bir katresi mestane beni,
Şarabı lâ'linde ne keyfiyet var/Söyletir efsane efsane beni (s. 99).

2.13.20. FEDÂYÎ (Zileli)

- 1-Gönlümün ateşini keşfetsem eğer/Bu cihan baştan başadek yanar,
Şimdi bir ah etsem tâ arşa değer/İmdada benim'çin melekler iner (s. 102).
- 2-Arzı hal eyledim şahlar şahına/Kıl derdime derman el'aman dedim,
Özüm türab ettim ben dergâhıma/Dahi birliğine yok güman dedim (s. 103).
- 3-Seyyah olup şu âlemi gezerken/Kâhi kıldı bizi yolu Elif'in,
Kaşlar değer onsekiz bin âlemi/Dökülmüş gerdana telî Elif'in (s. 104).

2.13.21. ÂŞIK HALİL (Bursalı-18. Yüzyıl)

- 1-Mestane bakışlı nazlı cânanım/Benim sende hak nazarım kalsın mı,
Harâmi gözlerdedir her dem kan eder/Gamzen oku ciğerimi delsin mi (s. 105).
- 2-Ay efendim hasretinden/Ah edip ağlar gezerim,
Gece gündüz firkatinden/Sinemi dağlar gezerim (s. 106).
- 3-Haktan inâyet olunca/Kulum etmez melil derler,
İsmin diline alınca/Şeytan olur zelil derler (s. 107).
- 4-Kıvrılıp yassılan yollar/Garip midir bencileyin,
Çağlayuben akan seller/Garip midir bencileyin (s. 108).

2.13.22. TALİBÎ (Zileli)

- 1-Ey mertlik dâvasın süren gel beri/Mert olan namusta arda bell'olur,
Hak için çekelim sadakat gayret/Metanet sadakat darda bell'olur (s. 111).

- 2-Hani senin eski çağın sevdiğim/Pek belâlı salunurdun bir zaman,
Ben de senin kulun âşığın iken/Cihanda bir bulurnurdun bir zaman (s. 112).
- 3-Şu dâr-ı fenanın çürük binası/Yıkan yıksın sağlayanlar sağlasın,
Ateş-i hicrinle yakmış sinesin/Yakan yaksın dağlayanlar dağlasın (s. 113).

2.13.23. ÂŞIK SÜLEYMAN (18. Yüzyıl)

- 1-Her dem arzularım bahçesini bağı/Gitmez hayalimden nârı sılanın,
Kaldım gurbet elde gidemez oldum/Öldürür yiğidi ârı sılanın (s. 114).
- 2-Garip idim geldim ben ilinize/Misafir olmuşum bir han içinde,
Dost deyü arayıp da buldum/Cevahir kânisin mercan içinde (s. 115).
- 3-Gitme turnam sana bir سوالım var/Turnam neden düştün sen bu diyâra,
Arzedecek sana gizli sırrım var/Turnam neden düştün sen bu diyâra (s. 117).
- 4-Kalktı göç eyledi gönül kervanı/Gidem de eylenem belki gelmeyem,
Garip illerde mihnet-i devaranı/Çekem eğlenem belki gelmeyim (s. 117).

2.13.24. KUSÛRÎ (Darendeli)

- 1-Neyleyim feleğin ihmal işini/Beni bu sevdaya düş etti bugün,
Gül yüzlü yârimi illere verdi/Düşmanın gönlünü hoş etti bugün (s. 119).
- 2-Bilmem bu uçuşun hangi diyâre/Hele bugün yarın durasın turnam,
Ismarlayışım vardır gül yüzlü yâre/Bilmem ki âdetin, türesin turnam (s. 120).
- 3-Seyyah olup şu köyleri gezerken/Kanberlide güzele uğradım,
Dilberleri defterime yazarken/Kanberlide bir güzele uğradım (s. 122).
- 4-Başımıza irdi belâ tufânı/Hazan irdi bu gülşende nem kaldı,
Bürüdü koncayı hârın yaprağı/Pünhan etti gülistanda nem kaldı (s. 123).

2.13.25. EMRAH (Erzurumlu)

- 1-Hazân ile geçti gülşeni bustan/Eyler dertli bülbül zâr garip garip,
Haraba yüz tuttu bezmi gülistan/Ağla şimdengeru var garip garip (s. 125).
- 2-Bir nâzenin bana gel gel eyledi/Varmasam incinir varsam incinir,
Beyaz gerdanından ince belinden/Sarmasam incinir sarsam incinir (s. 126).
- 3-Gönül gurbet ele çıkma/Ya gelinir ya gelinmez,
Her dilbere meyil verme/Ya sevilir ya sevilmez (s. 127).

2.13.26. ÂŞIK CEYHÛNÎ (Zileli)

- 1-Tifl iken dil verdim bir peri ruya/Ejderhayı zülfi aklım dağıtır,
O keman ebruya o siyah muya/Âşıkların can verecek çağıdır (s. 128).
- 2-İklimî cânanın soldu gülleri/Bağı vuslat gülizarsız olur mu,
Hal ehli halleder bu müşkülli/Gonca harsız bülbül zârsız olur mu (s. 129).
- 3-Sevdana tutuldum ben bile bile/Ey nârı muhabbet yan içerimde,
Fırakı mihnetle derdü hasretle/Uyuştı bağrımda kan içerimde (s. 130).
- 4-Tıflı nazım yine geldin hatıra/Gurbet elde ağlıyayım bir zaman,
Muhabbetnamemi kimler götüre/Halim kime anlatayım bir zaman (s. 130).
- 5-Sefinei gönlüm açtı yelkeni/Yine bahri gama daldı Ceyhunî,
Kalmadı kırıldı çarhın dümeni/Girdabı mihnete daldı Ceyhunî (s. 131).
- 6-Suhbayı ne müşkül sundun ey felek/Ben ecel câminı içtikten geru,
Mikrazı hicr ile o zalim felek/Bana gam hırkasın biçtikten geru (s. 132).

2.13.27. ÂŞIK KÂMİLÎ (Zileli 19. Yüzyıl)

Kâmilî, 19. yüzyılda yaşamış tasavvufî fikirlerle haşır neşir olmuş bir âşıktır. 1861 yılında vefat etmiştir.

- 1-Ömrüm geçti güzellikçe görmedim/Şu yalan dünyanın nesi var bende,
Murada maksada bir dem ermedim/Daim keder ile yası var bende (s. 133).
- 2-Felek senden kime feryat edeyim/Bir cahil yâre düşürdün beni,
Başım alıp ne diyâre gideyim/Dost içinde âre düşürdün beni (s. 134).
- 3-Ziynet dünyanın bakası yoktur/Kim âba giyer kimi şal eyler,
Takdirin ne ise gelir başa/Görülen tedbiri başka hâl eyler (s. 135).
- 4-Eflâtun sağ olsa, Lokman dirilse/Derdinize derman bulunmaz oldu,
Çektiğimiz belâlardan sorulsa/Saymağa da zaman bulunmaz oldu (s. 136).
- 5-Cihanda sevmişim bir melek sima/Benim ile ahd ü peymanı vardır,
İkrarına her dem etmede vefa/Bir sadakat ehli erkânı vardır (s. 136).

2.13.28. DADALOĞLU (19. Yüzyıl)

- 1-Kalktı göç eyledi Avşar elleri/Ağır ağır giden eller bizimdir,
Arap atlar yakın eder ırağı/Yüce dağdan aşan yollar bizimdir (s. 138).
- 2-İlgıt, ılgıt seher yeli esiyor/Gâvur dağlarının başı dumanlı,
Gönül binmiş âşık atına aşıyor/Bire beyler cünunluğun zaman mı (s. 139).

- 3-Sana derim Hasan Kalesi/Alt yanında döğüş oldu yön oldu,
Yiğit olan yiğit çıktı meydana/Koç yiğitler arap ata bin oldu (s. 140).
- 4-Yürü yiğit yürü yoluna yürü/Ağustosta erir dağların karı,
Şayet güzel olsa yiğitin yarı/O yiğit yanına nazınan gelir (s. 141).

2.13.29. ÂŞIK NURİ (Tokath)

- 1-Bize gam yutturdu sahbayı hicran/Bilmem bu ayrılık gider mi böyle,
Ben mi tedbirimde eyledim noksan/Yoksa tecelli ü kader mi böyle (s. 143).
- 2-Ey felek bir derde düşürdün beni/İşim gücüm aldın kâr senin olsun,
Aklım başından alıp şaşırttın beni/Farkettim namusu, ar senin olsun (s. 144).
- 3-Ey dil iflâh olmam ben bu yaradan/Hasretle dalgalandım aşk ateşine,
Genç ömrümde verdi bana yaradan/Bir dahi vermesin kullar başına (s. 145).

2.13.30. KAYA SALİH (Âşık Muhibbî)

- 1-Pencereden melül melül/Bakan dilber kiminsin sen,
Yârin koyup yâd illere/Akan dilber kiminsin sen (s. 146).
- 2-Seherde uğradım göl kenarına/Geldi yeşil başlı semalar geçti,
Al yanak üstüne güller dizili/Çekilmiş kameti minalar geçti (s. 147).
- 3-Dinleyin ehbablar tarif edeyim/Yetmiş iki dertten baştır bu sevda,
Yandırır odlara pervane gibi/İlim sönmez bir ateştir bu sevda (s. 149).

2.13.31. MÎNHÂCÎ (Deliktaşlı)

- 1-Aman seher yeli car sende kaldı/Yavru keklik sekişliden bir haber,
Gene bahar geldi bulandı gönlüm/Göğsü elvan nakışlıdan bir haber (s. 150).
- 2-Neme şad olayım neme güleyim/Gönül gamlı iken gülünmez imiş,
Arşa direk direk oldu tütünüm/Bu duman haşredekin silinmez imiş (s. 151).
- 3-Bir güzelin siteminden nârından/Yandı sinem kül olmaya az kaldı,
Göz yaşlarım damla damla akarken/Dalgalanıp göl olmaya az kaldı (s. 152).
- 4-Vefasız dilberi gördüm pınarda/Şu kara dilberi dağladı gitti,
Bir dem şahin gibi yüzüme baktı/Yıktı kaşlarını ağladı gitti (s. 153).
- 5-Bir gün olur ben bu ilden giderse/Eski günlerimi an kara gözlüm,
Yol uğratmaz gonca gülün dermezsem/Ayrılık bâdesi sun kara gözlüm (s. 153).

2.13.32. ÂŞIK RUHSÂTÎ (Deliktaşlı)

- 1-Buyursun dertliler gam dükkânına/Kangı çeşit isterlerse bende var,
Doksan üçte Meryem'imi yitirdim/Od dağladı hasret nârı canda var (s. 156).
- 2-Geçti bahar ayı arttı figanım/Karalar geyindim allar üstüne,
Ayrılık bâdesin selvi revanını/Doldurup sunardın eller üstüne (s. 156-157).
- 3-Hey ağalar, derdim kime yanayım/Gönül yoldaşını bulana kadar,
Kişi sevdiğinden ayrı düşerse/Yanar ateşlere ölene kadar (s. 157).
- 4-Eflâtun el katmaz lokman karışmaz/Bu yâre Fatmayı alacak dedim,
Bir daha göreyim telli cânımı/Hasret, kıyamete kalacak dedim (s. 158).
- 5-Daim kış olmaz ya devri âlemdir/Hazer kıl sevdiğim yaz var ucunda,
Elbet ayrı düşen bir gün kavuşur/İkrarımız kavi söz var ucunda (s. 159).

2.13.33. SÜMMÂNÎ (Erzurumlu)

- 1-Bir mır doğdu âlem oldu uruşan/Dostlar benim halim perişan,
Oldu güzellere gönlümüz nişan/Vurdular beni de hep böyle tek tek (s. 160).
- 2-Gurbet ilde bir hal geldi başıma/Kaadir Mevlâm nasip eyle sılayı,
Koymaz felek, koymaz gidem eşime/Kaadir Mevlâm nasip eyle sılayı (s. 162).
- 3-Tersine mi döndü devran biz için/Firkatli matemli zamana kaldık,
Bundan böyle ah ve figan biz için/Hainler elinden amana kaldık (s. 162).
- 4-Bahar gelir yine karşı dağlara/Mor menekşe lâle bitmek içindir,
Bülbül figan eder iner bağlara/Bir gül koncasile yatmak içindir (s. 163).
- 5-Kalkın verin şu âşıkın sazını/Nâsihat eylesen tutun sözünü,
Ejderha misali açmış ağzını/Korkarım yutacak yer beni beni (s. 164).

2.13.34. SEYRÂNÎ (Everekli)

- 1-Hak yoluna gidenlerin/Asa olsam ellerine,
Er pîr vasfın edenlerin/Kurban olsam dillerine (s. 165).
- 2-Rabbim sana hacet değil arzuhâl/Her nefeste sen âlimsin sözüme,
Tenimde canımda kalmadı mecâl/Medet senden yokuş ile düzüme (s. 167).
- 3-Gönül serden geçer yârdan geçemez/Bağlanmış ikrara kavi özlüyüm,
Her sözüm dinleyen özüm seçemez/Sırat köprüsünden ince sözlüyüm (s.).
- 4-Ahvali âlemde yâr sorsa beni/Müptelâyım canım gibi tenime,
Muhabbet bir yana ben de bir yana/Güzel sevmek zarar değil dinime (s. 169).

- 5-Everek şehrinde gördüm bir güzel/O da düşmüş bir kötünün eline,
Ol hâki payına yüzümü sürdüm/Salınıp giderken kendi iline (s. 169).

2.13.35. ZİHNÎ (Bayburtlu)

- 1-Sabâ gider isen bizim diyare/Benim vasfı halim o yâre söyle,
Lâlenin bağrında bir ise yare/Benimki erişti hezare söyle (s. 170).
2-Yıkılmış çadırların göç etmiş Leylâ/Vardım ki boş kalmış yâr otakları,
Dağı mesken etmiş biçare Mecnun/Akıtmış gözünden kan ırmakları (172).
3-Seni bağı İremden mi kaçırmış/Melek misin âsümandan mı geliş,
Gittikçe şevketin şanın yücelmiş/Bilmem tahtı Süleymandan mı geliş (s. 172-173).
4-Vardım ki yurdunda ayak göçürmüş/Yavru gitmiş ıssız kalmış otağı,
Çâmlar şikest olmuş meylar dökülü/Sâkiler meclisten çekmiş ayağı (s. 174).

2.13.36. ÂŞIK EMİRÎ (Sinoplu)

- 1-Bak efendi hoş ilkbahar erişti/Buz eriyip sulandığı zamandır,
Lâle sümbül gül genekşe yetişt/Bülbüllerin dillendiği zamandır (s. 175).
2-İzdirap aşk nedir duyar mı her can/Yosunlu bir taşdır her durgun insan,
Seyre çık ve dinle istersen heyecan/Sana şu çağlayan şu seller yeter (s. 177).
3-Bir ulus içinden yüce kahraman/Mustafa Kemaldır Atatürk o can,
Yağılar öz yurdu sararken hemen/O da bu Türklüğe sarıldı bugün (s. 178).

2.13.37. MESLEKÎ (Kangallı)

- 1-Efendim bedeni yabana atma/Artar bu serimde firkat gözlerim,
Derdimiz ellidir ellbir etme/Bir kere görmeğe hasret gözlerim (s. 181).
2-Bülbüller seherde figana başlar/Kokar burcu burcu güller sabahtan,
İrişince nevbaharın çağları/Akar bozbulanık çaylar sabahtan (s. 182).
3-Ezel bahar yaz ayları gelende/Selleri gördüm de gönlüm bulandı,
Sağ kalanlar murad olup gülende/İlleri gördüm gönlüm bulandı (s. 183).
4-Dolanı dolanı gelir/Ölüm yavaşça yavaşça,
Kalem alıp yaz derdimi/Gülüm yavaşça yavaşça (s. 184).

2.13.38. AHMET KANAR (Âşık Noksanî).

- 1-Gene aşk kaynıyor bu garip canda/Bahar seli gibi coştum ne dersin,
Aşkın gemisi yer yer ummanda/Deryayı dil oldum taşıdım ne dersin (s. 186).

- 2-Koşayım bir destan dinle nazlı yâr/Giyinip alları sallan bir zaman,
Koşma uftadeden yâr diyar diyar/Kara perçemini tellen bir zaman (s. 187).
- 3-Nasıl methetmiyeyim ben seni dilber/Nurlu kemana benzer kaşların,
Çıkmış taht üstüne ferman yeridir/Hükmeder sultana benzer kaşların (s. 188).
- 4-Ferhat başın vermiş Şirin yolunda/Fuzulî sultanın aşkı gönlünde,
“Kuddusi” erişmiş rahmet gölünde/İçinden yanan var senden ne çıkar (s. 189).
- 5-Kalktı nasibimiz gurbet illere/Ah çeküp benimçün ağla bir zaman,
Gönlüm senin meyil verme ellere/Al üstüne kara bağlan bir zaman (s. 190).

2.13.39. VEYSEL ŞATIROĞLU (Âşık Veysel)

- 1-Beserekde lâle sümbül yürüdü/Güldedeyi çayır çimen bürüdü,
Karataşta kar kalmadı eridi/Akar gözüm yaşı sel deyi yazmış (s. 192).
- 2-Ben gidersem sazım sen kal dünyada/Gizli sırlarımı aşıkâr etme,
Lâl olsun dillerin söyleme yâda/Garip bülbül gibi ahüzar etme (s. 193).
- 3-Nice güzellere bağlandım kaldım/Ne vefa gördüm ne fayda buldum,
Her türlü isteğim topraktan aldım/Benim sadık yârim kara topraktır (s. 195).

2.14. Vasfi Mahir Kocatürk, Saz Şiiri Antolojisi: Başlangıçtan bugüne kadar Türk edebiyatının Saz şiiri tarzında yazılmış en güzel şiirleri¹⁶

2.14.1. KARAOĞLAN (16. Yüzyıl)

Karaoğlan, birkaç müsbet tarihi kayda göre 16. yüzyılın birinci yarısında, hata daha evvel Karaoğlan veya Karacaoğlan adıyla yaşamıştır.

1-Ayrılığın firkatinde/Dağ iniler, taş iniler,

Ah ettikçe şu gözümden/Kan dökülür yaş iniler (s. 15).

2-Elâ gözlü nazlı dilber/Ölürüm dönmenem senden,

Bir canım var, sana kurban/Veririm, dönmenem senden (s. 16).

3-Her nereye çıksam yârim görünür/Sen Murat dağının karısın, gelin,

Senin derdin beni abdal eyledi/Aslın melek amma hurisin, gelin (s. 16).

2.14.2. BAHŞÎ (16. Yüzyıl)

1-Sultan Selim cülûsunda/Salâ dedi de yürüdü,

Gidelim Mısır'a doğru/Yola! dedi de yürüdü (s. 18).

2.14.3. USÛLÎ (16. Yüzyıl)

1-Yarenler! Ecel gelmeden/Gözünüz toprak dolmadan,

Felek bizden öc almadan/Hele bir demdir sürelim (s. 19).

2-Be güzel, seni severim/Karşıdan boynum eğerim,

Seninçün siyah giyerim/Donumu, dilber, donumu (s. 20).

2.14.4. KÖÇEK (Âşık Ermenioğlu)

Köçek mahlâsını taşıyan şâirin şiiri, 17. yüzyılda yazılmış yazma bir dergide, 15. ve 16. yüzyıl eserleri arasında yer almıştır.

1-Ey erenler! Aldı beni bir dert, bir belâ bir mihnet,

Yaman canıma kâr etti bir aşk, bir firkat, bir hasret (s. 21).

¹⁶ Vasfi Mahir Kocatürk, Saz Şiiri Antolojisi: Başlangıçtan bugüne kadar Türk edebiyatının Saz şiiri tarzında yazılmış en güzel şiirleri. Ayyıldız Matbaası, Ankara: 1963, ss: 544.

2.14.5. KANBEROĞLU (15.-16. Yüzyıl)

Kanberoğlu mahlasını taşıyan şâirin şiiri, 17. yüzyılda yazılmış bir dergide, 15. ve 16. yüzyıl eserleri arasında yer almıştır.

1-Alıptır gönlümü benim bugün, bir serv-i siminber;

Yüzü güldür, beni fülful, saçı sümbül, kaşı amber (s. 22).

2.14.6. OĞUZ ALİ (16. Yüzyıl)

1-Turgut Paşa eydür: Beyler/Gele şimdi ölüm! demiş,

Nic' edelim, emir Hak'dan/Er geç budur yolum, demiş (s. 23).

2-Yarenler, Turgut'dan haber soranlar!/Aldı başdıyasın Anabolı'nın,

Gazi beydir, münkir gelmen, yoldaşlar/ Aldı başdıyasın Anabolı'nın (s. 23).

2.14.7. DALIŞMAN (16. Yüzyıl)

Dalışman, 16. yüzyıl şâirlerinden olup Oğuz Ali ile çağdaş olduğu söylenmektedir.

1-Gelin, çektirelim, karşı varalım/Ne gemiler ise haber alalım,

Ya başı verelim ya baş alalım/Çatalım, yoldaşlar, kadirgamara (s. 25).

2.14.8. ÇIRPANLI (16. Yüzyıl)

1-Gazi Murad Reis'i soranlar/Vardır bahadırı, yarar delisi,

Her kande hu desen gelir yetişir/..... (s. 26).

2-Tâ ezelden kılıç sala geldi bunlar düşmana/Bu Cezayir askeriyle kimse başa çıkamaz,

Her kim düşman olur ise kendi gelir pişmana/Bu Cezayir askeriyle kimse başa çıkamaz (s. 27).

2.14.9. ARMUTLU (16. Yüzyıl)

1-Murad Reis ulu gülbank çektirdi/Din' İslâm sancağın diktiği vaktin,

Padişah uğruna niyet eyledi/Çıkıp Cezayir'den gittiği vaktin (s. 28).

2.14.10. KUL ÇULHA (16. Yüzyıl)

1-Uş gafilli çıktın gittin elimden/Ah yiğitlik, yavı kıldım ben seni,

Andelibim, ayrı düştüm gülümden/Ah yiğitlik, yavı kıldım ben seni (s. 29).

2.14.11. BABA SÜLEYMAN (16. Yüzyıl)

Süleyman tahminlere göre 16. yüzyılda yaşayan halk şâirlerindendir. “Baba Süleyman” olarak anılmıştır.

- 1-Dirîğ etme dosta elden geleni/Deryaya bıraksan eylik zay olmaz,
Mevlâ bilir bilmiyeni, bilen/ Deryaya bıraksan eylik zay olmaz (s. 30).

2.14.12. HAYÂLÎ (16. Yüzyıl)

- 1-Turnam! Gider olsan bizim illere/Vezir Ardahan’dan göçtü diyesin,
Karşı geldi Kızılbaş’ın hanları/Çıldır’da da döğüş oldu diyesin (s. 31).
2-Leylâm gelir deyu yollar gözlerim/Gelmedi gözümde kaldı hayali,
Gizli sırrım beyan etmez gözlerim/Serimi sevdaya saldı hayali (s. 32).

2.14.13. ÂŞIK ÇELEBÎ MEHMET (Âşık Çelebi Mehmet-16. Yüzyıl)

Asıl adı Mehmet olan Âşık Çelebi, 1519-1571 yılları arasında yaşamış divan şâirlerindendir.

- 1-Be şara giden gardaşlar/Manav Seydi derler bana,
Kürüğü kovan yoldaşlar/Manav Seydi derler bana (s. 33).

2.14.14. SURURÎ (16. Yüzyıl)

Sururî’nin, 16. yüzyılda yaşadığı tahmin edilmektedir. Yavuz Selim döneminde yaşadığı, Şah İsmail’in yanında vefat ettiği söylenmektedir.

- 1-Kerem kıl, söyle, ey dilber/Sen benim nemden incindin,
Seraser âlemde server/Sen benim nemden incindin (s. 35).

2.14.15. KUL MEHMET (16. Yüzyıl)

- 1-Siyah ebruların duruben çatma/Gamzen oklarını sinema atma,
Sana, gönül verdim, beni ağlatma/Benim gözüm nuru, gönlüm süruru (s. 37).
2-Be yarenler, yine evvelbahardır/Bülbül intizarlık kılar durmayıp,
Kuşlar ahenk edip çığrışıp öter/Kabin kasavetin siler durmayıp (s. 37).
3-Her dem yüzüme gül gibi/Gülen dilberin kuluyum,
Ben ağladıkça yaşımı/Silen dilberin kuluyum (s. 38).
4-Yavrum, kuzum, seni aldıldım elden/Kuzum! kuzum! der de meler bir koyun,
Usandım da bezdim bu tatlı candan/Kuzum! kuzum! der de meler bir koyun (s. 39).

2.14.16. ÖKSÜZ DEDE (16. Yüzyıl)

- 1-Sultan Murad'ın Aslanı/Acem'i tuttun mu geldin,
Kestin davanın arasın/Ahd aman ettin mi geldin (s. 41).

2.14.17. KÖROĞLU (16. Yüzyıl)

- 1-Osman Paşa eydür: Devletli Hünkâr/İnşallah, Sultanım, Şirvan bizimdir,
Sen himmetin eyle inayet Haktan/Mürvet Ali'nindir, meydan bizimdir (s. 43).
- 2-Şahlar şahı divan açar/Divan gümbür gümbürlenir,
Mert dayanır, namert kaçar/Meydan gümbür gümbürlenir (s. 44).
- 3-Tanyeri atmadan şafak sökende/Düşmanın üstüne hörelenmeli,
Yerden kalkan alıp kılıç çekende/Yiğit on beş yerden yaralanmalı (s. 44).
- 4-İki koçak bir araya gelende/Görelim ne işler meydan içinde,
Kesilir keller, boşalır kanlar/Yeğin olur leşker meydan içinde (s. 45).
- 5-Ay batsın, ağalar, güneş tutulsun/Parladı çalın kılıcı,
Oklar gıcırdasın, ayyuka çıksın/Mevlânın aşkına basın kılıcı (s. 45).
- 6-Yiğitler silkinip ata binende/Derelerde boz kurtlara ün olur,
Yiğit olan döne döne döğüşür/Kötüler kavgadan kaçar hun olur (s. 46).
- 7-Yiğit olan gümbür gümbür gürlesin/Yiğidi doğuran ana bin yaşa,
Ak gövdede kızıl kanlar şorlasın/Yiğidi doğuran ana bin yaşa (s. 47).
- 8-Benden selâm olsun Bolu Beyine/Çıkıp şu dağlara yaslanmalıdır,
Ok gıcırtısından, kalkan sesinden/Dağlar sada verip seslenmelidir (s. 47).
- 9-Heman Mevlâ ile sana dayandım/Arkam sensin, kalem sensin, dağlar hey,
Yoktur senden gayri kolum kanadım/Arkam sensin, kalem sensin, dağlar hey (s. 48).
- 10-Siyah kâküllerin dökmüş/Kızıl güllere, güllere,
Elâ gözlerini dikmiş/İnce yollara, yollara (s. 48).
- 11-Kimisi pınar başında/Kimisi yolun dışında,
Al giyen onbeş yaşında/İlle mavili, mavili (s. 49).
- 12-Pınar başından bulanır/İner ovayı dolandır,
Sende çok mallar talanır (s. 50).
- 13-Yol verin, dumanlı dağlar/Aşmaya Ayvaz geliyor,
Çağlasın soğuk pınarlar/İçmeye Ayvaz geliyor (s. 51).

2.14.18. ÂŞIK GARİB (16. Yüzyıl)

- 1-Gurbet elde baş yastığa gelende/Gayet yaman olur işi garibin,
Gelen olmaz giden olmaz yanına/Siyah toprağıyla taşı garibin (s. 52).

2.14.19. GEDA MUSLÎ (16.-17. Yüzyıl)

- 1-Bahar eyyamı erdi de/Şad oluben güldü dağlar,
Şirin'e gönül verdi de/Ferhad seni deldi, dağlar (s. 55).

2.14.20. KAHVECİZADE (17. Yüzyıl)

Kahvecizade, 17. yüzyılın birinci yarısında yaşamıştır.

- 1-Mağrıp çağı bağından gelmişem/Şeyh Matar'dan ben pürçüklü almışam,
Kör Muharrem kimi müflis olmuşam/Molla Mahmud, kaçım derem, mahkum mi (s. 56).

2.14.21. KÂTİBÎ (17. Yüzyıl)

- 1-Alay alay olup gelen güzeller/Gelin, geçin, gidin yollarınızdan,
Her biriz âleme padişahsınız/Niçin kaçarsınız kullarınızdan (s. 58).
2-Durun, durun size haber sorayım/Âşıkların gönlü sizde ne gezer,
Çünkü sarılmağa gönlünüz yoktur/Ak gerdanda, çifte benler ne gezer (s. 58).
3-Bir dem kararın yok, dağlar başında/Nice bir Mecnun'a dönersin, gönül,
Cümle halk-ı âlem kendi işinde/Sen aşkın nârına yanarsın, gönül (s. 59).
4-Deli gönül, melûl olup gam yeme/Ağlamanın elbet gülmesi vardır,
Düşmana intikam kalır mı böyle/Herkes ettiğini bulması vardır (s. 60).
5-Evvel baharda açılır/Gonce gönce gülün dağlar,
Can ile serden geçilir/İçildikçe mülün dağlar (s. 60).

2.14.22. KAYIKÇI KUL MUSTAFA (17. Yüzyıl)

- 1-Hazreti Eyyub'da kılıç kuşandı/Gittiği yollara kumaş döşendi,
Kızılbaş da korktu, kendi uşandı/Sultan Murat geldi, açılın, dağlar (s. 62).
2-İptida Bağdad'a sefer olanda/Atladı hendeğigeçti Genç Osman,
Vuruldu sancaktar, kaptı sancağı/İletti bedene dikti Genç Osman (s. 63).
3-Haçan bana meylin yoğ idi, dilber/Tenhalardan bakıp gülmeseneydin,
Mahabbettir güzelliğin nişanı/Ezelinden ikrar vermeseydin (s. 63).

- 4-Gamzesiyle dertli sinem/Deler nazlanı nazlanı,
Döküldükçe didemden nem/Güler nazlanı nazlanı (s. 64).
- 5-Leyl ü nehar ijrarını güderken/Gönül kafesinde uçmak yol mudur,
Ben uğruna can verirken sırr ile/Rakiplerin belin kuçmak yol mudur (s. 64).
- 6-Sevdasını başımızda/Görür nazlanı nazlanı,
Sülün gibi karşımızda/Yürür nazlanı nazlanı (s. 66).
- 7-Yâr mecliste gülse güller açılır/Sûrahi döndükçe gönül şen olur,
Hakikatlı yârdan nice geçilir/Kâh ağların kâh gülerim gün olur (s. 66).
- 8-Ağam niçin melûl oldun/Gözlerinde nemin vardır,
Daha açılmadan soldun/Sevdiğim, ne gamın vardır (s. 67).
- 9-Bे yavrum altın kadehten/İçtikçe güzel olursun,
Badenin rengi ruyüne/Düştükçe güzel olursun (s. 68).
- 10-Kuşlar içinde bir ak kuş/Eşim yok deyi çağırır,
Bu çarh-ı gerdun elinden/Sinem çâk deyi çağırır (s. 68).

2.14.23. KULOĞLU (17. Yüzyıl)

- 1-Acap ne diyardan uçup gelirsiniz/Bir haber sorayım, durun, turnalar,
Sevdiğim dilberden neler bilirsiniz/Bana bir teselli verin, turnalar (s. 70).
- 2-Sultan Murat eydür: Şimdi zamane/Bana da kalmadı, beyler, elveda,
Büküldü kametim döndü kemana/Gezip seyrettiğim iller elveda (s. 71).
- 3-İşit avazımı ben de varayım/Uçup gitme, bunda konadur, bülbül,
Senin hub nefesin kalbim evini/Vücudum şehrini donadır, bülbül (s. 71).
- 4-Uzaktan merhaba olmaz/Gel e, mestane bakışlım,
Kolların boynuma dolan/Dile, mestane bakışlım (s. 72).
- 5-Karşımda salınan dilber/Bakma beni ağlatırsın,
Beni koyup yad illere/Gitme, beni ağlatırsın (s. 72).
- 6-Şevkımı artırır alşamın demi/Sevdiğim benimle olduğu zaman,
Refolur da gider gönlümün gamı/Gelip de yanıma güldüğü zaman (s. 73).

2.14.24. GEDAYÎ (17. Yüzyıl)

- 1-Daim akmaktadır çeşmimin yaşı/Garib bülbül gibi güllere düştüm,
Öldürün rakibi sevabı çoktur/Güzel sevdi deyu dillere düştüm (s. 75).

- 2-Gamzem tiri ile kaşların keman/Bu dertli sinemi delmek yol mudur,
Yok mudur göğsünde din ile iman/Bendeni ferdaya salmak yol mudur (s. 76).
- 3-Gel, a nazlım, bizim bağdan derelim/Lâlesinden, sümbülünden, gülünden,
Senin ile anda meclis kuralım/Sakisinden, makisinden, mülünden (s. 76).

2.14.25. ÂŞIK (17. Yüzyıl)

- 1-Elâ gözlerine kurban olduğum/Yüzüne bakmağa doyamadım ben,
İbret için gelmiş derler cihana/Noktadır benlerin sayamadım ben (s. 79).
- 2-Güzel, senden ayrılalı/Haylı zaman oldu, gel! gel
Bak gözünden akan yaşım/Ab-ı revan oldu, gel! gel (s. 79).
- 3-Bulandı aşkımın seli/Acap artık durulmaz mı
Yârin gül yüzün görünce/Akıl başa derilmez mi (s. 80).
- 4-Yüce dağlar duman olmaz/Çeşmim yaşı revan olmaz,
Değme kişiye kul olmaz/Ben gönlümü bilmez miyim (s. 80).
- 5-El diline bakıp nefsin incitme/El dili yamandır hey kara gözlüm,
Bana türlü türlü cefalar etme/Ayrılık hemandur hey kara gözlüm (s. 81).
- 6-Küçücükten bir yâna sevdim/Ne öptüm ne kucabildim,
Ne mecliste oturdum/Ne bir bade içebildim (s. 82).
- 7-Kara gözlüm, senden murad alınmaz/Cana, cevrin çoktur fendin bilmez,
Yandım elinden/Tutsan elinden/Emsem lebinden/Efendim naz eder bana nazlıdır (s. 82).
- 8-Benim gönlüm kaldı sende/Gönül senden ayrılır mı,
Bin cefalar eylesen de/Gönül senden ayrılır mı (s. 83).

2.14.26. ÂŞIK HALİL (Bursalı-17. Yüzyıl)

- 1-Kara gözlüm benden Tanrı selâmın/Keser gider misin kıyametedek,
Bir kurulu yaydır kaşları keman/Yasar gider misin kıyametedek (s. 84).
- 2-Aşına olalı ol melekruye/Gönlümüz haylice üftadelenmiş,
Nigâh eyleyeli hilâl ebruya/Hercayi dilberden azadelenmiş (s. 84).
- 3-Eğer görür isen gül yüzlü yâri/Selâm et, hatırın sor, seher yeli,
Bildir ahvalimi dostuma bari/Ne söyler sultanım gör seher yeli (s. 85).
- 4-Can bülbülüm cüda düştü gülünden/Zârımdan bezmedik dağlar mı kaldı,
Ahu gözlü yârim senin elinden/Şikâyet etmedik beyler mi kaldı (s. 86).

- 5-Ağlayı ağlayı geldim kapına/Güzellik tahtına sultan olan yâr,
Bir hastayım düştüm senin tapına/Hey âşık derdine Lokman olan yâr (s. 86).
- 6-Sevdiğim girmiştir on beş yaşına/Boyalar çekinir hilâl kaşına,
Sevdasın duş etti benim başıma/Bu derdime çare olur mu bilmem (s. 87).
- 7-Kıvrılıp yassılan yollar/Garip midir bencileyin,
Çağlayuben akan seller/Garip midir bencileyin (s. 88).
- 8-Ay Efendim hasretinden/Ah edip ağlar gezerim,
Gece gündüz firkatinden/Sinemi fağlar gezerim (s. 89).

2.14.27. BAHİRİ (17. Yüzyıl)

- Bahrî, tahminlere göre 17. yüzyılın ikinci yarısında yaşamıştır.
- 1-Değme bir güzele gönül düşürmem/Mah yüzünde benler on olmayınca,
Zay eyleyip akılcığım şaşırmam/Aslı melek yeşil don olmayınca (s. 91).
- 2-Beni hayran eden, ey dudu dilim/Lâl-i kandin ile hub avazındır,
Sülün yürüyüşüm, ey turna tellim/Akl ü fikrim alan cümle nazındır (s. 91).
- 3-Gel, Efendim, bana incinip küsme/Ricalar etmenin zamanı geldi,
Birr ü ihsanın bizlerden kesme/Atâlar etmenin zamanı geldi (s. 92).

2.14.28. KOROĞLU (17. Yüzyıl)

16. yüzyıl şâirlerinden olan Koroğlu ile karıştırılan Koroğlu, 17. yüzyılda yaşayıp Davut Paşa'yı idamdan kurtarmak isteyen yeniçeriler arasında yer almıştır.
- 1-Bak a, ey melek yavrusu/Kıya bakarsın şimdiden,
Senin bir derdimendin var/Oda yakarsın şimdiden (s. 94).
- 2-Zülfüne ermezse elim/Akar çeşmim yaşı çağlar,
Geleceğin söyleşelim/Geldi geçti geçen çağlar (s. 95).

2.14.29. DEMİROĞLU-DEMİRCİOĞLU (17. Yüzyıl)

- 1-İşitmiş olun gaziler/Varalım Bağdad üstüne,
Ulu dağlar, sarp kayalar/Geçelim Bağdad üstüne (s. 96).

2.14.30. ŞAHİNOĞLU (17. Yüzyıl)

- 1-Fridevs-i âlâda bitmiş fidanım/Gözleri mestane sevdiğim benim,
Dü cihanda sensin can içre canım/Gözleri mestane sevdiğim benim (s. 97).

2-İnler oldu karlı dağlar/Yolumdan şikâyetim var,
Gözüm yaşı durmaz çağlar/Selimden şikâyetim var (s. 98).

2.14.31. ÂŞIK KUL MEHMET (17. Yüzyıl)

1-Be gaziler, aşka uyup gideli/Kendi kendim koyuverdim engine,
Fırar edip meskenimden ıkalı/Mestaneyim, divaneyim, ben gine (s. 99).
2-Yine gönüm üç dilbere yakıldı/Kangısından ayırayım gönlümü,
Usulu adım delilere takıldı/Kangısından ayırayım gönlümü (s. 99).
3-Sen de bencileyin gam mı çekersin/Giyme, canım, giyme sen bu karayı,
Hasretin mi vardır, yola bakarsın/Giyme, canım, giyme sen bu karayı (s. 100).
4-Padişah-ı heft kişver kılıç kuşandı bir erden,
Devlete Halk lâyıık gördü, himmet oldu peygamberden (s. 101).

2.14.32. ÖKSÜZ ÂŞIK (17. Yüzyıl)

1-Küçücükten bir yâr sevdim ezeli/Henüz erdi bu bağların gazeli,
Serkeş olur bu yerlerin güzeli/Yârım andım ben yârime giderim (s. 102).
2-Elâ gözlerine kurban olduğum/Ecelin gelmeden öldürme beni,
Gizlice uğrunca severim seni/Sırrımı faş etme bildirme beni (s. 103).
3-Misal-i cennettir evvelbaharı/Açılır kırmızı gülü Tuna'nın,
Öter bülbülleri leyl ü nahari/Eser bad-ı saba yeli Tuna'nın (s. 103).
4-Gül budanmış, dal dal olmuş/Menekşesi yol yol olmuş,
Siyah zülfün tel tel olmuş/Biz bu yerlerden gideli/Gurbet ellere düşeli (s. 104).
5-Gene evvelbahar oldu/Dalgalandı cûşum benim,
Dağlar yeşil don giyince/Küheylandır eşim benim (s. 104).

2.14.33. ÜSKÜDÂRÎ (17. Yüzyıl)

1-Sevdiğim, derdinden Mecnun olmuşum/Dil ü canım sana verelden beri,
Günden güne hazan gibi solmuşum/Mubarek cemalin görelden beri (s.106).
2-Gönül, sağlığında çoktur ahibba/Hastalıkta asla bilir bulunmaz,
Cihan içre gerçi çoktur etibba/Derdime bir derman bulur bulunmaz (s.107).
3-Girit için emir geldi çün ki oldu yazılar/Merd oğlu merd olan yiğit böyle günü özüler,
Çün ki kurban olmak için doğruldu koç kuzular/Hazır olun din yoluna cenk edelim
gaziler (s.107).

2.14.34. KUL DEVECİ (17. Yüzyıl)

- 1-Alaylar bağlandı Murad Paşa'ya/Bayraklar açtığın seyran eyledim,
Geldi çarkalandı Kalenderoğlu/Bozulup kaçtığın seyran eyledim (s.109).

2.14.35. İBRAHİM (17. Yüzyıl)

- 1-Düşüp üftadeler, cânâ/Yatar meydane yaslanmış,
Şarab-ı eşk-ı dildarı/İçip mestane yaslanmış (s.110).
2-Güzel kekliği bulıcak/Çakır kuş kurar salıncak,
Zemberi kışı gelincek/Kırlangıca bu yer haram (s.110).
3-Murad Han'ım, sefer kıldım ahrete/Hayır dua edin, ruhum şad edin,
Kadem basıp nida edin rahmete/Hayır dua edin, ruhum şad edin (s.111).

2.14.36. KÂMİL (17. Yüzyıl)

- 1-Karardı gözlerim, gel ahu gözlüm/Didelerin nuru bunda bir olsun,
Bakıp eğlenmeye gâhi, ey nazlım/Gönder yadigârın, bende bir olsun (s.113).
2-Bu dehrin haline eyledim nazar/Herbiri bir derde giriftar ancak,
Kemale erince hâl ile gülzar/Bülbülün âdeti ah ü zâr ancak (s.114).

2.14.37. ÂŞIK HASAN (Tamaşvarlı)

- 1-Bugün ben bir güzel gördüm/Gül cemali ala benzer,
Çıkmış bahçede salınır/Boyu selvi dala benzer (s.115).

2.14.38. KARACAOĞLAN

- 1-Her sabah, her sabah, gelir geçerler/Dünyalar durdukça durası kızlar,
Bir vefa görmedim kaşı karadan/Allahım, muradım veresi kızlar (s.116).
2-Elâ gözlü nazlı dilber/Koma beni el yerine,
Altın kemerin olayım/Dola beni bel yerine (s.116).
3-Akça kızlar göz eyledi yurdundan/Koç yiğitler deli oldu derdinden,
Gün öğle sonu da belin ardından/Saydım, altı güzel indi pınara (s.117).
4-Boynu yeşil, gövel ördek/Sana bir göl gerek idi,
Kanadın biri yeşil/Biri de al gerek idi (s.118).
5-Nedendir de, kömür gözlüm, nedir/Şu benim geceler uyumadığım,
Çetin derler ayrılığın derdini/Ayrılık derdinde doyamadığım (s.118).

- 6-Yıkılası şu dağların ardına/Aşıp gider gözleri sürmeli,
Cennet-i âlâda bir gül açmış/Kokar gider bir gözleri sürmeli (s.119).
- 7-Eğer benim ilen gitmek dilerse/Eğlen, güzel! Yaz olsun da gidelim,
Bizim iller kıraçlıdır, aşılmaz/Yollar çamur, kurusun da gidelim (s.119).
- 8-Çıktım yücesine seyran eyledim/Gördüm ak kuğulu göller perişan,
Bir fırkat geldi de durdum ağladım/Öpüp kokladığım güller perişan (s.120).
- 9-Bülbül! Ne yatarsın, bahar erişt i/Akan sular göl olduğu zamandır,
Kat kat oldu gül yaprağa karıştı/Güle bülbül kul olduğu zamandır (s.121).
- 10-Sabahtan uğradım kıza/Boyu selvi, dala benzer,
Yanında bir gelin vardı/Gül yanağına benzer (s.121).
- 11-Suya giden allı gelin/Niçin böyle salınırsın,
Gelin, bir su ver içeyim/Gelin, kimin gelinisin (s.122).
- 12-Elâ gözlerini sevdiğim dilber/Göster cemalini, görmeğe geldim,
Şeftalini derde derman dediler/Gerçek mi sevdiğim? Sormağa geldim (s.123).
- 13-Gök yüzünde tüten olsam/Yer yüzünde biten olsam,
Al benekli keten olsam/Yâr boynuna sarsa beni (s.124).

2.14.39. AHMED (17. Yüzyıl)

Ahmed, 17. yüzyılda yaşamıştır. Âşık Ahmed, Kul Ahmed, Geda Ahmed adlı şiirleri vardır.

- 1-Güç mü geldi ak boynuna değdiğim/Çağın geçer, odur benim sevdiğim,
Sanaa derim, ey gözlerin sevdiğim/Niçe bir vadeye salarsın beni (s.125).
- 2-Kul olup kapına boyun eğeli/Kailim bir kelâm sözüne senin,
Salınıp karşımdan, dilber, geçeli/Yüzümü sürerim izine senin (s.125).
- 3-Cihanda bir dil bilmezin elinden/İrfan ağlar, kâmil ağlar, dil ağlar,
Kimdir alan şu garibin gülünden/Bülbül ağlar, sümbül ağlar, dal ağlar (s.126).
- 4-Gözlerim yollarda kaldı/Hey, Ahmed'in tez gel,
Hasretin bağrımı deldi/Kıldım ah ü zarı, tez gel (s.127).

2.14.40. AHÎ (17. Yüzyıl)

Ahî, 17. yüzyılda yaşamış olup Bursa'da bulunmuştur.

- 1-Yüreğimde yarelerim unulmaz/İşler fitilleri, derman ağladı,
Ay Efendim, buna çare bulunmaz/Zahmımı seyreden Lokman ağladı (s.128).

2.14.41. ÇUBUKOĞLU (17. Yüzyıl)

Çubukoğlu, 17. yüzyılın ikinci yarısında yaşamış âşıklardandır.

- 1-Çin sabahtan hab-ı nazdan uyandı/Göründü gözüme bir serv-i simber,
Lebleri kevser/Siyah zülfü mâr (s.129).

2.14.42. TORUN (Karşı-17. Yüzyıl).

Torun ve Torunî, mahlâslarını kullanan bu şâirin Karşı olduğu ve 17. yüzyılda yaşadığı tahmin edilmektedir.

- 1-Bugün güzellerin hanı geçerken/Önümde uğradı, dur nası diyem,
Gözüm veçhindeki hâli seçerken/Kamaştı şavkına nur nası diyem (s.131).

2.14.43. ŞERİFÎ (17. Yüzyıl)

Şerifi, 17. yüzyılın ikinci yarısında yaşamıştır. Hayatı hakkında ayrıntılı bilgi yoktur.

- 1-Sana pendim vardır mesel bemesel/Durub-u emsalde neler demişler,
Gûş eyle, getirme hatıra kesel/Deliden al uslu haber demişler (s.132).

2.14.44. ZÂRÎ (17. Yüzyıl)

Zârî, 17. yüzyılda yaşayan halk şâirlerindendir.

- 1-Reva mıdır, beni cüda düşürdün/Namerde uyup da beni yad ettin,
Cevr ü cefa ile bağrım pişirdin/Ben! Ağlatıp rakibleri şad ettin (s.136).
2-Küstüm senden, yürü hey hercai yâr/Dilerim Mevlâdan berbad olasın,
Vermesin muradın ol Perverdigâr/Erme murada, namurad olasın (s.137).

2.14.45. ÂŞIK ÖMER (17. Yüzyıl)

- 1-Elâ gözlü, nazlı dilber/Halimden haberin var mı,
Seni benden ayırdılar/Zulümden haberin var mı (s.138).
2-Gel, ey dilber kan eyleme/Seni kandan sakınırım,
Doğan aydan, esen yelden/Seni günden sakınırım (s.139).
3-Dedim: Dilber, yanakların kızarmış/Dedi: Çiçek taktım, gül yarasıdır,
Dedim: Tane tane olmuş benlerin/Dedi: Zülfün değdi, tel yarasıdır (s.139).
4-Ârızın nihan et berg-i ter içre/Hublar kârısazı senden öğrensin,
Çık salın, sevdiğim, güzeller içre/Periler pervazı senden öğrensin (s.140).

- 5-Çünkü, güzel, gönül alıp gidersin/Hoşça tut, yanında mihmanın olsun,
Beni ferdalara salıp gidersin/Unutma, ahd ile peymanın olsun (s.141).
- 6-Fasl-ı şita gidip bahar gelince/Şükûfeler verir sana şan, dağlar,
Türlü türlü seyrangâhın görünce/Karar edebilmez dil ü can, dağlar (s.141).
- 7-Başınçün bir sual sorayım sana/Nedir bu feryada bahane, bülbül,
Sen bir kuş olasın, deyiver bana/Ya ne bais bunca figana, bülbül (s.142).
- 8-Benim velvele-i nale vü ahım/Esen rüzigâra benzer de benzer,
Halka halka tüten dud-u siyahım/Gerdiş-i devvara benzer de benzer (s.143).
- 9-Bize nisabet mi, sutanım/Adûlarla salınırsın,
Melek nesli misin, canım/Yeşil came bürünürsün (s.143).
- 10-Çün garip garip ötersin/Yahşi söyler dilin, bülbül,
Âşıklara dert katarsın/Açıldıkça gülün, bülbül (s.144).
- 11-Şu karşıdan gelen dilber/Gelir amma neden sonra,
Bir selâma kail oldum/Verir amma neden sonra (s.145).
- 12-Bugün ben bir güzel gördüm/Yeşiller giymiş ağ üzre,
Aklımı başımdan aldı/Durabilmem ayağ üzre (s.145).
- 13-Gönül, melûl olup eyleme ahı/Âşıka ayrılık olagelmiştir,
Gel, sözümü dinle, güzeller şahı/Ağlaşanlar bir gülegelmiştir (s.146).
- 14-Gel, vahş u tyuru beyan edelim/Gör neler halk etmiş Bari Taâlâ,
Her birin ismiyle ayan edelim/Ayn-i ibret ile eyle temaşa (s.147).
- 15-Hey gaziler! Bir seyrana uğradım/Söylenecek dinlenecek hal değil,
Dokuz kişi bir pireyi kovalar/Ardı sıra erilecek hal değil (s.149).
- 16-Beyhude akıtma gözünden yaşı/Bu havale vakıf olamaz kişi,
İptida yarattı Huda bir taşı/Anla nice kevn ü mekân eyledi (s.150).
- 17-Coşkun sular gibi çağladım aktım/Bülbül gibi ah ü efganımız var,
Şadırvan altların seyrine baktım/Ahırkapısı'nda seyranımız var (s.154).
- 18-Hicran köşesinde yatarım hasta/Zayıfım, cisme ter ne zaman gelir,
Gözlerim yoldadır, kulağım seste/Dilberden bir haber ne zaman gelir (s.157).
- 19-Çıktım yücesine seyran eyledim/Yâr ile gezdiğim yollar perişan,
Firkat geldi bir ah çektim ağladım/Bir ben değil cümle eller perişan (s.158).
- 20-Sabahtan uğradım ben bir güzele/Güzel ağlatmadı, güldürdü beni,
Ummaz idim ondan ben bu keremi/Ak göğsün üstüne kondurdu beni (s.159).

2.14.46. GEVHERÎ (17. Yüzyıl)

- 1-Bizim göle geldi bir yeşil başlı/Şahin pençe vurmuş, pek yarelenmiş,
Bağrımı hun etti garip ötüşü/Yolunup telleri hep parelenmiş (s.160).
- 2-Gönül! Melûl olup eyleme ahı/Âşıka ayrılık olagelmıştır,
Gel, sözümü dinle, hubların şahı/Ağlıyanlar bir gün gülegelmıştır (s.161).
- 3-Bülbül, ne yatarsın? yaz bahar oldu/Çağrışıp ötmenin zamanı geldi,
Selviler yeşerdi, çiçekler doldu/Cana can katmanın/zamanı geldi (s.161).
- 4-Cemalin bağında seyran eyledim/Bülbül sesi, gönce sesi, gül sesi,
Gûşüme dokundu, ihsana geldim/Ayva sesi, turunç sesi, nar sesi (s.162).
- 5-Sözün bilmez bazı nadan elinden/Erkân ağlar, usul ağlar, yol ağlar,
Bülbülün feryadı gönce gülünden/Gülşen ağlar, bülbül ağlar, gül ağlar (s.163).
- 6-Geçerken şu yere uğradı yolum/Bu yerlerde böyle güzel olur mu,
Kuğum, seni uçurmuşlar gölünden/Bu göllerde böyle kuğu var mu (s.163).
- 7-Bahar oldu, cennet misli zeyn oldu/Sümbüllü, bülbüllü, güllü dağlar, hey!..
Yârin mi aldıldın, acaba n'oldun/Gözün yaşı mevce gelip çağlar, hey!. (s.160).
- 8-Güzellikte, tazelikte, terlikte/Kuğusun, hey güzel, kuğusun, kuğu,
Ol meh cebin ile siminberlikte/Kuğusun, a nazlım, kuğusun, kuğu (s.164).
- 9-Şunda bir güzele gönül düşürdüm/Öpmeli, kuçmalı, değilmeli, değil,
Aşkın deryasını boydan aşırdım/Karadır gözleri, sürmeli değil (s.165).
- 10-Gazilerin serafrazı, ağası/Vasfını söyliyien diller ağlasın,
Bunca guzat ile o kahramanın/Gazayı aştığı yollar ağlasın (s.165).
- 11-Beyaz göğsün bana karşı/Açma, beni öldürürsün,
Elâ gözler süze süze/Bakma, beni öldürürsün (s.166).
- 12-Başına bir hal gelirse/Dağlara gel, dağlara gel,
Seni saklar, vermez ele/Dağlara gel, dağlara gel (s.166).
- 13-Beni kimse eğliyemez/Benim gönlüm alan gelsin,
Tabipler bilmez ilâcım/Beni derde salan gelsin (s.167).
- 14-Bugün ben bir bağa girdim/Ne bağ duydu ne bağbancı,
Gülün, şeftalisin derdim/Ne bağ duydu ne bağbancı (s.168).
- 15-Hey ağalar, zaman azdı/Düşmüşe el üşer oldu,
Küllükte sürünen eşek/Cins atla yarışır oldu (s.168).
- 16-Elâ gözlü nazlı dilber/Seni kandan sakınırım,
Kandan değil, hey Efendim/Seni candan sakınırım (s.169).

- 17-Ahu gözlüm, niye melil gezersin/Kuğu musun, ciran mısın nesin sen,
Gören âşıkların bağrın ezersin/Kuğu musun, ciran mısın, nesin sen (s.169).
- 18-Arz-ı cemal etti dilber/Şad oluben güldüm bugün,
Destibus oldu müyesser/Dermanımı buldum bugün (s.170).
- 19-Ey Efendim, bana meylin var ise/Mahabbetin benim ile yâr olsun,
Eğer senden gayri güzel seversem/Bülbül gibi işim ah ü zâr olsun (s.170).
- 20-Benim şuh-u cefapişem/Gamından âşıkân titrer,
Güzelsin, gamzesi mestim/Bu cism-i natuvan titrer (s.171).
- 21-Kara gözlü yârim, ben gider oldum/Sakınıp zülfünü yoldurmayığör,
Ağlama, sevdiğim, yine gelirim/Hasretle aklını aldırmayığör (s.172).
- 22-Gönlümüz bağlandı zülfün teline/Alınmaz, gözleri mestim, alınmaz,
Sencileyin cevredici kuluna/Bulunmaz, gözleri mestim, bulunmaz (s.172).
- 23-Elâ gözlerini sevdiğim dilber/Salınıp geldiğin yollar öğünsün,
Ne güzel yaratmış seni Yaradan/İnce belin saran kollar öğünsün (s.173).
- 24-Sabahtan bizim pınara/İki gelin üç kız geldi,
Birbirlerini kovarak/Sandım ki göle kaz geldi (s.173).
- 25-Sabahın seher vaktinde/Bir garip bülbül dolaşır,
Yanağında gül açılmış/Ol sümbül dolaşır (s.174).

2.14.47. KEŞFÎ (17. Yüzyıl)

- 1-Bihamdillâh hayır haberler geldi/Sadümanlık erdi cümle cihana,
Ümmet-i Muhammed şad olup güldü/Sürur hasıl oldu işiden cana (s.176).

2.14.48. ÂŞIK KEREM (17. Yüzyıl)

- 1-Vâdesi erince susam, sümbülün/Safasın sürdükçe dal gelsin gitsin,
Sürelim dünyanın zevk ü safasın/Tek dola boynuma kol gelsin gitsin (s.179).
- 2-Yeşil başlı telli turnam/Şimdi bizim gölden uçtu,
Aklımı başımdan aldı/Vardı gayri göle düştü (s.179).
- 3-Sakın incinmeyin, nazlı bacılar/Kenardan geçeyim, yol sizin olsun,
Yüreğimde çoktur gamlar acılar/Ben ağu içeyim, bal sizin olsun (s.180).
- 4-Felek beni bağla bağban eğledi/Susam ağlar, sümbül ağlar, gül ağlar,
Dost bağına akmaz oldu bu sular/Bağcı ağlar, bağı ağlar, dil ağlar (s.181).

- 5-Âşık, ne sorarsın benim halimi/Yârdan ayrılalı nic' olur gönül,
Leylâ'sın aldırmış Mecnun'a döndüm/Giyince hırkayı tac olur gönül (s.181).
- 6-Süre süre avcı dağdan indirmiş/Kaç, kuzulu ceylân, yad avcı geldi,
Zalim avcı vurmuş seni sindirmiş/Kaç, kuzulu ceylân, yad avcı geldi (s.182).
- 7-Sabah oldu, şavkın batmaz/Döne, Kervankıran döne,
Aşk ateşi serden gitmez/Döne, Kervankıran, döne (s.183).
- 8-Han Aslım bahçe içinde/Gezer zavallı zavallı,
Karşımızda elâ gözün/Süzer zavallı zavallı (s.184).

2.14.49. MÜLÛKÎ (18. Yüzyıl)

Mülûkî, 17. yüzyılın sonlarında ve 18. yüzyılın birinci yarısında yaşamıştır. Hayatı hakkında bilgi yoktur.

- 1-Gider oldu, güzel! Elveda seni/Bir zaman yad iller olsun mekânım,
Hatırdan çıkarıp unutma beni/İşit gâhi nalem, ah ü figanım (s.187).

2.14.50. OSMAN (17.-18. Yüzyıl)

Osman, tahminlere göre 17. yüzyılın sonlarında ve 18. yüzyılın başlarında yaşamıştır.

- 1-Gider oldum, ağa yollum, arşa çıkmakta sada/Bizi gönülden çıkarma olunca gözden cüda,
Seni bana kavuşturana ölmeden Bari Huda/Dili bülbül, saçı sümbül, ağa yollum, elvela (s.188).

2.14.51. RAVZÎ (18. Yüzyıl)

- 1-Fitne-i ferzane, afet-i devran/Çalar çarpar, tartar, pek daracıdır,
Beni abdal eden ol kaşı keman/Çoğunu öldürmüş, dubaracıdır (s.189).
- 2-Yine baş kaldırdı Moskof kıralı/Kaçma kâfir, sana meydanımız var,
Seninle eyleriz ceng ü cidali/Bu yolda ölecek kurbanımız var (s.189).

2.14.52. MECNUNÎ (18. Yüzyıl)

- 1-Karşımda salınan dilber/Sana kurban olayım mı,
İsmin okur gönül ezber/Sevdi canım, öleyim mi (s.191).
- 2-Âhır bu dert beni sine götürür/Onulmaz yaralar, em em üstüne,
Feryadım işiten aklın yitirir/Gitti safa, geldi gam gam üstüne (s.191).

- 3-Kadir Mevlâm, senden bir yâr isterim/Remz ile divane gönül alıcı,
Hem musahıb olsa, haber anlasa/Gayet zarif olsa, halden bilici (s.192).
- 4-Eşinden ayrılıp hasret kalanlar/Eller bayram etsin, ben ah edeyim,
İnip inip ak gerdana yayılan/Teller bayram etsin, ben ah edeyim (s.193).
- 5-Dost için gam yeme, divane gönül/Dünyada sana hiç yâr mı bulunmaz,
Er isen karşı dur merdane, gönül/Mansur olanlara dâr mı bulunmaz (s.193).
- 6-Acep açılmadı baht-ı siyahım/Şu fena mülkünde gam benim için
Onulmadı gitti sinem yarası/Tabipler bulmadı em benim için (s.194).
- 7-Gel, güzel, gezelim dâr-ı fenada/Bana Ferhad, sana Şirin desinler
Arab'da, Acem'de, bay ü gedada/Pesend edip sad aferin desinler (s.194).
- 8-Saki, bize niye sunarsın camı/Âşık n'eylesin bade-i engûr,
Mest olup gezerim subh ile şamı/Bilirsin olmazım haşrede mahmur (s.195).
- 9-Gel benim aklım alan yâr/Beni sevdaya salan yâr,
Bana meyledeceğin, yâr/Bilemedim, bilemedim (s.195).

2.14.53. ŞERMÎ (Üsküdarlı)

- 1-Hayf oldu dünyada arzuhalimiz/Okuyup dildara dinletemedik,
Sırr ile anlatıp bu ahvalimiz/Derunumuz nayın inletemedik (s.197).
- 2-Beni تنها koyup ol keman ebru/Acep belirmedi eser kandedir,
Her dem ol bi hakikati araryu/Gezerim şam ile seher, kandedir (s.197).
- 3-Gönül den giderme ben derdimendi/Ey bivefa yârim, dualar seni,
Başım alıp gidem hurşid menendi/Mah yüzlü dildarım, dualar seni (s.198).
- 4-Gurbet illerine gitti efendim/Acap, dostlar, yine tezce gelir mi,
Zevk işret içinde zülfü kemendim/Benim bunda çektiğimi bilir mi (s.199).

2.14.54. HOCAOĞLU (18. Yüzyıl)

- 1-Karşımda salınan yeşil meleğim/Yazık benim sana düşen gönlüme,
Yalvarı yalvarı geçmez dileğim/Yazık benim sana düşen gönlüme (s.200).

2.14.55. KÂTİBÎ (18. Yüzyıl)

- 1-Acep âhır zaman oldu, gaziler/Büyük küçük birbirin beğenmez,
Her mümin, münafık, cennet arzular/Tanrı nasib ettiklerin beğenmez (s.201).

2.14.56. ALİ (18. Yüzyıl)

- 1-Bülbül gibi zâr eyleme/Gönül, sabreyle, sabreyle,
Ah edip ızhar eyleme/Gönül, sabreyle, sabreyle (s.202).
- 2-Karşımda salınan ey servi kamet/Beni kendin öldür, cellâda verme,
Kaşların karadır, çeşmin kıyamet/Beni kendin öldür/Cellâda verme (s.202).
- 3-Güzel! Reftara gel tavus misali/Güzeller karşında imtihan olsun,
Hünkârî sarık sar beyaz fes üzre/Telleri zülfünden bir nişan olsun (s.203).

2.14.57. SABRÎ (17.-18. Yüzyıl)

Sabrî'nin, 17. yüzyılın ikinci yarısında ve 18. yüzyılın birinci yarısında yaşadığı tahmin edilmektedir.

- 1-Deli gönül, ney yanarsın derd ile/Senin iştihakın vasl-ı yâre mi,
Helâk eyler âhır seni derd ile/Bivefadır, etmez, umma, yâr emi (s.205).

2.14.58. EMRAH (Ercişli)

- 1-Bir sabah uğradım göl kenarında/Sunam beni gördü, yüzmeğe durdu,
Çalındı çırpındı, çıktı kenara/Elâ gözlerini süzmeğe durdu (s.206).
- 2-Bugün dört güzelin seyrine vardım/Biri gelme! dedi; biri gel! dedi,
Dedim: Âşık olup size dem edem/Bir, çalma! dedi; biriğ çal! dedi (s.206).
- 3-Tutam yâr elinden tutam/Çıkam dağlara, dağlara,
Olam bir yaralı bülbül/İnem bağlara, bağlara (s.207).
- 4-Yüz bin mihnet ile bağ yetirdim/Yemedim meyvesin, el aldı gitti,
Ağlar gözyaşımı Ceyhun eyledim/Çalkandı, dünyayı sel aldı gitti (s.207).
- 5-Seherde uyanmış, gözleri mahmur/Dedim: sarhoş musun? Söyledi: Yok, yok,
Ak elleri boğum boğum kınalı/Dedim: Bayram mıdır? Söyledi: Yok, yok (s.208).
- 6-Evvel bahar yaz ayları gelende/Açılmış bahçende nar memelerin,
Versen de ağzıma emsem/Bal ile yoğrulmuş, yâr, memelerin (s.208).
- 7-Sallanı sallanı gelen sevdiğim/Söyle, kömür gözlüm: Kimin yârisin,
Kız, senin derdinden derbeder oldum/Söyle duduk dillim: Kimin yârisin (s.209).
- 8-Ellerin kırılсын, hey naşı hoyrat/Sana kimler dedi boz menevşeyi,
Nazik eller ile devşir, cemeyle/Ak sinen üstüne diz menevşeyi (s.209).
- 9-Yine bahar oldu, coştı yüreğim/Akar boz bulanık selli dereleler,
Sıla derdi, vatan derdi, yâr derdi/İflâh etmez bu dert beni paralar (s.210).

- 10-Sabah seherinde bağlar kücünde/Öter, sesi gelir güzel kekliğin,
Çok âşığın al kanına belendi/Öter sesi gelir güzel kekliğin (s.210).
- 11-Bizim sahraların başı/Pare pare duman şimdi,
Kavuşması bir hoş olur/Ayrılması yaman şimdi (s.211).
- 12-Bir nazenin bana gel gel eyledi/Varmasam incinir, varsam incinir,
O nazik elinden, ince belinden/Sarmasam incinir, sarsam incinir (s.211).
- 13-Ben bir siyah arap olsam/Giysem karayı, karayı,
Yitirdim nazlı yârimi/Bulsam arayı arayı (s.212).
- 14-Vardım yârin yaylasına/Gezdiği yer çimen olmuş,
Ben gideli devran dönmüş/Zaman başka zaman olmuş (s.212).
- 15-Hey, ağalar, dad, gaziler/Dağa kar düştü, kar düştü,
Gurbet ilde yad ülkede/Yada yâr düştü, yâr düştü (s.213).

2.14.59. AHMED (Öksüz Ahmed 17.-18. Yüzyıl)

Öksüz Ahmed'in 17. yüzyıl sonları ile 18. yüzyılın ilk yarısında yaşadığı tahmin edilmektedir.

- 1-Elâ gözlerini sevdiğim dilber/Aklım aldın yüzün gördüğüm zaman,
Yok mudur zerrece iman göğsünde/Beni öldürürsün güldüğün zaman (s.214).

2.14.60. ÂŞIK AHMED (18. Yüzyıl)

- 1-Bosnalı der: Behey devletlü vezir/Nemse kiralının kasdi bizedir,
Duydu bosna askerinin geldiğin/Şüphesiz olmasın, fırsat gözetir (s.215).

2.14.61. SIDKI (18. Yüzyıl)

Sıdkı, 18. yüzyılın birinci yarısında yaşadığı tahmin edilen halk şâirlerindendir.

- 1-Medet, rahmeyle, sultanım/Dil-i nalâne, nalâne
Rühun şem'ine, ey canım/Gönül pervane, pervane (s.218).

2.14.62. LEVNÎ (18. Yüzyıl)

- 1-Beni mest eyliyenî cânâ/Cemalindir, benim canım,
Büküp kaddimi dal eden/Hilâlindir, benim canım (s.219).
- 2-Çiçeğe arı, arıya asel/Aptala boru boruya gazel,
Şâire türkü, türküyü güzel/Güzele gerdan, ne güzel uymuş (s.219).

3-Tut atalar sözün, kalb-i selim ol/Gönülden gönüle yol var demişler,
Gider yavuzluğu, tab'-ı halim ol/Sert sirke kabına zarar demişler (s.221).

2.14.63. DERVİŞÎ (18. Yüzyıl)

Dervîşî'nin 18. yüzyılda yaşadığı ve divan edebiyatı muhitinde bulunan bir şahsiyet olduğu tahmin edilmektedir.

1-Yine evvelbahar oldu/Yeşillendi yüce dağlar,
Sahralar lâleazar oldu/Tazelendi dilde dağlar (s.225).

2.14.64. KIYMETÎ (18. Yüzyıl)

1-Dilbera, yolunda çok derdimendim/Eyle aşikâre heman, kiminsin,
Geşt ettim cihanı, ey bimenendim/Söyle, hey kaşları keman, kiminsin (s.226).

2.14.65. MAHTÛMÎ (18. Yüzyıl)

1-Dilberan ahd ü vefayı/Unuturlar, unuturlar,
Edip uşşaka cefayı/Unuturlar, unuturlar (s.227).
2-Duadan unutma ben mehcurunu/Nur-u çeşm-i canım, dualar seni,
Hakka ısmarladım her umurunu/Ey şah-ı hubanım, dualar seni (s.228).
3-Gamzen oklarını ciğerde ara/El sunma, ey keman ebru, kandile,
Beni helâk etti ol kalbi kara/Katilimdir, o zalimden kan dile (s.228).

2.14.66. MÂHÎ (18. Yüzyıl)

Mâhî, tahminlere göre 18. yüzyılda yaşamış halk şâirlerindendir.

1-Elinde değil mi kâse-i lebriz/Şerbet-i şahadet ne zaman gelir,
Belinde değil mi hançer-i sertiz/Sana bu cesaret ne zaman gelir (s.230).

2.14.67. NEDİM (18. Yüzyıl)

Nedim, (?-1730) Divan Edebiyatı'nın en büyük şâirlerinden olup, saz şiiri tarzında da şiirler yazmıştır.

1-Sevdiğim, cemalin çünkü göremem/Çıkmasın hayalin dil-i şeydadan,
Hâk-i paye çün ki yüzler süremem/Alayım peyamin bad-ı sabadan (s.231).

2.14.68. III. SULTAN AHMED (Ahmedî)

Osmanlı Padişahı III. Sultan Ahmed, (1673–1736) Divan şiiri ve tekke şiiri tarzında şiirler yazmıştır.

- 1-Süzer canane gözünü/İşitsem bari sözünü,
Medhederiz gün yüzünü/Barekâlla, ne hoş güzel (s.232).

2.14.69. HAFİZ (18. Yüzyıl)

Hafız, 18. yüzyılda yaşayan âşıklardandır.

- 1-Bu bendesin eder mecnun/Huni gözler eder efsun,
Siym tal'at, kaddi mevzun/Servi dibaya bend olmuş (s.233).

2.14.70. MEFTUNÎ (18. Yüzyıl)

- 1-Gönül eğlencesi ruh-u revanım/Ben seni terketmem bin kan olursa,
Ne mümkün ayrılmak çıkmadan canım/Dönmezim kâinat düşman olursa (s.234).
2-Bugün güzelleri seyran eyledim/Yükletmiş arbasın, göçmüş geliyor,
Nicelerin aklın başından almış/Nicelerin kanın içmiş geliyor (s.234).
3-Gel benim yanıma, nazenin dilber/Bulunmaz cihanda bir tane misin
Siyah kâküllerin kokulu anber/Gerdane dökülen teldane misin (s.235).

2.14.71. SİYAHÎ (18. Yüzyıl)

- 1-Pirim beni bir bahçeye gönderdi/Bahçede açılan gülleri sarhoş,
Seherde bülbüller kıldadı zari/Nağmeler eyliyen dilleri sarhoş (s.236).
2-Birkaç dilber gördüm, dostlar, geçende/Böyle düş gören can hiç uyanmasın,
Mest olup da kalsa, ömrü içinde/Uyusun bu devran hiç uyanmasın (s.236).

2.14.72. HÜSEYİN (18. Yüzyıl)

Hüseyin, 18. yüzyılda yaşayan âşıklardandır. Hayatı hakkında bilgi yoktur.

- 1-Ilgıd ılgıd esen seher yelleri/Doğru söyle doğru: Gelir mi yâr, yâr,
Hele varın gezin bizim illeri/Evvelki ahdine durur mu yâr, yâr (s.238).

2.14.73. ABDÎ (18. Yüzyıl)

- 1-Bulunmaz menendi bir cihan içre/Nazenin hubların şahı İstanbul,
Söylenir daima şâiran içre/Vermiştir dünyaya şanı İstanbul (s.239).

2-Nedendir, gül yüzün seyreden âşık/Bülbüller miasli efgana gelir,
Dolanır köyünü çok bağı yanık/Dertlidir cümlesi, dermana gelir (s.240).

2.14.74. SAVNÎ (18. Yüzyıl)

Savnî, 18. yüzyılın ortalarında yaşamıştır. Levnî'nin çıraklarından olduğu tahmin edilmektedir.

1-Bab-ı hükemadan kitap edip de/Marazlara şifa beyan edelim,
İlletine göre şerbet Hudadan/Gûnagûn derdini ayana edelim (s.241).

2.14.75. TAHİRÎ (18. Yüzyıl)

Tahirî, Uğursuz Destanı adlı bir manzumesi ile 18. yüzyılda yaşadığı tespit edilmiştir.

1-Bilmem şu şehirde ne kâr eylesem/Yitirdim aklımı başta dururken,
Dedim başım alıp firar eylesem/Bir kimse rasgeldi yolda giderken (s.243).

2.14.76. SELİMÎ (18.-19. Yüzyıl)

Selimî'nin, 18. yüzyılın ikinci yarısında veya 19. yüzyılda yaşadığı tahmin edilmektedir.

1-Gurbet elden geldim malım sormağa/Bunca eşya, çanak çömlek nic' oldu,
Ey komşular, gelin şer'a durmağa/Köy kadısı Kambur Felek nic' oldu (s.246).

2.14.77. KÂMİLÎ (18. Yüzyıl)

Kâmilî, 18. yüzyılın ikinci yarısında yaşayan âşıklardandır.

1-Küçücükten çıktım gurbet ellere/Hakikat rahına düştüm gezerken,
Eski sözdür: Gelir yazılan sere/Aşk atına bindim yayan giderken (s.248).

2.14.78. LEZİZÎ (18. Yüzyıl)

Lezizî, tahminlere göre 18. yüzyılda yaşayan halk şâirlerindendir.

1-Size bir güzelin vasfın edeyim/Gör neler halketmiş Bari Taâlâ,
Anın evsafını beyan edeyim/Safalar kesb de bezm-i ahibba (s.252).

2.14.79. ÂŞIK SAİD (18. Yüzyıl)

1-Padişahım, olsun kılıcın keskin/İşitsin, Hünkârım, âda da cengin,
Görmedin cihanda vezirin dengin/Urun, şahbazlarım! Der Yusuf Paşa (s.256).

2.14.80. SÜLEYMAN (18. Yüzyıl)

- 1-Kalktı göç eyledi gönül kervanı/Gidem de eğlenem belki gelmiyem,
Gurbet ilde meşakkat-i devranı/Çekem de eğlenem belki gelmiyem (s.259).
- 2-Her dem arzularım bahçesin, bağın/Gitmez hayalimden nârı sılanın,
Kaldım gurbet ilde, gidemez oldum/Öldürür yiğidi ârı sılanın (s.260).
- 3-Gitme, turnam, sana bir sualım var/Turnam, neden düştün sen bu diyara,
Arzedecek sana gizli sırrım var/Turnam, neden düştün sen bu diyara (s.260).

2.14.81. BAĞDADÎ (18. Yüzyıl)

- 1-Şükür, ben cennetin gördüm mislini/Melekler yurt tutmuş, sordum aslını,
Bülbüller çağrışıp eder faslını/Açmış gönçe gülü var Hazine'nin (s.262).
- 2-Hazne'nin içinde bülbüller öter/Avize şûlesi cihanı tutar,
Babının önünde aslanlar yatar/Misal-i cennettir, yoktur kusuru (s.263).
- 3-Taht-ı tavusunu gördüm/Ayağına yüzüm sürdüm,
El bağlayıp divan durdum/Şahım Sultan Selim'dir bu (s.263).

2.14.82. III. SULTAN SELİM

Osmanlı Padişahı III. Sultan Selim, (1761–1808) birçok şarkıların güftelerini saz şiiri tarzında yazmıştır.

- 1-Ey serv-i gülzer-ı vefa/Niçin ettin bize cefa,
Unutuldu, hayal oldu/Ettiğimiz zevk ü safa (s.265).
- 2-Bir pür cefa hoş dilberdir/Müptelâyım hayli demdir,
Elbet gönül arzu eder/Şeftalisi her şeb terdir (s.265).
- 3-Gönül verdim bir civana/Derdinden oldum divane,
Gel efendim, girme kana/Ben seni vermem cihana (s.266).
- 4-Kapıldım ben bir civana/Gül nihali, nev fidana/Sarılsam ince meyan,
Gel, etme cevri ü cefayı/Sürelim ince meyan (s.266).

2.14.83. NİYAZÎ (18.-19. Yüzyıl)

- 1-Havalandı gönül, bürüdü efkâr/Dedi ki: Var dolaş çarşı pazarı,
Bulursan kendine bir münasip yâr/O zaman terkeyle namusuru, ârı (s.267).

2.14.84. İRFÂNÎ (18.-19. Yüzyıl)

- 1-Gel, benim sevdiğim hercayı dilber/Yanağın bağlardan lâle getirir,
Dolaştın dünyayı bulunmaz dengin/Korkarım başıma belâ getirir (s.271).
- 2-Derdimin dermanı, yarem ilâcı/Medet, bu dert beni bakmadan yetiş,
Yetişir ağlattın bu muhtacı/Derdimiz sad hezar olmadan yetiş (s.271).
- 3-Bir nevreste nevcivanın ucundan/Olanca aklımız havaya gitti,
Leyl ü nehar edasından nazından/Ömrüm sermayesi yağmaya gitti (s.272).

2.14.85. MİHNETÎ (18. Yüzyıl)

Mihnetî, tahminlere göre 18. yüzyılda yaşayan saz şâirlerindendir.

- 1-Nafile zâr etme, divane bülbul/Seher feryadını öğrenmedin sen,
Senin derdin ancak bigâne bir gül/Bahar evradını öğrenmedin sen (s.273).

2.14.86. FAKÎRÎ (18. Yüzyıl)

Fakîrî, 18. yüzyılda yaşamıştır. Hayatı hakkında bilgi yoktur.

- 1-Ya nice bir ateş düştü serime/Dünyada yanarım külhan içinde,
Ruz ü şeb ağlarım, bilmezim n'oldum/Didelerim kaldı al kan içinde (s.274).
- 2-Yeter cevri eyledin, nazlı sultanım/Ya n'olur insafa gel bazı bazı,
Gücendin mi bana çeşmi fettanım/Lûtf u kereminden kıl bazı bazı (s.274).

2.14.87. ŞADÎ (18. Yüzyıl)

Şadî, tahminlere göre 18. yüzyılda yaşayan saz şâirlerindendir.

- 1-Reftarın görünce, güzeller şahı/Arzu çeker canım, Efendim, seni,
Gider akıl baştan, bulunmaz gâhi/Görünce, ey şah-ı levendim, seni (s.276).

2.14.88. RAHMÎ (18. Yüzyıl)

Rahmî, tahminlere göre 18. yüzyılda yaşayan halk şâirlerindendir.

- 1-Ne kaçarsın benden, ey yüzü mahım/Seni seven var mı benden ziyade,
Gün begün durmayıp alırsın ahım/Bir zalim var mıdır senden ziyade (s.277).

2.14.89. ŞANÎ (18. Yüzyıl)

Şanî, tahminlere göre 18. yüzyılda yaşamıştır. Hayatı hakkında bilgi yoktur.

- 1-Ağalar, gafletten yeni uyandım/Hani eski demler, ne zamandır bu,
Haber geldi, ah eyledim ağladım/Rahmetmez imansız, ne figandır bu (s.278).

2.14.90. CEHDÎ (18. Yüzyıl)

Cehdî, tahminlere göre 18. yüzyılda yaşamıştır.

- 1-Hamd olsun Bariye, rah-ı gönülden/Gönül barigâhı sultanı geçti,
Kimseye vasfını diyemem, dilden/Güzeller afet-i devranı geçti (s.279).

2.14.91. AGÂHÎ (18. Yüzyıl)

18. yüzyılda yaşadığı bilinen Âgâhî'nin hayatı hakkında bilgi yoktur.

- 1-Ah, Efendim, ne bu sendeki halet/Her kimi görürsen hiddetlenirsin,
Ben çekerim böyle sevda ve hasret/Sen heman şad olup şöhretlenirsin (s.280).
2-Fitne-i zamanın devri döneli/Harab-i cihanda lezzet mi kaldı,
Şu fena dünyaya geldim geleli/Çekmediğim derd ü mihnet mi kaldı (s.280).
3-Zer libas giyersen benzetmek için/Misl-i hayvan tekml insan olur mu,
Yuvadan şikârın gözetmek için/Kekenez üsküflü şahan olur mu (s.281).

2.14.92. SAFÎ (18. Yüzyıl)

Safî, tahminlere göre 18. yüzyılın ikinci yarısında veya 19. yüzyılın birinci yarısında yaşamıştır.

- a-Gönül kuşu, pek çekilme havaya/Üzerinde şahin vardır parçalar,
Geçer isen yad avcının eline/Keser seni kanadına kan çalar (s.282).
b-Beni bülbül gibi şam ü seherde/Her demde zâr eden sen değil misin
Rağbetim kalmadı üns-ü beşerde/Böyle biar eden sen değil misin (s.280).
c-Seyyah olup gezdim gurbet elleri/Canıma kâr etti yeter ayrılık,
Vasfedemem başa gelen halleri/Çok çektim, ölümden beter ayrılık (s.283).

2.14.93. ŞEM'Î (Konyalı)

- 1-Hamdü lillâh halâs olduk şitadan/Hakka hamd ü şükür Yezdanımız var,
Berd ü şiddet def' olunca havadan/Mürde tecdid olur, fermanımız var (s.287).
2-Bir şahin güzele ben oldum meftun/Serinde fino fes şirazelenmiş,
Dil-i dibanemi eyledi Mecnun/Nevreste tıfl iken mümtazelenmiş (s.289).
3-Ağyara yüz verme bendene nispet/Gel indi, ey canım, cananım, sen gel,
Yaktı derunumu ateş-i hasret/Gel indi, ey evler yıkanım, sen gel (s.289).
4-Tuna gibi kimse bilmez başımı/Daim akar boz bulanık selim ben,
Dere ırmak almaz gözüm yaşını/Şatt ü Murat, Ceyhun, nehr-i Nil'im ben (s.290).

2.14.94. SEYRÂNÎ (Ispartalı)

- 1-Mükerrem eyledi Âdemi Suphan/Esma-yı husnayı bildirdi âsan,
Mekr ile buğdayı yetirdi Şeytan/Tac ü hülle gider, ten uryan olur (s.291).
- 2-Bir dasitan nakledeyim bu sene/Dehr-i dun içinde ola hikâyet,
Döndü lâtif devran her ehl-i dine/Hak gani Mevlâdan lûtf u inayet (s.294).

2.14.95. KUSÛRÎ (Darendeli)

- 1-Yenile bir şuha gönül düşürdüm/Açılmış goncesi, bağları taze,
Kement kurmuş gamzesinden ok atar/Çekti bu sineme dağları taze (s.298).
- 2-Muhannetin karnı doysa pilava/Hayr ü bereketi tavada sanır,
Ulu kuşlar hiç görünmez gözüne/Bir şahin olmuşum havada sanır (s.298).

2.14.96. NEŞETÎ (19. Yüzyıl)

Neşetî, 19. yüzyılın birinci yarısında yaşamış donanmada bulunmuş saz şâirlerindendir.

- 1-Akdeniz üstüne sefer olanda/Dolandı donanma çıktı ummana,
Eş dost geldi helallaştık konuştuk/Cümlemiz sığındık gani Yezdana (s.300).

2.14.97. İZZET MOLLA

İzzet Molla, 1785-1829 yılları arasında yaşayan divan şâiridir. Saz şiiri tarzında yazmış olduğu türküsü çok tanınmıştır.

- 1-Zülfündedir benim baht-ı siyahım/Sende kaldı gece gündüz nigâhım,
İncitirmiş seni meğer ki ahım/Seni sevdim, odur benim günahım (s.303).

2.14.98. SAİD HIZRAĞAZADE (19. Yüzyıl)

Said Hızrazade (?-1837) tanınmış ve değerli bir divan şâiridir. Saz şiiri tarzında da şiirler yazmıştır.

- 1-Bir dilberi sevip bilmezim n'oldum/Aşkına boyandım sarardım soldum,
Vuruldum, çeşminin mecruhu oldum/Bu yarenin var mı acep çaresi/Unulmadı gitti gönül yaresi (s.304).
- 2-Benim aklım alacağım/Bana cefa kılacağın,
Ferdalara salacağın/Bilemedim, bilemedim (s.305).

2.14.99. II. SULTAN MAHMUD

Osmanlı Padişahı II. Sultan Mahmud, (1785–1839) bir kısım şarkılarının sözlerini saz şiiri tarzında yazmıştır.

- 1-Ne arasan sende mevcut/Zevk mevsimi etti vürud,
Şah-ı Cihan kıldı hoşnud/Zevk mevsimi etti vürud (s.306).
- 2-Aldı aklım bir gonce leb/Şive-engiz, şuh meşreb,
Gördüm bir mah-ı mahtâbân/Tavşan mı ahu aceb (s.306).
- 3-O dökülen kumral saç/Sinem deldi, ey peri,
Pembe yanak, elâ göz/Sinem deldi, ey peri (s.307).
- 4-Düştü gönül bir güzele/Sayd eylesem bir güzele,
Zevk ederdim şu âlemde/Piyaleyi alsam ele (s.308).

2.14.100. HAMAMİZADE İSMAİL (Dede Efendi)

Hamamizade İsmail, 1777-1845 yılları arasında yaşamış ünlü bir bestekârdır. Birçok şarkısının sözlerini saz şiiri tarzında yazmıştır.

- 1-Dil bir güzele/Meyletti hele,
Faş etme ele/Sevdim ben seni (s.309).
- 2-Yüzündür cihanı münevver eden/Fedadır yoluna bu can ü bu ten,
Senin için yandığın nedendir, neden/Senden mi, benden mi, dilden mi bilmem (s.310).
- 3-Senin aşkın eleme/Yakıyor hep âlemi,
Yakar isen beni yak/Yakma bütün âlemi (s.310).
- 4-Girdi gönül aşk yoluna/Bakmaz sağına soluna,
Bilmem ne eyler kuluna/Ahu gözlerin, gözlerin/Şirin sözlerin sözlerin (s.311).
- 5-Âşık olalı sen yâre gönül/Yanmakta yürek, pür yare gönül,
Tek etme feda sen bu kulunu/Razı oluyor azare gönüş (s.311).
- 6-Ben seni sevdim seveli kaynayıp coştum/Aklımı yağmaya verip fikrimi şaştım,
Mecnun-u sergadan olup dağlara düştüm/Aklımı yağmaya verip fikrimi şaştım (s.312).
- 7-Söyleyin ol nevcivana/Göndersin bana gönlümü,
Eriştirmede dermana/Göndersin bana gönlümü (s.312).

2.14.101. AKİF PAŞA (19. Yüzyıl)

Akif Paşa, 1787-1845 yılları arasında yaşayan divan şiirinin yanında saz şiiri tarzında da şiirler yazan bir devlet adamıdır.

- 1-Pek arzular gönül, Efendim, seni/Yaktı kül eyledi firakın beni,
Dağ her dağ edip bu can ü teni/Yaktı kül eyledi firakın beni (s.313).
- 2-Tıfl-ı nazeninim unutmam seni/Aylar, günler değil, geçerse yıllar,
Telhkâm eyledi firakın beni/Çıkar mı hatırdan o tatlı diller (s.314).

2.14.102. DERTLÎ (Bolulu)

- 1-Hatırlayıp sorar m'ola halimden/Kirpikleri kara, kalem kaşlı yâr,
Zikr ü fikri gitmez benim dilimden/Anadan gülmedik garip başlı yâr (s.315).
- 2-Yâr neden hazzeder, neden hoşlanır/Bilmem güzel nenin müptelâsıdır,
Gönül kâh söyünür, kâh ateşlenir/Ne çare, çekmeli, aşk belâsıdır (s.316).
- 3-Bir fasıkın iki tane oğlu var/Zencir taksan haşre kader uslanmaz,
Sanki Firavun'dan gelme kolu var/Hakikatin kucağına yaslanmaz (s.316).
- 4-Haraba kul olduk bezm-i elemde/Âbad olsak da bir olmasak da bir,
Düştük, çare nedir, dâma âlemde/Azad olsak da bir olmasak da bir (s.317).
- 5-Seyrimde bir şehre eyledim nazar/Gördüm elvan türlü meyhaneler var,
Teşne var mı deyu sakiler gezer/Ellerinde dolu peymaneler var (s.318).
- 6-Bahar seli gibi dağlar başında/Gör nice durdandım, nice bulandım,
Bir darüşşifadan boşanmış gibi/Sürüyüp zinciri hayli dolandım (s.318).
- 7-Girdab-ı mihnette kapandım kaldın/Vermedin bir yandan ses kara bahtım,
Anladım gafilsin uykuya daldın/Deli poyraz gibi es, kara bahtım (s.319).
- 8-Sakiya! Meyinde nedir bu esrar/Kıldı bir katrası mestane beni,
Sarab-ı lâlinde ne keyfiyet var/Söyletir efsane beni (s.319).
- 9-Bana olan cefa senden değildir/Benin ken bahtım kara, sevdiğim,
Sana meyil vermek benden değildir/Gönül düşmüş, nedir çare, sevdiğim (s.320).
- 10-Açıldı sümbüller, erişti bahar/Garip bülbül gibi güllere düştüm,
Aşk ile eyledim ben terk-i diyar/Zelil gurbet ellere düştüm (s.321).
- 11-Telli sazdır bunun adı/Ne âyet dinler ne kadı,
Bunu çalan anlar kendi/Şeytan bunun neresinde (s.321).

2.14.103. EMRAH (Erzurumlu)

- 1-Dinliyelim dağ başında figanı/Görelim ne söyler şu ‘Leylâ! Leylâ!..’
İkimiz de oturalım diz dize/Biz de hu çekelim, hu, Leylâ! Leylâ!.. (s.323).
- 2-Gene bahar oldu, açıldı güller/Bülbül-ü Şeydalar dağlarda gezer,
Bir saçı Leylâya meyil verenler/Elbet Mecnun olur, dağlarda gezer (s.324).
- 3-Ben beyan edeyim derd-i derunum/Sen dinle, ey şah-ı levendim benim,
Zülfünün telinden elim çekmezim/Çekilse destinle kemendim benim (s.324).
- 4-Dedim: Dilber, sen de sevdakâr mısın/Dedi: Senden evvel nâra ben yandım,
Dedim: Doğru söyle, bana yâr mısın/Dedi: Sadık yârim, gönülde andım (s.325).
- 5-Tavaf eyliyeli Kâbe-i köyün/Makam-ı hayrettin Hicaz’ı geçti,
Tahrir eyliyeli hadîs-i lâlin/Rişte-i himmetim Şiraz’ı geçti (s.325).
- 6-Hey ağalar! Bir sunanın elinden/Aşk ile bu dertli sinem dağlıdır,
Leyl ü nehar hasretini çekerim/Heman başım bir Leylâ’ya bağlıdır (s.326).
- 7-Ne kaçarsın benden, serv-i bülendim/Ateş sakınır mı pervanesinden,
Bezm-i mahabbete benim efendim/Mey esirgenir mi mestanesinden (s.326).

2.14.104. CESARÎ (19. Yüzyıl)

Cesarî’nin, 19. yüzyılın ilk yarısında yaşadığı söylenmektedir. Benderlidir. Asıl adı Hasan’dır. 1829 yılında vefat ettiği sanılmaktadır.

- 1-Bir tıfl-ı nevresin mahremi oldum/Faş etme kimseye raz! dedi bana,
Dedim: Ben âşıkım, aşkınla doldum/Bir mahabbetname yaz! dedi bana (s.327).

2.14.105. SÜRÛRÎ (Silleli)

- 1-Dinlen, hey ağalar, derdimi bugün/Sözü şeker, lebi bala vuruldum,
Hatırımdan gitmez lâle-i gülgün/Yanaklarda olan ala vuruldum (s.328).
- 2-Cihan Kahraman’ı Rüstem’i olsam/İsm-i şehbazımı serçe yazarlar,
Ya gayet nüktedan âdemi olsam/Katlim fermanını erce yazarlar (s.328).
- 3-Bir şirin şivekâr aklımı aldı/Melek midir, huri midir, yâr mıdır,
Vücudum şehrine velvele saldı/Figan mıdır, feryat mıdır, zâr mıdır (s.329).

2.14.106. DADALOĞLU (19. Yüzyıl)

- 1-Bir yiğit de anasından doğanda/Kur’ ağaçta bir dal bitmiş gib’ olur,
Yaşı varıp onbeşine değende/Yükünü kumaştan tutulmuş gib’ olur (s.330).

- 2-İlgıd ılgıd seher yeli esiyor/Gâvur Dağları'nın başı duman mı,
Gönül binmiş aşk atına aşılıyor/Bire beyler, cünunluğum yaman mı (s.330).
- 3-Çıktım yücesine seyran eyledim/Cebelönü çayır çimen görünür,
Bir fırkat geldi de coştum ağladım/Al yeşil bahçeli Kaman görünür (s.331).
- 4-Kalktı göç eyledi Avşar illeri/Ağır ağır giden iller bizimdir,
Arap atlar yakın eder ırağı/Yüce dağlar aşan yollar bizimdir (s.332).
- 5-Şu yalan dünyaya geldim geleli/Severim kır atı bir de güzeli,
Değip on beşine kendim bileli/Severim kır atı bir de güzeli (s.332).
- 6-Yine tuttu Gâvurdağı boranı/Hançer vurup acarladın yaramı,
Sana derim, Mıstıkpaşa Oreni/İçindeki bunca beyler nic' oldu (s.333).
- 7-Dostun bahçesinden yad el geçmesin/Kurutur ha, nazlı dilber, kurutur,
Senin sevdan yüreğimde yağ komaz/Eritir ha, nazlı dilber, eritir (s.334).

2.14.107. SEYRÂNÎ (Everekli)

- 1-Bir aynaya kılsam nazar/Sağ tarafım sol görünür,
Padişahlar ferman yazar/Tatarlara yol görünür (s.336).
- 2-Yavrusuna kuş yuvadan/Kısmet aramağa uçar,
İniş, yokuş, düz ovoidan/Kimi kovar kimi kaçır (s.336).
- 3-Haçan validemi rüyada görsem/Kan ağlar gözleri yaşlı görünür,
Bize edenlerin defterin dürsem/Ejder olmuş yedi başlı görünür (s.337).
- 4-Susturdu sazları fennin rubabı/Bu rubabı şeytanı cinden çıkarır,
Ateş şöyle dursun, tütün azabı/Tilkiyi çakalı inden çıkarır (s.338).
- 5-Eyvah! Fukaranın beli büküldü/Medet ticaretin gücüne kaldık,
İyiler âlemden göçtü çekildi/Bizler zamanenin piçine kaldık (s.338).
- 6-Şu kimsesiz sahralarda/Diken oldu gülüm benim,
Oğrun oğrun tenhalarda/Ağlamaktır halim benim (s.339).
- 7-Nice defterlerden ismim sildirdin/Gelmedi hiç senden ses, kara bahtım,
Bahtın gemisinde yelken yok, bildin/Durma, lodos gibi es, kara bahtım (s.339).
- 8-Mahkeme meclisi icad olduğu/Çeşme-i rüşvetin akmaklığından,
Kaza belâ ile âlem dolduğu/Kazların kadıya uçmaklığından (s.340).
- 9-İstemez bir hâkim şahidi baydan/Kurda koyun, ata eğer har dese,
Yahşi balık tuttum ben kuru çaydan/Yerden göğe doğru yağır kar dese (s.340).

- 10-Efendim almış züğürtlük/Kaşa beni, göze beni,
Sürükler yıl, çepte dörtlük/Yaz, bahar, kış güze beni (s.341).
- 11-Toprak ejder olmuş, varanı yutmuş/Gaflet beşiğinde sağa unutmuş,
Kendi var aslanın yerini tutmuş/Aslan var adına kedi söylenir (s.342).
- 12-Edelim nazm ile bir hoş nasihat/Dinlesin talib-i destan olanlar,
Verirse de nazmım cahile sıklet/Kadrin bilir sahip-irfan olanlar (s.342).

2.14.108. İSMAİL (Tellalzade İsmail)

Tellalzade İsmail, (?-1871) ünlü bir bestekâr olup birçok şarkısının sözünü saz şiiri tarzında yazmıştır.

- 1-Gönül adlı bülbülüm var/Yâr olmağa gül istiyor,
Karşı kara, çeşmi siyah/Kâkülü sümbül istiyor (s.345).
- 2-Dedim: Ey gönül sultanı/Aman ey canımın canı,
Unutma ahd ü peymanı/Aman, ey canımın canı (s.346).

2.14.109. ARİF BEY (Âşık Hacı Arif)

Arif Bey, 1831-1884 yılları arasında tanınmış bir bestekârdır. Çoğu şarkısının sözünü saz şiiri tarzında yazmıştır.

- 1-Hayran oldum hoş bakışlı gözüne/Lâl olup kalmışım şirin sözüne,
Doyamadım bakmağa güzel yüzüne/Kurban olam bin can ile özüne (s.347).
- 2-Bağ bahçeler güller ile dolandı/Gördü bülbül gafletinden uyandı,
Ağlıyorum firakınla ruz ü şeb/Şükfeler gözyaşımla sulandı (s.347).
- 3-Dağda tavşanlar geziyor/Yarda kuzular meliyor/Çobanın aklın alıyor,
Sular akar, bülbül çağlar/Yarda kuzular meliyor (s.348).
- 4-Bahar oldu, sular çağlar/Mesken oldu bana dağlar,
Sinemi aşk oldu dağlar/Ben ağlarım, bülbül ağlar (s.348).
- 5-Bahar oldu, sular akar çayıra/Yorulursun, çıkma kuzum, bayıra,
Çoban gelir, seni ister ayıra/Yorulursun çıkma kuzum bayıra (s.349).

2.14.110. HACI FAİK

Hacı Faik, tanınmış bestekârlardan olup bazı şarkı sözlerini saz şiiri tarzında yazmıştır. 1892 yılında vefat etmiştir.

1-Gelin, kızlar, anamıza soralım/Bahçemize salıncağı kuralım/Karşılıklı binip kolan vuralım,

Salıncaktır genç kızların oyunu/Kolan vurdukça seyredin boynunu (s.350).

2.14.111. MUSTAFA (Tanbûrî Mustafa)

1-Nazar etti bazı yâran/Ol muğbeçe aldı meydan,

Ne ayyardır malûm oldu/Damgalandı gümüş gerdan (s.351).

2-Elmas, senin yüzün gören/Ayrılır mı kadrin bilen,

Elmas'ımdan mendil aldım/Mecnun olur gönül veren (s.352).

3-Bildireyim ah ü zarım dildara/Tahammül yok intizara, efkâra,

Gel terahhüm eyle, benim sultanım/Döndürelim gönül şehrin gülzara (s.352).

4-Kerem kânı efendim, gel gül yüze/Bülbül gibi hasret gibi hasret oldum gül yüze,

Günde yüzü elli kere görsem de/Tamahkârım, gözüm doymaz gül yüze (s.353).

2.14.112. NURÎ (19. Yüzyıl)

Nuri, 19. yüzyıl bestekârlarından olup birçok şarkısının sözünü saz şiiri tarzında yazmıştır.

1-Hiç bulunmaz bölge dilbaz/Neler etti bana bu yaz,

Âşıkına gayet kurnaz/Neler etti bana bu yaz (s.354).

2-Zevki çoktur şu cihanın/Vaktidir herbir safanın/Gönlünü al âşıkının,

Vaktidir herbir safanın/Ruhusun cism-i cihanın (s.354).

3-İnfiale nedir sebep/Niçin ettin bana gazap,

Nedir cürmüm benim acep/Niçin ettin bana gazap (s.355).

4-Hicab etme benden böyle/Derununda ne var? Söyle/Üzme beni kerem eyle,

Etme beni ele kıyas/Bezme gel sen, canım Elmas (s.356).

5-Hiç eşin yok, nevcivansın/Buna nasıl can dayansın,

Güzelsin, pek mûmeyansın/Buna nasıl can dayansın (s.356).

2.14.113. HAŞİM BEY (19. Yüzyıl)

Haşim Bey, 19. yüzyıl bestekârlarından olup birçok şarkısının sözünü saz şiiri tarzında yazmıştır.

1-Ey dilber-i hoş nevresim/Avrupa edası kesim,

Lûtf eyle, gel, nevhevesim/Şad et, kerem kıl, meclisim (s.358).

2-İster isen gel, gidelim/Fener’de bir zevk edelim,
Zevkinse bade içelim/Fener’de bir zevk edelim (s.358).

2.14.114. NUMAN AĞA (19. Yüzyıl)

Numan Ağa, 19. yüzyıl bestekârlarından olup birçok şarkısının sözünü saz şiiri tarzında yazmıştır.

- 1-Dinle sözüm, ey bibedel/Erken olmaz, akşama gel,
Fırsat gözler zalim engel/Erken olmaz, akşama gel (s.360).
- 2-Ben seninle etmem kelâm/Nafîle gönderme selâm,
Eğer ülfet ise meram/Nafîle gönderme selâm (s.360).
- 3-Vâdeyledin sen şitada/Zevk edelim bu havada,
Vakti geldi, ol amade/Zevk edelim bu havada (s.361).
- 4-Niçin küstün bana böyle/Yalvararım, kuzum, söyle,
Vakit geldi bahaneyle/Gel gidelim Kâhtaneye (s.361).

2.14.115. BEYOĞLU (19. Yüzyıl)

- 1-Felek, Eyyub gibi düşürdün derde/Unulmadı yaram dedim ağladım,
Ruz ü şebde kodun ah ile zârda/Alamadım ağram dedim ağladım (s.363).

2.14.116. YESÂRÎ (19. Yüzyıl)

Yesârî, 19. yüzyılda yaşamış olan halk şâirlerindendir.

- 1-Hazreti, Mevlâdan budur niyazım/Pervaneler gibi nâra düşesin,
Dilerim derdine derman olmasın/Şeyda bülbül gibi zâra düşesin (s.365).
- 2-Sevdim bir dilberi, gönül serveri/Dudağı şekeri em emcesine,
Gezmişim her yeri böyle serseri/Görmedim ekseri âdemcesine (s.365).

2.14.117. İRŞÂDÎ (19. Yüzyıl)

İrşâdî, 19. yüzyılda yaşayan âşıklardandır. Hayatı hakkında bilgi yoktur.

- 1-Yıkıp dil şehrini harab eyliyen/Hüsne malik bir lebleri göncedir,
Ayakları beni tûrab eyliyen/Meclis oyuncağı bir eğlencedir (s.367).
- 2-Her kim âşıkına cefa ederse/İşini gücünü zâr et, ya Rabbi,
Gidip yadlar ile ülfet ederse/Cihanı başına dar et, ya Rabbi (s.367).

2.14.118. ŞÂMİL (Artvinli)

Şâmil, 1814 yılında Artvin'in Kiskim (Yusufeli) ilçesinin Hod (Madem) köyünde doğmuştur. 1850 yılında vefat ettiği düşünülmektedir.

- 1-Dinleyin, Efendim, tarif edeyim/Çok çalıştım beni yordu züğürtlük,
Dinceldim, tekrardan, savaş eyledim/Kıydı beni yere vurdu züğütlük (s.369).

2.14.119. SITKI (Sivashı)

Sıtkı, 18. yüzyılın ikinci yarısında Sivas'ta doğduğu, 19. yüzyılın ilk yarısında vefat ettiği sanılan bir halk şâiridir. Bu yüzyılda Sivashlı Sıtkı adında birçok şâir yetişmiştir. Bundan dolayı kişilikler ve ürünler zamanla birbirine karıştırılmıştır.

- 1-Âkıbet bu seveda alır/Beni gözleri mestanım,
Hasret kıyamete kalır/Bilki, gözleri mestanım (s. 372).
2-Bir tenhada, canım, elime girsen/İptida yanağın öpsem okşasam,
Mubarek leblerin ağzıma versen/Sevdakâr dudağın öpsem okşasam (s. 372).

2.14.120. EFKÂRÎ (19. Yüzyıl)

Efkârî'nin hayatı hakkında bilgi yoktur. Şiirlerine Çankırı'da bulunan yazma dergilerde ve 19. yüzyıl şâirlerinin eserleri arasında rastlanmıştır.

- 1-Neler ettin bana, neler işledin/Seni güller gibi gülesi, seni,
Yeni baştan cevri etmeğe başladın/Seni ettiğini bulası seni (s. 374).
2-Sayarsan hatırım benim, ey saki/Bugün istediğim, el'aman, getir,
Birkaç kıyye şarap, beraber rakı/Doldurup vermeğe bir civan getir (s. 374).

2.14.121. BAHİRÎ (19. Yüzyıl)

- 1-Kırk gecedir gökte yıldız sayarım/Kamer yüzlü yârim hele gelmedi,
Billâhi sen bekle gelirim deyip/Bağa gitti yârim hele gelmedi (s. 376).
2-Aşk lâlinden kanar kullar/Canım od aldı, od aldı,
Yâre deyin taranmasın/Zülfü bad aldı, bad aldı (s. 377).
3-Dedim: Güzel, nedir sendeki diller/Dedi: Bülbüllere zârı gösterir,
Dedim: Neye yarar yüzdeki lâller/Dedi: Öpülecek yeri gösterir (s. 377).

2.14.122. KAYA SALİH (Âşık Muhibbî)

- 1-Seherden uğradım göl kenarına/Geldi yeşil başlı sunalar geçti,
Al yanak üstünde güller dizili/Çekilmiş kamet-i mînalar geçti (s. 379).

2.14.123. DELİ BORAN (19. Yüzyıl)

- 1-Çıktım yücesine baktım/Baktım Mumbuç illerine,
Eğbez eğbez evler konar/Yücesine, bellerine (s. 380).
2-İncil, Kuran, Zebur olsan/Açmam seni şimden kelli,
Ab-ı kevser suyu olsan/İçmem seni şimden kelli (s. 381).
3-Gökte doğan yıldız ile ay ise/Sorarlar aslını eğer soy ise,
Âşık da bahşışcığın bu ise/Vallahi az, kara gözlüm (s. 381).
4-Arzulayıp seni görmeğe geldim/Yüzünde evvelki nurun kalmamış,
Evvel uğrun uğrun işmar eylerdin/Şimdi söylemeğe dilin kalmamış (s. 382).

2.14.124. HENGÂMÎ (Ruşçuklu)

- 1-Güzel, sana kim öğretti usulü/Meşreb-i gönlümce hünerlenirsin,
Böyle m'olur güzellerin mahsulü/Bahada, sevdiğim cevherlenirsin (s. 383).
2-Bir gemi yaptırdım ayırık kökiyle/Bin pâre top dizdim taze sovanı,
Mısır darısından hesapsız gülle/Niyetim fethetmek Frengistanı (s. 383).

2.14.125. CEYHÛNÎ (Karlı)

Ceyhûnî, 19. yüzyılın ikinci yarısında ve 20. yüzyılın başlarında Kars'ta yaşamıştır. 1909 yılında vefat etmiştir.

- 1-Gönül zülfü tuzağına/Düştü, ne çare, ne çare,
Kan yaşımdan derya-yı gam/Taştı, ne çare, ne çare (s. 386).
2-Sallanarak geçen güzel/Dur demeğe utanırım,
İki sözüm vardır sana/Bir demeğe utanırım (s. 386).
3-Güzel, el senden ötürü/Meleğin kendidir hatırı,
Sormayışın hal hatırı/Düşmanın fendidir derler (s. 387).

2.14.126. NURÎ (Tokatlı)

- 1-Hazan ile geçti gülşen-i bostan/Eyle, dertli bülbül, zâr garip garip,
Haraba güz tuttu bezm-i gülistan/Ağla şimden geri var garip garip (s. 388).

- 2-İnkisar eylemem yazık serine/Yatak içre yan veresin, vay sebep,
Ağzından burnundan hicran yerine/Parça parça kan veresin vay sebep (s. 388).
- 3-Bize gam yutturdu sahba-yı hîcran/Bilmem bu ayrılık gider mi böyle,
Ben mi tedbirimde eyledim noksan/Yoksa tecellâ-yı kader mi böyle (s. 389).
- 4-Sun, saki! Lâlinde teşne dillere/Mey veren kandırır mestanesini,
Al kâseyi lütfen nazik ellere/Dolandır mahabbet peynamesini (s. 389).
- 5-Beni sermest eden hub avaz ile/Emdirmede şeker dudaklarından,
Bağ-ı aşka gelip izz ü naz ile/Kırmızı gül damlar yanaklarından (s. 390).
- 6-Serv-i nazım seyr-i gülzar edince/Şevkından hezaran gülfidan oynar,
Lâlin lebleriyle nutka gelince/Mürdeler cisminde taze can oynar (s. 390).
- 7-Ara yeri karlı dağlar alıp da/Gayri dost iline varıp gelinmez,
Yahşi hüner ister rah-ı talepte/Beyhude lâf ile menzil alınmaz (s. 391).
- 8-Ey şuh-u cenanım, çeşmi fettanım/Gayet sevdi canım seni, dülruba/Oldum müptelâ,
Ruz ü şeb giryanım, hal perişanım/Rahm kıl, sultanım, cevri etme bana/Ey güü râna
(s. 391).

2.14.127. MERDANÎ (Silleli)

Merdanî, Silleli olup Konya bölgesinde yaşamıştır. 1878 yılında vefat etmiştir. Asıl adı Bekir'dir.

- 1-Bir gül için dolanırım bu bağı/Andelib eyledi zâr beni, beni,
Aşkın ateşinin sinemde dağı/Pervane gözetir nâr beni, beni (s. 393).
- 2-Bağ-ı cennetten mi geldin, dilruba/Göstermediler mi Rıdvan'e seni
Kim görse divane olmaz acaba/Seni, ey dişleri dürdane, seni?. (s. 393).
- 3-Ay cemalin parlak, kaddin toparlak/Leblerin bal, kaymak, şeker misin sen,
Boynuma lâle tak, rahm eyle bir bak/Bu kadar yalvarmak ister misin sen (s. 394).

2.14.128. ÇEŞMÎ (Kastamonulu)

Çeşmî, 19. yüzyılda yaşamıştır. Kastamonuludur.

- 1-Derd-i dilim arttı, yarımın derdim/Seksende doksanda yüzde seyreyle,
Gonce güllerini yârimın derdim/Gerdanda, dudakta yüzde seyreyle (s. 395).

2.14.129. MEFHARÎ (Çankırlı)

Mefharî, 19. yüzyılda Çankırı’da yaşamıştır. Asıl adı Mustafa’dır.

- 1-Meşkuf olup kim bab-ı niyaz/Erişti, ey gönül, çağı, mahabbet,
Bülbül ile zâra edelim ağaz/Bzendi gonce-i bağ-ı mahabbet (s. 396).
- 2-Saray-ı ülfeti etmeğe tezyin/Uyandı hemin sirac-ı mahabbet,
Pervaneler candan geçmesi karîn/Tezayüd buldu vehhac-ı mahabbet (s. 396).
- 3-Yürüttü hubanı ehl-i meserret/Keşfoldu yeniden bab-ı mahabbet,
Bezendi kürsi-i kân-ı mürüvvet/Okunur şimdi kitab-ı mahabbet (s. 397).

2.14.130. DEHŞETÎ (Afyonlu)

Dehşetî, 1813-1875 yılları arasında yaşamış Afyonlu âşıktır.

- 1-Çok unlar öğüttü gözümün yaşı/Bu tenim semtinde tahal kalmadı,
Herkes bizim için atmada taşı/Sinemden sakınır pahal kamadı (s. 398).
- 2-Cerrahtır yaremi sarmağa yârim/Dahi bundan özge cerrah olur mu,
Daima mihnette benim eyyamım/Derdimiz dilbersiz iflâh olur mu (s. 398).

2.14.131. ERBÂBÎ (Erzurumlu)

Erbâbî, 1804 yılında Erzurum’un Karaz köyünde oğmuştur. 1884 yılında vefat etmiştir. Asıl adı Hüseyin’dir.

- 1-Niçin böyle garip garip ötersin/Bulalım derdine çare, bülbülüm,
Sen de bencileyin yârdan m’ayrıldın/Düşersin ah ile zâra, bülbülüm (s. 400).
- 2-Gönül, havalanma, n’olur/Kanat çalma eyle doğru,
Yeter dolaştın gurbette/Gel gidek öz ile doğru (s. 400).

2.14.132. ZİHNÎ (Bayburtlu)

- 1-Vardım ki yurdundan ayak çekilmiş/Yavru gitmiş, ıssız kalmış otağı,
Camlar şikest olmuş/Meyler dökülmüş/Sakiler meclisten çekilmiş ayağı (s. 402).
- 2-Ah elinden zülfü kemendim benim/Müjgân değdi, sinem yaralandı, gel,
Gün begün artmakta derd ile gamım/Uç verdi yaralar, sıralandı, gel (s. 403).
- 3-Bad-ı saba, selâm söyle o yâre/Ya gelsin ya gidek o diyara biz,
Kâtip, arzuhalim yaz ki canana/Ayrıralı düştük ah ü zâra biz (s. 403).
- 4-Seni bağ-ı iremden mi kaçırmış/Melek misin, asümandan mı geliş,
Gittikçe şevketin, şanın yücelmiş/Bilmem taht-ı Süleyman’dan mı geliş (s. 404).

2.14.133. NAMIK KEMAL

Tanzimat Dönemi şahsiyetlerinden olan Namık Kemal, (1840-1888) saz şiiri tarzında şiirler yazmıştır.

1-Edepsizlikte tekleriz/Kimi görsek etekleriz,

Haktan da yardım bekleriz/Ne utanmaz köpekleriz (s. 405).

2.14.134. KADRÎ (Çankırlı)

Kadrî, 1867 yılında Çankırı’da doğmuş Bektaşî ozanıdır. 1894 veya 1895 yılında vefat etmiştir.

1-Bin izz ü naz ile eyyam-ı bahar/Kûh-u nezaketten gösterdi seri,

Kahraman zemheri, efe ruzigâr/Çekti taburunu, kıldı seferi (s. 406).

2.14.135. MESTÎ (19. Yüzyıl)

Mestî, 19. yüzyılın ikinci yarısında yaşayan âşıklardandır.

1-Hilkatin sırrını bilmek isteyen/Men aref raziyle ayni taz olur,

Mahlûkta Hâlikı görmek isteyen/Kendin görür, gayre hiç bakmaz olur (s. 411).

2.14.136. RUHSÂTÎ (Deliktaşlı)

1-Keklik gibi taştan taşa sekerek/Gerdan açıp gelişni sevdiğim,

Sağa sola taksim etmiş örgüsün/Onar onar bölüşünü sevdiğim (s. 418).

2-İlgıt ılgıt esen seher yelleri/Benim ahu bakışlımdan bir haber,

Yine bahar geldi, dağlar yeşerdi/Söyle benim dal kaşlımdan bir heber (s. 418).

3-Acap sizler hangi ilden gelirsiniz/Bir haber sorayım, durun, turnalar,

Sılada yârimden neler bilirsiniz/Bana bir teselli verin, turnalar (s. 419).

4-Dedim: Dilber, gel bir Pazar edelim/Dedi: Ben alış veriş bilmem,

Dedim: Mahabbetten kuralım çarşı/Dedi: Ben tenhada görüşü bilmem (s. 419).

5-Seherin vaktinde esen ruzigâr/Bir bir ayan eyle hallerim yâre,

Kesildi takatım, büküldü belim/Haber ver, kırıldı kollarım, yâre (s. 420).

6-Gel gidelim uzaklara, sevdiğim/Bizi söylesinler ellere karşı,

Eğil bir yol bal dudaktan öpeyim/Ağzından dökülen ballara karşı (s. 421).

7-Bir saat görmesem açılmaz gözüm/Resmi Aşkar, donu mercan kıratım,

Üstüne gelince cuş eder gönül/Hem arka hem öne kalkan kıratım (s. 421).

2.14.137. RECAİZADE MAHMUD EKREM

Tanzimat Dönemi şahsiyetlerinden olan Rezaizade Mahmud Ekrem (1846-1913) saz şiiri tarzında şiirler yazmıştır.

- 1-Sohbaharın zevki hoştur/Tut elinden yârı koştur,
Düşünme âlemi, boştur/Tut elinden yârı koştur (s. 423).
- 2-Her gece bulsam da koynumda seni/Ah, yine hasretin öldürür beni,
Canıma düşmezse nur-u tal'atin/Ruhsuz gelir bana bahar gülşeni (s. 424).

2.14.138. YUSUF KÖKTEN (Âşık Zülâlî)

- 1-Nere gitmiş yeşil başlı ördekler/Bu nasıl vadidir, göller kurumuş,
Nerede kaldı yaptığımız emekler/Irmaklar, dereler, seller kurumuş (s. 425).

2.14.139. CEYHÛNÎ (Zileli)

- 1-Başım alıp gidem hangi diyara/Giysu-yu mutarra gönlüm bağıdır,
Yâran, bu derdime bulunmaz çare/Sine-i mecrum hicran dağıdır (s. 426).
- 2-Yâr ile gönlümün meyhanesinde/Bir kuru merhaba, bir piyaz kaldı,
Vefa yok âlemin kârhanesinde/Vefakeş âlemde azdan az kaldı (s. 426).
- 3-Evvel ateş püskürürken ağzımdan/Şimdi bir pamuğu yakamaz oldum,
Tab ü fer kesildi iki gözümde/İpliği iğneye takamaz oldum (s. 427).

2.14.140. REMZÎ (Darendeli)

- 1-Büyüsün de bir bak o tıfl-ı naza/Boyu serv-i revan olsun da seyret,
Açılmış yanaklar taeden taze/Hüsni bağı gülşen olsun da seyret (s. 428).

2.14.141. HÜZNÎ (Kayserili)

Hüznî, 19. yüzyılın ikinci yarısında yaşamıştır. Kayserili olup asıl adı İbrahim'dir.

- 1-Gel beni gurbette ağlatıp gezme/Yeter cevrettiğin canıma, felek,
Hicran gayretiyle bağrımı ezme/Hasret koydun hanümanıma, felek (s. 429).

2.14.142. NÂZÎ (Yozgathı)

- 1-Dokunma, ey saba, zülf-ü dildara/Dolaştırma, aman, tel incinmesin,
Düşme, ey dil, sen de feryad ü zâra/Yanağımda sakın gül incinmesin (s. 430).

2.14.143. GEDAÎ (Beşiktaşlı)

- 1-Bir kameti diraz, servi-i mümtaz/Özge bir işlebaz, pek Elvanlıca,
Dideleri şehbaz, bir sahib-i naz/Gerdani sim beyaz, delikanlıca (s. 431).
- 2-Sevdana tutuldum ben bile bile/Ey nâr-ı mahabbet, yan içirimde,
Firak-ı mihnetle, derd-i hasretle/Uyuştu bağrımda kan içirimde (s. 431).
- 3-Erişip bahar-ı bağ-ı visalin/Mürğ-u dil zülfünde aşîyan tutar,
Açıldı gül gibi ol rûh-u alin/Andelib-i aşkı Mihriban tutar (s. 432).

2.14.144. HEZÂRÎ (Maraşlı)

- 1-İşte geldi ilkbaharın ayları/Yara mektup yazmak ister gönlümüz,
Karı gitmiş mor sümbüllü dağları/Şikâr için gezmek ister gönlümüz (s. 433).

2.14.145. GÜNDEŞLİOĞLU (19. Yüzyıl)

- 1-İki bülbül geldi, tüyü yeşilden/Kepezini alamadım başından,
Yayılırken ayrı düşmüş eşinden/Ötsem garip garip varsam tutulmaz (s. 434).
- 2-Kadir Mevlâm, bir dileğim var sana/Dost ile yiyecek mal ver sen bana,
Ağır meclislerde, hâkim uğrunda/Hizmet ile buyruk, dil ver sen bana (s. 434).

2.14.146. ALU BEŞE (19. Yüzyıl)

- 1-Elâ gözlü benli dilber/Gelir bakını bakını,
Dostun yanağı kızarmış/Zülfü dokunu dokunu (s. 436).

2.14.147. NECÎP (19. Yüzyıl)

- 1-Gece rüyada, sohbetin/Gündüz dillerde dillerde,
Canda gizli mahabbetin/Gördüm illerde illerde (s. 437).

2.14.148. FEVZÎ (Kastamonulu)

Fevzî, Kastamonulu olup 19. yüzyılın ikinci yarısında yaşamıştır.

- 1-Tüyleri kırmızı, pullu allı kuş/Bir vakit kafeste nağme ederdi,
Bozulmuş cümbüşü, vah zavallı kuş/Her tarafa uçuşurdu giderdi (s. 438).
- 2-Şirin sözlüm, elâ gözlüm, kerem kıl/Gül gibi gülüşlüm, cümbüşlü güzel,
Ferdamı gör de bir terahhum kıl/Bahçesi bülbüllü, sim gûşlü güzel (s. 438).
- 3-Aman sevdiceğim, gel gülistana/Karşımda bir kere dallanarak gez,
Baş eğme sakın sen kavm-i nadana/Ey serv-i revanım, sallanarak gez (s. 439).

2.14.149. SABRÎ (Merzifonlu)

- 1-Katı ric'at etti âşıkın senden/Ağyar ile zevk ü safan bol olsun,
Sevip de ayrılmak, bu âdet benden/Bu âlemde âşıklara yol olsun (s. 440).

2.14.150. İMDÂDÎ (Tarsuslu)

İmdâdî, 1870 yılında Tarsus'ta doğmuştur. 1906 yılında vefat etmiştir.

- 1-Dinle güftarımı, ârif-i dâna/Derunumda şimdi açam nihanı,
Dil mülkü tutuştu nâr-ı suzana/Ah ettikçe zuhur etti dumanı (s. 441).

2.14.151. FAHRÎ (Ayaşlı)

- 1-Melâmet hançerin bağrım başına/Nazik elleriyle uruşlu güzel,
Halkı hayran etmiş keman kaşına/Ayaş kazasında Uruş'lu güzel (s. 446).
2-Dil neden takılmış keman kaşlara/Sormasam duramam, sorsam duramam,
Devletsiz başımı taştan taşlara/Vurmasam duramam, vursam duramam (s. 446).

2.14.152. PESENDÎ (Kütahyalı)

- 1-Yâr, derd-i aşkınla bilmezim, n'oldum/Açtı bu sinemde yara gözlerin,
Müsel sel zülfüne düşüp bend oldum/Çekeli Mansur veş dâra gözlerin (s. 448).

2.14.153. FERYÂDÎ (Sivaslı)

Feyâdî, 19. yüzyılın ikinci yarısında ve 20. yüzyılın başlarında yaşamıştır. Sivaslı olup asıl adı Yusuf olduğu söylenmektedir.

- 1-Bahar geldi, yeşillendi şu dağlar/Yüzüm güler, amma gönlüm kan ağlar,
Ne bu âlem, ne bu ahval, ne bu hal/Arzuhal sunacak server kalmamış (s. 449).

2.14.154. MÎNHÂCÎ (Deliktaşlı)

- 1-Aman, seher yeli, çar' sende kaldı/Yavru keklik sekişliden bir haber,
Gene bahar geldi, bulandı gönlüm/Göğsü elvan nakışlıdan bir haber (s. 450).
2-Kara gözlüm! Seni saran/Kullar erer muradına,
Dudağından bade alan/Diller erer muradına (s. 450).
3-Vefasız dilberi gördüm pınarda/Şu kara bağrımı dağladı gitti,
Bir dem şahin gibi yüzüme baktı/Yıktı kaşlarını, ağladı, gitti (s. 451).
4-Kanlı zalim! Bir gün bana/Er! Demedin, Er! Demedin,
Eller gibi candan sevip/Yâr! demedin, Yâr! demedin (s. 452).

2.14.155. AHMET KANAR (Âşık Noksanî)

- 1-Dinleyin, ağalar, medhin eyleyim/Elma yanaklımın, kara kaşlımın,
O gül yüzlerine kurban olayım/Dal gerdanlığımın da sırma saçlımın (s. 453).
- 2-Koşayım bir destan, dinle, nazlı yâr/Giyinip alları sallan bir zaman,
Kaçma üftadenden, yâr, diyar diyar/Tara perçemini, tellen bir zaman (s. 454).

2.14.156. SÜMMÂNÎ (Erzurumlu)

- 1-Penek kazasında bağlar seyrinde/Bir gelin seyrettim eller kınalı,
Al ihram örtünmüş servi kamete/Yakışmış obaya beller kınalı (s. 455).
- 2-Uyandım gafletten, oldum perişan/Bir nur doğdu, âlem oldu hürîşan,
Selâm verdi bana üç hub dervîşan/Lisanları bir hoş, sadası tek tek (s. 455).
- 3-Ya ben derdim kime şevka edeyim/Hicran benim, fırkat benim, veren ben,
Hangi bir tabibe sual edeyim/Mecruh benim, Lokman'ı ben, saran ben (s. 456).
- 4-Sen de bildin ben bu derde düşmüşüm/Hükmedip üstüme gelirsin fare,
Isıtmanın alevinden yanmışım/Zammedip üstüme gelirsin, fare (s. 457).

2.14.157. CELÂLÎ (Bayburtlu)

- 1-Yurt yuva kıldığım tenli mereği/Düzüp kotardığım tepir eleği,
Şu kavdan yaptığın tecir tereği/Divan-ı Bariye yadigâr götür (s. 459).

2.14.158. FİGÂNÎ (Silleli)

- 1-Gülmedim dünyaya geldim geleli/Ne kara yazılı garip başım var,
Ben kendimi bilip aklım ereli/Akar gözlerimden kanlı yaşım var (s. 461).
- 2-Niğde'den mektubun eyledi vüsul/Güzel memlekettir, nimetleri bol,
Sanırım ırağa gidecek çok yol/Kurtardın bizleri hayli meraktan (s. 462).

2.14.159. HIFZÎ (Kağızmanlı)

- 1-Sefil baykuş, ne gezersin bu yerde/Yok mudur vatanın, illerin hani,
Küsmüş müsün, selâmımı almadın/Şeyda bülbül, şirin dillerin hani (s. 465).

2.14.160. GUFRÂNÎ (Karamanlı)

- 1-Emrini terkeder, nehyini tutar/Kuru dâva ile kul olur mu ya,
Tekrar bir de halka sofuluk satar/Böyle erkân, böyle yol olur mu ya (s. 468).

2.14.161. ŞERİFE (Konyalı)

Şerife, Konyalıdır. 1919 yılında doğduğu tahmin edilmektedir.

- 1-Evvelâ yürüttük baştan çorbayı/Sarımsakla terbiy' olmuş paçayı,
Domatesle pişirmeli bamyayı/Midemizi açsın, hoş misal olsun (s. 472).

2.14.162. MESLEKÎ (Kangallı)

- 1-Dolanı dolanı gelir/Ölüm yavaşça yavaşça,
Kalem alıp yaz derdimi/Gülüm, yavaşça yavaşça (s. 475).
- 2-Gönül yaylasında üç gül açılmış/Ak gül, kırmızı gül, hele sarı gül,
Birbirinden güzel, doğmuş, ayılmış/Ak gül, kırmızı gül, hele sarı gül (s. 476).
- 3-Sana bir çift cevabım var, güzelim/Kerem eyle, darılırsan demeyim,
Seni özge candan sevmek emelim/Yokuşuna yorulursan demeyim (s. 476).
- 4-Mevlâyı seversen böylece inan/Bu yeşili alı sana düzüyorum,
Hiç cennet görmesin sözünden dönen/Bu sırmalı teli sana düzüyom (s. 477).
- 5-Kadir Mevlâm senden bir dileğim var/Ver bana bir yavru, gönlüm eğlesin,
Ellere vermişsin, nedir günahım/Ver bana bir yavru, gönlüm eğlesin (s. 477).
- 6-Saki! Başın için, bir çare yeter/Ateş aldı, yüreğimde yangın var,
Yanaktan, dudaktan bir katre gelir/Ateş aldı, yüreğimde yangın var (s. 478).
- 7-Çok safa geldiniz, Beyefendiler/Nasip çekti, Ankara'dan çıktınız,
Arada adûlar oda yandılar/Hainleri alt eyleyip yıktınız (s. 478).

2.14.163. RIZA TEVFİK

- 1-Uçun, kuşlar, uçun doğduğum yere/Şimdi dağlarında mor sümbüller vardır,
Ormanlar koynunda bir serin dere/Dikenler içinde sarı gül vardır (s. 480).
- 2-Seni ilk gördüğüm o günden beri/Gamla geçirdiğim o günleri saydım,
Diyar diyar gezip ben şimden geri/Coşkun sular gibi hep çağlasaydım (s. 481).
- 3-Canandan ayrıldım, hastayım candan/eller gurbet elde yaramı bağlar,
Haylıdır avare düştüm vatandan/Hicranla bağrımı kaygılar dağlar (s. 481).

2.14.164. SABİT YALÇIN ATAMAN (Âşık Müdâmî)

- 1-Kan ağlar gözlerim hicran elinden/Döker tane tane yaşın, Atatürk!
Bizi sen kurtardın düşman elinden/Dünyaya değerdi başın, Atatürk! (s. 483).

2.14.165. ALİ (Çankırlı Sefil Ali)

- 1-Ey ağalar! Ben tutuldum uyuza/Günden güne akçe bağlar fayıza,
İlâcını bulamadım ne ise/Canım yandı pis uyuzun elinden (s. 484).

2.14.166. ALİ COŞKUN (Âşık Huzûrî).

- 1-Kızardık, bozardık, yandık yakıldık/Uzun boylu harareti sor bize,
Mateme tutulduk, ye'se kapıldık/Unutulmaz sefaleti sor bize (s. 487).
2-Düşmüş ortalığa âşıklık satar/Zencirden boşanmış birtakım deli,
Yeri göğü koyar, arşa el atar/Halka tanıtmakçin kendini veli (s. 488).
3-Sarı saç üstüne sarışın yazma/Yakışır başına, kurban olduğum,
Çıldırma aklımı, karşımda gezme/Gözüne kurban olduğum (s. 488).
4-Namusumla ölmek şereftir bana/Her ağacın gölgesinde yatamam,
Uyarım yerine göre zamana/Vicdanımı para ile satamam (s. 489).
5-Naz ü eda ile gezme/Boynuna kurban olduğum,
Gezdikçe bağrımı ezme/Soyuna kurban olduğum (s. 489).
6-Bir nasihatım var zamana uygun/Tut sözümü, yattıkça yat, uyanma,
Meşhur bir kelâmdır: Sen kazan, sen ye/El için yok yere ateşe yanma (s. 490).

2.14.167. MAZLUMÎ (Ardahanlı)

- 1-Bir kişi seninle eylese ülfet/O adamın aslı, zatı, yahşıdır,
Namert sana şeker şerbet içirse/Merdin kuru mahabbeti yahşıdır (s. 492).

2.14.168. MUSTAFA GEDİK (Âşık Nihânî)

- 1-Gönül! bu aşk ile fani dünyada/Ölenecek böyle gez garip gari,
Fikrin dümen olsun, aklın deryada/Hicran deryasında gez garip garip (s. 493).
2-Katar tutmuş gelir sağ ile soluz/Kayalar gölgesi kanadız koluz,
Uğradı mı efgan şehrine yoluz/O yâr sizden neler sordu, turnalar (s. 493).

2.14.169. MUSTAFA İRŞAD

- 1-Âlemi yandırmış hüsnün zıyası/O elvan yanağa gül münasiptir,
Mahın onbeşine benzer cemalin/O billûr gerdana hâl münasiptir (s. 495).

2.14.170. MEHMET SALİM ÖĞÜTÇEN (Baba Salim)

- 1-Nice yıldır ben o yâri ararım/Söyle, saba, söyle, cananım nerde,
Sarstı semaları ah ile zârım/Uğrattı başımı bir büyük derde (s. 496).

2.14.171. VAHAP BOZKURT (Âşık Suzanî)

Vahap Bozkurt, 1885 yılında Sivas'ın Kangal ilçesine bağlı Soğukpınar (eski adı Mamaş) köyünde doğmuştur.

- 1-Gönül! Şad olmanın zamanı geldi/Açıldı bahçede gülümüz bizim,
Vatana hizmetin zamanı geldi/Çıkar fabrikalardan şalımız bizim (s. 498).

2.14.172. SÜLEYMAN ARSU

- 1-Taşlı Dere, sana destan yakayım/Gelip tünel yarmalara bakayım,
Tecer der ki: Yol verin de akayım/Şanlı Cumhuriyet, yükseldin yine (s. 499).

2.14.173. HACI BEKTAŞ COŞKUN (Âşık Talibî Coşkun)

- 1-Şu güzelin adı esma/Darılıp da bana küsme,
Kendini köşeye kısıma/Kapıya çık sen el gibi (s. 501).
2-Çepni'ye gitmeğe niyet eyledik/Dedim: Arkadaşım, kinli Boz Öküz,
Yorulup da bizi yolda komasın/Ömer Çavuş dedi: Canlı Boz Öküz (s. 502).

2.14.174. EMİRÎ (Sinoplu)

- 1-Salina salına sayrana giden/Yürü, dilber, yürü, devran senindir,
Yolunda âşıklar divane eden/Yürü, dilber, yürü, devran senindir (s. 504).
2-Bak, Efendim, hoş ilkbahar erişti/Buz eriyip sulandığı zamandır,
Lâle, sümbül, gül, menekşe yetişt/Bülbüllerin dillendiği zamandır (s. 505).

2.14.175. LÜTFİ PİŞKİN (Âşık Derdiçok)

- 1-Yâra haber saldım gidiyom deyi/Giderse karayı bağlarım demiş,
Gelsin nazar etsin gözüm yaşına/Bahar suyu gibi çağlarım demiş (s. 506).

2.14.176. VEYSEL ŞATIROĞLU (Âşık Veyssel)

- 1-Genç yaşımda felek vurdu başıma/Alırdım elimden iki gözümü,
Yeni değmiş idim yedi yaşıma/Kayıb ettim baharımı, yazımı (s. 508).

2.14.177. ALİ İZZET ÖZKAN

- 1-Gidin, kuşlar! gidin, yazlar geliyor/Elvan elvan renge boyanın, dağlar,
Turnalar gidiyor, kazlar geliyor/Giyinin kuşanın, donanın dağlar (s. 510).

2.14.178. MUSTAFA FERYADİ ÇAĞIRAN (Âşık Feryâdî)

Mustafa Çağiran, 12 Ekim 1914 tarihinde Sivas'ın Ulaş ilçesine bağlı Baharözü köyünde doğmuştur. 11 Ekim 1987 tarihinde vefat etmiştir. 1824 yılında Sivas'ın Zara ilçesine bağlı Zoğallı köyünde doğan “Deli Derviş” olarak tanınan Feryadî ile oldukça karıştırılmıştır.

- 1-Tilki, niçin geliyorsun köylere/Yoksa şaşırdın mı, azdın mı, tilki,
Köyümüze geldin çete harbine/Tavuk alayların bozdun mu, tilki (s. 512).
2-Bir berbere geldim tıraş olmağa/Gönülsüz gönülsüz geliyor usta,
Canı cavriyarak tıraş eder mi/Parasız olduğum biliyor usta (s. 513).
3-Yatarkene, ürüyamda/Vâdem yetmiş ölüyorum,
Rhat döşeğimde yatıp/Öldüğümü biliyorum (s. 514).

2.14.179. ADEM ŞENTÜRK (Âşık Efkârî)

Adem Şentürk, 1900 yılında Artvin'in Ardanuç ilçesine bağlı Yolüstü köyünde doğmuştur. 15 Mayıs 1980 tarihinde vefat etmiştir

- 1-Yüce dağlar, yeşil yarlar senindir/Davarı yaylaya sür, çoban kardeş,
Buzlu sular, gök pınarlar senindir/Şu yanık kavala vur, çoban kardeş (s. 516).
2-Ya Rab, bu ne ölüm, bu nasıl zulüm/Sığmaz yüreklere, içler ağlıyor,
Çiçeği burnunda giden bu gülün/Toprağa karışan saçlar' ağlıyor (s. 517).
3-Tavuğuma atma taşı/Onlar bizim evin kuşu/Ürkütme gel sen Nonoş'u,
Nine, nine, Fatma Nine/Tavuğa taş atma nine/Kaşlarını çatma nine (s. 517).

2.14.180. HABİP KARAASLAN

- 1-Çıkıp gidem yaylasına yurduna/Söylen vefasızca, ormana gelsin,
Yaktı beni ateşine derdine/Çaresiz derdime dermana gelsin (s. 51).

2.15. Yaşar Nabi, Başlangıcından Bugüne Türk Şiiri (Antoloji)¹⁷

2.15.1. KÖROĞLU (16. Yüzyıl)

- 1-Tan yeri atmadan şafak sökende/Düşmanın üstüne hörelenmeli,
Yerden kalkan alıp kılınç çekende/Yiğit on beş yerden yaralanmalı (s. 83).
- 2-Mert dayanır namert kaçar/Meydan gümbür gümbürlenir,
Şahlar şahı divan açar/Divan gümbür gümbür gümbürlenir (s. 84).
- 3-Muhanetlik etmek değil kârımız/Şehriyar sözüne uyanlardanız,
Meydana girende yoktur korkumuz/Kazaya ırıza diyenlerdeniz (s. 84).
- 4-Yol verin dumanlı dağlar/Aşmaya Ayvaz geliyor,
Çağlasın soğuk pınarlar/İçmeye Ayvaz geliyor (s. 85).

2.15.2. KUL MEHMET (16. Yüzyıl)

- 1-Behey ala gözlü canım/Kul olmaya geldim sana,
Gönül tahtında sultanım/Kul olmaya geldim sana (s. 87).

2.15.3. ÂŞIK HALİL (Bursalı-17. Yüzyıl)

- 1-Kara gözlüm benden Tanrı selâmın/Keser gider misin kıyamete dek,
Bir kurulu yaydır keman kaşların/Kasar gider misin kıyamete dek (s. 88).
- 2-Can bülbülüm cüda düştü gülünden/Zârımdan bezmedik dağlar mı kaldı,
Âhu gözlü yârım senin elinden/Şikâyet etmedik beyler mi kaldı (s. 89).

2.15.4. KARACAOĞLAN

- 1-Sunayı da deli gönül sunayı/Armağan gönderdim telli turnayı,
İner gider bir gözleri sümeli/İner gider bir gözleri sürmeli (s. 90).
- 2-Nedendir de kömür gözlüm nedendir/Şu benim geceki uyumadığım,
Çetin derler ayrılığın derdini/Ayrılık derdine doyamadığım (s. 91).
- 3-Elâ gözlerini sevdiğim dilber/Şu gelip geçtiğin yollar öğünsün,
Kadir Mevlâm seni öğmüş yaratmış/Kısmeti olduğun kullar öğünsün (s. 91).
- 4-İlk akşamdan vardım kavil yerine/Öne gördüm kara gözlüm gelmedi,
Bilmem gaflet bastı yattı uyudu/Bilmem o yar bize küstü gelmedi (s. 92).

¹⁷ Yaşar Nabi, Başlangıçtan Bugüne Türk Şiiri (Antoloji). Varlık Yayınevi, İstanbul: 1968, ss: 403.

- 5-Değirmenden geldim beygirim yüklü/Şu kızı görenin del'olur aklı,
On beş yaşında da kırkbeş bölüklü/Bir kız bana emmi dedi n'eyleyim (s. 93).
- 6-Çıkıp yucasına seyran eyledim/Gördüm ak kuğulu göller perişan,
Bir firkat geldi de durdum ağladım/Öpüp kokladığım güller perişan (s. 94).
- 7-Eğer benim ilen gitmek dilersen/Eğlen güzel yaz olsun da gidelim,
Bizim iller kıraçlıdır aşılmaz/Yollar çamur kurusun da gidelim (s. 95).
- 8-İncecikten bir kar yağar/Tozar Elif Elif diye,
Deli gönül hayran olmuş/Gezer Elif Elif diye (s. 95).
- 9-Ağlayı ağlayı düştüm yollara/Karışayım boz bulanık sellere,
Adı sanı bilinmedik illere/Gitmeyince göül yârdan ayrılmaz (s. 96).
- 10-Bir yavru götürdü beni bahçeye/Gördüm o bahçenin yolları sarhoş,
Yağmurlar yağar da dalları sarhoş/Eğilmiş selvinin dalları sarhoş (s. 97).
- 11-Ala gözlerini sevdiğim dilber/Ben güzel görmedim senden ziyade,
Bilmem huri misin göklerden iner/Bugün güzelliğin dünden ziyade (s. 98).
- 12-Ayağına giymiş altından nalın/Gel dudu dilim gel karşımda salın,
Mevlâ'dan istediğim bir taze gelin/İkbal döndü kız ırasgeldi (s. 99).

2.15.5. KÂTİBÎ (17. Yüzyıl)

- 1-Sevdiğim vuslata ireyim deyü/Ciğerim kan ile dolagelmıştır,
Gözlerim lütfunu göreyim deyü/Ağlayı ağlayı yola gelmiştir (s. 100).
- 2-Elâ gözlü dilberlerin lezzeti/Şeker midir şerbet midir bal mıdır,
Ne dökülmüş ak gerdanın üstüne/Kâkül müdür zülûf müdür tel midir (s. 101).

2.15.6. GEVHERÎ (17. Yüzyıl)

- 1-Bülbül ne yatarsın yaz bahar oldu/Çağrışıp ötmenin zamanı geldi,
Söğütler yeşerdi çiçekler doldu/Cana can katmanın zamanı geldi (s. 102).
- 2-Sözün bilmez bazı nâdan elinden/Erkân ağlar usul ağlar yol ağlar,
Bülbülün feryadı gonca gülünden/Gülşen ağlar bülbül ağlar gül ağlar (s. 103).

2.15.7. ÂŞIK ÖMER (17. Yüzyıl)

- 1-Dedim dilber yanakların kızarmış/Dedi çiçek taktım gül yarasıdır,
Dedim tane tane olmuş benlerin/Dedi zülfün değdi tel yarasıdır (s. 104).
- 2-Elâ gözlerine kurban olduğum/Yüzüne bakmaya doyamadım ben,
İbret için gelmiş derler cihana/Noktadır benlerin sayamadım ben (s. 105).

2.15.8. ÂŞIK HASAN (Tamaşvarlı)

- 1-Eşref oğlu al haberi/Bahçe biziz gül bizdedir,
Biz bir Mevlânın kuluyuz/Yetmiş iki dil bizdedir (s. 106).

2.15.9. ÂŞIK KEREM (17. Yüzyıl)

- 1-Bizden selâm eylen nazlı dilbere/Çıkıp yüce yaylaları yaylasın,
İntizarım kaldı yüzün görmeğe/Elim yetmez bir bergüzar yollasın (s. 108).
2-Aşa idim dağın ardına/Aslım gitmiş eller konmuş yurduna,
Ben de düştüm bu yavrunun oduna/Han Aslım aklıma düştü ağlarım (s. 109).

2.15.10. MECNUNÎ (18. Yüzyıl)

- 1-Eşinden ayrılıp hasret kalanlar/Eller bayram etsin ben ah edeyim,
İnip inip ak gerdana yayılan/Teller bayram etsin ben ah edeyim (s. 110).

2.15.11. DERTLÎ (Bolulu)

- 1-Haraba kul olduk bezmi Âdemde/Bünyad olsak da bir olmasak da bir,
Düştük çare nedir dâma âlemde/Azad olsak da bir olmasak da bir (s. 111).

2.15.12. ZİHNÎ (Bayburtlu)

- 1-Vardım ki yurdundan ayak göçürmüş/Yavru gitmiş ıssız kalmış otağı,
Câmlar şikest olmuş meyker dökülmüş/Sâkiler meclisten çekmiş ayağı (s. 112).

2.15.13. SEYRÂNÎ (Everekli)

- 1-Hüsne mağrur olma yüzü mâhım/Niceler yokuştan iniştten geçti,
Kâr etmedi sana feryad ü zârım/Tir-i âhım kûni Keşiş'ten geçti (s. 113).

2.15.14. NURÎ (Tokath)

- 1-Ey Felek bir derde düşürdün beni/İşim gücüm aldın kâr senin olsun,
Aklım baştan alıp şaşırttın beni/Farığım namusla ar senin olsun (s. 114).

2.15.15. DADALOĞLU (19. Yüzyıl)

- 1-Kalktı göç eyledi Avşar elleri/Ağır ağır giden eller bizimdir,
Arap atlar yakın eder ırağı/Yüce dağdan aşan yollar bizimdir (s. 115).

2-İlgınca sılınca görünen dağlar/Yoksa Türkmen ili başın boran mı,
Deli gönül kaynayıp da coşunca/Hey ağalar coştucağım güman mı (s. 116).

2.15.16. EMRAH (Erzurumlu)

1-Bir sabah uğradım göl kenarına/Sunam beni gördü yüzmeye durdu,
Çalındı çırpındı çıktı kenara/Elâ gözlerini süzmeye durdu (s. 117).
2-Sabahtan uğradım ben bir fidana/Dedim mahmur musun dedi ki yok yok,
Ak elleri boğum boğum kınalı/Dedim bayram mıdır söyledi yok yok (s. 117).
3-Bir nazenin ban gel gel eyledi/Varmasam incinir varsam incinir,
Nazik miyanından ince belinden/Sarmasam incinir sarsam incinir (s. 118).
4-Şu karşıkı karlı dağlar/Pare pare duman şimdi,
Sevişmesi bir hoş ama/Ayrılması yaman şimdi (s. 119).

2.15.17. DELİ BORAN (19. Yüzyıl)

1-Kadir Allahım kadir/Kullara verme bu derdi,
Ben çekerim ben bilirim/Düşmana verme bu derdi (s. 120).

2.15.18. RUHSÂTÎ (Deliktaşlı)

1-Belâ babında nasibim/Bol eyledin sabreyledim,
Kaç yüz yıl el kapusunda/Kul eyledin sabreyledim (s. 121).
2-Bir vakte erdi ki bizim günümüz/Yiğit belli değil mert belli değil,
Herkes yarasına derman arıyor/Deva belli değil dert belli değil (s. 122).

2.15.19. MÎNHÂCÎ (Deliktaşlı)

1-Aman seher yeli çar sende kaldı/Yavru keklik sekişliden bir haber,
Gene bahar geldi bulandı gönlüm/Göğsü elvan nakışlıdan bir haber (s. 123).

2.15.20. MESLEKÎ (Kangallı)

1-Dolanı dolanı gelir/Ölüm yavaşça yavaşça,
Kelem alıp yaz derdimi/Gülüm yavaşça yavaşça (s. 124).

2.15.21. SÎYAHÎ (18. Yüzyıl)

1-Birkaç dilber gördüm dostlar geçende/Böyle düş gören can hiç uyanmasın,
Mest olup da kalsa ömrü içinde/Uyusun da devran hiç uyanmasın (s. 125).

2.15.22. ZÜLÂLOĞLU (Karşı)

1-Düşmanın acı sözleri/Kara bağrım hun olmaz mı,
Kıldığın cevr ü sitekler/Sinemde döğün olmaz mı (s. 126).

2.15.23. VEYSEL ŞATIROĞLU (Âşık Veysel)

1-Genç yaşımda felek vurdu başıma/Aldırdım elimden iki gözümü,
Yeni değmiş idim yedi yaşıma/Kaybettim baharımı yazımı (s. 127).

2.16. Rauf Mutluay, Türk Halk Şiirleri Antolojisi¹⁸

2.16.1. ÖKSÜZ DEDE (16. Yüzyıl)

- 1-Be bu söyleyen dil kudret dilidir/Cümle yaradılmış Hakk'ın kuludur,
Beylere armağan Şâh gülüdür/İmirzamı hoşça tutun ağalar (s. 43).
- 2-Sultan Murad'ın aslanı/Acem(i) seyrettin mi geldin,
Kestin dâvanın arasın/Ahd aman ettin mi geldin (s. 45).
- 3-Ela gözlerine kurban olduğum/Ecelim gelmeden öldürme beni,
Gizlice uğrunda severim seni/Sırrımı kimseye bildirme beni (s. 47).
- 4-N'eyliyeyim, nic'edeyim Allah'ım/Yârim iller ala diye korkarım,
Varıp bir güzele gönül vereli/Bana cefa ede diye korkarım (s. 48).
- 5-Her sabah, her sabah çıkar salınır/Doğan aylar gibi doğar, dolunur,
Siyah zülfün mâh yüzüne bölünür/Sevdiğim bu benler başa beladır (s. 49).
- 6-Bülbülüm, başladım feryâd ü zâra/Aç hüsnün bağını, naz eyle bâri,
Kalmadı tâkatim cevrin çekmeye/İltifat yok, cevrin az eyle bari (s. 50).
- 7-Misal-i cennettir evvelbaharı/Açılır kırmızı gülü Tuna'nın,
Öter bülbülleri leyl ü nehârı/Eser bâd-ı sabâ yeli Tuna'nın (s. 51).
- 8-Terk eyleyip vatanını, ilini/Hani bizim şunda gelenlerimiz,
Arayalım biz onları bulalım/Hani dostlarımız, yârenlerimiz (s. 52).
- 9-Hakk'ın kudret bahçesine girelim/Deste deste güllerini derelim,
A sevdiğim, aç göğsünü görelim/Saçı sümbül, zülfü siyahım benim (s. 53).
- 10-Nazlım ne kaçarsın benden/Bildiğim yâr değil misin,
Dün gece seyrim içinde/Gördüğüm yâr değil misin (s. 54).
- 11-Gül budanmış dal dal olmuş/Menekşesi yol yol olmuş/Siyah zülfün tel tel olmuş,
Biz şu yerlerden gideli/Gurbet illere düşeli (s. 55).
- 12-Dağlar yârimi gördün mü/Pâyine yüzler sürdün mü,
Güzel hatırın sordun mu/Mecnun'u çok güzel dağlar (s. 56).
- 13-Bu garip gönlümün nesin sorarsın/Hem dem yâr elinden yaralı sîne,
Yâr merhem etmezse onulmaz yârem/Ölür de giderim yaralı sine (s. 57).

¹⁸ Rauf Mutluay, Türk Halk Şiirleri Antolojisi (1972). Ad Yayıncılık, İstanbul: 1997 (ss. 338). Rauf Mutluay bu eserini 1972 yılında oluşturmuştur. Tezimize ise eserin 1997 yılında yayımlanan 2. baskısı alınmıştır. Şiirlerin ilk dörtlüklerindeki sayfa numaraları bu basıma aittir.

2.16.2. KUL MEHMET (16. Yüzyıl)

- 1-Be yârenler yine evvelbahardır/Bülbül intizarlık kılar durmayıp,
Kuşlar âheng edüp çığırışup öter/Kalbin kasavetin siler durmayıp (s. 59).
- 2-Siyah ebrûların duruben çatma/Gamzen okların âşıka atma,
Sana gönül verdim, beni ağlatma/Benim gözüm nûru, gönlüm süruru (s. 60).
- 3-Tâkatım tak oldu bî-can olmuşum/Gece gündüz dövünmeden seng ile,
Bakup mâh yüzüne hayran olmuşum/Yiyüp aşkın esrarından beng ile (s. 61).
- 4-Bunca demdir hasretliğin çekerim/Gel sevdiğim geld(i) ayrılık günleri,
Gözlerimden kanlı yaşlar dökerim/Gel sevdiğim geld'ayrılık günleri (s. 62).
- 5-Yavrum kuzum seni aldırdım elden/Kuzum kuzum der de meler bir koyun,
Usandım da bezdim bu tatlı candan/Kuzum kuzum der de meler bir koyun (s. 63).
- 6-Behey elâ gözlü canım/Kul olmaya geldim sana,
Gönül tahtında sultanım/Kul olmaya geldim sana (s. 65).
- 7-Her dem yüzüme gül gibi/Gülen dilberin kuluyum,
Ben ağladıkça yaşımı/Silen dilberin kuluyum (s. 66).
- 8-Hakiki âşıkı bulmak istersen/Muradımız gonca femdir bize gel,
İçip aşk meyinden kanmak istersen/Her demimiz bile demdir bize gel (s. 67).
- 9-Bülbül konmayınca ötmez güllere/Âşık olan elbet düşer dillere,
Muhabbeti fâş eyledin ellere/Muhabbet bir gizli sır değil midir (s. 68).
- 10-Karlar yağdı boran oldu/Şimdi garip başın dağlar,
Yaradan Mevlâ'ya kaldı/Senin cümle işin dağlar (s. 69).
- 11-Sen de bencileyin gam mı çekersin/Giyme canım, giyme sen bu karayı,
Hasretin mi var yola bakarsın/Giyme canım, giyme sen bu karayı (s. 70).
- 12-Bin can ile sözünü/Bir ser için geçer değil,
Altunum ağlatma beni/Gönül konu göçer değil (s. 71).
- 13-Yavrum turnam bizim ele varırsan/Söyle yâre gözlemesin yolları,
Atım düştü, yayan kaldım, yıkıldım/Huda bilir başa gelen halleri (s. 72).
- 14-Şehr-i İslâmbol'un bay ü gedâsı/Kanı gayret, kanı namus, kanı ar
Sizden imdad ister Girt Adası/Kanı gayret, kanı namus, kanır ar, (s. 73).

2.16.3. KÖROĞLU (16. Yüzyıl)

- 1-Bir yiğit haykırıp meydana girse/Arka verip sığınacak yer gerek,
Çamlıbel'e metin kale yapmaya/Kendi yiğit, özü metin er gerek (s. 76).

- 2-Hemen Mevlâ ile sana dayandım/Arkam sensin, kal'am sensin, dağlar hey,
Yoktur senden gayrı kolum kanadım/Arkam sensin, kal'am sensin dağlar hey (s. 77).
- 3-Mürveti çok Hakk'ın nazargâhısın/Bizim iller, karlı dağlar aşk olsun,
Gerçek erenlerin seyrangâhısın/Bizim iller Çambıbel'ler aşk olsun (s. 78).
- 4-Benden selam olsun Bolu Beyi'ne/Çıkıp şu dağlara yaslanmalıdır,
Ok gıcirtısından gürzün sesinden/Dağlar seda verip seslenmelidir (s. 79).
- 5-Muhanetlik etmek değil kârımız/Şehriyâr sözüne uyanlardanız,
Meydana girende yoktur korkumuz/Kazâya ırıza diyenlerdeniz (s. 80).
- 6-Karşıdan gelen piyade/Bizim iller yerinde mi,
Etekleri çimen olmuş/Karlı dağlar yerinde mi, (s. 81).
- 7-Yol verin dumanlı dağlar/Aşmaya Ayvaz geliyor,
Çağlasın soğuk pınarlar/İçmeye Ayvaz geliyor (s. 83).
- 8-Namem varır, Çamlıbel'im sallanır/Okuyup dinleyen bulanır,
Yirmi dört boğumlu kargı kullanır/Şol Koca Kenan'ın günüdür bugün (s. 84).
- 9-Yüce dağların başında/Kar bir yana, kış bir yana,
Depreşir ağzın içinde/Dil bir yana, diş bir yana (s. 85).
- 10-Gayre bakma, yüzün göster/Ben gönlümü bilmez miyim,
Günde padişahlık ister/Ben gönlümü bilmez miyim (s. 86).
- 11-Çar köşe fani dünyada/Koç yiğitler olmasaydı,
Dünyayı zulmet alırdı/Ağlayanalar gülmeseydi (s. 87).
- 12-Selam verdim selam almaz/Selamıma salam seni,
Akçasız, pulsuz âşıkım/Nasıl benim kılam seni (s. 88).
- 13-Yürü bire kahpe felek/Sende arzmanım kalmadı,
Sîneme sarıldı melek/Tende arzmanım kalmadı (s. 89).
- 14-Bizim illerin beyleri/Yakar kandili kandili,
İçip arslana dönerler/Kadeh döndürü döndürü (s. 90).

2.16.4. ÂŞIK KEREM (16. Yüzyıl)

- 1-Medet medet âlemleri yaratan/Başa bir hal geldi çekip giderim,
Yeni düştüm gurbet döküp giderim/Gözlerimden yaşlar dökülüp giderim (s. 93).
- 2-Yâr yolundan gelen sabâ/Eyle kelimî kelimî,
Gider isen yâr yanına/Eyle selamı selamı (s. 94).

- 3-Gider oldum, eş yârânım derilsin/Bol olsun ekmeği, aşî dünyanın,
Şimden böyle defterimiz dürülsün/Sürmelensin gözü kaşı dünyanın (s. 95).
- 4-Hey ağalar nicezeyim/Ben dönerim gönül dönmez,
Bir yavruya düştü meylim/Ben dönerim gönül dönmez (s. 96).
- 5-Genç yaşımda neler geldi başıma/Zalım baban ağı kattı aşıma,
Sâil oldum senin düştüm peşine/Ben yalvardım sen imana gelmezsin (s. 97).
- 6-Kadir Kayyum olan Allah/Kullara verme bu derdi,
Bana verdin, ben çekerim/Çöllere verme bu derdi (s. 98).
- 7-Hey Allahım Erzurum'un dağında/Çağırırım Kadir Mevlâ'm, aman hey,
Bir yanımdan yağmur yağar, kar serper/Bir yımdan yolum bağlı duman hey (s. 99).
- 8-Felek sürdü devranımı demimi/Ya ben kime gidem dermana bilmem,
Aşkın deryasına saldım gemimi/Silkinip çıkmaya bir ada bilmem (s. 100).
- 9-Durmuş çoban koyunları güdersin/Her dem düz ovayı seyran edersin,
Bu düşkünün kalbin sen şâd edersin/Söyle Aslı'm bu yollardan gitti mi (s. 101).
- 10-Kati havadan uçarsın/İndireyim gönül seni,
Budak budak gül dalına/Kondurayım gönül seni (s. 103).
- 11-Irmak kenarında esvap yuyanlar/Yuyup yuyup gül dalına serenler,
Ceylân gibi tatlı cana kıyanlar/Allı gelin Han Aslı'ma benzersin (s. 104).
- 12-işte kırdım putum ile haçımı/Yedi yılda duydum senin acını,
Şimdi nûş eyledim hak dîn ilacını/Aman Kerem beni rûsvay eyleme (s. 105).
- 13-Bir han köşesinde kalmışım hasta/Gözlerim kapıda kulağım seste,
Kendim gurbet ilde gönlüm heveste/Gelme ecel gelme, üç gün ara ver
Al benim sevdami götür yâre ver (s. 107).
- 14-İsfahan'dır bizim asıl ilimiz/Ördek uçtu viran kaldı gönlümüz,
Ya böyle nice olur bizim halimiz/Çöz Aslı'm çöz, göğsün düğmelerini (s. 108).
- 15-Ben diyeyim müşkül halim var benim/Yandı Kerem, yandı kül oldu gitti,
Kalmadı takatı, büktü belini/Yandı Kerem, yandı kül oldu gitti (s. 109).

2.16.5. KAYIKÇI KUL MUSTAFA (17. Yüzyıl)

- 1-Kara gözlü dilber lebin lezzeti/Sükker midir, şerbet midir, bal mıdır,
Dökülmüştür ak gerdanın üstüne/Kâkül müdür, sırma mıdır, tel midir (s. 111).
- 2-Gönül bir beladır sana düşerse/Beni ferdâlara salma sevdiğim,
Mâh yüzünü görüp aklım şaşarsa/Bana deli deyu gülme sevdiğim (s. 112).

- 3-Arzıhal eylesem ettiğin cevri/Muhabbet arz olur yüze gelince,
Âşık öldürmekte akranın yoktur/Bir dem şive naza gelince (s. 113).
- 4-Kıyamet haşrede beklerim seni/Görmeden gönlümün kervanı tez gel,
Ahu tek çöllerde ağlatma beni/Bu garip gönlümün mihmanı tez gel (s. 114).
- 5-Gele dilber Allahı seversen/Gel ağlatma beni eller içinde,
Ne acayip olur şu halk-i âlem/Söyleşirler bizi diller içinde (s. 115).
- 6-Eğer sorarsan halimden/Bir cansız ölüyüm şimdi,
Aldanıp gönlüm alaldan/Divane deliyim şimdi (s. 116).
- 7-Yücesi dumanlu boralı dağlar/İncitmeyen sunamı yol verin gitsin,
Eyyâm-ı şitâda bahar erişsin/Eline bir deste gül verin gitsin (s. 117).
- 8-Burcumuz evliya serhad bekleriz/Padişaha doğru kullar bizd'olur,
Ter küheylan atlar biz de besleriz/Alaylar bozucu erler bizd'olur (s. 118).
- 9-Hazreti Eyub'da kılıç kuşandı/Gittiği yollara kumaş döşendi,
Kızılbaş da korktu, kendi uşandı/Sultan Murad geldi, açılın dağlar (s. 119).
- 10-İptida Bağdad'a sefer olanda/Atladı hendeği, geçti Genç Osman,
Vuruldu sancaktar, kaptı sancağı/İletti bedene dikti Genç Osman (s. 120).
- 11-Gece gündüz uyku girmez gözüme/İntizarım ela gözlü yâr deyu,
Gündüz hayalimde gece düşümde/Selamı çok bir efendim var deyu (s. 121).

2.16.6. KÂTİBÎ (17. Yüzyıl)

- 1-Gönül senin ile kavil edelim/Ya sen yârdan ya ben serden geçeyim,
Yaln sözü, çürük fikri n'idelim/Ya sen yârdan ya ben serden geçeyim (s. 123).
- 2-Hevâ vü hevesten kaçmak isterim/Beni bana komaz divane gönül,
Geceyi gündüzden seçmek isterim/Beni bana komaz divane gönül (s. 124).
- 3-Gurbetlikten başa gelen halleri/Söylemeye varmaz dilimiz bizim,
Kasdedüp adûlar aldı yolları/Göze hayal oldu ilimiz bizim (s. 125).
- 4-Gurbet ele düştü yolum/Ağlayıp gezer yürürüm,
Efkâr ile deli gönlüm/Dağlayıp gezer yürürüm (s. 126).
- 5-İşte gider olduk senden/Kal indi Bağdad çölleri,
Melamer nâmesin benden/Al indi Bağdad çölleri (s. 127).
- 6-Kış eyyâmı gidip bahar gelince/Açılır gafletten olur gonca gülleri,
Donalur zeyn olur gonca güllerin/Bülbüllere geçmez nazı dağların (s. 128).

- 7-Ah meded Allahım, sendedir meded/Aklım alındığı yerlere geldim,
Muhabbet kanıyla karışıp taşıp/Sinem delindiği yerlere geldim (s. 129).
- 8-Yüzünde harami benler saçılmış/Var ise can ister kulundan senin,
Hüsünün baharı taze açılmış/Emreyle dereyim gülünden senin (s. 130).
- 9-Gönül melûl olup eyleme âhı/Âşıka ayrılık olagelmıştır,
Dinle nasihatım hûbların şahı/Her dem ağlayanalr gülegelmıştır (s. 131).
- 10-Deli gönül melûl olup gam yeme/Ağlamanın elbet gülmesi vardır,
Adûya intikam kalır mı böyle/Herkes ettiğini bulması vardır (s. 132).
- 11-Gönül aşk atına binelden beri/Muhabbet mezilin alagelmıştır,
Pervane-veş şem'a yanaldan beri/Benzimiz sararıp solagelmıştır (s. 133).
- 12-Sevdiğim vaslına ereyim deyi/Ciğerim kan ile dolagelmıştır,
Gözlerim lütfunu göreyim deyi/Ağlayı ağlayı yolagelmıştır (s. 134).
- 13-Ben senden hakikat, mürvet beklerken/Senin aşkın bana nedamet oldu,
Seni ağyar ile gördüm gezerken/Sanki ol gün bana kıyamet oldu (s. 135).

2.16.7. ÂŞIK (17. Yüzyıl)

- 1-Ağ(a)lar, beyler zulüm değil mi bize/Demirden yayımız çekilmez oldu,
Kanlar da saçarlar yaralı dağlar/Gözlerimiz kandan açılmaz oldu (s. 137).
- 2-İl diline bakıp nefsin incitme/İl dili yamandır hey kara gözlüm,
Bana türlü türlü cefalar etme/Ayrılık hemendir hey kara gözlüm (s. 138).
- 3-Girit defterleri irsal olundu/Hâk-i izzetine bil Padişahım,
Venedik kralı ah edip ağlar/Sen gül gibi açıl, gül Padişahım (s. 139).
- 4-Ulu ulu kervan geçmiş/Yollar gibi inilerim,
Karlı karlı dağlar aşan/Seller gibi inilerim (s. 140).
- 5-Yüce dağlar duman olmaz/Çeşmim yaşı revan olmaz,
Değme kişiye kul olmaz/Ben gönlümü bilmez miyim (s. 141).
- 6-Yine divaneye döndürdü beni/O zalım aklımı aldı da gitti,
Gamzelerin oktur, gözlerin hunî/Bu derdi sinemi deldi de gitti (s. 142).
- 7-Dünyayı gezdim, dolaştım/Ayrılık gibi dert olmaz,
Tatlı canımdan usandım/Ayrılık gibi dert olmaz (s. 143).
- 8-Sabah sabah esen bahar yelleri/Benim sevgime benden aşk eyle,
Irmak olur akar çeşmim selleri/Benim sevdiğime benden aşk eyle (s. 144).

9-Güzel senden ayrılalı/Haylı zaman oldu, gel gel,

Bak gözümde akan yaşım/Âb-ı revan oldu, gel gel (s. 145).

10-A bülbülüm garip garip/Ötme, beni ağlatırsın,

Varıp yâdlar arasında/Yatma, beni ağlatırsın (s. 146).

11-Dinle gönül bülbülünün zârını/Bir gül ister, ruhlarının alından,

Gel söyündür yüreğimin nârını/Bir şerbet ver leblerinin balından (s. 147).

2.16.8. KULOĞLU (17. Yüzyıl)

1-Âlemde doğru dost yoktur/Dedikleri gerçek imiş,

Kulunu saklayan Hak'tır/Dedikleri gerçek imiş (s. 149).

2-Sultan Murad eydür şimdi zamane/Bana da kalmadı, beyler elveda,

Büküldü kametim, döndü kemana/Gezip seyrettiğim iller elveda (s. 150).

3-İşit avazımı ben de varayım/Uçup gitme bunda konadur bülbül,

Senin hûb nefesin kalbim evinde/Vücudum şehrini donadur bülbül (s. 151).

4-Şevkimi artırır aşkımın demi/Sevdiğim benimle olduğu zaman,

Defolur da gider gönlümün gamı/Gelip de yanıma güldüğü zaman (s. 152).

5-Kime söyleyeyim ben de derdimi/Hûn ettin ciğerim, deldin rûzigâr,

Tebdil ettin mekânımı, yurdumu/Yine dondan dona attın rûzigâr (s. 153).

6-Sana derim ela gözlü meleğim/Senin bana incindiğin nedendir,

Kereminden makbul eyle dileğim/Senin bana incindiğin nedendir (s. 154).

7-Karşımda salınan dilber/Bakma, beni ağlatırsın,

Beni koyup yâd ellere/Gitme, beni ağlatırsın (s. 155).

8-Dağlar başı oldu yurdum/Ağlayıp gezer yürürüm,

Günden güne arttı derdim/İnleyip gezer yürürüm (s. 156).

9-Uzaktan merhaba olmaz/Gel ey mestane bakışım,

Kolların boynuma dola/Dile, mestane bakışım (s. 157).

10-Güzelliğin yârimden vazgeldim ise/Şimdiki sevdiğim ondan ziyade,

Bilmem hûri midir, gökten mi inmiş/Bir melek görmedim bundan ziyade (s. 158).

2.16.9. GAZİ ÂŞIK HASAN (Tamaşvarlı)

1-Ne çeker kulların serhad ilinde/Bilinmez Hünkârım görülmeyince,

Bunca memleketin kâfir elinde/Kaldı, inanmadın ayrılmayınca (s. 160).

2-Geldi düşman bağladı hep cümle râhım der Budin/Gelmeyen imdadıma, çeksün günahım der Budin,

Kalmışım küffar elinde yalnız zâr ü zebun/Ser çeküp burç ü benden çıktı âhım der Budin (s. 161).

3-Bugün ben bir güzel gördüm/Gül cemali ala benzer,

Çıkılmış bahçede salınır/Boyu selvi dala benzer (s. 162).

4-Senin yazın kışa benzer/Bir sevdalı başa benzer,

Çok içmiş sarhoşa benzer/Duman eksilmeyen dağlar (s. 163).

5-Bilmem sarhoş mudur uykudan kalmış/Taramış zülfünü gerdana dökmüş,

Beyaz ellerine al kına yakmış/Dedim öpüşelim, dedi ki yok yok (s. 165).

6-Şunda bir cânâne gönül düşürdüm/Yanakları dönmüş nar danesine,

İnmiş inmiş mâh yüzüne dökülmüş/Asılsam zülfünün her danesine (s. 166).

7- Hey ağalar benim nem var illerden/Benim ağladığım kendi halimdir,

Bir güzeli bir hoyrada vericek/Ta ölünde ol güzele zulümdür (s. 167).

2.16.10. KARACAOĞLAN

1-İlgıt ılgıt esen seher yelleri/Esip esip yâre değmeli değil

Ak elleri elvan elvan kınalı/Karadır gözleri sürmeli değil (s. 170).

2-Sunayı da deli gönül sunayı/Ben yoluna terk ederim sılayı

Armağan gönderdim telli turnayı/İner gider bir gözleri sürmeli (s. 171).

3-Yıkılası şu dağların ardına/Aşıp gider bir gözleri sürmeli

Cenneti âlâda bir gül açmış/Kokup gider bir gözleri sürmeli (s. 172).

4-Ala gözlerini sevdiğim dilber/Şu gelip geçtiğin yollar övünsün

Kadir Mevlâm seni övmüş, yaratmış/Kısmeti olduğun kullar övünsün (s. 173).

5-Gam çekme haline divane gönül/Sana da bulunur, ilde neler var

Ayva m'eksik, yoksa turunç, yoksa nar/Sun elini beri dalda neler var (s. 175).

6-Her sabah her sabah gelir geçerler/Dünyalar durdukça durası kızlar

Bir defa görmedim kaşı karadan/Allahım, muradım veresi kızlar (s. 176).

7-Ağlayı ağlayı düştüm yollara/Karışayım boz bulanık sellere

Adı sanı duyulmadık ellere/Gizmeyince gönül yârdan ayrılmaz (s. 177).

8-İzin ver ağam, ben de gideyim/Ah çekip de arkam sıra ağlar var

Bakarım bakarım, sılam görünmez/Aramızda yıkılası dağlar var (s. 178).

- 9-Neyleyim Şu dünyanın ziynetin/ kibeti ölüm olduktan kelli,
 istemem bahçemde bülbüller ötsün/Benim gonca gülüm solduktan kelli (s. 179).
- 10-Sabahtan u gradım ben bir güzele/A latmadı güzel, güldürdü beni,
Ben güzelden böyle vefa ummazdım/Ak g  s n üstüne kondurdu beni (s. 180).
- 11-Terk edeyim seni hey kaşı keman/Vefası olmayan yârda nem kaldı,
Hiç mi yok sevdiğim, g  s nde iman/Beni mecnun eden yârda nem kaldı (s. 181).
- 12-Şunda bir güzelin salınışını/Selviye benzettim dallar içinde,
Irmak kenarında, derya yüzünde/Ku uya benzettim, g ller içinde (s. 182).
- 13-Akça kızlar g   eyledi yurdundan/Koç yi itler deli oldu derdinden,
Gün   le sonu da belin ardından/Saydım altı güzel indi pınara (s. 183).
- 14-Ak ku ular s k n etti yurdundan/Koç yi itler yatamıyor derdinden,
Sabah namazında belen ardından/Saydım altı güzel indi pınara (s. 184).
- 15- ıkıp yücesine seyran eyledim/Gördüm ak ku ulu g ller perişan,
Bir f rkat geldi de durdum, ağladım/öpüp kokladı ım g ller perişan (s. 185).
- 16- ıktım yücesine seyran eyledim/Dost ile gezdi ım yollar perişan,
Bir başıma olsam gam çekmez idim/Bir ben değil, cümle âlem perişan (s. 186).
- 17-Ala gözlerini sevdi ım dilber/Gidiyorum, sizin olsun buralar,
Ah ettikçe kara bağrım ezilir/Melhem almaz sinemdeki yaralar (s. 187).
- 18-Nedendir de kömür gözlüm nedendir/Şu geceki benim uyumadı ım,
 etin derler ayrılı ın derdini/Ayrılık derdine doyamadım (s. 188).
- 19-Şu yalan dünyaya geldim geleli/Tas tas a uları, sa  iken,
Kahpe felek vermez benim muradım/Viran oldum, mor sümbüllü ba  iken (s. 189).
- 20-Bir  ift güzel geçen ba lardan ağrı/DaramıŐ zülfünü, vermiş tımarı,
Ak g  s n arası zemzem pınarı/  sem  ld r rl r, i mesem öldüm (s. 190).
- 21-Ala gözlerini sevdi ım dilber/Göster cemalini, görmeye geldim,
Şeftalini derde derman dediler/Gerçek mi sevdi ım, sormaya geldim (s. 191).

2.16.11. ÂŞIK ÖMER (17. Yüzyıl)

- 1-Devlet h masını tutayım derken/Uçurdum kolumdan, baz elden gitti,
Cehded p ardından yeteyim derken/Hazır turna ile kaz elden gitti (s. 193).
- 2-Kurulalı neler çekmiş/Yalan dünyaya sorsana,
Nice bin türlü kan etmiş/Akan deryaya sorsana (s. 194).

- 3-Gam yükleri ile yükümüz tuttuk/Hicran katarının kervanıyız biz,
Feleğin ağusun aşında bulduk/Mihnet tekkesinin mihmanıyız biz (s. 195).
- 4-Şu karşıdan gelen dilber/Gelir amma neden sonra,
Bir selama nail oldum/Verir amma neden sonra (s. 196).
- 5-Gel dilberim kan eyleme/Seni kandan sakınırım,
Doğan aydan, esen yelden/Seni günden sakınırım (s. 197).
- 6-Çünkü güzel gönül alıp gidersin/Hoşça tut yanında mihmanın olsun,
Beni ferdalara sürer gidersin/Unutma ahd ile peymanın olsun (s. 198).
- 7-Ey şahin bakışlı yükseğe bakma/İndirirler seni kola bir zaman,
Sadık âşıkları odlara yakma/Hiç lütfun olur mu kula bir zaman (s. 199).
- 8-Şimdi almaz oldun benim selamım/Alırsın sevdiğim, bir zaman olur,
Bana işlediğin işlere nâdim/Olursun sevdiğimi bir zaman olur (s. 200).
- 9-Dedim dilber yanakların kızarmış/Dedi çiçek takdık, gül yarasıdır,
Dedim tane tane olmuş benlerin/Dedi zülfüm değdi tel yarasıdır (s. 201).
- 10-Dönmeziz ne denlû çok olsa âsi/Hamdülillâh imânımız var,
Gider kalbimizi silinir pası/Dilimizde vird-i Sübhânımız var (s. 202).
- 11-Bugün ben bir güzel gördüm/Yeşiller giymiş ağ üzre,
Aklımı başımdan aldı/Durabilmem ayağ üzre (s. 203).
- 12-Şunda bir dilbere gönlüm düşürdüm/Aldı beni kaşlarının âresi,
Hûb cemalin gördüm aklım şaşırdım/Yaradan Mevlâ'ya kaldı çaresi (s. 204).

2.16.12. GEVHERÎ (17. Yüzyıl)

- 1-Diyar-u gurbete çıkaldan beri/Ağlar bu gözlerim nem niye böyle,
Bir girbâd-ı aşka düşelden beri/Vücudum dopdolu gam niye böyle (s. 206).
- 2-Behey dilber sana gönül vereli/Bana hasmolmadık kullar mı kaldı,
Dâsitane eyledin illere beni/Halim söylemedik diller mi kaldı (s. 207).
- 3-Kurtulamam üç nesnenin elinden/Biri fırkat, biri gurbet, biri aşk,
Üçü bilmez birinin halinden/Biri fırkat, biri gurbet, biri aşk (s. 208).
- 4-Her bar sevdiceğim giyer eynine/Biri yeşil, biri siyah, biri al,
Hûb yaraşır onun ol mah yüzüne/Biri kâkül, biri giysu, biri hal (s. 209).
- 5-Garip turna bizi senden sorana/Şimdi bir yavruya kuldur diyesin,
Aşkın zincirini takmış boynuna/Devr içinde Mecnun oldur diyesin (s. 210).

- 6-Sözün bilmez bazı nâdân elinden/Edep ağlar, erkân ağlar, yol ağlar,
Bülbülün feryadı gonca gülünden/Gülşen ağlar, bülbül ağlar, gül ağlar (s. 211).
- 7-Bîmar-ı aşkını haylı zamandır/Hasta dile sıhhat ne zaman gelir,
Ateş-i hicrinle halim yamandır/Acep dem-i vuslat ne zaman gelir (s. 212).
- 8-Çünkü güzel, gönlüm alıp gidersin/Hoşça tut yanında, mihmanın olsun,
Beni ferdalara salıp gidersin/Efendim ahdeyle, amanın olsun (s. 213).
- 9-Şunda bir güzele gönül düşürdüm/Öpmeli, kaçmalı, değmeli değil,
Aşkın deryasını boydan aşırdım/Karadır gözleri sürmeli değil (s. 214).
- 10-Ey peri, cihana sen gibi dilber/Ne geldi, ne gelir, ne gelse gerek,
La'lin gibi, Lokman, tiryak-ı ekber/Ne buldu, ne bulur, ne bulsa gerek (s. 215).
- 11-Gönlümüz bağlandı zülfün teline/Alınmaz gözleri mestim alınmaz,
Sencileyin çevreci kuluna/Bulunmaz gözleri mestim bulunmaz (s. 216).
- 12-Bâd-ı sabâ efendime gidersin/Ol güneş yüzlüye var selam eyle,
Sevap kazanırsın hizmet edersen/Aman karşısında dur selam eyle (s. 217).
- 13-Ala gözlü nazlı dilber/Seni kandan sakınırım,
Kandan değil hey efendim/Senin candan sakınırım (s. 218).

2.16.13. MECNUNÎ (18. Yüzyıl)

- 1-Âhır bu derd beni sine götür/Onulmaz yâreler, em em üstüne,
Feryadım işiten aklın yitirir/Gitti safa, geldi gam gam üstüne (s. 220).
- 2-Kadir Mevlâ'm, senden bir yâr isterim/Remz ile divane gönül alıcı,
Hem musâhib olsa, haber anlasa/Gayet zarif olsa, halden bilici (s. 221).
- 3-Gurbet ilde bir hal geldi başıma/Feleğin sitemi bana fend'oldu,
Ayrı düştüm vatanımdan, eşimden/Gönül bir kâkülü dâre bend'oldu (s. 222).
- 4-Aceb açılmadı baht-ı siyahım/Şu fena mülkünde gam benim için,
Onulmadı gitti sinem yarası/Tabibler bulmadı em benim için (s. 223).
- 5-Gel güzel, gezelim dâr-ı fenada/Bana Ferhâd, sana Şîrin desinler,
Arap da, Acem de, Bay ü gedâ da/Pesend edüp sad aferin desinler (s. 224).
- 6-Sâki, bize niye sunarsın câmı/Âşıka n'eylesin bâde-i engûr,
Mest olup gezerim subh ile şâmı/Bilirsin olmazam haşredek mahmur (s. 225).
- 7-Arz-ı halim eyle kaşı kemane/Acep cânân bendesine küstü mü,
Dîvane gönlümüz düştü gümane/Bizden Tanrı selamını kesti mi (s. 226).

8-Karşıdan salınma dilber/Sana kurban olayım mı

İsmin okur gönül ezber/Sevdi canım, öleyim mi (s. 227).

9-Ne acâyib rûz imiş cânâ, bu bayram günleri/Mâh-rûlar azmeder seyrana bayam günleri,

Nice âşıklar gelir kurbana bayram günleri/Can verir bîcâreler cânâna bayram günleri (s. 228).

2.16.14. EMRAH (Erzurumlu)

1-El çek tabip, el çek yaram üstünden/Sen benim derdime deva bilmezsin,

Sen nasıl tabibsin, yoktur ilacın/Yaram yürekdedir sarabilmezsin (s. 230).

2-Gönül gitmek ister gurbet iller/Vekalin bizleri yâr eğlendirir,

Ezelden mailiz gonca güllere/Bülbül-i şeydayı zâr eğlendirir (s. 231).

3-Gönül gurbet ile varma/Ya gelinir ya gelinmez,

Her dilbere meyil verme/Ya sevilir ya sevilmez (s. 232).

4-Sabahtan uğradım ben bir fidana/Dedim mahmur musun, dedi ki yok yok,

Ak elleri boğum boğum kınalı/Dedim bayram mıdır, dedi ki yok yok (s. 233).

5-Bir nazenin bana gel gel eyledi/Varmasam incinir, varsam incinir,

Beyaz gerdanından, ince belinden/Sarmasam incinir, sarsam incinir (s. 234).

6-Ağalar gurbetten geldim/Geldim ki cânânım gitmiş,

Bir daha saz almam ele/Salınıp gezenim gitmiş (s. 235).

7-Sûz-i hicranınla boyanmış gönül/Bir katre lalinden içse kanar ya,

Eğer yanmazsan da bu nâr-ı aşka/Şu âh ü vâhımdan kalbin yanar ya (s. 236).

8-Bâd-ı sabâ selam eyle yârime/Çıkıp anacımda gülüp durmasın,

Ben doydum usandım güzel sevmeden/Uğrun selam salıp durmasın (s. 237).

9-Dedim dilber didelerin ıslanmış/Dedi çok ağladım, sel yarasıdır,

Dedim dilber yanakların dişlenmiş/Dedi zülfüm değdi, tel yarasıdır (s. 238).

10-Şimdengerü nazlı yâre küskünüm/Yıktı hatırımlı barışmam gayrı,

Âlem gelip bana rica ederse/Çevirdim yüzümü görüşmem gayrı (s. 239).

11-Ben bir seyyah Arap olsam/Giysem karayı karayı,

Yitirdim nazlı yârımı/Bulsam arayı arayı (s. 240).

12-Çağırışır bülbüller, gelmiyor bağban/Hoyrat, dost bağından gül aldı gitti,

Türlü mihnet ile bir bağ benzettim/Yâri ben besledim, el aldı gitti (s. 241).

13-Umur-ı âlemden olduk Müberra/Arada bir derd-i tecelli kaldı,
Bize böyle diyor takdir-i Mevlâ/Ancak bu hatırdaki teselli kaldı (s. 242).

2.16.15. DADALOĞLU (19. Yüzyıl)

- 1-İlgıt ılgıt seher yeli esiyor/Gâvur Dağlarının başı dumanlı,
Gönül binmiş aşk atına, aşıyor/Bre beyler cünunluğum zaman mı (s. 245).
- 2-Dumanlıdır Aladağ'ın alanı/Ortasında sarı çiçek sarvanı,
Yiğit durağı da arslan yatağı/Dilberleri hep de böyle ala mı (s. 246).
- 3-Gönülden gönüle yol gider derler/Onu sürmeye bir hoşça can gerek,
Doğru söyle yiğit işin doğrusun/Hiylebaz olamaz yiğit bön gerek (s. 247).
- 4-Kalktı göç eyledi Avşar illeri/Ağıt ağır giden iller bizimdir,
Arab atlar yakın eyler ırağı/Yüce dağdan aşan yollar bizimdir (s. 248).
- 5-Şu yalan dünyaya geldim geleli/Severim kır atı, bir de güzeli,
Değip on beşime kendim bileli/Severim kır atı, bir de güzeli (s. 249).
- 6-Dostun bahçesinden yâd el geçmesin/Kurutur ha nazlı dilber kurutur,
Senin sevdan yüreğimde yağ komaz/Eritir ha nazlı dilber eritir (s. 250).
- 7-Yürü yiğit yürü yol ile yürü/Ağustosta erir dağların karı,
Gayet güzel olsa yiğidin yâri/O yiğit yanına nazınan gelir (s. 251).
- 8-Kozan'a iller Kozan'a/Akıl ermez bu düzene
Öldürmüşler beynimizi/Yasak mezarın gezene (s. 252).
- 9-Aşağıdan Yusuf Paşam geliyor/Düşmanına karşı koyan merd olur,
Şahin kocasa da vermez avını/Aslı kurt yavrusu kurt olur (s. 253).
- 10-Yine tuttu Gâvur Dağı boranı/Hançer burup acarladın yaramı,
Sana derim Mıstık Paşa öreni/İçindeki bunca beyler nic'oldu (s. 254).
- 11-Yedi iklim dört köşeyi dolandım/Meğer dünya her tarafta bir imiş,
Ben dünyayo Al' Osman'ın sanırdım/Meğer dünya dört sultanlık yer imiş (s. 256).
- 12-Dinleyin ağalar bir söz edeyim/Bir güzel beni dilinen kandırdı,
Söz verdi de geri göndü sözünden/Kötüleri üstümüze güldürdü (s. 257).
- 13-Gecebaş geldi nerde kışladı/Ufacık evlere neler işledi,
Taze gelin, büyük kızıdan başladı/Ölüm de güzeli severe benzer (s. 258).
- 14-Yaylalarda bir güzele uğradım/Gümüş nalın giyer altın halınan,
Onun bir bakışı bin gazâ değer/Şu dünyada baha yetmez malınan (s. 259).

- 15-Yükseklerde şahin gibi süzülür/Enginlerde turna gibi düzülür,
Haçan dostu ansam gönlüm üzüdür/Şimdi döndüm düzen tutmaz tele ben (s. 260).
- 16-Can evimden vurdu felek, n'eyleyim/Ben ağlarım, çelik teller iniler,
Ben almadım toğrak aldı koynuna/Yârim diyen bülbül diller iniler (s. 261).

2.16.16. RUHSÂTÎ (Deliktaşlı)

- 1-Daim kış olmaz ya, devr-i âlemdir/Hazer kıl sevdiğim, yaz var ucunda,
Elbet ayrı düşen bir gün kavuşur/İkrârimiz kavî, söz var ucunda (s. 264).
- 2-Ne dedim, neme küstün/Mevlâ'dan bulasica,
Gel beri barışalım/Viranda kalasica (s. 265).
- 3-Ben âşıkım deyu laf etme gönül/Dağlarda duman var, sen ne olacaksın
Çağlar hak diliyle, Hakk'ı çağırır/Şat, Murat, Fırat var, sen ne olacaksın (s. 266).
- 4-Bela babından nasibim(i)/Bal eyledim sabreyledim,
Otuz yıl el kapısında/Kıl eyledin... sabreyledim (s. 268).
- 5-Bir gün başın son yastığa/Koyacaklar unutma ha,
İki komşu gelir bir bir/Soyacaklar, unutma ha (s. 270).
- 6-Kara gün kararıp kalmaz/Hemen Allah de, Allah de,
Hangi akşam sabah olmaz/Aman Allah de, Allah de (s. 272).
- 7-Hele bir düşün ki gözümün nuru/Bu kadar parayı sana kim verdi,
Bazı fukaraya bulma kusuru/Mesti, kundurayı sana kim verdi (s. 273).
- 8-Senin bu saçların, senin bu bûyun/Senin bu benlerin öldürür beni,
Senin bu leblerin, senin bu sözün/Senin bu dillerin öldürür beni (s. 274).
- 9-Silah sağ omuzda bir yiğit çıktı/Dediler ki gelen ünlü Kör Mıstık,
Dedim Köroğlu mu, yoksa Çullu mu/Dediler ki yok yok, şanlı Kör Mıstık (s. 275).
- 10-Efendim, nazır kıl arzuhalime/Açlıktan madde bir: Diyeceğim yok,
“İane” buymuş devletli beğim/Akşamdan sabaha yiyeceğim yok (s. 276).
- 11-Ya İlahi, görünmezden bir devlet/Zekâtını vermez isem geri al,
Helalinden dört öküz ver Yarabbi/Koşup çifte süremezsem geri al (s. 277).
- 12-Toplanıp toplanıp gelmen yanıma/Zatı yürek yaralica güzeller,
Hakk'ı severseniz girmen kanıma/Gam yükümüz kiralica güzeller (s. 278).
- 13-Bir vakta erdi ki bizim günümüz/Yiğit belli değil, mert belli değil,
Herkes yarasına derman arıyor/Deva belli değil, dert belli değil (s. 279).

- 14-Bir vaka erişti şimdi günümüz/Ayân belli değil, sır belli değil,
Bir gül-i rânâya olduk müptela/Bülbül belli değil, hâr belli değil (s. 280).
- 15-Vardım nazlı yârin ziyaretine/Dedim kalk gidelim, dedi varamam,
Dedim bu kadar mı vazgeldin benden/Dedi vazgelmedim, ama varamam (s. 281).
- 16-Billâhi ağyara vermezem seni/Elimde bu kadar mesnet var iken,
Çevirir dört yanın eylerim hisar/Bende ilm-i simya, kuvvet var iken (s. 282).

2.16.17. ÂŞIK ŞENLİK (Çıldırılı)

- 1-Mevlâ'yı seversen konuk et beni/Bu gece eğleşir, yatar giderim,
Gözden ırak olup gönülden cüda/Derbeder olur da yiter giderim (s. 284).
- 2-Ehl-i İslam olan işitsin, bilsin/Can sağ iken yurt vermeyiz düşmana,
İsterse Uruset nesi var gelsin/Can sağ iken yurt vermeyiz düşmana (s. 285).
- 3-İster ihtiyar ol, ister nevcivan/Bu dünyada bâkî kalan övünsün,
Meraksız, fikirsiz, gamsız her zaman/Her zaman şâd olup gülen övünsün (s. 286).
- 4-Bu dünyanın safasını sürmeden/Ne tuttun yakamı ay ihtiyarlık,
Evvelki devranım düşer yâdıma/El götür yakamdan, koy ihtiyarlık (s. 287).
- 5-Eğlen kardeş vâsf-ı halimden bilmeye gelir/Nazlı yâr halimden bilmeye gelir,
Aklımı başımdan edip perişan/Canıma bir ateş salmaya gelir (s. 288).
- 6-Yıgılın ahbablar, yârân yoldaşlar/Gamlı gönlüm vatanımdan yâd olup,
Kahpe felek beni sürgün eyledi/Dost ağlasın düşmanlarım şâd olup (s. 289).

2.16.18. SÜMMÂNÎ (Erzurumlu)

- 1-Şu karşiki yüce dağlar/Acep bizim dağlar m'ola,
Kara yaşlı benim anam/Oğul der de ağlar m'ola (s. 292).
- 2-Çekme şu dünyanın endişesini/Devir eyle gönlün dört köşesini,
Kemlik ile kırıp kalb şişesini/Dönüp ona derman olsan ne fayda (s. 293).
- 3-Kınamayın bizi Hakk'ı sevenler/Yağmur düşmeyince sel uyanır mı,
Gönül boş değildir aşka düşeli/Rüzgâr esmeyince dal uyanır mı (s. 294).
- 4-Tövbekâr ol gönül, tarikten çıkma/Nâmertten şefâat şifâdar olmaz,
İylik eyle sakın bir gönül yıkma/Görüşme kötüyle onda âr olmaz (s. 295).
- 5-Ne kadar hoş da olsa ağaç üstünde/Dalında bir çiçek açmayı bilir,
Yetişir, erişir ağaç burcunda/Gönül arz edene saçmayı bilir (s. 297).

- 6-Kalkın verin şu âşıkın sazını/Nasihât eylerse tutun sözünü,
Ejderha misali açmış ağzını/Korkarım yutacak yer beni beni (s. 298).
- 7-Yahşı güzel olsa yaman deyilmez/Dostlar gönül her güzele eğilmez,
Âşk bağının ham meyvası soyulmaz/Mizac ehli olmak, erişmek gerek (s. 299).
- 8-Ya ben derdim kime şekva edeyim/Hicran benim firkat benim, verem ben,
Hangi bir tabibe sual edeyim/Mecrûhu ben, Lokman'ı ben, saran ben (s. 300).
- 9-Gel gönül güvenme köşke, saraya/Kazanıp safasın sürebilmezsin,
Bu dünya mal olmaz yoksula, baya/İnsansın, kararda durabilmezsin (s. 301).
- 10-Bahar gelir yine karşı dağlara/Mor menekşe, lale bitmek içindir,
Bülbül figan eder iner bağlara/Bir gül goncasıyla yatmak içindir (s. 302).
- 11-Dünyalıktan halim sorar bazısı/Bizde sim yerine emraz bulunur,
Böyle imiş alnımızın yazısı/Elimizde bir kırık saz bulunur (s. 303).
- 12-El ele vermiş de gelen güzeller/Bir Tanrı selamı vermez misiniz,
Mevlâ'm sizi süs için mi yaratmış/Biz gel demeyince gelmez misiniz (s. 304).
- 13-Ko desinler ateşin yok, közün yok/Dahi yâre yalvaracak yüzüm yok,
Yoklarım kendimi bir kem sözüm yok/Yâre şekva etmiş rûzigâr beni (s. 305).

2.16.19. ALİ COŞKUN (Âşık Huzûrî)

- 1-Bir dâsitanım var, zamana uygun/Bûs etmeye dest ü dâmen paradır,
Mahzunu şad eder, şadları mahzun/Mâmurları eden viran, paradır (s. 307).
- 2-Bir destanım vardır zamana uygun/Yattıkça yat kardeşi sakın uyanma,
Bir meşhur cevaptır, sen kazan sen ye/El için beyhude ateşe yanma (s. 310).
- 3-Kabadayılardan uzak kaçınız/Düşmüşse, zayıfa yârıgarız biz,
Dostumuza âb-ı hayat saçınız/Düşmana dokunmaz zehr-i mârız biz (s. 312).
- 4-İsmi var cismi yok ankaya döndü/Ne eylik, ne bahşış, ne caba kaldı,
En yakın dostumuz adûya döndü/Ne ehliba, ne de akraba kaldı (s. 313).
- 5-Dedim cevretme ey âfet/Dedi hûblarda âdettir,
Dedim yok çekmeye takar/Dedi sabret, selamettir (s. 314).
- 6-Bize biz diyecek bir hal kamadı/Yandı vücudumuz, kül oldu gitti,
Her kime verdikse attı, almadı/La'l ü gevherimiz pul oldu gitti (s. 315).
- 7-Nedir çektiğin cevri ü cefâlar/Ettin bir derdimi yüz kara bahtım,
Hayal oldu gitti zevk ü safâlar/Düşürdün bağıma güz kara bahtım (s. 316).

- 8-Neler gördü ayağımız başımız/Gurbet ellerinde ömrüm çürüttüm,
Elli altısını buldu yaşımız/Renkten renge girdi postu sürüttüm (s. 317).
- 9-İkide bir pencereden bakarsın/Cilveli, cümbüşlü, edalı güzel,
Bu garip canımı oda yakarsın/Ey melek yavrusu belalı güzel (s. 318).

2.16.20. VEYSEL ŞATIROĞLU (Âşık Veysel)

- 1-Genç yaşımda felek vurdu başıma/Aldırdım elimden iki gözümü,
Yeni değmiş idim yedi yaşına/Kayıbettim baharımı, yazımı (s. 321).
- 2-Sen bir ceylan olsan, ben de bir avcı/Avlasam çöllerde saz ile seni,
Bulunmaz dermanı, yoktur ilacı/Vursam, yaralasan söz ile seni (s. 322).
- 3-Her sabah, her sabah suya giderken/Yâr yolunda toprak olsam,
Bakıp dört köşeyi seyran ederken/Kara kaş altında ela göz olsam (s. 323).
- 4-Güzelliğin on par'etmez/Bu bendeki aşk olmasa,
Eğlenecek yer bulaman/Gönlümdeki köşk olmasa (s. 324).
- 5-Yeni mektup aldım gül yüzlü yârdan/Gözetme yolları, gel deyi yazmış,
Sivralan köyünden bizim diyardan/Dağlar mor menevşe, gül deyi yazmış (s. 325).
- 6-Yel estikçe dalgalanır dalları/Türlü türlü sadâ verir ağaçlar,
Tertip olmuş kuğu gibi dilleri/Türlü türlü sedâ verir ağaçlar (s. 326).
- 7-Aşlama karışıp toprak olunca/Çiçek olur mezarımı süzlerim,
Dağlar yeşil giyer, bulutlar ağlar/Gökyüzünde dalgalanır seslerim (s. 327).
- 8-Bir küçük dünyam var, içimde benim/Mihnetimi ziynetim bana kâfidir,
Görenler dar görür, geniştir bana/Sohbetim, ülfetim bana kâfidir (s. 328).
- 9-Dost dost diye nicesine sarıldım/Benim sadık yârim, kara topraktır,
Beyhude dolandım, boşa yoruldum/Benim sadık yârim kara topraktır (s. 329).
- 10-Bir ulu ağaçtan bir yaprak düşse/O anda acısın duyar, iniler,
Katlansa acıya, sakince geçse/Esen rüzgârlara uyar, iniler (s. 331).
- 11-Beni hor görme kardeşim/Sen atınsın, ben tunç muyum,
Aynı yardan var olmuşuz/Sen gümüşsün, ben sac mıyım (s. 332).
- 12-Kambur felek sanki beni kayırdı/Eşden, dosttan, nazlı yârdan ayırdı,
Gizli sırrım memlekete duyurdu/Sanki benim bir ettiğim var gibi (s. 333).
- 13-Uzun, ince bir yoldayım/Gidiyorum gündüz gece,
Bilmiyorum ne haldeyim/Gidiyorum gündüz gece (s. 334).

14-Ben gidersem, sazım, sen kal dünyada/Gizli sırlarımı âşıkâr etme,
Lâl olsun dillerin söyleme yâda/Garip bûlbûl gibi âh ü zâr etme (s. 335).

2.17. Cemil Yener, Türk Halk Edebiyatı Antolojisi¹⁹

2.17.1. BAHŞÎ (16. Yüzyıl)

- 1-Sultan Selim cülûsunda/Salâ dedi de yürüdü,
Gidelim Mısır'a doğru/Yola dedi de yürüdü (s. 13).

2.17.2. KARACAOĞLAN

- 1-Evvel sen de yücelerden uçardın/Şimdi enginlere indin mi gönül,
Derya deniz dağ taş demez aşardın/Karada menzilin aldın mı gönül (s. 18).
- 2-Bir sofra isterim kimse sermedik/Bir yayla isterim kimse konmadık,
Bir güzel isterim yâd el değmedik/Ellenmiş de belenmiş ne deyim (s. 18).
- 3-Bir çift bülbül geldi kondu çimene/Başı yeşil ayakları kırmızı,
Bal akıyor lisanından dilinden/Al yanakları alma gibi kırmızı (s. 19).
- 4-İlgıt ılgıt esen seher yelleri/Esip esip yâre değmeli değil,
Ak elleri boğum boğum kınalı/Karadır gözleri sürmeli değil (s. 19).
- 5-Ala gözlüm ben bu ilden gidersem/Zülfü perişanım kal melil melil,
Kerem et aklından çıkarma beni/Ağla göz yaşını sil melil melil (s. 20).
- 6-Ala gözlerini sevdiğim dilber/Yurtlarınız çayır çimen pınar mı,
Mevlâ'm güzelliği hep sana vermiş/Seni gören başkasına döner mi (s. 21).
- 7-Sabahtan vardım yoluna durdum/Gül yüzünü yere yıktı da geçti,
Sen kimin yârisin diye de sordum/Bir cevap vermekden baktı da geçti (s. 21).
- 8-Sabahtan uğradım ben bir güzele/Var git hey vefasız kul dedi bana,
Celladın olurum kıyarım cana/Var bunu böylece bil dedi bana (s. 22).
- 9-Gülerek ağladım yâri görünce/Yazıktır ağlama dedi önümce,
Sazım göz yaşına hemen uyunca/Ağlama sevdiğim çal dedi bana (s. 22).
- 10-Benden selâm söyle Aydın iline/Top kara zülüflü mayalarına,
Bizim ilde çakır doğan bulunmaz/Yavru şahin konar kayalarına (s. 23).
- 11-Ateşim yanmadan tütünüm tüter/Bulutun havaya ağladığı gibi,
Yârin bahçesinde bülbüller öter/Ayın on dördünde doğduğu gibi (s. 24).

¹⁹ Cemil Yener, Türk Halk Edebiyatı Antolojisi (1973). İnkılâp Kitapevi, İstanbul: 1989, ss: 416. Cemil Yener, eserini 1973 yılında hazırlamıştır. Tezimize ise eserin 1989 yılında yayımlanan 2. baskısı alınmıştır. Şiirlerin ilk dörtlüklerindeki sayfa numaraları bu basıma aittir.

- 12-Bu yalan dünyaya geldim geleli/Bir bağ dikip meyve yetiremedim,
Alnı perçemli kulağı küpeli/Yârin gölgesinde oturamadım (s. 24).
- 13-Ala gözlüm benim ile gidersen/Bahar ayları gelsin de gidelim,
Bağlar almış ılıkımını karını/Yollar çamur kurusun da gidelim (s. 25).
- 14-Şu yalan dünyaya geldim geleli/Daha ne gelecek başıma benim,
Eğer sevdiceğim benim olmazsa/Bakin şu gözümün yaşına benim (s. 25).
- 15-Deniz kenarında yerler hurmayı/Kılavuz gönderdim telli turnayı,
Ak göğsün üstünde sandal düğmeyi/Çözüp gider bir gözleri sürmeli (s. 26).
- 16-Şunda bir güzelin salınışını/Selviye benzettim dallar içinde,
Irmak kenarında derya yüzünde/Kuğuya benzettim göller içinde (s. 27).
- 17-Rakka'dan beriye gelen gaziler/Sual etmen bana nerden gelirim,
Tutmuşum yülümü la'l ü güherden/Şam-ı şerif derler şardan gelirim (s. 27).
- 18-Başı al valalı küçük gelin/Seherde açılan güle dönmüşsün,
Başına takmışsın altın çelengi/Turnadan alınan tele dönmüşsün (s. 28).
- 19-Ala gözlerini sevdiğim dilber/Dikerler ağacağı dal benim için,
Aşam dedim aşamadım başından/Yağıyor yollara kar benim için (s. 29).
- 20-Çukurova bayramlığın giyerken/Çıplaklığın üzerinden soyarken,
Şubat ayı kış yelini kovalarken/Cennet dense sana yakışır dağlar (s. 29).
- 21-Her sabah her sabah gelir geçerler/Dünyalar durdukça durası kızlar,
Bir vefa görmedim kaşı kara/Allah'ım muradın veresi kızlar (s. 30).
- 22-İzin ver hey ağam ben de varayım/Ah çekip de arkam sıra dağlar var,
Bakarım bakarım sılam görünmez/Aramızda yıkılası dağlar var (s. 30).
- 23-Elim ile yıktım boşandı bendi/Coşkun sular gibi çağlar gezerim,
Yitirdim kendimi bulmadım gitti/Sevdası başımda ağlar gezerim (s. 31).
- 24-Çıktım yücesine seyran eyledim/Dost ile gezdim çöller perişan,
Bir başıma olsam gam çekmez idim/Bir dem değil cümle âlem perişan (s. 32).
- 25-Bir yiğit sıladan gitmeli olsa/Acısı yürekten gitmez sılanın,
Varıp gurbet elde mekân tutarsa/Hayali gözünden gitmez sılanın (s. 32).
- 26-Sana derim allı gelin has gelin/Suya gider sağ elinde tas gelin,
Yedi yıldır ben sevdana düşeli/Kerem eyle şu sevdamı kes gelin (s. 33).
- 27-Bana kara diyen dilber/Gözlerin kara değil mi,
Yüzünü sevdiğim dilber/Kaşların kara değil mi (s. 34).

- 28-Şol salınıp giden dilber/Boyuna kurban olduğum,
Eğlen burda tanışalım/Diline kurban olduğum (s. 35).
- 29-Yüce dağların başında/Birim birim duman şimdi,
Sevişmesi hoştur amma/Ayrılması yaman şimdi (s. 36).
- 30-Gök yüzünde tüten olsam/Yâr yüzünde biten olsam,
Al benekli keten olsam/Yâr boynuna sarsa beni (s. 37).
- 31-İşte geldim kara gözlüm/Bu yer bizim yerler değil,
Bir gün bile eğlenemem/Bu çöl bizim çöller değil (s. 37).
- 32-Ben güzele güzel demem/Güzel benim olmayınca,
Muhannetin kahrın çekmem/Gel deyip de gelmeyince (s. 38).
- 33-Giden gelmez giden gelmez/Aşnasın ağlatan gülmez,
Giyim ile nazlı olmaz/Vur kantara tart yiğidi (s. 38).
- 34-Suya giden telli gelin/Niçin böyle salınırsın,
Gelin bir su ver içeyim/Gelin kimin gelinisin (s. 39).
- 35-Sana derim sana ey Acem şahı/Üstüne Mağrip'ten asker geliyor,
Tahtını yıkıp da mülkün almağa/Sultan Murat kalkmış kendi geliyor (s. 40).
- 36-Sana derim hey Osman Paşa/Düşmanlara karşı duran mert olur,
Şahin kocasına da vermez avını/Ta ezelden kurt eniği kurt olur (s. 41).
- 37-Hazır ol vaktına Neçme kralı/Yer götürmez asker ile geliyor,
Patriklerin inmiş tahttan diyorlar/Bir halife kalmış o da geliyor (s. 41).
- 38-Dinle sana bir nasihat edeyim/Hatırdan gönülden geçici olma,
Yiğidin başına bir iş gelende/Anı yad ellere açıcı olma (s. 42).
- 39-İndim seyreyledim Frengistan'ı/İlleri var bizim ile benzemez,
Levin tutmuş goncaları açılmış/Gülleri var bizim güle benzemez (s. 43).
- 40-Çıktım seyreyledim Niğde'yi Bor'u/Acep gezsem mavi donlum var m'ola,
Güzeller durağı Tokat Engürü/Acep gezsem mavi donlum var m'ola (s. 44).
- 41-Bugün çay bulandı yarın durulmaz/Gurbette ölenin gözü yumulmaz,
Muhabbetli dosttan gönül ayrılmaz/Yol verin dağlar sılama varayım (s. 45).
- 42-Değirmenden geldim beygirim yüklü/Şu kızı görenin del'olur aklı,
Onbeş yaşındadır kırk beş benekli/Bir kız bana emmi dedi neyleyim (s. 46).

2.17.3. HAYÂLÎ (16. Yüzyıl)

- 1-Turnam gider olsam bizim illere/Vazir Ardahan'dan göçtü diyesin,
Karşı geldi Kızılbaşın hanları/Çıldır geldi Kızılbaşın hanları (s. 47).
- 2-Leylâ'm gelir deyü yollar gözlerim/Gelmedi gözümde kaldı hayali,
Gizli sırrım beyan etmem gizlerim/Serimi sevdaya saldı hayali (s. 48).

2.17.4. OZAN (16. Yüzyıl)

- 1-Gerçek âşık olanların/Yüreceği yanar olur,
Her canipten suriş ile/Şavkı odu yanar olur (s. 49).

2.17.5. ÖKSÜZ DEDE (16. Yüzyıl)

- 1-Be bu söyleyen dil kudret dilidir/Cümle yaradılmış Hakk'ın kuludur,
Beylere armağan Şah'ın gülüdür/İmirza'mı hoşça tutun ağalar (s. 50).
- 2-Misal-i cennettir evvelbaharı/Açılır kırmızı gülü Turna'nın,
Öter bülbülleri leyl ü neharı/Eser bâd-ı sabâ yeli Tuna'nın (s. 51).
- 3-Gül budanmış dal dal olmuş/Menekşesi yol yol olmuş,
Siyah zülfün tel tel olmuş/Biz şu yerlerden gideli,
Gurbet ellere düşeli (s. 52).
- 4-Bu garip gönlümün nesin sorarsın/Her dem yâr elinden yaralı sine,
Yâr merhem etmezse unulmaz yaram/Ölür de giderim yaralı sine (s. 53).

2.17.6. KULOĞLU (17. Yüzyıl)

- 1-Sultan Murat eydür şimdi zamane/Bana da kalmadı beyler elvedâ,
Büküldü kametim döndü kemane/Gezüp seyrettiğim yollar elvedâ (s. 54).
- 2-Uzaktan merhaba olmaz/Gel ey mestane bakışım,
Kolların boynuma dola/Dile mestane bakışım (s. 55).
- 3-Bir cihan içinde bir bir seçilmiş/Sedef midir inci dane midir bu,
Yanakları al al olmuş açılmış/Mücellâ bir gül-i handan mıdır bu (s. 56).

2.17.7. EMRAH (Ercişli)

- 1-Katar katar olmuş giden turnalar/Sizler de bilirsiniz hallarımızı,
Sılda sevdiğim öz anam atam/Daha gözlemesin yollarımızı (s. 57).

- 3-Baktım selvi bağı susmuş uyumuş/Otağı yıkılmış bülbüller ağlar,
Hoyrat bir yel esmiş silmiş süpürmüş/Ruhunu yitirmiş bu güzel bağlar (s. 58).
- 4-Göçümü yurttan göçürdüm/O dağ olmaz bu dağ olsun,
Şeyda bir bülbül misali/O bağ olmaz bu bağ olsun (s. 58).

2.17.8. KAYIKÇI KUL MUSTAFA (17. Yüzyıl)

- 1-İptida Bağdat'a sefer olanda/Atladı hendeği geçti Genç Osman,
Vuruldu sancaktar kaptı sancağı/İlleti bedene dikti Genç Osman (s. 59).
- 2-Vaktine hazır ol Acem şahı/Mağripten üstüne asker geliyor,
Yıkacaktır tacın ile tahtını/Sultan Murat Handır kendi geliyor (s. 60).
- 3-Yücesi boralı dumanlı dağlar/İncitmen sunamı yol verin gitsin,
Eyyam-ı şitada bahar erişsin/Eline bir deste gül verin dağlar (s. 61).

2.17.9. GEDA MUSLÎ (16.-17. Yüzyıl)

- 1-İspanyol Cezayir'e haber göndermiş/Komazım oğlumu alırım demiş,
Eğer vermezlerse kıyamete dek/Bende bu dert ile ölürüm demiş (s. 62).
- 2-Gör imdi ne demiş Cezayirli de/Vermeziz oğlunu bilmiş ol senin,
Biz anı gönderdik Sultan Ahmet'e/Kara haberin almış ol senin (s. 63).
- 3-Bahar eyyamı erdi de/Şadoluban güldü dağlar,
Şirîn'e gönül verdi de/Ferhat seni deldi dağlar (s. 63).

2.17.10. ÂŞIK (17. Yüzyıl)

- 1-Girit defterleri irsal olunurdu/Hâk-i izzetine bil padişahım,
Venedik kralı ah edip ağlar/Sen gül gibi açıl gül padişahım (s. 65).
- 2-Sabah sabah esen bahar yelleri/Benim sevdiğime benden aşk eyle,
İrmak olur akar çeşmim selleri/Benim sevdiğime benden aşk eyle (s. 66).
- 3-Güzel senden ayrılalı/Haylı zaman oldu gel gel,
Bak gözümde akan yaşım/Âb-ı revan oldu gel gel (s. 67).

2.17.11. KÂTİBÎ (17. Yüzyıl)

- 1-Deli gönül melûl olup gam yeme/Ağlamanın elbet gülmesi vardır,
Aduda intikam kalır mı böyle/Herkes ettiğini bulması vardır (s. 68).
- 2-Söyle canım neme küstün/Bre karanfilli dilber,
Selâmı sabahı kestin/Bre karanfilli dilber (s. 69).

2.17.12. ÂŞIK HASAN (Tamaşvarlı)

- 1-Ne çeker kulların serhat ilinde/Bilinmez hünkârım görülmeyince,
Bunca memleketin kâfir elinde/Kaldı inanmadın ayrılmayınca (s. S. 70).
- 2-Eşrefoğlu al haberi/Bahçe bizim gül bizdedir,
Biz de Mevlâ'nın kuluyuz/Yetmiş iki dil bizdedir (s. 71).
- 3-Senin yazın kışa benzer/Bir sevdalı başa benzer,
Çok içmiş sarhoşa benzer/Duman eksilmeyen dağlar (s. 72).

2.17.13. GEVHERÎ (17. Yüzyıl)

- 1-Müştak idi âlem yüzün görmeye/İzzet ile han-ı âli-şan geldi,
Bizzat payıtahta yüzün sürmeye/Tahtı devlet ile kâmüran geldi (s. 75).
- 2-Gazilerin serefazı ağası/Vasfını söyleyen diller ağlasın,
Bunca guzat ile o kahramanın/Gazaya eştiği yollar ağlasın (s. 76).
- 3-Ben güzelim deyü havandan uçma/İndirirler seni el yaman olur,
Siyah kâküllerin gerdana saçma/Bâd eser dağıtır yel yaman olur (s. 77).
- 4-Dedim dilber cemalin eyle ayan/Dedi âşık mısın ya ne sorarsın,
Dedim kâküllerin olmuş perişan/Dedi olmuş ise sen mi tararsın (s. 78).
- 5-Bir padişah böyle adil olunca/Hizmetin etmeğe kul incinir mi,
Aşk elinen dağı taşı delince/Çağlayıp akmağa sel incinir mi (s. 78).
- 6-Gönlümüz bağlandı zülfün teline/Alınmaz gözleri mestim alınmaz,
Sencileyin cevredici kuluna/Bulunmaz gözleri mestim bulunmaz (s. 79).
- 7-Bâd-ı saba efendime gidersin/Ol güneş yüzlüye var selâm eyle,
Sevap kazanırsın hizmet edersen/Aman karşısında dur selâm eyle (s. 80).
- 8-Sallanı sallanı gelir gülşenden/Başına bağlamış lâle maşallah,
Hüsnüne bakmağa gözler kamaşır/Yüzündeki çifte hâle maşallah (s. 81).
- 9-Gönül melûl olup eyleme ahı/Âşıka ayrılık olagelmıştır,
Gel sözümü dinle hubların şahı/Ağlayanlar bir gün gülegelmıştır (s. 81).
- 10-Bülbül ne yatarsın yazbahar oldu/Çağrışıp ötmenin zamanı geldi,
Serviler yeşerdi çiçekler doldu/Cana can katmanın zamanı geldi (s. 82).
- 11-Çünkü güzel gönlüm alup gidersin/Hoşça tut yanında mihmanın olsun,
Beni ferdalara salup gidersin/Efendim ahdeyle emanın olsun (s. 82).
- 12-Sözün bilmez bazı nadan elinden/Erkân ağlar usul ağlar yol ağlar,
Bülbülün feryadı gonca gülünden/Gonca ağlar bülbül ağlar gül ağlar (s. 83).

- 13-Gezerken şu yere uğradı yolum/Bu yerlerde böyle güzel olur mu,
Kuğum seni kaçırmışlar gönülden/Bu göllerde böyle kuğu olur mu (s. 84).
- 14-Güzellerin bahçesinde açılan/Lâle midir sümbül müdür gül müdür,
Beyaz gerdanına inüp dökülen/Zülûf müdür kâkül müdür tel midir (s. 84).
- 15-Ne kaçarsın benden ceyran kuzusu/Kaçma benden ben yad avcı değilim,
Seni sevmek imiş alnım yazısı/Kaçma benden ben yad avcı değilim (s. 85).
- 16-Kurtulamam üç nesnenin elinden/Biri fırkat biri gurbet biri aşk,
Üçü bilmez birbirinin dilinden/Biri fırkat biri gurbet biri aşk (s. 86).
- 17-Yeşillendi dağlar dolandı bağlar/Meclis kurup seyran ister gönlümüz,
Âşık feryad eder bülbüller ağlar/Cânanla gülistan ister gönlümüz (s. 86).
- 18-Elâ gözlü nazlı dilber/Seni kandan sakınırım,
Kandan değil hey efendim/Seni candan sakınırım (s. 87).
- 19-Benim yârimin elleri/Bürümüştür durman şimdi,
Nâtüvanım el erişmez/Varacağım güman şimdi (s. 88).
- 20-Ey benim nazlı cânanım/Severim kimseler bilmez,
Bir iştir geldi başıma/Çekerim kimseler bilmez (s. 88).
- 21-Bugün ben bir bağa girdim/Ne bağ duydu ne bağbancı,
Gülün şeftalisin derdim/Ne bağ duydu ne bağbancı (s. 89).
- 22-Dedim dilber sarılalım/Dedi ölürüm gelme,
Dedim öldür be hey zalim/Dedi var can çekiş ölme (s. 90).
- 23-Gel efendim medet eyle/Tutmaz oldu yara bağlar,
Beni mecruh etme böyle/Tabip olan yara bağlar (s. 90).
- 24-Şu karşıdan gelen dilber/Gelir ama neden sonra,
Bir selâma kail oldum/Verir ama neden sonra (s. 91).
- 25-Hey ağalar zaman azdı/Düşmüş dosta el üşer oldu,
Küllükte süren eşek/Cins atla yarışır oldu (s. 91).
- 26-Ey gönül şimden gerû şâd ol ki cânândır gelen/Servi kamet ruhları gülbenk-i handadır gelen,
Şîve-î reftar ile bin türlü nâz edüp gelür/Mülk-i hüsn içre be-gayet âli sultandır gelen (s. 92).

2.17.14. ÂŞIK ÖMER (17. Yüzyıl)

- 1-Dedim dilber yanakların kızarmış/Dedi çiçek taktım gül yarasıdır,
Dedim dâne dâne olmuş benlerin/Dedi zülfün değdi tel yarasıdır (s. 95).
- 2-Ey şahin bakışlı yükseğe bakma/İndirirler seni kola bir zaman,
Âşık sadıkları odlara yakma/Hiç lütfun olur mu kula bir zaman (s. 95).
- 3-Elem çekip deli gönül gam yeme/Bir gün ağlamanın gülmesi vardır,
Aduya intikam kalır mı deme/Herkes ettiğini bulması vardır (s. 96).
- 4-Çünkü beni derunundan sevmezdin/Evvelden yüzüme gülüp neyledin,
Dermanı yoğidi sende bu derdin/Gamzen ile bağlarım delip neyledin (s. 97).
- 5-Evvel bahar gülzar ile yaz gelir/Yüce dağlar donandığı zamandır,
Gülistandan gûnagün âvaz gelir/Bülbül güle kul olduğu zamandır (s. 98).
- 6-Şu karşıdan gelen dilber/Gelir amma neden sonra,
Bir selâma kail oldum/Verir amma neden sonra (s. 98).
- 7-Sözümden incinen dilber/Küsme gel tevbeler olsun,
Ne dedim nemden incindin/Küsme gel tevbeler olsun (s. 99).
- 8-Gel dilberim kan eyleme/Seni kandan sakınırım,
Doğan aydan esen yelden/Seni gülden sakınırım (s. 100).
- 9-Salınıp seyran yerine/Çıkan dilber kiminsin sen,
Siyah zülfün mah yüzüne/Döken dilber kiminsin sen (s. 100).
- 10-Şu karşıdan gelen dilber/Boyu selvi dala benzer,
Yanında bir kız bile/Yeni açmış güle benzer (s. 101).
- 11-Bahar oldu düştük dile/Sen de figan eyle bülbül,
Hâr elinden gonca güle/Şikâyetin söyle bülbül (s. 102).
- 12-Bu gülşende karar eyle/Gayrı bağa göçme bülbül,
Ruz ü şeb durma naz eyle/Gül senindir geçme bülbül (s. 102).
- 13-Gurbet elde deldin bağrım/Garip garip ötme bülbül,
Yeter kıldı cefa canım/Derdime dert katma bülbül (s. 103).
- 14-Kurulalı neler çekmiş/Yalan dünyaya sorsana,
Nice bir türlü kan etmiş/Akan deryaya sorsana (s. 104).
- 15-Bahar oldu gül açıldı/Küllî rahmetler saçıldı,
Türlü çiçekler açıldı/Kangımız âlâ çiçektir (s. 105).
- 16-Hak'tan gayrı kimse bilmez dilinden/Bülbül şakır yazı kışı Sakız'ın,
Kurtar deyi çün adûnun elinden/Hakk'a niyaz eder taşı Sakız'ın (s. 106).

17-Coşkun sular gibi çağladım aktım/Bülbül gibi ah ü efganımız var,
Şadürvan atların seyrine baktım/Ahur kapusunda seyranımız var (s. 106).

18-Ey çerh-i sitemger dil-i nâlâne dokunma,
Hecr âlemdir ettiğim efgane dokunma (s. 109).

2.17.15. ÂŞIK DERTLÎ (Bolulu)

- 1-Haraba kul olduk bezm-i ademde/Bünyâd olsak da bir olmasak da bir,
Düştük çare nedir dâme âlemde/Âzâd olsak da bir olmasak da (s. 111).
- 2-Bahar seli gibi dağlar başında/Gör nice torlandım nice bulandım,
Bir dâr-ı şifadan boşanmış gibi/Sürüyüp zinciri hayli dolandım (s. 112).
- 3-Girdab-ı mihnette kapandın kaldın/Vermedin biryandan ses kara bahtım,
Anladım gafilsin uykuya daldın/Deli poyraz gibi es kara bahtım (s. 113).
- 4-Bana olan cefa senden değildir/Benim kendi bahtım kara sevdiğim,
Sana meyil vermek benden değildir/Gönül düştü nedir çare sevdiğim (s. 113).
- 5-Gerçi esb-i naza süvar olmuşsun/Ne kaçır ne kovar ne tutulursun,
Bir yüze gülücü mekkâr olmuşsun/Ne candan sevilir ne atılırsın (s. 114).
- 6-Nurdan mı yaratmış seni Yaradan/Âfet-i devranım sen safa geldin,
Ayırdılar beni kaşı karadan/Zülfü perişanım sen safa geldin (s. 114).
- 7-Ben senin aslında aldım haberi/Âşıklık bilmezsin densizlenirsin,
Nafile söyleyip usta eşârı/Geçüp de üst yana şebbazlanırsın (s. 115).
- 8-Aşk ile perişan görünce bizi/Hudânın bir şaşkın kulu sanırlar,
Her kime söylesem bu doğru sözü/Zincirden boşanmış deli sanırlar (s. 116).
- 9-Telli sazdır bunun adı/Ne ayet dinler ne kadı,
Bunu çalan anlar kendi/Şeytan bunun neresinden (s. 116).
- 10-Methine meddah olalım/Husrev-i hûban güzele,
Vasfına sözler bulalım/Dinleye yârân güzele (s. 117).
- 11-İkbâle zevâl erse ne var sende kemal var,
Mağrûr kemâl olma ki ardınca zeval var (s. 119).

2.17.16. DADALOĞLU (19. Yüzyıl)

- 1-Can evimden vurdu felek neyleyim/Ben ağlarım çelik teller iniler,
Ben almadım toprak aldı koynuna/Yârim diyen bülbül diller iniler (s. 121).

- 2-Yine tuttu Gâvurdağı'nın boranı/Hançer vurup acarladın yaramı,
Sana derim Mıstık Paşa öreni/İçindeki bunca beyler nic'oldu (s. 122).
- 3-Nolaydı Kozanoğlu'm nolaydı/Sen ölmeden bana ecel geleydi,
Bir çıkımlık canıma da alaydı/Böyle rusvay olmasaydık cihanda (s. 123).
- 4-İlgıt ılgıt bir yel esti Urum'dan/Duydum perişandır hali Avşar'ın,
Gam kasavet kalkmaz oldu serinden/Döndü gurbet ele yolu Avşar'ın (s. 123).
- 5-Kalktı göç eyledi Avşar illeri/Ağır ağır giden iller bizimdir,
Arap atlar yakın eyler ırağı/Yüce dağdan aşan yollar bizimdir (s. 124).
- 6-Kozan dağı çatal matal/Arasında arslan yatar,
Ünlü büyük Kozanoğlu/Kürk giydire at bağışlar (s. 124).
- 7-Kır atım ürktü boşandı/Üzengi yere dökendi,
Ne yatarsın Kozanoğlu/Kılıcı düşman kuşandı (s. 125).
- 8-Şu yalan dünyaya geldim geleli/Severim kır atı bir de güzeli,
Değip on beşime kendim bileli/Severim kır atı bir de güzeli (s. 126).
- 9-Oturmuş ak gelin taşın üstüne/Taramış zülfünü kaşın üstüne,
Bir selâmı geldi başım üstüne/Alırım kız seni komam ellere (s. 127).
- 10-Yine geldi yaz ayları/Göçeceğim şimden geri,
Yaz yağmuru sulu olur/Coşar çağlar şimden geri (s. 127).
- 11-Bizim yaylamız neşeli/Dibine güller düşeli,
Alnı top top menekşeli/Kızlar gelir yaylamıza (s. 128).

2.17.17. EMRAH (Erzurumlu)

- 1-Bir nazenin bana gel gel eyledi/Gelmesem incinir gelsem incinir,
Nazik ellerinden ince belinden/Sarmasam incinir sarsam incinir (s. 130).
- 2-Bâd-ı sabâ bir Mevlâ'yı seversen/Başın için nazlı yâre de gelsin,
Vücudum şehrine düştü bir ateş/Yeter oldu sitemkâre de gelsin (s. 130).
- 3-Dedim dilber sen de sevdakâr mısın/De senden evvel nâre ben yandım,
Dedim doğru söyle bana yâr mısın/Dedi sadık yârim gönülde andım (s. 131).
- 4-Ellerin kırılın hey naşı hoyrat/Sana kimler dedi boz menevşeyi,
Nazik ellerinle devşir cemeyle/Ak sinen üstüne diz menevşeyi (s. 131).
- 5-Sevdiğim yaylaları/Pare pare duman şimdi,
Sevişmesi ne hoş olur/Ayrılması yaman şimdi (s. 132).

- 6-Gönül gurbet ele çıkma/Ya gelinir ya gelinmez,
Her güzele gönül verme/Ya sevilir ya sevilmez (s. 133).
- 7-Tutam yâr elinden tutam/Çıkam dağlara dağlara,
Olam bir yaralı bülbül/İnem bağlara bağlara (s. 133).
- 8-Ağalar gurbetten geldim/Geldim ki cananım gitmiş,
Bir daha saz almam ele/Salınıp gezenim gitmiş (s. 134).
- 9-Gel meclise sofi hele bir dinle bu râzı,
Fehm et ki bu sâzın nedir Allah’a niyâzı (s. 134).

2.17.18. ZİHNÎ (Bayburtlu)

- 1-Vardım ki yurdundan ayak götürmüş/Yavru gitmiş ıssız kalmış otağı,
Câmlar şikest olmuş meyler dökülmüş/Sâkiler meclisten çekilmiş ayağı (s. 137).
- 2-Uzun müddet haber yoktur sılamdan/Her posta geldikçe gönlüm yerinir,
Haber yok evlâdı ü ayal anamdan/Can postanelere varır sürünür (s. 137).
- 3-Katip sen yaz yâre tez elden/Götür arzıhalim yâre tez elden,
Naziktir efendim nezahetli bil/Gönderelim o didara tez elden (s. 138).
- 4-Dilden selâmı yâre de dedim, demiş sabâ,
Arzı meramı yâre de dedim, demiş sabâ (s. 139).

2.17.19. ÂŞIK SEYRÂNÎ (Everekli)

- 1-Nice defterlerden ismim sildirdin/Gelmedi hiç senden ses kara bahtım,
Bahtın gemisinde yelken yok bildin/Durma lodos gibi es kara bahtım (s. 140).
- 2-Mahkeme meclisi icat olduğu/Çeşme-i rüşvetin akmaklığından,
Kaza belâ âlem dolduğu/Kazların kadıya uçmaklığından (s. 141).
- 3-Eyvah fukaranın beli büküldü/Medet, ticaretin gücüne kaldık,
İyiler âlemden göçtü çekildi/Bizler zamanenin piçine kaldık (s. 142).
- 4-Hak yoluna gidenlerin/Asâ olsam ellerine,
Er pir vasfın edenlerin/Kurban olsam dillerine (s. 142).
- 5-Ey sevdiğim artık yeter/Bana yosma bakışın var,
Ateşlerden daha beter/Âşıkları yakışın var (s. 143).
- 6-Dağlarda nergis sanırdım/Elâ gözlü mestim seni,
Sözünden özün tanırdım/Fehmederdım dostum seni (s. 143).

- 7-Eski libas gibi âşıkın gönlü/Söküldükten sonra dikilmez imiş,
Güzel sever isen göz alan benli/Her güzelin kahrı çekilmez imiş (s. 144).

2.17.20. NURİ (Tokatlı)

- 1-Beni bülbül gibi nâlan eyleyen/Gerdanında olan benler değil mi,
Nazarım hüsnüne hayran eyleyen/Yanağında açan güller değil mi (s. 145).
2-Ey dil iflah olmam ben bu yardım/Hasretle dağlandım aşk eteşine,
Genç ömrümde verdi bana Yaradan/Bir dahi vermesin kullar başına (s. 146).
3-Kıymet mi biçilir cevher taşına/Kâmilce bir sarraf karışmayınca,
Kimse üstad olmaz kendi başına/Bulup erbabını danışmayınca (s. 146).
4-Ben güzelim diye havadan uçma/İndirirler seni el yaman olur,
Siyah kâkülünü gerdana saçma/Eser bâd-ı sabâ yel yaman olur (s. 147).
5-Benden özge yok sana âşık-ı âvâre güzel,
Sûziş-i firkat ile yakma beni nâre güzel (s. 147).

2.17.21. DELİ BORAN (19. Yüzyıl)

- 1-Gökte doğan yıldız ise ay ise/Sorarlar aslını eğer soy ise,
Âşka da bahşıcığın bu ise/Vallahi billahi az kara gözlüm (s. 148).
2-Ben de çıktım Gültepe'ye/Seyran ettim illerine,
Abaza baz iller konmuş/Sevdiğimin çöllerine (s. 149).

2.17.22. RUHSÂTÎ (Deliktaşlı)

- 1-Nasıl vafedeyim güzelim seni/Rumeli Bosna'yı değer gözlerin,
Dünyaya gelmemiş eşin akranın/İzmir'i Konya'yı değer gözlerin (s. 150).
2-Her sabah her sabah dertli esersin/Bilmem ki muradın ne seher yeli,
Kerem eyle dost köyüne gidersin/Benim de halimi de seher yeli (s. 151).
3-Ayrılık bâdesin tatlı mı sandın/Ne tez tebdil olmuş dumanın dağlar,
Bu güzellik geçer sana da kalmaz/Daha neye bağlı gümanın dağlar (s. 152).
4-Bir saat görmesem açılmaz aynım/Resmi Aşkar donu mercan kır atım,
Üstüne gelince cuş eder gönül/Her arka hem öne kalkan kır atım (s. 152).
5-Yine bahar geldi bülbül sesinden/Sada verip seslendin mi yaylalar,
Çevre yanın lâle sümbül bürümüş/Gelin olup süslendin mi yaylalar (s. 153).
6-Bir vakte yetti ki bizim günümüz/Yiğit belli değil mert belli değil,
Herkes yarasına derman arıyor/Deva belli değil dert belli değil (s. 154).

7-Dedim dilber ne güzelsin/Dedi Hudâ'dan ihsandır,
Dedim ihsana ihsan et/Dedi dileğin neredendir (s. 155).

2.17.23. CEYHÛNÎ (Zileli)

1-İdgâha gidek dolap seyrine/Bakalım ne yana ne civan döner,
Hârdan habersizce gelmiş gülşene/Bülbül huzurunda gülistan döner (s. 156).
2-Sahbayı ne müşkül sundun a melek/Ben ecel câmını içtikten geri,
Mıkras-ı hicr ile o zalim felek/Bana gam hırkasını biçtikten geri (s. S. 157).
3-Isıtma tutunca hiç tutmaz elim/Yakar bu tenimi kurutur dilim,
Otuz dokuz yorgan kırk sekiz kilim/Örtünsem ısınmam yine ısıtma (s. 157).

2.17.24. CELÂLÎ (Bayburtlu)

1-Ah elinden yandı cesette canım/Bu ne derttir buna bir el katan yok,
Hicran oku değdi döküldü kanım/Zevrakımız aşk gönülüne atan yok (s. 159).
2-Bir peri aşkından divane oldum/Çağladı gözlerim akıyor hocam,
Erenler şahından bir name aldım/Dilim ezber etmiş okuyor hocam (s. 160).

2.17.25. ÂŞIK ŞENLİK (Çıldırılı)

1-Aşkın deryasına dalan âşıkın/Hayali dolaşır nice dağları,
Kardaş nice dağları/Aşkın nice dağları (s. 161).
2-Ne bakarsın melûl melûl yüzüme/Yüreğime koydun veremi kartal,
Kanat çaldın pervaz ettin uçmaya/Zalim gülle kesti aranı kartal (s. 162).

2.17.26. SÜMMÂNÎ (Erzurumlu)

1-Ne kadar hub olsa seçer üstünde/Dalında bir çiçek açmayı bilir,
Açılır allanır tazedden taze/Gönül arzedden saçmayı bilir (s. 164).
2-İşitme her sözü ol gûşu sağır/Belâdan sakınmak noksanlık mıdır,
İmkânsız bir hale bağır ha bağır/Barbarlık eylemek insanlık mıdır (s. 165).
3-Bahar gelir yine karşı dağlara/Mor menekşe lâle sümbül içindir,
Bülbül figan eyler iner bağlara/Bir gül goncasıyla yatmak içindir (s. 166).
4-Bismillah deyüben başlarım işe/Gözlerim erenler iradesini,
İkaz sadasını kondurursam düşe/Lutfeylesin aşkın müsaadesini (s. 166).

2.17.27. GEDAÎ (Beşiktaşlı)

- 1-Ah ü feryat eder gülün dalında/Bülbülün feryadı zârı vatandır,
Derd ü hasret koymaz kendi halinde/Her garibin öz efkârı vatandır (s. 167).
- 2-El çekti âlemden gitti ârifler/Bu dünyanın ne oluğu bilindi,
Özünde sözüne her kim ise er/Defter-i felekten kaydı silindi (s. 168).

2.17.28. HIFZÎ (Kağızmanlı)

- 1-Sefil baykuş ne gezersin bu yerde/Yok mudur vatanın illerin hani,
Küsmüş müsün selâmımı almadın/Şeyda bülbül şirin dillerin hani (s. 169).

2.17.29. ALÎ KIRBIYIK

Ali Kırbıyık, 1874 yılında Kayseri'nin Tomarca ilçesine bağlı Bostanlık köyünde doğmuştur. 1937 yılında vefat etmiştir.

- 1-Sen Allah'sın ben bir kulum/Etme bana bunca zulüm,
Bu tarla ki benim malım/Şahittir köyün hepsi (s. 172).
- 2-Hikmetine karışılmaz/Bazısını yazıyorum,
Ettiğine bakarak da/Ben canımdan beziyorum (s. 173).

2.17.30. ALÎ COŞKUN (Âşık Huzûrî)

- 1-Safayı ararken düştün cefaya/Görünmez ok ile vuruldun gönül,
Minnet eylemezken yoksula baya/Vardın çok kapıdan sürüldün gönül (s. 174).
- 2-Sarı saç üstüne sarışın yazma/Yakışır başına kurban olduğum,
Çıldırma aklımı kaşımda gezme/Gözüne kışına kurban olduğum (s. 175).
- 3-Naz ü eda ile gezme/Boyuna kurban olduğum,
Gezdikçe bağrımı ezme/Soyuna kurban olduğum (s. 176).
- 4-İmanıma karşı oldu yetişir/Ne demek acaba Bugün git yarın gel,
Tekrar eyledikçe beynim karışır/Soğuk cümle zira Bugün git yarın gel (s. 176).

2.17.31. VEYSEL ŞATIROĞLU (Âşık Veysel)

- 1-Genç yaşımda felek vurdu başıma/Aldırdım elimden iki gözümü,
Yeni doğmuş idim yedi yaşıma/Kayıp ettim baharımı, yazımı (s. 180).
- 2-Ben gidersem sen kal dünyada/Gizli sırlarımı âşikâr eyle
Lâl olsun dillerin söyleme yâde/Garip bülbül gibi ah ü zâre eyle (s. 181).

- 3-Kimin meftunuyum, kimin mecnunu/Anlaşılmaz böyle bir hal var bende,
Tabirsiz ürüya keşfettim bunu/Sevgi bende, sevda bende, yâr bende (s. 182).
- 4-Avcın benim, kıymam cana/Göz göz yara açtın bana,
Tellerin atmam yabana/Turnam senin, sunam sensin (s. 183).
- 5-Dost dost, diye nicesine sarıldım/Benim sadık yârim kara topraktır,
Beyhude dolandım, boşa yoruldum/Benim sadık yârim kara topraktır (s. 183).
- 6-Dinle çiftçilerin garip halini/İlkbaharda çiftte başlar çiftçiler,
Hiçbir zaman işten çekmez elini/Durmaz, yıl on iki ay işler çiftçiler (s. 185).
- 7-Yeni mektup aldım gül yüzlü yârdan/'Gözletme yolları, gel...'deyi yazmış,
'Sivr'alan köyünden, bizim diyardan/Dağlar mor menekşe gül...'deyi yazmış (s. 186).

2.17.32. ADEM ŞENTÜRK (Âşık Efkârî)

- 1-Ya rab, bu ne ölüm, bu nasıl zulüm/Sığmaz yüreklere içler ağlıyor,
Dinleyen yok, dava, dert kayıboldu/Yaşasak ne olur, ölsek ne olur (s. 188).
- 2-Saltanat elinden yurt kayıboldu/Ağlasak ne olur, gülsek ne olur,
Dinleyen yok dava dert kayıboldu/Yaşasak ne olur?, ölsek ne olur (s. 189).
- 3-Yüce dağlar, yeşil yarlar senindir/Duvarı yaylaya sür çoban kardeş,
Buzlu sular, gök pınarlar senindir/Şu yanık kavala vur çoban kardeş (s. 190).
- 4-Güzelim, bana ıraktan/Bakar nazlanı, nazlanı,
Beni aşkın firakına/Yakar nazlanı, nazlanı (s. 190).
- 5-Tavuğuma atma taşı/Onlar bizim evin kuşu,
Öldüreceksin nunuşu/Ayıptır bu sana karşı (s. 191).

2.17.33. ALİ İZZET ÖZKAN

- 1-Kader tarlasına elim uzattım/Tecelli kâğıdım karalı çıktı,
Ömür defterine bir yol göz attım/Dertlerim içinde sıralı çıktı (s. 192).
- 2-Mecnunum, Leylâ'yı gördüm/Bir kerecik baktı geçti,
Ne söyledim, ne de sordum/Kaşlarını yıktı geçti (s. 193).
- 3-Ellerini ata ata/Türkmen kızı bar oynuyor,
Dikçe dikçe sıcıyor/Bülbül gibi öte öte (s. 193).

2.17.34. HACI TAŞTAN (Bayburtlu Hicrânî)

Hacı Taştan, 1908 yılında o dönem Erzurum'un İspir ilçesine bağlıyken bugün Bayburt'a bağlı olan Ahpunus (Çamlıköy) köyünde doğmuştur. 25 Ocak 1970 tarihinde Bayburt'ta vefat etmiştir.

1-Gelme baykuş gelme açmam perdeyi/Sen benim bağıma girebilmezsin,
Azmedip ilinden bülbül gelmemiş/Gül ü reyhanıma konabilmezsin (s. 194).

2-Kalktı göç eyledi gönül kervanı/Daha görüşmemiz güç oldu gitti,
Düzüp yer etmiştik bağı bostanı/Bütün emeğimiz hiç oldu gitti (s. 195).

2.17.35. ÂŞIK EYÜP TEKYURT

Eyüp Tekyurt, 1917 yılında Erzincan'ın Tercan ilçesine bağlı Gezisi mezrasında doğmuştur.

1-Bu dem halden hale düştü oldu gönlüm/Medet Allah yâ Muhammed yâ Ali,
Geçti yazbaharım kış oldu gönlüm/Medet Allah yâ Muhammed yâ Ali (s. 196).

2-Aslile iftihar edip/Soydan vefa beklemeyiz,
Bir miras davası güdüp/Paydan vefa beklemeyiz (s. 197).

2.17.36. SABİT YALÇIN ATAMAN (Âşık Müdâmî)

1-Hiç de kabul etmez nasihat gönül/Bilmez efkârını nerde dolanır,
Bir dem seyyah olur gezer âlemi/Bir dem uçar semalarda dolanır (s. 199).

2-Bir dost yâri göstermeğe vadetti/Sordum, dedi:Gelmedi mi yanan,
Menden fazla o yanan/Yedi yaştan men oldum (s. 200).

2.17.37. YAŞAR YILMAZ (Âşık Reyhânî)

Yaşar Yılmaz, 1932 yılında Erzurum'un Horasan ilçesine bağlı Alvar köyünde doğmuştur. 10 Aralık 2006 tarihinde vefat etmiştir.

1-Su başında uryan olup çimenler/Ne anlasın ak nicedir kara ne,
Issız dağ başında çayır çimenler/Soldu gitti tipiye ne kara ne (s. 201).

2-Benim bu derdime derman/Ola mı bilmem efendim,
Yazılmış bozulmaz ferman/Kale mi bilmem efendim (s. 201).

2.17.38. ÂŞIK BEKTAŞ KAYMAZ

Bektaş Kaymaz, bir kaynağa göre 1919, başka bir kaynağa göre 1935 yılında Malatya'nın Erguvan kasabasına bağlı Eymir köyünde doğmuştur. 1978 yılında vefat etmiştir.

- 1-Seher yeli sevdiğime dokunma/Dağılır yüzüne telleri küser,
Çıkıp yollarına sakın takılmaz/Yeni kınalanmış elleri küser (s. 203).
- 2-Bu ne acı haber İzmit Körfeşi/Üsküdar vapurun uğurladın mı,
Büyük felâkete sevkettin bizi/Üsküdar vapurun uğurladın mı (s. 204).
- 3-Dostlar bu ne cefa perişan olduk/Tam zamanı yâ Muhammed gel yetiş,
Yiyici elin bağlandık kaldık/Tam zamanı yâr Muhammed gel yetiş (s. 205).

2.17.39. MEHMET ÇAKIRTAŞ

Mehmet Çakırtaş, 1920 yılında Edremit'in Avunya bucağına bağlı Karaaydın köyünde doğmuştur.

- 1-Sevdiğim geçiyor gençlik çağımız/Perişan olmuşum gör beni beni,
Bahara ererken karlı dağımız/Nazların bin derde kor beni beni (s. 207).
- 2-İnsan yeni yeni dostlar/Bula bula vakti geçer,
On beşini aşan dilber/Kala kala vakti geçer (s. 208).

2.17.40. ÂŞIK KALENDER EREN

Kalender Eren, 1942 yılına Kahramanmaraş'ın Elbistan ilçesine bağlı Kösehiye köyünde doğmuştur.

- 1-Akıl eriliyor dünya fendine/Bir güven kalmamış zamana dostum,
Herkes bir Süleyman kendi kendine/Kıymet verilmiyor insana dostum (s. 209).
- 2-Usandım gönlüm usandım/Gel şu gamdan feragat et,
Sükûta davet et kendin/Şu zamana itaat et (s. 210).

2.17.41. İSMAİL ÇELİK (Âşık Pervanî)

İsmail Çelik, 1931 yılında Artvin'in Yusufeli ilçesine bağlı Havuzlu (Okar) köyünde doğmuştur.

- 1-Bidayette yârdan seveda almayan/Benim gibi ah ü zâra düşer mi,
Aşkın ocağında yeri olmayan/Dolanıp da kızıl nâre düşer mi (s. 211).

- 2-Mor menevşe lâle sümbül bağlarda/Açılıp, goncalar bitmek içindir,
 Bülbül figan eyler gülün üstüne/Arzu maksadına yetmek içindir (s. 212).
- 3-Dedim dilber bellerin ne/Dedi nazik saramazsın,
 Dedim dilber cemalin ne/Dedi o ki göremezsın (s. 212).

2.17.42. ÂŞIK HİLMİ (Bayburtlu)²⁰ (Cumhuriyet Destanı)

Hilmi, Bayburtlu olup hayatı hakkında bilgimiz yoktur.

- 1-Ben bir Türk'üm kurbanıyım vatanın/Göğsüm siperidir cumhuriyetin,
 Yed-i kudretiyle saklasın Mevlâ/Haşre dek bayrağın cumhuriyetin (s. 213).

2.17.43. HACI BEKTAŞ COŞKUN (Âşık Talibî Coşkun) (Boz Öküz Destanı)

- 1-Çepni'ye gitmeye niyet eyledik/Dedim arkadaşım kinli boz öküz,
 Yorulup da bizi yolda komasın/Ömer Çavuş dedi canlı boz öküz (s. 215).

2.17.44. HÜSEYİN ÇIRAKMAN (Sarı Traktör Destanı)

Hüseyin Çırakman, 1930 yılında Çorum'un Sungurlu ilçesine bağlı Körkü köyünde doğmuştur.²³ Şubat 2013 tarihinde vefat etmiştir.

- 1-Birçok para verip alırlar seni/Çat der bir arıza yaparsın motor,
 Kimisi hurdadır kimisi yeni/Doğru gidemezsin saparsın motor (s. 216).

2.17.45. KUL MUSTAFA (Adanalı)²¹

Kul Mustafa, Adanalıdır. Kendini önce Konya'daki Âşıklar Bayramı'nda gösterip kabul ettirmiştir. Dadaloğlu'nun soyundan geldiği bilinmektedir.

- 1-Sana derler Anavarza kalası/Sana konup göçenlerin nic'oldu,
 Doğru söyle garip başın belâsı/Şahbaz atlı o kovanlar nic'oldu (s. 217).

2.17.46. MEHMET SALİM ÖĞÜTÇEN (Baba Salim)(Hamsi Destanı)

- 1-Ey sahil halkının büyük varlığı/Züğürtlük derdinin ilacı hamsi,
 Sen var iken kimse çekmez darlığı/Lutfeyle bizlere gel acı hamsi (s. 218).

²⁰ Âşık Hilmi (Bayburtlu) ile Emir Kalkan'ın antolojisinde adı geçen Hilmi Külhani (Bayburtlu) aynı kişi olabilir.

²¹ Kul Mustafa (Adanalı) ile tezimize aldığımız diğer antolojilerde adı geçen Mustafa Düşmezturun (Kul Mustafa) aynı kişi olabilir.

2.17.47. YUSUF KÖKTEN (Âşık Zülâlî)

- 1-Tarih bin üç yüz on dört senede/Vardım diyar-ı gurbete dedem can,
Felek bir gün eyyamına getirdi/Çıldır'dadır Ser Suhara dedem can (s. 220).

2.18. Naim Alkan, Türk Halk Edebiyatı²²

2.18.1 BAHŞÎ (16. Yüzyıl)

1-Sultan Selimin cülusunda/Sala dedi de yürüdü,
Gidelim Mısır'a doğru/Yola dedi de yürüdü (s. 41).

2.18.2 OĞUZ ALİ (16. Yüzyıl)

1-Turgut Paşa eydür/Beyler Gele şimdi ölüm demiş,
Nic'ederim emir Hak'dan/Ergeç budur yolum demiş (s. 41).
2-Yarenler Turgut'tan haber soranlar/Aldı baş diyasını Anabolı'nın,
Gazi beydir münkir gelmen yoldaşlar/Aldı baş diyasın Anabolı'nın (s. 42).

2.18.3 DALIŞMAN (16. Yüzyıl)

1-Gelin çektirelim karşı varalım/Ne gemiler ise haber alalım,
Ya başı verelim ya baş alalım/Çatalım yoldaşlar kadırgalara (s. 42).

2.18.4 ÇIRPANLI (16. Yüzyıl)

1-Gazi Murat Reisden haber soranlar/Vardır bahadırı yarar delisi,
Her kande Hu desek gelir yetişir/..... (s. 43).
2-Tâ ezelden kılıç sala geldi bunlar düşmana/Bu Cezayir askeri ile kimse başa
çıkamaz,
Her kim düşman olur ise kendi gelir pişmana/Bu Cezayir askeri ile kimse başa
çıkamaz (s. 44).

2.18.5 ARMUTLU (16. Yüzyıl)

1-Murat Reis geldi gülbank çektirdi/Din-İslam sancağın diktüğü vaktin,
Padişah uğruna niyet eğledi/Çıkıp Cezayir'den gittüğü vaktin (s. 44).

2.18.6 KUL ÇULHA (16. Yüzyıl)

1-Üş gafil çıktın gittin elimden/Ah yiğitlik yavı kıldım ben seni,
Andelibim ayrı düştüm gülümden/Vah yiğitlik yavı kıldım ben seni (s. 45).

²² Naim Alkan: Türk Halk Edebiyatı, Yargıçoğlu Matbaası, Ankara: 1973, ss: 296.

2.18.7 HAYÂLÎ (16. Yüzyıl)

- 1-Turnam gider olsan bizim illere/Vezir Ardahan' dan göçtü diyesin,
Karşı geldi Kızılbaşın Hanları/Çıldır'da da döğüş oldu diyesin (s. 46).
- 2-Leyla gelür deyü yollar gözlerim/Gelmedi gözümde kaldı hayali,
Gizli sırrım beyan etmem gizlerim/Serimi sevdaya saldı hayalim (s. 46).

2.18.8 SURURÎ (16. Yüzyıl)

- 1-Kerem kıl söyle ey dilber/Sen benim nemden incindin,
Seraser âleme server/Sen benim nemden ayrıldın (s. 47).

2.18.9 KUL MEHMET (16. Yüzyıl)

- 1-Bunca demdir hasretliğin çekerim/Gel sevdiğim geld' ayrılık günleri,
Gözlerimden kanlı yaşlar dökerim/Sil sevdiğim geld' ayrılık günleri (s. 48).
- 2-Her dem yüzüme gül gibi/Gülen dilberin kuluyum,
Ben ağladıkça yaşımı/Silen dilberin kuluyum (s. 48).
- 3-Be yarenler evvel bahardır/Bülbül intizarlı kılar durmayıp,
Kuşlar ahenk edip çağrışır öter/Kalbin kasvetin siler durmayıp (s. 49).
- 4-Hakiki âşıkı bulmak istersen/Muradımız gonca-femdir bize gel,
İçüp aşk meyinden kanmak istersen/Her demimiz bile demdir bize gel (s. 49).
- 5-Behey elâ gözlü canım/Kul olmağa geldim sana,
Gönül tahtında sultanım/Kul olmağa geldim sana (s. 50).

2.18.10 ÖKSÜZ DEDE (16. Yüzyıl)

- 1-Misal-i cennettir evvel baharı/Açılır kırmızı gülü Tuna'nın,
Öter bülbülleri leyl-ü nehari/Eser bad-ı saba yeli Tuna'nın (s. 51).
- 2-Be bu söyleyen kudret dilidir/Cümle yaradılmış Hakkın kuludur,
Beylere armağan Şahın gülüdür/İmirza'mı hoşca tutun ağalar (s. 51).
- 3-Sultan Murad'ın aslanı/Acemi seyrettin mi geldin,
Kestin davanın arasın/Ahd aman ittin mi geldin (s. 52).
- 4-Sabahtan uğradım ben bir güzele/Gördüm güzelliğin bildirip gider,
Yine kul oldum da durdum selama/Kendim engelinden sakınıp gider (s. 53).
- 5-Gül budanmış dal dal olmuş/Menekşesi yol yol olmuş/Siyah zülfün tel tel olmuş,
Biz şu yerlerden gideli/Gurbet illere düşeli (s. 54).

6-Dağlar yarimi gördün mü/Payına yüzler sürdün mü,

Güzel hatırım sordun mu/Mecnunu çok güzel dağlar (s. 54).

7-Terkeyleyip vatanını ilini/Hani bizim şunda gelenlerimiz,

Arayalım biz anları bulalım/Hani dostlarımız yarenlerimiz (s. 54).

2.18.11 ÂŞIK GARİB (16. Yüzyıl)

1-Dinleyin ağalar tarif edeyim/Açılır baharda gülü Tebriz'in,

Düğünde bayramda atlas giyerler/Bozulmuş yeşili alı Tebriz'in (s. 55).

2-İşte geldim gidiyorum/Şen kalasın Halep şehri,

Çok nan-ü nimetin yedim/Helal eyle Halep şehri (s. 56).

3-Gurbet elde baş yastığa düşünce/Acep neye varır işi Garib'in,

Gelen olmaz giden olmaz yanına/Akar gözlerinin yaşı garibin (s. 56).

4-Name geldi vatanımdan/Vakti varayım gideyim,

Gözlerimden kanlı yaşlar/Aktı varayım gideyim (s. 57).

2.18.12 KÖROĞLU (16. Yüzyıl)

1-Yüce dağlar başında/Kar bir yana kış bir yana,

Depreşir ağzın içinde/Dil bir yana diş bir yana (s. 57).

2-Osman Paşa eydür/Devletli Hünkar İnşallah Sultan'ım Şirvan bizimdir,

Sen himmet eyle inâyet Allahtan/Mürüvet Ali'nindir meydan bizimdir (s. 58).

3-Yürün aslanlarım savaş idelüm/Buna kavga derler bey ne paşa ne,

Haykırıp haykırıp kelle keselim/Seyreyleyin el ayağı şaşana (s. 58).

4-Hey ağalar be hey beyler/Bir yavru itirdim görmediniz mi,

Al karalı mor sümbüllü/Dağlar yar görmediniz mi (s. 59).

5-Şahlar şahı divan açar/Meydan gümbür gümbürlenir,

Mert dayanır namert kaçır/Meydan gümbür gümbürlenir (s. 59).

6-Çar köşe fani dünyada/Koç yiğitler olmasaydı,

Dünyayı zulmet alırdı/Ağlayanlar gülmeseydi (s. 60).

2.18.13 USÛLÎ (16. Yüzyıl)

1-Gönül geç olmaz hevedan/Gel gurbete gidelim gel,

Uçur kuşu bu yuvadan/Gel gurbete gidelim gel (s. 66).

2-Yarenler ecel gelmeden/Gözümüz toprak olmadan,

Felek bizden öc almadan/Hele biz bir dem sürelim (s. 67).

2.18.14 MEMÎ CAN (16. Yüzyıl)

Memî Can, 16. yüzyılda yaşamıştır. Halveti tarikatına mensup olup kişiliği hakkında fazla bilgi yoktur.

- 1-Ağlayıp gözlerim dökme yaşı/İle olur gönül fanidir dünya,
Böyle olagelmış dünyanın işi/İle olur gönül fanidir dünya (s. 71).
- 2-Aceptir âşıkın hâli/Dolar aşkı nurânî hû,
Birdem olma gönlü hâli/Dolar aşk-ı nurânî hû (s. 71).

2.18.15 SEYYİD SEYFULLAH (Âşık Nizamoğlu)

- 1-Ya Rab aşkın ver bana/Hû diyeyim döne döne,
Âşık olayım ben sana/Hû diyeyim döne dön (s. 73).
- 2-Yandıklarım şâm ü seher/Senden midir benden midir,
Başımdaki aşktan eser Senden midir benden midir (s. 73).
- 3- Mevlâm gözüm yaşı akar sel olur/İner engin deryasına göl olur,
Âhım doğru çıkar Arş'a yol olur/Hak'kı istiyenler tevhid etsinler (s. 74).

2.18.16 GEDA MUSLÎ (16.-17. Yüzyıl)

- 1-İspanya Cezayire haber göndermiş/Komazam oğlumu alırım demiş,
Eğer vermezlerse Kıyamete dek/Ben de bu dert ile ölürüm demiş (s. 80).
- 2-Gör imdi ne demiş Cezayirli'de/Vermeziz oğlunu bilmiş ol sen de,
Biz onu gönderdik Sultan Ahmed'e/Kara haberlerin almış ol sen de (s. 80).
- 3-Şol fena mülkünün vefası yoktur/Konan göçtü nöbet bizim yol bizim,
Belası kazası mihneti çoktur/Nurat bizim istek bizim hal bizim (s. 81).
- 4-Bahar eyyamı erdi de/Şad oluben güldü dağlar,
Şirin'e gönül verdi de/Ferhat seni deldi dağlar (s. 81).

2.18.17 KÂTİBÎ (17. Yüzyıl)

- 1-İşte gider olduk senden/Kal indi Bağdat Çölleri,
Melâmet nâmesin benden/Al indi Bağdat Çölleri (s. 82).
- 2-Gönül aşk atına binelden beri/Muhabbet menzilin ala gelmiştir,
Pervane ve sema yanaldanberi/Benzimiz sararıp sola gelmiştir (s. 82).
- 3-Yürü hey addine durmaz ikrarsız/Seni benden ayıranlar gülmesin,
Âşık olan olabilir mi yarsız/Seni benden ayıranlar gülmesin (s. 83).

- 4-Salınarak yürü ceylan kuzusu/Kaçma maral kaçma avcı değilim,
 Seni sevmek imiş başım yazısı/Kaçma maral kaçma avcı değilim (s. 83).
- 5-Bir dem kararım yok dağlar başında/Nice bir Mecnun'a dönersin gönül,
 Cümle halk-ı âlem kendi işinde/Sen aşkın nârına yanarsın gönül (s. 84).
- 6-Gurbet ile düşt-ü yolum/Ağlayıp gezer yürürüm,
 Efkâr ile deli gönlüm/Dağlayıp gezer yürürüm (s. 84).

2.18.18 KAYIKÇI KUL MUSTAFA (17. Yüzyıl)

- 1-Hazret-i Eyup da kılıç kuşandı/Gittiği yollara kumaş döşendi,
 Kızılbaş da korktu kendi uşandı/Sultan Murad geldi açılın dağlar (s. 85).
- 2-Gece gündüz uyku girmez gözüme/İntizarım elâ gözlü yâr deyi,
 Gündüz hayalimde gece düşümde/Selâmı yok bir efendim var deyi (s. 86).
- 3-Seni terk eyleyem kaşları keman/Vefası olmıyan yardan nem ·kaldı,
 Cefalım yokmudur göğsünde iman/Divane eyledin arda nem kaldı (s. 86).
- 4-Eğer sorarsan halimden/Bir cansız ölüyüm şimdi,
 Aldatıp gönlüm alaldan/Divane deliyim şimdi (s. 86).
- 5-İptida Bağdada sefer olanda/Atladı hendeği geçti Genç Osman,
 Vuruldu sancaktar kaptı sancağı/İletti bedene dikti Genç Osman (s. 87).
- 6-Yine geldi evvel bahar günleri/Yüce dağlar yol olduğu zamandır,
 Yalvarıp ben Hakk'a niyaz ettiğim/Bülbül güle kul olduğu zamandır (s. 87).
- 7-Şu fani dünyada kendime bir dost/Bulayım mı dersin hey deli gönül,
 Derviş gibi sende eynine bir dost/Alayım mı dersin hey deli gönül (s. 88).

2.18.19 KUL MEHMET (17. Yüzyıl)

- 1-Ağlatırsın canan beni/Çeşmim yaşı silinmez mi,
 Çıkup servi hıramanım/Karşımızda salınmaz mı (s. 89).
- 2-Gece gündüz aşk sazını çalmağa/Demir olsa taziyane dayanmaz,
 Bu aşkın aslından haber almağa/Halk-ı âlem uykudadır uyanmaz (s. 89).
- 3-Bülbül konmayınca ötmez güllere/Aşık olan elbet düşer dillere,
 Muhabbeti faş eyledim ellere/Muhabbet gizli bir sır değil midir (s. 90).
- 4-Bin can ile sözünü/Bir sel için geçer değil,
 Altunum ağlatma beni/Gönül konu göçer değil (s. 90).

2.18.20 ŞAHİNOĞLU (17. Yüzyıl)

- 1-Firdevs-i âlâda bitmiş fidanım/Gözleri mestane sevdiğim benim,
Dü cihanda sensin can içre canım/Gözleri mestane sevdiğim benim (s. 91).
- 2-İnler oldu karlı dağlar/Yolumdan şikâyetim var,
Gözüm yaşı durmaz çağlar/Selimden şikâyetim var (s. 92).
- 3-Bir تنها bulamam şikâyet edem/Güzel sana senden şikâyetimi,
Bilemem ne yüzden rivayet edem/Sergüzeştim olan hikâyemi (s. 92).

2.18.21 KULOĞLU (17. Yüzyıl)

- 1-Âlemde doğru dost yoktur/Dedikleri gerçek imiş,
Kulunu saklıyan Hak'tır/Dedikleri gerçek imiş (s. 93).
- 2-Uzaktan özledim geldim eline/Misafirim kaldım bir han içinde,
Çok şükür Hüdaya murada erdim/Cevahir yaraşmış mercan içinde (s. 94).
- 3-İşit avazımı ben de var idim/Uçup gitme bunda konadır bülbül,
Senin hub nefesin kalbim içinde/Vücudum şehrini donatır bülbül (s. 94).
- 4-Sultan Murad eydür şimdi zamane/Bana da kalmadı beyler elvade,
Büküldü kametim döndü kemana/Geçip seyrettiğim iller elveda (s. 94).
- 5-Karşımda salınan dilber/Bakma beni ağlatırsın,
Beni koyup yad ellere/Gitme beni ağlatırsın (s. 95).

2.18.22 GEDAYÎ (17. Yüzyıl)

- 1-Deli gönül melul olma/Giden Maral gelir bir gün,
Kendine gel helak bulma/Ko yıl tamam olur bir gün (s. 96).
- 2-Gel a nazlım bizim bağdan derelim/Lâlesinden sümbülünden gülünden,
Senin ile anda meclis kuralım/Sakisinden makisinden mülünden (s. 96).
- 3-Daim akmadadır çeşm-i rain yaşı/Garip bülbül gibi güllere düştüm,
Öldürün rakibi sevabı çoktur/Güzel sevdi deyu dillere düştüm (s. 97).
- 4-Görüp beni ne çatarsın kaşını/Bileyim sevdiğim elemin nedir,
Çeşm-i giryanından akan yaşını/Sileyim sevdiğim elemin nedir (s. 97).
- 5-Dilber bana sitem etme/Gayet zayıf kulun şimdi,
Çıkıp yadlar ile gitme/Kati sarptır yolun şimdi (s. 98).

2.18.23 ÂŞIK (17. Yüzyıl)

- 1-Ulu ulu kervan geçmiş/Yollar gibi inilerim,
Karlı karlı dağlar aşan/Seller gibi inilerim (s. 99).
- 2-Yüce dağlar duman olmaz/Çeşmim yaşı revan olmaz,
Değme kişiye kul olmaz/Ben gönlümü bilmez miyim (s. 99).
- 3-Bu güzel senin derdinden/Dün-ü gün gezer ağlarım,
Ah eyleyüp inleyüben/Göz yaşı döker ağlarım (s. 99).
- 4-El diline bakım nefsin incitme/El dili yamandır hey kara gözlüm,
Bana türlü türlü cefalar etme/Ayrılık hemandır hey kara gözlüm (s. 100).
- 5-Sabah sabah esen seher yelleri/Benim sevdiğime benden aşk eyle,
Irmak olur akar çeşmim selleri/Benim sevdiğime benden aşk eyle (s. 100).
- 6-Dünyayı gezdim dolaştım/Ayrılık gibi derd olmaz,
Tatlı canımdan usandım/Ayrılık gibi derd olmaz (s. 101).

2.18.24 ÂŞIK HALİL (Bursalı-17. Yüzyıl)

- 1-Eğer görür isen gül yüzlü yârî/Selam et hatırın sor seher yeli,
Bildir ahvalimi dostuma bari/Ne söyler sultanım gör seher yeli (s. 101).
- 2-Can bülbülüm cüda düştü gülünden/Zarımdan bezmedik dağlar mı kaldı,
Ahu gözlü yârim senin elinden/Şikâyet etmedik beler mi kaldı (s. 102).

2.18.25 BAHRÎ (17. Yüzyıl)

- 1-Gel efendim bana incinip küsme/Ricalar etmenin zamanı geldi,
Birr ü ihsanın bizlerden kesme/Atalar etmenin zamanı geldi (s. 103).
- 2-Değme bir güzele gönül düşürmem/Malı yüzünde benler on olmayınca,
Zay eyleyip akılcıgını şaşırırmam/Aslı melek yeşil don olmayınca (s. 103).

2.18.26 DEMİROĞLU-DEMİRCİOĞLU (17. Yüzyıl)

- 1-İşitmiş olun gaziler/Varalum Bağdat üstüne,
Ulu'dağlar sarp kayalar/Geçelüm Bağdat üstüne (s. 104).
- 2-Yine evvel bahar oldu/Bülbül seni dinlerim ben,
Daim işim figan oldu/Bülbül seni dinlerim ben (s. 104).
- 3-Gönül karşı kanad büktü virandan/Kon gidelim şu yerlerde nem kaldı,
Koyup geçüp yiyüp içüp yerlerden/Bir hayır dua edersen nem kaldı (s. 104).

2.18.27 ÜSKÜDÂRÎ (17. Yüzyıl)

- 1-Sevdiğim derdinden mecnun olmuşum/Dil ü canım sana verelden beri,
Günden güne hazan gibi solmuşum/Mübarek cemalin görelden beri (s. 105).

2.18.28 KUL DEVECİ (17. Yüzyıl)

- 1-Alaylar bağlandı Murad paşaya/Bayraklar açtığın seyrana eyledim,
Geldi çar kalandı Kalenderoğlu/Bozulup kaçtığın seyrana eyledim (s. 106).

2.18.29 İBRAHİM (17. Yüzyıl)

- 1-Murat Han'ım sefer kıldım ahrete/Hayır dua edin ruhum şad edin,
Kadem basın nida edin rahmete/Hayır dua edin ruhum şad edin (s. 106).
2-Düşüp üftadeler cana/Yatar meydana yaslanmış,
Şarab-ı aşk-ı dildarı/İnip mestane yaslanmış (s. 108).

2.18.30 KÂMİL (17. Yüzyıl)

- 1-Bu dehrin hâline eyledim nazar/Her biri bir derde giriftar ancak,
Kemale erince har ile gülzar/Bülbülün âdeti ah ü zâr anca (s. 108).
2-Mevlanın dermanı budur yarenler/Sarpa sardı yazık oldu Bender'in,
Yardım etmedi mi gazi erenler/Kâfirlere kaldı ili Bender'in (s. 109).

2.18.31 ÂŞIK HASAN (Tamaşvarlı)

- 1-Ne çeker kulların serhad elinde/Bilinmez Hünkârım görülmeyince,
Bunca memleketin kâfir elinde/Kaldı inanmadın ayrılmayınca (s. 110).
2-Şunda bir canane gönül düşürdüm/Yanakları dönmüş nar tanesine,
İnmiş inmiş malı yüzüne dökülmüş/Asılsam zülfünün her danesine (s. 110).
3-Bugün ben bir güzel gördüm/Gül cemali ala benzer,
Çıkmış bahçede salınır/Boyu selvi dala benzer (s. 111).
4-Senin yazın kışa benzer/Bir sevdalı başa benzer,
Çok içmiş sarhoşa benzer/Duman eksilmiyen dağlar (s. 111).
5-Hey ağalar benim nem var illerden/Benim ağladığım kendi halimdir,
Bir güzel bir hoyratla vericek/Ta ölünce ol güzele zulümdür (s. 112).
6-Bilmem sarhoş mudur uykudan kalkmış/Taramış zülfünü gerdana dökmüş,
Beyaz ellerine al kına yakmış/Dedim öpüşelim dedi ki yok yok (s. 113).

2.18.32 KARACAOĞLAN

- 1-Elâ gözlü nazlı dilber/Sen d' olası benim gibi,
Zülfün sökü boynun bükük/Sen d' olası benim gibi (s. 115).
- 2-Koyun meler kuzu meler/Sular hendeğine dolar,
Ağlayanlar bir gün güler/Gamlanma gönül gamlanma (s. 115).
- 3-Kadir Mevlâm budur senden dileğim/Kondur beni mor sümbüllü koruya,
Alırsan ikimizi birden al/Koyma beni nazlı yardan geriye (s. 116).
- 4-Deli gönül gezer gezer gelirsın/Arı gibi her çiçekten alırsın,
Nerde bir güzel görsen orda kalırsın/Ben senin derdini çekemem gönül (s. 116).
- 5-İlgıt ılgıt esen seher yelleri/Esip esip yara değmeli değil,
Ak elleri elvan elvan kınalı/Karadır gözleri sürmeli değil (s. 117).
- 6-Çukurova bayramlığın giyerken/Çıplaklığın üzerinden soyarken,
Şubat ayı kış yelini kovarken/Cennet demek sana yakışır dağlar (s. 117).
- 7-Elâ gözlerini sevdiğim dilber/Dikerler ağacı dal benim için,
Aşanı dedim aşamadım başından/Yağıyor yollara kar benim için (s. 118).
- 8-Elâ gözlerini sevdiğim dilber/Şu gelip geçtiğin yollar öğünsün,
Kadir Mevlam seni öğmüş yaratmış/Kısmeti olduğun kullar öğünsün (s. 118).
- 9-Sevda sevda derler behey yarenler/Görmiyene bir acayip hal olur,
Varıp bir kız on yaşına girince/Açılmadık bir tomurcuk gül olur (s. 119).
- 10-Bülbül ne yatarsın bahar erişti/Akan sular göl olduğu zamandır,
Kat kat oldu gül yaprağa karıştı/Gene bülbül kul olduğu zamandır (s. 119).
- 11-Sabahtan uğradım kıza/Boyu selvi dala benzer,
Yanında bir gelin vardı/Gül yanağı ala benzer (s. 120).
- 12-Bana kara diyen dilber/Gözlerin kara değil mi,
Yüzünü sevdiren gelin/Kaşların kara değil mi (s. 120).

2.18.33 AHMED (17. Yüzyıl)

- 1-Cihanda bir dil bilmez elinden/İrfan ağlar kamil ağlar dil ağlar,
Kimdir alan şu garibin gülünden/Bülbül ağlar sümbül ağlar dal ağlar (s. 122).
- 2-Kul olup kapına boyun eğeli/Kailim bir kelâm sözüne senin,
Salınıp karşımdan dilber geçeli/Yüzümü sürerim izine senin (s. 122).
- 3-Güç mü geldi ak boynuna değdiğim/Çağın geçer odur benim sevdiğim,
Sana derim ey gözlerin sevdiğim/Nice bir vadeye salırsın beni (s. 123).

2.18.34 ÇUBUKOĞLU (17. Yüzyıl)

- 1-Çin sabahtan hab-ı nazdan uyandı,
Göründü gözüme bir serv-i simber (s. 124).

2.18.35 TORUN (Karşı-17. Yüzyıl)

- 1-Bugün güzellerin hanı geçerken/Önümde uğradı dur nası diyem,
Gözüm veçhindeki hali seçerken/Kamaştı savkına nur nası diyem (s. 125).

2.18.36 ŞERİFÎ (17. Yüzyıl)

- 1-Sana pendim vardır mesel be mesel/Durub-u emsalde neler demişler,
Gûş eyle getirme hatıra kesel/Deliden al uslu haber demişler (s. 125).

2.18.37 ZÂRÎ (17. Yüzyıl)

- 1-Küstüm senden yürü hey hercayı yâr/Dilerim Mevlâdan berbad olasın,
Vermesin muradın ol perverdigâr/Erme murada namurad olasın (s. 128).
2-Reva mıdır beni cûda düşürdün/Namerde uyup da beni yad ettin,
Cevr ü cefa ile bağrım pişirdin/Ben ağlatıp rakipleri şad ettin (s. 129).

2.18.38 ÂŞIK ÖMER (17. Yüzyıl)

- 1-Çün garip garip ötersin/Yahşi söyler dilin bülbül,
Âşıklara dert katarsın/Açıldıkça gülün bülbül (s. 130).
2-Çünkü güzel gönül alıp gidersin/Hoşça tut yanında mihmanın olsun,
Beni ferdalara salıp gidersin/Unutma ahd ile peymanın olsun (s. 131).
3-Şunda bir dilbere gönlüm düşürdüm/Aldı beni kaşlarının âresi,
Hûb cemalin gördüm aklım şaşırdım/Yaradan Mevlaya kaldı çaresi (s. 131).
4-Gam yükleri ile yükümüz tuttuk/Hicran katarının kervanıyız biz,
Feleğin ağusun aşında bulduk/Mihnet tekkesinin mihmanıyız biz (s. 132).
5-Elâ gözlerine kurban olduğum/Yüzüne bakmaya doyamadım ben,
İbret için gelmiş derler cihana/Noktadır benlerin sayamadım ben (s. 132).
6-Başınçün bir sual sorayım sana/Nedir bu feryada bahane bülbül,
Sen bir kuş olasın deyiver bana/Ya ne bais bunca fiğana bülbül (s. 133).

2.18.39 GEVHERİ (17. Yüzyıl)

- 1-Elâ gözlerini sevdiğim dilber/Salınıp geldiğin yollar öğünsün,
Ne güzel yaratmış seni yaradan/İnce belin saran kollar öğünsün (s. 136).
- 2-Gönlümüz bağlandı zülfün teline/Alınmaz gözleri mestim alınmaz,
Sencileyin cevredici kuluna/Bulunmaz gözleri mestim bulunmaz (s. 137).
- 3-Görüp cemalini âşık olduğum/Hakk'ı bir bilersen ağlatma beni,
Uğruna serimi feda kıldığım/Hakk'ı bir bilersen ağlatma beni (s. 137).
- 4-Bizim göle geldi bir yeşil başlı/Şahin pençe vurmuş pek yarelenmiş,
Bağrımı hun etti garip ötüşü/Yolunup telleri pek parelenmiş (s. 138).
- 5-Bad-ı saba yâre bizden selam et/Mubarek hatırın sor sual eyle,
Yokla zamirini feth-i kelâm et/Bana var mı meyli gör sual eyle (s. 138).
- 6-Ol kaşların beni mecnun eyledi/Bülbül gibi söyler dilin var senin,
Yaktı vücudumu puryân eyledi/Turna gibi siyah telin var senin (s. 139).
- 7-Bana yardım vaz geç derler/Ben geçerim gönlü geçmez,
Üftadesi çoktur derler/Ben geçerim gönül geçmez (s. 139).
- 8-Ey vefasız sana gönül vereli/Bana hasm-olmadık iller mi kaldı,
Destan eyledin sen beni dillere/Ahvalım demedik diller mi kaldı (s. 139).

2.18.40 ÂŞIK KEREM (17. Yüzyıl)

- 1-Şu fani dünyaya geldim geli/Ayıkmadı dertli gönül beladan,
Başım alup ne diyara gideyim/Ahvalcığım sana malûm yaradan (s. 140).
- 2-Çıkar tahta divan eyler/Aslı kaşların gözlerin,
Göz yaşın kan revan eyler/Yavru kaşların gözlerin (s. 141).
- 3-Gurbet elde yaman olur halimiz/Sılaya varmaya nice çağlar var,
Ah ederim elim erişmez yara/Aramızda yıkılası dağlar var (s. 141).
- 4-Bir han köşesinde kalmışım hasta/Gözlerim kapıda kulağım seste/Kendim gurbet ilde gönül heveste,
Gelme ecel gelme üç gün ara ver/Al benim sevdami götür yare ver (s. 142).
- 5-Şahit olun gök yüzünde melekler/Hak yolunda kabul oldu dilekler,
Dile geldi deryadaki semekler/Niçin zalim Aslı dine gelmiyor (s. 142).
- 6-Mal sahibi nice gördün halini/Felek pençesine düşmüş gidersin,
Beğenmezdin türlü libas giymeyi/Şimdi uryan ceset olmuş gidersin (s. 142).

7-Sabah oldu şavkın batmaz/Sarı yıldız mavi yıldız,
Yar sevdası serden gitmez/Sarı yıldız mavi yıldız (s. 143).

2.18.41 BENLİ ALİ (17. Yüzyıl)

1-Padişahım Cezayir'in/Yarar aslan yatağıdır
Zaviyesidir Resulün/Gerçek erler otağıdır (s. 145).

2.18.42 OSMAN (Âşık Hakikioğlu-17. Yüzyıl)

1-Açıldı vuslat gülleri/Bülbül efgan eyle efgan,
Terk eyle gel bu illeri/Bülbül efgan eyle efgan (s. 147).
2-Dosttan var mı belli haber/Sorun seher yellerine,
Firkat câna kıldı eser/Sorun seher yellerine (s. 147).

2.18.43 EMRAH (Ercişli)

1-Yine bahar oldu coştı yüreğim/Akar boz bulanık selli dereler,
Sıla derdi vatan derdi yar derdi/İflah etmez bu dert beni paralar (s. 143).
2-Yüzbin mihnet ile bir bağ yetirdim/Yemedim meyvasın el aldı gitti,
Ağlar gözyaşımı Ceyhun eyledim/Çalkandı dünyayı sel aldı gitti (s. 153).
3-Dedim ay kız ne güzelsin/Dedi dersim hecelenmiş,
Dedim sensin tan yıldızı/Dedi hayli yücelenmiş (s. 154).
4-Ağalar gurbetten geldim/Geldim ki nazarım gitmiş,
Sılam bana hor göründü/Salınıp gezerim gitmiş (s. 154).
5-Ellerin kırılın hey naşı hoyrat/Sana kimler dedi boz menevşeyi,
Nazik eller ile devşir cemeyle/Ak sinen üstüne diz menevşeyi (s. 154).

2.18.44 AHMED (Öksüz Ahmed 17.-18. Yüzyıl)

1-Elâ gözlerini sevdiğim dilber/Aklım aldın yüzün gördüğüm zaman,
Yok mudur zerrece iman göğsünde/Beni öldürürsün güldüğün zaman (s. 156).

2.18.45 LEVNÎ (18. Yüzyıl)

1-Çiçeğe arı arıya asel/Aptala boru boruya gazel,
Şâire türkü türküye güzel/Güzele gerdan ne güzel uymuş (s. 157).
2-Tut atalar sözünü kalb-i selim ol/Gönülünden gönüle yol var demişler,
Gider yavuzluğun tab'ı halim ol/Sert sirke kabına zarar demişler (s. 158).

2.18.46 MAHTÛMÎ (18. Yüzyıl)

- 1-Duadan unutma bu mehcûrunu/Nûr-i çeşm-i cânım dualar seni,
Hakka ısmarladım her umurunu/Ey şah-ı hubanım dualar seni (s. 160).
- 2-Gamzen oklarını ciğerde ara/El sunma ey keman ebru kandile,
Beni helak etti ol kalbi kara/Katilimdir o zalimden kan dile (s. 160).

2.18.47 ABDÎ (18. Yüzyıl)

- 1-Nedendir gül yüzün seyreden âşık/Bülbüller misali efgana gelir,
Dolanır köyünü çok bağı yanık/Dertlidir cümlesi dermana gelir (s. 161).
- 2-Bulunmaz menendi bu cihan içre/Nazenin hubların şah-ı İstanbul,
Söylenir daima şâiran içre/Vermiştir dünyaya şah-ı İstanbul (s. 161).

2.18.48 SAVNÎ (18. Yüzyıl)

- 1-Bab-ı hükemadan kitap edip de/Marazlara şifa beyan edelim,
İlletine göre şerbet Hüda'dan/Günagün derdini ayan edelim (s. 162).

2.18.49 TAHİRÎ (18. Yüzyıl)

- 1-Bilmem şu şehirde ne kar eylesem/Yitirdim aklımı başta dururken,
Dedim başım alıp firar eylesem/Bir kimse rast geldi yolda giderken (s. 164).

2.18.50 SELİMÎ (18.-19. Yüzyıl)

- 1-Gurbet elden geldim malım sormağa/Bunca eşya çanak çömlek nic' oldu,
Ey komşular gelin şer'a durmağa/Köy kadısı Kambur Felek nic'oldu (s. 165).

2.18.51 KÂMİLÎ (18. Yüzyıl)

- 1-Küçükten çıktım gurbet ellere/Hakikat rahına düştüm gezerken,
Eski sözdür gelir yazılan sere/Aşk atına bindim yayan giderken (s. 167).

2.18.52 ÂŞIK SAİD (18. Yüzyıl)

- 1-Padişahım olsun kılıcın keskin/İşitsin Hünkârım adu da cengin,
Görmedim cihanda vezirin dengin Urun şahbazlarım der Yusuf Paşa (s. 170).

2.18.53 SÜLEYMAN (18. Yüzyıl)

- 1-Her dem arzularım bahçesin bağın/Gitmez hayalimden narı sılanın,
Kaldım gurbet ilde gidemez oldum/Öldürür yiğidi ârı sılanın (s. 172).
- 2-Garip idim geldim ben ilinize/Misafir olmuşum bir han içinde,
Dost deyü deyü arayup da buldum/Cevahir kanısın mercan içinde (s. 173).
- 3-Kalktı göç eyledi gönül kervanı/Gidem de eğlenem belki gelmiyem,
Gurbet elde meşakkat-ı devranı/Çekem de eğlenem belki gelmiyem (s. 173).

2.18.54 BAĞDADÎ (18. Yüzyıl)

- 1-Hazinen içinde bülbüller öter/Avize şulesi cihanı tutar,
Babının önünde aslanlar yatar/Misal-i cennettir yoktur kusuru (s. 174).
- 2-Şükür ben cennetin gördüm mislini/Melekler yurt tutmuş sordum aslını,
Bülbüller çağrışıp eder faslını/Açmış gonce gülü var Hazine'nin (s. 175).
- 3-Taht tavusunu gördüm/Ayağına yüzüm sürdüm,
El bağlayıp divan durdum/Şahım Sultan Selim'dir bu (s. 175).

2.18.55 ÂŞIK HALİL (Bursalı-18. Yüzyıl)

- 1-Mestâne bakışlı nazlı Cânanım/Benim sende hak nazarım kalsın mı,
Haramî gözlerdir her dem kan eden/Gamzen oku ciğerimi delsin mi (s. 176).
- 2-Kıvrılıp yassılan yollar/Garip midir bencileyin,
Çağlayuben akan seller/Garip midir bencileyin (s. 176).
- 3-Ay efendim hasretinden/Ah edip ağlar gezerim,
Gece gündüz firkatinden/Sinemi dağlar gezerim (s. 177).

2.18.56 ÂŞIK ALİ (18. Yüzyıl)

- 1-Her taraftan ferman oldu üstüne/Başına bir çare bul Osman oğlu,
Tam dört vezir tayin oldu üstüne/Kırkbin asker ile bil Osman oğlu (s. 178).
- 2-Bülbül gibi zar eyleme/Gönül sabreyle sabreyle,
Ah edip izhar eyleme/Gönül sabreyle sabreyle (s. 179).

2.18.57 ÂŞIK ŞERMÎ (Üsküdarlı)

- 1-Gurbet illerine gitti efendim/Acap dostlar yine tezce gelir mi,
Zevk iştret içinde zülfü kemendim/Benim bunda çektiğim bilir mi (s. 179).

2-Hayf oldu dünyada arzu halimiz/Okuyup dildara dinletemedik,

Sırr ile anlatıp bu ahvalimiz/Derunumuz nayın inletemedik (s. 179).

3-Beni تنها koyup ol keman ebru/Acep belirmedi eser kandedir,

Her dem ol bi hakikatı araya/Gezerim şanı ile seher kandedir (s. 180).

2.18.58 NEŞÂTÎ (17.-18. Yüzyıl)

1-Niyet ettik Beytullaha gitmeğe/Hacer-ül esved'e yüzler sürmeğe,

Arafatta hem vakfeye durmağa/Takdir her tedbiri bozar dediler (s. 181).

2.18.59 MECNUNÎ (18. Yüzyıl)

1-Acep açılmadı baht-ı siyahım/Şu fena mülkünde gam benim için,

Onulmadı gitti sinem yarası/Tabipler bulamadı em benim için (s. 182).

2-Eşinden ayrılıp hasret kalanlar/Ener bayram etsin ben ah edeyim,

İnip inip ak gerdana yayılan/Teller bayram etsin ben ah edeyim (s. 182).

3-Dost için gam yeme divane gönül/Dünyada sana hiç yar mı bulunmaz,

Er isen karşı dur merdane gönül/Mansur olanlara dar mı bulunmaz (s. 183).

4-Âhır bu dert beni sine götürür/Onulmaz yaralar em em üstüne,

Feryadım işiten aklın yitirir/Gitti safa geldi gam gam üstüne (s. 183).

2.18.60 ÂŞIK CİVAN (Diyarbakırlı)

1-Derd-ü gamdan göz açmadım ağalar/Dua edin kara bahtım uyansın,

Her kim beni kem bildirmiş o yâre/Bugün yarın al kanlara boyansın (s. 184).

2.18.61 ÂŞIK KÂMİL (18. Yüzyıl)

1-Mevlanın fermanı budur yaranlar/Sarpa sardı yazık yolu Bender'in,

Yardım etmedi erenler gaziler/Kâfirlere kaldı ili Bender'in (s. 184).

2.18.62 TALİBÎ (Zileli)

1-Hani senin eski çağın sevdiğin/Pek belâlı salunurdun bir zaman,

Ben de senin kulun âşıkın iken/Cihanda bir bulunurdun bir zaman (s. 185).

2-Ey mertlik davasın süren gel beri/Mert olan namusta arda belli olur,

Hak için çekelim sadakat gayret/Metanet sadakat darda bell'olur (s. 186).

2.18.63 FEDÂYÎ (Zileli)

- 1-Seyyah olup şu âlemi gezerken/Râhi kıldı bizi yolu Elif'in,
Kaşlar değer onsekizbin âlemi/Dökülmüş gerdana teli Elif'in (s. 186).
- 2-Arzıhal eyledim şahlar şahına/Kıl derdime derman el' aman dedim,
Özüm turap ettim ben dergâhına/Dahi birliğine yok güman dedim (s. 187).

2.18.64 ÂŞIK SIRRI (Kütahyalı)

- 1-Dünya yuvasından bir kuş uçurdum/Adı Rıdvan idi cennete gitti,
Ol cennet bülbülü idi kaçırdım/Bunda mihman idi cennete gitti (s. 188).
- 2-Anca yıllar bunca günah işledim/Ne amel işleyim ben şimden gerû,
Hakka tâat yolum eyvah boşladım/Çürür toprak olur ten şimden geru (s. 188).

2.18.65 MEFTUNÎ (18. Yüzyıl)

- 1-Gel benim yanıma nazenin dilber/Bulunmaz cihanda bir tane misin,
Siyah kaküllerin kokulu anber/Gerdane dökülen tel dane misin (s. 189).
- 2-Gönül eğlencesi ruh u revanım/Ben seni terk etmem bin kan olursa,
Ne mümkün ayrılmak çıkmadan canım/Dönmezim kâinat düşman olursa (s. 189).

2.18.66 SEFERLİOĞLU (18. Yüzyıl)

- 1-Cezayir dayısı ol Mehmet paşa/Dünyalar durdukça sen binler yaşa,
Döktürdüğün toplar gitmedi boşa/Söylensin dillerde namın bir zaman (s. 190).

2.18.67 MAĞRİBLİ OĞLU (18. Yüzyıl)

- 1-Gurbet illerinde saldı yâr beni/Acâyip hayrette kaldım,
Cezayir Çok kızlar yatağı dediler seni/Arzuladım seni geldim Cezayir (s. 191).
- 2-Tunus'un üstüne aslanlar saldın/Mevla'ya tevekkül oldun Cezayir,
Sen bu salısları şahandan m'aldın/Evelki nâmını buldun Cezayir (s. 191).

2.18.68 ÂŞIK AHMED (18. Yüzyıl)

- 1-Bosnalı der behey devletlü vezir/Nemse kiralının kastı bizdedir,
Duydu Bosna askerinin geldiğin/Şüpheniz olmasın fırsat gözetir (s. 192).

2.18.69 NAKDÎ (18. Yüzyıl)

- 1-Mağrib illerinden ey şâh-ı âlem/Sultan Cezayir'den haberin var mı,
Sehavet madeni ey cud-ü kerem/Sultan Cezayir'den haberin var mı (s. 194).
- 2-Yedi kıral düştü senin kastına/Gaflet uykusundan uyan Cezayir,
Donanmalar tayin oldu üstüne/Hazır vaktına dayan Cezayir (s. 195).

2.18.70 DERTLÎ (Bolulu)

- 1-Telli sazdır bunun adı/Ne ayet dinler ne kadı,
Bunu çalan anlar kendi/Şeytan bunun neresinde (s. 197).
- 2-Bahar seli gibi dağlar başında/Gör nice torlandım nice bulandım,
Bir dar-ı şifadan boşanmış gibi/Sürüyüp zenciri hayli dolandım (s. 198).
- 3-Harâba kul olduk bezm-i âdemde/Âbad olsak da bir olmasak da bir,
Düştük çare nedir dâma âlemde/Âzad olsak da bir olmasak da bir (s. 198).
- 4-Gonca üsküflendi gülşen donandı/Gül kadrin bülbül-i şeydâya sorun,
Saltanat-ı şitâ odlara yandı/Mürgler zârını sahrâya sorun (s. 199).
- 5-Hatırlayıp sorar m' ola halimden/Kiprikleri kara kalem kaşlı yâr,
Zikr ü fikri gitmez benim dilimden/Anadan gülmedik garip başlı yâr (s. 199).
- 6-Bana olan cefâ senden değildir/Benim kem bahtım kara sevdiğim,
Sana meyil vermek benden değildir/Gönül düşmüş nedir çare sevdiğim (s. 199).
- 7-Aşk ile şadım an görseler bizi/Allah'ın bir şaşkın kulu sanırlar,
Her kime söylesen doğruca sözü/Zencirden boşanmış deli sanırlar (s. 200).

2.18.71 ZİHNÎ (Bayburtlu)

- 1-Vardım ki yurdundan ayak götürmüş/Yavru gitmiş ıssız kalmış otağı,
Camlar şikest olmuş meyler dökülmüş/Sâkiler meclisten çekmiş ayağı (s. 201).
- 2-Yıkılmış çadırların göç etmiş Leylâ/Vardım ki boş kalmış yâr atakları,
Dağı mesken etmiş biçare Mecnun/Akıtmış gözünden kan ırmakları (s. 201).
- 3-Sefine gönlüm deryaya saldım/Çıkmadı bir kenara tecelli,
Kesildi takatım bimecal kaldım/Vurdu beni yerden yere tecelli (s. 201).
- 4-Kalkın ara yerden dumanlı dağlar/Dost ilinin bağbanı görünsün,
Gülşen-i hicranda kızardı güller/Andelibe feryat çağı görünsün (s. 202).

2.18.72 EMRAH (Erzurumlu)

- 1-Gönül gurbet ile varma/Ya gelinir ya gelinmez,
Her dilbere meyil verme/Ya sevilir ya sevilmez (s. 202).
- 2-Hey ağalar bir sunanın elinden/Aşk ile bu dertli sinem dağlıdır,
Leyl-ü nehar hasretini çekerim/Heman başım bir Leylâ'ya bağlıdır (s. 203).
- 3-Dedim dilber didelerin ıslanmış/Dedi çok ağladım sel yaresidir,
Dedim dilber yanakların ıslanmış/Dedi zülfüm değdi tel yaresidir (s. 203).
- 4-Tutam yar elinden tutam/Çıkanı dağlara dağlara,
Olanı bir yaralı bülbül/İnem bağlara bağlara (s. 204).

2.18.73 ŞEM'Î (Konyalı)

- 1-Tuna gibi kimse bilmez başımı/Daim akar boz bulanık selim benim,
Dere ırmak almaz gözüm yaşını/Şatt-ü Murad Ceyhun nehr-i Nil'im ben (s. 204).
- 2-Bir şahin güzele oldum meftun/Serinde fina fes şirazelenmiş,
Dil-i divanemi eyledi Mecnun/Nevreste tıfl iken mûm tazelenmiş (s. 205).
- 3-Ağ yara yüz verme bendene nisbet/ Gel indi ey canım cananım sen gel,
Yaktı derunumu ateş-i hasret/Gel indi ey evler yıkanım sen gel (s. 205).

2.18.74 SEYRÂNÎ (Everekli)

- 1-Ne hikmettir şu dünyaya/Tuğlar taktı elin seyranisine,
Yirmi dokuz haften al mahlas deyî/Teklif eder durur seyranisine (s. 206).
- 2-Felek bize bir yol gülmedi/Tuğlar taktı elin seyranisine,
Yirmi dokuz harften al mahlas deyî/Teklif eder durur seyranisine (s. 206).
- 3-Gönül serden geçer yârdan geçemez/Bağlanmış ikrara kavi özlüyüm,
Her sözüm dinleyen özüm seçemez/Sırat köprüsünden ince sözlüyüm (s. 207).
- 4-Kaçan validemi rüyada görsem/Kan ağlar gözleri yaslı görünür,
Bize edenlerin defterin dürsem/Ejder olmuş yedi başlı görünür (s. 207).
- 5-Eyvah fukaranın beli büküldü/Medet ticaretin gücüne kaldık,
İyiler alemde göçtü çekildi/Bizler zamanenin piçine kaldık (s. 208).
- 6-İstemez bir hâkim şahidi baydan/Kurda koyun ata eğer har dese,
Yahşi balık tuttum kuru çaydan/Yerden göğe doğru yağar kar dese (s. 208).
- 7-Bin ikiyüz altmış bire tarih basınca/Pek ziyade oldu sıklet bu sene,
Eski adet bitip devir dönünce/Kalktı insanlardan şefkat bu sene (s. 208).

2.18.75 DADALOĞLU (19. Yüzyıl)

- 1-Dumanlıdır Aladağ'ın alanı/Ortasında sarı çiçek servanı,
Yiğit durağı da aslan yatağı/Dilberleri hep de böyle ola mı (s. 209).
- 2-Kalktı göç eyledi Avşar elleri/Ağır ağır giden eller bizimdir,
Arap atlar yakın eyler ırağı/Yüce dağdan aşan yollar bizimdir (s. 210).
- 3-Şu yalan dünyaya geldim geleli/Severim kır atı bir de güzeli,
Değip onbeşime kendim bileli/Severim kır atı bir de güzeli (s. 210).
- 4-İlgıt ılgıt seher yeli esiyor/Gâvur dağları'nın başı dumanlı,
Gönül binmiş aşk atına aşıyor/Bire beyler cununluğum zaman'mı (s. 211).
- 5-Çıktım yücesine seyran eyledim/Cebel önü çayır çimen görünür,
Bir firkat geldi de coştum ağladım/Al yeşil bahçeli Kaman görünür (s. 211).
- 6-Yürü yiğit yürü yoluna yürü/Ağustosta erir dağların karı,
Gayet güzel olsa yiğidin yârı/O yiğit yanına nazınan gelir (s. 212).

2.18.76 ÂŞIK NURİ (Tokath)

- 1-İnkisar eylemem yazık serine/Yatak içre can veresin vay sebep,
Ağzından burnundan hicran yerine/Parça parça kan versin vay sebep (s. 213).
- 2-Ara yeri karlı dağlar alıp da/Gayri dost iline varıp gelinmez,
Yahşi hüner ister rah-ı talepte/Beyhude laf ile menzif alınmaz (s. 213).
- 3-Hazan ile geçti gülşen-i bostan/Eyle dertli bülbül zâr garip garip,
Haraba yüz tuttu bezm-i gülistan/Ağla şimden geri var garip garip (s. 213).

2.18.77 ÂŞIK VELÎ (İğdecikli)

- 1-Dost dost diye hayaline geldiğim/Dost ise ayırmış özünü benden,
Çatık kaşı benlerini sevdiğim/Dost ise çevirmiş yüzünü benden (s. 214).
- 2-İsabet etmedin benim sözüme/Bu aylarda belli oldu hilen yâr,
Gelen geçen hoş görünün gözüme/Bulamadım sencileyin çelen yâr (s. 215).

2.18.78 RUHSÂTÎ (Deliktaşlı)

- 1-Gene bahar geldi bülbül sesinden/Sada verip seslendin mi yaylalar,
Çevre yanın lâle sünbül bürümüş/Gelin olup süslendin mi yaylalar (s. 215).
- 2-Seher vaktinde esen rüzigâr/Bir ayan eyle hallerim yâre,
Kesildi takatım büküldü belim/Haber ver kırıldı kollarım yâre (s. 216).

3-Bir vakte erdi ki bizim günümüz/Yiğit belli değil mert belli değil,

Herkes yarasına derman arıyor/Deva belli değil dert belli değil (s. 216).

4-Dedim dilber gel pazar edelim/Dedi ben alış verişi bilmem,

Dedim muhabbetten kuralım çarşı/Dedi ben tenhada görüşü bilmem (s. 217).

2.18.79 KEMTER BABA (Sarkışlalı)

1-Bir kara gözlünün kahrını çekerim/Güzel ömrüm telef ettim az kaldı,

Başım alam ne diyara gidem/Güvendiğim üç beş günlük güz kaldı (s. 218).

2.18.80 MİNHÂCÎ (Deliktaşlı)

1-Vefasız dilleri gördüm pınarda/Şu kara bağrımı dağladı gitti,

Bir dem şahin gibi yüzüme baktı/Yıktı kaşlarını ağladı gitti (s. 218).

2-Aman seher yeli çar sende kaldı/Yavru keklik sekişliden bir haber,

Gene bahar geldi bulandı gönlüm/Göğsü elvan nakışlıdan bir haber (s. 219).

2.18.81 ÂŞIK KENZÎ (Kıbrıslı)

1-Dinle sevdiğim vasfın edeyim/Benim şahım güzellerden güzeldir,

Biraz da esrar-ı aşktan söyleyim/Zira muhabbeti dilde eldir (s. 219).

2.18.82 DELÎ BORAN (19. Yüzyıl)

1-Haydi bire deli gönül/Alevden mi dışın senin,

Haydi bire deli gönül/Alafırcık işin senin (s. 220).

2-Arzulayıp seni görmeğe geldim/Yüzünde evvelki nurun kalmamış,

Evvel uğrun uğrun işmar eylerdin/Şimdi söylemeğe dilin kalmamış (s. 220).

3-Gam yiyip ağlama divane gönül/Daima bu dünya başa dar olmaz,

Hakkın kelâmını bırakma dilden/Haktan özge bir adama yâr olmaz (s. 221).

2.18.83 MESLEKÎ (Kangallı)

1-Ayrılık bâdesin tatlı mı sandın/Ne tez tebdil olmuş çimenin dağlar,

Bu güzellik geçer sana da kalmaz/Daha neye bağlı gümanın dağlar (s. 221).

2- Bu kadar imtihan yeter sevdiğim/Gurbette gezdiren sen değil misin,

Cemalin gözümde tüter sevdiğim/Canımdan bezdiren sen değil misin (s. 222).

3-Gönül yaylasında üç gül açılmış/Ak gül kırmızı gül hele sarı gül,

Birbirinden güzel doğmuş ayılmış/Ak gül kırmızı gül hele sarı gül (s. 222).

4-Mevlâyı seversen böylece inan/Bu yeşili alı sana düzüyorum,
Hiç cennet görmesin sözünden dönen/Bu sırmalı teli sana düzüyorum (s. 223).

2.18.84 ÂŞIK MEYDÂNÎ (Kastamonulu)

1-İhtiyacımız yok ab-ı engüre/Muhabbet meyinden kanıklarız biz,
Ateş-i aşkımız geldi zuhura/Anın için bağı yanıklarız biz (s. 223).

2.18.85 AHMED EDİB (Edib Harabî)

Ahmed Edib, 1853-1917 yılları arasında yaşamış Bektaşî ozanıdır.

1-Ya Rab senin mekanın yok/Yatağın yok yorganın yok,
Hem dinin hem imanın yok/Her bir şeyden münezzehsin (s. 224).

2.18.86 GEDAÎ (Beşiktaşlı)

1-Sevdana tutuldum ben bile bile/Ey nar-ı muhabbet yan içerimde,
Fırak-ı mihnetle derd-i hasretle/Uyuştı bağrım da kan içerimde (s. 225).
2-Bu esrara vakıf olan arifler/Nefsini cümleden mukaddem bilir,
Terkedip heva vü hevsten geçer/Ehli dehr-i zevk ü sevk ü gam bilir (s. 225).

2.18.87 GÜNDEŞLİOĞLU (19. Yüzyıl)

1-Kadir Mevlâm bir dileğim var sana/Dost ile yiyecek mal ver sen bana,
Ağır meclislerde hâkim uğrunda/Hizmet ile buyruk dil ver sen bana (s. 226).
2-İki bülbül geldi tüyü yeşilden/Kepezini alamadım başından,
Yayılırken ayrı düşmüş eşinden/Ötsem garip garip varsam tutulmaz (s. 226).
3-Hani benim ak ekmeğim yiyenler/Kılıcın kuşanıp ata binenler,
geç başa diyenler/Şimdi benim yerim eşik olmuştur (s. 227).

2.18.88 HENGÂMÎ (Ruşçuklu)

1-Huzurunda kolu bağlı dururuz/Siyasette cürmü sormayanlara,
Ervah-ı ceddine lânet okuruz/İkrarında sadık durmıyanlara (s. 227).
2-Bir cefacı yâre gönül düşürdüm/Ne sevaptan anlar ne günah bilir,
Ol kadar ki mağrur olur hüsnüne/Beni kul kendini padişah bilir (s. 228).
3-Sevdiğim seni buldum başıma derd ü belayı/Sevmezdim eğer bilse idim piş-i cefâyı,
Aşık beni sevdi deyu bin nâze çekersin/Ağlatmağa, lâyıkmı beyim bu fukarayı (s. 228).

2.18.89 MİR'ATÎ (19. Yüzyıl)

Mir'atî, 19. yüzyılda yaşayan beктаşı ozanlarındanr. 1804-1880 yılları arasında yaşamıştır. Kalecik'lidir (Ankara).

- 1-Zincir kareylemez bizlere sofi/Bin can ile canana bağılıyız,
Anlayıp bilmişiz emr-i marufu/Ol baki-i Adil Han'a bağılıyız (s. 229).
- 2-Onsekizbin alem icadolmadan/Lâmekân elinden ilmettim tahsil,
Mefhar-i kâinat bünyet olmadan/Bana irşat oldu o sırr-ı kandil (s. 229).
- 3-Amenna söyledik hem ikrar ettik/Erenler bezmine lâşekçesine,
Bağ-ı marifette yetiştik bittik/Buy aldık bir gülden çiçekçesine (s. 230).

2.18.90 SIRRÎ (Ağrıbozlu)

Sırrî, 1794 yılında Ağrıboz'da doğmuştur. Beştaşî şâirdir. Asıl adı Mehmet'tir.

- 1-Ezelden güzelden gönlümüz geçmez/Biz âşıkız Hak'tan didar isteriz,
Sofi ne söylersin kulak işitmez/Biz âşıkız Hak'tan didar isteriz (s. 232).
- 2-Cihan şahına minnet eylemez/Kısmetim Muhammet Ali'den gelir,
Virdettim dilimde gayri söylemem/Kısmetim Muhammet Ali'den gelir (s. 232).

2.18.91 ERBÂBÎ (Erzurumlu)

- 1-Ben bir ismi maram iz belli etmem/Toz dumanlı günde toz belli etmem,
Kenarda köşede söz belli etmem/Ne torda balığım ne sokulurum (s. 233).
- 2-Böyle geda ile eylemek ülfet/Şanıma düşmez olduk melâmet,
Şükrolsun eline geçti bir devlet/Bu devletten hazineler tutarım (s. 233).

2.18.92 SÜRÛRÎ (Silleli)

- 1-Bir şirin şivekâr aklımı aldı/Melek midir huri midir yâr mıdır,
Vücudum şehrine velvele saldı/Figân mıdır feryat mıdır zâr mıdır (s. 234).
- 2-Sevdiğim düşürme beni dillere/Sırrımı aleme ifşadan sakın,
Varıp da meylini verme ellere/Sevdaı başımı kavgadan sakın (s. 235).
- 3-Dinlen hey ağalar derdimi bugün/Sözü şeker lehi bala vuruldum,
Hatırımdan gitmez lâle-i gülgûn/Yanaklarda olan ala vuruldum (s. 235).
- 4-Dilber sevmek için ehli dillere/Tanışmakta yeğdir tanışmamakta,
Vefasız dilberin ahdını gütmek/Alışmakta yeğdir alışmamakta (s. 236).

2.18.93 KAYA SALİH (Âşık Muhibbî)

- 1-Pencereden melül melül/Bakan dilber kiminsin sen,
Yarın koyup yad ellere/Yakan dilber kiminsin sen (s. 236).
- 2-Seherden uğradım göl kenarına/Geldi yeşilbaşı sunalar geçti,
Al yanak üstünde güller dizili/Çekilmiş kameti minalar geçti (s. 237).
- 3-Dinleyin ahbaplar tarif edeyim/Yetmişiki dertten baştır bu sevda,
Yandırır odlara pervane gibi/Daim sönmez bir ateştir bu sevda (s. 237).
- 4-Bizde gider olduk gurbet ellere/Gözü yaşlı kalsın vilâyette yâr,
Nâme yazanı verem esen yellere/Dinle vasfı halim işarete yâr (s. 237).

2.18.94 AHMET KANAR (Âşık Noksanî)

- 1-Koşayım bir destan dinle nazlı yâr/Giyinip alları sallan bir zaman,
Kaçma üftadenden yar diyar diyar/Tara perçemini tellen bir zaman (s. 238).
- 2-Dinleyin ağalar medhin eyleyim/Elma yanaklımın kara kaşlımın,
O güzel yüzlerine kurban olayım Dal gerdanlığımın da sırma saçlımın (s. 239).

2.18.95 SÜMMÂNÎ (Erzurumlu)

- 1-Bir dilbere müptelayım ezelden/Derdi gama kattı ah-u zâr beni,
Ciğer kebab oldu ne gelir elden/İflâh etmez daha intizar beni (s. 241).
- 2-Deli gönül ile düştük bir cenge/Hikmeti sorulmaz iştir bu gönül,
Günden güne girer her türlü renge/Bazı solar bazı kumaştır bu gönül (s. 241).
- 3-Sorma bir kişinin aslı meslini/Tâ ezelden irfan olan bellidir,
Kâmile eyleme arif vasfını/Sıtkı Sadık pünhan olan bellidir (s. 242).
- 4-Her sabah her seher bülbül sesi/Bülbül sedasını güle getirir,
Er odur ki bile şeref şanını/Leke kelâmını dile getirir (s. 242).

2.18.96 ÂŞIK ŞENLİK (Çıldırılı)

- 1-İster ihtiyar ol ister nevcihan/Bu dünyada baki kalan öğünsün,
Meraksız fikirsiz gamsız her zaman/Her zaman şad olup gülen öğünsün (s. 243).
- 2-Bu dünyanın sefasını sürmedim/Ne tutun yakamı ay ihtiyarlık,
Evvelki devranım düşer yadıma/El götür yakamdan koy ihtiyarlık (s. 243).
- 3-Dedim dilber naz eyleme/Dedi cilve sataram men,
Dedim kaşın seherlenip/Dedi müjgan atarem men (s. 244).

2.18.97 ÂŞIK HALİL (20. Yüzyıl)

1-Feleğin kahrına demedim yeter/Virane gönlümde baykuşlar öter,

Ne bahar tez gelir ne sümbüller biter/Yazın çekdiceğim kış hayalidir (s. 246).

2-Yaralarım göz göz oldu derdime derman bugün/Gönlümün şuhu geldi def eder pervane bugün,

Kısmetine taş atanlar ezelden kibir olur/Al yanaktan bir buse alırım durmam bugün (s. 246).

3-Yola düştük ılgar gibi/Oğul uşak ağlar gibi,

Göz yaşımız pınar gibi/Damlıyan yaştır efendim (s. 247).

2.18.98 ÂŞIK GURÎ (Erzurumlu)

Gurî, Erzurum'un Oltu ilçesine bağlı Hükâm (Taşlıköy) köyünde doğmuştur. 1. Dünya Savaşı sıralarında vefat etmiştir. Asıl adı Necati'dir.

1-Dolan karhânem dolan/Gâh kalansın gâh dönem,

Litre ile alırsın/Naçarına verirsin (s. 248).

2.18.99 AYETULLAH (Kırşehirli)

Ayetullah, 1892 yılında Kırşehir'de doğmuştur.

1-Gurbetin kahrını çekemez oldum/Varayım sılaya gideyim dedim,

Yedi yıl gurbette sarardım soldum/Sılada bayramı edeyim dedim (s. 249).

2.18.100 FİĞÂNÎ (Silleli)

1-Şu fani dünyada gülmedik insan/Acep benim gibi daha var m'ola,

Garip bülbül gibi ederim figan/O da bencileyin ahı zar m'ola (s. 250).

2-Yârin yanağından bir buse almak/Devasız dertlere derman demişler,

Köşe-i halvette cilveye dalmak/Savurur gam keder harman demişler (s. 250).

3-Dedim nazlı dilber aşkına yandım/Dedi bir söz desem darılırsın sen,

Dedim ifadeni aşikâr eyle/Dedi her güzele sarılırsın sen (s. 251).

2.18.101 HIFZÎ (Kağızmanlı)

1-Bir bölük turnalar müjde getirdi/Bugün ezel bahar yaz eyyamıdır,

Hu çeker ötüşür sadalı kuşlar/Muhabbet sefası saz eyyamıdır (s. 252).

- 2-Zulümden münezzeh adil padişah/Ey şahların şahı sana sığındım,
Kulunam kapında kurbanı geldim/Beklerem Dergahı sana sığındım (s. 252).
- 3-Sefil baykuş ne gezersin bu yerde/Yok mudur vatanın illerin hani,
Küsmüş müsün selâmını almadın/Şeyda bülbül şirin dillerin hani (s. 253).

2.18.102 FAHRÎ (Ayaşlı)

- 1-Dil neden takılmış keman kaşlara/Sormasam duramam sorsam duramam,
Devletsiz başımı taştan taşlara/Vurmasam duramam vursam duramam (s. 255).
- 2-Melâmet hançerin bağrım başıma/Nazik elleriyle uruşu güzel,
Halkı hayran etmiş keman kaşına/Ayaş kazasında uruş'lu güzel (s. 256).

2.18.103 ÂŞIK ALİ İZZET ÖZKAN

- 1-Benden yâre selâm edin turnalar/Bir gün varıp divanına durunca,
Sormazsa bel'etmen gidin turnalar/Pek perişan diyesiniz sorunca (s. 256).
- 2-Güzele bakması çok sevap derler/Güzellere güzel bakmak güzeldir,
Güzel yâr sevenler Cennetlik olur/Güzel ile yola gitmek güzeldir (s. 257).
- 3-Gidin kuşlar gidin yazlar geliyor/Elvan elvan renge boyanın dağlar,
Turnalar gidiyor kazlar geliyor/Giyinin kuşanın donanın dağlar (s. 257).

2.18.104 GUFRÂNÎ (Karamanlı)

- 1-Şâirim ta onbeş yaşımdan beri/Tevellüdüm seksen bir olduk şimdi,
Taraikte yoktur mensubiyetim/Kendi postumuzda er olduk şimdi (s. 258).

2.18.105 ZEYNEL ABİDİN (Âşık Pervane)

- 1-Dinleyin ağalar güzel öğmeyi/Taşlar alıp kara bağrım döğmeyi,
Bir bakışı Gürcistan'ı değmeyi/Hergün selâmına durmalı gelin (s. 260).
- 2-Bakışın eğlence yeter/Kipriklerin cana batar,
Yürüdükçe çiçek biter/Suna boylu yosma gelin (s. 260).

2.18.106 ZİHNÎ (Artvinli)

- 1-Bugün gördüm ben bir güzel/Gezer bahçede bahçede,
Altın tasta şerbet ezer/Güzel bahçede bahçede (s. 261).

2.18.107 MUSTAFA FERYADÎ ÇAĞIRAN (Âşık Feryâdî)

- 1-Yatarken ürüyamda/Vadem yetmiş ölüyorum,
Rahat döşeğimde yatıp/Öldüğümü biliyorum (s. 262).
- 2-Nazlı yardan ayrılalı/eller gamlı ben gamlıyım,
Ceylanı küsmüş gelmemiş/Çöller gamlı ben gamlıyım (s. 263).

2.18.108 ÂŞIK HACI (Hataylı)

- 1-Nasıl ayrılalım ellerinizden/Besledim büyüttüm nazlı yâr kaldı,
Esirgesin gayri bizi yaradan/Kavlimiz bir idi sözlü yâr kaldı (s. 264).

2.18.109 HAKKI (Kozanlı)

- 1-Topla sen kendini Çolak Hac'ağa/Sivri sinek ordu çekti varıyor,
Gel göster kendini çekilme dağa/Bir boz duman gibi çöktü varıyor (s. 265).

2.18.110 ÇOLAK HACI (Âşık Serdarî)

- 1-Nesini söyliyem canım efendim/Gayri düzen tutmaz telimiz bizim,
Arzuhal eylesem deftere sığmaz/Omuzdan kesilmiş kolumuz bizim (s. 266).

2.18.111 ALİ COŞKUN (Âşık Huzûrî)

- 1-İmanıma karşı aldı yetişir/Ne demek acaba bugün git yarın,
Tekrar eyledikçe beynim karışır/Soğuk cümle zira bugün git yarın (s. 268).
- 2-Gül yüzlü sevdiğim yanımdan gitme/Eğlenemem görmedikçe ben seni,
İyilik var iken kötülük etme/İncitme hatırım severken seni (s. 270).
- 3-Olan oldu gitti iş işten geçti/Şimdi gaflet uykusundan ayıldım,
Kâh diken bitirdim kâh da gül açtı/Sular gibi her tarafa yayıldım (s. 270).

2.18.112 DURSUN KILIÇ (Âşık Cevlânî)

- 1-Giden sail sen Mevlayı seversen/Benim derdim yâre hekayet et,
Varıp yetişince yâr diyarına/Öp iki elini ziyaret eyle (s. 271).
- 2-Başına döndüğüm kurban olduğum/Ağlar dolanırım yâr deyü deyü,
Derdine yandığım büryan olduğum/Dağlar dolanıram yar deyü deyü (s. 271).
- 3-Neyleyeyim bu dünyayı/Nasibime çile düştü,
Büyüttüm bir gül fidanı/Goncaları ele düştü (s. 272).

- 4-Kaşlarına oldum hayran/Ela gözlüm çok güzelsin,
El seninle eder bayram/Kara gözlüm çok güzelsin (s. 272).

2.18.113 CELÂLÎ (Bayburtlu)

- 1-Sunam kangı bağı ayva narısın/Bahçeler ümmani sen sefa geldin,
Bendeki bülbülün gül ensarısın/Gönlümün gülşeni sen sefa geldin (s. 273).
2-Hüsünün pertevinde bir peri gözler/Ne görmüş ne görür ne görse gerek,
Mevlâm bir kuluna böyle güzellik/Ne vermiş ne verir ne verse gerek (s. 274).
3-Göçü kaldırdım yurttan/Gelen ağlar geçen ağlar,
Elbet bir devasız dertten/Dolan göz bir zaman ağlar (s. 274).

2.18.114 SABÎT YALÇIN ATAMAN (Âşık Müdâmî)

- 1-Küçükten yalgınım sözden/Dile minnet mi çekerim,
Kanlı yaş dökerim gözden/Sele minnet mi çekerim (s. 275).
2-Bunca cilve bunca eda şive naz/Âşıklara cefa değil ya nedir,
Gerdan bağı sedef sine bembeyaz/Aşk ehline vefa değil ya nedir (s. 276).

2.18.115 ADEM ŞENTÜRK (Âşık Efkârî)

- 1-Ya Râb bu ne ölüm bu nası zulum/Ah edip de ağır başlar ağlıyor,
Çiçeği burnunda solan bu gülün/Toprağa karışan saçları ağlıyor (s. 277).
2-Yüce dağlar yeşil yarlar senindir/Davarı yaylaya sür çoban kardeş,
Buzlu sular gök pınarlar senindir/Şu yanık kavala vur çoban kardeş (s. 278).

2.18.116 ÂŞIK HÜSEYİN (Hataylı)

- 1-Dört hatun isterim huri gilmandan/Dört tane cariye kul da isterim,
Yüz kuzgun kır yüz yağız yüz tane doru/Yüz habes yüz tane de al isterim (s. 278).

2.18.117 HACI BEKTAŞ COŞKUN (Âşık Talibî Coşkun)

- 1-Hakka tapınan âşıklar/Ayrılmaz bir yola gider,
Dünya malına tapanlar/Her biri bir kola gider (s. 279).
2-Şu güzelin adı esma/Darılıp ta bana küsme,
Kendini köşeye kısıma/Kapıya çık sen el gibi (s. 280).
3-Dağlarda yatan evliya/Yalvardım gani Mevlâya,
Boyu da benzer selviye/Irganır ince dal gibi (s. 280).

- 4-Düğünde bayramda ağır zinetle/Bütün kınalanır eli kızların,
Halaya düzülür meşhur güzeller/Gerdandan oynuyor kolu kızların (s. 281).

2.18.118 FAHRÎ (Sivahlı)

- 1-Gönül kahvaltıya irtikap eder/Üzerinde şeker kaymak bulunmaz,
Elli gündür perhiz altmışa gider/Allah' a şükür dedik doymak bilinmez (s. 281).

2.18.119 ÂŞIK MEHMET YAKICI

- 1-Dinlen efendim şikayetim var/Yandı canım pirelerin elinden,
Sizlere bir güzel hikâyetim var/Yandı canım pirelerin elinden (s. 283).
2-Nerde gezer pirelerin sürüsü/Rahvan attan iyi yürür tırısı,
Kovalarken karşı koyar birisi/Yanı canım pirelerin elinden (s. 284).

2.18.120 HACI TAŞTAN (Bayburtlu Hicrânî)

- 1-Zümre-i aşktan ehl-i muhabbet/Güllere konmanın zamanı geldi,
Ahlâkı halk ile güzel nasihat/Hoş sohbet etmenin zamanı geldi (s. 285).
2-Ne ilden şeydasın ey cem-i kudret/Merhaba hoş geldin bu bağa bülbül,
Bahçe mi bakarsın yoksa ki bağban/Konmak mı muradın yuvaya bülbül (s. 285).
3-Biz ki bir dilberin müptelâsıyız/Lâyık dese de hoş, demese de hoş,
Serencam-ı aşkın kerbelâsıyız/Âşık dese de hoş, demese de hoş (s. 286).

2.18.121 YUSUF KÖKTEN (Âşık Zülâfî)

- 1-Nere gitmiş yeşil başlı ördekler/Bu nasıl vadidir göller kurumuş,
Nerde kaldı yaptığımız emekler/Irmaklar dereler göller kurumuş (s. 287).
2-Güzel hayalinde ne ise söyle/Oynat o leblerin dil utanmasın,
Yakın gel kolların boynuma dola/Uzat bus edeyim el utanmasın (s. 287).

2.18.122 MUSTAFA GEDİK (Âşık Nihânî)

- 1-Diyar-ı gurbette sefil sergerden/Ağlarım vatandan aralanınca,
Bir yandan gam gelir bir yandan hicran/Güldürmez takdirim karalanınca (s. 288).
2-Gönül bu aşk ile fani dünyada/Ölenecek böyle gez garip garip,
Fikrin dümen olsun aklın deryada/Hicran deryasında gez garip garip (s. 288).

2.18.123 VEYSEL ŞATIROĞLU (Âşık Veysel)

- 1-Derdimi döksem derin dereye/Doldurur dereyi düz olur gider,
İraikler geldi girdi araya/Korkarım yâr benden yoz olur gider (s. 289).
- 2-Genç yaşımda felek vurdu başıma/Aldırdım elimden iki gözümü,
Yeni değmiş idim yedi yaşıma/Kayıp ettim baharımı yazımı (s. 289).
- 3-Yeni mektup aldım gül yüzlü yardan/Gözletme yolları gel deyi yazmış,
Sivralan köyünden bizim diyardan/Dağlar mor menevşe gül deyi yazmış (s. 290).

2.18.124 UMMANÎ (Oltulu)

- 1-Cahilem cuzi kemâla/Erem Mevlâ diye diye,
Derliyem derdime derman/Sürem Mevlâ diye diye (s. 291).
- 2-Üç yüz kıryedide hayal habında,
Pirderdine derman sor dedi bana (s. 292).
- 3-Şu benim perişan halime bakın/Her nerede olsa şerefın takın,
Yaramaz kul ile konuşma sakın/Doğru dürüst helâl kanı alınmaz (s. 293).

2.18.125 YAŞAR YILMAZ (Âşık Reyhânî)

- 1-Felek ne tuttun yakamı/Vallah tutmam sözün senin,
Çektirdin ecr ile gamı/Sitem midir özün senin (s. 294).
- 2-Benden aşıklara bir selam götür/Söyle kulağına erkânda ise,
Evvel Posoftaki Müdam'a yetir/Hisse al ölçü ve mizanda ise (s. 295).
- 3-Bir kara gözlü yâr yıllarca evvel/Berrak bir pınarın başında idi,
Peri kadar saçlı huriden güzel/Durgun yüzlü ondört yaşında idi (s. 296).

2.19. Ali Püsküllüoğlu, Türk Halk Şiiri Antolojisi²³

2.19.1. KUL MEHMET (16. Yüzyıl)

- 1-Be hey elâ gözlü canım/Kul olmağa geldim sana,
Gönül tahtında sultanım/Kul olmağa geldim sana (s. 103).
- 2-Be yâranlar yine evvelbahardır/Bülbül intizarlık kılar durmayup,
Kuşlar âheng edüp ıııııııı öter/Kalbin kasâvetin siler durmayup (s. 105).
- 3-Her dem yüzüme gül gibi/Gülen dilberün kuluyum,
Ben ağladukça yaşumu/Silen dilberün kuluyum (s. 106).
- 4-Bunca demdir hasretliğin çekerim/Gel sevdiğim gel'ayrılık günleri,
Gözlerimden kanlı yaşlar dökerim/Gel sevdiğim geld'ayrılık günleri (s. 107).
- 5-Yavrum turnam bizim ile varırsan/Söyle yâre gözlemesin yolları,
Atım düştü yayan kaldım yıkıldım/Hudâ bilir başa gelen hâlleri (s. 108).
- 6-Karlar yağdı boran oldu/Şimdi garip başın dağlar,
Yaradan Mevlâ'ya kaldı/Senin cümle işin dağlar (s. 109).
- 7-Siyah ebrûların duruben çatma/Gamzen oklarını âşıka atma,
Sana gönül verdim beni ağlatma/Benim gözüm nuru gönlüm süruru (s. 110).

2.19.2. USÛLÎ (16. Yüzyıl)

- 1-Yârenler ecel gelmeden/Gözümüz toprak olmadan,
Felek bizden öç almadan/Hele bir demdir sürelim (s. 114).
- 2-Gönül geç olmaz havadan/Gel gurbete gidelim gel,
Uçur kuşu bu yuvadan/Gel gurbete gidelim gel (s. 115).
- 3-Bana kıya kıya bakan/Kor muyum seni kor muyum,
Bakış ıı çiğirim yakan/Kor muyum seni kor muyum (s. 116).

2.19.3. SEYYİD SEYFULLAH (Âşık Nizamoğlu)

- 1-Beni bu nefsim/Eyledi hayran,
Gam mıdır etsem/Nâne vü efgan (s. 149).
- 2-Ya Rab aşkını ver bana/Hû diyeyim döne döne,
Âşık olayım ben sana/Hû diyeyim döne döne (s. 151).

²³ Ali Püsküllüoğlu, Türk Halk Şiiri Antolojisi. Bilgi Yayınevi, Ankara: 1975,ss: 574.

3-Yandıklarım şâm ü seher/Senden midir benden midir,
Başımdaki aşktan eser/Senden midir benden midir (s. 153).

2.19.4. BAHŞÎ (16. Yüzyıl)

1-Sultan Selim cülûsunda/Salâ dedi de yürüdü,
Gidelim Mısır'a doğru/Yola dedi de yürüdü (s. 154).

2.19.5. OZAN (16. Yüzyıl)

1-Gerçek âşık olanların/Yürecüğü yanar olur,
Her cânibden sûriş ile/Şevkı odu kanar olur (s. 155).

2.19.6. ÂŞIK GARİB (16. Yüzyıl)

1-İşte geldim gidiyorum/Sen olasın Helep şehri,
Çok ekmeğin tuzun yedim/Helâl Halep şehri (s. 166).
2-Name geldi vatanımdan/Vakti varayım gideyim,
Kanlı yaşlar gözlerimden/Aktı varayım gideyim (s. 167).
3-Dinleyin ağalar tarif edeyim/Açılır baharda gülü Tebriz'in,
Düğünde bayramda atlas giyerler/Bozulmaz yeşili alı Tebriz'in (s. 168).
4-Bir söz ile ben tuzağa tutuldum/Bu garip ellerinde vakti nâr beni,
Hasretin nârında yandım kül oldum/Ahu gözlüm ne hâldeyim gör beni (s. 169).
5-Gurbet ilde baş yastığa gelende/Gayet yaman olur işi garibin,
Gelen olmaz giden olmaz yanına/Siyah toprak ile taşı garibin (s. 170).
6-Arzulayıp çıktım gurbet iline/Ağlarım sızlarım kimsem yok benim,
Yazık oldu düştüm elin diline/Ağlarım sızlarım kimsem yok benim (s. 171).

2.19.7. ÖKSÜZ DEDE (16. Yüzyıl)

1-Gül budanmış dal dal olmuş/Menekşesi yol yol olmuş/Siyah zülfün tel tel olmuş,
Biz şu yerlerden gideli/Gurbet illere düşeli (s. 172).
2-Kaşın hilâl gözün mestan/Geh doğar geh dolunursun,
Âşıka cevretmek için/Hırâmânî salınursun (s. 173).
3-Gine evvelbahar oldu/Dalgalandı cûşum benim,
Dağlar yeşil don giyince/Küheylândır eşim benim (s. 174).
4-Elâ gözlerine kurban olduğum/Ecelim gelmeden öldürme beni,
Gizlice uğrunca severim seni/Sırrımı kimseye bildirme beni (s. 175).

- 5-Âciz kaldım dilberimin elinden/Benim kara bağrım her dem nâr eyler,
Bülbülümden gonca gülden ayrıldım/Deli gönül dostu arar zâr eyler (s. 176).
- 6-Terk eyleyip vatanını ilini/Hani bizim şunda gelenlerimiz,
Arayalım biz onları bulalım/Hani dostlarımız yârenlerimiz (s. 177).

2.19.8. KÖROĞLU (16. Yüzyıl)

- 1-Benden selâm olsun Bolu Beyi'ne/Çıkıp şu dağlara yaslanmalıdır,
Ok gıcirtısından kalkan sesinden/Dağlar seda verip seslenmelidir (s. 178).
- 2-Kimisi pınar başında/Kimisi yolun dışında,
Al giyen on beş yaşında/İlle mavili mavili (s. 179).
- 3-Tan yeri atmadan şafak sökende/Düşman üstüne hörelenmeli,
Yerden kalkan alıp kılıç çekende/Yiğit on beş yerden yaralanmalı (s. 180).
- 4-Mert dayanır namert kaçır/Meydan gümbür gümbürlenir,
Şahlar şahı divan açar/Divan gümbür gümbür gümbürlenir (s. 181).
- 5-Çar köşe fâni dünyada/Koç yiğitler olmasaydı,
Dünyayı zulmet alırdı/Ağlayanlar gülmeseydi (s. 182).
- 6-Bizim illerin beyleri/Yakar kandili kandili,
İçip arslana dönerler/Kadeh döndürü döndürü (s. a.g.e., 183).
- 7-Yiğitler silkinip ata binende/Derelerde boz kurtlara ün olur,
Yiğit olan döne döne döğüşür/Kötüler kavgadan kaçır dön olur (s. 184).
- 8-Yol verin dumanlı dağlar/Aşmaya Ayvaz geliyor,
Çağlasın soğuk pınarlar/İçmeye Ayvaz geliyor (s. 185).
- 9-Siyah kâküllerin dökmüş/Kızıl güllere güllere,
Elâ gözlerini dikmiş/İnce yollara yollara (s. 187)
- 10-Selâm verdim selâm almaz/Selâmıma salam seni,
Akçasız pulsuz âşıkım/Nasıl benim kılam seni (s. 189).

2.19.9. KEREM (17. Yüzyıl) (Dede)

- 1-Hey ağalar nice olur/Hâli yârdan ayrılanın,
Varır bir engine düşer/Yolu yârdan ayrılanın (s. 193).
- 2-Gurbet elde yaman oldu hâlimiz/Sılaya varmağa nice çağır var,
Ah ederim elim erişmez yâre/Aramızda yıkılası dağlar var (s. 194).

- 3-Sana geldim Zengi dağı/Şu dumanın az olması mı,
Ne solunun belli ne sağın/Evvelbahar yaz olmaz mı (s. 195).
- 4-Sakın incinmeyin nazlı bacılar/Kenardan geçeyim yol sizin olsun,
Yüreğimde çoktur gamlar acılar/Ben ağı içeyim bal sizin olsun (s. 196).
- 5-Sana derler Sultan dağı/Ne dumandır başın senin,
Belirsizdir yazın kışın/Hiç bitmez mi kışın senin (s. 197).
- 6-Vâdesi yetince susam, sümbülün/Safası sürdükçe dal gelsin gitsin,
Sürelim dünyanın zevk ü safasın/Gel dola boynuma kol gelsin gitsin (s. 198).
- 7-Sabah oldu şavkın batmaz/Döne Kervankıran döne,
Aşk ateşi serden gitmez/Döne Kervankıran döne (s. 199).
- 8-Han Aslı'm bahçe içinde/Gezer zavallı zavallı,
Karşımızda elâ gözün/Süzer zavallı zavallı (s. 200).
- 9-Yeşil başlı telli turnam/Şimdi bizim gölden uçtu,
Aklımı başımdan aldı/Vardı gayri göle düştü (s. 201).
- 10-Çıkar tahta divan eyler/Aslı kaşlarını gözlerin,
Gözyaşın kan revan eyler/Yavru kaşların gözlerin (s. 202).
- 11-Aman felek yandım senin elinden/Bu garip gönlüme ah ü zâr gelir,
Ah ettikçe karlı dağlar iniler/Haber aldım kervan ile yâr gelir (s. 203).
- 12-Hey ağalar nic'edeyim/Ben dönerim gönül dönmez,
Bir yavruya düştü meylim/Ben dönerim gönül dönmez (s. 204).
- 13-Bir han köşesinde kalmışım hasta/Gözlerim kapıda kulağım seste/Kendim gurbet
elde gönlüm silda,
Gelme ecel gelme üç gün ara ver/Al benim sevdamı götür yâra ver (s. 205).
- 14-Gide gide bir sineğe düş oldum/Yeğin bildim şu sineğin işini,
Tuttum kılınç ile kestim kellesin/Yedi dağ üstüne serdim leşini (s. 206).

2.19.10. KÂTİBÎ (17. Yüzyıl)

- 1-Söyle canım neme küstün/Bre karanfilli dilber,
Selâmı sabahı kestin/Bre karanfilli dilber (s. 207).
- 2-İşte gider olduk senden/Kal imdi Bağdad çölleri,
Melâmet nâmesin' benden/Al imdi Bağdad çölleri (s. 208).
- 3-Ne kaçarsın elâ gözlüm/Âşüfte gönlüm sendedir,
Fırakından benim yârim/Sanma ki canım tendedir (s. 209).

- 4-Gurbet ile düştü yolum/Ağlayıp gezer yürürüm,
Efkâr ile deli gönlüm/Dağlayıp gezer yürürüm (s. 210).
- 5-Evvelbaharda açılır/Gonca gonca gülün dağlar,
Can ile serden geçilir/İçildikçe mülün dağlar (s. 211).
- 6-Deli gönül melûl olup gam yeme/Ağlamanın elbet gülmesi vardır,
Adûya intikam kalır mı böyle/Herkes ettiğini bulması vardır (s. 212).
- 7-Bulandı aşkımın seli/Acep artık durulmaz mı,
Hüsün gördüm oldum deli/Akıl başa derilmez mi (s. 213).
- 8-Gönül dürr-i meknun getirir dile/Aşkın deryasına daldığı zaman,
Gözlerimin yaşın döndürür sele/Yâr bizi feryada saldığı zaman (s. 214).
- 9-Efendim lütfeyle Hakk'ı seversen/Gel ağlatma beni eller içinde,
Senin salınışın öldürür beni/Selviye benzettim dallar içinde (s. 215).
- 10-Gönül aşk atına binel'den beri/Muhabbet menzilin alagelmıştır,
Pervane veş şem'a yanal'dan beri/Benzimiz sararıp solagelmıştır (s. 216).

2.19.11. HÜSEYNÎ (17. Yüzyıl)

- 1-Salınban dost iline giderken/Ne acayip yolu vardır yaylanın,
Servi boylum gonca gülün dererken/Açılır bülbülü gülü yaylanın (s. 217).
- 2-Şunda bir dilberin sallanışını/Serviye benzettim dallar içinde,
Derya kenarında ırmak yüzünde/Turnaya benzettim göller içinde (s. 218).

2.19.12. ÂŞIK (17. Yüzyıl)

- 1-Küçücükten bir yâr sevdim/Ne öptüm ne kucabildim,
Ne meclisinde oturdum/Ne bir bâde içebildim (s. 223).
- 2-Dünyayı gezdim dolaştım/Ayrılık gibi dert olmaz,
Tatlı canımdan usandım/Ayrılık gibi dert olmaz (s. 224).
- 3-Ulu ulu kervan geçen/Yollar gibi inilerim,
Karlı karlı dağlar aşan/Seller gibi inilerim (s. 225).
- 4-Yüce dağlar duman olmaz/Çeşmim yaşı revan olmaz,
Değme kişiye kul olmaz/Ben gönlümü bilmez miyim (s. 227).
- 5-A bülbülüm garip garip/Ötme beni ağlatırsın,
Varıp yâdlar arasında/Yatma beni ağlatırsın (s. 228).

- 6-Be güzel senin derdinden/Dün ü gün gezer ağlarım,
Ah eyleyip inleyüben/Göz yaşı döker ağlarım (s. 229).
- 7-Güzel senden ayrılalı/Hayli zaman oldu gel gel,
Bak gözümden akan yaşım/Âb-ı revan oldu gel gel (s. 230).
- 8-Divaneyim aklım kalmadı serde/Bir kaşları keman aldı da gitti,
Aşkın deryasına açuban yelken/Bir kıyas ummana daldı da gitti (s. 231).
- 9-Her seher efendim yolun beklerim/Şakı bülbül var uyandır yârimi,
Muhabbetin can içinde saklarım/Şakı bülbül var uyandır yârimi (s. 232).
- 10-Sabah sabah esen seher yelleri/Benim sevdiğime benden aşk eyle,
Irmak olup akar çeşmim selleri/Benim sevdiğime benden aşk eyle (s. 233).

2.19.13. HİMMET (Bolulu)

Himmet, 17. yüzyıl gizemci ozanlarından. Doğum yılı bilinmeyip doğum yeri Bolu'dur. 1684 yılında İstanbul'da vefat etmiştir.

- 1-Vakt-i seherde/Açılıp perde,
Düştüğüm yerde/Derman sendedir (s. 234).
- 2-Düştüm yine bir derde/Gönlüm niçin eğlenmez,
Kararım yok bu yerde/Gönlüm niçin eğlenmez (s. 236).
- 3-Eğer dosttan belli haber sorarsan/Sana haber versin seher yelleri,
Dost ileri kande deyu ararsan/Sana haber versin seher yelleri (s. 237).
- 4-Bâd-ı sabâya sorsunlar/Canan illeri kandedir,
Görenler haber versinler/Canan illeri kandedir (s. 238).
- 5-Yine bir sevdaya düştüm/Aşkın elinden elinden,
Yine umman olup taşım/Aşkın elinden elinden (s. 239).

2.19.14. GEVHERÎ (17. Yüzyıl)

- 1-Elâ gözlü nazlı dilber/Seni kandan sakınırım,
Kandan değil hey efendim/Seni candan sakınırım (s. 240).
- 2-Başına bir hâl gelirse/Dağlara gel bağlara gel,
Seni saklar vermez ele/Dağlara gel bağlara gel (s. 241).
- 3-Bugün ben bir güzel gördüm/Hilâl kaşı keman olmuş,
Dili bülbül saçı sümbül/Yanağı erguvan olmuş (s. 242).

- 4-Bugün ben bir bağa girdim/Ne bağ duydu ne bağbancı,
Gülün, şeftalisin derdim/Ne bağ duydu ne bağbancı (s. 243).
- 5-Ey benim nazlı cananım/Severim kimseler bilmez,
Bir iştir geldi başıma/Çekerim kimseler bilmez (s. 244).
- 6-Beyaz göğsün bana karşı/Açma beni öldürürsün,
Elâ gözler süze süze/Bakma beni öldürürsün (s. 245).
- 7-Dilâ gör bu cihan içre/Güzellerde bir âdet var,
Ne aşk var âşıktan içre/Ne onlarda sadakat var (s. 246).
- 8-Hey ağalar zaman azdı/Düşmüşe el üşer oldu,
Küllükte sürünen eşek/Cins atla yarışır oldu (s. 247).
- 9-Hey ağalar bir sevdaya uğradım/Ah ettikçe gözlerimden kan gider,
Âvar'oldum elim ermez işime/Düşünürken akşam olur gün gider (s. 248).
- 10-Ben güzelim deyu havadan uçma/İndirirler seni el yaman olur,
Siyah kâküllerin gerdana saçma/Bâd eser dağıtır yel yaman olur (s. 249).
- 11-Bülbül ne yatarsın yaz bahar oldu/Çağırışıp ötmenin zamanı geldi,
Serviler yeşerdi çiçekler doldu/Cana can katmanın zamanı geldi (s. 250).
- 12-Mecnun'a dönmüşüm bilmem gezdiğim/Dağlar mıdır sahra mıdır yol mudur,
Dostumun bağına girip dizdiğim/Lâle midir sümbül müdür gül müdür (s. 251).

2.19.15. GEDAYÎ (17. Yüzyıl)

- 1-Görüp beni ne çatarsın kaşını/Bileyim sevdiğim elemin nedir,
Çeşmi giryanından akan yaşını/Sileyim sevdiğim elemin nedir (s. 252).
- 2-Sana niyazım derunu dilden/Mevlâ'nın aşkına dur seher yeli,
Çıkarmış mı beni yârim gönülden/Varınca divana sor seher yeli (s. 253).
- 3-Dilber bana sitem etme/Gayet zayıf kulun şimdi,
Çıkıp yadlar ile gitme/ Kati sarptır yolun şimdi (s. 254).
- 4-Gel a nazlım bizim bağdan derelim/Lâlesinden sümbülünden gülünden,
Senin ile anda meclis kuralım/Sakisinden makisinden mülünden (s. 255).
- 5-Daim akmaktadır çeşmimin yaşı/Garip bülbül gibi güllere düştüm,
Öldürürn rakibi sevabı çoktur/Güzel sevdi deyu düştüm (s. 256).
- 6-Gamzen tiri ile kaşları keman/Bu dertli sinemi delmek yol mudur,
Yok mudur göğsünde din ile iman/Bendeni ferdaya salmak yol mudur (s. 257).

7-Deli gönül melûl olma/Giden maral gelir bir gün,
Kendine gel helâk bulma/Ko yıl tamam olur bir gün (s. 258).

2.19.16. KAYIKÇI KUL MUSTAFA (17. Yüzyıl)

- 1-Çünkü dilber bana meylin yoğ idi/Ezelinden ikrar vermiye idin,
Muhabbettir güzelliğin nişanı/Uğrun uğrun bakıp gülmiye idin (s. 259).
- 2-İptida Bağdad'a sefer olanda/Atladı hendeği geçti Genç Osman,
Vuruldu sancaktar kaptı sancağı/İletti bedene dikti Genç Osman (s. 260).
- 3-Canım sen güzel olmağa/Sana bir ben gerek bir ben,
Âşıkın gönlün almağa/Sana bir ben gerek bir ben (s. 261).
- 4-Sevdasını başımızda/Görür nazlanı nazlanı,
Sülün gibi karşımızda/Yürür nazlanı nazlanı (s. 262).
- 5-Gece gündüz uyku girmez gözüme/İntizârım elâ gözlü yâr deyu,
Gündüz hayalimde gece düşümde/Selâmı çok bir efendim var deyu (s. 263).
- 6-Kuşlar içinde bir ak kuş/Eşim yok deyi çağırır,
Bu çarh-ı gerdun elinden/Sinem çâk deyi çağırır (s. 264).
- 7-Sabâ selâm eyle gül yüzlü yâre/O mübarek hatırcığı hoş mudur,
Ben bendesi ayrı olalı gözden/Kadrin bilmezlerle hâli hoş mudur (s. 266).
- 8-Eğer sorarsan hâlimden/Bir cansız ölüyüm şimdi,
Aldanıp gönlüm alal'dan/Divâne, deliyim şimdi (s. 267).
- 9-Arzihâl eylesem ettiğin cevri/Muhabbet arzolar yüze gelince,
Âşık öldürmekte akranın yoktur/ Bir dem işve ile nâza gelince (s. 268).

2.19.17. HASAN DEDE (Karpuzu Büyük Hasan Dede)

- 1-Eşrefoğlu al haber haberi/Bahçe biziz gül bizdedir,
Biz Şah-ı Merdan kuluyuz/Yetmiş iki dil bizdedir (s. 269).
- 2-Gelinin altına elif yazılmış/Elifin altına benler kazılmış,
Azrail gelince başı bozulmuş/Kız iken sevdiğim sen değil misin (s. 271).
- 3-Bilmem sarhoş mudur uykudan kalkmış/Taramış zülfünü gerdana dökmüş,
Beyaz ellerine al kına yakmış/Dedim öpüşelim dedi ki yok yok (s. 272).
- 4-Senin yazın kışa benzer/Bir sevdalı başa benzer,
Çok içmiş sarhoşa benzer/Duman eksilmeyen dağlar (s. 273).

- 5-Bugün ben bir güzel gördüm/Gül cemâli ala benzer,
Çıkmış bahçede salınır/Boyu selvi dala benzer (s. 275).
- 6-Hey ağalar benim nem var ellerden/Benim ağladığım kendi hâlimdir,
Bir güzeli bir horyada vericek/Ta ölünce ol güzele zulümdür (s. 276).
- 7-Ne çeker kulların serhat elinde/Bilinmez Hükâr'ım görülmeyince,
Bunca memleketin kâfir elinde/Kaldı, inanmadın ayrılmayınca (s. 277).

2.19.18. ÂŞIK ÖMER (17. Yüzyıl)

- 1-Bugün ben bir güzel gördüm/Yeşiller giymiş ağ üzre,
Aklımı başımdan aldı/Durabilmem ayağ üzre (s. 278).
- 2-Bize nisbet mi sultanım/Adûlarla salınursun,
Melek nesli misin cânım/Yeşil câme bürünürsün (s. 279).
- 3-Evvelbahar gülzar ile yaz gelür/Yüce dağlar donandığı zamandır,
Gülistandan gûnâgûn âvaz gelür/Bülbül güle kul olduğu zamandır (s. 280).
- 4-Garip bülbül kılur zârı/Varup gülşene yaslanmış,
Temaşa eyledim hârı/Gül-i handana yaslanmış (s. 281).
- 5-Ey şahin bakışlı yükseğe bakma/İndirirler seni kola bir zaman,
Sadık âşıkları odlara yakma/Hiç lütfun olur mu kula bir zaman (s. 282).
- 6-Şita hengâmının şiddeti geçti/Gayrı renge girdi zamane dostum,
Bahar demlerinin kokusu düştü/Dağıttı amberin cihana dostum (s. 283).
- 7-Yine bâd-ı sabâ esti/Yârim çıktı otağından,
Âşıkına bâde sundu/Lebi sükker dudağından (s. 284).
- 8-Göz süzüp de sakın kaşın/Eğme Mevlâ'yı seversen,
Öfkelenip salma başın/Söğme Mevlâ'yı seversen (s. 285).
- 9-Şu karşıdan gelen dilber/Gelir amma neden sonra,
Bir selâma kail oldum/Verir amma neden sonra (s. 286).
- 10-Dedim dilber yanakların kızarmış/Dedi çiçek taktım gül yarasıdır,
Dedim tane tane olmuş benlerin/Dedi zülfüm değdi tel yarasıdır (s. 287).
- 11-Elâ gözüne kurban olduğum/Yüzüne bakmaya doyamadım ben,
İbret için gelmiş derler cihana/Noktadır benlerin sayamadım ben (s. 288).

2.19.19. KARACAOĞLAN

- 1-İlk akşamdan vardım kavil yerine/Önegördüm kömür gözlüm gelmedi,
Bilmem gaflet bastı yattı uyudu/Bilmem o yâr bize küstü gelmedi (s. 289).
- 2-Koyun meler kuzu meler/Sular hendeğine dolar,
Ağlayanlar bir gün güler/Gamlanma gönül gamlanma (s. 290).
- 3-Gökyüzünde tüten olsam/Yeryüzünde biten olsam,
Al benekli keten olsam/Yar boynuna sarsa beni (s. 291).
- 4-Güzel, ne güzel olmuşsun/Görölmeyi görölmeyi,
Siyah zülfün halkalanmış/Örölmeyi örölmeyi (s. 292).
- 5-Şu yalan dünyaya geldim geleli/Tas tas içtim ağuları sağ iken,
Kahpe felek vermez benim muradım/Viran oldum mor sümbüllü bağ iken (s. 294).
- 6-Şu yalan dünyaya geldim geleli/Daha ne gelecek başıma benim,
Eğer sevdiceğim benim olmazsa/Bakın şu didemin yaşına benim (s. 295).
- 7-Sabahtan uğradım ben bir güzele/Ağlatmadı güzel öldürdü beni,
Ben güzelden böyle vefa ummazdım/Ak göğsün üstüne kondurdu beni (s. 296).
- 8-Ağlayı ağlayı düştüm yollara/Karşıyım bozbulanık sellere,
Adı sanı bilinmedik illere/Gitmeyince gönül yardan ayrılmaz (s. 297).
- 9-Çukurova bayramlığın giyerken/Çıplaklığın üzerinden soyarken,
Şubat ayı kış yelini kovalarken/Cennet dense sana yakışır dağlar (s. 298).
- 10-Çıkıp yücesine seyran eyledim/Gördüm ak kuğulu göller perişan,
Bir firkat geldi de durdum ağladım/Öpüp kokladığım güller perişan (s. 299).
- 11-Elâ gözlüm ben bu ilden gideyim/Zülfü perişanım kal melil melil,
Kerem et aklından çıkarma beni/Ağla göz yaşını sil melil melil (s. 300).
- 12-Bâd-ı sabâ selâm eyle o yare/Pek göresim geldi illerimizi,
Gönül arzu çeker amma ne çare/N'ideyim tutan var yollarımızı (s. 301).
- 13-Altın kafes idi benim durağım/Dost yakın idim şimdi ırağım,
Evvel beni nazlı yârdan ayırdı/Felek beni nazlı yârdan ayırdı (s. 302).
- 14-Elâ gözlerini sevdiğim dilber/Kokuya benzittim güller içinde,
İnceciktir belin hilâldir kaşın/Selviye benzettim dallar içinde (s. 303).
- 15-Dinle sana bir nasihat edeyim/Hatırdan gönülden geçici olma,
Yiğidin başına bir iş gelince/Anı yâd illere açıcı olma (s. 304).

2.19.20. EMRAH (Ercişli)

- 1-Hey ağalar dad gaziler/Dağa kar düştü kar düştü,
Gurbet ilde yad ülkede/Yâda yâr düştü yâr düştü (s. 306).
- 2-Ben bir siyah Arap olsam/Giysem karayı karayı,
Yitirdim nazlı yârımı/Bulsam arayı arayı (s. 307).
- 3-Vardım yârin yaylasına/Gezdiği yer çimen olmuş,
Ben gideli devran dönmüş/Zaman başka zaman olmuş (s. 308).
- 4-Bir nazenin bana gel gel eyledi/Varmasam incinir varsam incinir,
O nazik elinden ince belinden/Sarmasam incinir sarsam incinir (s. 309).
- 5-Tutam yâr elinden tutam/Çıkam dağlara dağlara,
Olam bir yaralı bülbül/İnem bağlara bağlara (s. 310).
- 6-Bir seher uğradım göl kenarına/Sunam beni gördü yüzmeğe durdu,
Çalındı çırpındı çıktı kenara/Elâ gözlerini süzmeğe durdu (s. 311).
- 7-Yine bahar oldu coştı yüreğim/Akar bozbulanık selli dereler,
Sıla derdi vatan derdi yâr derdi/İflah etmez bu dert beni paralar (s. 312).
- 8-Gönül gurbet ile çıkma/Ya gelinir ya gelinmez,
Her dilbere meyil verme/Ya sevilir ya sevilmez (s. 313).
- 9-Sevdiğimin yaylaları/Pare pare bir hoş olur,
Sevişmesi bir hoş olur/Ayrılması yaman şimdi (s. 314).

2.19.21. MECNUNÎ (18. Yüzyıl)

- 1-Karşıdan salınma dilber/Sana kurban olayım mı,
İsmin okur gönül ezber/Sevdi canım öleyim mi (s. 317).
- 2-Arz-ı hal eyle karşı kemana/Acep canan bendesine küstü mü,
Divane gönlümüz düştü gümana/Bizden Tanrı selâmını kesti (s. 318).
- 3-Gel güzel, gezelim dâr-ı fenâda/Bana Ferhad sana Şirin desinler,
Arap da Acem de bay ü gedâ da/Pesend edip sad âferin desinler (s. 319).
- 4-Acep açılmadı baht-ı siyahım/Şu fena mülkünde gam benim için,
Onulmadı gitti sînem yarası/Tabipler bulmadı em benim için (s. 320).
- 5-Gurbet ilde bir hâl geldi başıma/Feleğin sitemi bana fend oldu,
Ayrı düştüm vatanımdan, eşimden/Gönül bir kâkülü dâre bend oldu (s. 321).
- 6-Kadir Mevlâ'm senden bir yâr isterim/Remz ile divane, gönül alıcı,
Hem musahip olsa haber anlasa/Gayet zarif olsa, halden bilici (s. 322).

7-Âhır bu dert beni sine götürür/Onulmaz yâreler em em üstüne,
Feryadım işiten em em üstüne/Gitti safa geldi gam gam üstüne (s. 323).

2.19.22. KULOĞLU (18. Yüzyıl)

18. yüzyılın ilk yarısında yaşamış bir halk ozanıdır. Safranbolulu olduğu bilinmektedir. Asıl adı Süleyman'dır.

- 1-Evvelki yârimden vaz geldim ise/Şimdiki sevdiğim ondan ziyade,
Bilmem huri midir gökten mi inmiş/Bir melek görmedim bundan ziyade (s. 324).
- 2-Karşımda salınan dilber/Bakma beni ağlatırsın,
Beni koyup yâd ellere/Gitme beni ağlatırsın (s. 325).
- 3-Dağlar başı oldu yurdum/Ağlayıp gezer yürürüm,
Günden güne arttı derdim/İnleyip gezer yürürüm (s. 326).
- 4-Âlemde doğru dost yoktur/Dedikleri gerçek imiş,
Kulunu saklayan Hak'tır/Dedikleri gerçek imiş (s. 327).
- 5-Uzaktan merhaba olmaz/Gel ey mestâne bakışlım,
Kolların boynuma dola/Dile, mestâne bakışlım (s. 328).
- 6-İşit âvâzımı ben de var idim/Uçup gitme bunda konadur bülbül,
Senin hûb nefesin kalbim evinde/Vücudum şehrini donatur bülbül (s. 329).

2.19.23. SITKI (Sivashı)

- 1-Âkıbet bu sevda alır/Beni, gözleri mestanem,
Vuslat kıyamete kalır/Bil ki gözleri mestanem (s. 334).
- 2-Bir tenhada, canım, elime geçen/İptida yanağın öpsem okşasam,
Dersem guncelerin destime alsam/O nazik bukağın öpsem okşasam (s. 335).
- 3-Söyle yosmam sana n'ettim n'eyledim/Niçin bir yiğide düşman olursun,
Bildir günahımı ben ne söyledim/Katlime yazılmış ferman olursun (s. 336).

2.19.24. KEMTER BABA (Sarkışlalı)

- 1-Nazlı yâre selâm saldım almamış/Almazsa gam değil almayıversin,
Nazlı yâr da bana selâm salmamış/Salmazsa gam değil salmayıversin (s. 337).
- 2-Bir kömür gözlünün kahrın çekerim/Güzel ömrüm telef ettim az kaldı,
Başım alıp diyara gideyim/Güvendiğim üç beş günlük güz kaldı (s. 338).

2.19.25. ÂŞIK HALİL (Bursalı-18. Yüzyıl)

- 1-Ay efendim hasretinden/Ah edip ağlar gezerim,
Gece gündüz firkatinden/Sînemi dağlar gezerim (s. 339).
- 2-Mestâne bakışlı nazlı cananım/Benim sende hak nazarım kalsın mı,
Harâmî gözlerdir her dem kan eden/Gamzen oku ciğerciğim delsin mi (s. 340).
- 3-Ağlayı ağlayı geldim kapına/Güzellik tahtına sultan olan yâr,
Bir hastayım düştüm senin tapuna/Her âşık derdine Lokman olan yâr (s. 341).
- 4-Sevdiğim girmiştir on beş yaşına/Boyalar çekinir hilâl kaşına,
Sevdasın düş etti benim başıma/Bu derdime çâre olur mu bilmem (s. 342).
- 5-Kıvrılıp yassılan yollar/Garip midir bencileyin,
Çağlayuben akan seller/Garip midir bencileyin (s. 344).
- 6-Hak'tan inayet olunca/Kulun etmez melil derler,
İsmin diline alınca/Şeytan olur zelil derler (s. 345).
- 7-Kara gözlüm benden Tanrı selâmın/Keser gider misin kıyamete dek,
Bir kurulu yaydır kaşları keman/Yasar gider misin kıyamete dek (s. 346).

2.19.26. SEYRÂNÎ (Everekli)

- 1-Ne hikmettir, şu dünyaya/Gelen ağlar giden ağlar,
Soralım yoksula, baya/Aslı nedir neden ağlar (s. 349).
- 2-Bir aynaya kılsam nazar/Sağ tarafım sol görünür,
Padişahlar ferman yazar/Tatarlara yol görünür (s. 350).
- 3-Şu kimsesiz sahralara/Diken oldu gülüm benim,
Gizli gizli tenhalarda/Ağlamaktır halim benim (s. 351).
- 4-Hak yoluna gidenlerin/Âsa olsam ellerine,
Er, pîr vasfin edenlerin/Kurban olsam dillerine (s. 352).
- 5-Ben bu aşkın çilesini/Yanar çektim, tüter çektim,
Yedim gonca sillesini/Bülbül gibi öter çektim (s. 353).
- 6-Hüsne mağrur olma ey yüzü mâhım/Niceler yokuştan iniştin geçti,
Kâr etmedi sana feryâd ü âhım/Tîr-i âhım kûh-ı Keşiş'ten geçti (s. 354).
- 7-Sene bin iki yüz altmış sekizde/Alâmet dumanı çöktü çökecek,
Dikilecek kudret kalmadı dizde/Ecel belimizi büktü bükecek (s. 355).
- 8-Mahkeme meclisi icâd olduğu/Çeşme-yi rüşvetin akmaklığından,
Kaza belâ ile âlem dolduğu/Kazların kadıya uçmaklığından (s. 356).

- 9-Kahpe felek benim nerde/Kara bahtım ak eyledi,
Pervaneler gibi nârde/Vücudumu yak eyledi (s. 357).
- 10-Ara, bul, şem'anı yak da/Su gibi engine ak da,
Ne tırnak idim ayakta/Ne taç gibi serde idim (s. 358).
- 11-Ey sevdiğim, artık yeter/Bana yosma bakışın var,
Ateşlerden daha beter/Âşıkları yakışın var (s. 359).
- 12-Destgirlik ummam senden bir zaman/Göster ağacında sağlam dal bana,
Pervazıma dardır yedi kat gökler/Daima açıktır istikbâl bana (s. 360).

2.19.27. ÂŞIK VELÎ (İğdecikli)

- 1-Aşkın ateşine yanmayan âşık/Onun sînesinde yare mi olur,
Dosta gidem dedim yollar dolaşık/Korkarım yollarda haramî olur (s. 361).
- 2-Dost dost diye hayaline yeldiğim/Dost ise ayırmış özünü benden,
Çatık kaşı benlerini saydığım/Dost ise çavırmış yüzünü benden (s. 362).
- 3-Nereden gelişin böyle/Dost elinden gelen sayı,
Gül yüzlümden haber söyle/Dost elinden gelen sayı (s. 363).
- 4-Kanaat etmedin benim sözüme/Bu aylarda belli oldu hiylen yâr,
Gelir geçer hoş görünün gözüme/Bulamadım sencileyin çelen yâr (s. 364).

2.19.28. EMRAH (Erzurumlu)

- 1-Elâ gözlerini sevdiğim dilber/Sen benim derdimden devâ bilmezsin,
Sen nasıl tabipsin yoktur ilâcın/Yürekte yaramı sarabilmezsin (s. 365).
- 2-Sabahtan uğradım ben bir fidana/Dedim mahmur musun dedi ki yok yok,
Ak elleri boğum boğum kınalı/Dedim bayram mıdır dedi ki yok yok (s. 366).
- 3-Dinleyelim dağ başında figanı/Görelim ne demiş o Leylâ Leylâ,
İkimiz de oturalım diz dize/Bir de hu çekelim hu Leylâ Leylâ (s. 367).
- 4-Ne vefasın gördüm bezm-i cihanın/Kan ile pür olsun peymâneleri,
Ne lütfunu gördüm pîr-i mugânın/Başına yıkılsın meyhaneleri (s. 368).
- 5-Bülbül olmuş gülistanı beklerim/Geçti cahil ömrüm gülizâr deyu,
Azgındır yaralar kabul etmez em/Ya kime varayım yaram sar deyu (s. 369).
- 6-Biz tarik-i aşkın âşıklarıyız/Baş ü can vermişiz canan bizimdir,
Ne gamdan kaçarsın divane gönül/Kâşane bizimdir mihmân bizimdir (s. 370).

- 7-Bu göçü ordan göçürdüm/O dağ olmaz bu dağ olsun,
 Şeydâ, garip bülbül gibi/O bağ olmaz bu bağ olsun (s. 371).
- 8-İki kaşları karanın/Ah elinden vah elinden,
 Siyah perçem mâhparenin/Dâd elinden vah elinden (s. 372).

2.19.29. ÂŞIK ŞÂMİL (Artvinli)

- 1-Hey yârenler kan hicranla/Boş geldim dolu gidelim,
 Bu aşkım kaynayıp coştı/Nevbahar seli giderim (s. 373).
- 2-Dalma gönül gam gölüne/Korkam serden dünyaya,
 Uyuma yalancı dünyaya/Varamazsın başa gönül (s. 374).
- 3-Sallanuben geçen dilber/Gelir amma neden sonra,
 Bir gün olur o yâr pişman/Olur amma eden sonra (s. 375).
- 4-Gelmiş ahabplarım umut verirler/Rakipler peşimde can telâşı var,
 Deryalar nûş etsem yoktur çaresi/Bir değil gönlümün on telâşı var (s. 376).
- 5-Gün-be-gün başımı saldı dumana/Çıkamadım selâmete eyvah hey,
 Bir of çeksem kâfir gelir imana/Sunam gelmez merhâmete eyvah hey (s. 377).
- 6-Yıgılın ahabplar akıl öğretin/Şahin uçtu tora salamam n'idem,
 Divane gönlümün eğlencesiydi/O canansız karar kılamam n'idem (s. 378).

2.19.30. ÇOLAK HACI (Âşık Serdarî)

- 1-Nesini söyleyim canım efendim/Gayrı düzen tutmaz telimiz bizim,
 Arzuhal eylesem deftere sığmaz/Omuzdan kesilmiş kolumuz bizim (s. 379).

2.19.31. ALU BEŞE (19. Yüzyıl)

- 1-Yürü bire yalan dünya/Şu ötene yetemedim,
 Dünya bir çobanaldatan/Çaldım çaldım tutamadım (s. 381).
- 2-Ala gözlü benli dilber/Gelir bakını bakını,
 Dostun yanağı kızarmış/Zülfü dokunu dokunu (s. 382).

2.19.32. DERTLÎ (Bolulu)

- 1-Havalanma telli turnam/Uçup gitme yele karşı,
 Zülflerin tel tel olmuş/Döküp gitme yele karşı (s. 383).
- 2-Telli sazdır bunun adı/Ne âyet dinler ne kadı,
 Bunu çalan anlar kendi/Şeytan bunun neresinde (s. 384).

- 3-Aşk ehline derman sordum âlemde/Ne eflâtun bilir ne Lokman yazar,
Erbâb-ı aşk olan kalır matemde/Anların ahvâlin perişan yazar (s. 386).
- 4-Bahar seli gibi dağlar başında/Gör nice duruldum nice bulandım,
Bir dârüşşifâdan boşanmış gibi/Sürüyüp zinciri hayli dolandım (s. 387).
- 5-Bâd-ı sabâ benim hasb-i hâlimden/Varıp nazlı yâre dedin, ne dedi,
Cünûn-u aşk ile âşık-ı şeyda/Geziyor avâre dedin, ne dedi (s. 388).
- 6-Sâkıyâ câmında nedir bu esrar/Kıldı bir katresi mestane beni,
Şarab-ı lâlinde ne keyfiyet var/Söyletir efsane efsane beni (s. 389).
- 7-Bana olan cefa senden değildir/Benim kendi bahtım kara sevdiğim,
Sana meyil vermek benden değildir/Gönül düştü nedir çare sevdiğim (s. 390).

2.19.33. SÜMMÂNÎ (Erzurumlu)

- 1-Şu karşıki yüce dağlar/Acep bizim dağlar m'ola,
Kara yaşlı benim anam/Oğul der de ağlar m'ola (s. 391).
- 2-Ervah-ı ezelde levh-ü kalemde/Herkese bir türlü ihsan ederler,
Kimi gam çeker de hayal bâbında/Kimini tahtında sultan ederler (s. 392).
- 3-Penek, kazasında bağlar seyrinde/Bir gelin seyrettim eller kınalı,
Al ihram örtünmüş servi kamete/Yakışmış o boya beller kınalı (s. 393).
- 4-Dağlar bülbül doldu gülşen bağında/Bize ol gülşenden çıkmak göründü,
Bir zaman ermedim dost otağına/Dembedem bedene yıkmak göründü (s. 394).
- 5-Kime sual dem edem kimden öğrenem/Göstere cananın yol kapısını,
Cananım var iken ben kime gidem/Canandır gösteren mal kapısını (s. 395).
- 6-Ne kadar hûb olsa şecer üstüne/Dalında bir çiçek açmayı bilir,
Açılır salınır tazedem taze/Gönül arzedene saçmayı bilir (s. 396).
- 7-Tövbekâr ol gönül tarikten çıkma/Nâmertten tövbekâr, şifadâr olmaz,
İy'lik eyle sakın bir gönül yıkma/Görüşme kötüyle onda âr olmaz (s. 397).
- 8-Kınamayın bizi Hakk'ı sevenler/Yağmur düşmeyince sel uyanır mı,
Gönül hoş değildir aşka düşeli/Rüzgâr esmeyince dal uyanır mı (s. 398).
- 9-Bahar gelir yine karşı dağlara/Mor menekşe, lâle bitmek içindir,
Bülbül figan eder iner bağlara/Bir gül goncasıyla yatmak içindir (s. 399).

2.19.34. RUHSÂTÎ (Deliktaşlı)

- 1-Seher yeli dost köyüne uğrarsan/Dikkat eyle aman ha,
Daha yalvaram mı ahd ü peymanım/Yavaş tutun tellerini aman ha (s. 400).
- 2-Bir vakte erdi ki bizim gönümüz/Yiğit belli değil mert belli değil,
Herkes yarasına derman arıyor/Deva belli değil dert belli değil (s. 401).
- 3-Mansur aşk-ı Hal'la kendini dâra/Kementleyip asmış deyu kınaman,
Ferhat, Şirin için sarp kayaları/Külünk ile kesmiş deyu kınaman (s. 402).
- 4-Ayrılık badesin tatlı mı sandın/Ne tez tebdil olmuş çimenin dağlar,
Bu güzellik geçer sana da kalmaz/Daha neye bağlı kemanın dağlar (s. 404).
- 5-Dedim dilber gel bir Pazar edelim/Dedi ben alışı verişi bilmem,
Dedim muhabbetten kuralım çarşı/Dedi ben tenhada görüşü bilmem (s. 405).
- 6-Her sabah her sabah dertli esersin/Bilmem ki muradın ne seher yeli,
Kerem eyle dost köyüne gidersen/Benim de halimi de seher yeli (s. 406).
- 7-Seher vakti garip garip/Ötme bülbül ötme bülbül,
Yakışmaz şanına senin/Ötme bülbül ötme bülbül (s. 407).
- 8-Bugün benim gamım vardır/Uzun boylu yârim gitti,
Yüreğimde ahım vardır/Dört köşeye zârım gitti (s. 409).
- 9-Keklik gibi taştan taş sekerek/Gerdan açıp gelişini sevdiğim,
Sağa sola taksim etmiş örgüsün/Onar onar bölüşünü sevdiğim (s. 410).
- 10-Siyah sürme çeksin elâ gözüne/eller beni kınar deyu korkmasın,
Aldanmasın rakiplerin sözüne/Eski sözden döner deyu korkmasın (s. 411).
- 11-Gönül eğlenir mi gurbet ellerde/On dokuz bölüklü kız olmayınca,
Garip bülbül gibi öter dillerde/Açılıp gülleri yaz olmayınca (s. 412).

2.19.35. MÎNHÂCÎ (Deliktaşlı)

- 1-Neme şâd olayım neme güleyim/Gönül gamlı iken gülünmez imiş,
Arşa direk direk oldu tütünüm/Bu duman haşre dek silinmez imiş (s. 413).
- 2-Elâ gözlerini sevdiğim dilber/Muhabbetin benim ile yan gider,
Benim ile küsü tutup gezen yâr/eller güler oynar can gider (s. 414).
- 3-Yine yelken kalktı bunaldı hava/Semaya ser çeken yellere döndüm,
Felek şivekârım aldı elimden/Kervanı kesilmiş bellere döndüm (s. 415).

2.19.36. DADALOĞLU (19. Yüzyıl)

- 1-Kalktı göç eyledi Avşar illeri/Ağır ağır giden iller bizimdir,
Arap atlar yakın eder ırağı/Yüce dağdan aşan yollar bizimdir (s. 416).
- 2-Aşağıdan Yusuf Paşa'm geliyor/Düşmanına karşı koyan merdolar,
Şahin kocasa da vermez avını/Aslı kurt yavrusu yine kurdolar (s. 417).
- 3-Şu yalan dünyaya geldim geleli/Severim kır atı, bir de güzeli,
Değip on beşime kendim beleli/Severim kır atı, bir de güzeli (s. 418).
- 4-Gel ha gel ha methin edeyim/Ağzın şeker dudakların bal gibi,
Yaşta küçük amma boyda münasip/Sallanıyor bir fidanca dal gibi (s. 419).
- 5-Dumanlıdır Aladağ'ın alanı/Ortasında sarı çiçek savranı,
Yiğit durağı da arslan yatağı/Dilberlerin hep de böyle ola mı (s. 420).
- 6-Dostun bahçesinden yâd el geçmesin/Kurutur ha nazlı dilber kurutur,
Senin sevdan yüreğimde yağ komaz/Eritir ha nazlı dilber eritir (s. 421).
- 7-Yine tuttu Gâvurdağı boranı/Hançer vurup acarladın yaramı,
Sana derim Mıstık Paşa öreni/İçindeki bunca beyler nic'oldu (s. 422).
- 8-İlgıt ılgıt seher yeli esiyor/Gâvur dağlarının başı duman mı,
Gönül binmiş aşk atına aşıyor/Bre beyler cünunluğun zaman mı (s. 424).
- 9-Turnam gelir katar katar/Kanadın boynuna atar,
Seher ile bir kuş öter/Ötüşü gül dalınd'olur (s. 425).
- 10-Yürü yiğit yürü yol ilen yürü/Ağustosta erir dağların karı,
Gayet güzel olsa yiğidin yârı/O yiğit yanına nazınan gelir (s. 426).
- 11-Yükseklerde şahin gibi süzülür/Enginlerde turna gibi düzülür,
Haçan dostu ansam gönlüm üzülür/Şimdi döndüm düzen tutmaz tele ben (s. 427).
- 12-Bir yiğit de anasından doğanda/Kur'ağaçta bir dal bitmiş gib'olur,
Yaşı varıp on beşine değende/Yükünü kumaştan tutmuş gib'olur (s. 428).
- 13-Çıkarım Bozok dağına/Avşar ili görünür mü,
Allah bir de işi iki/Gitti amma gelinir mi (s. 429).
- 14-Çıktım yücesine seyran eyledim/Cebel önü çayır çimen görünür,
Bir fırkat geldi de çoştum ağladım/Al yeşil bahçeli Kaman görünür (s. 430).

2.19.37. DELİ BORAN (19. Yüzyıl)

- 1-İncil, Kur'an, Zebur olsan/Açmam seni şimden kelli,
Âb-ı kevser suyu olsan/İçmem seni şimden kelli (s. 431).

- 2-Gam yiyip ağlama divane gönül/Daima bu dünya başa dar olmaz,
Hakk'ın kelâmını bırakma dilden/Hak'tan özge bir adama yâr olmaz (s. 432).
- 3-Kadir hey Allah'ım kadir/Kullara verme bu derdi,
Ben çekerim ben bilirim/Düşmana verme bu derdi (s. 433).
- 4-Arzulayıp seni görmeğe geldim/Yüzünde evvelki nurun kalmamış,
Evvel uğrun uğrun işmar ederdin/Şimdi söylemeğe dilin kalmamış (s. 434).
- 5-Haydi bir deli gönül/Alevden mi dışın senin,
Haydi bire deli gönül/Alafıcık işin senin (s. 435).
- 6-Çıktım yücesine baktım/Baktım Mumbuç illerine,
Eğbez eğbez evler konar/Yücesine bellerine (s. 436).
- 7-Gökte doğan yıldız ile ay ise/Sorarlar aslını eğer soy ise,
Âşıka da bahşişiğin bu ise/Vallâhi billâhi az kara gözlüm (s. 438).
- 8-Bugün bir vezirin vekili sensin/Çekildim yanına car deyi geldim,
Ya merhamet eyle ya lütfet öldür/Âşıkın muradın ver deyi geldim (s. 439).

2.19.38. GÜNDEŞLIOĞLU (19. Yüzyıl)

- 1-Kulak verdim çar köşeyi dinledim/Ardım sıra gıybet eden couğmuş,
Toplamış dertliler derdini söyler/Sordum ki dertsiz bir kimse yoğumuş (s. 440).
- 2-Kaçamadım ben züğürtlük elinden/Dolanıp belime kuşak oluktur,
Nere kaçtım ise kurtulamadım/Geçip ayağıma tutak oluktur (s. 441).
- 3-İki bülbül geldi tüyü yeşilden/Kegezini alamadım başından,
Yayılırken ayrı düşmüş eşinden/Ötsem garip garip varsam tutulmaz (s. 442).
- 4-Kadir Mevlâ'm bir dileğim var sana/Dost ile yiyecek mal ver sen bana,
Ağır mecliste hâkim uğrunda/Hizmet ile buyruk dil ver sen bana (s. 443).

2.19.39. CELÂLÎ (Bayburtlu)

- 1-Çek miş gam kervanının yük tutmuş Leylâ/Gözüne aldırılmış pek ırakları,
Vardım ki oturmuş hicran köşküne/Dağıtmış başından hep ırakları (s. 444).
- 2-Karşı yatan ulu dağlar/Kar kusar bellerin senin,
Yazın kışın belli olmaz/Sert eser yellerin senin (s. 445).
- 3-Göçümü kaldırdım yurttan/Gelen ağlar geçen ağlar,
Elbet bir devasız dertten/Dolan göz bir zaman ağlar (s. 446).

4-Ah elinden yandı cesette canım/Bu ne derttir buna bir el katan yok,
Hicran oku değdi döküldü kanım/Zevrakımız aşk gölüne atan yok (s. 447).

2.19.40. ZİHNÎ (Bayburtlu)

- 1-Seni Bağ-ı İrem'den mi kaçırmış/Melek misin asümandan mı geliş,
Gittikçe şevketin, şanın yücelmiş/Bilmem Taht-ı Süleyman'dan mı gelmiş (s. 448).
- 2-Uzun müddet haber yoktur sılamdan/Her posta geldikçe gönlüm yerinir,
Haber yok evlâd ü ayal, anamdan/Can postanelere varır sürünür (s. 449).
- 3-Sabâ gider isen bizim diyara/Benim vasfı hâlim o yâra söyle,
Lâlenin bağında bir ise yara/Benimki erişti hezara söyle (s. 450).
- 4-Bâd-ı sabâ selâm söyle o yâra/Ya gelsin ya gidek o diyara biz,
Kâtip, arzihâlîm yaz ki canana/Ayrıralı düşük ah ü zâra biz (s. 451).
- 5-Kâtip sen yaz, sabâ sen de kerem kıl/Götür arzihâlîm yâre tez elden,
Nazik efendim nezahetli bil/Gönderelim dildara tez elden (s. 452).
- 6-Vardım ki yurdundan ayak götürmüş/Yavru gitmiş ıssız kalmış otağı,
Câmlar şikest olmuş meylar dökülmüş/Sâkiler meclisten çekilmiş ayağı (s. 453).

2.19.41. NURÎ (Tokatlı)

- 1-Hazan ile geçti gülşen-i bostan/Eyle dertli bülbül zâr garip garip,
Haraba yüz tuttu bezm-i gülîstan/Ağla şimden geru var garip garip (s. 454).
- 2-Ara yeri karlı dağlar alıp da/Gayrı dost iline varıp gelinmez,
Yahşi hüner ister râh-ı talepte/Beyhude laf ile menzil alınmaz (s. 455).
- 3-Ey dil iflâh olmam ben bu yaradan/Hasretle dağlandım aşk ateşine,
Genç ömrümde verdi bana Yaradan/Bir dahi vermesin kullar başına (s. 456).
- 4-Kıymet bi biçilir cevher taşına/Kâmilce bir sarraf karışmayınca,
Kimse üstad olmaz kendi başına/Bulup erbabına danışmayınca (s. 457).
- 5-Bize gam yutturdu sahba-yı hicran/Bilmem bu ayrılık gider mi böyle,
Ben mi tedbirimde eyledim noksan/Yoksa tecellâ-yı kader mi böyle (s. 458).
- 6-Sun sâki lâlinden teşne dillere/Mey veren kandırır mestanesini,
Al kâseyi lütfen nazik ellere/Dolandır muhabbet peymanesini (s. 459).
- 7-Acep ben ne dedim o şivekâra/Bugün yine yüz göz eğri, kaş eğri,
Yıkılmış fesi zülfün dökülmüş kenara/Selvi nâzım zülûf kesilmiş baş eğri (s. 460).

- 8-Beni bülbül gibi nalân eyleyen/Gerdanında olan benler değil mi,
Nazarım hüsnüne hayran eyleyen/Yanağında açan güller değil mi (s. 461).
- 9-Zamâne hûbuna meylini verme/Kışın zemheride yaz eder seni,
Hakikatli sanıp sakın inanma/Ganîlik vaktinde hazz eder seni (s. 462).
- 10-İnkisar eylemem yazık serine/Yatak içre can veresin vay sebep,
Ağzından burnundan hicran yerine/Parça parça kan veresin vay sebep (s. 463).
- 11-Dilerim Hudâ'dan ey keman ebrû/Ateş-i hecr ile sen de yan böyle,
Ben yandım yıkıldım aşkınla yahu/Sen de bencileyin yan dolan böyle (s. 464).

2.19.42. ÂŞIK MESLEKÎ (Kangallı)

- 1-Bugün bir özge gamım var/Fidan boylu yârım gitti,
Yüreğimde bir ahım var/Dört köşeye zârım gitti (s. 465).
- 2-Dolanı dolanı gelir/Ölüm yavaşça yavaşça,
Kalem alıp yaz derdimi/Gülüm yavaşça yavaşça (s. 466).
- 3-Gittikçe gam gama sövkünür gider/Aman Allah aman ceranım n'oldu,
Azdı yaralarım tabip bulunmaz/Em düzüp yaramı saranım n'oldu (s. 467).
- 4-Gönül yaylasında üç gül açılmış/Ak gül kırmızı gül hele sarı gül,
Birbirinden güzel doğmuş açılmış/Ak gül kırmızı gül hele sarı gül (s. 468).
- 5-Sâki başın için bir çare yetir/Ateş aldı yüreğimde yangın var,
Yanaktan dudaktan bir katre getir/Ateş aldı yüreğimde yangın var (s. 469).
- 6-Sana bir çift cevabım var güzelim/Kerem eyle darılırsan demeyim,
Seni özge candan sevmek emelim/Yokuşuna yorulursan demeyim (s. 470).

2.19.43. ÂŞIK ŞENLİK (Çıldırılı)

- 1-İster ihtiyar ol ister nevcihan/Bu dünyada bâkî kalan öğünsün,
Meraksız fikirsiz gamsız her zaman/Her zaman şâd olup gülen öğünsün (s. 471).
- 2-Mevlâ'yı seversen konuk et beni/Bu gece eğleşir yatar giderim,
Gözden ırak olup gönülden cüda/Derbeder olur da yiter giderim (s. 472).

2.19.44. HIFZÎ (Kağızmanlı)

- 1-Sefil baykuş ne gezersin bu yerde/Yok mudur vatanın illerin hani,
Küsmüş müsün selâmımı almadın/Şeyda bülbül şirin dillerin hani (s. 475).

2.19.45. LÜTFİ PİŞKİN (Âşık Derdiçok)

- 1-Ne diye bağlattın alnına kara/Bilmiyorum yaslı mısın sevdiğim,
Çekme beni yeter bu kadar dara/Deli misin uslu musun sevdiğim (s. 478).
- 2-Yâra haber saldım gidiyom deyi/Giderse karayı bağlarım demiş,
Gelsin nazar etsin gözüm yaşına/Bahar suyu gibi çağlarım demiş (s. 479).
- 3-Her gün gönlüm ister seni görmeyi/Korkarım arada söz olur deyi,
Ala gözlüm sana umut tutardum/Güzelin ikrarı tez olur deyi (s. 481).

2.19.46. ALİ COŞKUN (Âşık Huzûrî)

- 1-Bize biz diyecek bir hal kalmadı/Yandı vücudumuz kül oldu gitti,
Her kime verdikse attı almadı/Lâl' ü gevherimiz pul oldu gitti (s. 482).
- 2-İsmi var cismi yok ankaya döndü/Ne eylik ne bahşiş ne caba kaldı,
En yakın dostumuz adûya döndü/Ne ehibba ne de akraba kaldı (s. 483).

2.19.47. VEYSEL ŞATIROĞLU (Âşık Veyssel)

- 1-Kimin meftunuyum kimin mecnunu/Anlaşılmaz böyle bir hal var bende,
Tabirsiz ürüya keşfettim bunu/Sevgi bende sevda bende yâr bende (s. 484).
- 2-Saklarım gözümde güzelliğini/Her neye bakarsam sen varsın orda,
Kalbimde gizlerim muhabbetini/Koymam yabancıyı sen varsın orda (s. 485).
- 3-Derdimi dökersem derin dereye/Doldurur dereyi düz olur gider,
Rakiplerin geldi de girdi araya/Korkarım yâr benden yoz olur gider (s. 487).
- 4-Kambur felek sanki kayırdı/Eşten dosttan nazlı yârdan ayırdı,
Gizli sırrım memlekete duyurdu/Sanki benim bir ettiğim var gibi (s. 488).
- 5-Güzelliğin on par'etmez/Bu bendeki aşk olmasa,
Eğelenecek yer bulaman/Gönlümdeki köşk olmasa (s. 489).
- 6-Sen bir ceylân olsan ben de bir avcı/Avlasam çöllerde saz ile seni,
Bulunmaz dermanı yoktur ilâcı/Vursam yaralasam söz ile seni (s. 490).
- 7-Bir ulu ağaçtan bir yaprak düşse/O anda acısın duyar iniler,
Katlansa acıya sakince geçse/Esen rüzgârlara uyar iniler (s. 491).
- 8-Uzun ince bir yoldayım/Gidiyorum gündüz gece,
Bilmiyorum ne haldeyim/Gidiyorum gündüz gece (s. 492).
- 9-Ben giderim adım kalır/Dostlar beni hatırlasın,
Düğün olur bayram gelir/Dostlar beni hatırlasın (s. 494).

10-Ben gidersem sazım sen kal dünyada/Gizli sırlarımı âşikâr etme,
Lâl olsun dillerin söyleme yâda/Garip bülbül gibi ah ü zâr etme (s. 496).

2.19.48. ALİ İZZET ÖZKAN

- 1-Şu sazıma bir düzen ver/Teller de muradın alsın,
Gel beni bir tenhada gör/Diller de muradın alsın (s. 498).
- 2-Mecnun'um Leylâ'mı gördüm/Bir kerecik baktı geçti,
Ne sordum ne de söyledi/Kaşlarını yıktı geçti (s. 499).
- 3-Möhür gözlüm seni elden/Sakınırım, Kıskanırım,
Uçan kuştan, esen yelden/Sakınırım, kıskanırım (s. 500).
- 4-Gidin kuşlar gidin, yazlar geliyor/Her türlü irenge boyanın dağlar,
Turnalar gidiyor, kazlar geliyor/Giyinin kuşanın donanın dağlar (s. 501).
- 5-Bugün bayram günü günü gülmez yüzlerim/Gayet perişanım haller yas çeker,
Ağlasın ne duruyon gözlerim/Karalar geyindim, allar yas çeker (s. 503).
- 6-Bir Allah'ı tanıyalım/Ayrı gayrı bu din nedir,
Senlik benliği nidelim/Bu kavga döğüş kin nedir (s. 504).
- 7-Ağ deveyi katar etmiş gidiyor/Türkmen kızı bir ormanın içinde,
Sırtında bir çocuk deve güdüyor/Türkmen kızı ormanın içinde (s. 506).

2.19.49. HACI BEKTAŞ COŞKUN (Âşık Talibî Coşkun)

- 1-Ben söylerim hakikati/Sözlerimde yalan olmaz,
Şu dünyada bir derdim var/Buna çare bulan olmaz (s. 508).
- 2-Hakk'a tapan âşıklar/Ayrılmaz bu yola gider,
Dünya malına tapanlar/Her biri bir kola gider (s. 510).
- 3-Şu güzelin adı Esmâ/Darılıp da bana küsme,
Kendini köşeye kısıma/Kapıya çık sen el gibi (s. 512).

2.19.50. İHSAN SIRLIOĞLU (Diyarbakırlı Âşık İhsanî)

İhsan Sırlıoğlu, 1930-1932 yıllarında Diyarbakır'da doğmuştur.

- 1-Yazacağım, bu can tende/Durana dek yazacağım,
Eşitsizlik, zincirini/Kırana dek yazacağım (s. 514).
- 2-Nedendir be koca Tanrı/Ben ölüyom sen ölmüyon,
Dünya kurulu beri/Ben ölüyom sen ölmüyon (s. 515).

3-Zalimleri sırtımda fil/Taşıyorum eğil eğil,

Atılacak tekme değil/Uzanacak el isterim (s. 516).

4-Sakal seni güzel için taşıyım/Ben seni kesemem kara sakalım,

Güzeli görünce hafif kaşırım/Ben seni kesemem kara sakalım (s. 517).

5-Git efendi hançerlenmiş yarımı/Eşeleyip tazeleme bu sıra,

Köyüm yolsuz ben kanunsuz yaşarım/Utan da şu asıra bak asıra (s. 518).

2.19.51. HABİP KARAASLAN

1-Çıkıp gidem yaylasına yurduna/Söylen vefasıza ormana gelsin,

Yaktı beni ateşine derdine/Çaresiz derdime dermana gelsin (s. 519).

2.19.52. ÂŞIK HÜSEYİN ÇIRAKMAN

1-Arzu ederdiniz bir yol görmeğe/Bugün bize hoş geldiniz erenler,

Muhabbet bağından güller dermeğe/Bugün bize hoş geldiniz erenler (s. 520).

2-İnsanlık mektebi açılsa idi/Oradan dersimi almak isterdim,

Gece gündüz çalışırdım ilime/Her şeye faydalı olmak isterdim (s. 521).

3-Senin için böyle Mecnun olduğum/Ah çekip ağlarım bilemezsin sen,

Hasretinle sararıp da solduğum/Akan göz yaşımı silemezsin sen (s. 522).

4-Mecnun olup ben dağlara düşmüşüm/Yâr senin elinden çektiğim yeter,

Aşkın ateşiyle artık pişmişim/Yâr senin elinden çektiğim yeter (s. 523).

5-Bir gün kavuşursun sadık yârine/Gitme gitme Veysel baba kal biraz,

Her an sevdiğinden ayrı değilsin/Hiç üzülme neşelenip gül biraz (s. 524).

2.20. Tahir Kutsi Makal, Türk Halk Şiiri²⁴

2.20.1. ABDULVAHAP KOCAMAN

Abdulahap Kocaman, 1934 yılında Osmaniye'nin Kadirli ilçesine bağlı Avluk (Koçlu) köyünde doğmuştur. 14 Ağustos 2005 tarihinde vefat etmiştir.

- 1-Boşa mağrurlanma sen insanoğlu/Cismin iki damla yaştan ibaret,
Aldanma dünyaya, şaşırma yolu/Bu dünyanın sonu, baştan ibaret (s. 49).

2.20.2. ADEM ÖZTAŞ

Adem Öztaş, Sivas'ın Zara ilçesine bağlı Yaprak köyünde doğmuştur.

- 1-Görüyorum ben yârimin yüzünü/Kayıp ettim baharımı yazımı,
Terkeyledim tanburumu sazımı/Aşkımı yârime bildiremedim (s. 50).

2.20.3. ADİL ALİ ATALAY (Âşık Vakti Doldu)

Adil Ali Atalay, 1936 yılında Erzincan'nın Kemaliye ilçesine bağlı Gözaydın (Bezmişen) köyünde doğmuştur.

- 1-Kara gözlüm n'olur bırak/Deli ettin yaktın beni,
Fezalardan daha ırak/Uzaklara attın beni (s. 51).

2.20.4. ALİ İZZET ÖZKAN

- 1-Bir Allah'ı tanıyalım/Ayrı ayrı bu din nedir,
Senlik benliği nidelim/Bu kavga döğüş kin nedir (s. 52).

2.20.5. NURİ ALİ TAŞ

Nuri Ali Taş, 1943 yılında Afyon'un Dinar ilçesine bağlı Bademli köyünde doğmuştur.

- 1-Karşılıklı sevgi katmer gül iken/Tek taraflı sevmek gönülde diken,
Güzeller sevmek çağında iken/Verin güzelleri dengi dengine (s. 54).
2-Benim köylüm oniki ay çalışır/Azim ile gayret ile güç ile,
O işine küçücükten alıştır/Temizdir işleri, bilmez hiç hile (s. 55).

²⁴ Tahir Kutsi Makal, Türk Halk Şiiri (1975). Toker Yayınları, İstanbul: 2002, ss: 192. Tahir Kutsi Makal, bu eserini 1975 yılında oluşturmuştur. Tezimize ise eserin 2002 yılında yayımlanan 4. baskısı alınmıştır. Şiirlerin ilk dördlüklerindeki sayfa numaraları bu basıma aittir.

2.20.6. ÂŞIK (17. Yüzyıl)

- 1-Ulu olu kervan geçmiş/Yollar gibi inilerim,
Karlı karlı dağlar aşan/Seller gibi inilerim (s. 56).
- 2-Girit defterleri irsal olundu/Hâk-i izzetine bil Padişahım,
Venedik kralı ah edip ağlar/Sen gül gibi açıl, gül Padişahım (s. 57).

2.20.7. MEHMET ALİ ERGAT (Âşık Ferrahî)

Mehmet Ali Ergat, 1934 yılında Adana'nın Ceyhan ilçesine bağlı Kıvrık köyünde doğmuştur. 26 Nisan 1969 tarihinde vefat etmiştir.

- 1-Bu dünyayı baştan başa/Gezem dedim gezemedim,
Başım vurdum taştan taşa/Ezem dedim ezemedim (s. 58).

2.20.8. ÂŞIK GARİB (16. Yüzyıl)

- 1-Gurbet elde baş yastığa düşünce/Acep neye varır işi garibin,
Gelen olmaz giden olmaz yanına/Akar gözlerinin yaşı garibin (s. 59).

2.20.9. ÂŞIK HACI (Hataylı)

- 1-Nasıl ayrılalım ellerinizden/Besledim büyüttüm nazlı yâr kaldı,
Esirgesin gayrı bizi yaradan/Kâvlimiz bir idi sözlü yâr kaldı (s. 60).

2.20.10. ÂŞIK İHSAN SİRLİOĞLU (Diyarbakırlı Âşık İhsanî)

- 1-A beyler derdimiz vardı yüzbini/Aştı onun için ağlar ihsani,
Konmuştu kafesten bir gönül küşu/Uçtu onun için ağlar İhsani (s. 61).

2.20.11. ÂŞIK MEHMET YAKICI

- 1-Uyuz ettiler bir illete uğradık/Al kan ettik tırnak ile doğradık,
Zeytin yağın ilâç yaptık bağladık/Tesir etmez hidayet kıl ilâhi (s. 62).
- 2-Gonca gülsün, has bahçede bitersin/Bülbül gibi gül dalında ötersin,
Garip bülbül beni mahzun edersin/Bulunmaz emsalin, eşin belalım (S. 63)

2.20.12. ÂŞIK ÖMER (17. Yüzyıl)

- 1-Gel dilberim kan eyleme/Seni kandan sakınırım,
Doğan aydan esen yelden/Seni günden sakınırım (s. 64).

2-Elâ gözlerine kurban olduğum/Yüzüne bakmaya doyamadım ben,
İbret için gelmiş derler cihana/Noktadır benlerin sayamadım ben (s. 65).

2.20.13. ÂŞIK VELÎ (İğdecikli)

1-Ararken Allahı buldum/Dedi gezme hele hele,
Yanıldım yanına vardım/Keşki varmayaydım n'ola (s. 67).

2.20.14. VEYSEL ŞATIROĞLU (Âşık Veyssel)

1-Dost dost diye nicesine sarıldım/Benim sâdık yârim kara topraktır,
Beyhûde dolandım boşa yoruldu/Benim sâdık yârim kara topraktır (s. 69).
2-Sen bir ceylân olsan ben de bir avcı/Avlasam çöllerde saz ile seni,
Bulunmaz dermanı yoktur ilâcı/Vursam yaralasam söz ile seni (s. 70).

2.20.15. ZİHNÎ (Bayburtlu)

1-Vardım ki yurdundan ayağ götürmüş/Yavru gitmiş ıssız kamış otağı,
Camlar şikest olmuş meyler dökülmüş/Sakiler meclisten çekilmiş ayağı (s. 73).

2.20.16. CELÂLÎ (Bayburtlu)

1-Ev bark etmek için tenli mereği/Düzüp koşmuş idin tepir eleği,
Şu kavdan yaptığın tecir tereği/Divan-ı Bâriye yadigâr götür (s. 74).

2.20.17. CEMAL ACAR

Cemal Acar, 1957 yılında Sivas'ın Gürün ilçesine bağlı Akpınar köyünde doğmuştur.

1-Bana karşı ne söyledin/Sözün yalancı yalancı,
Gittin nereyi boyladın/Özün yalancı yalancı (s. 75).

2.20.18. CEYHÛNÎ (Zileli)

1-Yâr ile gönlümün meyhanesinde/Bir kuru merhaba, bir niyaz kaldı,
Vefa yok âlemin kârhanesinde/Vefakeş âlemde azdan az kaldı (s. 76).
2-Evvel ateş püskürürken ağzımdan/Şimdi bir pamuğu yakamaz oldum,
Tabü fer kesildi iki gözümünden/İpliği iğneye takamaz oldum (s. 77).

2.20.19. MURAT ÇOBANOĞLU

Murat Çobanoğlu, 01 Kasım 1940 tarihinde Kars'ta doğmuştur. 26 Mart 2005 tarihinde vefat etmiştir.

- 1-Sevda hançerini aldın eline/Gel de bu sinemi yar karagözlüm,
Aşğın sözüne, şi'rin diline/Doludur aşk şerbetin, ver karagözlüm (s. 78).

2.20.20. DADALOĞLU (19. Yüzyıl)

- 1-Şu yalan dünyaya geldim geleli/Severim kır atı bir de güzeli,
Değip onbeşime kendim bileli/Severim kır atı bir de güzeli (s. 79).
2-Yedi iklim dört köşeyi dolandım/Meğer dünya her tarafta bir imiş,
Ben dünyayı Al Osman'ın sanırdım/Meğer dünya yüz sultanlık yer imiş (s. 80).
3-Kalktı göç eyledi Afşar illeri/Ağır ağır giden eller bizimdir,
Arap atlar yakın eyler ırağı/Yüce dağdan aşan yollar bizimdir (s. 81).

2.20.21. DELİ BORAN (19. Yüzyıl)

- 1-Gökte doğan yıldız ise ay ise/Sorarlar aslını eğer soy ise,
Aşka da bahşıcığın bu ise/Vallahi billahi az karagözlüm (s. 82).

2.20.22. LÜTFİ PİŞKİN (Âşık Derdiçok)

- 1-Yare haber saldım gidiyom diye/Giderse karayı bağlarım demiş,
Geilsin nazar etsin gözü yaşına/Bahar suyu gibi çağlarım demiş (s. 83).

2.20.23. DERTLÎ (Bolulu)

- 1-Telli sazdır bunun adı/Ney âyet dinler ne kadı,
Bunu çalan anlar kendi/Şeytan bunun neresinde (s. 85).

2.20.24. ADEM ŞENTÜRK (Âşık Efkârî)

- 1-Yarap bu ne ölüm bu nasıl zulüm/Ah edip de ağır başlar ağlıyor,
Çiçeği burnunda solan bu gülüm/Toprağa karışan saçları ağlıyor (s. 86).
2-Hey yarenler beni yakar bu sevda/Ateş midir, alev midir, köz müdür,
Herdaim gönlümün kış mevsimidir/Ayyam mıdır, bahar mıdır, yaz mıdır (s. 87).

2.20.25. EMRAH (Ercişli)

- 1-Dedim ay kız ne güzelsin/Dedi dersim hecelenmiş,
Dedim sensin tan yıldızı/Dedi hayli yücelenmiş (s. 87).
2-Yine bahar oldu coştı yüreğim/Akar boz-bulanık selli dereler,
Sıla derdi, vatan derdi, yar derdi/İflah etmez bu dert beni pareler (s. 88).

2.20.26. EMRAH (Erzurumlu)

- 1-Gönül gurbet ele varma/Ya gelinir ya gelinmez,
Her dilbere meyil verme/Ya sevilir ya sevilmez (s. 89).
- 2-Güzel sallanarak neden gelirsin/İşin nedir maslatın sevdiğim,
Kaldır nikabını görem yüzünü/Balaban bakışlı gözün sevdiğim (s. 90).
- 3-Dedim dilber didelerin ıslanmış/Dedi çok ağladım sel yaresidir,
Dedim dilber yanakların dişlenmiş/Dedi zülfüm değidi tel yaresidir (s. 91).

2.20.27. YAŞAR YILMAZ (Âşık Reyhânî)

- 1-Bir yanında yaktıcağın ocağın/Bir yanında söndürmeye el gerek,
Bir yanında bitirdiğin gül bağın/Bir yanında dertli bir bülbül gerek (s. 92).
- 2-Bahar gelsin şu dağlara gideyim/Belki derdimize çare bir çiçek,
Toplayıp devşirip harman edeyim/Açılan yaramı sara bir çiçek (s. 92).
- 3-Su başında üryan olup çimenler/Ne anlasın ak nicedir kara ne,
İssız dağ başında çayır çimenler/Soldu gitti, tipiye ne, kara ne (s. 93).

2.20.28. OSMAN TAŞKAYA (Âşık Feymânî)

Osman Taşkaya, 1942 yılında Adana'nın Kadirli ilçesine bağlı Azaplı köyünde doğmuştur.

- 1-Dağlar al yeşil süslenir/Hele bahar gelsin de bak,
Bülbül aşkınan seslenir/Güle bahar gelsin de bak (s. 95).

2.20.29. FİKRET ÜNAL (Fikrettin İnanlı)

Fikret Ünal, 1944 yılında Kars'ın Sarıkamış ilçesine bağlı Boyalı köyünde doğmuştur.

- 1-Bülbül ötmez viran olan yurdumda/Arısız petekte balı neyleyim,
Kurumuşum gazel vermez dalımda/Bülbülsüz bağı boş gülü neyleyim (s. 96).

2.20.30. HASAN DEDE (Karpuzu Büyük Hasan Dede)

- 1-Eşrefoğlu al haberi/Bahçe biziz gül bizdedir,
Bir Şah-ı Merdan kuluyuz/Yetmiş iki dil bizdedir (s. 98).

2.20.31. GEDA MUSLÎ (16.-17. Yüzyıl)

- 1-Gör imdi ne demiş Cezayirli de/Vermeziz oğlunu, bilmiş ol sen de,
Biz onu gönderdik Sultan Ahmet'e/Kara haberlerin almış ol sen de (s. 99).

2.20.32. GEVHERÎ (17. Yüzyıl)

- 1-Hey ağalar zaman azdı/Düşmüşe il üşer oldu,
Küllükte sürünen eşek/Cins atla yarışır oldu (s. 100).
- 2-Ela gözlüm nazlı dilber/Seni kandan kıskanırım,
Kandan değil hey efendim/Seni candan kıskanırım (s. 101).

2.20.33. GUFRÂNÎ (Karamanlı)

- 1-Katre idim ummanlara kavuştum/Kaç bulandım kaç duruldum kim bilir,
Âlemleri kaç devredip dolaştım/Bir sanata kaç sarıldım kim bilir (s. 102).

2.20.34. GÜLLÜŞAH BACI (Uşaklı)

Güllüşah Bacı, 1939 yılında Uşak'ta doğmuştur.

- 1-Sen gittin gideli burada sensiz/Perişan hallarım tez gel efendim,
Felek baltasını bana savurdu/Kırıldı dallarım tez gel efendim (s. 104).

2.20.35. HABİP KARAASLAN

- 1-İstikbal harbinde biz bu vatani/Başı başa vura vere kurtardık,
İnanmazsan git konuştur atanı/Kara günler göre göre kurtardık (s. 105).

2.20.36. HALİL (Bursalı-18. Yüzyıl)

- 1-Can bülbülüm cüda düştü gülünden/Zârımdan bezmedik dağlar mı kaldı,
Âhu gözlü yârim senin elinden/Şikâyet etmedik beyler mi kaldı (s. 108).

2.20.37. ADNAN TÜRKÖZÜ (Âşık Harbî)

Adnan Türközü, 1925 yılında Bünyan'da doğmuştur.

- 1-Dert doludur yanık sazın telinde/Bağrımız kül oldu gurbet elinde,
Şu hasretlik nâmem yârin elinde/Yar uykuda, ben uyanık ağlarım (s. 109).

2.20.38. HAYÂLÎ (16. Yüzyıl)

- 1-Leylâm gelir deyi yollar gözlerim/Gelmedi gözümde kaldı hayâlî,
Gizli sırrım beyan etmem gizlerim/Serimi sevdaya saldı hayâlî (s. 111).

2.20.39. HIFZÎ (Kağızmanlı)

- 1-Emmizade küsmemişim ben senden/Ölüm lâle eyledi dilerim yoktur,
Eğdi kametimi büktü belimi/Kalkamam ayağa hallerim yoktur (s. 112).

2.20.40. HACI TAŞTAN (Bayburtlu Hicrânî)

- 1-Bicare bıraktın beni dünyada/Kime vasfedeyim halimi felek,
Elimden içirdin zehirli bâde/Soldurdun rengimde gülümü felek (s. 114).

2.20.41. ALİ COŞKUN (Âşık Huzûrî)

- 1-Yarap, dertli gamlı bir zamanımdır/Sevdiceğim yarı benden ayırma,
Ümidim, emelim, tende canımdır/O tatlı canımı tenden ayırma (s. 115).
2-Sarı saç üstüne sarışın yazma/Yakışır sana başına kurban olduğum,
Çıldırma aklımı, karşımda gezme/Gözüne, kaşına kurban olduğum (s. 115).

2.20.42. SABRÎ ORAK (Âşık Hüdâî)

Sabri Orak, 1940 yılında Maraş'ın Göksun ilçesine bağlı Yoğunluk köyünde doğmuştur. 23 Kasım 2001 tarihinde vefat etmiştir.

- 1-Vallahi güzelim gül yanakların/Öten bülbülleri gülden ayırır,
Şu tatlı dilinde bal dudakların/Arıyı petekten, baldan ayırır (s. 116).
2-Aşık olmak ne âlimdir/Tatmayanlar anlamaz ki,
Her sözü bir mücevherdir/Tartmayanlar anlamaz ki (s. 117).
3-Dedim tabip, bana bir derman söyle/Bana senin derdin çaresiz dedi,
Dedim çeke çeke ölem mi böyle/Hiç aşık gördün mü yarasız, dedi (s. 117).

2.20.43. ABDÜLKADİR (Hüraşık)

Asıl adı Abdülkadir olan Hüraşık, 1940 yılında doğmuştur. Malkara müftüsü olarak görev yapmıştır.

- 1-Daima huzur, sükun isteyen/Ufak kusurlarla bakmamalıdır,
Bu cihanda mutlu bir gün isteyen/Coşkun seller gibi akmamalıdır (s. 118).

2.20.44. HAMİT DEMİR (Âşık İlhamî)

Hamit Demir, 1932 yılında Kars'ın Arpaçay ilçesine bağlı Büyükçatma köyünde doğmuştur. 03 Mayıs 1987 tarihinde vefat etmiştir.

- 1-Yare dedim, kirpiklerin ok olmuş/Batırdı sineme, vay dedim, güldü,
Sevdanın ışığı kalbime çalmış/Yüzün onbeşlenmiş Ay, dedim güldü (s. 119).

2.20.45. İSMAİL CENGİZ (Âşık Azerî)

İsmail Cengiz, kaynaklara göre 1928 yılında İran'ın Tebriz ilinde veya Kars'ın Tuzluca ilçesine bağlı Sürmene köyünde doğmuştur.

- 1-Yetmiş iki yıla girdik hız gibi/Hangisini yokladım sa buz gibi,
Erkekler de karışmıştır kız gibi/Önlerine geçmeyince tanınmaz (s. 120).

2.20.46. KARACAOĞLAN

- 1-İzin ver hey ağam ben de gideyim/Ah çekip arkam sıra ağlar var,
Bakarım bakarım sılam görünmez/Aramızda yıkılası dağlar var (s. 121).
2-Elâ, gözlerini sevdiğim dilber/Şu gelip geçtiğin yollar öğünsün,
Kadir Mevlâm, seni öğmüş yaratmış/Kısmeti olduğun kullar öğünsün (s. 122).
3-Elâ gözlü benli dilber/Koma beni el yerine,
Altın kemerin olayım/Dola beni bel yerine (s. 123).

2.20.47. KÂTİBÎ (17. Yüzyıl)

- 1-Deli gönül melûl olup gam yeme/Ağlamanın elbet gülmesi vardır,
Aduda intikam kalır mı böyle/Herkes ettiğini bulması vardır (s. 127).

2.20.48. KAYIKÇI KUL MUSTAFA (17. Yüzyıl)

- 1-İbtida Bağdad'a sefer olanda/Atladı hendeği geçti Genç Osman,
Vuruldu sancaktar kaptı sancağı/İletti bedene dikti Genç Osman (s. 128).
2-Eşeği saldı çayıra/Otlaya karnın doyura,
Gördüğü düşü hayıra/Yoranın da avradını (s. 129).

2.20.49. İSHAK KEMALÎ

İshak Kemalî, 1898 yılında Erzurum'da doğmuştur.

- 1-Ben bir güzel gördüm canan ilinde/Dudağından damlar bal dane dane,
Yazılmış fermanı hazır elinde/Simasında mevcut al dane dane (s. 130).

2.20.50. KEMTER BABA (Sarkışlalı)

- 1-Bir kömür gözlünün kahrın çekerim/Güzel ömrüm telef ettim az kaldı,
Başım alam ne diyâre gideyim/Güvendiğim üç beş günlük güz kaldı (s. 131).

2.20.51. KEREM (17. Yüzyıl)

- 1-Çıkar tahta divan eyler/Aslı kaşların gözlerin,
Göz yaşın kan revân eyler/Yavru kaşların gözlerin (s. 132).
2-Bir han köşesinde kalmışım hasta/Gözlerim kapıda kulağım seste/Kendim gurbet
elde gönül sılada,
Gelme ecel gelme üç gün ara ver/Al benim sevdamı götür yâre ver (s. 132).

2.20.52. KÖROĞLU (16. Yüzyıl)

- 1-Yiğit olan gümbür gümbür gürlesin/Yiğiti doğuran ana bin yaşa,
Ak göğdede kızıl kanlar şorlasın/Yiğiti doğuran ana bin yaşa (s. 134).
2-Yürün arslanlarım savaş edelim/Buna kavga derler bey ne paşa ne,
Haykırıp haykırıp kelle keselim/Seyreyleyin el ayağı şaşana (s. 134).

2.20.53. KÖROĞLU (16. Yüzyıl)

- 1-Osman Paşa Tebriz’de ölür olunca/Malın teslim eylen Sultan Murad’a,
Biri birin buldu arşın yüzünde/Zarım teslim eylen Sultan Murad’a (s. 135).

2.20.54. AHMET KARTALKANAT (Âşık Kul Ahmet)

Ahmet Kartalkanat, 1932 yılında Kahramanmaraş’ın Pazarcık ilçesine bağlı Bozlar köyünde doğmuştur. 16 Temmuz 1996 tarihinde vefat etmiştir.

- 1-Gel gönül aldanma kalleş güzele/Gerçek sevmez seni söz ile oynar,
Açılrsa bir destan girse pazara/Sermayesi yoktur göz ile oynar (s. 136).

2.20.55. KUL MUSTAFA (Adanalı)

- 1-Yâdigar, yanıma gelmek dilersen/Toros dağlarından sora sora gel,
Bu yollar uzunca, incitir seni/Bir yürü bir otur, ara ara gel (s. 138).

2.20.56. KULOĞLU (17. Yüzyıl)

- 1-Acep ne diyardan uçup gelirsiniz/Bir haber sorayım durun turnalar,
Sevdiğim dilberden neler bilirsiniz/Bana bir teselli verin turnalar (s. 140).

2.20.57. KUSÛRÎ (Darendeli)

- 1-Muhammetin karnı doysa pilava/Hayr ü bereketi tavada sanır,
Ulu kuşlar hiç görünmez gözüne/Bir şahin olmuşum havada sanır (s. 141).

2.20.58. LEVNÎ (18. Yüzyıl)

- 1-Çiçeğe arı, arıya asel/Aptala boru, boruya gazel,
Şâire türkü, türküyü güzel/Güzele gerdan, ne güzel uymuş (s. 142).

2.20.59. MAHMUT TAŞKAYA

Mahmut Taşkaya, 1939 yılında Adana'nın Kadirli ilçesine bağlı Azaplı köyünde doğmuştur.

- 1-Gönülü bir paket yaptım/Ümitlerimle bağlattım,
Adresine postalattım/Varmaz diye korkuyorum (s. 143).

2.20.60. MEHMET ÇAKIRTAŞ

- 1-Bana gam kasavet veren sevdiğim/Yaprağını döken gülden beter ol,
Derdi bana reva gören sevdiğim/Sazlarda inleyen telden beter ol (s. 144).

2.20.61. MESLEKÎ (Kangallı)

- 1-Dolanı dolanı gelir/Ölüm yavaşça yavaşça,
Kalem alıp yaz derdimi/Gülüm yavaşça yavaşça (s. 146).

2.20.62. MEVLÛT ŞAFAK İHSANÎ (Âşık İhsanî)

Mevlüt Şafak İhsanî, 15 Nisan 1928 tarihinde Erzurum'un Şenkaya ilçesine bağlı Bardır bucağının Çermik (Kaynak) köyünde doğmuştur. 06 Kasım 2010 tarihinde vefat etmiştir.

- 1-Sevgilim gül gönder gül yanağından/Derip koklayacak el var içimde,
Gönül yaylasından, sine dağından/O yar gelsin geçsin, yol var içimde (s. 147).

2.20.63. MÎNHÂCÎ (Deliktaşlı)

- 1-Kapının önünde kangallar gitsin/Bacanın başında baykuşlar ötsün
Altı ay yedi sene ısıtma tutsun/Dha derdim az diyesin ağ gelin (s. 148).

2.20.64. SABİT YALÇIN ATAMAN (Âşık Müdâmî)

- 1-Hiç de kabul etmez nasihat gönül/Bilmez efkarını nerde dolanır,
Bir dem seyyah olur gezer alemleri/Bir dem uçar, semalarda dolanır (s. 150).
- 2-Küçükten yılmım sözden/Dile minnet mi çekerim,
Kanlı yaş dökerim gözden/Sele minnet mi çekerim (s. 150).

2.20.65. NEVCİHAN ÖZMERİH (Âşık Bacı)

Nevcihan Özmerih, 1934 yılında İzmir’de doğmuştur.

- 1-Kır atımın kara kara gözü var/Mohaç’ta Hac’da ayak izi var,
Başım diktir, canımda Türk özü var/Ben giderim, atım gider, nal gider (s. 152).

2.20.66. ÖKSÜZ DEDE (16. Yüzyıl)

- 1-Sultan Murad’ın aslanı/Acem seyrettin mi geldin,
Kestin davanın arasın/Ahd aman ettin mi geldin (s. 153).

2.20.67. ZEYNEL ABİDİN (Âşık Pervane)

- 1-Bakışın eğlence yeter/Kirpiklerin cana batar,
Yürüdükçe çiçek biter/Suna boylu yosma gelin (s. 155).

2.20.68. RUHSÂTÎ (Deliktaşlı)

- 1-Duldalanma yâr Mevlâyı seversen/Yandırır cihanı şanlı gözlerin,
Ahiri mevtime sebep olursun/Tek bana gösterme gamlı gözlerin (s. 158).

2.20.69. SADİ DEĞER (Âşık Hasretî)

Sadi Değer, 1929 yılında Kars’ın Susuz ilçesine bağlı İncesu köyünde doğmuştur.
2001 yılında vefat etmiştir.

- 1-Mektup yetişende vefasız yare/Ahvalimi senden sorsun ağlasın,
Bensiz seyretmesin bağı, bahçeyi/Derdi sinesinde dersin ağlasın (s. 159).
- 2-Kadir Mevlam sana bir dileğim var/Sağ selamet görem bir yarın,
Gece gündüz ateşine yanarım/Ela gözlü orta boylu bir yâr’ın (s. 160).

2.20.70. ALİ (Çankırlı Sefil Ali)

- 1-Ey ağalar ben tutuldum uyuya/Günden güne akçe bağlar fayıza,
İlacını bulamadım ne ise/Canım yandı pis uyuzun elinden (s. 161).

2.20.71. MEHMET KARGI (Âşık Gülhanî)

Mehmet Kargı, 1940 yılında Sivas'ın Gürün ilçesine bağlı Şeref (Ayvalı) köyünde doğmuştur. 16 Mart 2014 tarihinde vefat etmiştir.

- 1-Hiç yakamı koydurmadın/Acı bana yazık, felek,
Kestin sesim duyurmadın/Senin fikrin bozuk, felek (s. 163).

2.20.72. AHMET GÜNBULUT (Âşık Sefil Selimî)

Ahmet Günbulut, 1933 yılında Sivas'ın Sarkışla ilçesinde doğmuştur. 3 Aralık 2003 tarihinde vefat etmiştir.

- 1-Yar, senin şoluna mayın dökseler/Üstüne aşkınla basar gelirim,
Parçalayıp yüzüm yüzüm yüzşeler/Derdimi duvara asar gelirim (s. 165).
2-Dinlen dostlar etmen hayret/Mahsul vermez boş bir gayret,
Dert teknesi imiş gurbet/Yoğruluyom hamur gibi (s. 165).
3-Saşkınların arasında/Döne döne yön arıyom,
Umutsuzluk deresinde/Bir tek mutlu yol arıyom (s. 166).

2.20.73. HASAN SELMAN (Âşık Selmânî)

Hasan Selman, 1934 yılında Tokat'ın Almus ilçesine bağlı Kuruseki köyünde doğmuştur.

- 1-Selmani'yim, çok şükürler, bildiğim ağı, karayı/Tayyubi tahir eyleyip sildim gabbim sarayı,
Bir kamil mürşitten içtim bir katrecik cür'ayı/Asıl bir ulu zattandır, İsmi Musa i Kazım (s. 167).
2-Gül ağlattın, gül desen de gülemem/Şadolup bir dahi gülmemesine,
Dilerim ki gül koklayıp gülemem/Meftunum gülümün gülmemesine (s. 168).
3-Aklım alıp beni derbeder ettin/Ey melek bakışlı sarışın güzel,
Sabrım ile kararım koymadın gittin/Ateşin, kalbimi sarışın (s. 168).
4-Bu dünyaya gelen isen/Çekip göçün gitmektedir,
Emanetin bilen insan/Gerip teslim etmektedir (s. 169).

2.20.74. ÇOLAK HACI (Âşık Serdarî)

- 1-Nesini söyleyim canım efendim/Gayri düzen tutmaz telimiz bizim,
Arzihal eylesem deftere sığmaz/Omuzdan kesilmiş kolumuz bizim (s. 170).

2.20.75. OSMAN (Cingözoğlu Âşık Seyit Osman)

Osman, 1855-1860 yılları arasında doğmuştur. Avşarların Dadaloğlu'ndan sonraki büyük halk ozanıdır.

- 1-İki turna karşı gelmiş ötüyor/Kırcı tutmuş aşamıyor belleri,
Eski derdimizde dert mi katarsın/Seher vakti göç eylemiş illeri (s. 172).

2.20.76. SEYRÂNÎ (Everekli)

- 1-Eyvah fukaranın beli büküldü/Medet ticaretin göçüne kaldık,
İyiler âlemden göçtü çekildi/Bizler zamanenin piçine kaldık (s. 173).

2.20.77. SÜMMÂNÎ (Erzurumlu)

- 1-Şu karşiki yüce dağlar/Acap bizim daplar m'ola,
Kara yaşlı benim anam/Oğul der de ağlar m'ola (s. 174).

2.20.78. ŞEMŞİ YASTIMAN

Şemsi Yastıman, kimi kaynağa göre 1923 kimi kaynaklara göre ise 1926 yılında Kırşehir'de doğmuştur. 1976 yılında vefat etmiştir.

- 1-Ölmez sağ olursam bu yaz inşallah/Sılayı bir daha görmek istiyom,
Çoğun'a varınca ya akşam sabah/Topraklara yüzüm sürmek istiyom (s. 175).

2.20.79. ŞEREF TAŞLIOVA

Şeref Taşlıova, 1938 yılında Ardahan'ın Çıldır ilçesine bağlı Gülyüzü (Pekşeren)köyünde doğmuştur. 2014 yılında vefat etmiştir.

- 1-Yazın dağımızda çiçekler açar/Bir dehşet görürsün karşımızda hey,
Şahini Terlanı göklerde uçar/Yiğitlik görürsün Kuşumuzda hey (s. 177).

2.20.80. ŞENLİK (Çıldırılı)

- 1-Mevlâyı seversen konuk et beni/Bu gece eğlenir yatar giderim,
Gözden ırak olur gönülden cüda/Derbeder olurum yiter giderim (s. 179).

2.20.81. TAHİRÎ (Niğdeli)

Tahirî, 1818 yılında Niğde'nin Bor ilçesine bağlı Ortaköy (Altunhisar) bucağında doğmuştur. 1893 yılında vefat etmiştir. Asıl adı Mehmet'tir.

1-Yel estikçe burcu burcu kokuyor/Açılmış yanağın gül gibi dilber,
Eğildikçe zülfün beni yakıyor/Ak yanak üstünde tel gibi dilber (s. 180).

2.20.82. HACI BEKTAŞ COŞKUN (Âşık Talibî Coşkun)

1-Bu gece yatarken gaflet halimde/Yine Emine'nin düşünüyordum,
Çayıra oturmuş mendil elinde/Ağlamış gözünün yaşını gördüm (s. 181).

2.20.83. TOKATLI ÂŞIK NECATİ BAŞARAN

Necati Başaran, Tokalı olup orman yüksek mühendisidir.

1-Ey kâinat efendisi/Ey Allahın gerçek sesi,
Mûcizeler mûcizesi/Sensin Muhammed Mustafa (s. 183).

2.20.84. NURİ (Tokatlı)

1-İnkisar eylemem yazık serine/Tatak içere can veresin vay sebep,
Ağzından burnundan hicran yerine/Parça parça kan veresin vay sebep (s. 183).

2.20.85. USÛLÎ (16. Yüzyıl)

1-Bana, kıya bakan/Kor muyum seni kor muyum,
Bakışı ciğerim yakan/Kor muyum seni kor muyum (s. 184).

2.20.86. YAKUP CAN (Âşık Ümmânî)

Yakup Can 1915 yılında Erzurum'un Tortum ilçesine bağlı Çamlıyamaç (Öşvank) köyünde doğmuştur. 30 Ocak 1983 tarihinde vefat etmiştir.

1-Hikmeti sorulmaz Sırrı Yezdan'ın/Seni kulum diye arar mı? Arar,
Eliyle beslediğin nazlı bedenini/Yakasız gömleğine sarar mı sarar (s. 185).

2.20.87. YAZICI (17. Yüzyıl)

Yazıcı, 17. yüzyılda yaşayan halk şâirlerindendir.

1-Bugün bir dilberi gördüm/Acep hüsne ziya vermiş,
Cemalin seyreden aşık/Nice gamdan halas olmuş (s. 186).
2-Câna / ne acep / yanıma gelmediği kimden üşenirsin,
Yohsa bize yar olmağa ilden üşenirsin (s. 187).

2.20.88. ZÜLFİKAR AKGÜN (Âşık Zülfikar Divanî)

Zülfikar Akgün, 1928 yılında Tekirdağ'ın Şarköy ilçesine bağlı Tepeköyü'nde doğmuştur. 2003 yılında vefat etmiştir.

1-Güzel, seni seviyorum deyince/Divan, yatak bir de ev dedi bana,
Aşıklığın hırkasını giyince/Ruhum senin, gel de sev dedi bana (s. 191).

2.20.89. YUSUF KÖKTEN (Âşık Zülâlî)

1-Nere getmiş yeşil başlı ördekler/Bu nasıl vadidir, göller kurumuş,
Nerde kaldı çeltiğimiz emekler/Irmaklar, dereler, seller kurumuş (s. 192).

2.21. Sabahattin Eyupoğlu; Yaşar Kemal, Gökyüzü Mavi Kaldı (Halk Edebiyatından Seçmeler)²⁵

2.21.1. KÖROĞLU (16. Yüzyıl)

- 1-Yüce dağların başında/Kar bir yana kış bir yana,
Depreşir ağzın içinde/Dil bir yana diş bir yana (s. 99).
- 2-Siyah kaküllerin dökülmüş/Kızıl güllere güllere,
Ala gözlerini dikmiş/İnce yollara yollara (s. 100).
- 3-Gözünü sevdiğim Kırat/Sana uzun yol olaydı,
Şöyle elek, selesi sık/Boynu selvi dal olaydı (s. 101).
- 4-Kıbrız şarabıyla besli/Meydana inerler sesli,
Nesilleri aslan nesli/Yarar yırtar yer adamı (s. 102).
- 5-Benden selâm söylen Bolu beyine/Göndersin Ayvazı göresim geldi,
Muhabbeti düştü gönlüm evine/Göndersin Ayvazı göresim geldi (s. 104).
- 6-Karşıdan gelen piyade/Bizim eller yerinde mi,
Etekleri çimen olmuş/Karlı dağlar yerinde mi (s. 105).
- 7-Canım Kırat gözüm Kırat/Kaçıp çekilip gidelim,
Her yanında çifte kanat/Uçup çekilip gidelim (s. 107).
- 8-Mert dayanır namert kaçır/Meydan gümbür gümbürlenir,
Şahlar Şahı divan açar/Divan gümbür gümbürlenir (s. 108).
- 9-Yol verin dumanlı dağlar/Aşmaya Ayvaz geliyor,
Çağlasın soğuk pınarlar/İçmeye Ayvaz geliyor (s. 109).
- 10-Yiğitler silkinip ata binende/Derelerden bozkurtlara ün olur,
Yiğit olan döne döne döğüşür/Kötüler kavgadan kaçır dön olur (s. 110).
- 11-Bizim ellerin beyleri/Yakar kandili kandili,
İçip aslana dönerler/Kadeh döndürü döndürü (s. 111).

2.21.2. KARACAOĞLAN

- 1-Dinle sana pir nasihat edeyim/Hatırdan gönülden geçici olma,
Yiğidin başına bir iş gelince/Onu yadellere açıcı olma (s. 115).

²⁵ Sabahattin Eyupoğlu; Yaşar Kemal, Gökyüzü Mavi Kaldı (Halk Edebiyatından Seçmeler). Cem Yayınevi, İstanbul: 1978, ss: 411.

- 2-Kadir Mevlâm bir dileğim var sana/Kaldır dalgaların sel ver sen bana,
Yüz elli keselik malım olsa da/Gönül eğleyecek yâr ver sen bana (s. 116).
- 3-Ak kuğular sökün etti yurdundan/Koçyiğitler yatamıyor derdinden,
Sabah namazında belin ardından/Saydım altı güzel indi pınara (s. 117).
- 4-İlk akşamdan vardım gavil yerine/Önce gördüm kömür gözlüm gelmedi,
Bilmem gaflet bastı yattı uyudu/Bilmem o yâr bize küstü gelmedi (s. 118).
- 5-Yıkılası şu dağların ardına/Aşıp gider bir gözleri sürmeli,
Cenneti âlâda bir gül açılmış/Kokup gider gözleri sürmeli (s. 119).
- 6-I-İncecikten bir kar yağar/Tozar Elif Elif deyi,
Deli gönül abdal olmuş/Gezer Elif Elif deyi (s. 120).
- 7-Ardıma düşüp de yorma kendini/Var git ölüm bir zaman da gene gel,
Akibet alırsan komazsın beni/Var git ölüm bir zaman da gene gel (s. 121).
- 8-Aşağıdan gelen ceren cereni/Akça ceren sana değmeli değil,
İki eli boğum boğum kınalı/Karadır gözleri sürmeli değil (s. 122).
- 9-Güzel ne güzel olmuşsun/Görölmeyi görölmeyi,
Siyah zülfün halkalanmış/Örölmeyi örölmeyi (s. 123).
- 10-Nedendir de kömür gözlüm nedendir/Şu geceki benim uyumadığım,
Çetin derler ayrılığın derdini/Ayrılık derdine doyamadığım (s. 124).
- 11-Bre ağalar bre beyler/Ölmeden bir dem sürelim,
Gözümüze kara toprak/Dolmadan bir dem sürelim (s. 125).
- 12-Ala gözlüm benim ilen gidersen/Eğlen güzel yaz gelsin de gidelim,
Dağlar almış ılıkımını karını/Yollar çamur kurusun da gidelim (s. 126).
- 13-Birem birem devşirirler odunu/Bilem dedim bilemedim adını,
Erzurum yanaklı kürtler kadını/Bir kız bana emmi dedi nideyim (s. 127).
- 14-Dostum niçin beni zar incidirsin/Verdiğim ikrardan dönen değilim,
Senden gayrisine meylimi vermem/Uçup daldan dala konan değilim (s. 128).
- 15-Vara vara vardım ol kara taş/Hasret ettin beni kavim kardaşa ,
Sebeup ne gözden akan kanlı yaşa/Bir ayrılık bir yoksulluk bir ölüm (s. 129).
- 16-Şu yalan dünyaya geldim geleli/Tas tas içtim ağuları sağ iken,
Kahpe Felek vermez benim muradım/Viran oldum mor sümbüllü bağ iken (s. 130).
- 17-Hey ağalar böyle m'olur/Hali yârdan ayrılanın,
İner ummana dökölür/Seli yârdan ayrılanın (s. 131).

- 18-Ak kolların sala sala yürüyen/Nasıl getireyim seni ele ben,
Ben şahin olsam da sen bir balaban/Alsam çırnağıma düşsem yola ben (s. 132).
- 19-Yürü bre yalan dünya/Sana konan göçer bir gün,
İnsan bir ekin misali/Seni eken biçer bir gün (s. 133).
- 20-Sultan Süleymana kalmayan dünya/Bu dağlar yerinden ayrılır bir gün ,
Nice bin senedir çürüyen canlar/Hakkın emri ile dirilir bir gün (s. 134).
- 21-Gam çekme haline divane gönül/Sana da bulunur elde neler var,
Ayva m'eksik turunç m'eksik yoksa nar/Sun elini beri dalda neler var (s. 135).
- 22-Çukurova bayramlığın giyerken/Çıplaklığın üzerinden soyarken,
Şubat ayı kış yelini koğarken/Cennet dense sana yakışır dağlar (s. 136).
- 23-Uryan geldim gene uryan giderim/Ölmemeğe elde fermanım mı var,
Ezrail gelmiş de can talep eyler/Benim can vermeğe dermanım mı var (s. 137).
- 24-Nuhun gemisine bühthan ederler/Yelken açıp yel kadrini ne bilir,
O Süleyman kuş dilini bilirdi/Her Süleyman dil kadrini ne bilir (s. 138).
- 25-Hazır ol vaktine Namse kiralı/Yer görünmez asker ile geliyor,
Patriklerin inmiş tahttan diyorlar/Bir Halife kalmış o da geliyor (s. 139).
- 26-İnsan oğlu yeryüzüne gelince/Kur' ağaçtan meyve bitmiş gib'olur,
Kâmil olup kendi kendin bilince/Cevâhirden yükün tutmuş gib'olur (s. 140).
- 27-Arap at üstünde kaldı postumuz/İkrarından döndü m'ola dostumuz,
Yarın bir gün kara toprak üstümüz/Çürütür hey benli sunam çürütür (s. 141).
- 28-Üç güzel oğlu da şöyle bir yiğit/Söylediği sözü yola getirir,
Yiğit olan sırrın kimseye demez/Kötü kalbindekin dile getirir (s. 142).
- 29-İki ceren götürdüler bahçeye/Girdim o bahçenin gülleri bir hoş,
Yağar yağmur serin serin bâd eser/Irganan selvinin dalları bir hoş (s. 143).
- 30-Ağlayı ağlayı düştüm yollara/Karışayım boz bulanık sellere,
Adı sanı duyulmadık ellere/Gitmeyince gönül yârdan ayrılmaz (s. 144).

2.21.3. DADALOĞLU (19. Yüzyıl)

- 1-N'olaydı da Kozanoğlu'm n'olaydı/Sen ölmeden bana ecel geleydi,
Bir çıkımlık canımı da alaydı/Böyle rüsvay olmasaydık cihanda (s. 147).
- 2-Bereket var toprağında taşında/Kırık kırık eser yelin Binboğa,
Seyfilerin döner yanbaşında/Faraz avcı ister yerin Binboğa (s. 148).

- 3-Bizim yaylamız meşeli/Dibinde güller döşeli,
Altı top top menekşeli/Kızlar gelir yaylamıza (s. 149).
- 4-Şu yalan dünyaya geldim geleli/Severim kır atı bir de güzeli,
Değip onbeşime kendim bileli/Severim kır atı bir de güzeli (s. 150).
- 5-Gönülden gönüle yol gider derler/Onu sürdürmeğe hoşça can gerek,
Doğru söyle yiğit işin doğrusun/Hilebaz olursa yiğit bön gerek (s. 151).
- 6-Gelen geldi elde değil gaziler/Akar çeşmim yaşı çağlar ne deyim,
Sağ selamet geçticeğim Binboğa/Sual eyler benden dağlar ne deyim (s. 152).
- 7-Kalktı göç eyledi Avşar elleri/Ağır ağır giden eller bizimdir,
Arap atlar yakın eyler ırağı/Yüce dağdan aşan yollar bizimdir (s. 153).
- 8-Dostum bahçesine yâd el değmesin/Kurutur ha nazlı dilber kurutur,
Senin sevdan yüreğimde yağ komaz/Eritir ha nazlı dilber eritir (s. 154).
- 9-Turnam gelir katar katar/Kanadın boynuna atar,
Seher ile bir kuş öter/Ötüşü gül dalınd'olur (s. 155).
- 10-Aşağıdan Yusuf Paşa geliyor/Düşmanına karşı koyan merd olur,
Şahin kocasa da vermez avını/Aslı kurt yavrusu yine kurt olur (s. 156).
- 11-Çıktım yücesine seyran eyledim/Cebel önü çayır çimen görünür,
Bir fırkat geldi de coştum ağladım/Al yeşil bahçeli Kaman görünür (s. 157).
- 12-Yedi iklim dört köşeyi dolandım/Meğer dünya her tarafta bir imiş,
Ben dünyayı Al'Osmanın sanırdım/Meğer dünya yüz sultanlık yer imiş (s. 158).
- 13-Yine tuttu Gâvur Dağın boranı/Hançer vurup acarladın yaramı,
Sana derim Mıstık Paşa öreni/İçindeki bunca beyler nic'oldu (s. 159).
- 14-Sana derim sana Hasan kalesi/Alt yanında dögüş oldu hön oldu,
Yiğit olan yiğit çıktı meydana/Koçyiğitler Arap ata bin oldu (s. 161).

2.21.4. ÂŞIK (17. Yüzyıl)

- 1-Ulu ulu kervan geçmiş/Yollar gibi inilerim,
Karlı karlı dağlar aşan/Seller gibi inilerim (s. 166).

2.21.5. ÂŞIK GARİB (16. Yüzyıl)

- 1-İşte geldim gidiyorum/Şen kalasın Halep şehri,
Çok nân ü nimetin yedim/Helâl eyle Halep şehri (s. 167).

- 2-Gurbet elde baş yastığa düşünce/Acep neye varır işi garibin,
Gelen olmaz giden olmaz yanına/Akar gözlerinin yaşı garibin (s. 168).

2.21.6. ÂŞIK VELÎ (İğdecikli)

- 1-Ararken Allahı buldum/Dedi gezme hele hele,
Yanıldım yanına vardım/Keşki varmayaydım n'ola (s. 169).
2-Dost dost diye hayalına yeldiğim/Dost ise ayırmış özünü benden,
Çatık kaşı benlerini sevdiğim/Dost ise çevirmiş yüzünü benden (s. 170).

2.21.7. ÂŞIK MEHMET YAKICI

- 1-Dinleyin efendiler şikâyetim var/Yandı canım pirelerin elinden,
Sizlere bir güzel şikâyetim var/Yandı canım pirelerin elinden (s. 171).

2.21.8. HASAN DEDE (Karpuzu Büyük Hasan Dede)

- 1-Eşrefoğlu al haberi/Bahçe biziz gül bizdedir,
Biz bir mevlanın kuluyuz/Yetmiş iki dil bizdedir (s. 173).

2.21.9. DERTLÎ (Bolulu)

- 1-Telli sazdır bunun adı/Ne ayet dinler ne kadı,
Bunu çalan anlar kendi/Şeytan bunun neresinde (s. 174).

2.21.10. EMRAH (Erzurumlu)

- 1-Sabahtan uğradım ben bir fidana/Dedim mahmur musun dedi ki yok yok,
Ak elleri boğum boğum kınalı/Dedim bayram mıdır söyledi yok yok (s. 175).
2-Dedim dilber didelerin işlenmiş/Dedi çok ağladım sel yaresidir,
Dedim dilber yanakların dişlenmiş/Dedi zülfüm değdi tel yaresidir (s. 176).
3-Ağalar gurbetten geldim/Gel diyen güzelim gitmiş,
Bir daha saz almam ele/Sallanıp gezenim gitmiş (s. 177).
4-Gönül gurbet ele çıkma/Ya gelinir ya gelinmez,
Her dilbere meyil verme/Ya sevilir ya sevilmez (s. 178).
5-Şu karşiki karlı dağlar/Pare pare duman şimdi,
Sevişmesi bir hoş amma/Ayrılması yaman şimdi (s. 179).

2.21.11. KEREM (17. Yüzyıl)

- 1-Sabah oldu şavkın batmaz/Döne Kervankıran döne,
Aşk ateşi serden gitmez/Döne Kervankıran döne (s. 186).
- 2-Bir han köşesinde kalmışım hasta/Gözlerim kapıda kulağım seste/Kendim gurbet
elde gönül sılada,
Gelme ecel gelme üç gün ara ver/Al benim sevdami götür yâra ver (s. 187).

2.21.12. ÂŞIK HAKKI (Kozanlı)

- 1-Topla sen kendini Çolak Hac'Ağa/Sivrisinek ordu çekti varıyor,
Gel göster fendini çekilme dağa/Bir boz duman gibi çöktü varıyor (s. 188).

2.21.13. HIFZÎ (Kağızmanlı)

- 1-Sefil baykuş ne gezersin bu yerde/Yok mudur vatanın illerin hani,
Küsmüş müsün selamımı almadın/Şeyda bülbül şirin dillerin hani (s. 189).

2.21.14. KAYIKÇI KUL MUSTAFA (17. Yüzyıl)

- 1-İptida Bağdad'a sefer olanda/Atladı hendeği geçti Genç Osman,
Vuruldu sancaktar kaptı sancağı/İletti bedene dikti Genç Osman (s. 192).

2.21.15. LÜTFÎ PİŞKİN (Âşık Derdiçok)

- 1-Sanıyom kokuşun yayla çiçeği/Gülde misin gülde misin gülde mi,
Böyle m'olur güzellerin koçağı/Dilde misin dilde misin dilde mi (s. 193).
- 2-Kaşı karam arkam sıra/Baktı varayım gideyim,
Nazlı yarım hatırimi/Yıktı varayım gideyim (s. 194).

2.21.16. MESLEKÎ (Kangallı)

- 1-Yarabbi bir sahip bir çoban gönder/Koyun belli değil kurt belli değil,
Kalmadı sefası bezmi cihanın/Deva belli değil dert belli değil (s. 195).
- 2-Dolanı dolanı gelir/Ölüm yavaşça yavaşça,
Kalem alıp yaz derdimi/Gülüm yavaşça yavaşça (s. 196).

2.21.17. RUHSÂTÎ (Deliktaşlı)

- 1-Bir vakte erdi ki bizim günümüz/Yiğit belli değil mert belli değil,
Herkes yarasına derman arıyor/Deva belli değil dert belli değil (s. 197).

2-Sana bir destan söyleyim/Yaşasın Seyit efendi,
İnkisar etmeğe kıymam/Şişesin Seyit efendi (s. 198).

2.21.18. ÇOLAK HACI (Âşık Serdarî)

1-Nesini söyleyim canım efendim/Gayri düzen tutmaz telimiz bizim,
Arzuhal eylesem deftere sığmaz/Omuzdan kesilmiş kolumuz bizim (s. 199).

2.21.19. SEYRÂNÎ (Everekli)

- 1-Sanma zengin bir gün olur kudurur/Malı ile günahların yudurur,
Hacıya hocaya beli dedirir/Söğütte kavakta biter nar dese (s. 201).
- 2-Hak yoluna gidenlerin/Asâ olsam ellerine,
Er pîr vasfın edenlerin/Kurban olsam dillerine (s. 201).
- 3-Yumurtasın kokutmağa/Yatar sanma gürke beni,
Aşkın dersin okutmağa/Sanma korkup ürke beni (s. 202).
- 4-Ben soyundum samurlardan/Tohma oldum hamurlardan,
Olur olmaz çamurlardan/Sakınmazdım üstüm seni (s. 203).
- 5-Mahkeme meclisi icadoldulğu/Çeşme-i rüşvatin akmaklığından,
Kazâ belâ ile âlem dolduğu/Kazların kadıya uçmaklığından (s. 203).
- 6-Bir olur mu gülün rengi/Patlıcanın moruyunan,
Olamaz Konya'nın dengi/Niğde şehri Boruyunan (s. 204).
- 7-Soralım yoksula baya/Ne hikmettir şu dünyâya,
Gelen ağlar giden ağlar/Aslı nedir neden ağlar (s. 205).
- 8-Her kim temizlese taşlı pirinci/Kendi gözü nûru ile bakıyor,
Akıl bir ipliğe diziyor inci/Fikir meramınca delip takıyor (s. 206).
- 9-Bir aynaya kılsam nazar/Sağ tarafım sol görünür,
Padişahlar ferman yazar/Tatarlara yol görünür (s. 206).
- 10-Yavrusuna kuş yuvadan/Kısmet aramağa uçar,
Eniş yokuş düz ovoidan/Kimi koğar kimi kaçar (s. 207).
- 11-Toprak ejder olmuş evranı yutmuş/Gaflet beşiğinde sağı unutmuş,
Kedi var arslanın yerini tutmuş/Arsılan var adına kedi söylenir (s. 208).
- 12-Bu dünyaya gelen gider/Görelim bağlar ne olur,
Ölenler borcunu öder/Görelim sağlar ne olur (s. 208).

- 13-Çarhın arabası cızılamadan/Öküzün yüreği sızılamadan,
Koyun yaratılıp kuzulamadan/Kurdun kulalğına meler var imiş (s. 209).
- 14-Orak ekin biçmez bilemeyince/Un kepeğin seçmez elemeyince,
Gözlü birbirinden silemeyince/Kör körün gözünden çapak silemez (s. 210).
- 15-Örümceğin sıratından/Kendi geçer kimse geçmez,
Ay güneşin suratından/Bir zerreyi yerip seçmez (s. 210).
- 16-Ormanda büyüyen adam azgını/Çarşıda pazarda seyrân beğenmez,
Medrese kaçkını softa bozgunu/Selâm vermek için insan beğenmez (s. 211).
- 17-Olgunlaşmış bir bostan var/Şu kıraçta susuz nesiz,
O bostanda bir fidan var/Meyvesi yok dalsız nesiz (s. 212).

2.21.20. MEHMED ALİ HİLMİ DEDE (İstanbulu)

Mehmed Ali Hilmi Dede, 1842 yılında İstanbul'da doğmuştur. 1907 yılında vefat etmiştir.

- 1-Ayine tuttum yüzüme/Ali göründü gözüme,
Nazar eyledim özüme/Ali göründü gözüme (s. 213).
- 2-Dost cemalin görmeğe/Her azam göz göz oldu,
Peyine yüz sürmeğe/İçim dışım yüz oldu (s. 214).

2.21.21. MATLUBÎ (Rumelili)

Matlubî, Rumelili olup ne zaman doğduğu bilinmemektedir. Talibî adıyla da şiirleri vardır.

- 1-İkrar verdik biz bir pire/Dil salmayız her bir yere,
Bendeleri ulu ere/Biz Bektaşî gülleriyiz (s. 216).

2.21.22. VAHİT LÜTFÜ SALCI

Mahit Lütfü Salcı, son yüzyılın Bektaşî şâirlerindendir. Bektaşilik ve Kızılbaşlık üzerine incelemeleri vardır.

- 1-Ey erenler bezmimize/Gel dediniz geldim işte,
Tatlı canını sen bize/Ver dediniz verdim işte (s. 217).

2.21.23. HASAN DEDE (Karpuzu Büyük Hasan Dede)

- 1-Aceblerim gönül seni/Hal bllmeze hal sorarsın,
Yanında bülbül dururken/Kırda toya gül sorarsın (s. 218).

2.21.24. İSMAİL (?)

- 1-Akan dört ırmağın gözün sorarsan/Serçeşmeden gelir suyun durusu,
Ali Muhammeddir Muhammed Ali/İkisi de bir elmanın yarısı (s. 219).

2.21.25. VEYSEL ŞATIROĞLU (Âşık Veysel)

- 1-Güzelliğin on par'etmez/Bu bendeki aşk olmasa,
Eğlenecek yer bulaman/nGönlümdeki köşk olmasa (s. 220).
- 2-Kaldırsam perdeyi döksem suçumu/Acep bu işime ne dersin dünya,
Fısk-u fesat kaplamıştır içini/Bu çirkin huyları nidersin dünya (s. 221).
- 3-Ben gidersem sazım kal bu dünyada/Gizli sırlarımı aşık etme,
Lâl olsun dillerin söyleme yada/Garip bülbül gibi ahu zar etme (s. 222).
- 4-Uzun ince bir yoldayım/Gidiyorum gündüz gece,
Bilmiyorum ne haldayım/Gidiyorum gündüz gece (s. 223).
- 5-Bahar gelir kudurursun/Kızılırmak seni seni,
Ne uyursun ne durursun/Kızılırmak seni seni (s. 224).
- 6-Sen bir ceylan olsan ben de bir avcı/Avlasam çöllerde saz ile seni,
Bulunmaz dermanı yoktur ilacı/Vursam yaralasam söz ile seni (s. 225).
- 7-Bu alemi gören sensin/Yok yüzünde perde senin,
Haksıza yol veren sensin/Yok mu suçun bunda senin (s. 226).
- 8-Bir ulu ağaçtan bir yaprak düşse/O anda acısın duyar iniler,
Katlansa acıya sakince geçse/Esen rüzgarlara uyar iniler (s. 227).
- 9-Derdimi dökersem derin dereye/Doldurur dereyi düz olur gider,
Rakipler geldi de girdi araya/Korkarım yar benden yoz olur gider (s. 228).
- 10-Dost dost diye nicesine sarıldım/Benim sadık yarım kara topraktır,
Beyhude dolandım boşa yoruldu/Benim sadık yarım kara topraktır (s. 229).

2.22. İlkın Manya, Halk Şiirinde Ana Sesi (Kadın Ozanlar Antolojisi)²⁶

2.22.1. ADİLE SULTAN (19. Yüzyıl)

Adile Sultan, 1825-1898 yılları arasında yaşamıştır. Osmanlı Padişahlarından 2. Sultan Mahmut'un kızıdır.

- 1-Hak yoluna can verdiler/İncitme hiç deyişleri,
Cânan yolunu buldular/İncitme hiç dervişleri (s. 23).

2.22.2. ARİFE BACI (Rahvalı)

Arife Bacı, 1868 yılında Rahva'da doğmuştur. 1917 yılında vefat etmiştir.

- 1-Kar yağdı dergâhın ettik ziyaret/Cemâlini gördük Hâfız babanın,
Ol güzel canlarala sürdük muhabbet/Cemâlini gördük Hâfız babanın (s. 24).

2.22.3. MÜNEVVER TOLUN (Âşık Ashı Bacı)

Münevver Tolun, 1935 yılında Afyon'da doğmuştur.

- 1-Cennet diye bu âlemde/Gez dediler Türkiye'mi,
Altın uçlu bir kalemde/Yaz dediler Türkiye'mi (s. 25).
2-Şanlı Türk Askeri, Kahraman Mehmet/Çelikten yay gibi gerilsin de gör,
Koparsa özgürlük için kıymet/İleri! Buyruğu verilsin de gör (s. 26).
3-Anam sen temelimde/Taşların içindesin,
Mızrabımda, telimde/Hoşların içindesin (s. 27).

2.22.4. ÇUKUROVALI AYŞE BACI (Adanalı)

Ayşe Bacı, Adanalıdır. Hayatı hakkında kesin bilgi yoktur.

- 1-Dört oğlum var dört de burda/Silahı dolu kuburda,
Karayağız Bostan oğlum/Çok keramet var sabırda (s. 28).

2.22.5. AYŞE BERK

Ayşe Berk, 1833-1919 yıllar arasında yaşamıştır. Âşık Serdârî'nin kızıdır.

- 1-Ben bir, kolsuz Serdarî'nin kızımı/Ak kağıt üstünde kara yazıyı,
Yokluğun elinden nasıl gezeyim/Böylece malûmun olsun Atatürk (s. 30).

²⁶ İlkın Manya, Halk Şiirinde Ana Sesi (Kadın Ozanlar Antolojisi). İnanç yayınları, İstanbul: 1983, ss: 119.

2.22.6. AYŞE KADIN (Denizlili)

Ayşe Kadın, Denizli'nin Gömezli köyünde doğup yaşamıştır.

- 1-Derbent deresine duman bürüdü/Yedi devesiyle Musam yürüdü,
Musamın ciğeri mos mor oldu çürüdü/Derbet dereleri dar geldi bana,
Vadesiz ölümler zor geldi bana (s. 33).

2.22.7. AZİME TİNNİ (Âşık Azme Bacı)

Azime Tinni, 1942 yılında Sivas'ın Sarkışla ilçesinde doğmuştur.

- 1-Zulme sükût etme, daima haykır/Gönlünde mâhudun para olmasın,
Gurura baş eğme, kahrın kolun kır/Şu açık alnında kara olmasın (s. 35).

2.22.8. BÂNÛ HANIM (Çankırlı)

Bânû Hanım, 1863 yılında Çankırı'nın Çerkes ilçesine bağlı Atkaracalar köyünde doğmuştur.

- 1-Gönlümüz bend oldu âdil sultana/Sultan olmuş eser yelin üstüne,
Hakipaylarına vardım ihsana/Selâmında durdum yolun üstüne (s. 36).
2-Dost derdine düşmeyen can/Semt-i yâra dolanır mı,
Kalbi mutmain olmayan/Halk nutkuna inanır mı (s. 37).

2.22.9. DELİ ANAKIZ (Erzurumlu)

Deli Anakız, Erzurum'un Cat ilçesinde 1907 yılında doğmuştur. 55 yaşındayken vefat etmiştir.

- 1-Sana derin sana çarşı zağarı/Niye gösterdin bana bu boş ağarı,
Omar yokarda bir baş ev oldu/Kerim aşağıda düzeni kurdu,
Simitçi kendisi arada kaldı (s. 38).
2-Allah verir adama oğlanı, kızı/Bozulur mu Allah'ın yazdığı yazı,
Allah'ın vermediğini bu ağam nider/Ağamın dediceği gücüne gider (s. 38).

2.22.10. ÂŞIK DÖNE SULTAN (Eskişehirli)

Döne Sultan, 1925 yılında Eskişehir'in Seyitgazi ilçesine bağlı Büyükdere köyünde doğmuştur.

- 1-Dinle aşık söz ver benim sözüme/Aşkın âlemine erebildin mi,
Neler geldi geçti devrü âlemde/Uzağı yakından görebildin mi (s. 39).

2-Bir misafir evde gelir oturur/Mağrubu maşrika sevap yetirir,
Misafir rızkını bile getirir/Misafir babalar hoş sefa geldi (s. 40).

2.22.11. EMİNE ŞENER (Malatyalı)

Emine Şener, 1925 yılında Malatya'nın Balaban bucağında doğmuştur.

1-Garip anam mektup yazmış, gel demiş/Senden başka kimsem yoktur bil, demiş,
Dedim; Hak'dan izin gelsin, gelirim/Dedim; yârin gönlü olsun, gelirim (s. 41).

2.22.12. EMİNE ŞENER (Dikmenli)

Emine Şener, Dikmenli olup dini ve milli şiirleriyle ün kazanmıştır.

1-Dikmen dağlarına gelmez olaydın/Mavi gözlerini görmez olaydım,
O tatlı sözlerin duymaz olaydım/N'ettin İstanbul n'ettin Türk'ün Ata'sın,
Yalabuca kaybettim yetimlerin babasını (s. 43).

2.22.13. EMİNE ŞENER

Emine Şener'in Hayatı hakkında bilgi yoktur.

1-Şanlı bayrağımdır hürlük gururum/Sen dalgalan artsın neşem, sürurum,
Kabil olsa sana bin can veririm/Senin için ölen bahtiyar gibi (s. 44).

2.22.14. KAMANLI ÂŞIK EMİNE (Kırşehirli)

Emine Bacı, Kırşehir'in Kaman ilçesinde doğmuştur.

1-Ana ağlar, bacı ağlar/Ağ gelinler gara bağlar,
Hep kapandı büyük evler/Koca kaldı, karıyanan (s. 45).

2.22.15. EMİNE BEYZA (Üsküdarlı)

Emine Beyza, İstanbul'un Üsküdar ilçesinde doğmuştur.

1-Bugün pîrime vardım/Hayırlı himmetin aldım,
Aşkın deryasına daldım/Kerem senden şâhım Ali,
Yetiş Hünkâ yetiş Bektaş Veli (s. 46).

2.22.16. EMİNE HANIM (Konyalı)

1-Benim derdim gibi dert yok/Meğer bir bir beyan etsem,
Ölürsem ağlayanım yok/Meğer kendim figan etsem (s. 48).

2-Bu dünyaya gelen kalmaz/Kullar bundan ibret almaz,
Geçer ömrün günün kalmaz/Ya ben kime yalvarayım (s. 49).

2.22.17. FADİME GELİN (Sivash)

Fadime Gelin, 19. yüzyılda yaşamıştır. Sivas'ın Şarkışla ilçesine bağlı Sivrialan köyündendir.

1-Merhametsiz Padişahlar, askeri/On senedir bekletiyor Hicaz'da,
Genç iken kocadım, yitirdim yâri/Sohya Yemen yiğit komadı bizde (s. 50).

2.22.18. FATMA İNAN

Fatma İnan, Elbistan'ın Ekinözü kasabasında doğup yaşamıştır.

1-Ne yokuşun başındayım/Ne inişin dibindeyim,
Daha onbeş yaşındayım/Bana dulluk yakışır mı (s. 51).

2.22.19. FATMA OFLAZ (Âşık Derdimend)

Fatma Oflaz, 1894 yılında Sivas'ın Kangal ilçesinde doğmuştur. 1980 yılında vefat etmiştir.

1-Azm eyleyip geldim mihman olmaya/İcabetli sultan Sivas'ı,
Ne gülşen sahalara, ne güzel makam/Sadakatlî gördüm sultan Sivas'ı (s. 52).
2-Dinleyin ağalar hasbıhalimi/Eserim şây'oldu her bir diyara,
Bir noksansız imla mânalı kelam/Aşkım mahrem değil hep aşikâre (s. 53).

2.22.20. FATMA TAŞKAYA

Fatma Taşkaya, 1957 yılında Adana'nın Kozan ilçesine bağlı Bucak köyünde doğmuştur.

1-Yârim sen gidince gurbet ellere/Büründü bahara, yaza bu dağlar,
Geçit vermez yücesinde ellere/Âşık benim gibi, öze, bu dağlar (s. 54).
2-Geceleri uyku girmez gözüme/Seher vakti yâri bekler gözlerim,
Aşk ateşi düşmüş yanar özüme/Yârin hayalini bekler gözlerim (s. 55).

2.22.21. GÜLLÜŞAH BACI (Uşaklı)

1-Kadir Mevlâm, dağ başında/Verdi aldı bu aşk beni,
Karanlıkta ışık gibi/Gördü aldı bu aşk beni (s. 56).

- 2-Otur iç, ben sana sâki/Olayım canım efendim,
Kol kol saçımı boynuna/Dolayım canım efendim (s. 57).
- 3-Cemalinden senin ey mâh/Garik-î bahr-ı envarım,
Senin hicrinle ah eyvah/Nedim-i bezm-i ağyarım (s. 58).

2.22.22. ADANALI NESİBE RAMAZANOĞLU

Nesibe Ramazanoğlu, 1860 yılında Adana'nın Çukurmescit mahallesinde doğmuştur. 1949 yılında vefat etmiştir.

- 1-Dalga dalga nakışını/Engin, yüksek yokuşunu,
Gözyaşlarım sanıyorum/Seyhan senin akışını (s. 60).

2.22.23. HAYRİYE (18. Yüzyıl)

Hayriye'nin hayatı hakkında bilgi yoktur. 18. yüzyılda yaşadığı düşünülmektedir.

- 1-Muhammed Ali kuluyuz kulu/Tâ elest bezminde demişiz beli,
Aslımızdır Hacı Bektâş-ı Veli (s. 61).

2.22.24. HÖRÜ (Samatlı-16. Yüzyıl)

Hörü, 16. yüzyılda yaşamıştır. Kars'ın Hanak ilçesine bağlı Samıt köyündendir.

- 1-Felek nasıl kıydı Sultan Balıma/Bunca muhip intizardır yoluna,
Halin arzedeyim erkân kuluna/Efendimin sinesinde yara var yara (s. 62).

2.22.25. ÂŞIK HÜSNE BACI

Hüsne Bacı, 19. yüzyılın sonlarında 20. yüzyılın başlarında yaşamıştır. Kars'ın Hacıhalil köyündendir.

- 1-Sivas'ın yolları uzaktır uzak/Bülbül, gül dalından ah eder firak,
Gariptir şenlikler, kurarlar tuzak/Elimsin, ulumsun, gülüm Gökçedağ (s. 63).
- 2-Girdim seyreyledim bedenini Ani/Dille vasfolunmaz kal'asın Ani,
Bir namıdar şah eline düşüpsen/Ne mümkün alınmaz kal'asın Ani (s. 63).

2.22.26. HÜSNİYE BACI

Hüsniye Bacı'nın hayatı hakkında bilgi bulunmamaktadır.

- 1-Horasan şehrinden duyuldu sesi/Âşık muhiplere düştü hevesi,
Yedi bâb içeri pîrin türbesi/Eşiğin bekleyen câna aşk olsun (s. 64).

2-Şükür olsun yaradanın demine/Seyyah tâlib düştü bahar evine,
On iki imâm Ali şah yoluna/Hû deyen canlara pîrim aşk olsun (s. 65).

2.22.27. İKBAL BACI (İstanbulu)

İkbal Bacı, İstanbul'da doğmuştur. 1912 yılında vefat etmiştir.

1-Çevir yüzün semaya/Otur her dem duaya,
Niyaz eyle Hudâya/Derdine dermân gelsin (s. 66).

2.22.28. HACI LÜTFİYE HANIM (Konyalı)

Lütfiye Hanım, 1912 yılında Konya'nın Ulurmak mahallesinde doğmuştur.

1-Konya vilayeti illerin hası/Orta yerindendir Kapu Camisi,
Ehli İrfan, milletin hepsi/Ne güzel camidir Kapu Camisi (s. 68).

2.22.29. ÂŞIK MERYEM BACI (Antakyalı)

Meryem Bacı, 1863 yılında Antakya'nın Kırıkhan ilçesine bağlı Delibekirli köyünde doğmuştur. 1916 yılında vefat etmiştir.

1-Hayır ameli çoğ ise/Mevlâya yüzü ağ ise,
Eğer günahı yoğ ise/Yanmaz ateşe kocalık (s. 69).

2.22.30. ÂŞIK MÜMİNE BACI (Erzurumlu)

Mümine Bacı, Erzurum'un Çat ilçesinde 1892 yılında doğmuştur. 1952 yılında vefat etmiştir.

1-Yazıcıoğlu'nu görseydi gözüm/Bir lâf desem tutulurdu sözüm,

İldim, tıklım, testiye kattım/Yiyeceğiydi oğlum kızım (s. 70).

2-Can evinden iliğin yok/Başında da peliğin yok,

Kız yüzünde kılığın yok/Güler yılışık yılışık (s. 70).

2.22.31. NACİYE BACI (19.-20. Yüzyıl)

Naciye Bacı, 19. yüzyılın sonunda, 20. yüzyılın başında yaşamıştır.

1-Ey erenler, erler nasıl ersiniz?/Söyleyin, sizinle dâvâmız vardır,

Bacılara niçin nâkıs dersiniz/Bizim de Hazret-i Havvamız vardır (s. 71).

2.22.32. NAFİA HANIM (Üsküdarlı)

Nafia Hanım, Üsküdarlı olup 19. yüzyılın sonlarında, 20. yüzyılın başlarında yaşamıştır.

- 1-Mürşidim efendim başlar tacısın/Bu cihanın bir kıymetli mâhısın,
Afedersin, pek mürüvvet kânasın/İsyan bizden şahım, mürüvvet sizden (s. 72).

2.22.33. NEVCİHAN ÖZMERİH (Âşık Bacı)

- 1-Kır atımın kara kara gözü var/Mohaçta ve haçta ayak izi var,
Başım diktir canımda Türk özü var/Ben giderim atım gider nal gider (s. 73).

2.22.34. DURŞEN MERT (Âşık Nurşah)

Durşen Mert, 1954 yılında Eskişehir'in Mahalıççık ilçesine bağlı Çardak köyünde doğmuştur.

- 1-Türküm, Türklüğümle şeref duyarım/Tarihlere sığmaz soyum var benim,
Mehmetçik anası bir gül fidanım/Atalardan gelen boyum var benim (s. 74).
2-Siraselviler'de gördüm bir kadın/Yuvasından ayrı düşmüş ağlıyor,
O garip de alamamış muradın/Ayrılık şerbetin içmiş, ağlıyor (s. 75).

2.22.35. ÂŞIK PERİ HANIM (Azerbaycanlı)

Peri Hanım, Azerbaycan halk ozanlarından biridir.

- 1-Kâtiplerin şahı defter içinde/Kalem ile nazik eller oynar,
Fitnetli, fillisin, nazü gamzeli/Dehanında şirin diller oynar (s. 76).

2.22.36. SANEM (Pîr Sultan Kızı- 17. Yüzyıl)

Sanem, Pir Sultan Abdal'ın kızı olup 17. yüzyılda yaşamıştır.

- 1-Dün gece seyrimde coştuydu dağlar/Seyrim ağlar ağlar Pîr Sultan deyü,
Gündüz hayalim'de gece düşümde/Düş de ağlar ağlar Pîr Sultan deyü (s. 77).

2.22.37. SAKİNE HATUN (Eskişehirli)

Sakine Hatun, 1840 yılında Eskişehir'in Seyitgazi kasabasında doğmuştur. 1902 yılında vefat etmiştir.

- 1-Aciz kaldım pirelerin elinden/O pireler neler etti başıma,
Kimse bilmez sohbetinden, dilinden/Hepisi yumuştu, girdi aşıma (s. 78).

2.22.38. ÂŞIK İLKİN MANYA (Âşık Sarıcakız)

İlkin Many, 1948 yılında Eskişehir’de doğmuştur.

- 1-Gurbetten dönmenin geldi zamanı/Göreceksen ömrüm bitti çabul gel,
Çiçekler süsledi çayır çimeni/Dereceksen ömrüm bitti çabuk gel (s. 80).
- 2-Sarıverir ahtapotun kolları/Kıvrım kıvrım edip tutarlar seni,
Kesmişlerdir tutacağın dalları/Denizler içinde yutarlar seni (s. 81).
- 3-Âşık ne demektir soran olursa/Yüzü gülmez, gözlerini yaş görün,
Aşkın varlığı olmaz dünyada/Mezarında iki tane taş görün (s. 81).
- 4-Ayım doğmaz, günüm doğmaz/Cihanım başka benim,
Bir damla içine sığmaz/Ummanım başkadır benim (s. 82).
- 5-Gel seninle komuşalım/Ağız senden, dili benden,
Hep beraber dolaşalım/Dağı senden, çölü benden (s. 82).

2.22.39. SENEM AKKAŞ (Âşık Şahsenem Bacı)

Senem Akkaş, 1942-1943 yıllarında Kars’ın Sarıkamış ilçesine bağlı Boyalı köyünde doğmuştur.

- 1-Aşkın ile alevlendim yanarım/Bunu söndürecek suyun var mıdır,
Göçebeyim oba oba konarım/Beni konduracak köyün var mıdır (s. 83).
- 2-Hayatın şartları oldu bir dram/Vatandaş açlıktan olacak verem,
Yoksulun gündüzü gecesi haram/Hayıra yorulmaz düşü fakirin (s. 84).

2.22.40. ŞAH SULTAN (Malatyalı)

Şah Sultan, Malatya’nın İsa köyünde doğup büyümüştür.

- 1-Uzayıp başını açmış kanadın/Gökyüzünde zaman dönmek murâdın,
Böyle miydi bana ahdin, amanın/Gel bizim illere gez kerem eyle (s. 85).

2.22.41. ŞAH TURNA (Gürünlü)

Şah Turna, 1951 veya 1953 yılında Sivas’ın Gürün ilçesine bağlı Kaynarca köyünde doğmuştur.

- 1-Yol yordam bilmeyen köylü vatandaş/Seni bu hallere koyan utansın,
Kırık ekmek, bir tas ayran, yağsız aş/Şükreyle haline diyen utansın (s. 86).

2.22.42. ŞEHRİBÂNÛ BACI (Üsküplü)

Şehribânû Bacı, Üsküp'te doğup büyümüştür. 1803 yılında vefat etmiştir.

1-Yürüt sâki demi İrfan cemidir/Cemiyet sultanı şahım Alidir,

Âşık-ı sadıkların kıblegâhıdır/Yürüt sâki demi irfan cemİdir (s. 87).

2.22.43. ŞEREF BACI (Kasımpaşalı)

Şeref Bacı, 1854 yılında Kasımpaşa'da doğmuştur.

1-Bism-i Şahtan başlayalım/Can başı feda kılalım,

Her daim şahı analım/Nûrdan bir nûr daha doğdu (s. 88).

2.22.44. ŞERİFE (Konyalı)

1-Evvela yürüttük baştan çorbayı/Sarımsakla terbiy'olmuş paçayı,

Domatesle pişirmeli bamyaı/Midemizi açsın, hoş misal olsun (s. 89).

2.22.45. TEVHİDE HANIM (Manisalı)

Tevhide Hanım, 19. yüzyılın sonlarında Manisa'da doğup yaşamıştır.

1-Gülşen'i dehr içre açılan güller/Etrafa kol vermiş lâle sünbüller,

Anda cem olmuşlar erbab-ı diller/Işkın elinden feryat ederler (s. 92).

2.22.46. EMİŞ BACI (Tuncelili)

Emiş Bacı, 1950 yılında Tunceli'de doğmuştur.

1-Zeynep bacım, Fatma anam, Gül teyzem/Gelim biz de meydanlara çıkalım,

Ezenlerin, bozanların, zâlimin/Umudunu tırnak tırnak yıkalım (s. 93).

2.22.47. SADIKA YÜKSEL (Âşık Türkmenkızı)

Sadika Yüksel, 1940 yılında Malatya'da doğmuştur.

1-Yermekle bitirmedik/Seni be felek, seni,

İşlerinin belli değil/Yönü be felek yönü (s. 94).

2-Çiçek misin, petek misin, bal mısın/Gül de gül yüzünde güller açılsın,

Yeşil misin, mavi misin, al mısın/Kaldır perdeleri yollar açılsın (s. 95).

2.22.48. USEYLE BACI

Useyle Bacı'nın nerede ne zaman yaşadığı belli değildir.

1-Ben hak ile haklanırım/Pîr gönülde saklanırım,
Zâhidlerde horlanırım/Horlamakla varlanırım (s. 96).

2.22.49. YETER DEMİRCİ (Âşık Yeter Bibi)

Yeter Demirci, Kayseri'nin Yalak köyündendir.

1-Altın yüzük parmağında/Kaput giyer tırnağında,
Burda bir muallim ölüğ/Atatürk'ün örneğinde (s. 97).

2.22.50. ZEHRA BACI (19.-20. Yüzyıl)

Zehra Bacı, 19. yüzyılın sonunda, 20. yüzyılın başında yaşamıştır.

1-Yâ Muhammed, bize nâkıs diyorlar/Nedendir erlerin bu hatâları,
Ehl-i beyre karşı düşkün olurlar/Çünkü doğru değil iddiaları (s. 98).

2.22.51. ZEYNEP BACI

Zeynep Bacı'nın hayatı hakkında bilgi yoktur.

1-Mâh-ı muharrem derdi hicranda/Şah imam Hüseyin Ali'yi gördüm,
Ağlar idim âh ü zâr ile gamda/Şah İmam Hüseyin Ali'yi gördüm (s. 100).

2.22.52. ENGİN BACI (Zonguldaklı)

Engin Bacı, 1947 yılında Zonguldak'ta doğmuştur.

1-Ey benim ruhumun tacı/Bakma öyle gülüyorum,
Ayrılık zehirden acı/İçtim, onu biliyorum (s. 101).

2.23. M. Sunullah Arısoy, Türk Halk Şiiri Antolojisi²⁷

2.23.1. ARMUTLU (16. Yüzyıl)

1-Murat Reis geldi gülbenk çekti/Dîn-İslâm sancağın diktiği vaktin,
Padişah uğruna niyet eyledi/Çıkıp Cezayir'den gittiği vaktin (s. 55).

2.23.2. ÂŞIK GARİB (16. Yüzyıl)

1-İşte geldim gidiyorum/Şen olasin Halep şehri,
Çok ekmeğin tuzun yedim/Helâl eyle Halep şehri (s. 56).
2-Koluna bağladım teli/Konuşurdun yetmiş dili,
Unuttun mu sazım beni/Konuş sazım benim ile (s. 56).
3-Bir sözile ben tuzağa tutuldum/Bu garip ellerde yaktı nâr beni,
Hasretin nârına yandım kül oldum/Âhu gözlüm ne haldeyim gör beni (s. 57).
4-Gurbet elde baş yastığa gelende/Gayet yaman olur işi garibin,
Gelen olmaz giden olmaz yanına/Siyah toprağıyla taşı garibin (s. 57).
5-Name geldi vatanımdan/Vakti yarayım gideyim,
Kanlı yaşlar gözlerimden/Aktı varayım gideyim (s. 58).

2.23.3. ÂŞIK KEREM (16. Yüzyıl)

1-Şakı bülbül şakı bahar erişti/Şakıyıp ötmenin zamanı geldi,
Kırmızı gül budağına erişti/Koparıp kokmanın zamanı geldi (s. 59).
2-Nic'edeyim gönül senden/Ben dönerim gönül dönmez,
Bir yavruya düştü gönül/Ben dönerim gönül dönmez (s. 60).
3-Adamı hayvanı tanıyıp bilmez/Vakıtlar gelende abdestin almaz,
Ezanlar okunur namazın kılmaz/Camilere gider minber beğenmez (s. 60).
4-Gurbet elde yaman oldu halimiz/Sılaya varmaya nice çağlar var,
Ah ederim elim erişmez yâre/Aramızda yıkılası dağlar var (s. 61).
5-İşte kırdım putum ile haçımı/Yedi yılda duydum senin acını,
Şimdi nûş eyledim Hak Din ilâcını/Aman Kerem beni rüsvây eyleme (s. 61).

²⁷ M. Sunullah Arısoy, Türk Halk Şiiri Antolojisi (1985). Bilgi Yayınları, Ankara: 1995 ss: 403. M. Sunullah Arısoy, bu eserini 1985 yılında hazırlamıştır. Tezimize ise eserin 1995 yılında yayımlanan 2. baskısı alınmıştır. Şiirlerin ilk dördlüklerindeki sayfa numaraları bu basıma aittir.

6-Bir han köşesinde kalmışım hasta/Gözlerim kapalı kulağım seste/Kendim gurbet ilde
gönlüm heveste,

Gelme ecel gelme üç gün ara ver/Al benim sevdami götür yâre (s. 60).

7-Irmak kenarında esvap yuyanlar/Yuyup yuyup gül dalına serenler,
Ceylân gibi tatlı cana kıyanlar/Allı gelin Han Aslı'ma benzersin (s. 63).

2.23.4. BAHŞÎ (16. Yüzyıl)

1-Sultan Selim cülûsunda/Salâ dedi de yürüdü,
Gidelim Mısır'a doğru/Yola dedi de yürüdü (s. 67).

2.23.5. GEDA MUSLÎ (16.-17. Yüzyıl)

1-İspanya Cezayr'e haber göndermiş/Komazım oğlumu alurum demiş,
Eğer vermezlerse kıyametede/Ben de bu dert ile ölürüm demiş (s. 68).
2-Gör imdî ne demiş Cezayirli de/Vermeziz oğlunu bilmiş ol senin,
Biz anı gönderdik Sultan Ahmed'e/Kara haberlerin almış ol senin (s. 68).
3-Bahar eyyamı erdi de/Şadoluben güldü dağlar,
Şirin'e gönül verdi de/Ferhad seni deldi dağlar (s. 69).

2.23.6. HAYÂLÎ (16. Yüzyıl)

1-Leylâm gelir deyü yollar gözledim/Gelmedi gözümde kaldı hayali,
Gizli sırrım beyan etmem gizlerim/Serimi sevdaya saldı hayali (s. 74).
2-Turnam gider olsan bizim ellere/Vezir Ardahan'dan göçtü diyesin,
Karşı geldi Kızılbaşın Hanları/Çıldır'da da doğuş oldu diyesin (s. 74).

2.23.7. KÖROĞLU (16. Yüzyıl)

1-Benden selâm olsun Bolu beyine/Çıkıp şu dağlara yaslanmalıdır,
Ok gıcirtısından gürzün sesinden/Dağlar seda verip seslenmelidir (s. 80).
2-Yürün beyler korkman gününüz doğdu/Alın kaleleri burçları şimdi,
Bir savaş edelim Çin Maçın ile/Basın dereleri leşleri şimdi (s. 81).
3-Selâm verdim selâm almaz/Selâmıma salam seni,
Akçasız pulsuz âşıkım/Nasıl benim kılam seni (s. 82).
4-Karşıdan gelen piyade/Bizim iller yerinde mi,
Etekleri çimen olmuş/Karlı dağlar yerinde mi (s. 82).

- 5-Hemen Mevlâ ile sana dayandım/Arkam sensin kal'am sensin dağlar hey,
Yoktur senden gayrı kolum kanadım/Arkam sensin kal'am sensin dağlar hey (s. 83).
- 6-Muhanetlik etmek değil kârımız/Şehriyâr sözüne uyanlardanız,
Meydana girende yoktur korkumuz/Kazâya ırıza diyenlerdeniz (s. 83).
- 7-Eğer kendülerde erlik var ise/Gelsin döğüşelim Bolu Beyleri,
Kanından susayıp candan geçerse/Gelsin döğüşelim Bolu Beyleri (s. 84).
- 8-Yiğit olan gümbür gümbür gürlesin/Yiğidi doğuran ana bin yaşa,
Ak gövdede kızıl kanlar şorlasın/Yiğidi doğuran ana bin yaşa (s. 85).
- 9-Tan yeri atmadan şafak sökende/Düşmanın üstüne hörelenmeli,
Düşman kalkan alıp kılıç çekende/Yiğit on beş yerinden yaralanmalı (s. 85).
- 10-Ay yansın ağalar güneş tutulsun/Parladı parladı çalın kılıncı,
Oklar gıcırdasın ayyuka çıksın/Mevlânın aşkına basın kılıncı (s. 86).

2.23.8. HÜSEYİN (Kul Hüseyin 16. Yüzyıl)

- 1-Âdem oğlu dünyaya gelince/Taze açılmış fidana benzer,
Bir yaşına kadem basınca/Bülbül gibi şakır gülşene benzer (s. 87).
- 2-Ey şahin bakışlım bülbül âvazlım/Bir eli kadehlim bir eli sazlım,
İşte ben gidiyom kal âhu gözlüm/Ne sen beni unut ne de ben seni (s. 88).

2.23.9. KUL MEHMET (16. Yüzyıl)

- 1-Be yârenler yine evvel bahardır/Bülbül intizarlık kılar durmayıp,
Kuşlar ahenk edip çığırışıp öter/Kalbin kasavetin siler durmayıp (s. 90).
- 2-Yavrum kuzum seni aldıldım elden/Kuzum kuzum der de meler bir koyun,
Usandım da bezdim bu tatlı candan/Kuzum kuzum der de meler bir koyun (s. 91).
- 3-Bunca demdir hasretliğin çekerim/Gel sevdiğim geld(i) ayrılık günleri,
Gözlerimden kanlı yaşlar dökerim/Gel sevdiğim geld'ayrılık günleri (s. 92).
- 4-Her dem yüzüme gül gibi/Gülen dilberin kuluyum,
Ben ağladıkça yaşımı/Silen dilberin kuluyum (s. 92).
- 5-Behey elâ gözlü canım/Kul olmaya geldim sana,
Gönül tahtında sultanım/Kul olmaya geldim sana (s. 93).

2.23.10. SEYYİD SEYFULLAH (Âşık Nizamoğlu)

- 1-Bir dertliyem derdim vardır/Ya ben nice dönmiyeyim,
Her dem işim âh-u zârdır/Ya ben nice dönmiyeyim (s. 98).

2-Dostlar bilin şimdiden geri nâm-u nişan olmaz bana,

Ben dost havasına düştüm belli beyan olmaz bana (s. 99).

3-Biz bu dünyada bir kuşuz/Her yana uçup gezeriz,

Hakk'ın nimetlerinden yeyip/Suların içip gezeriz (s. 99).

4-Her yol erkân erenleri sizin olsun bu yol erkân,

Ben bir aceb derde düştüm bulunmaya gibi derman (s. 100).

2.23.11. OZAN (16. Yüzyıl)

1-Gerçek âşık olanların/Yüreciği yanar olur,

Her canibten suriş ile/Şevki odu kenar olur (s. 101).

2.23.12. ÖKSÜZ DEDE (16. Yüzyıl)

1-Bâd-ı saba eser seher vaktında/Kumrular ötüşür dallar üstüne,

Yâri gördüm gitti aklım başımdan/Yeşiller giyinmiş allar üstüne (s. 102).

2-Dağlar yârimi gördün mü/Pâyine yüzler sürdün mü,

Güzel hatırın sordun mu/Mecnunu çok güzel dağlar (s. 102).

3-Sabahtan uğradım ben bir güzele/Gördüm güzelliğin bildirip gider,

Yine kul oldum da durdum selâma/Kendin engelinden sakınıp gider (s. 103).

4-Her sabah her sabah çıkar salınır/Doğan aylar gibi doğar dolunur,

Siyah zülfün mâh yüzüne bölünür/Sevdiğim bu benler başa belâdır (s. 103).

5-Elâ gözlerine kurban olduğum/Ecelim gelmeden öldürme beni,

Gizlice uğrunda severim seni/Sırrımı kimseye bildirme beni (s. 104).

2.23.13. USÛLÎ (16. Yüzyıl)

1-Gönül geç olmaz havâdan/Gel gurbete gidelim gel,

Uçur kuşu bu yuvadan/Gel gurbete gidelim gel (s. 1019).

2-Beni kıya kıya bakan/Kor muyum seni kor muyum,

Bakışı ciğerim yakan/Kor muyum seni kor muyum (s. 120).

3-Yârenler ecel gelmeden/Gözümüz toprak dolmadan,

Felek bizden öc almadan/Hele biz bir dem sürelim (s. 121).

2.23.14. ÂŞIK (17. Yüzyıl)

1-Be güzel senin derdinden/Dünü gün gezer ağlarım,

Ah eyleyip neyleyüben/Göz yaşı döker ağlarım (s. 129).

- 2-Şu karşıdan bin naz ile/Gelen dilbere aşk olsun,
Lûtf edüp hâtırım ala/Alan dilbere aşk olsun (s. 129).
- 3-Ulu ulu kervan geçmiş/Yollar gibi inilerim,
Karlı karlı dağlar aşan/Seller gibi inilerim (s. 130).
- 4-Yine divaneye döndürdü beni/O zalım aklımı aldı da gitti,
Gamzelerin oktur gözlerin hûni/Bu dertli sinemi deldi de gitti (s. 131).
- 5-A bülbülüm garip garip/Ötme beni ağlatırsın,
Varıp yâdlar arasında/Yatma beni ağlatırsın (s. 131).
- 6-Dinle gönül bülbülünün zârını/Bir gül ister ruhsarının alından,
Gel söyündür yüreğinin nârını/Bir şerbet ver leblerinin balından (s. 132).

2.23.15. ÂŞIK ÖMER (17. Yüzyıl)

- 1-Kurulalı neler çekmiş/Yalan dünyaya sorsana,
Nice bin türlü kan etmiş/Akan deryaya sorsana (s. 133).
- 2-Gam yükleri ile yükümüz tuttuk/Hicran katarının kervanıyız biz,
Feleğin ağusun aşında bulduk/Mihnet tekkesinin mihmanıyız biz (s. 134).
- 3-Gel dilberim kan eyleme/Seni kandan sakınırım,
Doğan aydan esen yelden/Seni gülden sakınırım (s. 134).
- 4-Dedim dilber yanakların kızarmış/Dedi çiçek taktık gül yarasıdır,
Dedim tane tane olmuş benlerin/Dedi zülfüm değdi tel yarasıdır (s. 135).
- 5-Şu karşıdan gelen dilber/Boyu selvi dala benzer,
Yanında bir kızla bile/Gonca açmış güle benzer (s. 135).
- 6-Salınıp seyran yerine/Çıkan dilber kiminsin sen,
Siyah zülfün mâh yüzüne/Döken dilber kiminsin sen (s. 136).

2.23.16. BENLİ ALİ (17. Yüzyıl)

- 1-Padişahım Cezayir'in/Yarar arslan yatağıdır,
Zaviyesidir Resulün/Gerçek erler otağıdır (s. 137).

2.23.17. DAVUDOĞLU (17. Yüzyıl)

Davudoğlu'nun 17. yüzyılda yaşadığı ve Bingöllü olduğu tahmin edilmektedir.

- 1-Evvel bahar yaz ayları gelende/Akar boz bulanık seli Bingöl'ün,
Katar katar olmuş ağca mayalar/Çıkar yaylalara ili Bingöl'ün (s. 138).

2.23.18. EMRAH (Ercişli)

- 1-Ben bir garip seyyah olsam/Gezsem karayı karayı,
Yitirdim nazlı yârımı/Bulsam arayı arayı (s. 140).
- 2-Dedim ay kız ne güzelsin/Dedi dersim hecelenmiş,
Dedim sensin dan yıldızı/Dedi hayli yücelenmiş (s. 140).

2.23.19. GEDAYÎ (17. Yüzyıl)

- 1-Deli gönül melûl olma/Giden maral gelir bir gün,
Kendine gel helâk bulma/Ko yıl tamam olur bir gün (s. 145).
- 2-Görüp beni ne çatarsın kaşını/Bileyim sevdiğim elemin nedir,
Çeşmi giryanından akan yaşını/Sileyim sevdiğim elemin nedir (s. 145).

2.23.20. GEVHERÎ (17. Yüzyıl)

- 1-Şunda bir dilbere gönül düşürdüm/Yanakları benzer nar tanesine,
Divanesi olup aklım şaşırdım/Asılaydım zülfün her tanesine (s. 147).
- 2-Bizden selâm olsun gül yüzlü yâre/Salınıp sevdiğim bağlara gelsin,
Severim dilberi elde ne çare/Yürekte eriyen dağlara gelsin (s. 148).
- 3-Behey dilber sana gönül vereli/Bana hasm olmadık kullar mı kaldı,
Dâsitân eyledin illere beni/Hâlîm söylemedik diller mi kaldı (s. 148).
- 4-Kurtulamam üç nesnenin elinden/Biri fırkat biri gurbet biri aşk,
Üçü bilmez birbirinin halinden/Biri fırkat biri gurbet biri aşk (s. 149).
- 5-Garip turna bizi senden sorana/Şimdi bir yavruya kuldur diyesin,
Aşkın zincirini takmış boynuna/Devr içinde Mecnun oldur diyesin (s. 149).
- 6-Sözün bilmez bazı nâdan elinden/Edep ağlar erkân ağlar yol ağlar,
Bülbülün feryâdı gonca gülünden/Gülşen ağlar bülbül ağlar gül ağlar (s. 150).
- 7-Ey peri cihana sen gibi dilber/Ne geldi ne gelir ne gelse gerek,
Lâ'lin gibi Lokman tiryak-ı ekber/Ne buldu ne bulur ne bulsa gerek (s. 150).
- 8-Ala gözlü nazlı dilber/Seni kandan sakınırım,
Kandan değil hey efendim/Seni candan sakınırım (s. 151).
- 9-Bâd-ı sabâ sevdiğime gidersen/Ol güneş yüzlüye var selâm söyle,
Sevap kazanırsın hizmet edersen/Aman karşısında dur selâm eyle (s. 151).
- 10-Hey ağalar zaman azdı/Düşmüş il üşer oldu,
Küllükte sürünen eşek/Cins atla yarışır oldu (s. 152).

2.23.21. HÂKÎ (17.-18. Yüzyıl)

- 1-Bülbül ne durursun kılâgör figan/Vakti şita erer gül gelir geçer,
Daima ağlatmaz kulunu Yezdan/Akar gözlerinden sel gelir geçer (s. 153).

2.23.22. HÜSEYNÎ (17. Yüzyıl)

- 1-Salınban dost iline giderken/Ne acâyip yolu vardır yaylanın,
Servi boylum gonce gülün dererken/Açılır bülbülü gülü yaylanın (s. 154).
2-Şunda bir dilberin sallamışın da/Serviye benzettim dallar içinde,
Derya kenarında ırmak yüzünde/Turnaya benzettim göller içinde (s. 154).

2.23.23. KARACAOĞLAN

- 1-Sevdiğim arzımı demekçin sana/Bülbül söylediği dil gerek bana,
Şu bağrım kül oldu hep yana yana/Onu söndürmeğe sel gerek bana (s. 157).
2-Sarı edik geymiş goncu kısararak/Gidiyor da birim birim basarak,
Anası huri de kızı beserek/Emirler'den bir kız indi pınara (s. 157).
3-İncecikten bir kar yağar/Tozar Elif Elif diye,
Deli gönül abdal olmuş/Gezer Elif Elif diye (s. 159).
4-Sabahtan uğradım ben bir güzele/Ağlatmadı güzel güldürdü beni,
Ben güzelden böyle vefa ummazdım/Ak göğsü üstüne kondurdu beni (s. 159).
5-Güzel ne güzel olmuşsun/Görölmeyi görölmeyi,
Siyah zülfün halkalanmış/Örölmeyi örölmeyi (s. 159).
6-Değirmenden geldim beygirim yüklü/Şu kızı görenin del'olur aklı,
On beş yaşında da kırk beş bölüklü/Bir kız bana emmi dedi n'eyleyim (s. 160).
7-Suya giden allı gelin/Niçin böyle salınırsın,
Gelin bir su ver içeyim/Gelin kimin gelinisin (s. 160).
8-Bülbül ne yatarsın bahar erişti/Ulu sular göl olduğu zamandır,
Kat kat oldu gül yaprağa karıştı/Gene bülbül kul olduğu zamandır (s. 161).
9-Çıkıp yücesine seyran eyledim/Gördüm ak kuğulu göller perişan,
Bir firkat geldi de durdum ağladım/Öpüp kokladığım güller perişan (s. 163).
10-Nedendir de kömür gözlüm nedendir/Şu geceki benim uyumadığım,
Çetin derler ayrılığın derdini/Ayrılık derdine doyamadığım (s. 162).
11-Yaz gelip de beş ayları dolunca/Açılmış bahçenin gülleri güzel,
Yaktı beni Fadime'nin nazarı/Zülüften ayrılmış telleri güzel (s. 163).

- 12-Ölüm ardıma düşüp de yorulma/Var git ölüm bir zaman da gene gel,
 Âkıbet alırsın komazsın beni/Var git ölüm bir zaman da gene gel (s. 163).
- 13-Uçup uçup dağ salından gelirsın/Gelişin nereden yalnız ördek,
 Ben bilirim bizim ilden gelirsın/Söylesin bir kelâm diliniz ördek (s. 164).
- 14-Yayladan inerken bir güzel gördüm/Ağlar melil melil bilmem nedendir,
 Ak yerine karaları başına/Bağlar melil melil bilmem nedendir (s. 164).
- 15-Bana “kara” diyen dilber/Gözlerin kara değil mi,
 Yüzünü sevdiren gelin/Kaşların kara değil mi (s. 165).

2.23.24. KÂTİBÎ (17. Yüzyıl)

- 1-Gurbet ele düştü yolum/Ağlayıp gezer yürürüm,
 Efkar ile deli gönlüm/Dağlayıp gezer yürürüm (s. 167).
- 2-Deli gönül melûl olup gam yeme/Ağlamanın elbet gülmesi vardır,
 Adûya intikam kalır mı böyle/Herkes ettiğini bulması vardır (s. 168).
- 3-Yüzünde harami benler saçılmış/Var ise can ister kulundan senin,
 Hüsnünün baharı taze açılmış/Emreyle dereyim gülünden senin (s. 168).
- 4-Aceb âhir zaman oldu gaziler/Büyük küçük birbirini beğenmez,
 Her mümin münâfık cennet arzular/Tanrı nasib ettiğini beğenmez (s. 169).

2.23.25. KAYIKÇI KUL MUSTAFA (17. Yüzyıl)

- 1-Kara gözlü dilber lebin lezzeti/Sükker midir şerbet midir bal mıdır,
 Dökülmüştür ak gerdanın üstüne/Kâkül müdür sırma mıdır tel midir (s. 170).
- 2-Gele dilber gel Allahı seversen/Gel ağlatma beni eller içinde,
 Ne acayip olur şu halk-ı âlem/Söyleşirler bizi diller içinde (s. 171).
- 3-Gece gündüz uyku girmez gözüme/İntizarım elâ gözlü yâr deyu,
 Gündüz hayalimde gece düşümde/Selamı çok bir efendim var deyu (s. 171).
- 4-Bugün ben bir güzel gördüm/Yeşiller giymiş ağ üzre,
 Bir bakışta aklım aldı/Dururken ben ayağ üzre (s. 172).

2.23.26. KULOĞLU (17. Yüzyıl)

- 1-Âlemde doğru dost yoktur/Dedikleri gerçek imiş,
 Kulunu saklayan Hak'tır/Dedikleri gerçek imiş (s. 185).
- 2-Dağlar başı oldu yurdum/Ağlayıp gezer yürürüm,
 Günden güne arttı derdim/İnleyip gezer yürürüm (s. 186).

- 3-Karşımda salınan dilber/Bakma beni ağlatırsın,
Beni koyup yâd ellere/Gitme beni ağlatırsın (s. 186).
- 4-Uzaktan merhaba olmaz/Gel ey mestâne bakışlım,
Kolların boynuma dola/Dile mestâne bakışlım (s. 187).
- 5-Sana derim elâ gözlü meleşim/Senin bana incindiğin nedendir,
Kereminden makbul eyle dileğim/Senin bana incindiğin nedendir (s. 187).
- 6-Şevkimi arttırır aşkımın demi/Sevdiğim benimle olduğu zaman,
Defolur da gider gönlümün gamı/Gelip de yanıma güldüğü zaman (s. 188).

2.23.27. GAZÎ ÂŞIK HASAN (Tamaşvarlı)

- 1-Eşrefoğlu al haberi/Bahçe biziz gül bizdedir,
Biz şâh-ı Merdân kuluyuz/Yetmiş iki dil bizdedir (s. 191).
- 2-Bilmem sarhoş mudur uykudan kalkmış/Taramış zülfünü gerdane dökmüş,
Beyaz ellerine al kına yakmış/Dedim öpüşelim dedi ki yok yok (s. 192).
- 3-Şunda bir cânâne gönül düşürdüm/Yanakları dönmüş nar danesine,
İnmiş inmiş mâh yüzüne dökülmüş/Asılsam zülfünün herdanesine (s. 193).
- 4-Senin yazın kışa benzer/Bir sevdalı başa benzer,
Çok içmiş sarhoşa benzer/Duman eksilmeyen dağlar (s. 193).
- 5-Bugün ben bir güzel gördüm/Gül cemali ala benzer,
Çıkmış bahçede salınır/Boyu selvi dala benzer (s. 194).
- 6-Ne çeker kulların serhat ilinde/Bilinmez hünkârım görülmeyince,
Bunca memleketin kâfir elinde/Kaldı inanmadın ayrılmayınca (s. 195).

2.23.28. ÂŞIK ABDÎ (18. Yüzyıl)

- 1-Görmedim dünyada rahat yüzünü/Yanılıp bu aşka başım koşalı,
Bu babta ben gibi cahil olursa/Deryâlar menendi biz de coşalı (s. 199).

2.23.29. ÂŞIK ALÎ (18. Yüzyıl)

- 1-Elvedâ sultanım gayri gider oldum/Mübârek hatırın uruşan olsun,
Bir sâdık kulunum dua ederim/Gün-be-gün devleti âlişan olsun (s. 200).
- 2-Dört tarafa ferman etti kasdına/Başının çaresin gör Osmanoğlu,
Dört vezir tayin olmuş üstüne/Kırk bin asker ile bil Osmanoğlu (s. 200).

2.23.30. ÂŞIK HALİL (Bursalı-18. Yüzyıl)

- 1-Kıvrılan yassılan yollar/Garip midir bencileyin,
Çağlayuben akan seller/Garip midir bencileyin (s. 202).
- 2-Can bülbülüm cüda düştüm gülümden/Zârımdan bezmedik dağlar mı kaldı,
Ahu gözlü yârim senin elinden/Şikayet etmedik beğler mi kaldı (s. 202).

2.23.31. ÂŞIK KÂMİL (18. Yüzyıl)

- 1-Mevlânın fermânı budur yâranlar/Sarpa sardı yazık yolu Bender'in,
Yardım etmedi erenler gaziler/Kâfirlere kaldı ili Bender'in (s. 204).

2.23.32. ÂŞIK SÜLEYMAN (18. Yüzyıl)

- 1-Gitme turnam sana bir سوالım var/Turnam neden düştün sen bu diyâra,
Arzedecek sana gizli sırrım var/Turnam neden düştün sen bu diyara (s. 205).

2.23.33. BALASAN (18. Yüzyıl)

Balasan'ın 18. yüzyılda yaşadığı ve Genceli bir kadın ozan olduğu söylenilmektedir.

- 1-Ağ kâğat beleyim kan yaşa seni/Gence'ye var söyle Yar Han'a gelsin,
İbtida arz eyle sıdk-u selâmım/Hulûsu tam tutsun merdana gelsin (s. 206).

2.23.34. HOCAOĞLU (18. Yüzyıl)

- 1-Nasuh Paşa ile hacca gidenler/Acep nam kodular Arabistan'a,
Varup Beytullah'a tavaf edenler/Müstahak değil mi Bağ-ı cenâna (s. 208).

2.23.35. MEHMET (Kabasakal Mehmet-18. Yüzyıl)

- 1-Fukara kulların arzıhal kıldı/Ahvaller ziyade perişan oldu,
Mâsumlar mektepte okumaz oldu/Mâsumlar duasın alın efendim (s. 209).

2.23.36. LEVNÎ (18. Yüzyıl)

- 1-Çiçeğe arı arıya asel/Aptala boru boruya gazel,
Şâire türkü türküye güzel/Güzele gerdan ne güzel uymuş (s. 211).
- 2-Tut atalar sözünü kalbi selîm ol/Gönülден gönüle yol var demişler,
Gider yavuzluğun tab'ı halim ol/Sert sirke küpüne zarar demişler (s. 212).

2.23.37. MECNUNÎ (18. Yüzyıl)

- 1-Bana aşkın peymânesin içirdin/Şimdi ben olmuşum mestin rûzigâr,
Kimini şâd edüp konup göçürdün/Bana mı muhalif esdin ruzigâr (s. 214).
- 2-Mecnun gibi çıktım gittim çöllere/Gözün sevem Leylâ unutma beni,
Felek saldı bizi gurbet ellere/Gözün sevem Leylâ unutma beni (s. 214).
- 3-Karşıdan salınma dilber/Sana kurban olayım mı,
İsmin okur gönül ezber/Sevdi canım öleyim mi (s. 215).

2.23.38. MEFTUNÎ (18. Yüzyıl)

- 1-Bugün güzelleri seyrân eyledim/Yükletmiş arabasını göçmüş geliyor,
Nicelerin aklın başından almış/Nicelerin kanın içmiş geliyor (s. 216).
- 2-Gel benim yanıma nazenin dilber/Bulunmaz cihanda bir tane misin,
Siyah kâküllelerin kokulu anber/Gerdane dökülen tel dane misin (s. 216).

2.23.39. ÂŞIK CELÂLÎ (Bayburtlu)

- 1-Yurt yuva kıldığın tenli mereği/Düzüp kotardığın tepir eleği,
Şu kavdan yaptığın tecir tereği/Divân-ı Bâri'ye yadigâr götür (s. 221).
- 2-Karşı yatan ulu dağlar/Kar kusar bellerin senin,
Yazın kışın belli olmaz/Sert eser yellerin senin (s. 222).
- 3-Karadeniz olsa âşkın aşkı/Yüksektir yaylama coşamaz burda,
Bir yiğit ne kadar kahraman olsa/Karlı dağlar vardır aşamaz burda (s. 223).
- 4-Bir peri aşkından divane oldum/Çağladı gönlümüz akıyor hocam,
Erenler şahından bir name aldım/Dilim ezber etmiş okuyor hocam (s. 223).
- 5-Göçümü kaldırttım yurttan/Gelen ağlar geçen ağlar,
Elbet bir devasız dertten/Dolan göz bir zaman ağlar (s. 224).

2.23.40. ÂŞIK KEMÂLÎ (Kastamonulu)

- 1-Dedim dilber niçin eylersin cefa/Dedi güzellerde eski âdettir,
Dedim gayrilere edersin vefa/Dedi mutlak âşıklara nisbettir (s. 225).

2.23.41. ÂŞIK ŞENLİK (Çıldırılı)

- 1-Bu dünyanın safasını sürmeden/Ne tuttun yakamı ay ihliyarlık,
Evvelki devrânın düşer yâdıma/El götür yakamdan koy ihtiyarlık (s. 226).

2-Ne bakarsın melûl melûl yüzüme/Yüreğime koydun veremi kartal,
Kanat çaldın pervâz ettin uçağa/Zalim gülle kesti aranı kartal (s. 227).

2.23.42. ÂŞIK VELÎ (İğdecikli)

1-Ararken Allah'ı buldum/Dedi gezme hele hele,
Yanıldım yanına vardım/Keşki varmıyaydım n'ola (s. 228).
2-İsabet etmedin benim sözüme/Bu aylarda belli oldu hilen yâr,
Gelin geçin hoş görünün gözüme/Bulamadım sencileyen çelen yâr (s. 229).

2.23.43. ZİHNÎ (Bayburtlu)

1-Vardım ki yurdundan ayak götürmüş/Yavru gitmiş ıssız kalmış otağı,
Camlar şikest olmuş meyler dökülmüş/Sakiler meclisten çekmiş ayağı (s. 230).
2-Kâtip sen yaz sabâ sen de kerem kıl/Götür arzihâlim yâre tez elden,
Naziktir efendim nezahetli bil/Gönderelim o dildara tez elden (s. 231).
3-Yıkılmış çadırların göz etmiş Leylâ/Vardım ki boş kalmış yâr otakları,
Dağı mesken etmiş biçare Mecnun/Akıtmış gözünden kan ırmakları (s. 231).
4-Seni bağı iremden mi kaçırmış/Melek misin âsumandan mı gelişi,
Gittikçe şevketin şanın yücelmiş/Bilmem tahtı Süleyman'dan mı gelişi (s. 232).
5-Saba gider isen bizim diyare/Benim vasfı hâlim o yâre söyle,
Lâlenin bağrında bir ise yare/Benimki erişti hezara söyle (s. 232).

2.23.44. DADALOĞLU (19. Yüzyıl)

1-Kalktı göç eyledi Avşar elleri/Ağır ağır giden eller bizimdir,
Arap atlar yakın eyler ırağı/Yüce dağdan aşan yollar bizimdir (s. 234).
2-Şu yalan dünyaya geldim gelesi/Severim kır atı bir de güzeli,
Değip on beşime kendim bileli/Severim kır atı bir de güzeli (s. 234).
3-Bir yiğit de anasından doğunca/Kur'ağaçta bir dal bitmiş gib'olur,
Yaşı varıp on beşine değince/Yükünü kumaştan tutmuş gib'olur (s. 235).
4-Gel ha güzel gel ha methin söyleyim/Ağzın şeker dudakların bal gibi,
Yaşta küçük amma boyda münasip/Sallanıyor bir fidanca dal gibi (s. 235).
5-Yedi iklim dört köşeyi dolandım/Meğer dünya her tarafta bir imiş,
Ben dünyayı Al'Osman'ın sanırdım/Meğer dünya dört sultanlık yer imiş (s. 236).
6-Dinleyin ağalar bir söz edeyim/Bir güzel beni dilinen kandırdı,
Söz verdi de geri döndü sözünden/Kötüleri üstümüze saldırdı (s. 236).

- 7-İlgınca sılınca görünen dağlar/Yoksa Türkmen ili başın boran mı,
Deli gönül kaynayıp da coşunca/Hey ağalar coştucağım güman mı (s. 237).
- 8-Can evimden vurdu felek n'eyleyim/Ben ağlarım çelik teller iniler,
Ben almadım toprak aldı koynuna/Yârim diyen bülbul diller iniler (s. 237).
- 9-Turnam gelir katar katar/Kanadın boynuna atar,
Seher ile bir kuş öter/Ötüşü gül dalınd'olur (s. 238).
- 10-Gönülden gönüle yol gider derler/Onu sürmeğe bir hoşca can gerek,
Doğru söyle yiğit işin doğrusun/Hiylebaz olamaz yiğit bön gerek (s. 239).
- 11-İlgıt ılgıt seher yeli esiyor/Gâvurdağlarının başı dumanlı,
Gönül binmiş aşk atına aşıyor/Bire beyler cünunluğum zaman mı (s. 239).

2.23.45. DELİ BORAN (19. Yüzyıl)

- 1-Haydi bire deli gönül/Alevden mi dışın senin,
Haydi bire deli gönül/Alafırcık işin senin (s. 241).
- 2-Evvel bahar yaz ayları gelende/Akar boz bulanık seli Tuna'nın,
Bülbüller ötüşür bahçelerinde/Gülü burca burca kokar Tuna'nın (s. 241).
- 3-Kadir Allahım kadir/Kullara verme bu derdi,
Ben çekerim ben bilirim/Düşmana verme bu derdi (s. 242).
- 4-Gam yiyip ağlama divane gönlüm/Daima bu dünya başa dar olmaz,
Hakkın kelâmını bırakma dilden/Haktan özge bir adama yâr olmaz (s. 243).

2.23.46. DERTLÎ (Bolulu)

- 1-Telli sazdır bunun adı/Ne âyet dinler ne kadı,
Bunu çalan anlar kendi/Şeytan bunun neresinde (s. 244).
- 2-Minnet eyledikçe aksine döner/Etmiyelim çarh-ı devrâna minnet,
Geceler muhabbet şem'ası yanar/Hacet değil mâh-ı tâbâna minnet (s. 245).
- 3-Yürü gönül yürü dostundan kalma/Dâim hatırını soruver gitsin,
Eski düşman sakın dost olur sanma/Arkasından bıyık buruver gitsin (s. 245).
- 4-Elâ gözlerini sevdiğim dilber/Güzeller cefâdan niçin usanmaz,
Ne cefâdan kaçır ne de rahmeyler/Haktan hayâ edip kuldân utanmaz (s. 246).
- 5-Bana olan cefa senden değildir/Benim kendi bahtım kara sevdiğim,
Sana meyil vermek benden değildir/Gönül düştü nedir çare sevdiğim (s. 246).

2.23.47. EMRAH (Erzurumlu)

- 1-Şu karşıki karlı dağlar/Pâre pâre duman şimdi,
Sevişmesi bir hoş ama/Ayrılması yaman şimdi (s. 247).
- 2-Gönül gurbet ele çıkma/Ya gelinir ya gelinmez,
Her dilbere meyil verme/Ya sevilir ya sevilmez (s. 248).
- 3-Tutam yâr elinden tutam/Çıkam dağlara dağlara,
Olam bir yaralı bülbül/İnem bağlara bağlara (s. 248).
- 4-Güzel sallanarak nerden gelirsin/İşin nedir maslahatın sevdiğim,
Kaldır nikabını görem yüzünü/Balaban bakışlı gözün sevdiğim (s. 249).
- 5-Bir nazenin bana gel gel eyledi/Varmasam incinir varsam incinir,
Beyaz gerdanından ince belinden/Sarmasam incinir sarsam incinir (s. 249).
- 6-Gönül gitmek ister gurbet illere/Velâkin bizleri yâr eğlendirir,
Ezelden mâiliz gonca güllere/Bülbül-i şeydâyı zâr eğlendirir (s. 250).
- 7-Sabahtan uğradım ben bir fidana/Dedim mahmur musun dedi ki yok yok,
Ak elleri boğum boğum kınalı/Dedim bayram mıdır dedi ki yok yok (s. 250).
- 8-El çek tabib el çek yaram üstünden/Sen benim derdime devâ bilmezsin,
Sen nasıl tabibsin yoktur ilâcın/Yaram yürekdedir sara bilmezsin (s. 251).
- 9-Şimdengerü nazlı yâre küskünüm/Yıktı hatırıma barışmam gayrı,
Âlem gelip bana rica ederse/Çevirdim yüzümü görüşmem gayrı (s. 251).
- 10-Dedim dilber dîdelerin ıslanmış/Dedi çok ağladım sel yarasıdır,
Dedim dilber yanakların dişlenmiş/Dedi zülfüm değdi tel yarasıdır (s. 252).

2.23.48. AHMED EDİB (Edib Harabî)

- 1-Ya Râb senin mekânın yok/Yatağın yok yorganın yok,
Hem dinin hem imanın yok/Her bir şeyden münezzehsin (s. 253).

2.23.49. KEMTER BABA (Sarkışlalı)

- 1-Bir kömür gözlünün kahrın çekerim/Güzel ömrüm telef ettim az kaldı,
Başım alam ne diyâre gideyim/Güvendiğim üç beş günlük güz kaldı (s. 254).

2.23.50. MESLEKÎ (Kangallı)

- 1-Azrail serime çöktüğü zaman/Kırılır kanadım kol yavaş yavaş,
Mevlâm nasib etsin din ile iman/Akar gözlerimden sel yavaş yavaş (s. 255).

- 2-Ayrılık bâdesin tatlı mı sandın/Ne tez tebdil oldu çimenin dağlar,
Bu güzellik geçer sana da kalmaz/Daha neye bağlı gümanın dağlar (s. 256).
- 3-Bugün bir özge gamım var/Fidan boylu yârim gitti,
Çürüdüm gurbet illerde/Dört köşeye zârım gitti (s. 256).
- 4-Dolanı dolanı gelir/Ölüm yavaşca yavaşca,
Kalem alıp yaz derdimi/Gülüm yavaşca yavaşca (s. 256).

2.23.51. MÎNHÂCÎ (Deliktaşlı)

- 1-Kapının önünde kangallar bitsin/Bacanın başında baykuşlar ötsün,
Altı ay yedi sene ısıtma tutsun/Daha derdim az diyesin Ağ Gelin (s. 258).
- 2-El'aman elinden ey suna boylum/Büktün elif kaddim dal ettin gitti,
Sildirmedin bir dem dîdem yaşını/Akar damlaları sel ettin gitti (s. 258).

2.23.52. KAYA SALÎH (Âşık Muhibbî)

- 1-Pencereden melûl melûl/Bakan dilber kiminsin sen,
Yârin koyup yâd illere/Akan dilber kiminsin sen (s. 260).
- 2-Dinleyin ehbablar tarif edeyim/Yetmiş iki dertten baştır bu seveda,
Yandırır odlara pervane gibi/Daim sönmez bir ateştir bu seveda (s. 260).
- 3-Dedim: Dilber hûb açılmış/Dedi: Güldür yanağında,
Dedim: Anber mi saçılmış/Dedi: Terdir dudağında (s. 261).

2.23.53. RUHSÂTÎ (Deliktaşlı)

- 1-Hele bir düşün ki gözümün nuru/Bu kadar parayı sana kim verdi,
Bazı fukaraya bulma kusuru/Mesti kundurayı sana kim verdi (s. 262).
- 2-Senin bu saçların senin bu bûyun/Senin bu benlerin öldürür beni,
Senin bu leblerin senin bu sözün/Senin bu dillerin öldürür beni (s. 263).
- 3-Silâh sağ omuzda bir yigit çıktı/Dediler ki gelen ünlü Kör Mıstık,
Dedim Köroğlu mu yoksa Çullu mu/Dediler ki yok yok şanlı Kör Mıstık (s. 263).
- 4-Ya ilâhî görünmezden bir devlet/Zekâtını vermez isem geri al,
Helâlinden dört öküz ver yarabbi/Koşup çifte süremezsem geri al (s. 264).
- 5-Bir vakte erdi ki bizim günümüz/Yiğit belli değil mert belli değil,
Herkes yarasına derman arıyor/Devâ belli değil dert belli değil (s. 265).
- 6-Vardım nazlı yârin ziyaretine/Dedim kalk gidelim dedi varamam,
Dedim bu kadar mı vazgeldin benden/Dedi vazgelmedim ama varamam (s. 265).

- 7-Bir gün başın son yastığa/Koyacaklar unutma ha,
İki komşu gelir bir bir/Soyacaklar unutma ha (s. 266).
- 8-Belâ bâbindan nâsibim(i)/Bal eyledim sabreyledim,
Otuz yıl el kapısında/Kul eyledin sabreyledim (s. 267).
- 9-Keklik gibi taştan taş sekerek/Gerdan açıp gelişini sevdiğim,
Sağa sola taksim etmiş örgüsün/Onar onar bölüşünü sevdiğim (s. 268).
- 10-Siyah sürme çeksin elâ gözüne/eller beni kınar deyü korkmasın,
Aldanmasın rakiplerin sözüne/Eski sözden döner deyü korkmasın (s. 269).
- 11-Mevlâyı seversen gel doğru söyle/Bu yeşili alı kime düzüyon,
Tavus kuşu gibi her yanın uygun/Bu zülüfü teli kime düzüyon (s. 269).
- 12-Yine bahar geldi bülbül sesinden/Sada verip seslendi mi yaylalar,
Çevre yanın lâle sümbül bürümüş/Gelin olup süslendi mi yaylalar (s. 270).
- 13-Bölük bölük olmuş gelir güzeller/Önce giden boz mayaya kurbanım,
Benim gelin ile çoktur amanım/Şu salınan kız mayaya kurbanım (s. 270).
- 14-Gönlüm darlandı da çıktım dağlara/Gönlüm eğlencesi dağlar merhaba,
Aktı çeşmim yaşı döndü çaylara/Çeşmim eğlencesi çaylar merhaba (s. 271).
- 15-Acep sizler hangi ilden gelirsiniz/Bir haber sorayım durun turnalar,
Sılada yârimden neler bilirsiniz/Bana bir teseili verin turnalar (s. 271).

2.23.54. ALİ (Sefil Ali-19. Yüzyıl)

- 1-Üç turna uçurdum Yozgat dağından/İzin aldım ağasından beyinden,
Başı boz dumanlı Çavuş köyünden/Erzurum iline konun turnalar (s. 272).

2.23.55. ÇOLAK HACI (Âşık Serdarî)

- 1-Nesini söyleyim canım efendim/Gayri düzen tutmaz telimiz bizim,
Arzuhal eylesem deftere sığmaz/Omuzdan kesilmiş kolumuz bizim (s. 274).
- 2-Yiğit de yiğidin sırrını gizler/Sırası geldikçe dağları düzler,
Kötüler yiğidin fırsatın gözler/Nasıl kaynamasın canı yiğidin (s. 275).

2.23.56. SEYRÂNÎ (Everekli)

- 1-Seyrimde bir şehre eyledim nazar/Gördüm elvan türlü meyhaneler var,
Teşne var mı diye sâkiler gezer/Ellerinde dolu peymâneler var (s. 277).
- 2-Hak yolunda gidenlerin/Asâ olsam ellerine,
Er pîr vasfın edenlerin/Kurban olsam dillerine (s. 277).

- 3-Eğlen hocam eğlen bir sualım var/İz'an nedir erkân nedir yol nedir,
Seni bana gayet fâzıl dediler/İçerimde bir yaram var bil nedir (s. 278).
- 4-Evvel giymez iken ipek mintanı/Geyersin eğnine çul yavaş yavaş,
Feragat kıl bırak aşk ü sevdâyı/Olma bir dlibere kul yavaş yavaş (s. 278).
- 5-Gönül serden geçer yârdan geçemez/Bağlanmış ikrara kavi özlüyüm,
Her sözüm dinleyen özüm seçemez/Sırat köprüsünden ince sözlüyüm (s. 279).
- 6-Muhabbet küpünün olsam şarabı/Yâr beni doldurup içer mi bilmem,
Mâmur olmak için gönül harâbı/Bir mimar eline geçer mi bilmem (s. 279).
- 7-Yumurtasın kokutmağa/Yatar sanma gürke beni,
Aşkın dersin okutmağa/Sanma korkup ürke beni (s. 280).
- 8-Mahkeme meclisi icat olduğu/Çeşme-i rüşvetin akmaklığından,
Kaza belâ ile âlem dolduğu/Kazların kadıya uçmaklığından (s. 280).
- 9-Eyvah fukaranın beli büküldü/Medet ticaretin gücüne kaldık,
Eyiler âlemden göçtü çekildi/Bizler zamanenin piçine kaldık (s. 281).
- 10-Ateş vapurunu icat edenler/Yelken açıp yel kadrini ne bilsin,
Süleyman'dır kuş dilini söyleyen/Her Süleyman dil kadrini ne bilsin (s. 281).
- 11-Pintinin dik kulaklısı/Boynu yoğun eşek olur,
Pek mülâyim yolaklısı/Sanma tunçtan gevşek olur (s. 282).
- 12-Asırda acaip işler çoğaldı/Bilmem bu işleri kimler ediyor,
Dünyayı hep rezil köpekler aldı/Gelen ümeraya karşı gidiyor (s. 282).
- 13-Efendim almış züğürtlük/Kaşa beni göze beni,
Sürükler yıl cepte dörtlük/Yaz bahar kış güze beni (s. 283).
- 14-Sofu olmaz bizim ham demirimiz/Haddeden çekilmiş teli biliriz,
Yürütmüştür cansız dıvar pirimiz/Temiz zevki temiz dili biliriz (s. 284).
- 15-Sene bin iki yüz altmış sekizde/Alâmet dumanı çöktü çökecek,
Dikilecek kudret kalmadı dizde/Ecel belimizi büktü bükecek (s. 284).

2.23.57. SITKI (Sivashı)

- 1-Ne safası kaldı bezm-i cihanın/Âlemde bir bade süzmedim gitti,
İnsafa gelmedi o gül-i handan/Dağ-ı visâlini gezmedim gitti (s. 286).
- 2-Söyle yosmam sana n'ettim n'eyledim/Niçin bir yiğide düşman olursun,
Bildir günahımı ben ne söyledim/Katlime yazılmış ferman olursun (s. 287).

2.23.58. SÜMMÂNÎ (Erzurumlu)

- 1-Şu karşıki yüce dağlar/Acep bizden dağlar m'ola,
Kara yaslı benim anam/Oğul der de ağlar m'ola (s. 288).
- 2-Çekme şu dünyanın endişesini/Devir eyle gönlün dört köşesini,
Kemlik ile kırıp kal şişesini/Dönüp ona derman olsan ne fayda (s. 289).
- 3-Tövbekâr ol gönül tarikten çıkma/Nâmertten şefâat şifâdar olmaz,
İyilik eyle sakın bir gönül yıkma/Görüşme kötüyle onda âr olmaz (s. 289).
- 4-Kalkın verin şu âşıkın sazını/Nasihât eylesen tutun sözünü,
Ejderhâ misali açmış ağzını/Korkarım yutacak yer beni beni (s. 290).
- 5-Ya ben derdim kime şekvâ edeyim/Hicran benim firkat benim veren ben,
Hangi bir tabibe sual edeyim/Mecrûhu ben Lokman'ı ben saran ben (s. 291).

2.23.59. ÂŞIK NURÎ (Tokatlı)

- 1-Ey dil iflâh olmam ben bu yaradan/Hasretle dağlandım aşk ateşine,
Genç ömrümde verdi bana Yaradan/Bir dahi vermesin kullar başına (s. 292).
- 2-Ey felek bir derde düşürdün beni/İşim gücüm aldın kar senin olsun,
Aklım baştan alıp şaşırttın beni/Farkettim namusu ar senin olsun (s. 292).
- 3-Ara yeri karlı dağlar alıp da/Gayri dost iline varıp gelinmez,
Yahşi hüner ister râh-ı talepte/Beyhûde lâf menzil alınmaz (s. 293).
- 4-İnkisar eylemem yazık serine/Yatak içre can veresin vay sebep,
Ağzından burnundan hicran yerine/Parça parça kan veresin vay sebep (s. 293).

2.23.60. ÂŞIK ALÎ İZZET ÖZKAN

- 1-Nedendir de kömür gözlüm nedendir/Benim sabahaca uyumadığım,
Varmış yâd illerin koynuna girmiş/Benim öpmelere kıyamadığım (s. 297).
- 2-Mühür gözlüm seni elden/Sakınırım kıskanırım,
Uçan kuştan esen yelden/Sakınırım kıskanırım (s. 297).
- 3-Gül yüzlü sevdiğim bostanım bağım/Bir mektup yazayım ellerinize,
Merhamet sahibi azizim ağam/Yüreğin acısın kullarınıza (s. 298).

2.23.61. DURSUN KILIÇ (Âşık Cevlânî)

- 1-Adıma ağaç dediler/Şimdi dinle nelerim var,
Biten meyvemi yediler/Daha daha nelerim var (s. 300).

2.23.62. ÂŞIK HÜSEYİN ÇIRAKMAN

- 1-Hasta oldum ciğerimde yaram var/Doktor diyor hiç üzülme düşünme,
Zanneder ki çok birikmiş param var/Doktor diyor hiç üzülme düşünme (s. 303).
- 2-Odun yok kömür yok param kalmadı/Halimizi bir gel de gör insanlık,
Ölmek istiyorum çarem kalmadı/Halimizi bir gel de gör insanlık (s. 303).
- 3-Senin için böyle mecnun olduğum/Ah çekip ağlarım bilemezsin sen,
Hasretinle sararıp da solduğum/Akan gözyaşımı silemezsin sen (s. 304).

2.23.63. ÂŞIK İHSAN SİRLİOĞLU (Diyarbakırlı Âşık İhsanî)

- 1-Behey benim yüce Tanrım/Ben ölüyom sen ölmüyon,
Bu ne iştir ne hikmettir/Ben ölüyom sen ölmüyon (s. 305).
- 2-Hey gidi hey bir zamanlar/Kandil dağı yaylasında,
Dediğim dedikti benim/Kandil dağı yaylasında (s. 305).
- 3-Sana oğlum demem hayatta çiğsen/İstemem başına altın taç giysen,
Yetiştirip iki ağaç diktiysen/İşte sen o zaman benim oğlumsun (s. 306).

2.23.64. ŞERİF CIRIK (Âşık Mahsunî Şerif)

Şerif Çırık, 17 Kasım 1939 tarihinde (kimi kaynaklara göre 1943 yılında) Kahramanmaraş'ın Afşin ilçesine bağlı Berçenek köyünde doğmuştur. 17 Mayıs 2002 tarihinde vefat etmiştir.

- 1-Ne dedimse halka hiç yaramadı/Ben gittikten sonra ararlar beni,
Boşa cahillerin gözü karardı/Kuru çene ile yorarlar beni (s. 307).
- 2-İşte gidiyorum çeşmi siyahım/Önümüze dağlar sıralansa da,
Sermayem derdimdir servetim âhım/Karardıkça bahtım karalansa da (s. 307).
- 3-Bu yıl benim yeşil bağım kurudu/Dolu vurdu yaprakları kurudu,
Benim de saz tutan elim varidi/Şimdi bir köşede yatar ağlarım (s. 308).

2.23.65. ÂŞIK NESİMÎ ÇİMEN

Nesimî Çimen, 1931 yılında Adana'nın Saimbeyli ilçesine bağlı Fatmakuyu köyünde doğmuştur. 1993 yılında vefat etmiştir.

- 1-Tur edip âlemi gezdim cihani/Yok Anadolu'dan güzel yurt bana,
Serpilmiş cihana vatan yavrusu/Gördüm hallerini acı dert bana (s. 309).

2.23.66. HACI BEKTAŞ COŞKUN (Âşık Talibî Coşkun)

- 1-Hakka tapınan âşıklar/Ayrılmaz bir yola gider,
Dünya malına tapanlar/Her biri bir kula gider (s. 310).
- 2-Güneş gibi şahsım olsa/Devlet gibi tahtım olsa,
Gazi gibi bahtım olsa/Yine bana gelen olmaz (s. 310).
- 3-Çepni'ye gitmeğe niyet eyledik/Dedim arkadaşım kinli boz öküz,
Yorulup da bizi yolda komasın/Ömer Çavuş dedi canlı boz öküz (s. 311).

2.23.67. VEYSEL ŞATIROĞLU (Âşık Veyssel)

- 1-Güzelliğin on par'etmez/Şu bendeki aşk olmasa,
Eğlenecek yer bulaman/Gönlümdeki köşk olmasa (s. 313).
- 2-Sen bir ceylân olsan ben de bir avcı/Avlasam çöllerde saz ile seni,
Bulunmaz dermanı yoktur ilâcı/Vursam yaralasam söz ile seni (s. 314).
- 3-Al kâtip kalemi yaz bu selâmı/Mektup yâre selâmımı ulaştır,
Bir yâr için terkeyledim sılamı/Mektup yâre selâmımı ulaştır (s. 314).
- 4-Yeni mektup aldım gül yüzlü yârdan/Gözletme yolları gel deyi yazmış,
Sivralan köyünden bizim diyardan/Dağlar mor menevşe gül deyi yazmış (s. 315)-
- 5-Dost dost diye nicesine sarıldım/Benim sâdık yarım kara topraktır,
Beyhude dolandım boşa yoruldum/Benim sâdık yârım kara topraktır (s. 316).
- 6-Ben giderim adım kalır/Dostlar beni hatırlasın,
Düğün olur bayram gelir/Dostlar beni hatırlasın (s. 317).
- 7-Uzun ince bir yoldayım/Gidiyorum gündüz gece,
Bilmiyorum ne haldeyim/Gidiyorum gündüz gece (s. 318).
- 8-Ben gidersem sazım şen kal dünyada/Gizli sırlarımı âşikâr etme,
Lâl olsun dillerin söyleme yâda/Garip bülbül gibi âh ü zâr etme (s. 318).
- 9-Uyandım kuşların ince sesine/Seherde birlikte iniler durur,
Ses verdim sesine bilircesine/Âşıkın derdini yeniler durur (s. 319).
- 10-Her sabah her sabah suya giderken/Yâr yolunda toprak olsam toz olsam,
Bakıp dört köşeyi seyran ederken/Kara kaş altında elâ göz olsam (s. 319).
- 11-Bu âlemi gören sensin/Yok gözünde perde senin,
Haksıza yol veren sensin/Yok mu suçun burda senin (s. 320).

2.23.68. LÜTFİ PİŞKİN (Âşık Derdiçok)

- 1-Ne diye bağlattın alnına kara/Bilmiyorum yaslı mısın sevdiğim,
Çekme beni yeter bu kadar dara/Deli misin uslu musun sevdiğim (s. 322).
- 2-Her gün gönlüm ister seni görmeyi/Korkarım arada söz olur deyi,
Ala gözlüm sana umut tutarım/Güzelin ikrarı tez olur deyi (s. 323).

2.23.69. HABİP KARAASLAN

- 1-Çıkıp gidem yaylasına yurduna/Söylen vefasız ormana gelsin,
Yaktı beni ateşine derdine/Çaresiz derdime dermana gelsin (s. 324).

2.23.70. HIFZÎ (Kağızmanlı)

- 1-Emmizade küsmemişem ben senden/Ölüm lâl eyledi dillerim yoktur,
Eğdi kametimi büktü belimi/Kalkamam ayağa hallarım yoktur (s. 325).
- 2-Dertli firkatli hasretli/Na'ralar ishak kuşları,
Nedir suçum yüz bin yerden/Yaralar ishak kuşları (s. 326).
- 3-Ecel tuzağını açamaz mısın/Açıp da içinden kaçamaz mısın,
Azad eyleseler uçamaz mısın/Kırık mı kanadın kolların hani (s. 328).

2.23.71. MEHMET ÇAKIRTAŞ

- 1-Bana gam kasavet veren sevdiğim/Yaprağını döken gülden beter ol,
Derdi bana reva gören sevdiğim/Sazlarda inleyen telden beter ol (s. 329).
- 2-Bulamadım şu halimden anlayan/Gönül hasta dudak hasta dil hasta,
Yağmur yağar dağı taşı ıslatır/Yaylalardan uzak kalan sel hasta (s. 330).
- 3-Çiçekler açmazdı bahar gelince/Her ağaç üstünde dal olmasaydı,
Bilmem ne çekerdi garip âşıklar/Yâr iline giden yol olmasaydı (s. 331).

2.23.72. SABİT YALÇIN ATAMAN (Âşık Müdâmî)

- 1-Küçükten yılgınım sözden/Dile minnet mi çekerim,
Kanlı yaş dökerim gözden/Sele minnet mi çekerim (s. 332).
- 2-Gam kasavet cem'olalı başıma/Bir dem ağlamakla gülmez bu gönül,
Nadan sözü tesir etmez düşüme/Her kelâmı gûşa almaz bu gönül (s. 333).
- 3-Mevsimsiz gül açma şita çağında/Çeker bir kırağı bozlanmayasın,
Elesten verdiğin aht misâlinde/Verdiği ikrara yozlanmayasın (s. 333).

2.23.73. ALİ COŞKUN (Âşık Huzûrî)

- 1-İsmi var cismi yok ankaya döndü/Ne eylik ne bahşış ne caba kaldı,
En yakın dostumuz adûya döndü/Ne ehibba ne de akraba kaldı (s. 335).
- 2-Dedim cevretme ay âfet/Dedi hûblarda âdettir,
Dedim yok çekmeğe takat/Dedi sabret selâmettir (s. 335).
- 3-Bir destanım vardır zamana uygun/Yattıkça yat kardeş sakın uyanma,
Bir meşhur cevaptır sen kazan sen ye/El içinde beyhûde ateşe yanma (s. 336).
- 4-Yeni bir destan eyledim icad/Dinleyen ahaba yadigârım var,
Mahzun gönülleri etmek için şâd/Ağlarım sızlarım ah u zârım var (s. 337).
- 5-Bir dâsitanim var zamana uygun/Bûs etmeğe dest ü dâmen paradır
Mahzunu şâd eder şâdları mahzun/Mâmurları eden vîran paradır (s. 339).

2.24. Şükrü Elçin, Halk Şiiri Antolojisi²⁸

2.24.1. KARACAOĞLAN

- 1-Üstünde yortduk eşdük/Sarpdur Alaman dağları,
Bihamdillâh hele geçdük/Sarpdur Alaman dağları (s. 23).
- 2-Sana derim ey Acem Şâhı/Üstüne Mağrib'ten asker geliyor,
Tahtını yıkıp da mülkün almaya/Sultan Murad kalkmış kendi geliyor (s. 25).
- 3-Ne sarp yerde avladılar yolumı/Aman vir hey güzel Allah aman vir,
Kasd itdiler hubça cânım almağa/İmân vir hey güzel Allah imân vir (s. 26).

2.24.2. KÖROĞLU (16. Yüzyıl)

- 1-Yiğit olan gümbür gümbür gürlesin/Yiğidi doğuran ana bin yaşa,
Ak gözdede kızıl kanlar şorlasın/Yiğidi doğuran ana bin yaşa (s. 29).
- 2-Heman Mevlâ ile sana dayandım/Arkam sensin kal'am sensin dağlar hey,
Yoktur senden gayrı kolum kanadım/Arkam sensin kal'am sensin dağlar hey (s. 30).
- 3-Kimisi pınar başında/Kimisi yolun dışında,
Al geyen on beş yaşında/İlle mavili mavili (s. 31).
- 4-Şâhlar şâhı divan açar/Divan gümbür gümbür lenir,
Merd dayanır nâmerd kaçır/Meydan gümbür gümbür lenir (s. 32).
- 5-Bir fend-inen geldi peh peh peh/Kirizoğlu Mustafa Eey hey hey hey,
Hışmı dağı deldi geçti/Ağam kim paşam kim/Nigâr kim hanım kim (s. 33).

2.24.3. KEREM (16. Yüzyıl)

- 1-Bir han köşesinde kalmışım hasta/Gözlerim kapıda kulağım sesde/Kendim gurbet
ilde gönül sılada,
Gelme ecel gelme üç gün ara ver/Al benim sevdâmı götür yara ver (s. 34).

2.24.4. ARMUTLU (16. Yüzyıl)

- 1-Murad Reis eydür hey gâziler hazır olun vaktınıza/Hazreti Ali Düldül'e bindügi
günlerdir bu gün,
El ayak hurdehaş olub şehid olur gâziler/Analar oğul deyüb anduğı günlerdir bu gün
(s. 35).

²⁸ Şükrü Elçin, Halk Şiiri Antolojisi. Kültür Ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara: 1988, ss: 270.

2.24.5. KUL AHMET (16. Yüzyıl)

Kul Ahmet 16. yüzyılda yaşamış âşıklardandır. Hayatı hakkında bilgi yoktur.

1-Siyah ebrûlerin duruben çatma/Gamzen oklarını âşıka atma,

Sana gönül verdim beni ağlatma/Benim gözüm nûru gönlüm süruru (s. 36).

2-Yavrum kuzum seni aldırdım elden/Kuzum kuzum der de meler bir koyun,

Usandım da bezdim bu tatlı candan/Kuzum kuzum der de melerbir koyun (s. 37).

2.24.6. SEYYİD SEYFULLAH (Âşık Nizamoğlu)

1-Gül isteyü bir bülbülüm/Bu bağa ötmeğe geldim,

Nâle vü âh ü zâr ile/Gülzâra yetmeğe geldim (s. 48).

2.24.7. KÂTİBÎ (17. Yüzyıl)

1-Gurbet ile düştü yolum/Ağlayup gezer yürürüm,

Efkâr ile deli gönlüm/Dağlayup gezer yürürüm (s. 50).

2-Ah medet Allahım sendedir medet/Aklım alındığı yerlere geldim,

Muhabbet kaniyle karışup taşup/Sînem delindiği yerlere geldim (s. 51).

2.24.8. KAYIKÇI KUL MUSTAFA (17. Yüzyıl)

1-İptida Bağdad'a sefer olanda/Atladı hendeği geçti Genç Osman,

Vuruldu sancakdar kaptı sancağı/İletti bedene dikti Genç Osman (s. 54).

2.24.9. KULOĞLU (17. Yüzyıl)

1-Sultan Murad eydür şimdi zamâne/Bana da kalmadı beyler elvedâ,

Büküldü kametim döndü kemâne/Gezüp seyrettiğim iller elvedâ (s. 55).

2- Karşımda salınan dilber/Bakma beni ağladırısın,

Beni koyup yâd ellere/Gitme beni ağladırısın (s. 56).

3-Gözüm nuru Fahr-ı cihan/Yetiş yâ Muhammed yetiş,

Âleme gün gibi doğan/Yetiş ya Muhammed yetiş (s. 57).

2.24.10. ÂŞIK HALİL (Bursalı-17. Yüzyıl)

1-Kara gözlüm benden Tanrı selâmın/Keser gider misin kıyametedek,

Bir kurulu yaydır kaşları keman/Yaşar gider misin kıyametedek (s. 59).

2-Kıvrılıp yassılan yollar/Garib midir bencileyin,

Çağlayuben akan seller/Garib midir bencileyin (s. 60).

2.24.11. ÂŞIK (17. Yüzyıl)

- 1-Ulu ulu kervan geçmiş/Yollar gibi inilerim,
Karlı karlı dağlar aşan/Seller gibi inilerim (s. 62).
- 2-Kara gözlüm senden murad alınmaz/Cana cevri çoktur fendin bilinmez,
Yandım elinden/Tutsam belinden/Emsem lebinden/Efendim naz eder nazlıdır (s. 63).

2.24.12. ÖKSÜZ ÂŞIK (17. Yüzyıl)

- 1-Misâl-i cennettir evvel bahârı/Açılır kırmızı gülü Tuna'nın,
Öter bülbülleri ley! ü nehârı/Eser bâd-ı sabâ yeli Tuna'nın (s. 64).
- 2-Gül budanmış dal dal olmuş/Menekşesi yol yol olmuş,
Siyah zülfün tel tel olmuş/Biz şu yerlerden gideli/Gurbet illere düşeli (s. 65).

2.24.13. KÂTİP ALİ (17. Yüzyıl)

- Kâtip Ali'nin şiirlerinden onun 17. yüzyıl Yeniçeri Ocağı'nda asker olduğuna ulaşılmıştır. Âşık Ali, Derviş Ali, Ali, adlarıyla da anılmıştır.
- 1-Sevdâ-yı aşk mekân tuttu canımda/Gönül aşka gelür taşar dökülür
Sevdiğim bakup görmesem yanımda/Kametim dal olur kaddim bükülür (s. 66).

2.24.14. ŞAHİNOĞLU (17. Yüzyıl)

- 1-Bir derde düşmüşim çare bulunmaz/Yüreciğim sen yan gözüm Ağlasun,
Neyleyelim hiç sabır da olunmaz/Yüreciğim sen yan gözüm Ağlasun (s. 67).

2.24.15. HASAN (Tamaşvarlı)

- 1-Ne çeker kulların serhad ilinde/Bilinmez hünkârım görülmeyince,
Bunca memleketin kâfir elinde/Kaldı inanmadın ayrılmayınca (s. 72).
- 2-Senin yazın kışa benzer/Bir sevdâlı başa benzer/Çok içmiş sarhoşa benzer,
Duman eksilmeyen dağlar/A dağlar ah ulu dağlar/Eşinden ayrılan dağlar (s. 73).

2.24.16. KARACAOĞLAN (17. yüzyıl şâiri)

- 1-Çıkup yücesine seyran eyledim/Gördüm ak kuğulu göller perişan,
Bir firkat geldi de durdum ağladım/Öpüp kokladığım güller perişan (s. 74).
- 2-İzin ver hey ağam ben de gideyim/Ah çeküp te arkam sıra ağlar var,
Bakarım bakarım sılam görünmez/Aramızda yıkılası dağlar var (s. 75).

- 3-Kadir Mevlâ'm seni öğmüş yaratmış/Çiçekler içinde birdir menevşe,
 Bitersin güllerin hârı içinde/Korkarım yüzüne batar menevşe (s. 76).
- 4-Bir sofra isterim kimse sermedik/Bir yayla isterim kimse konmadık,
 Bir güzel isterim yad el değmedik/Ellenmiş te belenmiş nideyim (s. 77).
- 5-Üryan geldim gene üryan giderim/Ölmemeye elde fermanım mı var,
 Azrâil gelmiş de can talep eyler/Benim can vermeğe dermanım mı var (s. 78).
- 6-Bana kara diyen dilber/Gözlerin kara değil mi,
 Yüzünü sevdiren gelin/Kaşların kara değil mi (s. 79).

2.24.17. ÂŞIK ÖMER (17. Yüzyıl)

- 1-Ârızın nihan et berk-i ter içre/Hûblar kârısâzı senden öğrensin,
 Çık salın sevdiğim güzeller içre/Periler pervâzı senden öğrensin (s. 81).
- 2-Cemâlin dilberâ bağ-ı İrem'dir de ner dersin de,
 Lebin derdin çeken derdine emdir de ne dersin de (s. 82).
- 3-Elâ gözlerine kurban olduğum/Yüzüne bakmağa doyamadım ben,
 İbret için gelmiş derler cihana/Noktadır benlerin sayamadım ben (s. 83).
- 4-Gel dilberim kan eyleme/Seni kandan sakınırım,
 Doğan aydan esen yelden/Seni günden sakınırım (s. 84).
- 5-Gönül bu bezm-i âlemde gelen gelsün gidenden geç,
 Sana vaslı müyesser olmayan misk-i Hutun'den geç (s. 85).

2.24.18. GEVHERÎ (17. Yüzyıl)

- 1-Sözün bilmez bâzı nâdan elinen/Erkân ağlar usul ağlar yol ağlar,
 Bülbülün feryadı gönce gülünden/Gülşen ağlar bülbül ağlar gül ağlar (s. 86).
- 2-Bu gün ben bir bağa girdim/Ne bağ duydu ne bağbancı,
 Gülün şeftâlisin derdim/Ne bağ duydu ne bağbancı (s. 87).
- 3-Bir dilber isterim Bâri Hudâ'dan/Hiç misli cihana gelmedik olsa,
 Olmasa âlemde bâý ü gedâda/Hiçbir kimse mâlik olmadık olsa (s. 88).
- 4-Beyaz göğsün bana karşı/Açma beni öldürürsün,
 Elâ gözler süze süze/Bakma beni öldürürsün (s. 89).
- 5-Dilber kâkülüne sakın bend olma/Zülfü tuzağını öp gönül verme,
 Dilber kâkülüne sakın bend olma/Zülfü tuzağını öp gönül verme (s. 90).

6-Gel ey bâd-ı sabâ şûh-i/Cihânımdan haber ver gel,
Ne demdedir aceb rûh-i/Revânımdan haber ver gel (s. 91).

2.24.19. ÂŞIK HÜSEYİN (18. Yüzyıl)

1-Nişanlanıp gitmiş idim askere/Ne deyimm Allahım emrine şükür,
Ben almadan o yâr almış teskere/Ne deyim Allahım emrine şükür (s. 93).

2.24.20. KUSÛRÎ (Darendeli)

1-Yenile bir şuha gönül düşürdüm/Açılmış goncesi bağları tâze,
Kement kurmuş gamzesinden ok atar/Çekti bu sineme dağları tâze (s. 94).

2.24.21. OSMAN (Cingözoğlu Âşık Seyit Osman)

1-Durnam galkın Anavarza çölünden/Savrun'dan Sumbas'dan Bucak belinden,
Kırksu'dan Tapan'dan Hacın yolundan/Kirez'in başına gonun durnalar (s. 95).

2.24.22. DERTLÎ (Bolulu)

1-Harâba kul olduk bezm-i âlemde/Abâd olsak da bir olmasak da bir,
Düştük çâre nedir dâme âlemde/Âzâd olsak da bir olmasak da bir (s. 101).
2-Telli sazdır bunun adı/Ne âyet dinler ne kadı,
Bunu çalan anlar kendi/Şeytan bunun neresinde (s. 102).
3-Sâkıya câmında nedir bu esrar/Kıldı bir katresi mestâne beni,
Şarâb-ı lâ'linde ne keyfiyet var/Söyletir efsâne beni (s. 103).

2.24.23. VELÎ (İğdecikli)

1-Arapça Farsîce sual sorarsan/Bildinde mi söylen bilmedinde mi,
Bilmediğim pazarlığı edersin/Aldın mı söylen almadın da mı (s. 104).
2-Mısır ülkesinde sultan olmadan/Ken'an illerinde kul olmak ola,
Beylerin eğninde atlas olmadan/Abdallar sırtında çul olmak ola (s. 105).

2.24.24. ZİHNÎ (Bayburtlu)

1-Vardım ki yurdundan ayak götürmüş/Yavru gitmiş ıssız kalmış otağı,
Câmlar şikest olmuş meyler dökülmüş/Sâkıyler meclisten çekmiş ayağı (s. 106).

2.24.25. MUSTAFA GEDİK (Âşık Nihânî)

- 1-Gönül bu aşk ile fâni dünyada/Ölenedek böyle gez garip garip,
Fikrin dümen olsun aklın deryada/Hicran denizinde yüz garip garip (s. 107).

2.24.26. RUHSÂTÎ (Deliktaşlı)

- 1-Bir vakte erdi ki bizim günümüz/Yiğit belli değil namert belli değil,
Herkes yarasına derman arıyor/Devâ belli değil dert belli değil (s. 108).
- 2-Vardım nazlı yârin ziyaretine/Dedim kalk gidelim dedi varamam,
Dedim bu kadar mı vazgeldin benden/Dedi vazgelmedim amma varamam (s. 109).
- 3-Bir saat görmesem açılmaz gözüm/Resmi Aşkar donu mercan kır atım,
Üstüne gelince cûş eder gönül/Hem arka hem öne kalkan kır atım (s. 110).
- 4-Nasıl vasfedeyim güzelim seni/Rumeli Bosna'yı değer gözlerin,
Dünyâya gelmemiş eşin akranın/İzmir'i Konya'yı değer gözlerin (s. 111).
- 5-İlgıt ılgıt esen seher yelleri/Benim âhû bakışlımdan bir haber,
Yine bahar geldi dağlar yeşerdi/Söyle benim dal kaşlımdan bir haber (s. 112).

2.24.27. EMRAH (Erzurumlu)

- 1-Bir nâzenin bana gel gel eyledi/Varmasam incinir varsam incinir,
Beyaz gerdanından ince belinden/Sarmasam incinir sarsam incinir (s. 113).
- 2-Gönül gurbet ele çıkma/Ya gelinir ya gelinmez,
Her dilbere meyil verme/Ya sevilir ya sevilmez (s. 114).
- 3-Zincîr-i zülfünde şu garip gönlüm/Ne yüz buldu ne kurtuldu ne çare,
Yâr senin yoluna gülşen-i ömrüm/Geçti gazellendi soldu ne çare (s. 115).
- 4-Dedim dilber didelerin işlenmiş/Dedi çok ağladım sel yarasıdır,
Dedim dilber yanakların dişlenmiş/Dedi zülfüm değdi tel yarasıdır (s. 116).
- 5-Tutam yâr elinden tutam/Çıkam dağlara dağlara,
Olam bir yaralı bülbül/İnem bağlara bağlara (s. 117).

2.24.28. SEYRÂNÎ (Everekli)

- 1-Ateş vapurunu icad edenler/Yelken açup yelin kadrin ne bilsin,
Süleyman'dır kuşun dilin söyleyen/Her Süleyman dilin kadrin ne bilsin (s. 120).
- 2-Şu kimsesiz sahralarda/Diken oldu gülüm benim,
Gizli gizli tenhalarda/Ağlamaktır hâlim benim (s. 121).

3-Hak yoluna gidenlerin/Asâ olsam ellerinde,

Er pîr vasfın edenlerin/Kurban olsam dillerine (s. 122).

4-Dest(i) girlik ummam senden bir zaman/Göster ağacında sağlam dal bana,

Pervâzıma dardır geniş âsüman/Dâimâ açıktır istikbal bana (s. 123).

5-Muhabbet küpünün olsam şarâbı/Yâr beni doldurup içer mi bilmem,

Mâmur olmak için gönül harâbı/Bir mimar eline geçer mi bilmem (s. 124).

2.24.29. DADALOĞLU (19. Yüzyıl)

1-Şu yalan dünyaya geldim geleli/Severim kır atı bir de güzeli,

Değip on beşime kendim bileli/Severim kır atı bir de güzeli (s. 125).

2-Çıktım yücesine seyran eyledim/Cebelönü çayır çimen görünür,

Bir fırkat geldi de coştum ağladım/Al yeşil bahçeli Kaman görünür (s. 126).

3-Kalktı göç eyledi Avşar illeri/Ağır ağır giden iller bizimdir,

Arap atlar yakın eder ırağı/Yüce dağlar aşan yollar bizimdir (s. 127).

4-Alaydım da cura sazı elime/Çekseydim sürmeler ala gözüne,

Cihan güzel olsa girmez gözüme/Sende bir gümanım var Çiçekdağı (s. 128).

2.24.30. NURÎ (Tokatlı)

1-İnkisar eylemem yazık serine/Yatak içre yan veresin vay sebep,

Ağzından burnundan hicran yerine/Parça parça kan veresin vay sebep (s. 129).

2.24.31. İLHÂMÎ (19. Yüzyıl)

İlhamî, 19. yüzyıl âşıklarındandır. Hayatı hakkında bilgi yoktur.

1-İki turnam gelir başı cıgalı/Eğlen turnam eğlen Ali misin sen/Birisi Muhammed birisi Ali,

Eğlen turnam eğlen Ali misin sen/Yoksa Hacı Bektaş Veli misin sen (s. 130).

2.24.32. NÂZÎ (Yozgathı)

1-Dokuma ey sabâ zülf-i dildâra/Dolaştırma aman te! İncinmesin,

Düşme ey dil sen de faryâd ü zâra/Yanağında sakın gül incinmesin (s. 132).

2.24.33. MEHMET SALİM ÖĞÜTÇEN (Baba Salim)

1-Bir yıl görünmezsen artar kederim/Yetiş imdâdına imânım hamsi,

Yüzünü görünce bayram ederim/Sen olursun benim kurbanım hamsi (s. 133).

2.24.34. FERYÂDÎ (Deli Dervîş)

Feryâdî, 1824 yılında Sivas'ın Zara ilçesine bağlı Zoğallı köyünde doğmuştur. 1904 yılında Kangal'da vefat etmiştir. Asıl adı Mehmet'tir.

- 1-Bu gün gam yükünün tüccarı geldi/Çekemem bu derdi bölek seninle,
Seni seven âşık sararıp soldu/Çekemem bu derdi bölek seninle (s. 134).

2.24.35. CEYHÛNÎ (Karsh)

- 1-Sallanarak geçen güzel/Dur demeğe utanırım,
İki sözüm vardır sana/Bir demeğe utanırım (s. 135).

2.24.36. ŞENLİK (Çıldırh)

- 1-Elh-i İslâm olan eşitsin bilsin/Can sağ iken yurt vermeniz düşmana,
İsterse Uruset ne ki var gelsin/Can sağ iken yurt vermeniz düşmana (s. 136).

2.24.37. CELÂLÎ (Bayburtlu) (1845-1915)

- 1-Beni kınamayın Hakk'ı sevenler/Rüzgâr esmeyince dal ırganır mı,
Küllî boş değildir aşka düşenler/Damla düşmeyince sel uyanır mı (s. 137).
2-Yurt yuva kıldığın tenli mereği/Düzüp kotardığın tepir eleği,
Şu kavdan yaptığın tecir tereği/Divân-ı Bârî'ye yâdiğâr götür (s. 138).

2.24.38. FAHRÎ (18. Yüzyıl)

Fahrî, 18. yüzyılda yaşamıştır. 1799 yılında vefat etmiştir.

- 1-Ne yapıp neyleyim gül yüzlü yâre/Sevmedim gücendi sevdim gücendi,
Olmaz mı bu halden dil pâre pâre/Sevmedim gücendi sevdim gücendi (s. 139).
2-Sabâ arz-ı hâl-i pür melâlimi/Sundun sultanıma dedin ne dedi,
Suâl etmedi mi benim hâlimi/Kaşî kemanıma dedin ne dedi (s. 140).

2.24.39. FERYÂDÎ (Deli Dervîş)

- 1-Nazlı yârdan ayrılalı/Eller gamlı ben gamlıyım,
Ceylânı küsmüş gelmemiş/Çöllere gamlı ben gamlıyım (s. 141).

2.24.40. MESLEKÎ (Kangallı)

- 1-Gönül yaylasında üç gül açılmış/Ak gül kırmızı gül hele sarı gül,
Birbirinden güzel doğmuş açılmış/Ak gül kırmızı gül sarı gül (s. 142).

2.24.41. LÜTFİ PİŞKİN (Âşık Derdiçok)

- 1-Sanıyorum kokuşun yayla çiçeği/Gülde misin gülde misin gülde mi,
Böyle mi olur güzellerin koçağı/Dilde misin dilde misin dilde mi (s. 143).

2.24.42. YUSUF KÖKTEN (Âşık Zülâfî)

- 1-Mektep gider isen tayyâre ile/Şimşek gibi vatanıma var da gel,
Çık yukarı görüş seyyâre ile/Beyaz kara bulutlara dal da gel (s. 144).
2-Ölür isem kabrime/Kur'an ile götürün,
Beni seven Tanrı'ma/İman ile götürün (s. 145).

2.24.43. ÂŞIK HAYDAR (Çorumlu)

- 1-Ana kuzuları canlar pâresi/Nittin kanlı vapur yavrularımı,
Anadan Vatandan çıkmaz yâresi/Nittin kanlı vapur yavrularımı (s. 146).

2.24.44. SABÎT YALÇIN ATAMAN (Âşık Müdâmî)

- 1-Kan ağlar gözlerim hicran elinden/Döker dâne dâne yaşın Atatürk,
Bizi sen kurtardın düşman elinden/Dünyaya değerdi başın Atatürk (s. 148).

2.24.45. HACI TAŞTAN (Bayburtlu Hicrânî)

- 1-Gönül yaylasına göç eden göçsün/Göçenler kervanındır göçmeyene ne,
Üç harf beş noktanın mânâsı için/Açanlar irfandır açmayana ne (s. 149).

2.24.46. VEYSEL ŞATIROĞLU (Âşık Veyssel)

- 1-Ben gidersem sazım sen kal dünyada/Gizli sırlarımı âşikâr etme,
Lâl olsun dillerin söyleme yâda/Garip bülbül gibi âhüzar etme (s. 150).
2-Bir ulu ağaçtan bir yaprak düşse/O anda acısın duyar iniler,
Katlansa acıya sâkince geçse/Esen rüzgârlara uyar iniler (s. 151).
3-Uzun ince bir yoldayım/Gidiyorum gündüz gece,
Bilmiyorum ne kaldayım/Gidiyorum gündüz gece (s. 152).
4-Ağaçlar al giydi kuşlar dillendi/Açtı bahar çiçekleri Ada'nın,
Toprak mevce geldi yer yeşillendi/Açtı bahar çiçekleri Ada'nın (s. 153).

2.24.47. ALİ İZZET ÖZKAN

- 1-Mecnun'um Leylâ'mı gördüm/Bir kerecik baktı geçti,
Ne sordum ne de söyledi/Kaşlarını yıktı geçti (s. 154).
- 2-Aman Allah şaşılacak işin var/Şu gökler ne şu yerler ne şu hal ne,
Yazın var, güzün var karın kışın var/Bu yağmur ne, bu âfat ne bu sel ne (s. 155).

2.24.48. DURSUN ALİ ERDOĞAN (Âşık Deryâmî)

Dursun Ali Erdoğan, 1926-1927 yıllarında Artvin'in Şavşat ilçesine bağlı Arsiyan köyünde doğmuştur. 17 Kasım 1987 tarihinde vefat etmiştir.

- 1-Hele gelin bana sorun/Eli bıraktım giderim,
Gönül bahçesinde açan/Gülü bıraktım giderim (s. 156).
- 2-Ucuzluk jetten sür'atli/Tut tutabildiğin kadar,
Et oldu yedi kanatlı/Yut yutabildiğin kadar (s. 157).

2.24.49. HAMİT DEMİR (Âşık İlhamî)

- 1-Gel gardaşım sene bir öğüt verim/Bir erkân bul bir edeb bul bir yol bul,
Acı kelâmlarda yazma her canı/Bir cihan bul bir lisan bul bir dil bul (s. 158).

2.24.50. BAHŞÎ (16. Yüzyıl)

- 1-Sultan Selim cülûsunda/Salâ dedi de yürüdü,
Gidelim Mısır'a doğru/Yola dedi de yürüdü (s. 187).

2.24.51. ÖKSÜZ DEDE (16. Yüzyıl)

- 1-Sultan Murad'ın arslanı/Acem'i tuttun mu geldin,
Kesdin dâvanın arasın/Ahd aman ettin mi geldin (s. 188).

2.24.52. KEREM (16. Yüzyıl)

- 1-Gide gide bir sineğe düş oldum/Yakın bildim bu sineğin işini,
Tuttum kılıç ile kellesin kestim/Yedi dağ üstüne serdim leşini (s. 190).

2.24.53. ÂŞIK ÖMER (17. Yüzyıl)

- 1-Coşkun sular gibi çladım aktım/Bülbül gibi âh ü efganımız var,
Şadırvan altların seyrine baktım/Ahırkapısı'nda seyânımız var (s. 191).

2.24.54. ÂŞIK KÂMİLÎ (18. Yüzyıl)

- 1-Küçücükken çıktım gurbet illere/Hakikat râhına düştüm gezerken,
Eski sözdür gelir yazılan sere/Aşk atına bindim yayan giderken (s. 194).

2.24.55. LEVNÎ (18. Yüzyıl)

- 1-Tut atalar sözün kalbi selîm ol/Gönülünden gönüle yol var demişler,
Gider yavuzluğun tab'ı halîm ol/Sert sirke kabına zarar demişler (s. 198).

2.24.56. HASAN (18. Yüzyıl)

Hasan'ın, 1719 yılında sağ olduğundan başka bilgi yoktur.

- 1-Begler tarif edem size/Lâ'1 gevherdir taşı Kars'ın,
Benzer sekiz kat-cennet'e/Hem içi hem dışı Kars'ın (s. 200).

2.24.57. KENZÎ (Kıbrıslı)

- 1-Sene bin iki yüz kırk dokuz içre/Nakledem dinleyin bir hoş hikâyet,
Kıbrıs bir meşhur yer Akdeniz içre/Söylenir dillerde bulmuştur şöret (s. 202).

2.24.58. ÇOLAK HACI (Âşık Serdarî)

- 1-Nesini söyleyin benim efendim/Gayri düzen tutmaz telimiz bizim,
Garip bülbül gibi feryad ederim/Açılmadan soldu gülümüz bizim (s. 208).

2.24.59. MİR'ATÎ (19. Yüzyıl)

- 1-Dinle gözüm nuru eski atalar/Kendin bilmeyene nâdan demişler,
İlk önce nefsini bilmeden ey yâr/Bilinmez Hazret-i Yezdan demişler (s. 210).

2.24.60. NİGÂRÎ (Silleli)

- 1-Bütün malım aldın ey kanlı zâlim/Şikâyet ederim Hüdâ'ya seni,
Garip Mecnun gibi perişan hâlim/Şu fânî dünyada ağlattın beni (s. 217).

2.24.61. HENGÂMÎ (Ruşçuklu)

- 1-Bir gemi yaptırdım ayırık kökünden/Bin pâre top düzdüm tâze soğanı,
Mısır darısından hesapsız gülle/Niyetim fethetmek Firengistanı (s. 219).

2.24.62. SEYRÂNÎ (Ispartalı)

- 1-Bir dâsitân nakledeyim bu sene/Dehr-i dîn içinde ola hikâyet,
Döndü lâtif devran her ehl-i dîne/Hak ganî Mevlâ'dan lûtf ü inâyet (s. 221).

2.24.63. ÂŞIK MEHMET (19. Yüzyıl)

- 1-Dinleyin ahibbâ edeyim beyan/Dillerde daima söylensin heman,
Bin üç yüz on üçte bilin ki tamam/Yunanîler ile olan kavgayı (s. 226).

2.24.64. ŞERİFE (Konyalı)

- 1-Evvelâ yürüttük baştan çorbayı/Sarımsakla terbiy'olmuş paçayı,
Domatesle pişirmeli bamıyı/Midemiz açsın hoş misal olsun (s. 231).

2.24.65. ÂŞIK RAVZÎ (18. Yüzyıl)

- 1-Yine baş kaldırdı Moskof Kırallı/Kaçma kâfir sana meydanımız var,
Seninle eyleriz cengü cidâli/Bu yolda ölecek kurbanımız var (s. 234).

2.24.66. SELİMÎ (18.-19. Yüzyıl)

- 1-Gurbet elden geldim malım sormağa/Bunca eşya çanak çömlek nic'oldu,
Ey komşular gelin şer'a durmağa/Köy kadısı Kanbur Felek nic'oldu (s. 236).

2.24.67. ALİ COŞKUN (Âşık Huzûrî)

- 1-Yeni bir destan eyledim icad/Dinleyen ahabba yâdigârım var,
Mahzun gönülleri etmek için şâd/Ağlarım sızlarım âh u zârım var (s. 238).

2.24.68. CELÂLÎ (Bayburtlu)

- 1-Ay ile gün dil cengine durdular/Güneş der ki ben veririrm ziyayı,
On iki kullenden tığ gösterende/Hep garrâ eylerim kamu dünyayı (s. 241).

2.24.69. ADEM ŞENTÜRK (Âşık Efkârî)

- 1-Tavuğuma atma taşı/Onlar bizim evin kuşu/Ürkütme sen gel ninoşu,
Gene nene Fatma nene/Tavuğa taş atma nene/Kaşlarını çatma nene (s. 245).

2.25. Emir Kalkan, XX. Yüzyıl Türk Halk Şâirleri Antolojisi²⁹

2.25.1. KEMTERÎ (Zileli)

Kemterî, 1838 yılında Zile'nin Yücepinar köyünde doğmuştur. 1921 yılında vefat etmiştir. Asıl adı Yusuf'tur.

1-İzzetli hürmetli bilirim seni/Erin ere yolu düş gelir böyle,

Kişi sevdiğini tenhada bulsa/Dostum dosta huy hoş gelir böyle (s. 37).

2-Bu kadar cevretme aziz sultanım/Ne olur insafa gel bazı bazı,

Mürvet değil midir çeşmi sultanım/Perişan gönlümü al bazı bazı (s. 37).

2.25.2. ÇOLAK HACI (Âşık Serdarî)

1-Nesini söyleyim canım efendim/Gayrı düzen tutmaz telimiz bizim,

Arzihâl eylesem deftere sığmaz/Omuzdan kesilmiş kolumuz bizim (s. 39).

2-Ey dostlar bir haber geldi sıladan/Eğer essah ise büktü belimi,

Dediler ki sevdiğini el almış/Kadir Mevlâm nasip eyle ölümü (s. 41).

2.25.3. CEYHÛNÎ (Zileli)

1-İntizar ederim yazıktır sana/Yatak üzre can veresin sevdiğim,

Ağzından burnundan hicran yerine/Parça, parça kan veresin sevdiğim (s. 42).

2-İklimi cânanın soldu gülleri/Bağı vuslat gülizarsız olur mu,

Hâl ehli hallarda bu müşkülli/Gonca hârsız bülbül zârsız olur mu (s. 43).

3-Akıl beri gel beri gel/Bir gülüne nazar eyle,

Ağız söyler kulak dinler/Öten dile nazar eyle (s. 43).

4-Evvel ateş püskürürdüm ağzımdan/Şimdi pambuğu yakamaz oldum,

Tâbu fer kesildi iki gözümünden/İpliği İğneye takamaz oldum (s. 44).

2.25.4. CELÂLÎ (Bayburtlu)

1-Şu karşıki yüce dağlar/Kar tutar bellerin senin,

Yazın kışın belli olmaz/Sert eser yellerin senin (s. 45).

2-Kâtip bir nâme yaz dosta yârana/Uzaktan merhaba göndermesinler,

Bâdeyi içenler gelir meydana/Tenhada kaldırıp, indirmesinler (s. 46).

²⁹ Emir Kalkan, XX. Yüzyıl Türk Halk Şâirleri Antolojisi. Kültür Bakanlığı Yayınları. Ankara: 1991, ss: 565.

3-Ah elinden yandı cennette canım/Bu ne derttir buna bir el katan yok,
Hicran oku değdi döküldü kanım/Zevrakımız aşk gölüne atan yok (s. 47).

2.25.5. MÂHİRÎ (İphanlı)

Mâhirî, 1851 yılında İphan köyünde doğmuştur. 1915 yılında vefat etmiştir. Asıl adı Osman'dır.

1-Küçükten ihtiyar gurbet kahrını/Edem nidem bir cânanın elinden,
Doldurmuş şişeye aşkın zehrini/Yudem nidem bir cânanın elinden (s. 48).
2-Hayli demdir terki vatan etmişim/Bu gurbet ellerde candan usandım,
El kahrın çekmede ömrüm puç oldu/Eridi cesedim tenden usandım (s. 48).

2.25.6. SAİD İLHÂMÎ (Kırşehirli)

1-Yine bir yel esti ömrüm bağına/Soldurdum gülümü dere mi bildim,
Bir güzel avladım düştüm ağına/Çırpınıp tuzağı yola mı bildim (s. 50).
2-Epidir dostlarım yoruldum galan/Dem sürmedim yâran ilen eş ilen,
Ben bu gaderime darıldım galan/Gezemedim bir selâmet başınan (s. 51).

2.25.7. KUL SABRÎ (Sarkışlalı)

Kul Sabri, 1851 yılında Sivas'ın Sarkışla ilçesine bağlı Höyük köyünde doğmuştur. 1931 yılında vefat etmiştir. Asıl adı Ali'dir.

1-Meyletmedim şu dünyada ziynete/Ben yâre ne yüzden etmişim hatâ,
Daha yol gider mi ölümünden öte/Billâhi yolunda ölürüm dilber (s. 52).
2-Elifi imrandır virdim/Okudum ben baylı baylı,
Bir menzilhaneye girdim/Yükleri var taylı taylı (s. 52).

2.25.8. KÂMİL (Zileli)

Kâmil, 1851 yılında Tokat'ın Zile ilçesinde doğmuştur. 1936 yılında vefat etmiştir. Asıl Adı Halil'dir.

1-Gam yiyip gam çekme divane gönül/Sana bulunmayan özge yâr olsun,
Bizden yüz çevirmiş o nazlı dilber/Yeniden yâr sevmiş mübârek olsun (s. 54).
2-Ey benim sadâkatli nazlı efendim/Niçin benden böyle şüphelenürsün,
Ahdin bütün olsun benile her yâr/Bana günden güne küsküllenürsün (s. 54).

2.25.9. AHMET KÂMİL TANRIDAĞ (Yozgatlı Zârî)

Ahmet Kâmil Tanrıdağ, 1852 yılında Yozgat'ta doğmuştur. 1941 yılında vefat etmiştir.

1-Yüklendi barhanam göç vakti geldi/Metâ-ı dünyada gözüm kalmadı,

İrci-i rıpkasın boynuma saldı/Kesildi tâkatım özüm kalmadı (s. 56).

2-Şu ben âlemde bir mazlum kulum efendim efendim,

Çok gördüm bir vefasızdan zulüm efendim efendim (s. 57).

2.25.10. ÂŞIK ŞENLİK (Çıldırılı)

1-Hökümet yerinde duran vezirler/Meni müşkül eden aşk ateşidir,

Baş eğmezdim ne sultana ne şaha/Yaşımı sel eden aşk ateşidir (s. 58).

2-Yıgılın ahbaplar yâran yoldaşlar/Gamlı gönlüm vatanımdan yâd olup,

Kahpe felek beni sürgün eyledi/Dost ağlasın düşmanlarım şâd olup (s. 59).

3-Mevlâ'yı seversen konuk et beni/Bu gece eğlenir yatar giderim,

Gözden ırak olur gönülden cüda/Derbeder olurum yiter giderim (s. 60).

4-Derdim ondur dokuzunu demezem ağyâra ben/Sekizinde bir arzum var yeddiden âvare ben,

Beş benim kisb-i kârımdır dörde kıldım temannâ/İkiye muhabbetim var yalvarırım bire ben (s. 60).

5-Sin seherde seyre çıkıp sıtkı gûzar gırmızı/Mübâhı gonca bezaslan çim lâlizar gırmızı,

Yakut u ahmet misali leyse bûser gırmızı/Narıncı gülgezi elvan her nakşı münagaşa

Taze ter ebrüşüm gibi ter ter eser gırmızı (s. 61).

6-Ey ârif olan kimseler dinleyip seç cevabı/Câhilin nâdan sözü var koçun da koç cevabı,

Hasım nefse niyetini galdırarak ara yerden/Gözlüyerek yol erkânı açak gardaş cevabı (s. 62).

7-Canımın cellâdı harami dilber/Senin düşkünündür virane gönül,

Sinen kızıl güllü bağlara benzer/Aşk olsun o gülü derene gönül (s. 62).

8-Sunem neye meyil verdin yad'a sen/Alışıp oduna yandığım güzel,

Hayalin gönlümde melekzâdedir/Cemâlin gılmana sandığım güzel (s. 63).

2.25.11. FİRAKÎ (Şavşatlı)

Firakî, 1854 yılında Şavşat'ın Şalcı köyünde doğmuştur. 1939 yılında vefat etmiştir. Cennetoğlu Abdullah namı ile tanınmıştır.

- 1-Sene üç yüz otuz bir'in devrinde/Vasfedeyim size ben neler gördüm,
Bir gâfilden millet oldu tarümar/Sanarsın mahşerdir fenalar gördüm (s. 64).
- 2-Bu can murgî teki öter kafeste /Deruni mihnente kapandı kaldı,
Ab-u dânem bu cihana yayılmış/Diyarı gurbette kapandı kaldı (s. 65).

2.25.12. OSMAN (Cingözoğlu Âşık Seyit Osman)

- 1-Başı bölük dumanlı dağlar/Kışlakta kalanlar ah çeker ağlar,
Eli mızraklı şol bizim beyler/Altı arap atlı beyler nicoluk (s. 66).
- 2-Sana derim Pınarbaşı/Acep karın kalktım'ola,
Boynu uzun apaklar/Çığırından saptım'ola (s. 67).
- 3-İstanbul karıştı Moskof seslendi/Ak gelinler kara giydi yaslandı,
Kral baş kaldırdı redif seslendi/Şu sinamda yol görünür gözüme (s. 68).
- 4-İki turnam karşı gelmiş ötüyor/Kırcı tutmuş aşamamış belleri,
Oturmuş derdime dert mi katarsın/Seher vakti göç eylemiş illeri (s. 70).

2.25.13. İZNÎ (Yusufelili)

İznî, 1856 yılında Artvin'in Yusufeli ilçesine bağlı Zor köyünde doğmuştur. 1928 yılında vefat etmiştir. Asıl adı Mustafa'dır.

- 1-Hey bilâder helâl malan haramı/Katmak ister isen köye muhtar ol,
Güzel cesedini nârı cehenneme/Yakmak ister isen köye muhtar ol (s. 71).
- 2-Elâ gözlerine kurban olduğum/Beni yaktı yâr sürmeli gözlerin,
İşimden gücümünden abdal eyledi/Ömrüm yıktı yâr sürmeli gözlerin (s. 73).
- 3-Kahrı aşka düşüp sevda çekmeyen/Feragat et bu sevdâyı diyorlar,
Ben ezel nûş ettim aşk badesini/Asla güş vermedin neyi diyorlar (s. 73).

2.25.14. RUHSÂTÎ (Deliktaşlı)

- 1-Bir vakte erdi ki bizim günümüz/Yiğit belli değil, mert belli değil,
Herkes yarasına derman arıyor/Deva belli değil, dert belli değil (s. 74).
- 2-Duldalanma yâr Mevlâ'yı seversen/Yandırır cihanı şanlı gözlerin,
Âhiri mevtime sebep olursun/Tek bana gösterme gamlı gözlerin (s. 75).

- 3-Sefadan el çekip cefaya taptım/İster ağlat ister güldür efendim,
Kederden ruhuma türbeler yaptım/İster yaşat ister öldür efendim (s. 75).
- 4-Daha senden başka âşık mı yoktur/Nedir bu telâşın vay deli gönül,
Hele düşün devr-i Âdem'den beri/Neler gelmiş say deli gönül (s. 76).

2.25.15. MESLEKÎ (Kangallı)

- 1-Dolanı dolanı gelir/Ölüm yavaşça yavaşça,
Kalem alıp yaz derdimi/Gülüm yavaşça yavaşça (s. 77).
- 2-Behey âşık kalbe sabır/Lâzım amma neden sonra,
O da senin gibi âşık/Olur amma neden sonra (s. 78).
- 3-Sen de yitirmişsin eski cümbüşü/Yoksa farıdın mı belâlı dağlar,
Akıttım gözümünden kan ile yaşı/Tarih 305'e geleli dağlar (s. 78).
- 4-Bugün bir özge gamım var/Fidan boylu yârim gitti,
Yüreğimde bir ahım var/Dört köşeye zârım gitti (s. 79).

2.25.16. YUSUF SEZÂÎ

Yusuf Sezâî, 1858 yılında Kağızman'da doğmuştur.

- 1-Kehle ordusunun destanıdır bu/Dinle candan vasfı hâli bitlerin,
Felek kesesinden bir gün aparmış/Çekilmiyor derdi deli bitlerin (s. 80).

2.25.17. NİGÂRÎ (Silleli)

- 1-Terk edip vatanım uryan gezerim/Ağlasın o çeşmi meste den varın,
Yanıktır çiğirim püryan gezerim/Ruzi şeb diheni beste den varın (s. 82).
- 2-Yârin bahçesine eyledim seyran/Gördüm susam ile sümbül eş olmuş,
Ne güzel münasip ikisi akran/Birbirini bulmuş pek bir hoş olmuş (s. 82).

2.25.18. SÜMMÂNÎ (Erzurumlu)

- 1-Kınamayın bizi Hakkı sevenler/Yağmur düşmeyince sel uyanır mı,
Gönül boş değildir düşeli/Rüzgâr esmeyince dal uyanır mı (s. 84).
- 2-Kimlere sorayım nasıl edeyim/Cânana ulaşan yol kapısını,
O âfet var iken kime gideyim?/Cânandır gösteren yol kapısını (s. 85).
- 3-Ya ben derdim kime şevka edeyim/Hicran benim, fîrkat benim, verem ben,
Hangi bir tabibi sual edeyim/Mecruh benim, Lokman'ı ben, saran ben (s. 85).

- 4-Dünyalıktan hâlim sorar bazısı/Bizde sim yerine emraz bulunur,
 Böyle imiş alnımızın yazısı/Elimizde bir kırık saz bulunur (s. 86).
- 5-Şu karşıki yüce dağlar/Acep bizim dağlarm'ola,
 Kara yaslı benim anam/Oğul der de ağlarım'ola (s. 87).

2.25.19. ZEYNEL ABİDİN (Âşık Pervane)

- 1-Gel beri sır verme nâdana hara/Nâmert ile esrar söyleşir mi,
 Muhabbet istersen sadık dost ara/Cinsi gayrı ile huylaşılır mı (s. 88).
- 2-Kahramanlar destur gözler bâtında/Onlar makbul oldu Hakk'ın katında,
 Saf saf olup bir sancağın altında/Teker çekip durmamıza yakın mı (s. 89).
- 3-Başın eğlence yeter/Kirpiklerin cana batar,
 Yürüdükçe çiçek biter/Suna boylu yosma gelin (s. 90).

2.25.20. GUFRÂNÎ (Karamanlı)

- 1-Katre idim ummanlara kavuştum/Kaç bulandım, kaç duruldum kim bilir,
 Âlemleri kaç devredip dolaştım/Bir sanata kaç sarıldım kim bilir (s. 91).

2.25.21. SEYFÎ KILIÇ

Seyfi Kılıç, 1864 yılında Sivas'ın Şarkışla ilçesine bağlı Sağır köyünde doğmuştur. 1954 yılında vefat etmiştir.

- 1-Tırpan çalsan düşer asla dirilmez/Ol Hüdâ'nın hikmetinden sorulmaz,
 Ümüt etme bir ekine girilmez/Şimdi ağlaşacak günlere kaldık (s. 94).

2.25.22. HALİL (Adanalı Çelebi Halil)

Halil, 1864 yılında Adana'nın Kadirli ilçesine bağlı Araplı (Düğenli) köyünde doğmuştur.

- 1-Tarih üçyüz üçte gördüm bir güzel/Gölde gövel ördek toy gibi gibi,
 Elvan elvan türlü libas giyinmiş/Kokar ebru zülfü moy gibi gibi (s. 95).
- 2-Ruz-u şeb aşkınla pervane oldum/Söyünmez alevim, kora düşürdün,
 Eyyub'un derdini başıma verdin/Yusuf Kenan gibi dâra düşürdün (s. 96).

2.25.23. DEVÂMÎ (Silleli)

- 1-Bihamdullah nâmen geldi elime/Ne okuyan bilir ne yazan bilir,
 Şaz eyledin ferah geldi dilime/Ne gurbet görmeyen ne gezen bilir (s. 97).

2-Şahsına baksan iğdiştir hergeleye öğreklenir/Burkulmuş aygır misâli taşaksız yoksa sen misin,

Zerrece yoktur cesaret kendine böğreklenir/Rahi aşta zeybek ol pıçaksız yoksa sen misin (s. 98).

2.25.24. NÂİLÎ (İlgazlı)

1-Gül cemalin görüp meyil vereli/Getirdin başıma bin belâ güzel,

Taş bağrın mum edip demedin beli/Etmedin derdime bir devâ güzel (s. 99).

2.25.25. KÂŞİF (Kayserili)

1-Felek benim ile bilmem ki neden/Haddi hesabı yok kıyl-ü kal etti,

Mahrum eylemedi beni hiç dertten/Dertliler içinde biemsal etti (s. 100).

2-Eğer eflâtun-u cihân da olsa/Şimdiki zamana aklı eremez,

Öyle bir gidişi var görseniz eğer/Bir hoca bu derse mâna veremez (s. 101).

3-Ah sevdiğim pek küçüksün bilmezsin/Sevda vü muhabbet ne olduğunu,

Hep kenardan gitme yanıma gel de/Öğreteyim sohbet ne olduğunu (s. 102).

2.25.26. YUSUF KÖKTEN (Âşık Zülâlî)

1-Bu nasıl zamandır bu nasıl dünya?/Dağlar taşlar pus dumana sarılmış,

Hani Mecnun, hani o güzel Leylâ?/Ferhat ölmüş, Şirin candan ayrılmış (s. 104).

2-Ayrılık bâdesi kâr etti cana/Serseri gezdirir peymanı bizi,

Esti kısmet yeli attı bir yana/Düşürdü feryadı figanı bizi (s. 105).

3-Özge yâr sevdiğim kim dedi sana?/Hiç inanma vallah billâh yalandır,

Çekeceksen sicim istemez boynum/İşte boynum at zülfünü dolandır (s. 105).

4-Bugün gam kasavet başa derildi/Ne ağlarsın ey biçare dediler,

Gelene gidene murad verildi/Sen yazıldın zulüm-kâra dediler (s. 106).

5-Sakin bana kalk demeyin çıkamam meyhaneden,

Mest olur gönlüm sevinir hep böyle viraneden (s. 106).

6-Biz bu zulmetler içinden çıkarız birgün olur,

Şarka, garba yıldırımlar çakarız birgün olur (s. 107).

7-Ölürisem kabrime/Kuran ile götürün,

Beni seven Tanrıma/İmân ile götürün (s. 107).

2.25.27. ABBAS NAZAROĞLU

Abbas Nazaroğlu, 1873 yılında Kars'ın Digor ilçesine bağlı Daşnik köyünde doğmuştur. 1950 yılında vefat etmiştir.

1-Mahcemalin münebbberdi gitdin ürüşen güzel/İhtiyarın var başıma can sana gurban güzel,

Mücgânından oklanmışam tabîbimsin çare kıl/El benim eteği senin güzel el-aman güzel (s. 109).

2.25.28. ALİ KIRBIYIK

1-Sen Allah'sın ben bir kulum/Etme bana böyle zulum,

Bu tarla benim malım/Şahittir köyün hepsi (s. 111).

2-Hikmetine karışılmaz/Bazısını yazıyorum,

Ettiğine bakarak da/Ben canımdan beziyorum (s. 112).

3-Ey çömlekçi yapıp yapıp/En sonunda kırmaz mısın,

Kâinatı bütün kırıp/Sen yalnız kalmaz mısın (s. 113).

2.25.29. LÜTFİ PİŞKİN (Âşık Derdiçok)

1-Kalk gidek Ayrandede'ye/Gezek gözlerin sevdiğim,

Orda gövel ördek gibi/Yüzek gözlerin sevdiğim (s. 115).

2-Hergün gönlüm ister seni görmeğe/Korkarım arada söz olur diye,

Elâ gözlüm sana umut tutardım/Güzelin ikrârı tez olur diye (s. 116).

3-Ne deyi bağladın başına kara?/Bilemiyom yaslı mısın sevdiğim,

Çekme beni yeter bu kadar zora/Deli misin uslu musun sevdiğim (s. 116).

4-Her ne ise söyle derdin bileyim/Kız gösterme gözlerini yaş bana,

Etme bana böyle kölen olayım/Ağır vurma dayanamam taş bana (s. 117).

5-Gözlerimden kanlı yaşlar/Döker ayrılık ayrılık,

Öksüz oğlan gibi boynum/Büker ayrılık ayrılık (s. 118).

6-Gitmem gayrı bizim ile /Eğlenecek yâr kalmadı,

Nere gitsen bütün hiyle/Doğru söyler er kalmadı (s. 119).

7-Düştüm gece gündüz ulu fikire /Ellâham sevdiğim del'olucuyum,

Korkuyorum nazlım senin yoluna/Halis altın iken pul olucuyum (s. 119).

2.25.30. FİĞÂNÎ (Silleli)

1-Elif ile aldım elime kalem/Be ile başladım beyanımız var,

Te ile takdirde yazılmış elem/Se ile sıkletli bir canımız var (s. 121).

2-Rûzişeb daima ederim feryat/Bülbülüm gülşanda zâra eğlendim,

Dilerim Mevlâ'dan hiç boşa murad/Bunca yıldır bir mezara eğlendim (s. 122).

3-Açılmaz bahtı siyahım dürüldü çoktan berû/Derdi gam attı kemendi sarıldı çoktan berû,

Tahammül kalmadı gayre ey Hüdâ senden medet/İniler cismimde canım yoruldu çoktan berû (s. 123).

2.25.31. GÜLŞÂNÎ (Yozgath)

Gülşânî, 1878 yılında Yozgat'ın Dedik köyünde doğmuştur. 1918 yılında vefat etmiştir. Adı Hafız'dır.

1-Bir fukara keşf-i keramet olsa/Müzevir insana ahbap denilir,

Zengin kapısında bir hayvan ölse/Eyvah.. yazık gönlü harap denilir (s. 124).

2.25.32. MEHMET YAKICI

1-Şikâyetnâmemi yazdım huzura/Bizim hâlimizi bilsin Fethi Bey,

Dokunmasın bir şey kalbe fütura/Bizim hâlimizi bilsin Fethi Bey (s. 125).

2-Gonca gülsün has bahçede bitersin/Bülbül gibi gül dalında ötersin,

Garip bülbül beni mahzun edersin/Bulunmaz emsalin eşin belâlım (s. 127).

2.25.33. HÜZNÎ (Yozgath)

1-Hep kar yağdı güvendiğim dağlara/Dolu duman fırtınadır elimiz,

Hasret kaldı şeyda bülbül bağlara/Bâdı hazan esti soldu gülümüz (s. 128).

2-Etmişiz âlemden kati alâka/Karıbanı aşkın merdanesiyiz ,

Ağyar söhret ile çıktı afâka/O hayali hamın bigânesiyiz (s. 129).

2.25.34. İSMAİL TURAN (Âşık Cemal Hoca)

İsmail Turan, 1882 veya 1884 yılında Kars'ın Kağızman ilçesine bağlı Çamuşlu (Camuzlu) köyünde doğmuştur. 1957 yılında vefat etmiştir.

1-Gene bahar oldu bülbül ötecek/Ya nidem sinemi zar yâreledi,

Lâle, sümbül, mor menevşe bitecek/Hayıf bu dağları kar yâreledi (s. 130).

- 2-Suna boylum, Terfidanım, terlanım/Benim gibi yüz bin canı değersin,
Çimenim, çiçeğim, gülüm, reyhanım/Ben bülbülüm, sen gülşâ'nı değersin (s. 131).
- 3-Aşkım tuğyan eder, derdim artmada/Gene bu dilime söz geldi geldi,
Kuşlar gurbet ele doğru gitmede/Bülbülden güllere naz geldi geldi (s. 132).
- 4-Camuşlu köyünde bir hikmet oldu/Duyup işitenler kalsın hayrana,
Hayvan sayımının memuru geldi/Birkaçı sakladı o yan bu yana (s. 132).
- 5-Biz âşıkız ne söylesek/Sözümüzde yalan olmaz,
Sır içinde sır saklarsınız/Hiç kimseye âyan olmaz (s. 134).
- 6-Yahşıyam yahşı özüme/Diyenin de kül başına,
Akşamdan karı sözüne/Uyanında kül başına (s. 135).
- 7-Bad-ı sâba, sevdiğim Leylâ' söyle derdimi,
Mecnun'am, dağları geç, sahraya söyle derdimi (s. 135).

2.25.35. GAMLÎ (Yozgatlı)

Gamlî, 1883 yılında Yozgat'ta doğmuştur. 1934 yılında vefat etmiştir. Asıl adı Bekir'dir.

- 1-Eyvah rakiplere alırdım seni/Gelmez ki korkarım ellerimden yâr,
Hasret ateşine yaktım ben beni/Yok mudur haberin hallerimden yâr (s. 137).
- 2-Gam Değildi âşık ah dilde hicran olmasa,
Etmez idim minneti âğyâra cânan olmasa (s. 138).

2.25.36. NÂİLÎ (Şebin Karahisarlı)

Nâilî, 1884 yılında Şebinkarahisar'da doğmuştur. 1953 yılında vefat etmiştir.

- 1-Bicare âşıkın başında böyle/Perişan zülfünün bin belâsı var,
Gönül imrenmez de n'eylesin söyle?/O nazlı yavrunun hoş edası var (s. 139).

2.25.37. HÂBİL ÖZTÜRK (Âşık Sefilî)

Hâbil Öztürk, 1884 yılında Artvin'in Şavşat ilçesine bağlı Cevizli köyünde doğmuştur. 1937 yılında vefat etmiştir.

- 1-Elli bin derdim var bu canım darda/Bir kerre ki arzum kaldı o yârda,
Bir değil, beş değil yaram yüz yerde/Kime gidem, ne danışem ne diyem (s. 141).

2.25.38. MUSTAFA GEDİK (Âşık Nihânî)

- 1-Ezel bahar yaz ayları yetiştî/Biter lâle sümbül gül zamanıdır,
Güzeller bağına velvele düştü/Cânanın seyrana gel zamanıdır (s. 142).
- 2-Ben bülbülüm dost bağına/Gülüm Allah Allah diyer,
Düşmüşem aşk ocağına/Dilim Allah Allah diyer (s. 143).
- 3-Gözüme görünür cânan illeri/Bu saat, bu dakika orda olaydım,
Bu nasıl hayaldır bu nasıl rüya/Konuşurken ben o yanda olaydım (s. 143).

2.25.39. KEREM SAİD (Kırşehirli)

Kerem Said, 1885 yılında Kırşehir'in Tokluemen köyünde doğmuştur. 1940 yılında vefat etmiştir.

- 1-Zanneyledim bahar ayları doğmuş/Açılmış bahçede gülü yavrunun,
Lâle bitip sümbül boynunu eğmiş/Türlü çiçek açmış dalı yavrunun (s. 144).

2.25.40. ALİ COŞKUN (Âşık Huzûrî)

- 1-Nedir başımdan ayrılmaz/Melâmet tazedden taze,
Demadem artar eksilmez/Hararet tazedden taze (s. 145).
- 2-Sarı saç üstünde sarışın yazma/Yakışır başına kurban olduğum,
Çıldırma aklımı, karşımda gezme/Gözüne, kaşına kurban olduğum (s. 146).
- 3-Gâyetle incedir yolumuz bizim/Her sofı gelemiz bizim meslekten,
Belli değil sağı solumuz bizim/Güneş gibi yere düştük felekten (s. 146).
- 4-Saki başın için bir kadeh doldur/Arttı yine ahu zârım bu gece,
Ya bu dertten kurtar ya beni öldür/Sönmekte su ile nârım bu gece (s. 147).
- 5-Ara yitmiş yahu mezhep karışmış/Ağ ile karayı kim anlar, seçer,
Diyen yok çiğ çiğ, pişmiş pişmiş/Bir takım terziler ölçmeden biçer (s. 147).
- 6-Bir destanım vardır zaman uygun/Yattıkça yat gardaş sakın uyanma,
Bir meşhur cevaptır sen kazan sen ye/El için beyhude ateşe yanma (s. 148).
- 7-Namusumla ölmek şereftir bana/Her ağacın gölgesinde yatamam,
Uyarım yerine göre zamana/Vicdanımı para ile satamam (s. 150).

2.25.41. HASAN COŞKUN (Âşık Demî)

Hasan Coşkun, 1887 yılında Sorgun Yozgat'ın Sorgun ilçesine bağlı Ahmetfakılı köyünde doğmuştur. 1964 yılında vefat etmiştir.

- 1-Bir zaman aşk ile yandım yıkıldım/Bir melek simanın efsanesiyem,
Encam zülfü perişana takıldım/Ta ezel ol gülün mestanesiyem (s. 151).

2.25.42. TEVFİK BOZKURT (Âşık Zuhûrî)

Tevfik Bozkurt, 1887 yılında Artvin'in Yusufeli ilçesine bağlı Zor köyünde doğmuştur. 1949 yılında vefat etmiştir.

- 1-Aradım, taradım, sordum öğrendim/Yaralarım iy'edecek merhem yok,
Ben bunların hepisinden öğrendim/Ehli dile neşe veren bir dem yok (s. 153).
- 2-Sorman arkadaşlar garip hâlimden/Ömrümü gurbette bitirdim geldim,
Şeyda gibi ayrı düştüm gülümden/Beraber her gamı getirdim geldim (s. 153).
- 3-Gördüğün dilberin düşme peşine/Her dilbere meyil verilmez gönül,
Verdiğin emeğin gider boşuna/Her bağa destursuz girilmez gönül (s. 154).

2.25.43. HİLMİ KÜLHANÎ (Bayburtlu)

Hilmi Külhanî, 1891 yılında Bayburt'un Tomlacık köyünde doğmuştur.

- 1-Kınamayın bizi sakın gardaşlar/İçe iç sarhoş olmuşum bugün,
Bitmeyen küplerdem bâde almışım/Pulsuz meyhaneye dalmışım bugün (s. 155).
- 2-Bir güzel sevmişim yoktur misali/Yandırdı derunu aman sevdiğim,
Vasfın kabil midir sual-i hâle/Nice bin yıl geçse zaman sevdiğim (s. 156).

2.25.44. HİFZÎ (Kağızmanlı)

- 1-Bir yâr ki bir yâri sevse/Varıp ağyâra düşer mi,
Cefakâr bülbülü şeyda/Gonca gül hâra düşer mi (s. 158).
- 2-Yâdime meze düşürür/Yâr ile gezdiğim yerler,
Bal şekerden şirin şerbet/Lebinden ezdiğim yerler (s. 159).
- 3-Ürkütme, incitme zalimkâr avcı/Pek yorgundur bu dağların maralı,
Yeddi yıldır avlağında gezerim/Yeddi yerden yaralıdır yaralı (s. 161).
- 4-Gönül gurbet elde hacılık nedir?/Silahı azmeyle vatan var imiş,
Heman Mekke'de mi varmış Beytullah/Her kande ararsan hem-civar imiş (s. 162).

2.25.45. SÜLEYMAN ÖZDOLAP (Âşık Meyittî)

Süleyman Özdolap, 1894 yılında Adana'da doğmuştur. 1963 yılında vefat etmiştir.

- 1-Hakikat halini söyleyen fakir/İnkâra düşeni tektir ederler,
Madeni halisler potada erir/Üstad-ı kâmiller iksir ederler (s. 163).

2.25.46. HAKKI BAYRAKTAR (Âşık Yorgansız Hakkı)

Hakkı Bayraktar, 1894 yılında Kastamonu’da doğmuştur. 17 Şubat 1964 tarihinde vefat etmiştir.

- 1-Akranın bulunmaz hubân içinde/Güzellikte yekta gılman gibisin,
Yusufu sânisin devran içinde/Gönüller mülkünde sultan gibisin (s. 164).
- 2-Vâkıfı hâl olmak istersen ey dil/Hakikat âşikâr görünüp gider,
Bülbül feryad eder, bihaberdir gül/Ermeden maksuda yerinip gider (s. 165).

2.25.47. ŞEVKİ YILMAZ (Âşık Esnanî)

Şevki Yılmaz, 1864 yılında Bayburt’un Aşağıhizvenek köyünde doğmuştur.

- 1-Hocam ne sorarsın benden cevabı/Müşkülün hâlini meyhurdan ara,
Aşkın şarabını içeni gözet/Dem be dem ayılmaz mahmurdan ara (s. 166).
- 2-Birgün ezel bahar nişan gösterir/Bağ bahçe kuşanır gül yavaş yavaş,
Düz, ova, dağ, bayır, kuru dereler/Yürür her tarafa sel yavaş yavaş (s. 166).

2.25.48. VEYSEL ŞATIROĞLU (Âşık Veyssel)

- 1-Beni hor görme gardaşım/Sen altınsın, ben tunç muyum,
Aynı vardan var olmuşuz/Sen gümüşsün, ben saç mıyım (s. 168).
- 2-Sen bir ceylan olsan ben de bir avcı/Avlasam çöllerde saz ile seni,
Bulunmaz çâresi yoktur ilâcı/Vursam yaralasam söz ile seni (s. 169).
- 3-Vatan sevgisini içten duyanlar/Sıtkile çalışır benimsiyerek,
Milletine ulusuna uyanlar/Demez, neme lâzım, neyime gerek (s. 170).
- 4-Dost dost diye nicesine sarıldım/Benim sadık yârim kara topraktır,
Beyhude dolandım boşa yoruldu/Benim sadık yârim kara topraktır (s. 171).
- 5-Dünya dolsa şarkıyınan/Türkü türkü çağırırız,
Yola gitmek korkuyunan/Türkü türkü çağırırız (s. 172).
- 6-Yeni mektup aldım gül yüzlü yârdan/Gözletme yolları gel deyi yazmış,
Sivralan köyünden bizim diyardan/Dağlar mor menevşe gül deyi yazmış (s. 173).
- 7-Ben giderim adım kalır/Dostlar beni hatırlasın,
Düğün olur bayram gelir/Dostlar beni hatırlasın (s. 174).

2.25.49. FATMA OFLAZ (Âşık Derdimend)

- 1-Öyle bir sitemkâr âmirdir gönül/Daima hasmını feth etmek ister,
Gafil olmuş ahvalini bilmiyor/Her yerde şahsını medh etmek ister (s. 176).
- 2-Dinleyin ağalar hasbihalimi/Eserim şây' oldu her bir diyare,
Bir noksanız imlâ mânalı kelâm/Aşkım mahrem değil hep aşikâre (s. 177).

2.25.50. MEVLÜT YILDIRIM

Mevlüt Yıldırım, 1896 yılında Niğde'nin Bor ilçesine bağlı Asmaz köyünde doğmuştur. 1950 veya 1951 yılında vefat etmiştir.

- 1-Her bir boyaklardan rengimi aldım/Girmediğim boyaklar kalmadı gitti,
Kader deryasına daldım bunaldım/Talihim şansına gülmedi gitti (s. 179).

2.25.51. HAYDAR (Çorumlu)

- 1-Şimdi gençler güler bize/İşte böyle ihtiyarlık,
Hükmün geçmez el'e, diz'e/İşte böyle ihtiyarlık (s. 180).

2.25.52. SEYFULLAH DEĞİRMENCİ

Seyfullah Değirmenci, 1896 yılında Kırşehir'in Tokluemen köyünde doğmuştur. 1968 yılında vefat etmiştir.

- 1-Salını salını giden gelinin/Ne olur bir gece eşi ben olsam,
Siyah perçemini düzen elinin/Kınalı parmağın beşi ben olsam (s. 182).

2.25.53. ABDÜLMECİD TOKDEMİR

Abdülmecit Tokdemir, 1896 yılında Artvin'in Şavşat ilçesine bağlı Kocabey köyünde doğmuştur. 1963 yılında vefat etmiştir.

- 1-Çağrıldığı bir meclise gidende/Orda konuşacak güzel söz taşı,
İncitme incinme deme kem sözü/Herkes ile görüşecek yüz taşı (s. 183).

2.25.54. ELBİSTANLI AHMET ÇITAK

Ahmet Çıtak, 1893-1896 yılları arasında Maraş'ın Elbistan ilçesinde doğmuştur. 20 Ocak 1963 tarihinde vefat etmiştir.

- 1-Mebuslar köylüye ikram ederler/Edin babam edin devran sizindir,
Lâyühsel dağına çam'a giderler/Kesin babam kesin orman sizindir (s. 185).

- 2-Bir dilber gördüm hâlini/Soran yiğide aşk olsun,
Değer dünyanın malını/Saran yiğide aşk olsun (s. 187).

2.25.55. ALİ BÂKÎ

Ali Bâkî Gül, 1897 yılında Nevşehir'in Hacı Bektaş ilçesinde veya Mersin'in Tarsus ilçesinde doğmuştur. 1950-1956 yılları arasında vefat etmiştir.

- 1-Sen öyle süslenip karşıma çıkma/Gönül mevce gelip dalgalanmasın,
Şiveler gösterip naz ile bakma/Bu yaştaki başım sevdalanmasın (s. 188).
2-Al giyme başına sevdalanmaya/Kızarmış yanaklar ala ne mihnet,
Şeyda bülbül gibi oyalanmaya/Hâr içinde biten güle ne mihnet (s. 189).

2.25.56. BURHÂNÎ (Bayburtlu)

Burhânî, 1899 yılında Bayburt'un Kırklıpınar köyünde doğmuştur. Asıl adı Hüseyin'dir.

- 1-Hasret ateşinden Kerbelâ oldum/Çekerim ayrılık dert birer birer,
Ya kime arzedem kimden öğrenem?/Ezelden yazılmış sır birer birer (s. 190).
2-Nasıl vasfedeyim derdi kavgamı/Sürmeli ceylanım geldi de gitti,
Ne öldüm kurtuldum ne yâre vardım/Beni unmaz derde saldı da gitti (s. 190).
3-Kar yüce dağlarda mesken eyleme/Eser katar rüzgâr ummana seni,
Çalkalanıp her yerde devran eyleme/Eridir baharda yaradan seni (s. 191).

2.25.57. AHMET KANAR (Âşık Noksanî)

- 1-Söyleyim bir destan dinle nazlı yâr/Giyinip allar sallan bir zaman,
Adû karşısında serseri gezme/Dara perçemini tellen bir zaman (s. 192).

2.25.58. EMİRÎ (Sinoplu)

- 1-Bak efendim hoş ilkbahar erişti/Buz eriyip sulandığı zamandır,
Lâle sümbül gül menekşe yetiştirdi/Bülbüllerin dillendiği zamandır (s. 193).

2.25.59. ADEM ŞENTÜRK (Âşık Efkârî)

- 1-Biz Çoruh ilinin hak âşıkıyız/Başka türlü söylemeyi bilmeyiz,
Saz ile gönül alırsın/Yalan yanlış ballamayı bilmeyiz (s. 196).
2-Güzelim aşkın derdine /Salma Beni ağlatırsın,
Ben gibi bitmeyen derde/Kalma beni ağlatırsın (s. 196).

- 3-Cânan bana bâde verse/Hocam, içmemiş olur mu,
Aşk bâdesi yâr hevesi/İçip dolmamış olur mu (s. 197).
- 4-Soğukta üşümez, asla düşünmez/Bizim sözler sizin söze benzemez,
Bu aşkın defidir teli aşınmaz/Bizim sazlar sizin saza benzemez (s. 198).
- 5-Görünüşte azım, tartıda ağır/Dışardan sikletim arttıramadım,
Hep bana rastladı kulaktan sağır/Sözüm duyan ile oturamadım (s. 198).
- 6-Saç sakal ağardı dişler döküldü/Kılık kıyafetten bozuldum gitti,
Sevda çeke çeke belim büküldü/Gam kaygı çekmeden üzüldüm gitti (s. 199).

2.25.60. DURSUN KILIÇ (Âşık Cevlânî)

- 1-Başına döndüğüm kurban olduğum/Ağlar dolanıram yâr deyü deyü,
Derdine yandığım büryan olduğum/Dağlar dolanıram yâr deyü deyü (s. 201).
- 2-Sevmeli cânanı cânı gönülünden/Yanmaktır kârımız sel söndüremez,
Aşka kul olalı derunu dilden/Yanıyor ciğerim el söndürmez (s. 202).
- 3-Neyleyeyim bu dünyayı/Nasibime çile düştü,
Büyüttüm bir gül fidanı/Goncaları ele düştü (s. 202).
- 4-Ayrılık mızrabı değdi sineme/Boyu selvi kaddi yardan ayrıldım,
Zeminde samada bulamam çare/Cihan afitabı yardan ayrıldım (s. 203).

2.25.61. MUSTAFA TURGUT (Âşık Emsâlî)

Mustafa Turgut, 1900 yılında Sivas'ın Kangal ilçesine bağlı Sarıpınar (Sekiliyurt) köyünde doğmuştur. 29 Mart 1978 tarihinde vefat etmiştir.

- 1-Ellibirde erkek oldu gaziler/Düzelttik sakalı çağlara karşı,
Ölenlerin gözü görmesin deyi/Çalım süsledik sağlara karşı (s. 204).
- 2-Şu dârı dünyanın mihnetlerinde/Her şey çetin amma hele fakirlik,
Yiğidi farından üç şey var imiş/Züğürtlük yoksulluk ille fakirlik (s. 205).
- 3-Behay âşık niçin süslen kendini?/Çirkin güzel olmaz allanmayınan,
Seç halis maddeden al metanı/Katıran yenir mi ballanmayınan (s. 206).

2.25.62. GÜLİSTAN ÇOBANOĞLU

Gülistan Çobanoğlu, 1900 yılında Kars'ın Arpaçay ilçesine bağlı Koç köyünde doğmuştur. 1972 yılında vefat etmiştir.

- 1-Mevlâm emreylese göyde güneşe/Zerresi dünyayı yakar mı yakar,
Kanber, Arzu için suda boğuldu/Mecnun da Leylâyı yakar mı yakar (s. 208).

2.25.63. ABUZER DOĞANAY (Âşık Sefil Edna)

Abuzer Doğanay, 1900 yılında Zile'nin Yücepınar köyünde doğmuştur. 1965 yılında vefat etmiştir.

- 1-Yatarken üstüme geldi erenler/Gafil ne yatarsın uyan dediler,
Elinde bâdesi pîrim karşımda/Al şu bâdeyi de ihsan dediler (s. 210).

2.25.64. ALİ BEŞİKTEPE (Âşık İcazet)

Ali Beşiktepe, 1901 yılında Sivas'ın Kangal ilçesine bağlı Alacahan bucağında doğmuştur. 1970 yılında vefat etmiştir.

- 1-Efendim dünyada merd olan adam/Verdiği ikrardan dönebilir mi,
Yüreğinde biraz derd olan adam/Derdlî Kerem gibi yanabilir mi (s. 211).
2-Benli dilber vasfın nasıl yazayım/Âşık oldum mâh cemale sevdiğim,
Ala gözler kudurettten sürmeli/Zülfün dökmüş ağ gerdana sevdiğim (s. 212).

2.25.65. HASAN NEBİOĞLU

Hasan Nebioğlu, 1902 yılında Kırşehir'in Mucur ilçesine bağlı Geycek köyünde doğmuştur.

- 1-Al kınalı güzellerin elleri/Kibardır dudağı, ince belleri,
Asılmış üstüne ceviz dalları/Kokar burcu burcu gülün Kırşehir (s. 213).

2.25.66. SANÂTÎ (20. Yüzyıl)

Sanâtî, 1902 yılında doğup 1975 yılında vefat etmiştir.

- 1-Ateş düştü şu serimi yakıyor/Söndürmez aşkımı kar olmayınca,
Gitmiyor gönlümden gam ile mihnet/Derdimin tabibi yâr olmayınca (s. 215).

2.25.67. ALİ İZZET ÖZKAN

- 1-Muhabbet sofrasın dünya güzeli/Kurmuş çağırıyor mestanelere,
Aşkından sarhoşum ezel ezeli/Lutfeyle elin sun peymanelere (s. 217).
2-Sökün ayı geldi çiğdemler bitti/Çırpını çırpını kakışın kuşlar,
Gurbet elin kahrı yaktı kül etti/Yanın benim gibi tutuşun kuşlar (s. 217).
3-Hâşâ hikmetine karışmam amma/Aşkınım duramıyom görünce,
Senin işin var mı bu ne muamma,/Günah m'olur hata m'olur sorunca (s. 218).

- 4-Mühür gözlüm seni elden/Sakınırım kıskanırım,
Uçan kuştan esen yelden/Sakınırım kıskanırım (s. 219).
- 5-Gece gurbet gündüz gurbet yıl gurbet/Gurbet bana ben gurbete alıştım,
Akşam ağıt sabah ağıt ne hikmet/Firkat bana ben firkata alıştım (s. 219).
- 6-Yüzyıl yerde yatsa çürür mü ola/Şu sana sarılan kollar sevdiğim,
Parça parça olsa durur mu ola/Adını söyleyen diller sevdiğim (s. 220).
- 7-Bugün bayram günü gülmez yüzlerim/Gayet perişanım haller yas çeker,
Ağlasana ne duruyon gözlerim/Karalar giyindim, allar yas çeker (s. 221).

2.25.68. HACI BEKTAŞ COŞKUN (Âşık Talibî Coşkun)

- 1-Gezdirir gurbet elleri/Yol ettirir bu yoksulluk,
Ayırır kavim kardaştan/El ettirir bu yoksulluk (s. 222).
- 2-Güneş gibi şahsım olsa/Devlet gibi tahtım olsa,
Gazi gibi bahtım olsa/Yine bana gelen olmaz (s. 223).
- 3-Hakka tapınan âşıklar/Ayrılmaz bir yola gider,
Dünya malına tapanlar/Her biri bir kola gider (s. 224).
- 4-Yüce dağ başında pınar gözüün/Sürüden seçilmiş emlik guzusun,
Güzellerin başı yayla gızısın/Belki seni bana yazar Yaradan (s. 225).
- 5-Erkeklerin yüze gülen düşmanı/Önünüze kuyu kazan kadınlar,
Belli olmaz her birinin pilanı/Arkamızdan dudak büken kadınlar (s. 225).

2.25.69. MEHMET TÜRK

Mehmet Türk, 1905 yılında Kayseri'nin Bünyan ilçesine bağlı Kululu köyünde doğmuştur. 1979 yılında vefat etmiştir.

- 1-Varma gönül, sarpa yol baş edilmez/Arşı âlâ yüksek el baş eğilmez,
Coşkun derelerde sel baş edilmez/Durup âkıbetin gözlenmeyince (s. 227).
- 2-Neden azıp gider milletin hâli?/Dulda vermez oldu her ağaç dalı,
Bul da gösterelim bir islah kulu/Arasan bir tane bulunmaz oldu (s. 228).

2.25.70. HATİPOĞLU (Şavşatlı)

Hatipoğlu, 1905 yılında Artvin'in Şavşat ilçesine bağlı Küplüce köyünde doğmuştur. 1979 yılında vefat etmiştir.

- 1-Bindokuzyüzyetmişüç senesinde/Türkiye siyasi alana döndü,
Aşırı vaadlar çıktı pazara/Parçalandı oylar talana döndü (s. 230).

2.25.71. İHSAN OZANOĞLU (Âşık Ozanoğlu)

İhsan Ozanoğlu, 1907 yılında Kastamonu’da doğmuştur. 1981 yılında vefat etmiştir.

1-Hep bir bütün idik yokluk içinde/Bir gölge hâlinde acuna düştük,

Kimimiz şaşırdık yolun ucunda/Kimimiz irkildik niçüne düştük (s. 233).

2-Bırak ozan bırak bu köhne sazı/Âşıklık şimdi bir masalı geçti,

Dinlemez kimse bu paslı avazı/Uyan âşık güneş zevâli geçti (s. 233).

2.25.72. EYÜP İNCİ (Âşık Mansur)

Eyüp İnci, 1907 yılında Sille’de doğmuştur.

1-Yedi’den onbeş’e çocuk dediler,

Yaptığım kusuru hep affettiler (s. 235).

2.25.73. AHMET RİNDÎ (Şeyh Ahmet Rindî)

Ahmet Rindî, 1908 yılında Sivas’ta doğmuştur. 1960 yılında vefat etmiştir.

1-Oku arizemi lütfet efendim/Cevapla beraber vefa da gönder,

Artıkça artmakta maraz-ı rindim/Muzdaribim cam-ı şifa da gönder (s. 238).

2-Nazarımda farksızdır hep/Yaramaz da, yarar da bir,

Visal-i an bir rûz-ı şeb/Cuma da bir, pazar da bir (s. 241).

2.25.74. HACI TAŞTAN (Bayburtlu Hicrânî)

1-Esiriyim ben bu aşkın, kalmışam nâçar beğim./Terk-i cihan eylesem de yok elimde kâr beğim,

Gördüğüm tabibe varsam dilerim dermanımı/Derdimin dilencisiyem, eylemezem ar beğim (s. 243).

2-Arzum yok zenginin baklavasında/Aslım arpa aşısı içerdiniz,

Ne börek, ne çörek, ne tavaşında/İğne iplik ile uçanlardanız (s. 244).

2.25.75. İBRAHİM SEVER

İbrahim Sever, 1908 yılında Kayseri’nin Argıncık kasabasında doğmuştur. 1974 yılında vefat etmiştir.

1-Köylünün hâlini sorarsan eğer/Ekmeği katıksın öküzü tektir,

Ehline bu hâli sormaya değer/Görür ki yediği hergün kötektir (s. 245).

2.25.76. NURİ İLHAMÎ (Kelkitli)

Nuri, 1908 yılında Kelkit'in Posos köyünde doğmuştur.

- 1-Ötüş gülşanında feryadi bülbül/Dersin bu bağların viran görünür,
Terk etme yuvanı olursun şeyda/Sitem taşı gelir dokunur bülbül (s. 247).

2.25.77. SEYİT YALÇIN

Seyit Yalçın, 1910 yılında Sivas'ın Kangal ilçesine bağlı Eskikarahisar köyünde doğmuştur.

- 2-Nefsi şeytan ile nispet yürüyen/Zannetme İblisten kalanı vardır,
Seni tâneyleyen senden türeyen/Şah olsa sırtında palanı vardır (s. 248).

2.25.78. ŞABANOĞLU MEVLÜT GÖKALP (Âşık Sefilî)

Şabanoğlu Mevlüt Gökalp, 1911 yılında Artvin'in Şavşat ilçesine bağlı Havuzlu (Okar) köyünde doğmuştur.

- 1-Artık gün kavuştu hep kuşlar öter/Bu dağı aşmanın zamanı geldi,
Çok vakitler geçti söz sohbet yeter/Yollara düşmenin zamanı geldi (s. 250).

2.25.79. SEYİT TÜRK

Seyit Türk, 1911 yılında Sivas'ın Yıldızeli ilçesine bağlı Belcik köyünde doğmuştur. 1986 yılında vefat etmiştir.

- 1-Ya ben sana nittim idi/Bana hançer soktun felek,
Eli güldürdün oynattın/Bana hain baktın felek (s. 251).
2-Gam yemezken gam ilinden gam aldım/Pir elinden tuttum bir ilham aldım,
Pir doldurdu bâde verdi dem aldım/Günde beşe bir imânım var benim (s. 252).

2.25.80. İSMAİL AYDIN (Âşık Daimî)

İsmail Aydın, 1912 yılında İstanbul'da doğmuştur. Bazı kaynaklara göre ise 1932 yılında Erzincan'ın Tercan ilçesine bağlı Karahüseyin köyünde doğmuştur. 18 Nisan 1983 tarihinde vefat etmiştir.

- 1-Âşıklar neylesin seni?/Bir adın var yalan dünya,
Haramiler kol kol olsun/Etsin seni talan dünya (s. 253).
2-Şu yirminci asrın altmış dokuzu/Milletler şahlanmış aya gidiyor,
Çamurlu bozkırda tozlu yollarda/Bizim Memiş hâlâ yaya gidiyor (s. 253).

- 3-Bugün cânan geldi bize/Dudak sâki, diller meze,
Yârim tazelerden taze/Koklamaya kıyamam ki (s. 254).
- 4-Bir seher vaktinde indim bağlara/Öter şeyda bülbül gül yârelenir,
Bakmaz mısın sinemdeki dağlara?/Derdimi söylesem yârelenir (s. 255).
- 5-Niye üzülürsün niye şaşarsın?/Balık ilkin baştan kokar dediler,
Önüne bakmadan durmaz koşarsın/Kırarsın testiği, akar dediler (s. 255).
- 6-Kâinatın aynasıyım/Mâdem ki ben bir insanım,
Hakkın varlık deryasıyım/Mâdem ki ben bir insanım (s. 256).

2.25.81. AHMET ALİ BABACAN

Ahmet Ali Babacan, 1912 yılında Günar'ın Eskiörük köyünde doğmuştur. 1976 yılında vefat etmiştir.

- 1-Kılıbık mesleği çok değer ister/Çarşıda çerçiler satmadı gardaş,
Bitmez tükenmez bir sabır ister/Her sabır buna yetmedi gardaş (s. 258).
- 2-Zaman tepti bazımızı/Zamlar yaktı ağzımızı,
Düzen etsek sazımızı/Öyle çalsak nasıl olur (s. 260).

2.25.82. ALİ GÖKALP

Ali Gökalp, 1913 yılında Kayseri'nin Tomarza ilçesinin Taf (Özlüce) köyünde doğmuştur. 1981 yılında vefat etmiştir.

- 1-Ak bilekler boğum boğum kınalı/Ala gözler keklik gibi sürmeli,
Seni sevip nasıl geri durmalı/Geri durmam, yadırgama el gibi (s. 262).

2.25.83. HASAN ÇITAK (Kör Hasan)

Hasan Çıtak, 1913 yılında Çorum'da doğmuştur.

- 1-Gözlerim olsa da karlı yolların/Boylasam boylasam ah boylasaydım,
Ağyâre dolanan çılgın kolların/Bağlasam bağlasam ah bağlasaydım (s. 264).
- 2-Yine kış geliyor geceler uzar/Herkes sevdiğini bağrına basar,
Bizim gibilere yakışır mezar/Ah ne çare gelmez ecel sırası (s. 264).

2.25.84. İBRAHİM EREN (Ağa)

İbrahim Eren, 1913 yılında Sivas'ın Divriği ilçesine bağlı Sincan köyünde doğmuştur.

- 1-Yine bugün niçin fırkatlenirsin,/Sarı turnam bugün yaralandın mı,
İnceye inceye sen dertlenirsin/Sarı turnam bugün yaralandın mı (s. 266).

2.25.85. İHSAN KILIÇ (Âşık Divanî)³⁰

İhsan Kılıç, 1913 yılında Ağrı'nın Tutak ilçesinde doğmuştur.

- 1-Sende kıymet varsa, ele ne fayda?/Kazanır kendine el izzet bulur,
Çalışıp özüne şeref et peyda/Hatırlı gönüllü kul izzet bulur (s. 268).

2.25.86. FEHMİ GÜR

Fehmi Gür, Malatya'nın Arapkir ilçesinde doğmuştur. 13 Şubat 1982 tarihinde vefat etmiştir.

- 1-Güz mevsimi duman alır dağları/Döker gazelleri bozar bağları,
Cennet misalidir bahar ayları/Açılı çiçekler ne güzel olur (s. 269).
2-Büyüklenme, halkı sen mi yarattın?/Elbet senden soracaklar, kibirli,
Hayır işlerini hep şerre sattın/Nen var, nen yok alacaklar, kibirli (s. 269).

2.25.87. HASAN YILDIRIM (Âşık Mihmanî)

Hasan Yıldırım, 1914-1917 yıllarında Sivas'ın Gemerek ilçesine bağlı Saraç köyünde doğmuştur. 1986-1987 yıllarında vefat etmiştir.

- 1-Güzelim yüksekten uçma/Engine ha engine ha,
Kıymatın bilmeze düşme/Dengine ha dengine ha (s. 271).

2.25.89. HÜSEYİN CANİTEZ (Âşık Boyacı)

Hüseyin Canitez, 1914 yılında Kırşehir'de doğmuştur. 1973 veya 1990 yılında vefat etmiştir.

- 1-İnsan dedikleri acayip mahlûk/Tatbik eder gibi kurarlar hukuk,
İster bebek olsun isterse moruk/Bilinmez bir sırdır şu insanoğlu (s. 272).

2.25.90. MEHMET SELİM KARACA (Tavlusunlu Hicrânî)

Mehmet Selim Karaca, 1916 yılında Kayseri'nin Tavlusun (Aydınlar) köyünde doğmuştur. 1983 yılında vefat etmiştir.

- 1-Baba mirasını yağma edenler/Toprağın altında rahat mısınız,
Doymak bilmeyenler, haram yiyenler/Toprağın altında rahat mısınız (s. 273).

³⁰ Bu antolojide adı geçen İhsan Kılıç (Âşık Divanî) ile Mevlüt Özhan, Emine Kırıcı, N. Zeynep Özçörekçi, Ömer Gözükızıl ve Mukadder Küren'in hazıladıkları antolojide adı geçen İhsanî Kılıç (Âşık Divanî) aynı kişi olabilir.

2-Senden ayrılmış değilim/Seninleyim, hep sendeyim,

Başka sözü nasıl deyim?/Sen bendesin, ben sendeyim (s. 274).

2.25.91. EYÜP TEKYURT

1-Asliyle iftihar edip/Soydan vefa beklemeyiz,

Bir miras dâvası güdüp/Paydan vefa beklemeyiz (s. 275).

2-Cehd eyle bağına düşmesin hazan/Dökülür yaprağın gülsüz kalırsın,

Daim sizde kalma bize gel bazan/Kaçma muhabbetten dilsiz kalırsın (s. 276).

2.25.92. AHMET ÇELİK (Âşık Cânânî)

Ahmet Çelik, 1917 yılında Kars'ın Selim ilçesine bağlı Yamaçlı (Sipkor) köyünde doğmuştur. 1980 yılında vefat etmiştir.

1-Silkinip te Şamova'ya çıkınca/Eğlen Şamova'da kal Acem kızı,

Gerdan domur domur rengin kırmızı/Seherde açılmış gül Acem kızı (s. 278).

2-Ey Hâbibim sen var iken/Ya ben kime yalvarayım,

Sen bir Gani Serdar iken/Ya ben kime yalvarayım (s. 279).

2.25.93. ÜZEYİR AZİZ GÖKTEKİN (Âşık Pünhanî)

Üzeyir Aziz Göktekin, 1917 yılında Kars'ın Sarıkamış ilçesine bağlı Aşağı Kotanlı köyünde doğmuştur.

1-Biz bu aşkın tüccarıyız çekilen kervan bizim/Yükümüz mücevher oldu, tükenmez mercan bizim,

Bize bakıp taan edenler hakikaten uzaktır/Yaralara derman saran, ağızda derman bizim (s. 280).

2.25.94. GÜLPAŞA TOKDEMİR (Âşık Yangunî)

Gülpaşa Tokdemir, 1915-1918 yıllarında Artvin'in Şavşat ilçesine bağlı Kocabey köyünde doğmuştur. 1980 yılında vefat etmiştir.

1-Kader benim tedbirimi şaşırdı/Dumansız ateşle beni pişirdi,

Yerimden yurdumdan ayrı düşürdü/Göz yaşımı sel eyledi gurbet el (s. 281).

2-Sizi gördüm tazelandım/Durun Turnalar turnalar,

Vatana bir mektup yazdım/Verin, turnalar turnalar (s. 282).

2.25.95. SABİT YALÇIN ATAMAN (Âşık Müdâmî)

- 1-Küçükten yılğınım sözden/Dile mihnet mi çekerim,
Kanlı yaş dökerim gözden/Sele mihnet mi çekerim (s. 284).
- 2-Gam kasavet cem olalı başıma/Bir dem ağlamakla gülmez bu gönül,
Nâdan sözü tesir etmez düşüme/Her kelâmı guşa almaz bu gönül (s. 285).
- 3-Hey ağalar gönül kuşu/Uçup gider atı neyler,
Eşi uygun olan kişi/Karunu, devleti neyler (s. 286).
- 4-Yaman işi düşünmeyen ezelden/Geleceğini, istikbali lekeler,
Hırs gelip te icra eden tez elden/Dostluktaki ihtimali lekeler (s. 287).
- 5-Hiç te kabul etmez nasihat gönül/Bilmez efkârını nerde dolanır,
Bir dem seyyah olur gezer âlemi/Bir dem uçar semalarda dolanır (s. 287).
- 6-Bu aşkın râzını, gam poyrazını/Dilberin nazını gel bana danış,
Görmedim sazını, bahar yazını/Aşkın mecazını gel bana danış (s. 288).
- 7-Yedi yaştan bir sevdaya tutuldum/Sadık dostum ne haldeyim sor beni,
Otuz üç senedir yandım, yakıldım/Kül etti içinden gizli kor beni (s. 289).
- 8-Ner karnım doyurdun ne bay eyledin/Her zaman başımın belâsı dünya,
Bütün emeklerim sen zây eyledin/Kalmadı gözümün alası dünya (s. 289).

2.25.96. YAKUP CAN (Âşık Ümmânî)

- 1-Bugün sevdiğimden bir nâme aldım/Göz yaşıyla selâm yazarım demiş,
Yeniden gönlümü sevdaya saldı/Dem be dem bağrımı ezerim demiş (s. 291).
- 2-Ben bir güzel gördüm yanaklarına/Terinden açılan bir gül yaraşır,
Sözüne bir baktım, dudaklarına/Akar âbu kevser bal bal yaraşır (s. 292).
- 3-Aşkın ateşiyle bülbül olmayan/Arz ile hevesi, gülde ne gezer,
Benim gibi hâli müşkül olmayan/Derdi taksim olmuş dilde ne gezer (s. 292).
- 4-Baldan lezzetlidir şekerden tatlı/Tatlı söyler ise dili insanın,
Budur izahatı zâtı bin katlı/Belli olmaz var ahvali insanın (s. 293).

2.25.97. BEKTAŞ KAYMAZ

- 1-Seher yeli sevdiğime dokunma/Dağılır yüzüne telleri küser,
Çıkıp yollarına sakın takılma/Yeni kınalanmış elleri küser (s. 294).
- 2-Benden zamanenin hâlin sorarsan/Hayıra çalışır bir can görmedim,
Pîr'i bulam deyî gönül sorarsan/Misafir konduran bir han görmedim (s. 294).

2.25.98. İSLÂM ERDENER

İslâm Erdener, 1919 yılında Kars'ın Kümbetli köyünde doğmuştur.

1-Hâlîma rahmeyleyip derde dermandır gelen/Menim bu sınıh gönlüme melhem salandır gelen,

Seğâvette hatem deyif kimse tutan olmadı/Çün işitip dar günümü yola revandır gelen (s. 296).

2-Nedir bu demi devranın/Her bir yanı saran dağlar,

Hiç kimseden yoktur pekin/Eser tipi boran dağlar (s. 296).

2.25.99. KÂZIM SUBAŞI (Sarkışlalı Zâkir)

Kâzım Subaşı, 1919 yılında Sivas'ın Sarkışla ilçesine bağlı Kürkçüyurt köyünde doğmuştur. 1981 veya 1982 yılında vefat etmiştir.

1-Şu okullar olmasaydı/Ne olurdu hallerimiz,

Konuşmasını bilmezdik/Lâl olurdu dillerimiz (s. 298).

2.25.100. HABİP KARAASLAN

1-Şimdi ne söyleyim size?/Kasavet serimden kalkmaz,

Yandı yürek döndü köze/İnsan hayatından bıkmaz (s. 299).

2-Gece gündüz ataşına yandığım/Benim yârim yayla gülü değil mi,

Ölençe böylekalır sandığım/Yorgun gönlüm şimdi ölü değil mi (s. 300).

2.25.101. MUSTAFA FERYADÎ ÇAĞIRAN (Âşık Feryâdî)

1-Nazlı yârdan ayrılalı/Eller gamlı ben gamlıyım,

Ceylanı küsmüş gelmemiş/Çöllere gamlı ben gamlıyım (s. 301).

2-Çok çalıştım nazlı yârin eline/Varamadım yüreğime dert olur,

Erişip te bahçesine gülüne/Deremedim yüreğime dert olur (s. 302).

3-Göçmen kızı acıyorum/Hallarına yavru senin,

Bir kötü er bağcı olmuş/Güllerine yavru senin (s. 303).

4-Gönül fakirlikten dedim elaman/Daim azgın olur yüzü fakirin,

Yakar çıra ile bir avuç saman/Bulunmaz kibriti gazı fakirin (s. 304).

5-Görünmezden gelen gada/Ne zorumuş, ne zorumuş,

Muhtaç olmak muhannete/Ne zorumuş ne zorumuş (s. 305).

6-Bir berbere geldim tıraş olmaya/Gönülsüz gönülsüz geliyor usta,
Canı cavlayarak tıraş eder mi?/Parasız olduğumu biliyor usta (s. 305).

2.25.102. İSMAİL ŞAHİN AYKAÇ (Âşık Zamanî)

İsmail Şahin Aykaç, 1923 yılında Çorum'un Evcî Ortakışla köyünde doğmuştur.

1-Yine havalandı şu deli gönlüm/Toplanıp başıma uçuşan kuşlar,
Bir güzelin sevdası var serimde/Yanıyor şu sinem yetişin kuşlar (s. 307).

2.25.103. MURAT YILDIZ (Âşık Karahanlı)

Murat Yıldız, 1922 yılında Kars'ın Arpaçay ilçesine bağlı Karahanlı köyünde doğmuştur.

1-Her zaman bir olmaz insanın vakdı/Saniyede yüz bin hayal geçirir,
Bazı sultan olur gözedir tahtı/Bazı her imkanı elden geçirir (s. 308).

2.25.104. ŞEMSİ YASTIMAN

1-Hangi rüzgâr attı sizi?/Uzaylılar hoş geldiniz,
Kurcalardı zihnimizi/Uzaylılar hoş geldiniz (s. 309).

2.25.105. NİYAZİ ERSOY

Niyazi Ersoy, 1923 yılında Yozgat'ın Sorgun ilçesinde doğmuştur.

1-Şekva etmem seni zulmüne sabır/Sefil çeşmim yaşı dinmedi birgün,
Hangi dala konsa kurumaktadır/Gönül sağlam dala konmadı birgün (s. 312).
2-Benim için saksıda gül/Saklanır da solar mı hiç,
Gam şişesi gamlı gönül/Devrilirse dolar mı hiç (s. 313).

2.25.106. HASAN TURAN (Darendeli)

Hasan Turan, 1924 yılında Darende'nin Palanga köyünde doğmuştur.

1-Bir giyimlik şal mı verdi?/Bir tutacak dal mı verdi,
Tükenmeyen mal mı verdi?/Nem alacak felek benim (s. 314).

2.25.107. YUSUF BİBER (Âşık Merakî)

Yusuf Biber, 1924 yılında Artvin'in Merkez ilçesine bağlı Salkımlı köyünde doğmuştur.

- 1-Günlerdir yolunu bekledim durdum/Kapatıp kapıyı açmayan mı var,
Her gece kadehi kadehe vurdum/Girip meyhaneye içmeyen mi var (s. 315).

2.25.108. NÂDİR SELÇUK (Battal Emre)

Nâdir Selçuk, 1924 yılında Sivas'ta doğmuştur.

- 1-Doğar m'ola bahtımızın güneşi?/Gene dağlar pâre pâre duman hey,
Bu dünyada kimden sual ettimse/Bir ayrılık bir de sevda yaman hey (s. 316).
- 2-Rabbim yüzüm senden yana/Döndüm gene kâr etmedi,
Gül adını beş vakitte/Andım gene kâr etmedi (s. 316).
- 3-Yürü behey deli gönül/Yol dediğin böyle olur,
Nice Mecnun devreylemiş/Çöl dediğin böyle olur (s. 317).

2.25.109. ALİ ÇATAK (Âşık Çatak)

Ali Çatak, 1924 yılında Kayseri'nin Develi (Everek) ilçesine bağlı Fenese Mahallesi'nde doğmuştur. 21 Haziran 1996 tarihinde vefat etmiştir.

- 1-Derdin kitabını yazıp okurken/Görenler hayatın kara dediler,
Ömrün tezgâhında çile dokurken/Devâ bulmaz derdin sar'a dediler (s. 318).
- 2-Sarı çiğdem seyran kurmuş/Gül bülbüle aşkın sormuş,
Hep çiçekler düğün kurmuş/Mor kırmızı sarısı var (s. 319).

2.25.110. ALİ GÜRBÜZ

Ali Gürbüz, 1924 yılında Darende'nin Akçatoprak köyünde doğmuştur.

- 1-Ayrıldım sıladan gurbete düştüm/Dolanı dolanı yoruldum artık,
Bahar seli gibi çağlayıp coştum/Bulanık akarken duruldum artık (s. 321).
- 2-Ozan olan düzen verir sazına/Hak için çalmazsa çıkarcının yüzüne,
Haykırmazsa çıkarcının yüzüne/Yıkılır kalenin suru kan ağlar (s. 321).

2.25.111. VELİ KANGAL

Veli Kangal, 1924 yılında Mucur'da doğmuştur.

- 1-Pancar pezik değil mi?/Yürek ezik değil mi,
Ben sevdim eller aldı?/Bana yazık değil mi (s. 323).

2.25.112. NURİ GULÂMÎ (Zileli)

Nuri Gulâmî, 1925 yılında Zile'nin Karabalçık köyünde doğmuştur. 1983 yılında vefat etmiştir.

- 1-Mü'min isen gir meydana/Bilen de ikrah etmesin,
Hak kelâm et doğru konuş/Duyan da ikrah etmesin (s. 324).

2.25.113. HAZIM DEMİRCİ (Âşık Delidolu)

Hazım Demirci, 1925 yılında Adana'nın Kozan ilçesine bağlı Bucak köyünde doğmuştur. 19 Aralık 1996 tarihinde vefat etmiştir.

- 2-Allah için konuş sözü/Annamıyan annamasın,
Hak aşkına yandır özü/İnnemiyen innemesin (s. 325).

2.25.114. DÖNE SULTAN (Eskişehirli)

- 1-Dursun Cevlânî:/Eğlen âşık senden bir haber alam/İlk eteğin yerde sürüten kimdir,
Motorlu bineğin ismi yok iken/Cansız duvarları yürüten kimdir (s. 327).
2-Döne Sultan:/Eğlen usta ben de verem cevabı/İlk etek sürüten Hacer anadır,
Cansız duvarları yürüten velî/Hacı Bektaş, ona can kurbanadır (s. 327).
3-Cihan sizin figan bizim/Kıyamete kaldınız mı,
Nihan sizin pünhan bizim/Âriflere sordunuz mu (s. 32).8
4-Bu aşka giriftar olduğum zaman/Bir sırrı esrara erdim efendim,
Cem oldu başıma pirlere, erenler/Rûberû yüzünü gördüm efendim (s. 329).

2.25.115. DAVUT AKBABA (Âşık Davut Sularî)

Davut Akbaba, 1925 yılında Erzincan'ın Çayırılı ilçesine bağlı Karahüseyin köyünde doğmuştur. 1985 yılında vefat etmiştir.

- 1-Yaban gülü müsün sarp kayalarda/El değmeden solacağın belliydi,
Ey vefasız derde saldın başımı/Taştan taşta çalacağın belliydi (s. 330).
2-Elâ gözlerini sevdiğim dilber/Cihana saldırdı gözlerin beni,
Hasretinden Mecnun misali oldum/Ölmeden öldürdü gözlerin beni (s. 331).
3-Yakut yaylasından aşarken yolum/Gördüm ki yaralı ağlar bir ceylan,
Avcı vurmuş kanı yerlere akar/İniler, sızlar, ağlar bir ceylan (s. 331).
4-Kız senin derdinden derbeder oldum/Derdi derunumu sor da öyle git,
Hasretinden Mecnun misali oldum/Ne hale düşmüşüm gör de öyle git (s. 332).

2.25.116. HALİL KARABULUT

Halil Karabulut, 1926 yılında Adana'nın Kadirli ilçesine bağlı Mehmetli köyünde (şimdiki Osmaniye'nin Sumbas ilçesine bağlı) doğmuştur. 16. Ağustos 2010 tarihinde vefat etmiştir.

- 1-İyi tohum düşse kötü toprağa/Dikenleşir, çitir olur efendim,
Eşek aşım yapsa arap kısrağa/Melez doğar, katır olur efendim (s. 333).
- 2-Ah şu insan, ah şu insan/Daha insan olamadı,
İşi gücü savaş ve kan/Vahşetten kurtulamadı (s. 334).
- 3-Çıktım teklik âleminden/Bir seyyahı cihan oldum,
Girdim çokluk âlemine/Konak konak mihman oldum (s. 334).
- 4-Gönül bir güzeli sev ki/Güzelliğini geçmez ola,
Saçlarına ak düşmeye/Beti benzi uçmaz ola (s. 335).
- 5-Dünya bahçe, insan bir kuş/Öter acele acele,
Yuva kurup, hemen bir eş/Tutar acele acele (s. 336).

2.25.117. İBRAHİM KARA

İbrahim Kara, 1927 yılında Artvin ili Şavşat ilçesine bağlı Meşeli köyünde doğmuştur.

- 1-Hoca, cami başım tacı/Vâiz benim içimdadır,
Doğum tatlı ölüm acı/Vâiz benim içimdadır (s. 337).
- 2-Bakır parlamaynan olur mu altın?/Sarraf da ayarın dolu yapamaz,
Hayvana hünarı öğratsan bütün/Kafası çalışsa eli yapamaz (s. 338).
- 3-Eyer siharımdan sual edersen/Gam gasâvet yılan olmuş yer beni,
Ayri düştüm vatanımdan ilimden/Kader talih karalısın der beni (s. 339).

2.25.118. SEYFETTİN ERMİŞOĞLU

Seyfettin Ermişoğlu, 1927 yılında Artvin'in Şavşat ilçesine bağlı Yavuz köyünde doğmuştur.

- 1-Sevgi ruhun gıdasıdır/Lezzetini alan bilir,
Şâirlerin sedasıdır/Duymayanlar yalan bilir (s. 340).

2.25.119. GÜLPAŞA (Veliköylü)

Gülpaşa, 1927 yılında Artvin'in Şavşat'ın Veliköy köyünde doğmuştur.

- 1-Gezdim gurbet eli bunca diyarı/Üzüldü bu benim candan usandım,
Lokman hekim gelse çare bulamaz/Paralandı vücut kandan usandım (s. 341).

2.25.120. DURSUN ALİ ERDOĞAN (Âşık Deryâmî)

- 1-Dünya su kesilse deli gönüle/Söner mi içerde hararetimiz,
Kim demiş karalı gönüller gülmez/Mahşerde olacak selâmetimiz (s. 342).
2-Dost göğsün hoş nakış, bambaşka bakış/Bir dem-i devranda yandığım sensin,
Versen de bir akış, hem beni yakış/Çayırda çimende andığım sensin (s. 343).
3-Kalkıp gönül kıyam eyle/Bahçemizin barı geldi,
Ben neylerim saltanatı/Bu dünyanın varı geldi (s. 344).
4-Hele gelin bana sorun/Eli bıraktım giderim,
Gönül bahçesinde açan/Gülü bıraktım giderim (s. 344).
5-Nasipten bahseden hocam/Bizlere kuru kurban mı,
Sizin nasip pirzola da/Bizimki ekşi ayran mı (s. 345).

2.25.121. MEMDUH KILIÇ (Âşık Çağlayan)

Memduh Kılıç, 1927 yılında Sivas'ta doğmuştur.

- 1-El sürme yareme sır sır sızılar/Baştan başa var endamım yareli,
Lokmanlar el çekmiş rakip sızılar/Değmeyince iy'olur mı yâr eli (s. 347).

2.25.122. DURAN ŞAHİN

Duran Şahin, 1927 yılında Mucur'un Mikail köyünde doğmuştur.

- 1-Evinizin önü yokuş/Güzel öyle nasıl bakış,
Göğsündeki binbir nakış/Bahçedeki güle benzer (s. 348).

2.25.123. HULUSİ BORAN

- 1-Anlatayım vilâyetim Çorumu/Yeşil ovaları yüce dağı var,
Hiçbir şehre benzetilmez durumu/Balı kaymağı çok, temiz yağı var (s. 349).

2.25.124. MEVLÜT ŞAFAK İHSANÎ (Âşık İhsanî)

- 1-Gül yanında bülbül idim/Boyun eğdim har'a karşı,
Düşmanlara bağlanmazdım/Esir oldum yar'a karşı (s. 351).
2-Uzattı elini ateş bıraktı/Kıvılcım döküldü parmaklarından,
Şirin sözleriyle bağrımı yaktı/Alev alev yanan dudaklarından (s. 352).

3-Ben bir bülbül idim dostun bağında/Açmaya beklerim, gül üzdü beni,
Ermedim vuslata taze çağında/Okşadı, yabancı el üzdü beni (s. 352).

2.25.125. ZÜLFİKAR AKGÜN (Âşık Zülfikar Divanî)

1-Sistemler sistemi öte/Çıkmak için çalışırım,
Yedim doyduyum çürük ete/Ekmek için çalışırım (s. 354).
2-İnsanoğlu yanlış giden/Saat gibi oldu dostum,
Ruhun üstündeki beden/Fitne ile doldu dostum (s. 355).

2.25.126. ÂŞIK HACI YENER (Âşık Yener)

Hacı Yener, 1928 yılında Kahramanmaraş'ın Elbistan ilçesine bağlı Afşin (Tanır) köyünde doğmuştur.

1-Düz yerde şaşırdım doğru yolumu/Ne sığımı bildim ne de solumu,
Kırk kere kelepçe giyen kolumu/Takıp mengeneye bükmeli benim (s. 356).
2-Düzen bozuldu çarkı yok/Bizim evde, bizim evde,
Sağın ölüden farkı yok/Bizim evde, bizim evde (s. 357).
3-Bitmez çile tükenmeyen sefalet/Yıllar yılı başımıza taç bizim,
Vicdansızlar adam yer de marifet/Gerçekleri söylememiz suç bizim (s. 358).
4-Arzuhalcı başı yaz bir arzuhal/Dertler üç, beş iken on'u da geçti,
Yok mu bulan buna bir çare, bir hâl/Pahalılık oku canı da geçti (s. 359).
5-Havada başbaşa çatan bulutlar/Yağmur olup yağar sele dönüşür,
Dua makbul ise tutar umutlar/Ova mavi mavi göle dönüşür (s. 360).
6-Ela gözlerine kurban olduğum/Sevdiğim mi var ki yâr senden başka,
Aklımda, fikrimde, gönlümde sensin/Benim kimim var ki bir senden başka (s. 361).
7-Günler aylar yıllar derken/Geçip gitti zaman eyvah,
Beni derde koyup erken/Uçup gitti zaman eyvah (s. 362).

2.25.127. İSMAİL CENGİZ (Âşık Azerî)

1-Yetmişiki yılına girdik hız gibi/Hangisini yokladım sa buz gibi,
Erkekler de saç uzatır kız gibi/Önlerine geçmeyince tanınmaz (s. 363).

2.25.128. MEHMET KURNAZ

Mehmet Kurnaz, 1929 yılında Kayseri'nin Tomarza ilçesine bağlı Emiruşağı köyünde doğmuştur.

1-Efkârlanma deli gönül/Viraneler çarşı oldu,

Âdil bildiğimiz gençler7Adaletle karşı oldu (s. 364).

2-Suda oynayan balıktan/Hoşlandım kara belikten,

Üçpınar, Çamlıoluk'tan/Dağları göresim geldi (s. 365).

3-Konya sizin vatanınız, iliniz/Bizim ele nasıl düştü yolunuz,

Bulmamış eşini kalmış yalnız/Geçti mevsim, oldu güz Döne Döne (s. 366).

2.25.129. DURMUŞ DENİZÖĞLU

Durmuş Denizoglu, 1928 yılında Çıldır'ın Gülyüzü köyünde doğmuştur.

1-El çek tabip bu yaramdan sağalmaz yaram benim/Gece gündüz dolaşmaktan kesildi
çaram benim,

Eller düğün bayram eder, ben derd ü gam içinde/Bu ne zalim dünya imiş, bitmiyor
garam benim (s. 367).

2.25.130. HÜSEYİN KAÇIRAN

Hüseyin Kaçiran, 1929 yılında Adana'nın Nacarli köyünde doğmuştur.

1-Ruhumda bir sıkıntı var/Gitsin diyom gitmiyor ki,

Yoksulluk başıma belâ/Bitsin diyom bitmiyor ki (s. 368).

2.25.131. SADİ DEĞER (Âşık Hasretî)

1-Baharı bekleyen yaralı bülbül/Gül üstüne rahmet yağar, sabreyle,

Karanlık gecenin bir gündüzü var/Gün doğmadan neler doğar, sabreyle (s. 369).

2-Gel gönül güvenme köşke saraya/Gül aşlayıp gülün dermemek de var,

Can incitme melhem eyle yaraya/Bir gördüğün bir de görmemek de var (s. 370).

3-Çağın vehmi cefasıyla/Kırılanın biri de ben,

Hedef oldum münafiğa/Vurulanın biri de ben (s. 371).

4-Aşkın devranına düşâr olalı/Cânânı da gördük canı da gördük,

Sadıkların sofrasında kalalı/Şöhreti de gördük, şanı da gördük (s. 371).

5-O vefasız yâri sevdim seveli/Döker gözyaşımı sele döndürür,

Hilal kaşın, gözün, al yanakların/Yandırır Kerem'i küle döndürür (s. 372).

2.25.132. ABDULKADİR KILIÇ (Âşık Gamgüder)

Abdulkadir Kılıç, 1929-1931 yılları arasında Ağrı'nın Tutak ilçesine bağlı İsaabad köyünde doğmuştur. 3 Temmuz 2000 tarihinde Erzurum'da vefat etmiştir.

- 1-O güzel göğsüne kar çiçeğini/Okşayarak takışında hatırla,
Çok sevdiğim gözlerinin rengini/Işıkları yakışında hatırla (s. 373).

2.25.133. ALİRIZA YALÇIN

Alırıza Yalçın, 1929 yılında Sivas'ın Divriği ilçesine bağlı Kaygısız köyünde doğmuştur.

- 1-Sarı zülüflerin perişan olmuş/Dalgalanır ak gerdana dokunur,
Ela gözlüm kirpiklerin şân olmuş/Yareliyim, yâr sineme dokunur (s. 374).
2-Sabahtan erken erkenden seher vaktinde/Seher yeli yârdan selâm getirir,
Gurbet ellerinde yârin derdinde/Seher yeli yârdan selâm getirir (s. 374).

2.25.134. MUSTAFA DÜŞMEZTORUN (Kul Mustafa)

Mustafa Düşmezturun, 1930 yılında Adana'nın Buruk köyünde doğmuştur.

- 1-Ömür gazel oldu, kader kasırğa/Çölden çöle toza, toza bitirdim,
Kader torbasına kattım bahtımı/Damla damla süze, süze bitirdim (s. 376).
2-Ömür mülkü ile bir dâva açtım/Tarla bozuk, tapu bozuk, çap bozuk,
Topladım taamı yemeye şaştım/Maltız bozuk, tava bozuk, kap bozuk (s. 376).

2.25.135. İHSAN SİRLİOĞLU (Diyarbakırlı Âşık İhsanî)

- 1-Eğer ömrüm vefa eder/Şu dünyada kalır isem,
Gidişata yön veririm/Halktan emir alır isem (s. 378).
2-Yeter bunca uyumamız/Kalkalım bakalım hele,
Kara gündür, çıramızı/Yakalım bakalım hele (s. 379).
3-Git efendi hançerlenmiş yaramı/Eşeleyip tazeleme bu sıra,
Köyüm yolsuz ben okulsuz yaşarım/Utan da şu aşıra bak aşıra (s. 380).
4-Bekliyordum odacılar "Müdürün/İşi vardır, git yarın gel" dediler,
Ertesi gün oldu gittim "Yanında/Eşi vardır git yarın gel" dediler (s. 380).
5-Vardım kapıcılar buyur ettiler/Kendime bir torpil bulduktan sonra,
Râhat rahat müdür ile görüştüm/Kâtibin gönlünü aldıktan sonra (s. 381).
6-Mor yaşmaklım bahar geldi/Sen de durma eserek gel,
Bahçe bahçe kucak kucak/Lâle sümbül keserek gel (s. 381).

2.25.136. HÜSEYİN ÇIRAKMAN

- 1-Arzu ederdiniz bir yol görmeye/Bugün bize hoş geldiniz erenler,
Muhabbet bağından güller dermeye/Bugün bize hoş geldiniz erenler (s. 382).
- 2-Hayalin gözümden gitmiyor dostum/Mübarek yüzünü görel'den beri,
Karar kılıp gönül sabır etmiyor/Domurcuk gülünü derel'den beri (s. 382).
- 3-Senin muhabbetin, senin aşkını/İlikte damarda kanda saklarım,
Vardım hizmetine gönül köşkünü/Cesedim içinde canda saklarım (s. 383).
- 4-Olup bitenleri kendi gözüyle/Görür idi Anadolum uyansa,
Haksıza dur deyip haklıya değer/Verir idi Anadolum uyansa (s. 384).

2.25.137. NURİ DOĞRUYOL (Âşık Meczubî)

Nuri Doğruiol, 1930 yılında Yozgat'ın Yerköy ilçesine bağı Terzili köyünde doğmuştur.

- 1-Usandım ben artık gurbet ellerden/Ver çiftin tutağı elime baba,
Kurtulayım artık acı dillerden/Ver çiftin tutağı elime baba (s. 385).

2.25.138. NESİMİ ÇİMEN

- 1-Dinle beni kulağı aç/Sev insanlığı sev gardaş,
İnsan Kâbe insan mîrâç/Sev insanlığı sev gardaş (s. 386).
- 2-Tur edip âlemi gezdim cihani/Yok Anadolumdan güzel yurt bana,
Serpilmiş cihana vatan yavrusu/Gördüm hallerini acı dert bana (s. 387).

2.25.139. İBRAHİM KARALI

İbrahim Karalı, 1926 yılında Osmaniye'nin Kadirli ilçesine bağı Araplı (Döğenli) köyünde doğmuştur. 21 Mayıs 2011 yılında vefat etmiştir.

- 1-Bir güzelin âşıkıyım efendim/Diyemem bu sözü eller içinde,
Sulara kapıldı, bozuldu bendim/Bir denize düştüm seller içinde (s. 388).
- 2-Kıvrım kıvrım yollar aşar dolanır/Yemyeşil yamaçlı köşeli dağlar,
Baharda çayları coşar bulanır/Sırt sırta dayalı döşeli dağlar (s. 389).

2.25.140. MUSTAFA TEMEL (Âşık Ruhanî)

Mustafa Temel, 1931 yılında Erzurum'un Tortum ilçesine bağı Aşağısivri köyünde doğmuştur.

- 1-Aşkınla çöllere düştüm dolaştım/Görünür gözüme iz kara kara,
Derdinle tutuşum, yandım, alıştım/Dağladı sinemi köz kara kara (s. 390).
- 2-Sevgi ile yaratıldı bu dünya/İçimde dopdolu duran sevgidir,
Sevgiden muhabbet hasıl oldu ya/Hakka hakikata eren sevgidir (s. 391).

2.25.141. İSMAİL ÇELİK (Âşık Pervanî)

- 1-Yâri koyup âşık oldum bir yâre/Benim gönlüm ism-i râha çekildi,
Şeyma bülbül gibi düşmüşüm zâra/Görmek için Beytullaha çekildi (s. 393).
- 2-Bidayette yârdan sevda almayan/Benim gibi ah u zâra düşer mi,
Aşkın ocağında yeri olmayan/Dolanıp ta kızıl nâra düşer mi (s. 393).
- 3-Bugün ben cânanı gördüm/Dağlarda ceylana benzer,
Birden müştak oldum ona/Çok güzel hubana benzer (s. 394).

2.25.142. MUHARREM OYLUM (Âşık Kul Semaî)

Muharrem Oylum, 1931 yılında Tokat'ın Turhal ilçesine bağlı Ayrancıpınar (Vazanya) köyünde doğmuştur. 2001 yılında vefat etmiştir.

- 1-Gece gündüz sana yâr diye diye/Yüreğimde fer kalmadı insafsız,
Güzel seni sevmek kâr diye diye/Varlığında var kalmadı insafsız (s. 395).
- 2-Bir köylüydüm hayallardım şehiri/Hayallarım düş bağladı vah vah,
Köyden zormuş şehiristan kahiri/Yaz aylarım kış bağladı vah vah (s. 396).

2.25.143. HAYATİ VASFİ TAŞYÜREK

Hayati Vafî Taşyürek, 17 Mayıs 1931 tarihinde Kahramanmaraş'ın Afşin ilçesine bağlı Tanır beldesinde doğmuştur. 24 Nisan 1990 tarihinde vefat etmiştir.

- 1-Yemeniye (kelik) yoğurda (katık)/Bulgur pilavına (Aş) derler bizde,
Genç horoza (ceflin) pilice (ferik)/Kümese yollarken (Kışş) derler bizde (s. 397).
- 2-İbret için ölüm yeter/Dediler dersi bıraktım,
Zaman hileli zar atar/Oyunu marsı bıraktım (s. 398).
- 3-Ey oğul soysuzla yürüme yakın/Ağırdır sillesi şerrinden sakın,
Dostuyun huyuna ibretle bakın/Aslı bozuklarla tur'a yanaşma (s. 399).

2.25.144. YAŞAR YILMAZ (Âşık Reyhânî)

- 1-Erzurumlu gelin düştü aklıma/Çıkıp yollarıma bakanım oy oy,
Gözü sürme bilmez eller kınalı/Üstünde şimşekler çakanım oy oy (s. 402).

- 2-Benim bu derdime derman/Ola mı bilmem efendim/Yazılmış bozulmaz ferma,
Kale mi bilmem efendim/Her tarafım gizli çıban/Dele mi bilmem efendim (s. 402).
- 3-Su başına üryan olup çimenler/Ne anlasın ak nicedir kara ne,
İssız dağ başında çayır çimenler/Soldu gitti tipiye ne kara ne (s. 403).
- 4-Yürü dilber yürü güzeller şahı/Sen de benim gibi zora kalasın,
Yüz tutasın nazlı yâre giderken/Yol vermesin dağlar dara kalasın (s. 404).
- 5-Tân etmek ne lâzım eli âlemi/İyi insan her gün eşref sayılır,
Elinden geldikçe dinle kelâmı/Tahsil gören ehli meşrep sayılır (s. 404).
- 6-Akşam olur güneş batar/Ay da yıldız ile hoştur,
Yağmur güneş ile tatlı/Pestil ceviz ile hoştur (s. 405).
- 7-Bir dertsiz diyara varmak istedim/Gördüm yürüdüğüm yol benim gibi,
Mecnun gibi bir Leylâyı aradım/Sitemle yaralı çöl benim gibi (s. 406).

2.25.145. AHMET KARTALKANAT (Âşık Kul Ahmet)

- 1-Mecnun gibi düştüm çöle dağlara/Leylâ leylâ dedim hâl belasından,
Bir seher ayyamı indim bağlara/Bülbül zâre düştü gül belâsından (s. 407).
- 2-Gönlümde bir yol var insana gider/Varıp hayvanlara olmam köle ben,
Aslım bir cevherdir bin kıyamet eder/Gidip karışamam her bir pula ben (s. 408).

2.25.146. HAMÎT DEMİR (Âşık İlhamî)

- 1-Ömrümüz tez geldi geçti/Benim anladığım kadar,
Sabır dağlarını aştı/Benim anladığım kadar (s. 409).
- 2-Gül efendim gül yanağın gül olsun/Güneş gibi toprak gibi su gibi,
Gönüller şad olsun arzu birleşsin/Güneş gibi toprak gibi su gibi (s. 410).
- 3-Bir keskin su ile pamuk fitilden/Ateş alır almaz yanarsın lamba,
Bir turna boğazlı sürahi belden;/Bazı elden ele dönersin lamba (s. 410).
- 4-Aşkın hududu yok kaderde insaf/Felek kalburunda elemiş gibi,
Yâr dedik sarıldık bizde yok hilâf/Mukadderat doğru dilemiş gibi (s. 411).

2.25.147. SÂDİK DOĞANAY

Sâdık Doğanay, 1933 yılında Zile'nin Yücepınar köyünde doğmuştur. 1979 yılında vefat etmiştir.

- 1-El vurup yâremi incitme tabip/Bilmem sıhhat bulmaz hicraneler var,
Dert vurup yâremi eylesin derman/Her can kabul etmez viraneler var (s. 412).

2-Bu dünyaya geldik geçtik/Hakikatin yollarından,
Aşkın şarabını içtik/Bir mürşidin ellerinden (s. 412).

2.25.148. AHMET GÜNBULUT (Âşık Sefil Selimî)

1-Başından vazgeçip can meydanına/Kurban olmak için kul bizden gider,
İman yığınınına, aşk harmanına/Taneyi seçmeye yel bizden gider (s. 414).
2-Kafam semâ, gözüm bulut, yağmur bol/Ufkumu buladıp sen etme vazgeç,
Kelime pınarım taşmış ike dol/Bent tutup çevremi göl etme vazgeç (s. 415).
3-Ne görülmüş şeydir ne duyulmuş şey/Yaprak ile dalın kaynaşmaması,
Hayret vericidir vay canına vay/Bülbül ile gülün kaynaşmaması (s. 415).

2.25.149. İSMET NAMLI

İsmet Namlı, 1934 yılında Sivas'ın Kâhyalı köyünde doğmuştur.

1-Biraz dur da dinle beni/Çiçek balın mehengidir,
Aldatırsa yaprak seni/Meyve dalın mehengidir (s. 417).
2-Bir güzel sevdası geçti başımdan/Çöllere düşürdü çöllere beni,
Gönül vazgeçmiyor gider peşinden/Yollara düşürdü yollara beni (s. 418).
3-Akşam olmaz sandım sabah şafakta/Fala fala deli gönül dur hele,
Konacaksın kahrettiğin kavakta/Dala dala deli gönül dur hele (s. 419).
4-Şarapta aradık balın tadını/Üzülme güvendik, arıdan olduk,
Vefâsızın ezber ettek adını/Kahpenin uğruna periden olduk (s. 419).
5-Ömrüm geldi geçti, gülmedi yüzüm/Çok bayram bekledim, gülecek diye,
Sevdiğim güzele geçmedi sözüm,/Boşa dert yanmışım, bilecek diye (s. 420).

2.25.150. ABDULGAZİ KURT (Âşık Kul Gazi)

Abdulgazi Kurt, 1924 yılında Sivas'ın Şarkışla ilçesine bağlı Tuzla köyünde doğmuştur. 3 Aralık 2008 tarihinde vefat etmiştir.

1-Hep beni Mecnun eyledi/Anlamadı beni ceylan,
Bir de onu Mecnun eyle/Aşk nasılmış görsün Mevlâm (s. 421).
2-Alan olmaz satam seni/Usanmış bir kulum senden,
Gelir her canlının sonu/Kurtuluş yok çal'im senden (s. 422).

2.25.151. HASAN SELMAN (Âşık Selmânî)

- 1-Şimdi bizim ilde çiçek açılmış/Sümbüller bir türlü güller bir türlü,
Bu meydanda lâli gevher saçılmış/Mizanlar bir türlü, diller bir türlü (s. 423).
- 2-Bu dünyada hayrı şerri bilmezsen/İnsan olmayarak döner gidersin,
Eğer bu dünyadan arzun almışsan/Sönmüş ateş gibi söner gidersin (s. 423).
- 3-Gül ağlatını gül desen de gülemem/Sâdolup bir daha gülmemesine,
Dilerim ki gül koklayıp, gül emem/Meftunum gülümün gül memesine (s. 424).

2.25.152. MEHMET ALİ ERGAT (Âşık Ferrahî)

- 1-Ah neyleyim gönül senin elinden/Her zaman ağlarım gülemem gayri,
Ben bıktım usandım elin dilinden/Terk ettim sılayı dönemem gayri (s. 425).
- 2-Ela gözlü nazlı yâri/Görem dedim göremedim,
Boş kalmıştır kavil yeri/Varam dedim varamadım (s. 426).
- 3-Bu dünyayı baştan başa/Gezem dedim gezemedim,
Başımı vurdum taşlara/Ezem dedim ezemedim (s. 426).

2.25.153. ERGÜLÜ KARLIKOÇ (Sungurlu)

Ergülü Karlıkoç, 1934 yılında Çorum'un Sungurlu ilçesine bağlı Demirşeyh köyünde doğmuştur.

- 1-Güvenme dünyanın şu sefasına/Yaşın geldi gitti haberin var mı,
Aldanıp kapılma nefis hevesine/Ömrün tamam olmuş haberin var mı (s. 428).

2.25.154. ALİ DADAŞOĞLU

Ali Dadaşoğlu, 1934 yılında Kars'ın Arpaçay ilçesine bağlı Mescitli köyünde doğmuştur.

- 1-Bilemedim şu dünyanın hâlini/Bana rüya gibi hâl oldu gitti,
Sevdim servetini sevdim malını/Sonu boş, elimden kül oldu gitti (s. 429).

2.25.155. ALİ İLHAMİ³¹

Ali İlhami, 1934 yılında Adana'nın Akkaya köyünde doğmuştur.

³¹ Bu antolojide adı geçen Ali İlhami ile Feyzi Halıcı'nın antolojisindeki Ali Kımıl (Âşık Ali İlhamî) aynı kişi olabilir.

- 1-Yirminci asırda füze çağında/Hâlâ kimliğini bilmeyenler var,
Bir yokla kişiyi gurur dağında/Gezer, Mevlâsını bilmeyenler var (s. 430).

2.25.156. ABDULVAHAP KOCAMAN

- 1-Bir senenin dört mevsimi güzeldir/Ama ilkbaharın ayrı süsü var,
Eksikleri geldikleri düzeltir/Kendisine mahsus bir övgüsü var (s. 431).
2-Kadirli İlçemdir Adana il'im/Hürriyet bağının lâlesiyim ben,
Merdi çok severim namerd değilim/Mazlumun, garibin sılasıyım ben (s. 433).
3-Sultan dedi: "Genişlesin yurdumuz/Konstantin'in fetih vakti geliyor",
Dokuz koldan dalga dalga ordumuz/Bizansın üstüne aktı geliyor (s. 433).
4-Boşa mağrur olma sen insanoğlu/Cismin iki damla yaştan ibaret,
Aldanma dünyaya, şaşırtma yolu/Bu dünyanın sonu baştan ibaret (s. 435).

2.25.157. MUHİTTİN CUYA (Âşık Mihmânî)

Muhittin Cuya, 1935 yılında Kars'ın Mezra köyünde doğmuştur.

- 1-Kuzu ağlar, koyun meler yaylada/Gül çiçekler birbirini sardı gel,
Yine bülbül gülü görmüş rüyada/Çayır çimen muradına erdi gel (s. 436).

2.25.158. ADİL ALİ ATALAY (Âşık Vakti Doldu)

- 1-Gel kendine deli gönül/Hakkı tanı Hak sendedir,
Bir vücut şehrine gir dur/Ara da bul Hak sendedir (s. 437).

2.25.159. ALİ DİNÇER (Âşık Diyarî)

Ali Dinçer, 1 Haziran 1937 tarihinde Konya'nın Gökyurt (Gılısra) köyünde doğmuştur.

- 1-İçimi dökerim elde saz ile/Beni avlayacak eller bulunmaz,
Sevgili tanınır gerçek naz ile/Onu anlatacak diller bulunmaz (s. 438).

2.25.160. HÜSEYİN YAZICI (Âşık Sümmanioğlu)

Hüseyin Yazıcı, 1937-1940 yıllarında Erzurum'un Narman ilçesine bağlı Samikale köyünde doğmuştur.

- 1-Hayat ok atmasın gül yüzlü yâre/Duvağa dokunur, tülü zedeler,
Yanılıp esmesin deyin rüzgâra/Yanağa dokunur, alı zedeler (s. 439).

2.25.161. HALİL İBRAHİM GÜLEÇ (Âşık Beyanî)

Halil İbrahim Güleç, 1938 yılında Malatya'nın Darende ilçesine bağlı Irmaklı köyünde doğmuştur. 20 Ağustos 2005 tarihinde vefat etmiştir.

- 1-Ne geçit, ne yol var dosta gitmeye/Oy bizim şu dağlar niye amansız,
Sağ gelip, buradan hasta gitmeye/Oy bizim ölümüz niye kefensiz (s. 440).
- 2-Yine hava bozuk akıyor seller/Yağmur yağışını kar'a çevirdi,
Seherde kırk dilden öten bülbüller/Birden avazını zâra çevirdi (s. 441).
- 3-Ârifler baharda yeşeren bağı/Anasından doğmuş kula benzetir,
Sonsuzluk içinde çark eden çağı/Bu devri âlemi yola benzetir (s. 441).
- 4-Eğer biraz merhametin varışa/Çok ağır hastayın hal verin dağlar,
Bu korular arılara yarışa/Nâçar kullara da bal verin dağlar (s. 442).

2.25.162. HAMZA BUZAĞICIOĞLU

Hamza Buzağıcioğlu, 1938 yılında Çorum'da doğmuştur.

- 1-Derdimi anlattım kurd ile kuşa/Ne belâlar geldi şu garip başa,
İsmi yaz derler tahtaya, taş/Ne çare ki okumadım ağlarım (s. 445).

2.25.163. AHMET ÖZER (Yusufelili Özerî)

Ahmet Özer, 1938 yılında Artvin'in Yusufeli ilçesine bağlı Esenkaya (Zor) köyünde doğmuştur.

- 1-Baharı beklersin şitâ geçerken/Gelir çarşambaya salıya bülbül,
Bahar yağmurundan korkup kaçarken/Yazın tutulursun doluya bülbül (s. 446).
- 2-Haklı haksız bir arada/Yaşar amma huzur olmaz,
Kara cahil bu dünyada/Bin yaşasa vezir olmaz (s. 446).
- 3-Otuz yıldan beri çile çekerim/Gurbet elde geze-geze yoruldum,
Kurudu dallarım yaprak dökerim/Dertlerimi yaza-yaza yoruldum (s. 447).

2.25.164. ŞEREF TAŞLIOVA

- 1-Kışın kar altında kalan topraklar/İlkbahar gelince al yeşil olur,
Cana gelir ağaçtaki yapraklar/Gövde filiz verir dal yeşil olur (s. 448).
- 2-Dünya değirmendir insanlar tahıl/Ekilir biçilir un olur gider,
Cesedi gezdirir baştaki akıl/Bire saygı duyan bin olur gider (s. 449).

2.25.165. ÖMER AKÇAKAYA (Âşık Yanık Umman)

Ömer Akçaya, 4 Mart 1938 tarihinde Kayseri'nin Bünyan ilçesine bağlı Zerezek (Akmescit) köyünde doğmuştur.

1-Dermansız çaresiz dertlere kaldım/El attım tutmaya dal bulamadım,

Esir-i aşk olup gurbette kaldım/Bana bir yardımcı kul bulamadım (s. 452).

2-Hayale dalan âşıklar/Dalar dalar gider neden,

Başta aşk olan mâşuklar/Dolar dolar gider neden (s. 452).

2.25.166. LAÇİN ALADAĞLI³²

Laçin Aladağlı, 1939 yılında Kars'ın Kağızman ilçesine bağlı Camuşlu köyünde doğmuştur. 1980 yılında vefat etmiştir.

1-Bugün dost elinden aldım bir nâme/Bugün nasıl haberdî yazdı muhannet,

Beni de düşürdü feryadı game/Aşkın çemberinde ezdi muhannet (s. 454).

2.25.167. GÜLLÜŞAH BACI (Uşaklı)

1-Otur iç, ben sana sâki/Olayım canım efendim,

Kol kol saçımı boynuna/Dolayım canım efendim (s. 455).

2.25.168. MEHMET KARGI (Âşık Gülhanî)

1-Bana yâr yolmayan yârin derdini/Çeke çeke usandırdın oy felek,

Kendi gitti viran koydu yurdumu/Baka baka usandırdın oy felek (s. 456).

2-Gündüz demez gece demez/Yoklar bizi mezar taşı,

Kurda vermez kuşa vermez/Saklar bizi mezar taşı (s. 457).

3-Onbir aylık çocukların/Yürümesi Allah için,

Vücudunu topraklara/Sürümesi Allah için (s. 458).

4-Fakir zümre arar isen/Anadoluda bulunur,

Okulsuz köy sorar isen/Anadoluda bulunur (s. 458).

2.25.169. MUSA MERDANOĞLU

Musa Merdanoğlu, 1939 yılında Sivas'ın Şarkışla ilçesine bağlı Kaymak köyünde doğmuştur.

³² Bu antolojide adı geçen Laçin Aladağlı ile Feyzi Halıcı'nın antolojisinde adı geçen Laçin Kurt (Âşık Laçin Aladağlı) aynı kişi olabilir.

- 1-Gerçek önder arıyorsan evlâdım/Yanımızda Atatürk var, iyi bak,
Işık tutan soruyorsan bizlere,/Önümüzde Atatürk var, iyi bak (s. 460).

2.25.170. MUSTAFA ÖNDER (Âşık Gözübenli)

Mustafa Önder, 1940 yılında Kayseri'nin Tomarza ilçesine bağlı Özlüce (Taf) kasabasında doğmuştur.

- 1-Dinle önergemi benim bakan bey/Yolum yok, suyum yok, köylüyüm köylü,
Ne evim var ne toprağım ne iş nanay/Meydan kürsüsünde soyluyum soylu (s. 461).
2-Kuş dilinde seherde ses/Ümit sevgi sonsuz heves,
Sevda lı yürekte vesves/Olup aksak oluk oluk (s. 462).

2.25.171. RÜSTEM ALYANSOĞLU

Rüstem Alyansoğlu, 1939 yılında Kars'ın Selim ilçesine bağlı Baykara köyünde doğmuştur. 21 Ekim 1981 tarihinde vefat etmiştir.

- 1-Atatürk öğretti harfli yazıyı/Kalemim, defterim, elim Atatürk,
Tarih yazar gelip geçen maziyi/Kutbum, asrım, ayım, yılım Atatürk (s. 464).

2.25.172. MURAT ÇOBANOĞLU

- 1-Sevda hançerini aldın eline/Gel de bu sinemi yar karagözlüm,
Aşığın sözüne, şirin diline/Doldur aşk şerbetin ver karagözlüm (s. 466).
2-Bir destanım vardır zamana göre/Dünya bizden küsmüş, kusur mu etmiş,
Bir toplumda küçük bilmez büyüğü/Konuşanlar susmuş, kusur mu etmiş (s. 467).
3-Öyle bir derde düştüm ki dermanım gizli benim/Ne saran var ne de merhem,
Lokman'ım gizli benim,
İçeli aşk bâdesini didarın âşıkıyım/Sevdâsı seri mest etti, cânânım gizli benim (s. 468).
4-Dinleyene benim sözüm nasihat/İlimsiz bir kimse insan olmaz,
Bu söz yalan olmaz, olur hakikat/İlimsiz bir kimse insan olamaz (s. 468).

2.25.173. SABRÎ ORAK (Âşık Hüdâî)

- 1-Faydası olmayan bahardan, yazdan/Yüce dağ başının kışı makbuldür,
Cahilin yaptığı sohbetten, sözden/Âlimin hayali, düşü makbuldür (s. 470).
2-Vallâhi güzelim gül yanakların/Öten bülbülleri gülden ayırır,
Şu tatlı dilinle bal dudakların/Arıyı petekten baldan ayırır (s. 470).

- 3-Yavrusun yitirmiş bülbül misali/Konar daldan dala öterim böyle,
Sineme ayrılık közü düşeli/Yanar ince ince tüterim böyle (s. 471).
- 4-Bir çocuk küçükten yetim kalırsa/Yaralar, yaralar, yaralar beni,
Bir garip gurbette mahzun olursa/Yaralar, yaralar, yaralar beni (s. 471).
- 5-Ey erenler yine bozuldu bendim/Mânalar dilimden ayrı duruyor,
Aşkın ataşına yandıkça yandım/Dumanım külümden ayrı duruyor (s. 472).

2.25.174. OSMAN AKDAŞ (Darendeli Fedâî)

Osman Akdaş, 1941 yılında Malatya'nın Darende ilçesine bağlı İlisuluk köyünde doğmuştur.

- 1-Gurbetin çilesi, vefası, kahır/Yaktı gönlümüzü perişan olduk,
Gözümüzün yaşı doldurdu bahri/Akan sellerinen yarışan olduk (s. 473).
- 2-İsmi dilimden düşürmediğim/Azdı yaralarım sar da sev beni,
Var mı sensiz kendim şaşırmadığım/Gel de bir kerecik gör de sev beni (s. 473).
- 3-Asya, Anadolu, Avrupa derken/Gör ki Türk yolunu nerden çıkarır,
Fatihan evladı un bulgur yerken/Tezgâhçı dışından kürdan çıkarır (s. 474).

2.25.175. OSMAN TAŞKAYA (Âşık Feymânî)

- 1-Her varlığın gaflet zamanı vardır/Dereyi uykudan sel uyandırır,
Rahmet te tufan da ondan halk olur/Gökteki bulutu yel uyandırır (s. 476).
- 2-Cânan bu can senin elbet/Malım mülküm tenden öte,
Beni bende koma al git/Sen varsın ya benden öte (s. 477).
- 3-İnsan ilimdir/İlim bilimdir,
İlimli insan/Aklı selimdir (s. 478).
- 4-Dağlar al yeşil süslenir/Hele bahar gelsin de bak,
Bülbül aşkınan seslenir/Güle bahar gelsin de bak (s. 479).
- 5-Nasihat köleyi bey paşa eder/Tutmayana rüzgâr satmışa benzer,
Tesadüf yalancı bir doğru dese/Dillerine diken batmışa benzer (s. 480).

2.25.176. ALİ ÇIRÇIR (Âşık Ali Rahmanî)

Ali Çırçır, 1942 yılında Erzurum'da doğmuştur. 25 Ekim 1993 tarihinde vefat etmiştir.

- 1-Vatan vatan diyerek erdik de dadaş olduk/Şehit yatan diyerek sorduk ta dadaş olduk,
Tarih boyu düşmana asla boyun eğmedik/Allah diye cepheye vardık ta dadaş olduk (s. 481).

- 2-Âciz gönlüm ne yaşarsın dünyada?/Bir arının gülden dermiş balı var,
Öten bülbül neyin var ki devada?/Bir goncanın has kokuşlu gülü var (s. 482).
- 3-Eğer adam isen kalpleri kırma/Dibi görünmeyen bir gölge dalma,
Derenin içinde binayı kurma/Yağmur yağar, hemen yıkan sel olur (s. 483).

2.25.177. KALENDER EREN

- 1-Bilmem neden dolu keder gam-ı hicran geçer günüm,
Felek zulmü harap eder, taciz-î can geçer günüm (s. 484).

2.25.178. İDRİS EROĞLU (Âşık Meydanî)

İdris Eroğlu, 1942 yılında doğmuştur. Bazı kaynaklara göre Kayseri'nin bağlı Tokhisar köyünde doğmuş, bazı kaynaklara göre ise Sivas'ın Gemerek ilçesine bağlı Küçüktuzhisar köyünde doğmuştur.

- 1-Ah derdimi ben kullara açamam/Güvenilmez gider ele der gelir,
Dem almış petekten bâde içemem/Yine yârdan gizli gizli sır gelir (s. 485).
- 2-Gönlümün kekliği seni/Tutar eller demedim mi,
Kıymetini bilmez eller/Atar eller demedim mi (s. 486).
- 3-Fakirler toprak locası/Tutar çaresiz çaresiz,
Dumansız yanar bacası/Tüter çaresiz çaresiz (s. 486).
- 4-Benden selâm olsun vekil babaya/Gelecek seçimde oy da bulamaz,
Fakirler bürünür kilim, abaya/Bir kaşık ayranı, çay da bulamaz (s. 487).
- 5-Fenne herkes fırsat vermez/Füze ile Ay'a gider,
Aklım ermez, ağzım durmaz/Bilmem kine niye gider (s. 488).

2.25.179. ŞERİF CIRİK (Âşık Mahsunî Şerif)

- 1-Berçenekten yaya geldim/Amman doktor bak bebeğe,
Beşiğini elden aldım/Yandım doktor bak bebeğe (s. 489).
- 2-Sanki ömrüm bir bilmece/Bitmez tükenmez geceler,
Uzun uzun yollar gibi/Bitmez tükenmez geceler (s. 490).
- 3-Bu ne biçim adalettir/Öldürecek zam fakiri,
Açlık en büyük lânettir/Öldürecek zam fakiri (s. 490).
- 4-Onun burda toprağı taşı vardır/Almanya gardaşımı geri ver,
Düz ovası yeşil yaprağı vardır/Almanya gardaşımı geri ver (s. 491).

- 5-Vicdan bakkalında hak pazarında/Ben insan tartacak terazi olsam,
Toprak insanların hizmetindedir/Fakire bir karış arazi olsam (s. 492).
- 6-Ne dedimse halka hiç yaramadı/Ben gittikten sonra ararlar beni,
Boşa cahillerin gözü karardı/Kuru çene ile yorarlar beni (s. 493).

2.25.180. FUAT ÇERKEZOĞLU

Fuat Çerkezoğlu, 1950 yılında Erzurum'un Narman ilçesine bağlı Koşa (Toygarlı) köyünde doğmuştur.

- 1-Kanunu böyledir yalan dünyanın/Ayırır kuzudan tuz anasını,
Karlı dağda tezen yavru ceylanın/Getirir peşine iz anasını (s. 494).
- 2-Yâr dedim içirim yandı, sevdiceğim yâr sensin/Tabiatta cemalin var, yaylada pınar sensin,
Yerde deniz, gökte güneş, bu dönen çarkı çember/Otta ayran, çiçekte bal, gizli bir esrar sensin (s. 495).
- 3-Köşenin başını yılanlar kesmiş/Ne tarafa gitsem oklarlar beni,
Gerçeği söylesem yanlış anlarlar/Üç-beş tane cahil haklarlar beni (s. 495).
- 4-Kederlenme, keder çekme kederim/Elbet bu gecenin bir gündüzü var,
Güneş doğmayınca hayret ederim/Alnımızda bir acayip yazı var (s. 496).
- 5-Ortaklık karıştı çekin atları/Yürüyün yiğitler millî marşınan,
Çalın kılıçları kırın otları/Kazmayınan, küreğinen, taşınan (s. 497).

2.25.181. FİKRET ÜNAL (Fikrettin İnanlı)

- 1-Hâl bilmez kişinin elinden yıldım/Sabırsız olana dur diyemezsin,
Çok dostun fikrini anladım bildim/Hayırsız insana yâr diyemezsin (s. 498).

2.25.182. NUSRET YAZICI (Âşık Nusret Torunî)

Nusret Yazıcı, 1945 yılında Erzurum'un Narman kazasına bağlı Samikale köyünde doğmuştur. 20 Ocak 2003 tarihinde Bursa'da vefat etmiştir.

- 1-Al ürüzgâr sana var müracâtım/Tez götür cânana söyle, gelmesin,
Yıllar boyu ben aşkına hasretim/Sevdiğim sultana söyle, gelmesin (s. 499).

2.25.183. MEHMET ALİ SARIGÜL (Âşık Gülhanî)

Mehmet Ali Sarıgül, 1946 yılında Erzurum'un Hasankale ilçesine bağlı Yayladağ köyünde doğmuştur.

- 1-Köprüköyde deli çermik seyrinde/Bir nazenin gördüm cana yakışmış,
 Boyu uzun, kolca geniş, ten beyaz/Şölve vermiş o ceylana, yakışmış (s. 501).
- 2-Ben felekten bağ istedim/O bir çürük ağaç verdi,
 Ben bir kazan yağ istedim/O bir küçük bakraç verdi (s. 502).

2.25.184. OSMAN YÜKSEL (Âşık Yükselî)

Osman Yüksel, 1946 yılında Yozgat'ın Yudan köyünde doğmuştur. Âşık Yükselî ve Âşık Pervâne mahlaslarını kullanmıştır.

- 1-Sefildir fukara çürüdü ömür/Evinde yakmaya kalmadı kömür,
 Zenginin sırtında tüylü bir samur/Fukara perişan bakın efendim (s. 503).

2.25.185. HACI KARAKILÇIK

Hacı Karakılçık, 1948 yılında Adana'nın Feke ilçesine bağlı Tokmanaklı köyünde doğmuştur.

- 1-Menzili yok hayal ile koşmanın/Yüzüne bakmazlar susuz çeşmenin,
 İnsanoğlu senin dostun düşmanın/Başına bir iş gelince bellolur (s. 505).
- 2-Ayağında papuç başında yazma/Bu güzeller Çukurova güzeli,
 Tarladan geliyor elinde kazma/Bu güzeller Çukurova güzeli (s. 506).

2.25.186. MUHLİS AKARSU

Muhlis Akarsu, 02 Şubat 1948 tarihinde Sivas'ın Kangal ilçesine bağlı Minarekaya köyünde doğmuştur. 2 Temmuz 1993 Sivas olayları sırasında Madımak otelinde yanarak vefat etmiştir.

- 1-Ey sevgili sana şikâyetim var/Ne sevdiğin belli ne sevmediğin,
 Ben de insanım bir de canım var/Ne sevdiğin belli ne sevmediğin (s. 507).
- 2-Bu yarayı dosttan aldım ezeli/Eser şu bağrıma yel dertli dertli,
 O dost benden ayrı gezdi gezeli/Akar gözlerimden sel dertli dertli (s. 507).

2.25.187. ALİ RIZA EZGİ

Ali Rıza Ezgi, 1949 yılında Kars'ın Arpaçay ilçesine bağlı Taşdere köyünde doğmuştur.

- 1-Kanımızın nişanı var/Bayrağında Atatürk'ün,
 Ordumun şeref, şanı var/Sancağında Atatürkün (s. 509).

2.25.188. NURİ CİHAN KARATAŞ (Âşık Çırağî)

Nuri Cihan Karataş, 1949 yılında Erzurum'un Şenkaya ilçesine bağlı Çermik (Kaynak) köyünde doğmuştur.

- 1-Yıllar oldu gurbet eller gezerim/Vücudum şehrini dolaşamadım,
Şiirler söylerim destan yazarım/Aşkın arkasından ulaşamadım (s. 510).
- 2-Canımı cânana bağış eyledim/Almadı ki ızdıraptan kurtulalım,
Derdimi âşikâr açtım söyledim/Bilmedi ki ızdıraptan kurtulam (s. 510).

2.25.189. MEHMET OKTAY (Âşık Erkânî)

Mehmet Oktay, 1949 yılında Kars'ın Çıldır ilçesine bağlı Güvenocak köyünde doğmuştur.

- 1-Gurbet elden öz elime/Yeteydim sonra öleydim,
Gül gibi yâr sinesinde/Biteydim, sonra öleydim (s. 512).
- 2-Gardaş da gardaştan aralı kaldı/Niye gitti İstanbula bizim köy,
Hasreti yürekte yaralı kaldı/Niye gitti İstanbula bizim köy (s. 513).

2.25.190. İLKİN MANYA (Âşık Sarıcakız)

- 1-Sariverir ahtapotun kolları/Kıvrım kıvrım edip tutarlar seni,
Kesmişlerdir tutacağın dalları/Denizler içinde yutarlar seni (s. 514).
- 2-Gel seninle konuşalım/Ağız senden, dili benden,
Hep beraber dolaşalım/Dağı senden, çölü benden (s. 514).
- 3-Ayım doğmaz, günüm doğmaz/Cihanım başkadır benim,
Bir damla içine sığmaz/Ummanım başkadır benim (s. 515).

2.25.191. DURŞEN MERT (Âşık Nurşah)

- 1-Türküm Türklüğümle şeref duyarım/Tarihlere sığmaz soyum var benim,
Mehmetcik anası bir gül fidanım/Atalardan gelen boyum var benim (s. 516).
- 2-Gül yaprağı diken olmuş vızılar/Şu içimde gizli sırdan ayrıldım,
Seçilir mi koyunundan kuzular?/İşte ben böyle bir yârdan ayrıldım (s. 516).

2.25.192. SABAHATTİN DÜLGER (Âşık Erdemli)

Sabahattin Dülger, 1950 yılında Kars'ın Göle ilçesine bağlı Ortakilise köyünde doğmuştur.

- 1-İlâhi yaradan senden dileğim/İnayet sendedir dara düşürme,
Alın teri ile sefa süreyim/Hibeden gelecek vara düşürme (s. 518).
- 2-Ömür boyu bülbülüne yâr olan/Dalında gül, gül dalında güzeldir,
Kelâm için sohbet için var olan/Ağızda dil, dil ağızda güzeldir (s. 519).

2.25.193. YAŞAR BÜYÜKGEDİK (Âşık Uruşlu Şefkâtî)

Yaşar Büyükgedik, 1951 yılında Ankara'nın Beypazarı ilçesine bağlı Uruş mahallesinde doğmuştur.

- 1-Akşamüstü Kaşharman'ın başından/Köyünde bahar cana can katar,
Güneş kavuşurken Nallıkaşı'dan/Uruştan bakarken bir güzel batar (s. 520).
- 2-Yarab, duam elim boşa/Salanlardan etme beni,
Kul hakkını üzerine /Alanlardan etme beni (s. 521).
- 3-Yazacağım bitti sandım/Nerde nerde gardaş,
Ele bakıp girdim kendim/Derde derde derde gardaş (s. 522).

2.25.194. ŞAH TURNA (Gürünlü)

- 1-Çaresiz derdime derman/Nasıl bulayım, bulayım,
Gönül sarayına mihman/Nasıl olayım, olayım (s. 524).
- 2-Yol yordam bilmeyen köylü vatandaş/Seni bu hallere koyan utansın,
Kırık ekmek, bir tas ayran, yağsız aş/'Şükreyle haline' diyen utansın (s. 524).

2.25.195. AHMET POYRAZOĞLU

Ahmet Poyrazoğlu, 1951 yılında Van'nın Erciş ilçesinde doğmuştur.

- 1-Kömür gözlüm meni târumâr ettin/Attın nâr'a ne diyerek yâr meni,
Bugün yarın dedin ihtiyar ettin/Oyaladın he diyerek yâr meni (s. 526).
- 2-Yüce dağları ağ duman/Basar inceden inceden,
Vurur şimşek yağar yağmur/Keser inceden inceden (s. 526).
- 3-Ben de bu dünyaya geldim geleli/Başı duman dağlar gibiyim,
Ne çiçeğim açtı ne otum bitti/Boran vurmuş yıkık bağlar gibiyim (s. 526).

2.25.196. BEKİR SAMİ ÖZSOY (Âşık Nuri Şahinoğlu)

Bekir Sami Özsoy, 1953 yılında Karaman'ın Ermenek ilçesine bağlı Adiller köyünde doğmuştur.

- 1-Adım adım yurdu gezdim dolandım/Neler gördü İstanbulda gözlerim,
Bu şehirde dertten derde bunaldım/Neler gördü İstanbulda gözlerim (s. 528).

2.25.197. EROL AYDIN (Âşık Erganî)

Erol Aydın, 1954 yılında Erzurum'un Şenkaya ilçesine bağlı Bardız (Gaziler) bucağında doğmuştur.

- 1-O sevdâ şevkattir gönül kalesi/Elbette âşıkta söze bağlıdır,
Mecnun Leylâ için düştü yollara/Kavuşmak olmazsa yoza bağlıdır (s. 530).
1-Al yeşil giyinmiş yayla güzeli/Rastladım yaylanın yokuşlarında,
Bir yanda çiçekler bir yanda lâle/Güzellik baharın kokuşlarında (s. 530).
2-Bir dağ yamacında üç ayrı ses var/Bir çoban, bir kızı, bir kaval sesi,
Her birinde ayrı ayrı süs var/Bir çoban, bir kızı, bir kaval sesi (s. 531).

2.25.198. AHMET YİĞİT (Âşık Gül Ahmet)

Ahmet Yiğit, 1955 yılında Gaziantep'in İslahiye ilçesine bağlı Fevzi Paşa bucağında doğmuştur.

- 1-Aşkını lâyük görmezsen/Erit beni kadir Mevlâm,
Tefekkürün mihrabına/Bürüt beni Kadir Mevlâm (s. 533).

2.25.199. EYÜP TADİL (Âşık Eyyubî)

Eyüp Tadil, 1955 yılında Adana'nın Feke ilçesine bağlı Gürümze köyünde doğmuştur.

- 1-Gönül çok dolaşma nefsin peşinde/Her yerde kendini bil gönül gönül,
Gördüğün güzele kanıp aldanma/Olaylardan ibret al gönül gönül (s. 535).

2.25.200. KUL SÂDÎ (Vartolu)

Kul Sâdî, 1967 yılında Muş'un Varto ilçesine bağlı Karaköy'ünde doğmuştur.

- 1-Perdesiz olarak her şeyi görür/Eğer açılırsa gözler gönülden,
Duyan dayanmaz su gibi erir/Kopup gelir ise sözler gönülden (s. 536).
2-Karíncada fil'in gücünü gördüm/Ondaki sabırla kuvvete hayret,
Kâinata baktım çok fikir sürdüm/Yapan mimardaki kudrete hayret (s. 537).

2.25.201. İHSAN YAVUZ (Âşık İhsan Yavuzer)³³

İhsan Yavuz, 1960 yılında Erzurum'un Oltu ilçesine bağlı Aşağı Çamih köyünde doğmuştur.

1-Bir güzele âşık oldum/Güliden nazik ince belli,
Gözleri sineme değdi/Baldan tatlı şirin dili (s. 538).

2.25.202. MAKSUT KOCA (Âşık Feryadî)

Maksut Koca, 1961 yılında Kars'ın Arpaçay ilçesine bağlı Taşdere köyünde doğmuştur. Âşık Feryadi mahlasının yanısıra Âşık Maksûdî mahlasını da kullanmıştır.

1-Yârab, merhamet etmedi, dermanım yâr elinde/Tabip derdimden anlamaz, canım azar elinde,

Bundan sonra ne eyleyim gülmeyi, eğlenmeyi/Gönlüm ki tarumar oldu zülfü şahmar elinde (s. 539).

2-Ben böyle yaşadım ben böyle gördüm/Bir canın bir cana ihtiyacı var,
Cahilin kâmile derdin tabibe,/Tabibin dermana ihtiyacı var (s. 539).

³³ Bu antolojide adı geçen İhsan Yavuz (Âşık İhsan Yavuzer) ile diğer antolojilerde adı geçen İhsan Yavuzer aynı kişi olabileceği gibi farklı kişi de olabilir.

2.26. Feyzi Halıcı, Âşıklık Geleneği ve Günümüz Halk Şâirleri Güldeste³⁴

2.26.1. VELİ AKBULAK (Âşık Cenânî)

Veli Akbulak, 1946 yılında Kars'ın Arpaçay ilçesinin Kuyucuk köyünde doğmuştur.

1-Mert yiğidi ile arkadan/Açıktan vurmağa ne lüzumu var,

Doğru sözler kara borsa olunca/Sözünde, durmağa ne lüzumu var (s. 31).

2-Gönlüm bahar, yazı, arzu ederken/Unuttum aylardan mart olduğunu,

Koyunla, kuzuyu tamam güderken/Ne bilim, dünyada kurt olduğunu (s. 32).

3-Âşık olup el halını bilmeseyse/O bir zerafettir maharet değil,

El tutmak Ali'den gizli olmasaydı/O bir siyasettir şecaat değil (s. 33).

2.26.2. ZÜLFİKAR AKGÜN (Âşık Zülfikar Divanî)

1-Her kalıpta yol gösteren/Gelip giden can nerdesin,

Görünmeyenleri gören/Ben değilsem, sen nerdesin (s. 34).

2-Kalemini almış ele/Eğik başlar şiir yazar,

Âşık dokununca tele/Gözde yaşlar, şiir yazar (s. 35).

3-Ay bitecek yıl geçecek/Gün gidecek nur doğacak,

Nice yıldızlar göçecek/Bilinmeyen sır doğacak (s. 36).

4-Nükleerle ölüm saçan/Milletlerde sorun, derim,

Hidrojele savaş açan/Devletlere durun derim (s. 37).

2.26.3. RÜSTEM ALYANSOĞLU

1-Bunca gelip gidenleri/Koymuyor bu kara toprak,

Nice canları yedi de/Doymuyor bu kara toprak (s. 38).

2-Dünyaya gelmeden felek peşinde/Asla hiç güler mi yüzü yoksulun,

Bir lezzet görmedi tatlı aşında/Kurumuş temelden tuzu yoksulun (s. 38).

3-Uğraştım toprakla yaptım bir güreş/Kol verdi yüzüme güldü her zaman,

Kaldırdım ayağım bastım gözüne/El verdi yüzüme güldü her zaman (s. 39).

³⁴ Feyzi Halıcı, Âşıklık Geleneği ve Günümüz Halk Şâirleri Güldeste. Atatürk Kültür, Dil Ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Kültür Merkezi Yayını – Sayı : 58, Ankara: 1992, ss: 674.

2.26.4. MANSUR ALYANSOĞLU

Mansur Alyansoğlu, 1956 yılında Kars'ın Selim ilçesine bağlı Baykara köyünde doğmuştur.

- 1-Şikâyet edeyim kime/Seni dünya, seni dünya,
Nice insan yedin amma/Fani dünya, fani dünya (s. 40).
- 2-Nasihat dinlersen bilenden dinle/Cahilin ettiği söze aldanma,
Namuslu vidanlı yaşa dünyada/Geline aldanma, kıza aldanma (s. 41).
- 3-Bugünün çocuğu yarın büyüsün/Vatan hizmetini bekler gençlikten,
Vatanı gençliğe etti emanet/Atam hizmetini bekler gençlikten (s. 41).

2.26.5. ZİKRİ ALYAR

Zikri Alyar, 1957 yılında Erzurum'un Narman ilçesine bağlı Toygarlı köyünde doğmuştur.

- 1-Bizim kara günümüze/Yardım eyle sen Allah'ım,
Deprem kıydı canımıza/Yardım eyle sen Allah'ım (s. 42).

2.26.6. ÂŞIK HAYDAR ASLAN

Haydar Aslan, 1926 yılında Aksaray'ın Delihebil köyünde doğmuştur.

- 1-Bereketli bir köyümüz var idi/Güzel köyüm sana nazar mı değdi,
Kadir kıymet bilmez aldı yürüdü/Güzel köyüm sana nazar mı değdi (s. 43).
- 2-Güzel yârim ne gezersin/Bizim elde, bizim elde,
Gözlerini ne süzersin/Bizim evde, bizim evde (s. 44).
- 3-İrfan yuvasında güzel Konya'da/Mevlâna Hazretin görmeye geldim,
Ersem dildarın nasip olsa da/Âşıklar Bayramı, girmeye geldim (s. 45).

2.26.7. CEVDET ASLANGÜL

Cevdet Aslangül, 1929 yılında Kızılcahamam ilçesinin Pazar bucağında doğmuştur.

- 1-Âşığın çaldığı gönül sazıdır/Ben mızrabım, sen de teli gibisin,
Gerdanında benler dizi dizidir/Büyüyen sanmanyolu gibisin (s. 46).
- 2-Kız aşka mı düştün, gel doğru söyle/Dudağın gülümser, gözün gülümser,
Hafif esen bahar yeliyle/Saçların gülümser, yüzün gülümser (s. 46).
- 3-Yaşıyorsan gönüllerde/Dilden dile gezen Yunus,
Çare buldun nice derde/Müşkülleri çözen Yunus (s. 47).

4-Güz gelince teşil yamaç/Döner sarıya sarıya,
Yıkılacak koca ağaç/Her yıl kuruya kuruya (s. 48).

2.26.8. ERTUĞRUL ATAÇ

Ertuğrul Ataç, 1961 yılında Erzurum'un Narman ilçesine bağlı Başkale köyünde doğmuştur.

- 1-İlâhi aşk ile âşık olanlar/Alev eksik olmaz, köz tükenir mi,
Âşıklar mevlânın hazinesidir/Ölçülü konuşur, söz tükenir mi (s. 49).
- 2-Beni taştan taşa çaldın/Gel uyma nefesine, gönül,
Fani dünyada geçicidir/Boş ver hevesine gönül (s. 49).
- 3-Günahım dağlardan Yüce/Af eyle bağışla beni,
Yalvarırım gündüz gece/Af eyle bağışla beni (s. 50).

2.26.9. ARİF HİKMET ATAMAN (Âşık Ârifi)

Arif Hikmet Ataman, 1945 yılında Kars'ın Posof ilçesine bağlı Demirdöven (Varzna) köyünde doğmuştur.

- 1-Güzel tabiatın yeşil gelini/Kıymetin büyüktür dünyada senin,
Altına değişmem bir tek dalını/Kıymetin büyüktür dünyada senin (s. 50).

2.26.10. SABİT YALÇIN ATAMAN (Âşık Müdâmî)

- 1-Yedi yaştan bir sevdaya tutuldum/Sadık dostum ne haldeyim sor beni,
Otuz üç senedir yandım yakıldım/Kül etti içimde gizli kor beni (s. 53).
- 2-Posof ilçesinin söyliyeni dili/Ağlamakta hangi çağlar kimbilir,
Susmuş Kars ilinin o şen bülbülü/Matemlidir hangi bağlar kimbilir (s. 54).³⁵
- 3-Zaten âşıkları arar bulursun/Âşık Müdâmî'yi buldun mu felek,
Sustu Kars ilinin o şen bülbülü/Güller mahzun aldı, güldün mü felek (s. 55).³⁶
- 4-Ne karnım doyurdun ne bay eyledin/Her daim başımın belâsı dünya,
Bütün emeklerim sen zay eyledin/Kalmadı gözümün alâsı dünya (s. 55).
- 5-Atam kurmuş, yürüyelim izinden/Kalbinizde, bu hayali geysene,
Biz almayız, Avrupa'nın bezinden/Öz yurdunda çıkan malı geysene (s. 56).

³⁵ Sabit Yalçın Ataman'ın vefatı üzerine yazılan bu ağıt Ardanuçlu Efkârî'ye aittir.

³⁶ Sabit Yalçın Ataman'ın vefatı üzerine yazılan bu ağıt Ardanuçlu Efkârî'ye aittir.

- 6-Gece gündüz yaratandan dileğim/Arzum maksuduma ersem, ağlasam,
Arş-ı muallâdan doğan meleğim/Şemsim nur yüzünü görsem ağlasam (s. 56).
- 7-Ecdadı kahraman, Türk' oğlu kardaş/Vatan seni besler, basmış bağrına,
Son nefese kadar, hasmınla savaş/Bu millet uğruna, Vatan uğruna (s. 57).
- 8-Hatırdan çıkarma, o sâdik dostu/Aynada görmezsen, rüyada ara,
Kardaşın kardaşa, kin ile kasdı/İntikâm arzusun, kavgada ara (s. 58).
- 9-Hiç de kabul etmez nasihat gönül/Bilmez efkârını nerde dolanır,
Bir dem seyyah olur gezer âlemî/Bir dem uçar, semalarda dolanır (s. 59).

2.26.11. ADİL ALİ ATALAY (Âşık Vakti Doldu)

- 1-Yar bana meylin vereli/Eller bile düşman bana,
İlde destanın seveli/Diller bile düşman bana (s. 60).
- 2-Dost kapısın arayalı/Eller düşman oldu bana,
Dilde destanım bulalı/Diller düşman oldu bana (s. 60).
- 3-Hayatını kazan divane gönül/Bakma el eline olursun malûl,
Çalışır insanlar bak harıl harıl/Benden sana senden bana fayda yok (s. 61).
- 4-Âdemlerin başı tacı devlettir/Alnını sorarsan sevdeyi Haktır,
Kaşların kalemi hükmü kudrettir/Âdem'dedir bütün âlem gel de gör (s. 62).

2.26.12. MEHMET AVCI

Mehmet Avcı, 1938 yılında Kars'ın Kağızman ilçesine bağlı Karabağ köyünde doğmuştur.

- 1-Aşk deryasına dalınca/Dertli dertli yazar âşık,
Canandan ayrı kalınca/Dertli dertli yazar âşık (s. 63).
- 2-Nazlı yârin adı ile/Elden aldın mektup seni,
Güvercin kanadı ile/Telden aldım mektup seni (s. 63).
- 3-Canevinden baktın bana/Aşığım ben sana güzel,
Bu aşkın kâr etti cana/Âşığım ben sana güzel (s. 63).
- 4-Benle alay eden çiçek/Sisli havaya benziyor,
Kendini beğenmiş köçek/Boş bir kovaya benziyor (s. 64).

2.26.13. İSMAİL AYDIN (Âşık Daimî)

- 1-Bir seher vaktinde indim bağlara/Öter şeyda bülbül, gül yarelenir,
Bakmaz mısın sinemdeki dağlara/Derdimi söylesem dil yarelenir (s. 65).

2-Bugün canan geldi bize/Dudak saki, diller meze,
Yarım tazelerden taze/Koklamaya kıyamam ki (s. 65).

2.26.14. EROL AYDIN (Âşık Erganî)

1-Pireye hırslanıp yorganı yakmak/Akıllı baş değil, sözün doğrusu,
Bir tarafı yapıp bir yanı yıkmak/İyi bir iş değil, sözün doğrusu (s. 66).
2-Gülerken, içime eleme yası/Koyduğum keder basar gönlümü,
Bülbülün yerinde bir baykuş sesi/Duyduğumda keder basar gönlümü (s. 66).
3-Şimdi değil, altı yaşında bile/Söyledim yaylanın yolunda Türkü,
Gâhi, kaval ile gâhi saz ile/Başkadır herkesin ilinde türkü (s. 67).
4-Neye yarar bir insanın varlığı/Bütün yaptıkları hiç ise eğer,
Huzursuz olmalı tok yatan kişi/Çevresindekiler aç ise eğer (s. 68).
5-Uyumuşsun uyan hancı/Şafak atmış haberin yok,
Ne kervan var ne kervancı/Hepsi gitmiş haberin yok (s. 68).

2.26.15. MUSTAFA AYDIN (Âşık Aydınoglu)

Mustafa Aydın, 1963 yılında Kars'ın Selim ilçesine bağlı Beyköy'ünde doğmuştur.

1-Aşkın âşıkları deli eyleyen/Arzu gönüllerde kalır da gider,
Terketse nefsinin hakk'ı söyleyen/Elbet arzusunu bulur da gider (s. 69).
2-Ela gözlüm seni tutsak etmişler/Bana ömür boyu ceza diyorlar,
Sana seilmeyi yasak etmişler/Bana yanacaksın köze diyorlar (s. 70).
3-Yağmurun toprağa geldiği gibi/Sen de benim için gel ala gözlüm,
Çişenin yaprağa güldüğü gibi/Sen de benim için gül ele gözlüm (s. 71).
4-Bıraktığım yerden alayım derken/El aldı dediler kar çiçeğimi,
Haber veren rüzgârları beklerken/Yer aldı dediler kar çiçeğimi (s. 71).
5-Eteği yaylalar, üstü top başı/Eser yeli Allahüekber dağı,
Duman çöker şiddetli başlar kışı/Fırtınalı Allahüekber dağı (s. 71).

2.26.16. YUSUF ZİYA BAŞER (Kangallı Âşık İlhamî)

Yusuf Ziya Başer, 1909 yılında Sivas'ın Kangal ilçesinde doğmuştur. 1985 yılında vefat etmiştir.

1-Dinleyin efendim arzedem bunu/Şerefle mazisi dolu Sivas'ın,
Noksanım olursa affeylen beni/Kokar mor menekşe gülü Sivas'ın (s. 73).

2.26.17. MEHMET BATUR (Âşık Deham Batur)

Mehmet Batur, 1954 yılında Şanlıurfa'nın Viranşehir ilçesinde doğmuştur.

1-Şu insan oğlunu daim dert yedi/Lokman gibi yara saran olmamış,

Süleyman'ın asasını kurt yedi/Tüm cihana hüküm süren olmamış (s. 75).

2-Aşkın ateşiyle yandım kavruldum/Vücut benek benek, nakışlıyım ben,

Canlı cansız her varlığı severim/Gönül gözü ile bakışlıyım ben (s. 75).

3-Öylesi babalık hiç olmaz olsun/Evlâdını atıyorsun Fevzi bey,

Davet etmedin ki yüzümüz gülsün/Derde çile katıyorsun Feyzi bey (s. 76).

4-Âşık yazmazsa eğer künyeyi yakacağım/Aşkımın zerresiyle dünyayı yakacağım,

Bir şemsi, bir Mevlâna, onlara saygım sonsuz/Yoksa senin yüzünden Konya'yı yakacağım (s. 76).

2.26.18. KEMAL BÜLBÜL (Âşık Kemalî Bülbül)

Kemal Bülbül, 1928 yılında Samsun'un Kavak ilçesine bağlı Kozansıkı köyünde doğmuştur.

1-Büyük Âtaturk'ün dediği gibi/Türkiye'mde barış, dünyada barış,

Milletimdir bu ilkenin sahibi/Türkiye'mde barış, dünyada barış (s. 77).

2-Gözümle gönlümle arası açık/Kavgaya dönerse vay halime vay,

Dünya geniş olmuş kabir daracık/Kandilim sönerse vay halime vay (s. 78).

3-Devlet bizim, ordu bizim/Ne mutlu Türküm diyene,

Canımız, Türk yurdu bizim/Ne mutlu Türküm diyene (s. 78).

2.26.19. İSMAİL CENGİZ (Âşık Azerî)

1-Gardaşım haberin aldım/Sakın gelme İstanbul'a,

Mektupta da çok yalvardım/Sakın gelme İstanbul'a (s. 80).

2-Gardaşım mektubun aldım/Daha gelmem İstanbul'a³⁷

Derecesiz memnun oldum/Vallah gelmem İstanbul'a (s. 81).³⁸

3-N'olur kardaşlarım tembelliğe, boş/Verin çalışalım Allah için,

Avare olmanın ne faydası var/Yarın çalışalım bir Allah için (s. 81).

³⁷İsmail Cengiz'in kardeşine gönderdiği mektupta yazmış olduğu şiiiridir.

³⁸ İsmail Cengiz'e kardeşi tarafından gönderililen mektuptaki şiiirdir.

2.26.20. DURSUN KILIÇ (Âşık Cevlânî)

- 1-Adıma ağaç dediler/Şimdi dinle nelerim var,
Biten meyvemi yediler/Daha daha nelerim var (s. 83).
- 2-Biz âşıkız hû çekeriz/Neler vardır sazımızda,
Pir sunar dolu içeriz/Yalan olmaz sözümüzde (s. 84).
- 3-Allah diye yanan yiten/Selâm sana Yunus Emre,
Canânı canı terk eden/Selâm sana Yunus Emre (s. 84).
- 4-Neyleyim bu dünyayı/Nasibime çile düştü,
Büyüttüm bir gül fidanı/Goncaları ele düştü (s. 85).
- 5-Lâleden kırmızı, etrafı kara/Bülbül'ün sinesi yaradır yara,
Lokman da sağ değil eylesin çare/Harde ger pençesi kan eder bülbül (s. 86).
- 6-Hezaran halların sığmaz kaleme/Bir halın kalemde dalı bendetti,
Bir halın maşrıka pençe çalmıştır/Bir halın mağripta alı bendetti (s. 86).
- 7-Gene bahar oldu bezendi dağlar/Hasretlik kâr etti gel Leylâm, Leylâm,
Yar senin ateşin sinemi dağlar/Gönülde mihmanım ol Leylâm, Leylâm (s. 87).

2.26.21. MEHMET CİHANGİROĞLU

Mehmet Cihangiroğlu, 1928 yılında Adana'nın Kadirli ilçesinde doğmuştur.

- 1-Seni met ettiler, geldim almaya/Nasip olmaz, her güzele böyle yüz,
Yanakların çok benziyor elmaya/Âşık oldum, görür görmez yüzde yüz (s. 88).
- 2-Yıllardır bir türlü gülmeyen yüzüm/Kırkından sonra âh, güler mi bilmem,
Talih yere çaldı kader ağlattı/Hayat yaşamaya değer mi bilmem (s. 89).
- 3-Halk Ozanı diye bir âşık gelmiş/Yalancı dünyaya tek Karacaoğlan,
Güzellere dilber adını koymuş/Ne güzel benzetmiş bak Karacaoğlan (s. 89).

2.26.22. ALİ COŞKUN (Âşık Huzûrî)

- 1-Bir destanım vardır, zamana uygun/Bus etmeğe dest ü daman paradır,
Mahzunu şad eder, şadları mahzun/Ma'murları eden viran paradır (s. 90).

2.26.23. HACI BEKTAŞ COŞKUN (Âşık Talibî Coşkun)

- 1-Bu sene mevlâm çok verdi kışı/Dümdüz oldu dere, tepe, taş başı,
Kamyonun içinde on altı kişi/Hacılar yoluna düştü otobüs (s. 93).

- 2-Hacılar'dan çıktım ikindi vakti/Acep bizim kısmet nereye kalktı,
Hisarcık bağları burnuma koktu/Görünüyor yeşilleri alları (s. 94).
- 3-Fatma'nın gözleri ala/Fincan ile bakar fala,
Kara günler gelir geçer/Sen mevlâdan dilek dile (s. 95).
- 4-Sabahtan kalkan pazara yürüyor/Mahşer gibi kalabalık duruyor,
Belediye her mala nark veriyor/Kayseri'de bir pazara uğradım (s. 96).
- 5-Şu güzelin adı Esmâ/Darılıp da bana küsme,
Kendini köşeye kısma/Kapıya çık sen el gibi (s. 97).
- 6-Emine düşmana tapmış/Bana nisbet güler geçer/Cazuları yar eylemiş,
Gayrı bizden yıllar geçer/Zalim düşmanların cevri/Yüreğimi deler geçer (s. 97).
- 7-Biz sana ne yaptık keklik Emine/Bize nehir oldum ele bal oldun,
Bahçemizde bittin keklik Emine/Bize diken oldun, ele gül oldun (s. 98).

2.26.24. MUHİTTİN CUYA (Âşık Mihmânî)

- 1-Durma çalış, tembel olma/Kimden kime ne fayda var,
Kimsede bir hata bulma/Kimden kime ne fayda var (s. 99).
- 2-Aşk bahsinde olgun olan kişiler/Konuşurlar tatlı sözü, çok ince,
Yüzlerinde Hak nurudur, ışıldar/Anlatırlar özden özü çok ince (s. 100).

2.26.25. AYŞE ÇAĞLAYAN

Ayşe Çağlayan, 1939 yılında Osmaniye'nin Kadirli ilçesine bağlı Dikirli (Harkaçı) köyünde doğmuştur. 5 Mart 2008 tarihinde vefat etmiştir.

- 1-Bugün senin günün yüze üstadım/Bütün izindeyiz bil Karacaoğlan,
Tarihlere sığmaz coşkun akışın/Ozanlar kalbine dol Karacaoğlan (s. 101).
- 2-Kadın diye hakir görmen/Er doğuran dişiyim ben,
Sizlerdenim uzak durman/Hakkı gören kişiyim ben (s. 102).
- 3-Can Türkiyem ne kadar sevmiştim seni/Sınırı öteye geç demedim ki,
Elimde doldurup badeler sundum/eller şerefine iç demedim ki (s. 102).
- 4-Hamdolsun eriştik biz bu günlere/Sevgiyle yüzünüz gülsün anneler,
Dilerim Allah'tan ol yavruların/Kalpleri bilgiyle dolsun anneler (s. 103).
- 5-Baharda selvinin dalı gibidir/Bahçede goncanın gülü gibidir,
Petekte arının balı gibidir/Okutur öğretir dili öğretmen (s. 103).

2.26.26. İ. MUZAFFER ÇAĞLAYAN

Muzaffer Çağlayan, 1927 yılında Adana'nın Kadirli ilçesine bağlı Dikirli köyünde doğmuştur.

- 1-Elesti bezminde Hakk'a söz verip/Babamın kanından tel olup geldim,
Çok müşkül işlere atımı sürüp/Erenler bezmine yol olup geldim (s. 104).
- 2-Allaha çok şükür sevgili dostum/Senin rahatını bilir pederin,
Ben senin üstüne örtmüşüm postum/Daima Allah şükür ederim (s. 105).
- 3-Hayatımda meslek seçmek istedim/İçimden bir seda der öğretmenlik,
Yıllar aylar bu arzuyu sakladım/Git gide içime kor öğretmenlik (s. 105).

2.26.27. MEHMET ÇAKIRTAŞ

- 1-Bulamadım şu halimden anlayan/Gönül hasta, dudak hasta, dil hasta,
Yağmur yağar dağı taşı ıslatır/Yaylalardan uzak kalan sel hasta (s. 107).
- 2-Nice erenlerin mekânı oldun/Daha da niceler yolunda Konya,
Her dertli âşıkın dermanı oldun/Bir kutlu nefes var yelinde Konya (s. 108).
- 3-Mevsim mevsim üzerinden/Gelip geçtik yalan dünya,
Dertle zaman bağlarında/Solup geçtik yalan dünya (s. 109).
- 4-Bir emirde atılırız ileri/Kır atları sürüp sürüp gideriz,
Kılıçlara kılıf ettik gökleri/Rüzgârları yarıp yarıp gideriz (s. 109).
- 5-Gördüm biri göç eylemiş/Ardı sıra malı hani,
Tâbutun taç eylemiş/Ezel süslü şalı hani (s. 100).
- 6-Bana gam kasavet veren sevdiğim/Yaprağını döken gülden beter ol,
Derdi bana reva gören sevdiğim/Sazlarda inleyen telden beter ol (s. 110-111).

2.26.28. ALİ ÇATAK (Âşık Çatak)

- 1-Allah Allah diye gezer/Hak'tan hakikati sezer,
Sabrı ile nefsin ezer/Gelmez bir can Yunus gibi (s. 112).
- 2-Seyranî divanı kuruldu bugün/Saz çalıp biz neşe vermeye geldik/Âşığı olana kurulu
düğün,
Bizler Seyranî'yi anmaya geldik/İçip badesini kanmaya geldik (s. 113).
- 3-Bahar geldi şimdi, canım sılada/Dereleri köpük, köpük sel şimdi,
Gönül arzu eder, olmak orada/Bahçeleri savrum çiçek gül şimdi (s. 113).

- 4-Sanki büyüleyip çeker/İçe, gurur koymaz döker,
Hasretliği boyun büker/Erem dedim Erciyes'e (s. 114).
- 5-Gönül pazarında bitmez hazine/İlimin beşiği, bil kütüphane,
Çağırır bizleri bakar yüzüne/Ne ararsan verir gel kütüphane (s. 115).
- 6-Gönlü ipekti/Gözü çok pekti,
Dünyada tekti/MUSTAFA KEMAL (s. 116).

2.26.29. İSMAİL ÇELİK (Âşık Pervanî)

- 1-Dön beri dön beri yüzün görelim/Bir dakika karşımda dur da öyle git,
Eyledin cismimi hep kızıl yara/Derin yaralarım sar da öyle git (s. 117).
- 2-Düştü âşkın nikabına ağlarım/Erenlerin durağında yerim var,
Hakikat babına gönlümü verdim/Erenlerin yatağında yerim var (s. 117).
- 3-Geldi bu eyyam-ı bahar/Güllere soralım yari,
Çekilir mi hasretle zar/Ben ağlarım zarı zarı (s. 118).

2.26.30. FUAT ÇERKEZOĞLU

- 1-Kargapazarı'nın tezgin ceylânı/Gezer bu yaylada boşa gözlerin,
Anlaşılmaz tabiatın lisanı/Ne söyledi kara taşa gözlerin (s. 119).
- 2-Güneş doğdu kar eridi/Kayıp ettim izin ceylan,
Ovayı duman бүрүdü/Acep nerde yüzün ceylan (s. 120).
- 3-Bir daha ömrüme gelmez bir bahar/Gönlümün dağları kar, sarı çiçek,
Âşıklar aşkını etmezler inkâr/Arzumun arzusu yar, sarı çiçek (s. 120).
- 4-İnsanca düşünen sever ormanı/Bir yerin en güzel havası ağaç,
Dünyanın cenneti, derdin dermanı/Minicik kuşların yuvası ağaç (s. 121).
- 5-Yüce Mevlâ seni öğmüş yaratmış/Selâm sana Anadolu gönülünden,
Temelini tekbir ile donatmış/Selâm sana Anadolu gönülünden (s. 122).
- 6-Kimi varlık sever, kimisi güzel/Ben de âşık oldum sana bayrağım,
Kutsallık kazandı çok şeyden evvel/Gögen düştüğü gün kana bayrağım (s. 123).

2.26.31. MUSTAFA ÇIPLAK (Âşık Devaî)

Mustafa Çıplak, 1957 yılında Kahramanmaraş'ın Elbistan ilçesinde doğmuştur.

- 1-Ela gözlü bir dilberden ayrıldım/Arada bir fesat söz olma ile,
Cümle âlem duysun bu figanımı/Deli gönül yanıp köz olma ile (s. 124).

- 2-Oturup dünyayı düşündüm durdum/Hiç kârım olmadı yâr, dünden başka,
İsterlerse bütün ömrüm alsınlar/Feda olsun hepsi o günden başka (s. 125).
- 3-Ben bir yetim idim, bir şehre vardım/Durup ta dinlendim bir han içinde,
Çok şükür ki yârin cemalin gördüm/Dünya cevher, kendi mercan içinde (s. 125).

2.26.32. ALİ ÇIRÇIR (Âşık Ali Rahmanî)

- 1-Bana ışık tutmaz bir gün kâinat/Kendi ışığını yakmam gerekir,
Vazifesi yapar cümle mahlûkat/Ben kendi işime bakmam gerekir (s. 126).
- 2-Mademki bu âlem ölümlü dünya/Yâre ıkrarını ver de sonra göç,
İmtihana tabi tutan yâr, Mevlâ/Azgın yaraların sar da sonra göç (s. 127).
- 3-Sevdiğim sineye bir düzen vermiş/Saçları, kaşları, şakağı güzel,
Beni âşık yaptı muhabbet kurmuş/Gözleri, kirpiği kabağı güzel (s. 127).
- 4-Tabib kimdir talip olan haline/Benliğimden geçemezsem ağlarım,
Canım kurban sadıkların yoluna/Dost bağında açamazsam ağlarım (s. 128).
- 5-Vatan vatan diyerek erdik de dadaş olduk/Vatan için nice can verdikte dadaş olduk,
Tarih boyu düşmana asla boyun eğmedik/Allah diye cepheye vardık da dadaş olduk (s. 129).
- 6-Aziz kardeş dengin sağla, irşad eden ehl-i hal/Cananına canından geç aşkın ile et
niyaz,
Haklara riayet eyle, riyan taştan taş çal/Şeytan lanetledi işte ettiğinde itiraz (s. 130).

2.26.33. AHMET ÇITAK

- 1-Şöhretle şan vermiş tarihe resmi/Temiz Türk kanından gelen Elbistan,
Vilâyete lâyük kasaba ismi/Emelinden geri kalan Elbistan (s. 131).
- 2-Ne tükenmez hergün feryadın senin/Âlemi başıma yıktı Hak kuşu,
Ervah-ı ezelde o dostum benim/Aşkını bağrıma tıktı Hak kuşu (s. 132).
- 3-Safa geldin başımızda yerin var/İhsan etti Allah seni Ramazan,
Tutan için hazırlanmış nurun var/Parlattın imanı, dini Ramazan (s. 133).

2.26.34. ADİL ÇİÇEK

Adil Çiçek, 1944 yılında Çorum'un Ahmetoğlan köyünde doğmuştur.

- 1-Dünyada ilk insan Adem diyorlar/Irk ayrımı nerden geldi sor kardaş,
Bizi böyle parçalayıp yiyorlar/Bunların da bir sebebi var kardaş (s. 134).

- 2-Bir gün Ankara'yı seyre çıkmıştım/Göründü bir güzel çıktı gidiyor,
 Sıhhiye'den Kızılay'a giderken/Alemi peşine taktı gidiyor (s. 134).
- 3-Cahilin Tanrısı olmaz demişler/Tutar bir cahile uyar mı uyar,
 İnsan kıymetini bilmez demişler/Nefsi için cana kıyar mı kıyar (s. 135).
- 4-Güvendiğin dostu ince elekten/Onu sezdirmeden, süz de seyreyle,
 Şikâyetçi olmak kahpe felekten/Birkaç kalleşinen gez de seyreyle (s. 136).

2.26.35. ALİ NEVRUZ ÇİÇEK (Âşık Nevruz Ali)

- Ali Nevruz, 1955 yılında Arpaçay'ın Çetindurak köyünde doğmuştur.
- 1-Koskoca dünyanın dört köşesini/Adım adım gezen ölçmüş, kendi yok,
 Hayatın sunduğu her neşesini/Yaprak yaprak biçen biçmiş kendi yok (s. 137).
- 2-Düz obada bir kuş gördüm/Gezer yaralı yaralı,
 Öttükçe şirin canından/Bezer yaralı yaralı (s. 137).
- 3-Sonbahar geldiği zaman/Dallarda üzüntü gördüm,
 Sor bülbüle neden ağlar/Güllerde üzüntü gördüm (s. 138).
- 4-Kader attı beni gurbet eline/Gülemedim, gülemem ki ne fayda,
 Gözyaşlarım döndü bahar seline/Silemedim, silemem ki ne fayda (s. 138).

2.26.36. ÂŞIK GÜLİSTAN ÇOBANOĞLU

- 1-Hasretem gözelin mahcemaline/Bahdınca cananı, gözler gözlerim,
 Bu yara sinemi yedi bitirdi/Ah çeker, dermanı gözler gözlerim (s. 139).
- 2-Bir bağı ki girav şahda vurarsa/Dökülür gazeli soldu diyeller,
 Bir güzelin bahdı gara yazılsa/El toplanır, hayıf oldu diyeller (s. 139).

2.26.37. MURAT ÇOBANOĞLU

- 1-Dinle bu sözümü benim efendim/Ne kazandın, ne götürdün, ne aldın,
 Kötülüğün sonu yoktur dünyada/Ne kazandın, ne götürdün, ne aldın (s. 144).
- 2-Feleği sakî tanırım elde ecel şerbeti/Cesaret edip bir kulun içmesi mümkün değil,
 Bir yanın meyhane gördüm, bir yanın mescithane/Akıl ermez bu dünyaya, seçmesi mümkün değil (s. 145).
- 3-Sen beni gönülde aşk defterine/Yazsan da faydası yok bundan sonra,
 Sen bir kervan sinem yoldur uğruna/Ezsen de faydası yok bundan sonra (s. 146).
- 4-Sevdiğim yar bana göndermiş nâme/Rüzgar dokunmamış dal ister benden,
 Bir lezzet olmasın onun tadında/Hiç arı görmemiş bal ister benden (s. 147).

- 5-Mevlâm emreylese göğde güneşe/Zerresi Dünya'yı yakar mı yakar,
Gün bir arzu için suda boğuldu/Mecnun'da Leylâyı yakar mı yakar (s. 147).
- 6-Sana yalvarırım canı gönülden/Cümlemize doğru hal ver Allahım,
Çiçekler kurudu, yaprak döküldü/Kurumayan ağaç dal ver Allahım (s. 148).
- 7-Neyine güvenem, yalan dünyanın/Keremi yandırıp kül etmedi mi,
On bir ay bülbülü ettirdi feryat/Gül için bülbülü lâl etmedi mi (s. 149).
- 8-Aşkın kekliğisin dağlar içinde/Darılırsın seke seke gidersin,
Gönül tarlasına uğrarsa yolun/Denesini eke eke gidersin (s. 150).

2.26.38. ALİ DADAŞOĞLU (Âşık Dadaşoğlu)

- 1-Bilmem ne olacak dünyanın sonu/Ben de görülmemiş hal ettin dünya,
Davutoğlu Sultan Süleyman hanı/Çoğunu yandırdın kül ettin dünya (s. 150).
- 2-Bülbül gibi vatanında/Öten âşıklar değil mi,
Mücevherci dükkânında/Satan âşıklar değil mi (s. 151).

2.26.39. SADİ DEĞER (Âşık Hasretî)

- 1-Mektup yetişende vefa yara/Ahvalimi senden sorsun ağlasın,
Bensiz seyretmesin bağı bahçeyi/Derdi sinesinde dersin ağlasın (s. 152).
- 2-Gözleri yollarda âh çeken anam/Seni istiyorum, hep seni,
El uzat elime dua et dönme/Seni istiyorum, seni, hep seni (s. 152-153).
- 3-Dünya dani ömür kısa/Bilemedim eyvah bana,
Lezzetini bir tadını/Alamadım eyvah bana (s. 153).
- 4-Bağdat ne ki, orda mesken ettiniz/Uç turnam, uç eski çağlara doğru,
Bir de mecnun sahrasına uğrayın/Ferhat külünk vuran dağlara doğru (s. 153-154).

2.26.40. İSMAİL DEHMENOĞLU (Âşık Nimrî Dede)

İsmail Dehmenoğlu, 1909 yılında Elazığ'ın Keban ilçesine bağlı Nimrî (Şimdiki Pınarlar) köyünde doğmuştur.

- 1-Ben kendi kendimi bulduğum dem dem/Küllü men aleyha fane elveda,
Onda hak ile hak olduğum dem dem/Çar anasır kefi nuna elveda (s. 155).
- 2-Eğer tababetin özün ararsan/Evvelâ var, hissi insanı öğren,
İdrak içinde ruh denen ceryanın/Kalbinde yaptığı devranı öğren (s. 156).
- 3-Atamın beline inmezden evvel/Şol kudretten terkip oldum da geldim,
Ana rahminde bir tezgâha düşüp/Sureti insanı buldum da geldim (s. 156).

4-Bizi her nebatın her nüvesinde/Terkibimiz Tanrı ferman eylemiş,

Her birinden bir yol açıp babaya/Anada şeklimi insan eylemiş (s. 157).

5-İçimin kinini içimden atıp/Özden ben mevlevî oldum da geldim,

Gömüleli ariflerin gönlüne/Sözde ben mevlevî oldum da geldim (s. 157).

2.26.41. HAMİT DEMİR (Âşık İlhamî)

1-Sana bir sözüm var söyleyeceğim/Sen bana darılma, incinme, küsme,

Seninle gönlümü eyliyeceğim/Sen bana darılma, incinme, küsme (s. 162-163).

2-İnsan görünümle insan olamaz/Varlığı, asalet nişanı gerek,

Kuru lafla, dipsiz anbar dolamaz/Çaresi bir temel, bir yanı gerek (s. 163).

3-Çalışan aç kalmaz dünya yüzünde/Yoksulluk insanı üzer efendim,

Kişi olan sadık kalır sözüne/El ariftir çabuk süzer efendim (s. 163).

4-Naz ile sallandı geldi/Gözleri kara bir güzel,

Canıma bir ateş saldı/Yandırdı nara bir güzel (s. 164).

5-Küheylân at, mahmuz sevmez, demişler/Deve ile yarışmış ta ne olmuş,

Bir yere, iki de dizine vurur/Kurt koyuna karışmış karışmış ta ne olmuş (s. 164).

6-Bir damla su ile dünyaya geldin/Düşün kendin anla, sevilenden ol,

Ne okudun, ne öğrendin, ne bildin/Edeple erkânla sevilenden ol (s. 165).

7-Seni ören güzel örmüş/Tel nakışın güzel heybe,

Özenerek emek vermiş/El nakışın güzel heybe (s. 166).

2.26.42. ARAP DEMİR (Âşık Arabî, Arabali)

Arap Demir, 1948 yılında Çorum'un Tarkan köyünde doğmuştur.

1-Ömrüm geçti zulumunan, zarıman/Yandım dostlar ateşinen narır an,

Şakıyıp gülmedim nazlı yaran/Gözlerim yaşınan dolmak üzere (s. 167).

2-Dertli dertli ötme bülbül yanımda/Benim derdim seninkinden başkadır,

Eski dostlar gelmiş kötü günümde/Benim derdim seninkinden başkadır (s. 167).

3-Eşten dosttan yârdan ayrı düşeli/Boynu bükük kaldım eller içinde,

Bir günüm geçmiyor zevkli neşeli/Solmuş bir çiçeğim güller içinde (s. 168).

4-Gerçek adem isen hatanı düzelt/Boşuna dolaşma dertli baş ile,

Kirli beden ile Hak bulunur mu/Gözden akan üç beş damla yaş ile (s. 169).

5-Çok mal aldım sattım kârım olmadı/Bir kazma, bir kürek, beldir servetim,

Dert benieledi poyraz savurdu/İlgıt ılgıt esen yeldir servettim (s. 170).

2.26.43. HAZIM DEMİRCİ (Âşık Delidolu)

- 1-Sen kendi aslını bilmek istersen/Hiç yokken balçıktan verene yalvar,
Can Varken canını bulmak istersen/Münezzeh makamda durana yalvar (s. 171).
- 2-Eyvah emeğime, yazıklar bana/Vuslat kervanına yük edemedim,
Ben nasıl çıkarım ulu sultana/Kara yüzlerimi ak edemedim (s. 171).
- 3-Hakkın yüce kudretiyle/Devredip geldik cihana,
Sırrı tekvin hikmetiyle/Benzetilmedik hayvana (s. 172).

2.26.44. VEYSEL DENİZ (Âşık Şahbazoğlu)

Veysel Deniz, 1924 yılında Kars'ın Arpaçay ilçesine bağlı Möküz (Üçpınar) köyünde doğmuştur. 07 Aralık 1995 tarihinde vefat etmiştir.

- 1-Mevsimler dolaşp paslı baharda/Kol kol olur gelir ellerin dağlar,
Tabiatın bezeğidir süslenmiş/Çobana renk verir güllerin dağlar (s. 173).

2.26.45. MUHLİS DENİZ (Âşık Denizer)

Muhlis Deniz, 1954 yılında Kars'ın Sarıkamış ilçesine bağlı Koroğlu köyünde doğmuştur.

- 1-Sen şeytanın tuzağına/Düşeceksin iç sigara,
Müslümanın dudağına/Yakışmıyor hiç sigara (s. 174).
- 2-Yine mi yada düştün çimenli dağlar/Yaylasında çoban olabilseydim,
Önümde mor koyun sırtında heybe/Akşam güneşine kalabilseydim (s. 175).
- 3-Yavrum sana nasihatım/Yurdu koru barışı sev,
Budur benim büyük ahdim/Yurdu koru barışı sev (s. 175).

2.26.46. BAYRAM DENİZÖĞLU

Bayram Denizozoğlu, 1950 yılında Ardahan'ın Çıldır ilçesine bağlı Gülyüzü köyünde doğmuştur.

- 1-Her yerde sevilen insan, kıymetini artırır/Dostlarına sadık olan, hürmetini artırır,
Ataların sözü vardır, konağa hürmet eyle/Arzusunu Allah verir, mihnetini artırır (s. 177).
- 2-Yeni dost edindim diye sevinme/Eski dostlarını bulamazsın ki,
Tebirliyim diye fazla övünme/Başına geleni bilemezsin ki (s. 177).

- 3-Âşığın rütbesin yaradan versin/Gerçek âşık şöhret sana düşer mi,
 Ârif meclisinde kendini yorsun/Cahilin dilinde mânâ düşer mi (s. 177-178).
- 4-Mecnun deli değil, aşkın belâsı/Kaynatıp coşturan, Leylâ'dır, Leylâ,
 Ah ile sönmüyor yürek yarası/Dağ taşı aştıran, Leylâdır Leylâ (s. 178).

2.26.47. ÂŞIK DURSUN DOĞAN

Dursun Doğan, 1963 yılında Kars'ın Göle ilçesine bağlı Yavuzlar köyünde doğmuştur.

- 1-Akıtma mazlumun göz yaşlarını/Sonradan silmenin anlamı nedir,
 Sözü gümüş belle, sükûtu altın/Lüsumsuz gülmenin anlamı nedir (s. 179).
- 2-Hayata hiç yüzü gülmeyen insan/Kendi kaderine küser temizler,
 Çileye yoğrulan derbeder insan/Tatlı vücuduna benzer temizler (s. 179).
- 3-Her gün kederlenmek hergün üzülmek/Birazda boş verip gülmek güzeldir,
 Gidip gurbet elde perişan olan/Köyünde oturup kalmak güzeldir (s. 180).
- 4-Gurbet elde kala kala/Vücudumla hal kalmadı,
 Kederlendim meraklandım/Saçlarımda tel kalmadı (s. 180).

2.26.48. DURSUN DOĞANAY (Âşık Dursun)

Dursun Doğanay, 1937 yılında Erzincan'da doğmuştur.

- 1-Derviş olabilmek için/Evvel aşkla pişirmek gerek,
 Rahmanına gelmek için/Vecd içinde coşmak gerek (s. 181).
- 2-Yaşamayı sevmek gerek/Koruyalım çevremizi,
 Sevgilerle dolsun yürek/Koruyalım çevremizi (s. 182).
- 3-Ben şiiri bana göre/Duygulanıp yazıyorum,
 Şiirlerde vardır töre/Duygulanıp yazıyorum (s. 182).
- 4-Feyzi Hoca derdim çoktur/Ezilmişim dert içinde,
 Yaşantımda huzur yoktur/Zâr olmuşum dert içinde (s. 183).
- 5-Beni sevdalara salan/Halden hale attın beni,
 Benim için Leylâ olan/Çölden çöle attın beni (s. 183-184).

2.26.49. DURSUN DURDAĞI (Âşık Burhanî)

Dursun Durdağı, 1937 yılında Kars'ın Arpaçay ilçesine bağlı Gedik Satılmış köyünde doğmuştur.

- 1-Adam var rumuzdan anlar işaret/Adam var ki dünya göçse duymaz,
 Adam var erenler eyler ibadet/Adam var ki imama da uymaz (s. 185).

- 2-Bu dünyaya gelen tüm insanların/Anadan olunca duygusu aynı,
Görünce dünyayı feryat onların/Farketmez hepsinin kaygusu aynı (s. 186).
- 3-Kovada hisseder gelen baharı/Bildiren kim ona sezmesine bak,
Bir küçük yaratık baldaki arı/Uçup daldan dala gezmesine bak (s. 187).
- 4-Her iki cihanı, ilm-i ledünü/Okudum irfanı kitapta buldum,
Evvel, akıbeti, dünü, bugünü/Her makul zamanı kitapta buldum (s. 187).
- 5-Ömründe yaptığın her tür masraftan/Hak yolunda olan ihsan iyidir,
Yüzü güzel asaletsiz güzelden/Soyu ruhu temiz bir can iyidir (s. 188).
- 6-Her zerreler her hücreler/Yaratana zikrederler,
Ay yıldız, güneş, geceler/Yaratana zikrederler (s. 188).

2.26.50. SELAHATTİN DÜNDAR (Âşık Dünder)

Selahattin Dünder, 1946 yılında Kars'ın Dikme köyünde doğmuştur.

- 1-Şu dünyanın hali ârife ayan/Gören gözden kimse kaçmaz bunu bil,
Kendi çıkarına dostum diyenden/Darda kapının kimse açmaz bunu bil (s. 190).
- 2-Bir güzel ki ondördünde girende/Oturur gençliğin çeşme başına,
Gece gündüz ayna düşmez elinden/Sürmeler çekinir, hilâl kaşına (s. 190).

2.26.51. DÜLGER SELAHATTİN (Âşık İnanî)

Dülger Selahattin, 1927 yılında Kars'ın Posof ilçesine bağlı Zinhar köyünde doğmuştur.

- 1-Allah yaratmadı, Adem almadı/Neşvüname ile biten paradır,
Bozuldu hayatın tadı kalmadı/Akıl, iman, irfan, vatan paradır (s. 191).
- 2-Şu nasihat sana olsun arkadaş/Ortak işteni ortak kârdan uzak ol,
Sonra serin derde girer arkadaş/Seni derde dalan yardan uzak ol (s. 192).
- 3-Gel güzelim/Uzak durma,
Görenler el/Sanar bizi (s. 193).

2.26.52. SABAHATTİN DÜLGER (Âşık Erdemli)

- 1-Âşık İnanî'nin âşık oğluyum/Sazımla, sözümle çalar söylerim,
Bir yârin elinden bağı dağlıyım/Bazen hayaline dalar söylerim (s. 193).
- 2-Ümit dünyasının, renkli perdesin/Gider ağır ağır açarsın baba,
Bazan yüksek uçar, bazen yerdesin/Bazen bahtı kara naçarsın baba (s. 194).

- 3-Bülbül hakettiği değeri bulmaz/Kırmızı sarılı güller olmazsa,
Tarlânın bahçenin değeri olmaz/Sahrada uzanan çöller olmazsa (s. 194).

2.26.53. MEHMET ALİ EMEKTAR

Mehmet Ali Emektar, 1942 yılında Sivas'ın Şarkışla ilçesine bağlı İlyas Hacı köyünde doğmuştur.

- 1-Ta ezelden meylim sana bağlıdır/Beni bir acayip hal ettin Leylâm,
Senin için hiç durmadan ağladım/Aktı gözyaşlarım sel ettin Leylâm (s. 195).
2-Tüccar oldum gam yükümü satamam/Felek kırdı doğrultamam bel ağlar,
Dostlar benden saz çalmamı istiyor/Kolum kırık, sazım yaslı, tel ağlar (s. 196).

2.26.54. EMİN DÜŞTÜ (Âşık Eminî)

Emin Düştü, 1943 yılında Tokat'ın Zile ilçesine bağlı Hatıppınarı köyünde doğmuştur.

- 1-Yıktın viran ettin garip gönlümü/Ben kendi kendimi sürüdüm gittim,
Yoldun yaprağımı, kırdın dalımı/Yine de menzile yürüdüm gittim (s. 197).
2-Yaza yaza usanmadım dertleri/Bu benim görevim katiphaneyim,
Boş yerim kalmadı raflarım doldu/Bilene gezici kütüphaneyim (s. 198).
3-Kün deyüp var eden cümle cihanı/Kurulan sen, kuduran sen, kuran sen,
Zahiri batında koca dünyada/Görünen sen, gösteren sen, gören sen (s. 198).
4-Beş duyunun ötesini/Araştırdım sır içinde,
Gerçek adem çarşı pazar/Ne ararsan var içinde (s. 200).
5-Sevdiğim aşkınla yandım tutuştum/Hasretin bağrımı yaktı ha gel gel,
Hayli zaman oldu ayrı düşeli/Ayrılık canıma yetti ha gel gel (s. 200).
6-İşte dünya malı dünyada kalır/Şu dünyanın sonu boş deli gönül,
Kesildi takatım gücüm kalmadı/Oldu kara bağrım taş deli gönül (s. 201).
7-Mevlâ'nın aşkıyla kaynayıp coşan/Selleri olsaydım Yunus Emre'nin,
Âşık olup maşukuna kavuşan/Yolları olsaydım Yunus Emre'nin (s. 201).

2.26.55. DURSUN ALİ ERDOĞAN (Âşık Deryâmî)

- 1-Doktor dedi: 'Kalp damarın tıkanmış'/Geçen yıl kurban'da et yemiştım ya,
'Mideniz maşallah güzel beslenmiş'/İki sene önce süt içmiştım ya (s. 202).
2-Ecelin rüzgârı estiği zaman/Alıp götürüyor hiç şakası yok,
Ordaki saltanat din ile iman/Burdaki sarayla alâkası yok (s. 203).

- 3-Bana yaramayan yaramazlara/Ben kendimi yaktığıma acırım,
Çok değer verirdim o kurnazlara/Yüzlerine baktığımda acırım (s. 203).
- 4-Geçim zurnasını yokluk sesini/Hayatımda başka neyi dinleyim,
Hergün felek bana döker hırsını/Ömür boyu kabadayı dinledim (s. 204).
- 5-Soğan ekmek çorba ile büyüdüm/Sosyete yavrusu bebek değilim,
Eski hasır üzerinde uyurdum/Döşekte büyümüş göbek değilim (s. 204).
- 6-Mutluluk bulunmaz öyle her şeyde/İnsanı bağlayan evde huzurdur,
Yaylada çayırdı tarlada köyde/Her şeyi sağlayan evde huzurdur (s. 205).
- 7-Vardan, saltanattan daha kıymetli/İnsanda terbiye nezaket demiş,
Öyle bir şey var mı bunlardan tatlı/Her yerde, her zaman devam et demiş (s. 205).
- 8-Her sarıya altın diye sarıldım/İncelendim kaplamadam ibaret,
Âlim dedim arkasından yoruldum/Varı yoğu diplomadan ibaret (s. 206).
- 9-Ne kıtlık görülsün ne de yoksulluk/Gelirini giderine ayar et,
Çok şükür vatanın her yanı bolluk/Ateşini dönerine ayar et (s. 206).

2.26.56. ZEKİ ERDAL (Âşık Erdalî)

Zeki Erdal, 1961 yılında Erzurum'un Şenkaya ilçesine bağlı Doğanköy köyünde doğmuştur.

- 1-Onbeş yıldır böyle gördüm öğrendim/İki gönül postasıdır ustamız,
Âşığın maşuğa ikram ettiği/Ellerde gül destesidir ustamız (s. 207).
- 2-Yüce yüce karlı dağlar/İşte o köy bizim köydür,
Orada sevdiğim ağlar/İşte o köy bizim köydür (s. 207).
- 3-Gurbet yaktı ciğerimin başını/Gurbet elde düştüğüme pişmanım,
Zehirden dediler gurbetin suyu/Yudum yudum içtiğime pişmanım (s. 208).
- 4-Çoktan beri bekliyorum/Gelme artık çok geç kaldın,
Aktı gitti gözyaşlarım/Silme artık çok geç kaldın (s. 208).
- 5-Gönül bağlarında seher zamanı/Güllerden uzağa attı yar beni,
Ben yârimi görsem veririm ikrâr/Daha eyleyemez bu diyar beni (s. 209).
- 6-Âleme dertler bölündü/Çile çekmek bana düştü,
Göz açmadım ağlamaktan/Yaşlar dökmek bana düştü (s. 209).

2.26.57. İDRİS EROĞLU (Âşık Meydanî)

- 1-Âsara dikkat et renkleri bozma/Yeşili, sarıyı, alı kirletme,
Evini temiz tut kendini üzme/Halıyı, perdeyi, tülü kirletme (s. 210).
- 2-Altmışbeşten seksenbeşe yirmi yıl/Ne yitirdik, neler bulduk Konya'da,
Kuşlar gibi öttük hep cıvıl cıvıl/Türküler söyledik çaldık Konya'da (s. 210).
- 3-Mektup gelir haber alınmaz idi/Radyodan haberi aldırıldı okul,
Her köyde bir okur bulunmaz idi/Buhranı ortadan kaldırdı okul (s. 211).

2.26.58. OSMAN ERTEN (Âşık Feryadî)

Osman Erten, 1959 yılında Erzurum'un Pasinler ilçesine bağlı Soğuksu köyünde doğmuştur.

- 1-Bu cennet yurdumun dört mevsimi var/İlkbaharın özelliği bambaşka,
Doğu, batı, kuzey bir de güneyi/Toprakların özelliği bambaşka (s. 212).
- 2-Leylâsın yitirmiş Mecnun'a döndüm/Aklımı başımdan alan rüyalar,
Gündüz işyerinde gece yatakta/Nedir fikrimize gelen rüyalar (s. 213).
- 3-Garip garip şimdi nerde düşünür/Gurbet günlerini sayan sevdiğim,
Bensiz istemiyor süslü gezmeyi/Kirli entariyi giyen sevdiğim (s. 213).
- 4-Neden boynun bükük dumanlı başın/Alçaklı yüksekli oturan dağlar,
Güzel yaylaların sümbül soğuk suların/Mor menekşe sümbül bitiren dağlar (s. 214).

2.26.59. ÂŞIK ALİ RIZA EZGİ

- 1-Sen topraktan halk eyledin Ademi'i/Eş verdin Havva'yı, Rahmannirrahim,
Bir Cuma günüydü attın temeli/Sen kurdun dünyayı, Rahmannirrahim (s. 214).
- 2-Uzun giysi tarihlere karıştı/Etekler kısalmış bu bir gerçektir,
Eski terbiyemiz, eski törenimiz/Toprağa basılmış bu bir gerçektir (s. 215).
- 3-İki aşk gömleği birden giyilmez/Ve lâkin birinin içinde kaldım,
Yüzüme bakanlar içimi görmez/Bir ince derinin içinde kaldım (s. 215).
- 4-Kanımızın nişanı var/Bayrağında Atatürk'ün,
Ordumun şeref, şanı var/Sancağında Atatürk'ün (s. 216).

2.26.60. MEHMET ALİ ERGAT (Âşık Ferrahî)

- 1-Ela gözlü nazlı yarı/Görem dedim, göremedim,
Boş kalmıştır kavil yeri/Varam dedim, varamadım (s. 218).

- 2-Yarab bilmem nedir benim çektiğim/Dert elem içinde yanan ben oldum,
Akılsız Mecnun'a dönen ben oldum/Akılsız Mecnun'a dönen ben oldum (s. 219).
- 3-Çıkıp gurbet ele başa dolaşma/Gel benim sözümü tut dedim, gönül,
Vefasız bir yâre gidip bulaşma/Sadık yâre doğru git dedim, gönül (s. 220).
- 4-Bu dünyayı baştan başa/Gezem dedim, gezemedim,
Başım vurdum taştan taş/Ezem dedim, ezemedim (s. 221).
- 5-Horhasan'dan göç eyleyip/Geldim Mevlâna,
Tatlı kelâmlar söyleyip/Güldüm Mevlâna, Mevlâna (s. 221).
- 6-Haber aldım ölmüş Âşık Ferrahî/eller eyvah eyvah desin ağlasın,
Dilerim af olsun cümle günahı/Haller eyvah eyvah desin ağlasın (s. 223).

2.26.61. KADİR İZCİ (Kadir Gedikhanhoğlu)

Kadir İzci, 1944 yılında Şanlıurfa'nın Birecik ilçesine bağlı Aslanlı köyünde doğmuştur.

- 1-Bir insanın derdini azabını/Çeken bilir, çekmeyenler ne bilsin,
Ah çektikçe gözlerimin yaşını/Döken bilir, dökmeyenler ne bilsin (s. 223).
- 2-Hapishanedeyim kara gözlü yar/Bakarsın aniden çıkar gelirim,
Hayalin kalbimde etmiştir karar/Kaybetsem izine bakar gelirim (s. 224).
- 3-Yaz bahar ayında vakti gelince/Burcu burcu kokar can sarı çiçek,
Seni koparanlar murad almasın/Çünkü sende de var kan Sarı çiçek (s. 224).
- 4-Yâr, hasretin beni yedi, bitirdi/Gözlerim yollarda kaldı, nerdesin,
Postacı mektubu bugün getirdi/Aşkın beni derde saldı, nerdesin (s. 225).

2.26.62. ÜZEYİR AZİZ GÖKTEKİN (Âşık Pünhanî)

- 1-Âşıktâ aşkına sevgi yok ise/İster sazı çalınsın ister çalmasın,
Bir kadın kocaya küsüp giderse/İster geri gelsin, ister gelmesin (s. 226).
- 2-Takdir Allah'ındır çalışma senden/İşini bırakıp yat dememiş ki,
Olanca varını verip kumara/Evinden malını sat dememiş ki (s. 226).
- 3-Dolaşıp dostum yüzünü/Gören âşığa aşk olsun,
Kâbe eşiğine yüzün/Süren âşığa aşk olsun (s. 226).
- 4-Bunca günahlara girdin/Seni enden soracaklar,
Elin kıybetini kırdın/Seni senden soracaklar (s. 227).

- 5-Yardıma yapalım şanlı orduya/İhtiyaç var uçak al vatandaşım,
Fitre zekâtını ver kızılıya/Kara gün dostudur bil vatandaşım (s. 227).

2.26.63. YUSUF KENAN GÖZCÜ (Âşık Kadim)

Yusuf Kenan Gözcü, 1953 yılında Malatya'nın Hekimhan ilçesine bağlı Hacılar köyünde doğmuştur.

- 1-Yine cuş eyledi muhabbet kuşu/Neredesin Kumru, neredesin Leylâ,
Akıtır gözünden kan ile yaşı/Neredesin Kumru, neredesin Leylâ (s. 228).
2-Geçim derdi bize sıkıntı oldu/Zam üstüne bu zam kondu konalı,
Ortada kin kavga ayrıntılı oldu/Zam üstüne bu zaman kondu konalı (s. 228).
3-Dosta kulluk edem dersen/Evvel türap olmak gerek,
Hak özünü bilem dersen/Evvel türap olmak gerek (s. 229).

2.26.64. HALİL İBRAHİM GÜLEÇ (Âşık Beyanî)

- 1-Aziz dostum kitabını okudum/Her bir sayfasında bal yazılıydı,
Aşka gelip efkârlanıp şakıdım/İster ağla, ister gül yazılıydı (s. 230).
2-Hak bizi en üstün varlık yaratmış/Sen ona hayırsız yâr olmayasın,
Akıl vermiş nimetlerle donatmış/Rahmeti kesilmiş kır olmayasın (s. 231).
3-Saat gök kubbenin altında yedi/Gene gölgelerden güne gelmemiş,
Gümüşle birlikte altın da yedi/Tasarruf edecek güne gelmemiş (s. 233).
4-Eğer biraz merhametin var ise/Çok ağır hastayım hal verin dağlar,
Bu karular arılar yar ise/Naçar kullara da bal verin dağlar (s. 234).
5-Köroğlu'nun yurdu Çamlıbel'lerde/Ağaçlar kurumuş dağlar kel olmuş,
Bulutlar yol almış başka illerde/Yağışlar kesilmiş yayla çöl olmuş (s. 235).
6-Düğünde bayramda bu ana yurttan/İnsan birbirine sarılır oğul,
Barışıp birleşin kederde dertte/Taş taşın üstüne örülür oğul (s. 236).
7-Hayat evreninin bir dünyasıym/Pervane dönerim yol bende mevcut,
Bütün nesillerin veresiyim/Miras alan gelsin mal bende mevcut (s. 237).

2.26.65. AHMET GÜNBULUT (Âşık Sefil Selimî)

- 1-Hayat çeşmesinden, can pınarından/Damla damla, pırıl pırıl akan O,
Altı cihetinden dört kenarından/Enginlere yükselere bakan O (s. 238).
2-Eser deli deli yollarcasına/Şu günün kadrini yel ne bilecek,
Bülbül zar etse de ölürcesine/Yaprak ne bilecek, gül ne bilecek (s. 239).

- 3-Hor görme Rahman'ın kudreti kulda/Kul yanmasın Sefil Selimî yansın,
Her maharet mevcut el oğlu elde/El yanmasın Sefil Selimî yansın (s. 240).
- 4-Bu sene Konya'dan ayrı kaldımsa/Mutlaka yeni yıl varacağım ben,
Âşıklar kendine düzen versinler/Yorulmam diyeni yoracağım ben (s. 241).
- 5-Ben Konya'da olamadım/Sanki ruhum çekiliyor,
Çok uğraştım geledim/Terden canım sökölüyor (s. 242).
- 6-Gök kubbe altında yerin üstünde/Ne var ne yok, canlı cansız benimdir,
Yokluğa ulaştım, varım üstünde/Onun için dinli dinsiz benimdir (s. 242).
- 7-Sanatıma uyguladım sesimi/Kara yüzölü satırlara gizlendim,
Düşüncemin şiirleşmiş resimi/Çirkin çirkin sırtttıkça sazlandım (s. 243).
- 8-Sizden size, benden bana çok yakın/Mevlâna'nın erdiğine şüphe yok,
Şu Pazar yerinde sergiye bakın/Mevlâna'nın serdiğine şüphe yok (s. 244-245).

2.26.66. AHMET İMAM (Âşık İmamî)

Ahmet İmam, 1954 yılında Adana'nın Kozan ilçesine bağlı Bağtepe köyünde doğmuştur. 28 Şubat 2012 tarihinde vefat etmiştir.

- 1-Hey yâr, yavrularım sana emanet/Gözlerinin yaşı akıp durmasın,
Yalvarırım öksüzlüğün bildirme/Arada boynunu büküp durmasın (s. 246).
- 2-Nasipte var imiş uğradı yolum/Yolların ne güzel Silifke senin,
Mecnun'a misaldir divane halim/Hallerin ne güzel Silifke senin (s. 246).
- 3-Bir muhteşem bina gördüm, yüz ondörttür kapısı/Her kapısının üzerinde, miski anber kokusu,
Ondört yerine eğilip, dört yerinde durmalı/Otuz direk üzerine kurulmuştur yapısı (s. 247).
- 4-Kozan köprüsünde bir güzel gördüm/Güzel ördek gölden çıktı yürüdü,
Ok kipriklerini taktı sineme/Beni ardı sıra çekti yürüdü (s. 247).
- 5-Köyden geldin Hasan ağa/Sokak bilmez yol bilmezsin,
Bu şehir benzemez dağa/Yatmaya otel bilmezsin (s. 248).
- 6-Suçum kız kaçırmak huzura geldim/Kolayından sual sor Savcı Bey'im,
Dilim dönmez belki cevap vermeme/Çok döktürme bana ter Savcı Bey'im (s. 249).

2.26.67. TERHAN İNAN

Terhan İnan, 1963 yılında Kars'ın Arpaçay ilçesine bağlı Koç köyünde doğmuştur.

- 1-Kulak verdim dert yananın birine/Konuşturdum gözlerinden yaş çıktı,
Böyle baktım çok perişan haline/Benimki iç, onun derdi beş çıktı (s. 250).
- 2-Edebini bilemezsen arına yazık olur/Cahille muhabbet etme serine yazık olur,
Ne derdini açıp söyle, ne cahillik dindirme/Âleme âşık eder sırrına yazık olur (s. 250).
- 3-İster bir dost olsun ister gayrısı/Yiğit olan merd-i merdan olmalı,
Dünyayı bölersek yüzde ellisi/Bazan neşe, bazan hicran olmalı (s. 251).
- 4-Sakin tohum ekme verimsiz yere/Boşuna kendini yormuş olursun,
Haram katma helâl olan malına/Gül yerine diken dermiş olursun (s. 251).

2.26.68. RAMİZ İNCE (Âşık Ceyhanî)

Ramiz İnce, 1949 yılında Erzurum'un Hasankale ilçesinin Ağçaşar köyünde doğmuştur.

- 1-Bitmez oldu şu gurbetin cefası/Sinem kebab oldu sızladı dağlar,
Dokuz yıldır ben bu yolun kervanı/Dost ilini gönül özledi dağlar (s. 252).

2.26.69. EYÜP İNCİ (Âşık Mansur)

- 1-Otuz yıldır uyuyan ey Sille artık uyan,
Sen de kervana karış değişti şimdi zaman (s. 253).
- 2-Yediden onbeşe çocuk dediler/Yaptığı kusuru hep effettiler,
Otuzbeşe kadar delikanlıymış/İdrak edemezmiş baş dumanlıymış (s. 254).
- 3-Bir çocuğun atası kaç olur sayın bana/Öğretmen ile usta, hem baba ile ana,
Senin istikbaline hizmet ederler sana/Işık verin yıldız gibi ay olun siz çocuklar (s. 254).
- 4-Âşıklar Konya'ya gelmiş/Onları görmeye geldim,
Hasret kokan yüzlerine/Yüzümü sürmeye geldim (s. 255).

2.26.70. BİNALİ İNCİ (Âşık Serdarî)

Binali İnci, 1926 yılında Gümüşhane'nin Kelkit kazasına bağlı Akdağ köyünde doğmuştur.

- 1-Aşamadım zormuş Leylâ gediğin/İllerden illere sür beni beni,
Kusurum var ise sakla sevdiğim/Dillerden dillere sür beni beni (s. 257).
- 2-Ne söylesem bilmem zalim feleğe/Akıttı gözümünden yaş yağmur gibi,
Daha kapısına gitmem dileğe/Yağdırdı başıma taş yağmur gibi (s. 257).

3-Saz derdimi anlatmıyor/Teller ayrılığı söyler,

Garip bülbülüm ötmüyor/Güller ayrılığı söyler (s. 258).

4-Elâ gözlüm şirin sözlüm/Beni görüp kaçma öyle,

Sana dedim küçük nazlım/Yükseklerden uçma öyle (s. 258).

2.26.71. ÂŞIK İSHAK KEMALÎ

1-Ben bir güzel gördüm canan ilinde/Dudağından damlar bal dane dane,

Yazılmış fermanı hazır elinde/Simasında mevcut al dane dane (s. 259).

2-Beni mecnun eden dilbere deyin/Hasret gözlerini görim, bir daha,

Götürün namemi önüne koyun/Hasret gözlerini görim, bir daha (s. 259).

2.26.72. VAHDETTİN İŞILDAK (Âşık Nizamoğlu)

Vahdettin İşildak, 1949 yılında Erzurum'un Şenkaya ilçesine bağlı Beykaynak köyünde doğmuştur.

1-Elifi oku ki geçesen ba'ya/Din dersi bilmezsen kalırsın yaya,

Yüklersin gçöünü öbür dünyaya/Elinden tutmaya yârin bulunmaz (s. 260).

2.26.73. HÜSEYİN KAÇIRAN

1-Bir güzele gönül verdim/Seviyorum deli gibi,

Siyah benler gerdanını/Nakışlamış halı gibi (s. 261).

2-Ruhumda bir sıkıntı var/Gitsin diyom gitmiyor ki,

Yoksulluk başıma belâ/Bitsin diyom bitmiyor ki (s. 262).

3-Gönül sarayımı bir ateş aldı/Dumanı başımdan tüttü sevdiğim,

Aşkın dalgaları teknemi deldi/Sevda denizinde battı sevdiğim (s. 262).

4-Gel kardaş Mevlâ'yı yoktan arama/Makamı gönlünde, özün içinde,

Vicdanını yokla, gökte arama/Şaşıрма yolunu düzün içinde (s. 263).

2.26.74. ERZADE KAPAN (Azath)

Erzade Kapan, 1947 yılında Kars'ın Merkez ilçesine bağlı Azat köyünde doğmuştur.

1-Gâh ileri gâh geri döneriz/Ne sen benden, ne ben senden ileri,

Bir kervan çekilir birisi gelir/Ne sen benden, ne ben senden ileri (s. 264).

2-Bu dünyaya benim deme/Sonu boştur arkadaşım,

Bugün varsın yarın yoksun/Boş yarıştır arkadaşım (s. 264).

3-Gündüzün güneşi gecenin ayı/Evlâdın takatı, varı anadır

Gündüz durmak bilmez gecede uyku/Nenni çala zarı zarı anadır (s. 265).

4-Mevlâ'yı seversen yüzün döndürme/Bu kara talihin gülene kadar,

Bakışım merhemdir, ağır yarama/Eflatun'la Lokman gelene kadar (s. 265).

5-Biz ki, bu vatanın âşıklarıyız/Meydan olsa da bir, olmasa da bir,

Biz ki, ıssız yolun yolcularıyız/Kervan olsa da bir, olmasa da bir (s. 265-266).

2.26.75. HASAN KAPLAN (Âşık Kaplanî)

Hasan Kaplan, 1960 yılında Yozgat'ın Sorgun ilçesine bağlı Tulum köyünde doğmuştur.

1-Atamın kurduğu cumhuriyetle/Memleketim kucak açtı turiste,

Bütün uluslara iyi niyetle/Memleketim kucak açtı turiste (s. 266).

2.26.76. HABİP KARAASLAN

1-Yüce dağ başında görünen kardır/Benim çekticeğim ah ile zardır,

Dar yolun başında tehlike vardır/Susuz insanlara kağrı çekende (s. 269).

2-Aşkından ben kan ağlardım/Kimseden gelmedi yardım,

Yattığın çardağa vardım/Taşları bana ağlıyor (s. 270).

3-Yolumu azıttım sağa dönerim/Bana bir yol göster gel hacı leylek,

Bir güzelin ateşine yanarım/Derdimin dermanı bul hacı leylek (s. 270).

4-Sabahleyin çıktım uzun bir yola/Başımda öterek dönüyor bir kuş,

Dedim kuşa, niçin feryat edersin/Gelip omuzuma konuyor bir kuş (s. 271).

2.26.77. İBRAHİM KARA (Âşık Kara)

1-Melek yüzlü niçin uzak oturdun/Yanına gelmeye kalksam olmaz mı,

Kerem gibi yaka yaka bitirdin/Bir kere yüzüne baksam olmaz mı (s. 272).

2-İnsan oğlu bitki gibi olunca/Her birinde ayrı ayrı hal güzel,

Bu varlıktan büyük örnek alınca/Her birinde ayrı ayrı yol güzel (s. 272).

3-Atamız bizlere böyle buyurdu/Dostlar dostça gidip gelsin Vatana,

Cumhuriyet, hürriyeti duyurdu/Dostlar dostça gidip gelsin Vatana (s. 273).

4-Kendim yorgun olsa bile/Elim neşeli çalacak,

Coşacağım ilden ile/Telim neşeli çalacak (s. 274).

2.26.78. HALİL KARABULUT

- 1-Kâinatta neye etimse nazar/Gördüm ki Hikmet-i süphan gizlidir,
Dünya teşhir olmuş bir ulu pazar/Hemi satan hemi alan gizlidir (s. 275).
- 2-Her şeyi dert edip düşünme böyle/Biraz da neşeli yaşa be gönül,
Hayat yolculuğun gülerek eyle/Aldırma borana kışa be gönül (s. 276).
- 3-Bu varlığı yaratan bir kudret var/Yeri göğü tutuşundan ibret al,
Hiç kendi kendine dönmez değirmen/Suyun çarkı itişinden ibret al (s. 277).
- 4-İstiklâl harbinde biz bu vatani/Kara günler göre göre kurtardık,
Etten kale olduk her cihetinde/Göğsümüzü gere gere kurtardık (s. 278).
- 5-Bu dünyayı tut bir Pazar yerine/Mal veren yerine yine mal alır,
Veren aynı, alan aynı, mal aynı/Ne gariptir sağ el verir sol alır (s. 279).
- 6-Mavi gök başının tülü/Güzel dünya, güzel ana,
Yıldızlar üstünün gülü/Güzel dünya, güzel ana (s. 280).
- 7-Bu yıl benim tarla mahsul vermedi/Ağzını havaya aç dedi bana,
Dedim tarlam, niçin? aklım ermedi/Bende değil, sende suç dedi bana (s. 281).

2.26.79. HACI KARAKILÇIK

- 1-Kaderde ne ise o gelir başa/Üzülüp canını sıkma boşuna,
Yazık gözündeki bir damla yaşa/Ağlayıp gözyaşın dökme boşuna (s. 282).
- 2-Bizim köyün meteliksiz Memiş'i/Yoksulluktan yiyemezdi yemişi,
Kader ile ters giderdi her işi/Bizim Memiş çekti çekti, ölmedi (s. 283).
- 3-Cahile cahilce karşılık verme/Cehaletin zıddı kemalet imiş,
Sabır acı ama meyvesi tatlı/Sabırsızın sonu nedamet imiş (s. 283).

2.26.80. NURİ CİHAN KARATAŞ (Âşık Çırağı)

- 1-Yıllar oldu gurbet eli gezerim/Vücutum şehrini dolaşamadım,
Şiirler söylerim, destan dizerim/Aşkın arkasından ulaşamadım (s. 284).
- 2-Sular akar kuşlar öter ses gelir/Bir ilkbahar erişsin de göre hele,
Dağa duman, ovalara süs gelir/Rahvan atlar yarışsın da gör hele (s. 285).
- 3-Vatanım cennettir aksin diyemem/Ovası, sahrası, deresi güzel,
Haktan başkasından merhem istemem/Sargısı, ilâcı, yarası güzel (s. 285).
- 4-Atamız böyle buyurmuş/Ne mutlu Türküm diyene,
Bunu dünyaya duyurmuş/Ne mutlu Türküm diyene (s. 286).

- 5-Küçük yaşta vatanıma âşığım/Sohbetimdir vatan, sözümdür vatan,
Vucudumda canım, gözde ışıgım/Bedenimdir vatan, özümdür vatan (s. 287).
- 6-Değdikçe bağrımın başı sızılar/Hoş eser rüzgârlar bu sabahınan,
Hasret ateşiyle sinemi deler/Bastırdı gam keder bu sabahınan (s. 288).
- 7-Beni peşi sıra gezdiren güzel/Nakışlı gözlerin başka şey değil,
Gönlümü kendine etti müptezel/Anlamalı sözlerin başka şey değil (s. 288).
- 8-Çiçeklerle sohbet etmektir işi/Dildeki hecesi garip çobanın,
Onun belli değil gelip gidişi/Garip bilmececi garip çobanın (s. 289).
- 9-Beni hayran etti hilâl kaşların/Sanki nur damlamış yâr, yanağına,
Bahardan ayrılmış kışa yanaşık/Taze mi yağmıştır kar yanağına (s. 290).
- 10-Pınarın başında gözledim yârı/Geldi testisini doldurdu gitti,
Konuşmadı ömrüm eyledi yarı/Düşmanı üstüme güldürdü gitti (s. 290).

2.26.81. MEHMET KARGI (Âşık Gülhanî)

- 1-Ne büyük kumandan, ne güçlü ordu/Güzel vatanımız hûr baştan başa,
Kara bulut çekilince ufuktan/Doğdu, üstümüze nur baştan başa (s. 291).
- 2-Deli gönül ne düşünüp durursun/Bülbül figan eder sırrı güldedir,
Kendi gözün ile kendin görürsün/Arı çiçek toplar sırrı baldadır (s. 292).
- 3-Öz vatani için bunca kurbanlar/Kurt olup koyuna dalanlar vardır,
Geleceği meşgul o kara günler/Cihanı kökünden silenler vardır (s. 293).
- 4-Aşkın suyu ile aşk teknesinde/Yuğurdular hamur ettirler beni,
Çığsin diye pişirdiler ateşte/Yaka yaka kömür ettiler beni (s. 294).

2.26.82. MEHMET KART (Âşık Ünvanî)

Mehmet Kart, 1959 yılında Konya'nın Cihanbeyli ilçesine bağlı Yeniceoba bucağında doğmuştur.

- 1-Gündüzüm mü kaldı her ânım gece/Gün garip, dokunma kadan aldığım,
Felek bir yol göstermiş ki delice/Yön garip, dokunma kadan aldığım (s. 295).
- 2-Vay gurbet vay ya sensizlik bilhassa/Adım adım ara ara sor beni,
Giy bir demir çarık, al demir asa/Uğradığın her diyara sor beni (s. 295).
- 3-Bu sevda ki amma yaman alâmet/Feryadıma göre seviyorum de,
Ne gül kanun tanır, ne bülbül adet/Gönüllerde ötre seviyorum de (s. 296).

4-Hiç sorma bu derdin ne diye bana/Bir aşk yürek dağladı mı yanarım,
Ziyan getirirse bir can bir cana/Bir kan seli çağladı mı yanarım (s. 297).

2.26.83. ZİYA KAYA (Âşık Hayranî)

Ziya Kaya, bir kaynağa göre 1952 yılında Erzurum'un İspir ilçesine bağlı Ortamahalle köyünde; bir kaynağa göre ise 1912 yılında Erzurum'un İspir ilçesine bağlı Başköy köyünde doğmuştur.

1-Bu fani dünyaya gelmez olaydım/Perişan eyledi yar beni beni,
Ağladım sızladım yüzüm gülmedi/Dervişan eyledi yar beni beni (s. 297).

2.26.84. ALİ KİMİL (Âşık Ali İlhamî)³⁹

Ali Kımıl, 1937 yılında Adana'nın Akkaya köyünde doğmuştur.

1-Coşkun akar derler aşkın deresi/Sel çağlayıp gider dipte kum kalır,
İlim, irfan cehaletin çaresi/İlimsiz, irfansız insan ham kalır (s. 298).
2-Çok büyük marifet vardır parada/Aşılmaz dağları yol eden para,
Nicelerin erdirir de murada/Baksan nicelerin del'eden para (s. 299).
3-Kadir Mevlâm bir dileğim var senden/Ne olur bırakma darın içinde,
Bilmem geçen yıllar ne ister benden/Geçmiyor günlerim zarın içinde (s. 299).
4-Cümle mevduatın sahibi vardır/Bilen bilir, bilmeyene diyek,
Bunu inkâr eden hep bakar kördür/Bulan bulur, bulmayana ne diyek (s. 300).

2.26.85. COŞKUN KIRDUDU

Coşkun Kirdudu, 1955 yılında Kars'ın Susuz ilçesine bağlı Ağzıaçık köyünde doğmuştur.

1-Ayrı kaldım vatanımdan yurdumdan/Gurbette hasretlik tez üzdü beni,
Meyil verip bir zalime bağlandım/Yaptığı edalar, naz üzdü beni (s. 301).
2-Yaklaş kâtip yaklaş benim yanıma/Karala mektubum yaz garip garip,
Sabreyleyip teslim olsun kadere/Kaldık gurbet elde biz garip garip (s. 302).

³⁹ Bu antolojide adı geçen Ali Kımıl ile Emir Kalkan'ın antolojisindeki Ali İlhamî aynı kişi olabilir.

2.26.86. LAÇIN KURT (Âşık Laçın Aladağlı)⁴⁰

Laçın Kurt, 1918 yılında Kars'ın Kağızman ilçesine bağlı Camışlı köyünde doğmuştur.

- 1-Yetmiş üç yılında bir Cuma günü/Felek darbesine gelen Yavru Can,
Seslenmiş bir yana gitmemiş ünü/Amansız ecelden ölen Yavru Can (s. 303).
- 2-Feleğin elinden saklamak olmaz/Yakar çırasını arar götürür,
Her ne yana gitsen yoktur çaresi/Açar künyeni de sorar götürür (s. 303).

2.26.87. MAKSUT KOCA (Âşık Feryadî)

- 1-Nice ağlatmayın nice yanmayım/Ayrıldı canımın cananı gitti,
Yıkıldı gönlümün köşkü sarayı/Tahtı viran oldu, sultanı gitti (s. 304).
- 2-Var olsun dünyamız, gülsün insanlar/El ele, kol kola sevinç içinde,
Olmasın kin nefret, dil tatlı olsun/El ele, kol kola sevinç içinde (s. 304).
- 3-Ben böyle yaşadım hep böyle gördüm/Bir canın, bir cana ihtiyacı var,
Cahilin kâmile, derdin tabibe/Tabibin dermana ihtiyacı var (s. 305).
- 4-Akılsız baş yordu ayaklarımı/Ben kendime zulüm ettim yılarca,
Dost gönlü hoş olsun diye düşündüm/Hatır için hasta yattım yıllarca (s. 306).
- 5-Şu devr-i âleme bakınca şöyle/Gördümki bu handa bir gariplik var,
Gelen ağlar gidene de ağlarlar/Anlamadım bunda bir gariplik var (s. 306).
- 6-Engin engin otur ağır ol gönül/Yücelip durmanın ne gereği var,
Öyle dur otur ki, el görsün seni/Sen seni görmenin ne gereği var (s. 307).
- 7-Yine bahar geldi cana can kattı/Şu yüce dağlara duman yürüdü,
Toprak cömertliğin esirgemedi/Her tarafı yeşil çimen yürüdü (s. 308).

2.26.88. ABDULVAHAP KOCAMAN

- 1-Boşa mağrurlanma sen insanoğlu/Cismin iki damla yaştan ibaret,
Dünyaya aldanıp şaşırma yolu/Bu dünyanın sonu boştan ibaret (s. 310).
- 2-Bin dokuzyüz seksen birde/Yılımızda Atatürk var,
Gezip dolaştığım yerde/Yolumuzda Atatürk var (s. 310).

⁴⁰ Bu antolojide adı geçen Laçın Kurt (Laçın Aladağlı) ile Emir Kalkan'ın antolojisinde adı geçen Laçın Aladağlı aynı kişi olabilir.

- 3-Türk çocuğu, budur sana hitabım/Seni yoktan Yaratan'dan örnek al,
İkra diyor, oku benim Kitabım/Oku, öğren, sen Kur'an'dan örnek al (s. 311).

2.26.89. YUSUF KÖKTEN (Âşık Zülâlî)

- 1-Tarih binüçyüz ondört'tü bir vakit/Vardım gurbeti diyara Dedecan,
Felek vurdu ayağına götürdü/Çıldır'dadır ser Suhara Dedecan (s. 313).
- 2-Livana'dan çıktım Şavkat dağına/Allah'ın lütfundan ihsan göründü,
Sanarsın ki düştüm cennet bağına/İnsanları huri gılman göründü (s. 314).
- 3-Vücudum mülkünden yağmur, kar gitmez/Niçin gelmez baharımnda neler var,
Doğmaz tan yıldızı şafaklar atmaz/Güneş çalmaz seherinde neler var (s. 315).
- 4-Bir kişi ki kemalini hıfzetse/İrfan meclisinde pîri nur olur,
Şeriat babında kayım olmayan/Daim onun altı üstü nar olur (s. 315).
- 5-Yaman bahtım çekti leşker bir ulu turayınan/Fethetti burcu semayı uğraşır
kürreyinen,
Sağamaz yara çekeriz nahnuyu kismette biz/Eğer ki eflâtun gelse tabibi kübrayınan
(s. 316).

2.26.90. ŞEMSETTİN KUBAT (Âşık Yoksul Derviş)

Şemsettin Kubat, 1943 yılında Afyon'un Emirdağ ilçesine bağlı Karacalar köyünde doğmuştur.

- 1-Nergiz, reyhan, sümbül açan yurdumuz/Birlik beraberlik bizim derdimiz,
Dostun ismi her dillerde virdimiz/Gerçeği söyleyen diller bizdedir (s. 316).
- 2-Bademliktir Adaçal'ın yokuşu/Yaktı beni güzelin bakışı,
Yel estikçe burcu burcu kokuşu/Gülü gülistanı bu Emirdağ'ın (s. 317).
- 3-Üç güzel görmüşüm Karacalar'da/Söylesem methini her hecelerde,
Çünkü menendi var çok yücelerde/Şu Karacalar'da üç güzel gördüm (s. 318).

2.26.91. ABDULGAZİ KURT (Âşık Kul Gazi)

- 1-Dedi bana sen emmisin/Hoş geçecek senem misin,
Ben de dedim söyle dilber/Her yarama sen em misin (s. 319).
- 2-Nazar eyle şu âleme arkadaş/Gel ayrı mı birbirinden iy'ce bak,
Hakir görme insan oğlu hep kardaş/Kul ayrı mı birbirinden iy'ce bak (s. 320).
- 3-Bir güzel gördüm ki uzunca boylu/Çok şirindi methetmeye şaşarım,
Eğri börk üstüne gelgisi bağlı/Emretsin uğrunda dağlar aşarım (s. 320).

- 4-Aydınlığa, yeniliğe, güzele/Gerçeklere giden iz öğretmenin,
Benzetme sözümü sakın gazele/Gider ihtiyacın tez öğretmenin (s. 321).

2.26.92. İLKİN MANYA (Âşık Sarıcakız)

- 1-Gelmez olaydım dünyaya/Kâh yaralı kâh yaslıyım,
Emeklerim geçti zaya/Kâh yaralı kâh yaslıyım (s. 322).
- 2-Yolum artık geri döndü/Şifa bulmam, hastayım ben,
Dizde, özde ferim söndü/Gayrı izin isteyim ben (s. 322).
- 3-Okul petek, çocuk arı/Bal yapalım öğretmeninim,
Türlü renkten çiçek çiçek/Dal yapalım öğretmeninim (s. 323).
- 4-Koca dünya üzerinde/Bizde buldum ben kendimi,
Bu âlem-beşer içinde/Gizde buldum ben kendimi (s. 323).
- 5-Gurbetten dönmenin geldi zamanı/Göreceksen ömrüm bitti çabuk gel,
Çiçekler süsledi çayır çimeni/Dereceksen ömrüm bitti çabuk gel (s. 324).
- 6-Sarıverir ahtapotun kolları/Kıvrım kıvrım edip tutarlar seni,
Kesmişlerdir tutacağın dalları/Denizler içinde yutarlar seni (s. 324).
- 7-Âşık ne demektir soran olursa/Yüzü gülmez, gözlerini yaş görün,
Âşığın varlığı olmaz dünyada/Mezarında iki tane taş görün (s. 325).
- 8-Ayım doğmaz, günüm doğmaz/Cihanım başkadır benim,
Bir damla içine sığmaz/Ummanım başkadır benim (s. 325).
- 9-Gel seninle konuşalım/Ağız senden, dili benden,
Hep beraber dolaşalım/Dağı senen, çölü benden (s. 325-326).

2.26.93. RAMAZAN MENGİLLİ (Âşık Selâmî Mengillioğlu)

- 1-Koç yiğit yatağı Türktür ilimiz/Ta Ahır dağından gelir yerlimiz,
Bir onulmaz dertten gelir yelimiz/Derman için hiç merhemim olmaz mı (s. 326).
- 2-Dut demişler asıl adın/Ondan aldım garip sazı,
Emri böyleymiş Hüda'nın/Ondan aldım garip sazı (s. 327).
- 3-Evinden çıkıp işine gelir/Makam amirinden izahat alır,
Çanta koltuğunda yola koyulur/Kardeşin derdini sorar sıtmacı (s. 327).

2.26.94. MUSA MERDANOĞLU

- 1-Herkes görevinde doğru çalışsa/Ne vurguncu olur, ne talan olur,
Saygı duysa, adalete alışsa/Ne hırsızlık olur, ne çalan olur (s. 329).

2-Tatlı tatlı çeşmelerden akarken/Şimdi derelerin suyunu döndük,

Param parça oldu dostlar sürüsü/Çabanı yitirmiş koyuna döndük (s. 330).

3-Öküzler önümde, şapka başımda/Arpa, buğday ekmesini özledim,

Çok kağrı yükledim âh genç yaşımda/Gıcır gıcır çekmesini özledim (s. 331).

4-Ulu Tanrım sevda vermiş herkese/Arı çiçek toplar balda dolaşır,

Ayrı ayrı taksim etmiş ayırmış/Bülbül feryat eder gülde dolaşır (s. 331).

2.26.95. DURŞEN MERT (Âşık Nurşah)

1-İlk egemen bir ulus biziz bize armağan/Unutma ey inancım sen memleket çocuğum,

Büyük Millet Meclisi koydum adın bir cihan/İlk ve son bir güvencim Cumhuriyet çocuğum (s. 333).

2-O doğuştan temeli bende yoğrulmuş maya/Anayım ben, anayım, ben bir anayım, ana,

O yavrunun gelişi benden var olmuş boya/Anayım ben, anayım, ben bir anayım ana (s. 334).

2.26.96. İSA OĞUZ

İsa Oğuz, 1955 yılında Karaman'ın Taşkale kasabasında doğmuştur.

1-İşçinin beli bükülür/Kazma sallayı sallayı,

Bahçıvandan ter dökülür/Bahçe belleyi belleyi (s. 336).

2-Bir kişi bilirse açın halinden/Bir yarım ekmeği böler getirir,

Ferhatlar ahdedir bir Şirin için/Aşılmaz dağları deler getirir (s. 336).

3-Bizim ile varalım mı/Hali nice soralım mı,

Gerçeğe erelim mi/Memleketim memleketim (s. 337).

4-Bir gün gelir istediğin/Olur amma zaman geçer,

Herkes arar bir dengini/Bulur amma zaman geçer (s. 338).

5-İnsan olan ar bilir/Sende bu his kıt gibi,

Neden ayrı çekersin/El âleme zıt gibi (s. 339).

2.26.97. MEHMET OKTAY (Âşık Erkânî)

1-Nöbette hazır bekleyen/Her an da gazi değil mi,

Kör bakana sillesini/Vuran da gazi değil mi (s. 340).

2.26.98. SABRÎ ORAK (Âşık Hüdâî)

- 1-Dedim tabip bana bir derman söyle/Bana senin derdin çaresiz dedi,
Dedim çeke çeke ölem mi böyle/Hiç âşık gördün mü yarasız dedi (s. 341).
- 2-Ateş icat olup tütün tütmeden/Aşkın ocağında ben yanıp tüttüm,
Güller açılmadan bülbül ötmeden/Mânâ âleminde şakıdım öttüm (s. 342).
- 3-Bahar geldi çayır çimen yürüdü/Yaylaya göçmenin zamanı geldi,
Dağlar yeşil giydi karı eridi/Soyundan içmenin zamanı geldi (s. 342).
- 4-Bu aşkın sırrını ereyim dersin/Önce bir ermişe sor da öyle gel,
Hakk'ın cemalini göreyim dersin/Evvelâ sen seni gör de öyle gel (s. 343).
- 5-Âşık olmak bir âlemdir/Tatmayanlar anlamaz ki,
Her sözü bir mücevherdir/Tartmayanlar anlamaz ki (s. 343).
- 6-Hilâl kaşlar inci dişler/Güzel senin mi senin mi,
Ela gözler, o bakışlar/Güzel senin mi, senin mi (s. 344).

2.26.99. MUHARREM OYLUM (Âşık Kul Semaî)

- 1-Kişinin sırrını sorayım dersin/Soruş başka, sorgu başka, sır başka,
Sırrını hazinesin göreyim dersin/Gören başka, gözlü başka, kör başka (s. 344-345).
- 2-Gönlümün tahtında mahitap olan/Dürrü gevher kerem kani merhaba,
Gâhi doğup gâhi sırda bulunan/Dürrü gevher kerem kani merhaba (s. 345).

2.26.100. İHSAN OZANOĞLU (Âşık Ozanoğlu)

- 1-Bunca yıl ağlattın Mecnun misali/Kaçma gel, başımın tacı sevdiğim,
Kalmadı gönlümün sabra mecali/Yazıktır, bir kere acı sevdiğim (s. 346).
- 2-Ne ele gelirsin, ne de avuca/Coşkun sular gibi akar geçersin,
Sarıp varlığımı bir uçtan uca/Yıldırımlar gibi yakar geçersin (s. 346).

2.26.101. ALİ İZZET ÖZKAN

- 1-Güzele bakması çok sevap derler/Güzellere güzel bakmak güzeldir,
Güzel, yâr sevenler cennetlik olur/Güzeline yola gitmek güzeldir (s. 347).
- 2-Bayrakların en güzeli/Türk bayrağı Türk bayrağı,
Sancakların en ezeli/Türk bayrağı Türk bayrağı (s. 347-348).
- 3-Mühür gözlüm seni elden/Sakınırım, kıskanırım,
Uçan kuştan esen yelden/Sakınırım, kıskanırım (s. 348).

- 4-Aşkın polisleri tuttu yakamı/Ne alır canımı, ne de el çeker,
O zalim yâr benden kesti selâmı/Ne bir mektup yazar, ne de tel çeker (s. 349).
- 5-Gidin kuşlar! gidin yazlar geliyor/Elvan elvan renge boyanın, dağlar,
Turnalar gidiyor, kazlar geliyor/Giyinin kuşanın, donanın dağlar (s. 349).

2.26.102. NEVCİHAN ÖZMERİH (Âşık Bacı)

- 1-Bayrama yarenler görüldü geldi/Evliya, enbiya derildi geldi,
Bakara suresi belirdi geldi/Sazını koluma taktım da geldim (s. 350).

2.26.103. BEKİR SAMİ ÖZSOY (Âşık Nuri Şahinoğlu)

- 1-Bu sözlerim şimdi hayaldir size/Yarının yaranı sizden çıkacak,
Size hayal olan gerçektir bize/Sırların ereni sizden çıkacak (s. 352).
- 2-Her sabah doğarak yeni bir güne/Başlayan var, başlatandan habersiz,
Arı gibi dünya denen kovanda/İşleyen var, işletenden habersiz (s. 353).
- 3-Yurdu dolaşalım bir destan ile/Ankara'ya doğru yol almaya gel,
Genelgesi ile destandır dile/Güzel Amasyadan al almaya gel (s. 354).
- 4-Bahçelere gül ekenin/Uğraştığı işi güldür,
Diken gülün, gül dikenin/Bağın içi dışı gündür (s. 357).
- 5-Hem açıkta durur, hem de saklıdır/İnanç kimde para kimde acaba,
Alan almış, veren mutlak haklıdır/Derman kimde yara kimde acaba (s. 358).
- 6-Senelerdir karanlıkta gezerdim/Gönül aydınlandı nura kavuştum,
Yokluk pazarında kendim üzerdim/Bolluk ülkesinde vara kavuştum (s. 358).

2.26.104. HASAN ÖZTÜRK (Âşık Meçhulî)

Hasan Öztürk, 1946 yılında Kahramanmaraş'ın Afşin ilçesine bağlı Keşanlı köyünde doğmuştur.

- 1-Gittim dostumu görmeye/İster ise kovsun beni,
Azgın yaramı sarmaya/Demir ile dövsün beni (s. 359).
- 2-Dost selâm göndermiş alırım ama/Ben ona bir selâm salmadan ölmem,
Dağlardan taşlardan sorarım ama/İlle de yârimi bulmadan ölmem (s. 360).

2.26.105. MEHMET PEKTAŞ (Âşık Çaresiz)

Mehmet Pektaş, 1957 yılında Feke'nin Kızılyer köyünde doğmuştur.

- 1-Size hayatımdan hikâye yazam/Ben de bir âşığım yeni uyandım,
Adana İlimdir, Feke de kazam/Kızılyer köyü'nden tanı, uyandım (s. 360).
- 2-Seni bilmeyene âşık mı derim/Âşık olan seni içer üstadım,
Dilerim Allah'tan nur olsun yerim/Her gelen bu yoldan geçer üstadım (s. 361).

2.26.106. HACI PİR (Darendeli)

Hacı Pir, 1934 yılında Malatya'nın Darende ilçesine bağlı Ayvalı köyünde doğmuştur.

- 1-Mektup göndermişsin geldi selâmın/Gönlümde mihman'ım aleykükselâm,
Beni teskin etti güzel kelâmın/Ey hüsnü endam'ım aleykümselâm (s. 362).
- 2-Seller gibi derelerden/Aktım Gülhanî gelmedi,
Uzakyola nerelerden/Çıktım Gülhanî gelmedi (s. 363).

2.26.107. MUSTAFA POLAT (Âşık Dertli Polat)

Musta Polat, 1962 yılında Adana'nın Kozan ilçesine bağlı Gedikli köyünde doğmuştur.

- 1-Güzel gördüm, altın kemer belinde/Güzel gördüm, sarı kayada sümbüldür,
Güzel gördüm, aşk hançeri elinde/Güzel gördüm, beni öldürdü bıldır (s. 365).
- 2-Bilmem deli miyim, bilmem sevdâlı/İşlerimden bezer oldum bu günler,
Olmuşum çöllerde aşkın delâli/Diyar diyar gezer oldum bu günler (s. 366).
- 3-Koyun oldum Tur dağında Musa'ya/Hem ondan nasibim aldım da geldim,
Mucizeydin elindeki asaya/Mürşit kapısını çaldım da geldim (s. 367).
- 4-Seyyah olmuş gezeriz, biz bu gurbet illeri/Baykuşlara bıraktık bahçedeki gülleri,
Kapte gençlik secdası, başta kavak yelleri (s. 368).

2.26.108. YAŞAR POLAT (Âşık Bayramî)

Yaşar Polat, 1941 yılında Erzurum'un Çat ilçesine bağlı Bardakçı köyünde doğmuştur.

- 1-Vardım bindim aşk atına/Ol ruh-i revanı gördüm,
Erdim melekler katına/Bir ulu divanı gördüm (s. 369).
- 2-Toprak ölür bitki bitmez can kalmaz/Sevgi yağmuruyla ıslanmayınca,
Öz olmasa göz görmez hisse almaz/Akıl kâmil olup uslanmayınca (s. 370).
- 3-Ben derdim senden daha besbeter/Garip boynu bükük ağlama gülüm,
Neden feryat figan eylesin yeter/Yaralı gönlümü dağlama gülüm (s. 371).

2.26.109. AHMET POYRAZOĞLU

- 1-Bilir misin yolcu sen bu dağları/Fehad'ın sedası bu dağlardadır,
Koyun melemesi çoban çağları/Kavalın nağmesi bu dağlardadır (s. 373).
- 2-Eğer bir menzili almak istersen/Daim bir kararda kalsan da yeter,
Hayatının sırrını bilmek istersen/Dünyadaki yarış mezarda biter (s. 373).
- 3-“Oku”, sözü Hak'tan emir/Oku benim yavrum oku,
Neye yarar paslı demir/Oku benim yavrum oku (s. 374).
- 4-Dünyanın bu bozuk hali/İnsanlığa ikaz olsa,
Mal yemez zenginin malı/Baykuş konsa enkaz olsa (s. 374).
- 5-Bu bir fani dünyadır/Sanma böyle kalacak,
Ne zengin ne fukara/Hepsi toprak olacak (s. 375).
- 6-Kim ne derse desin kızma darılma/Bu da gelir geçer aldırma canım,
Herkesin ettiği yanına kalmaz/Ektiğini biçer aldırma canım (s. 375).
- 7-Gel gidelim behey gönül/Karanlıktan nura doğru,
İki cihanın güneşi/Ol ulu servere doğru (s. 375-376).
- 8-Yaz ayları karşı dağa gelince/Açar dertlerini yele çiçekler,
Ardı sıra hazan çağı erince/Girer nice halden çiçekler (s. 376).
- 9-Dost elinden çıkan kervan/Gelir dolana dolana,
Halimi sormaya canan/Gelir dolana dolana (s. 376).
- 10-Dinle beni deli gönül/Haber vereyim ta nerden,
Bu gördüğün dünya malı/Geçti nice İskenderden (s. 377).

2.26.110. İBRAHİM SALTAN (Âşık Eserî)

İbrahim Saltan, 1945-1948 yıllarında Malatya'nın Hekimhan ilçesine bağlı Kızılyatak köyünde doğmuştur.

- 1-Bütün yoksullara, kucak açarsın/Çifte mahsüllerin var Çukurova,
Tarıma, kültüre değer verirsin/Türkiye'nin içinde bir Çukurova (s. 377).
- 2-Servetim, sermayem, malım kalmadı/Zengin yoksul düşse hor olurmuş,
Bedduamı aldım yüzüm gülmedi/Eyvah çile çekmek zor olurumuş (s. 378).
- 3-Adım adım günlerine dikkat et/Onikinci ayda yıl yalan olur,
Boşa para yeme dar gününe tut/Aç kurt gibi yersen pul yalan olur (s. 378).
- 4-Dikenin batınca bende kan aktı/Koklayamam gayri gülden vazgeçtim,
Arıya güvendim canımı yakıtı/Dilimi vurunca baldan vazgeçtim (s. 379).

- 5-Hasret kaldım gidemiyom köyüme/Eyvah şu belimi büktün yoksulluk,
El ayak bağladın gülmek neyime/Esirim göz yaşım döktün yoksulluk (s. 379).

2.26.111. UMMANİ SARAÇ (Âşık Ummanî)

Ummani Saraç, 1933 yılında Kars'ın Posof ilçesine bağlı Sarıçiçek (Hertuz) köyünde doğmuştur.

- 1-Kesme kardeş, kesme, sen o ağacı/Ağaç ağlar, balta ağlar, el ağlar,
Ağaç yere düşer çok olur acı/Yaprak ağlar, budak ağlar, dal ağlar (s. 381).
2-Sevda çeken sevdiğine ererse/Gönlü güler, gözü güler, dil güler,
Kol açıp da birbirini sararsa/Göğüs güler, kollar güler, el güler (s. 381).
3-Ya hayalde ya düşünde seslenir/Ölümünden bir haber duyar gidersin,
Bir gün olur arkan taşa yaslanır/Bir iki bir iki diyer gidersin (s. 382).
4-Fikri hayalimden gitmiyor niçin/Göz önünde dört cıvarı Konya'nın,
Hayal dükkânından yitmiyor niçin/Çeşit çeşit hüneri Konya'nın (s. 382).

2.26.112. MEHMET ALİ SARIGÜL (Âşık Gülhanî)

- 1-İlkbaharın açan çiçek, güzün solar kaybolur/Ömür kırık testi gibi her gün dolar kaybolur,
İnsan bir acemi dalgıç, toprak bir derya gibi/Yukardan kendini atan alta dalar, kaybolur (s. 383).
2-İnsan ağaç gibi, dünya bir bahçe/Hangi ayda bitti anlayamadım,
Hayat bina üstü kapalı baca/Nasıl temel tuttu anlayamadım (s. 384).
3-Şâirlik dediğin deryaya benzer/Aşkın gemisiyle gezmek önemli,
İçi dolu inci, mercan, yakut, zer/Sarraf eleğinden süzmek önemli (s. 384).
4-Gerçek insan, olmak için bir insan/Her işte dikkatli olması gerek,
Gururu, kibiri her zaman, her an/Çıkarıp kalbinden silmesi gerek (s. 385).

2.26.113. HASAN SELMAN (Âşık Selmânî)

- 1-Dervişlik libasın nasip et Mevlâ/Riya dolu bu libastan usandım,
Fikirleri bir yap Rabbitealâ/Aradaki iltimastan usandım (s. 386).
2-Çok çirkin bir kıza dünürük etsen/Kız babası yüzbin lira istiyor,
Aman kardaş nerden alayım desen/Paran yok da neye geldin pis diyorum (s. 387).

- 3-Dünyaya gelenler rahm-i maderden/Kimi kul çok yaşar, kimi er gider,
Kara toprak nice aç kurt misali/İnsan doğurur, kendi yer gider (s. 388).
- 4-Gel gönül bu kadar düşme telaşa/Koşa koşa bir gün yorulacaksın,
İstersen ağa ol, istersen paşa/Yakasız gömleğe sarılacaksın (s. 388).

2.26.114. MÜSLÜM KUMRU (Âşık Müslim Seyrânî)

Müslüm Kumru, 1938 yılında Erzincan'ın Merkez Günbağı köyünde doğmuştur.

- 1-Sözle varılmaz Hakka, ey gafil/İçtihatın doğru dürüst olmalı,
Kendini âleme gösterme sefil/Filiyatın doğru dürüst olmalı (s. 389).
- 2-Kuşkuda kalıp da hiç gafil olma/İkilik düsturun atagelesin,
Münafık ne verse hiç sakın alma/Mürşit eteğini tuta gelesin (s. 389).
- 3-Irk ve mezhep ayrımı yapanlar/Cem olsun gelsinler bir konuşalım,
Ham bakırı altın deyip satanlar/Yalan demiyelim er konuşalım (s. 390).
- 4-Haram kazanana sakın hiç bakma/Doğru çalış, helâl kazan, rahat ye,
Başını ihtiras derdine sokma/Doğru çalış, halâl kazan, rahat ye (s. 391).

2.26.115. DAVUT AKBABA (Âşık Davut Sularî)

- 1-Şu havayı gölün payedârlarından/Yarana elveda edelim, yeter,
Yedi nar sunanlar yandı narından/Cehennemden çıkıp gidelim yeter (s. 392).
- 2-Şu divane gönlüm bahar çağında/Bülbülüm ne çare ötemiyorum,
Ceylanım kayboldu geçti bağımdan/Fakat kemet atıp tutamıyorum (s. 393).
- 3-Bir meleğin yaktığını/Mürşidime diyeceğim,
Bir neşteri çaktığını/Dost gönlümde duyacağım (s. 393).
- 4-Âlemin içinde böyle gezerim/Kahrır çektim cananımdan ötürü,
Döğge döğge kara bağrım ezerim/Dertli oldum sultanımdan ötürü (s. 394).
- 5-Yaban gülü müsün sarp kayalarda/El değmeden solacağın belliydi,
Ey vefasız, derde saldın başımı/Taştan taşa çalacağın belliydi (s. 394-395).

2.26.116. MEVLÜT ŞAFAK İHSANÎ (Âşık İhsanî)

- 1-Rıhtımdan bir subay bindi gemiye/Nişanında egemenlik sesi,
Saçı altın başak, gözleri deniz/Al kanında egemenlik sesi var (s. 395).
- 2-Hayatın vadisi görünmez dağlar/Ufukta güneş batar Halıcı,
Gönül yaylasında bir dertli âşık/Bürünmüş kürküne yatar Halıcı (s. 396).

3-Üsünde karın var altında buzun/Beyazdır gerdanın mavidir gözün,

Yardan mı ayrılmış gülmüyor yüzün/Harıl harıl akma Pınarı (s. 397).

4-İlkbahar çağını kış aylarında/Turna sevdasını duyduğum yeter,

Ben kavruldum feryadınla zarında/Yıllarca bağrımı dövdüğüm yeter (s. 398).

5-Ne zamandan beri varsın/İnkâr etme âşikarsın,

Haber aldım ihtiyarsın/Köhnelendin koca dünya (s. 398).

2.26.117. ŞEKİP AYKAÇ ŞAHADAROĞLU

Şekip Aykaç Şahadaroğlu, 1932 yılında Çorum'un Merkez ilçesine bağlı Evci Ortakışla köyünde doğmuştur. 1998 yılında vefat etmiştir.

1-Ben seni severim sen olma uzak/İkimiz bir gönül olsak ne güzel,

İnsansak insana kurmasak tuzak/Sevginin yolunu bulsak ne güzel (s. 399).

2-Varsın eller bize ne derse desin/Hakikata bağlı yolumuz bizim,

Her yerde bizlere yardım eylesin/Allah bir Muhammed, Alimiz bizim (s. 400).

3-İnsanlığın yunağında arındık/İşte böyle oldu azametimiz,

Hamdolsun ki nedametten ayrıldık/Rahmanî sevgidir ibadetimiz (s. 400).

4-Vara bilmek için Merihe, aya/İlime, bilime çalışmak gerek,

Örnek olmak için koca dünyaya/Doğu batı ile yarışmak gerek (s. 401).

5-Yaprağım sarardı gülüm solarken/İhtiyarlık yakamızdan sararken,

Senelerdir ben o yari ararken/Bundan sonra yar da beni arasın (s. 402).

2.26.118. MEHMET ŞAHİN (Âşık Zerdî)

Mehmet Şahin, 1955 yılında Adana'nın Kanalköprü semtinde doğmuştur.

1-Derdim gayet çoktur azar da azar/Hicran tutmuş yaram bakan göz var mı,

Lokmana yardım da eyledi nazar/Melhem kâr etmiyor başka söz var mı (s. 402).

2-Bahçivanın gözü bağda/Meyvesini bekler durur,

Çobanların gözü yağda/Hayalinde saklar durur (s. 403).

2.26.119. TEMEL ŞAHİN (Âşık Turabî)

Temel Şahin, 25 Mart 1966 tarihinde Erzurum'un Oltu ilçesine bağlı Nefsinarman (Ünlükaya) köyünde doğmuştur.

1-Âşığı âşık eyleyen/İçindeki yanan közdür,

Gençleşir aşkı söyleyen/Onun can yoldaşı sazıdır (s. 404).

2-Hasretimi çeker sevgili anam/Oturur oğul der, kalkar oğul der,

Ayrılığı ağıt yapmış diline/Ah ile bağrını yakar oğul der (s. 404).

3-Bu dünya yalan dünyadır gelen göçer yâr olmaz/Bir sohbet bilmez insanda haya olmaz ar olmaz,

Sonun bir kara topraktır, ne sandır insanoğlu/Burda ibadet eylersen gittiğin yer nar olmaz (s. 405).

2.26.120. EROL ŞAHİNER

Erol Şahiner, 1963 yılında Erzurum'un Oltu ilçesine bağlı Çatak köyünde doğmuştur.

1-Pınar başında su sesi/Seslenişi sevdiğine,

Çiçektir onun bu sesi/Süslenişi sevdiğine (s. 405).

2-Gönül bir pınar misali/Çağlayınca ne güzeldir,

Aşk sinemi alev gibi/Dağlayınca ne güzeldir (s. 406).

3-Gönül kederlendi hasretle yandı/Karalar giyindi allar üstünde,

Yadellerden geçen günden usandı/Ah çekti ağladı yollar üstünde (s. 406).

4-Sana selâm olsun şanlı Erzurum/Edebin erkânın arın bir başka,

Adına âşığım, çok seviyorum/Çiçeğin, çimenin, harın bir başka (s. 407).

5-Kul kusursuz olmaz gönül/Sen kusur kendinde ara,

Görme elin ayıbını/Etme dur kendinde ara (s. 407).

2.26.121. SENEM AKKAŞ (Âşık Şahsenem Bacı)

1-Hayatın şartları oldu bir dram/Vatandaş yokluktan olacak verem,

Yoksulun gündüzü gecesi haram/Hayıra yorulmaz düşü fakirin (s. 408).

2-Virane bahçede ağlıyor dallar/Bülbül zara gelmiş güller perişan,

Aşk için çırpınan biçare haller/Yâre doğru giden yollar perişan (s. 408).

3-Esti acı poyraz kalem yıkıldı/Evrenime göz eyledi yel benim,

Yuvam ilmik ilmik oldu söküldü/Emeklerim az eyledi yel benim (s. 409).

2.26.122. VEYSEL ŞATIROĞLU (Âşık Veyssel)

1-Ziyaretim Mevlâna'yı/Kabul et Allah aşkına,

Bu fakiri divaneyi/Kabul et Allah aşkına (s. 412).

2-Ben gidersem sazım sen kal dünyada/Gizli sırlarımı aşikâr etme,

Lal olsun dillerin, söyleme yâda/Garip bülbül gibi âhuzar etme (s. 412-413).

- 3-Yeni mektup aldım gül yüzlü yardan/Gözletme yolları gel deyi yazmış,
Sivralan köyünden bizim diyardan/Dağlar mor menevşe gül deyi yazmış (s. 413).
- 4-Dost dost nicesine sarıldım/Benim sadık yârim kara topraktır,
Beyhude dolandım boşa yoruldum/Benim sadık yârim kara topraktır (s. 414).

2.26.123. YILMAZ ŞENLİK

Yılmaz Şenlik, 1937 yılında Çıldır'ın Yakınsu köyünde doğmuştur.

- 1-Madem ki âşık değilsen/Teli taşlama taşlama,
Girip elin bahçesine/Gülü taşlama taşlama (s. 415).

2.26.124. ADEM ŞENTÜRK (Âşık Efkârî)

- 1-Oldum ben aşkın bülbülü/Gör halimi aşk neyledi,
Beni gören der bu deli/Gör halimi aşk neyledi (s. 417).
- 2-Bilmez idim uyumuştum/Kasımoğlu Pınar'ında,
Bir dolu verdiler içtim/Kasımoğlu Pınar'ında (s. 418).
- 3-Bitti mi ömür defterim/Davetine geliyorum,
Esirgeme ulu Tanrım/Rahmetine geliyorum (s. 421).
- 4-Beni Mevlâmâ bırakın/Şimdi size selâm olsun,
Konu komşu, yaren, kardeş/Hepinize selâm olsun (s. 423).
- 5-Ceylân gibi yörük kızı/Bakar Tarsus ovasına,
Yeşil yeşil ormanlardan/Çıkar Tarsus ovasına (s. 424).
- 6-Benim gücüm yetmez methin etmeye/Dünya bilir şan şöhretin ey Konya,
Herkes arzu eder gelip gitmeye/Bir kutsiyet ziyaretin ey Konya (s. 425).
- 7-Ayaklar ne çeker akılsız baştan/Kısa akıl daim yorar insanı,
Tembelliğin farkı yoktur ateşten/Gelir müsibetler sarar insanı (s. 426).
- 8-Hey, yârenler beni yakar bu sevda/Ateş midir, alev midir, köz müdür,
Her daim gönlümün kış mevsimidir/Eyyam mıdır, bahar mıdır, yaz mıdır (s. 426).
- 9-Tavuğuna atma taşı/Onlar bizim evin kuşu/Ürkütme gel sen nonuş'u,
Nine, nice Fatma Nine/Tavuğa taş atma, nine/Kaşlarını çatma nine (s. 426).

2.26.125. DURAN ŞİHLİOĞLU (Âşık Şihlioğlu)⁴¹

Duran Şihlioğlu, 1932-1933 yıllarında Adana ilinin Ceyhan ilçesine bağlı Gümürdülü köyünde doğmuştur. 30 Ocak 2012 tarihinde vefat etmiştir.

- 1-Elif kıyamdadır, bekler ayakta/Dal neden rükûda duruyor hocam,
İncele mânâyı karada, akta/Mim gördüm secdeye varıyor hocam (s. 427-428).
- 2-Akılsız ne söyleyen boşuna/Bin sözden bir hisse aldırılmazsın,
Delik desti suyu atar dışına/Üstünden katsan da dolduramazsın (s. 428).
- 3-Kimi insan olamaz ki vefalı/Kendi fesat, kalbi dar mı dar olur,
Doldurma akıllı, takma kafalı/Böylesiyle sohbet etmek zor olur (s. 428-429).
- 4-Bu dünyada ismim, cismim yok iken/Ayrıldım babamdan girdim ine ben,
Kaç renk değiştirdim rengim ak iken/Döndüm al kırmızı kızıl kana ben (s. 429).

2.26.126. EYÜP TADİL (Âşık Eyyubî)

- 1-İnsanlık süt gibi leke götürmez/Sanki kar üstünde pek ha pekmez,
Kadın erkeklerle şaka götürmez/Namusun kantarı çekmez ha çekmez (s. 430).
- 2-Hoş gönülle bakamadım dünyaya/Dertlerin Kebiri benim sırtımda,
Bir değil, on değil fikri düşüncem/Takımı, taburu benim sırtımda (s. 430).
- 3-Gel bana bahane bulma sevdiğim/Bana bitmez ümit verdi gözlerin,
Baksan şu gönlüme dert düğüm düğüm/Başımı belâya sardı gözlerin (s. 431).
- 4-Korkarım yıkmaktan gönül evini/Sözlerimin yanlış denmesi olur,
Şahinler havada alır avını/Karganın çöplüğe konması olur (s. 432).

2.26.127. MAHMUT TAŞ (Âşık Mahmut Çoşkuner)

Mahmut Taş, 1928 yılında Malatya'nın Boruk yaylasında doğmuştur.

- 1-Bebeği nazlı büyüttüm/Ninni söyledim uyuttum,
Sonra yavrumu kaybettim/Bebek menni, yavrum nenni (s. 433).
- 2-Otuz ağustos'ta geldim Konya'ya/Aklımı başımdan aldı Mevlâna,
Sanki yeni gelmiş oldum dünyaya/Esas yaşıım kırkbeş oldu Mevlâna (s. 434).
- 3-Âdem ata ile geldim cihana/Ol Hazret-i Şit'in mihmanıyım ben,
İmanım vardır ki ulu süphana/Bilirim Dünya'dan bir faniyim ben (s. 434).

⁴¹ Duran Şihlioğlu (Âşık Şihlioğlu) ile Mevlüt Özhan, Emine Kırıcı, N. Zeynep Özçörekçi, Ömer Gözükcı ve Mukadder Küren'in hazırladıkları antolojideki Duran Şihererli (Âşık Şihlioğlu) aynı kişi olabilir.

- 4-Gel gönül dolaşma devr-i âlemi/Vazgeç gönül bu âlemde kimin var,
Bilir misin yazan levhu kalemi/Vazgeç gönül bu âlemde kimin var (s. 435).
- 5-Değişmem dostları dünya malına/Çalamam bu sazı sarhoş olmadan,
Her ne zaman sazı alsam elime/Billâhi çalamam sarhoş olmadan (s. 436).

2.26.128. NURİ ALİ TAŞ

- 1-Sevgi bizde, saygı bizde, ar bizde/Sevdiğine sadık kalan yar bizde/Hakkın gizli hazinesi var bizde,
Türkiyem, Türkiyem, güzel Türkiyem/Kıymetini bilmeyene ne diyem (s. 437).
- 2-Karşılıklı sevgi katmer gül'diken/Tek taraflı sevgi gönülde diken,
Güzeller sevilme çağında iken/Verin sevenleri dengi dengine (s. 438).

2.26.129. MAHMUT TAŞKAYA

- 1-Pir elinden dolu bade içmişem/Açılın ozanlar ben de geleyim,
Akortsuz sazımı düzen eyledim/Çekilin ozanlar ben de geleyim (s. 439).
- 2-Âşığın maşuktan daim çektiği/Gönlünün arzusu çile değil mi,
Bülbülün seherde boyun büktüğü/Feyadı, fıganı güle değil mi (s. 439).

2.26.130. ŞEREF TAŞLIOVA (Âşık Taşlıova)

- 1-Bindokuzyüz otuz sekiz/Nisan doğum ayım benim,
Taşlıova, soyadımız/Salihgiller soyum benim (s. 441).
- 2-Allah varken, kuldan dilek/Etmedim, etmek istemem,
Kendimden güçlüye bilek/Çatmadım çatmak istemem (s. 441).
- 3-Belki bir gün ben çıkarsam karşına/Bana ilk dediğin sözü hatırla,
Bakıyorken gözlerimin yaşına/Sana mahzun bakan yüzü hatırla (s. 442).
- 4-Nâzlı yare el salladım/Geri döndü kızdı bana,
Yaklaşınca adım adım/Kaş gözünü süzdü bana (s. 442).
- 5-Bizde beraberlik birlik oldukça/Ayak rahat eder, baş rahat eder,
Gönüllerde sevgi dirlik oldukça/Dolu rahat eder, boş rahat eder (s. 443).
- 6-Hasret mektubunu yazdığın zaman/Sitem etme, selâmını hoş gönder,
Yanıyor yüreğim halim pek yaman/İster dolu ister isen boş gönder (s. 444).
- 7-Zaman ölçeğinde yenilik başlar/Bir şafak sökerken, bir akşam üstü,
İnsanda endişe, hüznün yavaşlar/Bir şafak sökerken, bir akşam üstü (s. 444).

- 8-Neşe ile keder, geceyle gündüz/Biri birisinin karşılığıdır,
Gelir ile gider, eğri ile düz/Biri birisinin karşılığıdır (s. 445).
- 9-Başım duman, gözüm yaşlı dolandım/Çekilmez çilesi gurbet ellerin,
Hasretlik derdiyle kavruldum, yandım/Büyüktür belâsı gurbet ellerin (s. 446).
- 10-Sana yaramayan boş hayallerin/Peşine gitmenin ne faydası var,
Önünde uçurum olan yolların/İzini tutmanın ne faydası var (s. 447).
- 11-Hani nerde kaldı eski hatıra/Beni görüp naz ederdin bir zaman,
Uzaktan Bakardın hep peşim sıra/Kaş eğerek göz ederdin bir zaman (s. 448).

2.26.131. OSMAN TAŞKAYA (Âşık Feymânî)

- 1-Her mücevher değerini bulmazdı/Sarrafından ayar danışmasıydı,
Kerpiç yığılmayan bina olmazdı/Ustası mimara yanaşmasıydı (s. 449).
- 2-Dağlar al yeşil süslenir/Hele bahar gelsin de bak,
Bülbül aşkınan seslenir/Güle bahar gelsin de bak (s. 450).
- 3-Baki değil şu dünyanın ziyneti/Ölüm kıyametin bir alâmeti,
Yolcuya yıldızın ayın kıymeti/Karanlıkta bakmayınca bell'olmaz (s. 451).
- 4-Var mıyıldım yok muyudum/Şu âlemde bundan evvel,
Az mıyıldım çok muyudum/Şu âlemde bundan evvel (s. 451).
- 5-Yıkma gönül sarayını/Örmesi kolay değildir,
Kalbe şefkat cilâsını/Sürmesi kolay değildir (s. 452).
- 6-Karlar eriyince bahar gelince/Evvela açılmış bir sarı çiçek,
Benek benek nakış nakış nakış dünyayı/Nasıl da süslemiş gör, sarı çiçek (s. 452).

2.26.132. SEFER TAŞKIRAN (Âşık Figânî)

Sefer Taşkiran, 1942 yılında Ağrı'nın Yalkıyazı (Danbat) köyünde doğmuştur.

- 1-Öğretmenim bu gençliği/İyi okut, sanat öğret,
Yenmek için engelleri/İyi okut, sana öğret (s. 453).
- 2-Elâ gözlerine kurban olduğum/Ben güzel sevmedim senden ziyade,
Yetmez mi bu kadar sana yandığım/Ben güzel sevmedim senden ziyade (s. 454).
- 3-Ne acıymış vatanından ayrılmak/Gurbette halimi soran olmuyor,
Kolay değil sadık ahab dost bulmak/Gönlüme teselli veren olmuyor (s. 454).
- 4-Yıldırım devrinde füze çağında/Halımızı bir de gel gör insanlık,
Baykuşlar ötüyor gönül bağında/Yılımızı bir de gel gör insanlık (s. 455).

- 5-Bir gelin yâri gurbette kalsa/Ah çeker yoluna bakarak ağlar,
Gelenden gidenden bir haber alsa/Gözlerinden yaşlar dökerek ağlar (s. 456).
- 6-Kurtarıcı önderiyle sevinen/Türk milleti çok büyük bir millettir,
Şerefiyle namusuyla övünen/Türk milleti çok büyük bir millettir (s. 456).
- 7-Ya ilâhi sar talihine küsmüşüm/Düşünmekle günüm geçer kör taline küsmüşüm,
Gam keder bürüdü beni zindan oldu hayatım/Zehirledi vücudumu var talihe küsmüşüm (s. 457).

2.26.133. HAYATİ VASFİ TAŞYÜREK

- 1-Neden dağlar gamlı bulutlar kara/Dile gel hey Anadolu'm dile gel,
Ne bu mikrop saçan binlerce yara/Dile gel hey Anadolu'm dile gel (s. 457-458).
- 2-Kış pişmanlığıdır bahar yağmuru/Gökler göz yaşını döktü mü dağlar,
Sepkinle el ele garbi yelleri/Dikmen'de buzları söktü mü dağlar (s. 458).
- 3-Uzay burçlarında dalgalanmalı/Ay-yıldız gökten inen Bayraklar,
Yeni seferlere hazırlanmalı/Aral'dan Tuna'ya uçan kısraklar (s. 459).

2.26.134. MUSTAFA TEMEL (Âşık Ruhanî)

- 1-İzin ver elime alayım sazı/Mızrabım dokunsun telime, baba,
Kül etti sinem sevdanın közü/Baksana savrulan külüme baba (s. 460).
- 2-Ben senin aşkınla çalıp söylerken/Akıtıp göz yaşın sızan çok olur,
Sırrımı herkesten inkâr ederken/Kınama sevdiğim sezen çok olur (s. 460).
- 3-Koskoca yaylada bir yaşlı çoban/Kovgun olmuş duramamış gidiyor,
Yarını bugünden telâşlı çoban/Sebebini soramamış gidiyor (s. 461).
- 4-Sana canım kurban dadaş diyarı/Daim açık er meydanın Erzurum,
Senin namın dağılmış dünyaya/Şerefın, şöhretin, şanın Erzurum (s. 461).

2.26.135. MİHRALİ TEPELİOĞLU

Mihrali Tepelioğlu, 1965 yılında Kars'ın Selim ilçesine bağlı Baş köyünde doğmuştur.

- 1-Hak dağının yokuşunda/Çıkabilen var mı dostlar,
Toplansa dertler başında/Bakabilen var mı dostlar (s. 463).

2.26.136. GÜLPAŞA TOKDEMİR (Âşık Yangunî)

- 1-Gel uyan arkadaş hataya düşme/Kervan geçer uyanırsın el güler,
Açılmayan bir kapıya uğraşma/İnat edip dayanırsan el güler (s. 464).

2-Bir katreden halk olunan bir insan derler bize/İnanıp iman eyleyen Müslüman derler bize,

Çünkü aslımız topraktır yine gider türaba/Bu fani mekân üstünde bir mihman derler bize (s. 464).

2.26.137. MÜNEVVER TOLUN (Âşık Aslı Bacı)

1-Sazımın sesinden bülbül alınsa/Dalı ben olsam da gülden bana ne,

Kuğular ak fistan giyip salınsa/Aksan derya isem gölden bana ne (s. 465).

2-Zamanlar zamanı çığ gibi aşar/Türbende maziyi süzmeye geldim,

Baykuşlar derdimden cuş edip coşar/Ayrılık dardını sezmeye geldim (s. 466).

3-Cennet diye bu âlemde/Gez dediler Türkiye'mi,

Altın uçlu bir kalemde/Yaz dediler Türkiye'mi (s. 467).

4-Şanlı Türk Askeri, Kahraman Mehmet/Çelikten yay gibi gerilsin de gör,

Koparsa özgürlük için kıyamet/İleri! buyruğu verilsin de gör (s. 467).

2.26.138. MUSTAFA TOPAL (Âşık Deli İmamî)

Mustafa Topal, 1953 yılında Çankırı'nın Yapraklı ilçesine bağlı Yaka köyünde dünyaya geldi.

1-Gül yüzlüm senin yoluna/Gönülden uymaya geldim,

Bir türkü yakmışın içten/Dilinden duymaya geldim (s. 468).

2-İki kapılı bir handan/Zorla geldim gidiyorum,

Sıkar beni geniş meydan/Darla geldim gidiyorum (s. 469).

2.26.139. ÂŞIK NUSRET YAZICI (Âşık Nusret Torunî)

1-Bir bahar ayında yeşil yamaçta/Name yazıyordu kır çiçekleri,

Beyaz tül giyinmiş elvan nakışta/Seyretmeğe değer, gör çiçekleri (s. 469).

2-Bir gün saba ile erken/Yoruldun yola giderken,

Sadık dostu bulam derken/Güneş aştı akşam oldu (s. 470).

3-Bu bir nasihattır yanıltır deme/Helâl mal insanı kara düşürür,

Aç öl muhannetten ekmek isteme/Zamanı gelince dara düşürür (s. 470).

4-Hedefi görmeden mermi atmanın faydası ne/Tenbellik züğürt düşürür yatmanın faydası ne,

Elinden geldikçe çalış kula kulluk eyleme/Namert sofrasından lokma yutmanın faydası ne (s. 471).

2.26.140. İSMAİL TURAN (Âşık Cemal Hoca)

- 1-Yaz olanda yaylalarda/Seyranım köylü kızları,
Hem çayırda, hem tarlada/Sultanım köylü kızları (s. 472).
- 2-Yine bahar geldi dağlar başında/Güzellerin seyran zamanı geldi,
Kuşlar şen ötüyür yâr yokuşunda/Her çiçeğin elvan zamanı geldi (s. 473).
- 3-Bir âşığız, ne söylesek/Sözümüzde yalan olmaz,
Sırrı sır-içre saklarsız/Kimselere ayan olmaz (s. 473).

2.26.141. MUSTAFA TURGUT (Âşık Emsâlî)

- 1-Efendim dertlidaş olduk her gören ağlar bizi/Hakikatte bir notayız götürmez dağlar bizi,
Sohbetinden belli gerek ehli dil şâir olan/Hakikat âşık mı deyi sınarlar baylar bizi (s. 474-475).
- 2-Behey âşık nice süslen kendini/Çirkin güzel m'olur allanmayınan,
Seç halis madenden al şekerini/Hiç katran yenir mi ballanmayınan (s. 475).
- 3-Kara gözlüm senden ayrı düşeli/Benim çektiğimi bir Allah bilir,
Benim sana yakıldığım yandığım/Yerde padişahla gökde şah bilir (s. 476).

2.26.142. NURETTİN TÜRKAN (Âşık Kul Nuri)

Nurettin Türkan, 01 Şubat 1954 tarihinde Gümüşhane'nin Kelkit ilçesine bağlı Yenice köyünde doğmuştur.

- 1-Geldim geleli dünyaya/Bu âşk beni yakar durur,
Gözyaşım döndü deryaya/Gece gündüz akar durur (s. 477).
- 2-Bir de arzedeyim Sümman Baba'dan/Gine bu meydanın eridir Sümman,
Sanmayın ki göçtü yalan dünyadan/İste bu üslûpla diridir Sümman (s. 477).
- 3-Kün dedi, ruh oldum, bağlandım kaldım/Ol dedi Zül-celâl, bir suya geldim,
Dokuz ay bir kapta yattım yoğruldu/Tarih tamam oldu dünyaya geldim (s. 478).
- 4-Bir aşk için avunurum/Kimse bilmez halim oy, oy,
Hem susuzum hem yorgunum/Ah kanadım kolum oy, oy (s. 478).
- 5-İlk insan, ilk nebi Adem'den evvel/Peygamberler nebisinin efendim,
Hiçbir ruh yok iken cennet-âlâ'nın/Kapısında nişanesin efendim (s. 479).
- 6-Uyan bak ne hale geldi/Zaman Mevlâna, Mevlâna,
Halk içinde kayıp oldu/Güman Mevlâna, Mevlâna (s. 479-480).

7-Bin sene yaşasa insan dünyada/Gine de gözleri malda kalıyor,
Bu virane bir kişinin olsa da/Sonunda bir sıfır elde kalıyor (s. 480).

2.26.143. MÜRSEL SİNAN UĞURSU

Mürsel Sinan Uğursu, 5 Mart 1956 tarihinde Kars'ın Dikme köyünde doğmuştur.

- 1-Nükleer silâhlar üretiyorlar/Faydasız bir zevkten, kinden ötürü,
Sevgi duygumuzu tüketiyorlar/Çağlar önce akan kandan ötürü (s. 481-482).
- 2-Bir insan özledim kabahat bilmez/Bir vatan özledim yolu sevgiden,
Bir insan özledim menfaat bilmez/Sohbeti sevgiden dli sevgiden (s. 482).
- 3-Bana vuran gibi bir de kendine/Vur be ağam vur bakalım nasılmış,
Senin değil mi bir başka halları/Sor be ağam sor bakalım nasılmış (s. 483).
- 4-Bazen korkak olmak efendiliktir/Yüce Tanrım evvel senden korkarım,
Kardeş kardeş ile kavga ederse/Ara yerde akan kandan korkarım (s. 483).

2.26.144. KASIM ÜKAL (Âşık Gülhanî)

Kasım Ükal, 1947 yılında Artvin'in Berta bucağına bağlı Akbudak mahallesinde doğmuştur.

- 1-Ne ettim de umutlarım kırarsın/Bir defa da güldürsene sevdiğim,
Ben garibim ne suçumu ararsın/Derdin nedir bildirsene sevdiğim (s. 484).
- 2-Gece gündüz ağlamadan usandım/Gülmeden göz yaşım sildiren sevda,
Bir hainin çilesinden ben yandım/Elleri başıma güldüren sevda (s. 485).
- 3-Dinle anam, dinle benim sözümü/Şu Kaçkar dağları yaman görünür,
O dağda görmüşüm ben nazlı yârî/Çevre yanı, duman duman görünür (s. 485).
- 4-Karaduman gibi sardın çevremi/Genç yaşımda beni üzdün fakirlik,
Beni cananıma hasret eyledin/Yaralı bağrımı ezdin fakirlik (s. 486).
- 5-Misafirim düştüm ben bu yerlere/Bize nasip oldu, aşî Murgul'un,
Gezdik, seyran ettik hep köylerini/Dertli dertli öter kuşu Murgul'un (s. 486).

2.26.145. YAKUP CAN (Âşık Ümmânî)

- 1-Ya hayalde ya düşünde seslenir/Ölümünden bir haber duyar gidersin,
Bir gün olur arkan taş a yaslanır/Bir iki, bir iki diyer gidersin (s. 487).
- 2-Fikri hayalimden gitmiyor niçin/Göz önünde çar civarı Konya'nın,
Hayal dükkânından yitmiyor niçin/Çeşit çeşit var hüneri Konya'nın (s. 488).

2.26.146. FİKRET ÜNAL (Fikrettin İnanlı)

- 1-Dağlar aman vermez gidemem yâre/Yolum çıkmaz oldu halim perişan,
Hastayım, inlerim, oldum biçare/Günlerim ay oldu, yılım perişan (s. 490).
- 2-Gönlüm seninledir senle doluyum/Yakıp yakıp kül eyleme nazlı yâr,
Sevda esiriyim, aşkın kuluyum/Divaneyim del eyleme nazlı yâr (s. 490).
- 3-Sen bir yerde ben bir yerde/Sensiz yüzüm gülmez ana,
Anasızlık denen derde/eller derman bulmaz ana (s. 491).
- 4-Bülbül ötmez viran olan yurdumda/Arısız petekte balı neleyim,
Kurumuşum çiçek çıkmaz dalımda/Bülbülsüz, gülzarı, gülü neleyim (s. 491).

2.26.147. ORHAN ÜSTÜNDAĞLI

Orhan Üstündağlı, 1956 yılında Kars'ın Göle ilçesine bağlı Dedekılıç köyünde doğmuştur.

- 1-Baltası elinde giden vatandaş/İnsaf eyle baltalama ormanı,
Sayam hünerini ben yavaş yavaş/İnsaf eyle, baltalama ormanı (s. 492).
- 2-Yirminci yıldır Âşıklar Konya'da/Yılda toplanırlar bir bu bayramda,
Yokları var eden Hikmet-i Huda/O bize en büyük yâr bu meydanda (s. 493).

2.26.148. NAİM YALNIZ

Naim Yıldız, 1938 yılında İçel'in Silifke ilçesinde doğmuştur.

- 1-Keklik bayırların nazlı dilisin/Bülbülü kısıkanan huyların mı var,
Bütün güzellikler sende toplanmış/Güzeli susturan soyların mı var (s. 495).
- 2-Sıla hasretiyle soldum sarardım/Haberci kuş oldu bana da şimdi,
Gurbet acısını bağrıma sardım/Kavuşmak düş oldu bana da şimdi (s. 495).

2.26.149. UMMAN YANIK (Bünyanlı)

Umman Yanık, 1938 yılında Kayseri'nin Bünyan ilçesine bağlı Zerzerek köyünde doğmuştur.

- 1-Nice doğdum, murada erdirmedin/Felek bilmem bana garazın nedir,
Taştan taş çaldın da güldürmedin/Felek bilmem bana garazın nedir (s. 496).
- 2-Gidersem gurbete gene gelirim/Sil gözün yaşını aman ağlama,
Kısmet olur ise gene dönerim/Sil gözün yaşını anam ağlama (s. 497).

2.26.150. İHSAN YAVUZER

İhsan Yavuzer, 1960 yılında Erzurum'un Şenkaya ilçesine bağlı Gaziler bucağında doğmuştur.

- 1-Aslın hurî midir yoksa melek mi/Elbette sormaya değer sevdiğim,
Eyüp gibi yaraların kurt dolsa/Melhemle sarmaya değer sevdiğim (s. 498).
- 2-Beni Mecnun eden verfasız Leylâ/Hasretlik canıma yetti nerdesin,
Yolunu gözledim yüzbün cefayla/Akıl muhabbetim bitti nerdesin (s. 498).
- 3-Bülbül olup gül dalına/Konalım ALLAH aşkına,
Günde beş vakit namazı/Kılalım ALLAH aşkına (s. 499).

2.26.151. HÜSEYİN YAZICI (Âşık Sümmanioğlu)

- 1-Bir çark var yorulmaz, durmadan döner/Hayalde gerçekte, düşte güneş var,
Karanlık yoluna o olur önder/Akılda, fikirde, başta güneş var (s. 500).
- 2-Ben mi dünyadayım, dünya mı bende/Ben beni bilirsem bir dünya benim,
Bedende, ilikte, damarda, tende/Gözeler gözyaşım, denizler kanım (s. 500).

2.26.152. ÂŞIK HACI YENER (Âşık Yener)

- 1-Ne gezip durursun hep garip garip/Kız sen İstanbul'un neresindensin,
Gel söyle, derdine olayım tabip/Kız sen İstanbul'un neresindensin (s. 501).
- 2-Lütfen bakar mısın kahveci kardeş/Taze demlisinden çay getir bize,
Masamız şenlendi, dostlar toplandı/Söyle hepimizi say getir bize (s. 502).
- 3-Günde on kez gelir idik yüz yüze/Usanmadan bakışıldık göz göze,
Aşınaydık sizler bana, ben size/Yoksa bana küstünüz mü aynalar (s. 503).
- 4-Ey sevgili, beni bir zaman sonra/Göçüp gitti dersin, soran olursa,
Nice yıllar geçti geri dönmedi/Çoktan yitti dersin soran olursa (s. 503).
- 5-Bir ömür dolaştım ovada, dağda/Eller mekân tutmuş bahçede bağda,
Maddeye tapınan garip bir çağda/Benim beş paralık kıymetim mi var (s. 504).

2.26.153. ÂŞIK HACI YETKİN

Hacı Yetkin, 1945 yılında Sivas'ın Şarkışla ilçesine bağlı Hüyük (Emlek) köyünde doğmuştur.

- 1-Anadolu yaylasının bağrında/Obalar var, oymaklar var, yöre var,
Dostlar diyarında canlar yurdunda/Gelenek var, görenek var, töre var (s. 504).

- 2-Sana derim sana sadakatsız yâr/Bilki sen o eski güzel değilsin,
Yalan mıydı bunca sevgi bunca aşk/Söyle bu gerçeği el-âlem bilsin (s. 505).
- 3-Duydum bunca ömür yeter, demişsin/Doğru mu söylersin yeter mi Veysel,
Belli ki kadere boyun eğmişsin/Seni kara toprak yutar mı Veysel (s. 505).
- 4-Dinleyin yârenler beni bir nebze/Söylenecek bir kaç cümle sözüm var,
İyiye güzele tüm özlemlerim/Bu uğurda çalınacak sazım var (s. 506).
- 5-Ruhumda korlaşan aşkın közünü/Dudağınla yakmak istiyorum ben,
Aylar var ki göremedim yüzünü/Gözlerine bakmak istiyorum ben (s. 506).

2.26.154. AHMET YILDIRIM (Öksüz Ozan)

Ahmet Yıldırım, 1946-1964 yılları arasında Ağrı'nın Eleşkirt ilçesine bağlı Aydoğdu köyünde doğmuştur.

- 1-Geç kalma sen nazlı yârim/Tomurcuklar açanda gel,
Lale, çiğdem burcu burcu/Kokuların saçanda gel (s. 507).
- 2-İlmi ile gelip Konya İline/Girdi aşkın ocağına Mevlâna,
Destur verdi yüce piri eline/Işık oldu çerağına Mevlâna (s. 508).

2.26.155. CAFER YILDIRIM (Âşık Dertli)

Cafer Yıldırım, 1946 yılında Samsun'un Bafra kazasına bağlı Akgüney (Uçpınar) köyünde doğmuştur.

- 1-Dostları görmeye geldim/Kullar merhaba merhaba,
Gönül bahçesini buldum/Güller merhaba merhaba (s. 509).
- 2-Sana saygıyı yaptıran/Elindeki para para,
Yolunu daim saptıran/Elindeki para para (s. 509).
- 3-Boşa koş, boşluğa alış/Boş konuş, boşuna çalış,
Yoktur cebinde bir kuruş/Git gel açık olsun (s. 510).
- 4-Bir derdim var idi bin elli oldu/Derman aramağa yollara düştüm,
Aşkımın elinden yandım yıkıldım/Türküler misali dillere düştüm (s. 510).

2.26.156. ALİ YILDIZ (Âşık Elvanî)

Ali Yıldız, 1927 yılında Kars'ın Arpaçay kazasına bağlı Büyük Çatma köyünde doğmuştur.

- 1-Naşı bülbül gidip konsa bir bağa/Lâleyi, sümbülü, gülü lekeler,
Bir insan bilmeden sözün konuşsa/Dudağı damağı dili lekeler (s. 511).

2.26.157. GÜNAY YILDIZ

Günay Yıldız, 1954 yılında Kars'ın Arpaçay ilçesine bağlı Karahan köyünde doğmuştur.

1-Karanlık gecede ıssız bir çölde/Mecnun mecnun diye ağlar birisi,

Dedim ne ağlarsın hey saçı Leylâ/Dedi yüreğimi dağlar birisi (s. 512).

2-Ne ağlıyorsun dünyada/Senede bir gülen gönül,

Bitmez çektiğim çileler/Bahtı kara olan gönül (s. 512).

2.26.158. MURAT YILDIZ (Âşık Karahanlı)

1-Zümrüttür toprağı cevherdir taş/Mücevher yakuttur kalesi Kars'ın,

Zaferan sırmalı haddi nakışı/Hoş zevki ziynettir Kalesi Kars'ın (s. 513).

2-Bir ilhamdır geldi sırrı kudretten/Cenab-ı Süphandan verildi bize,

Okudum ders aldım ilmi hikmetten/Hazret-i Kur'andan verildi bize (s. 514).

3-Dünya denen bilmeceyi/Araştırıp çözüyorlar,

İnsan beyni ilim dolu/Yeni icat düzüyorlar (s. 514).

4-Edep erkân isterisen mekteb-i irfandan al/Ehl-i kâmil meclisinde sarf olan lisandan al,

Âyet-i kerime güzel, oku baştan ayağa/Bu dünyanın her ilmini hazret-i Kur'andan al (s. 515).

2.26.159. YUSUF YILDIZ

Yusuf Yıldız, 1958 yılında Kars'ın Selim ilçesine bağlı Darboğaz köyünde doğmuştur.

1-Hasta canım yatak üste inlerken/Gel eyledim, sevdiceğim gelmedi,

Dertli bülbül bile beni anlarken/El eyledim sevdiceğim gelmedi (s. 516).

2-Ölüm korkusuyla şaşkın adamlar/Ecel için yılı, günü sayarlar,

Göçüp gider miras kalınca damlar/Ya satarlar, ya da saygı duyarlar (s. 516).

3-Aklım erdi bu dünyaya bir baktım/Yorulan dinlenir, denge sağlanır,

Akşam olur canlı yuvaya girer/Uçan kuşlar konar, denge sağlanır (s. 517).

4-İyi bir kadını dillerden dile/Düşürmeyen namusuduri arıdır,

Karşı çıkmaz, ondan herşeyi dile/Özü temiz, emdiği süt arıdır (s. 517).

5-Söz mücevher olsa bende yok yeri/Mâna eleğinde elenmeyince,

Akıl bıçak olsa, kesmez peyniri/Zamane çarkında bilenmeyince (s. 518).

2.26.160. MEHMET YILMAZ (Âşık Mızarlı)

Mehmet Yılmaz, 1933 yılında Gaziantep'in Nizip ilçesine bağlı Mızar (Uluyatır) köyünde doğmuştur.

- 1-İyi fikir eyle canım gardaşım/Mevlâyı anmayan kul neye yarar,
Doğruyu söylemez doğruyu bilmez/Hep böyle konuşan dil neye yarar (s. 519).
- 2-Hacıya hocaya cahilsin deyip/Çat bakalım sonu nere varacak,
Sabahleyin erken okunur ezan/Yat bakalım sonu nere varacak (s. 519).
- 3-Şu gönlüme ateş yaktım/Tüter Allah Allah diye,
Yatına bülbül kondurdum/Öter Allah Allah diye (s. 520).
- 4-Beytullah'ta aşkla seni/Andıkça andık Allah'ım,
Senin aşkın kalbimizde/Yandıkça yandık Allah'ım (s. 521).

2.26.161. YAŞAR YILMAZ (Âşık Reyhânî)

- 1-Aman gazeteci gel bizim köye/Bizde olan türlü halleri de yaz,
Yalınız saçlıyı, kaşlıyı yazma/Uyuzu, koturu, kelleri de yaz (s. 524).
- 2-Ben gerçeğim, yanlış fikir olamam/Onunçün kenara yazarlar beni,
Ben beni kendimde arar bulamam/Bulursa soysuzlar ezerler beni (s. 525).
- 3-Gözüm yolda kaldı yârim gelmedi/O sebepten böyle naçar ağlarım,
Arzum beni yâre kurban eyledi/Vursalar göğsümü açar ağlarım (s. 525).
- 4-Ben bilmem bilmem ki ne söyleyim/İnsan halden emin değil,
Diş damaktan kuşkulanır/Ağız dilden emin değil (s. 526).
- 5-Elleri koynunda pınar başında/Almanya'ya doğru bakar bir gelin,
Yedi çocuğu var, dördü peşinde/Feleğe dişini sıkarak bir gelin (s. 527).
- 6-Ben bir kapı gördüm ilm-i hikmette/Anahtarı yoktur girenlere sor,
Herkes bay olamaz bu beyanette/Bu sırrı hikmettir, erenlere sor (s. 528).
- 7-Bahar gelsin şu dağlara gidelim/Belki derdimize çare bir çiçek,
Toplayıp devşirip derman edelim/Açılan yaramı sara bir çiçek (s. 529).

2.26.162. SÜLEYMAN YILMAZ (Âşık Kalemî)

Süleyman Yılmaz, 1934 yılında Artvin'in Ardanoç ilçesine bağlı Half (şimdiki Boyalı) köyünde doğmuştur.

- 1-Dost ile muhabbet sohbet eylemek/Tere yağı ile baldan iyidir,
Bir âlimin rahlesine diz çökmek/Cahillerle hasbihalden iyidir (s. 529).

2-Bakışı mest etti beni o yârin/Hele su yolunda bana bakışı,

Tel tel edip saçmış o zülüflerin/Gerdanın altında bir hal nakışı (s. 530).

3-Efendim ne yazıp ne anlatayım/Kulaklar hep sağır, gözler kör olmuş,

Kim doğru ki kimi yalanlatayım/Eğriler alavlı düzler kör olmuş (s. 530).

2.26.163. AHMET YİĞİT (Âşık Gül Ahmet)

1-Adım adım dolaş, ona raslarsın/Yolunda Yunus var, Anadolu'nun,

Sevip seilmeyi, ondan öğrenmiş/Halinde Yunus var, Anadolu'nun (s. 531).

2-Yanıldık yakıldık bir buğday ektik/Vermedi Allah'ım, ekmez olaydım,

Gübreyi, mazotu elden dilendik/Kimselere boyun bükmez olaydım (s. 532).

3-Beni bu hallere koyan/Kötü kader, zalim kader,

Gel de bu hayata dayan/Kötü kader, zalim kader (s. 533).

2.26.164. ABDULLAH YOLCU

Abdullah Yolcu, 1951 yılında Sinop'un Durağan ilçesine bağlı Baybükü köyünde doğmuştur.

1-Âşık isem milletime/Köylümüzü bilen benim,

Bir fakiri ağlar görsem/Gözyaşını silen benim (s. 534).

2-İnsanlarda namus haya kalmamış/Eyvah biz ne kötü günlere kaldık,

Gider camiye abdestin almamış/Eyvah biz ne kötü günlere kaldık (s. 534).

**2.27. Mevlüt Özhan; Emine Kırıcı; N. Zeynep Özçörekçi; Ömer Gözükızıl;
Mukadder Küren, Yaşayan Halk Ozanları Antolojisi⁴²**

2.27.1. MEHMET ACET (Âşık Sefâî)

Mehmet Acet, 1954 yılında Şanlıurfa'nın Kısas köyünde doğmuştur.

1-Bir güneş doğuyor güney doğuya/Yıllardır biz hasret kalmışız suya,

Viranşehir Mardin Şanlıurfa'ya/Çağlayıp geliyor Fırat'ın sesi (s. 1).

2-Gel öğüt vereyim öğüt alırsan/Kervan gider sakın geri kalırsan,

Meclisi irfanda ağır olursan/Ağır taş yerinden kalmaz bilesin (s. 1).

2.27.2. ALİ SEYDİ ADIGÜZEL (Âşık Özlemî)

Ali Seydi Adıgüzel, 1948 yılında Malatya'nın Arguvan ilçesine bağlı Sülmenli köyünde doğmuştur.

1-Bugün ben dostumu gördüm/Doyamadım dillerinden,

Sival ettim nerelisin/Dedi dostun ellerinden (s. 2).

2-Kıyamet gününde mahşer yerinde/Bekle sen sevdiğim buluşacağız,

Haklının haksızın hesap deminde/Sırat köprüsünde kavuşacağız (s. 3).

2.27.3. ÜSTÜN ADIGÜZEL

Üstün Adıgüzel, 1964 yılında Konya'nın Seydişehir ilçesine bağlı Saraycık köyünde doğmuştur.

1-Çok özledim gül yüzünü/Ezberledim her sözünü,

Kayıp ettim has izini/Bulamadım seni seni (s. 3).

2-Viran olmuş yapısında/Baykuş öten bizim evler,

Yıkık dökük çatısında/Baykuş gezen bizim evler (s. 4).

2.27.4. VELİ AKBULAK (Âşık Cenânî)

1-Ehl-i irfan meclisinde sükut otur az danışak/Karşısında doğruların terbiyeli düzdanişak,

Yalansözler güngeçirmez cümlekurma yüzdanişak/Nefaydasız nekavgasız neimlâsız sözdanişak (s. 5).

⁴² Mevlüt Özhan; Emine Kırıcı; N. Zeynep Özçörekçi; Ömer Gözükızıl; Mukadder Küren, Yaşayan Halk Ozanları Antolojisi. Kültür Bakanlığı Halk Kültürlerini Araştırma Ve Geliştirme Genel Müdürlüğü Yayınları: Ankara: 1992, ss: 368.

2-Seherlerin çağında seher yelleri/Eser nazlı yârın teline değer,
Cahilin yarasız yalan işleri/İncider dostuna eline değer (s. 6).

2.27.5. MEHMET AKÇA (Âşık Eren Molla)

Mehmet Akça, 1923 yılında Aksaray'ın Gılgıl köyünde doğmuştur.

1-Sakla şu samanı gelir zamanı/Bütün bunlar iktisata bağlıdır,
Bununla yapılır atom silahı/Bütün bunlar iktisata bağlıdır (s. 6).

2.27.6. ÖMER AKÇAKAYA (Âşık Yanık Umman)

1-Dermansız çaresiz dertlere kaldım/El sattım tutmaya dal bulamadım,
Esir-i aşk olup gurbette kaldım/Bana bir yardımcı kul bulamadım (s. 7).

2.27.7. FİKRET AKÇELİK (Âşık Arifoğlu)

Fikret Akçelik, 1960 yılında Kars'ın Göle ilçesine bağlı Çakırüzüm köyünde doğmuştur.

1-Şanlı yurdumun önderi/Mustafa Kemal Atatürk,
Vatanın mücevher varı/Mustafa Kemal Atatürk (s. 8).
2-Sevene sarafçı oldum olalı/Cemalı dost gönlü hordan ayırıyım,
Arifle sohpete daldım dalalı/Her dem vahil kalan serden ayırıyım (s. 8).

2.27.8. OSMAN AKDAŞ (Darendeli Fedâî)

1-Kimi esmer sever kimi sarışın/Şu insanoğlunun bol sevdası var,
Bir sırrı hikmeti vardır her işin/Bülbülde gül gülde dil sevdası var (s. 9).
2-Uygarlık yolunda atılan adım/Sefaletle karşı büyük cihaddır,
İlimde irfanda alınan tadım/Cehaletle karşı büyük cihaddır (s. 9).

2.27.9. ZÜLFİKAR AKGÜN (Âşık Zülfikar Divanî)

1-İnsanoğlu benim derse/Bensiz olan söz ehli kim,
Çürüyen bir tenim derse/Sonsuzlukta öz ehli kim (s. 10).
2-Ne aradım neyi buldum/Geçmiş zaman içinde ben,
Sesli sessiz canlı oldum/Gelişimin göçünde ben (s. 10).

2.27.10. HASAN AKIN

Hasan Akin, 1928 yılında Antalya'nın Elmalı ilçesine bağlı Akçaeniş köyünde doğmuştur.

- 1-Gel kapılmayalım dış görünüşe/Herkesin içinde yaralar vardır,
Güvenme fala da aldanma düşe/Yaşam boyu tekrar karalar vardır (s. 11).

2.27.11. FEHMİ AKMAN (Âşık Fehmî)

Fehmi Akman, 1927 yılında Karaman'ın Kemran köyünde doğmuştur.

- 1-Kahvedir hanlardır garibin yeri/Beşe karşı iki söyler dilimiz,
Gider gelemesem sılaya geri/Gurbet ilde kalır bizim ölümüz (s. 12).

2.27.12. BEKİR AKTAŞ (Âşık Bekir)

Bekir Aktaş, Kars'ın Arpaçay ilçesine bağlı Demirköprü köyünde doğmuştur.

- 1-Otuz Ağustos zafer günümüzdür/Anılacak daim Kemal Atatürk,
Emanetin yurt'tur Türk gençliğinne/Unutulmaz Gazi Kemal Atatürk (s. 13).

2.27.13. ALİ GALİP AKYOL

Ali Gökalp Akyol, 1946 yılında Samsun'un Vezirköprü ilçesine bağlı Güldene köyünde doğmuştur.

- 1-Sabahtan işe gitmeyi/İhmal etme canım kardaş,
Çöpe atmayın ekmeği/İsraf etme canım kardaş (s. 13).

2.27.14. ÖMER ALBAYRAK

Ömer Albayrak, 1940 yılında Kayseri'nin Felâhiye ilçesine bağlı Kuruhöyük köyünde doğmuştur.

- 1-Ne neşter gerekir ne merhem ister/Çözüp de azdırma tabip yaramı,
İlaçsız merhemsiz başka yol göster/Çözüp de azdırma tabip yaramı (s. 14).
2-Yazsam arzuhalim yüce divana/Şu aşkın elinden halim zor desem,
Bilmem inanır mı nazlı yâr bana/Anlatılmaz binbir derdim var desem (s. 15).

2.27.15. YILMAZ ALTAY (Âşık Gülşadî)

Yılmaz Altay, 1950 yılında Sivas'ta doğmuştur.

- 1-Her sahada aydın insan çıkartır/Meşaleyi elde tutar öğretmen,
Öğretir onlara tutar hep satır satır/Bu pazarda ilim satar öğretmen (s. 16).

2-Geçmişine geleceğe iyi bak/Edepte erkânda yolda biz varız,

Yapılan bu sırrı hâlâ bilen yok/Arıda petekte balda biz varız (s. 16).

2.27.16. KÂZIM ALTINKAYNAK (Âşık Dertli Kâzım)

Kâzım Altınkaynak, 1931 yılında Adana'nın Yumurtalık ilçesine bağlı Gülovası köyünde doğmuştur.

1-Yaylamadım şu karşiki dağlarda/Bülbül gülü aradığı bağlarda,

Ah ederek dolanırım yollarda/Yol ağladı feryadımdan ahımdan (s. 17).

2-Bizim ile bahar geldi yaz geldi/Yaz gelirken ördek ile kaz geldi,

Ben yârime lâle sünbül gönderdim/Yarden bana kalıp kalıp buz geldi (s. 18).

2.27.17. HALİS ALTUNBEY

Halis AltunBey, 1961 yılında Kars'ın Merkez Çığırın köyünde doğmuştur.

1-Hakkın emri vaki kullar üstüne/Kader karşısında suskun insanlar,

Herkes şimdi sırt çevirmiş dostuna/Iğbala talihe küskün insanlar (s. 18).

2-Doymadan elimden aldın Allah'ım/Hayat arkadaşım nazlı yârimi,

Hatırmadan çıkaramaz oldum Allah'ım/Hayat arkadaşım nazlı yârimi (s. 19).

2.27.18. MANSUR ALYANSOĞLU

1-Bugünün çocuğu yarın büyürsün/Vatan hizmetini bekler gençlikten,

Vatanı gençliğe etti emanet/Atam hizmetini bekler gençlikten (s. 19).

2.27.19. AHMET ARITÜRK (Âşık Âbid)

Ahmet Arıtürk, 1943 yılında Siirt'te doğmuştur.

1-Düştün ise kaldırmağa/Uzanacak dest gerektir,

Kara günde imdadına/Yetiyecek dost gerekir (s. 20).

2.27.20. YUSUF HAFIZ ATAÇ (Âşık Hozaloğlu)

Yusuf Hafız Ataç, 1935 yılında Kahramanmaraş'ın Afşin ilçesinde doğmuştur.

1-Ben beni ararken yatlari buldum/Yanlışı diyardasin diyen olmadı,

Bir beterden on beş betere tutuldum/Derdi neşter vurup oyan olmadı (s. 21).

2-Uçmayı düşledim yıllardan beri/Kendimi boşuna yoruk gibiyim,

Bu hal bende dostlarımin eseri/Kanadı omuzdan kırık gibiyim (s. 21).

2.27.21. ALİ ADİL ATALAY (Vaktıdolu)

Ali Adil Atalay, 1936 yılında Erzincan'ın Kemaliye ilçesine bağlı Bizmişen köyünde doğmuştur.

- 1-Bin dokuzyüz otuz altıdır doğum,
Kemaliye kazam Bizmişem köyüm (s. 22).

2.27.22. ARİF HİKMET ATAMAN (Âşık Ârifi)

- 1-Fikir denizinde aşk deryasında/Yüzerisen yüzdüren var unutma,
Bu fani âlemin boş dünyasında/Gezerisen gezdiren var unutma (s. 25).
2-Anneciğim benim yolum beklersen/Soğuk sular içilende gözleyin,
Ne zaman geleceken evladım dersin/Beyaz çiçek açılarda gözleyin (s. 25).

2.27.23. HURŞİT ATMACA (Âşık Hurşit)

- 1-Allah deyip evimizden çıkalım/Besmeleyle işimize bakalım,
Millet, Devlet kemerleri sıkalım/Tasarrufta hazine var kardaşım (s. 26).

2.27.24. HAYDAR ASLAN

- 1-Ben arife bunu sordum/Hep insanlar gardaş dedi,
İkilikten zarar gördüm/Görmiyenler galles dedi (s. 27).
2-Atatürk'ün Türkiye'si/Cumhuriyet yolu güzel,
Hasan dağı Erciyes'i/Lale sümbül gülü güzel (s. 27).

2.27.25. KASIM ASLAN (Âşık Kasım-Âşık Şenlikoğlu)

Kasım Aslan, 1950 yılında Kars'ın Selim ilçesinde doğmuştur.

- 1-Derbeder bir hayat başladı bende/Yuvam belli değil ev belli değil,
Derdimi anlattım ağaya beye/İnsan belli değil puşt belli değil (s. 28).
2-Ehl-i kâmil olan işitsin bilsin/Can sağiken yurt vermeyiz düşmana,
İsterse rüşvet ne varsa gelsin/Can sağiken yurt vermeyiz düşmana (s. 29).

2.27.26. HAŞİM ASLIHAK (Âşık Haşimî)

Haşim Aslıhak, 1948 yılında Çorum'un Evciler Ortakışla köyünde doğmuştur.

- 1-Okumayan insan karanlık yolu/Toplumun içinde şaşkı gibidir,
Bilgisi duygusu olmaz içinde/Cahilli muhannet aşkı gibidir (s. 29).

2.27.27. MAHMUT AVCI (Âşık Derviş Mehmet)

Mahmut Avcı, 1938 yılında Kars'ın Kağızman ilçesine bağlı Karabağ köyünde doğmuştur.

- 1-Bizim ilde güller açmış/Ben bugün bir güzel gördüm,
Güller açılmış çağında/Ben bugün bir güzel gördüm (s. 30).
- 2-Madem beni beğenmedin/Niye selâm verdin,
Söyle neydi senin derdin/Niye geldin selâm verdin (s. 30).

2.27.28. MUSA AVCI (Âşık Derdanî)

Musa Avcı, 1950 yılında Kars'ın Sarıkamış ilçesine bağlı Sırbasan köyünde doğmuştur.

- 1-Dinle vasf edeyim ben de ilimi/Yirmi beş camisinde vardır âlimi,
Hudut boyu göze almış ölümü/Şükür bozulmamış birliği Kars'ın (s. 31).

2.27.29. SEYFETTİN AVCI (Âşık Ruhanî)

Seyfettin Avcı, Erzincan'ın Tercan ilçesine bağlı Yaylayolu köyünde doğmuştur.

- 1-Erzincan Tercan'dan Seyfeddin adım/Bilmeyen var ise bilsinler beni,
Yaylayol köyünde dünyaya geldim/Tercan nüfusundan sorsunlar beni (s. 32).
- 2-Ben bir hâlde uğraşırken/Hâl eyledin kader beni,
Çevirdin çarkı devranı/Hâl eyledin kader beni (s. 32).

2.27.30. AYDENER AYDIN (Âşık Aydın)

Aydener Aydın, 1962 yılında Sivas'ın Ekincioğlu köyünde doğmuştur.

- 1-Öyle bir sevda ki yaktı sinemi/Ayrılık denilen bir yoza düştüm,
Felek vurdu yıktı gönül hanemi/Yaralı kuş gibi bir dala düştüm (s. 33).
- 2-Zindan ettin seherimi günümü/Ben şaşırdım bu günümü dünümü,
Dağlar sıra sıra kesti önümü/Gurbete gitmenin zamanı mıydı (s. 34).

2.27.31. EROL AYDIN (Âşık Erganî)

- 1-Yine hatırıma düştü/Köyüm seni unutmam ki,
Sineme hasrettik saçın/Köyüm seni unutmam ki (s. 34).
- 2-Tükendi gurbetlik kavuştum sana/Anadolum aç bağrını ben geldim,
Gümrük kapıların kapatma bana/Anadolum aç bağrını ben geldim (s. 35).

2.27.32. MUSTAFA AYDIN (Âşık Aydınoglu)

- 1-Sakin durma bu ellerde yaşanmaz/Git de hayatını kazan sen oğul,
Dağları kar sekiz ayı aşılmaz/Bu hayatın çilesini yen oğul (s. 36).
- 2-Güzelleri ne ederdim/Senin sevgin olmasaydı,
Bilmem nereye giderdim/Senin yurdun olmasaydı (s. 36).

2.27.33. ALİ AYGÜN (Ozan Aygünî)

Ali Aygün, 1955 yılında Malatya'nın Darende ilçesine bağlı Aşağı Selimli köyünde doğmuştur.

- 1-Olaydım sana muhtaç/De ayrılık olmasaydı,
Gezeyidim günlerce aç/De ayrılık olmasaydı (s. 37).
- 2-Gel de ey sevdiğim bölüşek seni/Gözler benim olsun kaşların sana,
Elma yanak gül dudaklar bir başka/Ağzın benim olsun dişlerin sana (s. 37).

2.27.34. MAHSUT AYGÜN (Âşık Cevherî)

Mahsut Aygün, 1931 yılında Sivas'ın Divriği ilçesine bağlı Olukman köyünde doğmuştur.

- 1-Gelin kardaş görüşelim/Bayram günü bayram günü,
Küskün dargın barışalım/Bayram günü bayram günü (s. 38).
- 2-Şu dünyanın anahtarı/Paradır beyler paradır,
Türlü türlü silahları/Paradır beyler paradır (s. 39).

2.27.35. ŞEKİP AYKAÇ ŞAHADAROĞLU

- 1-Varsın eller bize ne derse desin/Hakikata bağlı yolumuz bizim,
Her yerde bize yardım eylesin/Allah bir Muhammed Alimiz bizim (s. 39).

2.27.36. ALİ BADEM (Badem Ali)

Ali Badem, 1955 yılında Karaman'ın Seyithasan köyünde doğmuştur.

- 1-Yaylasıyla ovasıyla/Ne güzeldir Karaman'ım,
Burcu burcu havasıyla/Ne güzeldir Karaman'ım (s. 40).
- 2-Mehil verme her güzele/Sever onu alamazsın,
Bağların döner gazele/Üzümünü yolamazsın (s. 41).

2.27.37. MUAMMER BADEM (Âşık Ozan Özlemî)

Muammer Badem, 1957 Amasya'nın Gümüşhancikköy ilçesine bağlı İmirler köyünde doğmuştur.

- 1-Gönlüm düştü güzel bir canana/Yanakları gonca bir güle benziyor,
Mevlam sabır versin ona yanana/Yeni çiçek açmış dala benziyor (s. 42).

2.27.38. FARUK BAHADIR (Âşık Ozan Bahadır)

Faruk Bahadır, 1953 yılında Uşak'ın Sivaslı ilçesinin Sazak köyünde doğmuştur.

- 1-Anneler babalar bütün çocuklar/Boş zamanınızda kitap okuyun,
Kitap beyindeki karanlığa ışık tutar/Babalar anneler çocuklar kitap okuyun (s. 42).

2.27.39. YUSUF BALCI (Âşık Üryani Coşkun)

Yusuf Balcı, 1944 yılında Tokat'ın Daylıhacı köyünde doğmuştur

- 1-Katmer katmer oldu gönül yaresi/El vurup kanatma bir de sen tabip,
Lokman Hekim olsan yoktur çaresi/Can içinde hastalanmış ten tabip (s. 43).
2-Yirmidört Kasım'dır öğretmen günü/Atası izinde yürür öğretmen,
Mukayese eder bugünü dünü/Doğruyu güzeli görür öğretmen (s. 43).

2.27.40. ALİ BAŞ (Âşık Ozan Sezinî)

Ali Baş, 1960 yılında Kayseri'nin Pınarbaşı ilçesinin Kaynar nahiyesine bağlı Panlı köyünde doğmuştur.

- 1-Gökler gürüldüyüp şimşek çakarken/Yerler buharlaşıp toprak kokarken,
Yağmurlu havada camdan bakarken/Seni düşünürüm yaşarır gözüm (s. 44).
2-Sabah ezanıyla sökerken şafak/Vaktinde namazı kılmak ne güzel,
Camiden çıkınca rızık aramak/Yaradan'dan nasip almak ne güzel (s. 45).

2.27.41. MEHMET BATUR (Âşık Deham Batur)

- 1-Bir dertli âşıkım bana hor bakma/Perde bende mızrap bende tel bende,
Acı söz söyleyip kalbimi yakma/Derya bende umman bende sel bende (s. 45).
2-Şu insanoğlunu daim dert yedi/Lokman gibi yara saran olmamış,
Süleyman'ın asasını kurt yedi/Tüm cihana hüküm süren olmamış (s. 46).

2.27.42. ALİ BAŞTURAN (Âşık Ozan Ali)

Ali Başturan, 1949 yılında Çorum'un Ortaköy ilçesine bağlı Asar köyünde doğmuştur.

- 1-Gülmedim cihana geldim geleli/Benim ile davan ne idi felek,
 Eller güler oynar ben de çileli/Benim ile davan ne idi felek (s. 47).
- 2-Kimse bilmez ne haldeyim/Sor efendim sor efendim,
 Yolsuz ile geçim yapmak/Zor efendim zor efendim (s. 47).

2.27.43. SEYDİ BEKTAŞ (Dede)

- 1-Tecelli defterim kara yazılmış/Gene kader beni bulduktan sonra,
 Besbelli ki benim derdim azımış/Dermansız dertlere saldıktan sonra (s. 48).
- 2-Kadife gibidir dalı yaprağı/Yeşillere bürünüyor bu orman,
 Var olsun da taşı ile toprağı/Hızar gibi görünüyor bu orman (s. 48).

2.27.44. HÜSEYİN BEŞTEPE (Âşık Hüseyinî)

Hüseyin Beştepe, 1940 yılında Kahramanmaraş'ın Elbistan ilçesine bağlı Karahüyük köyünde doğmuştur.

- 1-Gül dalına bülbül konmuş ötüyor/Ötme bülbül derdim bana yetiyor,
 Yar burnumda burcu burcu tütüyor/Bülbül olup yar dalına konsaydım (s. 49).
- 2-Kaç gün oldu nazlı yardan ayırımı/Yıl oldu da günler gelip geçmiyor,
 O yardan ne hâldadır nerden bileyim/Gönül yarsız bal olsa da içilmiyor (s. 50).

2.27.45. YUSUF BİBER (Âşık Merakî)

- 1-Gurbet elde kimsesizim kalmışım melül mahsun/Koyma beni yapayalnız derdimin
 dermanı gel,
 Geçtiğin yollara baktım kaplamış izin yosun/Gerçi geçti şu ilkbahar sonbahar zamanı
 gel (s. 50).

2.27.46. HÜSEYİN BİLGİN (Âşık Dilhunî)

Hüseyin Bilgin, 1918 yılında Sivas'ın Kangal ilçesine bağlı Yellice köyünde doğmuştur.

- 1-Veysel merak ediyordu/Menziline yetmedi mi,
 Gece gündüz gidiyordu/Daha yolu bitmedi mi (s. 51).
- 2-Seher vakti gülşen bağına girdim/Bülbüller ötüşür gül kenarında,
 Efkarı fırgatla düzen verdim/Sazım içten inler tel kenarında (s. 51).

2.27.47. BEKTAŞ BİLİR (Âşık Gahirî)

Bektaş Bilir, 1922 yılında Nevşehir'in Gülşehir ilçesine bağlı Hıralı köyünde doğmuştur.

- 1-Çok tuz ekdim ama inkâr eyledin/Acep içindeki yağı neyledin,
Ayrarı suyu kurda böledin/Ne fayda bilirim aslın çökelek (s. 52).
- 2-Hayırsız evlattan haber vereyim/Ah beden kurdu beni yidi bitirdi,
Baba ol da bi halini göreyim/Beden kurdu beni yidi bitirdi (s. 53).

2.27.48. HAYDAR BİRGÖR (Âşık Haydarî Kerrâr)

Haydar Birgör, Erzincan'ın Tercan ilçesine bağlı Balyayla köyünde doğmuştur.

- 1-Afrika'dan ibret al da/İsraf önle tasarruf yap,
Tutumlu bir insan olda/İsraf önle tasarruf yap (s. 53).

2.27.49. HÜSEYİN BOYNUUZUN (Âşık Garip)

Hüseyin Boynuuzun, 1935 yılında Çorum'un Sungurlu ilçesine bağlı Yekbas köyünde doğmuştur.

- 1-Dinimiz birdi yollar ayrıldı/Ruh bedenden ceset tenden ayrıldı,
Amentü ayeti kula duyuruldu/Ağır kulaklılar duymaz çare ne (s. 55).
- 2-Sene yetmişüç otuzsekiz yaşından/Ne çileler geçti garip başımdan,
Zehirlendin ekmeğimden aşımından/Dişlerime sebep oldun fakirlik (s. 55).

2.27.50. SEMİHA BOZKURT (Âşık Hatunî Bacı)

Semiha Bozkurt, 1960 yılında Karaman'ın Taşkale nahiyesinde doğmuştur.

- 1-Dostun sevgi bahçesinde/Güllendiriz biz âşıklar,
Daim Hakk'ı zikir için/Dillendiriz biz âşıklar (s. 56).
- 2-Bak ağlıyor için için/Hani nerde kadın hakkı,
Çalışırız geçim için/Hani nerde kadın hakkı (s. 56).

2.27.51. DURSUN CAVAKLI (Âşık Divâne)

Dursun Cavaklı 1950 yılında Kars'ın Göle ilçesine bağlı Yeni Demirkapı köyünde doğmuştur.

- 1-Onsekiz mart bindokuzyüz onbeşte/Çanakkale Türk'ün şanlı zaferi,
O zamanlar bütün dünya savaşta/Çanakkale Türk'ün şanlı zaferi (s. 57).

2.27.52. MUSTAFA BUDAK (Âşık Mert Ozan)

Mustafa Budak, 1963 yılında Antalya'nın Manavgat ilçesine bağlı Başkonak nahiyesinin Yeşilbağ köyünde doğmuştur.

- 1-Karlar yağmış duman çökmüş üstüne/Gidilmez yolların senin Kızılıcak,
Selâm salmış sevdiğine dostuna/Çekilmez dertlerin senin Kızılıcak (s. 59).
- 2-Meyre derler el çiftliğinde doğdum/Utanmaz dünyadan ne murat aldım,
Servet diye dağa yüz davar saldım/Tanrım bu hallerden sen kurtar beni (s. 59).

2.27.53. HİCABİ BULUT (Âşık Hicabî)

Hicabi Bulut, 1956 yılında Kars'ın Posof ilçesine bağlı Çamlıbeli köyünde doğmuştur.

- 1-Kalkar gider bu ovada söylenir/Seher yeli eser gönlü dinlenir,
Fındıklı'da çok güzeller eğlenir/Suna boylu kalk gidelim yaylaya (s. 60).
- 2-Uyandım gafletten perişan bir hal/Gizli sırlarımı karışık gördüm,
O zaman ki durduk sennen ru беру/Bakıp cemalinden mahtubat gördüm (s. 60).

2.27.54. KEMAL BÜLBÜL (Âşık Kemalî Bülbül)

- 1-Ondokuz Mayıslar Altmış Sekizde/Yıllar asırlarla katlanadursun,
Ata'ya saygılı gençlerimiz de/Kardeşlik sevgisi tatlanadursun (s. 61).
- 2-Bir yandan efendi bir yandan cesur/Karınca incitmez köylümüz bizim,
Büyüğüne karşı işlemez kusur/Tembeli seyretmez köylümüz bizim (s. 61).

2.27.55. İSMAİL CENGİZ (Âşık Azerî)

- 1-Kadınsız dünyada yüzün güler mi/Ağ ellerin kınasıdır kadınlar,
Onlara hürmetim sevgiden yana/Her yavrunun anasıdır kadınlar (s. 62).
- 2-Ne kadar methetsem yakışır sana/Şerefim şöhretim şanımsın vatan,
Ben sende doğmuşum sen bana ana/İliğim damarım kanımsın vatan (s. 63).

2.27.56. NECATİ CENGİZ

Necati Cengiz, 1930 yılında Sivas'ın Divriği ilçesine bağlı Güneyevler köyünde doğmuştur.

- 1-Duvarlarda asılı duran bağlama/Seni de eksiksiz çalan oldu mu,
Sarı tele dokunursam ağlama/Sorup da derdini bilen oldu mu (s. 63).

- 2-Uyan deli gönül kalk bahar oldu/Seyrana çıkmanın zamanı geldi,
Çiçekler takınmış gelin oluyor/Dosyası bakmanın zamanı geldi (s. 64).

2.27.57. ŞERİF CIRIK (Âşık Mahsunî Şerif)

- 1-Bahar gelip lâle sümbül açınca/Boz bulanır ehli söker yaylalar,
Bizim eller Binboğa'ya göçünce/Bostan bellerine çöker yaylalar (s. 65).
2-Ela gözlüm kara günler/Gelir geçer demedim mi,
Ağlayıp üzme kendini/Artık yeter demedim mi (s. 65).

2.27.58. MURAT COŞKUN (Âşık Coşkun)

Murat Coşkun, 1921 yılında Aksaray'ın Hamidiye köyünde doğmuştur.

- 1-İlkin temizlikten başlamak için/İlk öğretmen çocuğuna annedir,
Sevgiyi kalbinde aşlamak için/İlk öğretmen çocuğuna annedir (s. 66).
2-Sevgi doldur gönüllere/Kitap oku kitap oku,
Bak şu öten bülbüllere/Kitap oku kitap oku (s. 67).

2.27.59. MUHİTTİN CUYA (Âşık Mihmânî)

- 1-Mazlumlara hoş gönüllü olalım/El tutam ellerini severim,
Dostluk konusunu ele alalım/Kardeşliğin hallerini severim (s. 68).
2-Ben canı gönülden sevdiğim vatan/Büsütün cihana değişmem seni,
Ne mutlu uğrunda can verip yatan/Gayri bir zamana değişmem seni (s. 68).

2.27.60. AYŞE ÇAĞLAYAN

- 1-Kadın diye hakir görmem/Er doğuran dişiyim ben,
İdealimden uzak durmam/Hakk'ı gören kişiyim ben (s. 69).
2-Sen gurbetten mektup yazıp soruyon/Diyorsun ki nasıl hâli vatanın,
Bekle birer birer cevap vereyim/Her yere uzandı yolu vatanın (s. 69).

2.27.61. MUZAFFER ÇAĞLAYAN

- 1-Elesti bezminde Hakk'a söz verip/Babamın kanından tel olup geldim,
Çok müşkil işlerin atanını sürüp/Erenler bezmine yol olup geldim (s. 70).
2-Varlıktan yokluğa gelen/Çok şerefli biriyim ben,
Arayıp yârini bulan/Ulu Hakk'ın sırrıyım ben (s. 71).

2.27.62. ZİYA ÇAĞRICI (Âşık Müezzinoğlu)

Ziya Çağrııcı, 1919 yılında Sivas'ın Şarkışla ilçesine bağlı Taşlıhöyük köyünde doğmuştur.

- 1-Ozan olan gerçeklere dayanır/İlmî fennî bilgisine güvenir,
Şâirlerin pirlerine inanır/Ağır taşı kaldırması zor olur (s. 72).
- 2-Hakiki mürşittir ilmin kapısı/Kudret-i ilahtır onun yapısı,
Benim diyen filozofun hepsi/Hakiki mürşiti gören sır olur (s. 72).

2.27.64. VELİ ÇAL (Âşık Veli)

Veli Çal, 1951 yılında Amasya'nın Gümüşhacıköy ilçesine bağlı Sarayönü köyünde doğmuştur.

- 1-Yol göründü artık giden sılaya/Sağlık ile kalın bütün dostlarım,
Nasip çekti bizi geldik buraya/Sağlık ile kalın aziz dostlarım (s. 73).
- 2-Bahar gelip türlü yaprak açınca/Dost sizinle buluşalım o zaman,
Dumanlı dağların karı bitince/Dost sizinle buluşalım o zaman (s. 73).

2.27.65. AHMET ÇALIŞKAN

Ahmet Çalışkan, 1925 yılında Kayeseri'nin Tomarza ilçesine bağlı Persek köyünde doğmuştur.

- 1-Hanı ve köprüyü koca hisarı/Edirne'de büyük camidir eseri,
Uçarken elinde gitti keseri/Mezarı nerdeyse bulmak isterim (s. 74).

2.27.66. HASAN HÜSEYİN ÇALIŞKAN (Hasan Hüseyin)

Hasan Hüseyin Çalışkan, 1925 yılında Yozgat'ın Sorgun ilçesine bağlı Tulum köyünde doğmuştur.

- 1-Bütün insanlığın hayat güneşi/Kitabı sevgiyle okumak güzel,
Sevgisi sınırsız bulunmaz eşi/Kitabı sevgiyle okumak güzel (s. 75).
- 2-Medeni bir insan olmak istersen/İsraftan sakın tasarruf eyle,
Sefaletin kökün yolmak istersen/İsraftan sakın tasarruf eyle (s. 75).

2.27.67. NAZİF ÇANDIR (Seyyahî)

Nazif Çandır, 1950 yılında Ordu'nun Perşembe ilçesinde doğmuştur.

- 1-Giyinmiş kuşanmış yayla yolunda/Salınarak giden güzele bakın,
Ela gözlü yavru ceylan bakışlı/Salınarak giden güzele bakın (s. 77).
- 2-Bahar geldi yeşillendi hep dallar/Ötüşür bülbüller hele bak hele,
Her taraf olmuş cennetten bir bahçe/Açılmış hep güller hele bak (s. 77).

2.27.68. HACI ÇAY (Âşık Derçay)

Hacı Çay, 1933 yılında Yozgat'ın Çatallı köyünde doğmuştur.

- 1-Dolanı dolanı dost kapısına/Gittim geliyorum yüz bulamadım,
Anlattım derdimi ben hepisine/Teselli olacak söz bulamadım (s. 77).
- 2-Gerçek olayları kâğıt üstüne/Sıralı dizer kalemim,
Bazan ahabına bazan dostuna/Çeşitli nameler yazar kalemim (s. 78).

2.27.69. MEHMET EKREM ÇEKEN (Âşık Sahî)

Mehmet Ekrem Çeken, 1945 yılında Gaziantep'te doğmuştur.

- 1-Daha yaşı goncasında bir dilber/Can evrimden yaktı beni neyleyim,
Yemin verdim sevmem dedim her sefer/Öylesine yaman baktı neyleyim (s. 79).
- 2-Uzanıp da giden yollar/Yar geçti mi üstünüzden,
Söyleyin serin pınarlar/Yar içti mi gözünüzden (s. 79).

2.27.70. HÜSEYİN ÇEMREK (Âşık Çoban)

Hüseyin Çemrek, 1951 yılında Amasya'nın Gümüşhacıköy ilçesine bağlı Yukarı Ovacık köyünde doğmuştur.

- 1-Nevşehir ilinden Hacıbektaş'tan/Dünyaya güvercin salmak isterim,
Ele bele dile temel felsefem/Hünkârın yolunda kalmak isterim (s. 80).
- 2-Gerçek arzum budur benim/Yunus gibi olabilsem,
Niyaz edip bir dârında/Ömür boyu kalabilsem (s. 80).

2.27.71. EYÜP ÇETİN

Eyüp Çetin, 1937 yılında Sivas'ın Kangal ilçesine bağlı Mühürkulak köyünde doğmuştur.

- 1-Kızılırmak her baharın çoşarsın/Âşık mısın deli misin sen nesin,
Çöle düşmüş ilden ile aşarsın/Âşık mısın deli misin sen nesin (s. 81).
- 2-Şu dünyanın malına da güvenme/Birgün olur çarkı devran döner ha,
Olur olmazların sözüne kanma/Birgün olur çarkı devran döner ha (s. 81).

2.27.72. HACI YUSUF ÇETİN (Âşık Hacı)

Hacı Yusuf Çetin, 1940 yılında Yozgat'ın Çayıralan ilçesine bağlı Aşağıyaylasaray köyünde doğmuştur.

- 1-Bin kere maşallah hak sübhannallah/Tarihe yazılsın ilçemiz bizim,
Doğal güzelliği kaplıcaları/Onbeş bin nüfuslu ilçemiz bizim (s. 82).

2.27.73. CEMAL ÇETİNKAYA (Âşık Ali Cemal)

Cemal Çetinkaya, 1941 yılında Tunceli'nin Mazgirt ilçesine bağlı Akpazar (Gelinpınar) köyünün Velişeh mezarında doğmuştur.

- 1-Hele bakın bu sefile/Derli Cemo köylü Cemo,
Gül rengi dönmüştür küle/Dertli Cemo köylü Cemo (s. 82).
2-Lâik gördük seni seçtik/Muhtar emi muhtar emi,
Gel gör hâlden hâle düştük/Muhtar emmi muhtar emmi (s. 83).

2.27.74. MUSTAFA ÇIPLAK (Âşık Devaî)

- 1-Dinler misin acep sen bu sözleri/Âşıklara kendim katmaya geldim,
Ey hoca Seyranî senin kâzanda/Misafirim bugün kalmaya geldim (s. 84).

2.27.75. ALİ ÇİRÇİR (Âşık Ali Rahmanî)

- 1-Ermek için âleminde kemâle/Ehvalini bilenlerle otur kalk,
Birlik sağla tut dostunla el ele/Ehl-i sohbet kılanlarla otur kalk (s. 84).
2-Ba yazınca levhü'l kalem/Taratan'dan nidalıyım,
Cem olundi cümle âlem/Nidasına edalıyım (s. 85).

2.27.76. CUMALİ ÇİÇEK (Adıyamanlı)

Cumali Çiçek, 1939 yılında Adıyaman'ın Gölbaşı ilçesinde doğmuştur.

- 1-Boşuna incinme biçare gönül/Kötüler olmasa iyi olmazdı,
Sen kendi harbinde sen sana yenil/Mehlican değmese güller solmazdı (s. 85).
2-Yeni haber geldi dostun dilinden/Eğlenmesin gelsin demiş dost bana,
Hasret kaldım demiş gonca gülünden/Eğlenmesin gelsin demiş dost bana (s. 86).

2.27.77. ABDULKADİR ÇİFTÇİ (Âşık Kocabey Çiftçi)

Abdulkadir Çiftçi, 1926 yılında Çankırı'nın Şabanözü ilçesine bağlı Özbek köyünde doğmuştur.

- 1-Bunca gâmi kaderi bana mı verdin/Benim dert çekecek hâlîm mı kaldı,
Mutlu günlerimi elimden aldın/Benim dert çekecek halîm mı kaldı (s. 86).
- 2-Çoktan beri hayaline yerlerdim/Tatlı dillerinle geldin mi dostum,
Kapılar tıklasa seni sorardım/Güllerde elinde geldin mi dostum (s. 87).

2.27.78. ALİ ÇİFTÇİ

Ali Çiftçi, 1914 yılında Yozgat'ta doğmuştur.

- 1-Kudürettullahın bilinmez imiş/Yazdığı kara yazı silinmez imiş,
Kalkıp bu yerlerden hicret etmessek/Âlemde kıymetim bilinmez imiş (s. 88).

2.27.79. NESİMÎ ÇİMEN (Nesimî)

- 1-Cehalet ilâsız illet/Git okula kalma geri,
Köledir kültürsüz millet/Git okula kalma geri (s. 89).
- 2-Özü çürük sözü çürük/İnsan denmez böylesine,
Yangına veriyor körük/İnsan denmez böylesine (s. 89).

2.27.80. MURAT ÇOBANOĞLU (Çobanoğlu)

- 1-İnsan dedikleri duvara benzer/Hele suvakları dökülsün de gör,
Gördüğün her güzele aldanma/Saç ağarsın beli bükülsün de gör (s. 90).
- 2-Sevdiğim yar bana göndermiş nâme/Rüzgâr dokunmamış dal ister benden,
Bir lezzet olmasın onun tadında/Hiç arı görmemiş bal ister benden (s. 91).

2.27.81. AYHAN ÇUBUK (Âşık Ayhanî)

Ayhan Çubuk, 1960 yılında Tokat'ın Çamlıbel ilçesine bağlı Aktepe köyünde doğmuştur.

- 1-Her görmüşler söylen n'olur/Yaradan mı kul mu gönül,
Gittim gittim varamadım/Yoksa sonsuz yol mu gönül (s. 92).
- 2-Düşünün halini darda kalanın/Derdi üstüne dert ekleyenim var,
Aldırma diyorlar nasıl aldırmam/Memleketten haber bekleyenim var (s. 92).

2.27.82. ALİ DADAŞOĞLU (Dadaşoğlu)

- 1-Bir nur saçıyor Türkler elinden/Ne güzel doğuyor günümüz vatan,
Can veririz biz korkmayız ölümden/Toprakla yuğrulmuş kanımız vatan (s. 93).

- 2-Bir âşık ki aşk oduna yanarsa/Çalamaz sazını tel olmayınca,
Mecnun Leylâsı'nı her an anarsa/Bulmazdı yâрынı yol olmayınca (s. 93).

2.27.83. MÜSLÜM DALKILIÇ (Ozan Dalkılıç-Şah Müslüm)

Müslüm Dalkılıç, Çubuk ilçesinin Susuz köyünde 1931 yılında doğmuştur.

- 1-İnsanca dertlere derman arayan/Gerçek ilmin zirvesine ermeli,
Cehaleti menfaati yıkmalı/Gerçek budur hastalığın ilacı (s. 94).
2-Nasırlı eline kurban olduğum/O köyün katrini sen bil kardeşim,
İnanmam kimsenin palavrasına/Dala dala sür tarlanı kardeşim (s. 95).

2.27.84. SADİ DEĞER (Âşık Hasretî)

- 1-İnsan anasından bir kere doğar/Ağlamaya değil gülmeye çalış,
Gönül Beytullah'da yıkma kimseyi/Yaralıya merhem olmaya çalış (s. 96).
2-Hatasız kul olmaz dar-ı dünyada/Bir tornada dökülen de öyle gel,
Bu çarkı âlemi seyret aynada/Bir hamanda eleklen de öyle gel (s. 96).

2.27.85. ÖKKEŞ DEHMANOĞLU

Ökkeş Dehmanoğlu, 1924 yılında Gaziantep'in Merkez ilçesine bağlı Çimenli köyünde doğmuştur.

- 1-Evler konu fericeğin düzüne/Siyah sürme çekmiş ela gözüne,
Benim göynüm düştü bir barağım kızına/Söyle barak kızı yol nerden gider (s. 96).
2-Durna uçar katarların havada/Gidin İskân eylen Çukurova'da,
Küçük yavruyu da koyduk yuvada/Çeker gider bir sürmeli ovaya (s. 97).

2.27.86. ARİF DELEN

Arif Delen, 1956 yılında Aksaray'da doğmuştur.

- 1-Dünyanın dert kafesinde/Bilmem huzur neresinde,
Bir zalimin perçesinde/Kaldım çırpını çırpını (s. 97).

2.27.87. ARAP DEMİR (Âşık Arabî, Arabali)

- 1-Şu dünyaya yaşamaya gelip de/Okumayan insanlara acırım,
Ağlanacak hâli varken gülüp de/Okumayan insanlara acırım (s. 98).

2.27.88. HAMDİYE DEMİR (Âşık Kadriye)

Hamdiye Demir, 1944 yılında Erzurum'un Hınıs ilçesinde doğmuştur.

- 1-O vefasız yare geçmiyor sözüm/Pınar olmuş akar bak iki gözüm,
Seversen Mevlânı eyleme zulûm/Dön gayrı gayrı oy oy gel gayrı gayrı (s. 100).

2.27.89. HASAN DEMİR (Kastamonulu)

Hasan Demir, 1951 yılında Kastamonu'nun Daday ilçesine bağlı Bolatlar köyünde doğmuştur.

- 1-Dosta taşı ata ata/Bir gün sen de taşlanırsın,
Beş vakitte yata yata/Daha erken yaşlanırsın (s. 100).
2-Arı oldum kal bal aradım/Çiçek benden kaçır oldu,
Bir sevdada yitti aklım/Yandı gönlüm naçar oldu (s. 100).

2.27.90. SÜLEYMAN DEMİR

Süleyman Demir, 1936 yılında Ankara'nın Kalecik ilçesine bağlı Afşar köyünde doğmuştur.

- 1-Yaşam boyu lâzım olur/Kâğıt kalem, kitap oku,
Her kişiye vâzım olur/Kâğıt kalem kitap oku (s. 101).

2.27.91. ÜMMÜGÜLSÜM DEMİR (Erzincanlı)

Ümmügülsüm Demir, 1945 yılında Erzincan'ın Kemaliye ilçesinde doğmuştur.

- 1-Kahpe felek düştün benim peşime/Oyun ettin ekmeğime aşım,
Türlü derdi açtın dertli başıma/Nedir benim felek senden çektiğim (s. 102).

2.27.92. HAZIM DEMİRCİ (Âşık Delidolu)

- 1-Eyvah emeğime yazıklar bana/Vuslat kervanına yük edemedim,
Ben nasıl çıkarım ulu sultana/Kara yüzlerimi ak edemedim (s. 103).
2-Benden sual etme mevsim kaç diye/Benim için bahar yok kış fazla,
İsmi geçer Leyla ile Mecnun'un/Çektirmişim ol keramdan diş fazla (s. 103).

2.27.93. DURDU DEMİREL (Âşık Avşar Ozan)

Durdu Demirel, 1953 yılında Kayseri'de doğmuştur.

- 1-Eğitimin öğretimin/Yolu okumaktan geçer,
Okula gelen yavrunun/Dili okumaktan geçer (s. 104).

2.27.94. İHSAN DENİZ (Âşık Şahbazoğlu)

İhsan Deniz, 1930 yılında Kars'ın Arpaçay ilçesine bağlı Üçpınar köyünde doğmuştur.

1-Bahar gelip yeryüzünü süslüyor/Her taraf yeşerir çimen içinde,

Yaz eyyamı geçip şitah gelince/Yüce dağlar kalır duman içinde (s. 105).

2-Bir aşk geldi onbeş yaşta başıma/Sevdanın peşinde gez dedi bana,

Gittim bir hocadan dersim almaya/Evvel okumaya cüz dedi bana (s. 105).

2.27.95. MEHMAN DENİZ (Âşık Mehmanî)

Mehman Deniz, Ardahan'ın Çıldır ilçesine bağlı Gülyüzü köyünde doğmuştur.

1-Yeni gelmiş idim çağa/Temel attım bu dünyada,

Kim güzele kim çirkine/Gitme gönül gitme gönül (s. 106).

2-Dinleyin ağlar metin eyleyim/Beni gurbet ele saldı bir güzel,

Hışma gelip ey afatı gördüm/Yarı gurbet elde kalan bir güzel (s. 106).

2.27.96. MUHLİS DENİZ (Âşık Denizer)

1-Türk'üm Türklüğümü bilen/Tarihimin varıyım ben,

Vatanım petek kovanı/Şerbet veren arıyım ben (s. 107).

2-Köyler boşaldı şehirler çoğaldı/Digel deli gönül sen de ağlama,

Yaylalar koyunsuz kuzusuz kaldı/Digel deli gönül sen de ağlama (s. 107).

2.27.97. BAYRAM DENİZÖĞLU

1-Yeni dost edindim diye sevinme/Eski dostlarını bulamazsın ki,

Tedbirliyim diye fazla övünme/Başına geleni bilmezsin ki (s. 108).

2.27.98. PEHLİVAN DİNKÇİ (Âşık Pehlivan)

Pehlivan Dinkci, 1941 yılında Elazığ'ın Hörenek köyünde 1941 yılında doğmuştur.

1-Sarı çiçekli bakın şu bayırlar/Evde kırdı okunur şu kitaplar

Büyüğe küçüğe açıktır yollar/Evde kırdı okunur şu kitaplar (s. 109).

2.27.99. SIRRI DURLU

Sırrı Durlu, 1932 yılında Erzurum'un İspir ilçesine bağlı Norgâh nahiyesinde doğmuştur.

1-Ta ezelden beri vurgunum size/Beni aranızda alınız dağlar,

Öyle muhtacım ki bir tatlı söze/Bu derde bir çare bulunuz dağlar (s. 110).

- 2-Oturayım deme sakın kumara/Kumarın başından kalkamazsın ha,
Düşüşü beklerken gelir dubara/Zarını geriye alamazsın ha (s. 110).

2.27.100. DURSUN DURDAĞI (Âşık Burhanî)

- 1-Beşikten mezara daima oku/Okumanın yaşı olmaz dediler,
Okursan olursun münevver hâki/İlim bu dünyada ölmez dediler (s. 111).

2.27.101. SEYFULLAH DURMAZ (Âşık Canımoğlu)

Seyfullah Durmaz, 1942 yılında Erzurum'un İspir ilçesine bağlı Aksu köyünde doğmuştur.

- 1-Kâmil isen sözlerime cevap ver/Ateşi yanmadan tüteni söyle,
Hayvanlar ses verir boşu boşuna/Hakk için seherde öteni söyle (s. 112).
2-Dertli sinem benzerin var gazelde/Arzumanım kaydı bir tek güzelde,
Dünya neden yaratıldı ezelde/Bunun cevabını ver Canımoğlu (s. 113).

2.27.102. SABRİ DURUKAN (Âşık Ozan Derya)

Sabri Durukan, 1941 yılında Sivas'ın Karaçayır kasabasında doğmuştur.

- 1-Her ne arar isen ara toprakta/Nice gizli hikmet var birer birer,
Kimler geldi geçti kara toprakta/Besleyip büyütüp yer birer birer (s. 114).
2-Ya ilahi tarifini eylerim/İsmin yüce gani settarsın Mevla,
Kulun isem nazım geçer söylerim/Bizi dertten derde atarsın Mevla (s. 114).

2.27.103. SABAHATTİN DÜLGER (Âşık Erdemli)

- 1-Âşık İnanî'nin âşık oğluyum/Sazımla sözümle çalar söylerim,
Bir yârin elinden kalbi dağlıyım/Bazan hayaline dalar söylerim (s. 115).
2-Bir senede on iki ay peş peşe/Ocak ayı ile dizilir derim,
Yeni yılda insanlarda pür neşe/Eşe dosta tebrik yazılır derim (s. 116).

2.27.104. SELAHATTİN DÜNDAR (Âşık DüNDAR)

- 1-Gördüğüm bir güzel gönlümü yaktı/Kavuşup murada eremiyorum,
Güzeller bağına aklımı taktı/Uzanıp gülünü deremiyorum (s. 117).

2.27.105. EMİN DÜŞTÜ (Âşık Eminî)

- 1-Ben kendimi çok aldattım/Saymadım hatır efendim,
Gönlümü nefsim sattım/Boynuma satır efendim (s. 118).
- 2-Benim çektiğimin binde birine/Ne İsa ne Musa Tur dayanır,
Aşk ile girdiğim aşk girdabına/Ne kale ne saray ne sur dayanır (s. 119).

2.27.106. NECATİ EGE

Necati Ege, 1962 yılında Kırşehir'in Mucur ilçesine bağlı, Susuz köyünde doğmuştur.

- 1-Büyüklerden tek dileğim/Nasıl olur ne bileyim,
Zehirlendi paşam beyim/Sigarayı yasaklayın (s. 120).
- 2-Heves edip bir umutla başladım/Ben beni zorladım beni haşladım,
Bir hevesti şiiri de boşladım/Güfte yazdım ama duyuramadım (s. 120).

2.27.107. İBRAHİM HALİL ELVEREN (Âşık Halil)

İbrahim Halil Elveren, 1968 yılında Şanlıurfa'nın Kısas köyünde doğmuştur.

- 1-Açıp da derdimi diyemem yâda/Durmadan karalar kınar el beni,
Huzur bulamadım fani cihanda/Değmeden yaralar esen yel beni (s. 121).
- 2-Şöyle nazar kıldım yalan dünyaya/Kâinat dönmekten hayli usanmış,
Karanlıkta ışık tutan havaya/Dolunay geceden hayli usanmış (s. 121).

2.27.108. ZEKİ ERDAL (Âşık Erdalî)

- 1-Bileydim bu işin sonu ayrılık/Kapılmazdım bu sevdaya sevdiğim,
Verdiğin o sözler hep önen gelsin/Kurtulmasın başın dertten sevdiğim (s. 122).
- 2-Tarihlere yazsak bitirmeyiz/Atatürk bir yana dünya bir yana,
Vatan bağısladı unutamayız/Atatürk bir yana dünya bir yana (s. 122).

2.27.109. HAYATİ EREZ (Âşık Dertli)

Hayatî Erez, 1953 yılında Bitlis'in Hizan ilçesinde doğmuştur.

- 1-Dola kollarıma sırma saçını/Kara gözlerine kurban olduğum,
Söyle suçum ben de bileyim/Yoluna kapına köle olduğum (s. 123).
- 2-Bekliyoruz kavuşmaya günlerce/Bitsin artık gönül gelmek istiyor,
Ne mutluyduk hep beraber evvelce/Ayrılık bitsin artık gönül istiyor (s. 123).

2.27.110. İSLÂM ERDENER (İslâm Erdener)

- 1-Güzel yaz ayları aşka gelende/Çalkanır sonalar göl heves eyler,
Hafta güler aylar güler yıl güler/Eser sahralarda yel heves eyler (s. 124).
- 2-Nasihat eylerem divâne gönül/Vefası olmayan yara yar deme,
Men aşığam yar deme/Bi-ilgara yar deme (s. 124).

2.27.111. MUSTAFA ERDOĞAN

Mustafa Erdoğan, 1929 yılında Akseki'nin Kepez köyünde doğmuştur.

- 1-Yeşillenmiş yine dağlar ovalar/Rüzgârlar havada bulut kovalar,
Kuşlar yapar ağaçlara yuvalar/Gelmiş yazı ovaların dağların (s. 125).

2.27.112. SÜLEYMAN ERDOĞMUŞ

Süleyman Erdoğan, 1924 yılında Sivas'ın Şarkışla ilçesine bağlı Orta köyünde doğmuştur.

- 1-Seher vakti girdim dostun bağına/Sararmış yaprağı dal bozuk bozuk,
O bağında birkaç arı vızıldar/Kovan parçalanmış bal bozuk bozuk (s. 126).
- 2-Ta ezelden gurbet benim durağım/Güldüren olmadı mahzun yüzümü,
Sılayı hiç sorma gayet ırığım/Ölürsem kim yumar bilmem gözümü (s. 127).

2.27.113. ÖZTÜRK ERKİLİÇ (Âşık Ozan Özveri)

Öztürk Erkiliç, 1953 yılında Yozgat'ın Sorgun ilçesine bağlı Tulum köyünde doğmuştur.

- 1-Okumak insanın ruhuna kalay/Beyinlere sürülmeli bu çağda,
Kitap sevilirse dahası kolay/Ona gönül verilmeli çağda (s. 128).
- 2-Yurdunda ileri gitmek istersen/Tasarruf yap vatandaşım tasarruf,
Kalkınıp menzile yetmek istersen/Tasarruf yap vatandaşım tasarruf (s. 128).

2.27.114. MUSTAFA ERKUŞ (Âşık Erkuş)

Mustafa Erkuş, 1933 yılında Kırıkkale'nin Kalecik ilçesine bağlı Afşar köyünde doğmuştur.

- 1-Kalecik namına bir türkü yazdım/Her ne mevcut ise sıraya dizdim,
Kazalar içinde çok yeri gezdim/Her gönüle neşe verir Kalecik (s. 130).

- 2-Dinleyin ağalar arz u hâlim var/Tilki yedi kazandaki tavuğu,
Yedi başı ondört ayak derisi/Tilki yedi kazandaki tavuğu (s. 130).

2.27.115. DİLAVER EROĞLU (Âşık Mensubî)

Dilaver Eroğlu, 1966 yılında Sivas'ın Gemerek ilçesine bağlı Küçüktuzhisar köyünde doğmuştur.

- 1-Zaman kısa hayat ırmak/Akar dolanı dolanı,
Mah cemâle göğüs germek/Yakar dolanı dolanı (s. 131).
2-Samsun'dan bir güneş doğdu/Özüm Atatürk'e bağlı,
Düşmanı denizde boğdu/Sözüm Atatürk'e bağlı (s. 132).

2.27.116. İDRİS EROĞLU (Âşık Meydanî)

- 1-Bir haber almadım rahm-i sıladan/Zalımın aşkı geçdi mi bilmem,
Mubarek yaz gelip cennet misali/Güller yaprağını açdı mı bilmem (s. 133).
2-Dedim ki gözlerin neye benziyor/Dediki nişanım dedi hateme,
Dedim ki hatemin neye benziyor/Dedi ki nişanım dedi hateme (s. 133).

2.27.117. HACI ÖMER ERSOY

Hacı Ömer Ersoy, 1929 yılında Yozgat'ın Sorgun ilçesinde doğmuştur.

- 1-Merhum yüce şâir Yunus Emre'yi/Rahmetle anarız O'nu efendim,
Yıldönümü kutlu olsun bizlere/Cümlemiz anıyor bunu efendim (s. 134).
2-Büyütür beslersin kız çocuğunu/En sonunda el götürür efendim,
Öpmeye kıyaman sen o yavruyu/Bir bulanık sel götürür efendim (s. 135).

2.27.118. NİYAZİ ERSOY

- 1-Sevgi sunar sevgiliye/Bayram günü bayramlaşmak,
Kişilik verir kişiye/Bayram günü bayramlaşmak (s. 136).
2-Yatıp yamaçlarda kurt güneşlerken/Çobansız koyunlar otlağındadır,
Devler dengeleşse bende yok düzen/Daha aklım fikrin uzağındadır (s. 136).

2.27.119. BEHZAT BEKTAŞ ERTUĞRUL

Behzat Bektaş Ertuğrul, 1927 yılında Yozgat'ın Büyükincirli köyünde doğmuştur.

- 1-Cemali perverdikarım/Resulumüz vardır bizim,
Dört kitaba hak demişiz/Kur'an'ımız birdir bizim (s. 138).

- 2-Tarikat kalumda sırrı hakıykat/Erenler yoludur yolumuz bizim,
Okuyup bilmektir ilm-î marifî/Çöllerde dolanır delimiz bizim (s. 138).

2.27.120. HÜSEYİN ESEN (Âşık Esanî)

Hüseyin Esen, 1950 yılında İzmir'in bayındır ilçesine bağlı Alan köyünde doğmuştur.

- 1-Haktan ferman gelip kıyamet kopunca/İşte o zaman halin perişan,
Yanmayan ateşimiz yanıp kül olunca/İşte o zaman duman perişan (s. 139).
2-Üst üste sıralanmış yüce dağlar/Yağmur sende dolu sende kar sende,
Belik belik parelenmiş yüce dağlar/Ana sende bacı sende yar sende (s. 139).

2.27.121. SEYFİ FINDIK (Âşık Seyfi Fındık)

Seyfi Fındık, Sivas'ın Şarkışla ilçesine bağlı Ortaköy köyünde doğmuştur.

- 1-Yürü yalan dünya yürü/Herkes sana emanettir,
Yalın ayak gezen kullar/Bunlar sana emanettir (s. 140).
2-Sivas vilayetim Şarkışla kaza/Köylüler toplanıp giderler tuza,
Pazarlık yaparlar gelinlik kıza/Eğlenip durmaya Ortaköy gerek (s. 140).

2.27.122. BEKİR GAZELOĞLU (Âşık Bektaş)

Bekir Gazeloğlu, 1919 yılında Ankara'nın Delice İlçesine bağlı Cingeyli köyünde doğmuştur.

- 1-Ne talihsiz başım vardır gülmedim/Yanlı ş el koydular işime felek,
Âşıkların bahtı zaten karalı/Yine zehir kattı aşım felek (s. 141).
2-Eremedim bu dünyanın fendine/Dünyanın çevresi dağlar güzeldir,
Kün dedi var etti bütün dünyayı/Âşıklar ah çeker ağlar güzeldir (s. 142).

2.27.123. MUHİTTİN GEYİK (Âşık Efendî)

Muhittin Geyik, 1923 yılında Erzurum'un Merkez ilçesine bağlı Uzunyayla köyünde doğmuştur.

- 1-Bizde bu dünyada sürdük devrânı/Artık şimden geru devrân nerede,
Yaşlandım kocalık kondu başıma/Bunca hayal olan günler nerede (s. 143).
2-Sil gözünün bu yaşını/Ne ağlarsın deli gönül,
Eşin dostun kardeşini/Görmez misin deli gönül (s. 143).

2.27.124. ÜZEYİR AZİZ GÖKTEKİN (Âşık Pünhanî)

- 1-Eğer bir dost seni candan severse/Onun hatırını sormadan geçme,
İster şehgü olsun ister olmasın/Hakk'ın selâmını vermeden geçme (s. 145).
- 2-Sevda mektubunu attım postaya/Alırsan yüzüne şür de sonra gel,
Aşkın kemendiyle beni bağladın/Seversin Mevla'yı kır da sonra gel (s. 145).

2.27.125. MURAT GÖNEL (Âşık Fakir Köroğlu)

Murat Gönel, 1940 yılında Tokat'ın Zile ilçesine bağlı Bildiş köyünde doğmuştur.

- 1-Bin dokuzyüz doksan iki yılı/Okuma yazma yılı seçildi,
Devletimiz destek oldu bu işe/Her evlerde türlü kitap açıldı (s. 145).
- 2-Dinledin sözümü aziz gardaşım/Bu halde perişan benim bu başım,
Garişmam işine ağırdır daşım/İnce dülbetlerden süzer geçerim (s. 146).

2.27.126. COŞKUN GÖNÜLLÜ (Âşık Gönüllü Coşkun)

Coşkun Gönüllü, 1924 yılında Yozgat'ın Bayatören köyünde doğmuştur.

- 1-Dostlar hor görmeniz yakışmaz bence/Birimiz erkektir birimiz kadın,
Dünyamıza gelip doğmadan önce/Esas mekanımız yerimiz kadın (s. 146).
- 2-Gel gönül zalime sakın pes deme/Dadaloğlu gibi dağlara yaslan,
Nağmert döşşeginde yatmak isteme/Karda kışta kalıp yağmurda ıslan (s. 147).

2.27.127. HASAN GÖREN (Âşık Kul Hasan)

Hasan Gören, 1933 yılında Kahramanmaraş'ın Afşin ilçesine bağlı Emirilyas köyünde doğmuştur.

- 1-Oku öğren kara cahil gezmeden/Gaflet uykusuna dalıp sızmadan,
Konup göçme okumadan yazmadan/Kitabı sev oku öğren gerçeği (s. 148).

2.27.128. ALİ GÜÇ (Güç, Ali Güç)

Ali Güç, Sivas'ın Şarkışla ilçesine bağlı Sivrialan köyünde doğmuştur.

- 1-Felek beni derde koydu/Almanya'da Alamanya'da,
Türlü türlü yara oydu/Almanya'da Almanya'da (s. 149).
- 2-Geçmeyen günümü bana çektiirdin/Taze fidan gibi belim büktürdün,
Ağaç oldum yaprağımı döktürdün/Komadın kalayım dalımda felek (s. 149).

2.27.129. SALİM GÜLBAHÇE (Âşık Gülbahçe)

Salim Gülbahçe, 1958 yılında Yozgat'ın Sorgun ilçesine bağlı Taşpınar köyünde doğmuştur.

- 1-Memurun perişan hâline bakın/Züğürtlük peş peşe ediyor akın,
Süsüne bakıp da imrenmen sakın/Memurlara zekat fitre vermeli (s. 150).
- 2-Bu orman bu ağaç yurdumun süsü/Tatlı bir şarkıdır yaprağın sesi,
Bu orman bizlere Hakk'ın vergisi/Niçin biz ormanı kesip yakalım (s. 150).

2.27.130. HALİL İBRAHİM GÜLEÇ (Âşık Beyanî)

- 1-Darende elinin bahar ayları/Eridi karları sel oldu şimdi,
Çayırarda cirit oynar oldu şimdi/Arap ata dağlar yol oldu şimdi (s. 151).
- 2-Sen benim sırtımda yaratılınca/Kâinat kışkandı duy insanoğlu,
Bütün mahlukattan üstün olunca/Aman gururlanma bay insanoğlu (s. 152).

2.27.131. AHMET GÜNBULUT (Âşık Sefil Selimî)

- 1-Sudaki şırıltı paradaki ses/Kendimden sorarım acep neyim ben,
Bazı bazı üfle bazı bazı kes/Nefesinle sende olan şeyim ben (s. 154).
- 2-Nasıl bir âşıktır dersiniz eğer/Pîrden destur almış Ruhsatî Baba,
Kıymetini bilen azıymış meğer/Dünyaya bir gelmiş Ruhsatî Baba (s. 154).

2.27.132. OSMAN GÜNER (Âşık Karadeli)

Osman Güner, 1911 yılında Kayseri'nin Felahiye ilçesine bağlı Çukur nahiyesinde doğmuştur.

- 1-Biz köylüyüz para görmez elimiz/Borcumuzu ödemiyor malımız,
Tanrı bilir ancak bizim hâlimiz/Taksit taksit borcumuzu verelim (s. 155).
- 2-Hani senin dar fes ile sarığın/Nerde kaldı dolak ile çarığın,
Üç beş idi entaresi kariyın/Abayı paltoya değıştin köylü (s. 156).

2.27.133. HAYDAR GÜPÜR (Güpür Haydar)

Haydar Güpür, 1955 yılında Tokat'ın Zile ilçesine bağlı Temecik köyünde doğmuştur.

- 1-Ne gezersin bu yerlerde bülbülüm/Ötme garip garip nazar deymesin,
Boynu eyri su değmemiş sümbülüm/Durma garip garip nazar deymesin (s. 156).

- 2-Binbir isim baş gösteren uluya/Kervanı seyisi gitdi erenler,
Gönüller serveri Mürsel Baliya/Kervanı seyisi gitdi erenler (s. 157).

2.27.134. ALİ GÜRBÜZ

- 1-Kiminen olursun diye sorsalar/Ezenden olmam ki ezilendenim,
Zorbacılar dört yanımı sarsalar/Ezenden olmam ki ezilendenim (s. 157).
2-İlkbaharda çiçek açar yeşerir/Kuşlar cıvıldaşır dallar ne güzel,
Gelin gibi süslenmeyi başarır/Buram buram kokar güller ne güzel (s. 158).

2.27.135. SABRİ HACİKELEŞOĞLU

Sabri Hacıkeleşoğlu, 1929 yılında Trabzon'un Of ilçesine bağlı Uğurlu kasabasında doğmuştur.

- 1-Üç kıtanın incisidir/Türkiye'den göçmiyelim,
Avrupa'nın göz nurudur/Türkiye'den göçmiyelim (s. 159).

2.27.136. FEYZULLAH ŞEVKİ HALICI (Âşık Şevkî)

Feyzullah Şevki Halıcı, 1930 yılında Kars'ın Çıldır ilçesine bağlı Akçakale köyünde doğmuştur.

- 1-Yurdun yedi parça biri/Karadeniz bölgesidir,
Her mahsulün var değeri/Karadeniz bölgesinin (s. 161).
2-Ne kadar güzeldir yaradılışın/Geçipsin destana sen Çıldır gölü,
Hakikat methini söylesin şâir/Metahına gelmez Van Çıldır gölü (s. 161).

2.27.137. YUSUF HAN

Yusuf Han, Yozgat'ın Çekerek ilçesine bağlı Kabalı köyünde doğmuştur.

- 1-Dokuzyüz otuzüç cihana geldim/Sade bir hayatla geçti günümüz,
Henüz yaşımda dörtken babasız kaldım/Sade bir hayatla geçti günümüz (s. 162).

2.27.138. AHMET İMAM (Âşık İmamî)

- 1-Çarpan yüreğimde sönmeyen aşkım/Vatandan imandan dinden geliyor,
Hakk'ın emri ile yapılan köşküm/Ervah-ı ezelden künden geliyor (s. 164).
2-Seni birine benzettim/Beri dur güzel beri dur,
Sevmemeye yemin ettim/Geri dur güzel geri dur (s. 165).

2.27.139. TERHAN İNAN

1-Merhaba dostluk simgesi elle muhabbet eder/Arif olan anlar halden dile muhabbet eder,

Bir âşık ki arayıp da buşur ise maşuğun/Sazı sinesine çeker telle muhabbet eder (s. 165).

2-Dağlardan duman eksildi rüzgar esmiş ola ki/Bahçe bağa baguş girmiş bülbül susmuş ola ki,

Ceylanlar dağda dolaşır aslanlar da meşede/Yılan kıvrılmış köşeye sesin kısmış ola ki (s. 166).

2.27.140. FİKRET ÜNAL (Fikrettin İnanlı)

1-Ey Türk genci sana müjdeler olsun/Yine bu konuşan dil senin dilin,

Süngün kalem oldu kanunlar yazdın/Silaha sarılan el senin elin (s. 166).

2-Kokundan benzetim seni gülşaha/Misk ü amber kokar saçın Ferdanem,

Kraliçe olsan benim başıma/Takardım elimle tacın Ferdanem (s. 167).

2.27.141. BİNALİ İNCİ (Âşık Serdarî)

1-Saz derdimi anlatmıyor/Teller ayrılığı söyler,

Garip bülbülüm ötmüyor/Güller ayrışığı söyler (s. 168).

2-Gönül bir kâbedir onu yıkarsan/Bir daha yapılmaz ele yazıktır,

Eğer incitip de dostu kırarsan/Sevgi hicran olur dile yazıktır (s. 168).

2.27.142. İSMAİL İPEK

İsmail İpek, 1942 yılında Kahramanmaraş'ın Afşin ilçesine bağlı Örenli köyünde doğmuştur.

1-Sakın cahilin yanına/Varma gönül demedim mi,

Müşkül olan zor halini/Sorma gönül demedim mi (s. 169).

2-Eğer bir gerçek ararsan/Özün güzeli makbuldür,

Dört mevsimden gün sorarsan/Yazın güzeli makbuldür (s. 169).

2.27.143. KADİR İZCİ (Kadir Gedikhanhoğlu)

1-Yedi tepeden bakıyor/Düzlerin güzel İstanbul,

Denizin daim akıyor/Yazların güzel İstanbul (s. 170).

- 2-Âşıkların sultanısın/Büyük ozan Yunus Emre,
Sen ölmedin ölümsüzsün/Büyük ozan Yunus Emre (s. 171).

2.27.144. ALİ KABADAYI (Âşık Gurbetçi)

- Ali Kabadayı, 1939 yılında Sivas'ın Divriği ilçesinde doğmuştur.
1-Seherde uyandım kuşlar öterken/Bulutlar güneşe cilve ederken,
Burcu burcu kokan dağlar ne güzel/Al yeşil giyinmiş dağlar ne güzel (s. 171).
2-Lisan kâfi gelmez tarif etmeye/Bir saç-ı leylâya yandı bu gönül,
Karar kıldım bu ellerden gitmeye/Boynunu bükünce kandı bu gönül (s. 172).

2.27.145. NURİ CİHAN KARATAŞ (Âşık Çırağı)

- 1- Canımı cânana bağış eyledim/Almadı ki ızdıraptan kurtulam,
Derdimi âşikâr açtım söyledim/Bilmedi ki ızdıraptan kurtulam (s. 173).
2-Yıllar oldu gurbet eller gezerim/Vücudum şehrini dolaşamadım,
Şiirler söylerim destan yazarım/Aşkın arkasından ulaşamadım (s. 173).

2.27.146. TAŞTAN KARTAL (Âşık Seyfî)

- Taştan Kartal, 1931 yılında Erzincan'ın Tercan ilçesine bağlı Rızabey köyünde doğmuştur.
1-Yumurta süt tereyağı/Görmüyorum ki yiyem kardeş,
Ayva turuç bir muz bağı/Yok ki yerim dikem kardeş (s. 174).
2-Aşk kervanım yolda kayıp/İstersen bul ister bulma,
Bağrım gönlüm hep yaralı/İstersen sar ister sarma (s. 174).

2.27.147. ERZADE KAPAN (Azath)

- 1-Bu nasıl talihtir bu nasıl kader/Adam zulmetmez insan güzel,
Ölmeysin sürünesin derbeder/Belensin vücudun al kana güzel (s. 175).
2-Gündüz güneşi gecenin ayrı/Evladın takatı varı anadır,
Gündüz durmak bilmez gece de uyku/Nenni çalan zârı zârı anadır (s. 175).

2.27.148. HASAN KAPLAN (Âşık Kaplanî)

- 1-Karanlık bir gece yol görünmüyor/Yürüyorum dikenlerin üstünde,
Kara çalı bana aman vermiyor/Yürüyorum dikenlerin üstünde (s. 176).

- 2-Kahve köşeleri boş kaldırımlar/Mekân olmamalı genç kuşaklara,
Fikrinden dolayı şaşşı göz ile/Bakan olmamalı genç kuşaklara (s. 176).

2.27.149. YUSUF KAPLAN

Yusuf Kaplan, 1945 yılında Yozgat'ın Sorgun ilçesine bağlı Tulum köyünde doğmuştur.

- 1-Kara saban kalktı teknik başladı/İlim geldi alanda işlendi,
Gerçek hasıl oldu yanlış dışlandı/Tasarruf yapalım israf olmasın (s. 177).
2-Aydın bir nesille çağdaş bir toplum/Olmak için okuyalım kitabı,
Uygarca yaşamın erdemlerini/Bulmak için okuyalım kitabı (s. 178).

2.27.150. İBRAHİM KARA (Âşık Kara)

- 1-Hayat yolu hem karanlık hem inca/Dikkat eyle düşmeyasın kardeşim,
Düşüncada muammadır düşünce/İyi düşün şaşmiyasın kardeşim (s. 178).
2-Eyer sihatimden sual edersan/Gam gasavet yılan olmuş yer beni,
Ayri düştüm cananımdan ilimden/Kader talih karalisın der beni (s. 179).

2.27.151. HALİL KARABULUT (Âşık Halil)

- 1-Sen ayakta ben gölgede yatarım/Söyle ağaç aramızda fark nedir,
Konuşalım gel hasbihal edelim/Söyle ağaç aramızda fark nedir (s. 180).
2-Kâinatta neye ettimse nazar/Gördüm ki hikmet-i suphan gizlidir,
Dünya sergilenmiş büyük bir pazar/Hemi alan hemi satan gizlidir (s. 180).

2.27.152. MÜHENDİS KARABULUT (Âşık İrfan Karabulut)

Mühendis Karabulut, 1955 yılında Ardahan'ın Çıldır ilçesinde doğmuştur.

- 1-Dinle sözlerimi ozan kardeşim/Süsen benim sünbül benim gül benim,
Ben bilirem mantık mısra heceyi/Lügat benim lisan benim dil benim (s. 181).
2-Neyidm ne olayım/Kulun kölen kalayım,
İste canımı vereyim/Hepisi ekmek davası (s. 182).

2.27.153. ESHABİL KARADEMİR (Âşık Kara Ozan)

Eshabil Karademir'in hayatı hakkında bilgi yoktur.

- 1-Eğilip gerdana buse konduran/Zülüfleri güzel telleri güzel,
Bulutun üstünde ayrı andıran/Gülüşleri güzel dilleri güzel (s. 182).

- 2-Sohya çıkacısı gara gaderim/Bana deri olmuş yüzülmiyor ki,
Ayrımı açmayan şernaz kaderim/Şemreye uğrayıp büzülmiyor ki (s. 183).

2.27.154. ABDULLAH KARAGÖZ (Âşık Karagöz)

Abdullah Karagöz, 1943 yılında Kayseri'nin Yahyalı ilçesine bağlı İlyaslı köyünde doğmuştur.

- 1-Durnam gider katar katar/Garip olan nerde yatar,
Gurbet elde ömrü biter/Sor garibin sen derdini (s. 183).
2-Şu bizim yaylaya konar obalar/Güzelleri gözlerini sürmeler,
Bir dahi seversem olsun tevbeler/Sebatsız güzeli sevmeyim gayrı (s. 184).

2.27.155. ETHEM KARAGÜLLÜ (Âşık Karagülle)

Ethem Karagüllü, 1952 yılında Sivas'ın Kangal ilçesine bağlı Çaltepe köyüne doğmuştur.

- 1-Kendin dünya ülken için/Özünle israfı önle,
Yaşamına verip biçim/Tezinle israfı önle (s. 184).
2-Okuyarak ilgi ile/Gidilecek iz güzeldir,
Kitaptaki bilgi ile/İlken ile tez güzeldir (s. 185).

2.27.156. HACI KARAKILÇIK (Garip)

- 1-Şehitler toprağı Anadolun'un/Baharı cennettir yazı bambaşka,
Asya ile Avrupa'nın köprüsü/Deresi tepesi düzü bambaşka (s. 186).
2-Omuzda top mermisi/Taze bebek kucağında,
Dedim bacım nere giden/Bu ağustos sığağında (s. 187).

2.27.157. YUSUF KARATAŞ (Âşık Yusuf)

Yusuf Karataş, 1946 yılında Tokat'ın Artova ilçesine bağlı Karaoluk köyünde doğmuştur.

- 1-Cehalet kötüdür durmaz kaçılır/Kitap okudukça içim açılır,
Mısralardan bize bilgi saçılır/Cehalete yumruk vurur kitaplar (s. 188).

2.27.158. İLKİN KARATAŞ (Âşık Sarıcakız)⁴³

İlkin Karataş, 1958 yılında Eskişehir’de doğmuştur.

1-Dünyaya küsüp de sana/Bakmalara değmezmişsin,

Uğruna al kınaları/Yakmalara değmezmişsin (s. 189).

2-Ahmet cin gibi afacan/Nurten Suna uslu bir can,

Kadın Seyhan ciğerim Can/Yavrularım çocuklarım (s. 189).

2.27.159. YUSUF KARATAŞ

Yusuf Karataş, 1930 yılında Gaziantep’in Nizip ilçesine bağlı Sekili köyünde doğmuştur.

1-Gel gönül gönlüme göre/Bülbül âşık olmuş güle,

Bahçedeki gonca güle/Kondurayım gönül seni (s. 190).

2.27.160. HÜSEYİN KARATÜRK (Âşık Bahtı Kara)

Hüseyin Karatürk, 1948 yılında Isparta’nın Semirkent ilçesine bağlı Uluğbey köyünde doğmuştur.

a-Sevdiğim ben senden ayrı düşeli/Resminde yüzünü gördüğüm yeter,

Geriden geriye bir haber gönder/Bir kere selâmın aldığım yeter (s. 191).

2-Eşiğine yüzüm sürem yürüyem/Kurudallar yeşeriyor kuruyan ,

Veli Baba nerde diye arayan/Kulları güzeldir Veli Baha’nın (s. 191).

2.27.161. MEHMET KARGI (Âşık Gülhanî)

1-Yönünü döndermiş ulu dağlara/Gövdeli de gelir sellerin Gürün,

Şeyda bülbül yuva yapmış bağlara/Kuşlar mekanıdır dalların Gürün (s. 192).

2-Hayâl diyarına padişah oldum/Beni benden başka bilen olmadı,

Kanunlar çıkarıp ferman buyurdum/Sözümü dinleyip gelen olmadı (s. 192).

2.27.162. NURİ KAŞIKÇI (Âşık Nuri Meramî)

Nuri Kaşıkçı, 1940 yılında Erzurum’un Pasinler ilçesine bağlı Dönertaş köyünde doğmuştur. 30 Mayıs 2009 tarihinde vefat etmiştir.

⁴³ Bu antolojide adı geçen İlkin Karataş (Âşık Sarıcakız) ile diğer antolojilerde adı geçen İlkin Manya (Âşık Sarıcakız) aynı kişi olabilir.

1-Dedim gönül çok dolandım dur kabul etmez gönül/Dolandıkça pek yoruldum ter kabul etmez gönül,

Boşa yandım boş dolandın bu feryadın boşuna/Biraz otur bir halvete gir kabul etmez gönül (s. 193).

2-Vücut bir gemidir kafa bir kaptan/Gezdirir insanı yılınan kafa,

Lisan bir sermaye baştır hazine/Satar mücevherat dilinden kafa (s. 194).

2.27.163. MUSTAFA KARTAL (Yetiymî)

Mustafa Kartal, 1956 yılında Yozgat'ın Çayıralan ilçesine bağlı Derekemal köyünde doğmuştur.

1-Ben senin elinden hayli yoruldum/Akibet emeğim boş ettin dünya,

Bir kadir bilmeze gönlümü verdim/Her zaman gözümü yaş ettin dünya (s. 194).

2-Yürü bire dünya sende nem kaldı/Akibetin kara toprak değil mi,

Kerem Aslısı'na kül olup yandı/Akibetin kara toprak değil mi (s. 195).

2.27.164. AHMET KARTALKANAT (Âşık Kul Ahmet)

1-Halkın bir ezgi dalında/Türkülerimiz söylensin,

Birlik dostluğun yolunda/Türkülerimiz söylensin (s. 195).

2-Söyleyim âlemde sevdiklerimi/Bir ilmi severim bir hakikatı,

Büyüğüm gelince divan durarak/Bir mihaman severim bir de hürmeti (s. 196).

2.27.165. ZİYA KAYA (Âşık Hayranî)

1-Bu fani dünyaya gelmez olaydım/Perişan eyledi yar beni beni,

Ağladım sızladım yüzüm gülmedi/Avare eyledi yar beni beni (s. 197).

2-Hayranî'yim hayrola/İnsan sevilip güle,

Tevekkül olan kula/Neylerse Mevla eyler (s. 198).

2.27.166. MÜKREMİN KAYABALI

Mükremi Kayabalı, 1929 yılında Kayseri'nin Felahiye ilçesinde doğmuştur.

1-Her şeyin azı karardır/Televizyon ceryan göze zarardır,

Dikkatli olmalı her an yarardır/Memlekete sonunda iyilik vardır (s. 198).

2.27.167. ALİ KAYICI (Derebahçeli)

Ali Kayıcı, 1946 yılında Trabzon'un Maçka ilçesine bağlı Hamsiköy yaylasında doğmuştur.

1-Şu mektuplar var ya ey yar/Aşıyorlar diyar diyar,

Ben seni sterim seni/Seni bana vermiyorlar (s. 199).

2-Sıla mıdır gubet midir el midir/Vaha mıdır serap mıdır çöl müdür,

Kalbim kanar diken midir gül müdür/Bilemedim sevdiceğim nedendir (s. 200).

2.27.168. İSMAİL HAKKI KEÇECİ (Âşık İsmail Hacı)

İsmail Hakkı Keçeci, 1966 yılında Karaman'da doğmuştur.

1-Neden bu ızdırap neden bu çile/Ağızda sır olmuş yalanla hile,

Kimse inandığın getirmez dile/Özle söz bir olan kul görmedim (s. 201).

2-Öz Türkçe'yi ferman kılan/Yunus ile Mehmet Bey'im,

Onda ilim irfan bulan/Yunus ile Mehmet Bey'im (s. 201).

2.27.169. SÜLEYMAN KEKEÇ

Süleyman Kekeç, 1926 yılında Kayseri'nin Sarız ilçesine bağlı Büyükörtülü köyünde doğmuştur.

1-Bülbülün konduğu dalı/Arının sardığı balı,

Kırkların sunduğu yolu/Yol Muhammet Alimindir (s. 201).

2-Şeh Mamom metheden size/Dertlere dermandır bize,

Alim şahtır gören göze/Hem vallâhi hem billâhi (s. 202).

2.27.170. İHSANÎ KILIÇ (Âşık Divanî)⁴⁴

İhsanî Kılıç, 1919 yılında Ağrı'nın Tutak ilçesine bağlı İsaabat köyünde doğmuştur.

1-Havalar bozulup kar yağın zaman/Yüksek gediklerden ner lâzım gide,

Savaş meydanında olur kızıl kan/Ölüm günü öne er lazım gide (s. 203).

2.27.171. KURBANÎ KILIÇ

Kurbanî Kılıç, 1923 yılında Kars'ın Sarıkamış ilçesine bağlı Selim nahiyesinin Iğdır köyünde doğmuştur.

⁴⁴ Bu antolojide adı geçen İhsanî Kılıç (Âşık Divanî) ile Emir Kalkan'ın antolojisinde adı geçen İhsan Kılıç (Âşık Divanî) aynı kişi olabilir.

- 1-İsraf edeni Hak sevmez/Savurup israf etmeyin,
Müsrüfe halk yahşi demez/Har vurup israf etmeyin (s. 203).

2.27.172. MEMDUH KILIÇ (Âşık Çağlayan)

- 1-El sürme yareme sır sır sızılar/Baştan başa var endamım yareli,
Lokmanlar el çekmiş rakip sızılar/Değmeyince iy'olur mu yar eli (s. 205).

2.27.173. MUSTAFA KILIÇER (Âşık Garip Mustafa)

Mustafa Kılıçer, 1945 yılında Kayseri'nin Felahiye ilçesine bağlı Karaşır köyünde doğmuştur.

- 1-Efkarlı âşıklar yüzünüz gülmez/Hasta olsanız ahbablar gelmez,
Bunca alem derdimi hiç bilmez/Evel iyiyidim taramaz oldum (s. 205).
2-Hem güzelsin hem de narinsin/Fırın gibi sıcaklarda serinsin,
Çeşit çeşit çiçeklerle şirinsin/Karın güzel güzel Erciyes (s. 206).

2.27.174. ALİ KIZILTUĞ (Kızıltuğ)

Ali Kızıltuğ, Sivas'ın Divriği ilçesinin Mursal köyünde doğmuştur.

- 1-Cedasına sefasına kayilim/Yeter ki sevdiğim yari versinler,
Âşık oldum cemaline mailim/İster abdal ister deli desinler (s. 206).
2-Değirmen döner mi koyma suyunan/Üsünden bir dere çay akmayınca,
Uzaktan bell'olmaz kör ile şaşı/Yakından yüzüne tam bakmayınca (s. 207).

2.27.175. KAYA KIZILTUĞ (Âşık Gülkaya)

Kaya Kızıltuğ, 1955 yılında Sivas'ın Divriği ilçesine bağlı Mursal köyünde doğmuştur.

- 1-Çok güzele gönül verdin/Halım sensin Karac'oğlan,
Deste deste güller derdin/Balım sensin Karac'oğlan (s. 208).
2-Güzel günler gelip geçer/Birer birer yavaş yavaş,
Gelen gider konan göçer/Birer birer yavaş yavaş (s. 208).

2.27.176. ALİ KIZIROĞLU (Âşık Divanî)

Ali Kızıroğlu, 1951 yılında Amasya'nın Merzifon ilçesine bağlı Küçükçay köyünde doğmuştur.

- 1-Yurdumuzu kalkındırmak istersek/İlde savaşalım savurganlıkla,
Çağın gereğini yapmak istersek/Dilde savaşalım savurganlıkla (s. 209).

2.27.177. MAKSUT KOCA (Âşık Feryadî)

- 1-Ben böyle yaşadım ve böyle gördüm/Bir canın bir cana ihtiyacı var,
Cahilin kamile derdin takibe/Tabibin dermana ihtiyacı var (s. 210).
2-Ben haklıyım beni haksız sanmayın/Cahilin Mansuru sandığı gibi,
Hak için inlerim hakkı anarım/Yunus'un Mevlâ'yı andığı gibi (s. 210).

2.27.178. ABDULVAHAP KOCAMAN (Kocaman)

- 1-Biraz dert yanayım kötü komşudan/Ölsen kefen olmaz bezi kötünün,
Elbet kesilirsin ekmekten sudan/Geçmez ki baharı yazı kötünün (s. 211).
2-Yüce Tanrım şöyle emir buyurmuş/Cümle alem hepsi bana kul demiş,
İnsanlardan hayvanları ayırmış/Ona hayvan bize insan ol demiş (s. 212).

2.27.179. TAKİ KOÇAK (Âşık Garip Taki)

Taki Koçak, 1956 yılında Kırıkkale'nin Kalecik ilçesine bağlı Elmapınar köyünde doğmuştur.

- 1-Ulusumun temel gelir kaynağı/Tasarrufla başlar örülür yavrum,
Enerjinin çarkı göze ırmağı/Tasarrufla döner karılır yavrum (s. 213).

2.27.180. İSMAİL KONDU (Âşık Doksandaon)

İsmail Kondu, 1944 yılında Şanlıurfa'nın Kısas köyünde doğmuştur.

- 1-Bahr kalkar zararsızca köpürür/Ben korkarım soysuz sopsuz cılgıdan,
Ecel gelmiş emanetin götürür/Aman Allah dil bilmeyen ağrıdan (s. 214).
2-Her bölgede iklim başka başkadır/Karı vermiş Erzurum'a Kars'ına,
Dertler yığın yığın daim başkadır/Bölüşelim gel kail ol yarsına (s. 215).

2.27.181. VELİ KORKANKORKMAZ (Âşık Çoban Veli)

Veli Korkan Korkmaz, 1949 yılında Bingöl'ün Ortaçanak köyünün Ahlık mezarında doğmuştur.

- 1-Göklerden düşünce yerlere yağmur/Kuvvettir toprağa güzel mi güzel,
Yeşillik saçınca etrafa yerler/Neşedir insana gerçekten güzel (s. 215).

- 2-İkilik neyime gerek/Güzel yurdum birlik ister,
Birlik olan ulus ölmez/Güzel yurdum barış ister (s. 216).

2.27.182. ŞEMSETTİN KUBAT (Âşık Yoksul Derviş)

- 1-Yedi nüfusum var beşi de çocuk/Hayatımı özetleyim kısacık,
Biri ortaokulda biri ufacık/Hayatımı özetleyim kısacık (s. 217).
2-Anam çok güzeldir zülfü dolaşık/Ana cümle âlemlere bir ışık,
Anası yok ise dalları düşük/Anısı çok güzel analar günü (s. 218).

2.27.183. MÜSLÜM KUMRU (Âşık Müslim Seyrânî)

- 1-Bir de bu nesneden birden edelim/Ne mutaber güzeldir ah bu gençlik,
Her bir hasretini iyi bilelim/Var ömrün iyisi tabi bu gençlik (s. 218).
2-Deseler ne götürürsün bu dünyada/İyice düşün daşın doğrusunu bil söyle,
Neyin kalıyor ve acep burda burada/İmtihan edenlere bir cevap ver böyle (s. 219).

2.27.184. ABDULGAZİ KURT (Âşık Kul Gazi)

- 1-Aydınlığa yeniliğe güzele/Gerçeklere giden iz öğretmenin,
Benzetme sözümü sakın gazele/Gider ihtiyacın tez öğretmenin (s. 220).
2-Çok sevdiğim canım millî eğitim/Orda sevdiceğim kime emanet,
Dediler istedi ettik dağıtım/Damarında asil kana emanet (s. 220).

2.27.185. İSMAİL KURT (Âşık Laçınoglu)

- İsmail Kurt, 1956 yılında Kars'ın Kağızman ilçesinde doğmuştur.
a-Gel ilmin yolundan çıkıp kenara/Yalandan boş yere aşınmayasın,
Bilinçsiz yaşayan uğrar zarara/Öğrenmeyi sakın üşenmeyesin (s. 221).
b-Çok şükür kavuştuk bahara yaza/Irmaklar kükredi sel neşelendi,
Çimenden bir halı baksana düze/Rangarenk dolandı çöl neşelendi (s. 221).

2.27.186. İSMET KUTKAN (Âşık Sefilî)

- İsmet Kutkan, 1935 yılında Eskişehir'in Seyitgazi ilçesine bağlı Değişören köyünde doğmuştur.
1-Adem'den bugüne sürüp geliriz/Bir candır yoğumuz varımız dostlar,
O la emanettir bir gün veririz/Yoktur ondan özge malımız dostlar (s. 222).

2-Şu fani dünyaya geldiğim günden/Durmaz gece gündüz yürür giderim,
Eğlenemem daim fani dünyada/Bir zaman misafir kalır giderim (s. 222).

2.27.187. MİTHAT KUTLU (Âşık Haydarî)

Mithat Kutlu, 1955 yılında Diyarbakır'ın Bismil ilçesinde doğmuştur.

1-Gel kardeşim dinle benim sözümü/Nasihatım için sakım yıkma yüzünü,
Pişman olur düversin bak dizini/İsraf etme ekmeğini aşını (s. 223).

2.27.188. ALİ KÜREKÇİ (Âşık Şâir Ali)

Ali Kürekçi, 1931 yılında Amasya'nın Gümüşhacıköy ilçesi Güllüce köyünde doğmuştur.

1-Neşeli gönlümü sarmıştır efkâr/Acaba şu beni yorması neden,
Sanki ağustosta yağmıştır bir kar/Açılmış güllerin solması neden (s. 223).
2-İnsanoğlu bu dünyada ne çaban/Elden işin gücün atarsın bir gün,
Mala tamah etme yoldan da sapan/Feryatı figana gatarsın birgün (s. 224).

2.27.189. ZEYNELABİDİN MAKAZ (Âşık Zeynelî)

Zeynelabidin Makaz, 1952 yılında Iğdır'da doğmuştur.

1-Söyle seni nasıl koysun mezara/Bu körpe yavrunun elleri ana,
Yedi ciğerpâren nice bağlasın/Bize yetim diyen dilleri ana (s. 225).
2-Bu bayram da adresimi unutmuş/Yıkılır gönlümün sevinç hisarı,
Ne arayanım var ne de soranım/Kapımı dövmekte gurbet rüzgarı (s. 225).

2.27.190. VELİ MARAŞLI (Ozan Veli)

Veli Maraşlı, Adana'nın Tufanbeyli ilçesine bağlı Polatpınar köyünde doğmuştur.
Doğum yılı belli değildir.

1-Âşıklar velisi gönül sultanı/Seyrâni kimimiş oku bil tanı,
Hakk'ın aşıkıysan aşka dal tanı/Hakk'ın ateşiyle solmuş Seyranî (s. 226).
2-Her insanın derdi bende/Soramazsam dil ağlıyor,
Yarası var çıkmaz tende/Saramazsam el ağlıyor (s. 227).

2.27.191. RAMAZAN MENGİLLİ (Âşık Selâmî Mengillioğlu)

1-Türk milleti barışarak toplansın/Zafer meş'alesi yakana kadar,
Geri dönmek yoktur yemin ant içtim/Süngüye bir kelle takana kadar (s. 227).

2.27.192. MUSA MERDANOĞLU

- 1-Asır mı bozuldu insan mı azdı/Şimdi kadir kıymet parada kaldı,
Evlât mı bozuldu baba mı bozdu/Kabahat bellisiz arada kaldı (s. 228).
- 2-Herkes vazifede doğdu çalışsa/Ne vurguncu olur ne talan olur,
İnsan haklarına saygı duyulsa/Ne öldüren olur ne ölen olur (s. 228).

2.27.193. DURŞEN MERT (Âşık Nurşah)

- 1-Yetişen bir millet daima anılır/Anılan o millet işte biz yavrum,
Bir başımız var dünyaya konulur/Konulan o devlet işte biz yavrum (s. 229).
- 2-Benim güzel kütüphanem/Ömür dolu tarihsin sen,
İlimde yüce alfabem/Okuyanda arıfsin sen (s. 230).

2.27.194. ALİ METİN (Âşık Metinî)

Ali Metin, 1930 yılında Sivas'ın Divriği ilçesine bağlı Şahin köyünde doğmuştur.

- 1-Garip bülbül gibi ah u zardayım/Bağ bozulmuş gazel düşmüş gülüme,
Aşkın durağı yok bilmem nerdeyim/Sevdasiyle mahkûm oldunm ölüme (s. 231).
- 2-Düğün tören olur atlar yarışır/Yurttaşların bayramınız kutl'olsun,
Bayram olur kanlı kenli barışır/Yurttaşların bayramınız kutl'olsun (s. 231).

2.27.195. ALİ METİN (Âşık Şih Ali Metin)

Ali Metin, 1934 yılında Sivas'ın Divriği ilçesine bağlı Şahin köyünde doğmuştur.

- 1-İslamiyet yüce dinim/Hak ve doğruluktur yolum,
Türkiyem de öz vatanım/Bir ayrılık göremedim (s. 232).
- 2-Ordu milletin canıdır/Damarındaki kanıdır,
Tüm dünyadaki şanıdır/Ordumu çok seviyorum (s. 232).

2.27.196. KÖKSAL MUTLU (Âşık Ayvazoğlu)

Köksal Mutlu, 1958 yılında Gümüşhane'nin Kelkit ilçesine bağlı Camallı köyünde doğmuştur.

- 1-Beni görüp öyle yüzünü dökme/Gel vefasız senle helâllaşalım,
Cevap ver sözüme boynunu bükme/Gül vefasız senle helâllaşalım (s. 233).
- 2-Âşıklar mert ile kurar sohbeti/Namert kapısını çalmaz âşıklar,
Mevlâ'nın nurundan ışık hisseder/Asla karanlıkta kalmaz âşıklar (s. 234).

2.27.197. ABDULKADİR NAMLI (Âşık İsmetî)

Abdulkadir Namli, 1934 yılında Sivas'ın Kâhyalı köyünde doğmuştur.

- 1-Sen bir mücevhersin bense toprağım/Ben böyleyim dostum senin yanında,
Sen bir deste çiçek bense yaprağım/Ben böyleyim dostum senin yanında (s. 234).
- 2-Dilerim sılaya ah varsabilsem/Dağlar yol vermiyor yaz olmayınca,
Çoluktan çocuktan bir haber alsam/Efkârım dağılmaz saz olmayınca (s. 235).

2.27.198. İSA OĞUZ

- 1-Bir gün gelir istediğin/Olur ama zaman geçer,
Herkes arar bir dengini/Bulur ama zaman geçer (s. 235).
- 2-Akıl sır ermez insanoğluyuz/Sıcaktan bıkarız yaz beğenmeyiz,
Kahrımız çekilmez bir han oğluyuz/Kış gelir bu kez de buz beğenmeyiz (s. 236).

2.27.199. MEHMET OĞUZ (Âşık Karamanî)

Mehmet Oğuz, 1961 yılında Karaman'ın Taşkale kasabasında doğmuştur.

- 1-Ariflerin kâmillerin/Kemaleti öze çıkar,
Bilmezi dile getirsen/İki kuru söze çıkar (s. 237).
- 2-Bir güzele meyil verdim efendim/Zülüfû gerdana dizilisinden,
Divane eyledim kendimi kendim/Elma yanakları ezilisinden (s. 237).

2.27.200. KASIM OKAL (Âşık Gülhanî)

Kasım Okal, 1947 yılında Artvin'in Ortaköyü'nde doğmuştur.

- 1-Gönül tezgahında şiir okudum/İplik iplik nakışında sen varsın,
Aşk yolunun kanununu okudum/Madde madde yokuşunda sen varsın (s. 238).
- 2-Yeter ki sen bana gel de sevgilim/Göz yaşımı sile sile gelirim,
Ah senin sevdandan ağlıyor isem/Ağlar iken güle güle gelirim (s. 239).

2.27.201. DURAK OLGUN

Durak Olgun, 1943 yılında Yozgat'ın Sorgun ilçesine bağlı Bahadın köyünde doğmuştur.

- 1-Boşuna geçirdim geçen günleri/Silinmek isterim niçin pastayım,
İleriyi gördüm attım dünleri/Kanmam yalancıya artık ustayım (s. 240).

- 2-Bir ceylan yitirdim onu ararım/Kullara sordum da görmedim dedi,
Onsuz bu dünyada neye yararım/Yollara sordum da görmedim dedi (s. 240).

2.27.202. MUHARREM OYLUM (Âşık Kul Semaî)

- 1-Edebiyat temelini atanlar/Hem ozanlar hem yazarlar değil mi,
Sözlük binasını yapıp çatanlar/Hem ozanlar hem yazarlar değil mi (s. 241).
2-Gazi Osman Paşa yiğitler yurdu/Nice kahramanı dolu Tokat'ın,
Ayvaz Köroğlular obalar kurdu/Çamlıbelde gelir yolu Tokat'ın (s. 242).

2.27.203. HACI OZAN (Âşık Gafilî)

Hacı Ozan, 1934-1937 yıllarında Sivas'ın Şarkışla ilçesine bağlı Maksutlu köyünde doğmuştur.

- 1-Ayrı düştüm mekanımdan yurdumdan/Attı gurbet ele yol beni beni,
Elâ gözlü bir sunanın derdinden/Çaldı taştan taş sel aldı beni (s. 243).
2-Size anlatayım perişan hâlim/Ezelinden bahtım kara turnalar,
Ağardı saçlarım büküldü belim/Böyle haber verin yare turnalar (s. 243).

2.27.204. EDİP ÖNAL (Âşık Edibî)

Edip Önal, 1936 yılında Erzurum'un Oltu ilçesine bağlı Obayayla köyünde doğmuştur.

- 1-Dokuz ay dokuz gün taşıdın beni/Dünyaya getirdin sevindin anam,
İsmimi nüfusa yazdırdın benim/Ne kutsal görevin var senin anam (s. 249).
2-Dinle sözlerimi benim kardeşim/Bu dünyada insan olmak kolay mı,
Yük yükledi gader benim sırtıma/Götürmemek elde değil kolay mı (s. 245).

2.27.205. MUSTAFA ÖNDER (Âşık Gözübenli)

- 1-Bu dünyada insan olmak/Kolay değil kolay değil,
Kolay değil yaşayıp ölmek/Kolay değil kolay değil (s. 246).
2-Ceylan seni sarp dağlarda kovarım/Ayak yalın başım kabak avcuyum,
Kısmet olsa tutar tutmaz boğarım/Elim tutmaz bıçağım yok avcuyum (s. 247).

2.27.206. YAŞAR HADİ ÖNDER (Âşık Hâdî)

Yaşar Hadi Önder, 1948 yılında Sivas'ın Zara ilçesine bağlı Kadriye köyünde doğmuştur.

1-Olan olmuş biten bitmiş/Üzülmenin faydası ne,

Yere yatıp bayılmanın/Ayrılmanın faydası ne (s. 247).

2-Ela gözlüm kaldın işte köşede/Zaman döndü devr-i devran paradır,

Namus da sevinç de o neşe de/Her tarafta dönüp duran paradır (s. 248).

2.27.207. SALİM ÖRGEL (Âşık Örgel)

Salim Örgel, 1926 yılında Çorum'un Çayhatap köyünde doğmuştur.

1-Halkın sağlığı için ruhen bedenlen/Bu ulus bir gençlik istiyor,

Onun huzurunu gaye edinen/Bu toplum böyle bir gençlik istiyor (s. 249).

2.27.208. HATUN ÖZBERK (Âşık Hatunî)

Hatun Özberk, 1966 yılında Kayseri'nin Sarıkız ilçesi Gümüşali köyünde doğmuştur.

1-Beni bir تنها köşeye/İtme sakın itme sakın,

Hasret bırakıp neşeye/Gitme sakın gitme sakın (s. 250).

2-Yücelerden yüce Erciyes dağı/Kuş olup çıkan ben olsam,

Türlü türlü çiçeklerin var senin/Yarin saçlarına takan ben olsam (s. 251).

2.27.209. ALİ ÖZCİVAN (Âşık Ali Turab)

Ali Özcivan, 1930 yılında Nevşehir'in Hacıbektaş ilçesine bağlı Çayırbağı çiftliğinde doğmuştur.

1-Muhtaç isen evladına/Vah haline vay haline,

Kimseler koşmaz darına/Vay haline vay haline (s. 251).

2-İnsanlığa hizmet eden/Koruyalım ormanları,

Yeşillığe hasret giden/Koruyalım ormanları (s. 252).

2.27.210. FUAT ÇERKEZOĞLU (Özdemir)

1-Gelmesin ilkbahar doğmasın güneş/Koy gönlümün dağlarında kar kalsın,

Allah'ın emridir kaderle güneş/Yıkılsam da kisbetimi sar kalsın (s. 253).

2-Martin onsekizi bir seher vakti/Hazırlandı savaş plânın Narman,

Allah Allah diyen diş diş çaktı/İnsan kanı doldu meydanın Narman (s. 254).

2.27.211. GÜNAY ÖZDEMİR (Âşık Denizcioğlu)

Günay Özdemir, 1939 yılında İçel'in Anamur ilçesine bağlı Gürlevik köyünde doğmuştur.

- 1-Sevgiyle kin iki düşman/Bilinse de bir bu tende,
Ruh altında vücut her an/Sürünse de bir bu tende (s. 255).
- 2-Yöreyi hep zıtlar sardı/Ayıklayan el olayım,
Işık saçan törem vardı/Bulup saran kol olayım (s. 255).

2.27.212. METİN ÖZER

Metin Özer, 1950 yılında Malatya'nın Hekimhan ilçesine bağlı Güzelyurt kasabasında doğmuştur.

- 1-Ne diyecek isen söz ile söyle/Gözlerime bakıp durma gül yüzlüm,
Beni can evimden vurup da öyle/Öldürüp kanıma girme gül yüzlüm (s. 256).
- 2-Bir geldi cüş eyledi/Katır beni tepeledi,
Kaburgamı hış eyledi/Katır beni tepeledi (s. 256).

2.27.213. OSMAN ÖZFİDAN (Âşık Fidanî)

Osman Özfıdan, 1935 yılında Adana'nın Kozan ilçesine bağlı Saygeçit köyünde doğmuştur.

- 1-Sevgilim azıcık methin eyleyim/Peteğinde oğul balı gibisin,
Gerdanında benlerini söyleyim/Gök yüzünde saman yolu gibisin (s. 257).
- 2-İyi güzel doğruyu gören/Din vatan uğruna canını veren,
Geçmişte en büyük devleti kuran/Türkün alımanız Türk'ü severiz (s. 258).

2.27.214. ALİ ÖZGÜR (Âşık Özgür Baba)

Ali Özgür, 1929 yılında Karaman'da doğmuştur.

- 1-Sonu yok bir yola saplanıp kaldım/Geçer akça iken döndüğüm bir pula,
Yüksekten uçarken engine daldım/Geçer akça iken döndüm bir pula (s. 259).
- 2-Güvencim sonsuz Türklüğün varlığına/Sadık kalacağım ben Türk bayrağına,
Gelmemiştir senin gibi bayrak cihana/Dalgalan bayrağım semada kana kana (s. 259).

2.27.215. SÜLEYMAN ÖZKAN (Âşık Özkanî)

Süleyman Özkan, 1955 yılında Erzincan'ın İliç ilçesine bağlı Bağlıca köyünde doğmuştur.

- 1-Gitme cahilin yanına/Yolun incinir incinir,
Zarar getirir şanına/Halin incinir incinir (s. 260).

- 2-Dostluk deryasına buyur/Kin kibirsiz özün ile,
Yak kendini cayır cayır/Ataş ile közün ile (s. 260).

2.27.216. NEVCİHAN ÖZMERİH (Âşık Bacı)

- 1-Duttan olur iyisi oyma sazın/Sular yürür ağaç kesilmez yazın,
Ya kışın kesilir veyahut güzün/Bir iki ay kuruması beklenir (s. 261).
2-Davran Karacaoğlan âşıklar geldi/Gel de bu meclisi kur tane tane,
Senin için açtık yüce meydana/Yığıldı âşıklar gör tane tane (s. 262).

2.27.217. HASAN ÖZTÜRK (Âşık Meçhulî)

- 1-Her sabah her sabah çıkın göklere/Uçun bizim ele gidin turnalar,
Konun bahçelere konun bağlara/Meyve meyve alın tadın turnalar (s. 262).
2-Dertlerim örülmüş bir çorap gibi/Söktükçe sevdiğim sökesim gelir,
İçime işledi şu zalim gurbet/Gönül ah çektikçe çekesim gelir (s. 263).

2.27.218. AĞA PARLAK (Çorumlu)

Ağa Parlak, 1955 yılında Çorum'un Ortaköy ilçesine bağlı Dirgenli köyünde doğmuştur.

- 1-Ela gözlüm sana bir sual sorsam/Gülerek cevabını tez verir misin,
Aradığım aşkı ben senden bulsam/Sebebini sormadan sen bilir misin (s. 263).
2-Sana uzunca bir mektup yazdım/Oku da derdimi göz nazlı nazlı,
Gözüm yaşın da üstüne pul yaptım/Oku derdimi gör nazlı nazlı (s. 264).

2.27.219. ÖMER PINARBAŞI

Ömer Pınarbaşı, 1924 yılında Yozgat'ın Sarıhacılı köyünde doğmuştur.

- 1-Çok hoş olur Amasya'nın elması/Tarihî insanlar orda kalması,
Âşıkların Ferhat'dan ibret alması/Yeşilirmak nazlı nazlı akıyor (s. 264).

2.27.220. FİKRET PİROĞLU (Âşık Sefil Pir)

Fikret Piroğlu, 1926 yılında Çorum'un Mecitözü ilçesine bağlı Kalecik köyünde doğmuştur.

- 1-Erenler katında didare erdik/Güzelce bir gülbenk çekelim gitsin,
Şükr'olsun kırkların cemini gördük/Şirk ile gümanı sökelim gitsin (s. 265).

- 2-Hayatımın demini sürdüm diyene/Ah çekip derinden gülesim gelir,
Bahçemde gülümü derdim diyene/Usulca sorup da bilesim gelir (s. 266).

2.27.221. YAŞAR POLAT (Âşık Bayramî)

- 1-Topraktan olmuşam toprak olacam/Le mekân hüsn ü alâya aşıkam,
Bir çiçek misali açtım solacam/Ben Âdem'im ol Havva'ya âşıkam (s. 267).
2-Açılmış baharda kır çiçekleri/Güldükçe gülüşün güle benziyor,
Örtünüp saklama tüm gerçekleri/İpektir saçların tele benziyor (s. 268).

2.27.222. AHMET POYRAZOĞLU (Poyrazoğlu)

- 1-Kulak ver sözüme canım/İsraf etme tasarruf et,
Cennet olsun can vatanım/İsraf etme tasarruf et (s. 268).

2.27.223. YAŞAR YILMAZ (Âşık Reyhânî)

- 1-Geldi geçti bir Reyhanî/Gören olmaz Erzurum'da,
Kara taştaki mercanı/Kıran olmaz Erzurum'da (s. 270).
2-Bizden selam olsun çağdaş dünyaya/Gerici değiliz biz de uygarız,
Biatımız vardır ilm-i imlâya/Nutkumuz gerçektir biz de uygarız (s. 270).

2.27.224. ABDURRAHİM SAĞLAM (Âşık Rahimî)

Abdurrahim Sağlam, 1961 yılında Erzurum'un Aşkale ilçesine bağlı Dere köyünde doğmuştur.

- 1-Telefon hatları kapandı yârim/Elde mektup gözlerimde yaş kaldı,
Bırakmaz geleyim engeli dağlar/Aramızda çözülmeyen iş kaldı (s. 271).
2-Bahar geldi bizim eller/Çıkar yaylaya yaylaya,
İki gözü yaşlı gelin/Bakar yaylaya yaylaya (s. 271).

2.27.225. NAZMÎ SAKAL (Âşık Hitabî)

Nazmi Sakal, 1930 yılında Sivas Merkez Hanlı köyünde doğmuştur.

- 1-Yüksektir iklimi serin havası/Her zaman çok olur kışı Sivas'ın,
Burada yetişir buğdayın hası/Bol olur ekmeği aşı Sivas'ın (s. 272).
2-Sabır taşı olsam erirdim billah/Bozdu huzurumu koymadı vallah,
Sana zulüm eden yaradan Allah/Hallaç Mansur gibi dârda kalasın (s. 272).

2.27.226. HASAN SELMAN (Âşık Selmânî)

- 1-Kitaba alışkın her anne baba/Yaşamayı bilir huzurlu yaşar,
Akli ererektan her bir hesaba/Yaşamayı bilir huzurlu yaşar (s. 273).

2.27.227. İBRAHİM SALTAN (Âşık Eserî)

- 1-Bahtın kara dertli gönlüm/Gülmedin gülemem gayrı,
Neredesin tatlı dillim/Bilirim gelemem gayrı (s. 274).
2-Söz verdin sözünden neden cayarsın/Benim şu halimi bilmen duygusuz,
Bir gün olur sen canına kıyarsın/Günahkârım oldun gülmen duygusuz (s. 274).

2.27.228. KURŞUN SARAÇ (Âşık Ummanî)

- Kurşun Saraç, 1933 yılında Kars'ın Posof ilçesine bağlı Sarıçiçek köyünde doğmuştur.
1-Vidiyorlar çıktı durum değişti/Eski şenlikleri bulamaz oldum,
Mesleğimiz bir çembere dolaştı/Kahvelerde sazım çalamaz oldum (s. 275).

2.27.229. MEHMET ALİ SARIGÜL (Âşık Gülhanî)

- 1-Çok aradım bulamadım mekânın yerin felek/Nedir senin kisb-i kârın gelir giderin felek,
Kimsenin tâkatı yetmez gücüne kuvvetine/Vücudun pilatinden mi tunç mu içerin felek (s. 276).
2-Sevdiceğim göç eylemiş yurdundan/Bilen yok ki ne diyara gidiyor,
Kütah olmuş gonca gülün derdinden/Bülbül gibi ah u zâra gidiyor (s. 276).

2.27.230. HAYRİ SİNE (Âşık Enis)

- Hayri Sine, 1931 yılında Burdur'da doğmuştur.
1-Senin yaptığının biri ödenmez/Yün ile pamuğu atan keçeci,
İnan ki mekanın cennettir senin/Kuş tüyü yatakta yatan keçeci (s. 277).
2-Boğazıma dizim dizim/Dizilesi neredesin,
Gözlerimde gelin gibi/Süzülesi neredesin (s. 278).

2.27.231. HASAN SOYDAŞ (Âşık Zarurî)

- Hasan Soydaş, 1936 yılında Gümüşhane'nin Tekke köyünde doğmuştur.
1-Bir bahar gününde gençlik çağında/Aşkın şarabını içtim piyade,
Mecnun sahrasını feryat dağını/O ıssız yolları geçtim piyade (s. 278).

- 2-Edirne'den Van'a Muş'tan Maraş'a/Vatanımın her yanını severim,
Samsun'dan Mersin'e bir baştan başa/Bozkırlarını bostanını severim (s. 279).

2.27.232. UMUT SUCU (Âşık Umut Sunurî)

Umut Sucu, 1956 yılında Kars'ın Göle ilçesine bağlı Dengeli köyünde doğmuştur.

- 1-Bir küçük bebekken senin elinden/Ağladım göz yaşım sildirdin anam,
Her an iyi kelam senin dilinde/Doğdu yolunu bana bildirdin anam (s. 279).
2-Mert insanım diyer sözünü gizler/Kular yaraladı beni kul yaraladı,
Ölçmeden biçmeden söylenen sözler/Diller yaraladı beni dil yaraladı (s. 280).

2.27.233. AHMET SUKUT (Âşık Zavallı)

Ahmet Sukut, 1927 yılında Kayseri'nin Felahiye ilçesine bağlı Küçüktoraman köyünde doğmuştur.

- 1-Erciyes dağına kıymet mi yeter/Mevlâm sana kıymet versin Erciyes,
Türkiye'nin nice cesur dağlar var/Herhal içlerinde birisin Erciyes (s. 281).
2-Boşla gel benim pişimi/Şu yakamı tutan dünya,
Dostluğuna güvenilmez/Belki bir ok atan dünya (s. 281).

2.27.234. MÜSLÜM SÜMBÜL (Âşık Sümbül)

Müslüm Sümbül, 1940 yılında Sivas'ın Kangal ilçesine bağlı Kavak köyünde doğmuştur.

- 1-Cumhuriyet vardır güzel yurdumda/Coşkun akan çaylar bizimdir,
Bir elli yıl azdır bin dahi gerek/Asya'dan Avrupa'ya yollar bizimdir (s. 282).
2-Bugün sizi gördüm bahar misali/Yollarda açılan gülden ne haber,
Azmeyledim tohum ekтім tarlaya/Mayıs ayı tahılından ne haber (s. 283).

2.27.235. HÜSEYİN SÜRMELİ (Âşık Fakir)

Hüseyin Sürmeli, 1918 yılında Muş'un Varto ilçesinde doğmuştur.

- 1-Okumayan kaldı fakir/Gözler oku gönül oku,
Okumazsan kaldın fakir/Gözler oku gönül oku (s. 283).
2-Vatanım milletimdir benim bağrım/Avazımla yükseldi yurdum Anadolu,
Toprağa helal olsun benim kanım/Kanımla yoğruldu yurdum Anadolu (s. 284).

2.27.236. MEVLÜT ŞAFAK İHSANÎ (Âşık İhsanî)

- 1-Göz yaşımla mektup yazdım rüzgara/Yeller sana ne söyledi bilmem,
Seni hatırlarım dün de yüz kere/eller sana ne söyledi bilemem (s. 284).
- 2-Bin üç yüz kırk dörtte geldim anadan/Yazdırdılar tarih ile yılımı,
Dokuz ay bir sene geçti aradan/Mevlam yürü dedi açtı dilimi (s. 285).

2.27.237. ŞEMSİNUR ŞAHAN (Âşık Şahanî)

Şemsinur Şahan, 1942 yılında Artvin'in Şavşat ilçesine bağlı Yoncalı köyünde doğmuştur.

- 1-Deli gönlüm viran olmuş/Hal bir yanda yel bir yanda,
Açmadan sararıp solmuş/Gül bir yanda dal bir yanda (s. 286).
- 2-Bir kalem bir defter alır eline/Oturup derdini yazar âşıklar,
Gurbet kemerini takar beline/Çıkar diyar diyar gezer âşıklar (s. 286).

2.27.238. HİLMİ ŞAHBALLI

Hilmi Şahballı, 1953 yılında Kahramanmaraş'ın Türkoğlu ilçesine bağlı Sanlar köyünde doğmuştur.

- 1-İnsanoğlu altı dünya görececek/Mağushane ayrı dünyaya benzer,
İlkin ruh âlemi akla gelecek/Mapushane ayrı dünyaya benzer (s. 287).
- 2-Ben Âdem'im ben Havva'yım/Yaradan'a hamd ü sena,
Dünya yapar devirdayım/Yaradan'a hamd ü sena hü hü (s. 287).

2.27.239. DURAK ŞAHİN (Âşık Kul Durak)

Durak Şahin, 1955 yılında Yozgat'ın Sorgun ilçesine bağlı Tulum köyünde doğmuştur.

- 1-Daha güçlü ülke olmak istersek/Hep beraber tasarrufcu olalım,
Baştan sona kemerleri sıkarak/Hep beraber tasarrufcu olalım (s. 288).
- 2-Diğen ağacına konsa da bülbül/Öter mi sevdiği gül olmasaydı,
Canlılar üremez bolluk olmazdı/Tohumu çiçeği dal olmasaydı (s. 288).

2.27.240. İSMAİL ŞAHİN (Âşık Divane)

İsmail Şahin, 1950 yılında Çorum'un Alaca ilçesine bağlı Karamahmut köyünde doğmuştur.

1-Ozanlar diyarı Çorum'dur ilim/Hardan kurtulmadı ol gonca gülüm,
Şu fani dünyada bir garip kulum/Yol ehli olmayan tanımaz beni (s. 289).

2.27.241. TEMEL ŞAHİN (Âşık Turabî)

1-Ne olursun beni dinle bir eylen hele gönül/Ta ezelden bu dünyanın kanunu böyle gönül,

Geldi zalim kara haber soldurdu gülşenimi/Sanki yıllardan sararmış döndüm gazele gönül (s. 290).

2-Akıla zarardır kötü düşünce/Hayırsız söyletir dili de yakar,

İnsan arzu tuzağına düşünce/Ayağı da yakar eli de yakar (s. 290).

2.27.242. YAŞAR ŞAHİN (Âşık Şahtunî)

Yaşar Şahin, 1954 yılında Çorum'un Bayat ilçesine bağlı Sarayköy'de doğmuştur.

1-Bir haber almadım geçti zor günler/Sevdiğimden mektup var mı postacı,

Yaralı gönlümü ne bilsin eller/Sevdiğimden mektup var mı postacı (s. 291).

2-Selvi gibi boyun tatlıdır dilen/Şu garip halimi görsene nazlım,

Dalgın bakışların yumuşak elin/On parmağın kına sürsene nazlım (s. 291).

2.27.243. AHMET ŞAHİNOĞLU (Yanık Ahmet Şahinoğlu)

Ahmet Şahinoğlu, 1959 yılında Kırşehir'in Mecur ilçesine bağlı Dalakçı köyünde doğmuştur.

1-Çiçek seni güzelliğinle severim/Dalında koparmaya kıyamam seni,

Canana adınla hitap ederim/Öpüp koklamaya doyamam seni (s. 292).

2-Adam olmak istiyorsan/Dinle beni oku yavrum,

Senin yavrunum diyorsan/Dinle beni oku yavrum (s. 292).

2.27.244. DURAN ŞİHERERLİ (Âşık Şihlioğlu)⁴⁵

Duran Şihererli, 1933 yılında Adana'nın Ceyhan ilçesine bağlı, Şihli obasında doğmuştur.

1-Her şeye kâdirsin ulu Yaradan/Bu âleme devran ettiren sensin,

Yarasaya günü eyledin zindan/Baykuşu viranda öttüren sensin (s. 293).

⁴⁵ Bu antolojide adı geçen Duran Şihererli (Âşık Şihlioğlu) ile diğer antolojilerde adı geçen Duran Şihlioğlu (Âşık Şihlioğlu) aynı kişi olabilir.

- 2-Hergün gelip bekliyorum burayı/Daha böyle kaç gün gider müdür bey,
Yalvarırım verin benim parayı/Atıyor gün güne keder müdür bey (s. 293).

2.27.245. EYÜP TADİL (Âşık Eyyubî)

- 1-Küçük yaşta geçim bindi boynuma/Verdiler sabanı elime benim,
Babam iki evlendi ayrıldı çıktı/Çok engeller geldi yoluma benim (s. 294).
2-Ne güzeldir bizim köyün dağları/Yemyeşil her yanı halı gibidir,
Semalara yükseliyor çamları/Cennet-i âlânın gülü gibidir (s. 295).

2.27.246. NURİ ALİ TAŞ

- 1-Sevgi bizde saygı bizde ar bizde/Sevdiğine sadık kalan yar bizde,
Hakk'ın büyük hazinesi var bizde/Türkiyem Türkiyem güzel Türkiyem (s. 295).
2-Buhranlı yıllarda kara günlerde/Milletin bağrından çıktı Atatürk,
Türk ulusu bütünleştirdi önderde/Bütün engelleri yıktı Atatürk (s. 296).

2.27.247. HALİL TAŞDEMİR

Halil Taşdemir, Yozgat'ın Çayıralan ilçesinde doğmuştur.

- 1-Bir asırda kaldın idi arada/Ne tarihte idin ne de sırada,
Kahramanlar geldi erdin murada/Gayri kaderlenme gül koca koca Yozgat (s. 297).

2.27.248. OSMAN TAŞKAYA (Âşık Feymânî)

- 1-İlime isyankâr cahilin aklı/Kolay fethedilen cephe değilim,
Viraneyim amma define saklı/Boş toprak yığını tepe değilim (s. 298).
2-Dünya seyrân yeri ömür seyrancı/Kimi gördü kimi görmeden geçti,
Gizli köprü kurmuş ulu mimarcı/Kimi durdu kimi durmadan geçti (s. 299).

2.27.249. SEFER TAŞKIRAN (Âşık Figânî)

- 1-Ne acıymış vatanından ayrılmak/Gurbet halimi soran olmuyor,
Çok zormuş sadık ahab dost olmak/Gönlüme teselli veren olmuyor (s. 299).
2-Nisan ayı geldi çattı/Bahar geldi çiftçi gardaş,
Yağmur yağdı kar da kalktı/Bahar geldi çiftçi gardaş (s. 300).

2.27.250. ŞEREF TAŞLIOVA

- 1-Arzu iplik sevgi nakış/Ördükçe güzel görünür,
Gönül gözü ile bakış/Gördükçe güzel görünür (s. 300).
- 2-Bu cihan mülkünü talan eylemiş/Bir ela gözlünün gül yanakları,
Nice yolcuları yoldan eylemiş/Hastaya şifadır al yanakları (s. 301).

2.27.251. İSRAFİL TAŞTAN (Âşık İsrail)

İsrail Taştan, 1956 yılında Erzurum'un Tortum ilçesine bağlı Esendurak köyünde doğmuştur.

- 1-Daima canana karşı can veren bir deliyim/Canana karşı beşeğin aşkımın bedeliyim,
Can veren aşkımın asla kimse bilmez sırrını/Bir deliyim bedeliyim bilmez sırrın ehliyim (s. 302).
- 2-Taptık bağcıvanın Emre bağında/Açmış binbir çeşit gül Yunus Emre,
Tasavvuf ilminin ağacı olmuş/Uzanmış dört yana dal Yunus Emre (s. 302).

2.27.252. MEHMET TAŞTEPE (Âşık Öksüz Mehmet)

Mehmet Taştepe, 1922 yılında Adana'nın Kadirli ilçesine bağlı Sarıtanışmanlı köyünde doğmuştur.

- 1-Vaktidir sevdiğim arz u hal eyle/Böyle bir fırsatı bulamayan yavru,
Ben gibi âşıkları ağlatma/Dahi bayramlarda gülemez yavru (s. 302).
- 2-Ey Türk oğlu seni o kara günden/Aydınlığa çıkarmanı unutma,
Düşmanlar elinde pay olmuş iken/Şahin gibi uçurmanı unutma (s. 303).

2.27.253. DURAN TEKDEMİR (Âşık Duran)

Duran Tekdemir, 1924 yılında Çorum'un Sungurlu ilçesine bağlı Yejbas köyünde doğmuştur.

- 1-Çorum Alaca gibi kavga yapmadım/Tuttum atasözü yanlış gitmedim,
Vallah kardaşıma kurşun atmadım/Neden Sungurlu'ya gelmedin Paşam (s. 304).

2.27.254. ZAKİR TEKGÜL (Âşık Zakirî)

Zakir Tekgül, 1960 yılında Erzurum'un Tortum ilçesine bağlı Bağbaşı bucağında doğmuştur.

- 1-Ağlayarak doğdum rahm-i anadan/Koskoca dünyayı görünce güldüm,
Göz açtım ki güneş doğmuş semadan/Sönmez meşaleyi görünce güldüm (s. 303).
- 2-Çark ettim dünyayı gezdim dolaştım/İnsanların mahsunu var şadı var,
Ben de bu feleğin işine şaştım/Pastırmayı beyenmeyen kedi var (s. 306).

2.27.255. AHMET TEKİN (Âşık Ongunî)

Ahmet Tekin, 1966 yılında Karaman'ın Taşkale kasabasında doğmuştur.

- 1-Sana derim sana ey koca dünya/İzimizde Yunus Emre var bizim,
Esince havası doğa ürperir/Tozumuzda Yunus Emre var bizim (s. 306).
- 2-Ortaasya'da başlar âşıkla kopuz/Değer bilmezlerin gözünde topuz,
Kama değil kazmalara biz sapız/Odun diye yakan eller kırılınsın (s. 307).

2.27.256. MEHMET EMİN TELLİ (Âşık Cihanî)

Mehmet Emin Telli, 1927 yılında Van'ın Erciş ilçesinde doğmuştur.

- 1-İnsanı insan eyleyen ağzında lisanıdır/Ömrümü heder eyledim uğradım isyana ben,
Bu dünya bir hana benzer gelenler mehmanıdır/Sıdkım ile bağlanmışım ol gani süphana ben (s. 308).
- 2-Vay muhannet hasretinle kavruldu/Benim gibi dertli kim var bak gönül,
Rüzgar esti sağa sola savruldu/Benim gibi dertli kim var bak gönül (s. 308).

2.27.257. MUSTAFA TEMEL (Âşık Ruhanî)

- 1-Havayı gönüllü sevdiğim dilber/Gaşların kurulu yay mıdır nedir,
Huriden güzelsin periden kibar/Sende bu güzellik soy mudur nedir (s. 309).
- 2-Gönlümde keder var ruhumda darlık/Goca geniş dünya dar gelir bana,
Çok ömür verseler hesapsız varlık/Arzumdan başkası hor gelir bana (s. 309).

2.27.258. ABDULKADİR TEMİZYÜREK

Abdulkadir Temizyürek, 1939 yılında Kayseri'nin Bünyan ilçesine bağlı Dağardı köyünde doğmuştur.

- 1-İnsanoğlu sen neslini bilmezsen/Adam ata Havva'yı düşün,
Bunca nimetlere şükreylemezsen/Cennete yenilen buğdayı düşün (s. 310).
- 2-Dostlar uğrarsanız bizim vatana/Sağlık haberini deyin anama,
Kaç bayram geçti de gelmedi derse/Kaderine küsmüş deyin anama (s. 310).

2.27.259. GÜLPAŞA TOKDEMİR (Âşık Yangunî)

1-Geldik ayagıza biz vara vara/Dinlan meclisine giranlar giranlar bizi,

Can ile bağıyım hüsn ü didara/Yanlı anlamasın görânlar bizi (s. 311).

2-Bu zamanın şâiriyim nica hallar benda var/Yurt için ötan bülbülüne tatli dillar bende var,

Katreden meydana yalan Nevbahar seli gibi/Bulanmış deryaya benzar bitmaz göller benda var (s. 311).

2.27.260. MÜNEVVER TOLUN (Âşık Ashı Bacı)

1-Anamın varlığı beyan olunca/Adını andığım dilde sen varsın,

Bülbüller türbende mekân kurunca/Yediveren gonca gülde sen varsın (s. 312).

2-Tabip benim derdim ağzımda değil/Ağrımaz dişimi yarma beyhude,

Ellerin belki de gerçek panzehir/Olsa da kendini yorma beyhude (s. 313).

2.27.261. EŞREFOĞLU TONBULOĞLU (Âşık Eşref)

Eşrefoğlu Tonbuloğlu, Tokat'ın Almus ilçesine bağlı Dikili köyünde doğmuştur.

1-Bizim köyde toprak bacalı damlar/Yel eserse çamduları nic'olur,

Yağmur kar yağarsa arıstak damlar/Yatak yorgan çul çuvalı loç olur (s. 313).

2-Tepelerin dumanlanmış sislenmiş/Benden mi saklarsın başını dağlar,

Cise inmiş çimenlerin ıslanmış/Öpsem toprağını taşını dağlar (s. 314).

2.27.262. NEVZAT TOPAL (Âşık Cansever)

Nevzat Topal, 1938 yılında Malatya'nın Arguvan ilçesinde doğmuştur.

1-Lûtfeyle cananım dinle derdimi/Ayrılığın ahvalinden haber ver,

Bülbül gibi figan edip yurdumu/Arıyorum dost bağından haber ver (s. 314).

2-Ne zamandır sen buradan akarsın/Saydın mı kaç oldu yılların pınar,

Nerden gelip yeryüzüne çıkarsın/Uzak mı yakın mı yolların pınar (s. 315).

2.27.263. SABRİ TOPÇU (Âşık Fezaî)

Sabri Topçu, 1932 yılında Kayseri'nin Develi ilçesine bağlı Derebaşı köyünde doğmuştur.

1-Ayrılısam hasret çekerim/Burnuma toprak kokuyor,

Nadasa vermem ekerim/Anam der toprak bakıyor (s. 315).

2-Gezdim gördüm köyü kenti/Millî kültür töremizdir,
Geçmiş uygar aslı kendi/Arkoloji yöremizdir (s. 316).

2.27.264. YAŞAR TURHAN (Âşık Karasu)

Yaşar Turhan, 1967 yılında Erzurum'un Aşkale ilçesine bağlı Koşapınar köyünde doğmuştur.

1-Ne sarayan güven ne çöşken güven/Dünya genç ömrünü söker de gider,
Bazı tatlı bazı acı olaylar/Kardaş göz yaşını döker de gider (s. 317).
2-Bir zaman dumanlı karlı başınız/Şimdi çiçekleriz açtı mı dağlar,
Her türlü renk almış cennet misali/Bülbüller bağızdan uçtu mu dağlar (s. 317).

2.27.265. NURETTİN TÜRKAN (Âşık Kul Nuri)

1-On sekizbin alemi de var eylemiş Kur'an'da/Bu sese tâbî olmayan gark olacak
niranda,

Otuz ikiyi bağlamış nehy-i anil münkerde/Yaşına kuru diyenler suretinden bellidir
(s. 318).

2-Turnam gider isen de ki canana/Hasretlik azdırdı yaramı benim,
Hergün gönlüm bir efkâra bürünür/Al yeşil alemin kara mı benim (s. 318).

2.27.266. ADEM TURSUN (Âşık Tursunî)

Adem Tursun, 1953 yılında Gümüşhane'nin Kelkit ilçesine bağlı Gerdekhisar köyünde doğmuştur.

1-Gelin Türk millet birlik olalım/İsrafi önleyip tasarruf için,
Burda hepimize görev düşüyor/İsrafi önleyip tasarruf için (s. 318).
2-Bütün insanlara sesleniyorum/Okuyun gardaşım kitap okuyun,
Ana baba gelsin önce çocuklar/Okuyun gardaşım kitap okuyun (s. 319).

2.27.267. ABDULLAH TUZCU (Âşık Gülhanî)

Abdullah Tuzcu, 1951 yılında Akçadağ'da doğmuştur.

1-Malatya'nın kayısıyla kavağı/Kızlarının ela göz yanağı,
Kars ilinin öz kaymağı has yağı/Güzelinin baldan tatlı dili var (s. 320).
2-Gönül tezgâhında şiir dokudum/İplik iplik nakışında sen varsın,
Aşk yolunun kanununu okudum/Madde madde yokuşunda sen varsın (s. 321).

2.27.268. MÜRSEL SİNAN UĞURSU

- 1-Bazen korkak olmak efendiliktir/Çekinirim senden ondan korkarım,
Kardeş kardeşiyle kavga eylerse/Ara yerde akan kandan korkarım (s. 322).
- 2-Bir nur doğdu Türkiyemden âleme/Bir mucize isabettir Atatürk,
Anlatmakla Atam sığmaz kaleme/Kurtuluşa işaretir Atatürk (s. 323).

2.27.269. MEHMET ULUSAL (Mehmet)

Mehmet Ulusal, 1942 yılında Trabzon'un Of ilçesine bağlı Ballica köyünde doğmuştur.

- 1-Kalbine dolarsa hasret ateşi/Benim çektiğimi sen de bilesin,
Düşünce yâdına o mesud günler/Benim çektiğimi sen de bilesin (s. 324).

2.27.270. NURİ UZUN (Mevlevî Nuri)

Nuri Uzun, 1928 yılında doğmuştur.

- 1-Allah bilir aşkın tadını/Dünyaya yaydın işte adını,
Duyman sende güzel feryadını/Dağları aç da gel coş da gel (s. 325).
- 2-Mevlana erenlerdir Konya'da/Mevlam erdir cümleyi murada,
Âşıklar ererimiş sırada/Hak deyip yine döner Mevlana (s. 325).

2.27.271. RECEP UZUN (Larendeli Âşık Recep)

Recep Uzun, 1963 yılında Karaman'ın Morcalı köyünde doğmuştur.

- 1-Bunca güzellere verdim gönlümü/Yaka yaka kül eyledin yar beni,
Çaldırdım ansızın sana kalbimi/Görünce kınıyor el beni beni (s. 326).
- 2-Nice âlim gelmiş geçmiş buradan/Erenlerin diyarındır Karaman,
Ben Yunus'u başka yerde aramam/Yunuslar'ın diyarındır Karaman (s. 326).

2.27.272. VAHİT ÜSTÜNDAĞ (Âşık Köroğlu)

Vahit Üstündağ, 1958 yılında Kars'ın Göle ilçesine bağlı Dede Kılıcı köyünde doğmuştur.

- 1-İlim deryasından bana haber ver/Edep bizde erkan bizde yol bizde,
Gizli gizli hallerimi sorursan/İrfan bizde güman bizde söz bizde (s. 327).
- 2-Çıktım yücesine seyran eyledim/Al yeşil bürümüş düzü Göle'nin,
Güzellik üstüne türkü söyledim/Mert ve çalışkandır özü Göle'nin (s. 328).

2.27.273. VELİ VAR (Âşık Veli)

Veli Var, 1933 yılında Amasya'nın Uygur köyünde doğmuştur.

- 1-Hiç bir şeye kıyaslanamaz/Çok sevinirim okuyana,
Okuyanlar cahil kalmaz/Hep varlığım okuyana (s. 328).
- 2-İnsan âdem olmak için/Okuyalım hep birlikte,
Okumazsan olur suçun/Okuyalım hep birlikte (s. 329).

2.27.274. AHMET VARAN (Âşık Varan)

Ahmet Varan, 1938 yılında Ordu'nun Fatsa ilçesinde doğmuştur.

- 1-Yanan bir yürekten kızaran gözden/Yaşlar akıp gitti şu yana doğru,
Bir umut bekledi denen her sözden/Ve titreyip gitti şu yana doğru (s. 330).
- 2-Yaparsın sen neden nazı/Söyle niçin canım niçin,
Kalp kırarsın bazı bazı/Söyle niçin canım niçin (s. 331).

2.27.275. MUSTAFA VAREL (Âşık Manasız)

Mustafa Varel, 1949 yılında Karaman'da doğmuştur.

- 1-Hasret beni acı acı yakarken/Yar bu baharda da gelemem demiş,
Umut edip yolarıma bakarken/Yar bu baharda da gelemem demiş (s. 332).
- 2-Kağnıların tekerinden hız alıp/Siperleri koşa koşa yürüdük,
Hürriyetin hürlüğünden söz alıp/Şevkimizden şaşa şaşa yürüdük (s. 332).

2.27.276. MURTAZA YALÇIN (Âşık Garip Yalçın)

Murtaza Yalçın, 1954 yılında Sivas'ın Divriği ilçesine bağlı Mursal bucağında doğmuştur.

- 1-Ağlar şu gözlerim yoları bakar/Bana bir mektubun yok mu postacı,
Belki nazlı yârden bir haber çıkar/Yavrularım aç mı tok mu postacı (s. 333).
- 2-Bu dert beni eriterek bitirir/Bekletme yolları sevdiğim tez gel,
Kar kış olup tipi alıp götürür/Bekletme yolları sevdiğim tez gel (s. 334).

2.27.277. FAHRULLAH YALDIRAK (Âşık Ummanî)

Fahrullah Yaldirak, 1946 yılında Ordu'nun Ünye ilçesinde doğmuştur.

- 1-Neylerim ben sensiz makamı şanı/Yaşamak istemem sevgisiz günü,
Mevlâmın verdiği biricik canı/İstersen yoluna veririm gülüm (s. 334).

2-Sevda urbasından giydim bir yelek/Vefasızmış meğer o hûri melek,
Refah defterinden bizleri felek/Silmişse belli ki onun yüzünden (s. 335).

2.27.278. SEZAI YALAR (Âşık İsfanî)

Sezai Yalar, 1968 yılında Karaman'ın Taşkale kasabasında doğmuştur.

1-Bizden öğüt olsun bize kızana/Öğüdümüz gider dağı titretir,
Âşıkların arasını bozana/Verdiğimiz nefes bağı titretir (s. 335).
2-Arkadaştan görür sen de içersin/Sigaradan dost olur mu adama,
Alışınca ekmekten vaz geçersin/Sigaradan dost olur mu adama (s. 336).

2.27.279. İHSAN YAVUZ (Âşık İhsan Yavuzer)

1-Yetişin erenler ah u zarıma/Haldan bilmeyene hal anlatamam,
Kimisi bir yolda çekmiş gidiyor/Baş boş kervana yol anlatamam (s. 337).
2-Âşık maşuk ile cenge girmesi zor efendim/Talğime karşılıl cevap vermesi zor efendim,
El elden üstündür derler arşa rahmana kadar/Arifleri o kalp gözüyle görmesi zor efedim (s. 337).

2.27.280. ALİ YAZICI (Âşık Sevdâî)

Ali Yazıcı, 1925 yılında Artvin'in Ortaköy kasabasına bağlı Sakalar köyünde doğmuştur.

1-Bir değişim var tarım başına/Çalış toprakta toprakta,
Bismillah de başla işine/Çalış toprakta toprakta (s. 338).

2.27.281. HÜSEYİN YAZICI (Âşık Sümmanioğlu)

1-Dost köyüne gidiyordum hülyada/Uyudum uyandım sabah olmamış,
Ne uyandığım ne de uykuda/Uyudum uyandım sabah olmamış (s. 339).
2-Tarihimin bir ucundan ucuna/Okunan kitabım okuyan benim,
Hükmeylemiş semaların burcuna/Okunan kitabım okuyan benim (s. 339).

2.27.282. MUHARREM YAZICI (Âşık Yazıcıoğlu)

Muharrem Yazıcı, 1928 yılında Malatya'nın Arguvan ilçesinde doğmuştur.

1-Güzeli sevmeyi bilmez/Tanışmadan kıran gönül,
Dertlenmiştir yüzü gülmez/Göz yaşını silen gönül (s. 340).

2-Yol üstünde kan misali bu dünya/Gelen geçip gitti kalan görmedim,
Ne ilaç kâr eder ne derde deva/Ölüm gibi haber salan görmedim (s. 340).

2.27.283. NUSRET YAZICI (Âşık Nusret Torunî)

1-Baki deyildir bu dünya gel boşuna güvenme/Kendin kazan kendin pişir el aşına
güvenme,

Bir gözünden bir gözüne fayda olmaz dünyada/Bu benim ahabım deyi yoldaşına
güvenme (s. 341).

2-Bir gün Marmaris'e uğradı yolum/Name yazıyordu kır çiçekleri,
Dağ taşları mor menekşe bürümüş/Seyretmeye değer gör çiçekleri (s. 342).

2.27.284. CELÂL YENİTÜRK (Âşık Celâlî)

Celâl Yenitürk, 1952 yılında Van'da doğmuştur.

1-Türk büyüğü Atatürk'e saygımız/Bizim için zahmet çekmiş Atatürk,
Atatürkçü milliyetçi duygumuz/Gönüllere sevgi ekmiş Atatürk (s. 342).

2-İlimle yüksekliğe ancak/Çıkmak için çalışalım,
Hedefe kutsal al sancak/Çakmak için çalışalım (s. 343).

2.27.285. EKREM YEŞİLTEPE (Âşık Ekrem)

Ekrem Yeşiltepe, 1944 yılında Sivas'ın Zara ilçesine bağlı Kızılkale köyünde doğmuştur.

1-Bugün martın onsekizi/Dipilerin en haksızı,
Sanki tutsak aldı bizi/Karın elinden elinden (s. 344).

2-Gönül hükmeyleyip gelme cuşe/Gönül verme çapkın ile sarhoşa,
Eğer kimsen yoksa sarıl bir taş/Gönül daha neler getirir başa (s. 345).

2.27.286. ABDULBAKİ YILDIRIM (Âşık Meftunî)

Abdulkaki Yıldırım, 1931 yılında Sivas'ın Kangal ilçesine bağlı Mancılık köyünde doğmuştur.

1-Ana devletimde yavru vatanda/Bayramları kutlu gençlik sağolsun,
Mustafa Kemal'in kurduğu düzen/İlelebet bozulmayan çağ olsun (s. 345).

2-Pir elinden bade içmek/Bizce gerçek dışı beyler,
Kaf dağından kar bağışlar/Masallarda kişi beyler (s. 345).

2.27.287. CAFER YILDIRIM (Âşık Dertli)

- 1-Hatayı kendinde ara/Elden gelir bela gardaş,
Yanılıp da yapma zina/Benden gelir bela gardaş (s. 347).
- 2-Gamlı olan çoktur ama/Benim gibi gamlı var mı,
Yas tutmayan yoktur ama/Benim gibi yaslı var mı (s. 347).

2.27.288. ZEKİ YILDIRIM (Âşık Mahrumî)

Zeki Yıldırım, 1946 yılında Kayseri'nin Bünyan ilçesine bağlı Gömrüngen köyünde doğmuştur.

- 1-Bünyan'dan çıktım da üstadım yola/Yoklamaya geldim uyan Seyranî,
Develi'de konmuş bir bülbül dala/Koklamaya geldim yan Seyranî (s. 348).
- 2-Tekir yaylasından akan çayın var/Baharda açılır gülün Kayseri,
İlimde irfanda büyük payın var/Seyranî delisi Ali'n Kayseri (s. 348).

2.27.289. BAHATTİN YILDIZ (Âşık Bağmanî)

Bahattin Yıldız, 1952 yılında Kars'ın Arpaçay ilçesinin Telek köyünde doğmuştur.

- 1-Öğretmenim benzetirim/Kılavuzu yola seni,
Bülbül gibi dil öğrettin/Kondurayım güle seni (s. 349).
- 2-Ben tarihte yılda büyük/Yaşta Atatürk yaşıyor,
Fikirde akılda büyük/Başta Atatürk yaşıyor (s. 349).

2.27.290. GÜNAY YILDIZ

- 1-Aman yolcu gitme yollar kapanmış/Dağlar yüksek kar yağıyor boran var,
Hele gel otur da kaya dibine/Burdan başka de gidecek neren var (s. 350).
- 2-Bugün rüyamda bir güzel gördüm/Sorunca halini güldü inceden,
Hurî midir melek midir bilmedim/Taradı telini güldü inceden (s. 350).

2.27.291. MURAT YILDIZ (Âşık Karahanlı)

- 1-Dosta bağlanmak istersen/Ey araştırsor adamı,
Mücevherden değerlidir/Ele geçse sır adamı (s. 351).
- 2-Zümrüttür toprağı cevherdir taş/Mücevher yakuttur kalesi Kars'ın,
Zaferen sırmalı haddi nakışın/Çok zevki zinnettir kalesi Kars'ın (s. 351).

2.27.292. SALİH YILDIZ (Âşık Söylerî)

Salih Yıldız, 1944 yılında Tokat'ın Zile ilçesine bağlı Savcı köyünde doğmuştur.

1-Anadan doğup da dil çözülünce/Güzeli sevmeyi kul haber verdi,

Vardım bir gerçekten hâl yazılınca/Bülbülü sevmeyi gül haber verdi (s. 352).

2-Hakk'ın gevherini ayağa döktüm/Onun için perişanım erenler,

Varip da cahile boynumu büktüm/Onun için perişanım erenler (s. 353).

2.27.293. ALİ YILMAZ

Ali Yılmaz, 1932 yılında doğmuştur. Doğum yeri bilinmemektedir.

1-Yalan dünya sen bir cennet misali/Ayrılıkla biten yolun olmasa,

Gülüp eylenecek köşkün var senin/Ayrılıkla biten yolun olmasa (s. 354).

2-Gel benden ırma sevgili dostum/Döktüğüm göz yaşı hep senin için,

Hüsn-ü cemaline paha biçilmez/Döktüğüm gözyaşı hep senin için (s. 354).

2.27.294. MEHMET YILMAZ (Âşık Mızarlı)

1-Kadifeden biçtiyeyim fistanı/Âşıklara yazdırayım destanı,

Nerde bulsam seni yapan ustanı/Cenk okur dünyaya gözlerin dilber (s. 355).

2-Çekme bülbül çekme agule zârı/Nerde güzel görsem kötünün yârı,

El için bal yapmış biçare arı/Gezer daldan dala balım var diye (s. 355).

2.27.295. TURGUT YILMAZ (Âşık Yetkiner Turgut)

Turgut Yılmaz, 1955 yılında Kars'ın Selim ilçesine bağlı Molla köyünde doğmuştur.

1-Sene yetmiş altı ocak üçünde/Bir kıyamet koptu Van çevresinde,

Tufana uğrayan kervan yükünde/Bir kıyamet koptu Van çevresinde (s. 356).

2-Hazreti Azrail gelip yanıma/Ansızın karşıma duracak birgün,

Nazlı beslediğim tatlı canımı/Ummadığım anda alacak birgün (s. 356).

2.27.296. AHMET YİĞİT (Âşık Gül Ahmet)

1-Aşkını lâyük görmezsen/Erit beni kadir Mevlâm,

Tefekkürün mihrabına/Bürüt beni kadir Mevlâm (s. 357).

2.27.297. MUSTAFA YİĞİT

Mustafa Yiğit, 1933 yılında Adıyaman'ın Besni ilçesinde doğmuştur.

1-Aslın toprak neslin toprak/Düşünüp ettin mi merak,

Toprağa bir tohum bırak/Topraktan gayri dost mu var (s. 357).

2.27.298. SEYİT YİĞİT (Âşık Çelebi)

Seyit Yiğit, 1952 yılında Karaman'ın Boyalı köyünde doğmuştur.

1-Dünya tüm okyanus kara üçde bir/Zamanla yarışmak tümü ile cebir,

Rotanın başına hele geç de bir/Dümeni düz yola kıran olmadı (s. 358).

2-Su ilen çamurdur Adem'in bağı/Topraktandır yine suyun bardağı,

Bir damla kan yine onun durağı/Cani cihan bu can onla beslenir (s. 359).

2.27.299. HASAN YÖRDEM (Âşık Hasan)

Hasan Yörдем, 1937 yılında Çorum'un Sungurlu ilçesine bağlı Oğlaközü köyünde doğmuştur.

1-Padişahlar yurdu satıp kaçarken/Bunların sırrına erdi Atatürk,

İngiliz Fransız yara açarken/Seferberlik emri verdi Atatürk (s. 360).

2-Köyümün etrafı dağlık/Ortası bahçelik bağlık,

Herkes eşit yoktur ağalık/Hoş geldiniz köyümüze (s. 361).

2.27.300. MUSA YARDAKUL (Âşık Garip Musa)

Musa Yardakul, 1930 yılında Ankara'nın Sulakyurt ilçesine bağlı Faraşlı köyünde doğmuştur.

1-Nisan yurdumuzun bahar bayramı/Gençlik çağı bahar ayı ne güzel,

Âşıklar olur da gülün hayranı/Gençlik çağı bahar ayı ne güzel (s. 362).

2-Turnam Almanya'da görün kuzuyu/Tanrı bilir yürekteki sızıyı,

Demek Mevla böyle yazmış yazıyı/Sağlık haberini sorun turnalar (s. 362).

2.27.301. OSMAN YÜKSEL (Âşık Yükseli)

1-Bereket yok diyor bilmez besmele/Allâh'ın adını almaz ki dile,

Bülbül hasım olmuş neden ki güle/Ötmeden uçuyor dallardan bakın (s. 363).

2-Kalp gözüyle Hakk'a âşık olanlar/Arar Mevlâsını bulur her zaman,

Hile ile doğdu yoldan sapanlar/Arar belasını bulur bir zaman (s. 364).

2.27.302. ALAETTİN ZAMAN (Âşık Zamanoğlu)

Alaettin Zaman, 1950 yılında Kars'ın Akbaba köyünde doğmuştur.

- 1-Gönül cefa çektim diye üzülme/Her arzu ettiğin yâr bulunur mu,
Cümle canlılara yalan dünyada/Ededî kalacak yer bulunur mu (s. 365).
- 2-Oku Türk çocuğu yetiş dünyada/Dürüst çalış güzel oyna gülesin,
Vatan için millet için yırt için/Hayırlı ol takdirini alasın (s. 365).

2.27.303. RESÛL ZENGİN

Resûl Zengin, 1948 yılında Malatya'nın Arguvan ilçesine bağlı Tarlacık köyünde doğmuştur.

- 1-Saklım gizlim yok ki benim/İşim meydanda meydanda,
Dosta kurban olsun başım/Başım meydanda meydanda (s. 366).
- 2-İnsanlık taslayıp kendini öven/Senin beğendiğin huyun bu mudur,
Pire aynasına bakıp dev gören/Sürüp de gittiğin yolun bu mudur (s. 366).

2.27.304. ALİ ÇATAK (Âşık Çatak)

- 1-Dinlen dostlar bir mantının methini/Emri Haktan taam seçilmiş mantı,
Gez ara bul süt danası etini/Nice davetlerde seçilmiş mantı (s. 367).

2.28. Asım Bezirci, Türk Halk Şiiri Cilt I: Tarihçesi, kaynakları, şâirleri ve seçme şiirleri.⁴⁶

2.28.1. HASAN DEDE (Karpuzu Büyük Hasan Dede)

- 1- Eşrefoğlu al haberi/Bahçe biziz gül bizdedir,
Biz de Mevlâ'nın kuluyuz/Yetmiş iki dil bizdedir (s. 87).
- 2- Aşk elinden nic'edeyim n'eyleyim/Medet helâk oldum nârın içinde,
Neme sevineyim neme güleyim/Gonca güller kaldı hârın içinde (s. 88).
- 3-Böyle âdet olmuş bu yol ezelden/Hâr düşer tomurcuk güle efendim,
Haberin var ise ilm-i ezelden/Mevlâ'dan maksûdun dile efendim (s. 88).
- 4-Hey ağalar benim nem var ellerden/Benim ağladığım kendi hâlîmdir,
Bir güzeli bir hoyrata vericek/Ta ölünce o güzele zulümdür (s. 89).

2.28.2. BAHŞÎ (16. Yüzyıl)

- 1-Sultan Selim cülûsunda/Salâ verdi de yürüdü,
Gidelim Mısır'a doğru/Yola dedi de yürüdü (s. 106).

2.28.3. USÛLÎ (16. Yüzyıl)

- 1-Gönül geç olmaz hevâdan/Gel gurbete gidelim gel ,
Uçur kuşu bu yuvadan/Gel gurbete gidelim gel (s. 127).
- 2-Beni kıya kıya bakan/Kor muyum seni kor muyum ,
Bakışı ciğerim yakan/Kor muyum seni kor muyum (s. 128).
- 3-Gözüm yaşı taşı yine/Himmet eylen himmet eylen,
Düşüm belâ denizine/Himmet eylen himmet eylen (s. 129).
- 4-Yârenler ecel gelmeden/Gözümüz toprak dolmadan,
Felek bizden öç almadan/Hele bir demdir sürelim (s. 130).

2.28.4. HAYÂLÎ (16. Yüzyıl)

- 1-Turnam gider isen bizim illere/Vezir Ardahan'dan göçtü diyesin,
Karşı geldi Kızılbaş'ın hanları/Çıldır'da da dövüş oldu diyesin (s. 153).

⁴⁶ Asım Bezirci, Türk Halk Şiiri Cilt I: Tarihçesi, kaynakları, şâirleri ve seçme şiirleri. Say Yayınları, İstanbul: 1993, ss: 492.

- 2-Leylâ'm gelir deyi yollar gözlerim/Gelmedi gözümde kaldı hayâlî,
Gizli sırrım beyân etmem gizlerim/Serimi sevdâya saldı hayâlî (s. 154).

2.28.5. SEYYİD SEYFULLAH (Âşık Nizamoğlu)

- 1-Bir dertliyim derdim vardır/Ya ben nice dönmeyeyim,
Her dem işim âh ü zardır/Ya ben nice dönmeyeyim (s. 156).
2-Cümle dünyâ sizin olsun/Bir dost bir post yeter bana,
Atlas dibâ sizin olsun/Bir dost bir post yeter bana (s. 157).
3-Mevlâ'm ver aşkım bana/Hayrânım olayım senin,
Bülbül gibi cemâline/Nâlânın olayım senin (s. 158).

2.28.6. HÜSEYİN (Kul Hüseyin 16. Yüzyıl)

- 1-Salınban dost iline giderken/Ne acayip yolu vardır yaylanın,
Servi boylum gonca gülün dererken/Açılır sümbülü gülü yaylanın (s. 165).
2-Gel hoca bize ilmini satma/ Hak mihmân olduğun yeri bildin mi,
Ey aybını görüp günâha batma/Felek dolabında zârı bildin mi (s. 165).
3-Ey şahin bakışlım bülbül âvâzlım/Bir eli kadehlim bir eli sazlım,
İşte ben gidiyom kal âhu gözlüm/Ne sen beni unut ne de ben seni (s. 166).
4-Hani benim ile lokma yiyenler/Hâlimden bilir bir eşim kalmadı,
Şu dertli sineme merhem olacak/Dermân olur bir yoldaşım kalmadı (s. 167).
5-Fenâ dünyâ için gam çekme gönül/Her dem ağlayıp da gülmeli değil,
Sevdâ dedikleri sel misâlidir/Fikredip ummâna dalmalı değil (s. 168).

2.28.7. KUL MEHMET (16. Yüzyıl)

- 1-Yavrum kuzum seni aldıldım elden/Kuzum kuzum der de meler bir koyun,
Usandım da bezdim bu tatlı candan/Kuzum kuzum der de meler bir koyun (s. 170).
2-Siyâh ebrûlarm duruban çatma/Gamzen oklarını sineme atma,
Sana gönül verdim beni ağlatma/Benim gözüm nûru gönlüm süruru (s. 171).
3-Behey elâ gözlü cânım/Kul olmaya geldim sana,
Gönül tahtında sultanım/Kul olmaya geldim sana (s. 171).
4-Be yârenler yine evvel bahardır/Bülbül intizârlık kılar durmayıp,
Kuşlar ahenk edip çağrışıp öter/Kalbin kasavetin siler durmayıp (s. 172).
5-Her dem yüzüme gül gibi/Gülen dilberin kuluyum,
Be ağladıkça yaşımı/Silen dilberin kuluyum (s. 173).

2.28.8. ÂŞIK GARİB (16. Yüzyıl)

- 1-Gurbet ilde baş yastığa gelende/Gayet yaman olur işi garibin,
Gelen olmaz giden olmaz yanma/Akar gözlerinin yaşı garibin (s. 175).
- 2-Dinleyin ağalar tarif edeyim/Açılır baharda gülü Tebriz'in,
Düğünde bayramda atlas giyerler/Bozulmaz yeşili alı Tebriz'in (s. 176).
- 3-Bir söz ile ben tuzağa tutuldum/Bu garip illerde yaktı nâr beni,
Hasretin nârına yandım kül oldum/Ahu gözlüm ne hâldeyim gör beni (s. 176).
- 4-Arzulayıp çıktım gurbet iline/Ağlarım sızlarım kimsem yok benim,
Yazık oldu düştüm elin diline/Ağlarım sızlarım kimsem yok benim (s. 177).
- 5-İşte geldim gidiyorum/Şen kalasın Halep şehri,
Çok nân ü nimetin yedim/Helâl eyle Halep şehri (s. 177).
- 6-Name geldi vatanımdan/Vakti varayım gideyim,
Kanlı yaşlar gözlerimden/Aktı varayım gideyim (s. 178).

2.28.9. ÖKSÜZ DEDE (16. Yüzyıl)

- 1-Elâ gözlerine kurban olduğum/Ecelim gelmeden öldürme beni,
Gizlice uğrunca severim seni/Sırrımı kimseye bildirme beni (s. 183).
- 2-Bad-ı sabâ eser seher vaktinde/Kumrular ötüşür dallar üstüne,
Yârı gördüm gitti aklım başımdan/Yeşiller giyinmiş allar üstüne (s. 183).
- 3-Sabahtan uğradım ben bir güzele/Gördüm güzelliğin bildirip gider,
Yine kul oldum da durdum selâma/Kendin'engelimden sakınıp gider (s. 184).
- 4-Be bu söyleyen dil kudret dilidir/Cümle yaradılmış Hakk'ın kuludur,
Beylere armağan Şah'm gülüdür/İmirza'mı hoşça tutun ağalar (s. 184).
- 5-Misal-i cennettir evvel baharı/Açılır kırmızı gülü Tuna'nın,
Öter bülbülleri leyi ü neharı/Eser bâd-ı sabâ yeli Tuna'nın (s. 186).

2.28.10. KÖROĞLU (16. Yüzyıl)

- 1-Yiğitler silkinip ata binende/Derelerde boz kurtlara ün olur,
Yiğit olan döne döne döğüşür/Kötüler kavgadan kaçır dön olur (s. 188).
- 2-Mert dayanır nâmert kaçır/Meydan gümbür gümbürlenir,
Şahlar şahı divan açır/Divan gümbür gümbürlenir (s. 188).
- 3-Hemen Mevla ile sana dayandım/Arkam sensin kalem sensin dağlar hey,
Yoktur senden gayrı kolum kanadım/Arkam sensin kalem sensin dağlar hey (s. 189).

- 4-Benden selâm olsun Bolu Beyi'ne/Çıkıp şu dağlara yaslanmalıdır,
Ok gıcırtısından kalkan sesinden/Dağlar seda verip seslenmelidir (s. 189).
- 5-Yiğit olan gümbür gümbür gürlesin/Yiğiti doğuran ana bin yaşa,
Ak gövdede kızıl kanlar şarlasın/Yiğiti doğuran ana bin yaşa (s. 190).
- 6-Eğer kendilerde erlik var ise/Gelsin döğüşelim Bolu beyleri,
Kanından susayıp candan geçerse/Gelsin döğüşelim Bolu beyleri (s. 190).
- 7-Gözlerim yollarda kaldı takıldı/Ayvaz'ım nerede Kenan ne oldu,
Köroğlu'nun gitti başından aklı/Ayvaz'ım nerede Kenan ne oldu (s. 191).
- 8-Yol verin dumanlı dağlar/Aşmaya Ayvaz geliyor,
Çağlasın soğuk pınarlar/İçmeye Ayvaz geliyor (s. 192).
- 9-Ayvaz benim senden yana/Kurban olam şirin cana/Sağda duran Köse Kenan,
Vur diyende vurmaz mısın/Kır diyende kırmaz mısın (s. 193).
- 10-Gözünü sevdiğim kır At/Sana uzun yol olaydı,
Şöyle elek selesi sık/Boynu servi dal olaydı (s. 193).
- 11-Benden selâm olsun Bolu Beyi'ne/Göndersin oğlumu göresim geldi,
Muhabbeti düştü canım evine/Göndersin oğlumu göresim geldi (s. 194).
- 12-İnce uzun boylu kalem bacaklı/Terazi tabanlı göğsü yelekli,
Bir geyik misali hatun bilekli/Kalkana benziyor döşü Kır At'ın (s. 195).

2.28.11. HALİL (Bursalı-17. Yüzyıl)

- 1-Ağlayı ağlayı geldim kapma/Güzellik tahtına sultan olan yâr,
Bir hastayım düştüm senin tapuna/Her âşık derdine Lokman olan yâr (s. 204).
- 2-Kara gözlüm benden Tanrı selâmın/Keser gider misin kıyamete dek,
Bir kurulu yaydır kaşları keman/Yasar gider misin kıyamete dek (s. 204).
- 3-Sevdiğim girmiştir on beş yaşıma/Boylar çekinir hilâl kaşına,
Sevdasın düş etti benim başıma/Bu derdime çâre olur mu bilmem (s. 205).
- 4-Kıvrılıp yassılan yollar/Garip midir bencileyin,
Çağlayı ben akan seller/Garip midir bencileyin (s. 206).
- 5-Hak'tan inâyet olunca/Kulun etmez melil derler,
İsmin diline alınca/Şeytan olur zelil derler (s. 207).

2.28.12. ÂŞIK (17. Yüzyıl)

- 1-Girit defterleri irsâl olundu/Hâk-i izzetine bil Padişah'ım,
Venedik kıralı ah edip ağlar/Sen gül gibi açıl gül büyük Padişah'ım (s. 209).
- 2-Divâneyim aklım kalmadı serde/Bir kaşları keman aldı da gitti,
Aşkın deryasına açuban yelken/Bi-kıyas ummana daldı da gitti (s. 209).
- 3-Güzel senden ayrılalı/Hayli zaman oldu gel gel,
Bak gözümünden akan yaşım/Ab-ı revân oldu gel gel (s. 210).
- 4-Sabah sabah esen bahar yelleri/Benim sevdiğime benden aşk eyle,
Irmak olur akar çeşmim selleri/Benim sevdiğime benden aşk eyle (s. 211).
- 5-Ağalar beyler zulüm değil mi bize/Demirden yayımız çekilmez oldu,
Kanlar da saçarlar yaralı dağlar/Gözlerimiz kandan açılmaz oldu (s. 211).
- 6-Dünyayı gezdim dolaştım/Ayrılık gibi dert olmaz,
Tatlı canımdan usandım/Ayrılık gibi dert olmaz (s. 212).
- 7-Tâ kıyamete dek gözlerim seni/Bu hasta gönlümün mihmânı tez gel,
Yad illerde garip eyledin beni/Eğlenme hubların sultanı tez gel (s. 212).
- 8-Ulu ulu kervan geçmiş/Yollar gibi inilerim,
Karlı karlı dağlar aşan/Seller gibi inilerim (s. 213).

2.28.13. ÂŞIK KEREM (17. Yüzyıl)

- 1-Ağlayı ağlayı düştüm yollara/Başıma gelmedik haller mi kaldı,
Bir ahu gözlünün meftunu oldum/Didemden akmadık seller mi kaldı (s. 215).
- 2-Yükseğinde yavru şahin beslenir/Yıldız Dağı niçin kalkmaz dumanın
Alçağında kumru bülbül beslenir/Yıldız Dağı niçin kalkmaz dumanın (s. 215).
- 3-Yeşil başlı telli turnam/Şimdi bizim gölden uçtu,
Aklımı başımdan aldı/Vardı gayri göle düştü (s. 216).
- 4-Medet medet âlemleri yaratan/Baş a bir hâl geldi çekip giderim,
Yeni düştüm gurbet elim yoluna/Gözlerimden yaşlar döküp giderim (s. 216).
- 5-Hey ağalar nic'edeyim/Ben dönerim gönül dönmez,
Bir yavruya düştü meylim/Ben dönerim gönül dönmez (s. 217).
- 6-Gurbet elde yaman oldu hallimiz/Sılaya varmaya nice çağlar var,
Ah ederim elim erişmez yâre/Aramızda yıkılası dağlar var (s. 218).
- 7-Silkinip boyun uzatma/Turna ben avcı değilim,
Irak yolları gözetme/Turna ben avcı değilim (s. 218).

8-Bir han köşesinde kalmışım/hasta Gözlerim kapıda kulağım seste,
Kendim gurbet elde gönlüm heveste/Gelme ecel gelme üç gün ara ver,
Al benim sevdami götür yâra ver (s. 219).

2.28.14. EMRAH (Ercişli)

- 1-Katar katar olmuş giden turnalar/Sizler de bilirsiz hallerimizi,
Sılada sevdiğim öz anam atam/Daha gözlemesin yollarımızı (s. 221).
- 2-Dedim dilber didelerin ıslanmış/Dedi çok ağladım sel yarasıdır,
Dedim dilber yanakların dişlenmiş/Dedi zülfüm değdi tel yarasıdır (s. 221).
- 3-Irak yerde yad ülkede sevdiğim/Gözlerim kan ağlar dilim dâd eyler,
Arz ediben seni seni gelmişem/Bana senden gayri kim imdad eyler (s. 222).
- 4-Bir nazenin bana gel gel eyledi/Varmasam incinir varsam incinir,
Beyaz gerdanından ince belinden/Sarmasam incinir sarsam incinir (s. 222).
- 5-Bir yiğit gurbete varsa/Gör başına neler gelir,
Sılası hatıra düşse/Yaş gözüne dolar gelir (s. 223).
- 6-Vardım yârın yaylasına/Gezdiği yer çimen olmuş,
Ben gideli devran dönmüş/Zaman başka zaman olmuş (s. 223).
- 7-Gönül gurbet ile çıkma/Ya gelinir ya gelinmez,
Her dilbere meyil verme/Ya sevilir ya sevilmez (s. 224).
- 8-Ağalar gurbetten geldim/Geldim ki cananım gitmiş,
Bir daha saz almam ele/Salınıp gezenim gitmiş (s. 224).
- 9-Bugün ben bir güzel gördüm/Bakar cennet sarayından,
Kamaştı gözümün nuru/Onun hüsnü cemalinden (s. 225).
- 10-Yine bahar oldu coştı yüreğim/Akar bozbulanık selli dereleler,
Sıla derdi vatan derdi yâr derdi/İflah etmez bu dert beni paralar (s. 226).
- 11-Baktım Selvi bağı susmuş uyumuş/Otağı yıkılmış bülbülü ağlar,
Hoyrat bir sel esmiş silip süpürmüş/Nergis boynun bükmüş güller kan ağlar (s. 226).

2.28.15. KAYIKÇI KUL MUSTAFA (17. Yüzyıl)

- 1-İptida Bağdat'a sefer olanda/Atladı hendeği geçti Genç Osman,
Vuruldu sancaktar kaptı sancağı/İletti bedene dikti Genç Osman (s. 245).
- 2-Gönül bir belâdır sana düşerse/Beni ferdâlara salma sevdiğim,
Mâh yüzünü görüp aklım şaşarsa/Bana deli deyi gülme sevdiğim (s. 245).

- 3-Saba selâm eyle gül yüzlü yâre/O mübarek hatırcığı hoş mudur,
Ben bendesi ayrı olalı gözden/Kadrin bilmezlerle hali hoş mudur (s. 246).
- 4-Kıyamet haşre dek beklerim seni/Görmeden gönlümün kervanı tez gel,
Ahu tek çöllerde ağlatma beni/Bu garip gönlümün mihmanı tez gel (s. 246).
- 5-Kuşlar içinde bir ak kuş/Eşim yok deyi çağırır,
Bu çarh-ı gerdûn elinden/Sinem çâk deyi çağırır (s. 247).

2.28.16. KÂTİBÎ (17. Yüzyıl)

- 1-İslâm askeriyyiz gazâ kastine/Hazretin sancağın çekip gideriz,
Her birimiz seyfi alıp eline/Adunun hatırın yıkıp gideriz (s. 249).
- 2-Acep ahir zaman oldu gaziler/Büyük küçük birbirini beğenmez,
Her mümin münafık cennet arzular/Tanrı nasip ettiğini beğenmez (s. 249).
- 3-Hey gaziler şimdi zamane halkı/Her biri bir türlü iş eylediler,
Âyete hadîse iman etmeyip/Beyhûde sözleri gûş eylediler (s. 250).
- 4-Gurbet ile düştü yolum/Ağlayıp gezer yürürüm,
Efkar ile deli gönlüm/Dağlayıp gezer yürürüm (s. 251).
- 5-Elâ gözlü dilberlerin lezzeti/Şeker midir şerbet midir bal mıdır,
Ne dökülmüş ak gerdanın üstüne/Kâkül müdür zülûf müdür tel midir (s. 252).
- 6-Efendim lûtfeyle Hakk'ı seversen/Gel ağlatma beni eller içinde,
Senin salmışın öldürür beni/Selviye benzettim dallar içinde (s. 252).
- 7-İşte gider olduk senden/Kal imdi Bağdat çölleri,
Melâmet nâmesin benden/Al imdi Bağdat çölleri (s. 253).

2.28.17. KULOĞLU (17. Yüzyıl)

- 1-Şevkimi artırır aşkımin demi/Sevdiğim benimle olduğu zaman,
Defolur da gider gönlümün gamı/Gelip de yanıma güldüğü zaman (s. 255).
- 2-Alemde doğru dost yoktur/Dedikleri gerçek imiş,
Kulunu saklayan Hak'tır/Dedikleri gerçek imiş (s. 255).
- 3-Evvelki yarımdan vazgeldim ise/Şimdiki sevdiğim ondan ziyade,
Bilmem huri midir gökten mi inmiş/Bir melek görmedim bundan ziyade (s. 256).
- 4-İşit âvazımı ben de varayım/Uçup gitme burda konadur bülbül,
Senin hub nefesin kalbim evinde/Vücudum şehrini donatır bülbül (s. 257).

5-Karşımda salman dilber/Bakma beni ağlatırsın,
Beni koyup yâd illere/Gitme beni ağlatırsın (s. 258).

2.28.18. KARACAOĞLAN

- 1-Nedendir de kömür gözlüm nedendir/Şu geceki benim uyumadığım,
Çetin derler ayrılığın derdini/Ayrılık derdine doyamadığım (s. 260).
- 2-Ala gözlerini sevdiğim dilber/Seni görmeyeli göresim geldi,
Altın kemer sıkmış ince belini/Usul boylarını sarasım geldi (s. 260).
- 3-Sabahleyin seher yeli değince/Lâle verip sümbül boyun eğince,
Yaz gelip de beş ayları doğunca/Çekilir sağmalı yozu dağların (s. 261).
- 4-Biz de düştük bir güzelin ardına/Güzel göçmüş biz konalım yurduna,
Yıkılası karlı dağın ardına/Çekip gider bir gözleri sürmeli (s. 262).
- 5-İzin ver hey ağam ben de gideyim/Ah çekip de arkam sıra ağlar var,
Bakarım bakarım sılam görünmez/Aramızda yıkılası dağlar var (s. 263).
- 6-Şu yalan dünyaya geldim geleli/Daha ne gelecek başıma benim,
Eğer sevdiceğim benim olmazsa/Bakın şu gözümün yaşına benim (s. 263).
- 7-İncecikten bir kar yağar/Tozar Elif Elif diye,
Deli gönül hayran olmuş/Gezer Elif Elif diye (s. 264).
- 8-Ala gözlü benli dilber/Koma beni el yerine,
Altın kemerin olayım/Dola beni bel yerine (s. 264).
- 9-Ben güzele güzel demem/Güzel benim olmayınca,
Muhannetin kahrın çekmem/Gel deyip de gelmeyince (s. 265).
- 10-Ala pınar kurna kurna/Gökyüzünde telli turna,
Zülüflerin burma burma/Çiçek topla benim için (s. 266).
- 11-Seher yelinin estiği/Esip bağrımı kestiği,
Ala gözlümün bastığı/Yollar ben olsam ben olsam (s. 266).
- 12-Ağrı Dağı'nın taşında/Avcılar gezer başında,
Yâr yitirdim on beşinde/Sana geldim Ağrı Dağı (s. 267).
- 13-Bana kara diyen dilber/Gözlerin kara değil mi,
Yüzünü sevdiren dilber/Kaşların kara değil mi (s. 268).
- 14-Gök yüzünde tüten olsam/Yer yüzünde biten olsam,
Al benekli keten olsam/Yâr boynuna sarsa beni (s. 269).

- 15-Güzel ne güzel olmuşsun/Görülmeyi görülmeyi,
Siyah zülfün halkalanmış/Örülmeyi örülmeyi (s. 269).
- 16-Yüce dağların başında/Birim birim duman şimdi,
Sevişmesi hoştur ama/Ayrılması yaman şimdi (s. 270).
- 17-Bre ağalar bre beyler/Ölmeden bir dem sürelim,
Gözümüze kara toprak/Girmeden bir dem sürelim (s. 271).
- 18-Bir küçücük ceran geldi/Bizim köyün yöresine,
Bir yavru yârdan ayrılmış/Her gün ağlar çirasına (s. 272).
- 19-Yürü bre güzel yürü/Has bahçeler seyran yeri,
Gelmez oldun dünden beri/Küskün müsün akça gelin (s. 272).
- 20-Sabahleyin tan yüzüne/Sürmeler çekmiş gözüne,
İk'elin almış yüzüne/Güler nazlanı nazlanı (s. 273).

2.28.19. KÂTİP ALİ (17. Yüzyıl)

- 1-Uçurdum şâhini konmaz koluma/Fırsatın düşürdüm girmez elime,
Cümle âlem ağlar benim hâlime/Felek beni sevdiğimden ayırdı (s. 275).
- 2-Haydar oğlu aklın yokmu başında/Niçin Al-Osman'a asi olursun,
Her ne zulüm eyledinse dünyada/Ettiklerin bir bir bulursun (s. 275).
- 3-Dilber bana çok cevretme/Gayet zayıf kulum şimdi,
Yâd illere çıkıp gitme/Katı sarptır yolum şimdi (s. 276).
- 4-Lutfeyle ey sabah yeli/Var haber ver yara benden,
Bağrım deli bülbül deli/Var haber ver yâra benden (s. 277).

2.28.20. HASAN (Tamaşvarlı)

- 1-Ne çeker kulların serhat ilinde/Bilinmez Hünkâr'ım görülmeyince,
Bunca memleketin kâfir elinde/Kaldı inanmadın ayrılmayınca (s. 279).
- 2-Bugün ben bir güzel gördüm/Gül cemâli ala benzer,
Çıkmış bahçede salınır/Boyu selvi dala benzer (s. 279).
- 3-Senin yazın kışa benzer/Bir sevdalı başa benzer,
Çok içmiş sarhoşa benzer/Duman eksilmeyen dağlar (s. 280).

2.28.21. ÂŞIK ÖMER (17. Yüzyıl)

- 1-Çıktım yücesine seyran eyledim/Yâr ile gezdiğim yollar perişan,
Firkat geldi bir ah çektim ağladım/Bir ben değil cümle eller perişan (s. 283).

- 2-Elem çekip deli gönül gam yeme/Bir gün ağlamanın gülmesi vardır,
Aduya intikam kalır mı deme/Herkes ettiğini bulması vardır (s. 283).
- 3-Şu karşıdan gelen dilber/Gelir amma neden sonra,
Bir selâma kail oldum/Verir amma neden sonra (s. 284).
- 4-Sabahtan uğradım ben bir güzele/Güzel ağlatmadı güldürdü beni,
Ummaz idim ondan ben bu karemi/Ak göğsün üstüne kondurdu beni (s. 285).
- 5-Elâ gözlerine kurban olduğum/Yüzüne bakmaya doyamadım ben,
İbret için gelmiş derler cihana/Noktadır benlerin sayamadım ben (s. 285).
- 6-Dedim dilber yanakların kızarmış/Dedi çiçek taktım gül yarasıdır,
Dedim tane tane olmuş benlerin/Dedi zülfüm değdi tel yarasıdır (s. 286).
- 7-Ey şahin bakışlı yükseğe bakma/İndirirler seni kola bir zaman,
Sâdik âşıkları odlara yakma/Hiç lutfun olur mu kula bir zaman (s. 287).
- 8-Göğsün açıp bana karşı/Çıkma beni öldürürsün,
Gözlerini süze süze/Bakma beni öldürürsün (s. 287).
- 9-Gurbet elde deldin bağrım/Garip garip ötme bülbül,
Yeter kıldı cefa canım/Derdime dert katma bülbül (s. 288).

2.28.22. MECNUNÎ (18. Yüzyıl)

- 1-Dost için gam yeme divâne gönül/Dünyada sana hiç yâr mı bulunmaz,
Er isen karşı dur merdane gönül/Mansur olanlara dâr mı bulunmaz (s. 292).
- 2-Karşıdan salınma dilber/Sana kurban olayım mı,
İsmin okur gönül ezber/Sevdi canım öleyim mi (s. 292).
- 3-Mecnun gibi çıktım gittim çöllere/Gözün sevem Leylâ unutma beni,
Felek saldı bizi gurbet illere/Gözün sevem Leylâ unutma beni (s. 293).
- 4-Eşinden ayrılıp hasret kalanlar/Eller bayram etsin ben âh edeyim,
İnip inip ak gerdana yayılan/Teller bayram etsin ben âh edeyim (s. 293).

2.28.23. GEVHERÎ (17. Yüzyıl)

- 1-Kurtulamam üç nesnenin elinden/Biri fırkat biri gurbet biri aşk,
Üçü bilmez birbirinin dilinden/Biri fırkat biri gurbet biri aşk (s. 295).
- 2-Ala gözlerini sevdiğim dilber/Her gülün sözüne bülbül uyar mı,
Ben bir divâneyim bir şey bilmem ya/Güzel olmayanı gönül sever mi (s. 295).

- 3-Geçerken şu yere uğradı yolum/Bu yerlerde böyle güzel olur mu,
 Kuğum seni uçurmuşlar gölünden/Bu göllerde böyle kuğu olur mu (s. 296).
- 4-Ala gözlerini sevdiğim dilber/Salınıp geldiğin yollar öğünsün,
 Ne güzel yaratmış seni Yaradan/İnce belin saran kollar övünsün (s. 297).
- 5-Ben güzelim deyi havadan uçma/İndirirler seni el yaman olur,
 Siyah kâküllerin gerdana saçma/Bâd eser dağıtır yel yaman olur (s. 297).
- 6-Bülbül ne yatarsın yaz bahar oldu/Çağrışıp ötmenin zamanı geldi,
 Selviler yeşerdi çiçekler doldu/Cana can katmanın zamanı geldi (s. 298).
- 7-Bizden selâm olsun gül yüzlü yâre/Salınıp sevdiğim bağlara gelsin ,
 Severim dilberi elde ne çare/Yürekte eriyen dağlara gelsin (s. 298).
- 8-Ala gözlü nazlı dilber/Seni kandan sakınırım,
 Kandan değil hey efendim/Seni candan sakınırım (s. 299).
- 9-Beyaz göğsün bana karşı/Açma beni öldürürsün,
 Ala gözler süze süze/Bakma beni öldürürsün (s. 299).

2.28.24. ÂŞIK İBRAHİM (Yozgatlı-18. Yüzyıl)

İbrahim, Yozgat'ın Bahadın ilçesinde doğmuştur. 18. yüzyılda yaşamış olup hangi tarihte vefat ettiği belli değildir. Bir şiirinden 1761 yılında sağ olduğu anlaşılmaktadır.

- 1-Gam yiyip gam çekme divâne gönül/İnşallah kurtarır imanım vardır,
 Her olur olmaza sırrın söyleme/Baş dostun kalmadık güvenim vardır (s. 301).
- 2-Dağları gördüm de gönlüm şen oldu/Gönlüm eğlencesi dağlar merhaba,
 Çeşmim yaşı ormanlara sel oldu/Çeşmim eğlencesi çaylar merhaba (s. 301).
- 3-Dost bize ikrarlık verdi/Gelmez üç gündür üç gündür,
 Dilime ezberi girdi Gelmez/üç gündür üç gündür (s. 302).

2.28.25. KUL HİMMET ÜSTADIM (Divriği)

Kul Himmet Üstadım, 1749 yılında Divriği'nin Karageban bucağına bağlı Örenik köyünde doğmuştur. Asıl adı İbrahim'dir. 1884 yılında yapılan nüfus sayımı kayıtlarında İbrahim adına rastlanmamıştır. Dolayısıyla, o tarihte sağ olmadığı düşünülmüştür. 16. Yüzyılda yaşayan Kul Himmet'e duyduğu sevgiden dolayı Kendini "Kul Himmet Üstadım" diye adlandırmıştır.

- 1-Muhammet Ali'nin yolun gözlerim/Odur elâ gözlü sultanım benim,
 Bektaşî Veli'nin izin izlerim/Odur elâ gözlü sultanım benim (s. 304).

- 2-Başına gelmişe bir yol danışam/Böyle ayrılığı gören var m'ola,
Bir dertli bulam da derdim/bölüşem Böyle ayrılığı gören var m'ola (s. 304).
- 3-Seyyah oldum şu âlami gezerim/Bir dost bulamadım gün akşam oldu,
Kendi efkârımca okur yazarım/Bir dost bulamadım gün akşam oldu (s. 305).
- 4-Altının kadrini sarrafi bilir/Açılmaz dükkânlar pazar mı ola,
Salını salını sevdiğim gelir/İrakipler hile sezer mi ola (s. 306).
- 5-Elâ gözlü usul boylu sultanım/Sen benim yaramı sar da ondan git,
Yaram yürekdedir durmuyor/kanım Sen benim yaramı sar da ondan git (s. 306).
- 6-Âşık İbrahim de bir mânâ söyler/Ben gidersem ismim kala dillerde,
Âşıklar derdinin dermanın söyler/Ben gidersem ismim kala dillerde (s. 307).

2.28.26. ÂŞIK HALİL (Bursalı-18. Yüzyıl)

- 1-Can bülbülüm cüdâ düştüm gülümde/Zarımdan bezmedik dağlar mı kaldı,
Ahu gözlü yârim senin elinden/Şikâyet etmedik beyler mi kaldı (s. 314).
- 2-Mestâne bakışlı nazlı cânâmm/Benim sende hak nazarım kalsın mı,
Harâmi gözlerdir her dem kan eden/Gamzen oku ciğerciğim delsin mi (s. 314).
- 3-Yine nefr (-i) âm oldu uzun saçlılar/Arkası fer (a)celi koynu taşlılar,
Yüzleri yaşmaklı yaprak başlılar/Vurun arslanlarım erlik sizdedir (s. 315).
- 4-Gönül kuşu kanat açıp gezersin/Şu aşk ikliminde yâr illerini,
Gülistân-ı lafzın bağın çözersin/Aceb var mı kokar şu güllerini (s. 316).

2.28.27. DERTLÎ (Bolulu)

- 1-Bahar seli gibi dağlar başında/Gör nice durlandım nice bulandım,
Bir dar-üş şifadan boşanmış gibi/Sürüyüp zinciri hayli dolandım (s. 318).
- 2-Harâba kul olduk bezm-i âlemde/Abâd olsak da bir olmasak da bir,
Düştük çâre nedir dâma âlemde/Azâd olsak da bir olmasak da bir (s. 318).
- 3-Şâirlik davâsın sürme ey gönül/Huzur-ı devlete âkılâne var,
Benlik kapısından girme ey gönül/Bus eyle dâmenin dervişâne var (s. 319).
- 4-Girdâb-ı mihnette kapandın kaldın/Vermedin bir yandan ses kara bahtım,
Anladım gafilsin uykuya daldın/Deli poyraz gibi es kara bahtım (s. 319).
- 5-Sâkıyâ câmında nedir bu esrâr/Kıldı bir katresi mestâne beni,
Şarab-ı lâlinde ne keyfiyet var/Söyletir efsâne efsâne beni (s. 320).

- 6-Yâr neden hazzeder neden hoşlanır/Bilmem güzel nenin müptelâsıdır,
Gönül gâh söyünür gâh ateşlenir/Ne çâre çekmeli aşk belâsıdır (s. 320).
- 7-Havalanma telli turnam/Uçup gitme yele karşı,
Zülûflerin tel tel olmuş/Döküp gitme yele karşı (s. 321).
- 8-Telli sazdır bunun adı/Ne âyet dinler ne kadı,
Bunu çalan anlar kendi/Şeytan bunun neresinde (s. 322).

2.28.28. KEMTER BABA (Sarkışlalı)

- 1-Nazlı yâra selâm saldım almamış/Almazsa gam değil almayıversin,
Nazlı yâr da bana selâm salmamış/Salmazsa gam değil salmayıversin (s. 328).
- 2-Bir kömür gözlünün kahrın çekerim/Güzel ömrüm telef ettim az kaldı,
Başım alıp ne diyâra gideyim/Güvendiğim üç beş günlük güz kaldı (s. 328).
- 3-Ben bir cânan sevdim Kenan ilinde/Yeri güzel kendi yerinden güzel,
Bir Yusuf dideli balı dilinde/Nuru güzel kendi nurundan güzel (s. 329).
- 4-Bir kişiye bir hoş sedâ bürünse/Ol kişiye gayrı gurbet el eğler,
Kır at çekse aşk boynuna dolansa/Sabır karar kılmaz cadde yol eğler (s. 329).
- 5-Gözünü sevdiğim beni ağlatma/Âşıkı ağlatan âr değil midir,
Şu sinem aşk oduna dağılatma/Sinemdeki yanan nâr değil midir (s. 330).

2.28.29. EMRAH (Erzurumlu)

- 1-Sabahtan uğradım ben bir fidana/Dedim mahmur musun dedi ki yok yok,
Ak elleri boğum boğum kınalı/Dedim bayram mıdır söyledi yok yok (s. 334).
- 2-Bâd-ı sabâ selâm eyle o yâre/Mübarek hatırı hoş mudur nedir,
N'ideyim yitirdim bulamam çâre/Mestane gözleri yaş mıdır nedir (s. 334).
- 3-Kerem kıl ey sâki yüz verme bana/Gönül o yüzlerden farıdı gitti,
Sevdâ illetinden açma söz bana/O illet bana bir nâr idi gitti (s. 335).
- 4-Bir seher uğradım göl kenarına/Sunam beni gördü yüzmeye durdu,
Çalındı çırpındı çıktı kenara/Elâ gözlerini süzmeye durdu (s. 335).
- 5-Bu göçü ordan göçürdüm/O dağ olmaz bu dağ olsun,
Şeydâ garip bülbül gibi/O bağ olmaz bu bağ olsun (s. 336).
- 6-Tutam yâr elinden tutam/Çıkam dağlara dağlara,
Olam bir yaralı bülbül/İnem bağlara bağlara (s. 336).

7-İki kaşları karanın/Ah elinden vâh elinden,

Siyah perçem mahpârenin/Dâd elinden vâh elinden (s. 337).

8-Evvel bahar yaz ayları gelende/Açılmış bahçede gül memelerin,

Versen de ağzıma emsem leblerin/Bal ile yağrulmuş yâr memelerin (s. 337).

9-Gönül gitmek ister gurbet illere/Velâkin bizleri yâr eğlendirir,

Ezel mâiliz gonca güllere/Bülbül-i şeydâyı zâr eğlendirir (s. 338).

10-Ey tabip el çek yaram üstünden/Sen benim derdime deva bilmezsin,

Sen nasıl tabipsin yoktur ilâcın/Yaram yürekdedir sarabilmezsin (s. 338).

11-Dinleyelim dağ başında figam/Görelim ne demiş o Leylâ Leylâ,

İkimiz de oturalım diz dize/Bir de hu çekelim hu Leylâ Leylâ (s. 339).

2.28.30. FEDÂYÎ (Zileli)

1-Ayrılık günleri geldi yetişti/Bu derde çâre bulamam gayrı,

Be kardeşler bize ölüm yetişti/Ecelime derman bulamam gayrı (s. 341).

2-Dün yine bir haber geldi sıladan/Eski derdim yaralarım yeniler,

Yitirdim kendimi bilmezem n'oldum/Başım ağrır kulaklarım çiniler (s. 342).

3-Seyyah olup şu âlemi gezerken/Rahi kıldı bizi yolu Elifin,

Kaşlar değer on sekiz bin âlemi/Dökülmüş gerdana teli Elifin (s. 343).

4-Arzuhal eyledim şahlar şahma/Kıl derdime derman el'aman dedim,

Özüm türab ettim ben dergâhına/Dahi birliğine yok güman dedim (s. 343).

5-Nedir benim melûl mahzun gezdiğim/Ağlayıp yandığım yâr senin için,

Cığerciğim delik delik deldiğim/Ağlayıp yandığım yâr senin için (s. 344).

2.28.31. ÂŞIK KUSÛRÎ (Darendeli)

1-Seyyah olup şu köyleri gezerken/Kanberli'de bir güzele uğradım,

Dilberleri defterime yazarken/Kanberli'de bir güzele uğradım (s. 346).

2-Bir âhu gözlünün iftirakından/Aktı gözüm yaşı döndü sellere,

Deli gönül vaz gelir mi yârinden/İner gider sahralara çöllere (s. 346).

3-Başımıza erdi belâ tufanı/Hazan erdi bu gülşende nem kaldı,

Bürüdü goncayı harın yaprağı/Pinhan etti gülstanda nem kaldı (s. 347).

4-Ayrılık göçünü çekip giderim/Gel ağla sevdiğim yol ayrı düştü,

Bu yerlerin terkin vurdum n'iderim/Gel ağla sevdiğim yol ayrı düştü (s. 348).

- 5-Muhammetin karnı doysa pilava/Hayr ü bereketi tavada sanır,
Ulu kuşlar hiç görünmez gözüne/Bir şahin olmuşum havada sanır (s. 349).

2.28.32. ŞEM'Î (Konyalı)

- 1-Bâzâr-ı aşk içre çevri güzeller/Mezada vermişler kapan kapana,
Dü çeşmimde zuhur eyledi seller/Durmaz mevc urur kapan kapana (s. 351).
2-Çevrilir başıma cihan dâr olur/Bana efendimden itâb olunca,
Bülbül gibi işim âh u zâr olur/Gül yüzünden ref-i nikab olunca (s. 351).
3-Şimdiki dilberler söze uyarlar/Bakmazlar gedâya ararlar bayı,
Onlar dâim atlas libas giyerler/Beğenmezler bizim eski abayı (s. 352).
4-Derununda muzır derdi olanlar/Gizli gizli bâb-ı Lokmân'a düşmüş,
Derd-i gam ararken safâ bulanlar/Uygun ahab ile yârâna düşmüş (s. 352).
5-Mahbûb-ı cânâna gönül verenler/Gurbet ele düşmüş dağlar dolanır,
Yitirip aklını mecnun olanlar/Al yerine kara bağlar dolanır (s. 353).

2.28.33. SÜRÛRÎ (Silleli)

- 1-Bir şirin şivekâr aklımı aldı/Melek midir huri midir yâr mıdır,
Vücudum şehrine velvele saldı/Figan mıdır feryat mıdır zâr mıdır (s. 355).
2-Sevdiğim düşürme beni dillere/Sırrımı âleme ifşadan sakın,
Varıp da meylini verme ellere/Sevdalı başımı kavgadan sakın (s. 355).
3-Ağlarım gurbette sefil kaldığım/Benli Leylâ nazlı Leylâ duymasın,
Garip bülbül gibi melûl olduğum/Benli Leylâ nazlı Leylâ duymasın (s. 356).
4-Bülbül oldum her dem işim âh u zâr/Açılmadık gonca gülde figaamm,
Zıkr ü virdim edip bir ism-i nigâr/Ruz ü şeb okurum dilde canâmm (s. 356).
5-Dinlen hey ağalar derdimi bugün/Sözü sükker lebi bala vuruldum,
Hatırımdan gitmez lâle-i gülgun/Yanaklarda olan ala vuruldum (s. 357).

2.28.34. DADALOĞLU (19. Yüzyıl)

- 1-Kalktı göç eyledi Avşar illeri/Ağır ağır giden iller bizimdir,
Arap atlar yakın eder ırağı/Yüce Dağdan aşan yollar bizimdir (s. 359).
2-Gönülден gönüle yol gider derler/Onu sürdürmeye hoşça can gerek,
Doğru söyle yiğit işin doğrusun/Hilebaz olursa yiğit bön gerek (s. 359).
3-Can evimden vurdu felek n'eyleyim/Ben ağlarım çelik teller iniler,
Ben almadım toprak aldı koynuna/Yârim diyen bülbül diller iniler (s. 360).

- 4-Şu yalan dünyaya geldim geleli/Severim kır atı bir de güzeli,
Değip on beşine kendim bileli/Severim kır atı bir de güzeli (s. 361).
- 5-Turnam gelir katar katar/Kanadın boynuna atar,
Seher ile bir kuş öter/Ötüşü gül dalınd'olur (s. 361).
- 6-Gel ha güzel gel ha methin edeyim/Ağzın şeker dudakların bal gibi,
Yaşta küçük amma boyda münasip/Sallanıyor bir fidanca dal gibi (s. 362).
- 7-Oturmuş ak gelin taşın üstüne/Taramış zülfünü kaşın üstüne,
Bir selâmı geldi başım üstüne/Alırım kız seni komam ellere (s. 363).
- 8-Dostun bahçesinden yâd el geçmesin/Kurutur ha nazlı dilber kurutur,
Senin sevdan yüreğimde yağ komaz/Eritir ha nazlı dilber eritir (s. 363).
- 9-Yükseklerde şahin gibi süzülür/Enginlerde turna gibi düzülür,
Kaçan dostu ansam gönlüm üzüdür/Şimdi döndüm düzen tutmaz tele ben (s. 364).
- 10-Çıktım yücesine seyran eyledim/Cebel önü çayır çimen görünür,
Bir firkat geldi de coştum ağladım/Al yeşil bahçeli Kaman görünür (s. 364).
- 11-Yürü yiğit yürü yoluna yürü/Ağustosta erir dağların karı,
Gayet güzel olsa yiğidin yârı/O yiğit yanma nazmdan gelir (s. 365).
- 12-Yine geldi yaz ayları/Göçeceğim şimdengeri,
Yaz yağmuru sulu olur/Coşar çağlar şimdengeri (s. 366).

2.28.35. ÂŞIK VELÎ (İğdecikli)

- 1-Dost dost diye hayaline yeldiğim/Dost ise ayırmış özünü benden,
Çatık kaşı benlerini sevdiğim/Dost ise çevirmiş yüzünü benden (s. 368).
- 2-Esen seher yeli var söyle hemen/Yârim bu hasretlik kala mı böyle,
Bu dert bana kıyamete kalacak/Yârim bu hasretlik kala mı böyle (s. 368).
- 3-Yaz bahar ayında gideyim dedim/Gidemedim gül yüzlü yâr küstü mü,
Hâk-i pâye yüzler süreyim dedim/Süremedim gül yüzlü yâr küstü mü (s. 369).
- 4-Arzuhal sunayım gül yüzlü yâre/Hocam arzeylesin hâlîmi benim,
Derdine düşeli oldum divâne/Ölürsem yâr yusun ölümü benim (s. 370).
- 5-Çeke çeke bu dert beni öldürür/Gönül nazlısını bulana kadar,
Adam vaz mı gelir nazlı yârinden/Yanıp ateşlere ölene kadar (s. 370).
- 6-Elâ gözlerine kurban olduğum/Arzuladım seni pir deyi geldim,
Gece gündüz hayaline yeldiğim/Yarama bir merhem sar deyu geldim (s. 371).

- 7-Bir çift turna geldi dostun ilinden/Öter garip garip bizim illerde,
Üğrünür çevrinir göle konmaya/Avcı vardır deyü korkar göllerde (s. 371).
- 8-Aşkın ateşine yanmayan âşık/Dostun sinesinde yara mı olur,
Dosta gidem dedim yollar dolaşık/Korkarım bellerde harami olur (s. 372).
- 9-Çıkıp dört köşeyi seyran eyleyen/Hünkâr Hacı Bektaş Veli kendidir,
Cümle dertlerime derman eyleyen/Hünkâr Hacı Bektaş Veli kendidir (s. 373).

2.28.36. ALİ (Çorumlu Sefil Ali)

Ali, 1790 yılında Çorum'un Sungurlu ilçesine bağlı Yazır köyünde doğmuştur.

- 1-Hazır ol vaktına dayan İbrahim İniyor/çarhacılar meydan benimdir,
Mısır'dan aşağı sürmek muradım/Bin-Hilâl'e kadar seyran benimdir (s. 375).
- 2-İntizârım elâ gözlü yârime/Elâ gözlü sultanım dertte kaldım
Aşam dedim yüce dağlar başını/Aşamadım yolum yarıda kaldım (s. 376).
- 3-Burda sofulara minnet eylemem/Sofu olan bu meydanı dar sayar,
Gönlüm yüce ise engine bırak/Yaz tez gelir engini bahar sayar (s. 377).

2.28.37. ZİHNÎ (Bayburtlu)

- 1-Vardım ki yurdundan ayak götürmüş/Yavru gitmiş ıssız kalmış otağı,
Camlar şikest olmuş meyler dökülmüş/Sakiler meclisten çekmiş ayağı (s. 379).
- 2-Uzun müddet haber yoktur sılamdan/Her posta geldikçe gönlüm yerinir,
Haber yok evlâdü ayal anamdan/Can postanelere varır sürünür (s. 379).
- 3-Sabâ gider isen bizim diyâra/Benim vâsf-ı hâlim o yâra söyle,
Lâlenin bağrında bir ise yâra/Benimki erişti hezâra söyle (s. 380).
- 4-Yıkılmış çadırların göç etmiş/Leylâ Vardım ki boş kalmış yâr otakları,
Dağı mesken etmiş biçâre/Mecnun Akıtmış gözünden kan ırmakları (s. 380).
- 5-Bâd-ı sabâ selâm söyle o yâra/Ya gelsin ya gidek o diyara biz,
Kâtip arz-ı hâlim yaz ki cânâna/Ayrılalı düştük âh u zâra biz (s. 381).
- 6-Seni bağ-ı İrem'den mi kaçırmış/Melek misin âsumândan mı geliş,
Gittikçe şevketin şânın yücelmiş/Bilmem taht-ı Süleyman'dan mı geliş (s. 381).

2.28.38. SEYRÂNÎ (Everekli)

- 1-Aşkın arısına düşürme telâş İster/İsen benden bal kara gözlüm,
Muhabbet istersen semtime dolaş/İstemezsen gamda kal kara gözlüm (s. 387).

- 2-Sofu olmaz bizim ham demirimiz/Haddeden çekilmiş teli biliriz,
Yürütmüştür cansız dıvar biliriz/Temiz zevki temiz dili biliriz (s. 387).
- 3-Eyvah fukaranın beli büküldü/Medet ticaretin gücüne kaldık,
İyiler âlemden göçtü çekildi/Bizler zamanenin piçine kaldık (s. 388).
- 4-Ben bu aşkın çilesini/Yanar çektim tüter çektim,
Yedim gonca sillesini/Bülbül gibi öter çektim (s. 388).
- 5-Kahpe felek benim nerde/Kara bahtım ak eyledi,
Pervaneler gibi nârda/Vücudumu yak eyledi (s. 389).
- 6-Şu kimsesiz sahralarda/Diken oldu gülüm benim,
Uğrun uğrun tenhalarda/Ağlamaktır hâlîm benim (s. 389).
- 7-Ne hikmettir ki şu dünyaya/Gelen ağlar giden ağlar,
Soralım yoksula baya/Aslı nedir neden ağlar (s. 390).
- 8-Ey sevdiğim artık yeter/Bana yosma bakışın var
Ateşlerden daha beter/Âşıkları yakışın var (s. 390).
- 9-Hak yoluna gidenlerin/Asâ olsam ellerine,
Er pir vasfın edenlerin/Kurban olsam dillerine (s. 391).
- 10-Mahkeme meclisi icat olduğu/Çeşme-i rüşvetin akmaklığından,
Kaza belâ ile âlem dolduğu/Kazların kadıya uçmaklığından (s. 392).
- 11-İstemez bir hâkim şahidi baydan/Kurda koyun ata eğer har dese,
Yahşi balık tuttum ben kuru çaydan/Yerden göğe doğru yağar kar dese (s. 392).
- 12-Bin iki yüz altmış bire tarih basınca/Pek ziyade oldu sıklet bu sene,
Eski âdet bitip devir dönünce/Kalktı insanlardan şefkat bu sene (s. 393).

2.28.39. SITKI (Sivashı)

- 1-Bir tenhada canım elime girsen/İptida yanağın öpsem okşasam,
Mübarek leblerin ağzıma versen/Sevdakâr dudağın öpsem okşasam (s. 395).
- 2-Kahreyleyip beni yârdan ayıran/Akıttın gözümün yaşım felek,
Atıp aşkın fırınında kavuran/Kurutun damarda kanımı felek (s. 395).
- 3-Ne safası kaldı bezm-i cihanın/Alemde bir bâde süzmedim gitti,
İnsafa gelmedi o gül-i handan/Bağı-ı visâlini gezmedim gitti (s. 396).
- 4-Söyle yosmam sana n'ettim n'eyledim/Niçin bir yiğide düşman olursun,
Bildir günahımı ben ne söyledim/Katlime yazılmış ferman olursun (s. 396).

- 5-Âkıbet bu sevda alır/Beni gözleri mestanem,
Vuslat kıyamete kalır/Bil ki gözleri mestanem (s. 397).

2.28.40. ŞÂMİL (Artvinli)

- 1-Gelmiş ahbablarım umut verirler/Rakipler peşimde can telâşı var,
Deryalar nuş etsem yoktur çaresi/Bir değil gönlümün on telâşı var (s. 399).
2-Sallanuben geçen dilber/Gelir amma neden sonra,
Bir gün olur o yâr pişman/Olur amma neden sonra (s. 399).
3-Dalma gönül gam gölüne/Korkam serden aşâ gönül,
Uyma yalancı dünyaya/Varamazsın başa gönül (s. 400).
4-Dinleyin efendim tarif edeyim/Çok çalıştım beni yordu züğürtlük,
Dinceldim tekrardan savaşı eyledim/Kıydı beni yere vurdu züğürtlük (s. 400).
5-Günbegün başımı saldı dumana/Çıkamadım selâmete eyvah hey,
Bir of çeksem kâfir gelir imana/Suna'm gelmez merhâmete eyvah hey (s. 402).

2.28.41. FERYÂDÎ (Deli Derviş)

- 1-Efendim derdinden divane oldum/Merhametin yok mu hâlim sorsana,
Garip bülbül gibi dalma kondum/Merhametin yok mu hâlim sorsana (s. 404).
2-Bugün gam yükünün tüccarı geldi/Çekemem bu derdi bölek seninle,
Seni seven âşık sararıp soldu/Çekemem bu derdi bölek seninle (s. 404).
3-Ana bir atadan doğma kardeşim/Gel gir muhabbete malda ne vardır,
Yalancı dünyayı lezzet mi sandın/Lezzet muhabbettir balda ne vardır (s. 405).
4-Bu kadar cevretme aziz sultanım/Ya n'olur insafa gel bazı bazı,
Hâlîme rahimsin ruh-ı revanım/Bana da keremler kıl bazı bazı (s. 406).
5-Otlar bitmiş virâneler yurdunda/Ne acayip âh eylemez sağlar hey,
Kimi şâd u hurrem kendi keyfinde/Kimisine fîrkat gelmiş ağlar hey (s. 407).

2.28.42. GEDAÎ (Beşiktaşlı)

- 1-Beni mecruh etti hançer-i bürran/İki didelerim kanlı yaş döker,
Rahmedip rize-i elmas her zaman/Gelir zahm-ı dile kalem kaş döker (s. 409).
2-Sanadır niyazım derun-ı dilden/Mevlâ'nın aşkına dur seher yeli,
Çıkarmış mı beni yârim gönülden/Varınca divana sor seher yeli (s. 409).
3-Sevdâna tutuldum ben bile bile/Ey nâr-ı mahabbet yan içerimde,
Firak-ı mihnetle derd-i hasretle/Uyuştı bağrım da kan içerimde (s. 410).

- 4-Sevdâ çeken her âşıkın âlemde/Aşinası vardır benim niçin yok,
Gönül eğlencesi meclis-i demde/Dilrûbası vardır benim niçin yok (s. 410).
- 5-Gamzen tiri ile kaşların keman/Bu dertli sinemi delmek yol mudur,
Yok mudur göğsünde din ile iman/Bendeni feryâda salmak yol mudur (s. 411).
- 6-El çekti âlemden gitti ârifler/Bu dünyanın ne olduğu bilindi,
Özünde sözünde her kim ise er/Defter-i felekten kaydı silindi (s. 411).
- 7-Ah u feryat eder gülün dalında/Bülbülün feryadı zârı vatandır,
Derd ü hasret koymaz kendi halinde/Her garibin öz efkârı vatandır (s. 412).
- 8-Bir kamet-i dirâz servi-i mümtâz/Özge bir işvebâz pek Elvanlıca,
Dideleri şehbâz bir sâhib-i nâz/Gerdanı sim beyaz delikanlıca (s. 412).

2.28.43. NURÎ (Tokath)

- 1-Ey dil iflâh olmam ben bu yaradan/Hasretle dağlandım aşk ateşine,
Genç ömrümde verdi bana/Yaradan Bir dahi vermesin kullar başına (s. 414).
- 2-Kıymet mi biçilir cevher taşma/Kâmilce bir sarraf karışmayınca,
Kimse üstad olmaz kendi başına/Bulup erbabına danışmayınca (s. 414).
- 3-Ey felek bir derde düşürdün beni/İşim gücüm aldın kâr senin olsun,
Aklım baştan alıp şaşırttın beni/Farkettim namusu âr senin olsun (s. 415).
- 4-Beni bülbül gibi nalân eyleyen/Gerdanında olan benler değil mi,
Nazarım hüsnüne hayran eyleyen/Yanağında açan güller değil mi (s. 415).
- 5-Bize gam yutturdu sahba-yı hicran/Bilmem bu ayrılık gider mi böyle,
Ben mi tedbirimde eyledim noksan/Yoksa tecelli vü kader mi böyle (s. 416).
- 6-Ben güzelim diye havadan uçma/İndirirler seni el yaman olur,
Siyah kâkülünü gerdana saçma/Eser bâd-ı sabâ yel yaman olur (s. 416).

2.28.44. ÇOLAK HACI (Âşık Serdarî)

- 1-A dostlar bir haber geldi sıladan/Eğer essah ise büktü belimi,
Dediler ki sevdiğini el almış/Kadir Mevlâm nasip eyle ölümü (s. 418).
- 2-Yiğit de yiğidin sırrını gizler/Sırası geldikçe dağları düzler,
Kötüler yiğidin fırsatın gözler/Nasıl kaynamasın canı yiğidin (s. 418).
- 3-Ceren gözlüm yine melûl durursun/Bugün ağlamanın yeri değildir,
Seni vatanından ilinden eden/O da er kişidir karı değildir (s. 419).

- 4-Ha dedim ki gurbet ele çıkmayım/Bilmez mi sandınız yolu Serdârî,
Dünyam için ahretimi yıkmayım/Çok ocak batırır deli Serdârî (s. 419).
- 5-Yeniden bir sevda düştü serime/Serimden sevdasın ıramıyorum,
Ne gündüzüm gündüz ne gecem gece/Del'oldum derdinden duramıyorum (s. 420).
- 6-Nesini söyleyim canım efendim/Gayrı düzen tutmaz telimiz bizim,
Garip bülbül gibi feryat ederim/Açılmadan soldu gülümüz bizim (s. 421).

2.28.45. RUHSÂTÎ (Deliktaşlı)

- 1-Toplanıp toplanıp gelmen yanıma/Yüreciğim yaralıcı güzeller,
Beni öldürüp de girmen kanıma/Gam yükümüz kiralıcı güzeller (s. 424).
- 2-Bölük bölük olmuş gelir güzeller/Önde giden boz mayaya kurbanım,
Benim gelin ile çoktur amanım/Şu salınan kız mayaya kurbanım (s. 424).
- 3-Gel gidelim uzaklara sevdiğim/Bizi söylesinler ellere karşı,
Eğil bir yol bal dudaktan öpeyim/Ağzından dökülen ballara karşı (s. 425).
- 4-Keklik gibi taştan taş sekerek/Gerdan açıp gelişini sevdiğim,
Sağa sola taksim etmiş örgüsün/Onar onar bölüşünü sevdiğim (s. 425).
- 5-Dedim dilber gel bir pazar edelim/Dedi ben alış verişi bilmem,
Dedim muhabbetten kuralım çarşı/Dedi ben tenhada görüşü bilmem (s. 426).
- 6-Bir vakte erdi ki bizim günümüz/Yiğit belli değil mert belli değil,
Herkes yarasına derman arıyor/Deva belli değil dert beli değil (s. 426).
- 7-Ayrılık bâdesin tatlı mı sandın/Ne tez tebdil olmuş çimenin dağlar,
Bu güzellik geçer sana da kalmaz/Daha neye bağlı gümanın dağlar (s. 427).
- 8-Hele bir düşün ki gözümün nuru/Bu kadar parayı sana kim verdi,
Bazı fukaraya bulma kusuru/Mesti kundurayı sana kim verdi (s. 428).
- 9-Seher vakti garip garip/Ötme bülbül ötme bülbül,
Yakışmaz şanına senin/Ötme bülbül ötme bülbül (s. 428).
- 10-Seni yere vursam kahpe züğürtlük/O zaman gönlümün ilhamına bak,
Bir oda yaptırsam al tavan ile/Şu yalan dünyanın devranına bak (s. 429).
- 11-Ya İlâhi görünmezden bir devlet/Zekâtını veremezsem geri al,
Helâlından dört öküz ver Yarabbi/Koşup çifte süremezsem geri al (s. 430).

2.28.46. DELİ BORAN (19. Yüzyıl)

- 1-Evvel bahar yaz ayları gelende/Seli boz bulanık akar Tuna'nın,
Bülbüller ötüşür bahçelerinde/Gülü burca burca kokar Tuna'nın (s. 432).
- 2-Osman Paşa der ki vardık beriden/Bize kuvvet verdi Mevlâ'm yaradan,
Gözledim bir imdat gelmez geriden/Tükendi cephanem gittim esire (s. 432).
- 3-Gam yeyip ağlama divâne gönlüm/Daima bu dünya başa dar olmaz,
Hakk'm kelâmını bırakma dilden/Hak'tan özge bir adama yâr olmaz (s. 433).
- 4-Gökte doğan yıldız ile ay ise/Sorarlar aslını eğer soy ise,
Aşıka da bahşişciğin bu ise/Vallâhi billahi az kara gözlüm (s. 434).
- 5-Arzulayıp seni görmeye geldim/Yüzünde evvelki nurun kalmamış,
Evvel uğrun uğrun işmar eylerdin/Şimdi söylemeye dilin kalmamış (s. 434).
- 6-Haydi bre deli gönül/Alevden mi dışın senin,
Haydi bre deli gönül/Alafırcık işin senin (s. 435).
- 7-İncil Kur'an Zebur olsan/Açmam seni şimden kelli,
Ab-ı kevser suyu olsan/İçmem seni şimden kelli (s. 435).
- 8-Çıktım yücesinden baktım/Baktım münbüç illerine,
Eğbez eğbez evler konmuş/Yücesine bellerine (s. 436).

2.28.47. KEŞFÎ (Yusufelili)

Keşfî, 1843 yılında Artvin'in Yusufeli ilçesine bağlı Zor (Esenkaya) köyünde doğmuştur. 1910 yılında vefat etmiştir. Asıl adı Mustafa'dır.

- 1-Hey ağalar bu sevdaya düşeli/Kalmadı tutarım yandı ha yandı,
Ne mümkündür yedi derya söndüre/Cehim gibi nârım yandı ha yandı (s. 438).
- 2-Gönül ister varam gidem gurbete/Ve lâkin bizleri yar eğlendirir,
Her dem bir gül için âh ü zâr eyler/Bülbül-i şeydâyı zâr eğlendirir (s. 438).
- 3-Hey ağalar size tarif edeyim/Kaldıramam ağır taşır bu sevda,
Gece gündüz yaş döktürür ağlatır/El sanır ki kolay ıştır bu sevda (s. 439).
- 4-Gece gündüz feryat eyler âh eyler/Bir dem şâd olmayan yaralı gönül,
Lokman Hekim gelse ne ilâç eyler/Bağrı yanık ciğer paralı gönül (s. 439).
- 5-Derdim deva bilmez ciğerim sızlar/Söylesem dilimde sözler yanıktır,
Sakının yanımdan çeşm-i nergisler/Kıvılcımlar değer közler yanıktır (s. 440).

2.28.48. CEYHÛNÎ (Zileli)

- 1-Tıfl-ı nâzım yine geldin hatıra/Gurbet elde ağlayayım bir zaman,
Muhabbet nâmemi kimler götüre/Kime halim anlatayım bir zaman (s. 442).
- 2-Sevdana tutuldum ben bile bile/Ey nâr-ı muhabbet yan içerimde,
Firak-ı mihnetle derd-i hasretle/Uyuştı bağrım da kan içerimde (s. 442).
- 3-Evvel ateş püskürürken ağzımdan/Şimdi bir pamuğu yakamaz oldum,
Tâb ü fer kesildi iki gözüm den/İpliği iğneye takamaz oldum (s. 443).
- 4-El vurup tabibe incitme beni/Zira aşk derdine derman bulunmaz,
Ne derttir bilmezem sızlatan beni/Can gider visâle cânan bulunmaz (s. 443).
- 5-Isıtma tutunca hiç tutmaz elim/Yakar bu tenimi kurutur dilim,
Otuz dokuz yorgan kırk sekiz kilim/Örtünsem ısınmam yine ısıtma (s. 444).
- 6-Akıl beri gel beri gel/Bir gönüle nazar eyle,
Ağız söyler kulak dinler/Öten dile nazar eyle (s. 444).
- 7-İklimi canânın soldu gülleri/Bağı vuslat gülizarsız olur mu,
Hal ehli halleder bu müşkülli/Gonca harsız bülbül zârsız olur mu (s. 445).

2.28.49. ÂŞIK MESLEKÎ (Kangallı)

- 1-Gönül yaylasında üç gül açılmış/Ak gül kırmızı gül hele sarı gül,
Birbirinden güzel doğmuş ayılmış/Ak gül kırmızı gül hele sarı gül (s. 447).
- 2-Sen de yitirmişsin eski cümbüşü/Yoksa farıdın mı belâlı dağlar,
Akıttım gözüm den kan ile yaşı/Tarih üç yüz beşe geleli dağlar (s. 447).
- 3-Dolanı dolanı gelir/Ölüm yavaşça yavaşça,
Kalem alıp yaz derdimi/Gülüm yavaşça yavaşça (s. 448).
- 4-Azrail serime çöktüğü zaman/Kırılır kanadım kol yavaş yavaş,
Mevlâm nasip etsin din ile iman/Akar gözlerim den sel yavaş yavaş (s. 449).
- 5-Yarabbi bir sahip bir çoban gönder/Koyun belli değil kurt belli değil,
Kalmadı safası bezm-i cihânın/Devâ belli değil dert belli değil (s. 449).
- 6-Sana bir çift cevabım var güzelim/Kerem eyle darılırsan demeyim,
Seni özge candan sevmek emelim/Yokuşuna yorulursan demeyim (s. 450).
- 7-Sâki başın içini bir çâre yetir/Ateş aldı yüreğim de yangın var,
Yanaktan dudaktan bir katre getir/Ateş aldı yüreğim de yangın var (s. 450).
- 8-Kaadir Mevlâ'm senden bir dileğim var/Ver bana bir yavru gönlüm eğlesin,
Ellere vermişsin nedir günahım/Ver bana bir yavru, gönlüm eğlesin (s. 451).

2.28.50. CELÂLÎ (Bayburtlu)

- 1-Göçümü kaldırdım yurttan/Gelen ağlar geçen ağlar,
Elbet bir devasız dertten/Dolan göz bir zaman ağlar (s. 453).
- 2-Bir peri aşkından divâne oldum/Çağladı gözlerim akıyor hocam,
Erenler şahından bir nâme aldım/Dilim ezber etmiş okuyor hocam (s. 453).
- 3-Karadeniz olsa âşıkın aşkı/Yüksektir yaylamız coşamaz burda,
Bir yiğit ne kadar kahraman olsa/Karlı dağlar vardır aşamaz burda (s. 454).
- 4-Karşı yatan ulu dağlar/Kar tutar bellerin senin,
Yazın kışın belli olmaz Sert eser yellerin senin (s. 455).
- 5-Ah elinden yandı cennette canım/Bu ne derttir buna bir el katan yok,
Hicran oku değdi döküldü kanım/Zevrakımız aşk gölüne atan yok (s. 455).
- 6-Kâtip bir nâme yaz dosta yârana/Uzaktan merhaba göndermesinler,
Bâdeyi içenler gelir meydana/Tenhada kaldırıp, indirmesinler (s. 456).

2.28.51. ÂŞIK ŞENLİK (Çıldırılı)

- 1-Mevlâ'yı seversen konuk et beni/Bu gece eğlenir yatar giderim,
Gözden ırak olur gönülden cüdâ/Derbeder olurum yiter giderim (s. 458).
- 2-Ne bakarsın melul melul yüzüme/Yüreğime koydun veremi kartal,
Kanat çaldın pervaz ettin uçmaya/Zalim gülle kesti aranı kartal (s. 458).
- 3-Canımın cellâdı harami dilber/Senin düşkünündür virane gönül,
Sinen kızıl güllü bağlara benzer/Aşkolsun o gülü derene gönül (s. 459).
- 4-Eğlen kardeş vâsf-ı hâlim söyleyim/Nazlı yâr halimden bilmeğe gelir,
Aklımı başımdan edip perişan/Canıma bir ateş salmaya gelir (s. 460).
- 5-Yıgılın ahbaplar yârân yoldaşlar/Gamlı gönlüm vatanımdan yâd olup,
Kahpe felek beni sürgün eyledi/Dost ağlasın düşmanlarım şâd olup (s. 460).
- 6-Suna'm neye meyil verdin yâd'a sen/Alışıp oduna yandığım güzel,
Hayalin gönlümde melekzâdedir/Cemâlin gılmana sandığım güzel (s. 461).
- 7-Sevda sinem üzre vurdu sad yare/Gam müjgân gösterip hicran mil çeker,
Hekim cerrah bilmez derdime çâre/Ne bilem müddeti nice yıl çeker (s. 461).

2.28.52. SÜMMÂNÎ (Erzurumlu)

- 1-Bir vakit beraber gezdiğim dilber/Şimdi ayrıldı da ondan ağlarım,
Severdim ben onu ezel-be-ezel/Yaktı beni nar-ı hicran ağlarım (s. 463).

- 2-Sen de bildin ben bu derde düşmüşsem/Hükmedip üstüme gelirsin fare,
Isıtmanın alevinden yanmışsam/Zemmedip üstüme gelirsin fare (s. 463).
- 3-Gurbet elde bir hal geldi başıma/Kaadir Mevlâ'm nasip eyle sılayı,
Koymaz felek koymaz gidem eşime/Kaadir Mevlâ'm nasip eyle sılayı (s. 464).
- 4-Kınamayın bizi Hakk'ı sevenler/Yağmur yağmayınca sel uyanır mı,
Gönül boş değildir aşka düşeli/Rüzgâr esmeyince dal uyanır mı (s. 465).
- 5-Şu karşiki yüce dağlar/Acep bizim dağlarm'ola,
Kara yaslı benim anam/Oğul der de ağlarım'ola (s. 465).
- 6-Ko desinler ateşin yok közün yok/Dahi yâra yalvaracak yüzüm yok,
Yoklarım kendimi bir kem sözüm yok/Yâra şekvâ etmiş rüzigâr beni (s. 466).
- 7-Penek kazasında bağlar seyrinde/Bir gelin seyrettim eller kınalı,
Al ehram örtünmüş serv-i kamete/Yakışmış o boya beller kınalı (s. 466).
- 8-Bir vefasız dilber ağılattı beni/Serimi sevdaya saldı eyvah ey,
Gene tazelendi eski yaralar/Düşmanlar peşime güldü eyvah ey (s. 467).
- 9-Eller bülbül olmuş yârın bağına/Bize ol gülşenden çıkmak göründü,
Bir türlü ermedim dost otağına/Dembedem bedene yıkmak göründü (s. 467).

2.28.53. MÎNHÂCÎ (Deliktaşlı)

- 1-Yine yelken kalktı bulandı hava/Semaya ser çeken yellere döndüm,
Felek şivekârım aldı elimden/Kervanı kesilmiş bellere döndüm (s. 469).
- 2-El'aman elinden ey suna boylum/Büktün elif kaddim dal ettin gitti,
Sildirmedi bir dem didem yaşını/Akar damlaları sel ettin gitti (s. 469).
- 3-Vefasız dilberi gördüm pınarda/Şu kara bağrımı dağladı gitti,
Bir dem şahin gibi yüzüme baktı/Yıktı kaşlarım ağladı gitti (s. 470).
- 4-Elâ gözlerini sevdiğim dilber/Muhabbetin benim ile yan gider,
Benim ile küsü tutup gezen yâr/Eller ile güler oynar can gider (s. 470).
- 5-Neme şâd olayım neme güleyim/Gönül gamlı iken gülünmez imiş,
Arşa direk direk oldu tütünüm/Bu duman haşre dek silinmez imiş (s. 471).

2.28.54. AHMET KANAR (Âşık Noksanî)

- 1-Gene aşk kaynıyor bu garip canda/Bahar seli gibi coştum ne dersin,
Âşıkım gemisi yer yen ummanda/Deryâ-yı dil oldum taşım ne dersin (s. 473).

- 2-Dinleyin ağalar methin edeyim/Elma yanaklımın kara kaşlımın,
O gül yüzlerine kurban olayım/Dal gerdanlımın da sırma saçlımın (s. 473).
- 3-Beyhude gamlanma divâne gönül/Cümle âlemlerin rızkın veren var,
Yaptığın hatadan habersiz sanma/Kara karıncayı gece gören var (s. 474).
- 4-Deli gönül sana müjdelersun/Nazlı yârım bize geldi duydun mu,
İntizar edemem Mevlâ'dan bulsun/Elde bâde naza geldi duydun mu (s. 475).
- 5-Mihnet-i elemle derdimi benim/Yazarken efendim kalem kan ağlar,
Adûlar elinden incinir gönlüm/Sabreyleşem cefâ bilem kan ağlar (s. 475).
- 6-Kalktı nasibimiz gurbet illere/Ah çekip benim'çün ağla bir zaman,
Gönlüm senin meyil verme ellere/Al üstüne kara bağla bir zaman (s. 476).

2.28.55. ZEYNEL ABİDİN (Âşık Pervane)

- 1-Dinleyin ağalar güzel övmeyi/Taşlar alıp kara bağrım dövmeyi,
Bir bakışı Gürcistan'ı değmeyi/Her gün selâmına durmalı gelin (s. 478).
- 2-Ey gönül bak şu mahlûkun işine/Amel kazanmadan sevap istiyor,
Rumuz bilmezlerin düşmüş peşine/Arifin ağzından cevap istiyor (s. 478).
- 3-Zalim felek bilmem kusurum nedir/Bir sözün bilmeze kul ettin beni,
Gizli sırrım yad ellere söylemem/Aldın aklımı da del'ettin beni (s. 479).
- 4-Bakışın eğlence yeter/Kirpiklerin cana batar,
Yürüdükçe çiçek biter/Suna boylu yosma gelin (s. 480).

2.28.56. GUFRÂNÎ (Karamanlı)

- 1-Şâirim ta on beş yaşımdan beri/Tevellüdüm seksen pir olduk şimdi,
Taraikte yoktur mensubiyetim/Kendi postumuzda er olduk şimdi (s. 482).
- 2-Katre idim ummanlara kavuştum/Kaç bulandım kaç duruldum kim bilir,
Alemleri kaç devredip dolaştım/Bir sanata kaç sarıldım kim bilir (s. 483).
- 3-Dinleyin efendiler bakın ağalar/Hakk'a dua hayır dilek nerde var,
Sabaha dayanmaz oldu boğalar/Tosun yapan cesim inek nerde var (s. 485).

2.28.57. ÂŞIK RÂMÎ (Üsküdarlı)

- 1-Lâ mekân elinden geldim cihâna/Kereme uğrayıp kâna yetiştim,
Elden ele kaptan kaba süzüldüm/Ehl-i kemâl olan câna yetiştim (s. 487).
- 2-Açılıp gönlümün gamı şâd oldum/Meclis-i irfâna karışan gelsin,
Vuslât sefinesin engine saldı/Niyetim Rahman'dır erişen gelsin (s. 487).

3-Azmedip gurbetten geldim sılaya/Hani bunca ahbap yâran nic'oldu,
Nasip çekti geldik yine kavuştuk/Ezel konuştuğum insan nic'oldu (s. 488).

2.28.58. ÂŞIK VAHDETÎ (Kırşehirli)

1-Beni yaradana şikâyet olsun/Baksa ne anlıyor bende kılıktan,
Bir dumandan ayırmıyor başımı/İster hesap soluduğum soluktan (s. 491).
2-Yürü bire Çiçekdağı/Nerden aşar yolun senin,
Yazın, kışın belli değil/Ne boranlı başın senin (s. 492).

2.29. Asım Bezirci, Türk Halk Şiiri Cilt II: Tarihçesi, kaynakları, şâirleri ve seçme şiirleri⁴⁷

2.29.1. LÜTFİ PİŞKİN (Âşık Derdiçok)

- 1-Ne diye bağlattın alnına kara/Bilmiyorum yaslı mısın sevdiğim,
Çekme beni yeter bu kadar dara/Deli misin uslu musun sevdiğim (s. 8).
- 2-Gözlerimden kanlı yaşlar/Döker ayrılık ayrılık,
Öksüz oğlan gibi boynum/Büker ayrılık ayrılık (s. 8).
- 3-Boşa efkar etme gidiyor diye/Gelirim sevdiğim yol benim olsa,
Bilirim her vakit senin karşında/Eğlenir kalırım il benim olsa (s. 9).
- 4-Kalmışım ağalar dağlar başında/Yalvarırım Yaradana aman hey,
Çıkarım bakarım sıla görünmez/Göz görmüyor yüce dağlar duman hey (s. 10).
- 5-İnanmam gayrı sözüne/Yalansın nazlım yalansın,
Beni böyle boş sevdaya/Salansın nazlım salansın (s. 11).

2.29.2. HÜSEYİN ŞEMİSİ ERGÜNEŞ (Âşk Şemsi)

Hüseyin Şemsi Ergüneş, 1872 yılında Sofya'da doğmuştur. 30 Ocak 1968 tarihinde vefat etmiştir.

- 1-Kulunun dileği senden efendim/Lütfeyle kapından ayırma beni,
Benliğimi kaldır benden efendim/Lütfeyle kapından ayırma beni (s. 13).
- 2-Gönül senden dileğim var/Hak âşıkından haber ver,
Derdim büyük yüreğim dar/Hak âşıkından haber ver (s. 13).
- 3-Bildiklerden biri görmeye gelmiş/Ben bende değildim bulmamış gitmiş,
N'olur sabretseydi hiç beklememiş/Ben bende değildim bulmamış gitmiş (s. 15).
- 4-Bir gün bir ere rastladım/Allaha açtılar yolum,
Gönlüm gönlüne bağladım/Allah'a açtılar yolum (s. 15).

2.29.3. YUSUF KÖKTEN (Âşık Zülâî)

- 1-Ayrılık günüdür kavim kardaşlar/Yüreğim doluktur gözlerim ağlar,
Gelin helallâşak yaran yoldaşlar/Hasreti od olmuş sinemi dağlar (s. 18).

⁴⁷ Asım Bezirci, Türk Halk Şiiri Cilt II: Tarihçesi, kaynakları, şâirleri ve seçme şiirleri. Say Yayınları, İstanbul: 1993, ss: 400.

- 2-Özge yâr sevdiğim kim dedi sana/Hiç inanma vallah billâh yalandır,
Çekeceksen sicim istemez boynum/İşte boynum at zülfünü dolandır (s. 18).
- 3-Keşke gelmeseydim gamlı dünyaya/Hiç yok iken birden bire var oldum,
Her neyi gördümse düştüm sevdaya/Gençliyimde ateş oldum nar gönül (s. 19).
- 4-Şekerim kalmadı kahvem tükendi/Bilmem gidem hangi attara oğul,
Takalım kesildi gönlüm bulandı/Cebimde de yoktur on para oğul (s. 19).
- 5-Hey ağalar efkârım var gamım var/Âşık derdi maşuk derdi var derdi,
Gurbet Süleyman'ı tahttan indirir/Mekân derdi vatan derdi yâr derdi (s. 20).
- 6-Gönül hiç usanmak yok mudur sende/Bahar yazın geçti kışlanmadın mı,
Bu kadar dolaştın el kapısında/Kimseden döğölüp taşlanmadın mı (s. 20).
- 7-Ölür isem kabrime/Kuran ile götürün,
Beni seven Tanrı'ına/İman ile götürün (s. 21).
- 8-Bir aralık bir köye imam oldum/Ne bilem takdiri neler olacak,
Başıma bir bela aradım buldum/Meğer çekilecek çile dolacak (s. 22).
- 9-Bu gidişte menziline maksuda/Varmayan da gamlı varan da gamlı,
Ne yaparsın dünya malı bihûde/Yığmayan da gamlı yığan da gamlı (s. 23).

2.29.4. KONYALI ÂŞIK MEHMET YAKICI

- 1-Seni medhedeyim dinle sözümü/Beyan eyleyeyim bir bir özümü,
Aslın kimdir yoksa Gürcü kızı mı/Haber ver aslını bileyim güzel (s. 25).
- 2-Gonca gülsün has bahçede bitersin/Bülbül gibi gül dalında ötersin,
Garip bülbül beni mahzun edersin/Bulanmaz emsâlin eşin belâlım (s. 26).
- 3-Şu dünyayı devran etsem/Acep halim soran var mı,
Savurup da harman etsem/Tanesini veren var mı (s. 26).
- 4-Dinleyin efendiler şikayetim var/Yandı canım pirelerin elinden,
Sizlere bir güzel hikâyetim var/Yandı canım pirelerin elinden (s. 28).

2.29.5. İSMAİL TURAN (Âşık Cemal Hoca)

- 1-Âşıkım tuğyan eder derdim artmada/Gene bu dilime söz geldi geldi ,
Kuşlar gurbet ele doğru gitmede/Bülbül den güllere naz geldi geldi (s. 31).
- 2-Ey kadir-i kayyum Hazreti Allah/Seni birliğine dara düşürme,
Zamana şerrinden hıfzıyla bizi/Rahmin çoktur âh u zâra düşürme (s. 31).

- 3-Bahar geldi yüce dağlar başında/Süsem sümbül ola bite göresin,
Aşk buldun ise civan çağında/Tütüyalar gibi tüte göresin (s. 32).
- 4-Yahşıyam yahşı özüm/Diyenin de kül başına,
Akşamdan karı sözüne/Uyanında kül başına (s. 32).
- 5-Yine bahar oldu dağlar başında/Gözellerin seyran zamanı geldi,
Tütüyalar tüter yâr yokuşunda/Her çiçeğin elvan zamanı geldi (s. 33).
- 6-Yaz olanda yaylalarda/Seyranım köyü kızları,
Hem çayırdı hem tarlada/Kotanım köylü kızları (s. 34).

2.29.6. ALİ COŞKUN (Âşık Huzûrî)

- 1-Safayı ararken düştün cefaya/Görünmez ok ile vuruldun gönül,
Minnet eylemezken yoksula baya/Vardın çok kapıdan sürüldün gönül (s. 36).
- 2-Lâle sümbül açtı, geldi mevbahar/Yemyeşil görünür çimenli dağlar,
Herkesin gönlünde taze sevinç var/Goncasın gösterir bülbüle bağlar (s. 36).
- 3-Saki başın için bir kadeh doldur/Arttı yine âh u zârım bu gece,
Ya bu dertten kurtar ya beni öldür/Sönmekte su ile nârım bu gece (s. 37).
- 4-Sarı saç üstünde sarışın yazma/Yakışır başına kurban olduğum,
Çıldırma aklımı, karşımda gezme/Gözüne, kaşına kurban olduğum (s. 37).
- 5-Bir dasitanım var zamana uygun/Bus etmeğe dest ü dâman paradır,
Mahzunu şâd eder şâdları mahzun/Mâmurları eden viran paradır (s. 38).
- 6-Riyakâr sofunun kalbi kararmış/Temizlemek için hamam bulamaz,
Gussasız günahsız adam ararmış/Ahlakına uygun imam bulamaz (s. 40).
- 7-Gâyetle incedir yolumuz bizim/Her sofı gelemiz bizim meslekten,
Belli değil sağı solumuz bizim/Güneş gibi yere düştük felekten (s. 41).

2.29.7. TEVFİK BOZKURT (Âşık Zuhûrî)

- 1-Sorman arkadaşlar garip hâlimden/Ömrümü gurbette bitirdim geldim,
Şeydâ gibi ayrı düştüm gülümden/Beraber her gamı getirdim geldim (s. 43).
- 2-Ağla deli gönül haşre dek ağla/Çıktı elden gitti nevres çağların,
Ah edip gözünden kanlı yaş çağla/Uçtu bülbül viran kaldı bağların (s. 43).
- 3-Gördüğün dilberin düşme peşine/Her dilbere meyil verilmez gönül,
Verdiğin emeğin gider boşuna/Her bağa destursuz girilmez gönül (s. 44).

- 4-Nedir bu çektiğim onun elinden/Kül eyledi beni aşkın ateşi,
Medet Allah o zalimin elinden/Yanar tüter sönmez bağrımın başı (s. 44).

2.29.8. MEHMET SALİM ÖĞÜTÇEN (Baba Salim)

- 1-Neler çekmekteyim yarın elinden/Hasret ateşiyle sarardım soldum,
Sarmadan bir kere ince belinden/Hüzüne büründüm gam ile doldum (s. 46).
2-Nice yıldır ben o yârı ararım/Söyle sahâ söyle cânânım nerde,
Sarstı semâları âh ile zârım/Uğrattı başımı bir büyük derde (s. 46).
3-Bir yıl görünmezsen artar kederim/Yetiş imdâdına imanım hamsi,
Yüzünü görünce bayram ederim/Sen olursun benim kurbanım hamsi (s. 47).
4-Hep bana vermişler dünya gamını/Başımı sevdâyâ saldım ağlarım,
Güzeller elinden aşkın câmını/İçince hicrana daldım ağlarım (s. 48).

2.29.9. ÂŞIK SÜLEYMAN ARSU

- 1-Hey ağalar bugün bir güzel gördüm/Eğdi kaşlarını yıktı yürüdü,
Sandım ki güneşi inmiştir yere/Bağrımı bir çinkı bastı yürüdü (s. 50).
2-Taşlıdere sana destan yakayım/Gelip tünel yarmalara bakayım,
Tecer der ki yol verin de akayım/Şanlı Cumhuriyet yükseldin yine (s. 51).
3-Çamaşır yıkamış ev içinde geziyor/Güzel çirkin diye beni üzüyor,
Şu tatlı canıma ferman yazıyor/Güzel sensin güzel benim neremde (s. 52).

2.29.10. HIFZÎ (Kağızmanlı)

- 1-Sefil baykuş ne gezersin bu yerde/Yok mudur vatanın illerin hani,
Küsmüş müsün selâmımı almadın/Şeydâ bülbül şirin dillerin hani (s. 54).
2-Ürkütme incitme zalimkâr avcı/Pek yorgundur bu dağların maralı,
Yeddi yıldır avlağında gezerim/Yeddi yerden yaralıdır yaralı (s. 55).
3-Uçan kuşlar sizden haber sorayım/Bu bağda salınıp gezen kim idi,
Anasın yitirmiş yolun şaşırmış/Körpe meral gibi tezen kim idi (s. 56).
4-Yâdima meze düşürür/Yâr ile gezdiğim yerler,
Bal şekerden şirin şerbet/Lebinden ezdiğim yerler (s. 57).
5-Ben garibim sahibim yok ilim yok/Fakir düştüm devletim yok malım yok,
Pek hastayım tutarım yok halım yok/Dostlara elveda bir nefesliyim (s. 58).

2.29.11. AHMET ÇITAK

- 1-Bir dilber gördüm hâlini/Soran yiğide aşk olsun,
Değer dünyanın malını/Saran yiğide aşk olsun (s. 60).
- 2-Ağlama gözlerim müjdeler olsun/Eriştim Suna'ya gülüyom gayri,
Hakkın nimetine şükürler olsun/Ne dilesem onda buluyom gayri (s. 61).
- 3-Görünce şaşırdım eğlendim kaldım/Çengeli boynuma takar yanağın,
Bütün vücudunun meftunu oldum/Hepsinden ziyade yakar yanağın (s. 61).
- 4-Bizim ile yoldaş olup gitmezsin/Azgın azgın akan Çevirme suyu,
Yarımı almaya yardım etmezsin/Canımı çok sıkın Çevirme suyu (s. 62).

2.29.12. VEYSEL ŞATIROĞLU (Âşık Veyssel)

- 1-Genç yaşımda felek vurdu başıma/Aldırdım elimden iki gözümü,
Yeni değmiş idim yedi yaşıma/Kaybettim baharımı yazımı (s. 65).
- 2-Yeni mektup aldım gül yüzlü yardan/Gözletme yolları gel deyi yazmış,
Sivralan köyünden bizim diyardan/Dağlar mor menevşe gül deyi yazmış (s. 66).
- 3-Dost dost diye nicesine sarıldım/Benim sâdık yârim kara topraktır,
Beyhude dolandım boşa yoruldu/Benim sâdık yârim kara topraktır (s. 66).
- 4-Uzun ince bir yoldayım/Gidiyorum gündüz gece,
Biliyorum ne haldeyim/Gidiyorum gündüz gece (s. 68).
- 5-Allah birdir peygamber hak/Rabb-ül âlemindir mutlak,
Senlik benlik nedir bırak/Söyleyeyim geldi sırası (s. 69).
- 6-Sen bir ceylân olsan ben de bir avcı/Avlasam çöllerde saz ile seni,
Bulunmaz dermanı yoktur ilâcı/Vursam yaralasam söz ile seni (s. 70).
- 7-Güzelliğin on par' etmez/Bu bendeki aşk olmasa,
Eğlenecek yer bulaman/Gönlümdeki köşk olmasa (s. 71).
- 8-Ben giderim adım kalır/Dostlar beni hatırlasın,
Düğün olur bayram gelir/Dostlar beni hatırlasın (s. 72).

2.29.13. MEVLÜT YILDIRIM

- 1-Benim sevdiceğim niçin kaçarsın/Eğlen birazcık dur yavaş yavaş,
Koygun yârelerim derdim açarsın/Şöyle bir tenhaya var yavaş yavaş (s. 74).
- 2-Birikti gam keder dolu bir şelek/Dırmaşlamp size gitmek göründü,
Zulmün bize midir ey kahpe felek/Her hal kudret yolun tutmak göründü (s. 74).

- 3-Her bir boyaklardan rengimi aldım/Girmediğim boyaklar kalmadı gitti,
Kader deryasına daldım bunaldım/Talihim şansına gülmedi gitti (s. 75).
- 4-İçtim senin tatlı tatlı suyundan/Geven midir yoksa bal Çiçekdağı,
Yârime bergüzar hâk-ı pâyinden/Derledim bir deste gül Çiçekdağı (s. 75).
- 5-Gamla dolu bizim gölde yüzülmez/Yazık olur size gidin turnalar,
Ben garibim eşsiz katar düzülmez/Beni de katarda yedin turnalar (s. 76).

2.29.14. ALİ BÂKÎ

- 1-Ey gönül sen bu vefasız dünyadan/Cümle muradanı alsan ne fayda,
Bulunsa elinde her bir eşyadan/Varlık deryasına dalsan ne fayda (s. 78).
- 2-Seherde uğradım dostun bağına/Goncaları solmuş güller perişan,
Duman çökmüş yaylasına dağına/Dost iline giden yollar perişan (s. 79).
- 3-Kara bulut gibi şöyle kaplamış/Zülfünü mah yüze dökmüş gidiyor,
Sanki bir goncadır gerdan katlamış/Kaşlarına kalem çekmiş gidiyor (s. 79).
- 4-Al giyme başına sevdalanmaya/Kızarmış yanaklar ala ne mihnet,
Şeyda bülbül gibi oyalanmaya/Hâr içinde biten güle ne mihnet (s. 80).
- 5-Sen böyle süslenip karşıma çıkma/Gönül mevce gelip dalgalanmasın,
Şiveler gösterip naz ile bakma/Bu yaştaki başım sevdalanmasın (s. 81).

2.29.15. HACI BEKTAŞ COŞKUN (Âşık Talibî Coşkun)

- 1-Tâ küçükten beri düştüm sevdana/Unutma sevdiğim belle sen beni,
Yiğit olan yiğit soyundan belli/Bahçe gülü gibi dalla sen beni (s. 83).
- 2-Şu güzelin adı Esmâ/Darılıp da bana küsme,
Kendini köşeye kısıma/Kapıya çık sen el gibi (s. 83).
- 3-Cepni'ye gitmeye niyet eyledik/Dedim arkadaşım kinli boz öküz,
Yorulup da bizi yolda komasın/Ömer Çavuş dedi canlı boz öküz (s. 84).
- 4-Erkeklerin yüze gülen düşmanı/Önünüze kuyu kazan kadınlar,
Belli olmaz her birinin pılanı/Arkamızdan dudak büken kadınlar (s. 86).
- 5-Ağlayı ağlayı geldim mezara/Ziyaret eyledim burda anamı,
Münacat eyledim Cenab-ı Hakk'a/Kadir Mevlâ'm koyma darda anamı (s. 86).
- 6-Gezdirir gurbet illeri/Yol ettirir bu yoksulluk,
Ayırır kavim kardaştan/El ettirir bu yoksulluk (s. 88).

2.29.16. ÂŞIK BURHÂNÎ (Bayburtlu)

- 1-Ben deli değilim Kırklar bâdesi/Yâr cemâlin gördüm ona yanarım,
Kaynadı damarlar yanıyor kalbim/Ona yâr zülfünü gördüm yanarım (s. 90).
- 2-Çeşmimden akıttın derya ummanı/Sefine burcunu gören var mıdır,
Yandım ateşlere oldum pervane/Bu derdime bir su serpen var mıdır (s. 90).
- 3-Nasıl vafedeyim dert ü kavganı Sürmeli ceylânım geldi de gitti,
Ne öldüm kurtuldum ne yâra vardım/Beni unmaz derde saldı da gitti (s. 91).
- 4-Kar yüce dağlarda mesken eyleme/Eser katar rüzgâr ummana seni,
Çalkanıp her yerde devran eyleme/Eritir baharda Yaradan seni (s. 91).
- 5-Hasret ateşinden Kerbelâ oldum/Çekerim ayrılık dert birer birer,
Ya kime arzedem kimden öğrenem/Ezelden yazılmış sır birer birer (s. 92).
- 6-Vilâyet Samsun'da hak divanında/Göründü gözüme bir yavaş yavaş,
Açtılar ortaya Dört kitap ilmi/Okudum ibâre hem yavaş yavaş (s. 92).

2.29.17. ADEM ŞENTÜRK (Âşık Efkârî)

- 1-Ya Yarap bu ne ölüm bu nasıl zulüm/Sığmaz yüreklere içler ağlıyor,
Çiçeği burnunda giden bu gülüm/Toprağa karışan saçlar ağlıyor (s. 95).
- 2-Yüce dağlar yeşil yarlar senindir/Davarı yaylaya sür çoban kardeş,
Buzlu sular gök pınarlar senindir/Şu yanık kavala vur çoban kardeş (s. 95).
- 3-Hey yârenler beni yakar bu sevdâ/Ateş midir alev midir köz müdür,
Herdâim gönlümün kış mevsimidir/Eyyam mıdır bahar mıdır yaz mıdır (s. 96).
- 4-Görünüşte azım tartıda ağır/Dışardan sıkletim arttıramadım,
Hep bana rastladı kulaktan sağır/Sözüm duyan ile oturamadım (s. 96).
- 5-Alem yad illerde seyreyler bizi/Ayan olsa derdim yâra bu gece,
Bir nâme göndersem yârin eline/Okusa o bahtı kara bu gece (s. 97).
- 6-Saç sakat ağardı dişler döküldü/Kılık kıyafetten bozuldum gitti,
Sevda çeke çeke belim büküldü/Gam kaygı çekmeden üzüldüm gitti (s. 97).
- 7-Âşık gönül bu cihanda/Yara geldi yara gider,
Dünyadaki gam hicranı/Göregeldi göregider (s. 98).
- 8-Gel bu sevdanın yoluna/Ne olur ki gitme gönül,
Seni sevmeyen bir yâra/Sen itibar etme gönül (s. 98).

2.29.18. DURSUN KILIÇ (Âşık Cevlânî)

- 1-Şimdi bizim güzel iller kış mıdır/Kar yüklenmiş dağlar için yaz vardır,
Bir gün gelir başlar her yerde bahar/İlkbaharın gelmesine az vardır (s. 100).
- 2-Sevdalanıp düştüm aşkın gölüne/Elimizden bir tutan yok çaran yok,
Yok mu gidip gelen yârin ili'ne/Bekliyorum yârdan haber veren yok (s. 100).
- 3-Soğukta üşümez asla düşünmez/Bizim sözler sizin söze benzemez,
Bu aşkın tefidir teli aşınmaz/Bizim sazlar sizin saza benzemez (s. 101).
- 4-Güzellerde benlik hiç eksik olmaz/Gençliğine kurulursun sevdiğim,
Geçer bu güzellik sana da kalmaz/Hayatına darılırsın sevdiğim (s. 101).
- 5-Ayrılık zamanı elvedâ günü/Tanrı'ya emânet olun komşular,
Bir de hatırlayın bu geçen günü/Kalın sağ selâmet olun komşular (s. 102).
- 6-Ayrılık mızrağı değdi sineme/Boyu selvi nazlı yardan ayrıldım,
Zeminde semâda bulamam çâre/Cihân âfitâbı yârdan ayrıldım (s. 102).
- 7-Gönül ister gülün koklamasını/İzin vermez bağa giren bağbancı,
Dedim bir gül alam kıyamet ile/Sanır ki bahçeye girdi talancı (s. 103).
- 8-Sevmeli cânâm can u gönülünden/Yanmaktır karımız sel söndüremez,
Aşka kul olalı derun-i dilden/Yanıyor ciğerim el söndüremez (s. 104).
- 9-N'eyleyeyim bu dünyayı/Nasibime çile düştü,
Büyüttüm bir gül fidanı/Goncaları ele düştü (s. 104).

2.29.19. MUSTAFA TURGUT (Âşık Emsâlî)

- 1-Kara gözlüm senden ayrı düşeli/Benim çektiğimi bir Allah bilir,
Benim sana yakındığım yandığım/Yerde Padişahla gökte Şah bilir (s. 106).
- 2-Bir kulun kaderi yanlış olursa/Talihi kendine yâr olmaz imiş,
Yiğitin bahtında yokluk olursa/Ne kadar çalışsa var olmaz imiş (s. 106).
- 3-Şu dâr-ı dünyanın mihnetlerinde/Her şey çetin amma hele fakirlik,
Yiğidi farıdan üç şey var imiş/Züğürtlük yoksulluk ille fakirlik (s. 107).
- 4-Behey âşık niçin süslen kendini/Çirkin güzel olmaz allanmayınan,
Seç halis maddeden al metainı/Katıran yenir mi ballanmayınan (s. 108).
- 5-Dinleyin efendim bir sohbetim var/Hep şâyân-ı destan oldu fareler,
İkamet-i dava şikâyetim var/Belimi beş yerden kırdı fareler (s. 109).
- 6-Elli birde erkek oldu gaziler/Düzelttik sakalı çağlara karşı,
Ölenlerin gözü görmesin deyi/Çalım süsledik sağlara karşı (s. 111).

2.29.20. ÂŞIK ALİ İZZET ÖZKAN

- 1-Mecnun'um Leylâ'mı gördüm/Bir kerecik baktı geçti,
Ne söyledi ne de sordum/Kaşlarını yıktı geçti (s. 113).
- 2-Şu sazıma bir düzen ver/Teller de muradın alsın,
Gel beni bir tenhada gör/Diller de muradın alsın (s. 113).
- 3-Mühür gözlüm sana meyil vereli/Acap şu vücutta takat mı kaldı,
Güzel yarım güzel yüzün görelî/Seni anmadığım saat mı kaldı (s. 114).
- 4-Yüz yıl yerde yatsa çürür mü ola/Sana şu sarılan kollar sevdiğim,
Parça parça olsa durur mu ola/Adım söyleyen diller sevdiğim (s. 115).
- 5-Söylesem derdimi mermer daşma/Parça parça olur yarılır düşer,
Anlatsam halimi dut ağacına/Sökülür kökünden kırılır düşer (s. 115).
- 6-Ağlasana ne duruyon gözlerim/Vatan garip iller garip ben garip,
Öksüz yavrularım yetim kızlarım/Dağlar garip çöller garip ben garip (s. 116).
- 7-Bir Allah'ı tanıyalım/Ayrı ayrı bu din nedir,
Senlik benliği nidelim/Bu kavga döğüş kin nedir (s. 116).
- 8-Âhır zaman kahramanı Atatürk/Türkiye'nin hali yaman oldu gel,
Fitne fesat ellerinde kaldı mülk/Kardaşlar kardaşa düşman oldu gel (s. 118).
- 9-Köyüm bana gurbet oldu/Oğlum kızım eşim de yok,
Sanki seferberlik geldi/Ağlayan çok neşem de yok (s. 119).

2.29.21. HACI TAŞTAN (Bayburtlu Hicrânî)

- 1-Ben bende gördüğüm zevk ü safâyı/Ne paşa ne melik ne elde gördüm,
Ömrümde evimde her bir vefayı/Ne evlât ne ahab ne malda gördüm (s. 121).
- 2-Gelme baykuş gelme açmam perdeyi/Sen benim bağıma girebilmezsın,
Azmedip ilinden bülbül gelmemiş/Gül ü reyhanıma konabilmezsın (s. 121).
- 3-Bülbül öter seher vakti gül için/Gül seherde açmış duymadım eyvah,
Bir bağ bezetirdim gül sümbül için/Gülün vakti geçmiş duymadım eyvah (s. 122).
- 4-Kalktı göç eyledi gönül kervanı/Dahi görüşmemiz güç oldu gitti,
Düzüp yer etmiştik bağ bostanı/Bütün emeğimiz hiç oldu gitti (s. 123).

2.29.22. ÂŞIK MEHMET ALİ IŞIK (Sefil Âşık)

Mehmet Ali Işık, 1910 yılında Kayseri'nin Gemerek Sarioğlan ilçesine bağlı Karaözü köyünde doğmuştur.

- 1-Havalar soğudu kışlar geliyor/Gökleri bürüdü kar yorganları,
Dört yavrumuz bir yatağa giriyor/Yüzü yoktur yırtık dar yorganları (s. 125).
- 2-Osman Keleş'e biz harmancı durduk/Yetişmiş arpayı biçmeye vardık,
Bir başladık ama çok pişman olduk/Biçsek biçilmiyor biçmesek olmaz (s. 125).
- 3-Ulu Tanrım beni niçin yarattın/Fakirim kapma düştüm vermedin,
Bir yavan ekmeği elden arattın/Yaptığın işlere şaştım vermedin (s. 126).
- 4-Ben de şaştım yokluk senin elinden/Fakir düştüm soranım yok hâlimden,
Yırtık ceket düşmez oldu dalımdan/Terliğe dedirdin fes zâlim yokluk (s. 127).

2.29.23. MUSTAFA FERYADİ ÇAĞIRAN (Âşık Feryâdî)

- 1-Ben kendi hâlimde durduğum yerde/Zâlim sevda gelip bana dayandı,
Bir yâr için düştüm onulmaz derde/Korkarım ki ecel cana dayandı (s. 130).
- 2-Çok çalıştım nazlı yârin iline/Varamadım yüreğime dert olur,
Erişip de bahçesine gülüne/Deremedim yüreğime dert olur (s. 131).
- 3-Otuz aydır ben gurbette gezmişim/Baş alıp gidecek hâl de kalmamış,
Şimdi ise o canımdan bezmişim/Pazara gidecek yolda kalmamış (s. 132).
- 4-Seher yeli dost köyüne uğrarsan/Sana tenbihâtım çok seher yeli,
Hasret ile gözlerimden kan akar/Hele bir halime bak seher yeli (s. 132).
- 5-Gönül fakirlikten dedim elaman/Daim azgın olur yüzü fakirin,
Yakar çıra ile bir avuç saman/Bulunmaz kibriti gazı fakirin (s. 133).
- 6-Göçmen kızı acıyorum/Hâllerine yavru senin,
Bir kötü er bağcı olmuş/Güllerine yavru senin (s. 134).
- 7-Bir berbere geldim tıraş olmaya/Gönülsüz gönülsüz geliyor usta,
Canı cavlayarak tıraş eder mi/Parasız olduğum biliyor usta (s. 135).

2.29.24. YAKUP CAN (Âşık Ümmânî)

- 1-Hikmeti sorulmaz Sırrı Yezdan'ın/Seni kulum diye arar mı arar,
Eliyle beslediğin nazlı bedenini/Yakasız gömleğe sarar mı sarar (s. 137).
- 2-Baldan lezzetlidir şekerden tatlı/Tatlı söyler ise dili insanın,
Budur izahatı zâti bin katlı/Belli olmaz var ahvali insanın (s. 137).
- 3-Bugün sevdiğimden bir nâme aldım/Gözyaşıyla selâm yazarım demiş,
Yeniden gönlümü sevdaya saldım/Dembedem bağrımı ezerim demiş (s. 138).

- 4-Evvelâ fikrinde halleyyle sözün/Bilmediğin sözü satma ayık ol,
Görürsen tehlike bırakma özün/Gözün göre göre batma ayık ol (s. 139).
- 5-Aşkın ateşiyle bülbül olmayan/Arz ile hevesi, gülde ne gezer,
Benim gibi hâli müşkül olmayan/Derdi taksim olmuş dilde ne gezer (s. 139).
- 6-Her kime el açsan elin boş gelir/El atacak el kalmamış bu zaman,
Kiminen bal yesen ağzan taş gelir/Yiyilecek bal kalmamış bu zaman (s. 140).

2.29.25. EYÜP TEKYURT

- 1-Cânân vücudumu düşürdü nâra/Kül oldu her yanım pişti de gitti,
Aşk elinden gönül düştü bu zâra/Koymadı kazanım taşı da gitti (s. 142).
- 2-Hakk'ı bir bilersen uyan gafletten/Aradığın gizli mihman sendedir,
Kalbi arındırıp geç cehaletten/Bülbül isen gülü gülşen sendedir (s. 142).
- 3-Devri âlem içre seyrân ederken/Şu beyhude insanlara gücendim,
Arada bir suç yok bu ceza neden/İbrahim'i yakan nâra gücendim (s. 143).
- 4-Aşhyla iftihar edip/Soydan vefa beklemeyiz,
Bir miras dâvası güdüp/Paydan vefa beklemeyiz (s. 144).
- 5-Bir dost bulup sevdik canı gönülde/Terkedip bizleri kaçtı n'idelim,
Meğer ikrarını verirmiş dilden/Sinemizde yara açtı n'idelim (s. 145).
- 6-Cehdeyle bağına düşmesin hazan/Dökülüp yaprağın gülsüz kalırsın,
Daim sizde kalma bize gel bazan/Kaçma muhabbetten dilsiz kalırsın (s. 146).

2.29.26. SABİT YALÇIN ATAMAN (Âşık Müdâmî)

- 1-Hiç de kabul etmez nasihat gönül/Bilmez efkârını nerde dolanır,
Bir dem seyyah olur gezer âlemi/Bir dem uçar semalarda dolanır (s. 149).
- 2-Küçükten yalınım sözden/Dile mihnet mi çekerim,
Kanlı yaş dökerim gözden/Sele mihnet mi çekerim (s. 149).
- 3-Âh vâh ile geçti günüm/Gülmedim gülmedim,
Bilmem nice olur sonum/Bilemedim bilemedim (s. 150).
- 4-Her seher sevdiğim görmesem yüzün/O günün gündüzü şâm olur bana,
Günü çalmaz küsûf olur gündüzüm/Dünya cennet olsa dâm olur bana (s. 151).
- 5-Kan ağlar gözlerim hicran elinden/Döker tane tane yaşın Atatürk,
Bizi sen kurtardın düşman elinden/Dünyaya değerdi başın Atatürk (s. 151).

6-Ne karnım doyurdun ne bay eyledin/Her daim başımın belâsı dünya,
Bütün emeklerim sen zay'eyledin/Kalmadı gözümün elası dünya (s. 152).

2.29.27. HABİP KARAASLAN

- 1-Çıkıp gidem yaylasına yurduna/Söylen vefasıza ormana gelsin,
Yaktı beni ateşine derdine/Çâresiz derdime dermana gelsin (s. 154).
- 2-Bizim dağlar bin bir çiçek getirir/Mor menekşe açmasına az kaldı,
Kuşlar yuvasında yavru yetirir/Civcivlerin uçmasına az kaldı (s. 154).
- 3-Terhis olup köyümüze gelince/Anam evde hiç kalmadı tuz dedi,
Kardeşlerim evermeye çalışır/Şimdi sana bulmalı bir kız dedi (s. 155).
- 4-Şimdi ne söyleyim size/Kasavet serimden kalkmaz,
Yandı yürek döndü köze/İnsan hayatından bıkmaz (s. 156).
- 5-Yaylasında koyun kuzu meliyor/Çiftçiler harmanda buğday eliyor,
Doksan iki köyden kazanç geliyor/Kayseri'ye yeter malı Bünyan'ın (s. 157).
- 6-Yolumu azıttım nere dönerim/Bana bir yol göster gel hacı leylek,
Bir güzelin ateşine yanarım/Derdimin dermanın bul hacı leylek (s. 157).
- 7-Sevdiğim tarlada ekin işinde/Gülerken inciler saçar dişinde,
Aylarca dolaşsam onun peşinde/Bastığı toprakta izinde gönlüm (s. 158).

2.29.28. ALİ GÜRBÜZ

- 1-Yaşam küçük iken gurbet eline/Çıktım ama dönemedim yâr sana,
Feleğin kalırından tatlı canımdan/Bıktım ama dönemedim yâr sana (s. 160).
- 2-Âşık oldum Kerem gibi yanarım/Başımı dertlere soktun sevgilim,
Bülbül gibi daldan dala konarım/Ay gibi karşıma çıktın sevgilim (s. 160).
- 3-Eğer bana sorarsanız/Ben şehire köyden geldim,
Hakikatı ararsanız/Ben şehire köyden geldim (s. 161).
- 4-Kiminen olursun diye sorsalar/Ezenden olmam ki ezilendenim,
Eşkiyalar dört yanımı sarsalar/Ezenden olmam ki ezilendenim (s. 162).
- 5-Ozan olan düzen verir sazına/Hak için çalmazsa piri kan ağlar,
Haykırmazsa çıkarcının yüzüne/Yıkılır kalenin suru kan ağlar (s. 163).

2.29.29. DAVUT AKBABA (Âşık Davut Sularî)

- 1-Yaban gülü müsün sarp kayalarda/El değmeden solacağın belliydi,
Ey vefasız derde saldın başımı/Taştan taş a çalacağın belliydi (s. 165).

- 2-Gâhnut yaylasından aşarken yolum/Gördüm ki yaralı ağlar bir ceylan,
Avcı vurmuş kanı yerlere akar/İnilder sızılar ağlar bir ceylan (s. 165).
- 3-Şu divane gönül bahar çağında/Bülbülüm amma ki ötemiyorum,
Ceylanım kayboldu geçti bağımdan/Kement atıp fakat tutamıyorum (s. 166).
- 4-Kız senin derdinden derbeder oldum/Derdi derunumu gör de sonra git,
Hasretinden mecnun misali oldum/Ne hale düşmüşüm sor da sonra git (s. 166).
- 5-Vatandaştan oy almaya/Gelecekmiş hilâfetçi,
Bir erkeğe dört tane avrat/Verecekmiş hilâfetçi (s. 167).
- 6-Siyah perçemini dökmüş yüzüne/Salınarak gelen humaya bakın,
Kimden söz işitmiş düşmüş yüzüne/Keder yakışmayan simaya bakın (s. 168).

2.29.30. HALİL KARABULUT

- 1-Batın âleminden bu diyârlara/Şöyle bir seyredip bakmaya geldim,
Nasibim olanı nimetlerinden/Derip boğazıma sokmaya geldim (s. 170).
- 2-İnsanlar hakkında budur kararım/Güzelliği hiçbir şeye değişmem,
Güzelde de güzel ahlâk ararım/Güzel huyu bu dünyaya değişmem (s. 171).
- 3-Şu hayat yolunda etmedik dirlik/Gönül ayrı gitti ben ayrı gittim,
Olmadı onunla bir zaman birlik/Gönül ayrı gitti ben ayrı gittim (s. 171).
- 4-Ah şu insan ah şu insan/Daha insan olamadı,
İşi gücü savaş ve kan/Vahşetten kurtulamadı (s. 172).
- 5-Dünya bahçe insan bir kuş/Öter acele acele,
Yuva kurup hemen bir eş/Tutar acele acele (s. 173).
- 6-İstiklâl Harbi'nde biz bu vatani/Kara günler göre göre kurtardık,
Etten kale olduk her cihetinde/Göğsümüzü gere gere kurtardık (s. 174).

2.29.31. DURSUN ALİ ERDOĞAN (Âşık Deryâmî)

- 1-Bir saray yaptırıyorum/Kuracağım yer değil mi,
Eni sonu bağdaş kurup/Duracağım yer değil mi (s. 177).
- 2-Nasipten bahseden hocam/Bizlere kuru kurban mı,
Sizin nasip pirzola da/Bizimki ekşi ayran mı (s. 177).
- 3-Hele gelin bana sorun/İli bıraktım giderim,
Gönül bahçesinde açan/Gülü bıraktım giderim (s. 178).

- 4-Elli beşten sonra belaya düştük/Şu vicdan azabı boynumda yatar,
Takdiri bilirken tedbiri şaşar/Bu kurtlanmış fikir beynimde yatar (s. 179).
- 5-İnsanı insan eden/Yaşlanınca yaş değil,
Hepimiz bir kardeşiz/Kardeşsiz kardeş değil (s. 179).
- 6-Sevilmek ve sevmek ruhun gıdası/İkisinden mahrum koydu yâr bizi,
Cehennemden gelse sevgi sedası/Atsalar içine yakmak nâr bizi (s. 180).
- 7-Ucuzluk jetten sür'atli/Tut tutabildiğin kadar,
Et oldu yedi kanatlı/Yut yutabildiğin kadar (s. 180).

2.29.32. MEVLÛT ŞAFAK İHSANÎ (Âşık İhsanî)

- 1-Sevgilim gül gönder gül yanağından/Derip koklayacak el var içimde,
Gönül yaylasından sine dağından/O yar gelsin geçsin yol var içimde (s. 182).
- 2-Gül yanında bülbül idim/Boyun eğdim hâra karşı,
Düşmanlara bağlanmazdım/Esir oldum yâra karşı (s. 182).
- 3-Aşk ehlini deli sanma/Her âşıkın bir âhı var,
Âşık ol aşktan usanma/Gıyap etme günahı var (s. 183).
- 4-Bin üç yüz kırk dörtte geldim anadan/Yazdırdılar tarih ile yılımı,
Dokuz ay bir sene geçti aradan/Mevlâ yürü dedi açtı dilimi (s. 183).
- 5-Seher vakti seyrân ettim/Duman dağlara yaslanmış,
Gül reyhası bülbül sesi/Vakit bahara yaslanmış (s. 184).
- 6-Güz gelmiş saçların bembeyaz olmuş/Bağlamış başını kar yeşil gözlüm,
Yaprağın sararmış çiçeğin solmuş/Sende de ayrılık var yeşil gözlüm (s. 185).
- 7-Ben bir bülbül idim dostun bağında/Ötmeyi bekledim gül üzdü beni,
Ermedim murada taze çağında/Okşadı yabancı el üzdü beni (s. 186).

2.29.33. ZÜLFİKAR AKGÜN (Âşık Zülfikar Divanî)

- 1-İnancın olmazsa aşkın dalına/Gönülden gönüle gezemezsin Sen,
Kovanda peteği arı balına/Gelmeden şiiri dizemezsin Sen (s. 188).
- 2-Haktan geldik hakka doğru açılmış/Gidiyor dostlarla yolumuz bizim,
Dört kapıdan birer birer geçilmiş/Divanlarda irfan ulumuz bizim (s. 188).
- 3-Güzel seni seviyorum deyince/Divan yatak bir de ev dedi bana,
Âşıklığın hırkasını giyince/Ruhum senin gel de sev dedi bana (s. 189).

- 4-Sevdiğinden ayrı düşmüş âşığı/Dinle hele Hakk'ı nice çağırır,
Parlamadan yanan gönül ışığı/Dilde gezer on bir hece çağırır (s. 189).
- 5-Vatan için boz atlara atlayıp/Hücumlarda düşman kıran biz olduk,
Cumhuriyet bayramını kutlayıp/Elli sene evvel kuran biz olduk (s. 190).
- 6-Sistemler sistemi öte/Çıkmak için çalışırım,
Yedim doydu çürük ete/Ekmek için çalışırım (s. 191).

2.29.34. HACI YENER (Âşık Yener)

- 1-Aşkıyla yandığım gül yüzlü yârim/Mavi sular gibi akda gel bana,
Bir bahar mevsimi akşamüzeri/Saçına sümbüller takda gel bana (s. 193).
- 2-Yol ver dağlar ben sılami özlerim/Varsın gitsin destan olsun sözlerim,
Yıllar var ki yollarım gözlerim/Haktan kısmet açılsın da geleyim (s. 193).
- 3-Çocukluk yıllarım gençliğim derken/Seneler ne çabuk geldi de geçti,
İçimde yaşamak umudu varken/Felek kozlarını böldü de geçti (s. 194).
- 4-Yalınızım gurbet elde/Benden başka kimsem yoktur,
Tek başıma kaldım çölde/Benden başka kimsem yoktur (s. 194).
- 5-Bu ne biçim kimsesizlik/Bir tek soranım kalmadı,
Gelip elimden tutacak/Dostum yâranım kalmadı (s. 195).
- 6-Kabarıp taşıtı da sabır taşımız/Doldu kabı almaz oldu n'eyleyim,
Yuvası bozulan gönül kuşumuz/Uçtu karar kılmaz oldu n'eyleyim (s. 196).
- 7-Dertlerin en büyüğüdür/Parasızlık parasızlık,
Gam düzünün höyüğüdür/Parasızlık parasızlık (s. 197).
- 8-Bize ecdat yârdigârı/Ben yurdumu çok severim,
Kalbimin gönlümün varı/Ben yurdumu çok severim (s. 198).

2.29.35. SADİ DEĞER (Âşık Hasretî)

- 1-Harmanını dağ başında tersyele/Savuranlar savursunlar bakalım,
Dipsiz tencerede serçe budunu/Kavuranlar kavursunlar bakalım (s. 200).
- 2-Aşkın devrânına düçâr olalı/Cânânı da gördük canı da gördük,
Sadıkların sofrasında kalalı/Şöhreti de gördük şanı da gördük (s. 200).
- 3-İnsanoğlu sabah gününe benzer/Akşam olmuş güneş batıyor gibi,
Vardım mezarlığı bol bol seyrettim/Sanki koyun kuzu yatıyor gibi (s. 201).

- 4-Senlik benlik güden ey insan oğlu/Bir tek "Adem" bunun kökü değil mi,
Siyah beyaz erkek dişi ne varsa/Bunlar birbirinin eki değil mi (s. 201).
- 5-Kader torbasından seni alsaydım/Elim yâr elinde köle olsaydım,
Sevdiğimle mağarada kalsaydım/Asla gam yemezdim tövbeler olsun (s. 202).
- 6-Baharı bekleyen yaralı bülbül/Gül üstüne rahmet yağar sabreyle,
Karanlık gecenin bir gündüzü var/Gün doğmadan neler doğar sabreyle (s. 202).
- 7-Âşık ayrı bir âlemdir/Dünya benim içimdedir,
Eryâhın sırrını yazan/Künye benim içimdedir (s. 203).
- 8-Sen bu hikmeti âlemi/Bildiğin zaman anlarsın,
Can ne kadar tatlıymış/Öldüğün zaman anlarsın (s. 203).

2.29.36. HÜSEYİN KAÇIRAN

- 1-Yoksulluğun kahrı zordur/Çekemiyom, nasıl edem,
Bir dost bulup da derdimi/Dökemiyom, nasıl edem (s. 205).
- 2-Ötme bülbül ötme gel yeter gayrı/Gönlüm ta derinden yaralandı oy,
Hem sıladan hem de yârimden ayrı/Bağrım bölük bölük paralandı o (s. 205).
- 3-Doldur meyhaneci bir daha doldur/Beş lira borç aldım paralıyım ben,
Dolusunu getir boşunu kaldır/Bugün sabahçıyım buralıyım ben (s. 206).
- 4-Dünyanın tadını alamadım ben/Gam kasavet boyu aştı gidiyor,
Her zaman ağladım gülemedim ben/Günüm ızdırapla geçti gidiyor (s. 207).
- 5-Ruhumda bir sıkıntı var/Gitsin diyom gitmiyor ki,
Yoksulluk başıma belâ/Bitsin diyom bitmiyor ki (s. 207).

2.29.37. VEHBİ POLAT (Âşık Mihnetî)

Vehbi Polat, 1929 yılında Erzurum'un Şenkaya ilçesine bağlı Geziler köyünde doğmuştur.

- 1-Bazan deli bir yel eser başımda/Savurur çılgına döndürür beni,
Sinsice bir zalim, kırkbeş yaşında/Sırıtır yüzüme, kandırır beni (s. 210).
- 2-Bir taş daha düştü yaş duvarımdan/Duvarın suçu ne, taş bozuk bozuk,
Yüreğim sızılar gözlerim ağlar/Gözlerin suçu ne, taş bozuk bozuk (s. 210).
- 3-Sana gönül veren dostu tepersin/Emeğin sömüren eli öpersin,
Onlar nutuk atar sen el çırparsın/Ne için koca dev dersem gücenme (s. 211).

- 4-Yârimin ağzında diş sırasını/Bu sabah açılmış gül zannederim,
İki memesinin tam arasını/Kalbime gidecek yol zannederim (s. 212).
- 5-Kırk yılın birinde iki laf etsem/Düşer dilden dile, bir kem söz olur,
Ömrümde bir tek gün murada yetsem/Geceler kısalır, sabah tez olur (s. 212).
- 6-Sivas'tan çıktı da iş arıyordu/Önüne gelene sordu ha sordu,
Durup dinlenmeden yol yürüyordu/Boş yere kendini yordu ha yordu (s. 213).
- 7-İnsan oğlu sana birkaç sözüm var/Beri dönüp kulağını açarsan,
Ne işinde ne malında gözüm var/Adam olup insanlığı seçersen (s. 215).

2.29.38. HÜSEYİN ÇIRAKMAN

- 1-Arzu ederdiniz bir yol görmeye/Bugün bize hoşgeldiniz erenler,
Muhabbet bağından güller dermeye/Bugün bize hoşgeldiniz erenler (s. 217).
- 2-Bugün bir hal oldu bizim pedere/Yüreğinden bir ah çekti de gitti,
O da boyun eğmiş idi kadere/Gözlerinden yaşlar döktü de gitti (s. 217).
- 3-Pamuk tarlasında çapa sallıyor/Emsali cihana gelmemiş gelin,
Göz altından ev yolunu kolluyor/Elinde kınası solmamış gelin (s. 218).
- 4-Bugünden beş asır ilerde olsam/Bir toplum içinde kendimi bulsam,
Çağdaş uygarlıkta yerimi alsam/Görürdüm insanı insan içinde (s. 218).
- 5-Bu bir hakikattir herkes görmeli/Tarihten kahraman gelişimiz var,
Hain padişahı tahttan indirip/Düşmanı bu yurttan sürüşümüz var (s. 219).
- 6-Leylek gibi erken uçtuk/İşsiz kaldık biz efendim,
Ne yapacağız bilmek şaştık/İşsiz kaldık biz efendim (s. 220).
- 7-Benim çok sevdiğim iki şeyim var/Birisi vatanım biri milletim,
Albayrakta yıldız ile ayım var/Birisi vatanım biri milletim (s. 220).
- 8-Olup bitenleri kendi gözüyle/Görür idi Anadolu'm uyansa,
Haksıza dur deyip haklıya değer/Verir idi Anadolu'm uyansa (s. 221).

2.29.39. MUHARREM OYLUM (Âşık Kul Semaî)

- 1-On sekizde bir aşk düştü serime/Kimselerim bakmaz oldu halime,
Halim arzyledim pir efendime/Yarin sevdasına döndüm ha dündüm (s. 223).
- 2-Salınıp naz eden dilber/Çok naz etme dayanamam,
Yanlış yolu gitme dön gel/Yalancıya inanamam (s. 223).

- 3-Gece gündüz sana yâr diye diye/Yüreğimde fer kalmadı insafsız,
Güzel seni sevmek kâr diye diye/Varlığında var kalmadı insafsız (s. 224).
- 4-Evlâdı Resul'e beli demeyen/İbadet evine boş gelir gider,
Hakikatin küntü kenzin bilmeyen/Bir hayal peşinde düş gelir gider (s. 225).
- 5-Bir köylüydüm hayallerdim şehiri/Hayallerim düş bağladı vah vah,
Köyden zormuş şehristanın kahır/Yaz aylarım kış bağladı vah vah (s. 225).
- 6-Yine bahar geldi yeşerdi dağlar/Yeşile bürünmüş dallar ne güzel,
Giymiş libasım renk almış bağlar/Bağ bahçe yetiren kullar ne güzel (s. 226).
- 7-Bir rençberim çok çiftçilik eyledim/Tarlam bolca ürün vermezdi bana,
Bir zaman at koştum öküz hovladım/Şansıma yiğidi gelmezdi bana (s. 227).

2.29.40. İSMAİL ÇELİK (Âşık Pervanî)

- 1-Bidayette yârdan sevda almayan/Benim gibi ah u zâra düşer mi,
Aşkın ocağında yeri olmayan/Dolanıp ta kızıl nâra düşer mi (s. 229).
- 2-Bugün ben cânânı gördüm/Dağlarda ceylana benzer,
Birden müştak oldum ona/Çok güzel hubana benzer (s. 229).
- 3-Kömür gözlüm dudağının lezzeti/Şeker midir şerbet midir bal mıdır,
Dökülmüş o beyaz gerdan üstüne/Kâkül müdür perçem midir tel midir (s. 230).
- 4-Dön beri dön beri yüzün görelim/Bir dakika karşımda dur da öyle git,
Eyledin cismimi hep kızıl yara/Derin yaralanın sar da öyle git (s. 230).
- 5-Dedim bağbancıya girem içeri/Dedi ki bağımda bâr kalmamıştır,
Dedim ki dağından bir parça kar ver/Dedi ki dağımda kar kalmamıştır (s. 231).
- 6-Zülüfleri tel tel amber kokulu/Ben yârımı kokusundan tanırım,
Bir yanı Zenzem'dir bir yanı Kevser/Sevdiğimi gelişinden tanırım (s. 232).

2.29.41. NESİMÎ ÇİMEN

- 1-Dur diyorlar bana nasıl durayım/Vatan benim millet benim dert benim,
Kimi çoban kimi köle kimi aç/Arada dolaşan mazlum fert benim (s. 234).
- 2-Dinle beni kulağın aç/Sev insanlığı sev gardaş,
İnsan Kâbe insan mirâç/Sev insanlığı sev gardaş (s. 234).
- 3-Devredip alemi gezdim cihani/Yok Anadolu'dan güzel yurt bana,
Serpilmiş cihana vatan yavrusu/Gördüm hallerini acı dert bana (s. 235).

- 4-Şifa istemem balından/Bırak beni bu halimden,
Razıyım açan gülünden/Yeter dikenin batmasın (s. 236).
- 5-Çokça mürekkep yalamış/Ancak kendine iş bulmuş,
Diplomalı cahil olmuş/Ah diplomalı cahiller (s. 237).
- 6-Bu nasıl yazgıdır bu nasıl kader/Ömrüm bitti amma bitmedi çilem,
Her gelen yarınım dünümden beter/Ömrüm bitti amma bitmedi çilem (s. 238).
- 7-Yaşayan insanlar el ele verip/Türküler söylensin barıştan yana,
Dünya cennetinden çiçekler derip/Türküler söylensin barıştan yana (s. 239).
- 8-Senden evvel geçen acı yıllarda/Nice kara günler görmüşüz Ata'm,
Canımız dardaydı gözler yollarda/Sabırla bekleyip durmuşuz Ata'm (s. 239).

2.29.42. MUSTAFA TEMEL (Âşık Ruhanî)

- 1-Aşkınla çöllere düştüm dolaştım/Göründü gözüme iz kara kara,
Derdinle tutuştum yandım alıştım/Kül etti bağrımı köz kara kara (s. 242).
- 2-Sevgi ile yaratıldı bu dünya/İçimde dopdolu duran sevgidir,
Sevgiden muhabbet hasıl oldu ya/Hakka hakikata eren sevgidir (s. 243).
- 3-Yirminci asırda ahvalden halden/Duygusuz görgüsüz habersiz köyler,
Sahipsiz her insan şaşarmış yoldan/Tahsilsiz bilgisiz rehbersiz köyler (s. 244).

2.29.43. AHMET KARTALKANAT (Âşık Kul Ahmet)

- 1-Gönlümde bir yol var insana gider/Varıp hayvanlara olmam köle ben,
Aşlım bir cevherdir bin kıymet eder/Gidip karışamam her bir pula ben (s. 247).
- 2-Gönül perişandır çarhın elinden/Akar bozbulanık selden usanmaz,
O kimdir bülbülü gülden ayıran/Bülbül figan eyler gülden usanmaz (s. 247).
- 3-Yaz gelip de üç ayları doğunca/Filizlenip fidan olur ağaçlar,
Dağlar burcu burcu çiçek açınca/Güzellere seyran olur ağaçlar (s. 248).
- 4-Canımı kimlere kurban ederim/Başta anamdaki bele kurbanım,
Sadık olup bir ikrarda durarak/Beni aşkla saran kola kurbanım (s. 249).
- 5-İnsanoğlu ne bilirdi/Okul yazı olmasaydı,
Dünya hep cahil kalırdı/Okul yazı olmasaydı (s. 249).
- 6-Gel gönül aldanma kalleş güzele/Gerçek sevmez seni göz ile oynar,
Açılsa bedastan girse pazara/Sermayesi yoktur söz ile oynar (s. 250).

2.29.44. İHSAN SİRLİOĞLU (Diyarbakırlı Âşık İhsanî)

- 1-Diyar diyar belde belde gezdiğim/Yollar hüngür hüngür ağladı bana,
Ekmeksiz katıksız susuz kaldığım/Çöller hüngür hüngür ağladı bana (s. 252).
- 2-Kervan gitti biz uyuya kalmışız/Haydi ey tanburam biz de gidelim,
Tatvan kenarından Nemrut dağından/Haydi ey tanburam biz de gidelim (s. 252).
- 3-Sakal seni "güzel" için taşıyım/Ben seni kesemem kara sakalım,
"Güzel" görünce hafif kaşırım/Ben seni kesemem kara sakalım (s. 253).
- 4-Mor yaşmaklım bahar geldi/Sen de durma eserek gel,
Bahçe bahçe kucak kucak/Lâle sümbül keserek gel (s. 253).
- 5-Nasıl kıskanmazsın şu odacıyı/Daldı daldı müdürünen görüştü,
Karşıladi şapkasını elinden/Aldı aldı müdürünen görüştü (s. 254).
- 6-Yüce Tanrım hiç kimseye/Uzun dilli karı verme,
Bana verdin düşmanıma/Uzun dilli kan verme (s. 254).
- 7-Yazacağım, bu can tende/Durana dek yazacağım,
Eşitsizlik zincirini/Kırana dek yazacağım (s. 255).
- 8-Sana oğlum demem hayatta çiğsen/İstemem başına altın taç giysen,
Yetiştirip iki ağaç diktiysen/İşte sen o zaman benim oğlumsun (s. 256).
- 9-Yüce Tanrım figanımı/Duyarsan neyin eksilir,
Beni cehalete karşı/Uyarsan neyin eksilir (s. 257).

2.29.45. YAŞAR YILMAZ (Âşık Reyhânî)

- 1-Bahar gelsin şu dağlara gideyim/Belki derdimize çare bir çiçek,
Toplayıp devşirip harman edeyim/Açılan yaramı sara bir çiçek (s. 259).
- 2-Aman gazeteci gel bizim köye/Bizden olan türlü halleri de yaz,
Yalnız saçlıyı başlıyı değil/Uyuzu koturu kelleri de yaz (s. 259).
- 3-Su başında üryan olup çimenler/Ne anlasın ak nicedir kara ne,
Issız dağ başında çayır çimenler/Soldu gitti tipiye ne kara ne (s. 260).
- 4-Bir dertsiz diyara varmak istedim/Gördüm yürüdüğüm yol benim gibi,
Mecnun gibi bir Leylâyı aradım/Sitemle yaralı çöl benim gibi (s. 261).
- 5-Bir yanında yaktığının ocağın/Bir yanında söndürmeye el gerek,
Bir yanında bitirdiğin gül bağın/Bir yanında dertli bir bülbül gerek (s. 261).

2.29.46. HAMİT DEMİR (Âşık İlhamî)

- 1-Yâra dedim kirpiklerin ok olmuş/Batırdı sineme "Vay" dedim güldü,
Sevdanın ışığı kalbime çalmış/Yüzün on beşlenmiş ay dedim güldü (s. 263).
- 2-Gül efendim gül yanağın gül olsun/Güneş gibi toprak gibi su gibi,
Gönüller şad olsun arzu birleşsin/Güneş gibi toprak gibi su gibi (s. 263).
- 3-Âşıkım sinemde sayfalar dolmuş/Gök diye yazılan yazı Türkündür,
Yıldızlar güneşler yer ile göyler/Yaranmış yâr olmuş özü Türkündür (s. 264).
- 4-Biri söyler biri çalar/Biri parmağını yalar,
Tilki merekte balalar/Benim anladığım kadar (s. 264).
- 5-Güzel bahar geldi yayla zamanı/Tez açılın yar koklasın çiçekler,
Lâle nergis gül bürsün her yanı/Siz açılın yar koklasın çiçekler (s. 265).
- 6-Aşkın hududu yok kaderde insaf/Felek kalburunda elemiş gibi,
Yâr dedik sarıldık bizde yok hilâf/Mukadderat doğru dilemiş gibi (s. 265).
- 7-Vatan toprağında büyüyen sabah/Türk'ün gözbebeği, yüce Atatürk,
Bayrağı göğsündü tekbiri gümrak/Türk'ün gözbebeği, yüce Atatürk (s. 266).

2.29.47. İSMAİL AYDIN (Âşık Daimî)

- 1-Kâinatın aynasıyım/Mademki ben bir insanım,
Hakkın varlık deryasıyım/Mademki ben bir insanım (s. 268).
- 2-Göremiyor isem gerçek varlığı/Sünni'yisem alevi'ysem ne çıkar,
Sanat edindiysem sahtekârlığı/Sünni'yisem Alevi'ysem ne çıkar (s. 268).
- 3-Bir seher vaktiydi indim bağlara/Öter şeydâ bülbül gül yaralanır,
Bakmaz mısın sinemdeki dağlara/Derdimi dökmeye dil yaralanır (s. 269).
- 4-Gönül bülbül olmuş dostun gülüne/Karganın konduğu gülden bana ne,
Arayı arayı buldum Leylâ'mı/Mecnun'un gezdiği çölden bana ne (s. 269).
- 5-Bugün cânân geldi bize/Dudak sâki diller meze,
Yârim tazelerden taze/Koklamaya kıyamam ki (s. 270).
- 6-Nasıl yâr diyeyim ben böyle yâra/Mecnun edip çöle saldıktan sonra,
Alemin bağına bülbüller dolsa/N'idem benim gülüm solduktan sonra (s. 271).
- 7-Kendi varlığını bilmeyen âşık/Güvercin olup da uçanı söyler,
Denizler karalar gökler yok iken/Arş'ın kapısını açanı söyler (s. 271).
- 8-Neye üzülürsün neye şaşarsın/Balık ilkin baştan kokar dediler,
Önüne bakmadan durmaz koşarsın/Kırarsın testiye akar dedelir (s. 272).

- 9-Asır geldi yirmi bire dayandı/Ne zaman kalkınır doğu illeri,
Cümle âlem uykusundan uyandı/Ne zaman kalkınır Doğu illeri (s. 273).

2.29.48. AHMET GÜNBULUT (Âşık Sefil Selimî)

- 1-Yâr, senin yoluna mayın dizeler/Üstüne aşkınla basar gelirim,
Parçalayıp yüzüm yüzüm yüzşeler/Derimi duvara asar gelirim (s. 275).
- 2-Ayla güneş döne döne/Erer yeniden yeniye,
Tazelenir günden güne/Sürer yeniden yeniye (s. 275).
- 3-Avrupa'yı bana bahşış verseler/Vatanımın küllüğüyle değişmem,
Ezkaza şahlığı revâ görseler/Belendiğim höllüğüyle değişmem (s. 276).
- 4-Milli servetleri çarçur eyleme/Aya gitmek fayda vermez köye gel,
Sürünenler yerde gökte yaylama/İnsan muallakta durmaz köye gel (s. 277).
- 5-Yiğidim erkeğimi efendim beyim/Saçlarım ağardı dökülmeden gel,
Bulutum yağmurum bilmem ne deyim/Güzelliğim çöküp yıkılmadan gel (s. 278).
- 6-Kafam semâ gözüm bulut yağmur bol/Ufkumu buladıp sel etme vazgeç,
Kelime pınarım taşmış iken dol/Bent tutup çevremi göl etme vazgeç (s. 279).

2.29.49. HASAN GÖREN (Âşık Kul Hasan)

- 1-Yirminci yüzyılın insanlarıyız/Dünya sulh içinde bayram olmalı,
Atom tahriplerin kaldırmalıyız/Lâyiklik dünyaya sultan olmalı (s. 281).
- 2-Ayrılmayın Türk gençleri/Laiklikten kardeşlikten,
Ayrılan cahil serseri/Laiklikten kardeşlikten (s. 281).
- 3-Aziz dünya halkları günaydın/Ağlayanı güldürelim gülelim,
Dünya diktatörü yamyamdan azgın/Fitneleri öldürelim gülelim (s. 282).

2.29.50. HASAN SELMAN (Âşık Selmânî)

- 1-Şimdi bizim ilde çiçek açılmış/Sümbüller bir türlü güller bir türlü,
Bu meydanda lâli gevher saçılmış/Mizanlar bir türlü diller bir türlü (s. 284).
- 2-Benli dilber gerdanında ben gördüm/Gerdan benli benli yüz benli benli,
Dedim benlim benlerini ben gördüm/Öldürdün derimi yüz benli benli (s. 284).
- 3-Aklım alıp beni derbeder ettin/Ey melek bakışlı sarışın güzel,
Sabrım ile kararım koymadın gittin/Ateşin kalbimi sarışın güzel (s. 285).
- 4-En çirkin bir kıza dünürlük etsen/Kız babası on bin lira istiyor,
Aman kardeş nereden bulayım desen/Paran yok da neye geldin pis diyor (s. 285).

- 5-İnsanlar bir dağa benzerse eğer/Duman düşman olur yel boyun eğmez,
Bülbülü koruyan dikendir meğer/Yılan düşman olur gül boyun eğmez (s. 286).
- 6-Bu dünyaya gelen isen/Çekip göçün gitmektedir,
Emanetin bilen insan/Geri teslim etmektedir (s. 286).

2.29.51. ÂŞIK MEHMET ALİ ERGAT (Âşık Ferrahî)

- 1-Elâ gözlü nazlı yâri/Görem dedim göremedim,
Boş kalmıştır kavil yeri/Varam dedim varamadım (s. 288).
- 2-Hasta gönlüm divanedir durmuyor/Dünya hiç kimseye kalmamış yeyin,
Bu dert bana asla aman vermiyor/Ağlamış gözünü silmemiş deyin (s. 289).
- 3-Fakirlik sinemde çok yara açtı/Ne giyecek ne yakacak dal vardır,
Yokluk ile ömrüm perişan geçti/Kurtulmaya ne bir çıkar yol vardır (s. 290).
- 4-Yarap bilmem nedir benim çektiğim/Dert elem içinde yanan ben oldum,
Huzuruna geçip dizim çöktüğüm/Akılsız mecnuna dönen ben oldum (s. 291).
- 5-Renk renk olmuş dağlar çiçekler açmış/Maviyi yeşili alı severim,
Her âşık kendine bir çiçek seçmiş/Nergizi zambağı fulu severim (s. 291).
- 6-Güzel ben senin elinden/Nere gidem nere gidem,
Anlamayan yâr halinden/Nasıl edem nasıl edem (s. 292).
- 7-Ah n'eyleyim gönül senin elinden/Her zaman ağlarım gülemem gayrı,
Ben baktım usandım elin dilinden/Terk ettim sılayı gelemem gayrı (s. 293).

2.29.52. ABDULKADİR NAMLI (Âşık İsmetî)

- 1-Ben mi bilmiyorum zaman mı başka/Bahar dedikleri kışa benziyor,
Dağlar mı bozardı duman mı başka/Toprak görünenler taşa benziyor (s. 295).
- 2-Akşam olmaz sandım sabah şafakta/Fala fala deli gönül dur hele,
Konacaksın kahrettiğin kavakta/Dala dala deli gönül dur hele (s. 295).
- 3-Şarapta aradık balın tadını/Üzüme güvendik arıdan olduk,
Vefâsızın ezber ettik adını/Kahpenin uğruna periden olduk (s. 296).
- 4-Bir güzel sevdası geçti başımdan/Çöllere düşürdü çöllere beni,
Gönül vazgeçmiyor gider peşinden/Yollara düşürdü yollara beni (s. 296).
- 5-Anamdan emdiğim sütü burnumdan/Getirdin sen yokluk getir bakalım,
Atıp hançerini kara bağrımdan/Batırdın sen yokluk batır bakalım (s. 297).

- 6-Hayalimle yatıp rüyamda gördüm/Bir saklandı bir de göründü güzel,
Yavaşıya yürüyüp yanına vardım/Bir saklandı bir de göründü güzel (s. 297).
- 7-Sefillikten hasta olup varınca/Doktor bana "Boğazına bak" dedi,
Kollarımı kuru kemik görünce/Doktor bana "Boğazına bak" dedi (s. 298).
- 8-Perişanlık yine sardı başımı/Yağa yağa ese ese kış geldi,
Titretmeye otuz iki dişimi/Yağa yağa ese ese kış geldi (s. 298).

2.29.53. ŞEREF TAŞLIOVA

- 1-Her gelen insanlar geçer üstümden/Muhannet sevdiğim yol ettin beni,
Çekmeyinen kopmaz idi yaprağım/Aşkınla bir çürük dal ettin beni (s. 300).
- 2-Yaram gayet derin yoktur çaresi/Ellesen de boştur ellemeden de,
Aman tabip geçti merhem yarası/Yollasan da boştur yollamasan da (s. 300).
- 3-Sana âşıkız biz ey Anadolu/Her taşında bir şâirin sesi var,
Zümrüt gibi her bir yanın gül dolu/Her dağının ayrı ayrı süsü var (s. 301).
- 4-Dünya değirmendir insanlar tahıl/Ekilir biçilir un olur gider,
Cesedi gezdirir baştaki akıl/Bire saygı duyan bin olur gider (s. 301).
- 5-Serhat boyu seslenirim bir köyden/Havası da güzel suyu da güzel,
Tarifler edeyim yiğitten baydan/Ecdadı da güzel soyu da güzel (s. 302).
- 6-Kışın kar altında kalan topraklar/İlkbahar gelince al yeşil olur,
Cana gelir ağaçtaki yapraklar/Gövde filiz verir dal yeşil olur (s. 303).

2.29.54. SABRİ ORAK (Âşık Hüdâî)

- 1-Bir çocuk küçükten yetim kalırsa/Yaralar yaralar yaralar beni,
Bir garip gurbette mahzun olursa/Yaralar yaralar yaralar beni (s. 305).
- 2-Yavrusunu yitirmiş bülbül misali/Konar daldan dala öterim böyle,
Sineme ayrılık közü düşeli/Yanar ince ince tüterim böyle (s. 305).
- 3-Bahar geldi çayır çimen yürüdü/Yaylaya göçmenin zamanı geldi,
Dağlar yeşil giydi karı eridi/Suyundan içmenin zamanı geldi (s. 306).
- 4-Gönül sende sevgi sende yâr sende/Sevda ara sende seni bul kardaş,
Mürşit sende rehber sende pir sende/Sevda ara sende seni bul kardaş (s. 306).
- 5-Bu aşkın sırrına ereyim dersen/Önce bir ermişe sor da öyle gel,
Hakkın cemalini göreyim dersen/Evvela sen seni gör de öyle gel (s. 307).

- 6-Ateş icat olup tütün tütmeden/Aşkın ocağında ben yanıp tüttüm,
Güller açılmadan bülbül ötmeden/Mânâ âleminde şakıdım öttüm (s. 307).
- 7-Sen kime aşkınsın diye sordular/Dedim ben bülbülüm güle âşığım,
Düşündüler biraz fikir yordular/Arıyım çiçeğe bala aşığım (s. 308).
- 8-Faydası olmayan bahardan yazdan/Yüce dağ başının kışı makbuldür,
Cahilin yaptığı sohbetten sözden/Alimin hayali düşü makbuldür (s. 309).
- 9-Ben derdimi anlatamam/Dilim yaralı yaralı,
Bülbülüm amma ötemem/Gülüm yaralı yaralı (s. 309).

2.29.55. MURAT ÇOBANOĞLU

- 1-Sevdiğim yâr bana göndermiş nâme/Rüzigâr dokunmamış dal ister benden,
Bir lezzet olmasın onun tadında/Hiç arı görmemiş bal ister benden (s. 311).
- 2-Mevlâm emreylese gökte güneşe/Zerresi dünyayı yakar mı yakar,
Kanber arzu için suda boğuldu/Mecnun da Leyla'yı yakar mı yakar (s. 311).
- 3-Sevda hançerini aldın eline/Gel de bu sinemi yar karagözlüm,
Aşığın sözüne şirin diline/Doldur aşk şerbetin ver karagözlüm (s. 312).
- 4-İnsan dedikleri bir dağa benzer/Duman düşman olur yel boyun eğer,
Bülbül olsan bile gönül bağında/Diken düşman olur gül boyun eğer (s. 313).
- 5-Bu gönlümün yarasını/Saramadım saramam ki,
Yıktın felek duvarımı/Kuramadım kuramam ki (s. 313).

2.29.56. HAMDİ ŞAHİN (Âşık Hamdi Gardaş)

Hamdi Şahin, 1940 yılında Çorum'a bağlı Turgut köyünde doğmuştur.

- 1-Gelin şu dağları edelim dümdüz/Engin ile yüce bayram eylesin,
Ambarları boşaltalım hep göz göz/Darı ile cüce bayram eylesin (s. 316).
- 2-Üzümler olgunlaşmadan/Bağa doğru gidilir mi,
Ocak yanıp aş pişmeden/Yağa doğru gidilir mi (s. 316).
- 3-Kötülüğün gemisini/Batırmak istiyor canım,
Uzakları yakınlarla/Getirmek istiyor canım (s. 317).
- 4-İnsanı insandan ayır/Gördüysem gözlerim çıksın,
Huzur şişesini kinle/Kırdıysam gözlerim çıksın (s. 317).
- 5-Beni yağı kurşun ile/Vursalar da susamam ki,
Öldürüp beyaz kefene/Sarsalar da susamam ki (s. 318).

2.29.57. MEHMET KARGI (Âşık Gülhanî)

- 1-Çıkıp şu dağlara seyran eyledim/Açmış lâle sümbül gülü ne güzel,
Gönül bahçesine girip yayladım/Yeşermiş ağaçlar dalı ne güzel (s. 320).
- 2-Gözümün çırası yüzümün nuru/Ne kadar yakınsın cana sevgilim,
Ab-ı hayat suyu yaylanın karı/Hasretin karıştı kana sevgilim (s. 320).
- 3-Gündüz demez gece demez/Yoklar bizi mezar taşı,
Kurda vermez kuşa vermez/Saklar bizi mezar taşı (s. 321).
- 4-Dedemi babamı beni okuttu/Kutsaldır vazifen ulu öğretmen,
Cehaleti sildi kökten yok etti/İlim kapısının kolu öğretmen (s. 322).
- 5-Tembel tembel gündüz gece/Yattım geri pişman oldum,
İçim tandır dışım baca/Tüttüm geri pişman oldum (s. 323).
- 6-Kara bulut kararıyor/Ay önünde perde gibi,
Benzim solup sararıyor/Deli gönül darda gibi (s. 324).
- 7-Bir zaman Şereftin şimdi Ayvalı/Benim gibi bahtı karalı köyüm,
Bir yanın kıraçtır bir yanın sulu/Dört bir yanın dağlar sıralı köyüm (s. 325).

2.29.58. ÂŞIK KALENDER EREN

- 1-Akıl erilmiyor dünya fendine/Hiç güven kalmamış zamana dostum,
Herkes bir Süleyman kendi kendine/Kıymet verilmiyor insana dostum (s. 327).
- 2-Nedir bu çektiğim vefasız zâlim/Yok mu merhametin insafa gel gel,
Ulu dağlar ile tutmuşun yolum/Yok mu merhametin insafa gel gel (s. 327).
- 3-Zâtına sığındım ey gül yüzlü yâr/Çaresiz derdime dermanım yok mu,
Gurbet elde kaldım günüm ah u zâr/Menzile varacak kervanın yok mu (s. 328).
- 4-Bilmem ebedi mi hicrânım Yarap/Beklerim beklerim sonu gelmedi,
Cam gussa elinden gezerim harap/Vallahi dizimde takat kalmadı (s. 328).
- 5-Usandım gönlüm usandım/Gel şu gamdan ferâgat et,
Sukuta dâvet et kendin/Şu zamana itâat et (s. 329).

2.29.59. ŞERİF CIRIK (Âşık Mahsunî Şerif)

- 1-Gel beni taşlama ey insanoğlu/Yüzseniz derimi yine dönemem,
Sevdanın çırası yanar bağrımda/İki cihan üfrük olsa sönemem (s. 331).
- 2-Sanki ömrüm bir bilmece/Bitmez tükenmez geceler,
Uzun uzun yollar gibi/Bitmez tükenmez geceler (s. 331).

- 3-İşte gidiyorum çeşmi siyahım/Önümüze dağlar sıralansa da,
Sermayem derdimdir servetim âhım/Karardıkça bahtım karalansa da (s. 332).
- 4-Akşam oldu gene hapis kitlendi/Demir perdeleri çekme gardiyan,
Ne yârdan haber var ne mektup salan/Bir de sen belimi hükme gardiyan (s. 332).
- 5-Bu yıl benim yeşil bağım kurudu/Dolu vurdu yaprakları kurudu,
Benim de saz tutan elim var idi/Şimdi bir köşede yatar ağlarım (s. 333).
- 6-Onun burda taşı toprağı vardır/Alamanya kardeşimi geri ver,
Düz ovası yeşil yaprağı vardır/Alamanya kardeşimi geri ver (s. 333).
- 7-Ne dedimse halka hiç yaramadı/Ben gittikten sonra ararlar beni,
Boşa cahillerin gözü karardı/Kuru çene ile yorarlar beni (s. 334).
- 8-Berçenek'ten yaya geldim/Amman doktor bak bebeğe,
Beşiğini elden aldım/Yandım doktor bak bebeğe (s. 335).

2.29.60. EMİN DÜŞTÜ (Âşık Eminî)

- 1-Şu gamlı gönlümün kışı gitmiyor/Eriyip dağların karı gitse de,
Açmaz oldu şu gönlümün gülleri/Yıllarca dalında bülbül ötse de (s. 337).
- 2-Milyarlar harcayıp topa bombaya/Harp için fantomlar yapan utansın,
Dünyada acından adam ölürken/Füzeyle Merih'e giden utansın (s. 337).
- 3-Bütün dünya insanları/Barişsak kötü mü olur,
Hep bir olup bir bayrağa/Dönüşsek kötü mü olur (s. 338).

2.29.61. SEYİT ALİ BAYRAKTAR (Âşık Temelî)

Seyit Ali Bayraktar, 1948 yılında Kayseri'nin Sarız ilçesine bağlı Dallıkavak köyünde doğmuştur.

- 1-Gel seninle dertleşelim/Kardeş olsak olmaz mı dost,
Dert var ise bölüşelim/Kardeş olsak olmaz mı dost (s. 341).
- 2-Kendimi yerdim aklandım/Yundum arındım paklandım,
Sonsuz sevgiyle yüklendim/Sürekli aşk doğururum (s. 342).
- 3-Asla yemine vermeyin/Varlığımı hor görmeyin,
Bana tanrılar sormayın/Sevgiye tapıyorum ben (s. 342).
- 4-Doğup büyüdüğüm zamanlarımda/Geliştiğim yerler şimdi ne halde,
Kekeme kekeme varıp anama/Konuştüğüm yerler şimdi ne halde (s. 343).

- 5-On yaşımda olsam demem ki erdir/Sevgiye doymanın gözleri kördür,
Selam, sevgi, saygı büyük sözlerdir/Hasretimi tercümeyle yetmezler (s. 343).
- 6-Makina çağına açtım kucağım/İşlesin her yanı tutsun ocağım,
İnsanlığı sarsın kalpten sıcakım/Muhabbetle sevgi ile aşk ile (s. 344).
- 7-Beni öz yurdundan kopardılardı/Bilemezsiniz hayalimde ne vardı,
Şimdi üzüntü ve gariplik sardı/Kaldım kalıyorum Alamanya'da (s. 344).
- 8-Savaşçı beylere bir çift sözümüz/Sizden yana kapkaradır özümüz,
Saldırgan savaşta yoktur gözümüz/Tüm insanlar barış ekmek istiyor (s. 345).
- 9-Geldin yaşa oğlum cihanda Cem ol/Katiller ağzına çelikten gem ol,
Dostluk için didin muhabbet dem ol/Gerçekten zerrece şaşma ha oğlum (s. 346).

2.29.62. ÂŞIK ZAMANÎ (Tuncelili)

Zamanî, 1948 yılında Tunceli'nin Ovacık ilçesine bağlı Kuşluca köyünde doğmuştur.

- 1-Ben ölmek istemem körü körüne/Ölümüm bir işe yaramalıdır,
Hayat vermeliyim mutlak birine/Ölümüm bir işe yaramalıdır (s. 348).
- 2-Aya bak insana oyuncak oldu/Üstüne bayraklar dikmek lâzımdır,
Yumuşak yüzüne ayaklar kondu/Yeniden bir aya gitmek lâzımdır (s. 348).
- 3-Yaya yürür varır köye/Bir çarıklı köylü baba,
Dert diyemez hiçbir beye/Bir çarıklı köylü baba (s. 349).
- 4-Çatlamış binayı sıvayıp durma/Temelî çürüktür hop Hasan Usta,
Er geç yıkılacak boşa yorulma/Yık onu yeniden yap Hasan Usta (s. 350).
- 5-Elime ferman verilse/Önce kendimi vururum,
Sen bir sultansın denilse/Önce kendimi vururum (s. 350).
- 6-Çok dokundu mızrap ile tellere/Bozuk perdeleri görmedi,
Veysel Ağıt yaktı bülbül ile güllere/Dikene elini sürmedi Veysel (s. 351).

2.29.63. HASAN ÖZTÜRK (Âşık Meçhulî)

- 1-Bana ettiğini biliyor musun/Sineme hançerin çaktın güzel dost,
Beni ağlattığın yetmez mi gayri/Bu garip gönlümü yıktın güzel dost (s. 353).
- 2-Etrafımda insanlar çok/Yalnızım dağ başında,
Dertlerimi bilenim yok/Yalnızım dağ başında (s. 353).
- 3-Genç yaşta yağdı başıma/Dert yağmuru dert yağmuru,
Kara bulut güneşime/Dert yağmuru dert yağmuru (s. 354).

- 4-Dertlerim örülmüş bir çorap gibi/Söktükçe sevdiğim sökesim gelir,
İçime işledi şu zalim gurbet/Gönül ah çektikçe çekesim gelir (s. 354).
- 5-Bıktım artık senden yeter/Ah yoksulluk seni seni,
Ah çektikçe ahım artar/Ah yoksulluk seni seni (s. 355).

2.29.64. ŞAH TURNA (Gürünlü)

- 1-Benlik kibirlik bir kale/Yıkamazsan gelme gelme,
İnsanlar hem Kabe Mevlâ/Tapamazsan gelme gelme (s. 357).
- 2-Bu canından geçenlere aşk olsun/Vatan için millet için dost için,
Gönül bağı süslensin de gül dolsun/Vatan için millet için dost için (s. 357).
- 3-Bu diyor ki çekin gidin/Hani senin yurdun işçi/O diyor ki sakın gelmeyin,
Hani senin yurdun işçi/Her gün artar derdin işçi (s. 358).
- 4-Turna ile sohbetleyiz bakalım/Ağlıyor gözlerim gör turna turna,
Derununda yarem çoktur tabibim/Elinle yaremi sar turna turna (s. 358).
- 5-Çaresiz derdime derman/Nasıl bulayım bulayım,
Gönül sarayına mihman/Nasıl olayım olayım (s. 359).
- 6-Yol yordam bilmeyen köylü vatandaş/Seni bu hallere koyan utansın,
Kırık ekmek bir tas ayran yağsız aş/Şükreyle hâline diyen utansın (s. 359).
- 7-Yıllar yılı boyun eğdin ağaya/Ezildiğin yetmiyor mu vatandaş,
Her zaman ağladın güldürmediler/Üzüldüğün yetmiyor mu vatandaş (s. 360).

2.30. Burhan Güneş, Halk Şiiri Antolojisi⁴⁸

2.30.1. KÖROĞLU (16. Yüzyıl)

- 1-Mert dayanır namert kaçar/Meydan gümbür gümbürlenir,
Şahlar şahı divan açar/Divan gümbür gümbür gümbürlenir (s. 48).
- 2-Yol verin dumanlı dağlar/Aşmaya Ayvaz geliyor,
Çağlasın soğuk pınarlar/İçmeye Ayvaz geliyor (s. 49).
- 3-Siyah kâküllerin dökmüş/Kızıl güllere güllere,
Elâ gözlerini dikmiş/İnce yollara yollara (s. 50).
- 4-Hemen Mevlâ ile sana dayandım/Arkam sensin kal'am sensin dağlar hey,
Yoktur senden gayrı kolum kanadım/Ârkam sensin kal'am sensin dağlar hey (s. 52).
- 5-Yiğitler silkinip ata binende/Derelerde boz kurtlara ün olur,
Yiğit olan döne döne döğüşür/Kötüler kavgadan kaçar dön olur (s. 53).
- 6-Muhanetlik etmek değil kârımız/Şehriyar sözüne uyanlardanız,
Meydana girende yoktur korkumuz/Kazaya ırza diyenlerdeniz (s. 54).
- 7-Tan yeri atmadan şafak sökende/Düşmanın üstüne hörelenmeli,
Yerden kalkan alıp kılınc çekende/Yiğit on beş yerdn yaralanmalı (s. 55).
- 8-Yiğit olan gümbür gümbür gürlesin/Yiğidi doğuran ana bin yaşa,
Ak gövdede kızıl kanlar şarlasın/Yiğidi doğuran ana bin yaşa (s. 56).
- 9-İki koçak bir meydana koşanda/Ağzı gemli küheylânlar coşanda,
Gün batarken kan gövdeyi aşanda/Titreşir yerle gök er savaşından (s. 57).
- 10-İki koçak bir araya gelende/Görelim ne işler meydan içinde,
Kesilir kelleler boşanır kanlar/Yığın olur leşler meydan içinde (s. 58).
- 11-Koşun at çatlasın kuvvet bacakta/Keyif günü değil köşe bucakta,
Haydi savaş gerek kelle kucakta/Mevlânın aşkına çalın kılıncı (s. 59).

2.30.2. KÂTİBÎ (17. Yüzyıl)

- 1-Elâ gözlü dilberin lezzeti/Şeker midir şerbet midir bal mıdır,
Ne dökülmüş ak gerdanın üstüne/Kâkül müdür zülûf müdür tel midir (s. 98).

⁴⁸ Burhan Güneş, Halk Şiiri Antolojisi (1996). İlke Kitapevi Yayınları, Ankara: 1998, ss. 207. Burhan Güneş, bu eserini 1996 yılında oluşturmuştur. Tezimize ise eserin 1998 yılında yayımlanan 2. baskısı alınmıştır. Şiirlerin ilk dörtlüklerindeki sayfa numaraları bu basıma aittir.

- 2-Evvel baharda açılır/Konca konca gülün dağlar,
Can ile serden geçilir/İçildikçe mülün dağlar (s. 99).
- 3-Sevdiğim vuslata ireyim deyü/Ciğerim kan ile dolagelmiştir,
Gözlerim lütfunu göreyim deyü/Ağlayı ağlayı yola gelmiştir (s. 100).
- 4-Bir dem kararın yok dağlar başında/Nice bir mecnuna dönersin gönül,
Cümle halkı âlem kendi işinde/Sen aşkın nârına yanarsın gönül (s. 101).
- 5-Salınarak yürü ceylân kuzusu/Kaçma maral kaçma avcı değilim,
Seni sevmek imiş başım yazısı/Kaçma maral kaçma avcı değilim (s. 102).

2.30.3. KARACAOĞLAN

- 1-İncecikten bir kar yağar/Tozar Elif Elif diye,
Deli gönül hayran olmuş/Gezer Elif Elif diye (s. 104).
- 2-Çıkıp yucasına seyran eyledim/Gördüm ak kuğulu göller perişan,
Bir fırkat geldi de durdum ağladım/Öpüp kokladığım güller perişan (s. 105).
- 3-Şu yalan dünyaya geldim geleli/Tas tas içtim ağuları sağ iken,
Kahpe felek vermez benim muradım/Viran oldum mor sümbüllü bağ iken (s. 106).
- 4-Dağlar geçit verin konup göçeyim/Bir daha bu illere gelmeyesiyе,
Bağrıma hançerin salan elleri/Birdaha dönüp de görmeyesiyе (s. 107).
- 5-Bülbül ne yatarsın bahar erişti/Ulu sular göl olduğu zamandır,
Kat kat oldu gül yaprağı katıştı/Gene bülbül kul olduğu zamandır (s. 108).
- 6-Nedendir de kömür gözlüm nedendir/Şu geceki benim uyumadığım,
Çetin derler ayrılığın derdini/Ayrılık derdine doyamadığım (s. 109).
- 7-Ala gözlü benli dilber/Usul söyle söz ederler,
Gönül suyun akıtlar/Gözlerimi buz ederler (s. 110).
- 8-Eğer benim ilen gitmek dilersen/Eğlen güzel yaz olsun da gidelim,
Bizim iller kıraçlıdır aşılmaz/Yollar çamur kurusun da gidelim (s. 111).
- 9-İzin ver hey ağam ben de gideyim/Ah çekip de arkam sıra ağlar var,
Bakarım bakarım sılam görünmez/Aramızda yıkılası dağlar var (s. 112).
- 10-Ayağına giymiş altından nalın/Gel dudu dillim gel karşımda salın,
Mevlâ'dan istedim bir taze gelin/İkbal geri döndü kızı rasgeldi (s. 113).
- 11-Sunayı da deli gönül sunayı/Ben yoluna terk ederim sılayı,
Armağan gönderdim telli turnayı/İner gider bu gözleri sürmeli (s. 114).

- 12-Bir yavru götürdü beni bahçeye/Gördüm o bahçenin yolları sarhoş,
Yağmurlar yağar da ürüzgâr eser/Eğilmiş selvinin dalları sarhoş (s. 115).
- 13-Ala gözlerini sevdiğim dilber/Ben güzel görmedim senden ziyade,
Bilmem huri misin göklerden iner/Bugün güzelliğin dünden ziyade (s. 116).
- 14-Seher yelinin estiği/Esip bağrımı kestiği,
Ala gözlümün bastığı/Yollar ben olsam ben olsam (s. 117).
- 15-Yeter olsun yeter olsun/Çok ağlattın yeter olsun,
Turralanmış sırma saçın/Çözen benden beter olsun (s. 118).
- 16-Ağlayı ağlayı düştüm yollara/Karışayım boz bulanık sellere,
Adı sanı bilinmedik illere/Gitmeyince gönül yârdan ayrılmaz (s. 119).

2.30.4. ÂŞIK ÖMER (17. Yüzyıl)

- 1-Elem çekip deli gönül gam yine/Birgün ağlamanın gülmesi vardır,
Aduvve intikam kalır mı deme/Herkes ettiğini bulması vardır (s. 122).
- 2-Gel dilberim kan eyleme/Seni kandan sakınırım,
Doğan aydan esen yelden/Seni günden sakınırım (s. 123).
- 3-Be gaziler aşka düşeldenberi/Câmı mihnet bana yâr oldu gitti,
Gam deryası serden aşaldanberi/Tutuştı vücudum nar oldu gitti (s. 124).
- 4-Dedim dilber yanakların kızarmış/Dedi çiçek taktım gül yarasıdır,
Dedim tane tane olmuş benlerin/Dedi zülfün değdi tel yarasıdır (s. 125).
- 5-Göğsün açıp bana karşı/Çıkma beni öldürürsün,
Gözlerini süze süze/Bakma beni öldürsün (s. 126).

2.30.5. HASAN DEDE (Karpuzu Büyük Hasan Dede)

- 1-Dağda kulak verdim ben birfigana/Göreyim ne söyler şu Leyli Leyli,
Sen gel dedin ben de geldim şu yana/Çekerim karşımda hu Leyli Leyli (s. 128).
- 2-Eşref oğlu al haberi/Bahçe biziz gül bizdedir,
Biz bir Mevlânın kuluyuz/Yetmiş iki dil bizdedir (s. 129).

2.30.6. ÂŞIK SEYRÂNÎ (Everekli)

- 1-Aşkın arasına düşürme telâş/İster isen benden bal kara gözlüm,
Muhabbet istersen semtime dolaş/İstemezsen gamda kal kara gözlüm (s. 132).
- 2-Sofu olmaz bizim ham demirimz/Haddeden çekilmiş teli biliriz,
Yürütmüştür cansız divar biliriz/Temiz zevki temiz dili biliriz (s. 133).

- 3-Nice defterlerden ismim sildirdin/Gelmedi hiç senden ses kara bahtım,
Bahtın gemisinde yelken yok bildin/Durma lodos gibi es kara bahtım (s. 133).
- 4-Ne hikmettir ki şu dünyaya/Gelen ağlar giden ağlar,
Soralım yoksula baya/Aslı nedir neden ağlar (s. 134).
- 5-Eyvah fukaranın beli büküldü/Medet, ticaretin gücüne kaldık,
İyiler âlemden göçtü çekildi/Bizler zamanenin piçine kaldık (s. 135).
- 6-Hak yoluna gidenlerin/Asâ olsam ellerine,
Er pir vasfın edenlerin/Kurban olsam dillerine (s. 135).
- 7-Ey sevdiğim artık yeter/Bana yosma bakışın var,
Ateşlerden daha beter/Âşıkları yakışın var (s. 136).
- 8-Eski libas gibi âşıkın gönlü/Söküldükten sonra dikilmez imiş,
Güzel sever isen göz alan benli/Her güzelin kahrı çekilmez imiş (s. 137).
- 9-Kahpe felek benim nerde/Kara bahtım ak eyledi,
Pervaneler gibi nârda/Vücudumu yak eyledi (s. 137).
- 10-Ben bu aşkın çilesini/Yanar çektim tüter çektim,
Yedim gonca sillesini/Bülbül gibi öter çektim (s. 138).
- 11-Mahkeme meclisi icat olduğu/Çeşme-i rüşvetin akmaklığından,
Kaza belâ ile âlem dolduğu/Kazların kadıya uçmaklığından (s. 139).
- 12-Şu kimsesiz sahralarda/Diken oldu gülüm benim,
Uğrun uğrun tenhalarda/Ağlamaktır hâlim benim (S. 140)

2.30.7. EMRAH (Erzurumlu)

- 1-Sabahtan uğradım ben bir fidana/Dedim mahmur musun dedi ki yok yok,
Ak elleri boğum boğum kınalı/Dedim mahur musun dedi ki yok yok (s. 143).
- 2-Gönül gurbet ele çıkma/Ya gelinir ya gelinmez,
Her dilbere meyil verme/Ya sevilir ya sevilmez (s. 144).
- 3-Tutam yâr elinden tutam/Çıkam dağlara dağlara,
Olam yaralı bülbül/İnem bağlara bağlara (s. 145).
- 4-Bir sabah uğradım göl kenarına/Sunam beni gördüm yüzmeye durdu,
Çalındı çırpındı çıktı kenara/Elâ gözlerini süzmeye durdu (s. 145).
- 5-Gönül gitmek ister gurbet illere/Velâkin bizleri yâr eğlendirir,
Ezelden mailiz konca güllere/Bülbülü şeydayı zar eğlendirir (s. 146).

- 6-Kerem kıl ey sâki yüz verme bana/Gönül o yüzden farıdı gitti,
Sevda illetinden açma söz bana/O illet bana nâr idi gitti (s. 146).
- 7-Bir nazenin bana gel gel eyledi/Varmasam incinir varsam incinir,
Nazik miyanından ince belinden/Sarmasam incinir sarsam incinir (s. 147).

2.30.8. DERTLÎ (Bolulu)

- 1-Haraba kul olduk bezmi Âdemde/Bünyad olsak da bir olmasak da bir,
Düştük çare nedir dâma âlemde/Azad olsak da bir olmasak da bir (s. 150).
- 2-Telli sazdır bunun adı/Ne âyet dinler ne kadı,
Bunu çalan anlar kendi/Şeytan bunun neresinde (s. 151).
- 3-Yâr neden hazzeder neden hoşlanır/Bilmem o yâr nenin müptelâsıdır,
Gönül gâh sever gâh ateşlenir/Ne çare çekmeli dost belâsıdır (s. 152).
- 4-Sâkıyâ câmında nedir bu esrâr/Kıldı bir katresi mestâne beni,
Şarab-ı lâlinde ne keyfiyet var/Söyletir efsâne efsâne beni (s. 153).
- 5-Bahar seli gibi dağlar başında/Gör nice durlandım nice bulandım,
Bir dar-üş şifaden boşanmış gibi/Sürüyüp zinciri hayli dolandım (s. 154).
- 6-Şâirlik davâsın sürme ey gönül/Huzur-ı devlete âkılâne var,
Benlik kapısından girme ey gönül/Bus eyle dâmenin dervişâne var (s. 155).
- 7-Girdâb-ı mihnette kapandım kaldın/Vermedin bir yandan ses kara bahtım,
Anladım gafilsin uykuya daldın/Deli poyraz gibi es kara bahtım (s. 156).
- 8-Havalanma telli turnam/Uçup gitme yele karşı,
Zülûflerin tel tel olmuş/Döküp gitme yele karşı (s. 157).

2.30.9. ZİHNÎ (Bayburtlu)

- 1-Uzun müddet haber yoktur sılamdan/Her posta geldikçe gönlüm yerinir,
Haber yok evlad ü ayal anamdan/Can postaneler varır sürünür (s. 160).
- 2-Vardım ki yurdundan ayak göçürmüş/Yavru gitmiş ıssız kalmış otağı,
Câmlar şikest olmuş meyler dökülmüş/Sâkiler meclisten çekmiş ayağı (s. 161).
- 3-Yıkılmış çadırların göç etmiş Leylâ/Vardım ki bomboş kalmış yâr otakları,
Dağı mesken etmiş biçare Mecnun/Akıtmış gözünden kan ırmakları (s. 161).
- 4-Saba gider isen bizim diyare/Benim vasfı hâlim o yâre söyle,
Lâlenin bağrında bir ise yare/Benimki erişti hezare söyle (s. 162).

2.30.10. DADALOĞLU (19. Yüzyıl)

- 1-Kalktı göç eyledi Avşar elleri/Ağır ağır giden eller bizimdir,
Arap atlar yakın eder ırağı/Yüce dağdan aşan yollar bizimdir (s. 164).
- 2-Gönülden gönüle yol gider derler/Onu sürdürmeye hoşça can gerek,
Doğru söyle yiğit işin doğrusun/Hilebaz olursa yiğit bön gerek (s. 164).
- 3-Yükseklerde şahin gibi süzülür/Enginlerde turna gibi düzülür,
Kaçan dostu ansam gönlüm üzüdür/Şimdi döndüm düzen tutmaz tele ben (s. 165).
- 4-Yürü yiğit yürü yoluna yürü/Ağustosta erir dağların karı,
Gayet güzel olsa yiğidin yârı/O yiğit yanına nazınan gelir (s. 166).
- 5-İlgınca sılınca görünen dağlar/Yoksa Türkmen ili başın boran mı,
Deli gönül kaynayıp da coşunca/Hey ağalar coştucağım güman mı (s. 167).
- 6-Çıktım yücesine seyran eyledim/Cebel önü çayır çimen görünür,
Bir firkat geldi de coştum ağladım/Al yeşil bahçeli Kamam görünür (s. 168).
- 7-Can evimden vurdu felek n'eyleyim/Bağlarım çelik teller iniler,
Ben almadım toprak aldı koynuna/Yârım diyen bülbül diller iniler (s. 169).
- 8-Şu yalan dünyaya geldim geleli/Severim kır atı bir de güzeli,
Değip on beşine kendim bileli/Severim kır atı bir de güzeli (s. 170).
- 9-Gel ha güzel ha methin edeyim/Ağzın şeker dudakların bal gibi,
Yaşta küçük amma boyda münasip/Sallanıyor bir fidanca dal gibi (s. 171).
- 10-Dostun bahçesinde yâd el geçmesin/Kurtulur ha nazlı dilber kurutur,
Senin sevdan yüreğimde yağ komaz/Eritir ha nazıl dilber eritir (s. 172).
- 11-Yine geldi yaz ayları/Göçeceğim şimdiden geri,
Yaz yağmuru sulu olur/Coşar çağlar şimdengeri (s. 173).
- 12-Turnam gelir katar katar/Kanadın boynuna atar,
Seher ile bir kuş öter/Ötüşü gül dalınd'olur (s. 174).
- 13-Oturmuş ak gelin taşın üstüne/Taramış zülfünü kaşın üstüne,
Bir selâmı geldi başım üstüne/Alırım kız seni komam ellere (s. 175).

2.30.11. VEYSEL ŞATIROĞLU (Âşık Veyssel)

- 1-Dost dost diye nicesine sarıldım/Benim sâdık yârım kara topraktır,
Beyhude dolandım boşa yoruldu/Benim sâdık yârım kara topraktır (s. 175).
- 2-Yeni mektup aldım gül yüzlü yârdan/Gözletme yolları gel deyi yazmış,
Sivralan köyünden bizim diyardan/Dağlar mor menevşe gül deyi yazmış (s. 179).

- 3-Uzun ince bir yoldayım/Gidiyorum gündüz gece,
Bilmiyorum ne haldeyim/Gidiyorum gündüz gece (s. 180).
- 4-Allah birdir peygamber hak/Rabb-ül âlemindir mutlak,
Senlik benlik nedir bırak/Söyleyeyim geldi sırası (s. 181).
- 5-Sen bir ceylân olsan ben de bir avcı/Avlasam çöllerde saz ile seni,
Bulunmaz dermanı yoktur ilâcı/Vursam yaralasam söz ile seni (s. 183).
- 6-Güzelliğin on par'etmez/Bu bendeki aşk olmasa,
Eğlenecek yer bulaman/Gönlümdeki köşk olmasa (s. 184).
- 7-Ben giderim adım kalır/Dostlar beni hatırlasın,
Düğün olur bayram gelir/Dostlar beni hatırlasın (s. 185).
- 8-Ben gidersem sazım sen kal dünyada/Gizli sırlarımı âşikâr etme,
Lâl olsun dillerin söyleme yâda/Garip bülbül gibi âh ü zâr etme (s. 186).
- 9-Yârin beyaz gerdanında/Türlü türlü haller gördüm,
Sıralanmış her yanında/Yıldız gibi benler gördüm (s. 187).
- 10-Aşlma karışıp toprak olunca/Çiçek olur mezarımı süslerim,
Dağlar yeşil giyer bulutlar ağlar/Gök yüzünde dalgalanır seslerim (s. 188).
- 11-Güzelliğin on par-etmez/Bu bendeki aşk olmasa,
Eğlenecek yer bulamam/Gönlümdeki köşk olmasa (s. 189).
- 12-Esti bahar yeli karlar eridi/Kubarmış dağlarda kar çiçekleri,
Kavlettim yâr ile ahdim var idi/Birlikte dermeye mor çiçekleri (s. 190).
- 13-Bu âlemi gören sensin/Yok gözünde perde senin,
Haksıza yol veren sensin/Yok mu suçun burda senin (s. 191).
- 14-Dünya dolsa şarkıyılan/Türküz türkü çağırırsın,
Yola gitmek korkuyulan/Türküz türkü çağırırsın (s. 193).
- 15-Kambur felek sanki beni kayırdı/Eşten dosttan nazlı yârdan ayırdı,
Gizli sırrım memlekete duyurdu/Sanki benim bir ettiğim var gibi (s. 194).

2.30.12. ALİ İZZET ÖZKAN

- 1-Gidin kışlar gidin yazlar geliyor/Elvan renge boyanın dağlar,
Turnalar gidiyor kazlar geliyor/Giyinin kuşanın dağlar (s. 196).
- 2-Bir Allah'ı tanıyalım/Ayrı ayrı bu dün nedir,
Senlik benliği nidelim/Bu kavga döğüş kin nedir (s. 197).

- 3-Âhır zaman kahramanı Atatürk/Türkiye'nin hali yaman oldu gel,
Fitne fesat ellerinde kaldı mülk/Kardaşlar kardaşa düşman oldu gel (s. 199).
- 4-Ağlasana ne duruyon gözlerim/Vatan garip iller garip ben garip,
Öksüz yavrularım yetim kızlarım/Dağlar garip çöller garip ben garip (s. 200).
- 5-Köyüm bana gurbet oldu/Oğlum kızım eşim de yok,
Sanki seferberlik geldi/Ağlayan çok neşem de yok (s. 201).
- 6-Şu sazıma bir düzen ver/Teller de muradın alsın,
Gel beni bir tenhada gör/Diller de muradın alsın (s. 202).
- 7-Yüz yıl yerde yatsa çürür mü ola/Sana şu sarılan kollar sevdiğim,
Parça parça olsa durur mu ola/Adını söyleyen diller sevdiğim (s. 203).
- 8-Mühür gözlüm sana meyil vereli/Acap şu vücutta takat mı kaldı,
Güzel yârim güzel yüzün görelî/Seni anmadığım saat mı kaldı (s. 204).
- 9-Mecnun'um Leylâ'mı gördüm/Bir kerecik baktı geçti,
Ne söyledi ne de sordum/Kaşlarını yıktı geçti (s. 205).
- 10-Söylesem derdimi mermer daşına/Parça parça olur yarılır düşer,
Anlatsam halimi dut ağacına/Sökülür kökünden kırılır düşer (s. 206).
- 11-Bugün bayram günü gelmez yüzlerim/Gayet perişanım haller yas çeker,
Ağlasana ne duruyon gözlerim/Karalar geyindim allar yas çeker (s. 207)

2.31. İsmail Özmen, Alevi Bektaşî Şiirleri Antolojisi (2.,3.,4.,5. Cilt)⁴⁹

2.31.1. USÛLÎ (16. Yüzyıl)

- 1-Gözüm yaşı taşı yine/Himmet eylen himmet eylen,
Düştüm bela denizine/Himmet eylen himmet eylen (cilt-2, s. 353).
- 2-İkrar-u aşkımız çün ezelidir/Müminin ikrarı Kalu Beli'den,
Benim pirim çün Muhammed Ali'dir/Dönen dönsün, ben dönmezem Ali'den (cilt-2, s. 353).
- 3-Yarenler ecel gelmeden/Gözümüz toprak dolmadan,
Felek bizden öç almadan/Hele bir demdir sürelim (cilt-2, s. 353).
- 4-Bana kıya kıya bakan/Kor muyum seni kor muyum,
Bakışı ciğerim yakan/Kor muyum seni kormuyum (cilt-2, s. 354).
- 5-Gönül geç olmaz hevâdan/Gel gurbete gidek gönül,
Uçur kuşu bu yuvadan/Gel gurbete gidek gönül (cilt-2, s. 354).
- 6-Be bu bazar-ı cihanın kuru dükkanına yuf,
Çenber-i çehrine vü kunbed-i gerdanına yuf (cilt-2, s. 355).
- 7-Ademe gel secde kıl anda kelimullah var/Vech-i pakinde muayyen sırr-ı Bismillâh var,
Çünkü bildin müminin gönlünde beytullah var/Niçin izzet etmedin ol beyte kim Allah var (cilt-2, s. 356).

2.31.2. SURURÎ (16. Yüzyıl)

- 1-Her ne kadar fena olsa bir adam/Sevdiğini nadana ele verir mi,
Cem olup gelseler bu halkı alem/Ser verip kan saçar, ele verir mi (cilt-2, s. 603).
- 2-Gönlümü zülfünle çek zencir şeydalanmasun,
Sinemi çâk et ki senden özge me'valanmasun (cilt-2, s. 604).

2.31.3. GEDA MUSLÎ (16.-17. Yüzyıl)

- 1-Şol fena mülkünün vefası yoktur/Konan göçtü növbet bizim, yol bizim,
Belâsı kazası, mihneti çoktur/Murat bizim, istek bizim, hal bizim (cilt-3, s. 41).
- 2-Bahar eyyamı erdi de/Şadoluben güldü dağlar,
Şirine gönül verdi de/Ferhat seni deldi dağlar (cilt-3, s. 42).

⁴⁹ İsmail Özmen, Alevi Bektaşî Şiirleri Antolojisi (2.,3.,4., 5. Cilt), Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara: 1998.

3-Erenler serveri ol sırrım Ali/Serçeşme olmuştur Urumeline,
Ağaçtan Zülfikar ol gerçek Veli/Evvel tekbir aldık Pirin beline (cilt-3, s. 42).

2.31.4. ÜSKÜDÂRÎ (17. Yüzyıl)

1-Dur a derviş dur a haber sorayım/Tarikat ne, erkân nedir, yol nedir,
Aşık isen gel haber ver göreyim/Bülbül nedir, gülşen nedir, gül nedir (cilt-3, s. 179).

2.31.5. SEYRÂNÎ (Ispartalı)

1-Behey talib can gözünü uyandır/Bu meydana sahih meydan ol da gel,
Pirler şerbetine canını kandır/İptida özünden mestan ol da gel (cilt-4, s. 103).
2-İhlas-ı delilim ol nur-u kudret/İki cihan eden kendidir kendi,
Bizleri mukaddem cenab-ı izzet/Aşka revan eden kendidir kendi (cilt-4, s. 104).
3-Dolan gönül dolan eflaki arşı/Saadet bürcünün devranesi ol,
Ya sabur ya şekür tevekkül başı/Ya hamd ü senanın zikranesi ol (cilt-4, s. 104).
4-İlm-i ledün dem çeküp sekrân olur/Bektaşiler Evvel ahır sırrına seyrân olur
Bektaşiler,
Lenterani fehmine İmran olur Bektaşiler/Şehr-i dilde Tur-i Musa kân olur Bektaşiler
Hırka içre ser çeküp pünhan olur Bektaşiler/Sureta ehl-i harabat can olur Bektaşiler
(cilt-4, s. 106).

2.31.6. SEYRÂNÎ (Everekli)

1-Adem tabiatlı melek sıfatlı/Şah olursan sana geda bulunur,
Her kim güler yüzlü dilleri tatlı/Olsa anda lutfü huda bulunur (cilt-4, s. 109).
2-Aşkın derdine düşeli/Mecnunum dağlar gezerim,
Katran kaynadıp coşalı/Sel oldum, çağlar gezerim (cilt-4, s. 109).
3-Ne hikmettir şu dünyaya/Gelen ağlar, giden ağlar,
Soralım yoksula, baya/Aslı nedir, neden ağlar (cilt-4, s. 109).
4-Şu kimsesiz sahralarda/Diken oldu gülüm benim,
Gizli gizli tenhalarda/Ağlamaktır halim benim (cilt-4, s. 110).
5-Muhabbet küpünün olsam şarabı/Yar beni doldurup içer mi bilmem,
Mamur olmak için gönül harabı/Bir mimar eline geçer mi bilmem (cilt-4, s. 110).
6-Eski libas gibi ayıkın gönlü/Söküldükten sonra dikilmez imiş,
Güzel sever isen gerdanı benli/Her güzelin kahrı çekilmez imiş (cilt-4, s. 110).

- 7-Ben bu aşkın çilesini/Yanar çektim, tüter çektim,
Yedim gonca sillesini/Bülbül gibi öter çektim (cilt-4, s. 111).
- 8-Ey sevdiğim artık yeter/Bana yosma bakışın var,
Ateşlerden daha beter/Âşıkları yakışın var (cilt-4, s. 111).
- 9-Hak yoluna gidenlerin/Asa olsam ellerine,
Er, pir vasfin edenlerin/Kurban olsam dillerine (cilt-4, s. 111).
- 10-Gönül serden geçer, yardan geçemez/Dağlanmış ikrara, kavi özlüyüm,
Her sözüm dinleyen, özüm seçemez/Sırat köprüsünden ince sözlüyüm (cilt-4, s. 112).
- 11-Eğlen hocam eğlen bir sualım var/İz'an nedir erkân nedir yol nedir,
Seni bana gayet fazıl dediler/İçerimde bir yaram var bil nedir (cilt-4, s. 112).
- 12-Mahkeme meclisi icat olduğu/Çeşme-i rüşvetin akmaklığından,
Kaza bela ile alem dolduğu/Kazlarm kadıya uçmaklığından (cilt-4, s. 112).
- 13-Seyrimde bir şehre eyledim nazar/Gördüm elvan türlü meyhaneler var,
Teşne var mı diye sakiler gezer/Ellerinde dolu peymaneler var (cilt-4, s. 113).
- 14-Eyvah fukaranın beli büküldü/Medet ticaretin gücüne kaldık,
İyiler alemde göçtü çekildi/Bizler zamanenin piçine kaldık (cilt-4, s. 113).
- 15-Aşkın arısına düşürme telaş/İster isen benden bal kara gözlüm,
Muhabbet istersen semtimde dolaş/İstemezsen gamda kal kara gözlüm (cilt-4, s. 113).
- 16-Nice defterlerden ismim sildirdin/Gelmedi hiç senden ses kara bahtım,
Bahtın gemisinde yelken yok bildin/Durma lodos gibi es kara bahtım (cilt-4, s. 114).
- 17-Asırda acaip işler çoğaldı/Bilmem bu işleri kimler ediyor,
Dünyayı hep rezil köpekler aldı/Gelen ümeraya karşı gidiyor (cilt-4, s. 114).
- 18-Verdiğin ikrarda dururum dersin/Mürşidin emrine itaat eyle,
Haram, helal demez bulduğun yersen/Müminlik davasın feragat eyle (cilt-4, s. 115).
- 19-Kur'an yazılırken arşı rahmanda/Kudret katibinin elinde idim,
Kandil asılırken ulu meydanda/Bülbül idim, gonca gülünde idim (cilt-4, s. 115).
- 20-Can ipimi ten yününden/Saran kirman ular bir gün,
Sulu yalçınlar önünden/Açılan gül solar birgün (cilt-4, s. 115).
- 21-Sofu olmaz bizim ham demirimiz/Haddeden çekilmiş teli biliriz,
Yürütmüştür cansız dıvar pirimiz/Temiz zevki temiz dili biliriz (cilt-4, s. 116).

- 22-Dağlarda nergis sanırdım/Ela gözlüm mestim seni,
Sözünden özün tanırdım/Fehmederdım dostum seni (cilt-4, s. 116).
- 23-Ateş vapurunu icad edenler/Yelken açıp yel kadrini ne bilsin,
Süleyman'dır kuş dilini söyleyen/Her Süleyman dil kadrini ne bilsin (cilt-4, s. 116).
- 24-Evvel giymez iken ipek mintanı/Giyersin eğnine çul yavaş yavaş,
Feragat kıl bırak aşkı sevdayı/Olma bir dilbere kul yavaş yavaş (cilt-4, s. 117).
- 25-Yumurtasın kokutmağa/Yatar sanma gurka beni,
Aşkın dersin okutmağa/Sanma korkup ürke beni (cilt-4, s. 117).
- 26-Pintinin dik kulaklısı/Boynu yoğun eşek olur,
Pek mülayim yolaklısı/Sanma tunçtan gevşek olur (cilt-4, s. 117).
- 27-Ey sevdiğim artık yeter/Bana yosma bakışın var,
Ateşlerden daha beter/Âşıkları yakışın var (cilt-4, s. 118).
- 28-İstemez bir hakim şahidi baydan/Kurda koyun, ata eğer har dese,
Yahşi balık tuttum ben kuru çayda/Yerden göğe doğru yağar kar dese (cilt-4, s. 118).
- 29-Ah Yezid'in ruhuna eylerdim amma lâneti,
Olmasa isyanına galip rahıma rahmeti (cilt-4, s. 118).
- 30-Ne var gülbanki tevhide cevabım bir Hu'dan gayri,
Hayatına sebep yok, (Küllü şey'in) bir sudan gayri (cilt-4, s. 119).

2.31.7. ŞEM'Î (Konyalı)

- 1-Gönlümün evinde seyran eyleyen/Hak'dan bize mihman Ali'dir,
Ali Her derdime benim derman eyleyen/Can içinde canan Ali'dir Ali (cilt-4, s. 137).
- 2-Hacı Bektaş-ı Veli'nin bindiği cansız dıvar/Mazhar-ı nur- u Ali'dendir ana ol yadigar,
Na're-i Düldül ederdi arş-ı a'lâda karâr/Sad hezar bin kafiri bin na'rede etti şikâr,
Dedi aslanım Ali'dir kudret ile Girdigâr/Lâ fetâ illa Ali lâ seyfe illâ Zülfikâr (cilt-4, s. 138).
- 3-Rah- ı Hakk'a ibtida derban olur Bektaşiler/Pir- i aşka can verib canan olur Bektaşiler,
Tac ü tahtı terk idüb İbrahim Edhem aşkına/Varlığından soyunub üryan olur Bektaşiler (cilt-4, s. 138).
- 4- Bazar-ı aşk içre cevri güzeller/Mezada vermişler kapan kapana,
Dü çeşminden zuhur eyledi seller/Durmaz mevç vurur kapan kapana (cilt-4, s. 139).

- 5-Çevrilir başıma cihan dar olur/Bana efendimden itâb olunca,
Bülbül gibi işim ahu zar olur/Gül yüznde ref-i nikâb olunca (cilt-4, s. 139).
- 6-Derununda muzır derdi olanlar/Gizli gizli bab-ı Lokman'a düşmüş,
Derd-i gam ararken safa bulanlar/Uygun ahab ile yarana düşmüş (cilt-4, s. 140).
- 7-Mahbubu canana gönül verenler/Gurbet ele düşmüş dağlar dolanır,
Yitirir aklını mecnun olanlar/Al yerine kara bağlar dolanır (cilt-4, s. 140).
- 8-Şimdiki dilberler söze uyarlar/Bakmazlar gedaya ararlar bayı,
Onlar daim atlas, libas giyerler/Beğenmezler bizim eski abayı (cilt-4, s. 140).

2.31.8. CESARÎ (19. Yüzyıl)

- 1-Biz ki Rum abdalıyız her yerde var dergahımız/Hanikahı aşkolur her dem
ziyaretgahımız,
Hacı Bektaş-ı Veli'nin erleri derler bize/Bendei mukbilleriz sırrı Ali'dir şahımız (cilt-4, s. 299).

2.31.9. MEFHARÎ (Çankırlı)

- 1-Yatardım gafletle, bir güruh-u piran/Tuttular destimi kalk kalk dediler,
Ne yatarsın böyle gözün aç bir an/Hayretle cihana bak bak dediler (cilt-4, s. 325).
- 2-Aşkın cür'asını içmişim saki/Tenezzül eylemem ab-ı engura,
Pir-i hakikat'e olan mülaki/Minnet etmez hecv-i ehl-i gurura (cilt-4, s. 325).

2.31.10. KADRÎ (Çankırlı)

- 1-Bizi mesteyledi sahbayı Elest/Lâ takrabüssalât bize bağlıdır,
Olmuşuz alemde biz Yezdan perest/Secdegahımız bir keman ebrudur (cilt-4, s. 339).
- 2-Kuy-i yar ayrılığı çeşmimi hunpaş etti/Yuttuğum hunu ciğer kendimi ayyaş etti,
Çektiğim ahı siyah sırrımı hep faşetti/Beni sakii Elest gör nice kallaş etti,
Nazarı Şahı erenler bizi Bektaş etti/Namımız aşkı Ali böyle Kızılbaş etti (cilt-4, s. 339).
- 3-Eğer akil isen dinle bu pendi/Bir muazzam beytiz Hak binasıyız,
Hakaretle gönül yıkma efendi/Biz bu kainatın iptidasıyız (cilt-4, s. 340).
- 4-Varalım meykedei aşka nida eyliyelim,
Bulalım sakiyi nenhaca safa eyliyelim (cilt-4, s. 341).

2.31.11. MİR'ATÎ (19. Yüzyıl)

- 1-Zincir kar eylemez bizlere sofı/Bin can ile bir canana bağılıyız,
Anlayıp bilmişiz emri marufu Ol bakii Adil Hana bağılıyız (cilt-4, s. 348).
- 2-On sekiz bin alem icad olmadan/Lamekan elinden,
Hm-ettim tahsil Meflari kainat bünyad olmadan/Bana irşat oldu o sırrı kandil (cilt-4, s. 348).
- 3-Bu aşkı esrara vakıf olalı/Zikr ü fikrim oldu bai Bismillah,
Vücudum (Allemel'esmi) bileli/Göründü dideme (Semmeveçhullah) (cilt-4, s. 348).
- 4-Dünyadan el çektim erkandır işim/Çeşm-i pür-hunumdan akıttım yaşım,
Pirlerden hidayet elimde başım/Bu yeşil bayrağı Selman'dan aldım (cilt-4, s. 349).
- 5-Guşeyle pendimi arif ü dâna/Dâna isen seyret sırrı Yezdanı
Yezdan ne hikmetler eyledi nûma/Nûma etmek için zatı Süphanı (cilt-4, s. 349).
- 6-Alemi kesrette kalma ey gönül gel bahuzur/(Yevmetüblâ) olmadan bul Hakkı, nefsin başın ur
Kendini bilmektir ancak ademe hayrel'umur/Gör ne yüzden görünür devre düşer ehli kubur (cilt-4, s. 351).
- 7-Amenna deyiiben, ikrar eyledik/Erenler bezmine lâ-şekcesine
Bağ-ı maarifte yetişip bittik Bûy aldık bir gülden çiçekcesine (cilt-4, s. 352).
- 8-Söylesem manamız gelmez tekrare/Esrarı noktamız gelmez tefsire
İman ettik ikrar verdik bir pire/Er olduk er ile gerçekcesine (cilt-4, s. 352).

2.31.12. DELİ BORAN (19. Yüzyıl)

- 1-Seher vakti bir cünbüşe uğradım/Bülbül ağlar, bağban ağlar, gül ağlar,
Dertli sinem aşk oduna dağladım/Yolcu ağlar, kervan ağlar, yol ağlar (cilt-4, s. 364).
- 2-Bakıp çar köşeyi seyran eyleyen/Yaraların bende, İmam Hüseyin,
Hak için serini kurban eyleyen/Yaraların bende, İmam Hüseyin (cilt-4, s. 364).
- 3-Gam yiyip ağlama divane gönlüm/Daima bu dünya başa dar olmaz,
Hakk'ın kelamını bırakma dilden/Hak'tan özge bir adama yar olmaz (cilt-4, s. 365).
- 4-Haydi bre deli gönül/Alevden mi dışın senin,
Haydi bre deli gönül/Alafırcık işin senin (cilt-4, s. 365).
- 5-İncil Kur'an Zebur olsun/Açmam seni şimden kelli,
Ab-ı kevser suyu olsun/İçmem seni şimden kelli (cilt-4, s. 365).

6-Gökte doğan yıldız ile ay ise/Sorarlar aslını eğer soy ise,

Aşıka da bahşişçiğin bu ise/Vallahi billahi az kara gözlüm (cilt-4, s. 366).

7-Arzulayıp seni görmeye geldim/Yüzünde evvelki nurun kalmamış,

Evvel uğrun uğrun işmar eylerdin/Şimdi söylemeye dilin kalmamış (cilt-4, s. 366).

8-Evvel bahar yaz ayları gelende/Seli boz bulanık akar Tuna'nın,

Bülbüller ötüşür bahçelerinde/Gülü burcu burcu kokar Tuna'nın (cilt-4, s. 366).

9-Çıktım yücesinden baktım/Baktım Münbüç illerine,

Eğbez eğbez evler konmuş/Yücesine bellerine (cilt-4, s. 367).

10-Osman Paşa der ki vardık beriden/Bize kuvvet verdi Mevlam yaradan,

Gözledim bir imdat gelmez geriden/Tükendi cephanem gittim esire (cilt-4, s. 367).

2.31.13. ALİ (Çorumlu Sefil Ali)

1-Muhammed Mustafa, Murtaz(a) Ali'nin/Dostuna dost, düşmanına düşmanım,

Pirim Hünkâr Hacı Bektaş Veli'nin/Dostuna dost, düşmanına düşmanım (cilt-4, s. 372).

2-Yaşlı matem günü doğdu, dolunur/Ağla gözler İmam Hüseyin aşkına,

Derdimize derman orda bulunur/Ağla gözler İmam Hüseyin aşkına (cilt-4, s. 372).

3-Burda sofulara minnet eylemem/Sofu olan bu meydana dar sayar,

Gönlün yüce ise engine bırak/Yaz tez gelir engini bakar sayar (cilt-4, s. 373).

4-İntizarım ela gözlü yârime/Ela gözlü sultanım dertte kaldım,

Aşanı dedim yüce dağlar başını/Aşamadım yolum yarıda kaldı (cilt-4, s. 374).

2.31.14. CEYHÛNÎ (Zileli)

1-Rahı hakikate dil oldu bende/Biz sırrı (İllâ)nın tevellasıyız,

Merdolan namerde olmaz şermende/Biz anların evvel teberrasıyız (cilt-4, s. 432).

2-Ey şahı velayet Hayderi Kerrar/Kerrar oldu ismin keramet ile,

Keramet sendedir gün gibi izhar/Esrarın söylenir rivayet ile (cilt-4, s. 432).

3-Ey şuhu müstesna çeşmi sehharın/Pençe salıp bu çeşmimden mu çeker,

Ey kameti dîlcû zülfü tatarın/Kan ağladıp dü çeşmimden cû çeker (cilt-4, s. 432).

4-Evvel ateş püskürürken ağızımdan/Şimdilik pamuğu yakamaz oldum,

Tab-ü fer kesildi iki gözümden/İpliği iğneye takamaz oldum (cilt-4, s. 433).

5-El vurup tabibe incitme beni/ Zira aşk derdine derman bulunmaz,

Ne derttir bilmezem sızlatan beni/Can gider visale canan bulunmaz (cilt-4, s. 433).

- 6-Sevdana tutuldum ben bile bile/Ey nar-ı muhabbet yan içerimde,
Fırak-ı mihnetle derd-i hasretle/Uyuştı bağrım da kan içerimde (cilt-4, s. 433).
- 7-İklimi cananın soldu gülleri/Bağı vuslat gülizarsız olur mu,
Hal ehli halleder bu müşküleri/Gonca harsız bülbül zarsız olur mu (cilt-4, s. 434).
- 8-Akıl beri gel beri gel/Gir gönüle nazar eyle,
Ağız söyler kulak dinler/Öten dile nazar eyle (cilt-4, s. 434).
- 9-Erdi matem mahı nevcûlar gibi sen çağla gel/At müferrih cameni yüz bin karalar
bağla gel,
Kasd-ı a'dâ eyleyüb şemşir-i aşkı zağla gel/Al ü evlada muhabbet eyle kalbin sağla
gel,
Bu muharrem malımın matem günüdür ağla gel/Şah Hüseyin'in aşkına can ü ciğerler
dağla gel (cilt-4, s. 434).
- 10-Isıtma tutunca hiç tutmaz elim/Yakar bu tenimi kurutur dilim,
Otuz dokuz yorgan, kırksekiz kilim/Örtünsem ısınmam yine ısıtma (cilt-4, s. 436).
- 11-Tıfl-ı nâzım yine geldin hatıra/Gurbet elde ağlıyayım bir zaman,
Muhabbet namemi kimler götüre/Kime halim anlatayım bir zaman (cilt-4, s. 436).
- 12-Sahbayı ne müşkül sundun a melek/Ben ecelcamını içtikten sonra,
Mıkras-ı hicr ile o zalim felek/Bana gam hırkası biçtikten sonra (cilt-4, s. 436).
- 13-Yar ile gönlümün meyhanesinde/Bir kuru merhaba, bir niyaz kaldı,
Vefa yok alemin kârhanesinde/Vefakeş alemde azdan az kaldı (cilt-4, s. 437).
- 14-İdgâha gidek dolap seyrine/Bakalım ne yana ne civan döner,
Hardan habersizce gelmiş gülşene/Bülbül huzurunda gülistan döner (cilt-4, s. 437).

2.31.15. CELÂLÎ (Bayburtlu)

- 1-Ev bark edinmek için tenli mereği/Düzüp koşmuş idin tepir eleği,
Şu kavgadan yaptığın tecir tereği/Divan-ı Bariye yadigar götür (cilt-4, s. 511).
- 2-Bülbül-i nazın ü gazelim/Ya hû diyen put perestim,
Kafir-i asl u ezelim/Ya hû diyen put perestim (cilt-4, s. 512).
- 3-Gene bir serencam yadigarım var/Dayan bu kıssaya kara batakcı,
Haram-ı perdede bergüzarım var/Her mecliste benden ara batakcı (cilt-4, s. 512).
- 4-Ah elinden yandı cesette canım/Bu ne derttir buna bir el katan yok,
Hicran oku değdi döküldü kanım/Zevrakımız aşk gölüne atan yok (cilt-4, s. 513).

- 5-Bir peri aşkından divane oldum/Çağladı gözlerim akıyor hocam,
Erenler ahından bir name aldım/Dilim ezber etmiş okuyor hocam (cilt-4, s. 513).
- 6-Göçümü kaldırdım yurttan/Gelen ağlar geçen ağlar,
Elbet bir devasız dertten/Dolan ağlar bir zaman ağlar (cilt-4, s. 514).

2.31.16. AHMED EDİB (Edib Harabî) (1853- 1917)

- 1-Zühd ü riya ile olan ibadet/Hatadır Hazret-i Settar'e karşı,
Böyle namaz ile olamaz ümmet/Hiç kimse Ahmed-i Muhtar'e karşı (cilt-4, s. 523).
- 2- Kâf u nun kitabı izhar olmadan/Biz bu kainatın ibtidasıyız,
Kimseler vasıl-ı didar olmadan/Biz kâb-e kavseyn'in ev ednasıyız (cilt-4, s. 523).
- 3-Hayder-i Kerrar'a canım fedadır/Çünkü kendileri Şah-ı veladır,
Bazı müfsidlerin sözü hebadır/Söylüyorlar haşa Allah Ali'dir (cilt-4, s. 524).
- 4-Abes bir şey halk etmemiştir Hudâ/Nakışlığı kabul etmeyiz asla,
Bacılar büyüttü işte essela/Bu dünyaya gelen evliyalrı (cilt-4, s. 524).
- 5-Zahida kes meylini bu çerh-i kec devvardan,
Kendini dūr etme asla hazret-i Settar'dan (cilt-4, s. 524).
- 6-Ey erenler erler nasıl ersiniz/Söyleyin sizinle davamız vardır,
Bacılara niçin nakıs dersiniz/Bizim de Hazret-i Havva'mız vardır (cilt-4, s. 525).
- 7-Ey hace sen bizi cahil mi sandın/Biz ledün ilminin ulemasıyız,
Bizi mezhebine dahil mi sandın/Biz Beni İsrail enbiyasıyız (cilt-4, s. 525).
- 8-Ey zahid sen bizi sanma günahkar/Günahımız yoktur sevabımız var,
Gördüğümüz demi hoş görür Settar/Bu sırra Kur'an'la cevabımız var (cilt-4, s. 526).
- 9-Nur-u nübüvvetten olunca agah/Alı Muhammed'e iman eyledi,
Anınçün cenab-ı hazret-i Allah/Alı'ye velayet ihsan eyledi (cilt-4, s. 526).
- 10-Bize takdir olmuş Kalu Beli'den/Anınçün sâkin-i meyhaneyiz biz,
Sekahüm hamrini ta ezeliden/İçtik dost elinden mestaneyiz biz (cilt-4, s. 527).
- 11-Mecma-ül bahreyne vardığım zaman/Hızr'ı bulup candan gulamı oldum,
Ledün ilmi bana eyledi ihsan/Sırr-ı sırrullahın tamamı oldum (cilt-4, s. 527).
- 12-Ey derviş, açlıktan etme şikayet/Tekkeyi bekleyen çorba içermiş,
Derya kenarında kalma nihayet/Atı alan Üsküdar'ı geçermiş (cilt-4, s. 527).
- 13-Ya Rab, senin mekanın yok/Yatağın yok, yorganın yok,
Hem dinin, hem imanın yok/Her bir şeyden münezzehsin (cilt-4, s. 528).
- 14-Daha Allah ile cihan yoğ iken/Biz anı var edip ilan eyledik,

- Hakk'a hiç bir layık mekân yoğ iken/Hanemize aldık, mihman eyledik (cilt-4, s. 528).
- 15-Ya Hû burda olan muhibbana bak/Öyle sarga burga kardeş değildir,
Edebinle otur yahud burdan kalk/Herkes senin gibi kallaş değildir (cilt-4, s. 530).
- 16-Aşkın ocağını yandırmak için/Hak'dan ihsan olmuş yelpazem vardır,
Kala-yi irfanı hem ölçmek için/İdris peygamberden endazem vardır (cilt-4, s. 530).
- 17-Kün dedi var etti kevn ü mekânı/Bu kudret Hazret-i kibriya'nındır,
Levlâke levlâke emr-i Sübhanı/Ki alem Muhammed Mustafa'nındır (cilt-4, s. 531).
- 18-Şer'i şerif inkâr olunmaz amma/Şeriat var şeriattan içeri,
Tarikat sırrullah bulunmaz amma/Tarikat var tarikattan içeri (cilt-4, s. 531).
- 19-Ey zahit, şaraba eyle ihtiram/Müslüman ol, terk et bu kıyl-ü kali,
Ehline helaldir, nâ-ehle haram/Biz içeriz, bize yoktur vebali (cilt-4, s. 531).
- 20-Ne çare zahide kızılbaş olduk/Daima bade-i gülfam süreriz,
Bezmimize mahbub bir saki bulduk/Anın için böyle sarhoş gezeriz (cilt-4, s. 532).
- 21-Hak kendini halka bildirmek için/İnsanı kendine timsal eyledi,
Kur'anı natıkın tefsiri için/Kur'an-ı samiti inzal eyledi (cilt-4, s. 532).
- 22-Hakkı bilirdi vaiz/İsyanı olmasaydı,
Fıkhi feraizinde/Noksanı olmasaydı (cilt-4, s. 532).
- 23-Ayn-i hakla nail olduk bu deme/Agah olduk şükür sırrı müphememe,
Çünkü nasip olmaz her bir ademe/Pir Balım Sultanın yolu erkanı (cilt-4, s. 533).
- 24-Musa Hak'tan sordu Turu Sina'da/Ya Rabbi yok iken bu kevnü mekân,
Seninle bir kimse yoktu arada/Ne suretle nasıl oldun nümayan (cilt-4, s. 533).
- 25-"Yedullah" ayetin bilemez ise/Hak nasip etmemiş zahit neylesin,
Allahın emrini dinlemez ise/Cankulağı yoktur nasıl dinlesin (cilt-4, s. 533).
- 26-Ey sofî dünyayı boş mu sanırsın/Her zamanın vardır bir peygamberi,
Sen kendi dinini hoş mu sanırsın/Niçin farketmezsin hayr ile şerri (cilt-4, s. 534).
- 27-Ey vaiz sen bize vazedemezsin/Çünkü her bir ilmin deryasıyız biz,
Bizim yurdumuza hiç giremezsin/Hakikat kaf'ının Anka'sıyız biz (cilt-4, s. 534).
- 28-Hak Musa'ya Tur'da etti hitabı/Bana gelen bende birleşmiş olur,
Fakat bir kulum var ismi Harabi/Ana eren bana erişmiş olur (cilt-4, s. 535).
- 29-Ey sofî nutkuma gel eyle iman/Her sözüm Mevlânın sözü gibidir,
Tıpkı bana benzer Hazreti Süphan/İşte yüzüm anan yüzü gibidir (cilt-4, s. 535).
- 30-Varlık deryasına daldım ey kardeş/Kardaşlıkta birlik dirlik isterler ,
Benlik davasından geç yavaş yavaş/Muhiplikte birlik dirlik isterler (cilt-4, s. 535).

31-Evvel beni asla hiç bilmez idi/Şimdi ahbab olduk bildi züğürtlük,

Yanıma uğrayıp hiç gelmez idi/Bize mihman oldu geldi züğürtlük (cilt-4, s. 536).

32-Etmeyip şah-ı peygamberden haya haktan hazer/Kufiyan-ı bivefalar nakz-ı abd etmiş meğer,

Kurretül ayn-ı resulü eylemişler derbeder/Var ise gel hatır-ı şah-ı Resulullah eğer,

Ey saba var Kerbelâ deştinden eyle bir güzer/Ver bize lütfet Hüseyin ibn Ali'den bir haber (cilt-4, s. 536).

2.31.17. ÇOLAK HACI (Âşık Serdari)

1-Nesini söyleyim canım efendim/Gayrı düzen tutmaz telimiz bizim,

Arzı hal eylesem deftere sığmaz/Omuzdan kesilmiş kolumuz bizim (cilt-4, s. 637).

2-Serim bulmadı havası/Yıkıldı ömrüm kalası/Çektiğim avrat belası,

Avrat bana neler etti/Neler etti neler etti (cilt-4, s. 638).

3-Ceren gözlüm yine melul durursun/Bugün ağlamanın yeri değildir,

Seni vatanından elinden eden/O da er kişidir karı değildir (cilt-4, s. 638).

4-Yiğitte yiğitin sırrını gizler/Sırası geldikçe dağları düzler,

Kötüler iyyinin fısatın gözler/Nasıl kaynamasın canı yiğidin (cilt-4, s. 638).

5-A dostlar bir haber geldi sıladan/Eğer essah ise büktü belimi,

Dediler ki sevdiğini el almış/Kadir Mevlâm nasip eyle ölümü (cilt-4, s. 639).

6-Ha dedim ki gurbet ele çıkmayım/Bilmez mi sandınız yolu Serdari,

Dünyam için ahretimi yıkmayım/Çok ocak batırır dedi Serdari (cilt-4, s. 639).

7-Yeniden bir sevda düştü serime/Serimden sevdasın ıramıyorum,

Ne gündüzüm gündüz ne gecem gece/Del'oldum derdimden duramıyorum (cilt-4, s. 639).

2.31.18. RUHSÂTÎ (Deliktaşlı)

1-Bir vakte erdi ki bizim günümüz/Yiğit belli değil mert belli değil,

Herkes yarasına derman arıyor/Dava belli değil dert belli değil (cilt-4, s. 641).

2-Ya ilahi görünmezden bir devlet/Zekatını vermez isem geri al,

Helalinden dört öküz ver yarabbi/Koşup çifte koşmaz isem geri al (cilt-4, s. 642).

3-Satı bacı var şu kıza/Söyle bizi koğlamasın,

Bir çift busenin ucundan/Musturlanıp ağlamasın (cilt-4, s. 642).

- 4-Bir gün başın son yastığa/Koyacaklar unutma ha,
İki komşu gelir bir bir/Soyacaklar unutma ha (cilt-4, s. 643).
- 5-Bela babından nasibim/Bal eyledin sabredeyim,
Otuz yıl el kapısında/Kul eyledin sabredeyim (cilt-4, s. 643).
- 6-Siyah sürme çebin ela gözüne/Eller beni kınar deyü korkmasın,
Aldanmasın rakiplerin sözüne/Eski sözden döner deyü korkmasın (cilt-4, s. 644).
- 7-Yine bahar geldi bülbül sesinden/Sada verip seslendin mi yaylalar,
Çevre yanın lale sümbül bürümüş/Gelin olup süslendin mi yaylalar (cilt-4, s. 645).
- 8-Gönlüm darlandı da çıktım dağlara/Gönlüm eğlencesi dağlar merhaba,
Aktı çeşmim yaşı döndü çaylara/Çeşmim eğlencesi çaylar merhaba (cilt-4, s. 645).
- 9-Acep sizler hangi ilden gelirsiniz/Bir haber sorayım durun turnalar,
Sılada yarimden neler bilirsiniz/Bana bir teselli verin turnalar (cilt-4, s. 645).
- 10-Hele bir düşün ki gözümün nuru/Bu kadar parayı sana kim verdi,
Bazı fukaraya verme kuruşu/Mesti kundurayı sana kim verdi (cilt-4, s. 646).
- 11-Akıl başına yar ise/Öl şehirde kal şehirde,
Darıl bana zarar ise/Öl şehirde kal şehirde (cilt-4, s. 646).
- 12-Salla deyip bir söz atar meydana/Kendini bir adam sanır devamsız,
Yan tay olamaz sarı samana/Dinleyen yer hayran sanır devamsız (cilt-4, s. 646).
- 13-Dereye aşağı gelir/Çil horoza selam verir,
Tavuğun canını alır/Safa geldin tilki paşa (cilt-4, s. 647).
- 14-Senin bu saçların senin bu buyun/Senin bu benlerin öldürür beni,
Senin bu lehlerin senin bu sözün/Senin bu dillerin öldürür beni (cilt-4, s. 647).
- 15-Keklik gibi taştan taşa sekerek/Gerdan açıp gelişini sevdiğim,
Sağa sola taksim etmiş örgüsün/Onar onar bölüşünü sevdiğim (cilt-4, s. 648).
- 16-Bölük bölük olmuş gelir güzeller/Önde giden boz mayaya kurbanım,
Benim gelin ile çoktur amanım/Şu salınan kız mayaya kurbanım (cilt-4, s. 648).
- 17-Duldalanma yar Mevla'yı seversen/Yandırır cihanı şanlı gözlerin,
Ahın mevtime sebep olursun/Tek bana gösterme gamlı gözlerin (cilt-4, s. 648).
- 18-Gel gidelim uzaklara sevdiğim/Bizi söylesinler ellere karşı,
Eğil bir yol bal dudaktan öpeyim/Ağzından dökülen ballara karşı (cilt-4, s. 649).
- 19-Ayrılık badesin tatlı mı sandın/Ne tez tebdil olmuş çimenin dağlar,
Bu güzellik geçer sana da kalmaz/Daha neye bağlı gümanın dağlar (cilt-4, s. 649).

20-Seni yere vursam kahpe züğürtlük/O zaman gönlümün ilhamına bak,

Bir oda yaptırısam al tavan ile/Şu yalan dünyanın devranına bak (cilt-4, s. 649).

21-Daha senden gayrı aşık mı yoktur/Nedir bu çektiğim vay deli gönül,

Hele düşün bir yol Adem'den beri/Neler geldi geçti say deli gönül (cilt-4, s. 650).

22-Seher vakti garip garip/Ötme bülbül ötme bülbül,

Yakışmaz şanına senin/Ötme bülbül ötme bülbül (cilt-4, s. 650).

2.31.19. MİNHÂCÎ (Deliktaşlı)

1-Neme şad olayım neme güleyim/Gönül gamlı iken gülünmez imiş,

Arşa direk direk oldu tütünüm/Bu duman haşre dek silinmez imiş (cilt-4, s. 651).

2-Ela gözlerini sevdiğim dilber/Muhabbetin benim ile yan gider,

Benim ile küsü tutup gezen yar/eller ile güler oynar can gider (cilt-4, s. 652).

3-Yine yelken kalktı bulandı hava/Semaya ser çeken yellere döndüm,

Felek sivekarım aldı elimden/Kervani kesilmiş bellere döndüm (cilt-4, s. 652).

4-El'aman elinden ey suna boylum/Büktün elif kaddım dal ettin gitti,

Sildirmedi bir dem didem yaşını/Akar damlaları sel ettin gitti (cilt-4, s. 652).

5-Vefasız dilberi gördüm pınarda/Şu kara bağrımı dağladı gitti,

Bir dem şahin gibi yüzüme baktı/Yıktı kaşlarını ağladı gitti (cilt-4, s. 653).

6-Kapının önünde kangallar bitsin/Bacanın başında baykuşlar ötsün,

Altı ay yedi sene ısıtma tutsun/Daha derdim az diyesin Ağ Gelin (cilt-4, s. 653).

2.31.20. HACI BEKTAŞ COŞKUN (Âşık Talibî Coşkun)

1-Bu sene Mevlam çok verdi kışı/Dümdüz oldu dere, tepe, taş başı,

Kamyonun içinde on altı kişi/Hacılar yoluna düştü otobüs (cilt-5, s. 111).

2-Hacılardan çıktım ikindi vakti/Acep bizim kısmet nereye kalktı,

Hisarcık bağları burnuma koktu/Görünmüyor yeşilleri allan (cilt-5, s. 112).

3-Fatman'ın gözleri ala/Fincan ile bakar fala,

Kara günler gelir geçer/Sen Mevladan dilek dile (cilt-5, s. 113).

4-Şu güzelin adı Esmâ/Darılıp da bana küsme,

Kendini köşeye kısıma/Kapıya çık sen el gibi (cilt-5, s. 113).

5-Emine düşmana tapınış/Bana nisbet güler geçer/Cazulan yar eylemiş,

Gayn bizden yılar geçer/Zalim düşmanların cevri/Yüreğimi deler geçer (cilt-5, s. 113).

- 6-Biz sana ne yaptık keklik Emine/Bize nehir oldun ele bal oldun,
Bahçemizde bittin keklik Emine/Bize diken oldun, ele gül oldun (cilt-5, s. 114).
- 7-Güneş gibi şahsım olsa/Devlet gibi tahtım olsa,
Gazi gibi bahtın olsa/Yine bana gelen olmaz (cilt-5, s. 114).
- 8-Ağlayı ağlayı geldim mezara/Ziyaret eyledim burda anamı,
Munacaat eyledim Cenab-Hakka/Kadir Mevlam koyma darda anamı (cilt-5, s. 115).

2.31.21. AŞIK DURSUN KILIÇ (Âşık Cevlânî)

- 1-Adıma ağaç dediler/Şimdi dinle nelerim var,
Biten meyvemi yediler/Daha daha nelerim var (cilt-5, s. 119).
- 2-Biz aşıkız hu çekeriz/Neler vardır sazımızda,
Pir sunar dolu içeriz/Yalan olmaz sözümüzde (cilt-5, s. 120).
- 3-Allah diye yanan yiten/Selam sana Yunus Emre,
Cananı canı terk eden/Selam sana Yunus Emre (cilt-5, s. 120).
- 4-Neyleyeyim bu dünyayı/Nasibime çile düştü,
Büyüttüm bir gül fidanı/Goncaları ele düştü (cilt-5, s. 121).
- 5-Laleden kırmızı, etrafı kara/Bülbülün sinesi yaradır yara,
Lokman da sağ değil eylesin çare/Harde ger pençesi kan eder bülbül (cilt-5, s. 121).
- 6-Hezaran balların sığmaz kaleme/Bir halın kalemde dalı bendetti,
Bir halın maşrıka pençe çalmıştır/Bir halın mağripta alı bendetti (cilt-5, s. 121).

2.31.22. İSMAİL DEHMENOĞLU (Âşık Nimrî Dede)

- 1-Ben kendi kendimi bulduğum dem dem/Küllü men aleyha fena elveda,
Onda hak ile hak olduğum dem dem/Çar anasır kefi nuna elveda (cilt-5, s. 131).
- 2-Eğer tabiatın özün ararsan/Evvelâ var, hissi insanı öğren,
İdrak içinde ruh denen ceryanın/Kalbinde yaptığı devranı öğren (cilt-5, s. 132).
- 3-Atamın beline inmezden evvel/Şol kudretten terkip oldum da geldim,
Ana rahminde bir tezgâha düşüp/Sureti insanı buldum da geldim (cilt-5, s. 132).
- 4-Bizi her nebatın her nüvesinde/Terkibimiz Tanrı ferman eylemiş,
Her birinden bir yol açıp babaya/Anada şeklimi insan eylemiş (cilt-5, s. 132).

2.31.23. AŞIK BURHÂNÎ (Bayburtlu)

- 1-Çıkıp dört köşeyi seyran eyleyen/Yaraların bende İmam,
Hüseyin Hak için canını kurban eyleyen/Yaraların bende İmam Hüseyin (cilt-5, s. 151).
- 2-Ben deli değilim kırklar badesi/Yar cemalin gördüm ona yanarım,
Kaynadı damarlar yanıyor kalbim/Onda yar zülfünü gördüm yanarım (cilt-5, s. 152).
- 3-Çeşmimden akıttın derya ummanı/Sefine burcunu gören var mıdır,
Yandım ateşlere oldum pervane/Bu derdine bir su sepen var mıdır (cilt-5, s. 152).
- 4-Nasıl vasfedeyim derdi kavgamı/Sürmeli ceylanım geldi de gitti,
Ne öldüm kurtuldum ne yara vardım/Beni onmaz derde saldı da gitti (cilt-5, s. 152).
- 5-Kar yüce dağlarda mesken eyleme/Eser katar rüzgar ummana seni,
Çalkanıp her yerde devran eyleme/Eritir baharda yaratan seni (cilt-5, s. 152).
- 6-Hasret ateşinden Kerbela oldum/Çekerim ayrılık dert birer birer,
Ya kime arzedem kimden öğrenem/Ezelden yazılmış sır birer birer (cilt-5, s. 153).
- 7-Vilayet Samsun da hak divanında/Göründü gözüme pir yavaş yavaş,
Açtılar ortaya dört kitap ilmi/Okudum İbâre hem yavaş yavaş (cilt-5, s. 153).

2.31.24. RIZA TEVFİK (BÖLÜKBAŞI)

- 1-Harabat ehliyiz bu bir âlemdir/Şevk ile onda dem sürenlerdeniz,
Hesap sorma bize biz hayli demdir/Defter-i amâlî dürenlerdeniz (cilt-5, s. 243).
- 2-Bana sual sorma, cevap müşküldür/Her sırrı ben sana açamam hocam,
Hakk'ın hazinesi darı değildir/Cami avlusunda saçamam hocam (cilt-5, s. 244).
- 3-Gel zait Kur'anı çıkar koynundan/Hidayet vermemiş o kitap sana,
Semini vaaz etmiş ulu yaradan/Gelmemiş içinden bir hitap sana (cilt-5, s. 244).
- 4-Şeh-i Ali Aba uğruna can ü ser feda kıldık/Ali senden medet gülbangini dergaha
vardırdık,
Cihan nurun alanur oldu hep didar-ı Hayderden/Bana bu manada Aliyyel Mürteza
geldi,
Senin uğruna ya Haydar fedadır cism ile canım (cilt-5, s. 244).
- 5-Gel derviş beri gel yabana gitme/Her ne arıyorsan inan sendedir,
Nefsine beyhude eziyet etme/Kabeyse maksudun, Rahman sendedir (cilt-5, s. 245).
- 6-Çağrıldım hazrete doğruldum yola/Rah-ı erenlere girdim hü deyu,
Sanki bülbül oldum aşığım güle/Gonceyi emelim derdim hü deyu (cilt-5, s. 246).

- 7-Sevdalar demiydi bülbül çilerdi/Servistan içinden bir ses gülerdi,
Çiçekler kuşlardan buse dilerdi/Kainat aşk ile mecnundur sandım (cilt-5, s. 246).

2.31.25. VEYSEL ŞATIROĞLU (Âşık Veysel)

- 1-Ziyaretim Mevlana'yı/Kabul et Allah aşkına,
Bu fakiri divaneyi/Kabul et Allah aşkına (cilt-5, s. 255).
- 2-Ben gidersem sazım sen kal dünyada/Gizli sırlarımı aşikâr etme,
Lal olsun dillerin, söyleme yâda/Garip bülbül gibi âhuzar etme (cilt-5, s. 256).
- 3-Yeni mektup aldım gül yüzlü yardan/Gözletme yollan gel deyi yazmış,
Sivralan köyünden bizim diyardan/Dağlar mor menevşe gül deyi yazmış (cilt-5, s. 256).
- 4-Dost dost diye nicesine sarıldım/Benim sadık yârim kara topraktır,
Beyhude dolandım boşa yoruldum/Benim sadık yârim kara topraktır (cilt-5, s. 257).
- 5-Bitti ömrüm geçti çağım/Senin yolunda yolunda,
Soldu çiçeğim yaprağım/Senin yolunda yolunda (cilt-5, s. 258).
- 6-Bu alemi gören sensin/Yok gözünde perde senin,
Haksıza yol veren sensin/Yok mu suçun burda senin (cilt-5, s. 258).
- 7-Medet Mürvet deyip kapına geldim/İsteğim dileğim ver Hacı Bektaş,
İndim eşine yüzümü sürdüm/Kusurum günahım var Hacı Bektaş (cilt-5, s. 259).
- 8-Allah birdir Peygamber Hak/Rabbül alemindir mutlak,
Senlik benlik nedir bırak/Söyleyim geldi sırası (cilt-5, s. 259).
- 9-Göz gezdirdim dört köşeyi aradım/Ne sen var ne ben var bir tane Gaffar,
İstersen dünyayı gez adım adım/Ne sen var ne ben var bir tane Gaffar (cilt-5, s. 260).
- 10-İtimat edersen benim sözüme/Gel birlik kavline girelim kardaş,
Birlik çok tatlıdır benzer üzüme/İçip şerbetini duralım kardaş (cilt-5, s. 260).
- 11-Saklarım gözümde güzelliğini/Her neye bakarsam sen varsın orda,
Kalbimde gizlerim muhabbetini/Koymam yabancıya sen varsın orda (cilt-5, s. 261).
- 12-Güzelliğin on para etmez/Bu bendeki aşk olmasa,
Eğlenecek yer bulamam/Gönlümdeki köşk olmasa (cilt-5, s. 261).
- 13-Kimin meftunuyum kimin mecnunu/Anlaşılmaz böyle bir hat var bende,
Tabirsiz ürüya keşfettim bunu/Sevgi bende, sevda bende, yar bende (cilt-5, s. 261).
- 14-Göklerden süzüldüm tertemiz indim/Yere indim isli renge boyandım,
Boz bulanık bir sel oldum yürüdüm/Çeşit çeşit türlü renge boyandım (cilt-5, s. 262).

- 15-Beni hor görme kardeşim/Sen altınsın ben tunç muyum,
Aynı vardan var olmuşuz/Sen gümüşsün ben saç'mıyım (cilt-5, s. 262).
- 16-Kambur felek sanki beni kayırdı/Eşten dosttan nazlı yardan ayırdı,
Gizli sırrım memlekete duyurdu/Sanki benim bir ettiğim var gibi (cilt-5, s. 262).
- 17-Kırk yaşımdan sonra kalbime ilham/Erişti Mevla'dan bir ihsan oldu,
Hakk'ı bilenlere hazırdır her an/İnkâr edenlere sır nihan oldu (cilt-5, s. 263).
- 18-Aşkın beni elden ele gezdirdi/Çok dolandım bulamadım eşini,
Beni candan usandırdı bezdirdi/Tuzlu imiş yiyemedim aşını (cilt-5, s. 263).
- 19-Dünyada tükenmez bir murad imiş/Ne alanı gördüm ne murad gördüm,
Meşakkatin adın murad koymuşlar/Dünyada ne lezzet ne bir tad gördüm (cilt-5, s. 264).
- 20-Dalgın dalgın seyreyledim alemleri/Renkler ne, çiçekler ne, koku ne,
Bir arama yaptım kendi kafamı/Görünen ne gösteren ne görgü ne (cilt-5, s. 264).

2.31.26. HÜSEYİN ÇIRAKMAN

- 1-Arzu ederdiniz bir yol görmeye/Bugün bize hoşgeldiniz erenler,
Muhabbet bağından güller dermeye/Bugün bize hoşgeldiniz erenler (cilt-5, s. 311).
- 2-Bugünden beş asır ilerde olsam/Bir toplum içinde kendimi bulsam,
Çağdaş uygarlıkta yerimi alsam/Görürdüm insanı insan içinde (cilt-5, s. 311).
- 3-Hasta oldum ciğerimde yaram var/Doktor diyor hiç üzülme düşünme,
Zannediyorki çok birikmiş param var/Doktor diyor hiç üzülme düşünme (cilt-5, s. 312).
- 4-Bu bir hakikattir herkes görmeli/Tarihten kahraman gelişimiz var,
Hain Padişahı tahtan indirip/Düşmanı bu yurttan sürüşümüz var (cilt-5, s. 312).
- 5-Ruhumda bir sıkıntı var/Gitsin diyom gitmiyor ki,
Yoksulluk başıma bela/Bitsin diyom bitmiyor ki (cilt-5, s. 313).
- 6-Olup bitenleri kendi gözüyle/Görür idi Anadolu'm uyansa,
Haksıza dur deyip haklıya değer/Verir idi Anadol'mu uyansa (cilt-5, s. 313).

2.31.27. ÂŞIK İHSAN SIRLIOĞLU (Diyarbakırlı Âşık İhsanî)

- 1-A beyler derdimiz buldu yüzünü/Aştı onun için ağlar İhsani,
Konmuştu kafesten bir gönül kuşu/Uçtu onun için ağlar İhsanı (cilt-5, s. 315).

- 2-Sakal seni güzel için taşıyım/Ben seni kesemem kara sakalım,
Güzel görünce hafifçe kaşıyım/Ben seni kesemem kara sakalım (cilt-5, s. 315).
- 3-Yüce Tanrım hiç kimseye/Uzun dilli kan verme,
Bana verdin düşmanıma/Uzun dilli kan verme (cilt-5, s. 316).
- 4-Mor yaşmaklum bahar geldi/Sende durma eserek gel,
Bahçe bahçe kucak kucak/Lale sümbül keserek gel (cilt-5, s. 316).
- 5-Yüce Tanrım figanımı/Duyarsan neyin eksilir,
Beni cehalete karşı/Uyarsan neyin eksilir (cilt-5, s. 316).

2.31.28. ŞEKİP AYKAÇ ŞAHADAROĞLU

- 1-Ben seni severim sen olma uzak/İkimiz bir gönül olsak ne güzel,
İnsansak insana kurmasak tuzak/Sevginin yolunu bulsak ne güzel (cilt-5, s. 327).
- 2-Varsın eller bize ne derse desin/Hakikata bağlı yolumuz bizim,
Her yerde bizlere yardım eylesin/Allah bir Muhammed, Alimiz bizim (cilt-5, s. 327).
- 3-İnsanlığın yunağında arındık/İşte böyle oldu azametimiz,
Hamdolsun ki nedametten ayrıldık/Rahmani sevgidir ibadetimiz (cilt-5, s. 328).
- 4-Vara bilmek için Merihe, aya/İlime, bilime çalışmak gerek,
Örnek olmak için koca dünyaya/Doğu batı ile yarışmak gerek (cilt-5, s. 328).

2.31.29. DAVUT AKBABA (Âşık Davut Sularî)

- 1-Şu havayı gölün payedârından/Yarana elveda edelim, yeter,
Yedi nar sunanlar yandı narından/Cehennemden çıkıp gidelim yeter (cilt-5, s. 333).
- 2-Şu divane gönlüm bahar çağında/Bülbülüm ne çare ötemiyorum,
Ceylanım kayboldu geçti bağımdan/Fakat kement atıp tutamıyorum (cilt-5, s. 334).
- 3-Bir meleğin yaktığım/Mürşidime diyeceğim,
Bir neşteri çaktığını/Dost gönlümde duyacağım (cilt-5, s. 334).
- 4-Âlemin içinde böyle gezerim/Kahır çektim cananımdan ötürü,
Döge döge kara bağrım ezerim/Dertli oldum sultanımdan ötürü (cilt-5, s. 334).
- 5-Yaban gülü müsün sarp kayalarda/El değmeden solacağın belliydi,
Ey vefasız, derde saldın başımı/Taştan taş a çalacağın belliydi (cilt-5, s. 335).
- 6-Vatandaştan oy almaya/Gelecekmiş hilafetçi,
Bir erkeğe dört tane avrat/Verecekmiş hilafetçi (cilt-5, s. 335).

2.31.30. ÂŞIK ALİ İZZET ÖZKAN

- 1-Güzele bakması çok sevap derler/Güzellere güzel bakmak güzeldir,
Güzel yâr sevenler cennetlik olur/Güzeline yola gitmek güzeldir (cilt-5, s. 339).
- 2-Bayrakların en güzeli/Türk bayrağı Türk bayrağı,
Sancakların en ezeli/Türk bayrağı, Türk bayrağı (cilt-5, s. 340).
- 3-Bir Allahı tanıyalım/Ayrı ayrı bu din nedir,
Senlik benliği nidelim/Bu kavga döğüş kin nedir (cilt-5, s. 340).
- 4-Mühür gözlüm seni elden/Sakınırım, kıskanırım,
Uçan kuştan esen yelden/Sakınırım, kıskanırım (cilt-5, s. 341).
- 5-Aşkın polisleri tuttu yakamı/Ne alır canımı, ne de el çeker,
O zalim yar benden kesti selâmı/Ne bir mektup yazar, ne de tel çeker (cilt-5, s. 341).
- 6-Şu sazıma bir düzen ver/Tellerde muradın alsın,
Gel beni bir tenhada gör/Dillerde muradın alsın (cilt-5, s. 341).
- 7-Gidin kuşlar! gidin yazlar geliyor/Elvan elvan renge boyanın, dağlar,
Turnalar gidiyor, kazlar geliyor/Giyinin kuşanın, donanın dağlar (cilt-5, s. 342).
- 8-Millet kan uykuda yurttta soygun var/Hırsız belli değil iz belli değil,
Her tarafta oylum oylum yangın var/Ateş belli değil köz belli değil (cilt-5, s. 342).
- 9-Ağlasana ne duruyon gözlerim/Vatan garip iller garip ben garip,
Öksüz yavrularım yetim kızlarım/Dağlar garip çöller garip ben garip (cilt-5, s. 343).
- 10-Kader torbasına elim uzattım/Tecelli kağıdım karalı çıktı,
Ömür defterine bir yol göz attım/Dertlerim içimde sıralı çıktı (cilt-5, s. 343).
- 11-Mecnun'am Leyla'mı gördüm/Bir kerecik baktı geçti,
Ne söyledim ne de sordum/Kaşlarını yıktı geçti (cilt-5, s. 343).
- 12-Yüzyıl yerde yatsa çürür mü ola/Şu sana sarılan kollar sevdiğim,
Parça parça olsa durur mu ola/Adını söyleyen diller sevdiğim (cilt-5, s. 344).
- 13-Ahır zaman kahramanı Atatürk/Türkiye'nin halı yaman oldu gel,
Fitne fesat ellerinde kaldı mülk/Kardaşlar kardaşa düşman oldu gel (cilt-5, s. 344).

2.31.31. MAHMUT TAŞ (Âşık Mahmut Çoşkuner)

- 1-Bebeği nazlı büyüttüm/Ninni söyledim uyuttum,
Sonra yavrumu kaybettim/Bebek nenni, yavrum nenni (cilt-5, s. 353).
- 2-Otuz ağustos'ta geldim Konya'ya/Aklımı başımdan aldı Mevlâna,
Sanki yeni gelmiş oldum dünyaya/Esas yaşım kırbeş oldu Mevlâna (cilt-5, s. 354).

- 3-Âdem ata ile geldim cihana/Ol Hazret-i Şit'in mihmanıyım ben,
İmanım vardır ki ulu süphana/Bilirim Dünya'dan bir faniyim ben (cilt-5, s. 354).
- 4-Gel gönül dolaşma devr-i âlemi/Vazgeç gönül bu âlemde kimin var,
Bilir misin yazan levhu kalemi/Vazgeç gönül bu âlemde kimin var (cilt-5, s. 355).
- 5-Değişmem dostları dünya malına/Çalamam bu sazı sarhoş olmadan,
Her ne zaman sazı alsam elime/Billâhi çalamam sarhoş olmadan (cilt-5, s. 355).

2.31.32. AŞIK HÜSEYİN KAÇIRAN

- 1-Şu müsbet ilmin kapısını açan/Biri Hacı Bektaş biri Atatürk,
Bu vatana en çok emeği geçen/Biri Hacı Bektaş biri Atatürk (cilt-5, s. 373).
- 2-Ruhumda bir sıkıntı var/Gitsin diyom gitmiyor ki,
Yoksulluk başıma bela/Bitsin diyom bitmiyor ki (cilt-5, s. 374).
- 3-Gel kardaş, Mevla'yı yokta arama/Makamı gönlünde, özün içinde,
Vicdanını yokla, gökte arama/Şaşıрма yolunu düzün içinde (cilt-5, s. 374).
- 4-Bir güzele gönül verdim/Seviyorum deli gibi,
Siyah benler gerdanını/Nakışlamış halı gibi (cilt-5, s. 374).
- 5-Dünyanın tadını alamadım ben/Gam kasavet boyu aştı gidiyor,
Her zaman ağladım gülemedim ben/Günüm ızdırapla geçti gidiyor (cilt-5, s. 375).
- 6-Ötme bülbül ötme gel yeter gayri/Gönlüm ta derinden yaralandı oy,
Hem sıladan hem de yârimden ayrı/Bağrım bölük bölük paralandı oy (cilt-5, s. 375).
- 7-Yoksulluğun kahrı zordur/Çekemiyom nasıl edem,
Bir dost bulup da derdime/Dökemiyom nasıl edem (cilt-5, s. 375).

2.31.33. ADİL ALİ ATALAY (Âşık Vakti Doldu)

- 1-Yar bana meylin vereli/Beller bile düşman bana,
Dilde destanın seveli/Diller bile düşman bana (cilt-5, s. 387).
- 2-Dost kapısını arayalı/Eller düşman oldu bana,
Dilde destanım bulalı/Diller düşman oldu bana (cilt-5, s. 387).
- 3-Hayatını kazan divane gönül/Bakma el eline olursun malul,
Çalışır insanlar bak harıl harıl/Benden sana senden bana fayda yok (cilt-5, s. 388).
- 4-Âdemlerin başı tacı devlettir/Alnını sorarsan secdeyi Haktır,
Kaşların kalemi hükmü kudrettir/Âdem'dedir bütün âlem gel de gör (cilt-5, s. 388).

- 5-Aşkî olan devran sürer Erenler/Dostum güzellerin gül bahçesinde,
Cümle dertlere derman Erenler/Dostum güzellerin gül bahçesinde (cilt-5, s. 388).
- 6-Cümle Velilerin velisi sensin/Hünkâr Hacı Bektaş Veli'sin veli,
İbadete Türkçe dili getiren,/Hünkâr Hacı Bektaş Veli'sin veli (cilt-5, s. 389).
- 7-Hakikatin izi erenler yolu/Gerçek bulur yalan dolan bulamaz,
Cümlemiz olmuşuz mürşidin kulu/Kâmil olan gelir cahil gelemmez (cilt-5, s. 389).
- 8-İnsanlığı olgunluğa getirir/Hacı Bektaş Veli, Kemal Atatürk,
Aşık etmiş bülbül ile ünlenir/Hacı Bektaş Veli, Kemal Atatürk (cilt-5, s. 390).
- 9-Gördüm Esmâ ile Hüsna/Ademdedir Ademdedir,
Saygı duyan bütün nesne/Ademdedir, Ademdedir (cilt-5, s. 390).
- 10-Ademdir, yüceden yüce/Gündüz yapar, varken gece,
Kendi kaba, gönlü ince/Göreceksen gel Ademe (cilt-5, s. 391).
- 11-Dostum bu yol gayet zordur, girilmez/Eriyip incelik, girer misin sen,
Bir yerde zehiriz, bir yerde balız/Zehiri bal edip, yiyer misin sen (cilt-5, s. 391).
- 12-Can suyunu has bir bağa döktünse/Güzel biter, meyve verir, can olur,
Muhabbet gölünden harğın açtınsa/Sulanır da mahsül verir, dal olur (cilt-5, s. 391).
- 13-Bu meydana hasta gelmiş olanlar/Cananı mürşide teslim eylesin,
Eğer, şekle şüphe eylese bir can/Belki ilelebet mındar gidersin (cilt-5, s. 392).
- 14-Tüm varımı açtım dost pazarına/Çok müşteri geldi alan olmadı,
Bu hal nasip olmaz, binde birine/Birlik makamında duran olmadı (cilt-5, s. 392).
- 15-Gel kendine deli gönül/Hakkı tanı Hak sendedir,
Bir vücut şehrine gir dur/Arada bul Hak sendedir (cilt-5, s. 393).
- 16-Sen sana gel tanı divane gönül/Sanma ki sen ufak tefek bir şeysin,
Onsekiz bin alem sendedir sende/Söyle de cihana alemde bilsin (cilt-5, s. 393).
- 17-Gönül gözü görür hak didarımı/Didarı Hak, Hakkı didar tamamlar,
Sevgi muhabbetir, umum efkarım/Sevgiyi Hak, Hakkı sevgi tamamlar (cilt-5, s. 393).
- 18-Dört anasır, dört cihetten/Her yanın kıbletullahtır,
İlik, kemik, deri, etten/Doğunca ademullahtır (cilt-5, s. 394).
- 19-Bir adem anneden yere düşende/O bir şeriattır fideye benzer,
Biraz büyüüpte idrak edende/Dal budak salmış erkâna benzer (cilt-5, s. 395).
- 20-Aradım kendimi baktım niceyim/El ayaklı vücut bir de han gördüm,
Niyet enim kanat vurup uçayım/Vücudum içinde bir de kan gördüm (cilt-5, s. 395).

- 21-Bu alemdeñ ömür bitip gidişim/Sabah yeli gibi esmişe benzer,
Aylar yıllar, kışlar, baharım yazım/Sanki bir an nefes kesmişe benzer (cilt-5, s. 396).
- 22-Gel gel aşka müptela isen/Aşk ateşi yakar kül eder seni,
İkrar vermiş bir can bir talip isen/Bağlar kapısına kul eder seni (cilt-5, s. 396).
- 23-Cahillerle yola gitsen/Geniş yolu dar ederler,
Çöplükte gül olsan bitsen/Açsan bile har ederler (cilt-5, s. 397).
- 24-Gelişimiz nerden diye sorarız/Muhabbet elinden bu yana geldik,
Koymadık, eridik potaya girip/Aşk ile yoğrulup meydana geldik (cilt-5, s. 397).
- 25-Bir insanın ahvalini sorarsan/Bul arifi sor arife haber al,
Hele can içinde canı ararsan/Bul cananı sor canandan haber al (cilt-5, s. 398).
- 26-Halkettin zerreden var ettin beni/Bir Adem sıfatı don verdin bana,
Lütfettin vücuda can ile teni/Dağılmasın diye gön verdin bana (cilt-5, s. 398).
- 27-Eğer ikrarında dursan/Mürşidine yar olursun,
Mansur gibi dara girsen/Kirin gider nur olursun (cilt-5, s. 399).
- 28-Bu can bu tenden gitmeden/Kendi kendin seçmek gerek,
Karanlık gelip çökmeden/Işığını açmak gerek (cilt-5, s. 399).
- 29-Kara gözlüm n'olur bırak/Deli ettin yaktın beni,
Fezalardan daha ırak/Uzaklara attın beni (cilt-5, s. 400).
- 30-Çok şükür Allah'a başbaşa kaldım/Açtı kollarını sar dedi bana,
Dedim Tanrım senin kolun ne güzel/Bilmeyenler zaten kör dedi bana (cilt-5, s. 400).

2.31.34. AHMET GÜNBULUT (Âşık Sefil Selimî)

- 1-Hayat çeşmesinden, can pınarından/Damla damla, pırıl pırıl akan O,
Altı cihetinden dört kenarından/Enginlere yüseklerle bakan O (cilt-5, s. 401).
- 2-Cihan aldı koca küre içinde/Adetler içinde töre içinde,
Hayat dedikleri süre içinde/Gelirkene giderkene izlendim (cilt-5, s. 402).
- 3-Sizden size, benden bana çok yakın/Mevlâna'nın erdiğine şüphe yok,
Şu pazar yerinde sergiye bakın/Mevlâna'nın sevdiğine şüphe yok (cilt-5, s. 402).
- 4-Kafam sema gözüm bulut yağmur bol/Ufkumu buladıp sel etme vazgeç,
Kelime pınarım taşmış iken dol/Bent tutup çevremi göl etme vazgeç (cilt-5, s. 403).
- 5-İman yığınınna, aşk harmanını/Taneyi seçmeye yel bizden gider,
Başından vazgeçip can meydanına/Kurban olmak için kul bizden gider (cilt-5, s. 403).

- 6-Gök kubbe altında, yerin üstünde/Ne var, ne yok, canlı cansız benimdir,
Yokluğa ulaştım varım üstünde/Onun için din, dinsiz benimdir (cilt-5, s. 404).
- 7-Hor görme Rahman'ın kudreti kulda/Kul yanmasın Sefil Selimi yansın,
Her maharet mevcut el oğlu elde/El yanmasın Sefil Selimî yansın (cilt-5, s. 404).
- 8-Dinlen dostlar etmen hayret/Mahsul vermez boş bir gayret,
Dert teknesi imiş gurbet/Yoğrulurum hamur gibi (cilt-5, s. 405).

2.31.35. AHMET KARTALKANAT (Âşık Kul Ahmet)

- 1-Gönlümde bir yol var insana gider/Varıp hayvanlara olmam köle ben,
Aslım bir cevherdir bin kıymet eder/Gidip karışamam her bir pula ben (cilt-5, s. 409).
- 2-Gönül perişandır carhın elinden/Akar bozbulanık selden usanmaz,
O kimdir bülbülü gülden ayıran/Bülbül figan eyler gülden usanmaz (cilt-5, s. 409).
- 3-İnsanoğlu ne bilirdi/Okul-yazı olmasaydı,
Dünya hep cahil kalırdı/Okul-yazı olmasaydı (cilt-5, s. 410).
- 4-Gel gönül aldanma kalles güzele/Gerçek sevmez seni göz ile oynar,
Açılrsa bedesten girse pazara/Sermayesi yoktur söz ile oynar (cilt-5, s. 410).
- 5-Canımı kimlere kurban ederim/Başta anamdaki bele kurbanım,
Sadık olup bir ikrarda durarak/Beni aşkla saran kola kurbanım (cilt-5, s. 410).

2.31.36. ÂŞIK NESİMÎ ÇİMEN

- 1-Dinle beni kulağın aç/Sev insanlığı sev gardaş,
İnsan Kâbe insan miraç/Sev insanlığı sev gardaş (cilt-5, s. 441).
- 2-Yaşayan insanlar el ele verip/Türküler söylensin barıştan yana,
Dünya cennetinden çiçekler derip/Türküler söylensin barıştan yana (cilt-5, s. 441).
- 3-Çokca mürekkep yalamış/Ancak kendine iş bulmuş,
Diplomalı cahil olmuş/Ah diplomalı cahiller (cilt-5, s. 442).
- 4-Bir ağızdan haykırılım/Barış gelsin dünyamıza,
İçtenlikle çağırılım/Barış gelsin dünyamıza (cilt-5, s. 442).
- 5-Daha sabah olmadı mı/Bu halk hâlâ uyanmıyor,
Henüz çile dolmadı mı/Bu halk hâlâ uyanmıyor (cilt-5, s. 443).
- 6-Söylesem derdimi suçlu olurum/Söylemesen ben bu dertten ölürüm,
Hani nerde benim şeref gururum/Koca ülke borçlu ben vizeliyim (cilt-5, s. 443).

- 7-Senden evvel geçen acı yıllarda/Nice kara günler görmüşüz Ata'm,
Canımız dardaydı gözler yollarda/Sabırla bekleyip durmuşuz Ata'm (cilt-5, s. 442).

2.31.37. İSMAİL AYDIN (Âşık Daimî)

- 1-Bir seher vaktinde indim bağlara/Öter şeyda bülbül, gül yarelenir,
Bakmaz mısın sinemdeki dağlara/Derdimi söylesem dil yarelenir (cilt-5, s. 453).
- 2-Bugün canan geldi bize/Dudak saki, diller meze,
Yarım tazelerden taze/Koklamaya kıyamam ki (cilt-5, s. 454).
- 3-Kötülüktür, tembelliğin havası/Neymiş ki şu senlik-benlik davası,
Âşıkların sözü, gönül devası/Sorun, çalışalım bir Allah için (cilt-5, s. 454).
- 4-Kainatın aynasıym/Madem ki ben bir insanın,
Hakkın varlık deryasıym/Madem ki ben bir insanım (cilt-5, s. 454).
- 5-Kendi varlığını bilmeyen aşık/Güvercin olup da uçanı sağlar,
Denizler karalar gökler yok iken/Arş'ın kapısını açanı söyler (cilt-5, s. 455).
- 6-Göremiyor isem gerçek varlığı/Sünniyisem Aleviysem ne çıkar,
Sanat edindiysem sahtekârlığı/Sünniyisem Aleviysem ne çıkar (cilt-5, s. 455).
- 7-Nasıl yar diyeyim ben böyle yara/Mecnun edip çöle saldıktan sonra,
Alemin bağına bülbüller dalsa/Nidem benim gülüm solduktan sonra (cilt-5, s. 455).
- 8-Bir gerçeğe bel bağladım erenler/Aldı benliğimi bitirdi beni,
Damla idim bir ırmağa karıştım/Denizden denize götürdü beni (cilt-5, s. 456).
- 9-Gönül bülbül olmuş dostun gülüne/Karganın konduğu gülden bana ne,
Arayı arayı buldum Leyla'mı/Mecnun'un gezdiği çölden bana ne (cilt-5, s. 456).
- 10-Neye üzülürsün neye şaşarsın/Balık ilkin baştan kokar dediler,
Önüne bakmadan durmaz koşarsın/Kırarsın testiği akar dediler (cilt-5, s. 456).
- 11-Aşıklar n'eylesin seni/Bir adın var yalan dünyü,
Haramiler kol kol olsun/Etsin seni talan dünya (cilt-5, s. 457).

2.31.38. MUSA MERDANOĞLU

- 1-Herkes görevinde doğru çalışsa/Ne vurguncu olur, ne talan olur,
Saygı duysa, adalete alışsa/Ne hırsızlık olur, ne çalan olur (cilt-5, s. 478).
- 2-Tatlı tatlı çeşmelerden akarken/Şimdi derelerin suyuna döndük
Param parça oldu dostlar sürüsü/Çobanı yitirmiş koyuna döndük (cilt-5, s. 478).

- 3-Öküzler önümde, şapka başımda/Arpa, buğday ekmesini özledim,
Çok kağını yükledim âh genç yaşımda/Gıcır gıcır çekmesini özledim (cilt-5, s. 479).
- 4-Ulu Tanrım sevda vermiş herkese/Arı çiçek toplar balda dolaşır,
Ayrı ayrı taksim etmiş ayırmış/Bülbül feryat eder gülde dolaşır (cilt-5, s. 479).
- 5-Dünyada insanca yaşayım dersin/Okumalı, öğrenmeli yazmalı,
Birçok engelleri aşayım dersin/Okumalı, öğrenmeli yazmalı (cilt-5, s. 480).
- 6-Perişan haldeyiz. Şaşırdık kaldık/Yetiş canımıza gel Hacı Bektaş,
Çoğaldı derdimiz fena bunaldık/Derdimize derman ol Hacı Bektaş (cilt-5, s. 480).

2.31.39. HASAN SELMAN (Âşık Selmânî)

- 1-Dervişlik libasın nasip et Mevlâ/Riya dolu bu libastan usandım,
Fikirleri bir yap Rabbitealâ/Aradaki iltimastan usandım (cilt-5, s. 481).
- 2-Çok çirkin bir kıza dünürlük etsen/Kız babası yüzbin lira istiyor,
Aman kardaş nerden alayım desen/Paran yok da neye geldin pis diyor (cilt-5, s. 482).
- 3-Dünyaya gelenler rahm-i maderden/Kimi kul çok yaşar, kimi er gider,
Kara toprak nice aç kurt misali/İnsanı doğurur, kendi yer gider (cilt-5, s. 482).
- 4-Gel gönül bu kadar düşme telaşa/Koşa koşa bir gün yorulacaksın,
İstersen ağa ol, istersen paşa/Yakasız gömleğe sarılacaksın (cilt-5, s. 483).
- 5-Aklım alıp beni derbeder ettin/Ey melek bakışlı sarışın güzel,
Sabrım la karanın koymadan gittin/Ateşin kalbimi sarışın güzel (cilt-5, s. 483).
- 6-Benli dilber gerdanında ben gördüm/Gerdan benli benli yüz benli benli,
Dedim benlim benlerini ben gördüm/Öldürdün derimi yüz benli benli (cilt-5, s. 483).
- 7-Bu dünyaya gelen isen/Çekip göçün gitmektedir,
Emanetin bilen insan/Geri teslim etmektedir (cilt-5, s. 484).
- 8-İnsanlar bir dağa benzerse eğer/Duman düşman olur yel boyun eğmez,
Bülbülü koruyan dikendir meğer/Yılan düşman olur gül boyun eğmez (cilt-5, s. 484).
- 9-Şimdi bizim ilde çiçek açılmış/Sümbüller bir türlü güller bir türlü,
Bu meydanda lal û gevher saçılmış/Mizanlar bir türlü diller bir türlü (cilt-5, s. 484).

2.31.40. ŞERİF CIRIK (Âşık Mahsunî Şerif)

- 1-Ben sana gönlümü verdim vereli/Derdile belâya kaldım Ya Ali,
Bilmediğim bağdan bir gül dereli/Vakitsiz sararıp soldum ya Ali (cilt-5, s. 493).

- 2-Bugün ben kırkları gördüm/Ulu kervan yola doğru,
Eğildim yüzümü sürdüm/Kerbelâ'da çöle doğru (cilt-5, s. 493).
- 3-Vallahi usandım ben bu dünyadan/Şikâyetim sana İmam Hüseyin,
Eski dostlar şimdi düşman kesildi/Şikâyetim sana İmam Hüseyin (cilt-5, s. 493).
- 4- Dostlar ben Allah'ı inkâr etmedim/Bu şekilde hayvan kalana çattım,
Şeriat'ı sevdim, yere yatmadım/Gösterişe namaz kılana çattım (cilt-5, s. 494).
- 5- Size derim size bize gülenler/Nefsin ateşine yanan biz miyiz,
Edepli erkânlı ikrar verenler/Cahilin sözüne kanan biz miyiz (cilt-5, s. 494).
- 6- Bağladım sıtkımı ulu divana/Gel benim efendim şahım ya Ali,
Gün begün fırağım kâr eder cana/Hazin hazin ahu vahım ya Ali (cilt-5, s. 494).
- 7- Sensiz bu dünyanın tadı olur mu/Adı güzel Hacı Bektaş Veli dost,
Seni sevmeyenler Hak'kı bilir mi/Adı güzel Hacı Bektaş Veli dost (cilt-5, s. 495).
- 8-Gel dinim imanım canım efendim/Adı güzel Hacı Bektaş Veli dost,
Ben aşkın şarabına vuruldum yandım/Adı güzel Hacı Bektaş Veli dost (cilt-5, s. 495).
- 9-Size derim vücudunu sevenler/Evvel ayak olur sonra baş olur,
Bir cemilin elbet gülü sümbülü/Gözü yapılır da sonra baş olur (cilt-5, s. 495).
- 10-Gel ha gönül hiç sen yüksekte uçma/ Turabın üstünde durması güzel,
Dev diye birşey yok yalan dünyada/Hırsla zincirleri vurması güzel (cilt-5, s. 496).
- 11- Ahmak gönlüm ne gezirsin yabanda/"Şu iki cihanı" sen sende ara,
Boşa Tur Dağı'nı gezip dolaşma/"Musa'yı çobanı" sen sende ara (cilt-5, s. 496).
- 12-İki gardaş gördüm dost pazarında/Bilmem elendi mi gardaş olurken,
Hey erenler gardaş kolay bulunmaz/Gardaş bilindi mi gardaş olurken (cilt-5, s. 496).
- 13- Sultan Süleyman da olsa/Birgün ölür demedim mi,
Yerdeki karınca bile/Hak'kı bilir demedim mi (cilt-5, s. 496).
- 14-Şu dünyada üç adamın işi zor/Biri korkak, biri tembel, biri mert,
Benim yüreğime üç mesele kor/Biri Hasret, biri vuslat, biri dert (cilt-5, s. 497).
- 15-Ey erenler, ey gaziler sultanı/Bizim demimize girenden medet,
Akıp giden böyle bir ırmak gördüm/ırmağa bu hızı verenden medet (cilt-5, s. 497).
- 16- Muhabbet edelim Ali seninle/İki cihan senin olsun sen benim,
Hayırını gör din ile imanın/Hatmi Kur'an senin olsun sen benim (cilt-5, s. 497).
- 17- Haydar'ı Kerrar'ı sevmeyen adem/Yüzbin hac eylese boşa güvenir,
Ehli-beyte gönül vermeyen adem/Ne yazık dört duvar taşta güvenir (cilt-5, s. 497).

- 18-Sana diyeceğim var eren yolcu/Çürük köprülerden geçme ha geçme,
Mertlere haramdır namerdin suyu/Derde derman olsa içme ha içme (cilt-5, s. 498).
- 19-Bir doktora gittim yaram sarmağa/Sen kendi yareni sar dedi bana,
Bir mürşide gittim adam olmağa/Senin adam olman zor dedi bana (cilt-5, s. 498).
- 20-Ey Arapça okuyanlar/Allah Türkçe bilmiyor mu,
İngilizce, Fransızca/Bize hitap kılmıyor mu (cilt-5, s. 498).
- 21- Hocam gelmiş bana sualler sorar/Bu Kürre'yi arzın binası nedir,
Bir gelin oturur güneş yüzünde/Elinde yüzüğü kınası nedir (cilt-5, s. 499).
- 22-Efendim bu hanın bu kerameti/Biri hancıdadır, biri yoldadır,
Kolay kolay ağız tadı olmaz ki/Biri ağızdadır biri baldadır (cilt-5, s. 499).
- 23-Ta ezelden böyle yakışıklıdır/Şu dağlara kâle ne güzel uymuş,
Bir ah çekse bin dereyi sel alır/Âşıklara çile ne güzel uymuş (cilt-5, s. 499).
- 24- Bu kafirdir diye yol tefrik etme/Ademi kınamak ayıptır softa,
Bildiğim mezatı mal diye satma/Hak aşikâr köre kayıptır softa (cilt-5, s. 500).
- 25- Kâmil olan kalmaz naçar/Gam yeme gönül gam yeme,
Kara gündür gelir geçer/Gam yeme gönül gam yeme (cilt-5, s. 500).
- 26-Dört kapı kırk makam haktır diyenler/Kırkından birine girsin görelim,
Hak'tan gayri nesne yoktur diyenler/Hak yolunda başın versin görelim (cilt-5, s. 500).
- 27-Gücenme ey sofı baba/Biz âşığız kör değiliz,
Ver bir selam al merhaba/İkiliğe yar değiliz (cilt-5, s. 501).
- 28-Bilmem hancı mıyım yoksa bir yolcu/Müsade etmiyor yol bize gayri,
Bilmem bağcı mıyım yoksa bostancı/Yaprağın göstermez dal bize gayri (cilt-5, s. 501).
- 29-Berçenek'ten yaya geldim/Aman doktor bak bebeğe,
Beşiğini elden aldım/Aman doktor bak bebeğe (cilt-5, s. 501).
- 30-Bir gerçek yalanım vardır erenler/Anam yeni gelin oldu duydun mu,
Bir gasavet aldı garip babamı/Düğününde davul çaldı duydun mu (cilt-5, s. 502).
- 31-Bir fakirin hatırını/Kıranın da babasını,
Bizim köye katırını/Sürenin de babasını (cilt-5, s. 502).
- 32-İşte geldim, gidiyorum/Elveda dostlar elveda,
Bilmem kime ne diyorum/Elveda dostlar elveda (cilt-5, s. 503).

- 33-Bu ayrılık zaten bitmez/İnan yolcuyum erenler,
Hak cemali gözden gitmez/İnan yolcuyum erenler (cilt-5, s. 503).
- 34-İçtiğim iftira benim/Ciğerlerim yara benim,
Herkes gitmiş sıra benim/Elveda oy oy elveda (cilt-5, s. 503).
- 35-Ala kar mı yağdı gamlı başına/Erciyes Dağları kolay erir mi,
Ben gidince dost girer mi düşe/Kendini görmeyen Hak'kı görür mü (cilt-5, s. 503).
- 36-Bütün insanlık adına/Amerika katil katil,
Kanun yapar kendi teper/Amerika katil katil (cilt-5, s. 504).
- 37-Bin yıllık bir hasta inler şurada/Ne doktor bulunur, ne çıban biter,
Dört mevsim boş geçer bu güzel kırdan/Ne çiçek ekilir, ne fidan biter (cilt-5, s. 504).
- 38-Uzaktan yakından yuh çekme bana/Sana senin gibi baktım ise yuh,
Efendi görünüp bütün insana/Hakkın kullarını yaktım ise yuh (cilt-5, s. 504).
- 39-Mısır satıyordum iki yıl evvel/Gardaş defineyi nereden buldun,
Baktım defterine vergi ne gezer/Gardaş defineyi nereden buldun (cilt-5, s. 505).
- 40-Kolay değil ş dünyanın âlemi/Kuru lafla sürülmez ki süreyim,
Tutupta nefsim idam kararı/Vicdan vardır verilmez ki veriyim (cilt-5, s. 505).
- 41-Öyle bir zalımla ortaklık ettik/Dolu ona düştü, boş bana düştü,
Bire ulu defterde hesaplar tuttum/Beşbin ona düştü beş bana düştü (cilt-5, s. 505).
- 42-Ben de şu dünyanın nesini sevem/Orada savrulan harmanım mı var,
Çıkıp seyran edem hangi yaylayı/Ha deyip kalkacak dermanım mı var (cilt-5, s. 506).
- 43-Oy göresim geldi Berçenek seni/Dumanlı dumanlı oy bizim eller,
Aktı gözüm yaşı oldu bir çanak/Dumanlı dumanlı oy bizim eller (cilt-5, s. 506).
- 44-Kanadım değdi sevdaya/Kondum kondum uçamadım,
Aşk şarabın doya doya/Yandım yandım içemedim (cilt-5, s. 506).
- 45-Bana yücelerden seyreden dilber/Siyah kipriklerin ok mu cananım,
İnsaf et yüzümü yüzüne dönder/İstirabın sonu yok mu cananım (cilt-5, s. 506).
- 46-Sorsalar ki nerden içtin doluyu/Berçenek'te körün birinden içtim,
Rüyamda görmedim ak sakallı pir/Ben ezilen alın terinden içtim (cilt-5, s. 507).
- 47-Bahar gelip lâle sümbül açınca/Boz bulanık eğri söker yaylalar,
Bizim eller Binboğa'ya göçünce/Bostan bellerine çöker yaylalar (cilt-5, s. 507).
- 48-Kader böyle imiş böyle yazılmış/Gidiyorum kara gözlüm ağlama,
Mezarımız gurbet ele kazıldı/Gidiyorum dudu dillim ağlama (cilt-5, s. 507).

- 49-İki gönül bir olunca/Bayram olur seyran olur,
Bir dost bir dosta gelince/Bayram olur seyran olur (cilt-5, s. 507).
- 50-Hak bana ömür vermiş/Boşu boşuna boşu boşuna,
Vücutuma bir can girmiş/Boşu boşuna boşu boşuna (cilt-5, s. 508).
- 51-Bak erenler size bir sözüm var/Bir horoz bir aslan güder belki de,
Bir değirmen gördüm taşlar öğüdür/Unu hamur olur gider belki de (cilt-5, s. 508).
- 52-Bir deli bir taş atarsa/Bir deryayı bulandırır,
Bir delinin bir tek taşı/Bin akıllı dolandırır (cilt-5, s. 508).
- 53-İster cennet olsun ister olmasın/Beni yaratana kavuşacağım,
O verdi o alır tatlı canımı/Beni yaratana kavuşacağım (cilt-5, s. 508).
- 54-Çeşit çeşit deli vardır dünyada/Ala deli, kızıl deli, mor deli,
Deliyinen sohbet etmek kolay mı/Aksi deli, sakar deli, tor deli (cilt-5, s. 509).
- 55-İşte gidiyorum çeşmi siyahım/Önümüzde dağlar sıralansa da,
Sermayem derdimdir servetim ahım/Karardıkça baktım karalansa da (cilt-5, s. 509).
- 56-Gene bahar geldi nedir yaradan/Bilmem neden çiçek açmaz güller oy,
Karlı dağlar kalkmadıkça aradan/Korkarım ki dosta varmaz yollar oy (cilt-5, s. 509).
- 57-Seher vakti evinize/Girdim girmez olayıdım,
Geçiyordum bağınıza/Vardım varmaz olayıdım (cilt-5, s. 509).
- 58-Varma meclisine soyu bozuğun/Velayete erse soyuna çeker,
Dinle öğüdünü bağrı eziğin/Kâmil sözü kevser suyuna döker (cilt-5, s. 510).
- 59-Ben ağlamam "On Kasımda"/"O'nu", her gün diri gördüm,
Ölene dek göreceğim/Doğalıdan beri gördüm (cilt-5, s. 510).
- 60-Sana hasret, sana hayran gönlümüz/San saçlım, mavi gözlüm nerdesin,
Bu gemi bu "Kara Deniz"/Sarı aslan, mavi gözlüm nerdesin (cilt-5, s. 510).
- 61-Ele geniş olan şu yalan dünya/Bilmemki ya neden dar bana bana,
Bize hücum etti cahil sürüsü/Artık kesseler de beni kâr bana bana (cilt-5, s. 511).

2.31.41. NEVCİHAN ÖZMERİH (Âşık Bacı)

- 1-Bayrama yarenler görüldü geldi/Evliya, enbiya derildi geldi,
Bakara suresi belirdi geldi/Sazımı koluma taktım da geldim (cilt-5, s. 513).
- 2-Hak yolunda kendim buldum bulalı/Sinem yaşlı, gözlerim nem dolalı,
Öze dönüp kendi kendim soralı/Ben beni kaybettim alem içinde (cilt-5, s. 513).

2.31.42. EMİN DÜŞTÜ (Âşık Eminî)

- 1-Yıktın viran ettin garip gönlümü/Ben kendi kendimi sürüdüm gittim,
Yoldun yaprağımı, kırdın dalımı/Yine de menzile yürüdüm gittim (cilt-5, s. 529).
- 2- Yaza yaza usanmadım dertleri/Bu benim görevim kütüphaneyim,
Boş yerim kalmadı raflarım doldu/Bilene gezici kütüphaneyim (cilt-5, s. 530).
- 3- Kün deyüp var eden cümle cihanı/Kurulan sen, kurduran sen, kuran sen,
Zahiri batında koca dünyada/Görünen sen, gösteren sen, gören sen (cilt-5, s. 530).
- 4-Beş duyunun ötesini/Araştırdım sır içinde,
Gerçek adem çarşı Pazar/Ne ararsan var içinde (cilt-5, s. 531).
- 5- Sevdiğim aşkınla yandım tutuştum/Hasretin bağrımı yaktı ha gel gel,
Hayli zaman oldu ayrı düşeli/Ayrılık canıma yetti ha gel gel (cilt-5, s. 531).
- 6- İşte dünya malı dünyada kalır/Şu dünyanın sonu boş deli gönül,
Kesildi takatım gücüm kalmadı/Oldu kara bağrım taş deli gönül (cilt-5, s. 531).
- 7- Mevlâ'nın aşkıyla kaynayıp coşan/Selleri olsaydım Yunus Emre'nin,
Âşık olup maşukuna kavuşan/Yolları olsaydım Yunus Emre'nin (cilt-5, s. 532).

2.31.43. MUHARREM OYLUM (Âşık Kul Semaî)

- 1-Kişinin sırrını sorayım dersin/Soruş başka, sorgu başka, sır başka,
Sırrın hazinesin göreyim dersin/Gören başka, gözlü başka, kör başka (cilt-5, s. 535).
- 2-Gönlümün tahtında mahitap olan/Dürrü gevher kerem kani merhaba,
Gabi doğup gabi sırda bulunan/Dürrü gevher kerem kani merhaba (cilt-5, s. 536).
- 3-Evlad-ı Resul'e beli demeyen/İbadet evine boş gelir gider,
Hakikatin küntü kenzin bilmeyen/Bir hayal peşinde düş gelir gider (cilt-5, s. 536).
- 4-Salınıp naz eden dilber/Çok naz etme dayanamam,
Yanlış yola gitme dön gel/Yalancıya inanamam (cilt-5, s. 536).
- 5-Gece gündüz sana yar diye diye/Yüreğimde fer kalmadı insafsız,
Güzel seni sevmek kâr diye diye/Varlığımda var kalmadı insafsız (cilt-5, s. 537).
- 6-Önsekizde bir aşk düştü serime/Kimselerim bakmaz oldu halime,
Halim arzyledim pir efendime/Yarin sevdasına döndüm ha döndüm (cilt-5, s. 537).

2.31.44. SABRÎ ORAK (Âşık Hüdâî)

- 1-Dedim tabip bana bir derman söyle/Bana senin derdin çaresiz dedi,
Dedim çeke çeke ölem mi böyle/Hiç âşık gördün mü yarasız dedi (cilt-5, s. 545).

- 2-Ateş icat olup tütün tütmeden/Aşkın ocağında ben yanıp tüttüm,
Güller açılmadan bülbül ötmeden/Mânâ âleminde şakıdım öttüm (cilt-5, s. 546).
- 3-Bahar geldi çayır çimen yürüdü/Yaylaya göçmenin zamanı geldi,
Dağlar yeşil giydi karı eridi/Suyundan içmenin zamanı geldi (cilt-5, s. 546).
- 4-Bu aşkın sırrını ereyim dersin/Önce bir ermişe sor da öyle gel,
Hakk'ın cemalini göreyim dersin/Evvela sen seni gör de öyle gel (cilt-5, s. 546).
- 5-Âşık olmak bir câmdir/Tatmayanlar anlamaz ki,
Her sözü bir mücevherdir/Tartmayanlar anlamaz ki (cilt-5, s. 546).
- 6-Hilâl kaşlar inci dişler/Güzel senin mi senin mi,
Ela gözler, o bakışlar/Güzel senin mi, senin mi (cilt-5, s. 547).
- 7-Sular olmuş gibi diyara talip/Dongün akar çağlar candan eylemez,
Muhabbet bahrinden bir katre taşmaz/Mevc olur çalkalanır umman eylemez (cilt-5, s. 547).
- 8-Yine gönül dost ellerin özledi/Ol ellere dahi bir kez varanı mı,
Yar didarın bizden yine gizledi/Bir gün olup cemalini görem mi (cilt-5, s. 547).
- 9-Erenler zehir getirin/Bal ile öldürmen beni,
Bağrıma diken batırın/Gül ile öldürmen beni (cilt-5, s. 548).
- 10-Bütün evren semah döner/Aşkından güneşler yanar,
Aslına ermekdir hüner/Beş vakitle avunmayız (cilt-5, s. 548).
- 11-Yavrusunu yitirmiş bülbül misali/Konar daldan daal öterim böyle,
Sineme ayrılık közü düşeli/Yanar ince ince tüterim böyle (cilt-5, s. 548).
- 12-Faydası olmayan bahardan yazdan/Yüce dağbaşının kışı makbuldür,
Cahilin yaptığı sohbetten sözden/Alimin hayali düşü makbuldür (cilt-5, s. 549).
- 13-Ehlibeyte düşman Ali'ye düşman/Muhammedi sevdim dese yalandır,
Pirin Hacı Bektaş Veli'ye düşman/Muhammedi sevdim dese yalandır (cilt-5, s. 549).
- 14-Gönül sende sevgi sende yar sende/Sevda ara sende seni bul kardaş,
Mürşid sende rehber sende pir sende/Sevda ara sende seni bul kardaş (cilt-5, s. 549).
- 15-Balık susuz olmaz insan vatansız/Göl'üm Hacı Bektaş, el'im Atatürk,
İlim nihayetsiz yolum hatasız/İlim Hacı Bektaş, yolum Atatürk (cilt-5, s. 550).
- 16-Vallahi güzelim gül yanakların/Öten bülbülleri gülden ayırır,
Şu tatlı dilinle bal dudakların/Arıyı petekten baldan ayırır (cilt-5, s. 550).
- 17-Dedim tabib bana bir derman söyle/Bana senin derdin çaresiz, dedi,
Dedim çeke çeke ölem mi böyle/Hiç aşık gördün mü yarasız, dedi (cilt-5, s. 550).

18-Aşık olmak ne ilimdir/Tatmıyanlar anlayamaz,
Her sözü bir mücevherdir/Tartmıyanlar anlıyamaz (cilt-5, s. 550).

2.31.45. ADİL ÇİÇEK

1-Dünyada ilk insan Adem diyorlar/Irk aynını nerden geldi sor kardaş,
Bizi böyle parçalayıp yiyorlar/Bunların da bir sebebi var kardaş (cilt-5, s. 553).
2-Bir gün Ankara'yı seyre çıkmıştım/Göründü bir güzel çıktı gidiyor,
Sihhiye'den Kızılay'a giderken/Alemi peşine taktı gidiyor (cilt-5, s. 553).
3-Cahilin Tanrısı olmaz demişler/Tutar bir cahile uyar mı uyar,
İnsan kıymetini bilmez demişler/Nefsi için cana kıyar mı kınıyar (cilt-5, s. 554).
4-Güvenliğin dostu ince elekten/Ona sezdirmeden süz de seyreyle,
Şikayetçi olma kahpe felekten/Bir kaç kalleşinen gez de seyreyle (cilt-5, s. 553).

2.31.46. MUHLİS AKARSU

1-Biz köylüyüz ağam ama insanız/Arada sırada bizi de düşün,
Perişan halleri gel ki göresin/Arada sırada bizi de düşün (cilt-5, s. 559).
2-Aman beyim defterine bir göz at/Bizim köye sıra ne zaman gelir,
Ya bize derman ol ya da götür sat/Bizim köye sıra ne zaman gelir (cilt-5, s. 559).
3-Bugün dost yaralanmış/Yine gönlüm hoş değil,
Her yanı parelenmiş/Yine gönlüm hoş değil (cilt-5, s. 559).
4-Ey sevgilim sana şikâyetim var/Ne sevdiğin belli ne sevmediğin,
Bende bir insanım bir de canım var/Ne sevdiğin belli ne sevmediğin (cilt-5, s. 560).
5-Kapattılar kapıları yüzüme/Mapushane gurbet ele benzemez,
Benden selâm olsun dertli sazıma/Mapushane gurbet ele benzemez (cilt-5, s. 560).
6-Gel kardeşim ayrı gezme/Kula kulluk yakışır mı,
Zalime boynunu eğme/Kula kulluk yakışır mı (cilt-5, s. 560).
7-Pazarlık edelim Ali'm seninle/İki cihan senin olsun sen benim,
Hayrını gör imanında dininde/Hatm-ul Kuran senin olsun sen benim (cilt-5, s. 561).
8-Dostlar bizim inancımız belli olur/İnsan hakkı nerde ise ordayız,
Softaların sözlerine kanmayız/Demokrasi nerde ise ordayız (cilt-5, s. 561).
9-Döne döne yandım aşkın narına/Ben garibim sen garibsin güzel dost,
Neler görmediğim senin uğruna/Ben garibim sen garibsin güzel dost (cilt-5, s. 561).

2.31.47. YUSUF KENAN GÖZCÜ (Âşık Kadim)

- 1-Yine cuş eyledi muhabbet kuşu/Neredesin Kumru, neredesin Leyla,
Akıtır gözünden kan ile yaşı/Neredesin Kumru, neredesin Leyla (cilt-5, s. 565).
- 2-Geçim derdi bize sıkıntı oldu/Zam üstüne bu zam kondu konalı,
Ortada kin kavga ayrıntı oldu/Zam üstüne bu zam kondu konalı (cilt-5, s. 565).
- 3-Dosta kulluk edem dersin/Evvel turap olmak gerek,
Hak özünü bilem dersin/Evvel turap olmak gerek (cilt-5, s. 566).

2.31.48. İBRAHİM SALTAN (Âşık Eserî)

- 1-Bütün yoksullara, kucak açarsın,/Çifte mahsüllerin var Çukurova,
Tarıma, kültüre değer verirsin/Türkiye'm içinde bir Çukurova (cilt-5, s. 567).
- 2-Servetim, sermayem, malım kalmadı/Zengin yoksul düşse hor olurumuş,
Bedduamı aldım yüzüm gülmedi/Eyvah çile çekmek zor olurumuş (cilt-5, s. 567).
- 3-Adım adım günlerine dikkat et/Onikinci ayda yıl yalan olur,
Boşa para yeme dar gününe tut/Aç kurt gibi yersen pul yalan olur (cilt-5, s. 568).
- 4-Dikeni batınca bende kan aktı/Koklayamam gayri gülden vazgeçtim,
Arıya güvendim canımı yaktı/Dilimi vurunca baldan vazgeçtim (cilt-5, s. 568).
- 5-Hasret kaldım gidemiyom köyüme/Eyvah şu belimi büktün yoksulluk,
El ayak bağladın gülmek neyime/Esirim göz yaşım döktün yoksulluk (cilt-5, s. 568).

2.31.49. İDRİS EROĞLU (Âşık Meydanî)

- 1-Âsara dikkat et renkleri bozma/Yeşili, sarıyı, alı kirletme,
Evini temiz tut kendini üzme/Halıyı, perdeyi, tülü kirletme (cilt-5, s. 583).
- 2-Altmışbeşten seksenbeşe yirmi yıl/Ne yitirdik, neler bulduk Konya'da,
Kuşlar gibi öttük hep cıvıl cıvıl/Türküler söyledik çaldık Konya'da (cilt-5, s. 583).
- 3-Mektup gelir haber alınmaz idi/Radyodan haberi aldırıldı okul,
Her köyde bir okur bulunmaz idi/Buhranı ortadan kaldırdı okul (cilt-5, s. 584).

2.31.50. MUSTAFA TURGUT (Âşık Emsâlî)

- 1-Menendin bulunmaz mülki cihanda/Gözeller şahının meri Mehriban,
Ne mülkü cihanda ne al osmanda/Büsbütün dünyanın varı Mahriban (cilt-5, s. 649).

2-Bu dünyaya gelen akıbet gider/Selvi boylu nevcivanım sen sağ ol,

Takdir olmuş tağyir olmaz mukadder/Şahlar gitti ey sultanım sen sağ ol (cilt-5, s. 649).

3-Güller açsın yaylalara göçülsün/Kırmızı gül goncasından seçilsin,

Mart dokuzu çıksın yollar açılsın/Seller sökün etsin yaz gelsin demiş (cilt-5, s. 650).

4-Bu nasıl kaşlardı bu nasıl gözler/Güzel hayran olan al yanaklara,

Bu nasıl yanahlar bu nasıl yüzler/Şeker mi katılmış bal yanaklara (cilt-5, s. 650).

5-Benim böyle ataşlara yandığım/Kerem gibi Aslıhan'ın ucundan,

Mecnun gibi pervaneye döndüğüm/Leylâ gibi bir civanın ucundan (cilt-5, s. 650).

6-Eğlen dilbar eğlen orada eğlen/Sa bir sözüm var kız güzel güzel,

Bir koç alır sana kurban ederim/Bize gelirseğiz siz güzel güzel (cilt-5, s. 650).

7-Ervahı ezelde evelki safta/Ademle secdeye vardım da geldim,

Beynel hakikat nur ile kafta/Gurbi ilahide durdum da geldim (cilt-5, s. 651).

8-Şanlı Gazi alnımızdan sildi kara yazıyı/Duşman elinden gurtarıp aldı bu araziyi,

Şükür tanrının lutfuna, verdi büyük Gaziyi/Böyük Gazi sayesinde kuruldu Cumhuriyet (cilt-5, s. 652).

9-Burası serraf meydanıdır altın gelen pul gider/Her zaman dernek bulunmaz halk dağılır el gider,

Herkesin kendi göğnünden her diyara yol gider/Burda seçilme gerekdir yar ile ağyar bu gün (cilt-5, s. 652).

10-Sana bir sorum var aşık Feryadı/Manayı meydana gelirmisiğiz,

Sureti aşıklık saykala benzer/Elmiğizle amil olurmuşuğuz (cilt-5, s. 653).

2.32. Erman Artun, Âşıklık Geleneği ve Âşık Edebiyatı⁵⁰

2.32.1. ÂŞIK ARMUTLU (16. Yüzyıl)

1-Murad Reis geldi gulbang çektirdi/Dîn-i (İ)slâm sancağın diktüğü vaktin,
Padişah uğruna niyet eyledi/Çıkıp Cezayir'den gitdüğü vaktin (s. 225).

2.32.2. ÂŞIK BAHŞÎ (16. Yüzyıl)

1-Sultan Selim cülusunda/Selâ dedi de yürüdü,
Gidelim Mısır'a doğru/Yola dedi de yürüdü (s. 226).

2.32.3. ÂŞIK ÇIRPANLI (16. Yüzyıl)

1-Gazi Murad Reis'den haber soranlar/Vardır bahadırı yarar delisi,
Her kande hû desen gelür yetişür/..... (s. 227).

2.32.4. ÂŞIK GEDA MUSLÎ (16.-17. Yüzyıl)

1-İspanya Cezay(i)r'e haber göndermiş/Komazım oğlumu alırım demiş,
Eğer vermezlerse kıyâmete dek/Ben de bu derd ile ölürüm (s. 227).
2-Gör imdi ne demiş Cezayirli de/Vermeyiz oğlunu bilmiş ol senin,
Biz anı gönderdik Sultan Ahmed'e/Kara haberlerin almış ol senin (s. 228).

2.32.5. ÂŞIK HAYÂLÎ (16. Yüzyıl)

1-Leylâ'm gelür deyü yollar gözlerim/Gelmedi gözümde kaldı hayâli,
Gizli sırrım beyan etmem gizlerim/Serimi sevdâya saldı hayâli (s. 228).
2-Hâzır oldun Gâziler düşmânımız vardır bizim/Kızılbaş Cumhuru'na meydânımız
vardır bizim,
Sâdır oldu emr-i âli inkıyâd etmek gerek/Uğru açık bir veli Sultânımız vardır bizim
(s. 229).

2.32.6. ÂŞIK OĞUZ ALÎ (16. Yüzyıl)

1-Turgut Paşa eydür: Beyler/Geldi bize ölüm, demiş,
Nie'edelim, emir Hak'tan/Er geç budur yolum, demiş (s. 230).

⁵⁰ Erman Artun, Âşıklık Geleneği ve Âşık Edebiyatı. Akçağ Yayınları, Ankara: 2001, ss. 432.

2.32.7. ÂŞIK KÖROĞLU (16. Yüzyıl)

- 1-Ay yansın ağ (a)lar, güneş tutulsun/Parladı parladi çalın kılınıcı,
Okıar gıcırdaşın ayyuka çıksın/Mevlâ'nın aşkına basın kılınıcı (s. 235).
- 2-Benden selam olsun Bolu Bey'ine/Çıkıp şu dağlara yaslanmalıdır,
Ok gıcirtısından, kalkan sesinden/Dağlar sada verip seslenmelidir (s. 234).
- 3-Mert dayanır namert kaçır/Meydan gümbür gümbürlenir,
Şahlar şahı divan açar/Divan gümbür gümbürlenir (s. 234).
- 4-Hemen Mevlâ ile sana dayandım/Arkam sensin, kal'am sensin dağlar hey,
Yoktur senden gayri kolum kanadım/Arkam sensin kal'am sensin dağlar hey (s. 234).
- 5-Kimisi pınar başında/Kimisi yolun dışında,
Al giyen on beş yaşında/İlle mavili mavili (s. 235).

2.32.8. ÂŞIK KARACAOĞLAN

- 1-Kaldır nikabını, görem yüzünü/Aç başım, yaradanı seversen,
Siyah zülfü mâh yüzünün üstüne/Tel tel eyle, Yaradanı seversen (s. 243).
- 2-Ala gözlerini sevdiğim dilber/İbrişim atkının telinden misin,
Kadir Mevlâ'm seni öğmüş, yaratmış/Cennet-i âlânın nurundan mısın (s. 244).
- 3-Dinle sana bir nasihat edeyim/Hatırdan gönülden geçici olma,
Yiğidin başına bu iş gelende/Anı yâd ellere açıcı olma (s. 244).
- 4-Ala gözlüm ben bu ilden gidersem/Zülfü perişanım kal melil melil,
Kerem et aklından çıkarma beni/Ağla göz yaşını sil melil melil (s. 245).
- 5-Deli gönül gezer gezer gelirsın/Arı gibi her çiçekten alırsın,
Nerde güzel görsen orda kalırsın/Ben senin derdini çekemem gönül (s. 245).
- 6-Yaz günleri çayır çimen üstünde/Seken dilber beni mecnun eyledi,
Üsküfün aldırılmış balaban gibi/Bakan dilber beni mecnun eyledi (s. 246).
- 7-Şu yalan dünyaya geldim geleli/Tas tas içtim ağuları sağ iken,
Kahpe felek vermez benim muradım/Viran oldum mor sümbüllü bağ iken (s. 246).
- 8-Bülbül ne yatarsın bahar erişti/Ulu sular gül yaprağa karıştı,
Kat kat oldu gül yaprağa karıştı/Gene bülbül kul olduğu zamandır (s. 247).
- 9-Ateşim yanmadan tütünüm tüter/Bulutun havaya ağdığı gibi,
Yarin bahçesinde bülbüller öter/Ayın on dördünde doğduğu gibi (s. 247).

2.32.9. ÂŞIK KULOĞLU (17. Yüzyıl)

- 1-Acep ne diyardan uçup geliriz/Bir haber sorayım durun turnalar,
Sevdiğim dilberden neler bilirsiniz/Bana bir teselli verin turnalar (s. 248).
- 2-Âlemde doğru dost yoktur/Dedikleri gerçek imiş,
Kulunu saklayan Hak'tır/Dedikleri gerçek imiş (s. 249).

2.32.10. ÂŞIK GAZİ HASAN (Tamaşvarlı)

- 1-Bilmem sarhoş mudur, uykudan kalkmış/Taramış zülfünü gerdana dökmüş,
Beyaz ellerine al kına koymuş/Dedim öpüşelim, dedi ki yok yok (s. 249).

2.32.11. ÂŞIK ÖMER (17. Yüzyıl)

- 1-Ela gözlerine kurban olduğum/Yüzüne bakmaya doyamadım ben,
İbret için gelmiş derler cihana/Noktadır benlerini sayamadım ben (s. 251).
- 2-Dedim dilber yanakların kızarmış/Dedi çiçek taktım gül yarasıdır,
Dedim dane dane olmuş benlerin/Dedi zülfüm değdi tel yarasıdır (s. 252).
- 3-Be gaziler aşka düşeldenberi/Cam-ı mihnet bana yar oldu gitti,
Gam deryası senden aşaldanberi/Tutuştı vücudum nar oldu gitti (s. 252).
- 4-Pâyitaht içinde mislin bulunmaz/Sencileyin kalı keman efendim,
Bu fenâ dünyada yârsız olunmaz/Gel bir dem sürelim heman efendim (s. 253).
- 5-Efendim gîsû-yi siyehkârında/Mihmânın değildir ya nedir gönül,
Mânend-i andelib gül'izarında/Zülâlin değildir ya nedir gönül (s. 253).
- 6-Ey peri kaddin gibi bir serv-i bâlâ görmedim/Ruhlerin şem'i gibi ben bir şeh ârâ
görmedim,
Hak Taâlâ nura gark etmiş cemâl-i pâkini/Ben senin gibi peri peyker dilârâ
görmedim (s. 254).
- 7-Ey güzel hançer çeküp kads etme insan üstüne/Sinede derdim yanar kar, eyleme kan
üstüne,
Bilmedim aşkın beni ta böyle ihrak eylesin/Yoksa düşmezdim varup bu nar-ı suzan
üstüne (s. 254).
- 8-Ey peri-peyker melek sen bir yana ben bir yana/Kaldı hasret haşre dek sen bir yana
ben bir yana,
Rüzigar kılmakta cüda seni benden sevdiğim/Akıbet olmak gerek sen bir yana ben
bir yana (s. 255).

2.32.12. ÂŞIK GEVHERÎ (17. Yüzyıl)

- 1-Ne nihan edersin benden yüzünü/Hasretinle halim yaman oldu gel,
Hak aşkına olsun göster yüzünü/Görmedim cemalin zaman oldu gel (s. 256).
- 2-Gönlümüz bağlandı züldün teline/Alınmaz gözleri mestim alınmaz,
Sencileyin cevredici kuluna/Bulunmaz gözleri mestim bulunmaz (s. 257).
- 3-Ah elinden zülf-i kemendim benim/Müjen urdu için ğalatma beni,
Güzel başın için ağlatma beni/Dilber gam başımdan aralandı gel (s. 257).
- 4-Hakipaye yüzüm sürmeğe geldim/Melek midir yoksa aslın ey peri,
Bahanesiz güzel tek seni buldum/Kaçma benden nazlı yârim gel beri (s. 258).
- 5-Gözlerin ayındır kaşların mim sad/Arzıhal nâmesin yaz elden gitti,
Vücûdum şehrini eyledin berbad/Bâri gönlüm tahta gez elden gitti (s. 258).
- 6-Leylû nehar kılar oldum zarı bülbüller gibi/Sevdiğim elime girse koklarım güller
gibi,
Demidir çağlayıp akar bu çeşmim seller gibi/Bi vefadır nazlı yârim rahmi yok iller
gibi (s. 258).
- 7-Göster güzelim hüsnüne hayran olayım ben/Firkatte iken diline şâdan olayım ben,
Ağyar ile sohbetler edüp bâde içersin/Lâyık mı görüp hâk ile yeksan olayım ben (s.
259).
- 8-Cemalin bağında seyran eyledim/Bülbül sesi, gönce sesi, gül sesi,
Gûşuma dokundu, heycâna geldim/Ayva sesi, turunc sesi, nar sesi (s. 259).

2.32.13. ÂŞIK KAYIKÇI KUL MUSTAFA (17. Yüzyıl)

- 1-İptida Bağdat'a sefer olanda/Atladı hendeği geçti Genç Osman,
Vuruldu sancaktar kaptı sancağı/İleti bedende dikti Genç Osman (s. 260).
- 2-Kara gözlü eğnine hülle biçilmiş/Şükker midir şerbet midir bal mıdır,
Dökülmüştür ak gerdanın üstüne/Kakül müdür sırma mıdır tel midir (s. 261).

2.32.14. ÂŞIK KÂTİBÎ (17. Yüzyıl)

- 1-Deli gönül melûl olup gam yeme/Ağlamanın elbet gülmesi vardır,
Adûda intikam kalır mı böyle/Herkes ettiğini bulması vardır (s. 261).

2.32.15. ÂŞIK EMRAH (Ercişli)

- 1-Seherde uğradım ben bir güzele/Dedim sarhoş musun dedi yoh yoh,
Ağ elleri boğum boğum kınalı/Dedim bayram mıdır dedi yoh yoh (s. 263).
- 2-Ala gözlerinde kurban olduğum/Her seher her sabah lak da bize gel,
Boyu elif ince belli nazenin/Gözlerine sürme çek de bize gel (s. 264).
- 3-Bir nazenin bana gel gel eyledi/Varmasam incinir varsam incinir,
Nazik ellerinden ince belinden/Sarmasam incinir sarsam incinir (s. 264).

2.32.16. LEVNÎ (18. Yüzyıl)

- 1-Tut atalar sözün kalbi selim ol/Gönülünden gönüle yol var demişler
Gider yavuzluğu tab'ı halim ol/Sert (sarp) sirke kabına zarar demişler (s. 265).

2.32.17. ÂŞIK HALİL (Bursalı-18. Yüzyıl)

- 1-Mestane bakışlı nazlı cânânım/Benim sende hak nazarım kalsın mı,
Harami gözlerdir her dem kan eden/Gamzen oku ciğerciğim delsin mi (s. 268).

2.32.18. ÂŞIK TALİBÎ (Zileli)

- 1-Ey mertlik davasın süren, gel beri/Merd olan namusta, arda bellidir,
Hak için çekelim sadakat, gayret/Metanet, sadakat darda bellidir (s. 269).

2.32.19. ÂŞIK KUSÛRÎ (Darendeli)

- 1-Bir ahu gözlünün iftirakından/Aktı gözüm yaşı döndü sellere,
Deli gönül vaz gelir mi yârinden/İner gider sahralara çöllere (s. 270).

2.32.20. ÂŞIK KEMTER BABA (Sarkışlahı)

- 1-Bu kadar cevretme aziz sultanım/Ya n'olur insafa gel bazı bazı,
Mürüvvet değil mi çeşm-i figanım/Bendenin yüzüne gül bazı bazı (s. 271).
- 2-N'olur dost yüzünden atsan nikabın/Kurban bayram seyran o zaman olur,
Atsa nikabını şaz olsa gülse/Kurban bayram seyran o zaman olur (s. 271).

2.32.21. ÂŞIK DERTLÎ (Bolulu)

- 1-Telli sazdır bunun adı/Ne ayet dinler ne kadı,
Bunu çalan anlar kendi/Şeytan bunun neresinde (s. 273).

- 2-Baş keser kaddine servi gülşende/Hey kameti bâlâ seni görünce,
Güller girye eder, goncalar hande/Ey ruhleri hamrâ seni görünce (s. 273).
- 3-Hâl ü hat rûyunda eylemiş tuğyân/Zaptetmek isterler hüsnün kişveri
Mülk-i Rûm fethine eylemiş fermân/Kurmuş haymelerin Hindû leşkeri (s. 274).
- 4-Çıkartma sevdiğim kenar-ı festen/Açmasın sinemde yâre perçemin,
Kesti beni tâb ü derman, nefesten/Eylemek derdime çâre perçemin (s. 274).
- 5-Râz-ı aşkın dile pinhân ederim cânım gibi,
Sine-i gencinede mahfuzdur îmânım gibi (s. 275).

2.32.22. ÂŞIK ŞEM'Î (Konyalı)

- 1-Bâzar-ı aşk içre cevri güzeller/Mezada vermişler kapan kapana,
Zuhur etti ruy ü çeşmimde seller/Hiç durmaz mevc urur, kapan kapana (s. 275).
- 2-El ulaşmaz kâmetine dilberâ tûbâ mıdır/Dâimâ yüksek uçarsın meşrebin ankâ mıdır,
Lezzet-i lâl-i lebinden bu olan hâlet nedir/Süt ile şeker karılmış mâhazar helvâ mıdır
(s. 276).

2.32.23. ÂŞIK DADALOĞLU (19. Yüzyıl)

- 1-Kalktı göç eyledi Avşar elleri/Ağır ağır giden eller bizimdir,
Arap atlar yakın eder ırağı/Yüce dağdan aşan yollar bizimdir (s. 278).
- 2-Can evinden vurdu felek neyleyim/Ben ağlarım çelik teller iniler,
Ben almadım toprak aldı koynuna/Yârım diyen bülbül diler iniler (s. 279).
- 3-Şu yalan dünyaya geldim geleli/Severim kır atı bir de güzeli,
Değip on beşine, kendim bileli/Severim kır atı, bir de güzeli (s. 279).
- 4-İlgıt ılgıt bir yel esdi Urum'dan/Duydum perişandır hâli Avşar'ın,
Gam, kasavet kalkmaz oldu serinden/Döndü gurbet ile yolu Avşar'ın (s. 280).
- 5-Yine bir dilbere meyil aldırdım/Ak gerdanda benler zer-nişanlıdır,
Çift çift olmuş kirpikleri belinir/Zülfünün telleri pek reyhanlıdır (s. 280).
- 6-Yücesine çıktım, baktım engine/Ovasının köpüklenmiş selleri,
Yiğit olan düşmez ise dengine/Kendisine güldürür hep elleri (s. 281).
- 7-Gel ha güzel gel ha, medhin söyleyim/Ağzın şeker dudakların bal gibi,
Yaşta küçük amma boyda münasip/Sallanıyor bir fidanca dal gibi (s. 281).
- 8-Şu yalan dünyaya geldim geleli/Giyinip kuşanıp işlemek gerek,
Cahil yâr sevenin uykusu gelmez/Uyanıp sohbete başlamak gerek (s. 282).

2.32.24. ÂŞIK ZİHNÎ (Bayburtlu)

- 1-Vardım ki yurdundan ayak götürmüş/Yavru gitmiş ıssız kalmış otağı,
Camlar şikest olmuş meyler dökülmüş/Sakiler meclisten çekmiş ayağı (s. 284).
- 2-Kalkın ara yerden dumanlı dağlar/Dost elinin görünsün,
Gülşen-i hicranda kızardı güller/Andelibe feryad çağı görünsün (s. 284).
- 3-Bâd-ı sabâ selam söyle o yâre/Ya gelsin ya gidek o diyâre biz,
Kâtib arz-ı hâlim yaz ki cânâna/Ayrılalı düştük âh ü zâre biz (s. 284).
- 4-Seni bağı iremden mi kaçırmış/Melek misin âsumandan mı geliş,
Gittikçe şevketin şanın yücelmiş/Bilmem tahtı Süleyman'dan mı geliş (s. 285).
- 5-Sabâ gider isen bizim diyare/Benim vasfı hâlim o yâre söyle,
Lâlenin bağrında bir ise yare/Benimki erişti hezara söyle (s. 285).

2.32.25. ÂŞIK SEYRÂNÎ (Everekli)

- 1-Bunca cefâ fazla fani insana/Düşersin sen de bak dile lisana,
Gelenler göç etmiş hani tantana/Dünyâya hükmeden zâlim kalmadı (s. 287).
- 2-Gönül serden geçer yârdan geçemez/Bağlanmış ikrara kavi özlüyüm,
Her sözüm dinleyen özüm seçemez/Sırat köprüsünden ince sözlüyüm (s. 287).
- 3-Mahkeme meclisi icat olduğu/Çeşm-i rüşverin akmaklığından,
Kaza bela ile âlem dolduğu/Kazların kadıya uçmaklığından (s. 288).
- 4-Eski libas gibi âşılın gönlü/Söküldükten sonra dikilmez imiş,
Güzel sever isen gerdanı benli/Her güzelin kahrı çekilmez imiş (s. 288).

2.32.26. ÂŞIK NURÎ (Tokath)

- 1-Beni bülbül gibi nalân eyleyen/Gerdanında olan benler değil mi,
Nazarım hüsnüne hayran eyleyen/Yanağında açan güller değil mi (s. 289).
- 2-Ey dil iflah olmam ben bu yaradan/Hasretle dağlandım aşk ateşine,
Genç ömrümde verdi bana Yaradan/Bir dahi vermesin kullar başına (s. 289).
- 3-Kıymet mi biçilir cevher taşına/Kâmile bir sarraf karışmayınca,
Kimse üstad olmaz kendi başına/Bulup erbabını danışmayınca (s. 290).
- 4-Ben güzelim diye havadan uçma/İndirirler seni el yaman olur,
Siyah kâkülünü gerdana saçma/Eser bâd-ı saba yel yaman olur (s. 290).
- 5-İnkisar eylemem yazık serine/Yatak içre can veresin vay sebep,
Ağzından burnundan hicran yerine/Parça parça kan veresin vay sebep (s. 290).

6-Benden özge yok sana âşık-ı âvare güzel,
Süziş-i firkat ile yakma beni nâre güzel (s. 291).

2.32.27. GEDAÎ (Beşiktaşlı)

1-Gülistan-ı hüsnün revnak bulalı/İşim bülbül gibi âh ü figandır,
Kemend-i zülfüne, dil bend olalı/Zincirini sürür hayli zamandır (s. 291).

2.32.28. ÂŞIK VELÎ (İğdecikli)

1-Dost dost diye hayaline yeldiğim/Dost ise ayırmış özünü benden,
Çatık kaşı, benlerin saydığım/Dost ise çevirmiş yüzünü benden (s. 292).

2.32.29. ÂŞIK CEYHÛNÎ (Zileli)

1-Nicoldu bu kadar ekrem-i sever/Süleyman ve Nuşirevan, İskender,
Hamza, sahip-zaman Rüstem-i ejder/Topundan intikam aldın mı felek (s. 293).
2-Sevdana tutuldum ben bile bile/Ey nar-ı muhabbet yan içerimde,
Fırâk-ı mihnetle derd-i hasretle/Uyuştı bağrumda kan içerimde (s. 293).

2.32.30. ÂŞIK HÜSEYİN (Elbistanlı)⁵¹

Hüseyin, aslen Kahramanmaraş'ın Elbistan ilçesindendir. Kesin olmamakla birlikte Elbistan'ın Altaş köyünden olduğu tahmin edilmektedir.

1-Sallanma karşında Urum'un kızı/Sade gözler diğer koca Sivası,
İnci mi mercan mı bir fındık ağzı/Ara da dengini bul Acem kızı (s. 294).
2-Bülbül oldum her bahçede ötmedim/Olura olmazsa, meyil katmadım,
Candan sevdim oğlan karaz etmedim/Hiç bitmiyor bizim buranın kışı (s. 295).
3-Yaşın tam onbeşi bulduğu zaman/Verdiğin ikrarda dur yavaş yavaş,
Seni mecnun eder bir kaşı keman/Görmeğe başlar sır yavaş yavaş (s. 296).

2.32.31. ÂŞIK ÇOLAK HACI (Âşık Serdarî)

1-Nesini söyleyim canım efendim/Gayri düzen tutmaz telimiz bizim,
Arzuhal eylesem deftere sığmaz/Omuzdan kesilmiş kolumuz bizim (s. 297).

⁵¹ Bu eserde adı geçen Hüseyin (Elbistanlı) ile Hüseyin Beştepe (Âşık Hüseyinî) aynı kişi olabilir.

2.32.32. ÂŞIK DELÎ BORAN (19. Yüzyıl)

- 1-Gam yiyip, ağlama divane gönül/Daima bu dünya başa dar olmaz,
Hakkın kelimini bırakma dilden/Haktan özge bir adama yâr olmaz (s. 299).
- 2-Hocam, vallah ben bu derde varmazdım/Beni derde yakan bu Leyli, Leyli,
Gönderdi bir selam, işte ben geldim/Karşında durayım da Leyli Leyli (s. 299).

2.32.33. ÂŞIK MESLEKÎ (Kangallı)

- 1-Dolanı dolanı gelir/Ölüm yavaşça yavaşça,
Kâlem alıp yaz derdimi/Gülüm yavaşça yavaşça (s. 300).

2.32.34. ÂŞIK ŞENLİK (Çıldırılı)

- 1-Mevlâyı seversen konuk al bizi/Bu gece burda yatar giderdik,
Gözden ırak olur gönülden cuda/Öyleki derbeder biter giderdik (s. 301).
- 2-Ehl-i İslâm olan işitsin bilsin/Can sağ iken yurt vermeyiz düşmana,
İsterse Uruset ne ki var gelsin/Can sağ iken yurt vermeyiz düşmana (s. 302).

2.32.35. ÂŞIK KÂMİLÎ (Zileli 19. Yüzyıl)

- 1-Medet hey erenler, bir himmet eylen/Ferâgat yok mudur yâr belâsından,
Aşkın cur'asını nûş eden gelsin/Mansur-ı veş kurtulam dâr belâsından (s. 303).

2.32.36. ÂŞIK OSMAN (Cingözoğlu Âşık Seyit Osman)

- 1-Başı bölük bölük dumanlı dağlar/Gişlakda galanlar ah çeker ağlar,
Eli mızraklı şol bizim beyler/Altı Arap atlı delin nic'olur (s. 304).
- 2-Garalar atladı da Buruk'a düştü/Misis meheng imiş alasın açdı,
Sırkıntılı, Gar'hacılı hep yalın gacdı/Bozgurlara pay oldu ya ölünüz (s. 304).

2.32.37. ÂŞIK SÜRÛRÎ (Silleli)

- 1-Bülbül oldum, her dem işim âh ü zar/Açılmadık gönce gülde figânım,
Zikr ü virdim edip bir ism-i nigâr/Rüz ü şeb okurum dilde cenânım (s. 305).

2.32.38. ÂŞIK RUHSÂTÎ (Deliktaşlı)

- 1-Yine bahar geldi seller söküldü/Terk eyle harabı gülşeni bülbül,
Ben de senin gibi âşıkım güle/Didemin yaşına baksana bülbül (s. 307).

- 2-Ayrıldım Ka'be'den ağlamayım mı/Bir daha döner mi yollarım yâre,
 Yas çekip karalar bağlamayım mı/Ayan oluyor mu hallerim yâre (s. 307).
- 3-Daha senden gayrı âşık mı yoktur/Nedir bu telâşın deli gönül,
 Hele düşün devr-i Adem'den beri/Neler gelmiş geçmiş say deli gönül (s. 308).

2.32.39. ÂŞIK EMRAH (Erzurumlu)

- 1-Gene bahar oldu açıldı güller/Bülbül-i Şeydalar bağlarda gezer,
 Bir saçı Leyla'ya meyil verenler/Elbet Mecnun olur dağlarda gezer (s. 305).
- 2-Dedim dilber didelerin ıslanmış/Dedi çok ağladım sel yarasıdır,
 Dedim dilber yanakların dişlenmiş/Dedi zülfüm değdi tel yarasıdır (s. 305).
- 3-Gel meclisi sofî hele bir dinle bu razı,
 Fehm et ki bu sazın nedir Allah'a niyazı (s. 310).
- 4-Bir nazenin bana gel gel eyledi/Varmasam incinir varsam incinir,
 O nazik elinnen ince belinnen/Sarmasam incinir sarsam incinir (s. 310).
- 5-Ey vefasız dilber elinden senin/Candan usandım cihandan usandım,
 Sûzan-ı firkattle derd-i mihnetle/Od düşürdüm âşiyandan usandım (s. 311).
- 6-Ey sâbâ girince dostun bağına/Mübârek yüzünü gör selâm eyle,
 Dök ince zülfini sağa soluna/Başın ayağına sür selâm eyle (s. 311).
- 7-Bana gam yutturdu sahbâ-yı hicrân/Bilmem bu ayrılık gider mi böyle,
 Ben mi tedbirimde eyledim noksan/Yoksa tecellâ-yı kader mi böyle (s. 311).
- 8-El çek tabip el çek yaram üstünden/Sen benim derdime deva bilmezsin,
 Sen nasıl tabipsin yoktur ilacın/Yaram yürekdedir sarabilmezsin (s. 312).

2.32.40. ÂŞIK SÜMMÂNÎ (Erzurumlu)

- 1-Havalanıp deli gönül kalma heveste/Vurup kanadını kırarlar bir gün,
 Bu can sana bakî kalmaz kafeste/Toprakta bir çukur yararlar bir gün (s. 313).
- 2-Bir gün güzele meyil vermişim/Sinemi yakarım nic'olur olsun,
 Varıp kapısına kurban olurum/Kanımı dökerim nic'olur olsun (s. 313).
- 3-Bir menzile başa kadar varmazsan/Sen o yola kervan olsan fayda ne,
 Bir dilberin sinesinde konmazsan/Hayal ile mihman olsan fayda ne (s. 314).

2.32.41. ÂŞIK MÎNHÂCÎ (Deliktaşlı)

- 1-Evvel bahar yaz ayları gelende/Selleri gördüm de bulamıyorum,
 Lale bitip sümbül boyun eğende/Gülleri gördüm de bulamıyorum (s. 315).

2-Neme şad olayım neme güleyim/Gönül gamda iken gülünmez imiş,
Sineme vurdular hicran kamasın/Haşre de noktası silinmez imiş (s. 315).

2.32.42. ÂŞIK GUFRÂNÎ (Karamanlı)

1-Katre idim ummanlara kavuştum/Kaç bulandım kaç duruldum kim bilir,
Âlemleri kaç devredip dolaştım/Bir sanata kaç sarıldım kim bilir (s. 316).

2.32.43. ÂŞIK LÜTFİ PİŞKİN (Âşık Derdiçok)

1-Saniyom kokuşun yayla çiçeği/Gülde misin gülde misin gülde mi,
Böyle m'olur güzellerin koçağı/Dilde misin dilde misin dilde mi (s. 317).

2.32.44. ÂŞIK YUSUF KÖKTEN (Âşık Zülâlî)

1-Bu nasıl zamandır bu nasıl dünya/Dağlar taşlar pus dumana sarılmış,
Hani Mecnun, hani o güzel Leylâ/Ferhat ölmüş, Şirin candan ayrılmış (s. 318).
2-Özge yâr sevdiğim kim dedi sana/Hiç inanma vallah billâh yalandır,
Çekeceksen sicim istemez boynum/İşte boynum at zülfünü dolandır (s. 319).
3-Bugün gam kasavet başa derildi/Ne ağlarsın ey biçare dediler,
Gelene gidene murad verildi/Sen yazıldın zulümkâra dediler (s. 319).
4-Biz bu zulmetler içinden çıkarız bir gün olur,
Şarka, garba yıldırımlar çakarız bir gün olur (s. 319).
5-Üstadından öğüt istersen gönül/Var olur yanında, kal ağır ağır,
Herkesin ağzından akmaz şeker, bal/Düşün de edebin al ağır ağır (s. 320).

2.32.45. ÂŞIK MEHMET YAKICI

1-Şikâyetnâmemi yazdım huzura/Bizim hâlimizi bilsin Fethi Bey,
Dokunmasın bir şey kalbe fütura/Bizim hâlimizi bilsin Fethi Bey (s. 321).

2.32.46. ÂŞIK İSMAİL TURAN (Âşık Cemal Hoca)

1-Gene bahar oldu bülbül ötecek/Ya nidem sinemi zar yaraladı,
Lale, sümbül mor menekşe bitecek/Hayf bu dağları kar yaraladı (s. 322).
2-Yaz olanda yaylalarda/Seyranım köylü kızları,
Hem çayırda hem tarlada/Sultanım köylü kızları (s. 323).

2.32.47. ÂŞIK ALİ COŞKUN (Âşık Huzûrî)

- 1-Derd ü gam bahrine düştüm nihanet/Nedamet dalgası başımdan aşar,
Gözlerimden akar seylâb-ı hasret/Tufan-ı Nuh gibi taştıkça taşar (s. 324).

2.32.48. ÂŞIK HIFZÎ (Kağızmanlı)

- 1-Sefil baykuş ne gezersin bu yerde/Yok mudur vatanın, illerin hani,
Küsmüş müsün selâmımı almadın/Şeyda bülbül şirin dillerin hani (s. 325).
2-Âşıkı sadık gerek maşuk yolunda can vere/Çağlayıp çeşme ve çaylar durmayıp akar
nere,
Hu çekip ağlar semalar göz yaşın döker yere/Şaşeşer kızıl kan ağlar otlar figanı gezer
(s. 326).

2.32.49. ÂŞIK VEYSEL ŞATIROĞLU (Âşık Veyssel)

- 1-Al kâtip kâlemi yaz bu selâmı/Mektup yâre selâmımı ulaştır,
Bir yâr için terk eyledim sılamı/Mektup yâre selâmımı ulaştır (s. 329).
2-Yeni mektup aldım gül yüzlü yârdan/”Gözletme yolları, gel..” deyi yazmış,
“Sivr’alan köyünden, bizim diyardan/Dağlar, mor menekşe, gül..” deyi yazmış (s. 329).
3-Güzelliğim on par’etmez/Şu bendeki aşk olmasa,
Eğlenecek yer bulamaz/Gönlümdeki köşk olmasa (s. 330).
4-Ben giderim adım kalır/Dostlar beni hatırlasın,
Düğün olur bayram gelir/Dostlar beni hatırlasın (s. 330).
5-Ben gidersem sazım kal dünyada/Gizli sırlarımı âşık etme,
Lâl olsun dillerin söyleme yade/Garip bülbül gibi ah ü zar etme (s. 331).
6-Talih, çile, kader sözü bir etmiş/Her nereye gitsem gezer peşimde,
Kale mi fethetmiş şikar etmiş/Tuttu bağladılar yedi yaşımda (s. 332).
7-Kûşe-i Vahdete çekilsem dursam/Mihnet-i dünyanın derdi bırakmaz,
Feragat eylesem sohbetten sazdan/Sevdiğim güzelin virdi bırakmaz (s. 332).
8-Dost dost diye nicesine sarıldım/Benim sadık yârim kara topraktır,
Beyhude dolandım boşa yoruldum/Benim sadık yârim kara topraktır (s. 333).

2.32.50. ÂŞIK HAKKI BAYRAKTAR (Âşık Yorgansız Hakkı)

- 1-Akranın bulunmaz hûbân içinde/Güzellikte yektâ gılman gibisin,
Züleyhâ-sânisin devrân içinde/Gönülümün mülkünde sultan gibisin (s. 335).
- 2-Bin nezir nâz ile bunda getirdin/Bin cevri ü sitemle öldüreceksin,
Kâr eyledi artık câna yetirdin/Yine düşmanları güldüreceksin (s. 335).
- 3-Vâkıf-bâl olmak istersen ey dil/Hâkikat âşıkâr görünüp gider,
Bülbül feryat eder bî-haberdîr gül/Ermeden maksuda yerünüp gider (s. 335).
- 4-Dilerim Mevlâ'dan sancısın dışın/İstediğin bulup yiyemesin,
Kör olsun gözlerin ağrısın başın/Rahatça yastığa koyamasın (s. 336).

2.32.51. ADEM ŞENTÜRK (Âşık Efkârî)

- 1-Âşık divan, koşma, destanlar söyler/Bütün halk işini hikâye eyler,
Köy ve kasabada hanımlar beyler/Dinleyen cemaate hayırlı olsun (s. 337).
- 2-Aşka meflun kadri kıymet bilenler/Dinlenmek için dini şada gelsinler,
Kâbe yapar derler gönül yapanlar/Beni benzetmesin yâda gelsinler (s. 338).
- 3-Ya Rab ne ölüm bu nasıl zulüm/Ah edip de ağır başlar ağlıyor,
Çiçeği burnunda solan bu gülüm/Toprağa karışan saçlar ağlıyor (s. 338).

2.32.52. ÂŞIK MUSTAFA TURGUT (Âşık Emsâlî)

- 1-Kara gözlüm senden ayrı düşeli/Benim çektiğimi bir Allah bilir,
Benim sana yakıldığım yandığım/Yerde padişahla gökte şah bilir (s. 339).

2.32.53. ÂŞIK ALİ İZZET ÖZKAN

- 1-Mühür gözlüm seni elden/Sakınırım kıskanırım,
Uçan kuştan esen yelden/Sakınırım kıskanırım (s. 340).
- 2-Bin kâtip bin gece yazsa tükenmez/Benim derdim gündüzlerden ziyade,
Gömlekte yaram yok kimse inanmaz/Benim derdim denizlerden ziyade (s. 341).
- 3-Dağlara komş'oldum kuşlara yuva/Mecnûn gibi hayran etti aşk beni,
Kerem gibi yalın ayak yollarda/Yaktı yıktı büryan etti aşk beni (s. 341).
- 4-Mecnunum Leyla'yı gördüm/Bir kerecik baktı geçti,
Ne söyledim ne de sordum/Kaşlarını yıktı geçti (s. 342).

2.32.54. ÂŞIK HACI BEKTAŞ COŞKUN (Âşık Talibî Coşkun)

- 1-Gezdirir gurbet elleri/Yol ettirir bu yoksulluk,
Ayırır kavim kardaştan/El ettirir bu yoksulluk (s. 343).
- 2-Yüce dağ başında pınar gözüün/Süren seçilmiş emlik guzusun,
Güzellerin başı yayla gızısın/Belki seni bana yazar Yaradan (s. 343).
- 3-Erkeklerin yüze gülen düşmanı/Önümüze kuyu kazan kadınlar,
Belli olmaz her birinin pılanı/Arkamızdan dudak büken kadınlar (s. 344).
- 4-Sürüden ayrılmaz cins olan davar/Sütü temiz olan aslını sever,
Kendi tabisine varmağa ever/Bizi koydun rakiplere mal oldun (s. 345).

2.32.55. ÂŞIK HALİL (Andırınlı)

Halil'in doğum ve ölüm tarihleri kesin bilinmemektedir. 1849-1850 yıllarında doğmuş olabileceği düşünülmektedir. Eski adı Yarpuz olup Afşin'de doğmuştur.

- 1-Dinleyin de birem birem söyleyim/Yüreğime bir od düştü gaziler,
Esti seher yeli dosta gidelim/Eli göçmüş ıssız kalmış yazılar (s. 346).
- 2-Dün gece düşümde seyran eylerken/Ben mahşer yerinin ellerin gördüm,
Ateşten yapılmış acayip lüle/Boynuna takılan kulların gördüm (s. 346).

2.32.56. ÂŞIK HACI TAŞTAN (Bayburtlu Hicrânî)

- 1-Biçare bıraktın beni dünyada/Kime vasfedeyim halimi felek,
Elimden içirdin zehirle bade/Soldurdun rengime gülümü felek (s. 347).

2.32.57. ÂŞIK HASAN YILDIRIM (Âşık Mihmanî)

- 1-Şu yalan dünyada ömrüm oldukça/Dilinen çağırdım nerdesin dost dost,
Dertli sazım yanık yanık çaldıkça/Telinen çağırdım nerdesin dost dost (s. 348).

2.32.58. ÂŞIK SABİT YALÇIN ATAMAN (Âşık Müdâmî)

- 1-Küçükten yılgınım sözden/Dile mihnet mi çekerim,
Kanlı yaş dökerim gözden/Sele mihnet mi çekerim (s. 349).
- 2-Hey ağalar gönül kuşu/Uçup gider atı neyler,
Eşi uygun olan kişi/Kanunu, devleti neyler (s. 349).
- 3-Yaman işi düşünmeyen ezelden/Geleceği, istikbali lekeler,
Hırs gelip de icra eden tez elden/Dostluktaki ihtimali lekeler (s. 350).

4-Bu aşkın râzını, gam poyrazını/Dilberin nazını gel bana danış,

Görmedim sazını, bahar yazını/Aşkın mecazını gel bana danış (s. 350).

5-Bir yahşi ad bırak, cihana gönül/Yiğit ölür, namı kalır meydanda,

Kem kelâm getirme, divane gönül/Hakikat kelim kalır meydanda (s. 351).

2.32.59. ÂŞIK KÂZİM SUBAŞI (Sarkışlalı Zâkir)

1-El elden üstündür arşa varınca/Dil dilden üstündür kürse varınca,

Kelâmlar mânâlı incedir ince/Kimsenin sözüne karışma dilim (s. 352).

2.32.60. ÂŞIK HABİP KARAASLAN

1-Şimdi ne söyleyim size?/Kasavet serimden kalkmaz,

Yandı yürek döndü köze/İnsan hayatından bıkmaz (s. 353).

2-Gece gündüz atasına yandığımı/Benim yârım yayla gülü değil mi,

Öleneçe böyle kalır sandığımı/Yorgun gönlüm şimdi ölü değil mi (s. 354).

2.32.61. ÂŞIK HAZİM DEMİRCİ (Âşık Delidolu)

1-Eyvah emeğime yazıklar bana/Vuslat kervanına yük edemedim,

Ben nasıl çıkarım ulu kervana/Kara yüzlerimi ak edemedim (s. 354).

2-Sen kendi aslını bilmek istersen/Hiç yoktan balçıktan verene yalvar,

Can varken canını bulmak istersen/Münezzeh makamda durana yalvar (s. 355).

2.32.62. ÂŞIK DAVUT AKBABA (Âşık Davut Sularî)

1-Yaban gülü müsün sarp kayalarda/El değmeden solacağın belliydi,

Ey vefasız derde saldın başımı/Taştan taş a çalacağın belliydi (s. 356).

2-Elâ gözlerini sevdiğim dilber/Cihana saldırdı gözlerin beni,

Hasretinden Mecnun misali oldum/Ölmeden öldürdü gözlerin beni (s. 356).

2.32.63. ÂŞIK HALİL KARABULUT

1-İyi tohum düşse kötü toprağa/Dikenleşir, çıtır olur efendim,

Eşek aşım yapsa arap kısrağa/Melez doğar, katır olur efendim (s. 357).

2-Haberiniz olsun ey Devlet Baba/Bir bakın, n'oluyor Çukurovamız,

Ne olur, sarfedin bir parça çaba/Hep arsa oluyor Çukurovamız (s. 358).

3-Bu dünyayı tut Pazar yerine/Mal veren yine mal alır,

Veren aynı, alan aynı, mal ayrı/Ne gariptir sağ el verir sol alır (s. 358).

2.32.64. ÂŞIK İSMAİL CENGİZ (Âşık Azerî)

- 1-N' olur kardaşlarım tembelliğe boş/Verin çalışalım bir Allah için,
Avare olmanın ne faydası var/Yarın çalışalım bir Allah için (s. 359).

2.32.65. ÂŞIK ZÜLFİKAR AKGÜN (Âşık Zülfikar Divanî)

- 1-Güzel seni seviyorum deyince/Divan, yatak, bir de ey dedi bana,
Âşıklığın hırkasını giyince/Ruhum senin, gel de sev dedi bana (s. 360).

2.32.66. ÂŞIK MEVLÜT ŞAFAK İHSANÎ (Âşık İhsanî)

- 1-Dinle sözlerimi ey arif kardeş/Dünyanın her yanı dolu muhannet,
Nefesle kibiri insana verdi/O zaman eyledi kulu muhannet (s. 361).
2-Ben bir bülbül idim dostun bağında/Açmayı bekledim, gül üzdü beni,
Ermedim murada taze çağımda/Okşadı, yabancı el üzdü beni (s. 362).

2.32.67. ÂŞIK FEHMÎ GÜR

- 1-Düşürme kendini sarp kayalara/Bu dağlar aşılmaz, yol olmayınca,
Bakin içimdeki şu deryalara/Dökemem derdimi tel olmayınca (s. 364).

2.32.68. ÂŞIK SADİ DEĞER (Âşık Hasretî)

- 1-Bağdat ne ki orda mesken ettiniz/Uç turnam, uç eski çağlara doğru,
Bir de mecnun sahrasına uğrayın/Ferhat külünk vuran dağlara doğru (s. 365).

2.32.69. ÂŞIK HÜSEYİN ÇIRAKMAN

- 1-Göynümün ezberi, dilimin zarı/Neredesin kara gözlüm nerede,
El sözüne uyup terk ettin yâri/Neredesin kara gözlüm nerede (s. 366).
2-Hep güçlü olanlar suyun başında/Kaynak kirli, çeşme kirli, göl kirli,
Her mevsimde, baharımda karşıda/Dere kirli, tepe kirli, sel kirli (s. 367).

2.32.70. ÂŞIK MUSTAFA DÜŞMEZTORUN (Kul Mustafa)

- 1-Ömür gazel oldu, kader kasırğa/Çölden çöle toza toza bitirdim,
Kader torbasına kattım bahtımı/Damla damla süze süze bitirdim (s. 368).
2-Ömür mülkü bir dâvâ açtım/Tarla bozuk, tapu bozuk, çap bozuk,
Topladım taamı yemeye şaştım/Maltız bozuk, tava bozuk kap bozuk (s. 369).

2.32.71. ÂŞIK HACI RESUL (Âşık Püryanî)

Hacı Resul, 1931 yılında Tokat'ın Arabören (Çayören) köyünde doğmuştur.

- 1-Gözsüz idim böyle yalan dünyada/Ben bu kahrı çeke çeke büyüdüm,
Şeyda bülbül gibi düştüm feryada/Göz yaşımı döke döke büyüdüm (s. 370).

2.32.72. ÂŞIK MUSTAFA TEMEL (Âşık Ruhanî)

- 1-Gine bahar geldi bizim ellere/Serpildi yabana kar çiçekleri,
Gönülden gönüle dilden dillere/Can katıyor cana kar çiçekleri (s. 372).
2-Sineme yerleşen eski yaralar/Tazelendi zor vermeye başladı,
Rüzgârın sesine ses kalan dağlar/Dile geldi sır vermeye başladı (s. 372).
3-Havayi gönüllü sevdiğim dilber/Gaşların kurulu yay mıdır nedir,
Huriden güzelsin periden kibar/Sende bu güzellik soy mudur nedir (s. 373).

2.32.73. ÂŞIK MUHARREM OYLUM (Âşık Kul Semaî)

- 1-Kişinin sırrını sorayım dersin/Soruş başka, sorgu başka, sır başka,
Sırrın hazinesin göreyim dersin/Gören başka, gözlü başka, kör başka (s. 374).

2.32.74. ÂŞIK İSMAİL ÇELİK (Âşık Pervanî)

- 1-Düştü aşkın nikabına ağlarım/Erenlerin durağında yerim var,
Hakikat bâbına gönlümü verdim/Erenlerin yatağında yerim var (s. 374).

2.32.75. ÂŞIK İSMAİL AYDIN (Âşık Daimî)

- 1-Bir seher vaktinde indim bağlara/Öter şeyda bülbül, gül yarelenir,
Bakmaz mısın sinemdeki dağlara/Derdimi söylesem dil yarelenir (s. 375).

2.32.76. ÂŞIK YAŞAR YILMAZ (Âşık Reyhânî)

- 1-Bilmem ne vereyim ben bu gönlüme/Ağustos ayında kar ister gönül,
Ben ömrümde hiçbir oyun bilmezken/Açmış tavlasını zar ister gönül (s. 377).
2-Kahpe felek ile bir Pazar ettim/Beni dertten derde soktu bıraktı,
Yıllarca bir sazla âhuzâr ettim/Görünmez ateşe yaktı bıraktı (s. 377).
3-Bahar gelsin şu dağlara gideyim/Belki derdimize çare bir çiçek,
Toplayıp devşirip harman edeyim/Açılan yaramı sara bir çiçek (s. 378).

2.32.77. ÂŞIK MEHMET ALİ ERGAT (Âşık Ferrahî)

- 1-Ah neyleyim gönül senin elinden/Her zaman ağlarım gülemem gayri,
Ben bıktım usandım elin dilinden/Terk ettim sılayı dönemem gayri (s. 379).
- 2-Çıkıp gurbet ele boşa dolaşma/Gel benim sözümü tut dedim gönül,
Vefasız bir yâra gidip bulaşma/Sadık yâre doğru git dedim gönül (s. 379).
- 3-Fakirlik sinemde çok yara açtı/Ne giyecek ne yakacak dal vardır,
Yokluk ile ömrüm perişan geçti/Kurtulmaya ne bir çıkar yol vardır (s. 380).
- 4-Ela gözlü nazlı yari/Görem dedim göremedim,
Boş kalmıştır kavil yeri/Varam dedim varamadım (s. 381).

2.32.78. ÂŞIK MEHMET SİLİGÜNLÜ (Âşık Kara Mehmet)

Mehmet Siligünlü, 1937 yılında Adana'nın Ceyhan ilçesine bağlı Gümürdülü köyünde doğmuştur.

- 1-Kınamayın dostlar derdim çok büyük/Öldü benim karagücük eşşeğim,
Karada taksydi denizde kayık/Öldü benim karagücük eşşeğim (s. 381).

2.32.79. ÂŞIK HASAN SELMAN (Âşık Selmânî)

- 1-Çok çirkin bir kıza dünürlük etsen/Kız babası yüz bin lira istiyor,
Aman kardaş nerden alayım desen/Paran yok da neye geldin pis diyor (s. 382).

2.32.80. ÂŞIK HAMİT DEMİR (Âşık İlhamî)

- 1-Sana bir sözüm var söyleyeceğim/Sen bana darılma, incitme, küsme,
Seninle gönlümü eyleyeceğim/Sen bana darılma, incinme, küsme (s. 383).

2.32.81. ÂŞIK ABDULVAHAP KOCAMAN

- 1-Yaylaya gitmişti yayla zamanı/Gülizar döndü de, Döndü dönmedi,
Demek ki unutmuş ahdi amanı/Yaylacılar geri döndü, dönmedi (s. 384).
- 2-Boşa mağrurlanma sen insanoğlu/Cismin iki damla yaştan ibaret,
Dünyaya aldanıp şaşırma yolu/Bu dünyanın sonu boştan ibaret (s. 385).

2.32.82. ÂŞIK ABDULKADİR NAMLI (Âşık İsmetî)

- 1-Benden selam söylen o nazlı yâre/Hâlimi görsün de ne derse desin,
Arasa bulurdu derdime çare/Halimi görsün de ne derse desin (s. 386).

2.32.83. ÂŞIK ABDULGAZİ KURT (Âşık Kul Gazi)

- 1-Dedi bana sen emmisin/Hoş geçecek senem misin,
Ben de dedim söyle dilber/Her yarama sen em misin (s. 387).
- 2-Yıllardır aşkına kavruldum yandım/Yetmez mi çektiğim zâr Sarı Çiçek,
Gayrı bu canımdan bıktım usandım/Gel de sen yaramı sar Sarı Çiçek (s. 388).

2.32.84. ÂŞIK MUHİTTİN CUYA (Âşık Mihmânî)

- 1-Durma çalış, tembel olma/Kimden ne fayda var,
Kimsede bir hata bulma/Kimden kime ne fayda var (s. 388).

2.32.85. ÂŞIK ŞEREF TAŞLIOVA

- 1-Kışın kar altında kalan topraklar/İlkbahar gelince al yeşil olur,
Cana gelir ağaçtaki yapraklar/Gövde filiz verir dal yeşil olur (s. 389).
- 2-Dünya değirmendir insanlar tahıl/Ekilir biçilir un olur gider,
Cesedi gezdirir baştaki akıl/Bire saygı duyan bin olur gider (s. 390).
- 3-Ataların sözü boşa değildir/İki yüzlü insan fayda getirmez,
Hastanın derdini hekim sağaltır/Tehlikeli derman fayda getirmez (s. 390).

2.32.86. ÂŞIK RÜSTEM ALYANSOĞLU

- 1-Durmadan baktırır her gün falına/Saat bulmaz kayış bağlar koluna,
Beş kuruş getirip versen eline/Tutmaz eli, görmez gözü, yoksulun (s. 392).
- 2-Uğraştım toprakla yaptım bir güreş/Kol verdi yüzüme güldü her zaman,
Kaldırdım ayağım bastım gözüne/El verdi yüzüme güldü her zaman (s. 392).

2.32.87. ÂŞIK MUSA MERDANOĞLU

- 1-Öküzler önümde, şapka başımda/Arpa, buğday ekmesini özledim,
Çok kağrı yükledim âh genç yaşımda/Gıcır gıcır çekmesini özledim (s. 393).

2.32.88. ÂŞIK MURAT ÇOBANOĞLU

- 1-Bir destanım vardır zamana göre/Dünya bizden küsmüş kusur mu etmiş,
Bir toplumda küçük bilmez büyüğü/Konuşanlar susmuş, kusur mu etmiş (s. 394).

2-Öyle bir derde düştüm ki dermanım gizli benim/Saran var ne de merhem,
Lokman'ım gizli benim,

İçeli aşk bâdesini didarın âşıkıyım/Sevdâsı seri mest etti, cânânım gizli benim (s. 395).

2.32.89. ÂŞIK SABRÎ ORAK (Âşık Hüdâî)

1-Âşık olmak bir âlemdir/Tatmayanlar anlamaz ki,
Her sözü bir mücevherdir/Tatmayanlar anlamaz ki (s. 395).

2.32.90. ÂŞIK SEFER TAŞKIRAN (Âşık Figânî)

1-Elâ gözlerine kurban olduğum/Ben güzel sevmedim senden ziyade,
Yetmez mi bu kadar sana yandığım/Ben güzel sevmedim senden ziyade (s. 396).

2.32.91. ÂŞIK OSMAN TAŞKAYA (Âşık Feymânî)

1-İlime isyankâr cahilin akı/Kolay fethedilen cephe değilim,
Viraneyim amma define saklı/Boş yaprak yığını tepe değilim (s. 398).
2-Dünya seyran yeri ömür seyrancı/Kimi gördü kimi görmeden geçti,
Gizli köprü kurmuş ulu mimarcı/Kimi durdu kimi durmadan geçti (s. 399).
3-Nasihat köleyi bey paşa eder/Tutmayana rüzgâr satmışa benzer,
Tasadüf yalancı bir doğru dese/Dillerime diken batmışa benzer (s. 399).
4-Her varlığın gaflet zamanı vardır/Dereyi uykudan sel uyandırır,
Rahmet de tufan da ondan halk olur/Gökteki bulutu yel uyandırır (s. 400).

2.32.92. ÂŞIK ŞERİF CIRIK (Âşık Mahsumî Şerif)

1-İşte gidiyorum çeşm-i siyahım/Önümüze dağlar sıralansa da,
Sermayem derdimdir servetim ahım/Karardıkça bahtım karalansa da (s. 401).
2-Ela gözlüm kara günler/Gelir geçer demedim mi,
Ağlayıp üzme kendini/Artık yeter demedim mi (s. 402).
3-Bahar gelip lâle sümbül açınca/Boz bulanır ehli söker yaylalar,
Bizim eller Binboğa'ya göçünce/Bostan bellerine çöker yaylalar (s. 402).

2.32.93. ÂŞIK NUSRET YAZICI (Âşık Nusret Torunî)

1-Hedefi görmeden mermi atmanın faydası ne?/Tembellik züğürt düşürür yatmanın faydası ne,

Elinden geldikçe çalış kula kulluk eyleme/Namert sofrasında lokma yutmanın faydası ne (s. 403).

2.32.94. ÂŞIK HACI KARAKILÇIK

1-Kutnu kumaş yüklü kervan mı var/Gam ile yükünü yükler fukara,

Çaresiz derdinin deranı mı var/Her gün bir yenisin yükler fukara (s. 404).

2-Ayağında pabuç, başında yazma/Bu güzeller, Çukurova güzeli,

Tarladan geliyor, elinde kazma/Bu güzeller, Çukurova güzeli (s. 404).

3-Kız senin yüzünden döndüm şaşkına/Bir Mecnun misali del'etme beni,

İmanın var ise Allah aşkına/Kerem gibi yakıp kül etme beni (s. 404).

2.32.95. ÂŞIK NURİ CİHAN KARATAŞ (Âşık Çırağî)

1-Yıllar oldu gurbet eli gezerim/Vücudum şehrini dolaşamadım,

Şiirler söylerim, destan dizerim/Aşkın arkasından ulaşamadım (s. 405).

2.32.96. ÂŞIK AHMET POYRAZOĞLU

1-Eğer bir menzili almak istersen/Daim bir kararda kalsan da yeter,

Hayatın sırrını bilmek istersen/Dünyadaki yarış mezarda biter (s. 406).

2.32.97. ÂŞIK AHMET İMAM (Âşık İmamî)

1-Çarpan yüreğimde sönmeyen aşkım/Vatandan, imandan, dinden geliyor,

Hakk'ın emri ile yapılan köşküm/Ervah-ı ezelden künden geliyor (s. 407).

2-Seni birine benzettim/Beri dur güzel beri dur,

Sevmemeye yemin ettim/Geri dur güzel geri dur (s. 408).

2.33. Bekir Karadeniz, Artvinli Halk Şâirleri⁵²

2.33.1. DURSUN ALİ ERDOĞAN (Âşık Deryâmî)

- 1-Bana yaramayan yaramazlara/Ben kendimi yaktığıma acırım,
Çok değer verirdim o kurnazlara/Yüzlerine baktığıma acırım (s. 117).
- 2-Geçen günde niçin beni sormuşsun/Ay bacayı geldi geçti arama,
Gençliğimi varlığını almışsın/Bülbül yuvasından uçtu arama (s. 117).
- 3-Nefsim ile eğer cenge girersem/Kırar hücumunu post ederim ben,
Bir mürşit bağından güller derersem/Yari yarenine dost ederim ben (s. 118).
- 4-Çok okumuş cahillere rastladım/Göze kirpik kirpiğe kaş dediler,
Onlar ile gidemedim bir adım/Baş a ayak ayağa baş dediler (s. 119).
- 5-Hele gelin bana sorun/Eli bıraktım giderim,
Gönül bahçesinde açan/Gülü bıraktım giderim (s. 120).
- 6-Damarında kan şüpheli/Kana mı minnet edecem,
Veren odur alan odur/Ona mı minnet edecem (s. 121).
- 7-Açayım sinemin kapılarını/Bilmem ki gönlümün boş yeri var mı,
İstersen vereyim tapularunu/Senen beğendiğin boş yeri var mı (s. 122).

2.33.2. ADEM ŞENTÜRK (Âşık Efkârî)

- 1-Güzel etme bu dertlere/Salma beni ağlatırsın,
Benden uzak olan yere/Kalma beni ağlatırsın (s. 156).
- 2-Yarab bu ne ölüm bu nasıl zulüm/Sığmaz yüreklere içler ağlıyor,
Çiçeği burnunda giden bu gülüm/Toprağa karışan saçlar ağlıyor (s. 156).
- 3-Çok eskidin ham değilsin/Göremiyom akıl seni,
Niçin bende tam değilsin/Deremiyom akıl seni (s. 157).
- 4-Nazmıma vesile olan suretin/Melektir bakışın desem aldanma,
Bence çetin bilmek yar memleketin/ Gönlüme akışın desem aldanma (s. 157).
- 5-Aşk benimle ben aşkımla gezerim/Gönlümü sevdadan döndüremedim,
Pervane misali yandım yakıldım/Aşkın şemasını söndüremedim (s. 158).
- 6-Ağah ol halimden Abdullah Hoca/Aşığım ol yare gönderin beni,
Ne günüm ne gündüzdür ne gecem gece/Düştüüm ah u zare gönderin beni (s. 158).

⁵² Bekir Karadeniz, Artvinli Halk Şâirleri. Ankara AKYD Yayınları: 2002, ss: 684.

- 7-Öyle bir zamana geldik yetiştik/Ne bilmeyen belli ne bilen belli,
Herşeyi dinledik şaştık da kaldık/Ne eğri ne doğru ne yalan belli (s. 159).
- 8-Güzelim aşkın derdine/Salma beni ağlatırsın,
Ben gibi bitmeyen derde/Kalma beni ağlatırsın (s. 159).
- 9-Derdimi yazmadan usandı kalem/Nakledip kağıda yazamıyorum,
Hergün bir muamma gösterir alem/Açıyorum ama çözemiyorum (s. 160).
- 10-Güzeller toplandı geldi bahçeye/Benim sevdiceğim yine gelmedi,
İsmi değişmem yüz bir akçeye/Ateş aldı tatlı cana gelmedi (s. 160).
- 11-Bana şadlık nerededir/Kara yazım garibim,
Gönlüm ah u zardadır/Gülmez yüzüm haribim (s. 161).
- 12-İlime olduk perverde/Kanatlandık uçmadık,
Hale kaldığımız yerde/Yol aradık seçemedik (s. 161).
- 13-Sevdiğim bana ıraktan/Bakar nazlını nazlanı,
Beni derd-i firakına/Yakar nazlanı nazlanı (s. 162).
- 14-Saltanat elimden yurt kayıp oldu/Ağlasak ne olur gülsek ne olur,
Dinleyen yok dava dert kayıp oldu/Yaşasak ne olur ölsek ne olur (s. 162).
- 15-Güzellerde benlik hiç eksik olmaz/Gençliğine kurulsun sevdiğim,
Geçer bu güzellik sana da kalmaz/Hayatına darılırsın sevdiğim (s. 163).
- 16-İrfan olan gönül yıkmaz/Yıkar diyen yalan söyler,
Suya düşen kuru çıkmaz/Çıkar diyen yalan söyler (s. 163).

2.33.3. KASIM OKAL (Âşık Gülhanî)

- 1-Nasıl methedeyim cananım seni/Cennette huri gılmana benzersin,
Her dakika özler bu canım seni/Ecel koymaz bir dermana benzersin (s. 235).
- 2-Çoruh bir intizar bil ki sanadır/Dilerim gözüme görünmeyesin,
Gözüm kan ağlıyor için yaradır/Yerler yutsun seni dirilmeyesin (s. 236).
- 3-Genç ömrüm çürüdü boşu boşuna/Bu kafamı yora yora kocadım,
Beni kınayanın gelsin başına/Hayatımı yora yora kocaldım (s. 237).
- 4-Kudret balçığı karıştı/Ta ezelden çamuruma,
Yaradanım nazar kıldı/Yoğrulan bu hamuruma (s. 238).
- 5-Dünya düşman olsa mühim değildir/Yeter ki birtanem canım sağolsun,
Senin sağlığını duysam mutluyum/Senin şeref ile şanın sağolsun (s. 239).

- 6-Seni görür görmez hemen şaşırdım/Aklımı başımdan sildiren sensin,
Elde değil aşk kazanı taşırdım/Göz yaşla deryayı dolduran sensin (s. 240).
- 7-Ta ezelden zar u büryan eyledi sevda beni,
Aklımı etti perişan eyledi sevda beni (s. 241).
- 8-Ateşlerde eritirsen/Yine iki gözümsün yar,
Zindanlarda çürütürsen/Yine iki gözümsün yar (s. 241).
- 9-Diyarbakır çölündesiz/Durun turnalar turnalar,
Artvin'i bir name yazem/Verin turnalar turnalar (s. 242).

2.33.4. ALİ COŞKUN (Âşık Huzûrî)

- 1-Ağlar zanneyleme kendini ancak/İns ü cin zemin ü asuman ağlar,
Şad gördüğün senden dertlidir mutlak/Herkes bir taraftan perişan ağlar (s. 272).
- 2-Besmelesiz doğan yaramaz oğul/Babasının adını ağzına tıklar,
Alçak tatlı sözle yapmaz bir gönül/Ancak acı sözle bin gönül yıkar (s. 272).
- 3-Hani nerde kaldı laf u güzafın/Laf ile meydana gelen beyçare,
Şimdi bir köşede melül oturur/Evvel benden sazı alan beyçare (s. 272).
- 4-Saki başın için bir kadeh doldur/Arttı yine ah u zarım bu gece,
Ya bu dertten kurtar ya beni öldür/Sönmekte su ile narım bu gece (s. 273).
- 5-Tab-ı ruhsarına aldanma canım/Keman ebruysa da yüz para etmez,
Sakın deme vardır nazm-ı beyanım/Yüz beyan yüz gazel yüz para etmez (s. 274).
- 6-Gezdir kuvvetini hasmına göre/Er olanlar savaş eyler er gibi,
İster isen arkan gelmesin yere/Saldırma herkese şir-i ner gibi (s. 274).
- 7-Nan u nimetini yediğim Şavşat/On altı yılda bir görmeye geldim,
Tanıyıp bildiğim yaran ahababın/Hal ve hatırını sormaya geldim (s. 275).
- 8-Bize biz diyecek bir hal kalmadı/Yandı vücudumuz kül oldu gitti,
Her kimse verdikse attı almadı/Lütuf gevherimiz pul oldu gitti (s. 275).
- 9-Sefayı ararken düştün cefaya/Görünmez ok ile vuruldun gönül,
Minnet eylemezken yoksula baya/Vardın çok kapıdan sürüldün gönül (s. 276).
- 10-Azeri yavrusu Tiflis balası/Çekilmiş yay gibi kara kaşların,
Göklerin meleği yerin sunası/Saldı beni ah u zara kuşların (s. 276).
- 11-Sarı saç üstüne sarışın yazma/Yakışır başına kurban olduğum,
Çıldirtma aklımı karşımda gezme/Gözüne kaşına kurban olduğum (s. 277).

- 12-Naz u eda ile gezme/Boyuna kurban olduğum,
Gezdikçe bağrımı ezme/Soyuna kurban olduğum (s. 277).
- 13-Lale sümbül açtı geldi nevbahar/Yemyeşil görünür çimenli dağlar,
Herkesin gönlünde taze sevinç var/Goncasın gösterir bülbüle bağlar (s. 278).
- 14-Rahmetmedi el göğüste yüz yerde/Kan ağladım boyun burdum o yare,
Eyvah uslandım belki yüz yerde/Ayak çaldım başım vurdum yare (s. 278).
- 15-Şimdi tersinedir dünyanın işi/Yahşi satılmazdan yaman satılır,
Altın sarfedemez doğru bir kişi/Eğri tunç gezdirse hemen satılır (s. 279).
- 16-Cemalin şaşkınlık verir güllere/Kusursuz yaratmış yaradan seni,
Düşmüş sarı saçlar sağ u solundan/Görenler çağırır eleman seni (s. 279).
- 17-Kızardık bozardık yandık yakıldık/Uzun boylu harareti sor bize,
Mateme tutulduk yasa takıldık/Unutulmaz sefaleti sor bize (s. 280).
- 18-Düştüm İstanbul'a garip ü bokes/Kimsin diye halimizden soran yok,
Sazımız paslandı kırıldı heves/Sivrisinek kadar kimse gören yok (s. 280).

2.33.5. MUSTAFA İRŞAD

- 1-Bu abdal postudur hor bakma sakın/Cihanı terkeden dereyi bağlar,
Kubb-i ilahiye vasıl olanlar/Soyunur kemhasın deriyi bağlar (s. 295).
- 2-Sevdiğim dilberin gerdanı mina/Buhağında zöhre gibi dal gerek,
Seyre çıkıp salınan da sevdiğim/Kadd-i kametine selvi dal gerek (s. 295).
- 3-Alemi yıldırılmış hüsn-i ziyası/O elvan yanağa gül münasiptir,
Mahın on beşine benzer camalin/O billur yanağa hal münasiptir (s. 296).
- 4-Yazık ömrüm geçti Vezirköy'ünde/Benim bu halimi bilen olmadı,
Gece gündüz kaldım ah u amanda/Derdime bir çare bulan olmadı (s. 296).

2.33.6. SÜLEYMAN YILMAZ (Âşık Kalemî)

- 1-Gel azizim dinle benim sözümü/Sakın cahillerle ülfet eyleme,
Onlar ile şaka geçeyim deme/Toplayıp başına külfet eyleme (s. 315).
- 2-Ataların sözü doğrudur elhak/Hayır vermez imiş el gözü beyler,
Lisan-ı hal ile konuşur eflak/Gönüller sevgiyi dil sözü söyler (s. 315).
- 3-Bu bağ hakikat bağıdır/Hakikatten ilen gelsin,
Temiz yüzlerin ağıdır/Lekesini silen gelsin (s. 316).

- 4-Vefasız dilberin çekilmez haki/Günden güle yakar eritir beni,
İçime saldığı derdi melali/Mezara girmeden çürütür beni (s. 316).
- 5-Sev seni seveni kim olur olsun/Sevmeyen uğruna ölsen ne çıkar,
Kim seni sayarsa sen de say onu/Kadirsizin kadrin bilsen ne çıkar (s. 316).
- 6-Kader dünyasının gam kaleleri/Sardı çile ile kuşattı bizi,
Mazmanlar toplanıp pis yeleleri/Ördü file ile yaşattı bizi (s. 317).
- 7-İlim için gece gündüz çalışan/Ömrü hayatında mahzun kul olmaz,
İlmin mahiyeti kıldan incedir/Lakin bunu koparacak kol olmaz (s. 318).
- 8-Nedir bu feryadın bu inkısarın/Kendini nalana bağlayan gönül,
Aşılmaz engel mi vuslat hisarın/Dolana dolana ağlayan gönül (s. 318).
- 9-Çürümüş tahtaya ayak basanlar/Kaza der de kaderinden küserler,
Elin aleyhine kuyu kazanlar/Gün olur ki kendileri düşerler (s. 319).
- 10-Şurda burda aramayın kardeşim/Ben dertli gönülde mihman olurum,
Gahi yüz bin türlü dert sarar başım/Gahi bin bir derde derman olurum (s. 319).
- 11-Neden böyle yanık yanık söylersin/Yarden mi ayrıldın yarenin mi yok,
Niçin kendi kendin harap eylersin/Yalnız mı kandın soranın mı yok (s. 320).
- 12-Bir gönülde bin can mihman eyleriz/Çok şükür bitmeyen azımız vardır,
Kendi halimizce çalar söyleriz/Elimizde telsiz sazımız vardır (s. 320).

2.33.7. İBRAHİM KARA (Âşık Kara)

- 1-Eğer şikarımdan sual edersen/Gam kasavet yılan olmuş yer beni,
Ayrı düştüm vatanımdan ilimden/Kara talih karalısın der beni (s. 328).
- 2-Başımızda dönen bu aşkın narı/Ya seni yakacak ya beni güzel,
Gözden göze çakan kıvılcımları/Ya seni yakacak ya beni güzel (s. 328).
- 3-Suratını asıp gezmeye değmez/Yalancı dünyada gül benim dostum,
Zavallı gönlünü üzmeye değmez/Misafir olduğun bil benim dostum (s. 329).
- 4-Güzel çiçek aşkı arı/Bal almadan geçilir mi,
Yaktı beni aşkın narı/Sel almadan geçilir mi (s. 329).
- 5-Neden ki gamlısın neden ki puslu/Neden ki dumanın kalkmıyor dağlar,
Sen de bencileyin yare küsülü/Neden ki güllerin kokmuyor dağlar (s. 330).
- 6-İnsanoğlu bitki gibi olunca/Herbirinde ayrı ayrı hal güzel,
Bu varlıktan büyük örnek alınca/Herbirinde ayrı ayrı yol güzel (s. 330).

- 7-Aşk ateşten bir ırmaktır/Girmeyenlerler inanmaz,
Hakkın sırrına ermektir/Ermeyenler inanmaz (s. 331).
- 8-Öyle bir acayip aşka düş oldum/Söylenmez kimseye diller kan ağlar
Terk edem sılamı gurbet ellere/Götürmez vesait yollar kan ağlar (s. 331).
- 9-Hayat yolu hem karanlık hem ince/Dikkat eyle düşmeyesin kardeşim,
Muammadır yaşantıda düşünce/İyi düşün şaşmayasın kardeşim (s. 332).
- 10-Bakır parlamayla olur mu altın/Sarrafta altının dolu yapamaz,
Hayvana hüneri öğretsen bütün/Kafası çalışsa eli yapamaz (s. 332).
- 11-Unutma sözümü ömür boyunca/Sabreyle ilimin taşına yavrum,
Rakiplerin kem sözünü duyunca/Kin atıyla düşme peşine yavrum (s. 333).

2.33.8. İSMAİL ÇELİK (Âşık Pervanî)

- 1-Çok uğraştım cananımı görmeye/Nasip olup göremedim ağlarım,
Gayret ettim dost bağına girmeye/Ne yazık ki göremedim ağlarım (s. 448).
- 2-Üç günlük dünyanın derdine düşmüş/Halsiz duramamış ağlıyor,
Saçları dökülmüş bel kamburlaşmış/Sebepler nedir soramamış ağlıyor (s. 448).
- 3-Erenler ceminden aldım icazet/Kutsal bir dergaha bağlandım,
Samimi duyguyla bulduk marifet/Hakikate giden raha bağladındım (s. 448).
- 4-Bir çaresiz derde düştüm düşeli/Hicran deryasına kal ettin beni,
Çoruh Nehri gibi coştum coşalı/Bendine sığmayan sel ettin beni (s. 449).
- 5-İyi hesap eyle yaptığın işi/Sonradan canını üzme bir daha,
Bilmeden ölçmeden kesme kumaşı/Kendi sanatından bezme bir daha (s. 450).
- 6-Çok şükür kurtulduk fırıncılıktan/Allahıma giden raha çok şükür,
Mesleğim şâirlik ve ozanlıktan/Sırr-ı hikmet bismillaha çok şükür (s. 451).
- 7-Derdimi söylesem elde sazıma/Ferdeler ah çeker tel feryat eder,
Bir ateş tutuşur düşer özüme/Yanar alev alev kül feryat eder (s. 451).
- 8-Ahda vefasızlık bilmem nedendir/Yetti artık bu canımı üzme gel,
Sevgi denen mevhum kadir bilendir/Yaptığımız anlaşmayı bozma gel (s. 452).
- 9-Seher yeli dost eline esersen/Yarin diyarına var seher yeli,
İrem bağrına ayak basarsan/Haki paya yüzün sür seher yeli (s. 452).
- 10-Gönülden aşığım bilirsin sana/Sensiz hayal kurulmuyor Süheyla,
Senin bir benzerin gelmez cihana/Aşksız sana varılmıyor Süheyla (s. 453).

11-Öyle bir duygudur bu aşk-ı sevda/Tatlı canım üze üze yoruldum,
Derdim eksik olmaz gittiğim yerde/Seyyah olup geze geze yoruldum (s. 453).

2.34. Erdal Alova, Türk Halk Edebiyatı Antolojisi⁵³

2.34.1. KÖROĞLU (16. Yüzyıl)

- 1-Yol verin dumanlı dağlar/Aşmaya Ayvaz geliyor,
Çağlasın soğuk pınarlar/İçmeye Ayvaz geliyor (s. 51).
- 2-Mert dayanır namert kaçar/Meydan gümbür gümbür gümbürlenir,
Şahlar Şahı divan açar/Divan gümbür gümbür gümbürlenir (s. 52).
- 3-Yüce dağların başında/Kar bir yana kış bir yana,
Depreşir ağzın içinde/Dil bir yana diş bir yana (s. 53).
- 4-Gözünü sevdiğim Kır-At/Sana uzun yol olaydı,
Şöyle elek, selesi sık/Boynu selvi dal olaydı (s. 54).

2.34.2. KUL MEHMET (16. Yüzyıl)

- 1-Yavrum kuzum seni aldıldım elden/Kuzum kuzum der de meler bir koyun,
Usandım da bezdim bu tatlı candan/Kuzum kuzum der de meler bir koyun (s. 55).

2.34.3. ÂŞIK KEREM (16. Yüzyıl)

- 1-Bir han köşesinde kalmışım hasta/Gözlerim kapıda kulağım seste/Kendim gurbet
elde gönül sılada,
Gelme ecel gelme üç gün ara ver/Al benim sevdami götür yâra ver (s. 57).
- 2-Sabah oldu şavkin batmaz/Döne Kervankıran döne,
Aşk ateşi serden gitmez/Döne Kervankıran döne (s. 58).
- 3-Yüksekliğinde yavru şahin beslenir/Yıldız dağı, niçin kalkmaz dumanın,
Alçaklığında dudu, kumru beslenir/Yıldız dağı, niçin kalkmaz dumanın (s. 59).
- 4-Gide gide bir sineğe duş oldum/Yeğin bildim şu sineğin işini,
Tuttum kılınç ile kestim kellesin/Yedi dağ üstüne serdim leşini (s. 60).

2.34.4. ÖKSÜZ DEDE (16. Yüzyıl)

- 1-Gül budanmış dal dal olmuş/Menekşesi yol yol olmuş/Siyah zülfün tel tel olmuş,
Biz şu yerlerden gideli/Gurbet illere düşeli (s. 61).

⁵³ Erdal Alova, Türk Halk Edebiyatı Antolojisi. Alfa Yayınları, İstanbul: 2002, ss: 459.

2.34.5. KARACAOĞLAN (17. Yüzyıl)

- 1-Dinle sana bir nasihat edeyim/Hatırdan gönülden geçici olma,
Yiğidin başına bir iş gelince/Anı yâd illere açıcı olma (s. 63).
- 2-Uryan geldim gene uryan giderim/Ölmemeğe elde fermanım mı var,
Ezrail gelmiş de can talep eyler/Benim can vermeğe dermanım mı var (s. 64).
- 3-İndim seyreyledim Frengistan'ı/İlleri var bizim ile benzemez,
Levin tutmuş goncaları açılmış/Gülleri var bizim güle benzemez (s. 65).
- 4-Kalk gidelim atım, harap haneden/Kısmetimiz versin Mevlâm yaradan,
Eğri Kol'a varam, yedirem atım/Gece Eğri Kol'da yatalım atım (s. 66).
- 5-Bana kara diyen dilber/Gözlerin kara değil mi,
Yüzünü sevdiren gelin/Kaşların kara değil mi (s. 68).
- 6-Vara vara vardım ol kara taş/Hasret ettin beni kavim kardaşa,
Sebepe ne gözden akan kanlı yaşa/Bir ayrılık bir yoksulluk bir ölüm (s. 70).
- 7-Bir yavru götürdü beni bahçeye/Gördüm o bahçenin yolları sarhoş,
Yağmurlar yağar da ürüzgâr eser/Eğilmiş selvinin dalları sarhoş (s. 71).
- 8-Çıktım ucasına seyran eyledim/Dost ile gezdiğim yerler perişan,
Bir başıma olsam gam çekmez idim/Bir ben değil bütün iller perişan (s. 72).
- 9-Ardıma düşüp de yorma kendini/Var git ölüm bir zaman da gene gel,
Akibet alırsan komazsın beni/Var git ölüm bir zaman da gene gel (s. 73).
- 10-İncecikten bir kar yağar/Tozar Elif Elif diye,
Deli gönül abdal olmuş/Gezer Elif Elif diye (s. 74).

2.34.6. KÂTİBÎ (17. Yüzyıl)

- 1-Havâ vü hevesten kaçmak isterim/Beni bana komaz divane gönül,
Geceyi gündüzden seçmek isterim/Beni bana komaz divane gönül (s. 75).

2.34.7. ÂŞIK HASAN (Tamaşvarlı)

- 1-Senin yazın kışa benzer/Bir sevdalı başa benzer/Çok içmiş sarhoşa benzer,
Duman eksilmeyen dağlar/A dağlar ah ulu dağlar/Eşinden ayrılan dağlar (s. 78).
- 2-Eşrefoğlu al haberi/Bahçe biziz gül bizdedir,
Biz de Mevlânın kuluyuz/Yetmiş iki dil bizdedir (s. 81).

2.34.8. ÂŞIK ÖMER (17. Yüzyıl)

- 1-Şu karşıdan gelen dilber/Gelir amma neden sonra,
Bir selâma nâil oldum/Verir amma neden sonra (s. 83).

2.34.9. GEVHERÎ (17. Yüzyıl)

- 1-Bugün ben bir bağa girdim/Ne bağ duydu ne bağbancı,
Gülün şeftalisin derdim/Ne bağ duydu ne bağbancı (s. 84).
2-Hey Ağalar zaman' azdı/Düşmüşe il üşer oldu,
Küllükte sürülen eşek/Cins atla yarışır oldu (s. 85).

2.34.10. DERTLÎ (Bolulu)

- 1-Telli sazdır bunun adı/Ne âyet dinler ne kadı,
Bunu çalan anlar kendi/Şeytan bunun neresinden (s. 86).
2-Bir Rum güzeline oldum mübtelâ/Teşne-dil la'line kanayım dedi,
Kaşlar şöyle dursun gözler bin belâ/Gönül ateşine yanayım dedi (s. 87).

2.34.11. DADALOĞLU (19. Yüzyıl)

- 1-Kalktı göç eyledi Avşar elleri/Ağır ağır giden eller bizimdir,
Arap atlar yakın eyler ırağı/Yüce dağdan aşan yollar bizimdir (s. 88).
2-Kozan'a iller Kozan'a/Akıl ermez bu düzene,
Öldürmüşler Beyimizi/Yasak mezarın gezene (s. 89).
3-Turnam gelir katar katar/Kanadın boynuna atar,
Seher ile bir kuş öter/Ötüşü gül dalınd'olur (s. 90).

2.34.12. EMRAH (Erzurumlu)

- 1-Gönül gurbet ele çıkma/Ya gelinir ya gelinmez,
Her dilbere meyil verme/Ya sevilir ya sevilmez (s. 91).
2-Bir nazenin bana gel gel eyledi/Gelmesem incinir gelsem incinir,
Nazik ellerinden ince belinden/Sarmasam incinir sarsam incinir (s. 92).
3-Tutam yâr elinden tutam/Çıkam dağlara dağlara,
Olam bir yaralı bülbül/İnem bağlara bağlara (s. 93).

2.34.13. ZİHNÎ (Bayburtlu)

- 1-Vardım ki yurdundan ayak götürmüş/Yavru gitmiş ıssız kalmış ocağı,
Camlar şikest olmuş meyller dökülmüş/Sakîler meclisten çekilmiş ayağı (s. 94).

2.34.14. SEYRÂNÎ (Everekli)

- 1-Ne hikmettir, şu dünyaya/Gelen ağlar giden ağlar,
Soralım yoksula, baya/Aslı nedir neden ağlar (s. 95).
2-Sene bin iki yüz altmış sekizde/Alâmet dumanı çöktü çekecek,
Dikilecek kudret kalmadı dizde/Ecel belimizi büktü bükecek (s. 96).
3-Mahkeme meclisi icat olduğu/Çeşme-i rüşvetin akmaklığından,
Kaza belâ ile âlem dolduğu/Kazların kadıya uçmaklığından (s. 97).
4-Bir aynaya kılsam nazar/Sağ tarafım sol görünür,
Padişahlar ferman yazar/Tatarlara yol görünür (s. 98).

2.34.15. RUHSÂTÎ (Deliktaşlı)

- 1-Seher vakti garip garip/Ötme bülbül ötme bülbül,
Yakışmaz şanına senin/Ötme bülbül ötme bülbül (s. 99).
2-Bir vakte erdi ki bizim günümüz/Yiğit belli değil mert belli değil,
Herkes yarasına derman arıyor/Deva belli değil dert belli değil (s. 100).
3-Sana bir destan söyleyim/Yaşasın Seyit efendi,
İnkisar etmeğe kıymam/Şişesin Seyit efendi (s. 101).

2.34.16. ÇOLAK HACI (Âşık Serdarî)

- 1-Nesini söyleyim canım efendim/Gayri düzen tutmaz telimiz bizim,
Arzuhal eylesem deftere sığmaz/Omuzdan kesilmiş kolumuz bizim (s. 102).

2.34.17. MESLEKÎ (Kangallı)

- 1-Dolanı dolanı gelir/Ölüm yavaşça yavaşça,
Kalem alıp yaz derdimi/Gülüm yavaşça yavaşça (s. 104).

2.34.18. SÜMMÂNÎ (Erzurumlu)

- 1-Şu karşiki yüce dağlar/Acep bizim dağlar m'ola,
Kara yaşlı benim anam/Oğul der de ağlar m'ola (s. 105).

2.34.19. HIFZÎ (Kağızmanlı)

1-Sefil baykuş ne gezersin bu yerde/Yok mudur vatanın illerin hani,
Küsmüş müsün selamımı almadın/Şeyda bülbül şirin dillerin hani (s. 106).

2.34.20. VEYSEL ŞATIROĞLU (Âşık Veysel)

1-Uzun ince bir yoldayım/Gidiyorum gündüz gece,
Bilmiyorum ne haldayım/Gidiyorum gündüz gece (s. 109).

2.34.21. NURÎ (Tokatlı)

DİLBER DESTANI: Kamu milletleri beyan edeyim/Yadigârım olsun ahbab, yârâna,
Anların vasfını bir bir söyleyim/Dikkat etsin, atılmasın yabana (s. 395).

2.34.22. KARACAOĞLAN

YAŞ DESTANI: Hakk'ın kandilinde gizli bir sır idim/Anamın beline indirdin beni,
Ak mürekkebi idim kızıl kan ettin/Türlü irenglere yandırdın beni (s. 398).

2.34.23. KÂMİLÎ (18. Yüzyıl)

ESNAF DESTANI: Küçücükten çıktım gurbet illere/Hakikat râhına düştüm gezerken,
Eski sözdür gelir yazılan sere/Aşk atına bindim yayan giderken (s. 400).

2.34.24. HENGÂMÎ (Ruşuklu)

HAYVANLAR DESTANI: Bir gemi yaptırdım ayrılık kökünden/Bin pâre top düzdüm
tâze soğanı,
Mısır darısından hesapsız gülle/Niyetim fethetmek Firengistanı (s. 405).

2.34.25. RUHSÂTÎ (Deliktaşlı)

TİLKİ PAŞA DESTANI: Dereye aşağı gelir/Çil horoza selâm verir,
Tavuşun canını alır/Sefâ geldin tilki paşa (s. 407).
FARE DESTANI: Yine göçtü yükletelim/Ya bu fâre durur ya biz,
Ya karakol bekletelim/Ya bu fâre durur ya biz (s. 409).

2.34.26. SÜMMÂNÎ (Erzurumlu)

FESÎ YİYEN FARE DESTANI: Sen de bildin ben bu derde düşmüşüm/Hükmedip üstüme gelirsin fare,

Isıtmanın alevinden yanmışsam/Zemmedüp üstüme gelirsin fare (s. 411).

2.34.27. ÂŞIK MEHMET YAKICI

PİRE DESTANI: Dinleyin efendiler şikâyetim var/Yandı canım pirelerin elinden,
Sizlere bir güzel şikâyetim var/Yandı canım pirelerin elinden (s. 412).

2.34.28. VEYSEL ŞATIROĞLU (Âşık Veysel)

CÜZDAN DESTANI: Parça parça olsun paramı çalan/Kimi gerçek dedi kimisi yalan,
Dünyada görmedim böyle bir pilân/Kapı kitli cüzdan cepte para yok (s. 413).

2.34.29. ADEM ŞENTÜRK (Âşık Efkârî)

TAVUK DESTANI: Tavuğuma atma taşı/Onlar bizim evin kuşu/Ürkütme sen gel ninoşu,

Nene nene Fatma nene/Tavuğa taş atma nene/Kaşlarını çatma nene (s. 416).

2.35. Ahmet Kabaklı, Âşık Edebiyatı⁵⁴

2.35.1. KARACAOĞLAN

- 1-İzin ver hey ağam, ben de varayım/Ah çekip de arkam sıra ağlar var,
Bakarım bakarım sılam görünmez/Ara yerde yıkılası dağlar var (s. 38).
- 2-Yüce dağlar ne kararıp pusarsın/Aştı derler nazlı yâri başından,
Oturmuş derdime dert mi katarsın/Âlem sele gitti gözüm yaşımdan (s. 39).
- 3-Akça kızlar göç eyledi yurdundan/Koç yiğitler deli oldu derdinden,
Gün öğle sonunda belin ardından/Saydın altı güzel indir pınara (s. 39).
- 4-Ala gözlüm, ben bu ilden gidersem/Zülfü perişanım, kal melil melil,
Kerem et, aklından çıkarma beni/Ağla göz yaşını sil melil melil (s. 40).
- 5-İndim seyran ettim Frengistan'ı/İlleri var, bizim ile benzemez,
Levin tutmuş gonclararı açılmış/Gülleri var, bizim güle benzemez (s. 40).
- 6-Uryan geldim, yine uryan giderim/Ölmemeğe elde dermanım mı var,
Azrail gelmiş de can talep eyler/Benim can vermeğe dermanım mı var (s. 41).
- 7-İlk akşamdan vardım kavil yerine/Önegördüm kömür gözlüm gelmedi,
Bilmem, gaflet bastı, yattı uyudu/Bilmem, o yâr bize küstü gelmedi (s. 41).
- 8-Başında da namlı namlı karın var/Seni yaylamanın zamanı dağlar,
Mecalim mi var ki çıkam başına/Kalmadı takatim, amanım dağlar (s. 42).
- 9-Çıkıp yücesine seyran eyledim/Gördüm ak kuğulu göller perişan,
Bir furkat geldi de durdum ağladım/Öpüp kokladığım güller perişan (s. 42).
- 10-Elâ gözlü nazlı dilber/Koma beni el yerine,
Altın kemerin olayım/Dola beni bel yerine (s. 43).
- 11-Yürü bre Bulgar dağı/Senden nice dağ olma mı,
Sen yaylanın güzelisin/Yamaçların ağ olma mı (s. 43).
- 12-Dinle sana bir nasihat edeyim/Hatırdan, gönülden geçici olma,
Yiğidin başına bir hâl gelirse/Onu yâdellere açıcı olma (s. 43).
- 13-Sabahtan uğradım kıza/Boyu selvi dala benzer,
Yanında bir gelin vardı/Al yanağı bala benzer (s. 44).

⁵⁴ Ahmet Kabaklı, Âşık Edebiyatı. Türk Edebiyatı Vakfı Yayınları, İstanbul: 2006, ss: 256.

2.35.2. OZAN (16. Yüzyıl)

- 1-Gerçek âşık olanların/Yüreceği yanar olur,
Her canipten sûriş ile/Şevkı odu kanar olur (s. 47).

2.35.3. KUL MEHMET (16. Yüzyıl)

- 1-Siyah ebrûların duruban çatma/Gamzen oklarını âşık atma,
Sana gönül verdim, beni ağlatma/Benim gözüm nuru, gönlüm süruru (s. 50).
2-Be yârenler yine evvel bahardır/Bülbül intizarlık kılar durmayıp,
Kuşlar âhenk edip çağrışıp öter/Kalbin kasavetin siler durmayıp (s. 51).
3-Behey elâ gözlü cânım/Kul olmağa geldim sana,
Gönül tahtında sultanım/Kul olmağa geldim sana (s. 51).

2.35.4. ÖKSÜZ DEDE (16. Yüzyıl) (Öksüz Âşık)

- 1-Be bu söyleyen dil Kudret dilidir/Cümle yaradılmış, Hakkın kuludur,
Beylere armağan, Şah'ın gülüdür/İmirza'mı hoşça tutun ağalar (s. 52).
2-Sultan Murâd'ın arslanı/Acem seyrettin mi geldin,
Kestin dâvânın arasın/Ahd amân ettin mi geldin (s. 53).
3-Misâl-i cennettir evvel bahârı/Açılır kırmızı gülü Tuna'nın,
Öter bülbülleri leyl ü nehârı/Eser bâd-ı sabâ yeli Tuna'nın (s. 53).

2.35.5. HAYÂLÎ (16. Yüzyıl)

- 1-Leylâ gelir deyü yollar gözlerim/Gelmedi gözümde kaldı hayâlî,
Gizli sırrım beyân etmem gizlerim/Serimi sevdaya saldı hayâlî (s. 54).
2-Turnam, gider olsan bizim illere/Vezir, Ardahan'dan göçtü, diyesin,
Karşı geldi Kızılbaş'ın hanları/Çıldır'da bir kırış oldu, diyesin (s. 54).

2.35.6. BAHŞÎ (16. Yüzyıl)

- 1-Sultan Selim cülûsunda/Salâ dedi de yürüdü,
Gidelim Mısır'a doğru/Yola, dedi de yürüdü (s. 55).

2.35.7. USÛLÎ (16. Yüzyıl)

- 1-Beni kıya kıya bakan/Kor muyum seni kor muyum,
Bakış çığırımı yakan/Kor muyum seni kor muyum (s. 56).

2-Yârenler ecel gelmeden/Gözümüz toprak dolmadan,
Felek bizden öc almadan/Hele bir demdir sürelim (s. 57).

2.35.8. ÇIRPANLI (16. Yüzyıl)

1-Gazi Murad Reis'ten haber soranlar/Çoktur, bahâdırı, yarar delisi,
Her kanda hû desen gelir yetişir/..... (s. 58).

2.35.9. OĞUZ ALİ (16. Yüzyıl)

1-Turgut Paşa eydür; beyer/Geldi bize ölüm, demiş,
Nic'edelim emir Hak'tan/Ergeç budur yolum, demiş (s. 58).

2.35.10. KUL ÇULHA (16. Yüzyıl)

1-Uş gafil çıktın gittin elimden/Ah yiğitlik yavı kaldım ben seni,
Andelibim ayrı düştüm gülümnden/Ah yiğitlik! Yavı kıldım ben seni (s. 58).

2.35.11. ARMUTLU (16. Yüzyıl)

1-Murâd Reis geldi gülbank çektiirdi/Din-İslâm sancağın diktiği vaktin,
Pâdişah uğruna niyyet eyledi/Çıkıp Cezâyir'den gittiği vaktin (s. 59).

2.35.12. HÜSEYNÎ (17. Yüzyıl)

1-Şundan bir dilberin salınışında/Serviye kenarında ırmak yüzünde,
Deryâ kenarında ırmak yüzünde/Sunaya benzettim göller içinde (s. 60).

2.35.13. KÖROĞLU (16. Yüzyıl)

1-Osman Paşa eydür: Devletû Hünkâr/İnşallah, Sultanım, Şirvan bizimdir,
Sen himmetin eyle, inayet Haktan/Mürvet Ali'nindir, meydan bizimdir (s. 62).
2-Benim öldüceğimi Şah'a duyursun/Yârenlerim hayır dua buyursun,
Vezirliğim bir kuluna buyursun/Mührüm teslim eylen Sultan Murad'a (s. 62).
3-Şahlar şahı divan açar/Divan gümbür gümbürlenir,
Mert dayanır, namert kaçır/Meydan gümbür gümbürlenir (s. 63).
4-Tanyeri atanda, şafak sökende/Düşmanın üstüne hörelenmeli,
Yerden kalkan alıp kılıç çekende/Yiğit on beş yerden yaralanmalı (s. 63).
5-Siyah kâküllerin dökmüş/Kızıl güllere, güllere,
Elâ gözlerini dikmiş/İnce yollara, yollara (s. 64).

6-İki koçak bir araya gelende/Görelim ne işler meydan içinde,
Kesilir kelleler, boşalır kanlar/Yeğin olur leşker meydan içinde (s. 64).

2.35.14. ÂŞIK ÖMER (17. Yüzyıl)

- 1-Dedim dilber yanakların kızarmış/Dedi çiçek taktım, gül yarasıdır,
Dedim, tane tane olmuş benlerin/Dedi zülfüm değdi tel yarasıdır (s. 69).
- 2-Başınçün, bir sual sorayım sana/Nedir bu feryada bahane, bülbül,
Sen bir kuş olasın, deyiver bana/Ya ne bais bunca figana, bülbül (s. 70).
- 3-Benim velvele-i nâle vü âhım/Esen rüzigâra benzer de benzer,
Halka halka tüten dud-ı siyahım/Gerdiş-i devvâra benzer de benzer (s. 70).
- 4-Coşkun sular gibi çağladım aktım/Bülbül gibi âh u ferganımız var,
Şadırvan altların seyrine baktım/Ahırkapusu'nda seyrânımız var (s. 71).
- 5-Şu karşıdan gelen dilber/Gelir amma neden sonra,
Bir selâma kail oldum/Verir amma neden sonra (s. 72).

2.35.15. GEVHERÎ (17. Yüzyıl)

- 1-Gönlümüz bağlandı zülfün teline/Alınmaz gözleri mestim, alınmaz,
Sencileyin cevredici kuluna/Bulunmaz, gözleri mestim bulunmaz (s. 74).
- 2-Cemalin bağında seyran eyledim/Bülbül sesi, gonca sesi, gül sesi,
Gûşuma dokundu, ihsana geldim/Ayva sesi, turunç sesi, nar sesi (s. 74).
- 3-Gazilerin serefrâzı ağası/Vasfını söyleyen diller ağlasun,
Bunca guzât ile ol kahramanın/Gazâyâ eşdiği yollar ağlasun (s. 75).
- 4-Ey benim nazlı cânânım/Severim kimseler bilmez,
Bir iştir geldi başıma/Çekerim kimseler bilmez (s. 75).
- 5-Hey ağalar zaman azdı/Düşmüşse el üşer oldu,
Küllükte sürünen eşek/Cins atla yarışır oldu (s. 76).

2.35.16. KÂTİBÎ (17. Yüzyıl)

- 1-İşte gider olduk senden/Kal indi Bağdat çölleri,
Melâmet nâmesin benden/Al indi Bağdat çölleri (s. 77).
- 2-Alay alay olup gelen güzeller/Gelin, geçin, gidin yollarınızdan,
Her biriz âleme padişahsınız/Niçin kaçarsınız kullarınızdan (s. 77).
- 3-Bir dem kararın yok, dağlar başında/Nice bir Mecnun'a dönersin, gönül,
Cümle halk-ı âlem kendi işinde/Sen aşkın nârına yanarsın, gönül (s. 77).

- 4-Selâmet bulurdu âlemde tenin/Selâmım dildara vâsıl olaydı,
Mürde cismim hayat bulurdu benim/Murâdım, katında hâsıl olaydı (s. 78).

2.35.17. KULOĞLU (17. Yüzyıl)

- 1-Sultan Murad eydür: Şimdi zamâne/Bana da kalamdı beyler elvedâ,
Büküldü kâmetim döndü kemâna/Gezüp seyrettiğim iller elvedâ (s. 79).
2-Şevkimi arttırır akşamın demi/Sevdiğim benimle olduğu zaman,
Refolur da gider gönlümün gamı/Gelip de ynaıma güldüğü zaman (s. 80).
3-İşit âvâzımı ben de var idim/Uçup gitme bunda konadur bülbül,
Senin hûb nefesin kalbim ilinde/Vücudum şehrini donadur bülbül (s. 80).
4-Uzaktan merhabâ olmaz/Gel e! (ey) mestâne bakışlım,
Kolların boynuma dola/Gel e! (ey) mestâne bakışlım (s. 81).

2.35.18. KAYIKÇI KUL MUSTAFA (17. Yüzyıl)

- 1-İbtida Bahdat'a sefer olanda/Atladı hendeği geçti Genç Osman,
Vuruldu sancaktar kaptı sancağı/İletti bedene dikti Genç Osman (s. 82).
2-Hazreti Eyub'da kılıç kuşandı/Gittiği yollara kumaş döşendi,
Kızılbaş da korktu kendi uşandı/Sultan Murad geldi, açılın dağlar (s. 83).
3-Kalktı yelken etti Murad(i) Reis/Başabaş düşmânâ varırım demiş,
Vaktinize hazır olun gaziler/Ya ser verir, ya ser alırım demiş (s. 83).

2.35.19. ÂŞIK (17. Yüzyıl)

- 1-Girit defterleri irsal olundu/Hâk-i izzetine bil pâdişahım,
Cümle düşmanların bağı delindi/Sen gül gibi açıl, gül pâdişahım (s. 85).
2-Ağalar, beyler zulüm değil mi bize/Demirden yayımız çekilmez oldu,
Kanlar da saçarlar yaralı dağlar/Gözlerimiz kandan açılmaz oldu (s. 85).
3-Diyâr-ı gurbette gönül eğlenmez/Yârabbi sen nasib eyle sılayı,
Her güle deli gönlüm bağlanmaz/Yârabbi sen nasib eyle sılayı (s. 86).
4-Âlem bizâr oldu benim zarımdan/Bir âşık bülbülüm gülden usandım,
Ayırırlar beni nazlı yârimden/Çeşmim yaşı olan selden usandım (s. 86).
5-Yüce dağlar duman olmaz/Çeşmim yaşı revan olmaz,
Değme kişiye kul olmaz/Ben gönlümü bilmez miyim (s. 87).

2.35.20. ÂŞIK HALİL (Bursalı-17. Yüzyıl)

- 1-Yine nefr-âm oldu uzun saçlılar/Sırtı ferâceli boynu taşlılar,
Yüzleri yaşmaklı yaprak başlılar/Vurun arslanlarım erlik sizdedir (s. 88).
- 2-Ağlayu ağlayu geldim kapuna/Güzellik tahtına sultan olan yâr,
Bir hastayım düştüm senin tapuna/Her âşık derdine Lokman olan yâr (s. 89).
- 3-Kıvrılıp yassılan yollar/Garip midir bencileyin,
Çağlayuben akan seller/Garip midir bencileyin (s. 90).

2.35.21. BENLİ ALİ (17. Yüzyıl)

- 1-Pâdişahahım, Cezâyir'in/Yarar arslan yatağıdır,
Zav(i)yesidir hem Resûl'ün/Gerçek erler otağıdır (s. 90).

2.35.22. EMRAH (Ercişli)

- 1-Bugün ben bir güzel gördüm/Bakar cennet sarayından,
Kamaştı gözümün nûru/Onun hüsn ü cemâlinden (s. 91).

2.35.23. GAZİ ÂŞIK HASAN (Tamaşvarlı)

- 1-Ne çeker kulların serhad ilinde/Bilinmez Hünkârım görülmeyince,
Bunca memleketin kâfir elinde/Kaldı inanmadın ayrılmayınca (s. 91).

2.35.24. DEMİROĞLU-DEMİRCİOĞLU (17. Yüzyıl)

- 1-İşitmiş olun, gaziler/Varalım Bağdat üstüne,
Ulu dağlar, sarp kayalar/Geçelim Bağdat üstüne (s. 91).

2.35.25. KUL DEVECİ (17. Yüzyıl)

- 1-Alaylar bağlandı Murad Paşa'ya/Bayraklar açtığın seyran eyledim,
Geldi çarkalandı Kalenderoğlu/Bozulup kaçtığın seyran eyledim (s. 92).

2.35.26. RESSAM LEVNÎ (18. Yüzyıl)

- 1-Tut atalar sözün kalbi selîm ol/Gönülден gönüle yol var demişler,
Gider yavuzluğun tab'ı halîm ol/Sert sirke küpüne zarar demişler (s. 96).
- 2-Çiçeğe arı, arıya asel/Abdala boru, boruya gazel,
Şâire türkû, türkûye güzel/Güzele gerdân ne güzel uymuş (s. 97).

2.35.27. ABDÎ (18. Yüzyıl)

- 1-Bulunmaz manendi bu cihân içre/Nâzenin hûbların kanı İstanbul,
Söylenir dâima şâiran içre/Vermiştir dünyaya şânı İstanbul (s. 99).
- 2-Güzeller medhini edeyim güzel/Eğlenir ehibbâ, def'-i bâr olur,
Her millete vardır hesapsız güzel/Hepsi de bir türlü safâdâr olur (s. 99).
- 3-Vefâsız fânî dünyayı/Açık kapu imiş bildim,
Sonunda dâr-ı bekâyı/Bütün memlû imiş bildim (s. 101).

2.35.28. MUSTAFA (Tanbûrî Mustafa)

- 1-Muntazarım teşrifine/Reftâr ile gelişine,
Bir ben miyim âşık olan/Bülbül âşık gülüşüne (s. 103).
- 2-Kerem kânı efendim gel, gül yüze/Bülbül gibi hasret oldum gül-yüze,
Günde yüzün elli kere görsem de/Tamahkârım gözüm doymaz gül yüze (s. 103).
- 3-İki âhû bir dereden su içre/Derdlî âhû derdsizlere derd açar/Nazlı yârim nasıl benden
vaz geçer,
Varsın avcı başka avlar avlasın/Tazıları dağlardan dağa yollasın (s. 104)

2.35.29. ÂŞIK VARTAN (18. Yüzyıl)

- 1-Ezel benim şu cihana geldiğim/Hudâ'dan emroldu düştüm erkâna,
Anamın rahmine düştüm kaynadım/Bir katre kan iken döndüm insâna (s. 105).

2.35.30. ÂŞIK SÜLEYMAN (18. Yüzyıl)

- 1-Kalktı göç eyledi gönül kervânı/Gidem de eğlenem belki gelmeyem,
Gurbet ellerinde cevri devrânı/Çekem de eğlenem belki gelmeyem (s. 106).

2.35.31. ÂŞIK SÂDİK (18. Yüzyıl)

- 1-Küçücükten çıktım gurbet ellere/Hakikat râhına düştüm gezerken,
Eski sözdür, gelir yazılan sere/Aşk atına bindim, yayan giderken (s. 107).

2.35.32. DERTLÎ (Bolulu)

- 1-Bahar seli gibi dağlar başında/Gör ince duruldum nice bulandım,
Bir dârüş-şifâdan boşanmış gibi/Sürüyüp zenciri hayli dolandım (s. 115).
- 2-Harâba kul olduk bezm-i ademde/Âbâd olsak da bir olmasak da bir,
Düştük, çare nedir, dâma âlemde/Azâd olsak da bir olmasak da bir (s. 116).

- 3-Gerçi esb-i nâza süvar olmuşsun/Ne kaçar; ne kovar ne tutulursun,
 Bir yüze gülücü mekkâr olmuşsun/Ne candan sevilir ne atılırsın (s. 116).
- 4-Ben senin aslından aldım haberi/Âşıklık bilmezsin densizlenirsin,
 Nafile söyleyip usta eş'arı/Geçip de üst yana şahbâzlanırsın (s. 116).
- 5-Telli sazdır bunun adı/Ne âyet dinler ne de kadı,
 Bunu çalan anlar kendi/Şeytan bunun neresinde (s. 117).

2.35.33. DADALOĞLU (19. Yüzyıl)

- 1-Şu yalan dünyaya geldim geleli/Severim kır atı bir de güzeli,
 Değip on beşime kendim bileli/Severim kır atı bir de güzeli (s. 121).
- 2-İlgıt ılgıt seher yeli esiyor/Gâvur dağlarının başı duman mı,
 Gönül binmiş aşk atına aşıyor/Bre beyler cünûnluğa zaman mı (s. 121).
- 3-Aşağıdan Yusuf Paşa geliyor/Düşmanına karşı koşan merd olur,
 Şâhin kocasa da vermez avını/Tâ ezelden kurt eniği kurt olur (s. 122).
- 4-Gel ha, gel ha! Methin söyleyim/Ağzın şeker dudakların bal gibi,
 Yaşta küçük amma boyda münasip/Salınıyor bir fidanca dal gibi (s. 123).
- 5-Kozan'a iller Kozana/Akıl vermez bu düzene,
 Öldürmüşler beyimizi/Yasak mezarın gezene (s. 123).
- 6-Dostun bahçesinde yâd el geçmesin/Kurutur ha nazlı dilber, kurutur,
 Senin sevdan yüreğimde yağ komaz/Eritir ha nazlı dilber, eritir (s. 123).
- 7-Dumanlanır Aladağ'ın alanı/Ortasında sarı çiçek savranı,
 Yiğit durağı da arslan yatağı/Dilberlerin hep de böyle ola mı (s. 124).
- 8-Yine tuttu Gâvur dağı boranı/Hançer vurup acarladın yaramı,
 Sana derim Mıstık Paşa öreni/İçindeki bunca beyler nic-oldu (s. 124).

2.35.34. EMRAH (Erzurumlu)

- 1-Elâ gözlerini sevdiğim dilber/Sen benim derdime devâ bilmezsin,
 Ya nice tabîbsin yoktur, ilâcın/Yürekte yaramı sarabilmezsin (s. 127).
- 2-Bir sabah uğradım göl kenarına/Sunam beni gördü yüzmeye durdu,
 Çalındı çırpındı çıktı kenara/Elâ gözlerini süzmeye durdu (s. 127).
- 3-Sabahtan uğradım ben bir fidana/Dedim, mahmur musun? dedi ki: yoh yoh,
 Ak elleri boğum boğum kınalı/Dedim bayram mıdır? söyledi: yoh yoh (s. 127).

4-Tutam yâr elinden tutam/Çıkam dağlara dağlara,
Olam bir yaralı bülbül/İnem bağlara bağlara (s. 128).

5-Gönül gurbet ele çıkma/Ya gelinir ya gelinmez,
Her dilbere meyil verme/Ya sevilir ya sevilmez (s. 128).

2.35.35. ZİHNÎ (Bayburtlu)

1-Vardım ki yurdundan ayağ göçürmüş/Yavru gitmiş ıssız kalmış otağı,
Câmlar şikest olmuş, meyler dökülmüş/Sâkiler meclisten kesmiş ayağı (s. 130).

2-Kâtip sen yaz, sabâ sen de kerem kıl/Götür arzihâlîm yâre tez elden,
Nâziktir efendim, nezâhetli bil/Gönderelim o dildâra tez elden (s. 131).

3-Ah elinden zülfü kemendim benim/Müjgân değdi, sinem yaralandı gel,
Günbegün artmakta derd ile gamım/Uç verdi yaralar sıralandı gel (s. 131).

2.35.36. SEYRÂNÎ (Everekli)

1-Muhabbet küpünün olsam şarâbı/Yâr beni doldurup içer mi bilmem,
Onarılmak için gönül harâbı/Bir mimar eline geçer mi bilmem (s. 134).

2-Nice defterlerden ismim sildirdin/Gelmedi hiç senden ses kara bahtım,
Bahtın gemisine yelken yok, bildin/Durma lodos gibi es kara bahtım (s. 134).

3-Ben bu aşkın çilesini/Yanar çektim tüter çektim,
Yedim gonca sillesini/Bülbül gibi öter çektim (s. 134).

4-Eyvah, fukaranın beli büküldü/Medeti ticaretin gücüne kaldık,
İyiler, âlemden göçtü çekildi/Bizler zamanenin piçine kaldık (s. 135).

5-Mahkeme meclisi icad olduğu/Çeşme-i rüşvetin akmaklığından,
Kaza belâ ile âlem dolduğu/Kazların kadıya uçmaklığından (s. 135).

2.35.37. RUHSÂTÎ (Deliktaşlı)

1-Toplanıp toplanıp gelmen yanıma/Yüreciğim yaralıca güzeller,
Beni öldürüp de girmen kanıma/Gam yükümüz törelince güzeller (s. 137).

2-Mevlâyı seversen gel doğru söyle/Bu yeşilli alı kime düzüyon,
Tavus kuşu gibi her yanın uygun/Bu zülüfü teli kime düzüyon (s. 138).

3-Keklik gibi taştan taş sekerek/Gerdan açıp gelişini sevdiğim,
Sağa sola taksim etmiş örgüsün/Onar onar bölüşünü sevdiğim (s. 138).

2.35.38. ÂŞIK ŞEM'Î (Konyalı)

- 1-Ağyara yüz verme bendene nisbet/Gelindi ey cân u cânânım sen gel,
Yaktı derûnumu âteş-i hasret/Gelindi, ey evler yıkanım sen gel (s. 139).
- 2-Teşnesidir bilir aşkın ezeli/Muhabbet meyine kanar mı Şem'î,
Onun istediği dünya güzeli/Değme bir güzele iner mi Şem'î (s. 140).
- 3-Vakfeye cem olur yetmiş bin insan/Olur meleklerle hiç olmaz noksan,
Lebbeyk sadasından ağlar âsıman/İner göz yaşından sel Arafat'a (s. 140).

2.35.39. ÂŞIK ŞENLİK (Çıldırılı)

- 1-Bir kez gönül sana itimad etse/Bilesin ki onun zatı yahşıdır,
Nâmert gece gündüz pilav yedirse/Merdin kuru muhabbeti yahşıdır (s. 144).
- 2-Ehl-i İslâm olan işitsin bilsin/Biz sağ iken yurd vermemiz düşmânâ,
İsterse Urusat ne ki var gelsin/Can sağ iken yurd vermeniz düşmânâ (s. 146).
- 3-İster ihtiyar ol ister nevcivân/Bu dünyada baki kalan öğünsün,
Meraksız fikirsiz gamsız her zaman/Tâ baştan şad olup gülen öğünsün (s. 147).
- 4-Dedim dilber naz eyleme/Dedi cilve sataram ben,
Dedim kaşın teherlenip/Dedi müjgân ataram ben (s. 147).
- 5-Cümlemizin nesli birdir/Hazreti Âdem evlâdı,
Yetmiş iki yol gösterdi/Gönderdi Zebur, Tevrad'ı (s. 147).

2.35.40. SÜMMÂNÎ (Erzurumlu)

- 1-Şu karşıki yüce dağlar/Acep bizim dağlar m'ola,
Kara yaslı benim anam/Oğul, der de ağlar m'ola (s. 149).
- 2-Uyandım gafletten oldum perişan/Bir nur doğdu âlem oldu ürüşen,
Selâm verdi bana üç hûb dervişân/Lisânları bir hoş sedâsın tek tek (s. 150).

2.35.41. DELİ BORAN (19. Yüzyıl)

- 1-Haydi bre deli gönül/Alevden mi dışın senin,
Haydi bre deli gönül/Alfırcık işin senin (s. 151).
- 2-Çıktım yücesine baktım/Baktım Munbuç illerine,
Eğbez eğbez evler konmuş/Yücesine, bellerine (s. 151).

2.35.42. ÇOBAN CELÂLÎ (Bayburtlu)

- 1-Yurt yuva kıldığın, tenli mereği/Düzüp kotardığın tepir eleği,
Şu kavdan yaptığın tecir tereği/Divân-ı Bârî'ye yâdigâr götür (s. 152).

2.35.43. MESLEKÎ (Kangallı)

- 1-Dolanı dolanı gelir/Ölüm yavaşça yavaşça,
Kalem alıp yaz derdimi/Gülüm, yavaşça yavaşça (s. 153).

2.35.44. HIFZÎ (Kağızmanlı)

- 1-Sefil baykuş ne gezersin bu yerde/Yok mudur vatanın illerin hani,
Küsmüş müsün selâmımı almadın/Şeyda bülbül, şirin dillerin hani (s. 159).
2-Emmi zade küsmemişim ben sana/Ölüm lâl eyledi dillerim yoktur,
Eğdi kametimi, büktü belimi/Kalkamam ayağa hallerim yoktur (s. 161).

2.35.45. VEYSEL ŞATIROĞLU (Âşık Veysel)

- 1-Genç yaşımda felek vurdu başıma/Aldırdım elimden iki gözümü,
Yeni değmiş idim yedi yaşıma/Kayıb ettim baharımı yazımı (s. 169).
2-Dost dost diye nicesine sarıldım/Benim sadık yârim kara topraktır,
Beyhude dolandım, boşa yoruldum/Benim sadık yârim kara topraktır (s. 170).
3-Ben gidersem sazım sen kal dünyada/Gizli sırlarımı âşikâr etme,
Lâl olsun dillerin, söyleme yâda/Garip bülbül gibi âhuzar etme (s. 171).
4-Beni hor görme kardeşim/Sen altınsın ben tu(n)ç muyum,
Aynı var'dan var olmuşuz/Sen gümüşsün ben saç mıyım (s. 171).
5-Geçti bahar geldi yazın/Turnam senin, sunam senin,
Sinemi deler avazın/Turnam senin sunam senin (s. 172).
6-Sen bir ceylân olsan ben de bir avcı/Avlasam çöllerde saz ile seni,
Bulunmaz dermanı yoktur ilâcı/Vursam yaralasam söz ile seni (s. 173).
7-Güzelliğin on par-etmez/Bu bendeki aşk olmasa,
Eğlenecek yer bulaman/Gönlümdeki köşk olmasa (s. 173).
8-Kimin meftunuyum kimin mecnunu/Anlaşılmaz böyle bir hal var bende,
Tâbirsiz rüya keşfettim bunu/Sevgi bende sevda bende yâr bende (s. 174).
9-Asırlar elinde bir teşbih gibi/Çeviriyor çarkı, devran bakalım,
Sayısız bugünler bir defter gibi/Çeviriyor çarkı, devran bakalım (s. 174).

- 10-Ben giderim adım kalır/Dostlar beni hatırlasın,
Düğün olur bayram gelir/Dostlar beni hatırlasın (s. 175).

2.35.46. ADEM ŞENTÜRK (Âşık Efkârî)

- 1-Oldum ben aşkın bülbülü/Gör halimi aşk neyledi,
Beni gören der bu deli/Gör halimi aşk neyledi (s. 177).
- 2-Bilmez idim uyumuştum/Kasımoğlu Pınarı'nda,
Bir dolu verdiler içtim/Kasımoğlu Pınarı'nda (s. 177).
- 3-Nazlı nazlı yürüyorsun/Var mı eşin köylü kızı,
Melek gibi duruyorsun/Hoş bakışın köylü kızı (s. 179).
- 4-Güzel köyde düğün toyda/Yaşar gider köy uşağı,
Aslı Türk'tür güzel soyda/Basar gider köy uşağı (s. 180).
- 5-Zaten âşıkları arar bulursun/Âşık Müdamî'yi buldun mu felek,
Sustu Kars ilinin o şen bülbülü/Güller mahzun kaldı, güldün mü felek (s. 181).
- 6-Hey, yarenler beni yakar bu sevda/Ateş midir, alev midir, köz müdür,
Her daim gönlümün kış mevsimidir/Eyyam mıdır, bahar mıdır, yaz mıdır (s. 182).
- 7-Ceylan gibi yörük kızı/Bakar Tarsus ovasına,
Yeşil yeşil ormanlardan/Çıkar Tarsus ovasına (s. 182).

2.35.47. ALİ İZZET ÖZKAN

- 1-Mühür gözlüm seni elden/Sakınırım, kıskanırım,
Uçan kuştan, esen yelden/Sakınırım, kıskanırım (s. 184).
- 2-Gidin kuşlar! Gidin yazlar geliyor/Elvan elvan renge boyanan, dağlar,
Turnalar gidiyor, kazlar geliyor/Giyinin kuşanın, donanın dağlar (s. 185).

2.35.48. HACI BEKTAŞ COŞKUN (Âşık Talibî Coşkun)

- 1-Bu gece yataarken gaflet halimle/Yine Emine'nin düşünü gördüm,
Çayıra oturmuş mendil elinde/Ağlamış gözünün yaşını gördüm (s. 186).
- 2-Güneş gibi şahsım olsa/Devlet gibi bahtım olsa,
Gazi gibi bahtım olsa/Yine bana gelen olmaz (s. 187).

2.35.49. HACI TAŞTAN (Bayburtlu Hicrânî)

- 1-Şâd olmak istersen ey dil-i şâdân/Fâruk ol dünyanın feragatinden,
Meclis-i devranında bulmazsan bir tad/Sefer kılmak yeydir ikametinden (s. 188).

- 2-Sevda yaylasına göç eden göçsün/Göçenler kervandır göçmeyene ne,
Üç harf beş noktanın mânâsı için/Açanlar irfandır açmayana ne (s. 189).

2.35.50. SABİT YALÇIN ATAMAN (Âşık Müdâmî)

- 1-Yedi yaştan bir sevdaya tutuldum/Sadık dostum ne haldeyim sor beni,
Otuz üç senedir yandım yakıldım/Kül etti içimde gizli kor beni (s. 191).
2-Ne karnım doyurdun ne bay eyledin/Her daim başımın belâsı dünya,
Bütün emeklerim sen zay eyledin/Kalmadı gözümün alâsı dünya (s. 192).
3-Ecdadı Kahraman, Türk’oğlu kardaş/Vatan seni besler, basmış bağrına,
Son nefese kadar, hasmınla savaş/Bu millet uğruna, vatan uğruna (s. 192).

2.35.51. HALİL KARABULUT

- 1-Şu kâinat bahçesini/Gezenler vahdet gördüler,
Hakk’ın hikmet lehçesini/Çözenler vahdet gördüler (s. 195).
2-Yeryüzünde binbir çiçek var amma/Güldür cümlesinin sultanı güzel,
Hepsi de hoştur sakın horlama/Herbirinin ayrı bir yanı güzel (s. 196).
3-Baharı müjdelere, kışı geçmeden/Boz turaçlar öter bizim ellerde,
Hiçbir yerde çimen çiçek açmadan/Sarı nergis biter bizim ellerde (s. 198).
4-Çok makam var amma tatlıdır, hoştur/Annenin çaldığı nen mübarektir,
Sevgi taşımayan yürek bomboştur/Seven ve sevilen can mübarektir (s. 198).
5-Kâinatta neye ettimse nazar/Gördüm ki hikmeti Suphan gizlidir,
Dünya sergilenmiş büyük bir pazar/Hemi satan, hem alan gizlidir (s. 199).
6-İnsanlar hakkında budur kararım/Güzelliği hiçbir şeye değişmem,
Güzelde de güzel ahlâk ararım/Güzeli huyu bu dünyaya değişmem (s. 200).
7-En makbulü nedir dersen servette/İlim, iman gibi servet bulunmaz,
Hem dünyada gerek hem de ahrette/İlim, iman gibi servet bulunmaz (s. 200).
8-Şu Çukurova’nın köyü, şehiri/Tarlalara yayılıyor ne hazin,
Neye varır bu gidişin ahiri/Bir gaygıdır duyuluyor ne hazin (s. 201).

2.35.52. DURSUN ALİ ERDOĞAN (Âşık Deryâmî)

- 1-Doktor dedi “Kalp damarın tıkanmış”/Geçen yıl Kurban’da et yemiştin ya,
“Mideniz maşallah güzel beslenmiş”/İki sene önce süt içmiştin ya (s. 203).
2-Ecelin rüzgarı estiği zaman/Alıp götürüyor hiç şakası yok,
Ordaki saltanat din ile iman/Burdaki sarayın alâkası yok (s. 203).

- 3-Bana yaramayan yaramazlara/Ben kendimi yaktığıma acırım,
Çok değer verirdim o kurnazlara/Yüzlerine baktığıma acırım (s. 204).
- 4-Soğan ekmek çorba ile büyüdüm/Sosyete yavrusu bebek değilim,
Eski hasır üzerinde uyudum/Döşekte büyümüş göbek değilim (s. 204).
- 5-Dünyada vatanda illah da evde/İnsanı bağlayan evde huzurdur,
Yaylada çayırdaki tarlada köyde/Her şeyi sağlayan evde huzurdur (s. 205).
- 6-Vardan saltanattan daha kıymetli/İnsanda terbiye nezaket demiş,
Öyle bir şey var mı bunlardan tatlı/Her yerde her zaman devam et demiş (s. 205).
- 7-Her sarıya altın diye sarıldım/İnceledim kaplamadan ibaret,
Âlim dedim arkasından yoruldu/Varı yoğu diplomadan ibaret (s. 206).
- 8-Ne kıtlık görülsün ne de yoksulluk/Gelirini giderine ayar et,
Çok şükür vatanın her yanı bolluk/Ateşini dönerine ayar et (s. 206).

2.35.53. YAŞAR YILMAZ (Âşık Reyhânî)

- 1-Aman gazeteci gel bizim köye/Bizde olan türlü halleri de yaz,
Yalınız saçlıyı, kaşlıyı yazma/Uyuzu, koturu, kelleri de yaz (s. 208).
- 2-Elleri koynunda pınar başında/Almanya'ya doğru bakar bir gelin,
Yedi çocuğu var, dördü peşinde/Feleğe dişini sıkarak bir gelin (s. 208).

2.35.54. HAMİT DEMİR (Âşık İlhamî)

- 1-Seni ören güzel örmüş/Tel nakışın güzel heybe,
Özenerek emek vermiş/Ek bakışın güzel heybe (s. 211).
- 2-Her şahsı severim sözü pür olsa/Düşürmem dilinden meharecini,
Kişi her sözü ile er gibi kalsa/Kirletmez tertemiz asaletini (s. 212).

2.35.55. AHMET GÜNBULUT (Âşık Sefil Selimî)

- 1-Gök kubbe altında yerin üstünde/Ne var ne yok, canlı cansız benimdir,
Yokluğa ulaştım, varın üstünde/Onun için dinli dinsiz benimdir (s. 213).

2.35.56. ABDULVAHAP KOCAMAN

- 1-Türk çocuğu, budur sana hitabım/Seni yoktan Yaratan'dan örnek al,
İkra diyor, oku benim Kitabım/Oku, öğren, sen Kur'an'dan örnek al (s. 213).

2.35.57. DURSUN DURDAĞI (Âşık Burhanî)

- 1-Adam var ki rumuzdan anlar işaret/Adam var ki dünya göçse duyamaz,
Adam var erenle eyler ibâdet/Adam var ki imama da uyamaz (s. 218).
- 2-Her zerreden her hücreler/Yaratana zikrederler,
Ay, yıldız, güneş, geceler/Yaratana zikrederler (s. 219)

2.35.58. ŞEREF TAŞLIOVA

- 1-Bindokuz yüz otuz sekiz/Nisan doğum ayım benim,
Taşlıova, soyadımız/Salihgiller soyum benim (s. 221).
- 2-Neşe ile keder, geceye gündüz/Biri birisinin karşılığıdır,
Gelir iler gider, eğri ile düz/Biri birisinin karşılığıdır (s. 221).
- 3-Başım duman, gözüm yaşlı dolandım/Çekilmez çilesi gurbet ellerin,
Hasretlik derdiyle kavruldum, yandım/Büyüktür belası gurbet ellerin (s. 222).

2.35.59. MUSA MERDANOĞLU

- 1-Herkes görevinde doğru çalışsa/Ne vurguncu olur, ne talan olur,
Saygı duysa, adalete alışsa/Ne hırsızlık olur, ne çalan olur (s. 224).

2.35.60. MURAT ÇOBANOĞLU

- 1-Sevdiğim yar bana göndermiş/Rüzgâr dokunmamış dal ister benden,
Bir lezzet olmasın onun tadında/Hiç arı görmemiş bal ister benden (s. 226).

2.35.61. OSMAN TAŞKAYA (Âşık Feymânî)

- 1-Mana âleminde ne dil konuştuk/Şu madde mekâna gelene kadar,
Cesetsiz ruhlarla nasıl anlaştık/Bu âdem şeklini alana kadar (s. 229).
- 2-Karlar eriyince, bahar gelince/Evvelâ açılmış bir sarı çiçek,
Benek benek nakış nakış dünyayı/Nasıl ad süslemiş, gör sarı çiçek (s. 230).

2.35.62. MÜRSEL SİNAN UĞURSU

- 1-Nükleer silâhlar üretiliyorlar/Faydasız bir zevkten, kinden ötürü,
Sevgi duygumuzu tüketiyorlar/Çağlar önce akan kandan ötürü (s. 231).
- 2-Bazen korkak olmak efendiliktir/Yüce Tanrım evvel senden korkarım,
Kardeş kardeş ile kavga ederse/Ara yerde akan kandan korkarım (s. 232).

- 3-Bana vuran gibi bir de kendine/Vur be ağam vur bakalım nasılmış,
 Senin değil bir de başka halları/Sor ben ağam sor bakalım nasılmış (s. 233).

2.35.63. MAKSUT KOCA (Âşık Feryadî)

- 1-Engin engin otur ağır ol gönül/Yücelip durmanın ne gereği var,
 Öyle dur otur ki, el görsün seni/Sen seni görmenin ne gereği var (s. 234).
 2-Ben böyle yaşadım hep böyle gördüm/Bir canın bir cana ihtiyacı var,
 Cahilin kamile, derdin tabibe/Tabibin dermana ihtiyacı var (s. 235).

2.35.64. MUSTAFA POLAT (Âşık Dertli Polat)

- 1-Güzel gördüm altın kemer belinde/Güzel gördüm, sarp kayada sümbüldür,
 Güzel gördüm, aşk hançeri elinde/Güzel gördüm, beni öldürdü bildir (s. 237).
 2-Bilmem deli miyim, bilmem sevdalı/İşlerimden bezer oldum bu günler,
 Olmuşum çöllerde aşkın dellalı/Diyar diyar gezer oldum bu günler (s. 238).

2.35.65. MEHMET ÇAKIRTAŞ

- 1-Hüsnünle müsavi insafın olsa/O zaman gözlerim bir bahar görür,
 Şu karanlık ömrüm nurunla dolsa/Bu gönül lütfunu büyük kâr görür (s. 242).
 2-Bulamadım şu halimden anlayan/Gönül hasta, dudak hasta, dil hasta,
 Yağmur yağar dağı taşı ıslatır/Yalâlardan uzak kalan sel hasta (s. 242).

2.35.66. ABDURRAHİM KARAKOÇ

Abdurrahim Karakoç, Kahramanmaraş'ın Elbistan ilçesine bağlı Celâl köyünde doğmuştur.

- 1-Yedi baş horanta yıkık hande/Tüm kazancım bini bulmaz senede,
 Yüz pangunut helâl olsun gene de/Ben nereyim beşyüz nere tohtur beğ (s. 245).
 2-Kırk yıl önce, yani babam ölünce/Kadıklıklar hakimliğe dönünce,
 Mirasçılar tarla takım bölünce/İrezillik bizi buldu Hâkim beğ (s. 245).
 3-Görevin sırf parmak kaldırmak değil/Biraz da milletin derdine eğil,
 Meclis'e hürmet et ne döv ne dövül/Hizmet belle, söz belleme Mebus Beğ (s. 245).
 4-Alo! Ağam, beğim, edendim alooo!/Burası Türkiye ben bir vatandaş,
 Hayatım illallah, geçimim abooo/Ben tazıyım, tavşan oldu ekmek aş (s. 246).
 5-Bir gece başladı yıldızsız aysız/Ne horozlar öttü ne sabah oldu,
 Kibritler ıslaktır, çakmağın yaysız/Dar odam ebedî ışıksız kaldı (s. 247).

- 6-Bak gardaş her dalda bir başka türkü/Her dağ yamacında bir destan uyur,
Pirez firez olmuş kaderin yükü/Her yığın dibinde bir arslan uyur (s. 248).
- 7-Gönül yaylasının yavru maralı/Dağlardan, taşlardan sakın ha sakın,
Dumanlı, rüzgârlı, karlı, boralı/Amansız kışlardan sakın ha sakın (s. 249).
- 8-Savaşayım elli yıldır/Ömrüm geçti boşalt, doldur/Anlamadım, bu ne haldir,
Bir gün silâh çatamadım/Suları ıslatamadım (s. 250).

2.35.67. ARİF ŞİRİN (Âşık Ozan Arif)

Arif Şirin, 1949 yılında Giresun'un Alucra ilçesine bağlı Hapu (Yükselen) köyünde doğmuştur.

- 1-...İsyan değil haşa, beni bilirsin/Sana aşikârdır halim Ya Rabbi,
Derdime ancak Sen derman olursun/Kalmadı tutacak dalım Ya Rabbi (s. 252).
- 2-Tevellüt kırk dokuz adım Arif'tir/Soyadım kütükte Şirin bilinir,
Giresun, Alucra, Hapu köyünden/Soyumu sopumu sorun, bilinir (s. 253).
- 3-Çok zevk aldık komşumuzun hâinden/Haz yapa haz yapa bu hâle geldik,
İkimiz bir üçüncünün ardından/Söz yapa söz yapa bu hâle geldik (s. 254).
- 4-Bu Almanya, bize var ya, efendi/Her şeyi sinsi sinsi öğretti,
Türklüğümüz pasaportla küflendi/Yetmiş iki buçuk dili öğretti (s. 255).

2.36. Ali Berat Alptekin; Saim Sakaoğlu, Türk Saz Şiiri Antolojisi (14-21. Yüzyıllar)⁵⁵

2.36.1. BAYKAN-BIKAN (14. Yüzyıl)

Baykan (Bıkan), 14. yüzyıl âşıklarından olup, Türklerin Anadolu'ya girdikten sonraki ilk temsilcilerindendir.

DÂSİTÂN-I SUKUT-I KARS: Bu yıl kıştan keçip bizim yazımız/Çağır bülbül güle yetmez nazumuz

Düşüp can kaydına itdük özimiz/Çü Kars ögin alıp Kağan-ı Tatar (s. 18).

2.36.2. ARMUTLU (16. Yüzyıl)

1-Murad reis geldi gülbank çekti/Din'İslam sancağın diktüğü vaktin,
Padişah uğruna niyyet eyledi/Çıkup Cezayir'den gitdüğü vaktin (s. 24).

2.36.3. BAHŞÎ (16. Yüzyıl)

1-Sultan Selim cülusunda/Sâlâ de yürüdü,
Gidelim Mısır'a doğru/Yola dedi de yürüdü (s. 25).

2.36.4. ÇIRPANLI (16. Yüzyıl)

1-Gâzi Murad Reis'ten haber soranlar/Vardır bahadırı yarar delisi,
Her kande hû desen gelür yetişür/..... (s. 26).

2.36.5. GEDA MUSLÎ (16.-17. Yüzyıl)

1-Gör imdi ne demiş Cezayirli de/Vermeziz oğlunu bilmiş ol senin,
Biz anı gönderdik Sultan Ahmed'e/Kara haberin almış ol senin (s. 27).

2.36.6. HAYÂLÎ (16. Yüzyıl)

1-Leylam gelür deyu yollar gözlerim/Gelmedi gözümde kaldı hayali,
Gizli sırrım beyan etmem gizlerim/Serimi sevdaya saldı hayali (s. 28).

2.36.7. KÖROĞLU (16. Yüzyıl)

1-Kimisi pınar başında/Kimisi yolun dışında,
Al geyen on beş yaşında/İlle mavili mavili (s. 29).

⁵⁵ Ali Berat Alptekin; Saim Sakaoğlu, Türk Saz Şiiri Antolojisi (14-21. Yüzyıllar). 2006. Akçağ Yayınları, Ankara: 2014, ss: 472. Ali Berat Alptekin ve Saim Sakaoğlu bu eseri 2006 yılında hazırlamıştır. Tezimize ise eserin 2014 yılında yayımlanan 3. baskısı alınmıştır. Şiirlerin ilk dördlüklerindeki sayfa numaraları bu basıma aittir.

2-Çıktım şu âlemi seyrâm eyledim/Açılmış baharın gülü dağların,
Sökülmüş bendleri cuşu yenilmez/Çağlayuban akar seli dağların (s. 30).

2.36.8. KUL MEHMET (16. Yüzyıl)

1-Her dem yüzüme gül gibi/Gülen dilberün kuluyum,
Ben ağladukça yaşumu/Silen dilberün kuluyum (s. 31).
2-Siyah ebruların duruben çatma/Gamzen âşika atma,
Sana gönül verdim beni ağlatma/Benim gözüm nuru gönlüm süruru (s. 32).

2.36.9. KURBANÎ (Azerbaycanlı)

Kurbanî 16. yüzyılda yaşamış Azerbaycan sahası âşıklarındandır.

1-Girdim yârin bağcasına/Dedim derdim güle güle,
Men ona ele müştağam/Neçe bülbül güle güle (s. 33).
2-Meni görcek ürbend çekdi gül üze/Dara zülfün goy töküsun gül üze,
Gorhum budu hoyrat bağdan gül üze/Kesile güllüyün medarı hanım (s. 34).

2.36.10. OZAN (16. Yüzyıl)

1-Gerçek âşık olanların/Yürecüğü yanar olur,
Her canipten suriş ile/Şevki odu kanar olur (s. 35).

2.36.11. ÖKSÜZ DEDE (16. Yüzyıl)

1-Sultan Murad'ın aslanı/Acem seyrettin mi geldin,
Kestin davanın arasın/Ahd eman ettin mi geldin (s. 36).

2.36.12. ÂŞIK ABBAS (Azerbaycan-Tufarganlı)

Tufarganlı Abbas, 16. yüzyılın sonları ile 17. yüzyılın başlarında yaşamıştır. Azerbaycan'ın Tufargan şehrinden olduğu tahmin edilmektedir. Hayatı hakkındaki bilgiler "Abbas ile Gülnez" adlı halk hikâyesinden öğrenilmiştir.

1-Bir güzel ohladı meni/Bele ebru kaman olmaz,
Göyden huri melek ense/Onun kimi gılman olmaz (s. 38).
2-Ders almamış açdım kitab ohudum/Möhtac deyil hec ustaya gaşların,
Teze cıhıb kamandarın elinden/Benzer üç gecelik aya gaşların (s. 39).

2.36.13. ÂŞIK (17. Yüzyıl)

- 1-Güzel senden ayrılalı/Haylı zaman oldu gel gel,
Bak gözümde akan yaşım/Ab-ı revan oldu gel gel (s. 41).

2.36.14. ÂŞIK HALİL (Bursalı-17. Yüzyıl)

- 1-Can bülbülüm cüda düştüm gülümde/Zârımdan bezmedik dağlar mı kaldı,
Ahu gözlü yârim senin elinden/Şikâyet etmedik beyler mi kaldı (s. 42).

2.36.15. ÂŞIK ÖMER (17. Yüzyıl)

- 1-Şu karşıdan gelen dilber/Gelir amma neden sonra,
Bir selama kail oldum/Verir amma neden sonra (s. 44).
2-Bugün ben bir güzel gördüm/Yeşiller giymiş ağ üzre,
Aklımı başımdan aldı/Durabilmem ayağ üzre (s. 45).
3-Dedi bir pir bana pişman olursun/Razın açma Hüda'dan gayrı ferde,
Vücudun şehrine sultan olursun/Sabredersen Eyyüp misali derde (s. 45).

2.36.16. EMRAH (Ercişli)

- 1-Dedim dilber ne melilsin/Dedi ürek parçalanmış,
Dedim dilber kaddin elif/Dedi boynum ucalanmış (s. 48).
2-Sallana sallana gelen sonayı/Selbi'ye benzettim güller içinde,
Al kaftana yeşil kırabı tahmış/Durnaya benzettim göller içinde (s. 48).
3-Katar katar olmuş giden durnalar/Sizler de bilersiz hallarımızı,
Sılda sevdiğim öz anam atam/Daha gözlemesin yollarımızı (s. 49).

2.36.17. GAZİ ÂŞIK HASAN (Tamaşvarlı)

- 1-Bugün ben bir güzel gördüm/Gül cemali ala benzer,
Çıkmış bahçede salınur/Boyu selvi dala benzer (s. 50).

2.36.18. GEVHERÎ (17. Yüzyıl)

- 1-Ey felek bir dürr-i yekta iken ben/Boncuk bahasına kul ettin beni,
Marifet ilminde derya iken ben/Akıdup alçağa göl ettin beni (s. 53).
2-Kurtulamam üç nesnenin elinden/Biri firkat biri gurbet biri aşk,
Üçü bilmez birbirinin hâinden/Biri firkat biri gurbet biri aşk (s. 54).

- 3-Dost bağının meyveleri erişti/Ayva benim alma benim nar benim,
 Çeşmim yaşı ummanlara karıştı/Cefakârım sitemkârım var benim (s. 54).
- 4-El çek tabib el çek yaram üstünden/Sen benim derdime deva bilmezsin,
 Sen nasıl bir tabibsin yoktur melhemini/Yaram yürekdedir sarabilmezsin (s. 55).
- 5-Sözün bazı nadan elinden/Bülbül ağlar gülşen ağlar gül ağlar,
 Bülbülün feryadı gönçe gülünden/Bülbül ağlar gülşen ağlan gül ağlar (s. 55).

2.36.19. KARACAOĞLAN

- 1-Ben güzele güzel demem/Güzel benim olmayınca,
 Muhannatın kahrın çekmem/Gel deyip de gelmeyince (s. 60).
- 2-Ala gözlü benli dilber/Koma beni el yerine,
 Altun kemerin olayım/Dola beni bel yerine (s. 60).
- 3-İncecikten bir kar yağar/Tozar Elif Elif deyi,
 Deli gönül abdal olmuş/Gezer Elif Elif deyi (s. 61).
- 4-Bir yiğit gurbete çıksa/Gör başına neler gelir,
 Merdin sılayı andıkça/Yaş gözüne dolar gelir (s. 62).
- 5-Gel gönül gurbete gitme/Ya gelinir ya gelinmez,
 Her güzele meyil verme/Ya sevilir ya sevilmez (s. 62).
- 6-Dinle sana bir nasihat edeyim/Hatırdan gönülden geçici olma,
 Yiğidin başına bir iş gelince/Onu yad ellere açıcı olma (s. 63).
- 7-Ala gözlerini sevdiğim dilber/Kokuya benzettim güller içinde,
 İnceciktir belin hilaldir kaşın/Selviye benzettim dallar içinde (s. 64).
- 8-Kadir Mevlam seni övmüş yaratmış/Çiçekler içinde birdir menevşe,
 Bitersin güllerin harı içinde/Korkarım yüzüne batar menevşe (s. 64).
- 9-Vara vara vardım ol kara taş/Hasret ettin beni kavim kardaşa,
 Sebep ne gözden akan kanlı yaşa/Bir ayrılık bir yoksulluk bir ölüm (s. 65).
- 10-İndim seyran eyledim Firengistan'ı/elleri var bizim ele benzemez,
 Levin tutmuş goncaları açmış/Gülleri var bizim güle benzemez (s. 66).

2.36.20. KAYIKÇI KUL MUSTAFA (17. Yüzyıl)

- 1-Kalktı yelken eyledi Murad Reis/Baş başa düşmana varırın demiş,
 Vaktinize hazır olun gaziler/Ya ser verir ya ser alırın demiş (s. 67).

2.36.21. KOROĞLU (17. Yüzyıl)

- 1-Gönül verdim bir hercai zalime/Kendüceğin benden sakınur oldu,
Tarahhum eylemek benim şimdi hâlime/Bana yadlar gibi bakınur oldu (s. 68).

2.36.22. KULOĞLU (17. Yüzyıl)

- 1-Sultan Murad eydür: Şimde zamane/Bana da kalmadı beyler elveda,
Büküldü kametin döndü kemane/Gezüp seyrettiğim iller elveda (s. 69).

2.36.23. ÖKSÜZ ÂŞIK (17. Yüzyıl)

- 1-Gül budanmış dal dal olmuş/Menekşesi yol yol olmuş/Siyah zülfün tel tel olmuş,
Biz şu yerden gideli/Gurbet illere düşeli (s. 70).

2.36.24. SARI ÂŞIK (Azerbaycanlı)

Sarı Âşık, 17. yüzyıl Azerbaycan âşıklarından olup doğum ve ölüm tarihi bilinmemektedir.

- 1-Bu Âşığ zinde deyil/Ağlı özünde deyil,
Kim deyer hag camalı/Yahşı üzünde deyil (s. 71).

2.36.25. ŞAHİNOĞLU (17. Yüzyıl)

- 1-Garip garip öten bülbül/Sen ah ben ağlayayım,
Derdime derd katan bülbül/Sen ah it ben ağlayayım (s. 72).

2.36.26. ÜSKÜDÂRÎ (17. Yüzyıl)

- 1-Sevdiğim derdinden Mecnun olmuşum/Dil ü canım sana verelden beri,
Günden güne hazan gibi solmuşum/Mübarek cemalin görelden beri (s. 73).

2.36.27. YAZICI (17. Yüzyıl)

- 1-Bugün bir dilberi gördüm/Acep hüsnüne ziya vermiş,
Cemalin seyreden âşık/Nice gamdan halas olmuş (s. 74).

2.36.28. ABDÎ (18. Yüzyıl)

- 1-Nedendir gül yüzün seyreden âşık/Bülbüller misali efgane gelir,
Dolanır kuyunu çok bağıryanık/Derdlidir cümlesi dermane gelir (s. 76).

2.36.29. ÂŞIK ALÎ (18. Yüzyıl)

- 1-Her taraftan ferman oldu üstüne/Başına bir çare bul Osman Oğlu,
Tam dört vezir tayin oldu üstüne/Kırk bin asker ile bil Osman Oğlu (s. 77).

2.36.30. ÂŞIK BAĞDADÎ (18. Yüzyıl)

- 1-Hazne'nin içinde bülbüller öter/Avize şulesi cihanı tutar,
Babının önünde arslanlar yatar/Misal-i cennettir yoktur kusuru (s. 78).

2.36.31. ÂŞIK HALİL (Bursalı-18. Yüzyıl)

- 1-Hak'tan inayet olunca/Kulun etmez melil derler,
İsmin diline alınca/Şeytan olur zelil derler (s. 79).

2.36.32. ÂŞIK SÂDİK (18. Yüzyıl)

- 1-Gör şu felek bize âhır neyledi/Danacı veziri zebun eyledi,
Yedi bin dana salyane eyledi/Kalınadı danamız bil Padişahım (s. 80).

2.36.33. HASTA KASIM (18. Yüzyıl)

Hasta Kasım, 18. yüzyılda yaşamış Azerbaycan âşıklarındandır. Şiirlerinden onun İran Arzerbaycanı'nın Tikmedaş kasabasından olduğu anlaşılmaktadır.

- 1-Bir güzel sevesen boyu tamaşa/Gören kimi gönül ona bend ola,
Gözelliği gül camalı bir yana/Dil dodağı şeker ola gend ola (s. 82).
2-Gel bir senden haber alım/Süleyman'dan galan dünya,
Ezeli gül kimi açıb/Ahırında solan dünya (s. 83).

2.36.34. HOCAOĞLU (18. Yüzyıl)

- 1-Nasuh Paşa ile Hacc'a gidenler/Acep nam kodular Arabistan'a,
Varup Beytullah'a tevaf edenler/Müstehak değil mi Bağ-ı cihan'a (s. 84).

2.36.35. HÜKMÎ (18. Yüzyıl)

- 1-Eyyam-ı devlette Osman Oğlu'ydum/Yoluna fedadır ser Padişahım,
Bir gelmiş bir dahi gelir mi bilmem/Benim gibi kahraman er Padişahım (s. 85).

2.36.36. MEHMET (Kabasakal Mehmet-18. Yüzyıl)

1-Fukara kulların arz-ı hâl kıldı/Ahvaller ziyade perişan oldu,
Masumlar mektepte okumaz oldu/Masumlar duasın alın efendim (s. 86).

2.36.37. LEVNÎ (18. Yüzyıl)

1-Tut atalar sözün kalbi selim ol/Gönülden gönüle yol var demişler,
Gider yavuzluğu tab'ı halim ol/Sert sirke kabına zarar demişler (s. 88).

2.36.38. NAKDÎ (18. Yüzyıl)

1-Yedi kıral düştü senin kastına/Gaflet uykusundan uyan Cezayir,
Donanmalar tayin oldu üstüne/Hazır ol vaktine dayan Cezayir (s. 92).

2.36.39. SEFERLİOĞLU (18. Yüzyıl)

1-Bakma mısın küffar kurduğu fende/Bize yardımcıdır ol Bârî Huda,
Cuma günü idi başladık cenge/Sana malum olsun bil a Hünkarım (s. 93).

2.36.40. ŞERMÎ (Üsküdarlı)

1-Gurbet illerine gitti efendim/Acep dostlar gine tizce gelir mi,
Zevk işret içinde zülfü kemendim/Benim bunda çektiğimi bilir mi (s. 94).

2.36.41. TALİBÎ (Zileli)

1-Dil bir seni sevdim anca dünyada/Cemalin gördüğüm kâr bana yeter,
Dolaştırma beni şem'a ziyade/Uğruna yandığım nâr bana yeter (s. 95).

2.36.42. ÂŞIK ELESKER (Azerbaycanlı)

Elesker, 1821 yılında Azerbaycan'ın Gökçe bölgesine bağlı Akkilise köyünde doğmuştur. 1926 yılında vefat etmiştir.

1-Men seni seveli beri/Yaşım yetti yüze Keklik,
Sen seversen ol Mevla'yı/Ürbent yayma üze Keklik (s. 98).
2-Sallana sallana gelen nazlı yâr/Ele sallanmayan göz değer sana,
Altan al geyip üstünden yeşil/Sakın seyrağıptan söz değer sana (s. 98).

2.36.43. ÂŞIK FERKÎ (Kosovalı)

Ferkî'nin, 1867 yılında Prizren (Kosova)'de doğduğu tahmin edilmektedir. 1908 yılında vefat etmiştir.

- 1-Sebep beden bülbül eder faryadı/Güle reyha veren hare sor bilür,
Pervanenin daim yanmak muradı/Şemasında olan nâre sor bilür (s. 99).

2.36.44. ÂŞIK KENZÎ (Kıbrıslı)

- 1-Güzel mislin bulunmaz hiç güzel içre sadakatde/Bulunmaz hiç gözüm nuru sana akan velayetde,
Güzel içre sana akan ne mümkündür nezaketde/Sadakatte velayette havaletde (s. 100).

2.36.45. ÂŞIK ŞEM'Î (Konyalı)

- 1-Çevrilir başıma cihan dar olur/Bana efendimden itab olunca,
Bülbül gizi işim ah u zâr olur/Gül yüzünden ref'-i nikab olunca (s. 102).

2.36.46. ÂŞIK TAHİRÎ (Niğdeli)

- 1-Ey mektup varırsan nazlı yârime/El bağla huzura dur selam eyle,
Eğer kavuşursan zülf-i târîma/Mübarek hatırın sor selam eyle (s. 104).

2.36.47. CELÂLÎ (Bayburtlu)

- 1-Ah ettikçe arşa çıkar dumanım/Hakk'ın divanına süzüldü gitti,
Vücudumda üç yüz altmış damarım/Kötü söz elinden bozuldu gitti (s. 105).
2-Gelişin gösterir hicran ilinden/Şikâyet etmeğe benzer bu gidişin,
Taraksız tezgâhsız tüccar malından/Ticaret etmeğe benzer bu gidiş (s. 106).

2.36.48. ZİHNÎ (Bayburtlu)

- 1-Vardım ki yurdundan ayağ göçürmüş/Yavru gitmiş ıssız kalmış otağı,
Camlar şikest olmuş meyler dökülmüş/Sakiler meclisten kesmiş ayağı (s. 108).
2-Ah elinden zülfü kemendim benim/Müjgan değdi sinem yaralandı gel,
Günbegün artmakta derd-i derunum/Uç verdi yaralar sıralandı gel (s. 109).
3-Kalkın ara yerden dumanlı dağlar/Dost elinin bahçe bağı görünsün,
Gülşen-i hicranda kızardı güller/Andelibe feıyad çağı görünsün (s. 109).

- 4-Erzurum'dan esip gelen sabalar/Varın görün Bayburd bağı hardadır,
O yâr ülkesinin/Baharı mıdır/Yahşı mıdır yâr otağı hardadır (s. 110).
- 5-Bir şirin hikâye geldi hatıra/Bu kıssadan hisse ala otlakçı,
Yeter her keseye başın batıra/İçtiğin burnundan gele otlakçı (s. 110).

2.36.49. KEMÂLÎ BABA (Borlu)

Kemâlî Baba, 1859 veya 1860 yılında Niğde'nin Bor ilçesine bağlı Ortaköy bucağının Ulukışla köyünde doğmuştur. 1926 veya 1928 yılında vefat etmiştir. Asıl adı Mustafa'dır.

- 1-Pervaz vurup elden ele uçarsın/Bilinmez vatanın ilin turnalar,
Yad avcılar çok da nasıl geçersin/Sonra akıtırılar kanın turnalar (s. 112).

2.36.50. ÂŞIK ŞENLİK (Çıldır)

- 1-Ehl-i İslam olan işitsin bilsin/Can sağ iken yurt vermeniz düşmana,
İsderse Uruset ne ki var gelsin/Can sağ iken yurt vermeniz düşmana (s. 115).
- 2-Hulus-i kalbimden bilsen fikrimi/Men Allah'dan Al'Osman'ı isderem,
Merhamet sahibi İrahmi Gani/Nesli Mürsel hükm-i hanı isderem (s. 116).
- 3-Payidâr olmaz zalım/Yiyide neyler ölüm,
İşde boynum sal kılıç/Doğruyu söyler dilim (s. 117).

2.36.51. DADALOĞLU (19. Yüzyıl)

- 1-Bereket var toprağında taşında/Kırık kırık eser yelin Binboğa,
Seyfilerin döner yanı başında/Farız avcı ister yerin Binboğa (s. 119).
- 2-Alaydım da cura sazım dizime/Çekseydim sürmeler ala gözüne,
Cihan güzel olsa girmez gözüme/Sende bir gümanım var Çiçek Dağı (s. 119).
- 3-Şu yalan dünyaya geldim geleli/Severim kır atı bir de güzeli,
Değip on beşime kendim bileli/Severim kır atı bir de güzeli (s. 120).
- 4-Ölürüz de kömür gözlüm ölürüz/Dost ağlasın zalim felek utansın,
Kıyamette kavuşmak var biliriz/Dost ağlasın kahpe felek utansın (s. 121).
- 5-Kalktı havalandı ey deli gönül/Varır bir menzile erişir bugün,
Meydan benim diye kabak asanlar/Çıkar koç yiğitler döğüşür bugün (s. 121).
- 6-Kalktı göç eyledi Avşar elleri/Ağır ağır giden eller bizimdir,
Arap atlar yakın eyler ırağı/Yüce dağdan aşan yollar bizimdir (s. 122).

7-Andırın boğazı ufacak taşlı/Ağlama sevdiğim gözlerin yaşlı,

Beyleri gelir de hep eli kuşlu/Karışmış curası bazınan gelir (s. 122).

8-Bir yiğit de anasından doğunca/Kur'ağaçta bir dal bitmiş gib'olur,

Yaşı varıp on beşine değince/Yükünü kumaştan tutmuş gib'olur (s. 123).

2.36.52. DERTLÎ (Bolulu)

1-Telli sazdır bunun adı/Ne ayet dinler ne kadı,

Bunu çalan anlar kendi/Şeytan bunun neresinde (s. 125).

2-Bana olan cefa senden değildir/Benim kendi bahtım kara sevdiğim,

Sana meyil vermek benden değildir/Gönül düştü nedir çare sevdiğim (s. 125).

3-Hatırlayıp sual etmez hâlimden/Kirpikleri kara kalem kaşlı yâr,

Zikr ü fikri gitmez benim dilimden/Anadan gülmedik garip başlı yâr (s. 126).

2.36.53. DEVELİLİ SEYRÂNÎ (Everekli)

1-Hak yoluna gidenlerin/Asâ olsam ellerine,

Er pir vasfın edenlerin/Kurban olsam dillerine (s. 128).

2-Felek bir gün bize bir yol gülmedi/Tuğlar taktı elin seyranisine,

Yirmi dokuz harften al mahlas deyi/Teklif eder durur Seyranî'sine (s. 128).

3-Seyrederler sarayından köşkünden/Kokularla anberinden miskinden,

İçindeki güzellerin aşkından/Yanıp tutuşursun nâre İstanbul (s. 129).

4-Aşkın arasına düşürme telaş/İster isen benden bal kara gözlüm,

Muhabbet dilersen semtinde dolaş/Dilemezsen gamda kal kara gözlüm (s. 130).

5-Gönül serden geçer yârdan geçemez/Bağlanmış ikrara kavi özlüyüm,

Her sözüm dinleyen özüm seçemez/Sırat Köprüsü'nden ince sözlüyüm (s. 130).

2.36.54. ERKİLETLİ ÂŞIK HASAN (Âşık Zeynî)

Hasan, 1772 yılında Kayseri'nin Erkilet beldesine bağlı Yukarı mahallesinde doğmuştur. 1856 yılında vefat etmiştir.

1-Kaldır nikabını aç cemalini/Mah yüzünü baka baka gideyim,

Ben gidince kimler sorar hâlini/Senin yasın çeke çeke gideyim (s. 133).

2-Gel benim efendim yârim yâr değil/Rahmede yarama yâre siz deyin,

Sanmasın sinemde yaram az değil/Bir ilaç göndersin yâre siz deyin (s. 133).

2.36.55. EMRAH (Erzurumlu)

- 1-Ne kaçarsın benden güzelim dinle/Ateş-i hicranla sen de yan böyle,
Ben yandım yakıldım gam-i hecrinle/Sen de ben için yan dolan böyle (s. 136).
- 2-Çağrışır bülbüller gelmiyor bağban/Hoyrat dost bağından gül aldı gitti,
Türlü mihnet ile bir bağ benzettim/Yâri ben besledim el aldı gitti (s. 136).
- 3-Dedim dilber sen de sevdakâr mısın/Dedi senden evvel nâre ben yandım,
Dedim doğru söyle bana yâr mısın/Dedi sadık yârım gönülden andım (s. 137).
- 4-Ne feryat edersin divane bülbül/Senin bu feryadın gülşene kalsın,
Bu dünyada eremezsin murada/Huzur-ı mahşere divane kalsın (s. 137).

2.36.56. KALECİKLİ ÂŞIK MİR'ATÎ (19. Yüzyıl).

- 1-Dünyadan el çektim erkândır işim/Çeşm-i pürhunumdan akıttım yaşım,
Pirlerden hidayet elimde başım/Bu yeşil bayrağı Selman'dan aldım (s. 138).

2.36.57. ÂŞIK SAİD İLHÂMÎ (Kırşehirli)

- 1-Bir güzel kız gördüm tutmuş yolunu/Uzatmış gerdana ebru telini,
Geldi geçti bilmem kimin gelini/Sorsam öldürürler sormasam öldüm (s. 140).

2.36.58. MEHMET ESİRÎ (Âşık Hekimhanlı Esirî)

Mehmet Esirî, 1843 yılında Malatya'nın Hekimhan ilçesine bağlı Güvenç köyünde doğmuştur. 1913 yılında vefat etmiştir.

- 1-Gönül Mecnun musun gezersin çölde/Hemen dilde arzun Leyla mı senin,
Nedir bu sevdaya melalin dilde/Bu çektiğin derdi bela mı senin (s. 141).

2.36.59. MÎNHÂCÎ (Deliktaşlı)

- 1-Kara gözlüm seni saran/Kullar irer muradına,
Dudağında bade olan/Diller irer muradına (s. 144).
- 2-Benim ahım Ağgelin'e kalmaya/Yana yana bu dert ile ölmeye,
Gurbet elden şu kocası gelmeye/Daha derdim az diyesin Ağgelin (s. 145).

2.36.60. RUHSÂTÎ (Deliktaşlı)

- 1-Elif eylen bile ben de gideyim/Be Benim derdimden bil kerem eyle,
Te tamam derdimin hesabı yoktur/Se sabit gözyaşım sil kerem eyle (s. 148).

- 2-Senin bu saçların senin bu boyun/Senin bu benlerin öldürür beni,
 Senin bu leblerin senin bu sözün/Senin bu dillerin öldürür beni (s. 149).
- 3-Ben arifim diye sürme meydana/Bir tenhada irfanına iyice bak,
 Âlem bu ya senden kâmil bulunur/Teraziyle dört yanına iyice bak (s. 150).
- 4-Daha senden gayrı âşık mı yoktur/Nedir bu telaşın ey deli gönül,
 Hele düşün devr-i Âdem'den beri/Neler gelmiş geçmiş say deli gönül (s. 152).
- 5-Yine bahar geldi bülbül sesinden/Seda verip seslendin mi yaylalar,
 Çevre yanın lale sümbül bürümüş/Gelin olup süslendin mi yaylalar (s. 153).
- 6-Zengin züğürdün vasfın edeyim/Züğürt nere varsa han da bulamaz,
 Zengine baklava börek çekilir/Züğürt arpa darı nan da bulamaz (s. 154).

2.36.61. SEYYİD AHMET (Âşık Figânî)

Seyyid Ahmet, 1814 yılında Bolu'nun Gerede ilçesinde doğmuştur. 1895 yılında vefat etmiştir.

- 1-Neyleyüp ağlarsın ey deli gönül/Elbet ağlamanın gülmesi vardır,
 Adüvve intikam kalır mı sandın/Kişi ettiğini bulması vardır (s. 156).

2.36.62. SÜRÛRÎ (Silleli)

- 1-Bülbül oldum her dem işim ah u zâr/Açmadık gonca gülde figanım,
 Zıkr ü virdim edüp bir ism-i nigar/Ruz u şeb okurum dilde cenanım (s. 158).

2.36.63. SÜMMÂNÎ (Erzurumlu)

- 1-Yahşi güzel olsa yaman denilmez/Mihnet ile atlas dahi giyilmez,
 Ham ağacın ham meyvesi yenilmez/Ehl-i dil olup da yetişmek lazım (s. 160).
- 2-Gurbet elde bir hâl geldi başıma/Kadir Mevla'm nasib eyle sılayı,
 Koymaz gelek koymaz gidem eşime/Kadir Mevla'm eyle sılayı (s. 161).

2.36.64. CEYHÛNÎ (Zileli)

- 1-Bahtı âşık gibi simsiyah olmuş/Harelenmiş niçin kara gözlerin,
 İklim-i hubana padişah olmuş/Ferman eder her diyara gözlerin (s. 163).

2.36.65. TOKATLI GEDAÎ (Beşiktaşlı)

- 1-Gördüğüne kaş oynatup göz atma/Öyle ahmak değil insansın güzel,
 Güleryüz gösterüp halkı aldatma/Ahinde vefasız yalansın güzel (s. 165).

2.36.66. NURİ (Tokatlı)

- 1-Beni bülbül gibi nalan eyleyen/Gerdanında olan benler değil mi,
Nazarım hüsnüne hayran eyleyen/Yanağında açan güller değil mi (s. 166).
- 2-Felek senden kime feryat edeyim/Bir müctehil yâre düşürdün beni,
Başım alup ne diyare gideyim/İl içinde ara düşürdün beni (s. 167).

2.36.67. NÂZÎ (Yozgath)

- 1-Kara gözlüm ben bu yerden gidersem/Al yerine kara bağlamaz mısın,
Ben yandım senin'çin sen de yan desem/Sinen hicr oduna dağlamaz mısın (s. 168).

2.36.68. BEKİR ABAY (Âşık Tabibî)

Bekir Abay, 1928 yılında Sivas ilinin Tutmaç köyünde doğmuştur.

- 1-Yine düştü hayalime/Bizim yaylalar yaylalar,
Merhamet edin hâlime/Bizim yaylalar yaylalar (s. 170).

2.36.69. MEHMET ACET (Âşık Sefâî)

- 1-Bir güneş doğuyor Güneydoğu'ya/Yıllardır biz hasret kalmışız suya,
Viranşehir Mardin Şanlıurfa'ya/Çağlayıp geliyor Fırat'ın sesi (s. 171).

2.36.70. MUHLİS AKARSU

- 1-Gönül eliyle dikilen/Sevgi insana yakışır,
Aşkın oduyla tutuşan/Sevgi insana yakışır (s. 172).

2.36.71. DAVUT AKBABA (Âşık Davut Sularî)

- 1-Yaban gülü müsün sarp kayalarda/El değmeden solacağın belliydi,
Ey vefasız derde saldın başımı/Taştan taşla çalacağın belliydi (s. 174).

2.36.72. ÖMER AKÇAKAYA (Âşık Yanık Umman)

- 1-Bilmem ki gurbeti bana kim verdi/Memleket memleket gezerim böyle,
Sineme ayrılık ateşi serdi/Acıyı duyarak öterim böyle (s. 176)

2.36.73. ZÜLFİKAR AKGÜN (Âşık Zülfikar Divanî)

- 1-Âşıkların sazındaki/Teller dostunu çağırır,
Müminlerin ağzındaki/Diller dostunu çağırır (s. 178).

2.36.74. AYHAN AKYÜZ (Âşık Sefaî)

Ayhan Akyüz, 1956 yılında Trabzon'un Yomra ilçesine bağlı Tepeköy'de doğmuştur.

1-Yiğitlik bulunur serde/Yedi iklimde her yerde,

Deva olur bin bir derde/Dermandır Türk'ün türküsü (s. 180).

2.36.75. İSMAİL ALPTEKİN (Âşık İmamoğlu)

İsmail Alptekin, 1940 yılında Mersin ilinin Silifke ilçesinin İmamuşağı köyünde doğmuştur.

1-Geyik Dağı'nın dibinden/Çıkar çağlayı çağlayı,

Silifke'min tam içinden/Geçer çağlayı çağlayı (s. 182).

2.36.76. RÜSTEM ALYANSOĞLU

1-Atatürk öğretti harf yazmayı/Kalemim defterim elim Atatürk,

Tarih yazar gelip geçen maziyi/Katbum arım ayım yılım Atatürk (s. 184).

2.36.77. SABİT YALÇIN ATAMAN (Âşık Müdâmî)

1-Aldanma fani dünyaya/Seni koyar naçar bir gün,

Sokar yakasız gömleğe/Kefenini biçer bir gün (s. 187).

2-Be insafsız merhametsiz zalim yâr/Beni meftun eden sen değil misin,

Aklımı başımdan edip tarumar/Sonra mecnun eden sen değil misin (s. 188).

3-Ata'm kurmuş yürüyelim izinden/Kalbinizde bu hayali geysene,

Biz almayız Avrupa'nın bezinden/Öz yurdunda çikalı malı geysene (s. 188).

2.36.78. MEHMET ATAR (Âşık Ataroğlu)

Mehmet Atar, 01 Ocak 1958 tarihinde Konya'nın Hadim ilçesine bağlı Çuna (Yenikonak) köyünde doğmuştur.

1-Aynı yazgı aynı kader/Ha sen yandın ha ben yandım,

Ey sevgilim ne fark eder/Ha sen yandın ha ben yandım (s. 190).

2-Sevda beni batanımdan tezdirdi/Yaralarım deşişinde ben varım,

Kerem etti Aslı için gezdirdi/Yüce dağlar aşısında ben varım (s. 190).

2.36.79. İSMAİL AYDIN (Âşık Daimî)

1-Bir yıldız Sivas'tan yana/Tabiatın büyük ozanı göçtü,

Dökülsün gözyaşım Sivralan sana/Âşıkların merdi merdanı göçtü (s. 192).

2.36.80. MUSTAFA AYDIN (Âşık Aydınoglu)

- 1-Bıraktığım yerden alayım derken/El aldı dediler kar çiçeğimi,
Haber veren rüzgârları beklerken/Yel aldı dediler kar çiçeğimi (s. 193).
- 2-Vatandaş gereksiz saçma paranı/İsraftan kaçınıp tasarrufa gel,
Düşün geleceğin bağla yararı/İsraftan kaçınıp tasarrufa gel (s. 193).

2.36.81. HAKKI BAYRAKTAR (Âşık Yorgansız Hakkı)

- 1-Bekledim yolunu hep leyl ü nehar bakmadı yüzüme bildi de geçti,
Bilmem ki o yârin fikrinde ne var/Tebessüm eyledi güldü de geçti (s. 195).

2.36.82. KEMAL BÜLBÜL (Âşık Kemalî Bülbül)

- 1-Ata'nın attığı sağlam temelde/Cumhuriyet güzel Türkiye'm güzel,
Dünyanın gözünde büyüyen belde/Cumhuriyet güzel Türkiye'm güzel (s. 197).

2.36.83. SEFER ERDEM (Âşık Erdem Can)

Sefer Erdem, 7 Mayıs 1955 tarihinde Sivas'ın Ulaş ilçesine bağlı Yapalı köyünde doğmuştur.

- 1-Güzel gözlüm Nergiz koydum adını/Tanımasın bilmesinler söyleme,
Gizledim sevdiğim gerçek adını/Tanımasın bilmesinler söyleme (s. 199).

2.36.84. YAKUP CAN (Âşık Ümmânî)

- 1-Yatar idim bu âlemde/Ben ölmeden ölü gördüm,
Met olunur her kelimde Cihanda bir gülü gördüm (s. 200).

2.36.85. HÜSEYİN CANITEZ (Âşık Boyacı)

- 1-Şu gönül bülbülümü aşk kafesine/Koydum da bir türlü doyuramadım,
Hayranım kendim de onun sesine/O sesi âleme duyuramadım (s. 201).

2.36.86. İSMAİL CENGİZ (Âşık Azerî)

- 1-Kul ey kula çirkin deme/Senin benden neyin fazla,
Bizi yaradan bir Allah'tır/Senin benden neyin fazla (s. 203).
- 2-Gurbet elde işin tersse/Hiç yanına gelen olmaz,
Hele bir de fakir ölsen/Namazını kılan olmaz (s. 203).

3-Ela gözlü yârim bekle gelirim/Yüce dağlar yol verirse ordayım,
Gelenden gidenden seni sorarım/Karlı dağlar yol verirse ordayım (s. 204).

2.36.87. ŞERİF CIRIK (Âşık Mahsunî Şerif)

1-Çırpına çırpına bir yeşil ördek/Yah edip dolaşır göl kenarında,
Yayla yayla endam eden menekşe/Solmuş yağmur bekler çöl kenarında (s. 205).

2.36.88. ALİ COŞKUN (Âşık Huzûrî)

1-Bülbül idim gönce gülden ayrıldım/Yeni düştüm ah u zâre sevdiğim,
Senin gibi leb-i baldan ayrıldım/Sinem baştan başa yara sevdiğim (s. 207).

2.36.89. HACI BEKTAŞ COŞKUN (Âşık Talibî Coşkun)

1-Ben söylerim hakikati/Sözlerimde yalan olmaz/Şu dünyada bir derdim var,
Buna çare bulunan olmaz/Kıymetimi bilen olmaz (s. 210).
2-Gece yatar iken gaflet hâlinde/Bu gün Emine'nin düşünüyordum,
Çayırda oturmuş mendil elinde/Ağlamış gözünün yaşını gördüm (s. 212).
3-Yüce dağ başında pınar gözüsun/Sürüden seçilmiş emlik kuzusun,
Güzellerin başı yayla kızılsın/Belki seni bana yazar Yaradan (s. 212).

2.36.90. MUSTAFA FERYADİ ÇAĞIRAN (Âşık Feryâdî)

1-Olunca ömrümü koydum/Yollarına Güldane'min,
Tatlı canım feda olsun/Dillerine Güldane'min (s. 214).

2.36.91. AYŞE ÇAĞLAYAN

1-Senden ayrılmaya dayanmam ben/Hasretin bağrımı yakar Kadirli,
Mutlu olur sende yaşayan insan/Dağşarın reyhanlı kokar Kadirli (s. 216).

2.36.92. MUZAFFER ÇAĞLAYAN

1-Yüce dağlar ne dumanlı başın var/Su olup üstünden akayım dağlar,
Üzerinde çinke çinke taşın var/İzin ver çıkayım dağlar (s. 218).

2.36.93. ALİ ÇATAK (Âşık Çatak)

1-Renk almışsın şehitlerin karundan/Allah şahit çok severim canımdan,
Elde sensin ayırt etmem yanımdan/Namusumsun şerefimsin (s. 219).

2.36.94. FUAT ÇERKEZOĞLU

- 1-Güneş doğdu kar eridi/Kayıp ettim izin ceylan,
Ovayı duman bürüdü/Acep nerde yüzün ceylan (s. 220).

2.36.95. MUSTAFA ÇIPLAK (Âşık Devaî)

- 1-Ben bir yetim idim şehre vardım/Durup da dinlendim bir han içinde,
Çok şükür ki yârin cemalin gördüm/Dünya cevher kendi mercan içinde (s. 222).

2.36.96. HÜSEYİN ÇIRAKMAN

- 1-Yâr yâr diye dolanırım dağları/Ne yâri bulmuşum ne de ağyarı,
Ah vah ile geçti ömrüm çağları/Ne yâri bulmuşum ne de ağyarı (s. 224).
2-Yaşın tam on beşi bulduğu zaman/Verdiğin ikrarda dur yavaş yavaş,
Seni mecnun eder bir kaşı keman/Görünmeye başlar sır yavaş yavaş (s. 224).

2.36.97. ALİ ÇIRÇIR (Âşık Ali Rahmanî)

- 1-Sevdiğim sineye bir düzen vermiş/Saçları kaşları şakağı güzel,
Beni âşık yaptı muhabbet kurmuş/Gözleri kirpiği kapağı güzel (s. 226).
2-Aciz gönlüm ne yanarsın dünyada/Bir arının gülden dermiş balı var,
Öten bülbül neyin var ki davada/Bir goncanın has kokuşlu gülü var (s. 227).

2.36.98. NESİMİ ÇİMEN

- 1-Yaşayan insanlar el ele verip/Türküler söylensin barıştan yana,
Dünya cennetinden çiçekler derip/Türküler söylensin barıştan yana (s. 229).

2.36.99. GÜLİSTAN ÇOBANOĞLU

- 1-Hasretem gözelin mah cemalına/Baktıkça cananı gözler gözlerim,
Bu yara sinemi yedi bitirdi/Ah çeker dermanı gözler gözlerim (s. 231).
2-Mevla'm emreylese göyde güneşe/Zerresi dünyayı yakar mı yakar,
Kanber Arzu için suda boğuldu/Mecnun da Leyla'yı yakar mı yakar (s. 231).

2.36.100. MURAT ÇOBANOĞLU

- 1-Bülbülün bir sevdiği var/Güle sor âşığı bilir,
Mecnun az mı dolanmıştır/Çöle sor âşığı bilir (s. 234).

2-Bu nasıl bir yalan dünya/Gelen gider giden gelmez,

Aldanamam daha sana/Gelen gider giden gelmez (s. 234).

3-Yemeklerin tarifini edeyim/Allah'ın sayısız nimetine bak,

Evvela ayran aşî gelir ortaya/Doldur kaşığını lezzetine bak (s. 235).

2.36.101. SADİ DEĞER (Âşık Hasretî)

1-Ben mi oldum bahtî kara dünyada/Suna boylum zalim oldu gelmedi,

Gündüz hayalimde gece rüyada/Felek yerden yere çaldı gelmedi (s. 237).

2.36.102. HAMİT DEMİR (Âşık İlhamî)

1-Ömrümüz tez geldi geçti/Benim anladığım kadar,

Sabır dağlarını aştı/Benim anladığım kadar (s. 238).

2-Bir kesin sirke ile pamuk fitilden/Ateş alır almaz yanarsın lamba,

Bir turna boğazlı sürahi belden/Bazı elden ele dönersin lamba (s. 239).

3-Bir ala göz nazlı yarın aşkından/Her gün şiir yaza yaza usandım,

Kerem gibi takip ettim peşini/Arkasına geze geze usandım (s. 240).

4-Bugün nazlı yârdan bir haber aldım/Ah çekmiş içerden zardayım demiş,

Ciğer yareliyim damla bir oldum/Tez gel Mansur gibi dârdayım demiş (s. 240).

2.36.103. HAZİM DEMİRCİ (Âşık Delidolu)

1-İflah olmaz ben bu dertten ölürüm/Devası sendedir ver kar gözlüm,

Gecen âşıklardan ibret alırım/Bu yükü taşımak zor kara gözlüm (s. 242).

2-Atalardan kalma söylenen sözdür/Su yokuş yukarı çıkmaz demişler,

Kâmil Hak'la meşgul işi niyazdır/Cahilin kusruna bakmaz demişler (s. 243).

2.36.104. VEYSEL DENİZ (Âşık Şahbazoğlu)

1-Âlemler dünyada çilesiz olmaz/Dağlar bile mahkûm kışa sevdiğim,

Dilemezdim senden ayrı düşmeyi/Kaderimiz çaldı taşa sevdiğim (s. 244).

2.36.105. BAYRAM DENİZÖĞLU

1-Âşığın rütbesin Yaradan versin/Gerçek âşık şöhret sana düşer mi,

Arif meclisinde kendini yorsun/Cahilin dilinde mana düşer mi (s. 246).

2.36.106. ALİ DİNÇER (Âşık Diyarî)

- 1-Yıllarca bekledim gittin gelmedin/Çok mu uzak senin ilin arkadaş,
Gel artık hatırla kıymet bilmedin/Neden sustu şirin dilin arkadaş (s. 247).

2.36.107. BAYRAM DURBİLMEZ (Âşık Ozantürk Durbilmez)

Bayram Durbilmez, 1969 yılında (nüfus cüzdanında 15 Kasım 1968) Yozgat ilinin Sorgun ilçesine bağlı Taşpınar köyünde doğmuştur.

- 1-Bakışların mızrap gönlüm bağlama/Mızrabı tellere sürmeli yârim,
Beni bend'eyleyip gönlüm bağlama/Mecnun'un izini sürmeli yârim (s. 249).
2-Uçun süzülerek bizim ellere/Sevgi diyarına varın turnalar,
Vuslatı yükleyin esen yellere/Dostları sınıksız sarın turnalar (s. 250).

2.36.108. MUSTAFA DÜŞMEZTORUN (Kul Mustafa)

- 1-Ömür gazel oldu kader kasırga/Çölden çöle toza toza bitirdim,
Kader torbasına kattım bağrımı/Damla damla süze süze bitirdim (s. 252).

2.36.109. EMİN DÜŞTÜ (Âşık Eminî)

- 1-Mevla'yı carumda buldum gizledim/Gayri arama lüzum kalmadı,
Cennet ile cehennemdir bedenim/Dünyada ahrette gözüm kalmadı (s. 253).
2-İşte dünya malı dünyada kalıp/Şu dünyanın sonu boş değil gönül,
Kesildi takatım gücüm kalmadı/Oldu kara bağrım taş deli gönül (s. 254).

2.36.110. HİKMET ELİTAŞ

Hikmet Elitaş, 10 Şubat 1966 tarihinde Karaman'ın Göztepe köyünde doğmuştur.

- 1-Ben Anadolu'yum Türk'ün vatani/Kaç hoyat çiğnedi düşümü benim,
Dolaşsan cihanın dört bucağını/Bulaman bir başka eşimi benim (s. 255).

2.36.111. İSLÂM ERDENER

- 1-Nedir bu demi devranın/Her bir yanı saran dağlar,
Hiç kimseden yoktur pekin/Eser tipi boran dağlar (s. 257).

2.36.112. DURSUN ALİ ERDOĞAN (Âşık Deryâmî)

- 1-Sevdiğim yanımdan geçmek istersen/Gülme mezarıma gülme zarıma,
Eğer ki derdimi açmak istersen/Gülme mezarıma gülme zarıma (s. 258).

- 2-Ömrüm yüz bin yıl olsaydı durmadan/Gece gündüz fikir etsem yetmezdi,
Tek bir kırcal damarına kanına/Ömrüm boyu şükür etsem yetmezdi (s. 259).

2.36.113. EROL AYDIN (Âşık Erganî)

- 1-Bir dağ yamacında üç ayrı ses var/Bir çoban bir kızı bir kaval sesi,
Her birinde ayrı ayrı bir süs var/Bir çoban bir kızı bir kaval sesi (s. 260).

2.36.114. İDRİS EROĞLU (Âşık Meydanî)

- 1-Gerçekleşti tüm muradın/Büyük üstat Veysel Baba,
Unutulmaz asla adın/Büyük üstat Veysel Baba (s. 262).
2-Dünya insanların bir sofrasıdır/Yiyin için fakat israf etmeyin,
Gelecek nesilin bir mirasıdır/Ekin bir fakat israf etmeyin (s. 263).

2.36.115. ÂŞIK ALİ RIZA EZGİ

- 1-Kanımızın nişanı var/Bayrağında şeref şanı var,
Ordunun şeref şanı var/Sancağında Atatürk'ün (s. 265).

2.36.116. SUNA GÖLPEK

Suna Gölpek, 1956 yılında Eskişehir'in Alpu ilçesine bağlı Sarıkavak köyünde doğmuştur.

- 1-Kar eksilmez şu dağların başından/Kirpiğim ıslanır gözüm yaşından,
Bir gün kurtulurum gönül kışından/Karlı dağlar çiçeklere bürünür (s. 266).

2.36.117. HALİL İBRAHİM GÜLEÇ (Âşık Beyanî)

- 1-Yüzü soğuk kışın ömrü bitince/Tabiat bir bayram eyledi bugün,
Cehennemi başımızdan atınca/Her Türk birer türkü söyledi bugün (s. 267).

2.36.118. AHMET CANSIZ GÜLLÜ

Ahmet Cansız Güllü, 1929 yılında Kahramanmaraş'ın Elbistan ilçesinde doğmuştur.
26 Aralık 1992 tarihinde vefat etmiştir.

- 1-Gözlerim eylediğin yemini/Sendin benliğime yayan güzelim,
Sevgimizin duvağını telini/Eliyle beğenip alan güzelim (s. 269).

2.36.119. HÜSEYİN GÜMÜŞ (Âşık Köylü Ozan)

Hüseyin Gümüş, 10 Mart 1960 tarihinde Mersin'in Anamur (Bozyazı) ilçesine bağlı Lenger köyünde doğmuştur. 19 Kasım 2007 tarihinde vefat etmiştir.

1-Arzın üzerinde cennet aradım/Sen dünyanın cennetisin Anamur,
Yaşanacak diyar tek seni buldum/Sen dünyanın cennetisin Anamur (s. 271).

2.36.120. AHMET GÜNBULUT (Âşık Sefil Selimî)

1-Hor görme Rahman'ın kudreti kulda/Kul yanmasın Sefil Selimî yansın,
Her maharet mevcut eloğlu elde/El yanmasın Sefil Selimî yansın (s. 272).

2.36.121. FEHMÎ GÜR

1-Senden başka bir ümidim yok benim/Dört yanıma düşman aldı neyleyim,
Sineme dokunur gelen ok benim/Davamız mahşere kaldı neyleyim (s. 274).

2.36.122. ALİ GÜRBÜZ

1-Kâmile oturup ağır tartılak/Kendi bildiğimize gitmiyek oğul,
Çalışak da yoksulluktan kurtulak/Paramızı israf etmeyek oğul (s. 276).
2-Âşık oldum Kerem gibi yanarım/Başımı dertlere soktun sevgilim,
Bülbül gibi daldan dala konarım/Ay gibi karşıma çıktın sevgilim (s. 278).

2.36.123. AHMET İMAM (Âşık İmamî)

1-Anadolu'muzun ana dilinden/Bu türküler bir gün öldürür beni,
'Ah neyleyim gönül senin elinden'/Bu türküler bir gün öldürür beni (s. 279).

2.36.124. FETHİ KADIOĞLU

Fethi Kadioğlu, 30 Aralık 1941 tarihinde Konya ilinin Çumra ilçesine bağlı Dinek köyünde doğmuştur.

1-Dinek'in dağını seyran eyledim/Baharda açar da gülü Dinek'in,
Yel vuruldukça meşeleri iniler/Burcu kokar gülü Dinek'in (s. 281).

2.36.125. RECEP HIFZÎ (Kağızmanlı)

1-Serim sevdalanıp aşka düşeli/Möhnet kesesinden bir pare gönül,
Sever bir gül gibi mahbubesini/Düşer bülbül gibi bizare gönül (s. 282).

2.36.126. İBRAHİM KARA

- 1-Yalancı dünyada başta tacımdır/Güzeline güzel sevmek sevmek,
Yemek içmek kadar ihtiyacımdır/Güzeline güzel sevmek sevmek (s. 284).

2.36.127. HABİP KARAASLAN

- 1-Garbi esti beyaz beyaz karlar eriş/Koca Fırat coşkun hızla yörümüş,
Etrafını türlü çiçek bürümüş/Mor menekşe kokar Fırat Irmağı (s. 285).

2.36.128. ALİ KARABACAK

Ali Karabacak, 1934 yılında Samsun'un Vezirköprü ilçesinde doğmuştur. 3 Ağustos 1978 tarihinde doğmuştur.

- 1-Devran aksi döner iş ters gelirse/Çağlayan derenin seli de biter,
Fakirin bağına doğar mı güneş/Çeker acı günler yılı da biter (s. 287).

2.36.129. HALİL KARABULUT

- 1-Dünya bir sinema demek/Bakan gider bu dünyadan,
Bir zaman seyir eyleyip/Bıkan gider bu dünyadan (s. 289).
- 2-Canım güneş sığacağını/Saçıver de bahar gelsin,
Nerdesin cici kırlangıç/Uçuver de bahar gelsin (s. 290).
- 3-Bahar bugün yol katlamış/Geldiğini ispatlamış,
Yediverenim patlamış/Gülleri neşe saçıyor (s. 291).
- 4-Yürüyelim Atatürk'ün izinden/Durmayaalım vatandaşlar aman ha,
Gafil olup yolumuzu düşmandan/Sormayaalım vatandaşlar aman ha (s. 292).
- 5-Güzeller güzeli sevgili yârim/Elleri severim senin aşkınla,
Sana giden yolda olmak kararım/Yolları severim senin aşkınla (s. 292).
- 6-Ah elimden uçup giden çocukluk/O günlerin tadı tuzu ne idi,
Ne geçim bildirdim ne varlık yokluk/Düşünmezdim çoğu azı ne idi (s. 293).
- 7-İster vahşi olsun isterse ehil/Cemi hayvanlara denir hayvanat,
Ehliler insandan hiç ayrı değil/Bizimle beraber her gün her saat (s. 294).
- 8-Kazan'ın bir huyu vardı/Oğuz beylerin toplardı,
Her sene bir şölen verir/Evini yağmalatırdı (s. 295).

2.36.130. HACI KARAKILÇIK

- 1-Hani candan seviyordun/Ölsem ayrılmam diyordum,
Ne aradın ne de sordun/Gelme gayrı gelme gayrı (s. 297).
- 2-Nasıl met etmeyim şöyle güzeli/Dökülmüş kulunca saç yörük kızı,
Yaradanım hoş yaratmış ezeli/Baharda yaylaya göç yörük kızı (s. 298).

2.36.131. GUFRÂNÎ (Karamanlı)

- 1-Dinleyin efendiler bakın ağ'lar/Hakk'a dua dilek nerde var,
Sabaha dayanmaz oldu boğalar/Tosun yapan cesim inek nerde var (s. 300).

2.36.132. İBRAHİM KARALI

- 1-Kıvrım kıvrım yollar aşar dolanır/Yemyeşil yamaçlı köşeli dağlar,
Baharda çayları coşar bulanır/Sırt sırta dayalı döşeli dağlar (s. 302).

2.36.133. NURİ CİHAN KARATAŞ (Âşık Çırağı)

- 1-Yıllar oldu gurbet eller gezerim/Vücudum şehrini dolaşamadım,
Şiirler söylerim destan yazarım/Aşkın arkasından ulaşamadım (s. 303).
- 2-Küçük yaştan vatanıma âşığım/Sohbetimdir vatan sözümdür vatan,
Damarımda kanım gözde ışığım/Bedenimdir vatan özümdür vatan (s. 304).

2.36.134. MEHMET KARGI (Âşık Gülhanî)

- 1-Al kırmızı kanımızsın/Ne güzelsin sen bayrağım,
Vaz geçilmez canımızsın/Ne güzelsin sen bayrağım (s. 306).
- 2-Ey dudu dillim ey şahin bakışlım/Perişan olduğum hep senin için,
Ey elif ey göksü nakışlım/Perişan olduğum hep senin için (s. 306).

2.36.135. AHMET KARTALKANAT (Âşık Kul Ahmet)

- 1-Kimisi dünyaya bir kazık çaktı/Gün dolunca onu sökerek gitti,
Kiminin ekmeği yarıda kaldı/Kimi tencereyi dökerek gitti (s. 308).

2.36.136. NURİ KAŞIKÇI (Âşık Nuri Meramî)

- 1-Vücut bir gemidir kafa bir kaptan/Gezdirir insanı yılınan kafa,
Lisan bir sermaye baştır hazine/Satar mücevherat dilinen kafa (s. 310).

2.36.137. ABDULKADİR KILIÇ (Âşık Gamgüder)

- 1-O güzel göğsüne kar çiçeğini/Okşayarak takışında hatırla,
Çok sevdiğim gözlerinin rengini/Işıkları yakışında hatırla (s. 311).
- 2-Yıldızda gökte yıldız güzeldir/Sen ondan da güzelsin bayrağım,
Yalnız vatan vatan yalnız güzeldir/Sen ondan da güzelsin bayrağım (s. 312).

2.36.138. DURSUN KILIÇ (Âşık Cevlânî)

- 1-Yine bahar oldu bezendi dağlar/Hasretlik kâr etti Leyla Leyla,
Yâr senin ateşin sinemi dağlar/Gönülde mihmanım ol Leyla Leyla (s. 315).
- 2-Ayrılık mızrağı değdi sineme/Boyu servi nazlı yârdan ayrıldım,
Zeminde semada bulamam çare/Cihan afitabı yârdan ayrıldım (s. 315).

2.36.139. MAKSUT KOCA (Âşık Feryadî)

- 1-Ben böyle yaşadım böyle gördüm/Bir canın bir cana ihtiyacı var,
Cahilin kâmile derdin tabibe/Tabibin dermana ihtiyacı var (s. 316).

2.36.140. ABDULVAHAP KOCAMAN

- 1-Yaylaya gitmişti yayla zamanı/Gülizar döndü de Döndü dönmedi,
Demek ki unutmuş ahtı amanı/Yaylacılar geri döndü dönmedi (s. 319).
- 2-Boşa mağrurlanma sen insanoğlu/Cismin iki damla yaştan ibaret,
Bu dünyaya aldanıp şaşırma yolu/Bu dünyanın sonu boştan ibaret (s. 320).

2.36.141. YUSUF KÖKTEN (Âşık Zülâlî)

- 1-Eylerim yolunda canımı feda/Vallahi sözümde sebatım vatan,
Âşık oldum sana ey güzel leyla/Sen Şirin'sin de Ferhat'ım vatan (s. 323).
- 2-Çıkıp seyreyleme gülşen bağını/Varır gezer gam mihnetin dağını,
Gider gezer gam mihnetin dağını/Tükenmez yolları çöl olur gönül (s. 323).

2.36.142. MEHMET KÖSE (Âşık Kaptanî)

Mehmet Köse, 1952 yılında Sivas'ın Pirkinik (Çayboyu) köyünde doğmuştur.

- 1-Büyük meclis karar verdi/Sözümüzdür Cumhuriyet,
Halkın yarasını sardı/Özümüzdür Cumhuriyet (s. 324).

2.36.143. ŞEMSETTİN KUBAT (Âşık Yoksul Derviş)

- 1-Bademliktir Adaca'nın yokuşu/Yaktı beni güzelin bakışı,
Yel estikçe burcu burcu kokuşu/Gülü gülistanı bu Emirdağ'ın (s. 325).

2.36.144. ABDULGAZİ KURT (Âşık Kul Gazi)

- 1-Hakları savundu Hakk'a eğildi/Yüceden ses verdi Ruhsatî Baba,
Gerçekleri gördü âmâ değildi/Şiire süs verdi Ruhsatî Baba (s. 328).
2-Çoğaldı dertlerim canım efendim/Bir değil beş ona dayandı,
Aklım ermez tamir edemez fendim/Derdimin çaresi sana dayandı (s. 328).
3-Yıllardır aşkına kavruldum yandım/Yetmez mi yandığım zâr Sarı Çiçek,
Gayrı bu canımdan bıktım usandım/Gel de sen yaramı sar Sarı Çiçek (s. 329).

2.36.145. İLKİN MANYA (Âşık Sarıcakız)

- 1-Sana bir sarıca çiçek gönderdim/Onu iç cebinde sakla sevdiğim,
Kendi ellerimle kopardım derdim/Özledikçe beni kokla sevdiğim (s. 330).

2.36.146. DURŞEN MERT (Âşık Nurşah)

- 1-Her gün yeni baştan doğan Türkiye/Türklüğün zaferi Cumhuriyet'im,
Seninle ulaştık bunca mevkiye/Türklüğün hüneri Cumhuriyet'im (s. 331).

2.36.147. ALİ METİN (Âşık Ozan Rehberî)

Ali Metin, 1953 yılında Sivas'ın Divriği ilçesinin Karakuzulu köyünde doğmuştur. 2 Aralık 1991 tarihinde vefat etmiştir.

- 1-Göz göze gelince yandı yüreğim/Yaktı Suna gelin gözlerin beni,
Kimin soyundansın aslın nereli/Yaktı Suna gelin gözlerin beni (s. 333).

2.36.148. MEHMET ALİ ERGAT (Âşık Ferrahî)

- 1-Bu dünyayı baştan başa/Gezem dedim gezemedim,
Başım vurdum taştan taş/Ezem dedim ezemedim (s. 334).
2-Yâr için diyar-ı gurbet gezenin/Düşünün bir kere aklı olur mu,
Her olur olmaza kendin üzenin/Kuru bir davada haklı olur mu (s. 335).
3-Ya Rab elem keder kara yas ile/Gül benzimi soluk soluk eyledin,
Yükledin üstüme tükenmez çile/Saçlarımı yoluk yoluk eyledin (s. 336).

2.36.149. ABDULKADİR NAMLI (Âşık İsmetî)

1-Güneş parlıyorsa hikmeti sende/Hâl seninle güzel canım bayrağım,
Öyle iz bıraktın inan ki sende/Yol seninle güzel canım bayrağım (s. 338).

2.36.150. İSA OĞUZ

1-Bir gün gelir istediğin/Olur ama zaman geçer,
Herkes arar bir dengini/Bulur ama zaman geçer (s. 339).

2.36.151. SABRÎ ORAK (Âşık Hüdâî)

1-Hilal kaşlar inci dişler/Güzel senin mi senin mi,
Ela gözler o bakışlar/Güzel senin mi senin mi (s. 341).

2.36.152. MUHARREM OYLUM (Âşık Kul Semaî)

1-Yâr hâlîm sorarsan gel de gendin sor/Muhannet ellere sordurma bari,
Yararsan kalbimi ellerinle yâr/Yad eller eliyle yardıma bari (s. 341).

2.36.153. MUSTAFA ÖNDER (Âşık Gözübenli)

1-Dinlesin tarihin sesin dinlesin/Vatana millete âşık olanlar,
Mide değil ayak sesin anlasın/Bizim Yunuslara âşık olanlar (s. S. 344).

2.36.154. ZEKERİYA ÖZHAN (Âşık Özhanî)

Zekeriya Özhan, 12 Ekim 1965 tarihinde Konya'nın Hadim ilçesine bağlı Göynükkışla Çuna (Yenikonak) köyünde doğmuştur.

1-Sen sevdasın kalemimde sözümde/Seni seviyorum güzel Türkiye'm,
Verseler dünyayı yoktur gözümde/Seni seviyorum güzel Türkiye'm (s. 346).

2.36.155. ALİ İZZET ÖZKAN

1-Aşkın hastasıyım sevda delisi/Yâr ben senin için cihan içinde,
Cennetlerin hurilerin valisi/Sallanır gezersin gılman içinde (s. 349).
2-Mühür gözlüm sana meyil vereli/Acap şu vücutta takat mi kaldı,
Güzel yârim güzel yüzün görelî/Seni anmadığım saat mı kaldı (s. 349).

2.36.156. BEKİR SAMİ ÖZSOY (Âşık Nuri Şahinoğlu)

- 1-Datça'dan ta Ardahan'a/Gardaş sıra sıra dağlar,
Ağlar hasretten yanana/Talihleri kara dağlar (s. 352).
- 2-Senelerdir karanlıkta gezerdim/Gönül aydınlandı dura kavuştum,
Yokluk pazarında kendim üzerdim/Bolluk ülkesine vara kavuştum (s. 352).

2.36.157. MUSTAFA PERİŞAN (Âşık Nihanî)

Mustafa Perişan, 1884 veya 1885 yılında Kars'ın Sarıkamış ilçesine bağlı Bardız bucağının Güreşkin (Şimdi Erzurum'un Şenkaya ilçesine bağlı) köyünde doğmuştur. 1967 yılında vefat etmiştir. Aynı yer ve zamanda yaşamış Âşık Nihânî mahlasını kullanan Mustafa Gedik'ten ayrı bir şâir olup olmadığı bilinmemektedir.

- 1-Benim canımı medhe ne hacet/Bulunmaz menendi misali yârin,
Ölmeden gine bir etsem ziyaret/Hacılar Kâbesi cemali yârin (s. 354).

2.36.158. LÜTFİ PİŞKİN (Âşık Derdiçok)

- 1-Sanıyom kokuşun yayla çiçeği/Gülde misin gülde misin gülde mi,
Böyle m'olur güzellerin koçağı/Dilde misin dilde misin dilde mi (s. 355).

2.36.159. AHMET POYRAZOĞLU

- 1-Yaz ayları karşı dağa gelince/Açar dertlerini yele çiçekler,
Ardı sıra hazan çağı erince/Girer hâlden hâle çiçekler (s. 357).
- 2-Beyazın karaya üstünlüğü yok/Ahlaktan hoş olan insan üstündür,
İnsan suretinde hayvan olan çok/Kendisini bilen insan üstündür (s. 358).

2.36.160. HASAN SELMAN (Âşık Selmânî)

- 1-Haberin var mıdır canlar yakandan/Ecel gelir derler yâr sine sine,
Evvel ahır tutacaktır yakandan/Bir gün sarar bizi yâr sinesine (s. 359).

2.36.161. ZEYNEL SARI (Âşık Zeynelî)

Zeynel Sarı, 01 Ocak 1961 tarihinde Sivas'ın Yıldızeli ilçesine bağlı Pustat (İncetaş) köyünde doğmuştur.

- 1-Seher yeli yâre selamım götür/Salını salını gelsin bir sabah,
Aşk beni mecnun edip ağlatır/Gönlüme eğlence olsun bir sabah (s. 360).

2.36.162. MEHMET SİLİGÜNLÜ (Âşık Kara Mehmet)

- 1-Pamuk ekim dolu vurdu kurudu/Alsam razı idim tam yarısını,
Karpuz ekim yetişmeden çürüdü/Ne küçüğün sattım ne irisini (s. 363).

2.36.163. NİHAT SÖNMEZ OZAN (Âşık Ozan Nihat)

Nihat Sönmez Ozan, 14 Ekim 1950 tarihinde Denizli'nin Acıpayam ilçesine bağlı Gölcük köyünde doğmuştur.

- 1-Bir esrarlı sille yedim felekten/Dost bulup derdimi açamaz oldum,
Kader süzdü beni ince elekten/Dünyanın rengini seçemez oldum (s. 364).

2.36.164. MEVLÜT ŞAFAK İHSANÎ (Âşık İhsanî)

- 1-Sevdiğim nârına canımı yaktım/Su gibi süzüldüm arkandan aktım,
Kayadan kayaya yüzümü çaktım/Yüz üstü yerlerde sürütme beni (s. 367).
2-Ağlaya ağlaya geldim yanına/Akan göz yaşımı silemedin yâr,
Zalimlik düşer mi senin şanına/Açtım da yaramı bilemedin yâr (s. 367).

2.36.165. TEMEL ŞAHİN (Âşık Turabî)

- 1-Sevgi denizinin saygı ırmağı/Gönüllerde coşar bayram günleri,
Birlik beraberlik kardeşlik bağı/Eş dost dolar taşar bayram günleri (s. 369).
2-Sineme yerleşen sevdayı sorma/Yamacından gül bitirmez dağ mı var,
Feryadımı, fıganımı hor görme/Âşıkları ağlatmayan çağ mı var (s. 370).

2.36.166. EROL ŞAHİN / ÂŞIK EROL ŞAHİN

- 1-Yıllar yılı geçti kurtulamadım/Esir etti beni ela gözlerin,
Seni mutlu görmek benim muradım/Bensiz nasıl huzur bula gözlerin (s. 372).
2-Kopuzuyla gelir Ergenekon'dan/Gönlümüzde miras şan Dede Korkut,
Vatanı milleti çok sevmiş candan/Canımıza katar can Dede Korkut (s. 372).

2.36.167. VEYSEL ŞATIROĞLU (Âşık Veysel)

- 1-Ağlatalım Atatürk'e/Bütün dünya kan ağladı,
Süleyman olmuştu mülke/Geldi ecel can ağladı (s. 376).
2-Allah birdir Peygamber hak/Rabbülâlemin'dir mutlak,
Senlik benlik nedir bırak/Söyleyim geldi sırası (s. 377).

3-Dünya dolsa şarkıyılan/Türk'üz türkü çağırırız,

Yola gitmek korkuyulan/Türk'üz türkü çağırırız (s. 378).

4-Dost dost diye nicesine sarıldım/Benim sadık yârim kara topraktır,

Beyhude dolandım boşa yoruludum/Benim sadık yârim kara topraktır (s. 379).

2.36.168. ADEM ŞENTÜRK (Âşık Efkârî)

1-Koca Kafkasların bir parçasıdır/Böyledir ezeli Çoruh Dağları,

Tepesi dumanlı altı ormanlı/Tabiat güzeli Çoruh Dağları (s. 383).

2-Dedim dilber nedir sendeki nazlar/Dedi sevdalara salarım seni,

Dedim çarpar beni o kara gözler/Dedi şahin gibi kaparım seni (s. 383).

3-Muhterem anneler hanım nineler/Siz ağa paşası birer yaylanın,

Hele yayla evi küçük haneler/Bunlar birliğini kurar yaylanın (s. 384).

2.36.169. DURAN ŞİHLİOĞLU (Âşık Şihlioğlu)

1-Usandım elinden arsız/Gelme bize daha fare,

Ettiklerin haksız yersiz/Getiririm dize fare (s. 385).

2.36.170. ARİF ŞİRİN (Âşık Ozan Arif)

1-Nedir bu kan bu gözyaşı/Bu memleket bizim bizim,

Kim çıkardı bu savaşı/Bu memleket bizim bizim (s. 387).

2-Bu Almanya bize var ya efendi/Her bir şeyi sinsi sinsi öğretti,

Türklüğümüz pasaportta küflendi/Yetmiş iki buçuk cinsi öğretti (s. 388).

2.36.171. EYÜP TADİL (Âşık Eyyubî)

1-Meryem mektup salmış içi resimli/Poz verişi kahr ile karışık,

Nakış nakış zarfın üzeri simli/Kokusu var puhur ile karışık (s. 390).

2.36.172. FATMA TAŞKAYA

1-Nazlı yârden haber geldi/Aldım okudum elime,

Hasreti ciğerim deldi/Ne gelse derim dilime (s. 392).

2.36.173. OSMAN TAŞKAYA (Âşık Feymânî)

1-Ahu gözlüm tut elimden/Vazgeçmeden emelimden,

Aşkın beni temelinden/Yakmadan gel yıkmadan gel (s. 394).

- 2-İnsan var kurumuş ağaca benzer/Aşı tutmaz ise dalı neyleyim,
İnsan var ağzına geleni söyler/Manasız mantıksız dili neyleyim (s. 395).
- 3-Seher yeli tebrik eyle yârimi/Al yeşil geyinsin bugün bayramdır,
Sakın gücendirme dudu dilimi/Çiçekler takınsın bugün bayramdır (s. 397).

2.36.174. ŞEREF TAŞLIOVA

- 1-Sen aklıma geldiğin bir tanem/Ağzımın içinde dilim titriyor,
Gönül sarayında sensin nişanem/Yaprağım üşüyor dalım titriyor (s. 400).
- 2-Biri bülbül oldu birisi güldür/Biri Anadolu biri Atatürk,
Biri sevgilidir biri güzeldir/Biri Anadolu biri Atatürk (s. 400).
- 3-Bin naz ile salınarak yürürsün/Millî kıyafetli Türkmen güzeli,
Bakışların ile şifa verirsin/Gayet nezaketli Türkmen güzeli (s. 401).
- 4-Sevgimi sorana cevabım şudur/Vatan derim bayrak derim yurt derim,
İnsanda en büyük varlık da budur/Vatan derim bayrak derim yurt derim (s. 403).
- 5-Daldalardan yahşı yaman söyleyen/Yüze gülsen de bir gülmesen de bir,
Ömrüm sarayını viran eyleyen/Gönlüm alsan da bir almasan da bir (s. 403).

2.36.175. HACI TAŞTAN (Bayburtlu Hicrânî)

- 1-Akıl baştan gitmiş olmuşam mestan/Kime vasfedeyim hâlimi felek,
Ne tez hazan oldu yaptığım bostan/Baykuşlar çaldılar gülümü felek (s. 405).

2.36.176. HAYATİ VASFİ TAŞYÜREK

- 1-Yemeniye kelik yoğurda katık/Bulgur pilavına aş derler bizde,
Genç horoza ceflin pilice ferik/Kümeşe yollarken kiş derler bizde (s. 407).

2.36.177. MUSTAFA TEMEL (Âşık Ruhanî)

- 1-Gurbetin çilesi zehirden acı/Bunun çaresini bilemeyen var,
Acaba gurbetin nedir ilacı/Arayıp tarayıp bulamayan var (s. 409).
- 2-Şu dünyada ayrılığın elinden/Mekân ayrı kalır kul ayrı kalır,
Eriyen zamandan devrolan günden/İnsan ayrı kalır yıl ayrı kalır (s. 410).

2.36.178. İSMAİL TURAN (Âşık Cemal Hoca)

- 1-Yaz olanda yaylalarda/Seyranım köylü kızları,
Hem çayırdı hem tarlada/Kotanım köylü kızları (s. 411).

- 2-Suna boylum dal fidanım terlanım/Benim gibi yüz bin canı değersin,
Çimenim çiçeğim gülüm reyhanım/Ben bülbülüm sen gülşanı değersin (s. 412).
- 3-Bu vatanda cüda düşen gayrılar/Solar bahçesinin gülşeni ağlar,
Yâr ismini soran vaslını diler/Yandım dert üzere dermanı ağlar (s. 413).
- 4-Name tez git yolar çamurlanmadan/Mevsimidir dağlar karlanır gider,
Bir daha yüzünü görem ölmeden/Ömrüm sermayesi turlanır gider (s. 414).

2.36.179. MUSTAFA TURGUT (Âşık Emsâlî)

- 1-Eli birde erkek oldu gaziler/Düzelttik sakalı çağlara karşı,
Ölenlerin gözü görmesin deyi/Çalım süsledik sağlara karşı (s. 415).

2.36.180. NURETTİN TÜRKAN (Âşık Kul Nurî)

- 1-Her mecliste ayrı ayrı sözü var/Tatlı muhabbettir Nasrettin Hoca,
Cevheri var yakutu var özü var/Bulunmaz kıymettir Nasrettin Hoca (s. 418).
- 2-Ademden bu yana durmaz eğlenmez/Yollarda söylenir gönül kervanı,
Tabduk kapısında Yunus’a döner/Dillerde söylenir gönül kervanı (s. 419).

2.36.181. MÜRSEL SİNAN UĞURSU

- 1-Bir yaz günü yorgun argın uyurken/Devetsiz yanıma geldi bir sinek,
Merhaba demeden selam vermeden/Aniden canıma daldı bir sinek (s. 421).

2.36.182. MEHMET YAKICI

- 1-Bir garip bülbülsün kaldın yuvada/Yavrunu uçurdun gezen havada,
Ellerim kaldırdım dilim duada/Öte garip garip gönül şen değil (s. 424).
- 2-Gonca gülsün has bahçede bitersin/Bülbül gibi gül dalında ötersin,
Garip bülbül beni mahzun edersin/Bulunmaz emsalin eşin belalım (s. 425).
- 3-Alaaddin Parkı’n seyran ederken/İki güzel gördüm çalgı çalıyor,
Gezip etrafını devran ederken/Hep gelen eğlenip orda kalıyor (s. 425).

2.36.183. HÜSEYİN YAZICI (Âşık Sümmanioğlu)

- 1-Hoyrat ok atmasın gül yüzlü yâre/Duvağı dokunur tülü zedeler,
Yanılıp esmesin deyin rüzgâra/Yanağa dokunur alı zedeler (s. 427).

2.36.184. NUSRET YAZICI (Âşık Nusret Torunî)

- 1-Al ürüzgâr var müracatım/Tez götür canana söyle gelmesin,
Yıllar boyu ben aşkınla hasretim/Sevdiğim sultana söyle gelmesin (s. 428).

2.36.185. AHMET YILDIRIM (Öksüz Ozan)

- 1-Beş bin yıllık yoldan geldim/Benden toprak istenir mi,
Şerefle vuruldum öldüm/Şandan toprak istenir mi (s. 431).
2-Divanının başucuna mum oldum/Seni gördüm aşkın ile sevdiğim,
Kaya idim bir bakışta kum oldum/Seni gördüm aşkın ile sevdiğim (s. 432).

2.36.186. ARİF İNAN YILDIRIM (Âşık Yağız Ozan)

- Arif İnan Yıldırım, 1991 yılında Konya'nın Meram ilçesinde doğmuştur.
1-Bağlarında şeyda büllüller öter/Gülleri güzeldir şanlı Konya'nın,
Meyvesi şan verir dünyaya yeter/Dalları güzeldir şanlı Konya'nın (s. 433).

2.36.187. YAŞAR YILMAZ (Âşık Reyhânî)

- 1-Dedim bülbül ne ötersin/Ötmek benim va'dim dedi,
Dedim çölde ne yatarsın/Eşim var aradım dedi (s. 435).
2-Bahar gelsin şu dağlara gideyim/Belki derdimize çare bir çiçek,
Toplayıp devşirip harman edeyim/Açılan yaramı sara bir çiçek (s. 435).
3-Gözüm yolda kaldı yârim gelmedi/O sebepten böyle naçar ağlarım,
Arzum beni yâre kurban eyledi/Vursalar göğsümü açar ağlarım (s. 436).

2.36.188. YENER YILMAZOĞLU

- Yener Yılmazoğlu, 1958 yılında Ardahan'ın Çıldır ilçesinde doğmuştur.
1-Ey sevdiğim kaşı keman/Dön de yüzünü göreyim,
Kalmadı dilimde derman/Dön de yüzünü göreyim (s. 437).

2.36.189. AHMET YİĞİT (Âşık Gül Ahmet)

- 1-Beni bu hâllere koyan/Kötü kader zalim kader,
Gel de bu hayata dayan/Kötü kader zalim kader (s. 439).
2-Bir tat almıyorum yalan dünyadan/Bir ölü misali yatarım şimdi,
Emanet verilen tatlı canımı/Alan olsa beleş satarım şimdi (s. 440).

3-Yanıldık yakıldık bir buğday ektik/Vermedin Allah'ım ekmez olaydım,
Gübreyi mazotu elden dilendik/Kimselere boyun bükmez olaydım (s. 440).

2.36.190. HÜZNÎ (Yozgath)

1-El aman elinden çektiğim keder/Eritdin yürekden yağımı felek,
Sam ile bostanım eyledin heder/Viran itdin taze bağımı felek (s. 442).

2.36.191. TOLGA YÜCE (Âşık Beyhudî)

Tolga Yüce, 1989 yılında Kars'ın Kağızman ilçesinde doğmuştur.

1-Ah çekiben bu ayrılık elinden/Akar çeşmim yaşı yere sevdiğim,
Yanarım ataşım tüter serimden/Niçin beni attın nâra sevdiğim (s. 444).

2.37. Saim Sakaoğlu; Ali Berat Alptekin, Halk Şiirinden Seçmeler⁵⁶

2.37.1. BAYKAN-BIKAN (14. Yüzyıl)

1-Bu yıl kıştan keçip bizim yazımız/Çağırır bülbül güle yetmez,
Düşüp can kaydına itdük özümüz/Çü Kars ögin alıp Kağan-ı Tatar (s. 93).

2.37.2. BAHŞÎ (16. Yüzyıl)

1-Sultan Selim cülusunda/Sâlâ dedi de yürüdü,
Gidelim Mısır'a doğru/Yola dedi de yürüdü (s. 95).

2.37.3. HAYÂLÎ (16. Yüzyıl)

1-Leylam gelür deyu yollar gözlerim/Gelmedi gözümde kaldı hayali,
Gizli sırrım beyan etmem gizlerim/Serimi sevdaya saldı hayali (s. 97).

2.37.4. KÖROĞLU (16. Yüzyıl)

1-Kimisi pınar başında/Kimisi yolun dışında,
Al geyen on beş yaşında/İlle mavili mavili (s. 98).
2-Çıktım şu âlemi seyran eyledim/Açılmış baharın gülü dağların,
Sökülmüş bendleri cuşu yenilmez/Çağlayuban akar seli dağların (s. 99).

2.37.5. OZAN (16. Yüzyıl)

1-Gerçek âşık olanların/Yürecüğü yanar olur,
Her canipten şuriş ile/Şevki odu kanar olur (s. 100).

2.37.6. ÂŞIK (17. Yüzyıl)

1-Güzel senden ayrılalı/Haylı zaman oldu gel gel,
Bak gözümde akan yaşım/Ab-ı revan oldu gel gel (s. 101).

2.37.7. ÂŞIK ÖMER (17. Yüzyıl)

1-Bahar oldu düştük dile/Sen de efgan eyle bülbül,
Hâr elinde gonc eyle/Şikâyet söyle bülbül (s. 102).

⁵⁶ Saim Sakaoğlu; Ali Berat Alptekin, Halk Şiirinden Seçmeler(2007). Akçağ Yayınları, Ankara: 2011, ss: 336. Saim Sakaoğlu ve Ali Berat Alptekin, bu eseri 2007 yılında hazırlamıştır. Tezimize ise eserin 2011 yılında yayımlanan 2. baskısı alınmıştır. Şiirlerin ilk dördlüklerindeki sayfa numaraları bu basıma aittir.

2-Gel dilberim kan eyleme/Seni kandan sakınırım,

Doğan aydan esen yelden/Seni günden sakınırım (s. 103).

3-Elâ gözlerine kurban olduğum/Yüzüne bakmağa doyamadım ben,

İbret için gelmiş derler cihana/Noktadır benlerin sayamadım ben (s. 104).

2.37.8. EMRAH (Ercişli)

1-Tutum yâr elinnen tutum/Çıham dağlara dağlara,

Olum bir yaralı bülbül/Yenem bağlara bağlara (s. 105).

2-Bugün men bir gözel gördüm/Bahar cennet sarayınan,

Kamaştı gözümün nuri/Onun hüsn-i cemalınan (s. 106).

3-Nece bir nece bir peşime düştün/Kul kanlısı Allah zalımı Felek,

Meni dertli ettin saldın dağlara/Heç gelip sormadın hâlımı Felek (s. 106).

4-Dağlar al geyinmiş deryalar kara/Vücudum sağ değil ciğerim yara,

İster zehir etsin meni bin para/İçerem Selbihan senin elinnen (s. 107).

5-Men de bu cihana geldim geleli/Menim ucu dönmez harmanım mı var,

Küçükten bu derde düştüm düşeli/Bu cevri çekmeğe dermanım mı var (s. 108).

2.37.9. GEVHERÎ (17. Yüzyıl)

1-Eğil gerdandan öpeyim/Bir o yanda bir bu yanda,

Guşuna menguş takayım/Bir o yanda bir bu yanda (s. 109).

2-Şu karşıdan gelen dilber/Gelür amma neden sonra,

Bir selama kail oldum/Verir amma neden sonra (s. 110).

3-Bugün ben bir bağa girdim/Ne bağ duydu ne bağbancı,

Gülün şeftalisin derdim/Ne bağ duydu ne bağbancı (s. 110).

4-Tenezzül eyledin işbu geday/Sevdiceğim safa geldin merhaba,

Çünkü kadem bastın bizim odaya/Sevdiceğim safa geldin merhaba (s. 111).

5-Sevdiğim bendeni idersin hayran/Gâhi yüzümüze bakup güldükçe,

Sen nazı artırdın ey kaşı keman/Ben ağlayup sana niyaz ittikçe (s. 112).

2.37.10. KARACAOĞLAN

1-Bana kara diyen dilber/Gözlerin kara değil mi,

Yüzünü sevdiren gelin/Kaşların kara değil mi (s. 114).

2-Behey ala gözlü dilber/Vaktın geçer demedim mi,

Harami olmuş gözlerin/Beller keser demedim mi (s. 116).

- 3-İncecikten bir kar yağar/Tozar Elif Elif deyi,
Deli gönül abdal olmuş/Gezer Elif Elif deyi (s. 116).
- 4-Güzel ne güzel olmuşsun/Görölmeyi görölmeyi,
Siyah zölfün halkalanmış/Örölmeyi örölmeyi (s. 117).
- 5-Çıktım yücesine baktım/Uzak çöller görünür mü,
Dostun göçü gidiyormuş/Göçte allar görünür mü (s. 118).
- 6-Yüceden mi geldin sen seher yeli/Daha dostum kapılarda gezer mi,
Solmuş derler gül benzimin iziği/Daha dostum eskisinden güzel mi (s. 119).
- 7-Sabahtan uğradım ben bir geline/Ağlatmadı güzel güldürdü beni,
Ben güzelden böyle vefa ummazdım/Ak göğsüm göğsün üstüne kondurdu beni (s. 119).
- 8-Ağacın eyisi özünden olur/Yiğidin eyisi sözünden olur,
El için ağlayan gözünden olur/Ağlama hey gözü yaşın sevdiğim (s. 120).
- 9-Çukurova bayramlığın geyerken/Çıplaklığın üzerinden soyarken,
Şubat ayı kış yelini kovarken/Cennet dense sana yakışır dağlar (s. 121).
- 10-Sevda sevda derler behey yârenler/Ermeyince bir acayib hal olur,
Varıp bir kız on yaşına girince/Açılmadık bir domurcuk gül olur (s. 121).
- 11-Atım kalk gidelim dağdan yukarı/Böyle dağlar koç yiğide dağ olmaz,
Yedi yerden yaralarım sızılar/Bu yarayı çeken yiğit sağ olmaz (s. 122).

2.37.11. KAYIKÇI KUL MUSTAFA (17. Yüzyıl)

- 1-Kalktı yelken eyledi Murad Reis/Baş başa düşmana varırın demiş,
Vaktinize hazır olun gaziler/Ya ser verir ya ser alrın demiş (s. 124).

2.37.12. KULOĞLU (17. Yüzyıl)

- 1-Sultan Murad eydür: Şimde zamane/Bana da kalmadı beyler elveda,
Büküldü kametin döndü kemane/Gezüp seyrettiğim iller elveda (s. 125).

2.37.13. LEVNÎ (18. Yüzyıl)

- 1-Tut atalar sözün kalbi selim ol/Gönül den gönüle yol var demişler,
Gider yavuzluğu tab'ı halim ol/Sarp sirke kabına zarar demişler (s. 127).

2.37.14. ŞERMÎ (Üsküdarlı)

- 1-Gurbet illerine gitti efendim/Aceb dostlar gine tizce gelir mi,
Zevk işret içinde zülfü kemendim/Benim bunda çektiğimi bilir mi (s. 130).

2.37.15. TALİBÎ (Zileli)

- 1-Dilber seni sevdim anca dünyada/Cemalin gördüğüm kâr bana yeter,
Dolaştırma beni şem'a ziyade/Uğruna yandığım nâr bana yeter (s. 131).

2.37.16. ÂŞIK MÎNHÂCÎ (Deliktaşlı)

- 1-Dilerim Mevlâ'dan işin onmasın/Bir gonca gül iken soldurdun beni,
Kesilsin suların çarhın dönmesin/Derd-i firakınla öldürdün beni (s. 132).

2.37.17. ÂŞIK RUHSÂTÎ (Deliktaşlı)

- 1-On birinde bir güzele hizmetim/Yeni açmış has bahçede gül gibi,
On ikide henüz gelmiş baharı/Akar gider boz bulanık sel gibi (s. 135).
2-Senin bu saçların senin bu boyun/Senin bu benlerin öldürür beni,
Senin bu leblerin senin bu sözün/Senin bu dillerin öldürür beni (s. 136).
3-Dedim:"Dilber gel bir Pazar edelim"/Dedi:"Ben alışverişi bilmem",
Dedim:"Muhabbetten kuralım çarşı"/Dedi:"Ben tenhada görüşü bilmem" (s. 137).
4-Zenginin zügürdün vasfın edeyim/Züğürt nere varsa han da bulamaz,
Zengine baklava börek çekilir/Züğürt arpa darı nan da bulamaz (s. 138).

2.37.18. ÂŞIK ŞEM'Î (Konyalı)

- 1-Benden selam eylen nazlı dilbere/Gelip de karşıma dönüp durmasın,
Ben güzel sevmeden doydum usandım/Anın da hayali gelip durmasın (s. 140).

2.37.19. CELÂLÎ (Bayburtlu)

- 1-Takdir tecelliden erzak diledik/Vardık çar köşeyi devran eyledik,
Bir mezat açıldı yemek içinde/Vardık ol mezatta cevlan eyledik (s. 142).

2.37.20. ZİHNÎ (Bayburtlu)

- 1-Elaman ne fena vakte yetiştik/Ahde vefa eder yâran mı kaldı,
Mey ile mahbuba yüz tuttu devran/Şikeşte hatırı soran mı kaldı (s. 145).

- 2-Vardım ki yurdundan ayağ göçürmüş/Yavru gitmiş ıssız kalmış otağı,
Camlar şikest olmuş meyler dökülmüş/Sakiler meclisten kesmiş ayağı (s. 146).
- 3-Yıkılmış çadırlannn göç etmiş Leyla/Vardım ki boş kalmış yâr otakları,
Dağı mesken etmiş biçare Mecnun/Akıtmış gözünden kan ırmakları (s. 146).
- 4-Bunaldım yâr sana sitemkâr dedim/Bilmem nerden buldu bu cevap seni,
Yorulmayıp müftüye şer'a danış/Düşürür davadan bu hitab seni (s. 147).
- 5-Senden ayrılalı ey kaşı keman/Başıma dar oldu cihan sevdiğim,
Hasretinden aciz oldum elaman/Haste-dilim zaman zaman sevdiğim (s. 147).

2.37.21. ÂŞIK ŞENLİK (Çıldırılı)

- 1-Dedim dilber naz eyleme/Dedi cilve sataram men,
Dedim gaşın teherlenif/Dedi müjgan ataram ben (s. 149).
- 2-Deli gönül sana verdim nasihat/Deme ulusum var elim yahşıdı,
Bu dünya fânidir kimseye galmaz/Deme bu dünyada galım yahşıdı (s. 150).
- 3-Çoh çalışdın yetemedim sırrına/Günde yüz bin türlü hâl olur gönül,
Geh ders alır ilm-i Eyub sabrından/Gâh ceng-i galmagal olur gönül (s. 151).

2.37.22. DADALOĞLU (19. Yüzyıl)

- 1-Bizim yaylamız neşeli/Dibinde güller döşeli,
Altı top top menevşeli/Kızlar gelir yaylamıza (s. 152).
- 2-Gene geldi yaz ayları/Göçeçeciğim şimden geri,
Yaz yağmuru sulu olur/Coşar çağlar şimden geri (s. 153).
- 3-Oturmuş ağ gelin taşın üstüne/Taramış zülfünü kaşın üstüne,
Bir selamın gedeli başım üstüne/Alırım kız seni komam ellere (s. 154).
- 4-Avşar içinde bir güzel gördüm/Kozan arasından çeker göçünü,
Kınalamış ayağını başını/Sırma ile örmüş sümbül saçını (s. 154).
- 5-Şu yalan dünyaya geldim geleli/Severim kır atı bir de güzeli,
Değip on beşime kendim bileli/Severim kır atı bir de güzeli (s. 155).
- 6-Şu yalan dünyaya geldim geleli/Giyinip kuşanıp işlemek gerek,
Cahil yâr sevenin uykusu gelmez/Uyanıp sohbete başlamak gerek (s. 156).
- 7-Yüce Hak'tan bir dileğim var benim/Yaşadıkça yârdan ırak etmesin,
Yâr yanında geçer olsun her günüm/Kem rakıbin dağında gül bitmesin (s. 156).

- 8-Kalktı göç eyledi Avşar elleri/Ağır ağır giden eller bizimdir,
Arap atlar yakın eyler ırağı/Yüce dağdan aşan yollar bizimdir (s. 157).
- 9-Dinleyin dağlar bir söz edeyim/Bir güzel beni dilinen kandırdı,
Söz verdi de geri döndü sözünden/Kötüleri üstümüze güldürdü (s. 157-158).

2.37.23. DERTLÎ (Bolulu)

- 1-Hicranınla uyku girmez gözüme/Bîdevlet ser ister yâr kucağını,
Değmiş bad-ı saba perişan etmiş/Deste beste duran zülfün bağını (s. 159).
- 2-Bana olan cefa senden değildir/Benim kendi bahtım kara sevdiğim,
Sana meyil vermek benden değildir/Gönül düştü nedir çare sevdiğim (s. 160).

2.37.24. DEVELİLİ SEYRÂNÎ (Everekli)

- 1-Dost kapısın ister isen doğruluk/Dosta inayeti elden bırakma,
Doğru olmayanın sonu uğruluk/Olur feraseti elden bırakma (s. 161).
- 2-Dikenli çalıda açılan güller/Âşıklara kanat gerip kol açtı,
Feryada başladı şeyda bülbüller/Gül vasfın etmekten diller dolaştı (s. 162).
- 3-Behey gözlerini sevdiğim dilber/Basar gider misin kıyamete dek,
Güzelim bağrıma kara taşları/Basar gider misin kıyamete dek (s. 163).
- 4-Nazlı dilber bize selam göndermiş/Aldım selamını aleyküm selam,
Şol mah cemalini bize göndermiş/Dinle kelimini aleyküm selam (s. 163).

2.37.25. EMRAH (Erzurumlu)

- 1-Bir derdimi açsam gülşen bağına/Bülbüller zâr edip gül ağlar bana,
Başım alıp düşsem Mecnun dağına/Vahşiler dem çeküp çöl ağlar bana (s. 165-166).
- 2-Bir vefasız muhabbetsiz yâr için/Çekmediğim dert ü hicran mı kaldı,
Sinem yarasını sarmadın ey dil/Hokka-i âlemde derman mı kaldı (s. 166).
- 3-Senin de ben gibi meftunun mu var/Nedir her dem bu figanın a bülbül,
Yine bugün aşka cünunun mu var/Gül dolandır çevre yanın a bülbül (s. 167).
- 4-Benim bu felekten şikâyetim var/Sinemi hançerle deldi ağlarım,
Hercaî gönlümü eyledi pürnâr/Serimi sevdaya saldı ağlarım (s. 167).

2.37.26. SÜMMÂNÎ (Erzurumlu)

- 1-Ezel bahar yaz ayları gelende/Kürre-i taze hubana döner,
Şita azmeyleyip devran dönende/Uyanır anasır civana döner (s. 168).

- 2-Kıymayın bizi Hakk'ı sevenler/Yağmur esmeyince sel uyanır mı,
Gönül boş değildir aşka düşeli/Rüzgâr esmeyince yel uyanır mı (s. 169).

2.37.27. SÜRÛRÎ (Silleli)

- 1-Sitemkâr gam okun işlerse böyle/Bulunmaz mı acep derdime çare,
Aman tabib bana bir ilaç eyle/Sızılar sinemde ruz u şeb yâre (s. 170).

2.37.28. RÜSTEM ALYANSOĞLU

- 1-Atatürk öğretti harfî yazıyı/Kalemim defterim elim Atatürk,
Tarih yazar gelip geçen maziyi/Kutbum asrım ayım yılım Atatürk (s. 171).
2-Mehtaplı bir gece ada çok sakın/Görüyordu Atam şafak sökerken,
O bizim soyumuz bize çok yakın/Giriyordu atam şafak sökerken (s. 172).

2.37.29. SABÎT YALÇIN ATAMAN (Âşık Müdâmî)

- 1-Yedi yaştan bir sevdaya tutuldum/Sadık dostum ne haldeyim sor beni,
Otuz üç senedir yandım yakıldım/Kül etti içimden gizli kor beni (s. 174).
2-Kan ağlar gözlerim hicran elinden/Döker tane tane yaşın Atatürk,
Bizi sen kurtardın düşman elinden/Dünyaya değerdi başın Atatürk (s. 175).
3-Gece gündüz Yaratan'dan dileğim/Arzu maksuduma ersem ağlasam,
Arş-ı mualladan doğan meleğim/Şemsim nur yüzünü görsem ağlasam (s. 176).
4-Ta Orta Asya'dan taşıp gelmişiz/Bu yurt anasından yapımız bizim,
Çoğaldıkça garbı şarkı almışız/Derbent'te var Demirkapı'mız bizim (s. 177).

2.37.30. MEHMET ATAR (Âşık Ataroğlu)

- 1-Nasıl unuturum ben anaları/Dokuz ay karnında götürmedi mi,
Takdir-i İlâhi böyle buyrulmuş/Bizi o dünyaya getirmede mi (s. 179).
2-Arı baş geziyor neden/Her çiçekten balı aldığı için,
Karıncayı herkes eziyor neden/Hırs ile dünyada kaldığı için (s. 180).

2.37.31. ALÎ COŞKUN (Âşık Huzûrî)

- 1-Saç sakal ağardı dişler döküldü/Hayatımda bir halavet kalmadı,
Mihnet çeke çeke belim büküldü/Oturup kalkmağa takat kalmadı (s. 182).
2-Gelip hatırımlı soran arkadaş/Giydim karaları alım kalmadı,
Şimdi alay eder nadanlar bize/Rakiplere kiyl ü kalım kalmadı (s. 183).

2.37.32. HACI BEKTAŞ COŞKUN (Âşık Talibî Coşkun)

- 1-Konya'dan yürüdük İzmir'e kursa/İptida eyleyip başladık morsa,
Okuduk hat nokta oturduk derse/Çok zekavet geldi bu şirin cana (s. 185).
- 2-Mersin'e duldadır şu Toros Dağı/Zengin bir vilayet tüccar yatağı,
Her çeşit mahsüllü bahçeli bağı/Ağaçlı meyveli hem solu sağ (s. 186).
- 3-Gazi Paşa dedi "Milletim uyan"/Şad olup gülmenin zamanı geldi,
Gazi'dir Türklüğü meydana koyan/Türkçeyi bulmanın zamanı geldi (s. 187).
- 4-Dedim tatlı nedir dedi dilimdir/Dedim ince nedir dedi belimdir,
Dedim gonca nedir dedi gülümdür/Dedim dersem ne var dedi olur mu (s. 188).

2.37.33. ALİ ÇIRÇIR (Âşık Ali Rahmanî)

- 1-Aciz gönlüm ne yaşarsın dünyada/Bir arının gülden dermiş balı var,
Öten bülbül neyin var ki devada/Bir goncanın has kokuşlu gülü var (s. 190).

2.37.34. ÂŞIK MURAT ÇOBANOĞLU

- 1-Bu nasıl bir cevri ü cefa/Giden gelmez yuvasına,
Herkes yurdunu terk eder/Giden gelmez yuvasına (s. 192).
- 2-Ben Türk'üme seslenirim/Vatanımız bozulmasın,
Aynı yazı aynı kalem/Fermanımız bozulmasın (s. 193).
- 3-Doğruluğa bir destanım var benim/Doğru yürü doğru çalış doğru ol,
Helalinden çalış malın bal eyle/Doğru yürü doğru çalış doğru ol (s. 193-194).
- 4-Yönümü çeviremem bilmem ne yana/Ne idi çöktü bu duman Yaradan,
Korkarım ki eremiyem murada/Senden olsun derde derman Yaradan (s. 194).

2.37.35. SADİ DEĞER (Âşık Hasretî)

- 1-Atatürk de böyle demiş/Bir Türk dünyaya bedeldir,
Çekinmeden söyle demiş/Bir Türk dünyaya bedeldir (s. 196).
- 2-İnsan bu dünyaya bir sefer gelir/Ağlamaya değil gülmeye çalış,
Gönül Beytullah'tır yıkma zay olur/Yaralıya merhem olmaya çalış (s. 197).

2.37.36. HAMİT DEMİR (Âşık İlhamî)

- 1-Ömrümüz tez geldi geçti/Benim anladığım kadar,
Sabur dağlarını aştı/Benim anladığım kadar (s. 199).

- 2-Bir ala göz nazlı yarın aşkından/Her gün şiir yaza yaza usandım,
Kerem gibi takip ettim peşini/Arkasına geze geze usandım (s. 200).
- 3-Bugün nazlı yârdan bir haber aldım/Ah çekmiş içerden zârdayım demiş,
Ciğer yareliyim gamla bir oldum/Tez gel Mansur gibi dârdayım demiş (s. 201).

2.37.37. HAZİM DEMİRCİ (Âşık Delidolu)

- 1-İnsanı insan eyleyen/Okulunan öğretmendir,
Cümle lisandan söyleyen/Okulunan öğretmendir (s. 202).
- 2-Yarın büyüğü olmak istersen/Okulu kitabı öğretmeni sev,
Vatana faydalı olmak istersen/Okulu kitabı öğretmeni sev (s. 203).

2.37.38. İDRİS EROĞLU (Âşık Meydanî)

- 1-Gönül bahçesinde reyhalar katar/Sen o yandan ben bu yandan sevdiğim,
Uzat ellerini güneşi tutak/Sen o yandan ben bu yandan sevdiğim (s. 205).
- 2-Türklüğün simgesi türlü nakışlar/İlmeyi kirkitle örер bakışlar,
Baktıkça hayrette kalır bakışlar/Kilimde vatani görür gibiyim (s. 206).

2.37.39. AHMET GÜNBULUT (Âşık Sefil Selimî)

- 1-Avrupa'yı bana bahşış verseler/Vatanım küllüğüyle değişmem,
Ezkaza şahlığı reva görseler/Belendiğim höllüğüyle değişmem (s. 207).
- 2-Yâr senin yoluna mayın dökseler/Üstüne aşkınla basar gelirim,
Parçalayıp yüzüm yüzüm yüzsele/Derimi duvara asar gelirim (s. 208).

2.37.40. RECEP HIFZÎ (Kağızmanlı)

- 1-Doldu feleklere feryadi figan/Ne zalim çağrışır gelen turnalar,
Adam mı dayanır can mı dayanır/Geldi demiri delen turnalar (s. 210).

2.37.41. HALİL KARABULUT

- 1-Dünya bahçe insan bir kuş/Öter acele acele,
Yuva kurup hemen bir eş/Tutar acele acele (s. 212).
- 2-Konuşurken bir sohbet/Söz söyle oğul söz söyle,
Kısa kes çok uzun etme/Öz söyle oğul öz söyle (s. 213).
- 3-Hayat bir mevsimlik dere/Kurursa bittin demektir,
Yollar karar konan yere/Varırsa bittin demektir (s. 214).

- 4-Dikkat et mahluka bak/İkiden bir doğuyor,
Böyle kanun koymuş Hak/İkiden bir doğuyor (s. 215).
- 5-Bir gün olur terk-i hayat edersem/Malım mülküm varım kalır burada,
Ebediyyen gelmez yola gidersem/Evim barkım yârim kalır burada (s. 216).
- 6-İstiklal Harbinde biz bu vatani/Kara günler göre göre kurtardık,
Etten kale olduk her cihetinde/Göğsümüzü gere gere kurtardık (s. 216).
- 7-Yeryüzünde birçok çiçek var ama/Güldür cümlesinin sultanı güzel,
Hepisi de hoştur sakın horlama/Her birinin ayrı bir yanı güzel (s. 218).
- 8-Dinle sana birkaç öğüt vereyim/Dikkat eyle kulağını aç oğlum,
Adam ahabından belli olurmuş/Daim kâmillerle konup göç oğlum (s. 220).
- 9-Bakın hele dünya ne güzel oldu/Anlatayım birkaç misal şuradan,
Hep gençler okudu münevver oldu/Anlar oldu ak üstünde karadan (s. 221).
- 10-İster vahşi olsun isterse ehil/Cemi hayvanlara denir hayvanat,
Ehliler insandan hiç ayrı değil/Bizimle beraber her gün her saat (s. 222).
- 11-Yüzyıllar öncesi Türk'ün elleri/Ta Çin'den Hazar'a kadar uzardı,
Lehçe Türkçe idi dilleri/Kazak Kırgız Oğuz idi Azer'di (s. 224).

2.37.42. Hacı KARAKILÇIK

- 1-Bizim köyün meteliksiz Memiş'i/Yoksulluktan yiyemezdi yemişi,
Kader ile ters giderdi her işi/Adamcağız çekti çekti ölmedi (s. 230).
- 2-Ayağında papuç başında yazma/Bu güzeller Çukurova güzeli,
Tarlardan geliyor elinde kazma/Bu güzeller Çukurova güzeli (s. 231).

2.37.43. DURSUN KILIÇ (Âşık Cevlânî)

- 1-Adıma ağaç dediler/Şimdi dinle nelerim var,
Biten meyvemi yediler/Daha daha nelerim var (s. 233).
- 2-Ben neyleyim bu dünyayı/Nasibime çile düştü,
Büyüttüm bir gül fidanı/Goncaları ele düştü (s. 234).

2.37.44. ABDULVAHAP KOCAMAN

- 1-Beni dinlesinler duyan duymayan/Eşsiz bir insandı Mustafa Kemal,
Yüreğinde asla korku olmayan/Ulu kahramandı Mustafa Kemal (s. 236).
- 2-Gel gel demiş Hazreti Mevlâna/Gel de bir gör hakikati evladım,
Bugün ben de gel gel diyorum sana/Bu insanlık icabeti evladım (s. 238).

3-Köylü beni zorla muhtar ederse/Girerim hayalden düşüne kadar,
Köyün töresini çeviririm terse/Bakarım ayaktan başına kadar (s. 240).

2.37.45. YUSUF KÖKTEN (Âşık Zülâlî)

1-Bütün şâirler dilinde/Yükselmiştir namın bülbül,
Ne ağlarsın gül yanında/Yok mu itibarın bülbül (s. 242).

2.37.46. ABDULGAZİ KURT (Âşık Kul Gazi)

1-Tarihlerde şanı vardır/Yurdumun sağ kolu Sivas,
Cumhuriyetin temeli/Hürriyetin yolu Sivas (s. 244).
2-Yıllardır aşkına kavruldum yandım/Yetmez mi çektiğim zâr Sarı Çiçek,
Gayrı bu canımdan bıktım usandım/Gel de sen yaramı sar Sarı Çiçek (s. 246).
3-İsterim ki şu dünyada daima/Gerçekler konuşsun yalan olmasın,
Öyle sevelim ki birbirimizi/Bu sevgiyi bizden çalan olmasın (s. 247).

2.37.47. MEHMET ALİ ERGAT (Âşık Ferrahî)

1-Turnam giderseniz bizim ellere/Haydi açık olsun yolunuz turnam,
Sazım bozuk düzen girmez tellere/Düzenlidir sizin teliniz turnam (s. 248).
2-Sızı diye bir illete tutuldum/Hiç vermiyor ara ara Allah'ım,
Genç yaşımda dertten derde katıldım/Ciğerim yara yara Allah'ım (s. 251).
3-Atatürk çizmeyi çekip giyince/Türk askeri sen ileri deyince,
Çarpıştık vatanda tarih boyunca/Türk evladı vatan senin vatandır (s. 251).

2.37.48. ÂŞIK ALİ İZZET ÖZKAN

1-Güzel gelin yüzün aç ki yaz gelsin/Şu bizim dağları kar yaraladı,
Gül açıp bülbül ötecek zaman/Bağımı bahçemi hâr yaraladı (s. 253).
2-Şubat ayı kısa göçük gelince/Domur domur yerden çıkar çiçekler,
Mart ayında şu gökler gürleyince/Silkinir uyanır kalkar çiçekler (s. 254).

2.37.49. AHMET POYRAZOĞLU

1-Erciş'ten dostlara selam/Dostlar gelin soframıza,
Yaratan vermesin elem/Dostlar gelin soframıza (s. 256).
2-Yaratan övmüş yaratmış/Benziyor tüle saçların,
Görenleri deli eder/Düşürür çöle saçların (s. 258).

2.37.50. MEVLÜT ŞAFAK İHSANÎ (Âşık İhsanî)

- 1-Vatan benim vatanımdır/Sönmeyen hilal içimde,
Damarımdaki kanımdır/Al bayrağım al içimde (s. 259).
- 2-Ben bir odun yâr bir ateş/Ocağın beni yandırır,
Ela gözler o kirpik kaş/Yanağın beni yandırır (s. 261).
- 3-Yüksek dağda soğuk olur kar olur/Başından eksilmez dumana seyret,
Eteğinde yemiş olur bar olur/Ötüşür bülbüller gülşene seyret (s. 261).

2.37.51. TEMEL ŞAHİN (Âşık Turabî)

- 1-Dedim yolcu eğlen hele/Dedi oğul vaktim doldu,
Dedim öz mekânın söyle/Dedi ecel kapım çaldı (s. 263).
- 2-Beyaz gerdana süs verir/Ne güzeldir Oltu taşı,
Gören sana heves verir/Ne güzeldir Oltu taşı (s. 264).

2.37.52. EROL ŞAHİN

- 1-Sevgi saygı pınarından/Dolmak okumaya bağlı,
İnsanlığa faydalı fert/Olmak okumaya bağlı (s. 265).
- 2-Yıllar yılı geçti kurtulamadım/Esir etti beni ela gözlerin,
Seni mutlu görmek benim muradım/Bensiz nasıl huzur bula gözlerin (s. 266).

2.37.53. VEYSEL ŞATIROĞLU (Âşık Veyssel)

- 1-Uzun ince bir yoldayım/Gidiyorum gündüz gece,
Bilmiyorum ne haldeyim/Gidiyorum gündüz gece (s. 269).
- 2-Bahar gelir kudurursun/Kızılırmak seni seni,
Ne uyursun ne durursun/Kızılırmak seni seni (s. 270).
- 3-Orman yurdun temelidir/Nesillerin evvelidir,
Her sanatın ilk elidir/Ormandaki varlığa bak (s. 271).
- 4-Ben giderim adım kalır/Dostlar beni hatırlasın,
Düğün olur bayram gelir/Dostlar beni hatırlasın (s. 273).
- 5-Sen bir ceylan olsan ben de bir avcı/Avlasam çöllerde saz ile seni,
Bulunmaz dermanı yoktur ilacı/Vursam yaralasam söz ile seni (s. 274).
- 6-Dinle çiğçilerin garip hâlini/İkbaharda çifte başlar çiftçiler,
Hiç bir zaman işten çekmez elini/Durmaz yıl on-iki ay işler çiftçiler (s. 275).

2.37.54. OSMAN TAŞKAYA (Âşık Feymânî)

- 1-Engel olman yüce dağlar/Yâre doğru gidiyorum,
Ziyan imiş bahçe bağlar/Kâra doğru gidiyorum (s. 277).
- 2-Ahu gözlüm tut elimden/Vazgeçmeden emelimden,
Aşkın beni temelinden/Yakmadan gel yıkmadan gel (s. 278).
- 3-Başka türlü yönetimi istemem/İdarenin en güzeli hürriyet,
İlme engel kanunları beğenmem/Adaletin ilk temeli hürriyet (s. 279).
- 4-Sen bu ayrılıktan şikâyet etme/Yum gözünü aç gözünü ordayım,
Vuslat merkezinin bas düğmesine/Yum gözünü aç gözünü ordayım (s. 281).

2.37.55. ŞEREF TAŞLIOVA

- 1-Kirpiklerin kalem olmuş sevdiğim/Derdimi deftere yaza gözlerin,
Aşkınla divane oldum deliyim/Günbegün ediyor ceza gözlerin (s. 283).
- 2-Dedim aşkın ile yaktın ateşe/Yan dedi bir daha görebilmezsin,
Dedim gece gündüz çektim endişe/Son dedi bir daha görebilmezsin (s. 284).
- 3-Bu dünyada üç şeyi çok severim/Biri ağaç biri toprak biri su,
Üçünü de tarif eder överim/Bir ağaç biri toprak biri su (s. 285).

2.37.56. HACI TAŞTAN (Bayburtlu Hicrânî)

- 1-Türklük ne demektir Türk oğlu Türk'üz/Her kelam vasfedemez yazamaz bizi,
Her tüccar alamaz mücevher yüküz/Yüz bin sarraf olsa bozamaz bizi (s. 287).

2.37.57. MUSTAFA TEMEL (Âşık Ruhanî)

- 1-Sana kurban olim şöhretli yurdum/Canım gülüm Anadolu'm Türkiye'm,
Şerefli iffetli izzetli yurdum/Günüm gülüm Anadolu'm Türkiye'm (s. 289).
- 2-Öğretmenler günü Yirmi Dört Kasım/Hâl içinde hâldır öğretmenlerim,
Filizlenir sevgim gür çıkar sesim/Konuştüğüm dildir öğretmenlerim (s. 291).
- 3-Külden tepe yığma haramdan bina/Yel alır götürür haberin olmaz,
Bahçe kurma her derenin önüne/Sel alır götürür haberin olmaz (s. 292).

2.37.58. İSMAİL TURAN (Âşık Cemal Hoca)

- 1-Yaz olanda yaylalarda/Seyranım köylü kızları,
Hem çayırda hem tarlada/Kotanım köylü kızları (s. 293).

- 2-Suna boylum dal fidanım terlanım/Benim gibi yüz bin canı değersin,
Çimenim çiçeğim gülüm reyhanım/Ben bülbülüm sen gülşanı değersin (s. 294).

2.37.59. NURETTİN TÜRKAN (Âşık Kul Nuri)

- 1-Cumhuriyet Gazi Paşa'dan/Cumhuriyet emanettir bizlere,
Cumhuriyet hür yaşamak dünyada/Cumhuriyet selamettir bizlere (s. 297).
2-Kelkit'in altını bağlar bürümüş/Bahçede bağlarda güldür Kelkit'im,
Çimen Dağları'ndan çayı yürümüş/Baharda çağlayan seldir Kelkit'im (s. 298).

2.37.60. MEHMET YAKICI

- 1-Enginlere inen gönül/Bir yükseğe çıkar mısın,
Yâr aşkına ölen gönül/Gözün açıp bakar mısın (s. 299).
2-Bir garip bülbülsün kaldın yuvada/Yavrunu uçurdun gezen havada,
Ellerim kaldırdım dilim duada/Ötme garip garip gönül şen değil (s. 301).

2.37.61. AHMET YILDIRIM (Öksüz Ozan)

- 1-Samsun'da parlayan ışık/Mustafa Kemal Atatürk,
Yurt ona yurda âşık/Mustafa Kemal Atatürk (s. 303).
2-Hazreti Nuh ile anılır adın/İkinci Adem'e yöresin Ağrı,
Gemisini buzullarla sakladın/Âleme mesajdır mirasın Ağrı (s. 305).

2.37.62. YAŞAR YILMAZ (Âşık Reyhânî)

- 1-Beni kimse yenemezdi/Alnımdaki yazım yendi,
Aklım zayıf nefsim ezdi/Öz özümü özüm yendi (s. 308).
2-Fani dünya bir hikâye/Bir var imiş bir yok imiş,
Tabutta tükenmiş gaye/Bir var imiş bir yok imiş (s. 309).
3-Bahar gelsin şu dağlara gideyim/Belki derdimize çare bir çiçek,
Toplayıp devşirip harman edeyim/Açılan yarımı sara bir çiçek (s. 310).
4-Bir yanında yaktıcağın ocağın/Bir yanında söndürmeye el gerek,
Bir yanında bitirdiğin gül bağı/Bir yanında dertli bir bülbül gerek (s. 311).
5-İftira etmeyin gerçekler şaşmaz/Doğruları eğri yolda kim görmüş,
Acımdan ölür sırrını açmaz/Kemaleti cahil yolda kim görmüş (s. 311).

2.37.63. AHMET YİĞİT (Âşık Gül Ahmet)

1-Aşkımı layık görmezsen/Erit beni Kadir Mevla'm,

Tefekkürün mihrabına/Bürüt beni Kadir Mevla'm (s. 313).

2-Gönül bahçesinde fidan dikmişim/On iki yıl sonra gül verdi bana,

Kurur diye hep boynumu bük müştüm/En güzel meyveden bal verdi bana (s. 314).

3-Sevdiğimden ayrı gurbet ellerde/Ağlıyorum dünyaya dar deyi deyi,

Ahım kaldı tomurcuk güllerde/Ötüyorum ah u zâr deyi deyi (s. 314).

2.38. N. Ziya Bakırcıoğlu, Halk Şiirimiz⁵⁷

2.38.1. SEYYİD SEYFULLAH (Âşık Nizamoğlu)

- 1-Bir dertliyim derdim vardır/Ya ben nice dönmeyeyim,
Her dem işim âh u zârdır/Ya ben nice dönmeyeyim (s. 150).
- 2-Bağrımdaki biten başlar/Muhammed'in aşkındandır,
Bu gözümden akan yaşlar/Muhammed'in aşkındandır (s. 151).
- 3-Hey yol erkân erenleri sizin olsun bu yol erkân,
Ben bir aceb derde düştüm bulunmaya gibi derman (s. 152).

2.38.2. HASAN DEDE (Karpuzu Büyük Hasan Dede)

- 1-Eşrefoğlu al haberi/Bahçe biziz gül bizdedir,
Biz Mevlâ'nın kuluyuz/Yetmiş iki dil bizdedir (s. 158).

2.38.3. DERTLÎ (Bolulu)

- 1-Şarâb-ı ledünden içelden beri/Ayılmadım gitti mestânesiyim,
Bîhuş olup candan geçelden beri/Serseri gezerim efsânesiyim (s. 178).
- 2-Harâba kul olduk bezm-i âlemde/Âbâd olsak da bir olmasak da bir,
Düştük çâre nedir dâme âlemde/Âzâd olsak da bir olmasak da bir (s. 178).
- 3-İkbâle zevâl erse ne var sende kemâl var,
Mağrur-ı kemâl olma ki ardınca zevâl var (s. 179).
- 4-Aşk bu fenâ mülkünün encâmını söyler,
Saz remz ile dağın bahar eyyâmını söyler (s. 180).

2.38.4. HUZÛRÎ (?)⁵⁸

- 1-Hicrin ile çıktı feleğe âh u figânım/Ey serv-i revanım,
Rahmeyle ki yok zerre kadar tâb ü tûvânım (s. 181).

2.38.5. SEYRÂNÎ (Everekli)

- 1-Hak yoluna gidenlerin/Asâ olsam ellerine,
Er pir vasfın edenlerin/Kurban olsam dillerine (s. 189).

⁵⁷ N. Ziya Bakırcıoğlu, Halk Şiirimiz. Ötüken Neşriyat, İstanbul: 2007, ss: 496.

⁵⁸ Adı geçen Huzûrî, Ali Coşkun (Âşık Huzûrî) olabilir.

2.38.6. KENZÎ (?)⁵⁹

- 1-Sabreyle dilâ meclise canân gelecektir,
Teşrifi ile cismimize can gelecektir (s. 193).

2.38.7. CELÂLÎ (Bayburtlu)

- 1-Kaf u Nûn kalem u defter açmadan/Ben Şâh-ı serverin nurunda idim,
Ene'l Hak noktası levha düşmeden/On iki perdenin birinde idim (s. 194).

2.38.8. GUFRÂNÎ (Karamanlı)

- 1-Katre idim ummanlara karıştım/Kaç bulandım kaç duruldum kim bilir,
Âlemleri kaç devredip dolandım/Kaç sanata kaç sarıldım kim bilir (s. 196).

2.38.9. HAYÂLÎ (16. Yüzyıl)

- 1-Leylâm gelir deyi yollar gözlerim/Gelmedi gözümde kaldı hayâli,
Gizli sırrım beyan etmem gizlerim/Serimi sevdaya saldı hayâli (s. 199).

2.38.10. KARACAOĞLAN

- 1-Âciz kaldım şu gönlümün elinden/Benim gitmediğim yollar mı kaldı,
Cevr idi ki yüz döndürüp serime/Başıma gelmedik haller mi kaldı (s. 200).
- 2-Ağlayı ağlayı düştüm yollara/Karışayım boz bulanık sellere,
Adı sanı duyulmadık illere/Gitmeyince gönül yârdan ayrılmaz (s. 200).
- 3-Ala gözlerine kurban olduğum/Şa'y edip âleme bildirme beni,
Açıp ak gerdanı durma karşımda/Ecelimden evvel öldürme beni (s. 201).
- 4-Ala gözlerini sevdiğim dilber/Kokuya benzettim güller içinde,
İnceciktir belin, hilaldir kaşın/Selviye benzettim dallar içinde (s. 202).
- 5-Ala gözlerini sevdiğim dilber/Niçin ay yüzünü döndürdün,
Yoksa hizmetinde kusur mu koydum/Niçin gül dalına harı kondurdun (s. 203).
- 6-Ala gözlerini sevdiğim dilber/Şu gelip geçtiğin yollar öğünsün,
Kadir Mevlâm seni öğmüş yaratmış/Nasibi olduğun kullar öğünsün (s. 203-204).
- 7-Ala gözlüm ben bu ilden gidersem/Zülfü perişânım kal melil melil,
Kerem et aklından çıkarma beni/Ağla göz yaşını sil melil melil (s. 204).

⁵⁹ Bu antolojideki adı geçen Âşık Kenzî, Karamanlı Kenzî veya Kıbrıslı Kenzî olabilir.

- 8-Ala gözlüm yıktın benim evimi/Eğlen şu diyarda kal deyi deyi,
Viran ettin bahçem ile bağımı/Tomurcuk güllerim al deyi deyi (s. 205).
- 9-Aşağıdan gelen ceren cereni/Akça ceran sana değmeli değil,
İki eli boğum boğum kınalı/Karadır gözleri sürmeli değil (s. 205).
- 10-Ataşım yanmadan tütünüm tüter/Bulutun havaya ağdığı gibi,
Yârin bahçesinde bülbüller öter/Ayin on dördünde olduğu gibi (s. 206).
- 11-Başı al valalı küçücük gelin/Seherde açılan güle dönmüşsün,
Başına takmışsın altın çelengi/Turnadan alınan tele dönmüşsün (s. 207).
- 12-Bir civan götürdü beni bahçeye/Gördüm o bahçenin dalları sarhoş,
Yağmurlar yağar da rüzgârlar eser/Eğilmiş selvinin dallar sarhoş (s. 208).
- 13-Çıkıp yücesine seyrân eyledim/Gördüm ak kuğulu göller perişan,
Bir firkat geldi de durdum ağladım/Öpüp kokladığım güller perişan (s. 209).
- 14-Eğlen hocam eğlen bir sualım var/Edep nedir erkân nedir yol nedir,
Benim Karac’oğlan olduğum belli/Dede nedir abdal nedir kul nedir (s. 210).
- 15-Evvel sen de yücelerden uçardın/Şimdi enginlere indin mi gönül,
Derya deniz dağ taş demez aşardın/Karadan menzilin aldın mı gönül (s. 211).
- 16-İlgıt ılgıt esen seher yelleri/Esip esip yâre değmeli değil,
Ak elleri elvan elvan kınalı/Karadır gözleri sürmeli değil (s. 211).
- 17-İzin ver hey ağam ben de geleyim/Ah çekip de arkam sıra ağlar var,
Bakarım bakarım sılâm görünmez/Aramızda yıkılası dağlar var (s. 212).
- 18-Nedendir de kömür gözlüm nedendir/Şu geceki benim uyumadığım,
Çetin derler ayrılığın derdini/Ayrılık derdine doyamadığım (s. 213).
- 19-Uryan geldim yine uryan giderim/Ölmemeğe elde fermânım mı var,
Azrâil gelmiş de can talep eyler/Benim can vermeğe dermânım mı var (s. 213).
- 20-Yiğidin ey’sini nerden bileyim/Yüzü güleç kendi yaman olmalı,
Kasavet serine çöktüğü zaman/Gönlünün gamını alan olmalı (s. 214).
- 21-Değirmenden gelirim beygirim yüklü/Şu kızı görenin del’ olur aklı,
On beş yaşında da kırk beş yaşında da belikli/Bir kız bana emmi dedi neyleyim (s. 215).
- 22-Deli gönül gezer gezer gelirsin/Arı gibi her çiçekten alırsın,
Nerde güzel görsen orda kalırsın/Ben senin derdini çekemem gönül (s. 215).
- 23-Hasta düştüm hey ağalar/Halim bilmez dağlar şimdi,
Düşman gibi dost karşımda/Zülûflerin bağlar şimdi (s. 216).

- 24-Yürü bire yalan dünya/Senden murad alınır mı,
Pek dolukmuş humar gözler/Buna çare bulunur mu (s. 217).
- 25-Ala gözlü benli dilber/Koma beni el yerine,
Altın kemerin olayım/Dola beni bel yerine (s. 218).
- 26-Ala gözlü benli dilber/Usul böyle söz ederler,
Gönül suyun akıtırılar/Gözlerimi buz ederler (s. 218).
- 27-Güzel ne güzel olmuşsun/Görölmeyi görölmeyi,
Siyah zülfün halkalanmış/Örölmeyi örölmeyi (s. 219).
- 28-İncecikten bir kar yağar/Tozar Elif Elif diye,
Deli gönül abdal olmuş/Gezer Elif Elif diye (s. 220).
- 29-Dinle sana bir nasihat edeyim/Hatırdan gönülden geçici olma,
Yiğidin başına bir iş gelirse/Onu yâd ellere açıcı olma (s. 221).
- 30-İndim seyrân ettim Firengistanı/İlleri var bizim ile benzemez,
Levin tutmuş goncaları açılmış/Gülleri var bizim güle benzemez (s. 222).
- 31-On birinde bir yâr sevdim/Taze açılmış güle benzer,
On iki de şeker şerbet/Oğul vermiş bala benzer (s. 223).

2.38.11. KOROĞLU (17. Yüzyıl)

- 1-Çıktım şu âlemi seyrân eyledim/Açılmış baharı gülü dağların,
Sökölmüş bentleri cûşu yenilmez/Çağlayuban akar seli dağların (s. 225).
- 2-Daima böyledir dünyanın işi/Kişî ettiğini bulur demişler,
İstersen eylik et istersen kemlik/Ettiğin başına gelir demişler (s. 226).
- 3-Gayre bakma yüzün göster/Ben gönlümü bilmez miyim
Günde padişahlık ister/Ben gönlümü bilmez miyim (s. 226).

2.38.12. KUL MEHMET (16. Yüzyıl)

- 1-Behey ela gözlü canım/Kul olmağa geldim sana,
Gönül tahtında sultanım/Kul olmağa geldim sana (s. 228).

2.38.13. ÂŞIK (17. Yüzyıl)

- 1-Âlem bîzâr oldu benim zarımdan/Bir âşık bülbülüm gülden usandım,
Ayırdılar beni nazlı yârimden/Çeşmim yaşının selinden usandım (s. 230).
- 2-Dinle gönül bülbülünün zârını/Bir gül ister ruhlerinin alından,
Gel söyündür yüreğimin nârını/Bir şerbet ver leblerinin balından (s. 230).

2.38.14. ÂŞIK ÖMER (17. Yüzyıl)

- 1-Ela gözlerine kurban olduğum/Yüzüne bakmaya doyamadım ben,
İbret için gelmiş derler cihana/Noktadır benlerin sayamadım ben (s. 232).
- 2-Şimdi almaz oldun benim selamım/Alırsın sevdiğim bir zaman olur,
Bana işlediğin işlere nâdim/Olursun sevdiğim bir zaman olur (s. 232).
- 3-Dedim dilber yanakların kızarmış/Dedi çiçek taktım gül yarasıdır,
Dedim tane tane olmuş benlerin/Dedi zülfüm değdi tel yarasıdır (s. 233).
- 4-Göğsün açıp bana karşı/Çıkma beni öldürürsün,
Gözlerini süze süze/Bakma beni öldürürsün (s. 234).
- 5-Şu karşıdan gelen dilber/Boyu selvi dala benzer,
Yanında bir kızla bile/Gonca açılmış güle benzer (s. 234).
- 6-Gel dilberim kan eyleme/Seni kandan sakınırım,
Doğan aydan esen yelden/Seni günden sakınırım (s. 235).
- 7-Davutpaşa ara yerde yücedir/Samatya'nın safâları eycedir,
Narlıkapı hepsinden üçedir/Köşk ü saray ile ünvanımız var (s. 236).

2.38.15. EMRAH (Ercişli)

- 1-Ellerin kırılıns ey nâşi hoyrat/Sana kimler dedi boz menevşeyi,
Nâzik eliyle dermiş devşirmiş/Ay yanak üstüne düz menevşeyi (s. 237).
- 2-Bugün ben güzel gördüm/Bakar cennet sarayından,
Kamıştı gözümün nuru/Onun hüsnü cemâlinden (s. 238).
- 3-Hey ağalar dad gaziler/Dağa kar düştü kar düştü,
Gurbet elde yâd ülkede/Yâda yâr düştü yâr düştü (s. 238).

2.38.16. GAZÎ ÂŞIK HASAN (Tamaşvarlı)

- 1-Bu gün ben bir güzel gördüm/Gül cemali ala benzer,
Çıkılmış bahçede salınır/Boyu selvi dala benzer (s. 240).
- 2-Ne çeker kulların serhad ilinde/Bilinmez Hünkârım görülmeyince,
Bunca memleketin kâfir elinde/Kaldı inanmadın ayrılmayınca (s. 241).

2.38.17. GEVHERÎ (17. Yüzyıl)

- 1-Ala gözlerini sevdiğim dilber/Her gülün sözüne bülbül uyar mı,
Ben bir divaneyim bir şey bilmem ya/Güzel olmayanı gönül sever mi (s. 242).

- 2-Cemâlin bağında seyran eyledim/Bülbül sesi gonca sesi gül sesi,
Gûşuma dokundu ihsana geldim/Ayva sesi turunç sesi nar sesi (s. 242).
- 3-Bülbül ne yatarsın yaz bahar oldu/Çağrışıp ötmenin zamanı geldi,
Serviler yeşerdi çiçekler doldu/Cana can katmanın zamanı geldi (s. 243).
- 4-Bizim göle geldi bir yeşil başlı/Şahin pençe vurmuş pek yârelenmiş,
Bağrımı hûn etti garip ötüşlü/Bölünüp telleri hep pârelenmiş (s. 244).
- 5-Mecnûn'a dönmüşüm bilmem gezdiğim/Dağlar mıdır sahra mıdır çöl müdür,
Dostumun bağına girip derdiğim/Lale midir sünbül müdür gül müdür (s. 244).
- 6-Garip turna bizi senden sorana/Şimdi bir yavruya kuldur diyesin,
Aşkın zincirini takmış boynuna/Devr içinde Mecnûn oldur diyesin (s. 245).
- 7-Bugün ben bir bağa girdim/Ne bağ duydu ne bağbancısı,
Gülün şeftalisin derdim/Ne bağ duydu ne bağbancısı (s. 246).

2.38.18. KÂTİBÎ (17. Yüzyıl)

- 1-Görüp cemâlini âşık olduğum/Hakk'ı bir bilirsen ağlatma beni,
Uğruna serimi fedâ kıldığım/Hakk'ı bir bilirsen ağlatma beni (s. 247).
- 2-Fidandır yetiştirdi bu lebi gönce/Cennet bahçesinin gülüdür şimdi,
Kararım kalmadı seni görünce/Gözüm yaşı Tuna'nın seldir şimdi (s. 247).
- 3-Gönül aşk atına binelden beri/Muhabbet menzilin alagelmiştir,
Pervâne-veş şem'a yanaldan beri/Benzimiz sararıp solagelmiştir (s. 248).
- 4-Bir dem kararın yok dağlar başında/Nice bir Mecnûn'a dönersin gönül,
Cümle halk-ı âlem kendi işinde/Sen aşkın nârına yanarsın gönül (s. 249).
- 5-Sevdiğim vuslata ereyim deyü/Ciğerim kan ile dolagelmiştir,
Gözlerim lütfunu göreyim deyü/Ağlayı ağlayı yolagelmiştir (s. 249-250).
- 6-Ela gözlü dilberlerin lezzeti/Şeker midir şerbet midir bal mıdır,
Ne dökülmüş ak gerdanın üstüne/Kâkül müdür zülûf müdür tel midir (s. 250).

2.38.19. KAYIKÇI KUL MUSTAFA (17. Yüzyıl)

- 1-İlkyaz eyyâmların geldiği zaman/Beyler dalgalanır cûşu dağların,
Gecenin gündüze katuben heman/Öter türlü türlü kuşu dağların (s. 252).
- 2-Yücesi boranlı dumanlı dağlar/İncitmen sunamı yol verin gitsin,
Eyyâm-ı şitâda bahar erişsin/Eline bir deste gül verin gitsin (s. 253).

- 3-Gece gündüz uyku irmez gözüme/İntizâm ela gözlü yâr deyi,
Gündüz hayâlimde gece düşümde/Selâmı yok bir efendim var deyi (s. 253).
- 4-Telli turnam bizim yerden ne haber/Acep bizim yerlerimiz nic'oldu,
Bülbül uçtu gurâb kondu dallara/Mor sünbüllü bağlarımız nic'oldu (s. 254).
- 5-İptida Bağdad'a sefer olanda/Atladı hendeği geçti Genç Osman,
Vuruldu sancaktar kaptı sancağı/İletti bedene dikti Genç Osman (s. 255).

2.38.20. KULOĞLU (17. Yüzyıl)

- 1-Evvelki yârimden vaz geldim ise/Şimdiki sevdiğim ondan ziyade,
Bilmem hûri midir gökten mi inmiş/Bir melek görmedim bundan ziyade (s. 256).
- 2-Karşımda salınan dilber/Bakma beni ağlatırsın,
Beni koyup yâd ellere/Gitme beni ağlatırsın (s. 256).
- 3-Uzaktan merhaba olmaz/Gel a mestane bakışım,
Kolların boynuma dola/Dile mestane bakışım (s. 257).

2.38.21. ÖKSÜZ ÂŞIK (17. Yüzyıl)

- 1-Gelin hey ağalar seyrân edelim/Kemter gedâların yeridir dağlar,
Ter sohbetler تنها zevkler edelim/Yoktur engellerden hâlidir dağlar (s. 258).
- 2-Bâd-ı sabâ eser seher vaktinde/Kumrular ötüşür dallar üstüne,
Yâri gördüm gitti aklım başımdan/Yeşiller giyinmiş allar üstüne (s. 258).
- 3-Gül budanmış dal dal olmuş/Menekşesi yol yol olmuş,
Siyah zülfün tel tel olmuş/Biz bu yerlerden gideli/Gurbet ellere düşeli (s. 259).

2.38.22. KÖROĞLU (16. Yüzyıl)

- 1-Mert dayanır namert kaçır/Meydan gümbür gümbürlenir,
Şâhlar şâhı divân açar/Divan gümbür gümbürlenir (s. 260).
- 2-Yiğitler silkinip ata binende/Derelerden bozkurtlara ün olur,
Yiğit olan döne döne döğüşür/Kötüler kavgadan kaçır dün olur (s. 260).
- 3-Benden selam olsun Bolu beyine/Çıkıp şu dağlara yaslanmalıdır,
Ok gıcirtısından kalkan sesinden/Dağlar seda verip seslenmelidir (s. 261).
- 4-Muhannetlik etmek değil kârımız/Şehriyar sözüne uyanlardanız,
Meydana girende yoktur korkumuz/Kazaya rızâdır diyenlerdeniz (s. 261).

5-Heman Mevlâ ile sana dayandım/Arkam sensin kal'am sensin dağlar hey,
Yoktur senden gayrı kolum kanadım/Arkam sensin kal'am sensin dağlar hey (s. 262).

2.38.23. ABDÎ (18. Yüzyıl)

1-Nedendir gül yüzün seyreden âşık/Bülbüller misâli efgane gelir,
Dolanır kuyunu çok bağı yanık/Dertlidir cümlesi dermane gelir (s. 263).

2.38.24. AGÂHÎ (18. Yüzyıl)

1-Fitne-i zamanın devri döneli/Harâb-ı cihanda lezzet mi kaldı,
Mürâyî dünyaya geldim geleli/Çekmediğim derd ü mihnet mi kaldı (s. 264).

2.38.25. ÂŞIK RAVZÎ (18. Yüzyıl)

1-Yîne baş kaldırdı Moskof Kırallı/Kaçma kâfir sana meydânımız var,
Seninle eyleriz ceng ü cidâli/Bu yolda ölecek kurbanımız var (s. 265).

2.38.26. KIYMETÎ (18. Yüzyıl)

1-Dilberâ kâmiller etsin midhatin/Cebîninde bî-bahane kaşların,
Fermân eyler her ne ise hizmetin/Salsın beni Hindistan'a kaşların (s. 267).

2.38.27. LEVNÎ (18. Yüzyıl)

1-Tut atalarsözün kalbî selim ol/Gönülden gönüle yol var demişler,
Gider yavuzluğu tab'ı halîm ol/Sert sirke kabına zarar demişler (s. 268).

2.38.28. MAHTÛMÎ (18. Yüzyıl)

1-Duâdan unutma bu mecruhunu/Nûr-ı çeşm-i cânım duâlar seni,
Hakk'a ısmarladım her umurunu/Ey şâh-ı hûbânım duâlar seni (s. 273).

2.38.29. SÜLEYMAN (18. Yüzyıl)

1-Her dem arzularım bahçesin bağı/Gitmez hayâlimden narı sılanın,
Kaldım gurbet ilde gidemez oldum/Öldürür yiğidi ârı sılanın (s. 274).

2.38.30. ŞERMÎ (Üsküdarlı)

1-Gurbet illerine gitti efendim/Acep dostlar yine tezce gelir mi,
Zevk işret içinde zülfü kemendim/Benim bunda çektiğimi bilir mi (s. 275).

2.38.31. AHMET KANAR (Âşık Noksanî)

- 1-Beyhûde gamlanma divâne gönül/Cümle âlemlerin rızkın veren var,
Yaptığın hatadan habersiz sanma/Kara karıncayı gece gören var (s. 276).

2.38.32. ÂŞIK KÂMİL (?)

Kâmil'in ne zaman nerde yaşadığı bilinmemektedir.

- 1-Vardım çiğci oldum cümleden akdem/Yıllık ile tuttu beni bir âdem,
İçtiğim tarhana çorbası her dem/Ağzım yaktım sıcak çorba içerken (s. 277).

2.38.33. ÂŞIK ŞENLİK (Çıldırılı)

- 1-Mevlâ'yı seversen konak et beni/Bir gece eğlenir yatar giderim,
Gözden ırak olur gönülden cüdâ/Derbeder olurum yiter giderim (s. 279).
2-Sunam niye meyil verdin yâda sen/Alışıp oduna yandığım güzel,
Hayâlin gönlümde melekzâdedir/Cemâlin gılmana sandığım güzel (s. 280).
3-Ehl-i islâm olan işini bilsin/Can sağ iken yurt vermeniz düşmana,
İsterse Uruset ne ki var gelsin/Can sağ iken yurt vermeniz düşmana (s. 280).

2.38.34. ÂŞIK TAHİRÎ (Niğdeli)

- 1-Salını salını gezen güzeller/Biraz eğlenip de durmaz mısınız,
Mevlâm sizi bizim için yaratmış/Bir Tanrı selâmı almaz mısınız (s. 282).

2.38.35. CELÂLÎ (Bayburtlu)

- 1-Sunam hangi bağın ayva narısın/Bahçeler ummânı sen safâ geldin,
Bendeki bülbülün gül ensârisin/Gönlümün gülşeni sen safâ geldin (s. 283).
2-Ah elinden yandı cennette canım/Bu ne derttir buna bir el katan yok,
Hicran oku değdi döküldü kanım/Zevrakımız aşk gölüne atan yok (s. 284).

2.38.36. ZİHNÎ (Bayburtlu)

- 1-Bâd-ı sabâ selâm eyle o yâra/Ya gelsin ya gidek o diyâra biz,
Katip arzuhalim yaz ki cânâna/Ayrıralı düştük ah u zâra biz (s. 285).
2-Vardım ki yurdundan ayağ göçürmüş/Yavru gitmiş ıssız kalmış otağı,
Camlar şikest olmuş meyler dökülmüş/Sâkiler meclisten çekmiş ayağı (s. 285).
3-Yıkılmış çadırların göç etmiş Leylâ/Vardım ki boş kalmış yâr otakları,
Dağı mesken tutmuş bîçâre Mecnûn/Akıtmış gözünden kan ırmakları (s. 286).

2.38.37. DADALOĞLU (19. Yüzyıl)

- 1-Ölürüz de kömür gözlüm ölürüz/Dost ağlasın zalım felek utansın,
Kıyamette kavuşmak var biliriz/Dost ağlasın kahpe felek utansın (s. 287).
- 2-Kalktı göç eyledi Avşar illeri/Ağır ağır giden iller bizim,
Arap atlar yakın eyler ırağı/Yüce dağdan aşan yollar bizimdir (s. 287).
- 3-Yürü yiğit yürü yoluna yürü/Ağustosta erir dağların karı,
Gayet güzel olsa yiğidin yârî/O yiğit yanına nazınan gelir (s. 288).
- 4-Çıktım yücesine seyrân eyledim/Cebel önü çayır çimen görünür,
Bir firkat geldi de coştum ağladım/Al yeşil bahçeli Kaman görünür (s. 289).
- 5-Yükseklerde şahin gibi süzülür/Enginlerde turna gibi dizilir,
Haçan dostu ansa gönlüm üzülür/Şimdi döndüm düzen tutmaz tele ben (s. 289-290).

2.38.38. DERTLÎ (Bolulu)

- 1-Sâkiyâ câmında nedir bu esrâr/Kıldı bir katresi mestâne beni,
Şarâb-ı lâlinde ne keyfiyet var/Söyletir efsâne efsâne beni (s. 291).
- 2-Hatırlayıp sual etmez hâlimden/Kirpikleri kara kalem yaşlı yâr,
Zikr ü fikri gitmez benim dilimden/Anadan gülmedik garip başlı yâr (s. 291).
- 3-Vâsıl olmaksâ merâm zât-ı zamana ey gönül,
Tut harâbat râhını gitme yabana ey gönül (s. 292).
- 4-Tîg-i aşkı çeşm-i hun-riz derd-i aşk dermanıdır,
Tîgına can vermek ancak âşıkın dermanıdır (s. 292).
- 5-Vefâsın görmedim ol şuha meftun olduğum kaldı,
Düşüp sevdâsına âlemde mahzun olduğum kaldı (s. 293).
- 6-Hilâfım yok kasem billah bu yolda sahibim sensin,
Bir âciz bîkes ednâyım hayırlı sahibim sensin (s. 294).

2.38.39. EMRAH (Erzurumlu)

- 1-El çek tabip el çek yaram üstünden/Sen benim derdime devâ bilmezsin,
Sen nasıl tabipsin yoktur ilacın/Yaram yürekdedir sarabilmezsin (s. 295).
- 2-Hazan ile geçti gülşen ü bostan/Eyle dertli bülbül zâr garip garip,
Harabe yüz tuttu bezm-i gülistan/Ağla şimden geri var garip garip (s. 295).
- 3-Bu dil mahşere dek olunmaz hûşyâr/Peymâne-i aşkın mestânesidir,
Aşk oduna yanar eylemez izhâr/Hakikat şeminin pervanesidir (s. 296).

- 4-Sabahtan uğradım ben bir fidana/Dedim mahmur musun dedi ki yok yok,
Ağ elleri boğum boğum kınalı/Dedim bayram mıdır söyledi yok yok (s. 296).
- 5-Tutam yâr elinden tutam/Çıkam dağlara dağlara,
Olam bir yâreli bülbül/İnem bağlara bağlara (s. 297).
- 6-Gönül gurbet ile gitme/Ya gelinir ya gelinmez,
Her dilbere gönül verme/Ta sevilir ya sevilmez (s. 297).

2.38.40. RUHSÂTÎ (Deliktaşlı)

- 1-Yîne bahar geldi bülbül sesinden/Seda verip seslendin mi yaylalar,
Çevre yanımla lüle sünbül bürümüş/Gelin olup süslendin mi yaylalar (s. 299).
- 2-Acep sizler hangi ilden gelirsiniz/Bir haber sorayım durun turnalar,
Sılda yârimden neler bilirsiniz/Bana bir teselli verin turnalar (s. 299).
- 3-Keklik gibi taştan taş sererek/Gerdan açıp gelişini sevdiğim,
Sağa sola taksim etmiş örgüsün/Onar onar bölüşünü sevdiğim (s. 300).
- 4-Seher yeli yâr köyüne uğrarsan/Dikkat eyle yollarına aman ha,
Bazı bazı ansın ahd ü peymânın/Yavaş doktun tellerine aman ha (s. 301).
- 5-Vardım nazlı yârin ziyaretine/Dedim kalk gidelim dedi varamam,
Dedim bu kadar mı vaz geldin benden/Dedi vaz gelmedim amma varamam (s. 302).
- 6-Bir vakte erdi ki bizim günümüz/Yiğit belli değil mert belli değil,
Herkes yarasına derman arıyor/Deva belli değil dert belli değil (s. 302).

2.38.41. SEYRÂNÎ (Everekli)

- 1-Eski libas gibi âşıkın gönlü/Söküldükten sonra dikilmez imiş,
Güzel sever isen gerdanı benli/Her güzelin kahrı çekilmez imiş (s. 304).
- 2-Seher yeli sen Mevlâ'yı seversen/Sılda bir yârim var seher yeli,
Bir kâğıt içine üç beyit yazdım/Bul sen tenhada ver seher yeli (s. 304).
- 3-Ormanda büyüyen adam azgını/Çarşıda pazarda seyrân beğenmez,
Medrese kaçkını softa bozgunu/Selam vermek için insan beğenmez (s. 305).
- 4-Ne hikmettir şu dünyaya/Gelen ağlar giden ağlar,
Soralım yoksula baya/Gelen ağlar giden ağlar (s. 306).
- 5-Aşkın derdine düşeli/Mecnûnum dağar gezerim,
Katrem kaynayıp coşalı/Sel oldum çağlar gezerim (s. 306).

6-Mahkeme meclisi icat olduğu/Çeşme-i rüşvetin akmaklığından,
Kaza belâ ile âlem dolduğu/Kazların kadıya uçmaklığından (s. 307).

2.38.42. SÜRÛRÎ (Silleli)

1-Sabahtan uğradım nazlı dildâre/Olanca aklımı aldı da gitti,
Beni bülbül gibi düşürdü zâre/Serimi sevdaya saldı da gitti (s. 309).

2.38.43. SÜMMÂNÎ (Erzurumlu)

1-Bir menzile başa kadar varmazsan/Sen o yola kervan olsan ne fayda,
Bir dilberin sinesine konmazsan/Hayâl ile mihman olsan ne fayda (s. 310).
2-Uyandım gafletten oldum perişân/Bir nur doğdu âlem oldu ürüşân,
Selâm verdi bana üç hûb dervişân/Lisânları bir hoş sedâsın tek tek (s. 311).
3-Varıp gidem bir kâmile danışam/Belki benim şu derdimden bilen var,
Bir güzelin ateşine yanmışam/Şu âh ile firkatine salan var (s. 312).
4-Bahar geldi yine karşı dağlara/Mor menekşe lâle bitmek içindir,
Bülbül figan eder iner bağlara/Bir gül goncasıyla yatmak içindir (s. 313).
5-Kınamayın bizi Hakk'ı sevenler/Yağmur düşmeyince sel uyanır mı,
Gönül boş değildir aşka düşeli/Rüzgâr esmeyince dal uyanır mı (s. 313).
6-Ervâh-ı ezelde levh ü kalemde/Herkes bir türlü ihsân ederler,
Kimi gam çeker de hayâl bâbında/Kimini tahtında sultân ederler (s. 314).

2.38.44. NURÎ (Tokatlı)

1-Kıymet mi biçilir cevher taşına/Kâmilce bir sarraf karışmayınca,
Kimse üstâd olmaz kendi başına/Bulup erbabına danışmayınca (s. 315).
2-Ey şûh-ı canânım çeş-i fettânım/Gayet sevdi canım seni dilrübâ/Oldum müptelâ,
Rûz u şeb giryânım hâl-perişânım/Rahm kıl sultânım cevri etme bana/Ey gül-i rânâ
(s. 315).

2.38.45. ÂŞIK KUSÛRÎ (Darendeli)

1-Leylâ'nın mecnunuyum ben ehl-i zârım var benim/Vuslat-ı Leylâ için çok intizârım
var benim,
Ol mecazî hublara hoş bendedir sanman beni/Cân u dilden dil çeker bir şivekârım
var benim (s. 317).

2-Neyleyim feleğin ihmal işini/Beni bir sevdaya düş etti bu gün,
Gül yüzlü yârimi ellere verdi/Düşmanın gönlünü hoş etti bu gün (s. 317).

2.38.46. MÎNHÂCÎ (Deliktaşlı)

1-Cennetten mi çıktın ey servi boylu/Zemzeme mi battı nur bölüklerin,
Arşa direk oldu benim tütünüm/Bu duman haşre dek silinmez imiş (s. 319).
2-Neme şâd olayım neme güleyim/Gönül gamlı iken gülünmez imiş,
Arşa direk oldu benim tütünüm/Bu duman haşre dek silinmez imiş (s. 319).

2.38.47. KAYA SALÎH (Âşık Muhibbî)

1-Öğrensin halimi benden soranlar/Yanıktır sözlerim diller kan ağlar,
Derdim deva bilmez çalar söylerim/Demesem sazımda teller kan ağlar (s. 321).

2.38.48. KUL AHMED (?)⁶⁰

1-İnsanoğlu bu dünyaya gelince/Bir kaba karışır zara dönersin,
Dokuz aylık yolun tamam olunca/Dünya denen bir pazara dönersin (s. 323).

2.38.49. AGÂHÎ (Sivaslı)

Agâhî'nin Sivaslı olduğu bilinmektedir. Hangi yüzyılda yaşadığı bilinmeyip 18. yüzyılda yaşayan Agâhî'den ayrı bir şâir olup olmadığı bilinmemektedir.

1-Seher vakti çaldım yârin kapısın/Baktım yârin kapıları sürmeli,
Boş bulmadım otağını yapısın/Çıka geldi bir gözleri sürmeli (s. 324).

2.38.50. ÂŞIK NECÎP (19. Yüzyıl)

1-Gece rüyada sohbetin/Gündüz dillerde dillerde,
Canda gizli muhabbetin/Gördüm illerde illerde (s. 325).

2.38.51. HÂKÎ (17.-18. Yüzyıl)

1-Bülbül ne durursun kılâgör figan/Vakt-i şitâ erer gül gelir geçer,
Daimâ ağlatmaz kulunu Yezdân/Akar gözlerinden sel gelir geçer (s. 326).

⁶⁰ Bu antolojide adı geçen Kul Ahmed ile diğer antolojilerde adı geçen Ahmet Kartalkanat (Âşık Kul Ahmet) aynı kişi olabilir.

2.38.52. FERYÂDÎ (Deli Dervîş)

1-Bu gün gam yükünün tüccarı geldi/Çekemem bu derdi bölek seninle,
Seni seven âşık sararıp soldu/Çekemem bu derdi bölek seninle (s. 327).

2.38.53. GEDAÎ (Beşiktaşlı)

1-İnkılab-ı devrân tersine döndü/Gama tebdil oldu sefâhatımız,
Bezm-i muhabbetin şemâsı söndü/Kapandı hâne-i saâdetimiz (s. 328).
2-Bülbül iken nâle vü efganım aldın ey felek/Bir nebi gonca yüzü gülşânım aldın ey felek,
İşbu gamla ben nice hâk ile yeksân olmayım/Vârımı hem yârımı yârânım aldın ey felek (s. 328).

2.38.54. ALÎ (Sefil Ali-19. Yüzyıl)

1-Üç turna uçurdum Yozgat dağından/İzin aldım ağasından beyinden,
Başı boz dumanlı çavuş köyünden/Erzurum iline konun turnalar (s. 329).

2.38.55. KEMTERÎ (Zileli)

1-Bu kadar cevretme aziz sultanım/Ne olur insafa gel bazı bazı,
Mürvet değil midir çeşmi sultanım/Perişan gönlümü al bazı bazı (s. 331).

2.38.56. CEYHÛNÎ (Zileli)

1-İklim-i cânânın soldu gülleri/Bağ-ı vuslat gülizarsız olur mu,
Hal ehli hallarda bu müşkülli/Gonca hârsız bülbül zârsız olur mu (s. 332).

2.38.57. MÂHİRÎ (İphanlı)

1-Hayli demdir terk-i vatan etmişim/Bu gurbet ellerde candan usandım,
El kahır çekmede ömrüm puç oldu/Eridi cesedim tenden usandım (s. 333).

2.38.58. ÂŞIK SEFER (17. Yüzyıl)

1-Bâd-ı sabâ eser seher vaktinde/Kumrular dökülür dallar üstüne,
Yâri gördüm gitti aklım başımdan/Yeşiller giyinmiş allar üstüne (s. 334).

2.38.59. ZEYNEL ABİDİN (Âşık Pervane)

1-Ağlayıp yalvarsa kul mihnet ile/Merd-i kâmil mürüvveti basar mı,
Yanar mıyız böyle nâr-ı firkatle/Yoksa bilmem bâd-ı vuslat eser mi (s. 335).

2.38.60. ŞEVKÎ (19.-20. Yüzyıl)

1-Mektup selâm eyle bizden vatana/Söyle bizim için iller ağlasın,
Gözü yaşlı düşüm gurbet illere/Iraklır aramız yollar ağlasın (s. 336).

2.38.61. NÂİLÎ (İlgazlı)

1-Gül cemâlin görüp meyil vereli/Getirdin başıma bin bela güzel,
Taş bağrın mum edip demedin beli/Etmedin derdime bir deva güzel (s. 337).

2.38.62. KEMÂLÎ (?)

1-Dedim dilber niçin eylersin cefâ/Dedi güzellerde eski âdettir,
Dedim gayrilere edersin vefâ/Dedi mutlak âşıklara nisbettir (s. 338).

2.38.63. YUSUF KÖKTEN (Âşık Zülâlî)

1-Ayrılık bâdesi kâr etti cana/Serseri gezdirir peymâne bizi,
Esti kısmet yeli attı bir yana/Düşürdü feryâd u figana bizi (s. 339).

2.38.64. LÜTFÎ PİŞKİN (Âşık Derdiçok)

1-Gitmey gayri bizim ile/Eğlenecek yâr kalmadı,
Nere gitsen bütün hiyle/Doğru söyle er kalmadı (s. 340).

2.38.65. FİĞÂNÎ (Silleli)

1-Elif ile aldım elime kalem/Be ile başladım beyânımız var,
Te ile takdirde yazılmış elem/Se ile sıkıtlı bir canımız var (s. 341).

2.38.66. HÜZNÎ (Yozgath)

1-Hep kar yağdı güvendiğim dağlara/Dolu duman fırtınadır elimiz,
Hasret kaldı şeyda bülbül bağlar/Bâd-ı hazan esti soldu gülümüz (s. 343).

2.38.67. NÂİLÎ (Şebin Karahisarlı)

- 1-Bîçâre âşıkın başında böyle/Perişân zülfünün bin belası var,
Gönül imrenmez de neylesin söyle/O nazlı yavrunun hoş edası var (s. 344).

2.38.68. KEŞFÎ (Yusufelili)

- 1-Gönül gitmek ister gurbet ellere/Ve lâkin bizleri yâr eğlendirir,
Her dem bir gül için âh u zâr eyler/Bülbül-i şeydayı zâr eğlendirir (s. 346).

2.38.69. MUSTAFA GEDİK (Âşık Nihânî)

- 1-Evvel bahar yaz ayları yetiştî/Biter lâle sünbül gül zamanıdır,
Güzeller bağına velvele düştü/Canânın seyrâna gel zamanıdır (s. 347).
2-Bir destan söyledim son taarruza/İşimiz kerem ü ihsana döndü,
Gani Mevlâm fırsat getirdi bize/Ortalık cennet-i cinâna döndü (s. 347).

2.38.70. ALİ COŞKUN (Âşık Huzûrî)

- 1-Sarı saç üstünde sarışın yazma/Yakışır başına kurban olduğum,
Çıldırma aklımı karşımda gezme/Gözüne kaşına kurban olduğum (s. 349).
2-Bir destanım vardır zamana uygun/Yattıkça yat gardaş sakın uyanma,
Bir meşhur cevaptır sen kazan sen ye/El için beyhude ateşe yanma (s. 349).

2.38.71. HIFZÎ (Kağızmanlı)

- 1-Bir yâr ki bir yârî sevse/Varıp ağyâra düşer mi,
Cefakâr bülbül-i şeyda/Gonca gül hâra düşer mi (s. 352).
2-Yâdıma meze düşürür/Yâr ile gezdiğim yerler,
Bal şekerden şirin şerbet/Lebinden ezdiğim yerler (s. 353).
3-Sefil baykuş ne gezersin bu yerde/Yok mudur vatanın illerin hani,
Küsmüş müsün selamımı almadın/Şeyda bülbül şirin dillerin hani (s. 354).

2.38.72. VEYSEL ŞATIROĞLU (Âşık Veysel)

- 1-Kimin meftunuyum kimin Mecnûnu/Anlaşılmaz böyle bir hal var bende,
Tabirsiz ürüya keşfettim bunu/Sevgi bende sevda bende yâr bende (s. 357).
2-Her sabah her sabah suya giderken/Yâr yolunda toprak olsam toz olsam,
Bakıp dört köşeyi seyrân ederken/Kara taş altında ela göz olsam (s. 357).

- 3-Sen bir ceylan olsan ben de bir avcı/Avlasam çöllerde saz ile seni,
Bulunmaz dermanı yoktur ilacı/Vursam yaralasam söz ile seni (s. 358).
- 4-Arzusunu çektiğim Beserek Dağı/Elvan elvan çiçeklerin açtı mı,
Çevre yanın güzellerin otağı/Bizim eller yaylasına göçtü mü (s. 358).
- 5-Yine mektup aldım gül yüzlü yardan/Gözletme yolları gel deyi yazmış,
Sivralan köyünden bizim diyardan/Dağlar mor menevşe gül deyi yazmış (s. 359).

2.38.73. ALİ BÂKÎ

- 1-Al giyme başına sevdalanmaya/Kızarmış yanaklar ala ne minnet,
Şeyda bülbül gibi oyalanmaya/Hâr içinde biten güle ne minnet (s. 361).

2.38.74. DURSUN KILIÇ (Âşık Cevlânî)

- 1-Başına döndüğüm kurban olduğum/Ağlar dolanırsam yâr deyi deyi,
Derdine yandığım büryan olduğum/Dağlar dolanıram yâr deyi deyi (s. 362).

2.38.75. İSMAİL ÇELİK (Âşık Pervanî)

- 1-Mor menekşe lâle sümbül bağlarda/Açılıp goncalar gitmek içindir,
Bülbül figan eder gülün üstüne/Arzu maksadına yetmek içindir (s. 363).

2.38.76. GÜLİSTAN ÇOBANOĞLU

- 1-Mevlâm emreylese gökte güneşe/Zerresi dünyayı yakar mı yakar,
Kanber Arzu için suda boğulda/Mecnûn da Leylâ'yı yakar mı yakar (s. 364).

2.38.77. SANÂTÎ (20. Yüzyıl)

- 1-Ateş düştü şu serimi yakıyor/Söndürmez aşkımı kar olmayınca,
Gitmiyor gönlümden gam ile mihnet/Derdimin tabibi yâr olmayınca (s. 365).

2.38.78. ÂŞIK ALİ İZZET ÖZKAN

- 1-Güzele bakması çok sevap derler/Güzellere güzel bakmak güzeldir,
Güzel yâr sevenler cennetlik olur/Güzel ile yola gitmek güzeldir (s. 366).
- 2-Gül yüzlü sevdiğim bostanım bağım/Bir mektup yazayım ellerinize,
Merhamet sahibi azizim ağam/Yüreğin acısın kullarınıza (s. 367).
- 3-Mecnûnum Leylâmı gördüm/Bir kerece baktı geçti,
Ne söyledi ne de sordum/Kaşlarını yıktı geçti (s. 367).

2.38.79. İSMAİL AYDIN (Âşık Daimî)

1-Bir seher vaktinde indim bağlara/Öter şeyda bülbül gül yârelenir,
Bakmaz mısın sinemdeki dağlara/Derdimi söylesem dil yârelenir (s. 369).

2.38.80. YAKUP CAN (Âşık Ümmânî)

1-Bu gün sevdiğimden bir nâme aldım/Göz yaşıyla selam yazarım demiş,
Yeniden gönlümü sevdaya saldı/Dem be dem bağrımı ezerim demiş (s. 370).

2.38.81. BEKTAŞ KAYMAZ

1-Seher yeli sevdiğime dokunma/Değildir yüzüne telleri küser,
Çıkıp yollarına sakın takılma/Yeni kınalanmış elleri küser (s. 371).

2.38.82. DAVUT AKBABA (Âşık Davut Sularî)

1-Ela gözlerini sevdiğim dilber/Cihana saldırdı gözlerin beni,
Hasretinden mecnun misâli oldum/Ölmeden öldürdü gözlerin beni (s. 372).

2.38.83. SADİ DEĞER (Âşık Hasretî)

1-Baharı bekleyen yaralı bülbül/Gül üstüne rahmet yağar sabreyle,
Karanlık gecenin bir gündüzü var/Gün doğmadan neler doğar sabreyle (s. 373).
2-Gel gönül güvenme köşke saraya/Gül aşlayıp gülün dermemek de var,
Can incitme melhem eyle yaraya/Bir gördüğün bir de görememek de var (s. 373).

2.38.84. ABDULKADİR KILIÇ (Âşık Gamgüder)

1-O güzel göğsüne kar çiçeğini/Okşayarak takışında hatırla,
Çok sevdiğim gözlerinin rengini/Işıkları yakışında hatırla (s. 375).

2.38.85. YAŞAR YILMAZ (Âşık Reyhânî)

1-Bir dertsiz diyara varmak istedim/Gördüm yürüdüğüm yol benim gibi,
Mecnûn gibi bir Leylâ'yı aradım/Sitemle yaralı çöl benim gibi (s. 376).

2.38.86. HAMİT DEMİR (Âşık İlhamî)

1-Gül efendim gül yanağın gül gibi/Güneş gibi toprak gibi su gibi,
Gönüller şâd olsun arzu birleşsin/Güneş gibi toprak gibi su gibi (s. 377).

- 2-Aşkın hududu yok kaderde insaf/Felek kalburunda elemiş gibi,
Yâr dedik sarıldık biz de yok hilâf/Mukadderat doğru dilemiş gibi (s. 377).

2.38.87. ŞEREF TAŞLIOVA

- 1-Dünya değirmendir insanlar tahıl/Ekilir biçilir un olur gider,
Cesedi gezdirir baştaki akıl/Bire saygı duyan bin olur gider (s. 378).

2.38.88. MURAT ÇOBANOĞLU

- 1-Sevda hançerini aldın eline/Gel de sinemi yar kara gözlüm,
Âşığın sözüne işirin diline/Doldur aşk şerbetin ver kara gözlüm (s. 379).
2-Bir nasihatim var bilmeyen kula/Bülbül değil isen gülü incitme,
Söz tutan dinleyen hep mutlu olan/Doğrul sen Mevlâ'ya kulu incitme (s. 379).

2.38.89. MUHLİS AKARSU

- 1-Ey sevgili sana şikâyetim var/Ne sevdiğin belli ne sevmediğin,
Ben de insanım bir de canım var/Ne sevdiğin belli ne sevmediğin (s. 381).

2.38.90. KURBANÎ (Azerbaycanlı)

- 1-Girdim yarın bahçasına/Dedim derdim güle güle,
Men ona ele müştâğam/Nece bülbül güle güle (s. 441).
2-Bî-mürvetin bî-insafın balası/Men seni sevmişem sağ üreğimde,
Gıya bahtın ortağa gan tökdün/Gara nögte goydun ağ üreğimde (s. 441).
3-Dağlar senin ile hemdem olmada/Esirgersen imdi garı da menden,
Seyragıbın o teneli gözlerin/Ahır ayrı salar yarı da menden (s. 442).
4-Heste düşüb gurbet elde yataram/Bir kimsenem yohdu oyada meni,
O siyah telleri şirin dilleri/Salıbdı sönmeyen oy oda meni (s. 443).

2.38.91. ABBAS (Azerbaycan-Tufarganlı)

- 1-Bar ilâhim gısmet eyle/Yara yoldaş eyle meni,
Men ona can gıyar olsam/O sevsin baş ile meni (s. 444).
2-Başına döndüğüm ala göz peri/Gâhdan ağla gâhdan yada sal meni,
Gara bağrım şan şan oldu delindi/Gâhdan ağla gâhdan yada sal meni (s. 444).
3-Gadir Mevlam budur senden dileyim/Görüm yârın ömrü yetsin yüz ile,
Artık ola malı mülkü dövleti/Altmış neri bir gatara düzüle (s. 445).

2.38.92. SARI ÂŞIK (Azerbaycanlı)

1-Eyipdi geddimi gaşların tağı/Gesd eyleyip şirin cana gözlerin,
Bu geder şuh bahıp aşig öldürme/Heyifdi batmasın gana gözlerin (s. 446).

2.38.93. MEHEMMED (Azerbaycan-Varhiyanlı)

Mehemmed, Azerbaycan âşıklarından olup Zagatala vilayetinin Varhiyan köyünde doğmuştur.

1-Vaht olar gaharsan erşe asmana/Vaht olar havadan yenersen könül,
Vaht olar düşersen çiskin dumana/Vaht olar her işi ganarsan könül (s. 448).

2.38.94. YAHYA BEY DİLGEM (Azerbaycanlı)

Yahya Bey Dilgem, Azerbaycan sahası içinde yetişmiş şâirlerdendir. Hayatı hakkında bilgi yoktur.

1-Leyli camalını görende dilber/Eyledi Mecnun tek divane meni,
Eşgin zincirini açma boynumdan/Bağışla o behd-i peymana meni (s. 449).

2.38.95. MECRÜM KERİM (Azerbaycanlı)

Mecrüm Kerim, Azerbaycan halk şâirlerindendir.

1-Rehm et mene gülü üzlü yar/Gerib-i bî-nevayam men,
İsterem hüsnün zekâtını/Müsteheggem gedayam men (s. 450).

2.38.96. MİRZECAN MEMEDOV (Azerbaycanlı)

Mirzecan Memedov, Azerbaycan sahası içinde yetişmiş şâirlerdendir. Hayatı hakkında bilgi yoktur.

1-Olmasın bir günüm sensiz/Menim derdim ganam yarım,
Men ha sene inanmışam/Sen de mene inan yarım (s. 451).
2-Geldi heç bahmadı öz bî-marına/Heyva tek rengimi soldurdu getti,
Brice tünd bahışla al ganlı yaşla/Aşığın gözlerin doldurdu getti (s. 451).

2.38.97. MEHEMMED BEY ÂŞIG (Azerbaycanlı)

Mehemmed Bay Âşig, Azerbaycan sahası içinde yetişmiş şâirlerdendir. Hayatı hakkında bilgi yoktur.

1-Ne müddetdi hasretini çekirem/Birce uzun gördüm ay ağa Senem,
Hicranın elinde heste düşmüşem/Daha durabilmem ayağa Senem (s. 453).

2.38.98. ALİ (Azerbaycanlı)

Ali, Azerbaycan sahası içinde yetişmiş şâirlerdendir. Hayatı hakkında bilgi yoktur.

1-Bî-mürvet yar meni candaneledi/Tutubdu destine ay ağ almasın,

Yarın bahçasının seyrine vardım/Heç görmedim yarın ay ağ almasın (s. 454).

2.38.99. ÂŞIK HÜSEYİN (Azerbaycan-Şemkirli)

Hüseyn'in Azerbaycan'ın Şemkir şehrinden olduğu tahmin edilmektedir.

1-Yeri dağlar senle hemdem olmaram/Dağlar esirgedin garı da menden,

Seyrağbın tene tene sözleri/Bir gün ayrı salar yarı da menden (s. 455).

2.38.100. MUSA (Azerbaycanlı)

Musa, Azerbaycan sahası içinde yetişmiş şâirlerdendir. Hayatı hakkında bilgi yoktur.

1-Hudam seni ne hoş günde yaradı/Salıbdı cahanda ay güle güle,

Güzellikde Yusuf sene tay olmaz/Alıbsan gurbetten pay güle güle (s. 456).

2-Çen gelse dağlara yeller esdirer/Gış da çetin gelse dal eyer eyer/Aşığ deyer eyerden,

Ne getirdin eyerden/Laçın getdi şakâra/Getirirse eyer den (s. 456).

2.38.101. ELESKER (Azerbaycanlı)

1-Çerşenbe gününde çeşme başında/Gözüm bir Alagöz hanıma düşdü,

Atdı müjgân ohun keçdi sinemden/Naz u gamzeleri ganıma düşdü (s. 458).

2-Bahar fesli yaz aylar gelende/Süsenlü sünbüllü lalalı dağlar,

Yohsulu erbabı şahı gedanı/Tutmaz birbirinden aralı dağlar (s. 458).

2.39. Ali Çelik, Türk Halk Şiiri Antolojisi⁶¹

2.39.1. ARMUTLU (16. Yüzyıl)

- 1-Murad Reis geldi gülbang çektirdi/Dîn-i İslâm sancağın diktüğü vaktin,
Padişah uğruna niyet eyledi/Çıkıp Cezayir'den gitdüğü vaktin (s. 69).
- 2-Murad Reyis eydür her gaziler hazır olun vaktınıza/Hazret-i Ali Düldül'e bindüğü
günlerdir bu gün,
El ayak hurdehâş olup şehid olur gaziler/Analar oğul deyüp andığı günlerdir bu gün
(s. 69).

2.39.2. ÂŞIK GARİB (16. Yüzyıl)

- 1-Bir söz ile ben tuzağa tutuldum/Bu garip ellerde yaktı nâr beni,
Hasretin nârına yandım kül oldum/Ahu gözlüm ne haldeyim gör beni (s. 70).
- 2-Gurbet elde baş yastığa gelende/Gayet yaman olur işi garibin,
Gelen olmaz giden olmaz yanına/Siyah toprağıyla taşı garibin (s. 70).
- 3-İşte geldim gidiyorum/Şen olasın Halep şehri,
Çok ekmeğin tuzun yedim/Helâl eyle Halep şehri (s. 70).
- 4-Koluna bağladım teli/Konuşturdun yetmiş dili,
Unuttun mu sazım beni/Konuş sazım benim ile (s. 70).
- 5-Nâme geldi vatanımdan/Vakti yarayım gideyim,
Kanlı yaşlar gözlerimden/Aktı varayım gideyim (s. 71).

2.39.3. ÂŞIK KEREM (16. Yüzyıl)

- 1-Adamı hayvanı tanıyıp bilmez/Vakıtlar gelende abdestin almaz,
Ezanlar okunur namazın kılmaz/Camilere gider minber beğenmez (s. 71).
- 2-Katı havadan uçarsın/İndireyim gönül seni,
Budak budak gül dalına/Kondurayım gönül seni (s. 72).
- 3-Gurbet elde yaman oldu halimiz/Sılaya varmaya nice çağlar var,
Ah ederim elim erişmez yâre/Aramızda yıkılası dağlar var (s. 72).
- 4-İşte kırdım putum ile haçımı/Yedi yılda duydum senin acını,
Şimdi nûş eyledim hak din ilâcını/Aman Kerem beni rüsvây eyleme (s. 72).

⁶¹ Ali Çelik, Türk Halk Şiiri Antolojisi. Timaş Yayınları, İstanbul: 2008, ss. 459.

- 5-Bir han köşesinde kalmışım hasta/Gözlerim kapalı kulağım seste,
Kendim gurbet ilde gönlüm heveste/Gelme ecel gelme üç gün ara ver (s. 73).
- 6-Irmak kenarında esvap yuyanlar/Yuyupyuyup gül dalına serenler,
Ceylân gibi tatlı cana kıyanlar/Allı gelin Han Aslı'ma benzersin (s. 73).
- 7-Nic' edeyim gönül senden/Ben dönerim gönül dönmez,
Bir yavruya düştü gönül/Ben dönerim gönül dönmez (s. 73).

2.39.4. BAHŞÎ (16. Yüzyıl)

- 1-Sultan Selim cülusunda/Salâ dedi de yürüdü,
Gidelim Mısır'a doğru/Yola dedi de yürüdü (s. 75).

2.39.5. ÇIRPANLI (16. Yüzyıl)

- 1-Gaz(i) Murad Reis'den haber soranlar/Vardır bahadırı yarar delisi,
Her kande hû desen gelür yetişür/... (s. 75).

2.39.6. GEDA MUSLÎ (16.-17. Yüzyıl)

- 1-İspanya Cezay(i)r'e haber göndermiş/Komazım oğlumu alırum demiş,
Eğer vermezlerse kıyâmete dek/Ben de bu derd ile ölürüm demiş (s. 76).
- 1-Bahar eyyamı erdi de/Şad oluben güldü dağlar,
Şirin'e gönül verdi de/Ferhad seni deldi dağlar (s. 76).

2.39.7. HAYÂLÎ (16. Yüzyıl)

- 1-Turnam gider olsan bizim illere/Vezir Ardahan'dan göçtü diyesin,
Karşı geldi Kızılbaş'ın hanları/Çıldır'da da döğüş oldu diyesin (s. 76-77).
- 2-Leylâm gelir deyu yollar gözledim/Gelmedi gözümde kaldı hayâli,
Gizli sırrım beyan etmem, gizlerim/Serimi sevdâya saldı hayâli (s. 77).

2.39.8. İDRİS-İ MUTEFÎ

İdris-i Muhtefî'nin, doğum yeri ve yılı bilinmemektedir. Şiirlerinden Bayramiye tarikatına mensup olduğu anlaşılmaktadır. Asıl adı Hacı Ali Bey'dir.

- 1-İşbu deme erince/Üç kez doğdum âneden,
Nice yavru uçurdum/Nice âşiyânenen (s. 77).

2.39.9. KÖROĞLU (16. Yüzyıl)

- 1-Osman Paşa eydür devletli Hünkâr/İnşallah sultanım Şirvan bizimdir,
Sen himmet eyle inayet Allah'tan/Mürvet Ali'nindir meydan bizimdir (s. 79).
- 2-Osman Paşa Tebriz'de ölür olunca/Malım teslim eylen Sultan Murad'a,
Biribirin buldu Arş'ın yüzünde/Zarım teslim eylen Sultan Murad'a (s. 79).
- 3-Benden selâm olsun Boyu beyine/Çıkıp şu dağlara yaslanmalıdır,
Ok gıcirtısından kalkan sesinden/Dağlar sedâ verip seslenmelidir (s. 79-80).
- 4-Eğer kendülerde erlik var ise/Gelsin döğüşelim Bolu Beyleri,
Kanından susayıp candan geçerse/Gelsin döğüşelim Bolu Beyleri (s. 79).
- 5-Yüce dağların başında/Kar bir yana kış bir yana,
Depreşir ağzın içinde/Dil bir yana diş bir yana (s. 80).
- 6-Yiğit olan gümbür gümbür gürlesin/Yiğidi doğuran ana bin yaşa,
Ak gövdede kızıl kanlar şorlasın/Yiğidi doğuran ana bin yaşa (s. 80).
- 7-Tan yeri almaktan şafak sökende/Düşmanın üstüne hörelenmeli,
Düşman kalkan alıp kılıç çekende/Yiğit on beş yerinden yaralanmalı (s. 81).
- 8-Ay yansın ağalar güneş tutulsun/Parladı parladı çalın kılınıcı,
Oklar gıcırdasın ayyuka çıksın/Mevlâ'nın aşkına basın kılınıcı (s. 81).

2.39.10. KUL MEHMET (16. Yüzyıl)

- 1-Bunca demdir hasretliğin çekerim/Gel sevdiğim gel'(i) ayrılık günleri,
Gözlerimden kanlı yaşlar dökerim/Gel sevdiğim geld'ayrılık günleri (s. 81).
- 2-Siyah ebrûların duruben çatma/Gamzen oklarını âşıka atma,
Sana gönül verdim beni ağlatma/Benim gözüm nûru gönlüm sürûru (s. 82).
- 3-Hakiki âşıkı bulmak istersen/Muradımız gonca-femdir bize gel,
İçüp aşk meyinden kanmak istersen/Her demimiz bile demdir bize gel (s. 82).
- 4-Yavrum kuzum seni aldıldım elden/Kuzum kuzum der de meler bir koyun,
Usandım da bezdim bu tatlı candan/Kuzum kuzum der de meler bir koyun (s. 82).
- 5-Be yârenler yine evvel bahardır/Bülbül intizarlık kılar durmayıp,
Kuşlar ahenk edip çığırışıp öter/Kalbin kasavetin siler durmayıp (s. 83).
- 6-Behey elâ gözlü canım/Kul olmaya geldim sana,
Gönül tahtında sultanım/Kul olmaya geldim sana (s. 83).
- 7-Her dem yüzüme gül gibi/Gülen dilberin kuluyum,
Ben ağladıkça yaşımı/Silen dilberin kuluyum (s. 83).

8-El aman ey hubların şahı Süleyman'ım benim/Aklım aldı yüzünün mâhı
Süleyman'ım benim,

Âşık-ı üftâdene cevır etme cânâ her zaman/Kıl müyesser vaslını gâhi Süleyman'ım
benim (s. 83).

2.39.11. KUL ÇULHA (16. Yüzyıl)

1-Üş gafil... çıktın gittin elimden/Ah yiğitlik yavı kıldım ben seni,
Andelibim ayrı düştüm gülümnden/Vah yiğitlik yavı kıldım ben seni (s. 87).

2.39.12. HÜSEYİN (Kul Hüseyin 16. Yüzyıl)

1-Ey şahin bakışlım bülbül âvazlım/Bir eli kadehlim bir eli sazlım,
İşte ben gidiyom kal âhu gözlüm/Ne sen beni unut ne de ben seni (s. 87).
2-Adem oğlu dünyaya gelince/Taze açılmış fidana benzer,
Bir yaşına varıp kadem basınca/Bülbül gibi şakır gülşene benzer (s. 87).

2.39.13. OĞUZ ALİ (16. Yüzyıl)

1-Turgud Paşa eydür Beyler/Tez şimdi ölüm dimiş,
Nic'idelüm emir Hakk'un/İr geç birdir yolum dimiş (s. 90).
2-Yarenler Turgut'dan haber soranlar/Aldı başdıyasınAnabolı'nın,
Gâzî beğdir münkir gelmen yoldaşlar/Aldı başdıyasın Anabolı'nın (s. 90).

2.39.14. OZAN (16. Yüzyıl)

1-Gerçek âşık olanların/Yürecüğü yanar olur,
Her cânibten şûriş ile/Şevki odu kanar olur (s. 91).

2.39.15. ÖKSÜZ DEDE (16. Yüzyıl)

1-Elâ gözlerine kurban olduğum/Ecelim gelmeden öldürme beni,
Gizlice uğrunca severim seni/Sırrımı kimseye bildirme beni (s. 91).
2-Be bu söyleyen dil kudret dilidir/Cümle yaradılmış Hakk'ın kuludur,
Beylere armağan Şâh'ın gülüdür/İmirza'mı hoşça tutun ağalar (s. 91).
3-Misâl-i cennettir evvelbahârı/Açılur kırmızı gülü Tuna'nın,
Öter bülbülleri leyl ü nehârı/Eser bâd-ı sabâ yeli Tuna'nın (s. 92).
4-Âciz kaldım dilberimin elinden/Benim kara bağrım her dem nâr eyler,
Bülbülümnden gonca gülden ayrıldım/Deli gönül dostu arar zâr eyler (s. 92).

- 5-Terk eyleyip vatanını ilini/Hani bizim şunda gelenlerimiz,
 Arayalım biz anları bulalım/Hani dostlarımız yârenlerimiz (s. 92).
- 6-Kaşın hilâl gözün mestan/Geh doğar gehdolunursun,
 Âşuka cevır etmek için/Hırâmâni salınursun (s. 92).
- 7-Sultan Murad'ın arslanı/Acem(i) seyrettin mi geldin,
 Kesdin da'vanın arasın/Ahd emân ettin mi geldin (s. 93).
- 8-Dağlar yârimi gördün mü/Pâyine yüzler sürdün mü,
 Güzel hatırın sordun mu/Mecnûnu çok güzel dağlar (s. 93).
- 9-Sabahtan uğradım ben bir güzele/Gördüm güzelliğın bildirip gider,
 Yine kul oldum da durdum selâma/Kendin engelinden sakınıp gider (s. 93).
- 10-Gine evvel bahar oldu/Dalgalandı cûşum benim,
 Dağlar yeşil don giyince/Küheylandır eşim benim (s. 94).
- 11-Gül budanmış dal dal olmuş/Menekşesi yol yol olmuş/Siyah zülfün tel tel olmuş,
 Biz şu yerlerden gideli/Gurbet illere düşeli (s. 94).

2.39.16. SEYYİD SEYFULLAH (Âşık Nizamoğlu)

- 1-Bir dertliyem derdim vardır/Ya ben nice dönmiyeyim,
 Her dem işim âh u zardır/Ya ben nice dönmiyeyim (s. 98).
- 2-Dostlar bilin şimdiden geri/Nâm u nişan olmaz bana,
 Ben dost havasına düştüm/Belli beyan olmaz bana (s. 99).
- 3-Biz bu dünyada bir kuşuz/Her yana uçup gezeriz,
 Hakk'ın nimetinden yeyip/Suların içip gezeriz (s. 99).
- 4-Her yol erkân erenleri sizin olsun bu yol erkân,
 Ben bir acep derde düştüm bulunmaya gibi derman (s. 99-100).

2.39.17. USÛLÎ (16. Yüzyıl)

- 1-Gönül geç olmaz havadan/Gel gurbete gidelim gel,
 Uçur kuşu bu yuvadan/Gel gurbete gidelim gel (s. 101).
- 2-Beni kıya kıya bakan/Kor muyum seni kor muyum,
 Bakışı ciğerim yakan/Kor muyum seni kor muyum (s. 101).
- 3-Yârenler ecel gelmeden/Gözümüz toprak dolmadan,
 Felek bizden öc almadan/Hele biz bir dem sürelim (s. 101).

2.39.18. KURBANÎ (Azerbaycanlı)

- 1-Alcag yerden duman kalkar/Dağı dolana dolana,
Gökyüzünü bulud dalar/Mahı dolana dolana (s. 107).
- 2-Nazlı derviş naz eyleme/Bele naz eylemek olmaz,
Pünhan sözüm sözüm vardır sana/El içinde demek olmaz (s. 107).
- 3-Girdim yârin bağçasına/Dedim derdim güle güle,
Men ona ele müştağam/Nece bülbül güle güle (s. 107).
- 4-Durum dolanım başına/Âşığından küsen dilber,
Gözlerini dik gözüme/Ne men dinim ne sen dilber (s. 108).
- 5-Sazım gel benimle danış/Senin eslin ağacdandır,
Ağac dedim bîkes oldun/Hurma da ki ağacdandır (s. 108).
- 6-Sallana sallana gelen salatın/Gel bele sallanma söz deyer sene,
Al yaşıl giyinib karşıda durma/Yayın bed nazarken göz deyer sene (s. 108).
- 7-On altı güzelin seyrine vardım/Gözüm düştü güzellerin dördüne,
Altısı bed hesret, didindirmek olmaz/İkisi mehriban, de bes dördü ne (s. 108).
- 8-Bî-mürvetin bî-insafın balası/Men seni sevmişem sağ üreyimde,
Gıya bahdın, ortalığa gan tökdün/Gara nögte goydun ağ üreyimde (s. 108).
- 9-Gadir Allah senden budu dileyim/Penahdârım imdad eyle bu işe,
Senden başka yohdur benim kömeyim/Aman Allah imdad eyle bu işe (s. 109).
- 10-Görüm ömrü uzun olsun perimin,
Heç deymedi gönlümüzün perine (s. 109).

2.39.19. ÂŞIK (17. Yüzyıl)

- 1-Garip yiğit yârin anar eğlenir/Âdet budur yâra varan söylenir,
Sensiz yola gitmem yolum bağlanır/Dağ başı dumandır hey kara gözlüm (s. 109).
- 2-Yine dîvâneye döndürdü beni/O zâlim aklımı aldı da gitti,
Gamzelerin oktur gözlerin hûnî/Bu deldi de gitti (s. 109-110).
- 3-Dinle gönül bülbülünün zârını/Bir gönül ister ruhlarının alından,
Gel soyundur yüreğimin nârını/Bir şerbet ver leblerinin balından (s. 110).
- 4-Dünyayı gezdim dolaştım/Ayrılık gibi dert olmaz,
Tatlı canımdan usandım/Ayrılık gibi dert olmaz (s. 110).
- 5-Küçücükten bir yâr sevdim/Ne öptüm ne koçabildim,
Ne meclisinde oturup/Ne bir bade içebildim (s. 110).

6-Kuğumu yâre gönderdim/Kuğum eğlendi gelmedi,

Selâmetle gelür derdim/Musa'm eğlendi gelmedi (s. 110-111).

7-Bir lebi şîrîn için üstadın oldum ben senin/Geçmedi makbule hiç Ferhâd'ın oldum ben senin,

Âşinalık niyyet ettim yâdın oldum ben senin/Ey gönül sen suçlusun cellâdım oldum ben senin (s. 111).

2.39.20. ÂŞIK ÖMER (17. Yüzyıl)

1-Payitaht içinde mislin bulunmaz/Sencileyin kaşı keman efendim,

Bu fena dünyâda yârsız olunmaz/Gel bir dem sürelim heman efendim (s. 111).

2-Elâ gözlerine kurban olduğum/Yüzüne bakmağa doyamadım ben,

İbret için gelmiş derler cihâna/Noktadır benlerin sayamadım ben (s. 112).

3-Dedim dilber yanakların kızarmış/Dedi çiçek taktım gül yarasıdır,

Dedim dâne dâne olmuş benlerin/Dedi zülfüm değdi tel yarasıdır (s. 112).

4-Şu karşıdan gelen dilber/Gelir amma neden sonra,

Bir selâma kâil oldum/Verir amma neden sonra (s. 112).

5-Bugün ben bir güzel gördüm/Yeşiller giymiş ağ üzre,

Aklımı başımdan aldı/Durabilmem ayağ üzre (s. 112).

6-Ya İlâhi sen beni insana muhtaç eyleme/Olur olmaz kimseye merdana muhtaç eyleme,

Ol habibin fahri âlem Mustafa'nın aşkına/Gani eyle kalbimi düşmana muhtaç eyleme (s. 112).

7-Dönmeziz ne denlû çok olsa âsi/Hamdülillâh din ü îmânımız var,

Gider kalbimizin silinir pası/Dilimizde vird-i Sübhânımız var (s. 113).

8-Sebeb oldun ayırdın beni yârdan/Tîğ-ı gazab sana yâr olsun rakiyb,

Kurtulma cihanda âh ile zardan/Köhne dünyâ başına dar olsun rakiyb (s. 113).

9-Fasl-ı şîtâ gidüp bahar gelince/Şükûfeler verir sana şan dağlar,

Dürlü dürlü seyrângehin görünce/Karar idebülmez dil ü dağlar (s. 113).

10-Şuanda bir nazenin çıkmış meydana/Salınıp gezdiği yollar hû çeker,

Müştakındır senin nice âşıklar/Meclisinde şîrin dilber hû çeker (s. 114).

11-Kurulalı neler çekmiş/Yalan dünyâyâ sorsana,

Nice bin dürlü kan ermiş/Akan deryaya sorsana (s. 114).

- 12-Coşkun sular gibi çağladım aktım/Bülbül gibi âh ü efganımız var,
Şadırvan atların seyrine baktım/Ahurkapusu'nda seyrânımız var (s. 114).
- 13-Hey gaziler bir seyrana uğradım/Söylenecek dinlenecek hal değil,
Dokuz kişi bir pireyi kovalar/Ardı sıra erilecek hâl değil (s. 115).

2.39.21. BENLİ ALİ (17. Yüzyıl)

- 1-Padişahım Cezayirerzur'in/Yarar arslan yatağıdır,
Zav(i)yesidir hem Resul'ün/Gerçek erler otağıdır (s. 116).
- 2-Garib bülbül bahar irdi/Vâhidullah deyü şakı,
Gecdi leyli (ve) nehâr irdi/Mecnun olma behey fakı (s. 116).
- 3-Aklım aldı divâne etdi/Senün âhu bakışların,
Yakdı bağrımı kül etdi/Senün âhu bakışların (s. 116).

2.39.22. ÂŞIK HALİL (Bursalı-17. Yüzyıl)

- 1-Mestâne bakışlı nazlı cânânım/Benim sende hak nazarım kalsın mı,
Harâmî gözlerdir her dem kan eden/Gamzen oku ciğerciğim delsin mi (s. 117).
- 2-Ağlayu ağlayu geldim kapuna/Güzellik tahtına sultan olan yâr,
Bir hastayım düştüm senin tapuna/Her âşık derdine Lokman olan yâr (s. 117).
- 3-Kıvrılıp yassılan yollar/Garib midir bencileyin,
Çağlayuben akan seller/Garib midir bencileyin (s. 117).
- 4-Hak'tan inayet olunca/Kulun etmez melil derler,
İsmin diline alınca/Şeytan olur zelil derler (s. 118).
- 5-Bir katreden Huda eyledi insan/Hamdolsun vücud-i ummana geldim,
Dîdâr-ı dildârı arzûlayıp can/Göz açıp bu kevn ü mekâna geldim (s. 118).

2.39.23. DAVUDOĞLU (17. Yüzyıl)

- 1-Evvel bahar yaz ayları gelende/Akar boz bulanık seli Bingöl'ün,
Katar katar olmuş ağca mayalar/Çıkar yaylalara ili Bingöl'ün (s. 118).

2.39.24. EMRAH (Ercişli)

- 1-Sallana sallana gelen sonayı/Selbi'ye benzettim güller içinde,
Al kaftana yeşil kırabı tahmış/Durmaya benzettim göller içinde (s. 121).
- 2-Bir hoş sona bizim gölde salınır/Başı yeşil ayakları kırmızı,
Kına yakmış ağ eline destine/Alma teki yanakları kırmızı (s. 121).

- 3-Seherde uyanmış gözleri mahmur/Dedim sarhoş musun söyledi yoh yoh,
Ağ elleri boğum boğum hınalı/Dedim bayram mıdır söyledi yoh yoh (s. 121).
- 4-Katar katar olmuş giden durnalar/Sizler de bilirsiniz hallarımızı,
Sılada sevdiğim öz anam atam/Daha gözlemesin yollarımızı (s. 122).
- 5-Yedi yıldır men sılamdan ayrıyım/Menim yarım şimdi ele dolandı,
Şahinim şahbazım elimden uçtu/Gitti gitti bir hoyrata çalandı (s. 122).
- 6-Bad-ı seba sen Mevla'yı seversen/Eylen sana deyim ey seher yeli,
Bir amanatım var sana vereyim/Götür nazlı yara ver seher yeli (s. 122).
- 7-Sakin hayallanma tikket et şahım/Perçem kimi gerdanından at meni,
Kolu bağlı kulluğunda durmuşam/Ya kapında kul et ya da sat meni (s. 122).
- 8-Yüz bin minnet ile bir bağ yetirdim/Yemedim meyvesini el aldı getti,
Ağ(a)lar gözyaşımı Ceyhun eyledim/Çalkalandı dünyayı sel aldı getti (s. 122).
- 9-Çıhtım yücelere seyran eyledim/Yar ile gezdiğim yerler perişan,
Gurbet elde bir ah çektim ağlaram/Bir men değil cümle alem perişan (s. 123).
- 10-Bir nazenin bana gel eyledi/Varmasam incinir varsam incinir,
O nazik elinnen ince belinnen/Sarmasam incinir sarsam incinir (s. 123).
- 11-Başı boz dumanlı dağlar/Kara günler sende mi var,
Bircundan taş yuvarlayan/Coşkun seller sende mi var (s. 123).
- 12-Bizim sahraların taşı/Para para duman şimdi,
Sevişmesi bir hoş amma/Ayrılması yaman şimdi (s. 123).
- 13-Budur geldi bahar faslı/Dağların lale vaktidir,
Dağlar duman çayır sisli/Gögerçin bala vaktidir (s. 124).

2.39.25. GAZÎ ÂŞIK HASAN (Tamaşvarlı)

- 1-Geldi düşman bağladı hep cümle râhım der Budin/Gelmeyen imdadıma çeksın
günâhım der Budin,
Kalmışım küffâr elinde yalnız zâr ü zebun/Ser çeküp burç-u bedenden çıktı âhım
der Budin (s. 126).
- 2-Ne çeker kulların serhad ilinde/Bilinmez Hünkârım görülmeyince,
Bunca memleketin kâfir elinde/Kaldı inanmadın ayrılmayınca (s. 126).
- 3-Bugün ben bir güzel gördüm/Gül cemâli ala benzer,
Çıkmış bahçede salunur/Boyu selvi dala benzer (a.g.e. 126).

2.39.26. GEDAYÎ (17. Yüzyıl)

- 1-Deli gönül melûl olma/Giden maral gelir bir gün,
Kendine gel helâk bulma/Ko yıl tamam olur bir gün (s. 126).
- 2-Görüp beni ne çatarsın kaşını/Bileyim sevdiğim elemin nedir,
Çeşmi giryanımdan akan yaşını/Sileyim sevdiğim elemin nedir (s. 126).

2.39.27. GEVHERÎ (17. Yüzyıl)

- 1-Ne kaçarsun benden ey yüzü mâhım/Seni seven var mı benden ziyâde,
Rûz ü şeb durmayıp alırsın âhım/Âşıkım ağlatma bundan ziyâde (s. 128).
- 2-Bizden selâm olsun gül yüzlü yâre/Salınıp sevdiğim bağlara gelsün,
Severim dilberi elde ne çâre/Yürekte eriyen dağlara gelsün (s. 128).
- 3-Sözün bilmez bazı nâdân elinden/Edep ağlar erkân ağlar yol ağlar,
Bülbülün feryadı gonca gülünden/Gülşen ağlar bülbül ağlar gül ağlar (s. 128)
- 4-Ne kaçarsın benden ceyran kuzusu/Kaçma benden yad avcı değilim,
Seni sevmek imiş alnım yazısı/Kaçma benden ben yad avcı değilim (s. 129).
- 5-Kurtulamam üç nesnenin elinden/Biri fırkat biri gurbet biri aşk,
Üçü bilmez birbirinin hâlinden/Biri fırkat biri gurbet biri aşk (s. 129).
- 6-Bir dilber isterim Bârî huda'dan/Hiç misli cihana gelmedik olsa,
Olmasa âlemde bâî ü gedâda/Hiçbir kimse mâlik olmadık olsa (s. 129).
- 7-Çoktan beri intizârın çekerdim/Bir gün nev-civânım geldi de gitti,
Gözlerimden kanlı yaşlar dökerdim/Çeşmimin yaşını sildi de gitti (s. 129).
- 8-Bîmar-ı aşkını hayli zamandır/Hasta dile sıhhat ne zaman gelir,
Ateş-i hicrinle halim yamandır/Acep dem-i vuslat ne zaman gelir (s. 130).
- 9-Kara bağrım hûn olmuştur derd ile/Dilberlerin çevri bize yamandır,
Altın zincir ile gümüş bend ile/Salın ömrüm salınacak zamandır (s. 130).
- 10-El çek kahbe rakip gonca gönlümden/Bir dahi görmeyim seni yâr ile,
Gözüm kan bürüdür kaçmam ölümünden/Gayret beni helâk etti âr ile (s. 130).
- 11-Ah elinden zülf-i kemendim benim/Müjgân urdu sinem yaralandı gel,
Güzel başın için ağlatma benim/Dilber gam başımdan aralandı gel (s. 131).
- 12-Her bar sevdiceğim giyer eynine/Biri yeşil biri siyah biri al,
Hub yaraşır onun ol mâh yüzüne/Biri kâkûl biri giysu biri hal (s. 131).
- 13-Garip turna bizi senden sorana/Şimdi bir yavruya kuldur diyesin,
Aşkın zincirini takmış boynuna/Devr içinde Mecnun oldur diyesin (s. 131).

- 14-Bülbül ne yatarsın yaz bahar oldu/Çağrışıp ötmenin zamanı geldi,
Serviler yeşerdi çiçekler doldu/Cana can katmanın zamanı geldi (s. 131).
- 15-Çünkü güzel, gönlüm alıp gidersin/Hoşça tut yanında mihmânın olsun,
Beni ferdalara salıp gidersin/Efendim ahdeyle âmânın olsun (s. 132).
- 16-Ben güzelim deyu hevadan uçma/İndirirler seni il yaman olur,
Siyah kâküllerin gerdana saçma/Bâd eser dağıtır yel yaman olur (s. 132).
- 17-Şunda bir güzele gönül düşürdüm/Öpmeli koçmalı değmeli değil,
Aşkın deryasını boydan aşırdım/Karadır gözleri sürmeli değil (s. 132).
- 18-Cemâlin bağında seyran eyledim/Bülbül sesi gonca sesi gül sesi,
Gûşuma dokundu ihsana geldim/Ayva sesi turunc sesi nar sesi (s. 132).
- 19-Ey peri cihana sen gibi dilber/Ne geldi ne gelir gelse gerek,
Lâ'lin gibi Lokman tiryak-ı ekber/Ne buldu ne bulur ne bulsa gerek (s. 132-133).
- 20-Gönlümüz bağlandı zülfün teline/Alınmaz gözleri mestim alınmaz,
Sencileyin cevri edici kuluna/Bulunmaz gözleri mestim bulunmaz (s. 133).
- 21-Gezerken şu yere uğradı yolum/Bu yerlerde böyle güzel olur mu,
Kuğum seni uçurmuşlar gölünden/Bu göllerde böyle kuğu olur mu (s. 133).
- 22-Mecnun'a dönmüşüm bilmem gezdiğim/Dağlar mıdır sahra mıdır yol mudur,
Dostumun bağına girüp dizdiğim/Lâle midir sümbül müdür gül müdür (s. 133).
- 23-N'eyleyim n'eyleyim fânî dünyayı/Ne şadimet oldum ne gülebildim,
Ellerim koynumda yâr diyi diyi/Ne bir haber aldım ne bulabildim (s. 134).
- 24-Bugün ben bir bağa girdim/Ne bağ duydu ne bağbancı,
Gülün şeftalisin derdim/Ne bağ duydu ne bağbancı (s. 134).
- 25-Beyaz göğsün bana karşı/Açma beni öldürürsün,
Elâ gözler süze süze/Bakma beni öldürürsün (s. 134).
- 26-Elâ gözlü nazlı dilber/Seni kandan sakınurum,
Kandan değil hey efendim/Seni candan sakınurum (s. 134).
- 27-Başına bir hâl gelürse/Dağlara gel bağlara gel,
Seni saklar vermez ele/Dağlara gel bağlara gel (s. 134).
- 28-Ey benim nazlı cananım/Severim kimseler bilmez,
Bir iştir geldi başıma/Çekerim kimseler bilmez (s. 135).
- 29-Sabahtan bizim pınara/İki gelin üç kız geldi,
Birbirlerini kovarak/Sandım ki göle kaz geldi (s. 135).

30-Hey ağalar zaman azdı/Düşmüş dost(a) el üşer oldu,
Küllükte sürünen eşek/Cins atla yarışır oldu (s. 135).

31-Salınup kandan gelürsün/Boyu uzun ak Mehemmed,
Âşıkların derde düşmüş/Derdimendi çok Muhammed (s. 135).

32-Gel ey bâd-ı saba, şâh-i/Cihanımdan haber ver gel,
Ne demdedir acep rûh-i/Revânımdan haber ver gel (s. 135-136).

2.39.28. İBRAHİM (17. Yüzyıl)

1-Murad Hân'ım sefer kıldım ahrete/Hayır duâ edin ruhum şâd edin,
Kadem basıp dua edin rahmete/Hayır duâ edin ruhum şâd edin (s. 136).

2.39.29. KÂMİL (17. Yüzyıl)

1-Bu dehrin hâline eyledim nazar/Her biri bir derde giriftar ancak,
Kemâle erince hâr ile gülzâr/Bülbülün âdeti âh u zâr ancak (s. 137).

2.39.30. KARACAOĞLAN

1-On birinde bir yâr sevdim/Yeni açmış güle benzer,
On ikide şeker şerbet/Oğul vermiş bala benzer (s. 137).

2-Pencereden bakan dilber/Güzelliğin bildirirsin,
Ak göğsünde lâle sünbül/Ağlayanı güldürürsün (s. 138).

3-Yürü bre yalan dünya/Sana konan göçer bir gün,
İnsan bir ekin misâli/Seni eken biçer bir gün (s. 138).

4-İncecikten bir kar yağar/Tozar Elif Elif diye,
Deli gönül abdal olmuş/Gezer Elif Elif diye (s. 138).

5-Evvel Allah âhir Allah/Andan ulu gelmemiştir,
Hak Muhammed'den sevgili/Hakk'ın kulu gelmemiştir (s. 139).

6-Bana kara diyen dilber/Gözlerin kara değil mi,
Yüzünü sevdiren gelin/Kaşların kara değil mi (s. 139).

7-Ala gözlerini sevdiğim dilber/Kokuya benzettim güller içinde,
İnceciktir belin hilâldir kaşın/Selviye benzettim dallar içinde (s. 139).

8-Üryan geldim gene üryan giderim/Ölmemeğe elde fermanım mı var,
Azrail gelmiş de can talep eyler/Benim vermeğe dermanım mı var (s. 140).

9-Kadir Mevlâ'm senden bir dileğim var/Muhannes kuluna muhtaç eyleme,
Cennet-i âlâyı nasib et bana/Sırat köprüsünden yolum bağlama (s. 140).

- 10-Ölüm ardıma düşüp de yorulma/Var git ölüm bir zaman da gene gel,
Akıbet alırsın, komazsın beni/Var git ölüm bir zaman da gene gel (s. 140).
- 11-Sabahtan uğradım ben bir geline/Ağlatmadı güzel güldürdü beni,
Ben güzelden böyle vefâ ummazdım/Ak göğsün üstüne kondurdu beni (s. 140).
- 12-Sabahtan uğradım turnaya, kaza/Güle bülbül konmuş eder âvaze,
Aman Mevlâ'm aman kasdetme bize/Ayırma bülbülü gülünden felek (s. 141).
- 13-Seyyah oldum gezdim gurbet illeri/Kâr etti bağrıma yeter ayrılık,
Söyleyeyim başa gelen halleri/Ölümden çok çektim beter ayrılık (s. 141).
- 14-Yüce dağlar benim sualım var/Hani size konup göçen ilimiz,
Arap ata binip cirit atanlar/Görünmüyor gözü kanlı delimiz (s. 141).
- 15-Ala gözlerini sevdiğim dilber/Dünya başıma da dar oldu tez gel,
Garib bülbül gibi artıyor ahım/Göğsünde din iman var ise tez gel (s. 141).
- 16-Oturmuş pınara kız ile gelin/Onlar birbirine arz eder hâlin,
Boğum boğum kınalanmış ak elin/Gelin hiç söylemez kız nazlı güzel (s. 142).
- 17-Medet medet âlemleri Yaradan/Yâri benden ben'imandan ayırma,
On sekiz bin âlemleri var eden/Yâri benden ben'imandan ayırma (s. 142).
- 18-Sabahtan uğradım ben bir güzele/Görse de görmezden gelir yâr beni,
Düşüm ateşine yandım tutuştum/Kara kaşım ne haldayım gör beni (s. 142).
- 19-Seherde uğradım bir âdil hâna/Dostum sultan olmuş ilin üstüne,
Cemalini gördüm oldum divane/Selâmına durdum yolun üstüne (s. 142).
- 20-Şunda bir güzelin salınışını/Selviye benzettim dallar içinde,
Irmak kenarında derya yüzünde/Kuğuya benzettim göller içinde (s. 143).
- 21-Yunmuş arınmış Aynanoz gölünde/Işılaştı gider siyah telleri,
Giyinmiş kuşanmış ne hûb salınır/Kemerin sıktırmış ince belleri (s. 143).
- 22-Ala gözlüm yıktın benim evimi/Eğlen şu diyarda kal diye diye,
Viran ettin bahçem ile bağımı/Tomurcuk güllerin al diye diye (s. 143).
- 23-Çıktım yücesine seyran eyledim/İnip aşkın deryasını boyladım,
Şu cahil gönlümü sende eyledim/Yatalım sevdiğim gel bazı bazı (s. 143-144).
- 24-Her sabah seherden çıkar salınır/Ah n'eyleyim gönülcüğüm aldıldım,
Ah edicek yüreciğim delinir/Ah n'eyleyim gönülcüğüm aldıldım (s. 144).
- 25-Kalk gidelim atım harap haneden/Kısmetimiz versin Mevlâ'm yaradan,
Eğrikol'da yem yedirem atıma/Gece Eğrikol'da yem yedirem atıma (s. 144).

- 26-Hakk'ın kandilinde gizli sır idim/Anamın beline indirdin beni,
Ak mürekkep idim kızıl kan ettin/Türlü irenglere yandırdın beni (s. 144).
- 27-İndim seyran ettim Frengistan'ı/İlleri var bizim il'e benzemez,
Levin tutmuş goncaları açılmış/Gülleri var bizim güle benzemez (s. 145).
- 28-Bir kız ile bir gelinin bahsi var/İkisinin cüda düşmüş arası,
Kadir Mevlâ'm hub yaratmış onları/Hilâl kaşlarının arası (s. 145).
- 29-Bitti m'ola Şam ilinin hurması/Gitti m'ola ala gözün sürmesi,
Hama'nın Humus'un telli turnası/Turna yârin selâm saldı gel diye (s. 145).
- 30-Kız senin elinden düştüm ben yasa/Çekildi bülbüller kalmadı tasa,
Dönüp koyamadım altın kafese/Benim yârim öğrenmeden toy gitti (s. 146).
- 31-Kalktı deli gönül sürdü yürüdü/Gel oldu gidelim bizim illere,
Gözyaşlarım yeryüzünü bürüdü/Sen oldu gidelim bizim illere (s. 146).
- 32-Kulak verdim dört köşeyi dinledim/Arkam sıra gıybet eden çoğ imiş,
Çok yaşayıp mihnet ile ölmeden/Az yaşayıp devran sürmek yeğ imiş (s. 146).
- 33-N'eyleyeyim şu dünyanın ziynetin/Akıbeti ölüm olduktan geri,
İstemem bahçede bülbüller ötsün/Benim gonca gülüm solduktan geri (s. 146).
- 34-Dinle sana bir nasihat edeyim/Hatırdan gönülden geçici olma,
Yiğidin başına bir iş gelince/Anı yâd illere açıcı olma (s. 147).
- 35-Çünkü güzel meylin yoğ idi bende/Ezelden de ikrar vermeye idin,
Muhabbettir güzelliğin nişanı/Uğrun uğrun bakıp gülmeye idin (s. 147).
- 36-Beyaz giymiş alta üste de mavi/Yavru kanatlanmış uçmanın çağı,
Ancak şahan alır böyle bir avı/Sürmeli gelinin derd'aldı beni (s. 147).
- 37-Arzularım kaldı bir Arap atta/Koyma Kadir Mevlâ'm gamda, firkatta,
Düğünde bayramda ağır ziynette/Anar m'ola emmi dayı il bizi (s. 147).
- 38-Ala gözlü yârim yakıp yandırma/Ay edip âleme bildirme beni,
Açıp ak gerdanın durma karşımda/Ecelimden evvel öldürme beni (s. 148).

2.39.31. KÂTİBÎ (17. Yüzyıl)

- 1-Deli gönül melûl olup gam yeme/Ağlamanın elbet gülmesi vardır,
Adûya intikam kalır mı böyle/Herkes ettiğini bulması vardır (s. 148).
- 2-Kış eyyamı gidip bahar gelince/Açılır gafletten gözü dağların,
Donanır zeyn olur gonçe gülleri/Bülbüllere geçmez nazı dağların (s. 148).

- 3-Bir dem kararın yok dağlar başında/Nice bir Mecnun'a dönersin gönül,
Cümle halk-ı âlem kendi işinde/Sen aşkın nârına yanarsın gönül (s. 149).
- 4-Gönül aşk atına bineldenberi/Muhabbet menzilin alagelmıştır,
Pervane-veş şem'a yanaldanberi/Benzimiz sararıp solagelmıştır (s. 149).
- 5-Ah meded Allah'ım sendedir meded/Aklım alındığı yerlere geldim,
Muhabbet kanıyla karışıp taşıp/Sinem delindiği yerlere geldim (s. 149).
- 6-Fidandır yetiştirdi bir lebi gonçe/Cennet bahçesinin gülüdür şimdi,
Kararım kalmadı seni görünce/Gözüm yağı Tuna selidir şimdi (s. 149).
- 7-Gurbetlikten başa gelen hâlleri/Söylemeye varmaz dilimiz bizim,
Kasdedip adûlar aldı yolları/Göze hayâl oldu ilimiz bizim (s. 150).
- 8-Görüp cemâlini âşık olduğum/Hakkı bir bilürsen ağlatma beni,
Uğruna serimi feda kıldığım/Hakk'ı bir bilürsen ağlatma beni (s. 150).
- 9-Gurbet ile düştü yolum/Aplayup gezer yürürüm,
Efkâr ile deli gönlüm/Dağlayup gezer yürürüm (s. 150).
- 10-İşte gider olduk senden/Kal indi Bağdad çölleri,
Melâmet nâmesin benden/Al indi Bağdad çölleri (s. 151).

2.39.32. KAYIKÇI KUL MUSTAFA (17. Yüzyıl)

- 1-Çünkü dilber bana meylin yok idi/Ezelinden ikrar vermiye idin,
Muhabbettir güzelliğin nişanı/Uğrun uğrun bakıp gülmeye idin (s. 151).
- 2-İptida Bağdat'a sefer olanda/Atladı hendeği geçti Genç Osman,
Vuruldu sancaktar kaptı sancağı/İletti bedene dikti Genç Osman (s. 151).
- 3-Sabâ selâm eyke gül yüzlü yâre/O mübarek hatırcığı hoş mudur,
Ben bendesi ayrı olalı gözden/Kadrin bilmezlerle hâli hoş mudur (s. 152).
- 4-Yücesi dumanlı boralı dağlar/İncitmen Suna'mu yol verin gitsün,
Eyyam-ı şitâda bahar erişsün/Eline bir deste gül verin gitsün (s. 152).
- 5-Arzihâl eylesem ettiğin çevri/Muhabbet arz olur yüze gelince,
Âşık öldürmekte akranın yoktur/Bir dem şive ile nâza gelince (s. 152).
- 6-Şunda bir dilbere gönül düşürdüm/Beyler divaneyim delüyüm şimdi,
Gelene geçene ulu yol oldum/Rakipler geçecek yoluyum şimdi (s. 152).
- 7-Gece gündüz uyku girmez gözüme/İntizârım elâ gözlü yâr deyu,
Gündüz hayâlimde gece düşümde/Selâmı çok bir efendim var deyu (s. 153).

- 8-Gönül bir belâdır sana düşerse/Beni ferdâlara salma sevdiğim,
Mâh yüzünü görüp aklım şaşırsa/Bana deli deyu gülme sevdiğim (s. 153).
- 9-Kalktı yelken eyledi Murad Reis/Baş başa düşmana varırın demiş,
Vaktinize hazır olun gaziler/Ya ser verir ya ser alırın demiş (s. 153).
- 10-Hazret-i Eyub'da kılıç kuşandı/Gittiği yollara kumaş döşendi,
Kızılbaş da korktu kendi uyandı/Sultan Murad geldi açılın dağlar (s. 153).
- 11-Eğer sorarsan hâlimden/Bir cansız ölüyüm şimdi,
Aldayup gönlüm alalden/Divâne delüyüm şimdi (s. 154).

2.39.33. KEŞFÎ (17. Yüzyıl)

- 1-Bihamdillâh hayır haberler geldi/Şâdumanlık erdi cümle cihana,
Ümmet-i Muhammed şâd olub güldü/Sürûr hâsıl oldu işiden câna (s. 154).
- 2-Sadriâzam Hazretleri bahâdır/Girid ceziresin aldı ceng ile,
Lûtf u ihsan edib Melik-ül-kadir/Kal'asını yıktı top tüfenk ile (s. 154).

2.39.34. KUL DEVECİ (17. Yüzyıl)

- 1-Alaylar bağlandı Murad Paşa'ya/Bayraklar açdığın seyrân eyledim,
Geldi çarkalandı Kalender Oğlu/Bozulup kaçtığın seyrân eyledim (s. 155).

2.39.35. KULOĞLU (17. Yüzyıl)

- 1-Sultan Murad eydür şimdi zamane/Bana da kalmadı beyler elveda,
Büküldü kametim döndü kemane/Gezip seyrettiğim iller elveda (s. 155).
- 2-İşit avazımı ben de var idim/Uçup gitme bunda konadur bülbül,
Senin hûb nefesin kalbim evinde/Vücudum şehrini donatur bülbül (s. 156).
- 3-Şevkimi arttırır aşkımın demi/Sevdiğim benimle olduğu zaman,
Defolur da gider gönlümün gamı/Gelip te yanıma güldüğü zaman (s. 156).
- 4-Uzaktan merhaba olmaz/Gel ey mestâne bakışlım,
Kolların boynuma dola/Dile mestâne bakışlım (s. 156).
- 5-Âlemde doğru dost yoktur/Dedikleri gerçek imiş,
Kulunu saklayan Hak'dır/Dedikleri gerçek imiş (s. 156).

2.39.36. ÜSKÜDÂRÎ (17. Yüzyıl)

- 1-Müjde gelip ehl-i İslâm şâd oldu/Gâzî Vezir fetheyledi uyvar'ı,
Nemçe lâîn karasından yâd oldu/Gâzî Vezir fetheyledi Uyvar'ı (s. 157).

- 2-Sevdiğim derdinden mecnun olmuşum/Dil ü canım sana vereldenberi,
Günden güne hazan gibi solmuşum/Mübarek cemâlin göreldenberi (s. 157).
- 3-Dur a derviş dur a haber sorayım/Tarîkat ne erkân nedir yol nedir,
Âşık isen gel haber ver göreyim/Bülbül nedir gülşen nedir gül nedir (s. 157).

2.39.37. SARI ÂŞIK (Azerbaycanlı)

- 1-Hemdemi yahşı sına/Gıyma ki yahşı sına,
Min bir yahşı tay olmaz/Âşığın Yahşı'sına (s. 158).
- 2-Bir name yazmışdı güzeller şahı/Geldi meni müptelaya yetişdi,
Güşe-yi külahım fehr-i nameden/Çerhe deyip Mesihaya yetişdi (s. 159).
- 3-Şıkar edib tutdum bir şah-i terlan/Sen etdin ağılımı zail a yahşı,
Seni seven keçer can ü serinden/Olar camanlın mail a yahşı (s. 159).
- 4-Gederdi sinem den bu dağ-i hesret/Eğer senin camalını görseydim,
Eyiliben geddim dönmezdi yaya/İki ebru hilalini görseydim (s. 159).
- 5-Eyibdi geddimi gaşların tağı/Gesd eleyib şirin cana gözlerin,
Bu geder şuh bahıb aşig öldürme/Heyifdi batmasın gana gözlerin (s. 160).

2.39.38. ÂŞIK ABBAS (Azerbaycan-Tufarganlı)

- 1-Duman gel git bu dağlardan/Dağlar taze bâr eylesin,
Ne gözlerim seni görsün/Ne könlüm gunbâr eylesin (s. 160).
- 2-Gece gündüz gan ağlaram/Artıbdı ferağım benim,
Başımı alıb giderem/Tutdugca ayağım benim (s. 160).
- 3-Durum dolanım başına/Ala gözlü yâr gedirem,
Ölsem boyuna sadağa/Galsam intizâr gedirem (s. 160).
- 4-Başına döndüyüm alâ göz Peri/Gâhdan ağla gâhdan yâda sal meni,
Gara bağrım şan şan oldu delindi/Gâhdan ağla gâhdan yâda sal meni (s. 161).
- 5-Ay hezerat bir zamane gelibdi/Ala garğa şuh terlanı beyenmez,
Oğullar atanı kızlar ananı/Gelinler de gaynananı beyenmez (s. 161).
- 6-Men Abbas'am yara gurban ya içün/Doğra bağrım kes ciğerim yar içün,
Yar odur ki bu dünyada yar içün/Yaha yırtı zülf dağınad yara üz (s. 161).

2.39.39. ÂŞIK ABDÎ (18. Yüzyıl)

- 1-Görmedim dünyada rahat yüzünü/Yanılıp bu aşka başım koşalı,
Bu babta ben gibi cahil olursa/Deryalar menendi biz de coşalı (s. 162).

2.39.40. ÂŞIK AHMED (18. Yüzyıl)

- 1-Bosnalı der: Behey devletli vezir/Nemse Kırılının kasdı bizedir,
Duydu Bosna askerinin geldiğin/Şüpheniz olmasın fırsat gözetir (s. 162).

2.39.41. ÂŞIK ALİ (18. Yüzyıl)

- 1-Her taraftan ferman oldu üstüne/Başına bir çâre bul Osman Oğlu,
Tam dört vezir ta'vin oldu üstüne/Kırk bin asker ile bil Osman Oğlu (s. 163).

2.39.42. ÂŞIK BAĞDADÎ (18. Yüzyıl)

- 1-Şükür ben cennetin gördüm mislini/Melekler yurd tutmuş sordum aslını,
Bülbüller çağrışup eder faslını/Açılmamış gonca gülü var Hazne'nin (s. 164).
2-Tah(ı)t tavusunu gördüm/Ayağına yüzüm sürdüm,
El bağlayıp divan durdum/Şahım Sultan Selim'dir bu (s. 164).

2.39.43. ÂŞIK CİVAN (Diyarbakırlı)

- 1-Derd ü gamdan göz açmadım ağalar/Duâ edin kara bahtım uyansın,
Her kim beni kem bilirmiş o yâre/Bugün yarın al kanlara boyansın (s. 165).

2.39.44. ÂŞIK DERÛNÎ (18. Yüzyıl)

- 1-Size vasfedeyim nazm ile bir dem/Vidin üzerine olan destanı,
Hiç sevmezem nâdân ile câhili/Gözlerim dâima arar yârânı (s. 165).

2.39.45. ÂŞIK KÂMİL (18. Yüzyıl)

- 1-Mevlâ'nın fermanı budur yaranlar/Sarpa sardı yazık yolu Bender'in,
Yardım etmedi erenler gaziler/Kâfirlere kaldı ili Bender'in (s. 168).
2-Küçücükten çıktım gurbet illere/Hakikat râhına düştüm gezerken,
Eski sözdür gelir yazılan sere/Aşk atına bindim yayan giderken (s. 169).

2.39.46. ÂŞIK KÜŞÂDÎ (Rumelili)

- 1-İsmimi bilmez var ise âlemde/Aslım Bozokludur İsmüm Pehlivan,
Pederim tarafı Battal Gâzi'dir/Validem tarafı Ahmed-i Târan (s. 170).

2.39.47. ÂŞIK MECNUNÎ (18. Yüzyıl)

- 1-Gurbet ilde bir hâl geldi başıma/Feleğin sitemi bana fend oldu,
Ayrı düştüm vatanımdan eşimden/Gönül bir kâkülü dâre bend oldu (s. 171).
- 2-Âhır bu derd beni sin'e götürür/Onulmaz yâreler em em üstüne,
Feryadım işiden aklın yitirir/Gitti safa geldi gam gam üstüne (s. 172).
- 3-Karşıdan salınma dilber/Sana kurban olayım mı,
İsmin okur gönül ezber/Sevdi canım öleyim mi (s. 172).

2.39.48. ÂŞIK NİGÂRÎ (Silleli)

- 1-Nice vasfetmeyim böyle koçağı/Menemdi gelmiş asla dünyaya,
Dilerim ki cennet olsun durağı/Evvel mekâmı firdevs-i âlâya (s. 172).

2.39.49. ÂŞIK NURÎ (18. Yüzyıl)

- 1-Devir tamam oldu ey Gazi Hünkâr/Öksüz oldu Bağdad bil Pâdişâhım,
Bunca yıl eyledim düşmana ılgar/Matemlidir Bağdad bil Pâdişâhım (s. 173).

2.39.50. ÂŞIK RAVZÎ (18. Yüzyıl)

- 1-Yine baş kaldırdı Moskof Kıralı/Kaçma kâfir sana meydanımız var,
Seninle eyleriz ceng ü cidali/Bu yolda ölecek kurbanımız var (s. 174).

2.39.51. ÂŞIK SÂDİK (18. Yüzyıl)

- 1-Gör şu felek bize âhır n'eyledi/Danacı Vezîr'i zebun eyledi,
Yedi bin dana salhane eyledi/Kalmadı danamız bil Pâdişâhım (s. 174).

2.39.52. ÂŞIK SAİD (18. Yüzyıl)

- 1-Pâdişâhım olsun kılıcım keskin/İşitsin Hünkârım a'dâ da çengin,
Görmedim cihanda Vezîr'in dengin/Urun şahbazlarım der Yusuf Paşa (s. 175).

2.39.53. ÂŞIK SÜLEYMAN (18. Yüzyıl)

- 1-Her dem arzularım bahçesinin bağı/Gitmez hayâlimden narı sılanın,
Kaldım gurbet ilde gidemez oldum/Öldürür yiğidi ârı sılanın (s. 176).
- 2-Gitme turnam sana bir suâlim var/Turnam neden düştün sen diyara,
Arz edecek sana gizli sırrım var/Turnam neden düştün sen bu diyara (s. 176-177).

2.39.54. ÂŞIK ŞERMÎ (Üsküdarlı)

- 1-Gönülden giderme ben derd-mendi/Ey bî-vefâ yârim duâlar seni,
Başım alıp gidem hurşid menendi/Mah yüzlü dildârım duâlar seni (s. 177).
- 2-Gurbet illerine gitti efendim/Aceb dostlar gine tizce gelir mi,
Zevk işret içinde zülfü kemendim/Benim bunda çekdiğimi bilir mi (s. S. 177).

2.39.55. ÂŞIK VARTAN (18. Yüzyıl)

- 1-Ezel benim şu cihana geldiğim/Huda'mdan emroldu düştüm erkâna,
Anamın rahmine düştüm kaynadım/Bir katre kan iken döndüm insana (s. 178).

2.39.56. HOCAOĞLU (18. Yüzyıl)

- 1-Nasuh Paşa ile Hacc'a gidenler/Aceb nam kodular Arabistan'a,
Varup Beytullah'a tavaf edenler/Müstahak değil mi bâğ-ı cinâna (s. 180).

2.39.57. HÜKMÎ (18. Yüzyıl)

- 1-Eyyâm-ı devlette Osman Oğlu'ydum/Yoluna fadadır ser Pâdişâhım,
Bir gelmiş bir dahi gelir mi bilmem/Ben gibi kahraman er Pâdişâhım (s. 180).

2.39.58. KÂTİBÎ (18. Yüzyıl)

- 1-Aceb âhır zaman oldu gâzîler/Büyük küçük birini beğenmez,
Her mü'min münafık cennet arzular/Tanrı nasib ettiğini beğenmez (s. 180-181).
- 2-Bir onulmaz derde düştüm bu imiş hükm-i kaza/Hiç kabul etmez ilâcî zahmimiz
emlenmesün,
Meskenim güzelce yorun çünkü Hak'dandır kaza/Ehl-i hüccâc âh edince göz nice
nemlenmesün (s. 181).

2.39.59. MEHMET (Kabasakal Mehmet-18. Yüzyıl)

- 1-Yedi kıral sizden hazer kırlar/Neslinizde keramet var bilirler,
Cümle âlem buna teslim olurlar/İttifak-ı âlem bu değil midir (s. 181).

2.39.60. HAMZA (Kara Hamza-18. Yüzyıl)

- 1-Gelin ey gaziler hayra yoralım/Dün gece gördüğüm kara düşleri,
Gezdim seyreyledim tâ Kaf'tan Kaf'a/Âl ü yakut, mercan, yatar taşları (s. 182).

2.39.61. KIYMETÎ (18. Yüzyıl)

- 1-Dilberâ yolunda çok derd-mendim/Eyle aşikâre hemen kiminsin,
Geşt ettim cihânı ey bî-menendim/Söyle hey kaşları keman kiminsin (s. 183).
- 2-Dilberâ kâmiller etsin midhatin/Cebini de bî-behâne kaşların,
Ferman eyle her ne ise hizmetin/Salsun beni Hindistan'a kaşların (s. 183).

2.39.62. ÂŞIK SIRRI (Kütahyalı)

- 1-Böyle melûl melûl gezmeden ise/Ne durursun paşam vur öldür beni,
Tatlı aziz candan bezmeden ise/Yâ ne durun beyim vur öldür beni (s. 184).
- 2-Arkadaş zemmetme kahvecileri/Kahvecinin bâzı iyisi vardır,
Yedirir ekmeği kesmez cabayı/Harcın hesab etmez dayısı vardır (s. 184).
- 3-Dünyâ yuvasından bir kuş uçurdum/Adı Rıdvan idi cennete gitti,
Ol cennet bülbülü idi kaçırdım/Bunda mihmân idi cennete gitti (s. 184).

2.39.63. LEVNÎ (18. Yüzyıl)

- 1-Tut atalar sözün kalbi selîm ol/Gönül den gönüle yol var demişler,
Gider yavuzluğun tab'-ı hâlîm ol/Sert sirke kabına zarar demişler (s. 185).
- 2-Çiçeğe arı arıya asel/Aptala boru boruya gazel,
Şâire türkü türküye güzel/Güzele gerdan ne güzel uymuş (s. 186).

2.39.64. MAHTÛMÎ (18. Yüzyıl)

- 1-Duadan unutma bu mehcûrunu/Nur-ı çeşmî canım dualar seni,
Hakk'a ısmarladım her umurunu/Ey şâh-ı hûbânım dualar seni (s. 187).
- 2-Dilberan ahd ü vefâyı/Unuturlar unuturlar,
Edip uşşâka cefâyı/Unuturlar unuturlar (s. 187).

2.39.65. MAĞRİBLİ OĞLU (18. Yüzyıl)

- 1-Korsanlık ederken Hind'in yolunda/Nemse'nin bacını aldı Cezayir,
Urum'da Acem'de halkın dilinde/Küffârın bağırını deldi Cezayir (s. 187-188).
- 2-Gurbet illerinde saldı yâr beni/Acâyib hayrette kaldım Cezayir,
Çok kızlar yatağı dediler seni/Arzuladım seni geldim Cezayir (s. 188).
- 3-Tunus'un üstüne arslanlar saldın/Mevlâ'ya tevekkül oldum Cezâyir,
Sen bu salısları şahadan m(1) âldın/Evvelki nâmını buldun Cezayir (s. 188).

2.39.66. NAKDÎ (18. Yüzyıl)

- 1-Yedi kıral düştü senin kaskına/Gaflet uykusundan uyan Cezâyir,
Donanmalar tâyin oldu üstüne/Hazır ol vaktine dayan Cezâyir (s. 189).
- 2-Mağrib illerinden ey Şâh-ı âlem/Sultan Cezayir'den haberin var mı,
Sehâvet mâdeni ey cûd ü kerem/Sultan Cezayir'den haberin var mı (s. 189).
- 3-Ey dilâ gurbet ilde yâd ider aşk âdemi/Düşürür dondan dona berbâd ider aşk âdemi,
Mübtelâ-yı aşk ucundan indürür bu dağları/Deldirir Şîrin için Ferhâd ider aşk âdemi
(s. 189).

2.39.67. NEŞÂTÎ (17.-18. Yüzyıl)

- 1-Niyet ettik Beytullah'a gitmeğe/Hacer'ül-esved'e yüzler sürmeğe,
Arafat'ta hem vakfeye durmağa/Takdir her tedbiri bozar dediler (s. 190).

2.39.68. SEFERLİOĞLU (18. Yüzyıl)

- 1-Küffâr geleceğin haber aldılar/Cezayir iline nâme sundular,
Allah Allah diyip cenge durdular/Din-i Hak uğruna kılıç saldılar (s. 190).
- 2-Cezayir Dayısı ol Mehmed Paşa/Dünyâlar durdukça sen binler yaşa,
Döktürdüğü toplar gitmedi boşa/Söylensin dillerde nâmın bir zaman (s. 191).
- 3-Bakma mısın küffâr kurduğu fende/Bize yardımcıdır ol Bâri Hudâ,
Cuma günü idi başladık cenge/Sana malûm olsun bil a Hünkârım (s. 191).

2.39.69. HASTA KASIM (18. Yüzyıl)

- 1-Gel gel senden haber alım/Süleyman'dan kalan dünya,
Ezeli gel gel eylersen/Ahırında yalan dünya (s. 192).
- 2-Yahşı olar gohum gardaş/El başına dolandığım,
Harda görsen yâra yalvar/Dil başına dolandığım (s. 192).
- 3-Gözel sende ne gaydadı/Gedeni yoldan eylersen,
Salarsan eşgin oduna/Ulusdan elden eylersen (s. 192).
- 4-Ay arifler bir terlanım uçubdu/Sağ elimden sol elime alınca,
Onu tutan heyr ü behrin görmesin/Men yazığın nalesi var dalınca (s. 193).
- 5-Deli gönül menden sene emanet/Deme bu dünyada galım yahşıdı,
Bir gün olar gohum gardaş yâd olar/Deme ulusum var elim yahşıdı (s. 193).

- 6-Adam oğlu me'rifeti dürüst bil/Yol erkân bilenin yeri dar olmaz,
Sirrini söyleme her yeten yada/Bîvefa dilverde e'tibar olmaz (s. 193).
- 7-Güzeller güzeli şah-ı gülbeden/Didem ağlar men cemalın görünce,
Asıg deyer görünce/Siyah telin görünce (s. 193).

2.39.70. MUHAMMET (Irak-Mekşinli)

Muhammet, İran Türklerindendir. 18. yüzyılda yaşamıştır. Erbil'in Mekşin kasabasında doğmuştur.

- 1-Ah u vay çekiben gan ağlamagdan/Dönübdü ciğerim gana geriblik,
Hayana bahıram bir kimsenem yoh/Düşübdü yadıma ana geriblik (s. 194).
- 2-Getdi fesl-i bahar geldi zimistan/Sine çâkdır o bülbüller ağlamış,
Esdi bâd-i hezan hezenldi yeksan/Süsen sünbül nergiz güller ağlamış (s. 194).
- 3-O ne guşdu ilde çeker bir giye/Giyesinde yüz min nâhag gan olu,
Ne galadı dörd yüz gırh dörd bürcü var/Onda üç yüz altmış altı han olu (s. 194).
- 4-Fil ü kergedan tek girrem meydana/Esremiş neler tek sallam rezm-i ceng,
Şir ü bebirmisal bir ejdahayam/Yohdu deryalarda benim tek neheng (s. 194-195).

2.39.71. ÂŞIK ALÎ (19. Yüzyıl)

- 1-Hazır ol vaktine dayan İbrahim/În(i)yor çarhacılar meydan benimdir,
Mısır'dan aşağı sürmek muradım/Bin hilâle kadar seyran benimdir (s. 195).

2.39.72. ÂŞIK BEDRÎ (Niksarlı)

- 1-Pervâne-veş nâre yanar âşıklar/Fasl-ı bahar gibi gül budağında,
Rûz ü şeb zâr eder bağı yanıklar/Şeydâ bülbül gibi hüsnün bağında (s. 196).

2.39.73. ÂŞIK CEVRÎ (Konyalı)

- 1-Aşk bâbına kangı yönden dahilsin/Güzellerden ferman aldın hoş musun,
Bu âlemde aceb neye mâilsin/Tolu musun yoksa kuru boş musun (s. 196).

2.39.74. ÂŞIK GÜLZÂRÎ (19. Yüzyıl)

- 1-Bu gün bilmem bana n'oldu/Derûnumda elemim vari,
Adûlar karşıma gelsin/Kelâmına kelâmım var (s. 197).

2.39.75. ÂŞIK İKRÂRÎ (Yusufelili)

- 1-Ol ki cemâline müştak olmuşam/Arttırırsın âh u zârı sevdiğim,
Ol güzel kokuşun o sallanışın/Satın alır bu diyarı sevdiğim (s. 197).
- 2-O ki biz ki bu sevdâya tutulduk/Ah edüp sevdâya çürüyelim mi,
Herkes şahinini almış koluna/Biz de sevdiğ(i)mizi arayalım mı (s. 197).

2.39.76. ÂŞIK KEMÂLÎ (Kastamonulu)

- 1-Sermâye-i aşkı ararsan zâhid/Âşıkın çektiği yâr cefasıdır,
Bâde nûş ettiğim sorarsan zâhid/Hararet ehlinin dem gıdasıdır (s. 198).
- 2-Dedim dilber niçin eylersin cefâ/Dedi güzellerde eski âdettir,
Dedim gayrilere edersin vefâ/Dedi mutlak âşıklara nisbettir (s. 198).

2.39.77. ÂŞIK LÜTFÎ (Nevşehirli)

- 1-Nefs-i emareye olunca hâdim/Bâtıl zihinlere olursun âzim,
Evvel eder sonra olursun nâdim/Her kusurun sonu pişman demişler (s. 198).

2.39.78. ÂŞIK MEHMET (19. Yüzyıl)

- 1-Dinleyin âhibbâ edeyim beyan/Dillerde daima söylensin heman,
Bin üç yüz on üçte bilin ki tamam/Yunanîler ile olan kavgayı (s. 199).

2.39.79. MESLEKÎ (Kangallı)

- 1-Gittikçe gam gama sövkünür gider/Aman Allah aman ceranım n'oldu,
Azdı yaralarım tabib bulunmaz/Em düzüp yaramı saranım n'oldu (s. 200).
- 2-Ezel bahar yaz ayları gelende/Selleri gördüm de gönlüm bulandı,
Sağ kalanlar murad alup gülende/İlleri gördüm de gönlüm bulandı (s. 201).
- 3-Azrail serime çöktüğü zaman/Kırılır kanadım kol yavaş yavaş,
Mevlâ'm nasib etsin din ile iman/Akar gözlerimden sel yavaş yavaş (s. 201).
- 4-Gidersem sevdiğim gene gelirim/Sil gözünün yaşını aman ağlama,
Vadem de dolmuşsa elbet ölürüm/Top zülüflü telli ceran ağlama (s. 201).
- 5-Dolanı dolanı gelir/Ölüm yavaşça yavaşça,
Kalem alıp yaz derdimi/Gülüm yavaşça yavaşça (s. 201).

2.39.80. ÂŞIK RÛŞENÎ (19. Yüzyıl)

- 1-Silistre hâlin beyan edeyim/Çıgırışırız gece gündüz el aman,
Hakk'ın emri böyle imiş n'ideyim/Âleme şay(i) oldu bu da bir zaman (s. 202).

2.39.81. BAHİRÎ (19. Yüzyıl)

- 1-Aşifte dilbere gönül düşürdüm/Yanakları benzer nar tanesine,
Muhabbet deryasın baştan aşırıdım/Asılayım zülfün her tanesine (s. 203).
2-Çok böyle yan bakma Moskof ona sen/Zafer nişanıdır Kars'ın kal'ası,
Nice bin düşmana bozgun salmıştır/Osmanlı şânıdır Kars'ın kal'ası (s. 203).
3-Gelme Moskof gelme Kars'a/Cennet küfre mal olur mu,
Cihan bize karşı dursa/Asla burdan yol olur mu (s. 204).

2.39.82. CELÂLÎ (Bayburtlu)

- 1-Kâtip bir nâme yaz dosta yârana/Uzaktan merhaba göndermesinler,
Badeyi içenler gelir meydana/Tenhada kaldırıp indirmesinler (s. 204).
2-Ev bark etmek için tenli mereği/Düzüp kotardığın tepir eleği,
Şu kavdan yaptığın tecir tereği/Dîvân-ı Bârî'ye yâdigâr götür (s. 204).
3-Ah elinden yandı cennete canım/Bu ne derttir buna bir el katan yok,
Hicran oku değdi döküldü kanım/Zevrâkımız aşk gölüne atan yok (s. 205).
4-Kalktı zevrâkımız aşkın gölünden/Bir yana varması güç oldu gitti,
Bîçâre gönlümüz sahra çölünde/Mecnûn'dan ziyâde puç oldu gitti (s. 205).
5-Sunam hangi bağın ayva narısın/Bahçeler ummanı sen safâ geldin,
Bendeki bülbülün gül ensârisın/Gönlümün gülşeni sen safâ geldin (s. 205).
6-Karadeniz olsa âşkın aşkı/Yüksektir yaylama coşamaz burda,
Bir yiğit ne kadar kahraman olsa/Karlı dağlar vardır aşamaz burada (s. 206).
7-Yine bir serencâm yadigârım var/Dayan bu sözüme kara batakcı,
Harâbat ehline yadigârım var/Her mecliste benden ara batakcı (s. 206).
8-Güzellerin yığnağına uğradım/Birer birer beri gelin güzeller,
Her biri geldikçe can tazelenir/Söndürünüz yangınları güzeller (s. 206).

2.39.83. ZİHNÎ (Bayburtlu)

- 1-Vardım ki yurdundan ayak göçürmüş/Yavru gitmiş ıssız kalmış otağı,
Camlar şikest olmuş meyler dökülmüş/Sâkıyler meclisten çekmiş ayağı (s. 207).

- 2-El aman ne fena vakte yetiştik/Ahde vefâ eder yârân mı kaldı,
Mey ile mahbuba yüz tuttu devrân/Şikeste hâtırı soran mı kaldı (s. 207).
- 3-Kâtib sen yaz sabâ sen de kerem kıl/Götür arz-ı hâlim yâre tez elden,
Nâziktir efendim nezaketli bey/Gönderelim o dildâre tez elden (s. 208).
- 4-Ah elinden zülfü kemendim benim/Müjgân değdi sinem yaralandı gel,
Günbegün artmakta derd ile gamım/Uc verdi yaralar sıralandı gel (s. 208).
- 5-Kırık Bayrakdâr'ın eşek fıkrası/Gayet firkatlidir dinleyin anı,
Kan'da doğmuş Kitrevân'da gebermiş/Leng-i Timur vaktinden kalma külhâni (s. 208).

2.39.84. BEYOĞLU (19. Yüzyıl)

- 1-Gönül arzuluyor Antep ilini/Şol Keminin Gediği yelli görünür,
Evvel bahar yaz ayları doğunca/Coşar Balık Suyu selli görünür (s. 209).
- 2-Ne kusur eyledim ey gül-i ra'nâ/Misk ü anber kâkülüne mûy dedim,
Bir ok attın zâlim deldin sinemi/Ne acıdım ne ağladım vay dedim (s. 209).

2.39.85. BEZLÎ (Çankırlı)

- 1-Bir hâl geldi düştüm rûy-i zemine/Dâmen-i eltâf-ı yâre sarıldım,
Başladım feryâda âh ü enîne/Gonciler sahnında hâre sarıldım (s. 210).

2.39.86. BEZMÎ (Çankırlı)

- 1-Yeni bir sevdaya müptelâ oldum/Evvelki çektiğim sevda ne imiş,
Yârimden derdime bir şifâ buldum/Lokman'ın verdiği deva ne imiş (s. 210).
- 2-Bakup el uzatma tatlı canıma/Döktürme didemden gam gizli gizli,
Kaçan sevdiğimi alsam yanıma/Gelirler adûlar kem gizli gizli (s. 210).

2.39.87. CEYHÛNÎ (Zileli)

- 1-Yâr ile gönlümün meyhanesinde/Bir kuru merhaba bir piyaz kaldı,
Vefâ yok âlemin kârhânesinde/Vefâ-keş âlemde azdan az kaldı (s. 211).
- 2-Evvel ateş püskürürdüm ağzımdan/Şimdi bir pambuğu yakamaz oldum,
Tab'u fer kesildi iki gözümden/İpliği iğneye takamaz oldum (s. 211).
- 3-Kürre-i sevdaya uğradı yolum/Bir ateş verdiler ocaklarından,
Dedim çekemem ben zaif bir kulum/Dedi oku aşkın sadaklarından (s. 211).

- 4-İntizar ederim yazıktır sana/Yatak üzre can veresin sevdiğim,
Ağzından burnundan hicran yerine/Parça parça kan veresin sevdiğim (s. 211).
- 5-Akıl beri gel beri gel/Bir gönüle nazar eyle,
Ağız söyler kulak dinler/Öten dile nazar eyle (s. 211).

2.39.88. DADALOĞLU (19. Yüzyıl)

- 1-Şu yalan dünyaya geldim geleli/Severim kır atı bir de güzeli,
Değip on beşime kendim bileli/Severim kır atı bir de güzeli (s. 212).
- 2-Alaydım da cura sazım dizime/Sümerler çekeydim elâ gözüne,
Cihan güzel(i) olsa girmez gözüme/Sende gümânım kaldı Çiçek Dağı (s. 213).
- 3- Kalktı göç eyledi Avşar elleri/Ağır ağır giden eller bizimdir,
Arap atlar yakın eyler ırağı/Yüce dağdan aşan yollar bizimdir (s. 213).
- 4-Şu yalan dünyaya geldim geleli/Giyinip kuşanıp işlemek gerek,
Cahil yâr sevenin uykusu gelmez/Uyanıp sohbeta başlamak gerek (s. 213).
- 5-Göremedim baharını yazını/Çalamadım curasını sazını,
Özge yârin nice çekem nazını/Gözlerimden akar seller iniler (s. 213).
- 6-Oturmuş ağ gelin taşın üstüne/Taramış zülfünü kaşın üstüne,
Bir selâmın geldi başım üstüne/Alırım kız seni komam ellere (s. 213).
- 7-Binboğa da Koç Dağı'nı gözetir/Lâleleri sümbülleri tazedir,
Akça turnaları başın uzatır/Dudulu kumrulu başın Binboğa (s. 214).
- 8-Ölürüz de kömür gözlüm ölürüz/Dost ağlasın zalim felek utansın,
Kıyamette kavuşmak var biliriz/Dost ağlasın kahpe felek utansın (s. 214).
- 9-Gene geldi yaz ayları/Göçeceğim şimdiden geri,
Yaz yağmuru sulu olur/Coşar çağlar şimden geri (s. 214).

2.39.89. REMZÎ (Darendeli)

- 1-Büyüsün de bir bak o tıfl-ı nâze(Boyu serv-i revân olsun da seyret,
Açılmış yanaklar tazedden taze/Hüsnün bağı gülşen olsun da seveyim (s. 214).
- 2-Düştü bir dâmen-i çeşm-i hunhara/El çeküp badeden mestâne gönlüm,
Sarıldı zincir-i zülf-i nigâra/Sanmayın usandı divâne gönlüm (s. 215).

2.39.90. DELÎ BORAN (19. Yüzyıl)

- 1-Hocam vallah ben bu derde varmazdım/Beni derde yakan bu Leyli Leyli,
Gönderdi bir selâm işte ben geldim/Karşında durayım de Leyli Leyli (s. 215).

- 2-Gam yiyip ağlama divâne gönül/Daima bu dünya bağa dar olmaz,
Hakk'ın kelâmını bırakma dilden/Hak'tan özge bir adama yâr olmaz (s. 215).
- 3-Osman Paşa der ki vardık beriden/Bize kuvvet verdi Mevlâ'm Yaradan,
Gözledim bir imdad gelmez geriden/Tükendi cephanem gittim yesire (s. 216).
- 4-Halise'nin gülü kokar/Kızlar yanağına sokar,
Saçar diye bir su akar/Gövel döner göllerine (s. 216).

2.39.91. DERTLÎ (Bolulu)

- 1-Sâkıyâ camında nedir bu esrar/Kıldı bir katresi mestâne beni,
Şarab-ı lâlinde ne keyfiyet var/Söyletir efsâne efsâne beni (s. 216).
- 2-Şâirlik davâsın sürme ey gönül/Huzûr-i devlete âkılâne var,
Benlik kapısından girme ey gönül/Bûs eyle dâmânın dervişane var (s. 217).
- 3-Nurdan mı yaratmış seni yaradan/Âfet-i devrânım sen safa geldin,
Ayırdılar beni kaşı karadan/Zülfü perişanım sen safa geldin (s. 217).
- 4-Bana olan cefâ senden değildir/Benim kendim bahtım kara sevdiğim,
Sana meyil vermek benden değildir/Gönül döştü nedir çâre sevdiğim (s. 217).
- 5-Girdab-ı mihnette kapandın kaldın/Vermedin bir yandan ses kara bahtım,
Anladım gafilsin uykuya daldın/Deli boran gibi es kara bahtım (s. 217).
- 6-Elâ gözlerini sevdiğim dilber/Güzeller cefadan niçin usanmaz,
Ne cefadan kaçır ne de rahm eyler/Hak'tan haya edip kuldan utanmaz (s. 217).
- 7-Telli sazdır bunun adı/Ne âyet dinler ne kadı,
Bunu çalan anlar kendi/Şeytan bunun neresinde (s. 218).

2.39.92. EMRAH (Erzurumlu)

- 1-Sabahtan uğradım ben bir fidana/Dedim mahmur musun dedi ki yok yok,
Ak elleri boğum boğum kınalı/Dedim bayram mıdır dedi ki yok yok (s. 218).
- 2-Dedim dilber dîdelerin işlenmiş/Dedi çok ağladım sel yarasıdır,
Dedim dilber yanakların dişlenmiş/Dedi zülfüm değdi tel yarasıdır (s. 218-219).
- 3-Bâd-ı sabâ selâm eyle o yâre/Mübarek hatırı hoş mudur nedir,
N'ideyim yitürdüm bulamam çâre/Mestan elâ gözler yaş mıdır nedir (s. 219).
- 4-Nazlı yârdan cüda düşelden beri/Asla gönül gamdan âzâd olmadı,
Dembedem hecr ile çekmede kaygu/Bu devr-i felekde dil şâd olmadı (s. 219).

- 5-Hiyleye yüz tuttu asırda insan/Mürüvvet, merhamet, hürmet kalmadı,
Fısk bir âlûde oldu ‘âbidân/Cihanda bir temiz tıynet kalmadı (s. 219).
- 6-Ne otlar bitirdin başımda felek/Ben ki bir Leyla’ya Mecnun olalı,
Hayal oldu bize okşayıp sevmek/Güzellerde cefâ âdet olalı (s. 219).
- 7-Elâ gözlerini sevdiğim dilber/Sen benim derdimden deva bilmezsin,
Sen nasıl tabibsin yoktur ilâcın/Yürekte yaramı sarabilmezsin (s. 219).
- 8-Ne feryâd edersin dîvâne bülbül/Senin bu feryadın gülşene kalsın,
Bu dünyâda iremezsen murada/Huzûr-ı mahşere dîvân’e kalsın (s. 220).
- 9-Bülbül olmuş gülistanı beklerim/Geçti cahil ömrüm gülizâr deyü,
Azgındır yaralar kabul etmezem/Ya kimi varayım yaram sar deyü (s. 220).
- 10-Yâ Resûlullâh nice mehd etmesün eşya seni/Rahmeti irsal iyledi âlemlere Mevlâ
seni,
Her nice medh iyilesem ‘âlâsın anda ya Resul/Nûr-ı zâtundan yaratmışdur Hûdâ iclâ
seni (s. 220).
- 11-Gönül gurbet ile varma/Ya gelinir ya gelinmez,
Her dilbere meyil verme/Ya sevilir ya sevilmez (s. 220).
- 12-İki kaşları karanın/Âh elinden vâh elinden,
Siyah perçem mehpârenin/Dâd elinden vâh elinden (s. 220).
- 13-Tutam yâr elinden tutam/Çıkam dağlara dağlara,
Olam bir yaralı bülbül/İnem bağlara bağlara (s. 221).

2.39.93. SEYRÂNÎ (Everekli)

- 1-Sildim defterden ismim sildirdin/Gelmedi hiç senden ses kara bahtım,
Bahtın gemisinde yelken yok bildin/Durma lodos gibi es kara bahtım (s. 221).
- 2-Eyvah fukaranın beli büküldü/Meded ticaretin gücüne kaldık,
İyiler âlemde göçtü çekildi/Bizler zamanenin piçine kaldık (s. 221).
- 3-Âlemde bir devir dönüyor amma/Devr-i İngiliz mi Frenk mi bilmem,
Halli âsân değil müşgil muamma/Zulm-i zâlim göğre direk mi bilmem (s. 222).
- 4-Dost kasabası kilitlidir doğruluk/Dosta inayeti elden bırakma,
Doğru olmayanın sonu doğruluk/Olur feraseti elden bırakma (s. 222).
- 5-Meclis-i mahkeme ihdâs olduğu/Çeşme-i rüşvetin akmaklığından,
Kazâ belâ ile âlem dolduğu/Kazların kadiya uçmaklığından (s. 222).

- 6-İstemez bir hâkim şâhid-i baydan/Kurda koyun ata eğer har dese,
Yahşi balık tutdum ben kuru çaydan/Yerden göğe doğru yağar kar dese (s. 222).
- 7-Takatim kalmadı aşkın yayının/Çekip kirişinden kuramıyorum,
Her gece düşümde bir hercainin/Âteş-i aşkından duramıyorum (s. 222-223).
- 8-Hüsne mağrur olma ey yüzü mâhım/Niceler yokuştan iniştan geçti,
Kâr etmedi sana feryâd ü âhım/Tir-i âhım kûh-ı Keşiş'ten geçti (s. 223).
- 9-Hey ağalar derdim kime yanayım/Gönül düştü bir gözleri mestine/Teze civâne,
Hüsnüne söz olmaz medhi sezadır/Getirmez mislini binde bir âne/Fânî cihâne (s. 223).
- 10-Ne hikmettir şu dünyaya/Gelen ağlar giden ağlar,
Soralım yoksula baya/Aslı nedir neden ağlar (s. 223).
- 11-Ben bu aşkın çilesini/Yanar çektim tüter çektim,
Yedim gonca sillesini/Bülbül gibi öter çektim (s. 223).

2.39.94. FERDÎ (19. Yüzyıl)

- 1-Zamane hûbları pek hoppa olmuş/Dinlemezler büyük küçük sözünü,
Her biri bir şeye mübtelâ olmuş/Kimi âşık arar dikmiş gözünü (s. 224).

2.39.95. GEDAÎ (Beşiktaşlı)

- 1-Çekilmez âteşi dûzahtan şedid/Firakı, hasreti, nârı gurbetin,
Lûtf u mürüvveti olmuş nâbedid/Kalmamış vefadar yârı gurbetin (s. 224).
- 2-Bırakma semtine zâlim ağyan/Yüz bulur kuyunda belki yer tutar,
Nimeti vaslından ister iftarı/Nakd-ı visâlinde dest ü per tutar (s. 224).
- 3-Ey benim cananım can içre canım/Şuh nevcicanım olma bîvefâ/Rahm eyle bana,
Ben sana kurbanım gel kes gerdanım/Dök yerlere kanım tek ol âşına/Olma bî-vefâ (s. 225).
- 4-Bu esrara vakıf olan ârifler/Nefsini cümleden mukaddem bilir,
Terk edüp heva vü hevesten geçer/Âl-i dehri zevk u şevki gam bilir (s. 225).

2.39.96. GÜNDEŞLİOĞLU (19. Yüzyıl)

- 1-Hani benim ak emeğim yiyenler/Kılıcın kuşanıp ata binenler,
Gündeşli Oğlu geç başa diyenler/Şimdi benim yerim eşik olmuştur (s. 225).

2.39.97. HENGÂMÎ (Ruşuklu)

- 1-Güzel sana kim öğretti usulü/Meşreb-i gönlümce hünerlenirsin,
Böyle m'olur güzellerin mahbubu/Bahâda sevdiğim cevherlenirsin (s. 225).

2.39.98. SEYRÂNÎ (Ispartalı)

- 1-Bir dasitan nakledeyim bu sene/Dehr-i dün içinde ola hikâyet,
Döndü lâtif devran her ehl-i dine/Hak ganî Mevlâ'dan lûtf u inayet (s. 226).

2.39.99. KÂMİLÎ (Zileli 19. Yüzyıl)

- 1-Bir güzel gördüm ben dâr-ı dünyada/Bir yosma kesimli beyaz sadeli,
Gül yüzün şulesi günden ziyade/Sarhoş yürüyüşlü gayet edalı (s. 228).

2.39.100. ŞEM'Î (Konyalı)

- 1-Tuna gibi kimse bilmez başımı/Bazı busbanalık akan selim ben,
Dört ırmak almıyor gözüm yaşını/Şatt u Murad, Ceyhan, nehr-i Nil'im ben (s. 228).
2-Hizmet eyleyenler Bâb-ı Âlî'de/Huzûr-ı sultanda kabahat etmez,
Belki olur deyu bir hat keşiyde/Arz-ı hâl sunmağa cesaret etmez (s. 228).
3-Acep kande gezer ol yüzü mâhim/Anı görmeyeli çok uzun zaman oldu,
Enderundan چراغ olunca âbım/Yedi kat göklere dırâhşân oldu (s. 229).

2.39.101. KUSÛRÎ (Darendeli)

- 1-Bir âhu gözlünün iftirakından/Aktı gözüm yaşı döndü sellere,
Deli gönül vazgelir mi yârinden/İner gider sahralara çöllere (s. 229).
2-Ayrılık gözünü çekip giderim/Gel ağla sevdiğim yol ayrı düştü,
Bu yerlerin terkin vurdum n'iderim/Gel ağla sevdiğim yol ayrı düştü (s. 229).

2.39.102. PESENDÎ (Kütahyalı)

- 1-Âlem birbirini görür görüşür/Aksine kurulmul devrin temeli,
Ey dil âkil isen dâmânın devşir/Kalma hayvan gibi beyni semeli (s. 230).
2-Bir alay hergele çıkıp âleme/Ademin hayvanı samansızları,
Geyüp câmeleri dönüp âdeme/Kırlının gömleksiz yorgansızları (s. 230).

2.39.103. MEYDÂNÎ (Kastamonulu)

- 1-İhtiyacımız yok âb-ı engûre/Mahabbet meyinden kanıklarız biz,
Âteş-i aşkımız geldi zuhûre/Anın için bağı yanıklarız biz (s. 231).

2.39.104. MİCMERÎ (Çankırlı)

- 1-Aşk bir padişaktır müşiri sevda/Ferman okur nice Süleyman'lara,
Sevda ser-askeri, gam mîr-i livâ/Hükmeder vezîr âlîşanlara (s. 231).

2.39.105. MÎNHÂCÎ (Deliktaşlı)

- 1-Neme şâd olayım neme güleyim/Gönül gamlı iken gülünmez imiş,
Arşa direk direk oldu tütünüm/Bu duman haşre dek silinmez imiş (s. 231).
2-Eğer sana yâr olayım diyorsan/Beş vaktin farzını kıl kara gözlüm,
Sen de benim gibi beynamaz isen/Var gir cehenneme yan kara gözlüm (s. 232).
3-Başın pınar ayakların göl olsun/Başsız kolsuz vilayete düşesin,
Bur gibi Molla'yı kabul etmedin/Boyun kadar necasete düşesin (s. 232).
4-Bir gün olur ben bu elden gidersem/Eski günlerini an kara gözlüm,
Yol uğratmaz gonca gülün dermezsem/Ayrılık badesi sun kara gözlüm (s. 232).
5-Hay vefasız kanlı zalim/Bir yol bana er demedin,
Eller gibi candan sevip/Yâr demedin yâr demedin (s. 233).

2.39.106. KAYA SALÎH (Âşık Muhibbî)

- 1-Dinleyin ahabplar tarif edeyim/Yetmiş iki dertten baştır bu sevda,
Yandım odlara pervane gibi/Daim sönmez bir ataştır bu sevda (s. 233).
2-Dedim dilber hub açılmış/Dedi güldür yanağımda,
Dedim anber mi saçılmış/Dedir terdir budağımda (s. 233).
3-Muştulayın âşıkları/Doğdu yine mevlid ayı,
Ümmet olan sadıkları/Doğdu yine mevlid ayı (s. 234).

2.39.107. PÎNHÂNÎ (19. Yüzyıl)

- 1-Ezelde yazılmış takdir-i Hudâ/Şirin canımızdan ettiler cüdâ,
Eş ile dost ile kımadım vedâ/Hâlimi arz edin nazlı Hünkâr'a (s. 234).

2.39.108. RUHSÂTÎ (Deliktaşlı)

- 1-Daha senden gayri âşık mı yoktur/Nedir bu telâşın hey deli gönül,
Hele düştün devr-i âdemden beri/Neler gelmiş geçmiş say deli gönül (s. 235).
- 2-Hep güzeller derlendiler geldiler/Yüreciğim yaralıca güzeller,
Bir beni öldürüp girmen kanıma/Birer öpüş törelince güzeller (s. 235).
- 3-Ben âşıkım deyu lâf etme gönül/Dağlarda duman var sen n'olacaksın,
Çağlar Hak dilince Hakk'a çağırır/Şat, Fırat, Ceyhun var, sen n'olacaksın (s. 236).
- 4-Nasıl vasfedeyim güzelim seni/Rumeli Bosna'yı değer gözlerin,
Dünyaya gelmemiş eşin akranın/İzmir'i, Konya'yı değer gözlerin (s. 236).
- 5-Yenice bir bağa bağiban oldum/Lebi sükker yanakları al çalar,
Kemhalar giyinmiş servi boyuna/İnce bele lâhûrîden şal çalar (s. 236).
- 6-Zenginliğin züğürdün vasfın edeyim/Züğürt nere varsa han da bulamaz,
Zengine baklava börek çekilir/Züğürt arpa, darı, nan da bulamaz (s. 237).
- 7-On birinde bir güzele hizmetim/Yeni açmış has bahçede gül gibi,
On ikide henüz gelmiş baharı/Akar gider boz bulanık su gibi (s. S. 237).
- 8-Seher vakti garip garip/Ötme bülbül ötme bülbül,
Yakışmaz aşına senin/Ötme bülbül ötme bülbül (s. 238).
- 9-Sabahtan uğruma çıktı/Gider iken suya Fatma,
Aklım idrâk eylemedi/Bu sendeki huya Fatma (s. 238).

2.39.109. ÇOLAK HACI (Âşık Serdarî)

- 1-Âlem gamda iken sen bir hoş olma/Nefsine uyup da zorba baş olma,
Fukara okuna nişan taş(ı) olma/Atarken atarken vururlar seni (s. 238).
- 2-Bostan ekdim yoluyunan/Felek vurdu doluyunan,
Cilve eder kuluyunan/Harab ettin bostanımı (s. 239).
- 3-Nesini söyleyim canım efendim/Gayrı düzen tutmaz telimiz bizim,
Arzihâl eylesem deftere sığmaz/Omuzdan kesilmiş kolumuz bizim (s. 239).

2.39.110. DEVÂMÎ (Silleli)

- 1-Rahmeyleyin benim gârib hâlîme/Kalmışım gurbette ararım yoktur,
Terk eyledi bülbül konmaz dalıma/Gezerim çöllerde kararım yoktur (s. 240).

2.39.111. FİĞÂNÎ (Silleli)

- 1-Ben de meftun oldum bir nazlı yâre/Şu fâni dünyada saraydım bari,
Zülûfleri kemend, kaşları kare/Kiraz dudağından soraydım bari (s. 240).

2.39.112. NİĞÂRÎ (Silleli)

- 1-Bütün malım aldın ey kanlı zâlim/Şikâyet ederim Hudâ'ya seni,
Garip Mecnun gibi perişan hâlim/Şu fâni dünyada ağlattın beni (s. 241).

2.39.113. SÜRÛRÎ (Silleli)

- 1-Sabahatan uğradım nazlı dildâre/Olanca aklımı aldı da gitti,
Beni bülbül düşürdü zâre/Serimi sevdaya saldı da gitti (s. 241).
2-Dinlen(g) hey ağalar derdimi bugün/Sözü sükker gibi bala vuruldum,
Hatırımdan gitmez lâle-i gülğün/Yanaklarda olan ala vuruldum (s. 241).
3-Ağalar gurbette sefil kaldığım/Benli Leylâ nazlı Leylâ duymasın,
Garip bülbül gibi melûl olduğum/Benli Leylâ nazlı Leylâ duymasın (s. 242).
4-Kuzum görüşeyim ellere nisbet/Arayıp gizlice yol uğrun uğrun,
Müşerref-i bezm ol edelim üflet/Rakipler görmesin gül uğrun uğrun (s. 242).

2.39.114. ZEHRÎ (Silleli)

- 1-Dedim dilber uğra bizim haneye/Dedi bugün olmaz kaç neme lâzım,
Dedi cevri eyleme ben divaneye/Dedi benden gelmez kaç neme lâzım (s. 242).

2.39.115. SÜMMÂNÎ (Erzurumlu)

- 1-Ne kadar hûb olsa şecer üstünde/Dalında bir çiçek açmayı bilir,
Açılır allanır tazedden taze/Gönül arz edene saçmayı bilir (s. 243).
2-Bir menzile başa kadar varmazsan/Sen o yola kervan olsan fayda ne,
Bir dilberin sinesine konmazsan/Hayal ile mihmân olsan fayda ne (s. 243).
3-Deli gönül ile düştük bir cenge/Hikmeti sorulmaz ıştır bu gönül,
Günden güne girer her türlü renge/Bazı solar bazı kumaştır bu gönül (s. 243).
4-Uyandım gafletten oldum perişan/Bir nur doğdu âlem oldu ürüşân,
Selâm verdi bana üç hûb dervişân/Lisanları bîhoş sedasın tek tek (s. 243-244).
5-Tövbekar ol gönül tarikten çıkma/Nâmerdden tövbekâr, şakadâr olmaz,
İylik eyle sakın bir gönül yıkma/Görüşme kötüyle ondan âr olmaz (s. 244).

6-Şu karşiki yüce dağlar/Acep bizden dağlar m'ola,
Kara yaşlı benim anam/Oğul der de ağlar m'ola (s. 244).

2.39.116. ŞENLİK (Çıldırh)

- 1-Ehl-i İslâm olan işitsin bilsin/Can sağ iken yurt vermeniz düşmana,
İsterse Uruset ne ki var gelsin/Can sağ iken yurt vermeniz düşmana (s. 245).
- 2-Ana rahminden dünyaya gelende/Yeni tıfillanır taze gız olur,
Üç yaşından beş yaşına varanda/Goyma gomşulara o bir söz olur (s. 245).
- 3-Dedim dilber naz eyleme/Dedi cilve sataram men,
Dedim gaşın teherlenif/Dedi müjgân ataram men (s. 246).
- 4-Mevlâ'yı seversen konuk et beni/Bu gece eğleşir yatar giderim,
Gözden ırak olup gönülden cüdâ/Derbeder olur da yiter giderim (s. 246).
- 5-İster ihtiyar ol ister nevcivân/Bu dünyada bakî kalan öğünsün,
Merahsuz fikirsiz gamsız her zaman/Her zaman şâd olup gülen öğünsün (s. 246-247).
- 6-Bu dünyanın sefâsını sürmeden/Ne tuttun yakamı ay ihtiyarlık,
Evvelki devrânım düşer yâdıma/El götür yakamdan koy ihtiyarlık (s. 247).
- 7-Ey ârif olan kimseler dinleyip seç cevabı/Câhilin nâdan sözü var koçun da koç cevabı,
Hasım nefse niyetini galdırarak ara yerden/Gözlüyerek erkânı açık gardaş cevabı (s. 247).

2.39.117. TAHİRÎ (Niğdeli)

- 1-Salını salını gelen güzeller/Biraz eğlenip de durmaz mısınız,
Mevlâ'm sizi bizim için yaratmış/Bir Tanrı selâmı almaz mısınız (s. 247).
- 2-Nasihatim vardır hisse alana/Nedendir bazı adam ipsiz olur,
Heves etme şu dünyada yalana/Vâdesi yetince imânsız olur (s. 248).
- 3-Ben bir güzel gördüm Kilis dağında/Baktım yanakları güle uygundur,
Yeni açmış sevilecek çağında/Sünbül saçı ince bele uygundur (s. 248).
- 4-Yaptırdığın köşkler olur/Harab yâhu düşünmen mi,
Ölür evran gibi cismin/Serab yâhu düşünmen mi (s. 248).

2.39.118. NURİ (Tokatlı)

- 1-Kıymet mi biçilir cevher taşına/Kâmilce bir sarraf karışmayınca,
Kimse üstad olmaz kendi başına/Bulup erbabına danışmayınca (s. 249).
- 2-Ara yeri karlı dağlar alıp da/Gayri dost iline varıp gelinmez,
Yahşi hüner ister râh-ı talebde/Beyhude lâf ile mezil alınmaz (s. 249).
- 3-Ey şûh-ı canânım çeşm-i fettânım/Gayet sevdi canım seni dilrübâ/Oldum mübtelâ,
Rûz u şeb giryânım hâl perişânım/Rahim kıl sultânım cevri etme bana/Ey gül-i ra'nâ
(s. 249).
- 4-Kamu milletleri beyan edeyim/Yadigârım olsun ahabb yârana,
Anların vasfını bir bir söyleyim/Dikkat etsin atılmasın yabana (s. 249).

2.39.119. NÂZÎ (Yozgatlı)

- 1-Sabâ gidip söyle nazlı cânâna/Yetişsin imdada hâller perişan,
Solmadan erişsin ömrüm gülşeni/Vakt-i hazân oldu güller perişan (s. 250).
- 2-Dokunma ey sabâ zülf-i dildâre/Dolaştırma aman tel incinmesin,
Düşme ey dil sen de feryâd ü zâre/Yanağın sakın gül incinmesin (s. 250).

2.39.120. ÂŞIK ELESKER (Azerbaycanlı)

- 1-Gözeller seyrangâhısan/Görüm seni var ol yaylag,
Açılın gülün nergizin/Teze mürğüzar ol yaylag (s. 252).
- 2-Bahar fesli yaz aylar gelende/Süsenli sünbüllü lâlâlı dağlar,
Yohsulu erbabı şahı gedanı/Tutmaz bir birinden aralı dağlar (s. 252).
- 3-Çerşenbe gününde çeşme başında/Gözüm bir ala göz hanıma düşdü,
Atdı müjgân ohun keçdi sinemden/Cadu gamzeleri ganıma düşdü (s. 252).
- 4-Gedirdim güzârım düşdü bu dağa/Ovcu beresinde maralı gördüm,
Yatıb inildeyir durur boylanır/Bir nece yerinden yaralı gördüm (s. 253).
- 5-Derdim çohdu dindirmeyin hezarat/Meni bir Alagöz ceyran öldürür,
Gılıncsız tüfengsiz alır canımı/Kimse bilmir pünhan pünhan öldürür (s. 253).
- 6-Bu dünyanı men tecrübe eledim/Nâmerd körpü salsa onda ad olmaz,
Bir merd ile ağı yesen şirindi/Yüz nâmerdle şeker yesen dad olmaz (s. 253).
- 7-Garlı dağlar geldi düşdü araya/Galmışam gürbetde ay ana ana,
Tebib yohdu derman ede yaraya/Sızıldeşir yaram a yana yana (s. 253).

2.39.121. MUSTAFA (Azerbaycanlı)

Mustafa' 19. yüzyılda yaşamış olup, Azerbaycan'ın Dol kentinde doğmuştur.

- 1-Gördüm seher bulah üste/Senem seni Senem seni,
Helg eyleyib eceb neste/Senem seni Senem seni (s. 253).
- 2-Elif Allah bu dünyanı yaratdı/Âdem ile Havva goşa yazıldı,
Gudret gelemiyen çekildi gaşın/İnsanın taleyi başa yazıldı (s. 254).
- 3-Sübh tezden men vardım gülşen seyrine/Gördüm gül şarmaşib harınan yatar,
Yetişer murada alar kâminı/Herkes öz sevdiği yârinan yatar (s. 254).

2.39.122. ÂŞIK KURBAN AĞDABANLI

Kurban Ağdabanlı, 1859 yılında Kelbecer'in Demirçidam kentinde doğmuştur. 1925 yılında Ağdaban'da vefat etmiştir.

- 1-Bülbül idim güle hasret/Kaldım dolana dolana,
Bu canımı aşk oduna/Saldım dolana dolana (s. 254).
- 2-Sevdiğim şamama besler/Hasta düşsem gönlüm ister,
Bir cüt nar bağ arasında/Canım aşk oduna yandı (s. 255).
- 3-Ne galıbsan gam elinde/Üstü duman olan gönlüm,
Su üzünde gemi kimi/Geşt eyleyib dolan könlüm (s. 255).

2.39.123. ÂŞIK SONA (19. Yüzyıl)

Sonra, 19. yüzyılda yaşayan halk şâirlerindendir. Hayatı hakkında bilgi yoktur.

- 1-Bir vefalı yâr sevgilen/Özgelere yâr olmasın,
Düşme aşkın deryasına/İşin ah u zar olmasın (s. 255).
- 2-Yârimin hesreti kaldı canımda/Sümüyümde iliyimde kanımda,
Men ölen de yârim dursa yanımda/Sıkça mezarımı kor mene n'eyler (s. 255).
- 3-Hoş kelamın geldi bize yetişt i/Eceb geldi ağzım dada ezizim,
Yeni dertten bir kenara çıkmışım/Ayrılığı saldım yâda ezizim (s. 255).

2.39.124. HEYYAT MİRZE (Bozganlı)

Heyyat Mirze, 1885 yılında Tovuz'un Bozganlı şehrinde doğmuştur. 1922 yılında vefat etmiştir.

- 1-Sallana sallana geden güzel kız/Ay kız bu güzarın bulağadır mı,
Niye geç gedirsen tez gayıdırsan/Tez gelib geç getmek gadağadır mı (s. 256).

- 2-Bir seyyad alıbdur etrafı abı/Ter çığası eyri sonanı gözler,
 Bir gerib eyleşib eyvan otağda/Tutubdur destinde su, nanı gözler (s. 256).
- 3-Başına döndüğüm vefalı dilber/Men senin ehline vefabağladım,
 Götürdüm elime eşg orağını/Men biçib zülfünden bafa bağladım (s. 256).
- 4-Dokkuz sinne yetdim telib eyledi/Sef dolan kuranda sene sen meni,
 Bir bu geder imtahana çekirsen/Gedir Allah kem kem sınısan meni (s. 256).

2.39.125. ABDULVAHAP KOCAMAN

- 1-Kadirli İlçemdir Adana ilim/Hürriyet bağının lâlesiyim ben,
 Merdi çok severim nâmerd değilim/Mazlumun garibin sılasıyım ben (s. 257).
- 2-Bir senenin dört mevsimi güzeldir/Ama ilkbaharın ayrı süsü var,
 Eksikleri geldikleri düzeltir/Kendisine mahsus bir övgüsü var (s. 257).
- 3-O kahraman ecdadından atandan/Tarih boyu kan dökülen vatandan,
 Cephede kefensiz şehit yatandan/Vatana can veren candan örnek al (s. 258).
- 4-Boşa mağrur olma sen insanoğlu/Cismin iki damla yaştan ibaret,
 Aldanma dünyaya şaşırtma yolu/Bu dünyanın sonu baştan ibaret (s. 258).

2.39.126. AHMET POYRAZOĞLU

- 1-Ben de bu dünyaya geldim geleli/Başı duman dağlar gibiyim,
 Ne çiçeğim açtı ne otum bitti/Boran vurmuş yıkık bağlar gibiyim (s. 259).
- 2-Bilir misin yolcu sen bu dağları/Ferhad'ın sedası bu dağlardadır,
 Koyun melemesi çoban çağları/Kavalın nağmesi bu dağlardadır (s. 259).
- 3-'Oku' sözü Hak'tan emir/Oku benim yavrum oku,
 Neye yarar paslı demir/Oku benim yavrum oku (s. 259).
- 4-Dünyanın bu bozuk hali/İnsanlığa ikaz olsa,
 Mal yemez zenginin malı/Baykuş konsa enkaz olsa (s. 260).

2.39.127. ALİ İZZET ÖZKAN

- 1-Bayrakların en güzeli/Türk bayrağı Türk bayrağı,
 Sancakların en ezeli/Türk bayrağı Türk bayrağı (s. 260).
- 2-Mühür gözlüm seni elden/Sakınırım kıskanırım,
 Uçan kuştan esen yelden/Sakınırım kıskanırım (s. 260).
- 3-Şu sazıma bir düzen ver/Teller de muradın alsın,
 Gel beni bir tenhada gör/Diller de muradın alsın (s. 260).

- 4-Mecnun'am Leyla'mı gördüm/Bir kerecik baktı geçti,
Ne söyledim ne de sordum/Kaşlarını yıktı geçti (s. 261).
- 5-Millet kan uykuda yurttta soygun var/Hırsız belli değil iz belli değil,
Her tarafta oylum oylum yangın var/Ateş belli değil köz belli değil (s. 261).
- 6-Kader torbasına elim uzattım/Tecelli kâğıdım karalı çıktı,
Ömür defterine bir yol göz attım/Dertlerim içimde sıralı çıktı (s. 261).
- 7-Ağlasana ne duruyon gözlerim/Vatan garip ben garip,
Öksüz yavrularım yetim kızlarım/Dağlar garip çöller garip ben garip (s. 262).
- 8-Sökün ayı geldi çiğdemler bitti/Çırpını çırpını kakışın kuşlar,
Gurbet elin kahrı yaktı kül etti/Yanın benim gibi tutuşun kuşlar (s. 262).
- 9-Yüzyıl yerde yatsa çürür mü ola/Şu sana sarılan kollar sevdiğim,
Parça parça olsa durur mu ola/Adını söyleyen diller sevdiğim (s. 262).

2.39.128. ALİ ÇIRÇIR (Âşık Ali Rahmanî)

- 1-Madem ki bu âlem ölümlü dünya/Yâre ikrarını ver de sonra göç,
İhtihana tabi tutan yâr Mevlâ/Azgın yaraların sar da sonra göç (s. 263).
- 2-Vatan vatan diyerek erdik de dadaş olduk/Şehit yatan diyerek sorduk ta dadaş olduk,
Tarih boyu düşmana asla boyun eğmedik/Allah diye cepheye vardık ta dadaş olduk (s. 263).
- 3-Âciz gönlüm ne yaşarsın dünyada/Bir arının gülden dermiş balı var,
Öten bülbül neyin var ki devada/Bir goncanın has kokuşlu gülü var (s. 263).
- 4-Eğer adam isen kalpleri kırma/Dibi görünmeyen bir gölge dalma,
Derenin içinde binayı kurma/Yağmur yağar hemen yıkan sel olur (s. 264).

2.39.129. İSMAİL CENGİZ (Âşık Azerî)

- 1-Yetmiş iki yılına girdik hız gibi/Hangisini yokladım sa buz gibi,
Erkekler de saç uzatır kız gibi/Önlerine geçmeyince tanınmaz (s. 264).
- 2-Gardaşım haberin aldım/Sakın gelme İstanbul'a,
Mektuplarda çok yalvardım/Sakın gelme İstanbul'a (s. 264).

2.39.130. MEHMET SALİM ÖĞÜTÇEN (Baba Salim)

- 1-Gamımda gam alır gamlı gönüller/Erbab-ı gamın ben gamhanesiyim,
Bir gül için nâre yanar bülbüller/Ateşi aşkın ben pervanesiyim (s. 265).

- 2-Ey sahil halkının büyük varlığı/Züğürtlük derdinin ilacı hamsi,
 Sen var iken kimse çekmez darlığı/Lutfeyle bizlere gel acı hamsi (s. 265).
- 3-Sana da mı kıydı şu zalim felek/Akıbet bekâya eyledin rihlet,
 Sana ağlamayan kalmadı bir tek/Mateme büründü bütün memleket (s. 266).
- 4-Bir yıl görünmezsen artar kederim/Yetiş imdadıma imanım hamsi,
 Yüzünü görünce bayram ederim/Sen olursun benim kurbanım hamsi (s. 266).
- 5-Gönül dağlarını duman bürüdü/Tutar semaları âh ile zarım,
 Gam askeri hücum etti yürüdü/Yıkıldı mahvoldu burcum hisarım (s. 267).

2.39.131. MUSTAFA GEDİK (Âşık Nihânî)

- 1-Diyâr-ı gurbette sefil sergedân/Ağlarım vatandan aralanınca,
 Bir yandan gam gelir bir yandan hicran/Güldürmez takdirim karalanınca (s. 267).
- 2-Kime arz edeyim müşkül hâlimi/Cenâb-ı Mevlâ'ya bağışlan beni,
 İnsaf edin kendir kesti kolumu/Günahsız cezaya bağışlan beni (s. 267).
- 3-Ezel bahar yaz ayları yetiştirdi/Biter lâle sünbül gül zamanıdır,
 Güzeller bağına velvele düştü/Cânânın seyrana gel zamanıdır (s. 268).
- 4-Derunuma dolar her gün/Muamma Muhammed'in,
 Çıkmaz hayâli hatırimdan/Bu havası Muhammed'in (s. 268).
- 5-Ben bülbülün dost bağına/Gülüm Allah Allah diyer,
 Düşmüşem aşk ocağına/Dilim Allah Allah diyer (s. 268).
- 6-Arkadaşlar kalasız/Yoktur bir yer kal'asız,
 İşte geldim giderim/Sağlığından kalasız (s. 268).

2.39.132. HACI TAŞTAN (Bayburtlu Hicrânî)

- 1-Biz de bu sevdaya vereli seri/İlik gitti damar gitti kan gitti,
 Et kemik ayrılmış yüzüldü deri/Vücut gitti ceset gitti can gitti (s. 269).
- 2-Ben bende gördüğüm zevk ü safâyı/Ne paşa ne melik ne elde gördüm,
 Ömrümde evimde her bir vefâyı/Ne evlât ne ahab ne malda gördüm (s. 269).
- 3-Biz ki bir dilberin müptelâsıyız/Lâyık desez de hoş demesiz de hoş,
 Serencam-ı aşkın Kerbela'sıyız/Âşık deseniz de hoş demesiz de hoş (s. 270).

4-Esiriyim ben bu aşkın kalmışam nâçar beğim/Terk-i cihan eylesem de yok elimde kâr beğim,

Gördüğüm tabibe varsam dilerim dermanımı/Derdimin dilencisiyem eylemezem ar beğim (s. 270).

2.39.133. HALİL İBRAHİM GÜLEÇ (Âşık Beyanî)

1-Eğer biraz merhametin varışa/Çok ağır hastayım hal verin dağlar,

Bu korular arılar arılara yansa/Nâçar kullara da bal verin dağlar (s. 270).

2-Ârifler baharda yeşeren bağı/Anasından doğmuş kula benzetir,

Sonsuzluk içinde çark eden çağı/Bu devri âlemi yola benzetir (s. 271).

2.39.134. KEMÂLÎ BABA (Borlu)

1-Benim sevdiceğim benden kaçarken/Şöyle bir sahraya gel yavaş yavaş,

Siyah zülfün mah yüzüne saçarken/Varayım sevdiğim dur yavaş yavaş (s. 271).

2-Karlı buzlu suların içindeyim/Var mı koyağında kar Hasan Dağı,

Kaldır dumanını gelip geçeyim/Sana bergüzârım var Hasan Dağı (s. 271).

3-Gaçan bir gün merak etsem/Derdin nedir ulan derler,

Kusurum bir saman çöpü/O da goca gılan derler (s. 272).

4-Gelmiş yeni hevesinen/Garip garip öter gukguk,

Besleyelim kafesinen/Devreleme yeter gukguk (s. 272).

2.39.135. AHMET ÇELİK (Âşık Cânânî)

1-Silkinip de Şamova'ya çıkınca/Eğlen Şamova'da kal Acem kızı,

Gerdan domur domur rengin kırmızı/Seherde açılmış gül Acem kızı (s. 272).

2.39.136. İSMAİL TURAN (Âşık Cemal Hoca)

1-Camuşlu köyünde bir hikmet oldu/Duyup işitenler kalsın hayrana,

Hayvan sayımının memuru geldi/Birkaçı sakladı o yan bu yana (s. 273).

2-Yahşıyam yahşi özüme/Diyenin de kül başına,

Akşamdan karı sözüne/Uyanın da kül başına (s. 274).

2.39.137. İSMAİL AYDIN (Âşık Daimî)

1-Ne ağlarsın benim zülfü siyahım/Bu da gelir bu da geçer ağlama,

Göklere erişti figânım âhım/Bu da gelir bu da geçer ağlama (s. 274).

- 2-Bir seher vaktinde indim bağlara/Öter şeyda bülbül gül yârelenir,
Bakmaz mısın sinemdeki dağlara/Derdimi söylesem dil yârelenir dil yârelenir (s. 274).
- 3-Nasıl yâr diyeyim ben böyle yâre/Mecnun edip çöle saldıktan sonra,
Alemin bağında bülbüller öter/N'idem benim gülüm solduktan sonra (s. 274).
- 4-Şu yirminci asrın altmış dokuzu/Milletler şahlanmış aya gidiyor,
Çamurlu bozkırda tozlu yollarda/Bizim Memiş hâlâ yaya gidiyor (s. 275).

2.39.138. DAVUT AKBABA (Âşık Davut Sularî)

- 1-Şu divane gönül bahar çağında/Bülbülüm amma ki ötemiyorum,
Ceylanım kayboldu geçti bağımdan/Fakat kement atıp tutamıyorum (s. 275).
- 2-Yaban gülü müsün sarp kayalarda/El değmeden solacağın belliydi,
Ey vefasız derde saldın başımı/Taştan taş a çalacağın belliydi (s. 275).
- 3- Elâ gözlerini sevdiğim dilber/Cihana saldırdı gözlerin beni,
Hasretinden Mecnun misali oldum/Ölmeden öldürdü gözlerin beni (s. 276).
- 4-Yakut yaylasından aşarken yolum/Gördüm ki yaralı ağlar bir ceylan,
Avcı vurmuş kanı yerlere akar/İniler sızlar ağlar bir ceylan (s. 276).

2.39.139. LÜTFİ PİŞKİN (Âşık Derdiçok)

- 1-Ne deyi bağladın alnına kara/Bilemiyom yaslı mısın sevdiğim,
Çekme beni yeter bu kadar zora/Deli misin uslu musun sevdiğim (s. 276).
- 2-Gitmem gayrı bizim ile/Eğlenecek yâr kalmadı,
Nere gitsen bütün hiyle/Doğru söyler er kalmadı (s. 276).

2.39.140. DURSUN ALİ ERDOĞAN (Âşık Deryâmî)

- 1-Ecelin rüzgârı estiği zaman/Alıp götürüyor hiç şakası yok,
Ordaki saltanat din ile iman/Burdaki sarayla alâkası yok (s. 277).
- 2-Dünya su kesilse deli gönüle/Söner mi içerde hararetimiz,
Kim demiş karalı gönüller gülmez/Mahşerde olacak selâmetimiz (s. 277).
- 3-Doktor dedi 'Kalp damarın tıkanmış'/Geçen yıl kurbanda et yemiştin ya,
'Mideniz maşallah güzel beslenmiş'/İki sene önce süt içmiştin ya (s. 278).
- 4- Dost göğsün hoş nakış bambaşka bakış/Bir dem-i devranda yandığım sensin,
Versen de bir akış hem beni yakış/Çayırda çimende andığım sensin (s. 278).

- 5-Soğan ekmek çorba ile büyüdüm/Sosyete yavrusu bebek değilim,
Eski hasır üzerinde uyudum/Döşekte büyümüş göbek değilim (s. 278).
- 6-Mutluluk bulunmaz öyle her şeyde/İnsanı bağlayan evde huzurdur,
Yaylada çayırdı tarlada köyde/Her şeyi sağlayan evde huzurdur (s. 278).
- 7-Ucuzluk jetten süratli/Tut tutabildiğin kadar,
Et oldu yedi kanatlı/Yut yutabildiğin kadar (s. 278).
- 8-Hele gelin bana sorun/Elli bıraktın giderim,
Gönül bahçesinde açan/Gülü bıraktım giderim (s. 278-279).
- 9-Nasipten bahseden hocam/Bizlere kuru kurban mı,
Sizin nasip pirzola da/Bizimki ekşi ayran mı (s. 279).

2.39.141. DURSUN KILIÇ (Âşık Cevlânî)

- 1-Herzaran halların sığmaz kaleme/Bir halın kalemde bend etti,
Bir halın maşrıka pençe çalmıştır/Bir halın mağrıpta alı bend etti (s. 279).
- 2-Ayrılık mızrağı değdi sineme/Boyu selvi nazlı yârdan ayrıldım,
Zeminde semâda bulamam çare/Cihan âfitâbı yârdan ayrıldım (s. 280).
- 3-N'eyleyeyim bu dünyayı/Nasibime çile düştü,
Büyüttüm bir gül fidanı/Goncaları ele düştü (s. 280).

2.39.142. ADEM ŞENTÜRK (Âşık Efkârî)

- 1- Biz Çoruh ilinin hak âşıkıyız/Başka türlü söylemeyi bilmeyiz,
Saz ile gönül alırsız/Yalan yanlış ballamayı bilmeyiz (s. 280).
- 2-Bitti mi ömür defterim/Davetine geliyorum,
Esirgeme ulu Tanrım/Rahmetine geliyorum (s. 281).
- 3-Beni Mevlâ'ma bırakın/Şimdi size selâm olsun,
Konu komşu yaren kardeş/Hepinize selâm olsun (s. 281).
- 4-Görünüşte azım tartıda ağır/Dışardan sıkletim attırmadım,
Hep bana rastladı kulaktan sağır/Sözüm duyan ile oturamadım (s. 282).
- 5-Memleketin birçok yerin dolaştım/Bağlar solmuş çevrede gül kalmamış,
Yürekler delinmiş yokluk başlamış/Teessürden kimsede hal kalmamış (s. 282).
- 6-Güzelim aşkın derdine/Salma beni ağlatırsın,
Ben gibi bitmeyen derde/Kalma beni ağlatırsın (s. 282).

7-Canan bana bade verse/Hocam içmemiş olur mu,

Aşk badesi yâr hevesi/İçip dolmamış olur mu (s. 282).

8-Saç sakal ağardı dişler döküldü/Kılık lıyafetten bozuldum gitti,

Sevda çeke çeke belim büküldü/Gam kaygı çekmeden üzüldüm gitti (s. 283).

2.39.143. MEHMET ALİ ERGAT (Âşık Ferrahî)

1-Fakirlik sinemde çok yara açtı/Ne giyecek ne yakacak dal vardır,

Yokluk ile ömrüm perişan geçti/Kurtulmaya ne bir çıkar yol vardır (s. 283).

2-Ah n'eyleyim gönül senin elinden/Her zaman ağlarım gülemem gayri,

Ben bıktım usandım elin dilinden/Terk ettim sılayı dönemem gayri (s. 284).

3-Elâ gözlü nazlı yâri/Görem dedim göremedim,

Boş kalmıştır kavil yeri/Varam dedim varamadım (s. 284).

4-Bu dünyayı baştan başa/Gezem dedim gezemedim,

Başımı vurdum taşlara/Ezem dedim ezemedim (s. 284).

2.39.144. MAKSUT KOCA (Âşık Feryadî)

1-Fikri arı oldum gönlü gül oldum/Güliden anlayanı bulamadım ki,

Kalbi petek oldum dili bal oldum/Baldan anlayanı bulamadım ki (s. 285).

2-Şu devr-i aleme bakınca şöyle/Gördüm ki bu handa bir gariplik var,

Gelen ağlar gidene de ağlarlar/Anlamadım bunda bir gariplik var (s. 285).

3-Nice ağlamayım nice yanmayım/Ayrıldı canımın cananı gitti,

Yıkıldı gönlümün köşkü sarayı/Tahtı viran oldu sultanı gitti (s. 286).

4-Ben böyle yaşadım hep böyle gördüm/Bir canın bir cana ihtiyacı var,

Cahilin kâmile derdin tabibe/Tabibin dermana ihtiyacı var (s. 286).

5-Akılsız baş yordu ayaklarımı/Ben kendime zülüm ettim yıllarca,

Dost gönlü hoş olsun diye düşündüm/Hatır için hasta yattım yıllarca (s. 286).

2.39.145. MUSTAFA FERYADİ ÇAĞIRAN (Âşık Feryâdî)

1-Gönül fakirlikten dedim el aman/Daim azgın olur yüzü fakirin,

Yakar çıra ile bir avuç saman/Bulunmaz kibriti gazı fakirin (s. 286).

2-Nazlı yârdan ayrılalı/Eller gamlı ben gamlıyım,

Ceylanı küsmüş gelmemiş/Çöller gamlı ben gamlıyım (s. 287).

2.39.146. OSMAN TAŞKAYA (Âşık Feymânî)

- 1-Baki değil şu dünyanın ziyneti/Ölüm kıyametin bir alâmeti,
Yolcuya yıldızın ayın kıymeti/Karanlıkta bakmayınca bell'olmaz (s. 287).
- 2- Her varlığın gaflet zamanı vardır/Dereyi uykudan sel uyandırır,
Rahmet te tufan da ondan halk olur/Gökteki bulutu yel uyandırır (s. 287).
- 3- Dağlar al yeşil süslenir/Hele bahar gelsin de bak,
Bülbül aşkınan seslenir/Güle bahar gelsin de bak (s. 288).
- 4-Var mıydım yok muyudum/Şu âlemde bundan evvel,
Az mıydım çok muyudum/Şu âlemde bundan evvel (s. 288).
- 5- Canan bu can senin elbet/Malım mülküm tenden öte,
Beni bende koma al git/Sen varsın ya benden öte (s. 288-289).

2.39.147. FİGÂNÎ (Silleli)

- 1-Elif ile aldım elime kalem/Be ile başladım beyanımız var,
Te ile takdirde yazılmış elem/Se ile sıkletti bir canımız var (s. 289).

2.39.148. FUAT ÇERKEZOĞLU

- 1-Bir daha ömrüme gelmez bir bahar/Gönlümün dağları kar sarı çiçek,
Âşıklar aşkını etmezler inkâr/Arzumun arzusu yar sarı çiçek (s. 289-290).
- 2-Kanunu böyledir yalan dünyanın/Ayırır kuzudan tuz anasını,
Karlı dağda tezen yavru ceylanın/Getirir peşine iz anasını (s. 290).
- 3-Köşenin başını yılanlar kesmiş/Ne tarafa gitsem oklarlar beni,
Gerçeği söylesem yanlış anlarlar/Üç-beş tane cahil haklarlar beni (s. 290).
- 4-Güneş doğdu kar eridi/Kayıp ettim izin ceylan,
Ovayı duman bürüdü/Acep nerde yüzün ceylan (s. 290).

2.39.149. HACI OZAN (Âşık Gafilî)

- 1-İnsi cinsi bu âlemi/Yaradanın âşığıyım,
Bir damla su bir pıhtıdan/Var edenin âşığıyım (s. 291).
- 2-Kopmaya geldi belimiz/Kemerleri sık sık,
Konuşmaz oldu dilimiz/Kemerleri sık sık (s. 291).
- 3-Dere boylarında dana güdeni/Kelli felli adam ettin Almanya,
Karın tokluğuna çiftçi gideni/Allı pullu adam ettin Almanya (s. 291).

2.39.150. GUFRÂNÎ (Karamanlı)

- 1-Katre idim ummanlara kavuştum/Kaç bulandım kaç duruldum kim bilir,
Âlemleri kaç devredip dolaştım/Bir sanata kaç sarıldım kim bilir (s. 292).

2.39.151. AHMET YİĞİT (Âşık Gül Ahmet)

- 1-Aşkını lâıyk görmezsen/Erit beni kadir Mevlâ'm,
Tefekkürün mihrabına/Bürüt beni Kadir Mevlâ'm (s. 293).
2-Adım adım dolaş ona rastlarsın/Yolunda Yunus var Anadolu'nun,
Sevip sevilmediği ondan öğrenmiş/Hâlinde Yunus var Anadolu'nun (s. 293).

2.39.152. GÜNAY YILDIZ

- 1-Her şeyi dert etme divane gönlüm/Dünyanın cefası sana mı kalmış,
Senin bu hesaba yeter mi ömrün/Ucuzu pahası sana mı kalmış (s. 294).
2-Yıllar yılı yelken açmış/Durgun bir gemi gibiyim,
Dalgalar ile boğuşmuş/Yorgun bir gemi gibiyim (s. 294).
3-Diyorsun ki unuttun mu sen beni/O süzüş o bakış unutulur mu,
Çizmişim kalbime resmini seni/O kirpikle o kaş unutulur mu (s. 294).

2.39.153. MEHMET KARGI (Âşık Gülhanî)

- 1-Gözümün çırası yüzümün nuru/Ne kadar yakınsın cana sevgilim,
Ab-ı hayat suyu yaylanın karı/Hasretin karıştı kana sevgilim (s. 295).
2- Bana yâr yolmayan yârin derdini/Çeke çeke usandırdın oy felek,
Kendi gitti viran koydu yurdumu/Baka baka usandırdın oy felek (s. 295).
3-Çıkıp şu dağlara seyran eyledim/Açmış lâle, sümbül, gülü ne güzel,
Gönül bahçesine girip yayladım/Yeşermiş ağaçlar dalı ne güzel (s. 295).
4-On bir aylık çocukların/Yürümesi Allah için,
Vücudunu topraklara/Sürümesi Allah için (s. 295).
5-Gündüz demez gece demez/Yoklar bizi mezar taşı,
Kurda vermez kuşa vermez/Saklar bizi mezar taşı (s. 296).

2.39.154. HABİP KARAASLAN

- 1-Yüce dağ başında görünen kardır/Benim çekdiceğim âh ile zardır,
Dar yolun başında tehlike vardır/Susuz insanlara kağrı çekene (s. 296).

- 2-Yolumu azıttım sağa dönerim/Bana bir yol göster gel hacı leylek,
Bir güzelin ateşine yanarım/Derdimin dermanı bul hacı leylek (s. 297).
- 3-Gece gündüz ataşına yandığım/Benim yârim yayla gülü değil mi,
Ölençe böyle kalır sandığım/Yorgun gönlüm şimdi ölü değil mi (s. 297).
- 4-Şimdi ne söyleyim size/Kasavet serimden kalkmaz,
Yandı yürek döndü köze/İnsan hayatından bıkmaz (s. 297).
- 5-Aşkından ben kan ağlardım/Kimseden gelmedi yardım,
Yattığın çardağa vardım/Taşları bana ağlıyor (s. 297).

2.39.155. HACI KARAKILÇIK

- 1-Bizim köyün meteliksiz Memiş'i/Yoksulluktan yiyemezdi yemişi,
Kader ile ters giderdi her işi/Bizim Memiş çekti çekti ölmedi (s. 298).
- 2-Ayağında papuç başında yazma/Bu güzeller Çukurova güzeli,
Tarladan geliyor elinde kazma/Bu güzeller Çukurova güzeli (s. 298).

2.39.156. HALİL KARABULUT

- 1-Kâinatta neye ettimse nazar/Gördüm ki hikmet-i Sübhan gizlidir,
Dünya teşhir olmuş ulu bir Pazar/Hemi alan hemi satan gizlidir (s. 299).
- 2-Ey kardeşler iki düşman keşfettim/Bir geveze saat bir de kel horoz,
Bunlar imiş meğer ömrüm tüketen/Bir geveze saat bir de kel horoz (s. 299).
- 3-İyi tohum düşse kötü toprağa/Dikenleşir çitır olur efendim,
Eşek aşım yapsa arap kısrığa/Melez doğar katır olur efendim (s. 299).
- 4-Bu dünyadan ayrılınca cismimiz/Kavin kardaş bir iki gün analar,
Zaman geçer unuturlar ismimiz/Hep acılar hep hasretler dinerler (s. 300).
- 5-Ey benim dostlarım dinlen benim derdimi/Ne yapayım ben kocadım gönül genç,
Sizlerin de başınıza geldi mi/Ne yapayım ben kocadım gönül genç (s. 300).
- 6-Gönül bir güzeli sev ki/Güzelliğini geçmez ola,
Saçlarına ak düşmeye/Beti benzi uçmaz ola (s. 300).
- 7-Dikkat et mahlûka bak/İkiden bir doğuyor,
Böyle kanun koymuş Hak/İkiden bir doğuyor (s. 301).
- 8-Ah şu insan ah şu insan/Daha insan olamadı,
İşi gücü savaş ve kan/Vahşetten kurtulamadı (s. 301).

9-Çıktım teklik âleminden/Bir seyyah-ı cihan oldum,

Girdim çokluk âlemine/Konak konak mihman oldum (s. 301).

10-Dünya bahçe insan bir kuş/Öter acele acele,

Yuva kurup hemen bir eş/Tutar acele acele (s. 302).

2.39.157. SADÎ DEĞER (Âşık Hasretî)

1-Gözleri yollarda âh çeken anam/Seni istiyorum seni hep seni,

El uzat elime dua et dönme/Seni istiyorum seni hep seni (s. 302).

2-Baharı bekleyen yaralı bülbül/Gül üstüne rahmet yağar sabreyle,

Karanlık gecenin bir gündüzü var/Gün doğmadan neler doğar sabreyle (s. 302).

3-Gel gönül güvenme köşke saraya/Gül aşlayıp gülün dermemek de var,

Can incitme melhem eyle yaraya/Bir gördüğün bir de görmemek de var (s. 302).

4-Mektup yetişende vefâlı yara/Ahvalimi senden sorsun ağlasın,

Bensiz seyretmesin bağı bahçeyi/Derdi sinesinde derdin ağlasın (s. 303).

5-Aşkın devranına düçâr olalı/Cânânı da gördük canı da gördük,

Sadıkların sofrasında kalalı/Şöhreti de gördük şanı da gördük (s. 303).

6-Dünya fani ömür kısa/Bilemedim eyvah bana,

Lezzetini bir tadını/Alamadım eyvah bana (s. 303).

2.39.158. ALÎ COŞKUN (Âşık Huzûrî)

1-Sarı saç üstünde sarışın yazma/Yakışır başına kurban olduğum,

Çıldırma aklımı karşımda gezme/Gözüne kaşına kurban olduğum (s. 304).

2-Bir destanım vardır zaman uygun/Yattıkça yat gardaş sakın uyanma,

Bir meşhur cevaptır sen kazan sen ye/El için beyhude ateşe yanma (s. 304).

3-Namusumla ölmek şereftir bana/Her ağacın gölgesinde yatamam,

Uyarım yerine göre zamana/Vicdanımı para ile satamam (s. 305).

4-Saki başın için bir kadeh doldur/Arttı yine ahu zârım bu gece,

Ya bu dertten kurtar ya beni öldür/Sönmekte su ile nârım bu gece (s. 305).

2.39.159. HÜSEYİN ÇIRAKMAN

1-Arzu ederdiniz bir yol görmeye/Bugün bize hoş geldiniz erenler,

Muhabbet bağından güller dermeye/Bugün bize hoş geldiniz erenler (s. 305).

2-Hasta oldum ciğerimde yaram var/Doktor diyor hiç üzülme düşünme,

Zanneder ki çok birikmiş param var/Doktor diyor hiç üzülme düşünme (s. 305).

- 3-Hayalin gözümde gitmiyor dostum/Mübarek yüzünü göreliden beri,
Karar kılıp gönül sabır etmiyor/Domurcuk gülünü derelden beri (s. 306).
- 4-Benim çok sevdiğim iki şeyim var/Birisi vatanım biri milletim,
Al bayrakta yıldız ile ayım var/Birisi vatanım biri milletim (s. 306).
- 5-Olup bitenleri kendi gözüyle/Görür idi Anadolu'm uyansa,
Haksıza dur deyip haklıya değer/Verir idi Anadolu'm uyansa (s. 306).

2.39.160. İHSAN SİRLİOĞLU (Diyarbakırlı Âşık İhsanî)

- 1-Kervan gitti biz uyuya kalmışız/Haydi ey tanburam biz de gidelim,
Tatvan kenarından Nemrut dağından/Haydi ey tanburam biz de gidelim (s. 307).
- 2-Vardım kapıcılar buyur ettiler/Kendime bir torpil bulduktan sonra,
Rahat rahat müdür ile görüştüm/Kâtibin gönlünü aldıktan sonra (s. 307).
- 3-Yüce Tanrım hiç kimseye/Uzun dilli karı verme,
Bana verdin düşmanıma/Uzun dilli karı verme (s. 307).
- 4-Mor yaşmaklım bahar geldi/Sen de durma eserek gel,
Bahçe bahçe kucak kucak/Lale sümbül keserek gel (s. 307).

2.39.161. HAMİT DEMİR (Âşık İlhamî)

- 1-Şöleni yapana saygı selâmlar/Bu gidişle herhal gelmeniz yoktur,
Sizlere neşeli mutlu âlemler/Hodri meydan deyip çalmamız yoktur (s. 308).
- 2-Gül efendim gül yanağın gül olsun/Güneş gibi toprak gibi su gibi,
Gönüller şad olsun arzu birleşsin/Güneş gibi toprak gibi su gibi (s. 308).
- 3-Sana bir sözüm var söyleyeceğim/Sen bana darılma incinme küsme,
Seninle gönlümü eyliyeceğim/Sen bana darılma incinme küsme (s. 308).
- 4-İnsan görünümle insan olmamaz/Varlığı asalet nişanı gerek,
Kuru lafla dipsiz anbar dolamaz/Çaresi bir temel yanı gerek (s. 309).
- 5-Küheylân at mahmuz sevmez demişler/Deve ile yarışmış da ne olmuş,
Bir yere iki de dizine vurur/Kurt koynuna karışmış da ne olmuş (s. 309).
- 6-Bir damla su ile dünyaya geldin/Düşün kendin anla sevilenden ol,
Ne okudun ne öğrendin ne bildin/Edeble erkânla sevilenden ol (s. 309).
- 7-Ömrümüz tez geldi geçti/Benim anladığım kadar,
Sabır dağlarını aştı/Benim anladığım kadar (s. 309).

- 8-Bir keskin su ile pamuk fitilden/Ateş alır almaz yanarsın lamba,
Bir turna boğazlı sürahi belden/Bazı elden ele dönersin lâmba (s. 310).
- 9-Seni ören güzel örmüş/Tel nakışın güzel heybe,
Özenerek emek vermiş/El nakışın güzel heybe (s. 310).
- 10-Naz ile sallandı geldi/Gözleri kara bir güzel,
Canıma bir ateş saldı/Yandırdı nara bir güzel (s. 310).

2.39.162. ABDULKADİR NAMLI (Âşık İsmetî)

- 1-At koşturup cirit attım karada/Çok düşüp kalmıştım yerde Sivas'ım,
Halay çekip güreş tuttum arada/İtibar kalmadı nerde Sivas'ım (s. 311).
- 2-Gördüğümünden geri koma geleyim/Beni yakınımı yük etme Rabbim,
Aklım alma hayrım şerim bileyim/Beni yakınımı yük etme Rabbim (s. 311).
- 3-Bir güzel sevdası geçti başımdan/Çöllere düşürdü çöllere beni,
Gönül vazgeçmiyor gider peşinden/Yollara düşürdü yollara beni (s. 311).
- 4-Ben mi bilmiyorum zaman mı başka/Bahar dedikleri kışa benziyor,
Dağlar mı bozardı duman mı başka/Toprak görünenler taşla benziyor (s. 311).

2.39.163. HIFZÎ (Kağızmanlı)

- 1-Sefil baykuş ne gezersin bu yerde/Yok mudur vatanın illerin hani,
Küsmüş müsün selâmımı almadın/Şeyda bülbül şirin dillerin hani (s. 312).
- 2-Gönül gurbet elde hacılık nedir/Silahı azmeyle vatan var imiş,
Heman Mekke'de mi varmış Beytullah/Her kande ararsan hem-civar imiş (s. 313).

2.39.164. ABDULGAZİ KURT (Âşık Kul Gazi)

- 1-Âlem-i manâda öptüm elini/Senin âşığının yüce Muhammed,
Aç kapını bana gönül yolunu/Senin âşığının yüce Muhammed (s. 313).
- 2-Nazar eyle şu âlemde arkadaş/Gel ayrı mı birbirinden iy'ce bak,
Hakir görme insan oğlu hep kardaş/Kul ayrı mı birbirinden iy'ce bak (s. 313).
- 3-Tutuşturdu kalbim sevda ateşi/Üzüyor bağrımı yâr gide gide,
Raks eder hayâlin ruhum üstünde/Keser ömrüm âh u zar gide gide (s. 314).
- 4-Hep beni Mecnun eyledi/Anlamadı beni ceylan,
Bir de onu Mecnun eyle/Aşk nasılmış görsün Mevlâ'm (s. 314).

2.39.165. NURETTİN TÜRKAN (Âşık Kul Nurî)

- 1-Canlıda cansızda yaşta kuruda/Bu dünyanın kaynağında hikmet var,
Âlimin sözünde kamil gözünde/Çocukların kulağında hikmet var (s. 314).
- 2-Dürüstlüğü ün salmıştır her yana/Şerefli şöhretli Gümüşhaneli,
Her sanatta her meslekte eli var/Çalışkan gayretli Gümüşhaneli (s. 315).
- 3-Yaklaştı yanıma tebessüm etti/İçini elerinden çekti ağladı,
Elleri koynunda işaret etti/Boynunu bir yana büktü ağladı (s. 315).
- 4-Şayet sorarlarsa yüz sene sonra/Deyin ki âşıklar varmış o zaman,
Mektup yollamışlar bizim aşıra/Her şeyi söylemek armış o zaman (s. 315).

2.39.166. ŞERİF CIRIK (Âşık Mahsunî Şerif)

- 1-İşte gidiyorum çeşmi siyahım/Önümüzde dağlar sıralansa da,
Sermayem derdimdir servetim âhım/Karadıkça bahtım karalansa da (s. 316).
- 2-Berçenek'ten yaya geldim/Amman doktor bak bebeğe,
Beşiğini elden aldım/Yandım doktor bak bebeğe (s. 316).
- 3-Onun burda toprağı taşı vardır/Alamanya gardaşımı geri ver,
Düz ovası yeşil yaprağı vardır/Alamanya gardaşımı geri ver (s. 317).

2.39.167. MEHMET YAKICI

- 1-Şikâyetnamemi yazdım huzura/Bizim hâlimizi bilsin Fethi Bey,
Dokunmasın bir şey kalbe fütura/Bizim hâlimizi bilsin Fethi Bey (s. 3117).
- 2-Uyuz derler bir illete uğradık/Al kan ettik tırnak ile doğradık,
Zeytinyağın ilaç yaptık bağladık/Tesir etmez hidâyet kıl ilâhî (s. 318).
- 3-Dinleyin efendiler şikâyetim var/Yandı canım pirelerin elinden,
Sizlere bir güzel hikâyetim var/Yandı canım pirelerin elinden (s. 318).

2.39.168. MEVLÜT ŞAFAK İHSANÎ (Âşık İhsanî)

- 1-On beş günde bitip solar tutuya/Vadesini tez eyledi ne yapım,
Kimse kaderinden varmaz öteye/Baharımı güz eyledi ne yapım (s. 319).
- 2-Üç ince çizgisi bir top dört köşe/Gül açmış yaprağı eski halıda,
Derin bir düşünce ince bir sızı/Seyrettim bir çağı eski halıda (s. 319).
- 3-Uzattı elini ateş bıraktı/Kıvılcım döküldü parmaklarından,
Şirin sözleriyle bağrımı yaktı/Alev alev yanan duduklarından (s. 320).

- 4-Ben bir bülbül idim dostun bağında/Açmaya beklerim gül üzdü beni,
Ermedim vuslata taze çağında/Okşadı yabancı el üzdü beni (s. 320).
- 5-Aslı ham demirden olur mu kılıç/Ağzına bir çelik zotlanmayınan,
Uçurum yamaçlar biçilir mi hiç/Orya yağmur yağıp otlanmayınan (s. 320).
- 6-Gün yanında bülbül idim/Boyun eğdim har'a karşı,
Düşmanlara bağlanmazdım/Esir oldum yar'a karşı (s. 321).

2.39.169. MURAT ÇOBANOĞLU

- 1-Bu nasıl dert idi geldi başıma/Dünya sitemini çekemez oldum,
Acıyan yok gözden akan yaşıma/Geleğin yayını bükemez oldum (s. 321).
- 2-Güzeller güzeli şahların şahı/Hikmetin kudretin sır güzelindir,
Sen Kadir Allah'sın affet günahı/Yok iken yarattın var güzelindir (s. 322).
- 3-Arzuhalimi yaz Şahlar Şahı'na/Kendi ismi bir havale ettim,
Ne zemin ne sema yok idi hele/Ben O'ndaki nura havale ettim (s. 322).
- 4-Ben deyim derdimi sen al kaleme/Gönül defterine yazma sevdiğim,
Sen beni düşürdün gurbet ellere/Ne olur bağrımı ezme sevdiğim (s. 322).
- 5-Sevda hançerini aldın eline/Gel de bu sinemi yar kara gözlüm,
Âşığın sözüne şirin diline/Doldur aşk şerbetin ver kara gözlüm (s. 323).
- 6-Neyine güvenem yalan dünyanın/Herkese de bir dert vermiş ağlatır,
Ferhat Şirin için yardı kayalar/Attıkça külüngü dağlar inceltir (s. 323).
- 7-Bir destanım vardır zamana göre/Dünya bizden küsmüş kusur mu etmiş,
Bir toplumda küçük bilmez büyüğü/Konuşanlar susmuş, kusur mu etmiş (s. 323).
- 8-Her şeyi ben tattım amma/Vatandan tatlı var mıdır,
Hem acıdır hem tatlıdır/Lisandan tatlı var mıdır (s. 323-324).
- 9-Kimi sordumsa efkârlı/Dertli dolanır dolanır,
Bağı kurmuş koca bağban/Dertli dolanır dolanır (s. 324).
- 10-Hakikata bağlanırlar imlâyı gözler gider/İlm-i hikmetten ders alan Mevlâ'yı gözler gider,
Ne ki bir derdin var ise söyle ehil olana/Sırrın açma cahile davayı gözler gider (s. 324).

11-Kısmetlerin paylanması Yardan Rahman'dadır/Bütün kulların kaderi yazılmış fermanıdır,

Öyle bir devri dünyadır gelenler geçmektedir/Bugün dünya yarın ahret her gelen kervanıdır (s. 324).

2.39.170. MÜRSEL SİNAN UĞURSU

1-İki günlük bir yoldayım/Ben giderim yollar gider,

Bir beşik bir tabuttayım/Ben giderim yollar gider (s. 325).

2-Yalancı dünyaya benim diyenler/Hani bahçe bağın bostanının nerde,

Bir gün olur ecel tutar yakını/Padişah olsan da fermanın nerde (s. 325).

3-Boşa savaşmayın güzel insanlar/Savaş candan canı siler götürür,

Gereksiz boş yere yanmasın canlar/Can ile canını siler götürür (s. 325).

4-Bir insan özledim kabahat bilmez/Bir vatan özledim yolu sevgiden,

Bir insan özledim menfaat bilmez/Sohbeti sevgiden dili sevgiden (s. 325).

5-Bana vuran gibi bir de kendine/Vur be ağam vur bakalım nasılmış,

Senin değil bir de başka hâlları/Sor be ağam sor bakalım nasılmış (s. 326).

2.39.171. NURİ CİHAN KARATAŞ (Âşık Çırağı)

1-Çıktım bu dağlara seyran eyledim/Serpilmişler düze kar çiçekleri,

Durdum onlardan sohbet eyledim/Karıştılar söz kar çiçekleri (s. 326).

2-Beni gardaşım ile kucaklaştırdın/Dilden dile yaşa türkülerimiz,

Koskoca dünyaya çığır açtırdın/Toprak ile taş türkülerimiz (s. 326).

3-Çiçeklerle sohbet etmektir işi/Dildeki hecesi garip çobanın,

Onun belli değil gelip gidişi/Garip bilmececi garip çobanın (s. 327).

4-Yıllar oldu gurbet eller gezerim/Vücudum şehrini dolaşmadım,

Şiirler söylerim destan yazarım/Aşkın arkasından ulaşmadım (s. 327).

2.39.172. BEKİR SAMİ ÖZSOY (Âşık Nuri Şahinoğlu)

1-Her sabah doğarak yeni bir güne/Başlayan var başlatandan habersiz,

Arı gibi dünya denen kovanda/İşleyen var işletenden habersiz (s. 327).

2-Adım adım yurdu gezdim dolandım/Neler gördü İstanbul'da gözlerim,

Bu şehirde dertten derde bulandım/Neler gördü İstanbul'da gözlerim (s. 328).

2.39.173. NUSRET YAZICI (Âşık Nusret Torunî)

- 1-Al ürüzgâr sana var müracatım/Tez götür cânâna söyle gelmesin,
Yıllar boyu ben aşkına hasretim/Sevdiğim sultana söyle gelmesin (s. 328).

2.39.174. OSMAN EFENDİOĞLU

Osman Efendioğlu, 1932 yılında Rize'nin Taşköprü (Tekke) köyünde doğmuştur.

- 1-Bir harika diyar imiş/Her mevsime uyar imiş,
Dane dane sayar imiş/Sordum bu il neresidir (s. 329).
2-Sevdalıyım kuş misali öterim/Ben o yârin hasretinden tüterim,
Öksüz kalmış bir yetimden beterim/Bu sevda gönlüme düştü düşeli (s. 329).
3-O kız senin entarin/Çiçek midir dal mıdır,
Bahçenizde ayvalar/Baban kabzımal mıdır (s. 330).

2.39.175. AHMET YILDIRIM (Öksüz Ozan)

- 1-Beş bin yıllık yoldan geldim/Benden toprak istenir mi,
Şerefle vuruldum öldüm/Şandan toprak istenir mi (s. 330).
2-Bülbül oldum dala çıktım/Gül ile vurdular beni,
Yolcu oldum yola çıktım/Yol ile vurdular beni (s. 331).
3-Arslanı görsek ininde/Yelesine ne söyleriz,
Yiğit gelse dar gününde/Çilesine ne söyleriz (s. 331).
4-Türk milleti gür sesini/Duya duya geliyoruz,
Gönle İslâm güneşini/Koya koya geliyoruz (s. 331-332).

2.39.176. SABİT YALÇIN ATAMAN (Âşık Müdâmî)

- 1-Yedi yaştan bir sevdaya tutuldum/Sadık dostum ne haldeyim sor beni,
Otuz üç senedir yandım yakıldım/Kül etti içinden gizli kor beni (s. 332).
2-Ne karnım doyurdun ne bay eyledin/Her zaman başımın belâsı dünya,
Bütün emeklerim sen zây eyledin/Kalmadı gözümün alası dünya (s. 332-333).
3-Gam kasavet cem olalı başıma/Bir dem ağlamakla gülmez bu gönül,
Nâdân sözü tesir etmez düşüme/Her kelâmı gûşa almaz bu gönül (s. 333).
4-Hiç de kabul etmez nasihat gönül/Bilmez efkârını nerde dolanır,
Bir dem seyyah olur gezer âlemi/Bir dem uçar semalarda dolanır (s. 333).

- 5-Bu aşkın razını gam poyrazını/Dilberin nazını gel bana danış,
Görmedim sazını bahar yazını/Aşkın mecazını gel bana danış (s. 333).
- 6-Küçükten yılğınım sözden/Dile mihnet mi çekerim,
Kanlı yaş dökerim gözden/Sele mihnet mi çekerim (s. 333).

2.39.177. YAŞAR YILMAZ (Âşık Reyhânî)

- 1-Seher vakti ötüşüne aşığım/Bülbüllerin nesli misin güzelim,
Ne beklersin bir gün solan bahçeyi/Kafeslerde besli misin güzelim (s. 334).
- 2-Bir muhannet yâre gönül bağladım/Oldum bir kurumuş dal yârim yârim,
Eğer günüm doldu vadem yettiyse/Gel de bu canımı al yârim yârim (s. 334).
- 3-Bir Abdullah vardı öldü dediler/Ne ey oldu kardeş öldün kurtuldun,
Kefenin komşular aldı dediler/Ne ey oldu kardeş öldün kurtuldun (s. 334).
- 4-Aman gazeteci gel bizim köye/Bizde olan türlü halleri de yaz,
Yalınız saçlıyı kaşlıyı yazma/Uyuzu kötürüm kelleri de yaz (s. 335).
- 5-Ben gerçeğim yanlış fikir olamam/Onun'çün kenara yazarlar beni,
Ben beni kendimde arar bulamam/Bulursa soysuzlar ezerler beni (s. 335).
- 6-Götürme hastayı boşuna kardeş/Kolay kolay almıyorlar parasız,
Tez taburcu fakir olan vatandaş/Kapudan da salmıyorlar parasız (s. 335).
- 7-Yürü dilber yürü güzeller şahı/Sen de benim gibi zora kalasın,
Yüz tutasın nazlı yâre giderken/Yol vermesin dağlar dara kalasın (s. 336).

2.39.178. MUSTAFA TEMEL (Âşık Ruhanî)

- 1-İzin ver elime alayım sazi/Mızrabım dokunsun telime baba,
Dağladı sinemi hasretin közü/Baksana savrulan külüme baba (s. 336).
- 2-Sevdiğim çimeni yeşil gözlerin/Aklımı başımdan aldı kınama,
Ahu bakışların şirin sözlerin/Beni bir hayale saldı kınama (s. 336).
- 3-Mansur'un sırrına ereyim dersen/Der ki 'Enel-Hak'tan başka çare yok,
Bin derde bir şifâ bulayım dersen/Adil-i Mutlak'tan başka çare yok (s. 337).
- 4-Her gün hayal kurdum her gün düşündüm/Gözyaşlarım deniz oldu yüzen yok,
Elden ele çölden çöle taşındım/Arzum nedir efkârım ne sezen yok (s. 337).
- 5-Sevgi ile yaratıldı bu dünya/İçimde dopdolu duran sevgidir,
Sevgiden muhabbet hasıl oldu ya/Hakka hakikata eren sevgidir (s. 337).

2.39.179. RÜSTEM ALYANSOĞLU

- 1-Uğraştım toprakla yaptım bir güreş/Kol verdi yüzüme güldü her zaman,
Kaldırdım ayağım bastım gözüne/El verdi yüzüme güldü her zaman (s. 338).

2.39.180. İLKİN MANYA (Âşık Sarıcakız)

- 1-Gurbetten dönmenin geldi zamanı/Göreceksen ömrüm bitti çabuk gel,
Çiçekler süsledi çayır çimeni/Dereceksen ömrüm bitti çabuk gel (s. 339).
2-Pek güzeldir bütün çiçekler ama/En sevimli çiçek kır çiçeğidir,
Beyaz tül den ince yüce dağlarda/Doğanın gelini kar çiçeğidir (s. 339).
3-Gelmez olaydım dünyaya/Kâh yaralı kâh yashıyım,
Emeklerim geçti zaya/Kâh yaralı kâh yashıyım (s. 339).
4-Okul petek çocuk arı/Bal yapalım öğretmenim,
Türlü renkten çiçek çiçek/Dal yapalım öğretmenim (s. 339).

2.39.181. AHMET GÜNBULUT (Âşık Sefil Selimî)

- 1-Hayat çeşmesinden can pınarından/Damla damla parıl pırıl akan O,
Altı cihetinden dört kenarından/Enginlere yükseklerle bakan O (s. 340).
2-Kafa ütileyip göz boyayanlar/Erinde geçinde bilinecektir,
Gocunan gocunsun anlayan anlar/Kaşığı vurduğum silinecektir (s. 340).
3-Başından vazgeçip can meydanına/Kurban olmak için kul bizden gider,
İman yığınının aşk harmanına/Taneyi seçmeye yel bizden gider (s. 341).
4-Bu yurt senin ise ihanetten dön/Cırım cırım ararım ha rahat dur,
Hainlik iğrenç şey cehaletten dön/Yirik yirik yirerim ha rahat dur (s. 341).
5-Hor görme Rahman'ın kudreti kulda/Kul yanmasın Sefil Selimî yansın,
Her maharet mevcut el oğlu elde/El yanmasın Sefil Selimî yansın (s. 341).
6-Ne görülmüş şeydir ne duyulmuş şey/Yaprak ile dalın kaynaşmaması,
Hayret vericidir vay canına vay/Bülbül ile gülün kaynaşmaması (s. 342).

2.39.182. HASAN SELMAN (Âşık Selmânî)

- 1-Bu dünyada hayrı şerri bilmezsen/İnsan olmayarak döner gidersin,
Eğer bu dünyadan arzun almamışsan/Sönmüş ateş gibi söner gidersin (s. 342).
2-Dervişlik libasın nasip et Mevlâ/Riya dolu bu libastan usandım,
Fikirleri bir yap Rabbi Tealâ/Aradaki iltimastan usandım (s. 343).

2.39.183. HÜSEYİN YAZICI (Âşık Sümmanioğlu)

- 1-Ben mi dünyadayım dünya mı bende/Ben beni bilirsem bir dünya benim,
Bedende ilikte damarda tende/Gözeler gözyaşım denizler kanım (s. 343).
- 2-Hayat ok atmasın gül yüzlü yâre/Duvağa dokunur tülü zedeler,
Yanılıp esmesin deyin rüzgâra/Yanağa dokunur alı zedeler (s. 343).

2.39.184. ŞEREF TAŞLIOVA

- 1-Bin dokuz yüz otuz sekiz/Nisan doğum ayım benim,
Taşlıova soyadımız/Salihgiller soyum benim (s. 344).
- 2-Kışın kar altında kalan topraklar/İlkbahar gelince al yeşil olur,
Cana gelir ağaçtaki yapraklar/Gövde filiz verir dal yeşil olur (s. 344).
- 3-Sana yaramayan boş hayallerin/Peşine gitmenin ne faydası var,
Önünde uçurum olan yolların/İzini tutmanın ne faydası var (s. 345).
- 4-Dünya değirmendir insanlar tahıl/Ekilir biçilir un olur gider,
Cesedi gezdirir baştaki akıl/Bire saygı duyan bin olur gider (s. 345).
- 5-Başım duman gözüm yaşlı dolandım/Çekilmez çilesi gurbet ellerin,
Hasretlik derdiyle kavruldum yandım/Büyüktür belâsı gurbet ellerin (s. 345).
- 6-Ataların sözü boşa değildir/İki yüzlü insan fayda getirmez,
Hastanın derdini hekim sağaltır/Tehlikeli derman fayda getirmez (s. 345).
- 7-Allah varken kuldan dilek/Etmedim etmek istemem,
Kendimden güçlüyle bilek/Çatmadım çatmak istemem (s. 346).
- 8-Hürmet eyle doğru olan fikire/Hurafeyle el kaldırma şüküre,
Kendin yiyip dağıtmazsan fakire/Kestiğin o kurban fayda getirmez (s. 346).
- 9-Nazlı yâre el salladım/Geri döndü kızdı bana,
Yaklaşınca adım adım/Kaş gözünü süzdü bana (s. 346).

2.39.185. HACI BEKTAŞ COŞKUN (Âşık Talibî Coşkun)

- 1-Biz sana ne yaptık Keklik Emine/Bize zehir oldun ele bal oldun,
Bahçemizde bittin Keklik Emine/Bize diken oldun ele gül oldun (s. 347).
- 2-Yüce dağ başında pınar gözüşün/Sürüden seçilmiş emlik gözüşün,
Güzellerin başı yayla gizisin/Belki seni bana yazar Yaradan (s. 347).
- 3-Gece yatar iken gaflet halinde/Bu gün Emine'nin düşünüyordum,
Çayırda oturmuş mendil elinde/Ağlamış gözünün yaşını gördüm (s. 348).

- 4-Erkeklerin yüze gülen düşmanı/Önümüze kuyu kazan kadınlar,
Belli olmaz her birinin pılanı/Arkamızdan dudak büken kadınlar (s. 348).
- 5-Gezdirir gurbet elleri/Yol ettirir bu yoksulluk,
Ayırır kavim kardaştan/El ettirir bu yoksulluk (s. 348).
- 6-Ben söylerim hakikati/Sözlerimde yalan olmaz/Şu dünyada bir derdim var,
Buna çare bulan olmaz/Kıymetimi bilen olmaz (s. 349).

2.39.186. HACI YENER (Âşık Yener)

- 1-Ela gözlerine kurban olduğum/Sevdiğim mi var ki yâr senden başka,
Aklımda fikrimde gönlümde sensin/Benim kimim var ki senden başka (s. 349).
- 2-Düz yerde şaşırdım doğru yolumu/Ne sağımı bildim ne de solumu,
Kırk kere kelepçe giyen kolumu/Takıp mengeneye bükmeli benim (s. 349).
- 3-Arzuhalcibaşı yaz bir arzuhal/Dertler üç beş iken onu da geçti,
Yok mu bulan buna bir çare bir hâl/Pahalılık oku canı da geçti (s. 350).
- 4-Düzen bozuldu çarkı yok/Bizim evde bizim evde,
Sağın ölüden farkı yok/Bizim evde bizim evde (s. 350).

2.39.187. VEYSEL ŞATIROĞLU (Âşık Veyssel)

- 1-Her sabah her sabah suya giderken/Yâr yolunda toprak olsam toz olsam,
Bakıp dört köşeyi seyran ederken/Kara kaş altında elâ göz olsam (s. 351).
- 2-Güzelliğin on par' etmez/Bu bendeki aşk olmasa,
Eğlenecek yer bulaman/Gönlündeki köşk olmasa (s. 351).
- 3-Dünyada tükenmez murad var imiş/Ne alanı gördüm ne murad gördüm,
Meşakkatin adın murad koymuşlar/Dünyada ne lezzet ne bir tad gördüm (s. 352).
- 4-Dünya dolsa şarkıyılan/Türk'üz türkü çağırırız,
Yola gitmek korkuyulan/Türk'üz türkü çağırırız (s. 352).
- 5-Aldanma cahilin kuru lâfına/Kültürsüz insanın külü yalandır,
Hükmetse dünyanın her tarafına/Arzusu hedefi yolu yalandır (s. 352).
- 6-İnsanoğlu doğru yoldan şaşmazdı/İşde hilye sözde yalan olmasa,
Türlü türlü felâkete düşmezdi/İşde hiyle sözde yalan olmasa (s. 352).
- 7-Ben gedersem sazım sen kal dünyada/Gizli sırlarımı aşikâr etme,
Lâl olsun dillerin söyleme yâda/Garib bülbül gibi âh ü zâr etme (s. 353).

- 8-Dokuz ay karnında gezdirdi beni/Ne cefâlar çekti ne etti anam,
Acı tatlı zahmetime katlandı/Uçurdu yuvadan yürüttü anam (s. 353).
- 9-Uzun ince bir yoldayım/Gidiyorum gündüz gece,
Bilmiyorum ne haldeyim/Gidiyorum gündüz gece (s. 354).
- 10-Ben giderim adım kalır/Dostlar beni hatırlasın,
Düğün olur bayram gelir/Dostlar beni hatırlasın (s. 354).
- 11-Dost dost diye nicesine sarıldım/Benim sâdık kara topraktır,
Beyhude dolandım boşa yoruldum/Benim sâdık yârim kara topraktır (s. 354).

2.39.188. HÜZNÎ (Yozgath)

- 1-Harâb ender harâb olduk ezelden/Âbâd olsak da hoş olmasak da hoş,
Bizler çekmekteyiz cevri güzelden/Dil-şâd olsak da hoş olmasak da hoş (s. 355).
- 2-Hep kar yağdı güvendiğim dağlara/Dolu duman fırtınadır elimiz,
Hasret kaldı şeyda bülbül bağlara/Bâd-ı hazan esti soldu gülümüz (s. 355).
- 3-Bir kıpti ufacık mesnet alınca/Sadr-ı a'zam gibi payesine bak,
İşin düşüp başın darda kalınca/Bir tecrübe et de mâyesine bak (s. 355).

2.39.189. TEVFİK BOZKURT (Âşık Zuhûrî)

- 1-Sorman arkadaşlar garip hâlimden/Ömrümü gurbette bitirdim geldim,
Şeydâ gibi ayrı düştüm gülümden/Beraber her gamı getirdim geldim (s. 356).
- 2-Gördüğün dilberin düşme peşine/Her dilbere meyil verilmez gönül,
Verdiğin emeğin gider boşuna/Her bağa destursuz girilmez boşuna (s. 356).

2.39.190. YUSUF KÖKTEN (Âşık Zülâlî)

- 1-Livana'dan aştım Şavşet dağına/Allah'ın lütfundan ihsan göründü,
Sanasın ki düştüm cennet bağına/İnsanları huri gılman göründü (s. 357).
- 2-Bu nasıl zamandır bu nasıl dünya/Dağlar taşlar pus dumana sarılmış,
Hani Mecnun hani o güzel Leylâ/Ferhat ölmüş Şirin candan ayrılmış (s. 357).
- 3-Neden böyle harap viran kalmışsın/Sebebinden var mı sorağın Ani,
Nice yıl şahlara tahtgâh olmuşsun/Neler görmüş taşın toprağın Ani (s. 357).
- 4-Ayrılık bâdesi kâr etti cana/Serseri gezdirir peyname bizi,
Esti kısmet yeli attı bir yana/Düşürdü feryadı figana bizi (s. 357).
- 5-Vücudum mülkünden yağmur kar gitmez/Niçin gelmez baharımda neler var,
Doğmaz tan yıldızı şafaklar atmaz/Güneş çalmaz seherimde neler var (s. 358).

- 6-Biz bu zulmetler içinde çıkarız bir gün olur,
 Şarka garba yıldırımlar çıkarız bir gün olur (s. 358).
- 7-Ölür isem kabrime/Kur'an ile götürün,
 Beni seven Tanrıma/İmân ile götürün (s. 358).

2.39.191. ZÜLFİKAR AKGÜN (Âşık Zülfikar Divanî)

- 1-Sistemler sistemi öte/Çıkmak için çalışırım,
 Yedim doyduum çürük ete/Ekmek için çalışırım (s. 359).
- 2-Her kalıpta yol gösteren/Gelip giden can nerdesin,
 Görünmeyenleri gören/Ben değilsem sen nerdesin (s. 359).
- 3-İnsanoğlu yanlış giden/Saat gibi oldu dostum,
 Ruhun üstündeki beden/Fitne ile doldu dostum (s. 359).

2.39.192. ÂŞIK AZİZ ŞEHNAZÎ (Azerbaycan-Genceli)

Aziz Şehnazî, 1929 yılında Gence'de doğmuştur. 1995 yılında Tezriz'de vefat etmiştir.

- 1-Dünya bir meşedir, insan oduncu/Çohlar odun satıb köz alıb gedir,
 Ne satan yorulur ne alan doyur/Âhırda beş arşın bez alıb gedir (s. 360).
- 2-Hökümdar olsaydım el arasında/Men öz üreyimi ele vererdim,
 Yığardım yaltağı, veten satanı/Yazda daşgın gelen sele vererdim (s. 360).
- 3-Bir garın dolusu yemekden ötrü/Nâmerd ile ülfet gatmağa deymez,
 Bu gün yesen sabah çalar başına/Başmağın palçığa batmağa deymez (s. 360).
- 4-Şerefli şöhetli Azerbaycan'ın/Goynunda beslenen veten oğluyam,
 Soruşub tutatam elin ehvalın/Sanma ki ğefletde yatan oğluyam (s. 361).
- 5-Âşık meclisinde çoh menem deme/Biri yerden galhar "Dur" eşidersen,
 Mat galarsan veremmezsen cevabın/Biri tutum dese 'Vur' eşidersen (s. 361).

2.39.193. ÂŞIK EMRAH (Gürcistan-Borçalı)

Emrah, 1914 yılında Gürcistan'ın Borçalı şehrinde doğmuştur.

- 1-Yekten yeke cevap vermek/Her üstada zor getirir,
 Çoh ahtardım zor getirir/Bahdım mene sar getirir (s. 361).
- 2-Arzulayıb geldim sene/Ne töhven var bize dağlar,
 Heyif geldim yâr yoldaşsız/Derdim oldu teze dağlar (s. 361).

3-Beni insan tanırılar mı dillerde car olmasa/Dost dostuna inam etmez, düz e'tibar olmasa,

Ömrü şad Hürrem geçiren, dövrânını hoş süren/Gocalığı yahın goymaz, bir ah u zar olmasa (s. 361).

2.39.194. ÂŞIK GAŞEM CAFERÎ

Gaşem, İran âşıklarındandır. 1989 yılında vefat etmiştir.

1-Anam mene layla deyib/Elim Türk'dür men de Türk'em,

Süd verib meni besleyib/Dilim Türk'dür men de Türk'em (s. 362).

2-Veten bülbülüym el âşığıyam/Hicran heret göyüp dildâre meni,

Mehbbet çırağı yel esse sönmez/Sedaget bağlayıp nigâra meni (s. 362).

3-Mecnun olan geder Leyli dalınca/Tellerin tarayıb yana sevdiğim,

Ferhad dağı deldi Şirin yolunda/Tebibsen derdime çâra sevdiğim (s. 362).

4-Ya Reb' N'eylemişdim Hag dergâhında/Heste olub müdam cihana düşdüm,

Yazdım nâmelerim ölke be ölke/Dolaşdım dillerde destana düşdüm (s. 362).

5-Çoh çekdim dündyanın âh u zârını/Heç dünüz görmedim gec(e) oldu getdi,

Bîğeyret ne bilir merdin gedrini/Herkes menem! Dedi güc oldu getdi (s. 363).

2.39.195. ÂŞIK HASAN İSKENDERÎ

Hasan İskenderî, 1947 yılında Aras nehrinin kıyısında yer alan Kâlâle köyünde doğmuştur.

1-Gehremanlı güzel yurdum/Menim ana vetenimdi,

Üreğimdi hem de ruhum/Doğma ana vetenimdi (s. 363).

2-Telli sazım müjde verir ellere/Keçti zimistanım, Nevbahar gelir,

Al yaşıl geyinen güzel çöllere/Benövşe açılır taze bâr gelir (s. 363).

3-Çal âşık sazuvi, azadlıg gelir/Semed Behrengi'nin yolu bizimdir,

Ohuyur bülbüller, neğmeler gülür/Vetenin bağçası, gülü bizimdir (s. 364).

4-Saza hemdem olan âşığ/El gaydına gala gerek,

El nepmesin çalan âşığ/Tanış ola yola gerek (s. 364).

2.39.196. ÂŞIK HÜSEYİN CAVAN

Hüseyin Cavan, 1916 yılında İran Azerbaycanı'nın Karadağ-Kermedüz Bölgesi'nin Utu (Ütü) köyünde doğmuştur. 1985 yılında vefat etmiştir.

- 1-Sevgilim sen maral kimi/Gezmeyi kimden öyrendin,
Ay gabağa cığa teli/Düzmeyi kimden öyrendin (s. 364).
- 2-Azad bir gız bağa/Gezir boylana boylana,
Humar gözün sola sağa/Süzür boylana boylana (s. 364-365).
- 3-Boz dağlardan tepelerden/Enin, gelin düze maral,
Göyçemenler, yaşıl düzler/Mehribandır size maral (s. 365).
- 4-Araz gırağında ayrılığ günü/Köyneği garadan biçilen menem,
Azervaycanlıyam, yadalar elinde/Al ganı şerbet tek içilen menem (s. 365).
- 5-Ey insan celladı, gudurmuş yağı/Nâhagdan batırma gana Tebriz'i,
İntigam günleri geler yetişer/Besdi, getirme sen cana Tebriz'i (s. 365).

2.39.197. ÂŞIK HÜSEYİN SARAÇLI

Hüseyin Saraçlı, 1914 yılında Gürcistan'ın Borçalı bölgesinin Saraçlı kentinde doğmuştur.

- 1-Güzellikde yoktur eşin/Yanakların al Gülbeniz,
Danış menle şinrin şirin/Sal boynuma kol Gülbeniz (s. 366).
- 2-Gör ne vahtdır gözleyirem/Ağrın alım yâr, yavaş get,
Gel âşığı gözü yolda/Koyma intizar, yavaş get (s. 366).
- 3-İsteyirem sağı tutum/Sola çekir gocalığım,
İnsan ömrü bir ganadı/Daşın sökür gocalığım (s. 366).

2.39.198. ÂŞIK İMRAN (Azerbaycanlı)

İmran, 1928 yılında Azerbaycan'da doğmuştur.

- 1-Amandır sevgilim bağışla meni/Goy bizim eşgimiz güman olmasın,
İnciyib eşgimiz güman olmasın/Arada kemfürset, yaman olmasın (s. 366).
- 2-Veten nefesile nefes alıram/Sazımla sözümle ele bağlıyam,
Arzum bu ellere şadlıkdı benim/Gusseler dağından tele bağlıyam (s. 367).
- 3-Bezenib düzenib çıh seyrangaha/Sensen yaraşığı yaylağın güzel,
Sensen yaraşığı yaylağın güzel/Gözleri yoldadır bulağın güzel (s. 367).

2.39.199. ÂŞIK KEMANDAR (Gürcistanlı)

Kemandar, 1929'da Gürcistan'ın eski adı Karayazı şimdiki adı Marnoyul ilçesinin Kepenekçi köyünde doğmuştur. 1998'de vefat etmiştir.

- 1-Men isterem, a terlanım/Günde yüz yol görem seni,
Sol gözümnen sağ gözüme/Müjde alıb verem seni (s. 367).
- 2-Ömrüm sazla sözle geçti/Güldü yazım kışım benim,
Bilmedim nece yetişt/Çattı elli yaşım benim (s. 367).

2.39.200. ÂŞIK MİKAYIL AZAFLI

Mikayıl Azaflı, 1924 yılında Azerbaycan'ın Tovuz ilçesine bağlı Azaflı köyünde doğmuştur. 1990 yılında vefat etmiştir.

- 1-Goca gartal ne gezirsen/Dağlar goynunda goynunda,
Bala gördüm anasının/Ağlar goynunda goynunda (s. 368).
- 2-Yüz min tabib gelse bilmez derdim var/Deyirem ölürem, demirem olmur,
Nimetim gismetim oldu zehrimar/Yeyirem ölürem yemirem olmur (s. 368).
- 3-Ana toprağıma ele bağıyam/Harda bir benizi solsa o menem,
Atası atamdır, anası anam/Harda bir yetim galsa o menem (s. 368).
- 4-Alçak olma bu beş günlük dünyada/Nesimî tek soyulsan da kişi ol,
Bebek kimi doğrasalar etini/Oz ganınla yuyulsan da kişi ol (s. 369).
- 5-Harda varsa insanlığın/Kemalına kurban olum,
Ahal ganan cevanlığın/Heyalına kurban olum (s. 369).
- 6-Heç bilmirem kime deyim derdimi/Ne yamandı ürek yeyen yarlar,
Henceri hicrandan, hesretten deyib/Sağalmaz geddimi eyen yaralar (s. 369).
- 7-Sevgi segisinden düşse uzağa/Olsa bahar ayı zimistan çeker,
Könül şahın kimi çıkar her dağa/Saatda yüz defe ah fegan çeker (s. 369).

2.39.201. ÂŞIK ŞEMŞİR (Demirçidamlı)

Şemşir, 1893 yılında Demirçidam'da doğmuştur. 1980 yılında vefat etmiştir.

- 1-Bir na-insaf bi-ilgara/Kaldım yalvara yalvara,
Kapısına gece gündüz/Gezdim yalvara yalvara (s. 370).
- 2-İbadetti, ziyarette görüşmek/Yoksulluk, ayrılık nesdi demişler,
Can sağlığı ömür üçün bahardı/Gocalığı hestelik pisdi demişler (s. 370).
- 3-Sirr açma namerde, söz deme pise/Nemerdin gelbinde söz dura bilmez,
Yoldaş ilgarda, tez dura bilmez/Danışlar ilgarda, tez durabilmez (s. 370).

2.39.202. ÂŞIK VELİ MİSKİNLİ

Veli Miskimli, 1980 yılında Miskini şehrinde doğmuştur.

1-Nazlı dilber gül adını/Şirin şirin anıram men,

Eşgine pervane olub/Ateşine yanıram men (s. 370).

2-Semadan zulm ile endirib meni/Felek kemendine saldı ağlaram,

Derdim tuğyan edib, yohdur dermanı/Gül irengim tez saraldı ağlaram (s. 371).

3-Men gedirem gurbet ele/Ayrılıkda yâr ağlama,

Yaman günden kismetimiz/Bekle bizim var ağlama (s. 371).

2.40. Doğan Kaya, Sivas Halk Şâirleri (1., 2., 3., 4., 5. Cilt)⁶²

2.40.1. ALİ İZZET ÖZKAN

- 1-Bin dokuz yüz kurk ikinin yılında/Nice tüccar nice zengin aç kaldı,
Mal kalmadı irençperin elinde/Tükendi samanlar hayvan aç kaldı (cilt-1, s. 287).
- 2-Kader torbasına elim uzattım/Tecelli kâğıdım karalı çıktı,
Ömür defterine bir yol göz attım/Dertlerim içinde sarılı çıktı (cilt-1, s. 288).
- 3-Mühür gözlüm seni elden/Sakınırım kıskanırım,
Uçan kuştan esen yelden/Sakınırım kıskanırım (cilt-1, s. 288).
- 4-Evvel ateş püskürürdüm ağızımdan/Şimdi bir çingiyi yakamaz oldum,
Tapımız kesildi iki gözümde/İpliği iğneye takamaz oldum (cilt-1, s. 289).
- 5-Şu sazıma bir düzen ver/Teller de muradın alsın,
Gel beni bir tenhada gör/Diller de muradın alsın (cilt-1, s. 289).
- 6-Güzeller güzeli çarşıya çıkma/Çok sağlar mezara sokar gözlerin,
Allah'ın seversen hışm ile bakma/Korkarım cihanı yakar gözlerin (cilt-1, s. 290).
- 7-Aşkın polisleri tuttu yakamı/Ne alır canımı ne de eş çeker,
O zalim yar benden kesti selâmı/Ne bir mektup yazar ne de tel çeker (cilt-1, s. 290).
- 8-Güzele bakması çok sevap derler/Güllere güzel bakmak güzeldir,
Güzel yar sevenler cennetlik olur/Güzeline yola gitmek güzeldir (cilt-1, s. 291).

2.40.2. MEHMET ALİ EMEKTAR

- 1-Gel gönül gafletten gözün aç, uyan/Bülbül gibi öten dilden ayrılma,
Aynı görüntünün rengine boyan/Çiçekler içinde gülden ayrılma (cilt-2, s. 205).
- 2-Ta ezelden meylim sana bağlıdır/Beni bir acayip hal ettin Leylâ'm,
Senin için hiç durmadan ağladım/Aktı gözyaşlarım sel ettin Leylâ'm (cilt-2, s. 206).
- 3-Cahille birlikte salma cennete/Cehenneme belenmeye razıyım,
Yaşam boyu firkat ile mihnate/Çile yükü dolanmaya razıyım (cilt-2, s. 206).
- 4-Tüccar oldum gam yükümü satamam/Felek kırdı doğrultmam bel ağlar,
Dostlar bende saz çalmamı istiyor/Kolum kırık sazım yaslı tel dağlar (cilt-2, s. 207).

⁶² Doğan Kaya, Sivas Halk Şâirleri (1., 2., 3., 4., 5. Cilt). Sivas İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü; Sivas İl Özel İdaresi Genel Sekreterliği, Sivas: 2009.

5-Zamane değişti mahlûk azıyor/Menzile yetmeyen yol neye yarar,

şekerden şerbetten balı yapıyor/Çiçekten olmayan bal neye yarar (cilt-2, s. 208).

6-şu bizim elleri sardı bir duman/Dağlara hoş gelir çölleri yas çeker,

Kalmışız burada halımız yaman/Gurbetin elinden köyleri yas çeker (cilt-2, s. 208).

2.40.3. MUSTAFA TURGUT (Âşık Emsâlî)

1-Bu nasıl kaşlardır bu nasıl gözler/Güzel hayran oldum al yanağına,

Bu nasıl yanaklar bu nasıl gözler/Ebrular dökülmüş tel yanağına (cilt-2, s. 215).

2-Bad-ı saba gül yüzlümü görürsen/şah u hünkârıma var selâm söyle,

Öz canım uğruna eylerim caba/Kıymetli yârime var selâm söyle (cilt-2, s. 216).

3-Düşmüşüm sevda-yı aşka sevdalı derler bize/Derunumda yara çoktur yaralı derler bize,

şu dünyada çekmediğim cevr ü mihnet kalmadı/Her felâket geçti şerden belâlı derler bize (cilt-2, s. 216).

4-Size nasihatım budur evlâdım/Adem olam derseni oku Kur'an'ı,

Dinin direğidir Kelam-ı Kadîm/Kelam bulam derseni oku Kur'an'ı (cilt-2, s. 217).

5-Ey efendim derttaş olduk her gören ağlar bizi/Hakikatte bir noktayız götürmez dağlar bizi,

Sohbetinden belli gerek ehl-i dil şâir olan/Hakikat âşık mı deyü sınırlar bayları bizi (cilt-2, s. 218).

6-Benim böyle ateşlere yandığım/Kerem gibi Aslıhan'ın ucundan,

Mecnun gibi pervaneye döndüğüm/Leyla gibi bir civanın ucundan (cilt-2, s. 218).

7-Cana kâr eyledi bu cevr ü hasret/Yâre mektup yazası var gönlümün,

Bu ellerden terk-i vatan eyleyip/Diyar diyar gezesi var gönlümün (cilt-2, s. 219).

8-Kara gözlüm senden ayrı düşeli/Benim çektiğimi bir Allah bilir,

Benim sana yanıp yakıldığımı/Yerde padişahla gökte şah bilir (cilt-2, s. 219).

9-Bir kulunun kaderi yanlış olursa/Talihi kendine yar olmaz imiş,

Yiğidin bahtında yokluk olursa/Ne kadar çalışsa var olmaz imiş (cilt-2, s. 220).

10-Efendim biz bu ilhamı sırrı- hikmetten almışız/Girip kûşe-yi tenhada bab-ı vahdetten almışız,

Herkes fark edemez bunu bilir erbab-ı aşk ancak/Tutup dameni mürşitten bezl-i himmetten almışız (cilt-2, s. 220).

- 11-Üç yüz altmış güvar on iki şehir/Binasını bilir misin Sanatî,
Üç yüz altmış ırmak boyalı nehir/Tuna'sını bilir misin Sanatî (cilt-2, s. 221).

2.40.4. SEFER ERDEM (Âşık Erdem Can)

- 1-Halimi kime anlatam/Halsızların arasında,
Cevherimi kime satam/Malsızların arasında (cilt-2, s. 234).
- 2-Dilimden düşmedi adın andım aradım seni/Aşkınla pervane oldum, döndüm aradım seni,
Vücudumda her zerremi alev sardı köz oldu/Ateşin düştü özümde yandım aradım seni (cilt-2, s. 234).
- 3-Yarına arzusu ümidi vardı/Solmadı kışlarda gurbet çiçeği,
Hasret ülkesinde bir sevgi yurdu/Bulmadı boşlarda gurbet çiçeği (cilt-2, s. 235).
- 4-Bir araya gelmeyen bir ben miyim birsen misin,
Ömür boyu gülmeyen/Bir ben miyim bir sen misin (cilt-2, s. 235).
- 5-Merdi hor gören/Nadan utansın,
Kine bürünen/Güden utansın (cilt-2, s. 236).
- 6-Sakin hiç kimseye yardım eyleme/Düşene sen de vur yarala gitsin,
Yalan çok iş görür doğru söyleme/Haklıya "Haksız" de karala gitsin (cilt-2, s. 236).
- 7-İntizar eyledim düşersin derde/Dermanı bulunur sanasica yar,
Gözlerin kör olsun çekilsin perde/Başına baykuşlar konasica yar (cilt-2, s. 237).
- 8-İçerimde ateş yanar/Közüm benimle beraber,
Gönül yaram derin kanar/Sızım benimle beraber (cilt-2, s. 238).
- 9-Çok gezdim dolaştım Anadolu'yu/"Bir baştan bir başa yasta" dediler,
Kimi bulamazken ekmekle suyu/"Çoğu beğenmiyor pasta" dediler (cilt-2, s. 238).
- 10-Sen benim derdimi bilmezsin beyim/Beni benden dertli olanlar bilir,
Yazın yağmurlarda kışın karlarda/Sokakta gariban kalanlar bilir (cilt-2, s. 239).
- 11-Dinleyin sözümü hazır olanlar/Gördüğünüz âşık halden anlamaz,
Hep Sümmanî makamından söylüyor/Mızrap tutar amma telden anlamaz (cilt-2, s. 239).

2.40.5. FERYÂDÎ (Deli Derviş)

- 1-Bugün gam yükünün tüccarı geldi/Çekemem bu derdi bölek seninle,
Seni seven âşık sararıp soldu/Çekemem bu derdi bölek seninle (cilt-2, s. 334).

- 2-Muhabbet eyledik sadık yâr ile/Ne hoş yerde ıras geldi yâre yâre,
Müşerref olmuşum hub cemaline/Ne hoş yerde ıras geldi yâr yâre (cilt-2, s. 335).
- 3-Bu kadar cevır etme aziz sultanım/Ya n'olur insafa gel bazı bazı,
Halime rahimsin ruh-ı revanım/Bana da keremler kıl bazı bazı (cilt-2, s. 336).
- 4-Kınaman gaziler benim yandığım/Kadir bilmez yar elinden dertliyim,
Aşk ateşi bu sinemi bürüdü/Pervaneyim nar elinden dertliyim (cilt-2, s. 336).
- 5-İdiris terzilik icat etmeden/Geçti endazeden boyumuz bizim,
Anka yaratmayız Kaf'a gitmeden/Bin bir çile çeker soyumuz bizim (cilt-2, s. 337).
- 6-Otlar bitmiş viraneler yurdunda/Ne acayip ah eylemez sağlar hey,
Kimi şad u Hürrem kendi keydinde/Kimisine fırkat gelmiş ağlar hey (cilt-2, s. 338).

2.40.6. MUSTAFA FERYADİ ÇAĞIRAN (Âşık Feryâdî)

- 1-Bir berbere girdim tıraş olmaya/Gönülsüz gönülsüz geliyor usta,
Canı cavarayarak tıraş eder mi/Parasız olduğum biliyor usta (cilt-2, s. 340).
- 2-Gönlüm daha genç ya kendim kocadım/Ağarmış başımda saçlarım tek tek,
Çalışmanın bir faydasını bulmadım/Aksine gidiyor işlerim tek tek (cilt-2, s. 340).
- 3-Nazlı yardım ayrılalı/Elle gamlı ben gamlıyım,
Ceylanı küsmüş gelmemiş/Çöllere gamlı ben gamlıyım (cilt-2, s. 341).
- 4-Elif Emrah alamadı Servi'yi/Be bahadır kılıç vurdu kınaman,
Te Teclilî yandı maşukam deyi/Se Sehilî kendin yordu kınaman (cilt-2, s. 341).
- 5-Ey divane gönül günün gelirden/Her işlerden soğur ellerin bir gün,
Hasta olup baş yastığa koyanda/Söylemez lal olur dillerin bir gün (cilt-2, s. 342).
- 6-Mevlâ'm sana tuttum yüzüm/Kabul eyle bu niyazım,
Kan ağlattı iki gözüm/Benim ekinim yayanlar (cilt-2, s. 343).
- 7-Bu nasıl güzellik gözler kamaşır/Hurilerin nesli misin sen dilber,
Gül suyuyla yıkıyorsun çamaşır/Giyinmişsin süslü müsün sen dilber (cilt-2, s. 344).
- 8-Bu derde dayanan olmaz her kim olsa yerimde/Hangi bir derdime yanam fakirlik de serimde,
Öyle bir fırkatım var ki sular kaynar narımda/İki gözüm çifte pınar ırmağa hacet nedir (cilt-2, s. 345).

2.40.7. MEHMET KARGI (Âşık Gülhanî)

- 1-Günler haftalara haftalar aya/Yıl yıla bağlanır zaman içinde,
Damlalar çoğalır dönüşür çaya/Sel sele bağlanır umman içinde (cilt-2, s. 464).
- 2-Bizim köyde bir fakirin birisi/"Et" diyerek "Et" diyerek can verdi,
Susadıkça su verirdi karısı/"Süt" diyerek "Süt" diyerek can verdi (cilt-2, s. 464).
- 3-Terk edip köyümü gurbet ellerde/Kalacağım hiç aklıma gelmezdi,
Bir gonca misali susuz çöllerde/Solacağım hiç aklıma gelmezdi (cilt-2, s. 465).
- 4-Dedim: "Güzel adın?" Dedi ki: "Şirin."/Dedim: "Mihman olsam." Dedi ki: "Yok yok.",
Dedim: "Kaza'n nere?" Dedi ki: "Gürün."/Dedim: "Göçüp gelsem." Dedi ki: "Yok yok." (cilt-2, s. 466).
- 5-Kâmiller arifler öğüt verdiler/Sözden anlamadım ona yanarım,
İrfan meclisinde hayli yordular/Hazdan anlamadım ona yanarım (cilt-2, s. 466).
- 6-Vahdet ağacını dostun bağına/Dikmeyince Anadolu'm yasıldır,
Yirminci yüzyılda ilmin dağına/Çıkmayınca Anadolu'm yasıldır (cilt-2, s. 467).
- 7-Kâinata baktım düşünüp durdum/Hikmet-i Hüda'ya akıl ermiyor,
Nizam-ı âlemi ne güzel gördüm/Hikmet-i Hüda'ya akıl ermiyor (cilt-2, s. 468).
- 8-Yaradan'a boyun eğer/Kulun bir görevi vardır,
Bulut gelir yağmur yağar/Selin bir görevi vardır (cilt-2, s. 469).
- 9-İki cihanı/Sonra Adem'i,
Cansıza canı/Veren Allah'tır (cilt-2, s. 469).
- 10-İnsan vücudunu incele hele/Allah varlığını ispat eylemiş,
Tecelli eylemiş Yaradan kula/Allah varlığını ispat eylemiş (cilt-2, s. 470).
- 11-Aşk ateşine yanmayan közden haberi olmaz,
Atlas libas dokumayan bezden haberi olmaz (cilt-2, s. 471).
- 12-Âşıklığı kolay sanma/Bir bilene sor İsmetî,
Fazla kendine güvenme/Çalış emek ver İsmetî (cilt-2, s. 472).

2.40.8. YUSUF ZİYA BAŞER (Kangallı Âşık İlhamî)

- 1-Dinleyin söyleyim size bir kıssa/Kimsenin hatırın yıkma azizim,
Arif olan alır kıssadan hisse/Herkesin aybına bakma azizim (cilt-3, s. 296).
- 2-Dinleyin efendim arz edem edem bunu/Şerefle mazisi oldu Sivas'ın,
Noksanım olursa affeylen beni/Kokar mor menekşe gülü Sivas'ın (cilt-3, s. 297).

3-Ey bî-vefa çarh-ı gaddar-ı cihan/Hatemü'l-enbiya nişan-ı n'ettin,

Ebubekir Ömer Osman-ı gufran/Aliyyü'l Haydar'ı aslanı n'ettin (cilt-3, s. 298).

4-Gene bahar geldi karlar eridi/Sular seylap eder engine çağlar,

Dört tarafı çimen bürüdü/Güllere bezenmiş bahçeler bağlar (cilt-3, s. 299).

5-Kıblegâh-ı kavş-ı azam Hazret-i Geylanî/Dört tarikatın cem-i ihvan yeri Bağdat imiş,

Bezmigâh-ı şah-ı Nakşî evliya sultanın/Salikane feyz-i bahş ihsan yeri Bağdat imiş (cilt-3, s. 300).

2.40.9. ABDULKADİR NAMLI (Âşık İsmetî)

1-Ne gülistan olur ne gül açardır/Bülbül her ağaca konmuş olsaydı,

Yolcu selâm vermez gelir geçerdi/Ekmek emeksizce yenmiş olsaydı (cilt-3, s. 347).

2-Şans atını sürdüm yola gitmedi/"Deh" demekten başka ne diyebildim,

Aklım yetse ne ki gücüm yetmedi/"Ah" demekten başka ne diyebildim (cilt-3, s. 347).

3-Elime kalemi aldığım anda/Gördüğüm düşleri yazamıyorum,

Maşukun sevdası var yüreğimde/Uyanım resmini çizemiyorum (cilt-3, s. 348).

4-Halimle dünyayı seyrane eyledim/Düştüm ibret aldım kalktım unuttum,

Ne hikmetler gördüm hayran eyledim/Düştüm ibret aldım kalktım unuttum (cilt-3, s. 348).

5-Varsın güneş saklasın bulutların ardına/Aklar ile karanın arasında yolcuym,

Beni davet ederler hakikâtler yurduna/Cevap ile sorunun arasında yolcuym (cilt-3, s. 349).

6-İlahi emirle arkadaş olduk/Yâ Rabb'im derdine derman eylesin,

Beraber ağladık beraber güldük/Yâ Rabb'im derdine derman eylesin (cilt-3, s. 349).

7-Biraz dur da dinle beni/Çiçek balın mihengidir,

Aldatmasın yaprak seni/Meyve dalın mihengidir (cilt-3, s. 350).

8-Deryada yanıp da rüzgârda tüter/Ocağın ateşi odu ne idi,

Sükûtta ekilip sedada biter/Acep bu meyvenin tadı ne idi (cilt-3, s. 351).

2.40.10. MEHMET KÖSE (Âşık Kaptanî)

1-Sivaslı'yı kaba saba görenler/Bol hürmeti gelin görün Sivas'ta,

Sivas için yanlış karar verenler/Öz şefkati gelin görün Sivas'ta (cilt-3, s. 413).

- 2-Ülkemizde kapkaranlık zamandı/Yılımıza ışık tuttun Atatürk,
Vatan parça parça halk perişandı/Halimize ışık tuttun Atatürk (cilt-3, s. 414).
- 3-Yıllar yılı koşuyorum, peşinden/Yorulmadım yorulmam ki bir tanem,
Bu kadere razı oldum başından/Darılmadım darılmam ki bir tanem (cilt-3, s. 415).
- 4-Sevdanla döndürdün kumru kuşuna/Döne döne ötüyorum sevdiğim,
Alev sardı tırnağımdan başıma/Yana yana tütüyorum sevdiğim (cilt-3, s. 416).
- 5-Ben söyleyim dinleyin başlayak hikâyeye/Gerçekleri anlayın erişelim gayeye,
Böyle demode şeyler yakışır mı mayaya/İtalyan koltuk olsun her bir ayrı üyeye (cilt-3, s. 416).
- 6-Balıkesir İzmir Aydın Muğla'da/Toprağın her karışında Zeybek var,
Hakk'ın emrettiği yüce davada/Halka hizmet yarışında Zeybek var (cilt-3, s. 417).
- 7-Hasbihal edelim âşık seninle/Dikkat et diline söz ağır gelir,
Sana söylediğim sözleri dinle/Çatma kaşlarını naz ağır gelir (cilt-3, s. 418).

2.40.11. ABDULGAZİ KURT (Âşık Kul Gazi)

- 1-Her sanatta vardır eli parmağı/Burcu burcu kokan dallar ormanda,
Yurdumun geçimi gelir kaynağı/Eksilmez yeşiller allar ormanda (cilt-3, s. 571).
- 2-Hazarda seferde bizim iledir/Dertlere uzanan eldir hemşire,
Tıpta büyük yeri vardır onların/Kökü doktor ise daldır hemşire (cilt-3, s. 572).
- 3-Bin dokuz yüz seksen yirmi bir Kasım/Göründü zindanın bize yolları,
İnsanın sevdiği olursa hasım/Solar çiçekleri gonca gülleri (cilt-3, s. 573).
- 4-Aşkın ervahını Hak böyle yazmış/Kime uğradıysa dellendi gitti,
Muhabbetin kazanında pişenin/Gönül kovaları ballandı gitti (cilt-3, s. 574).
- 5-Nazar eyle şu âleme arkadaş/Gel, ayrı mı birbirinden iyice bak,
Hakir görme insanoğlu hep kardaş/Kul ayrı mı birbirinden iyce bak (cilt-3, s. 576).
- 6-Yıllardır aşkına kavruldum yandım/Yetmez mi çektiğim zâr Sarıçiçek,
Gayrı bu canımdan bıktım usandım/Gel de yaram sar Sarıçiçek (cilt-3, s. 577).
- 7-Aydınlığa yeniliğe güzele/Gerçeklere giden iz öğretmenin,
Benzetme sözümü sakın gazele/Gider ihtiyacın tez öğretmenin (cilt-3, s. 578).
- 8-Dedi bana emmisin/Hoş geçecek senem misin,
Ben de dedim söyle dilber/Her yarama sen em misin (cilt-3, s. 578).

2.40.12. MESLEKÎ (Kangallı)

- 1-Behey âşık kalbe sabır/Lâzım amma neden sonra,
O da senin gibi âşık/Olur amma neden sonra (cilt-4, s. 125).
- 2-Dolanı dolanı gelir/Ölüm yavaşça yavaşça,
Kalem al yaz derdimi/Gülüm yavaşça yavaşça (cilt-4, s. 125).
- 3-Gece gündüz sana münacatım var/Maksudumu muradımı ver Allah,
Ne atım arabam ne saltatım var/Merhem çal da yaralarım sar Allah (cilt-4, s. 126).
- 4-Bugün benim gamım vardır/Usul boylu yârım gitti,
Yüreğimde bir ahım vardır/Dört köşeye zârım giti (cilt-4, s. 126).
- 5-Ya Rabbi bir sahip bir çoban gönder/Koyun belli değil kurt belli değil,
Sefası kalmadı bezm-i cihânın/Dava belli değil dert belli değil (cilt-4, s. 127).
- 6-Açtım dükkânın girdim içeri/Hak-i payinize geldim sabahtan,
Âşıklar yitirmez namusu ârı/Zevraki ummana daldım sabahtan (cilt-4, s. 127).
- 7-Bu kadar imtihan yeter sevdiğim/Gurbette gezdiren sen değil misin,
Cemalin gözümde tüter sevdiğim/Canımdan bezdiren sen değil misin (cilt-4, s. 128).
- 8-Sen de yitirmişsin eski cümbüşü/Yoksa farıdın mı belâlı dağlar,
Akıttım gözümde kan ile yaşı/Tarih üç yüz beşe geleli dağlar (cilt-4, s. 128).
- 9-Yine karla doldu Mescit ovası/Bize değdi zemherinin havası,
İssız kaldı yavruların yuvası/Mevlud'üm Mecnun'um kzum kan ağlar (cilt-4, s. 129).

2.40.13. MÎNHÂCÎ (Deliktaşlı)

- 1-Münacat etsem Allah'a/Seni bana yazar m'ola,
Su yolunda görsem yâri/Kaşın gözün süzer m'ola (cilt-4, s. 152).
- 2-Neft yağı döktüler çevre yanımda/Car etrafım kuşattılar Yâ Rabbi,
Ateşe attılar İbrahim gibi/Bir derdimi beş ettiler Yâ Rabbi (cilt-4, s. 152).
- 3-Evvel bahar yaz ayları gelende/Selleri gördüm de bulamıyorum,
Lale bitip sümbül boyun eğende/Gülleri gördüm de bulamıyorum (cilt-4, s. 153).
- 4-Gönül dalgalandı bulandı hava/Esen sermayesiz yellere döndüm,
Felek şivekârım elinden aldı/Kervanı kesilmiş yollara döndüm (cilt-4, s. 153).
- 5-Hay vefasız kanlı zalim/Bir yol bana er demedin,
Eller gibi candan sevip/Yâr demedin yâr demedin (cilt-4, s. 154).
- 6-Cennet'ten mi çıktın ey servi boylu/Zemzeme mi battı nur beliklerin,
Yarısın sağa dök yarısın sola/Yarısın kolunca ser beliklerin (cilt-4, s. 154).

7-Güzelliği bu âlemde/Sana vermiş Hüda dilber,

Bu serim korum uğruna/Yolunu can feda dilber (cilt-4, s. 155).

8-Neme şad olayım neme güleyim/Derdimin dermanı işte gidiyor,

Taranmış zülfünü dökmüş yüzüne/Perişan telleri başta gidiyor (cilt-4, s. 155).

9-Neme şad olay m neme güleyim/Gönül gamda iken gülmez imiş,

Sineme vurdular hicran kamasın/Haşre dek noktası silinmez imiş (cilt-4, s. 156).

2.40.14. MUSA MERDANOĞLU

1-Vatandaşım sözlerime dikkat et/Adaletsiz olan düzene uyma,

Haksızda zalimde olmaz merhamet/Seni de beni de ezene uyma (cilt-4, s. 198).

2-Gerçek önder arıyorsan evlâdım/Yanımızda Atatürk var iyi bak,

Bize ı ışık tutan kimdir diyorsan/Önümüzde Atatürk var iyi bak (cilt-4, s. 199).

3-Aydın fikirlerin çağdaş görüşün/İnsanlara örnek olansın Hoca'm,

Espiri söz ile ibret verişin/Tarihler kaldıkça kalansın Hoca'm (cilt-4, s. 200).

4-Küçük yaşta zahmet ile büyüttün/Nasıl ödemeli hakkını anam,

"Yavrum" diye ninni çaldın avuttun/Nasıl ödemeli hakkını anam (cilt-4, s. 201).

5-Öküzler önümde şapka başımda/Arpa buğday ekmesini özledim,

Çok kağıt yükledim o genç yaşımda/Gıcır gıcır çekmesini özledim (cilt-4, s. 202).

6-Düşünürsem sana olan işleri/Nasıl ağlamayım İmam Hüseyin,

Top edip attılar kesik başları/Nasıl ağlamayım İmam Hüseyin (cilt-4, s. 203).

7-Çok hoşuma gitti meclis binası/Akıl yetmeyecek pılanları var,

Siyaset yerine cami yaptılar/Gösterişle namaz kılanları var (cilt-4, s. 204).

8-Ela gözlüm sözlerime darılma/Bakışların ilkbahara benziyor,

Burcu burcu çiçek gibi her yanın/Kokuşların ilkbahara benziyor (cilt-4, s. 204).

9-Doğruyu söylersem ben bu meydanda/Belki bizi öldürürler karışmam,

Hayâli ihracattan para yiyenler/Bir gün olur çıldırlar karışmam (cilt-4, s. 205).

2.40.15. AHMET TURAN ÜNAL (Âşık Noksanî)

Ahmet Turan Ünal, 1917 yılında Sivas'ın Savcun köyünde doğmuştur. 1993 yılında vefat etmiştir.

1-Dinle sana bir nasihat söyleyim/Karışma soysuzun soyu içine,

Er geç ondan zarar dokunur sana/Fitne girmiş onun huyu içine (cilt-4, s. 307).

- 2-Arzuhalim vardır sana ey Mevlâ'm/Seni istiyorum vallahi seni,
Bütün âlâlardan senin en âlâ/Seni istiyorum vallahi seni (cilt-4, s. 307).
- 3-Şu bendeki olan derdi/Kimse bilmez ben bilirim,
Gözlerimin akan yaşın/Kimse silmez ben silerim (cilt-4, s. 308).
- 4-Her sabah her seher çıkar karşıma/Ben sanırım güneş doğdu yamaçtan,
Bazı aya benzer girer buluta/Bazı da dolanır yâr dolambaçtan (cilt-4, s. 308).
- 5-Daha bu feleğe mihnetim yoktur/Beni ister köle ister han etsin,
Bir yol güldürmedi cihanında beni/Varsın düşmanları şaduman etsin (cilt-4, s. 309).
- 6-Bakın ne söylemiş atalarımız/"Akılsız baş dert getirir" demişler,
Kudüm vardır derler attı avratta/"Meymeneti yurt getirir" demişler (cilt-4, s. 309).
- 7-Gönül yücelendi çıktı havaya/Ben "Uçmam" diyorum gönül "Uç" diyor,
Aşkın kapısını aç diye zorlar/Ben "Açmam" diyorum gönül "Aç" diyor (cilt-4, s. 310).
- 8-Bunca yıldır bir ümide bağlandım/Sonunda ümidim hayâle döndü,
Vakit asır oldu yaklaştı akşam/Güneş batmak üzere zevale döndü (cilt-4, s. 310).
- 9-Başım hali değil borandan kıştan/Eksik olmaz bir dumana bağlıdır,
Gönül isterdi ki ere bahara/O da hâlâ bir gümana bağlıdır (cilt-4, s. 311).

2.40.16. ALİ METİN (Âşık Ozan Rehberî)

- 1-Boşuna uğraşma düzeltemezsin/Kişide karakter ar olmayınca,
Varlık kıymetini anlayamaz ki/Aç kalıp dünyası dar olmayınca (cilt-4, s. 465).
- 2-Sana söylüyorum ey insanoğlu/Toplum huzurunu bozucu olma,
Varlığa kavuşur zengin olursan/Aman ha mazlumu ezici olma (cilt-4, s. 466).
- 3-Şelale misali çağlayıp durur/O kara gözlerin pınar mı güzel,
Bir buse vermezsen al yanağından/Gönlümün ateşi söner mi güzel (cilt-4, s. 466).
- 4-Hiç fırsat vermedin bugüne kadar/Beni esir ettin divane gönül,
Dünya güzeline dönüp bakmazken/Beni esir ettin divane gönül (cilt-4, s. 467).
- 5-"Benim" demek çok yanlış bir saplantı/Sen seni methetme el taktir etsin,
Bencillik duygusu kalksın aradan/Sen seni methetme el takdir etsin (cilt-4, s. 467).
- 6-Cihan âlem türlü renge bezenmiş/eller Hacı Bektaş Veli çağırır,
Kurbanlar kesilip gülbenk okurken/Diller Hacı Bektaş Veli çağırır (cilt-4, s. 468).
- 7-Yaralarım göz göz olmuş/Saran yoktur saran yoktur,
Per-perişan hallerimiz/Soran yoktur soran yoktur (cilt-4, s. 469).

8-Muhabbet ehliyle otur sevdiğim/Ehli olmayan gerçek dilinden anlamaz,
Leylâ gibi bir dilberin aşkıyla/Mecnun olmayanlar çölden anlamaz (cilt-4, s. 469).

2.40.17. RUHSÂTÎ (Deliktaşlı)

- 1-Daim şita gitmez bu devr-i âlem/Sabreyle sevdiğim yaz var ucunda,
Elbet birgün ayrı düşen kavuşur/Ahdimiz kavidir söz var ucunda (cilt-4, s. 507).
- 2-Âşık-ı didar/Allah Allah de,
Dağıtsın keder/Allah Allah de (cilt-4, s. 507).
- 3-Yedi kat yer gök âlem kuruldu Bismillah ile/Cümle eşyaya destur verildi Bismillah ile,
Bismelenin (Be)'sinin noktasıyım dedi Ali/Putperest Lat ü Uzza kırıldı Bismillah ile (cilt-4, s. 508).
- 4-Ben okurum ben yazarım söz benimdir sana ne,
Ben gülerim ben ağlarım göz benimdir sana ne (cilt-4, s. 508).
- 5-On birinde bir güzele hizmetim/Yeni açmış has bahçede gül gibi,
On ikide henüz gelmiş baharı/Akar gider boz bulanık sel gibi (cilt-4, s. 509).
- 6-Ben arifim diye sürme meydana/Bir tenhada irfanına iyice bak,
Âlem bu ya senden kâmil bulunur/Teraziyle dört yanına iyice bak (cilt-4, s. 510).
- 7-Daha senden gayrı âşık mı yoktur/Nedir bu telaşın ey deli gönül,
Hele düştün devr-i Adem'den beri/Neler geldi geçti say deli gönül (cilt-4, s. 512).
- 8-Yenile bir bağa bağiban oldum/Lebi sükker kaynakları al çalar,
Kemhalar giyinmiş servi boyuna/İnce bele lahuriden şal çalar (cilt-4, s. 513).
- 9-Yine bahar geldi bülbül sesinden/Seda verip seslendin mi yaylalar,
Çevre yanın lale sümbül bürümüş/Gelin olup süslendin mi yaylalar (cilt-4, s. 513).
- 10-Geldi geçti yiğitliğin harmanı/Koy ver gayrı tutma benim peşim yar,
Elli beşte keçimizi seçelim/Otuz beşte lâzım idin eşim yar (cilt-4, s. 514).
- 11-Anamın karnından inmeden yere/Dokuz ay beslendim kanda misafir,
Geldim ise yine durmaz giderim/Bir ulu bezirgân handa misafir (cilt-4, s. 515).
- 12-Zenginliğin züğürdün vasfın edeyim/Züğürt nere varsa han da bulamaz,
Zengine baklava börek çekilir/Züğürt arpa darı nan da bulamaz (cilt-4, s. 516).
- 13-Muhalif etmeyiz dostu n köyüne/Biz bîgane sabalardan değiliz,
Söz içinden söz anlarız be ya hu/Öyle beyni kabalardan değiliz (cilt-4, s. 516).

2.40.18. AHMET GÜNBULUT (Âşık Sefil Selimî)

- 1-Kevser ırmağında saki olan yar/Bir bardak dem ikram etmez mi ola,
Sıratın yolunu iyi bilen yar/Benim de elimden tutmaz mı ola (cilt-5, s. 89).
- 2-Delibaş bir kulum yerim yeraltı/Üstü sizin olsun siz durun hele,
Eli boş tor halim varım gürültü/Dostu özün bulsun az sarın kola (cilt-5, s. 89).
- 3-Pir Sultan Abdal'ın Âşık Veysel'in/Bahçesinden gül getirdim sizlere,
Hacı Bektaş Veli Kızıl Deli'nin/Lehçesinden dil getirdim sizlere (cilt-5, s. 90).
- 4-Ne görülmüş şeydir ne duyulmuş şey/Bülbülünen gülün kaynaşmaması,
Hayret vericidir, vay canına vay/Yaprağın dalın kaynaşmaması (cilt-5, s. 91).
- 5-Kibar ne narin/Ne bir ne iki,
Bu derya derin/Ben de bir saki (cilt-5, s. 92).
- 6-Kimse bana yaren olmaz yar olmaz/Mertlik hırkasını giydim giyeli,
Dünya bomboş olsa bana yer kalmaz/İnsana muhabbet duydum duyalı (cilt-5, s. 92).
- 7-Hor görme Rahman'ın kudreti kulda/Kul yanmasın Selil Selimî yansın,
Her maharet mevcut eloğlu elde/El yanmasın Sefil Selimî yansın (cilt-5, s. 93).
- 8-Zekâmı Zaptetti Zatların Zatı/Zirimi Zedeler Zıtlar Zevatlar,
Zihnimde Zahitler Zayandı Zati/Zarımı Zedeler Zıtlar Zevatlar (cilt-5, s. 94).
- 9-Başım dağlardan dik sözlerim volkan/Yakacak bir cisim arıyorum hey,
Bazı kılıç oldum bazı da kalkan/Yordamlı kimseye yarıyorum hey (cilt-5, s. 94).
- 10-Yeryüzünde/Gökyüzünde,
Olan her şey/İnsanda var (cilt-5, s. 96).

2.40.19. SITKI (Sivashı)

- 1-Ne sefâsı kaldı bezm-i cihanın/Âlemde bir bade süzmedim gitti,
İnsafa geldi de o gül-i handan/Bağ-ı visalini gezmedim gitti (cilt-5, s. 144).
- 2-Sağ gözün lâledir sol gözün nergiz/Sol kaşın kemandır sağ kasın hilâl,
Sağ gözün aman gün görmesin hergiz/Sol gözün dünyada çekmesin melâl (cilt-5, s. 145).
- 3-Bir tenhada canım elime girsen/İptida yanağın öpsem okşasam,
Mübarek leblerin ağzıma versen/I südkâr dudağın öpsem okşasam (cilt-5, s. 145).
- 4-Söyle yosmam sana n'ettim n'eyledim/Niçin bir yiğide düşman olursun,
Bildir günahımı ben ne söyledim/Katlime yazılmış ferman olursun (cilt-5, s. 146).

5-Gönüller alıcı hercai zalim/Ne muhabet bilir ne sevda bilir,
Perişan eyledi biçare halim/Ne teselli verir ne vefa bilir (cilt-5, s. 146).

2.40.20. VAHAP BOZKURT (Âşık Suzanî)

1-Hüda'ya emanet eylerim sizi/Hoşça kalın muhip canlar elveda,
Hatırdan feramuş eylemen bizi/Hoşça kalın muhip canlar elveda (cilt-5, s. 171).
2-Yine çiçek açtı karşı dağlar/Enginlerin kisb ü kârı kalmadı,
Ezel bahar eyyamın çağları/Eridi dağların karı kalmadı (cilt-5, s. 172).
3-Seyyah olup şu âlemi gezerken/Seher yeli ırgaladı dalları,
Ben eski derdime derman ararken/Dolandı boynuma pamuk elleri (cilt-5, s. 173).
4-Olura 'olmaza kıymet vermezdim/Beni bir kötüye kul ettin felek,
Evvel kıymetime baha yetmezdi/Şimdi kıymetimi pul ettin felek (cilt-5, s. 174).
5-Yine bugün ebruları tararsın/Sevdiğim zülfünün teli kim için,
Sırma gibi Lahurî şal sararsın/Irgalarsın ince beli kim için (cilt-5, s. 174).
6-Gönül sana bir nasihat edeyim/Gördüğün kapıyı çalmamak doğru,
Yaşı küçük harman yeri dişlemiş/Öylesine yakın olmamak doğru (cilt-5, s. 175).

2.40.21. SÜLEYMAN ARSU

1-Tarih dokuz yüz otuz sekize koyuldu/Atatürk'üm kara haberin duyuldu/Bütün millet
Ankara'ya buyurdu,
Gece gündüz ağlamanın zamanı/Karaları bağlamanın zamanı (cilt-5, s. 181).
2-Sene bin dokuz yüz otuz diyende/Ulaş nahyesi Hocabey Köyünde,
Bilmem otundandır bilmem suyunda/Ne yaman girişti ciğer ağrısı (cilt-5, s. 181).
3-Eğmiş kaşların yere bakarsın/Söyle dilber derdin beni yakarsın,
Pervaz vurup sen göklere çıkarsın/Yabancı avcıya kuş olun bir gün (cilt-5, s. 181).
4-Dinlen vasfedeyim dünya halinden/Mevlâ'm vazgeçer mi İslâm kulundan,
Türkler korkmaz cefa ile ölümden/Buyursunlar düşmanlara meydan var (cilt-5, s. 182).

2.40.22. BEKİR ABAY (Âşık Tabibî)

1-Bilem ki gündüzün tadı olur mu/Yıldızlı mehtaplı gece olmasa,
Acaba tutuşup yanar mı ola/Gönül ocağında baca olmasa (cilt-5, s. 275).
2-Bir yiğit de bir güzeli severse/Muhabbet babında yollu olmalı,
Her güzelin ateşine yanılmaz/Aslı nesli kökü belli olmalı (cilt-5, s. 276).

- 3-Ben kendimi hâlâ civan sanırdım/Ne tez gelip çattın vay ihtiyarlık,
Yüz yıllık ömrümün ellisi gece/İnanmazsan sen de say ihtiyarlık (cilt-5, s. 276).
- 4-Yine gam kasavet aldı dert beni/Bulunmaz derdime çare sevdiğim,
Her gelen bir tekme vurup geçiyor/Dönmüşüm anadan köre sevdiğim (cilt-5, s. 277).
- 5-Vadem tamam olup öldüğüm zaman/Ölüm şerbetini dayarlar birgün,
Çoluk çocuğunla helâllaşırken/Dünya libasını sorarlar bir gün (cilt-5, s. 277).
- 6-Ey sevdiğim beni batırdı gama/Bağlattı başıma kare gözlerin,
Ciğerden veremim kimseye deme/Açmıştır sinemde yara gözlerin (cilt-5, s. 278).
- 7-Zalimler elinde perişan olan/Halkın imdadına erdin Menderes,
Yıllar boyu müzminleşmiş yaraya/Hürriyet merhemi sardın Menderes (cilt-5, s. 279).

2.40.23. HACI BEKTAŞ COŞKUN (Âşık Talibî Coşkun)

- 1-Bu sevdadan cayar mıyım/Güzel sana ayar mıyım,
Acep ben de doyar mıyım/Yârin tatlı dillerine (cilt-5, s. 283).
- 2-Fransızlar hücum verdi Maraş'a/Ahali birlikte girdi savaşa,
O zaman çokları yandı ataşa/Duman aldı hep dağları taşları (cilt-5, s. 284).
- 3-Gece yatar iken gaflet halinde/Bu gün Emine'nin düştüğünü gördüm,
Çayırda oturmuş mendil eline/Ağlamış gözünün yaşını gördüm (cilt-5, s. 286).
- 4-Yüce dağ başında pınar gözüsun/Sürüden seçilmiş emlik kuzusun,
Güzellerin başı yayla kızıslın/Belki seni bana yaar Yaradan (cilt-5, s. 286).
- 5-Düğünde bayramda ağır ziynette/Bütün kınalanır eli kızların,
Halaya düzülür meşhur güzeller/Gerdandan oynuyor kolu kızların (cilt-5, s. 287).
- 6-Ben söylerim hakikati/Sözlerimde yalan olmaz/Şu dünyada derdim var,
Buna çare bulan olmaz/Kıymetimi bilen olmaz (cilt-5, s. 288).

2.40.24. VELÎ (İğdecikli)

- 1-Mısır ülkesinde sultan olmadan/Kenan illerinde kul olmak ola,
Beylerin eğninde atlas olmadan/Abdallar sırtında çul olmak ola (cilt-5, s. 385).
- 2-İşitmezler yalancının ününü/Dudu kumru bülbül zârı da olsa,
Bağbansız bahçenin gülü derilmez/Ayvası narı da olsa (cilt-5, s. 385).
- 3-Meşayih-i kübra böyle buyurdu/Allah ekber Lâilaheillallah,
Muhammet Mirac'a bununla gitti/Allah ekber Lâilaheillallah (cilt-5, s. 386).

- 4-Cihan derya iken âlem su iken/Arşta yeşil nar olmadı mı,
Zühre yıldızından kırk bin yıl evvel/Kudretinden bir top nur olmadı mı (cilt-5, s. 387).
- 5-Mecnun'um Leyla'mı gördüm/Bin kerece baktı geçti,
Ne söyledi ne de sordum/Kaşlarını yıktı geçti (cilt-5, s. 388).
- 6-Şu yalan dünyada bir üstat buldum/Beni bırakmadın işime felek,
Şakirt olan şaşkın olur dembedem/Ne okursun bilmem guşuma felek (cilt-5, s. 389).
- 7-Aklımı başımdan alan/Mustafa'dır Murtaza'dır,
Beni bu derde salan/Mustafa'dır Murtaza'dır (cilt-5, s. 390).

2.40.25. VEYSEL ŞATIROĞLU (Âşık Veysel)

- 1-Güzelliğin on par'etmez/Bendeki aşk olmasa,
Eğlenecek yer bulaman/Gönlümdeki köşk olmasa (cilt-5, s. 400).
- 2-Uzun ince bir yoldayım/Gidiyorum gündüz gece,
Bilmiyorum ne haldeyim/Gidiyorum gündüz gece (cilt-5, s. 401).
- 3-Ağlayalım Atatürk'e/Bütün dünya kan ağladı,
Başbuğu olmuştu mülke/Geldi ecel can aldı (cilt-5, s. 402).
- 4-Allah birdir Peygamber Hak/Rabbü'l-âlemin'dir mutlak,
Senlik benlik nedir bırak/Söyleyim geldi sırası (cilt-5, s. 403).
- 5-Sen bir ceylan olsan ben de bir avcı/Avlasam seni çöllerde saz ile seni,
Bulunmaz dermanın yoktur ilacı/Vursam yaralasam söz ile seni (cilt-5, s. 404).
- 6-Aslıma karışıp toprak olunca/Çiçek olur mezarımı süslerim,
Dağlar yeşil giyer bulutlar ağlar/Göz yüzünde dalgalanır seslerim (cilt-5, s. 405).
- 7-Beni hor görme kardeşim/Sen altınsın ben tunç muyum,
Aynı vardan var olmuşuz/Sen gümüşsün ben saç mıyım (cilt-5, s. 405).
- 8-Bu âlemi gören sensin/Yok gözünde perde senin,
Haksıza yol veren sensin/Yok mu suçun burda senin (cilt-5, s. 406).
- 9-Göz gezdirdim dört köşeyi aradım/Ne sen var ne ben var bir tane Gaffar,
İstersen dünyayı gez adım adım/Ne sen var ne ben var bir tane Gaffar (cilt-5, s. 407).
- 10-Dost dost diye nicesine sarıldım/Benim sadık yârim kara topraktır,
Beyhude dolandım boşa yoruldum/Benim sadık yârim kara topraktır (cilt-5, s. 408).
- 11-Bir küçük dünyam var içimde benim/Mihnetim ziynetim bana kâfidir,
Görenler dar görür geniştir bana/Sohbetim ülfetim bana kâfidir (cilt-5, s. 409).

12-Yeni mektup aldım gül yüzlü yârdan/Gözetme yolları gel deyi yazmış,
Sivralan köyünden bizim diyardan/Dağlar mor menevşe gül deyi yazmış (cilt-5, s. 410).

2.40.26. HACI YETKİN

1-Ruhumda korlaşan aşkın közünü/Dudağınla yakmak istiyorum ben,
Aylar var ki göremedim yüzünü/Gözlerine bakmak istiyorum ben (cilt-5, s. 443).
2-Anadolu yaylasının bağrında/Obalar var oymaklar var yöre var,
Dostlar diyarında canlar yurdunda/Gelenek var töre var (cilt-5, s. 443).
3-Dinleyin yarenler beni bir nebze/Söylenecek birkaç cümle sözüm var,
İyiye güzele çalınacak sazım var/Bu uğurda çalınacak sazım var (cilt-5, s. 444).
4-Gözümde canlanır Emlek Yöresi/Şimdi dalarında olası gelir,
Dost ilinde sazın sözün sırası/Muhabbeti canda bulasım gelir (cilt-5, s. 445).

2.40.27. ZEYNEL SARI (Âşık Zeynelî)

1-Ey aziz vatan/Yolunda kurban,
Bedendeki can/Seninle varım (cilt-5, s. 525).
2-Çok amansız geldi feleğin cevri/Böldü kıyım kıyım bin pare beni,
Elim ermez oldu bir işe gayri/Eyledi her şeyden avare beni (cilt-5, s. 525).
3-Dalımda gonca-yı gül açmalıdır/Bahara hazırım yaza hazırım,
Erenler önümden yol açmalıdır/Yanmaya hazırım köze hazırım (cilt-5, s. 526).
4-Hiç güneş görmedim desem yeridir/Ben göz açtığımda vardı bulutlar,
Bu kem talihimin bir eseridir/Gönlüme hep hüznün verdi bulutlar (cilt-5, s. 526).
5-Şu yalan dünyada murat almadım/Ahtım kıyamete kalsa gerektir,
Her günüm ziyandır fayda bulmadım/Ömrüm bir hayâle yelse gerektir (cilt-5, s. 527).
6-Gönül bir Kâbe'dir yıkmayasın ha/Yıkanlar onmadı yaktıran onmaz,
Hak sözü eğriye çekmeyesin ya/Çekenler onmadı çektiren onmaz (cilt-5, s. 527).

2.41. Türk Halk Şiiri, Türk Dünyası Kültür Başkenti Ajansı⁶³

2.41.1. ARMUTLU (16. Yüzyıl)

- 1-Murad Reis geldi gülbank çekti/Din-İslâm sancağın diktüğü vaktin,
Padişah uğruna niyet eyledi/Çıkup Cezayir'den Cezayir'den gitdüğü vakit (s. 57).

2.41.2. HAYÂLÎ (16. Yüzyıl)

- 1-Leylam gelür deyu yollar gözlerim/Gelmedi gözümde kaldı hayali,
Gizli sırrım beyan etmem gizlerim/Serimi sevdaya saldı hayali (s. 58).

2.41.3. KARACAOĞLAN

- 1-Ala gözlüm ben bu elden gidersem/Zülfü perişanım kal melül melül,
Kerem et, aklından çıkarma beni/Ağla gözyaşım, sil melül melül (s. 59).
2-incecikten bir kar yağar/Tozar Elif Elif diye,
Deli gönül abdal olmuş/Gezer Elif Elif diye (s. 60).
3-Vara vara vardım ol kara taş/Hasret ettin beni kavim kardaşa,
Sebeup ne gözden akan kanlı yaşa/Bir ayrılık bir yoksulluk bir ölüm (s. 61).
4-Güzel ne güzel olmuşsun/Görölmeyi örölmeyi,
Siyah zülfün halkalanmış/Örölmeyi örölmeyi (s. 61).

2.41.4. KÖROĞLU (16. Yüzyıl)

- 1-Mert dayanır namert kaçar/Meydan gümbür gümbürlenir,
Şahlar şahı divan açar/Divan gümbür gümbürlenir (s. 62).
2-Benden selam olsun Bolu Bey'ine/Çıkıp şu dağlara yaslanmalıdır,
Ok gıcirtısından kalkan sesinden/Dağlar seda verip seslenmelidir (s. 63).
3-Siyah kâküllerin dökmüş/Kızıl güllerle güllerle,
Elâ gözlerini dikmiş/İnce yollara yollara (s. 63).
4-Kimisi pınar başında/Kimisi yolun dışında,
Al giyen onbeş yaşında/İlle mavili mavili (s. 64).
5-Karlı dağların ardından/Yel olup estiğin var mı,
Tek başına bu çöllerde/Ordular bastığın var mı (s. 65).

⁶³ Türk Halk Şiiri, Türk Dünyası Kültür Başkenti Ajansı, Eskişehir: 2013, ss: 224.

2.41.5. KUL MEHMET (16. Yüzyıl)

- 1-Bunca demdir hasretliğin çekerim/Gel sevdiğim gel(i) ayrılık günleri,
Gözlerimden kanlı yaşlar dökerim/Gel sevdiğim geld'ayrılık günleri (s. 65).
- 2-Her dem yüzümü gül gibi/Gülen dilberün kuluyum,
Ben ağladukça yaşımı/Silen dilberün kuluyum (s. 66).
- 3-Be yarenler yine evvel bahardır/Bülbül intizarlık kılar durmayıp,
Kuşlar ahenk edip çağrışıp öter/Kalbin kasavetin siler durmayıp (s. 67).
- 4-Behey elâ gözlü canım/Kul olmaya geldim sana,
Gönül tahtında sultanım/Kul olmaya geldim sana (s. 68).

2.41.6. OZAN (16. Yüzyıl)

- 1-Gerçek âşık olanların/Yüreceği yanar olur,
Her canipten suriş ile/Şevki odu kanar olur (s. 69).

2.41.7. ÖKSÜZ DEDE (16. Yüzyıl)

- 1-Bad-ı saba eser seher vaktında/Kumrular ötüşür dallar üstüne,
Yâri gördüm gitti aklım başımdan/Yeşiller giyinmiş allar üstüne (s. 70).
- 2-Sultan Murad'ın aslanı/Acem seyrettin mi geldin,
Kestin davanın arasın/Ahd aman ettin mi geldin (s. 70).
- 3-Be bu söyleyen kudret dilidir/Cümle yaradılmış Hakk'ın kuludur,
Beylere armağan Şâh'ın gülüdür/İmirza'mı hoşça tutun ağalar (s. 72).

2.41.8. BAHŞÎ (16. Yüzyıl)

- 1-Sultan Selim cülûsunda/Salâ dedi de yürüdü,
Gidelim Mısır'a doğru/Yola dedi de yürüdü (s. 73).

2.41.9. USÛLÎ (16. Yüzyıl)

- 1-Beni kıya kıya bakan/Kor muyum seni kor muyum,
Bakışı ciğerimi yakan/Kor muyum seni kor muyum (s. 74).

2.41.10. ÂŞIK KEREM (16. Yüzyıl)

- 1-Nic'edeyim gönül senden/Ben dönerim gönül dönmez,
Bir yavruya düştü gönül/Ben dönerim gönül dönmez (s. 75).

2-Han Aslım bahçe içinde/Gezer zavallı zavallı,
Karşımızda elâ gözün/Süzer zavallı zavallı (s. 76).

2.41.11. GEDA MUSLÎ (16.-17. Yüzyıl)

1-Bahar eyyamı erdi de/Şadoluben güldü dağlar,
Şirin'e gönül verdi de/Ferhad seni deldi dağlar (s. 77).

2.41.12. ÂŞIK (17. Yüzyıl)

1-Güzel senden ayrılalı/Hayli zaman oldu gel gel,
Bak gözümden akan yaşım/Âb-ı revân oldu gel gel (s. 78).
2-Sabah sabah esen seher yelleri/Benim sevdiğime benden aşk eyle,
Irmak olup akar çeşmim selleri/Benim sevdiğime benden aşk eyle (s. 78).

2.41.13. ÂŞIK HALİL (Bursalı-17. Yüzyıl)

1-Hak'tan inâyet olunca/Kulun etmez melîl derler,
İsmin diline alınca/Şeytan olur zelil derler (s. 79).
2-Can bülbülüm cüda düştüm gülümden/Zarımdan bezmedik dağlar mı kaldı,
Ahu gözlü yârim senin elinden/Şikâyet etmedik beğler mi kaldı (s. 80).
3-Ay efendim hasretinden/Ah edip ağlar gezerim,
Gece gündüz firkatinden/Sinemi dağlar gezerim (s. 81).

2.41.14. ÂŞIK ÖMER (17. Yüzyıl)

1-Ela gözlerine kurban olduğum/Yüzüne bakmağa doyamadığım ben,
İbret için gelmiş derler cihana/Noktadır benlerin sayamadım ben (s. 82).
2-Şu karşıdan gelen dilber/Gelür amma neden sonra,
Bir selâma kail oldum/Verür amma neden sonra (s. 82).
3-Bu gün ben bir güzel gördüm/Yeşiller giymiş ağ üzre,
Aklımı başumdan aldı/Durabilmem ayağ üzre (s. 83).
4-Garip bülbül kılur zârı/Varup gülşene yaslanmış,
Temaşa eyledim hârı/Gül-i handana yaslanmış (s. 84).

2.41.15. EMRAH (Ercişli)

1-Bugün ben bir güzel gördüm/Bakar cennet sarayından,
Kamaştı gözümlün nuru/Onun hüsnü cemalinden (s. 85).

- 2-Tutam yar elinden tutam/Çıkam dağlara dağlara,
Olam bir yareli bülbül/İnem bağlara bağlara (s. 85).
- 3-Yüz bin mihnet ile bir bağ yetirdim/Yemedim meyvesin el aldı gitti,
Ağlar gözyaşımı Ceyhun eyledim/Çalkandı dünyayı sel aldı gitti (s. 86).

2.41.16. GAZÎ ÂŞIK HASAN (Tamaşvarlı)

- 1-Ne çeker kulların serhat ilinde/Bilinmez hünkarın görülmeyince,
Bunca memleketin kafir elinde/Kaldı inanmadın ayrılmayınca (s. 86).
- 2-Gelinin alnına elif yazılmış/Elifin altına benler kazılmış,
Azrail gelince başı bozulmuş/Kız iken sevdiğim sen değil misin (s. 87).
- 3-Bugün ben bir güzel gördüm/Gül cemali ala benzer,
Çıkmış bahçede salınır/Boyu selvi dala benzer (s. 88).

2.41.17. GEVHERÎ (17. Yüzyıl)

- 1-Ah elinden zülf-i kemendim benim/Müjgan urdu sinem yaralandı gel,
Güzel başın için ağlatma beni/Dilber gam başımdan aralandı gel (s. 89).
- 2-Elâ gözlerini sevdiğim dilber/Salınıp geldiğin yollar öğünsün,
Ne güzel yaratmış seni Yaradan/İnce belin saran kollar öğünsün (s. 89).
- 3-Ey efendim bana meylin var ise/Mahabbetin benim ile yâr olsun,
Eğer senden gayri güzel seversem/Bülbül gibi işim ah ü zar olsun (s. 90).
- 4-El çek tabib el çek yaram üstünden/Sen benim derdime deva bilmezsin,
Sen nasıl tabibsin yoktur melhemini/Yaram yürekdedir sarabilmezsin (s. 91).

2.41.18. KÂTİBÎ (17. Yüzyıl)

- 1-Bir dem kararın yok dağlar başında/Nice bir Mecnun'a dönersin gönül,
Cümle halk-ı âlem kendi işinde/Sen aşkın narına yanarsın gönül (s. 91).
- 2-Gurbet ele düştü yolum/Ağlayıp gezer yürürüm,
Efkâr ile deli gönlüm/Dağlayıp gezer yürürüm (s. 92).
- 3-İşte gider olduk senden/Kal imdi Bağdad çölleri,
Melamet namesin benden/Al imdi Bağdad çölleri (s. 93).

2.41.19. KAYIKÇI KUL MUSTAFA (17. Yüzyıl)

- 1-İbtida Bağdat'a sefer olanda/Atladı hendeği geçti Genç Osman,
Vuruldu sancaktar kaptı sancağı/İlletti bedene dikti Genç Osman (s. 94).

- 2-Yücesi dumanlı boranlı dağlar/İncitmen sunamı yol verin gitsin,
Eyyamı şitada bahara erişsin/Eline bir deste gül verin gitsin (s. 94).
- 3-Sevdasını başımızda/Görür nazlanı nazlanı,
Sülün gibi karşımızda/Yürür nazlanı nazlanı (s. 95).

2.41.20. KULOĞLU (17. Yüzyıl)

- 1-Dağlar başı oldu yurdum/Ağlayıp gezer yürürüm,
Günden güne arttı dedim/İnleyip gezer yürürüm (s. 96).
- 2-Güzel benden niçün firar idersin/İl kadar hatırın sayamaz mıyız,
Bildim ol kendine zarar idersin/Biz de bir gayrisin saramaz mıyız (s. 97).
- 3-Gafilten derdine düştüm/Bulanuban akan dilber,
Kirpiğin okuyda vurup/Yaralarım söken dilber (s. 97).

2.41.21. ÖKSÜZ ÂŞIK (17. Yüzyıl)

- 1-Gül budanmış daldal olmuş/Menekşesi yol yol yolmuş/Siyah zülfün tel tel olmuş
Siyah zülfün tel tel olmuş/Gurbet ellere düşeli (s. 98).
- 2-Gene evvel bahar oldu/Dalgalandı cûşum benim,
Dağlar yeşil don giyince/Küheylandır eşim benim (s. 99).

2.41.22. ŞAHİNOĞLU (17. Yüzyıl)

- 1-Garip garip öten bülbül/Sen ah et ben ağlayayım,
Derdime dert katan bülbül/Sen ah et ben ağlayayım (s. 100).
- 2-Güzel sevdasından geçmek isterin/Yenilmez divâne gönlüm yenilmez,
Bu aşk deryasından geçmek isterin/Yenilmez divâne gönlüm yenilmez (s. 101).

2.41.23. ÜSKÜDÂRÎ (17. Yüzyıl)

- 1-Sevdiğim derdinden Mecnun olmuşum/Dil ü canım sana verelden beri,
Günden güne hazan gibi solmuşum/Mübarek cemalin görelden beri (s. 102).
- 2-Girit için emir geldi çün ki oldu yazılar/Merd oğlu merd olan yiğit böyle günü özüler
Çünkü kurban olmak için doğruldu koç kuzular/Hazır olun din yoluna cenk edelim
gaziler (s. 103).

2.41.24. ABDÎ (18. Yüzyıl)

- 1-Nedendir gül yüzün seyreden âşık/Bülbüller misâli efgâne gelir,
Dolanır kuyunu çok bağı yanık/Dertlidir cümlesi dermâne gelir (s. 104).
- 2-Bulunmaz menendi bu cihan içre/Nazenin hûbların kânı İslambul,
Söylenür dâima şâiran içre/Vermiştir dünyaya sâni İslambul (s. 105).

2.41.25. LEVNÎ (18. Yüzyıl)

- 1-Çiçeğe arı arıya asel/Aptala boru boruya gazel,
Şâire türkü türküye güzel/Güzele gerdan ne güzel uymuş (s. 106).
- 2-Tut atalar sözünü kalbi selim ol/Gönülde gönüle yol var demişler,
Gider yavuzluğun tab'ı halim ol/Sert sirke küpüne zarar demişler (s. 107).

2.41.26. NAKDÎ (18. Yüzyıl)

- 1-Yedi kral düştü senin kastına/Gaflet uykusundan uyan Cezayir,
Donanmalar tayin oldu üstüne/Hazır ol vaktine dayan Cezayir (s. 108).

2.41.27. ŞERMÎ (Üsküdarlı)

- 1-Gurbet illerine gitti efendim/Acep dostlar gine tizce gelir mi,
Zevk iştret içinde zülfü kemendim/Benim bunda çektiğimi bilir mi (s. 109).

2.41.28. SIRRI (Kütahyalı)

- 1-Gurbet ele döndürmüşüz yönümüz/Ayrılık ateşi yakdı canımız,
Selâm edin dosta ermez elimiz/Ah ederim kimse bilmez halimiz (s. 110).
- 2-Böyle melül melül gezmeden ise/Ne durursun paşam vur öldür beni,
Tatlı aziz candan bezmeden ise/Ya ne durun beyim vur öldür beni (s. 111).

2.41.29. HACI BEKTAŞ COŞKUN (Âşık Talibî Coşkun)

- 1-Şu güzelin adı Esme/Darılıp ta bana küsme,
Kendini köşeye kısıma/Kapıya çık sen el gibi (s. 112).
- 2-Bir bir seni sevdim anca dünyâda/Cemâlin gördüğüm kâr bana yeter,
Dolaştırma beni şem'a ziyâde/Uğruna yandığım nâr bana yeter (s. 113).

2.41.30. ÂŞIK BAĞDADÎ (18. Yüzyıl)

- 1-Taht tavusunu gördüm/Ayağına yüzüm sürdüm,
El bağlayıp divan durdum/Şahım Sultan Selim'dir bu (s. 114).
- 2-Hazne'nin içinde bülbüller öter/Avîze şulesi cihânı tutar,
Bâbının önünde arslanlar yatar/Misal-i cennettir yoktur kusuru (s. 115).

2.41.31. ÂŞIK ALÎ (18. Yüzyıl)

- 1-Her taraftan ferman oldu üstüne/Başına bir çare bul Osman Oğlu,
Tam dört vezir tâyin oldu üstüne/Kırk bin asker ile bil Osman Oğlu (s. 116).

2.41.32. ÂŞIK NİGÂRÎ (Silleli)

- 1-Nice vasf etmeyim böyle koçağı/Menendi gelmemiş asla dünyaya,
Dilerim ki cennet olsun durağı/Evvel makamı firdevs-i âlâya (s. 117).

2.41.33. ÂŞIK ŞEM'Î (Konyalı)

- 1-Benden selâm eylen nazlı dilbere/Gelip de karşımda dönüp durmasın,
Ben güzel sevmeden doydum usandım/Anında hayali gelip durmasın (s. 120).
- 2-Şimdiki dilberler söze uyarlar/Bakmazlar gedaya ararlar bayı,
Anlar daim atlas libas giyerler/Beğenmezler bizim eski abayı (s. 120).
- 3-Aşk u şevk ile kurulmuştur binası Konya'nın/Onun için bâd-ı cennettir hevâsı
Konya'nın,
Hicrine mahbubunu kılmış muhayyer âşıkı/Davet etmiş dostuna olmuş hevâsı
Konya'nın (s. 121).

2.41.34. ÂŞIK TAHİRÎ (Niğdeli)

- 1-Ey mektup varırsan nazlı yârime/El bağla huzura dur selam eyle,
Eğer kavuşursan zülf-i târîma/Mübarek hatırın sor selam eyle (s. 122).

2.41.35. ÂŞIK ŞENLİK (Çıldırılı)

- 1-Dedim dilber nâz eyleme/Dedi cilve sataram men,
Dedim gaşın teherlenif/Dedi müjgan ataram ben (s. 122).
- 2-Mevlayı seversen konak et beni/Bu gece eğlenir yatar giderem,
Gözden orak olup gönülden cüda/Derbeder olurum iter giderem (s. 123).

- 3-Yıgılın ahbablar yaren yoldaşlar/Gamlı gönlüm vatanından yad olur,
Kahpe felek beni sürgün eyledi/Dostlar ağlar düşmanlarım şad olur (s. 124).

2.41.36. CELÂLÎ (Bayburtlu)

- 1-Şu karşiki yüce dağlar/Kar tutar bellerin senin,
Yazın kışı belli olmaz/Sert eser yellerin senin (s. 125).
2-Ah ettikçe arşa çıkar dumanım/Hakk'ın dîvânına süzüldü gitti,
Vücûduöda üçyüz altmış damarın/Kötü söz elinden bozuldu gitti (s. 125).
3-Nedir bu sevdalar serde ilâhî/Ben yanarım ağlayanım el oldu,
Hicran döşeğinde müşkil hâlîm var/Ağlamaktan dîdelerim kan oldu (s. 126).

2.41.37. ZİHNÎ (Bayburtlu)

- 1-Vardım ki yurdundan ayağ götürmüş/Yavru gitmiş ıssız kalmış otağı,
Camlar şikest olmuş meyler dökülmüş/Sakiler meclisten çekmiş ayağı (s. 127).
2-Uzun müddet haber yoktur sılamdan/Her posta geldikçe gönlüm yerinir,
Haber yok evlad ü ayal, anamdan/Can pastanelere varır sürünür (s. 127).
3-Bâd-ı sabâ selâm söyle o yâra/Ya gelsin ya gidek o diyara biz,
Kâtip, arzihâlîm yaz ki canana/Ayrıralı düştük ah ü zâra biz (s. 128).

2.41.38. DADALOĞLU (19. Yüzyıl)

- 1-Kalktı göç eyledi avşar elleri/Ağır ağır giden eller bizimdir,
Arap atlar yakın eyler ırağı/Yüce dağdan aşan yollar bizimdir (s. 128).
2-Her sabah her sabah seyran gezerken/İras geldim selvi boylu figana,
Top top olmuş kirpikleri bölünmüş/Hoş benzettim samur kaşlar kemana (s. 129).
3-Yine tuttu Gavur Dağ'ın boranı/Hançer vurup açarlardı yaramı,
Sana derim Mıstık Paşa ereni/İçindeki bunca beyler nic'oldu (s. 130).
4-Yüce dağ başında Kamber tay olur/Korkarım ki emeklerim zay'olur,
Sevda sevda derler üç beş ay olur/Bizim sevda senesini doldurur (s. 130).

2.41.39. DELÎ BORAN (19. Yüzyıl)

- 1-Hocam vallah ben bu derde varmazdım/Beni derde yakan bu Leylî Leylî,
Gönderdi bir selâm işte ben geldim/Karşımda durayım de Leylî Leylî (s. 131).

2.41.40. DERTLÎ (Bolulu)

- 1-Sakıyâ camında nedir bu esrar/Kıldı bir katresi mestane beni,
Şarâb-ı lâinde ne keyfiyet var/Söyletir efsane efsâne beni (s. 132).
- 2-Bana olan cefa senden değildir/Benim kendi bahtım kara sevdiğim,
Sana meyil vermek benden değildir/Gönül düştü nedir çare sevdiğim (s. 133).
- 3-Ela gözlerini sevdiğim dilber/Güzeller cefadan niçin usanmaz,
Ne cefadan kaçır ne de rahmeyler/Haktan haya edip kuldan utanmaz (s. 133).

2.41.41. EMRAH (Erzurumlu)

- 1-Sabahtan uğradım ben bir fidana/Dedim mahmur musun dedi ki yok yok,
Ak elleri boğum boğum kınalı/Dedim bayram mıdır söyledi yok yok (s. 134).
- 2-El çek tabib el çek yaram üstünden/Sen benim derdime deva bilmezsin,
Sen nasıl tabibsin yoktur ilacın/Yaram yürektedir sarabilmezsin (s. 135).
- 3-Çığırışır bülbüller gelmiyor bağban/Hoyrat dost bağından gül aldı gitti,
Türlü mihnet ile bir bağ bezettim/Ben yâri besledim el aldı gitti (s. 135).
- 4-Gönül gitmek ister gurbet illere/Velakin bizleri yâr eğlendirir,
Ezelden mailiz gonca güllere/Bülbül-i şeydayı zar eğlendirir (s. 136).

2.41.42. MESLEKÎ (Kangallı)

- 1-Ayrılık badesinin tatlı mı sandın/Ne tez tebdil olmuş çimenin dağlar,
Bu güzellik geçer sana da kalmaz/Daha neye bağlı gümanın dağlar (s. 136).
- 2-Gönül yaylasında üç gül açılmış/Ak gül kırmızı gül hele sarı gül,
Birbirinden güzel doğmuş ayrılmış/Ak gül kırmızı gül hele sarı gül (s. 137).
- 3-Kadir Mevla'm senden bir dileğim var/Ver bana bir yavru gönlüm eğlesin,
Ellere vermişsin nedir günahım/Ver bana bir yavru, gönlüm eğlesin (s. 138).

2.41.43. RUHSÂTÎ (Deliktaşlı)

- 1-Hey ağalar derdim kime yanayım/Gönül yoldaşım bulana kadar,
Kişi sevdiğinden ayrı düşerse/Yanar ateşlere ölene kadar (s. 139).
- 2-Keklik gibi taştan taş sekerek/Gerdan açıp gelişini sevdiğim,
Sağa sola taksim etmiş örgüsün/Onar onar bölüşünü sevdiğim (s. 139).
- 3-Daha senden gayrı âşık mı yoktur/Nedir bu telaşın ey deli gönül,
Hele düşün devr-i Adem'den beri/Neler gelmiş geçmiş say deli gönül (s. 140).

- 4-Nasıl vasfedeyim güzelim seni/Rumeli Bosna'yı değer gözlerin,
Dünyaya gelmemiş eşin akranın/İzmir'i Konya'yı değer gözlerin (s. 141).

2.41.44. SEYRÂNÎ (Everekli)

- 1-Hak yoluna gidenlerin/Asa olsam ellerine,
Er, pîr vasfın edenlerin/Kurban olsam dillerine (s. 142).
2-Eski libas gibi aşıkın gönlü/Söküldükten sonra dikilmez imiş,
Güzel şever isen gerdanı benli/Her güzelin kahrı çekilmez imiş (s. 143).
3-Dağlarında nergis sanırdım/Ala gözlü mestim seni,
Sözünden özün tanırım/Fehmederdım dostum seni (s. 144).

2.41.45. SÜRÛRÎ (Silleli)

- 1-Yine allar geymiş şah-ı hubanım/Günde yüzbin türlü elvan gösterir,
Mestane bakışlı ahu ceranım/Gözleri bağdadı kalkan gösterir (s. 145).
2-Düşürme sevdiğim beni dillere/Sırrımı âleme ifşadan sakın,
Varup da öeylini verme ellere/Sevdalı başımı kavgadan sakın (s. 145).

2.41.46. SÜMMÂNÎ (Erzurumlu)

- 1-Şu karşı ki yüce dağlar/Acep bizim dağlar m'ola,
Kara yaşlı benim anam/Oğul der de ağlar m'ola (s. 146).
2-Dertsiz iken dert ehlinden dert aldım/Aşkın ocağına köz baka baka,
On birinde ben ustamdan vird aldım/Guş verdim kamile göz baka baka (s. 147).
3-Ervah-ı ezelde levh-i kalemde/Bu benim bahtımı kara yazdılar,
Bilirim güldürmez devri alemde/Bir günümü yüz bin zara yazdılar (s. 148).

2.41.47. NURÎ (Tokatlı)

- 1-Ey Felek bir derde düşürdün beni/İşim gücüm aldın kâr senin olsun,
Aklım başımdan alıp şaşırttın beni/Terk ettim nâmusu, âr senin olsun (s. 149).
2-Zamâne hûbuna meylini verme/Kışın zemheride yaz eder seni,
Hakikatli sanıp sakın inanma/Ganîlik vaktinde hazz eder seni (s. 150).

2.41.48. ALÎ İZZET ÖZKAN

- 1-Gül yüzlü sevdiğim bostanım bağım/Bir mektup yazayım ellerinize,
Merhamet sahibi azizim ağam/Yüreğin acısın kullarınıza (s. 150).

- 2-Mühür gözlüm seni elden/Sakınırım kıskanırım,
Uçan kuştan esen yelden/Sakınırım kıskanırım (s. 151).

2.41.49. ÂŞIK MEHMET YAKICI

- 1-Gonca gülsün has bahçede bitersin/Bülbül gibi gül dalında ötersin,
Garip bülbül beni mahzun edersin/Bulunmaz emsalin eşin helalim (s. 152).
2-Bülbülüm dünyada bir güle aşık/Yanarsın bu nare pervane bülbül,
Sahra-yı alemde durmaz ötersin/Çıkarsın gülleri seyrana bülbül (s. 153).
3-Bahar eyyamında açılan güller/Kokar mı burnuma gül bazı bazı,
Bu sene pek soğuk gidiyor aylar/Tersine dönüyor yıl bazı bazı (s. 154).

2.41.50. VEYSEL ŞATIROĞLU (Âşık Veyssel)

- 1-Ben giderim adım kalır/Dostlar beni hatırlasın,
Düğün olur bayram gelir/Dostlar beni hatırlasın (s. 156).
2-Ala gözlü benli dilber/Bir gün gelsen bize doğru,
Seni sevdim can u dilden/Çekme kendini naza doğru (s. 157).
3-Mecnun gidi dolanıyorum çöllerde/Hayal beni yediriyor yel gibi,
Ah çeker ağlarım gurbet ellerde/Durmaz akar gözüm yaşı sel gibi (s. 158).
4-Aslıma karışıp toprak olunca/Çiçek olur mezarımı süslerim,
Dağlar yeşil giyer bulutlar ağlar/Gök yüzünde dalgalanır seslerim (s. 159).
5-Dost dost diye nicesine sarıldım/Benim sadık yârim kara topraktır,
Beyhude dolandım boşa yoruldum/Benim sadık yârim kara topraktır (s. 160).

2.41.51. HACI TAŞTAN (Bayburtlu Hicrânî)

- 1-Bülbül öter seher vakti gül için/Gül seherde açmış duymadım eyvah,
Bir bağ bezettirdim gül sümbül için/Gülün vakti geçmiş duymadım eyvah (s. 162).
2-Gel efendim kulak ver bu sözüme/İnsanlığın bir örneği olmalı,
Her ne bilir isen söyle yüzüme/Baykuş değil göl ördeği olmalı (s. 163).

2.41.52. DAVUT AKBABA (Âşık Davut Sularî)

- 1-Gız senin derdinden derbeder oldum/Derdi derunumu sor da öyle git,
Hasretinden mecnun misali oldum/Ne hale düşmüşüm gör de öyle git (s. 164).
2-Ela gözlerini sevdiğim dilber/Cihana saldırdı gözlerin beni,
Hasretinden Mecnun misali oldum/Ölmeden öldürdü gözlerin beni (s. 165).

2.41.53. ADEM ŞENTÜRK (Âşık Efkârî)

- 1-Güzel etme bu derlere/Salma beni ağlatırsın,
Benden uzak olan yere/Kalma beni ağlatırsın (s. 166).
- 2-Güzeller toplandı geldi bahçeye/Benim sevdiceğim yine gelmedi,
İsmi de değişmem yüz bir akçeye/Ateş aldı tatlı cana gelmedi (s. 166).

2.41.54. GUFRÂNÎ (Karamanlı)

- 1-Katre idim ummanlara karıştım/Kaç bulandım kaç duruldum kim bilir,
Devre edip âlemleri dolaştım/Bir sanata kaç sarıldım kim bilir (s. 167).

2.41.55. SABÎT YALÇIN ATAMAN (Âşık Müdâmî)

- 1-Yedi yaştan bu ana dek/Bir ham hülyaya ağlarım,
Dayanır mı buna yürek/Düşmüşem paya ağlarım (s. 168).
- 2-Aldanma fani dünyaya/Seni koyar naçar bir gün,
Sokar yakasız gömleğe/Kefeni biçer bir gün (s. 169).

2.41.56. HIFZÎ (Kağızmanlı)

- 1-Sefil baykuş ne gezersin bu yerde/Yok mudur vatanın illerin hani,
Küsmüş müsün selamımı almadın/Şeyda bülbül şirin dillerin hani (s. 170).

2.41.57. ÂŞIK YUSUF KÖKTEN (Âşık Zülâlî)

- 1-Vücudun mülkünden yağmur kar gitmez/Niçin gelmez baharımda neler var,
Doğmaz tan yıldızı şafaklar atmaz/Güneş çalmaz seherinde neler var (s. 173).
- 2-Livana'dan çıktım Şavkat dağına/Allah'ın lütfundan ihsan göründü,
Sanarsın ki düştüm cennet bağına/İnsanları huri gulman göründü (s. 173).

2.41.58. PESENDÎ (Kütahyalı)

- 1-Ey sabah al bu nâmeyi ilet/Hâki pâye yüz sür cananıma ver,
Canıma kâr etti bu derd ü hasret/Bildir ahvalimi sultanıma ver (s. 174).
- 2-Âşıkın göz açıp bakmak ne mümkün/Çarpar aşkanı sem yanakların,
Siyahiler kalkan eylemiş bütün/Hal-i Hinduları cem yanakların (s. 175).

2.41.59. HACI BEKTAŞ COŞKUN (Âşık Talibî Coşkun)

- 1-Var mı benim gibi coşkun çağlayan/Karadeniz gibi coştum çağlayan,
Demir atıp gemileri eğleyen/Kenardan kenara taşım ağlarım (s. 176).
- 2-Mahkemede vefasız yarı gördüm/Beni öldürmeye gelmiş n'ideyim,
Bizi koydun düşmanları güldürdün/Yaramaz fikire dalmış n'ideyin (s. 177).

2.41.60. GEDAÎ (Beşiktaşlı)

- 1-Ah u feryat eder gülün dalında/Bülbülün feryadı zan varandır,
Derd ü hasret koymuş kendi halinde/Her garibin öz efkârı varandır (s. 178).
- 2-Gel a nazlım bizim bağda derelim/Lalesinden sümbülünden gülünden,
Senin ile anda meclis kuralım/Sakisinden makisinden mülünden (s. 179).
- 3-Gamzen tiri ile kaşların keman/Bu dertli sinemi delmek yol mudur,
Yok mudur göğsünde din ile iman/Bendeni feryada salmak yol mudur (s. 179).

2.41.61. HÜZNÎ (Yozgatlı)

- 1-Bugün nazlı yardan haber/Aldım sevini sevini,
Hanesine vardım akşam/Kaldım sevini sevini (s. 180).

2.41.62. İSMAİL TURAN (Âşık Cemal Hoca)

- 1-Eylen turnam eylen var bir emanet/Mektup yazım yare vermeden gitme,
Ela gözlerini eyle ziyaret/O güzel yüzünü görmeden gitme (s. 181).
- 2-Beni bu dertlere salan/Ala gözlerin gözlerin,
Varımı eyledi talan/Ala gözlerin gözlerin (s. 182).

2.41.63. MUSTAFA GEDİK (Âşık Nihânî)

- 1-Ezel bahar yaz ayları yetişti/Biter lâle sümbül gül zamanıdır,
Güzeller bağına velvele düştü/Cananın seyrana gel zamandır (s. 183).
- 2-Ey güzeller şahı senin gibi güzel/Aranılsa bu cihanda bulunmaz,
Kudretinden halkeylemiş Lemyezel/Sen gibisin bir zamanda bulunmaz (s. 183).

2.41.64. ADEM ŞENTÜRK (Âşık Efkârî)

- 1-Güzel etme bu dertlere/Salma beni ağlatırsın,
Benden uzak olan yere/Kalma beni ağlatırsın (s. 184).

- 2-Güzeller toplandı geldi bahçeye/Benim sevdiceğim yine gelmedi,
İsmi de değişmem yüz bir akçeye/Ateş aldı tatlı cana gelmedi (s. 185).

2.41.65. DURSUN ALİ ERDOĞAN (Âşık Deryâmî)

- 1-Hele gelin bana sorun/Eli bıraktım giderim,
Gönül bahçesinde açan/Gülü bıraktım giderim (s. 186).
2-Ayırmamış birinden birini/Kainatın saçlarını taramış,
Koca Yunus bilir onun sırrını/Kendisini kendisine aramış (s. 187)

2.41.66. ZÜLFİKAR AKGÜN (Âşık Zülfikar Divanî)

- 1-Bin dokuzyüz yirmisekiz yılında/Doğmuş idim Tepe köyün bağrında,
Âşık oldum onbeş çağında/Dile geldim kırık telli saz ile (s. 187).

2.41.67. YAŞAR YILMAZ (Âşık Reyhânî)

- 1-Bana derler âşık derdini söyle/Bu sırdır emanettir veremem,
Belki dağlar kadar büyümem amma/Cevizin de kabuğuna giremem (s. 190).
2-Bekle ağaç meyve versin/Taş ondan öteye başlar,
Mevsim sonbahara ersin/Kış ondan öteye başlar (s. 191).

2.41.68. MEHMET ALİ ERGAT (Âşık Ferrahî)

- 1-Bu dünyayı baştan başa/Gezem dedim gezemedim,
Başım vurduğum taşta/Ezem dedim ezemedim (s. 192).
2-Çıkıp gurbet ele başa dolaşma/Gel benim sözümü tut dedim gönül,
Vefasız bir yara gidip bulaşma/Sadık yara doğru git edim gönül (s. 192).

2.41.69. YAŞAR YILMAZ (Âşık Reyhânî)

- 1-Demedim mi gönül kalkıp yürüme/Birgün yollarını harami bağlar,
Dertliysen derdini dertsiz deme/Dertsiz hekim olsa yara mı bağlar (s. 193).
2-Bir güzele gönül verdim bağlandım/Ceylan oldu çekti beni izine,
Baş başına ateşine dağlandım/Duman bitti umut kaldı közüne (s. 194).

2.41.70. ÖMER AKÇAKAYA (Âşık Yanık Umman)

- 1-Bilmem ki gurbeti bana kim verdi/Memleket memleket gezerim böyle,
Sineme ayrılık ateşi serdi/Acıyı duyarak öterim böyle (s. 195).

2.41.71. NEŞET ERTAŞ

Neşet Ertaş, 1938 yılında Kırşehir'in Çiçekdağı ilçesinde doğmuştur. 25 Eylül 2012 tarihinde vefat etmiştir.

- 1-Gönül dağı yağmur, boran olunca/Akar can özümde sel gizli, gizli,
Bir tenhada can cânânı bulunca/Sinemi yaralar dil gizli, gizli (s. 196).
- 2-Bilemedim gıymetını gadrini/Hata benim günah benim suç benim,
Eliminen içtim derdin zehrini/Hata benim günah benim suç benim (s. 197).

2.41.72. ÂŞIK ŞEREF TAŞLIOVA

- 1-Aman tabip bilemezsin/Benim derdim bana yeter,
Buna çare bulamazsın/Benim derdim bana yeter (s. 198).
- 2-Bazı sözler peltek olur/Dil ucu diş arasında,
Gözler güzelliği bulur/Kirpikle kaş arasında (s. 199).

2.41.73. RÜSTEM ALYANSOĞLU

- 1-Yaz bahar ayında arzu eyledin/Birde bizim elin kışına gel gel,
Hasta düştüm üzerime gelmedin/Ben ölürsem boşu boşuna gel gel (s. 200).
- 2-Cahil insan ile edersen pazar/Maya nerde zarar nerde kâr nerde,
Gün gelir ki dostu dostunan üzer/Selam nerde sabah nerde sır nerde (s. 200).

2.41.74. ŞERİF CIRIK (Âşık Mahsunî Şerif)

- 1-Yürü bre fani dünya/Bu güzellik sana kalmaz,
Dökülür bağların gülü/Çok uzun zamana kalmaz (s. 201).
- 2-Kader böyle imiş böyle yazılmış/Gidiyorum kara gözlüm ağlama,
Mezarımız gurbet ele kazılmış/Gidiyorum dudu dilim ağlama (s. 202).

2.41.75. İSMAİL ALPTEKİN (Âşık İmamoğlu)

- 1-Geyik Dağı'nın dibinden/Çıkar çağlayı çağlayı,
Silifke'min tam içinden/Geçer çağlayı çağlayı (s. 203).

2.41.76. MURAT ÇOBANOĞLU

- 1-Sevdiğim yar bana göndermiş name/Rüzgâr dokunmamış dal ister benden,
Bir lezzet olmasın onun tadında/Hiç arı görmemiş bal ister benden (s. 204).

- 2-Böyle midir dünya senin bütün işlerin/Var git dünya daha sana güvenmem,
Kâr yerine çoktur bana zararın/Var git dünya daha sana güvenmem (s. 205).

2.41.77. OSMAN TAŞKAYA (Âşık Feymânî)

- 1-Dağlar al yeşil süslenir/Hele bahar gelsin de bak,
Bülbül aşkınan seslenir/Güle bahar gelsin de bak (s. 206).
2-Ahu gözlüm tut elimden/Vazgeçmeden emelinden,
Aşkın beni temelinden/Yıkmadan gel, yakmadan gel (s. 207).

2.41.78. NURETTİN TÜRKAN (Âşık Kul Nuri)

- 1-Beni âşık eden güzel/Seni nerde arayayım,
Bağlarım düştü gazel/Seni nerde arayayım (s. 207).
2-Bu dert benim ile geldi gidecek/Yılları beklerken tükendi ömrüm,
Sinemde yarama merhem sürececek/Elleri beklerken tükendi ömrüm (s. 208).

2.41.79. ŞEMSETTİN KUBAT (Âşık Yoksul Derviş)

- 1-Yine bugün coştı elde sazımız/Türlü seda veren teller bizdedir,
Kaynayıp kükredi dertli özümüz/Binbir kelam söyler diller bizdedir (s. 209).
2-Dağları inlettı aşkı sevdası/Beş vakit okunan ezana benzer,
Hiçbir şeyde yoktur yanık sedası/Dertli sazımdaki düzene benzer (s. 210).
3-İlahi aşk ile yaktı özünü/Böyle ateşte kavurdu Yunus,
Bütün gönüllerde çaldı sazım/Herkese sözünü duyurdu Yunus (s. 210).

2.41.80. SENEM AKKAŞ (Âşık Şahsenem Bacı)

- 1-Virane ağlıyor dallar/Bülbül zara gelmiş güller perişan,
Aşk için çırpınan biçare haller/Yare doğru giden yollar perişan (s. 211).
2-Aşkın ile alevlendim yanarım/Bunu söndürecek suyun var mıdır,
Göçebeyim oba oba konarım/Beni konduracak köyün var mıdır (s. 212).

2.41.81. İLKİN MANYA (Âşık Sarıcakız)

- 1-Yolum artık geri döndü/Şifa bulmam hastayım ben,
Dizde özde ferim söndü/Gayrı izin isteyim ben (s. 213).
2-Bu başımın tacı canım efendim/Derdimi söylersem tez gelir misin,
Karlar yağsa yolun aşılmaz olsa/Söyle dere tepe düz gelir misin (s. 214).

2.41.82. RABİA SULTAN (BARIŞ)

Rabia Sultan, 1949 yılında Afyonkarahisar'ın Emirdağ ilçesinde doğmuştur.

- 1-Sevgiye uzanan gönül bahçemde/Can özümde candan öte sen varsın,
Adını hürmetle anan lehçemde/Can özümde candan öte sen varsın (s. 215).
- 2-Hazretî Âdem'den bugüne kadar/Her milletten tüm insanlar kardeşiz,
Kucaklaşacağız mahşere kadar/Yeryüzünde tüm insanlar kardeşiz (s. 216).

2.41.83. RASİM KÖROĞLU

Rasim Köroğlu, 1953 yılında Eskişehir'in Beylikova ilçesine bağlı Halilbağı köyünde doğmuştur.

- 1-Hiç gelecek halim yoktu vallahi/Sizleri burada gördüm de geldim,
İzinsiz çıkamam, salmaz billahi/Hanıma tekmili verdim de geldim (s. 217).
- 2-Tükettim ayları, bitirdim günü/Yıllarda aradım nazlı yâr seni,
Kaybettim kendimi, şaşırdım yönü/Yollarda aradım nazlı yâr seni (s. 219).

2.41.84. DURŞEN MERT (Âşık Nurşah)

- 1-Ben de düştüm şu sevdana yanarım/Çağla Fırat yüreğimde taş Fırat,
Merhemsiz yaramda çabana kanarım/Ağla Fırat yüreğimde taş Fırat (s. 220).
- 2-Artık yoğun ben bu garip şehirde/Gurbet elde yollar bana gel diyor,
Deniz varken boğulmak zor nehirden/Coşkun ırmak seller bana gel diyor (s. 220).

2.41.85. TELLİ SUNA GÖLPEK

- 1-Ötme garip bülbül zamanı değil/Gam yükü kervana karıştı gitti/Şimdi ah çekmenin zamanı değil,
Gönül bu, gurbete alıştı gitti/Hasret gurbet ile yarıştı gitti (s. 221).
- 2-Her saher vaktinde uçuşan kuşlar/Varın selam eylen güzel şahıma,
Onun için akar gözümde yaşlar/Varın haber eylen güzel şahıma (s. 222).

2.42. Mustafa Sever, Türk Halk Şiiri⁶⁴

2.42.1. HASAN DEDE (Karpuzu Büyük Hasan Dede)

- 1-Aşk elinden nic'edeyim n'eyleyim/Medet helâk oldum nârın içinde,
Neme sevineyim neme güleyim/Gonca güller kaldı hârın içinde (s. 176).
- 2-Böyle âdet olmuş bu yol ezelden/Hâr düşer tomurcuk güle efendim,
Haberin var ise ilm-i ezelden/Mevlâ'dan maksudun dile efendim (s. 176).
- 3-Eşrefoğlu al haberi/Bahçe biziz gül bizdedir,
Biz de Mevlânın kuluyuz/Yetmiş ik dil bizdedir (s. 177).

2.42.2. GEDA MUSLÎ (16.-17. Yüzyıl)

- 1-İspanyol Cezayir'e haber göndermiş/Komazım oğlumu alırım demiş
Eğer vermezlerse kıyamete dek/Bende dert ile ölürüm demiş (s. 183).
- 2-Gör imdi ne demiş Cezayirli de/Vermeziz oğlunu bilmiş ol senin
Biz anı gönderdik Sultan Ahmet'e/Kara haberin almış ol senin (s. 184).
- 3-Bahar eyyâmı erdi de/Şâd oluban güldü dağlar
Şirin'e gönül verdi de/Ferhat seni deldi dağlar (s. 184).

2.42.3. BAHŞÎ (16. Yüzyıl)

- 1-Sultan Selim cülûsunda/Sâlâ dedi de yürüdü
Gidelim Mısır'a doğru/Yola dedi de yürüdü (s. 185).

2.42.4. ARMUTLU (16. Yüzyıl)

- 1-Murad Reis geldi gülbang çekti/Din-İslâm sancağın diktüğü vaktin,
Padişah uğruna niyyet eyledi/Çıkıp Cezâyir'den gitdüğü vaktin (s. 186).

2.42.5. ÇIRPANLI (16. Yüzyıl)

- 1-Gâzi Murad Reis'ten haber soranlar/Vardır bahadır yarar delisi,
Her kande hû desen gelür yetişür/..... (s. 187).

⁶⁴ Mustafa Sever, Türk Halk Şiiri. Ankara Üniversitesi Yayınları, Ankara: 2013, ss: 678.

2.42.6. OĞUZ ALİ (16. Yüzyıl)

- 2-Turgut paşa eydür beyler/... şimdi ölüm demiş,
Nic'edelim emir Hakk'ın/Ergeç birdir yolum demiş (s. 188).

2.42.7. USÛLÎ (16. Yüzyıl)

- 1-Gönül geç olmaz hevâdan/Gel gurbete gidelim gel,
Uçur kuşu bu yuvadan/Gel gurbete gidelim gel (s. 195).
2-Beni kıya kıya bakan/Kor muyum seni kor muyum,
Bakışı ciğerim yakan/Kor muyum seni kor muyum (s. 196).
3-Gözüm yaşı taşı yine/Himmet eylen himmet eylen,
Düştüml belâ denizine/Himmet eylen himmet eylen (s. 197).
4-Yârenler ecel gelmeden/Gözümüz toprak dolmadan,
Felek bizden öç almadan/Hele bir demdir sürelim (s. 198).

2.42.8. KÖROĞLU (16. Yüzyıl)

- 1-Benden selam olsun Bolu Beyi'ne/Çıkıp şu dağlara yaslanmalıdır,
Ok gıcırtısından kalkan sesinden/Dağlar sedâ verip seslenmelidir (s. 203).
2-Mert dayanır namert kaçır/Meydan gümbür gümbürlenir,
Şahlar şahı divân açar/Divân gümbür gümbürlenir (s. 203).
3-Yiğitler silkinip ata binende/Derelerde bozkurtlara ün olur,
Yiğit olan döne döne döğüşür/Kötüler kavgadan kaçır dön olur (s. 203).
4-İki koçak bir meydana koşanda/Ağzı gemli küheylanlar coşanda,
Gün batarken kan gövdeyi aşanda/Titreşir yerle gök er savaşından (s. 203).
5-Yol verin dumanlı dağlar/Aşmaya Ayvaz geliyor,
Çağlasın soğuk pınarlar/İçmeye Ayvaz geliyor (s. 204).
6-Kimisi pınar başında/Kimisi yolun dışında,
Al geyen onbeş yaşında/İlle mavili mavili (s. 205).
7-Gözünü sevdiğim Kırat/Sana uzun yol olaydı,
Şöyle elek selesi sık/Boynu selvi dal olaydı (s. 205).
8-Siyah kaküllerin dökülmüş/Kızıl güllere güllere,
Ala gözlerini dikmiş/İnce yollara yollara (s. 206).

2.42.9. HAYÂLÎ (16. Yüzyıl)

- 1-Leylâm gelür deyu yollar gözlerim/Gelmedi gözümde kaldı hayâlî,
Gizli sırrım byan etmem gizlerim/Serimi sevdâyâ saldı hayâlî (s. 210).
- 2-Turnam gider isen bizim illere/Vezir Ardahan'dan göçtü diyesin,
Karşı geldi Kızılbaş'ın hanları/Çıldır'da dövüş oldu diyesin (s. 210).

2.42.10. SEYYİD SEYFULLAH (Âşık Nizamoğlu)

- 1-Dostlar bilün şimden girü nâm u nişân olmaz bana,
Ben dost ile dost ile dost olmuşam bellü mekân olmaz bana (s. 219).
- 2-Yâ rabbi ışkun vir bana/Hû diyeyim yana yana,
Âşık olayın ben sana/Hû diyeyim yana yana (s. 220).
- 3-Âlemlerün sultânı/Înâyet eyle bize,
İşkun zevkin şevkin var/Hidâyet eyle bize (s. 221).
- 4-Cümle dünyâ sizin olsun/Bir dost bir post yeter bana,
Atlas dibâ sizin olsun/Bir dost bir post yeter bana (s. 221).
- 5-Bir dertliyim derdim vardır/Ya ben nice dönmeyeyim,
Her dem işim âh ü zârdır/Ya ben nice dönmeyeyim (s. 222).

2.42.11. ÖKSÜZ DEDE (16. Yüzyıl)

- 1-Be bu söyleyen dil kudret dilidir/Cümle yaradılmış hakk'ın kuludur,
Beylere armağan Şah'ın gülüdür/İmirza'mı hoşça tutun ağalar (s. 223).
- 2-Misal-i cennettir evvel baharı/Açılır kırmızı gülü Tuna'nın,
Öter bülbülleri leyl ü nehârı/Eser bâd-ı sabâ yeli Tuna'nın (s. 224).
- 3-Gül budanmış dal dal olmuş/Menekşesi yol yol olmuş/Siyah zülfün tel tel olmuş,
Biz şu yerlerden gideli/Gurbet ellere düşeli (s. 225).
- 4-Bu garip gönlümün nesin sorarsın/Her dem yâr elimden yaralı sine,
Yâr merhem etmezse unulmaz yaram/Ölür de giderim yaralı sine (s. 225).
- 5-Ela gözlerine kurban olduğum/Ecelim gelmeden öldürme beni,
Gizlice uğrunca severim seni/Sırrımı kimseye bildirme beni (s. 226).

2.42.12. KUL MEHMET (16. Yüzyıl)

- 1-Be yârenler yine evvel bahardır/Bülbül intizârlık kılar durmayıp,
Kuşlar ahenk edip çığırır öter/Kalbin kasavetin siler durmayıp (s. 230).

- 2-Her dem yüzüme gül gibi/Gülen dilberin kuluyum,
Ben ağladıkça yaşımı/Silen dilberin kuluyum (s. 231).
- 3-Siyâh ebrûların duruban çatma/Gamzen oklarını sineme atma,
Sana gönül verdim beni ağlatma/Benim gözüm nûru gönlüm sürûru (s. 231).
- 4-Yavrum kuzum seni aldıldım elden/Kuzum kuzum der de meler bir koyun,
Usandım da bezdim bu tatlı candan/Kuzum kuzum der de meler bir koyun (s. 232).

2.42.13. HÜSEYİN (Kul Hüseyin 16. Yüzyıl)

- 1-Sana derim sana divâne âşık/Sen mıble ararsın kible sendedir,
Mevlâ cemâlini yaratmış nurdan/Din imân ararsan imân sendedir (s. 233).
- 2-Mekke Medine'dir senin durağın/Gel dinim imânım Hasan Hüseyin,
Yezit'ler elinde telef oldu canın/Gel dinim imânım Hasan Hüseyin (s. 234).
- 3-Salınban dost iline giderken/Ne acayip yolu vardır yaylanın,
Servi boylum gonca gülün dererken/Açolır sümbülü gülü yaylanın (s. 235).
- 4-Hani benim ile lokma yiyenler/Hâlimden bilir bir eşim kalmadı,
Şu dertli sineme merhem olacak/Dermân olur bir yoldaşım kalmadı (s. 235).
- 5-Ey şahin bakışlım bülbül âvâzlım/Bir eli kadehlim bir eli sazlım,
İşte ben gidiyim kal âhu gözlüm/Ne sen beni unut ne de ben seni (s. 236).

2.42.14. ÂŞIK GARİB (16. Yüzyıl)

- 1-Dinleyin ağlar tarif edeyim/Açılır baharda gülü Tebriz'in,
Düğünde bayramda atlas giyerler/Bozulmaz yeşili alı Tebriz'in (s. 237).
- 2-Arzulayıp çıktım gurbet iline/Ağlarım sızlarım kimsem yok benim,
Yazık oldu düştüm eline diline/Ağlarım sızlarım kimsem yok benim (s. 238).
- 3-Gurbet ilde baş yastığa gelende/Gayet yaman olur işi garibin,
Gelen olmaz giden olmaz yanına/Akar gözlerinin yaşı garibin (s. 238).
- 4-İşte geldim gidiyorum/Şen kalasın Halep şehri,
Çok nân ü nimetin yedim/Helâl eyle Halep şehri (s. 239).
- 5-Bir söz ile ben tuzağa tutuldum/Bu garip illerde yaktı nâr beni,
Hasretin nârına yandım kül oldum/Ahu gözlüm ne hâldeyim gör beni (s. 239).

2.42.15. ÂŞIK (17. Yüzyıl)

- 1-Ağalar beyler zulüm değil mi bize/Demirden yayımız çekilmez oldu,
Kanlar da saçarlar yaralı dağlar/Gözlerimiz kandan açılmaz oldu (s. 245).

2-Güzel senden ayrılalı/Hayli zaman oldu gel gel,

Bak gözümde akan yaşım/Âb-ı revân oldu gel gel (s. 245).

3-Kara gözlüm senden murat alınmaz/Cana cevrin çoktur/Yandım elinden,

Tutsam belinden/Emsem lebinden/Efendim naz eder nazlıdır (s. 246).

2.42.16. HALİL (Bursalı-17. Yüzyıl)

1-Haktan inâyet olunca/Kulun etmez melil derler,

İsmin dile alınca/Şeytan olur zelil derler (s. 247).

2-Kara gözlüm benden Tanrı selâmın/Keser gider misin kıyamete dek,

Bir kurulu yaydır kaşları keman/Yasar gider misin kıyamete dek (s. 248).

3-Ağlayı ağlayı geldim kapına/Güzellik tahtına sultan olan yâr,

Bir hastayım düştüm senin tapuna/Her âşık derdine Lokman olan yâr (s. 248).

2.42.17. ÂŞIK KEREM (17. Yüzyıl)

1-Yükseğinde yavru şahin beslenir/Yıldız dağı niçin kalkmaz dumanın,

Alçağında kumru bülbül beslenir/Yıldız dağı niçin kalkmaz dumanın (s. 250).

2-Gurbet elde yaman oldu hâlimiz/Sılaya varmaya nice çağlar var,

Ah ederim erişmez yâre/Aramızda yıkılası dağlar var (s. 250).

3-Bir han köşesinde kalmışım hasta/Gözlerim kapıda kulağım seste,

Kendim gurbet elde gönlüm heveste/Gelme ecel üç gün ara ver/Al benim sevdami götür yâre ver (s. 251).

4-Medet medet âlemleri yaratan/Baş a bir hâl geldi çekip giderim,

Yeni düştüm gurbet elin yoluna/Gözlerimden yaşlar döküp giderim (s. 251).

2.42.18. EMRAH (Ercişli)

1-Bir nazenin bana gel gel eyledi/Varmasam incinir varsam incinir,

Beyaz gerdanından ince belinden/Sarmasam incinir sarsam incinir (s. 258).

2-Bugün ben bir güzel gördüm/Bakar cennet sarayından,

Kamaştı gözümün nuru/Onun hüsn-i cemâlinden (s. 259).

3-Katar katar olmuş giden turnalar/Sizler de bilirsiz hallerimizi,

Sılda sevdiğim öz anam atam/Daha gözlemesin yollarımızı (s. 259).

4-Dedim dilber didelerin ıslanmış/Dedi çok ağladım sel yarasıdır,

Dedim dilber yanakların dişlenmiş/Dedi zülfüm değdi tel yarasıdır (s. 259).

- 5-Bir yiğit gurbete varsa/Gör başına neler gelir,
Sılası hatıra düşse/Syaş gözüne dolar gelir (s. 260).
- 6-Irak yerde yâd ülkede sevdiğim/Gözlerim kan ağlar dilim dâd eyler,
Arz ediben sen seni gelmişem/Bana senden gayri kim imdâd eyler (s. 260).
- 7-Vardım yârın yaylasına/Gezdiği yer çimen olmuş,
Ben gideli devrân dönmüş/Zaman başka zaman olmuş (s. 261).
- 8-Gönül gurbet ile çıkma/Ya gelinir ya gelinmez,
Her dilbere meyil verme/Ya sevilir ya sevilmez (s. 261).
- 9-Baktım Selvi bağı susmuş uyumuş/Otağı yıkılmış bülbülü ağlar,
Hoyrat bir sel esmiş silip süpürmüş/Nergis boynum bükülmüş güller kan ağlar (s. 261).
- 10-Yine bahar oldu coştı yüreğim/Akar boz bulanık selli dereler,
Sıla derdi vatan derdi yâr derdi/İflah etmez bu dert beni paralar (s. 262).

2.42.19. KAYIKÇI KUL MUSTAFA (17. Yüzyıl)

- 1-İptida Bağdat'a sefer olanda/Atladı hendeği geçti Genç Osman,
Vuruldu sancaktar kaptı sancağı/İleti bedene dikti Genç Osman (s. 266).
- 2-Sabâ selam eyle gül yüzlü yâre/O mübarek hatırcığı hoş mudur,
Ben bendesi ayrı olalı gözden/Kadrin bilmezlerle hali hoş mudur (s. 267).
- 3-Kara gözlü dilber lebin lezzeti/Sükker midir şerbet midir bal mıdır,
Dökülmüştür ak gerdanın üstüne/Kakül müdür sırma mıdır tel midir (s. 267).
- 4-Gönül bir belâdır sana düşerse/Beni ferdâlara salma sevdiğim,
Mâh yüzünü görüp aklım şaşarsa/Bana deli deyi gülme sevdiğim (s. 267).
- 5-Kıyamet haşre dek beklerim seni/Görmeden gönlümün kervanı tez gel,
Ahu tek çöllerde ağlatma beni/Bu garip gönlümün mihmanı tez gel (s. 268).
- 6-Kalktı yelken eyledi Murad Reis/Baş başa düşmana varırın demiş,
Vaktimize hazır olun gaziler/Ya ser verir ya ser alırın demiş (s. 268).

2.42.20. KULOĞLU (17. Yüzyıl)

- 1-Sultan Murad eydür: Şimdi zamâne/Bize de kalmadı beyler elvedâ,
Büküldü kâmetim döndü kemâne/Gezüp seyrettiğim dağlar elvedâ (s. 270).
- 2-Uzaktan merhaba olmaz/Gel mestâne bakışlım,
Kolların boynuma dola/Dile mestâne bakışlım (s. 270).

- 3-Karşımda salınan dilber/Bakma beni ağlatırsın,
Beni koyup yâd ellere/Gitme beni ağlatırsın (s. 271).
- 4-Bu cihan içinde bir bir seçilmiş/Sedef midir inci dane midir bu,
Yanakları al al olmuş açılmış/Mücellâ bir gül-i handân mıdır bu (s. 271).
- 5-Şevkimi artırır aşkımın demi/Sevdiğim benimle olduğu zaman,
Defolur gider gönlümün gamı/Gelip de yanıma güldüğü zaman (s. 272).
- 6-İşit âvazımı ben de varayım/Uçup gitme burda konadur bülbül,
Senin hûb nefesin kalbim evinde/Vücudum şehrini donatır bülbül (s. 272).
- 7-Evvelki yârımdan vazgeldim ise/Şimdiki sevdiğim ondan ziyâde,
Bilmem huri midir gökten mi inmiş/Bir melek görmedim bundan ziyâde (s. 273).

2.42.21. KÂTİBÎ (17. Yüzyıl)

- 1-Gurbet ile düştü yolum/Ağlayıp gezer yürürüm,
Efkâr ile deli gönlüm/Dağlayup gezer yürürüm (s. 274).
- 2-Görüp cemâlini âşık olduğum/Hakkı bir bilürsen ağlatma beni,
Uğruna serimi fedâ kıldığım/Hakkı bir bilürsen ağlatma beni (s. 274).
- 3-Deli gönül melûl olup gam yeme/Ağlatmanın elbet gülmesi vardır,
Adûda intikam kalır mı bölge/Herkes ettiğini bulması vardır (s. 275).
- 4-Hey gaziler şimdi zamâne halkı/Her biri bir türlü iş eylediler,
Âyete hadîse imân etmeyip/Beyhûde sözleri gûş eylediler (s. 275).
- 5-Salınarak yürü ceylan kuzusu/Kaçma maral kaçma avcı değilim,
Seni sevmek imiş başım yazısı/Kaçma maral kaçma avcı değilim (s. 275).
- 6-Acep ahir zaman oldu gaziler/Büyük küçük birbirini beğenmez,
Her mümin münafık cennet arzular/Tanrı nasip ettiğin beğenmez (s. 276).
- 7-İslâm askeriyiz gazâ kastine/Hazretin sancağın çekip gideriz,
Her birimiz seyfi alıp eline/Adûnun hatırın yıkıp gideriz (s. 277).

2.42.22. ŞAHİNOĞLU (17. Yüzyıl)

- 1-Garip garip öten bülbül/Sen âh it ben ağlayayım,
Derdime derd katan bülbül/Sen âh it ben ağlayayım (s. 278).

2.42.23. KARACAOĞLAN

- 1-İncecikten bir kar yağar/Tozar Elif Elif diye,
Deli gönül abdal olmuş/Gezer Elif Elif diye (s. 281).

- 2-Bana kara diyen dilber/Gözlerin kara değil mi,
Yüzünü sevdiren gelin/Kaşların kara değil (s. 281).
- 3-Dinle sana bir nasihat edeyim/Hatırdan gönülden geçici olma,
Yiğidin başına bir iş gelende/Anı yâd illere açıcı olma (s. 282).
- 4-Nedendir de kömür gözlüm nedendir/Benim şu geceler uyumadığım,
Çetin derler ayrılığın derdini/Ayrılık derdine doyamadığım (s. 283).
- 5-Ala gözlerini sevdiğim dilber/Göster cemâlini görmeye geldim,
Şeftalini derde derman dediler/Gerçek mi sevdiğim sormaya geldim (s. 283).
- 6-Elâ gözlüm benim ile gidersen/Eğlen meral eğlen bile gidelim,
Dağlar almış ilkımını karını/Yollar çamur kurusun da gidelim (s. 284).
- 7-Ala gözlerini sevdiğim dilber/Uyuyup uykuya kanamaz oldum,
Deli miyim Mecnûn muyum ben neyim/Sırrımı yâd ile veremez oldum (s. 285).
- 8-Şol salınıp giden dilber/Boyuna kurban olduğum,
Eğlen burda tanışalım/Diline kurban olduğum (s. 285).
- 9-Çıktım yücesine seyrân eyledim/Dost ile gezdiğim yerler perşân,
Bir başıma olsam gam çekmez idim/Bir ben değil bütün iller perişân (s. 285).
- 10-Dün gece dün gece gördüm düşümde/Göçün çekmiş gider ili Zayneb'in,
İnci mercan gibi ufak dışında/Tatlı tatlı söyler dili Zayneb'in (s. 286).
- 11-Nasıl methedeyim sultanım seni/Gürcistan ilini değer gözlerin,
Bir bakışta eylen harap cihanı/Cezayir Tunus'u değer gözlerin (s. 286).
- 12-Ala gözlerini sevdiğim dilber/Şu gelip geçtiğin yollar öğünsün,
Kadir Mevlâm seni öğmüş yaratmış/Kısmeti olduğun kullar öğünsün (s. 287).
- 13-Çukurova bayramlığın giyerken/Çıplaklığın üzerinden soyarken,
Şubat ayı kış yelini kovarken/Cennet dense size yakışır dağlar (s. 288).
- 14-İnsanoğlu yeryüzüne gelende/Kur'ağaçtan meyve bitmiş gib'olur,
Kâmil olup onbeşine değende/Cevahirden yükün tutmuş gib'olur (s. 288).
- 15-Sabahleyin seher yeli değince/Lâle verip sünbül boyun eğince,
Yaz gelip de beş ayları doğunca/Çekilir sağmalı yozu dağların (s. 289).
- 16-Yüce dağların başında/Birim birim duman şimdi,
Sevişmesi hoştur ama/Ayrılması yaman şimdi (s. 289).
- 17-Güzel ne güzel olmuşsun/Görülmeyi görülmeyi,
Siyah zülfün halkalanmış/Örülmeyi örülmeyi (s. 290).

- 18-Koyun meler kuzu meler/Sular hendeğine dolar,
Ağlayanlar bir gün güler/Gamlanma gönül gamlanma (s. 291).
- 19-Sabahtan uğradım kıza/Boyu selvi dala benzer,
Yanında bir gelin vardı/Al yanağı bala benzer (s. 291).
- 20-Gam gasavet çekme divâne gönül/Her zaman da dünya başa dar olmaz,
Yıkılıp düşene gülme sakın sen/Yiğit düşüp kalmayınca bell'olmaz (s. 292).

2.42.24. KÂTİP ALİ (17. Yüzyıl)

- 1-Haydaroğlu aklın yok mu başında/Niçin Al'Osman'a asî olursun,
Her ne zulüm eyledinse dünyâda/Ettijlerin bir bir bulursun (s. 293).
- 2-Uçurdum şahini konmaz koluma/Fırsatın düşürdüm girmez elime,
Cümle âlem ağlar benim hâlîme/Felek beni sevdiğimden ayırdı (s. 293).
- 3-Lutfeyle ey sabah yeli/Var haber ver yâra benden,
Bağrım deli bülbül deli/Var haber ver yâra benden (s. 294).

2.42.25. ÂŞIK ÖMER (17. Yüzyıl)

- 1-Dedim dilber yanakların kızarmış/Dedi çiçek taktım gül yarasıdır,
Dedim dane dane olmuş benlerin/Dedi zülfüm değdi tel yarasıdır (s. 296).
- 2-Devretmedi muradımca zamâne/Beni cânânımdan ayırdın felek,
Kazâ tîri gibi attın yabana/Kaşî kemanımdan ayırdın felek (s. 296).
- 3-Devlet hümâsını tutayım derken/Uçurdum kolumdan bâz elden gitti,
Cehd idüp ardından yeteyim derken/Hazır turna ile kaz elden gitti (s. 297).
- 4-Be gâziler aşka düşeldenberi/Câm-ı mihnet bana yâr oldu gitti,
Gam deryâsı serden aşaldanberi/Tutuştı vücûdum nâr oldu gitti (s. 297).
- 5-Elâ gözlerine kurban olduğum/Yüzüne bakmaya doyamadım ben,
İbret için gelmiş derler cihana/Noktadır benlerin sayamadım ben (s. 298).
- 6-Ol ne âfettir vücudu hâliyâ ifhâdedir,
Menzili esfelde ammâ meskeni bâlâdedir (s. 298).
- 7-Cemâlin dilberâ bağ-ı İrem'dir de ne dersen de,
Lebin derdin çeken derdine emdir de ne dersen de (s. 299).

8-Bülbül oldum gül yanında hâre minnet etmezem/Şem'ine pervaneyim ben nâra minnet etmezem,

Bî-vefânın sitemin çekmeğe yoktur tâkâtım/Âşık a cev r eyleyen dildâra minnet etmezem (s. 299).

2.42.26. ÂŞIK GAZİ HASAN (Tamaşvarlı)

1-Bugün ben bir güzel gördüm/Gül cemâli ala benzer,

Çıkmış bahçede salınur/Boyu selvi dala benzer (s. 300).

2-Ne çeker kulların serhad ilinde/Bilinmez Hünkârım görülmeyince,

Bunca memleketin kâfir elinde/Kaldı inanmadın ayrılmayınca (s. 301).

3-Bilmem sarhoş mudur uykudan kalkmış/Taramış zülfünü gerdana atmış,

Beyaz ellerine al kına yakmış/Dedim öpüşelim dedi ki yok yok (s. 301).

4-Senin yazın kışa benzer/Bir sevdalı başa benzer,

Çok içmiş serhoşa benzer/Duman eksilmeyen dağlar (s. 302).

2.42.27. VİRÂNÎ (17. Yüzyıl)

Virânî'nin 17. yüzyılda yaşadığı tahmin edilmektedir. Hurufilik inancına bağlı bir Bektaşî babasıdır.

1-Cismimde olan canım/Damarda olan kanım,

Gönlümde olan hânım/Ol şâh-ı veliyullah (s. 303).

2-Ayn ile a'lâ/Mim ile Mevlâ,

İsm ile esmâ/Sensin eyâ Şâh (s. 304).

3-Bir ulu şehirde dellâllığım var/Ben dellâlîm bâzarbaşım Ali'dir,

Eksik alsam artuk satsam yine kâr/Ben dellâlîm bâzarbaşım Ali'dir (s. 305).

4-Ey gönül bend olma dünyâ bendine,

Dil verip aldanma anın fendine (s. 305).

2.42.28. MECNUNÎ (18. Yüzyıl)

1-Mecnûn gibi çıktım gittim çöllere/Gözün sevem Leylâ unutma beni,

Felek saldı bizi gurbet illere/Gözün sevem Leylâ unutma beni (s. 306).

2-Dost için gam yeme divâne gönül/Dünyada sana hiç yâr mı bulunmaz,

Er isen karşı dur merdane gönül/Mansur olanlara dâr mı bulunmaz (s. 307).

3-Karşıdan salınma dilber/Sana kurban olayım mı,

İsmin okur gönül ezber/Sevdi canım öyleyim mi (s. 307).

4-Eşinden ayrılıp hasret kalanlar/eller bayram etti ben âh edeyim,
İnip inip ak gerdana yayılan/Teller bayram etsin ben âh edeyim (s. 308).

2.42.29. GEVHERÎ (17. Yüzyıl)

- 1-Gönlümüz bağlandı zülfün teline/Alınmaz gözleri mestim alınmaz,
Sencileyin cevredici kuluna/Bulunmaz gözleri mestim bulunmaz (s. 309).
- 2-Bâd-ı sabâ efendime gidersin/Ol güneş yüzlüye var selâm eyle,
Sevap kazanırsın hizmet edersen/Aman karşısında dur selâm eyle (s. 310).
- 3-Kurtulamam üç nesnenin elinden/Biri fırkat biri gurbet biri aşk,
Üçü bilmez birbirinin dilinden/Biri fırkat biri gurbet biri aşk (s. 310).
- 4-Bu gün ben bir bağa girdim/Ne bağ duydu ne bağbancı,
Gülün şeftalisin derdim/Ne bağ duydu ne bağbancı (s. 311).
- 5-Başına bir hal gelürse/Dağlara gel bağlara gel,
Seni saklar vermez ele/Dağlara gel bağlara gel (s. 311).
- 6-Ey gönül şimden gerû şâd ol ki cânândır gelen/Servi kamet ruhları gülbenk-i
handândır gelen,
Şive-i reftar ile bin türlü nâz edüp gekür/Mülk-i hüsn içre be-gayet âli sultândır gelen
(s. 312).
- 7-Vücûdum aşkınla dağ dağ iken/Beni aşkın ateşine dağlatma,
Yazıktır canım taze çağına/Âhım ile gözüm yaşın çağlatma (s. 312).
- 8-Dedim dilber cemâlin eyle ayan/Dedi âşık mısın ya ne sorarsın,
Dedim kâküllerin olmuş perişân/Dedi olmuş ise sen mi tararsın (s. 313).

2.42.30. ÂŞIK İBRAHİM (Yozgath-18. Yüzyıl)

- 1-Dağları gördüm de gönlüm şen oldu/Gönlüm eğlencesi dağlar merhaba,
Çeşmim yaşı ormanlara sel oldu/Çeşmim eğlencesi çaylar merhaba (s. 314).
- 2-Gam yiyip gam çekme divâne gönül/İnşallah kurtarır imamım vardır,
Her olur olmaza sırrını söyleme/Baş dostun kalmadık güvenim vardır (s. 314).
- 3-Dost bize ikrarlık verdi/Gelmez üç gündür üç gündür,
Dilime ezberi girdi/Gelmez üç gündür üç gündür (s. 315).

2.42.31. KUL HİMMET ÜSTADIM (Divriğili)

- 1-Muhammed Ali'nin yolunu gözlerim/Odur elâ gözlü sultanım benim,
Bektaşî Veli'nin izin izlerim/Odur elâ gözlü sultanım benim (s. 316).

- 2-Başına gelmişe bir yol danışa/Böyle ayrılığı gören var m'ola,
 Bir dertli bulam da derdim bölüşem/Böyle ayrılığı gören var m'ola (s. 316).
- 3-Altının kadrini sarrafı bilir/Açılmaz dükkânlar Pazar mı ola,
 Salını salını sevdiğim gelir/İrakipler hile sezer mi ola (s. 317).
- 4-Seyyah oldum şu âlemi gezerim/Bir dost bulamadım gün akşam oldu,
 Kendi efkârımca okur yazarım/Bir dost bulamadım gün akşam oldu (s. 318).
- 5-Elâ gözlü usul boylu sultanım/Sen benim yaramı sar da ondan git,
 Yaram yürektedir durmuyor kanım/Sen benim yaramı sar da ondan git (s. 318).

2.42.32. ÂŞIK HALİL (Bursalı-18. Yüzyıl)

- 1-Mestâne bakışlı nazlı cananım/Benim sende hak nazarım kalsın mı,
 Harâmi gözlerdir her dem kan eden/Gamzen oku ciğerciğim delsin mi (s. 320).
- 2-Yine nefr-i âm oldu uzun saçlılar/Arkası fer (a)celi koynu taşlılar,
 Yüzleri yaşmaklı yaprak başlılar/Vurun erlik sizdedir (s. 320).
- 3-Can bülbülüm cüdâ düştüm gülümden/Zârımdan bezmedik dağlar mı kaldı,
 Ahu gözlü yârim senin elinden/Şikâyet etmedik beyler mi kaldı (s. 321).
- 4-Gönül kuşu kanat açıp gezersin/Şu aşk ikliminden yâr illerini,
 Gülistân-ı lafzın bağım çözersin/Acep var mı kokar şu güllerini (s. 321).

2.42.33. KEMTER BABA (Sarkışlalı)

- 1-Nazlı yâra selâm saldım almamış/Almazsa gam değil almayıversin,
 Nazlı yâr da bana selâm salmamış/Salmazsa gam değil salmayıversin (s. 325).
- 2-Ben bir cânan sevdim Kenan ilinde/Yeri güzel kendi yerinden güzel,
 Bir Yusuf dideli balı dilinde/Nuru güzel kendi nurundan güzel (s. 326).
- 3-Bir kömür gözlünün kahrın çekerim/Güzel ömrüm telef ettim az kaldı,
 Başım alıp ne diyâra gideyim/Güvendiği üç beş günlük güz kaldı (s. 326).
- 4-Gözünü sevdiğim beni ağlatma/Âşıkı ağlatan âr değil midir,
 Şu sinem aşk oduna dağlatma/Sinemdeki yanan nâr değil midir (s. 327).
- 5-Bir kişiye bir hoş sedâ bürünse/Ol kişiyi gayrı gurbet el eğler,
 Kır at çekse aşk boynuna dolansa/Sabır karar kılmaz cadde yol eğler (s. 327).

2.42.34. DERTLÎ (Bolulu)

- 1-Telli sazdır bunun adı/Ne âyet dinler ne kadı,
 Bunu çalan anlar kendi/Şeytan bunun neresinde (s. 329).

- 2-Havalanma telli turnam/Uçup gitme yele karşı,
Zülüflerin tel tel olmuş/Döküp gitme yele karşı (s. 329).
- 3-Şâirlik devâsın sürme ey gönül/Huzur-ı devlete âkılâne var,
Benlik kapısından girme ey gönül/Bu eyle dâmenin dervişâne var (s. 330).
- 4-Bahar seli gibi dağlar başında/Gör nice durlandım nice bulandım,
Bir dar-üş şifadan boşanmış gibi/Sürüyüp zinciri hayli dolandım (s. 330).
- 5-Harâba kul olduk bezm-i âlemde/Abâd olsak da bir olmasak da bir,
Düştük çâre nedir dâma âlemde/Azâd olsak da bir olmasak da bir (s. 331).
- 6-Girdâb-ı mihnette kapandın kaldın/Vermedin bir yandan ses kara bahtım,
Anladım gafilsin uykuya daldın/Deli poyraz gibi es kara bahtım (s. 331).
- 7-Sâkıya câmında nedir bu esrâr/Kıldı bir katresi mestâne beni,
Şarab-ı lâlinde ne keyfiyet var/Söyletir efsâne efsâne beni (s. 331).
- 8-Yâr neden hazzeder neden hoşlanır/Bilmem güzel nenin müptelâsıdır,
Gönül gâh söyünür gâh ateşlenir/Ne çâre çekmeli aşk belâsıdır (s. 332).

2.42.35. EMRAH (Erzurumlu)

- 1-Öyle sûzânam ki âteş-hâneler ağlar bana,
Şem'aya hayrân olup pervâneler ağlar bana (s. 336).
- 2-Ey sabâ derdüm bir dildâre söyle ağlasun,
Vasf-ı hâlüm lebleri sükkâre söyle ağlasun (s. 336).
- 3-Sabahtan uğradım ben bir fadana/Dedim mahmur musun dedi ki yoh yoh,
Ak elleri boğum boğum kınalı/Dedim bayram mıdır söyledi yoh yoh (s. 337).
- 4-Taksîm-i eleştir insana ey dil/Cehd ile redd olmaz cân-ı tecelli,
Ne ise murâdı olunca teknil/Bir dem karar etmez mâh-ı tecelli (s. 337).
- 5-Kerem kıl ey sâki yüz verme bana/Gönül o yüzlerden farıdı gitti,
Sevdâ illetinden açma söz bana/O illet bana bir nâr idi gitti (s. 338).
- 6-Bir seher uğradım göl kenarına/Sunam beni gördü yüzmeye durdu,
Çalındı çırpındı çıktı kenara/Elâ gözlerini süzmeye durdu (s. 338).
- 7-Tutam yâr elinden tutam/Çıkam dağlara dağlara,
Olam bir yaralı bülbül/İnem bağlara bağlara (s. 338).
- 8-Ey tabib el çek yaram üstünden/Sen benim derdime devâ bilmezsin,
Sen nasıl tabibsin yoktur ilacın/Yaram yürekdedir sarabilmezsin (s. 339).

- 9-Ezel kâtipleri tahrir edince/Benim ikbâlîmi kara yazmışlar,
Aşıkî mâ'suka taksim edince/Beni bir vefâsız yâre yazmışlar (s. 339).

2.42.36. FEDÂYÎ (Zileli)

- 1-Seyyah olup şu âlemi gezerken/Rahi kıldı bizi yolu Elif'in,
Kaşlar değer on sekiz bin alemî/Dökülmüş gerdana teli Elif'in (s. 340).
2-Dün yine bir haber geldi sıladan/Eski derdim yaralarım yeniler,
Yitirdim kendimi bilmezem n'oldum/Başım ağır kulaklarım çiner (s. 340).
3-Ayrılık günleri geldi yetişti/Bu derde çâre bulamam gayrı,
Be kardeşler bize ölüm yetişti/Ecelime derman bulamam gayrı (s. 341).
4-Arzuhal eyledim şahnalar şahına/Kıl derdime derman el'aman dedim,
Özüm türab ettim ben dergâhına/Dahi birliğine yok güman dedim (s. 342).
5-Nedir benim melûl mahzun gezdiğim/Ağlayıp yandığım yâr senin için,
Ciğerciğim delik delik deldiğim/Ağlayıp yandığım yâr senin için (s. 342).

2.42.37. ÂŞIK KUSÛRÎ (Darendeli)

- 1-Seyyah olup şu köyleri gezerken/Kanberli'de bir güzele uğradım,
Dilberleri defterime yazarken/Kanberli'de bir güzele uğradım (s. 343).
2-Muhannetin karnı doysa pilava/Hayr ü bereketi tavada sanır,
Ulu kuşlar hiç görünmez gözüne/Bir şahin olmuşum havada sanır (s. 344).
3-Bir âhu gözlünün iftirakından/Aktı gözüm yaşı döndü sellere,
Deli gönül vaz gelir mi yârinden/İner gider sahralara çöllere (s. 345).
4-Başımıza erdi belâ tufanı/Hazan erdi bu gülşende nem kaldı,
Bürüdü goncayı harın yaprağı/Pinhan etti gülistanda nem kaldı (s. 345).
5-Ayrılık göçünü çekip giderim/Gel ağla sevdiğim yol ayrı düştü,
Bu yerlerin terkin vurdum n'iderim/Gel ağla sevdiğim yol ayrı düştü (s. 346).

2.42.38. ÂŞIK ŞEM'Î (Konyalı)

- 1-Bâzâr-ı aşk içre cevri güzeller/Mezada vermişler kapan kapana,
Dü çeşmimde zuhur eyledi seller/Durmaz mevc urur kapan kapana (s. 347).
2-Şimdiki dilberler söze uyarlar/Bakmazlar gedaya ararlar bayı,
Onlar dâim atlas libas giyerler/Beğenmezler bizim eski abayı (s. 347).
3-Derununda muzır derdi olanlar/Gizli gizli bâb-ı Lokmân'a düşmüş,
Derd-i gam ararken safâ bulanlar/Uygun ahab ile yârâna düşmüş (s. 348).

- 4-Çevrilir başıma cihan dâr olur/Bana efendimden itâb olunca,
Bülbül gibi işim âh u zâr olur/Gül yüzünden ref-i nikab olunca (s. 348).
- 5-Mahbûb-ı cânâna gönül verenler/Gurbet ele düşmüş dağlar dolanır,
Yitirip aklını mecnun olanlar/Al yerine kara bağlar dolanır (s. 348).

2.42.39. SÜRÛRÎ (Silleli)

- 1-Sâkıya tez yetiş cânâ ulaştır/Bağrı kebabıma gel dök elif bâ,
Meclis-i irfânda bâde ulaştır/Kâseyi doldur ver verme elif zâ (s. 349).
- 2-Bir şirin şivekâr aklımı aldı/Melek midir huri midir yâr mıdır,
Vücudum şehrine velvele saldı/Figan mıdır feryat mıdır zâr mıdır (s. 350).
- 3-Ağlarım gurbette sefil kaldığım/Benli Leylâ nazlı Leylâ duymasın,
Garip bülbül gibi melûl olduğum/Benli Leylâ nazlı Leylâ duymasın (s. 350).
- 4-Bülbül oldum her dem işim âh u zar/Açılmadık gonca gülde figanım,
Zıkr ü virdim edip bir ism-i nigâr/Ruz ü şeb okurum dilde canânım (s. 351).
- 5-Sevdiğim düşürme beni dillere/Sırrımı âleme ifşadan sakın,
Varıp da meylini verme ellere/Sevdalı başımı kavgadan sakın (s. 351).
- 6-Dinlen hey ağalar derdimi bugün/Sözü sükker lebi bala vuruldum,
Hatırımdan gitmez lâle-i gülgun/Yanaklarda olan ala vuruldum (s. 351).

2.42.40. DADALOĞLU (19. Yüzyıl)

- 1-Kalktı göç eyledi Avşar illeri/Ağır ağır giden iller bizimdir,
Arap atlar yakın eder ırağı/Yüce dağdan aşan yollar bizimdir (s. 353).
- 2-Şu yalan dünyaya geldim gelesi/Severim kır atı bir de güzeli,
Değip on beşine kendim bileli/Severim kır atı bir de güzeli (s. 353).
- 3-Can evimden vurdu felek n'eyleyim/Ben ağlarım çelik teller iniler,
Ben almadım toprak aldı koynuna/Yârım diyen bülbül diller iniler (s. 354).
- 4-Yükseklerde şahin gibi süzülür/Enginlerde turna gibi düzülür,
Kaçan dostu ansam gönlüm üzülür/Şimdi döndüm düzen tutmaz tele ben (s. 355).
- 5-Çıktım yücesine seyran eyledim/Cebel önü çayır çimen görünür,
Bir fırkat geldi de coştum ağladım/Al yeşil bahçeli Kaman görünür (s. 355).
- 6-Oturmuş ak gelin taşın üstüne/Taramış zülfünü kaşın üstüne,
Bir selamı geldi başım üstüne/Alırım kız seni komam ellere (s. 355).

- 7-Yedi iklim dört köşeyi dolandım/Meğer dünya her tarafta bir imiş,
Ben dünyayı Âl'Osman'ın sanırdım/Meğer dünya dört sultanlık yer imiş (s. 356).
- 8-Bir yiğit de anasından doğunca/Kur'ağaçta bir dal bitmiş gib'olur,
Yaşı varıp on beşine değince/Yükünü kumaştan tutmuş gib'olur (s. 356).
- 9-Kozan'a iller Kozan'a/Akıl ermez bu düzene,
Öldürmüşler Beyimizi/Yasak mezarın gezene (s. 357).
- 10-Gecebaş geldi nerde kışladı/Ufacık evlere neler işledi,
Taze gelin büyük kızdan başladı/Ölüm de güzeli sevmişe benzer (s. 357).
- 11-Aşağıdan Yusuf Paşa'm geliyor/Düşmanına karşı koyan merd olur,
Şahin kocasa da vermez avını/Aslı kurt yavrusu yine kurt olur (s. 358).

2.42.41. VELÎ (İğdecikli)

- 1-Akdeniz yakası Aydın illeri/Kuşlar gider bizim Abdal Musa'ya,
Cemâlin görünce yürüdü dağlar/Taşlar gider bizim Abdal Musaya (s. 359).
- 2-Kınamayın aklım yitirdiğime/Mâşuk âşıkını del'eyler imiş,
Mahitâb gözleri ateşi gözü/Yakar bu bendeyi kül eyler imiş (s. 359).
- 3-Dost dost diye hayaline yeldiğim/Dost ise ayırmış özünü benden,
Çatık kaşı benlerini sevdiğim/Dost ise çevirmiş yüzünü benden (s. 360).
- 4-Esen seher yeli var söyle hemen/Yârim bu hasretlik kala mı böyle,
Bu dert bana kıyamete kalacak/Yârim bu hasretlik kala mı böyle (s. 360).
- 5-Yaz bahar ayında gideyim dedim/Gidemedim gül yüzlü yâr küstü mü,
Hâk-i pâye yüzler süreyim dedim/Süremedim gül yüzlü yâr küstü mü (s. 361).
- 6-Arzuhal sunayım gül yüzlü yâre/Hocam arzeylesin hâlimi benim,
Derdine düşeli oldum divâne/Ölürsem yâr yusun ölümü benim (s. 361).
- 7-Çeke çeke bu dert beni öldürür/Gönül nazlısını bulana kadar,
Adam vaz mı gelir nazlı yârimden/Yanıp ateşlere ölene kadar (s. 362).
- 8-Elâ gözlerine kurban olduğum/Arzuladım seni pir deyi geldim,
Gece gündüz hayaline yeldiğim/Yarama bir merhem sar deyu geldim (s. 362).
- 9-Bir çift turna geldi dostun ilinden/Öter garip garip bizim illerde,
Üğrünü çevrinir göle konmaya/Avcı vardır deyü korkar göllerde (s. 363).
- 10-Aşkın ateşine yanmayan âşık/Dostun sinesinde yara mı olur,
Dosta gidem dedim yollar dolaşık/Korkarım bellerde harami olur (s. 363).

- 11-Çıkıp dört köşeyi seyran eyleyen/Hünkâr Hacı Bektaş Veli kendidir,
Cümle dertlerime derman eyleyen/Hünkâr Hacı Bektaş Veli kendidir (s. 364).

2.42.42. ALÎ (Çorumlu Sefil Ali)

- 1-Hazır ol vaktına dayan İbrahim/İniyor çarhacılar meydan benimdir,
Mısır'dan aşağı sürmek muradım/Bin-Hilâl'e kadar seyran benimdir (s. 365).
2-İntizârım elâ gözlü yârime/Elâ gözlü sultanım dertte kaldım,
Aşam dedim yüce dağlar başını/Aşamadım yolum yarıda kaldım (s. 366).
3-Burda sofulara minnet eylemem/Sofu olan bir meydanı dar sayar,
Gönlüm yüce ise engine bırak/Yaz tez gelir engini bahar sayar (s. 367).

2.42.43. ZİHNÎ (Bayburtlu)

- 1-Vardım ki yurdundan ayağ götürmüş/Yavru gitmiş ıssız kalmış otağı,
Camlar şikest olmuş meyler dökülmüş/Sakiler meclisten çekmiş ayağı (s. 368).
2-Bâd-ı sabâ selâm söyle o yâra/Ya gelsin ya gidek o diyâra biz,
Kâtip arz-ı hâlim yaz ki canâna/Ayrılalı düştük âh ü zâra biz (s. 368).
3-Uzun müddet haber yoktur sılamdan/Her posta geldikçe gönlüm yerinir,
Haber yok evlâd ü ayâl anamdan/Can postanelere varır sürünür (s. 369).
4-Kâtip sen yaz yâre tez elden/Götür arzıhalim yâre tez elden,
Naziktir efendim nezahetli bil/Gönderelim o didara tez elden (s. 369).
5-“Dilden selâmı yâre de” dedim, demiş sabâ,
“Arz-ı merâmı yâre de” dedim, demiş sabâ (s. 369).
6-Seni bağ-ı İrem'den mi kaçırmış/Melek misin âsumândan mı geliş,
Gittikçe şevketin şânın yücelmiş/Bilmem taht-ı Süleyman'dan mı geliş (s. 370).
7-Yıkılmış çadırların göç etmiş Leylâ/Vardım ki boş kalmış yâr otağları,
Dağı mesken etmiş biçâre Mecnun/Akıtmış gözünden kan ırmakları (s. 370).

2.42.44. DEVELİLİ SEYRÂNÎ (Everekli)

- 1-Pâdişâh-ı dîn-i devlette adâlet kalmadı,
Arzuhâlim sunmağa bende cesâret kalmadı (s. 374).
2-Aşkın arısına düşürme telaş/İster isen benden bal kara gözlüm,
Muhabbet dilersen semtinde dolaş/İstemezsen gamda kal kara gözlüm (s. 375).
3-Bin iki yüz altmış bire tarih basınca/Pek ziyade oldu sıklet bu sene,
Eski âdet bitip devir dönünce/Kalktı insanlardan şefkat bu sene (s. 375).

- 4-Eyvah fukaranın beli büküldü/Medet ticaretin gücüne kaldık,
İyiler âlemden göçtü çekildi/Bizler zamanenin piçine kaldık (s. 376).
- 5-Âlemde bir devir dönüyor amma/Devr-i İngiliz mi Frenk mi bilmem,
Halli âsân değil müşkil muamma/Zulm-i zâlim göğe direk mi bilmem (s. 376).
- 6-Meclis-i mahkeme ihdas olduğu/Çeşmi rüşvetin akmaklığından,
Kazâ belâ ile âlem dolduğu/Kazların kadıya uçmaklığından (s. 376).
- 7-Asırda acâib işler çoğaldı/Bilmem bu işleri kimler ediyor,
Dünyayı hep rezil köpekler aldı/Gelen ümeraya karşı gidiyor (s. 377).

2.42.45. SITKI (Sivashı)

- 1-Bir tenhada canım elime girsen/İptida yanağın öpsem okşasam,
Mübarek leblerin ağzıma versen/Sevdâkar dudağın öpsem okşasam (s. 379).
- 2-Ne safası kaldı bezm-i cihanın/Alemde bir bâde süzmedim gitti,
İnsâfa gelmedi o gül-i handan/Bağı-ı visâlini gezmedim gitti (s. 379).
- 3-Kahreyleyip beni yârdan ayıran/Akıttın gözümün yaşını felek,
Atıp aşkın fırınında kavuran/Kuruttun damarda kanımı felek (s. 380).
- 4-Söyle yosmam n'ettim n'eyledim/Niçin bir yiğide düşman olursun,
Bildir günahımı ben ne söyledim/Katlime yazılmış ferman olursun (s. 380).
- 5-Âkıbet bu seveda alır/Beni gözleri mestanem,
Vuslat kıyamete kalır/Bil ki gözleri mestanem (s. 380).

2.42.46. ŞÂMİL (Artvinli)

- 1-Dinleyin efendi tarif edeyim/Çok çalıştım beni yordu züğürtlük,
Dinceldim tekrardan savaş eyledim/Kıydı beni yere vurdu züğürtlük (s. 381).
- 2-Günbegün başımı saldı dumana/Çıkamadım selâmetle eyvah hey,
Bir of çeksem kâfir gelir imana/Suna'm gelmez merhâmete eyvah hey (s. 383).
- 3-Gelmiş ahbaplarım umut verirler/Rakipler peşimde can telâşı var,
Deryalar nuş etsem yoktur çaresi/Bir değil dönlümün on telâşı var (s. 384).
- 4-Sallanuben geçen dilber/Gelir amma neden sonra,
Bir gün olur o yâr pişman/Olur amma neden sonra (s. 384).

2.42.47. FERYÂDÎ (Deli Derviş)

- 1-Bugün gam yükünün tüccarı geldi/Çekemem bu derdi bölek seninle,
Seni seven âşık sararıp soldu/Çekemem bu derdi bölek seninle (s. 385).

- 2-Otlar bitmiş virâneler yurdunda/Ne acayip âh eylemez sağlar hey,
Kimi şâd u hurrem kendi keyfinde/Kimsine firkat gelmiş ağlar hey (s. 386).
- 3-Efendim derdinden divane oldum/Merhametin yok mu hâlim sorsana,
Garip bülbül gibi dalına kondum/Merhametin yok mu hâlim sorsana (s. 386).
- 4-Ana bir atadan doğma kardeşim/Gel gir muhabbete malda ne vardır,
Yalancı dünyayı lezzet mi sandın/Lezzet muhabbettir balda ne vardır (s. 387).
- 5-Bu kadar cevretme aziz sultanım/Ya n'olur insafa gel bazı bazı,
Hâlîme rahimsin ruh-ı revânım/Bana da keremler kıl bazı bazı (s. 387).

2.42.48. TOKATLI GEDAÎ (Beşiktaşlı)

- 1-Sanadır niyazım derun-ı dilden/Mevlâ'nın aşkına dur seher yeli,
Çıkarmış mı beni yârim gönülden/Varınca divana sor seher yeli (s. 388).
- 2-Beni mecruh etti hançer-i bürran/İki didelerin kanlı yaş döker,
Rahmedip rize-i elmas her zaman/Gelir zahm-ı dile kalem kaş döker (s. 389).
- 3-Bir kamet-i dirâz serv-i mümtâz/Özge bir işvebâz pek Elvanlıca,
Dideleri şehbâz bir sahib-i nâz/Gerdanı sim beyaz delikanlıca (s. 389).
- 4-Sevdâna tutuldum ben bile bile/Ey nâr-ı mahabbet yan içerimde,
Fırak-ı mihnetle derd-i hasretle/Uyuştı bağrım da kan içerimde (s. 389).
- 5-Sevdâ çeken her âşıkın âlemde/Aşınası vardır benim niçin yok,
Gönül eğlencesi meclis-i demde/Dilrübâsı vardır benim niçin yok (s. 390).
- 6-Gamzem tiri ile kaşların keman/Bu dertli sinemi delmek yol mudur,
Yok mudur göğsünde din ile iman/Bendeni feryâda salmak yol mudur (s. 390).
- 7-El çekti âlemden gitti ârifler/Bu dünyanın ne olduğu bilindi,
Özünde sözünde her kim ise er/Defter-i felekten kaydı silindi (s. 391).
- 8-Ah u feryat eder gülün dalında/Bülbülün feryâdı zârı vatandır,
Derd ü hasret koymaz kendi halinde/Her garibin öz efkârı vatandır (s. 391).

2.42.49. NURÎ (Tokatlı)

- 1-Ey felek bir derde düşürdün beni/İşim gücüm aldın kâr senin olsun,
Aklım baştan alıp şaşırttın beni/Farkettim namusu âr senin olsun (s. 392).
- 2-Ey dil iflâh olmam ben bu yaradan/Hasretle dağlandım aşk ateşine,
Genç ömrümde verdi bana Yardana/Bir dahi vermesin kullar başına (s. 392).

- 3-Kıymet mi biçilir cevher taşına/Kâmilce bir sarraf karışmayınca,
Kimse üstad olmaz kendi başına/Bulup erbabına danışmayınca (s. 393).
- 4-Beni bülbül gibi nalân eyleyen/Gerdanında olan benler değil mi,
Nazarım hüsnüne hayran eyleyen/Yanağında açan güller değil mi (s. 393).
- 5-Ben güzelim diye havadan uçma/İndirirler seni el yaman olur,
Siyah kâkülünü gerdana saçma/Eser bâd-ı sabâ yel yaman olur (s. 393).
- 6-Bize gam yutturdu sahba-yı hicran/Bilmem bu ayrılık gider mi böyle,
Ben mi tedbirimde eyledim noksan/Yoksa tecelli vü kader mi böyle (s. 394).

2.42.50. ÇOLAK HACI (Âşık Serdarî)

- 1-Nesini söyleyim canım efendim/Gayrı düzen tutmaz telimiz bizim,
Garip bülbül gibi feryat ederim/Açılmadan soldu gülümüz bizim (s. 394).
- 2-A dostlar bir haber geldi sıladan/Eğer essah ise büktü belimi,
Dediler ki sevdiğini el almış/Kadir Mevlâm nasip eyle ölümü (s. 396).
- 3-Yeniden bir sevda düştü serime/Serimden sevdasın ıramıyorum,
Ne gündüzüm gündüz ne gecem gece/Del'oldum derdinden duramıyorum (s. 396).
- 4-Yiğit de yiğidin sırrını gizler/Sırası geldikçe dağları düzler,
Kötüler yiğidin fırsatın gözler/Nasıl kaynamasın canı yiğidin (s. 397).
- 5-Ha dedim ki gurbet ele çıkmayım/Bilmez mi sandınız yolu Serdârî,
Dünyam için ahretimi yıkmayım/Çok ocak batırır deli Serdârî (s. 397).
- 6-Ceren gözlüm yine melûl durursun/Bugün ağlamanın yeri değildir,
Seni vatanından ilinden eden/O da er kişidir karı değildir (s. 398).

2.42.51. RUHSÂTÎ (Deliktaşlı)

- 1-Sabahtan uğruma çıktı/Gider iken suya Fatma,
Aklım idrâk eylemedi/Bu seneki hülyâ Fatma (s. 399).
- 2-Bir vakte erdi ki şimdi gününüz/Ayak belli değil ser belli değil,
Bir gülü rânâya olduk müptelâ/Bülbül belli değil har belli değil (s. 399).
- 3-Ayrılık bâdesin tatlı mı sandın/Ne tez tebdil olmuş dumanın dağlar,
Bu güzellik geçer sana da kalmaz/Daha neye bağlı gümânın dağlar (s. 400).
- 4-Bölük bölük olmuş gelir güzeller/Önde giden boz mayaya kurmanım,
Benim gelin ile çoktur amanım/Şu salınan kız mayaya kurbanım (s. 400).

- 5-Keklik gibi taştan taşa sekerek/Gerdan açıp açıp gelişini sevdiğim,
Sağa sola taksim etmiş örgüsün/Onar onar bölüşünü sevdiğim (s. 400).
- 6-Gel gidelim uzaklara sevdiğim/Bizi söylesinler ellere karşı,
Eği bir yol bal dudaktan öpeyim/Ağzından dökülen ballara karşı (s. 401).

2.42.52. DELİ BORAN (19. Yüzyıl)

- 1-Gam yeyip ağlama divâne gönlüm/Daima bu dünya başa dar olmaz,
Hakk'ın kelâmını bırakma dilden/Hak'tan özge bir adama yâr olmaz (s. 402).
- 2-Arzulayıp seni görmeye geldim/Yüzünde evvelki nurun kalmamış,
Evvel uğrun uğrun işmar eylerdin/Şimdi söylemeye dilin kalmamış (s. 402).
- 3-Evvel bahar yaz ayları gelende/Seli boz bulanık akar Tuna'nın,
Bülbüller ötüşür bahçelerinde/Gülü burca burca kokar Tuna'nın (s. 403).
- 4-Osman Paşa der ki vardık beriden/Bize kuvvet erdi Mevlâm yaradan,
Gözledim bir imdat gelmez geriden/Tükendi cephanem gittim esire (s. 403).
- 5-Gökte doğan yıldız ile ay ise/Sorarlar aslını eğer soy ise,
Aşıka da bahşişçiğin bu ise/Vallâhi billâhi az kara gözlüm (s. 404).
- 6-Çıktım yücesinden baktım/Baktım müngüç illerine,
Eğbez eğbez evler konmuş/Yücesine bellerine (s. 404).
- 7-Çıktım yücesinden baktım/Baktım münbüç illerine,
Eğbez eğbez evler konmuş/Gövel döner göllerine (s. 405).
- 8-Haydi bre deli gönül/Alevden mi dışın senin,
Haydi bre deli gönül/Alafırcık işin senin (s. 406).
- 9-İncil Kur'an Zebur olsan/Açmam seni şimden kelli,
Ab-ı kevser suyu olsan/İçmem seni şimden kelli (s. 406).

2.42.53. KEŞFÎ (Yusufelili)

- 1-Gönül ister varam didem gurbete/Ve lâkin bizleri yar eğlendirir,
Hem dem bir gül için âh ü zâr eyler/Bülbül-i şeydâyı zâr eğlendirir (s. 407).
- 2-Hey ağalar bu sevdaya düşeli/Kalması tutarım yandı ha yandı,
Ne mümkündür yedi derya söndüre/Cehim gibi nârim yandı ha yandı (s. 408).
- 3-Hey ağalar size tarif edyim/Kaldıramam ağır taştır bu sevda,
Gece gündüz yaş döktürür ağlatır/El sanır ki kolay iştir bu sevda (s. 408).

- 4-Gece gündüz feryat eyler âh eyler/Bir dem şâd olmayan yaralı gönül,
Lokman Hekim gelse ne ilâç eyler/Bağrı yanık ciğer paralı gönül (s. 408).
- 5-Derdim deva bilmez ciğerim sızlar/Söylesem dilimde sözler yanıktır,
Sakının yanımdan çeşm-i nergisler/Kıvılcımlar değer közler yanıktır (s. 409).

2.42.54. CEYHÛNÎ (Zileli)

- 1-Kürre-i sevdaya uğradı yolum/Bir ateş verdiler ocaklarından,
Dedim çekemem bu zaif kulum/Dedi oku aşkın sabajlarından (s. 410).
- 2-Tıfl-ı nâzım yine geldin hatıra/Gurbet elde ağlayayım bir zaman,
Muhabbet nâmemi kimler götüre/Kime halim anlatayım bir zaman (s. 410).
- 3-Evvel ateş püskürürken ağzımdan/Şimdi bir pamuğu yakamaz oldum,
Tâb ü fer kesildi iki gözümünden/İpliği iğneye takamaz oldum (s. 411).
- 4-Sevdana tutuldum ben bile bile/Ey nâr-ı muhabbet yan içerimde,
Firak-ı mihnetle derd-i hasretle/Uyuştı bağrım da kan içerimde (s. 411).
- 5-Isıtma tutunca hiç tutmaz elim/Yakar bu tenimi kurutur dilim,
Otuz dokuz yorgan kırk sekiz kilim/Örtünsem ısınmam yine ısıtma (s. 412).
- 6-Akıl beri gel beri gel/Bir gönüle nazar eyle,
Ağız söyler kulak dinler/Öten dile nazar eyle (s. 412).
- 7-İklimi canânın soldu gülleri/Bağı vuslat gülizarsız olur mu,
Hal ehli halleder bu müşkülli/Gonca harsız bülbül zârsız olur mu (s. 413).

2.42.55. MESLEKÎ (Kangallı)

- 1-Gönül yaylasında üç gül açılmış/Ak gül kırmızı gül hele sarı gül,
Birbirinden güzel doğmuş ayılmış/Ak gül kırmızı gül hele sarı gül (s. 414).
- 2-Gidersem sevdiğim gene gelirim/Sil gözünün yaşını aman ağlama,
Vademde dolmuşsa elbet ölürüm/Top zülüflü telli ceran ağlama (s. 414).
- 3-Sen de yitirmişsin eski cümbüşü/Yoksa farıdın mı belâlı dağlar,
Akıttım gözümünden kan ile yaşı/Tarih üç yüz beşe geleli dağlar (s. 415).
- 4-Azrail serime çöktüğü zaman/Kırılır kanadım kol yavaş yavaş,
Mevlâm nasip etsin din ile iman/Akar gözlerimden sel yavaş yavaş (s. 415).
- 5-Yarabbi bir sahip bir çoban gönder/Koyun belli değil kurt belli değil,
Kalmadı safası bezm-i cihânın/Devâ belli değil dert belli değil (s. 416).

6-Dolanı dolanı getir/Ölüm yavaşça yavaşça,

Kalem alıp yaz derdimi/Gülüm yavaşça yavaşça (s. 416).

7-Sâki başın içini bir çâre yetir/Ateş aldı yüreğimde yangın var,

Yanaktan dudaktan bir katre getir/Ateş aldı yüreğimde yangın var (s. 417).

8-Kaadir Mevlâ'm senden bir dileğim var/Ver bana bir yavru gönlüm eğlesin,

Ellere vermişsin nedir günahım/Ver bana bir yavru gönlüm eğlesin (s. 417).

9-Sana bir çift cevabım var güzelim/Kerem eyle darılırsan demeyim,

Seni özge candan sevmek emelim/Yokuşuna yorulursan demeyim (s. 417).

2.42.56. ÂŞIK ŞENLİK (Çıldırılı)

1-Ehl-i islâm olan işitsin bilsin/Can sağ iken yurt vermeniz düşmana,

İsterse Uruset ne var ki var gelsin/Can sağ iken yurt vermeniz düşmana (s. 419).

2-İster ihtiyar ol ister nevcivân/Bu dünyâda bâki kalan öğünsün,

Merahsız fikirsiz gamsız her zaman/Her zaman şâd olur gülen öğünsün (s. 419).

3-Mevlâ'yı seversen konuk et beni/Bu gece eğlenir yatar giderim,

Gözden ırak olur gönülden cüdâ/Derbeder olurum yiter giderim (s. 419).

4-Canımın cellâdı haramî dilber/Senin düşkünündür virane gönül,

Sinen kızıl güllü bağlara benzer/Aşk olsun o gülü derene gönül (s. 420).

5-Sunam neye meyil verdin yâda sen/Alışıp oduna yandığım güzel,

Hayâlin gönlümde melekzâdedir/Cemâlin gılmana sandığım güzel (s. 421).

6-Sevdâ sinem üzre vurdu sad yare/Gam müjgân gösterip hicran mil çeker,

Hekim cerrah bilmez derdime çâre/Ne bilem müddeti nice yıl çeker (s. 421).

7-Eğlen kardeş vâsf-ı hâlim söyleyim/Nazlı yâr hâlimden bilmeğe gelir,

Aklımı başımdan edip perişan/Canıma bir ateş salmaya gelir (s. 421).

8-Yıgılın ahbaplar yârân yoldaşlar/Gamlı gönlüm vatanımdan yâd olup,

Kahpe felek beni sürgün eyledi/Dost ağlasın düşmanlarım şâd olup (s. 422).

2.42.57. CELÂLÎ (Bayburtlu)

1-Ah elinden yandı cennette canım/Bu ne derttir buna bir el katan yok,

Hicran oku değdi döküldü kanım/Zevrakımız aşk gölüne atan yok (s. 423).

2-Göçümü kaldırdım yurttan/Gelen ağlar geçen ağlar,

Elbet bir devasız dertten/Dolan göz bir zaman ağlar (s. 423).

- 3-Bir peri aşkından divâne oldum/Çağladı gözlerim akıyor hocam,
Erenler şahından bir nâme aldım/Dilim ezber etmiş okuyor hocam (s. 424).
- 4-Karşı yatan ulu dağlar/Kar tutar bellerin senin,
Yazın kışın belli olmaz/Sert eser yellerin senin (s. 424).
- 5-Kâtip bir nâme yaz dosta yârana/Uzaktan merhaba göndermesinler,
Bâdeyi içenler gelir meydana/Tenhada kaldırıp, indirmesinler (s. 425).
- 6-Karadeniz olsa âşıkın aşkı/Yüksektir yaylamız coşamaz burda,
Bir yiğit ne kadar kahraman olsa/Karlı dağlar vardır aşamaz burda (s. 425).

2.42.58. SÜMMÂNÎ (Erzurumlu)

- 1-Bir menzile başa kadar varmazsan/Sen o yola kervan olsan fayda ne,
Bir dilberin sinesine konmazsan/Hayâl ile mihmân olsan fayda ne (s. 426).
- 2-Eller bülbül olmuş yârın bağına/Bize ol gülşenden çıkmak göründü,
Bir türlü ermedim dost otağına/Dembedem bedene yıkmak göründü (s. 427).
- 3-Ko desinler ateşin yok közün yok/Dahi yâra yalvaracak yüzüm yok,
Yoklarım kendimi bir kem sözüm yok/Yâra şekvâ etmiş ruzigâr beni (s. 427)
- 4-Bir vefasız dilber ağlattı beni/Serimi sevdâya saldı eyvah ey,
Gene tazelendi eski yaralar/Düşmanlar peşime güldü eyvah ey (s. 428).
- 5-Şimdi vakit beraber gezdiğim dilber/Şimdi ayrıldı da ondan ağlarım,
Severdim ben onu ezel be ezel/Yaktı beni nâr-ı hicrân ağlarım (s. 428).
- 6-Gurbet ilde bir hâl geldi başıma/Kaadir Mevlâ'm nasip eyle sılayı,
Koymaz felek koymaz gidem eşine/Kaadir Mevlâ'm nasip eyle sılayı (s. 429).
- 7-Kınamayın bizi Hakk'ı sevenler/Yağmur yağmayınca sel uyanır mı,
Gönül boş değildir aşka düşeli/Rüzgar esmeyince dal uyanır mı (s. 429).

2.42.59. MÎNHÂCÎ (Deliktaşlı)

- 1-Yine yelken kalktı bulandı hava/Semaya ser çeken yellere döndüm,
Felek şivekârım aldı elimden/Kervanı kesilmiş bellere döndüm (s. 430).
- 2-El'aman elinden ey suna boylum/Büktün elif kaddim dal ettin gitti,
Sildirmedi bir dem didem yaşını/Akar damlaları sel ettin gitti (s. 431).
- 3-Kara gözlüm seni saran/Kullar irer muradına,
Dudağından bâde alan/Diller irer muradına (s. 431).

- 4-Vefasız dilberi gördüm pınarda/Şu kara bağrımı dağladı gitti,
Bir dem şahin gibi yüzüme baktı/Yıktı kaşlarını ağladı gitti (s. 431).
- 5-Neme şâd olayım neme güleyim/Gönül gamlı iken gülünmez imiş,
Arşa direk direk oldu tütünüm/Bu duman haşre dek silinmez imiş (s. 432).
- 6-Elâ gözlerini sevdiğim dilber/Muhabbetin benim ile yan gider,
Benim ile küsü tutup gezen yâr/eller ile güler oynar can gider (s. 432).

2.42.60. ZEYNEL ABİDİN (Âşık Pervane)

- 1-Bakışın eğlence yeter/Kirpiklerin cana batar,
Yürüdükçe çiçek biter/Suna boylu yosma gelin (s. 433).
- 2-Ey gönül bak şu mahlûkun işine/Amel kazanmadan sevap istiyor,
Rumuz bilmezlerin düşmüş peşine/Arifin ağzından cevap istiyor (s. 434).
- 3-Zalim felek bilmem kusurum nedir/Bir sözün bilmeze kul ettin beni,
Gizli sırrım yad ellere söylemem/Aldın aklımı da del'ettin beni (s. 435).
- 4-Dinleyin ağalar güzel övmeyi/Taşlar alıp kara bağrım dövmeyi,
Bir bakışı Gürcistan'ı değmeyi/Her gün selâmına durmalı gelin (s. 435).

2.42.61. ÂŞIK GUFRÂNÎ (Karamanlı)

- 1-Dinleyin efendiler bakın ağlar/Hakk'a dua hayır dilek nerde var,
Sabaha dayanmaz oldu boğalar/Tosun yapan cesim inek nerde var (s. 436).
- 2-Katre idim ummanlara kavuştum/Kaç bulandım kaç duruldum kim bilir,
Âlemleri kaç devredip dolaştım/Bir sanata kaç sarıldım kim bilir (s. 437).

2.42.62. RÂMÎ (Üsküdarlı)

- 1-Azmedip gurbetten geldim sılaya/Hani bunca ahbap yârân nic'oldu,
Nasip çekti geldik yine kavuştuk/Ezel konuştuğum insan nic'oldu (s. 439).
- 2-Lâ-mekân elinden geldim cihâna/Kereme uğrayıp kâna yetiştim,
Elde ele kaptan kaba yetiştim/Ahl-i kemâl olan câna yetiştim (s. 440).

2.42.63. VAHDETÎ (Kırşehirli)

- 1-Yürü bire Çiçekdağı/Nerden aşar yolun senin,
Yazın kışın belli değil/Ne boranlı başın senin (s. 441).
- 2-Beni yaratana şikayet olsun/Baksa ne anlıyor bende kılıktan,
Bir dumandan ayırmıyor başımı/İster hesap solduğum solutan (s. 442).

2.42.64. LÜTFİ PİŞKİN (Âşık Derdiçok)

- 1-Boşa efkâr etme gidiyor diye/Gelirim sevdiğim yol benim olsa,
Bilirim her vakit senin karşında/Eğlenir kalırım il benim olsa (s. 443).
- 2-Kalmışım ağalar dağlar başında/Yalvarırım Yaradana aman hey,
Çıkarım bakarım sıla görünmez/Göz görmüyor yüce dağlar duman hey (s. 444).
- 3-Ne diye bağlattın alnına kara/Bilmiyorum yaslı mısın sevdiğim,
Çekme beni yeter bu kadar dara/Deli misin uslu musun sevdiğim (s. 444).
- 4-Gözlerimden kanlı yaşlar/Döker ayrılık ayrılık,
Öksüz oğlan gibi boynum/Büker ayrılık ayrılık (s. 445).
- 5-İnanmam gayrı sözüne/Yalansın nazlım yalansın,
Beni böyle boş sevdaya/Salansın nazlım salansın (s. 445).

2.42.65. HÜSEYİN ŞEMSİ ERGÜNEŞ (Âşk Şemsî)

- 1-Gönül senden dileğim var/Hak âşıkından haber ver,
Derdim büyük yüreğim dar/Hak âşıkından haber ver (s. 446).
- 2-Bir gün bir ere rastladım/Allah'a açılır yolum,
Gönlüm gönlüne bağladım/Allah'a açtılar yolum (s. 447).
- 3-Kulunun dileği senden efendim/Lütfeyle kapından ayırma beni,
Benliğimi kaldır benden efendim/Lütfeyle kapından ayırma beni (s. 448).
- 4-Bildiklerden biri görmeye gelmiş/Ben bende değildir bulmamış gitmiş,
N'olur sabretseydi hiç beklememiş/Ben bende değildim bulmamış gitmiş (s. 449).

2.42.66. YUSUF KÖKTEN (Âşık Zülâî)

- 1-Özge yâr sevdiğim kim dedi sana/Hiç inanma vallah billâh yalandır,
Çekeceksen sicim istemez boynum/İşte boynum at zülfünü dolandır (s. 450).
- 2-Ayrılık günüdür kavim kardaşlar/Yüreğim doluktur gözlerim ağlar,
Gelin hellâşak yâran yoldaşlar/Hasreti od olmuş sinemi dağlar (s. 450).
- 3-Keşke gelmeseydim gamlı dünyaya/Hiç yok iken birden bire var oldum,
Her neyi gördümse düştüm sevdaya/Gençliğimde ateş oldum nar gönül(s. 451).
- 4-Şekerim kalmadı kahvem tükendi/Bilmem gidem hangi attara oğul,
Takatim kesildi gönlüm bulandı/Cebimde de yoktur on para oğul (s. 451).
- 5-Hey ağalar efkârım var gamım var/Âşık derdi maşuk derdi var derdi,
Gurbet Süleyman'ı tahttan indirir/Mekân derdi vatan derdi yâr derdi (s. 451).

- 6-Gönül hiç usanmak yok mudur sende/Bahar yazın geçti kışlanmadın mı,
Bu kadar dolaştın el kapısında/Kimseden döğölüp taşlanmadın mı (s. 452).
- 7-Ölür isem kabrime/Kuran ile götürün,
Beni seven Tanrı'ma/İmân ile götürün (s. 452).
- 8-Bu gidişte menziline maksuda/Varmayan da gamlı varan da gamlı,
Ne yaparsın dünya malı bîhûde/Yığmayan da gamlı yığan da gamlı (s. 453).
- 9-Bir aralık bir köye imam oldum/Ne bilmem takdiri neler olacak,
Başıma bir belâ aradım buldum/Meğer çekilecek çile dolacak (s. 453).

2.42.67. HÜZNÎ (Yozgath)

- 1-Lâ mekân şehrinde kurb-ı sultândan/Kün emrinden kevn ü mekâna geldim,
Âlem-i vahdeden nûr-ı irfândan/Hâlîm arz etmeye canâna geldim (s. 459).
- 2-Feleğin nakşına meyyâl acaba olsa idim,
Ana imân eden ol bâd-ı hevâ olsa idim (s. 460).
- 3-Harâb ender harâb olduk ezelden/Abâd olsak da hoş olmasak da hoş,
Bizler çekmekteyiz cevri güzelden/Dil-şâd olsak da hoş olmasak da (s. 460).
- 4-Bir kıptî ufacak mesnet alınca/Sadr-ı a'zam gibi pâyesine bak,
İşin düşüp başın darda kalınca/Bir tecrübe et de mâyesine bak (s. 460).

2.42.68. KONYALI ÂŞIK MEHMET YAKICI

- 1-Uyuz derler bir illete uğradık/Al kan ettik tırnak ile doğradık,
Zeytin yağın ilaç yaptık bağladık/Tesir etmez hidâyet kıl ilâhî (s. 462).
- 2-Dinleyin efendiler şikâyetim var/Yandı canım pirelerin elinden,
Sizlere bir güzel hikâyetim var/Yandı canım pirelerin elinden (s. 462).
- 3-Seni medhedeyim dinle sözümü/Beyan eyleyeyim bir bir özümü,
Aslın kimdir yoksa Gürcü kızı mı/Haber ver aslını bileyim güzel (s. 464).
- 4-Gonca gülsün has bahçede bitersin/Bülbül gibi gül dalında ötersin,
Garip bülbül beni mahzun edersin/Bulunmaz emsâlin eşin belâlım (s. 465).
- 5-Şu dünyayı devran etsem/Acep halim soran var mı,
Savurup da harman etsem/Tanesini veren var mı (s. 465).

2.42.69. İSMAİL TURAN (Âşık Cemal Hoca)

- 1-Âşıkım tuğyan eder derdim artmada/Gene bu dilime söz geldi geldi,
Kuşlar gurbet ele doğru gitmede/Bülbülden güllere naz geldi (s. 467).

- 2-Bahar geldi yüce dağlar başında/Süsem sümbül ola bite göresin,
Aşkı buldun ise civan çağında/Tütüyalar gibi tüte göresin (s. 468).
- 3-Yahşıyam yahşı özüme/Diyenin de kül başına,
Akşamdan karı sözüne/Uyanın da kül başına (s. 468).
- 4-Ey kadir-i kayyum Hazreti Allah/Seni birliğine dara düşürme,
Zamana şerrinden hıfzıyla bizi/Rahmin çoktur âh u zâra düşürme (s. 469).
- 5-Yine bahar oldu dağlar başında/Gözellerin seyran zamanı geldi,
Tütüyalar tüter yâr yokuşunda/Her çiçeğin elvan zamanı geldi (s. 469).
- 6-Yaz olanda yaylalarda/Seyranım köylü kızları,
Hem çayırda hem tarlada/Kotanım köylü kızları (s. 470).

2.42.70. ALİ COŞKUN (Âşık Huzûrî)

- 1-Bir dasitânım var zamana uygun/Bus etmeğe dest ü dâman paradır,
Mahzûnu şâd eder şâdları mahzun/Mâmurları eden virân paradır (s. 471).
- 2-Gâyetle incedir yolumuz bizim/Her sofı gelemiz bizim meslekten,
Belli değil sağı solumuz bizim/Güneş gibi yere düştük felekten (s. 473).
- 3-Safayı ararken düştün cefaya/Görünmez ok ile vuruldun gönül,
Minnet çok kapıdan sürüldün gönül/Vardın çok kapıdan sürüldün gönül (s. 474).
- 4-Lâle sümbül açtı, geldi mevbahar/Yemyeşil görünür çimenli dağlar,
Herkesin gönlünde taze sevinç var/Goncasın gösterir bülbüle bağlar (s. 474).
- 5-Sakı başın için bir kadeh doldur/Arttı yine âh u zârım bu gece,
Ya bu dertten kurtar ya beni öldür/Sönmekte su ile nârım bu gece (s. 474).
- 6-Sarı saç üstünde sarışın yazma/Yakışır başına kurban olduğum,
Çıldırma aklımı, karşımda gezme/Gözüne, kaşına kurban olduğum (s. 475).
- 7-Riyakâr sofunun kalbi kararmış/Temizlemek için hamam bulamaz,
Gussasız günahsız adam ararmış/Ahlâkına uygun imam bulamaz (s. 475).

2.42.71. MEHMET SALİM ÖĞÜTÇEN (Baba Salim)

- 1-Ey sahil halkının büyük varlığı/Züğürtlük derdinin ilacı hamsi,
Sen var iken kimse çekmez darlığı/Lutfeyle bizlere gel acı hamsi (s. 476).
- 2-Hep bana vermişler dünya gamını/Başımı sevdâyâ saldım ağlarım,
Güzeller elinden aşkın câmını/İçince hicrana daldım ağlarım (s. 478).

- 3-Neler çekmekteyim yârın elinden/Hasret ateşiyle sarardım soldum,
Sarmadan bir kere ince belinden/Hüzüne büründüm gam ile doldum (s. 478).
- 4-Nice yıldır ben o yârı ararım/Söyle sabâ söyle cânânım nerde,
Sarstı semâları âh ile zârım/Uğrattı başımı bir büyük derde (s. 479).

2.42.72. TEVFİK BOZKURT (Âşık Zuhûrî)

- 1-Ağla deli gönül haşre dek ağla/Çıktı elden gitti nevre çağların,
Ah edip gözünden kanlı yaş çağla/Uçtu bülbül viran kaldı bağların (s. 480).
- 2-Sorman arkadaşlar garip hâlimden/Ömrümü gurbette bitirdim geldim,
Şeydâ gibi ayrı düştüm gülümnden/Beraber her gamı getirdim geldim (s. 480).
- 3-Gördüğün dilberin düşme peşine/Her dilbere meyil verilmez gönül,
Verdiğin emeğin gider boşuna/Her bağa destursuz girilmez gönül (s. 481).

2.42.73. ÂŞIK SÜLEYMAN ARSU

- 1-Taşlıdere sana destan yakayım/Gelip tünel yarmalara bakayım,
Tecer der ki yol verin de akayım/Şanlı Cumhuriyet yükseldin yine (s. 481).
- 2-Hey ağalar bugün bir güzel gördüm/Eğdi kaşlarını yıktı yürüdü,
Sandım ki güneşi inmiştir yere/Bağrımı bir çinkı bastı yürüdü (s. 482).
- 3-Çamaşır yıkamış ev içinde geziyor/Güzel çirkin diye beni üzüyor,
Şu tatlı canıma ferman yazıyor/Güzel sensin güzel benim neremde (s. 483).

2.42.74. AHMET ÇITAK

- 1-Bir dilber gördüm hâlini/Soran yiğide aşk olsun,
Değer dünyanın malını/Saran yiğide aşk olsun (s. 484).
- 2-Bizim ile yoldaş olup gitmezsin/Azgın azgın akan Çevirme suyu,
Yârımı almaya yardım etmezsin/Canımı çok sıkın Çevirme suyu (s. 485).
- 3-Ağlama gözlerim müjdeler olsun/Eriştim Suna'ya gülüyom gayri,
Hakkın nimetine şükürler olsun/Ne dilersem onda buluyom gayri (s. 485).
- 4-Görünce şaşırdım eğlendim kaldım/Çengeli boynuma takar yanağın,
Bütün vücudumun meftunu oldum/Hepsinden ziyade yakar yanağın (s. 486).

2.42.75. HIFZÎ (Kağızmanlı)

- 1-Sefil baykuş ne gezersin bu yerde/Yok mudur vatanın illerin hani,
Küsmüş müsün selâmımı almadın/Şeydâ bülbül şirin dillerin hani (s. 487).

- 2-Ürkütme incitme zâlimkar avcı/Pek yorgundur bu dağların maralı,
Yeddi yıldır avlağında gezerim/Yeddi yerden yaralıdır yaralı (s. 489).
- 3-Yâdıma meze düşürür/Yâd ile gezdiğim yerler,
Bal şekerden şirin şerbet/Lebinden ezdiğim yerler (s. 490).
- 4-Ben garibim sahibim yok ilim yok/Fakir düştüm devletim yok malım yok,
Pek hastayım tutarım yok halım yok/Dostlara elveda bir nefesliyim (s. 491).
- 5-Uçan kuşlar sizden haber sorayım/Bu bağda salınıp gezen kim idi,
Anasın yitirmiş yolun şaşırması/Körpe meral gibi tezen kim idi (s. 491).

2.42.76. VEYSEL ŞATIROĞLU (Âşık Veysel)

- 1-Genç yaşımda felek vurdu başıma/Aldırdım elimden iki gözümü,
Yeni değmiş idim yedi yaşıma/Kaybettim baharımı yazımı (s. 493).
- 2-Dost dost diye nicesine sarıldım/Benim sâdık yârim kara topraktır,
Beyhude dolandım boşa yoruldu/Benim sâdık yârim kara topraktır (s. 494).
- 3-Uzun ince bir yoldayım/Gidiyorum gündüz gece,
Biliyorum ne haldeyim/Gidiyorum gündüz gece (s. 495).
- 4-Allah birdir peygamber hak/Rabb-ül âlemindir mutlak,
Senlik benlik nedir bırak/Söyleyeyim geldi sırası (s. 496).
- 5-Yeni mektup aldım gül yüzlü yârdan/Gözletme yolları gel deyi yazmış,
Sivralan köyünden bizim diyardan/Dağlar mor menevşe gül deyi yazmış (s. 497).
- 6-Sen bir ceylân olsan ben de bir avcı/Avlasam çöllerde saz ile seni,
Bulunmaz dermanı yoktur ilâcı/Vursam yaralasam söz ile seni (s. 497).
- 7-Güzelliğin on par'etmez/Bu bendeki aşk olmasa,
Eğlenecek yer bulamam/Gönlümdeki köşk olmasa (s. 498).
- 8-Ben giderim adım kalır/Dostlar beni hatırlasın,
Düğün olur bayram gelir/Dostlar beni hatırlasın (s. 498).

2.42.77. MEVLÛT YILDIRIM

- 1-Birikti gam keder dolu bir şelek/Dırmaşlanıp sizegitmek göründü,
Zulmün bize midir ey kahpe felek/Her halk kudret yolun tutmak göründü (s. 499).
- 2-Benim sevdiceğim niçin kaçarsın/Eğlen birazcık dur yavaş yavaş,
Koygun yârelerim derdim açarsın/Şöyle bir tenhaya var yavaş yavaş (s. 500).

- 3-Her bir boyaklardan rengimi aldım/Girmediğim boyaklar kalmadı gitti,
Kader deryasına daldım bunaldım/Talihim şamsıma gülmedi gitti (s. 500).
- 4-İçtim senin tatlı suyundan/Geven midir yoksa bal Çiçekdağı,
Yârime bergüzar hâk-ı pâyinden/Derledim bir deste gül Çiçekdağı (s. 501).

2.42.78. SITKI GÖK

Sıtkı Gök, 1896 yılında Yozgat'ın Sorgun ilçesine bağlı Tiftik köyünde doğmuştur. 1961 yılında vefat etmiştir.

- 1-Âşık olan üftâde/Durmaz gider Bağdat'a,
Kadrin eyler ziyâde/Şeyhim Abdulkadir'in (s. 502).
- 2-Yalvarırım gönül sana/Terk eyleme kıl namazı,
Elinde var iken fırsat/Terk eyleme kıl namazı (s. 502).
- 3-Ey gönül sen yine gafil mi oldun/Emmare dağının dumanı geldi,
Seherlerde uyan yalvar Allah'a/İstiğfar etmenin zamanı geldi (s. 503).

2.42.79. ALİ BÂKÎ

- 1-Al giyme başına sevdalanmaya/Kızarmış yanaklar ala ne mihnet,
Şeyda bülbül gibi oyalanmaya/Hâr içinde biten güle ne mihnet (s. 505).
- 2-Ey gönül sen bu vefasız dünyadan/Cümle muradını alsan ne fayda,
Bulunsa elinde her bir eşyadan/Varlık deryasına dalsan ne fayda (s. 505).
- 3-Sen böyle süslenip karşıma çıkma/Gönül mevce gelip dalgalanmasın,
Şiveler gösterip naz ile bakma/Bu yaştaki başım sevdalanmasın (s. 506).
- 4-Seherde uğradım dostun bağına/Goncaları solmuş güller perişan,
Duman çökmüş yaylasına dağına/Dost iline giden yaylasına dağına (s. 507).
- 5-Kara bulut gibi şöyle kaplamış/Zülfünü mah yüze dökmüş gidiyor,
Sanki bir goncadır gerdan katlamış/Kaşlarına kalem çekmiş gidiyor (s. 507).

2.42.80. HACI BEKTAŞ COŞKUN (Âşık Talibî Coşkun)

- 1-Tâ küçükten beri düştüm sevdana/Unutma sevdiğim belle sen beni,
Yiğit olan yiğit soyundan belli/Bahçe gülü gibi dalla sen beni (s. 509).
- 2-Düğünde bayramda ağır ziynetle/Bütün kınalanır eli kızların,
Halaya düzülür meşhur güzeller/Gerdandan oynuyor kolu kızların (s. 509).
- 3-Cepni'ye gitmeye niyet eyledik/Dedim arkadaşım kinli boz öküz,
Yorulup da bizi yolda komasın/Ömer Çavuş dedi canlı boz öküz (s. 510).

- 4-Erkeklerin yüze gülen düşmanı/Önünüze kuyu kazan kadınlar,
Belli olmaz her birinin pılanı/Arkamızdan dudak büken kadınlar (s. 511).
- 5-Ağlayı ağlayı geldim mezara/Ziyaret eyledim burda anamı,
Münacaat eyledim Cenab-ı Hakk'a/Kadir Mevlâ'm koyma darda anamı (s. 511).
- 6-Gezdirir gurbet illeri/Yol ettirir bu yoksulluk,
Ayırır kavim kardaştan/El ettirir bu yoksulluk (s. 512).

2.42.81. AHMET KANAR (Âşık Noksanî)

- 1-Mihnet-i elemde derdimi benim/Yazarken efendim kalem kan ağlar,
Adûlar elinden incinir gönlüm/Sabreyleşem cefâ bilem kan ağlar (s. 514).
- 2-Dinleyin ağalar methin edeyim/Elma yanaklımın kara kaşlımın,
O gül yüzlerine kurban olayım/Dal gerdanlığımın da sırma saçlımın (s. 514).
- 3-Gene aşk kaynıyor garip canda/Bahar seli gibi coştum ne dersin,
Âşıkın gemisi yer yer ummanda/Deryâ-yı dil oldum taşıdım ne dersin (s. 515).
- 4-Beyhude gamlanma divâne gönül/Cümle âlemlerin rızkın veren var,
Yaptığın hatadan habersiz sanma/Kara karıncayı gece gören var (s. 515).
- 5-Kalktı nasibimiz gurbet illere/Ah çekip benim'çün ağla bir zaman,
Gönlüm senin meyil verme ellere/Al üstüne kara bağla bir zaman (s. 516).

2.42.82. ADEM ŞENTÜRK (Âşık Efkârî)

- 1-Gel bu sevdanın yoluna/Ne olur ki gitme gönül,
Seni sevmeyen bir yâra/Sen itibar etme gönül (s. 517).
- 2-Yüce dağlar yeşil yarlar senindir/Davarı yaylaya sür çoban kardeş,
Buzlu sular gök pınarlar senindir/Şu yanık kavala vur çoban kardeş (s. 517).
- 3-Hey yârenler beni yakar bu sevdâ/Ateş midir alev midir köz müdür,
Her dâim gönlümün kış mevsimidir/Eyyam mıdır bahar mıdır yaz mıdır (s. 518).
- 4-Görünüşte azım tartıda ağır/Dışardan sikletim arttıramadım,
Hep bana rastladı kulaktan sağır/Sözüm duyan ile oturamadım (s. 518).
- 5-Alem yad illerde seyreyler bizi/Ayan olsa derdim yâra bu gece,
Bir nâme göndersem yârin eline/Okusa o bahtı kara bu gece (s. 519).
- 6-Saç sakal ağardı dişler döküldü/Kılık kıyafetten bozuldum gitti,
Sevda çeke çeke belim büküldü/Gam kaygı çekmeden üzüldüm gitti (s. 519).

7-Âşık gönül bu cihanda/Yara geldi yara gider,
Dünyadaki gam hicranı/Göregeldi göregider (s. 519).

2.42.83. MUSTAFA TURGUT (Âşık Emsâlî)

- 1-Bir kulun kaderi yanlış olursa/Talihi kendine yâr olmaz imiş,
Yiğitin bahtında yokluk olursa/Ne kadar çalışsa var olmaz imiş (s. 521).
- 2-Şu dâr-ı dünyanın mihnetlerinde/Her şey çetin amma hele fakirlik,
Yiğidi farıdan üç şey var imiş/Züğütlük yoksulluk ile fakirlik (s. 521).
- 3-Kara gözlüm senden ayrı düşeli/Benim çektiğimi bir Allah bilir,
Benim sana yakındığım yandığım/Yerde Padişahla gökte Şah bilir (s. 522).
- 4-Dinleyin efendim bir sohbetim var/Hep şâyân-ı destan oldu fareler,
İkamet-i dava şikâyetim var/Belimi beş yerden kırdı fareler (s. 522).
- 5-Behey âşık niçin süslen kendini/Çirkin güzel olmaz allanmayınan,
Seç halis maddeden al metainı/Katıran yenir mi ballanmayınan (s. 524).

2.42.84. ÂŞIK DURSUN KILIÇ (Âşık Cevlânî)

- 1-Sevmeli cânânı can u gönülden/Yanmaktır kârımız sel söndüremez,
Aşka kul olalı derun-i dilden/Yanıyor ciğerim el söndüremez (s. 525).
- 2-Ayrılık mızrağı değdi sineme/Boyu selvi nazlı yârdan ayrıldım,
Zeminde semâda bulamam çâre/Cihân âfitâbı yârdan ayrıldım (s. 525).
- 3-Ayrılık zamanı elvedâ günü/Tanrı'ya emânet olun komşular,
Bir de hatırlayın bu geçen günü/Kalın sağ selâmet olun komşular (s. 526).
- 4-Gönül ister gülün koklamasını/İzin vermez bağa giren bağbancı,
Dedim bir gül alam kıyamet ile/Sanır ki bahçeye girdi talancı (s. 526).
- 5-N'eyleyeyim bu dünyayı/Nasibime çile düştü,
Büyüttüm bir gül fidanı/Goncaları ele düştü (s. 527).

2.42.85. ÂŞIK ALİ İZZET ÖZKAN

- 1-Gül yüzlü sevdiğim bostanım bağım/Bir mektup yazayım ellerinize,
Merhamet sahibi azizim ağam/Yüreğin acısın kullarınıza (s. 526).
- 2-Nedendir de kömür gözlüm nedendir/Benim sabahaca uyumadığım,
Varmış yâd illerin koynuna girmiş/Benim öpmelere kıyamadığım (s. 529).
- 3-Güzel gelin yüzüm aç ki yaz gelsin/Şu bizim dağları kar yaraladı,
Gül açılıp bülbül ötecek zaman/Bağımı bahçemi har yaraladı (s. 529).

- 4-Mecnun'um leylâ'mı gördüm/Bir kerecik baktı geçti,
Ne söyledi ne de sordum/Kaşlarını yıktı geçti (s. 530).
- 5-Söylesem derdimi mermer daşına/Parça parça olur yarılır düşer,
Anlatsam hâlimi dut ağacına/Sökülür kökünden kırılır düşer (s. 530).
- 6-Mühür gözlüm sana meyil vereli/Acap şu vücutta takat mi kaldı,
Güzel yârim güzel yüzün görelî/Seni anmadığım saat mi kaldı (s. 531).

2.42.86. HACI TAŞTAN (Bayburtlu Hicrânî)

- 1-Gelme baykuş gelme açmam perdeyi/Sen benim bağma girebilmezsin,
Azmedip ilinden bülbül gelmemiş/Gül ü reyhanıma konabilmezsin (s. 532).
- 2-Bîcâre bıraktın beni dünyada/Kime vasfedeyim halimi felek,
Ellimden içirdin zehirle bâde/Soldurdun rengimde gülümü felek (s. 532).
- 3-Ben bende gördüğüm zevk ü safâyı/Ne paşa ne melik ne elde gördüm,
Ömrümde evimde her bir vefayı/Ne evlât ne ahbap ne malda gördüm (s. 533).
- 4-Bülbül öter seher vakti gül için/Gül seherde açmış duymadım eyvah,
Bir bağ bezetirdim gül sümbül için/Gülün vakti geçmiş duymadım eyvah (s. 533).
- 5-Kalktı göç eyledi gönül kervanı/Dahi görüşmemiz güç oldu gitti,
Düzüp yer etmiştik bağı bostanı/Bütün emeğimiz hiç oldu gitti (s. 534).

2.42.87. YAKUP CAN (Âşık Ümmânî)

- 1-Baldan lezzetlidir şekerden tatlı/Tatlı söyler ise dili insanın,
Budur izahatı zâtî bin katlı/Belli olmaz var ahvali insanın (s. 535).
- 2-Evvelâ fikrinde halleyile sözün/Bilmediğin sözü satma ayık ol,
Görürsen tehlike bırakma özün/Gözün göre göre batma ayık ol (s. 535).
- 3-Aşkın ateşiyle bülbül olmayan/Arz ile hevesi, gülde ne gezer,
Benim gibi hâli müşkül olmayan/Derdi taksim olmuş dilde ne gezer (s. 536).
- 4-Her kime el açsan elin boş gelir/El atacak kalmamış bu zaman,
Kiminen bal yesen ağzan taş gelir/Yiyilecek bal kalmamış bu zaman (s. 536).
- 5-Hikmeti sorulmaz Sırrı Yezdan'ın/Seni kulum diye arar mı arar,
Eliyle beslediğin nazlı bedenini/Yakasız gömleğe sarar mı sarar (s. 537).
- 6-Bugün sevdiğimden bir nâme aldım/Gözyaşıyla selâm yazarım demiş,
Yeniden gönlümü sevdaya saldım/Dembedem bağlarımı ezerim demiş (s. 537).

2.42.88. SABİT YALÇIN ATAMAN (Âşık Müdâmî)

- 1-Kan ağlar gözlerim hicran elinden/Döker tane tane yaşın Atatürk,
Bizi sen kurtardın yaşın Atatürk/Dünyaya değerdi başın Atatürk (s. 538).
- 2-Hiç de kabul etmez nasihat gönül/Bilmez efkârını nerde dolanır,
Bir dem seyyah olur gezer âlemi/Bir dem uçar semalarda dolanır (s. 539).
- 3-Küçükten yılmım sözden/Dile mihnet mi çekerim,
Kanlı yaş dökerim gözden/Sele mihnet mi çekerim (s. 539).
- 4-Âh vâh ile geçti günüm/Gülmedim nice olur sonum,
Bilmem nice olur sonum/Bilemedim bilemedim (s. 540).
- 5-Her seher sevdiğim görmesem yüzün/O günün gündüzü şâm olur bana,
Günü çalmaz küsüf olur gündüzüm/Dünya cennet olsa dâm olur bana (s. 541).
- 6-Ne karnım doyurdun ne bay eyledin/Her daim başımın belâsı dünyaya,
Bütün emeklerim sen zay'eyledin/Kalmadı gözümün elâsı dünya (s. 542).

2.42.89. HABİP KARAASLAN

- 1-Şimdi ne söyleyim size/Kasavet serimden kalkmaz,
Yandı yürek döndü köze/İnsan hayatından bıkmaz (s. 543).
- 2-Çıkıp gidem yaylasına yurduna/Söylen vefasız ormana gelsin,
Yaktı beni ateşine derdine/Çâresiz derdime dermana gelsin (s. 543).
- 3-Bizim dağlar bin bir çiçek getirir/Mor menekşe açmasına az kaldı,
Kuşlar yuvasında yavru yetirir/Civcivlerin uçmasına az kaldı (s. 544).
- 4-Terhis olup köyümüze gelince/Anam evde hiç kalmadı tuz dedi,
Kardeşlerim evermeye çalışır/Şimdi sana bulmalı kız dedi (s. 544).
- 5-Yaylasında koyun kuzu meliyor/Çiftçiler harmanda buğday eliyor,
Doksan iki köyden kazanç geliyor/Kayseri'ye yeter malı Bünyan'ın (s. 545).
- 6-Sevdiğim tarlada ekin işinde/Gülerken inciler saçır dişinde,
Aylarca dolaşsam onun peşinde/Bastığı toprakta izinde gönlüm (s. 546).

2.42.90. ALİ GÜRBÜZ

- 1-Eğer bana sorarsanız/Ben şehire köyden geldim,
Hakikatı ararsanız/Ben şehire köyden geldim (s. 547).
- 2-Kiminen olursun diye sorsalar/Ezenden olmam ki ezilendenim,
Eşkiyalar dört yanımı sarsalar/Ezenden olmam ki ezilendenim (s. 548).

- 3-Yaşam küçük iken gurbet eline/Çıktım ama dönemedim yâr sana,
Feleğin kahrından tatlı canımdan/Bıktım ama dönemedim yâr sana (s. 548).
- 4-Âşık oldum Kerem gibi yanarım/Başımı dertlere soktun sevgilim,
Bülbül gibi daldan dala konarım/Ay gibi karşıma çıktın sevgilim (s. 549).
- 5-Ozan olan düzen verir sazına/Hak için çalmazsak piri kan ağlar,
Haykırmazsa çıkarcının yüzüne/Yıkılır kalenin suru kan ağlar (s. 549).

2.42.91. DAVUT AKBABA (Âşık Davut Sularî)

- 1-Tarihte bir büyük omur bıraktı/Şimşekler misâli çaktı Atatürk,
Yurda giren düşmanların üstüne/Bir şahin misâli aktı Atatürk (s. 551).
- 2-Yaban gülü müsün sarp kayalarda/El değmeden solacağın belliydi,
Ey vefasız derde saldın başımı/Taştan taşa çalacağın belliydi (s. 551).
- 3-Şu divane gönül bahar çağında/Bülbülüm amma ki ötemiyorum,
Ceylanım kayboldu geçti bağımdan/Kement atıp fakat tutunamıyorum (s. 551).
- 4-Kız senin derdinden derbeder oldum/Derdi derunumu gör de sonra git,
Hasretinden mecnun misali oldum/Ne hale düşmüşüm sor da sonra git (s. 552).
- 5-Vatandaştan oy almaya/Gelecekmiş hilâfetçi,
Bir erkeğe dört tane avrat/Verecekmiş hilâfetçi (s. 552).
- 6-Siyah perçemini dökmüş yüzüne/Salınarak gelen humaya bakın,
Kimden söz işitmiş düşmüş yüzüne/Keder yakışmayan simaya bakın (s. 553).
- 7-Gâhnut yaylasından aşarken yolum/Gördüm ki yaralı ağlar bir ceylan,
Avcı vurmuş kanı yerlere akar/İniler sızılar ağlar bir ceylan (s. 553).

2.42.92. HALİL KARABULUT

- 1-Batın âleminden bu diyârlara/Şöyle bir seyredip bakmaya geldim,
Nasibim olanı nimetlerinden/Derip boğazıma sokmaya geldim (s. 554).
- 2-İnsanlar hakkında budur kararım/Güzelliği hiçbir şeye değişmem,
Güzelde de güzel ahlâk ararım/Güzel huyu bu dünyaya değişmem (s. 555).
- 3-Şu hayat yolunda etmedik dirlik/Gönül ayrı gitti ben ayrı gittim,
Olmadı onunla bir zaman birlik/Gönül ayrı gitti ben ayrı gittim (s. 556).
- 4-Ah şu insan ah şu insan/Daha insan olamadı,
İşi gücü savaş ve kan/Vahşetten kurtulamadı (s. 556).

5-Dünya bahçe insan bir kuş/Öter acele acele,

Yuva kurup hemen bir eş/Tutar acele acele (s. 557).

6-İstiklâl Harbi'nde biz bu vatani/Kara günler göre göre kurtardık,

Etten kale olduk her cihetinde/Göğsümüzü gere gere kurtardık (s. 557).

2.42.93. DURSUN ALİ ERDOĞAN (Âşık Deryâmî)

1-Hele gelin bana sorun/İli bıraktım giderim,

Gönül bahçesinde açan/Gülü bıraktım giderim (s. 559).

2-İnsanı insan eden/Yaşlanınca yaş değil,

Hepimiz bir kardeşiz/Kardeşsiz kardeş değil (s. 560).

3-Sevilmek ve sevmek ruhun gıdası/İkisinden mahrum koydu yâr bizi,

Cehennemden gelse sevgi sedâsı/Atsalar içine yakmak nâr bizi (s. 560).

4-Elli beşten sonra belâya düştük/Şu vicdan azabı boynumda yatar,

Takdiri bilirken tedbiri şaşar/Bu kurtlanmış fikir beynimde yatar (s. 561).

5-Bir saray yaptırıyorum/Kurucağım yer değil mi,

Eni sonu bağdaş kurup/Duracağım yer değil mi (s. 561).

6-Nasipten bahseden hocam/Bizlere kuru kurban mı,

Sizin nasip pirzola da/Bizimki ekşi ayran mı (s. 561).

7-Ucuzluk jetten sür'atli/Tut tutabildiğin kadar,

Et oldu yedi kanatlı/Yut yutabildiğin kadar (s. 562).

2.42.94. HACI YENER (Âşık Yener)

1-Yazdığım kitaplar tüm şiirlerim/Benden milletime armağan olsun,

Aydın düşüncemle ak fikirlerim/Benden milletime armağan olsun (s. 563).

2-Aşkıyla yandığım gül yüzlü yârim/Mavi sular gibi ak da gel bana,

Bir bahar mevsimi akşamüzeri/Saçına sümbüller tak da gel bana (s. 564).

3-Yol ver dağlar ben sılâmı özlerim/Varsın gitsin destan olsun sözlerim,

Yıllar var ki yollarını gözlerim/Haktan kısmet açılsın da geleyim (s. 564).

4-Felek vurdu gam yükünü/Taşıyorum gurbet elde,

Menzilim yok durağım yok/Koşuyorum gurbet elde (s. 564).

5-Kabarıp taşıtı da sabır taşımız/Doldu kabı almaz oldu n'eyleyim,

Yuvası bozulan gönül kuşumuz/Uçtu karar kılmaz oldu n'eyleyim (s. 565).

6-Dertlerin en büyüğüdür/Parasızlık parasızlık,

Gam düzünün höyüğüdür/Parasızlık parasızlık (s. 566).

7-Bize ecdad yâdigârı/Ben yurdumu çok severim,

Kalbimin gönlümün varı/Ben yurdumu çok severim (s. 566).

2.42.95. ZÜLFİKAR AKGÜN (Âşık Zülfikar Divanî)

1-Vatan için boz atlara atlayıp/Hücumlarda düşman kıran biz olduk,

Cumhuriyet bayramını kutlayıp/Elli sene evvel kuran biz olduk (s. 567).

2-Haktan geldik hakka doğru açılmış/Gidiyor dostlarla yolumuz bizim,

Dört kapıdan birer birer geçilmiş/Divanlarda irfan ulumuz bizim (s. 568).

3-İnancın olmazsa aşkın dalına/Gönülden gönüle gezemezsin sen,

Kovanda peteği arı balına/Gelmeden şiiri dizemezsin sen (s. 568).

4-Güzel seni seviyorum deyince/Divan yatak bir de ev dedi bana,

Âşıklığın hırkasını giyince/Ruhum senin gel de sev dedi bana (s. 569).

5-Sevdiğinden ayrı düşmüş âşığı/Dinle hele Hakk'ı nice çağırır,

Parlamadan yanan gönül ışığı/Dilde gezer on bir hece çağırır (s. 569).

2.42.96. MEVLÜT ŞAFAK İHSANÎ (Âşık İhsanî)

1-Bin üç yüz kırk dörtte geldim anadan/Yazdırdular tarih ile yılımı,

Dokuz ay bir sene geçti aradan/Mevlâ yürü dedi açtı dilimi (s. 571).

2-Ben bir bülbül idim dostun bağında/Ötmeyi bekledim gül yüzdü beni,

Ermedim murada taze çağında/Okşadı yabancı el üzdü beni (s. 572).

3-Aşk ehlini deli sanma/Her âşıkın bir âhı var,

Âşık ol aşktan usanma/Gıyap etme günahı var (s. 573).

4-Açma tabip yaralarım değme bana dokunma/O yar vurmuş hançerini aksın kana dokunma,

Dünyaya emsal tutarım zülfünün her telini/Yıkma gönül sarayını Süleyman'a dokunma (s. 573).

5-Sevgilim gül gönder gül yanağından/Derip koklayacak el var içimde,

Gönül yaylasından sine dağından/O yar gelsin geçsin yol var içimde (s. 573).

6-Dikkat et sözüme ey aziz kardeş/Çiçektir çimendir gülşendir kadın,

Odun sahada yaptıran savaş/Ateştir kevserdir mercandır kadın (s. 574).

2.42.97. SADİ DEĞER (Âşık Hasretî)

- 1-Harmanını dağ başında ters yele/Savuranlar savursunlar bakalım,
Dipsiz tencerede serçe budunu/Kavuranlar kavursunlar bakalım (s. 575).
- 2-Aşkın devranına düçâr olalı/Cânânı da gördük canı da gördük,
Sadıkların sofrasında kalalı/Şöhreti de gördük şanı da gördük (s. 575).
- 3-Bağdat ne ki orda mesken ettiniz/Uç turnam uç eski çağlara doğru,
Bir de Mecnun sahrasına uğrayın/Ferhat ülünk vuran dağlara doğru (s. 576).
- 4-İnsanoğlu sabah gününe benzer/Akşam olmuş güneş batıyor gibi,
Vardım mezarlığı bol bol seyrettim/Sanki koyun kuzu yatıyor gibi (s. 577).
- 5-Senlik benlik güden ey insan oğlu/Bir tek “Adem” bunun kökü değil mi,
Siyah beyaz erkek dişi ne varsa/Bunlar birbirinin eki değil mi (s. 577).
- 6-Kader torbasından seni alsaydım/Elim yâr elinde köle olsaydım,
Sevdiğimle mağarada kalsaydım/Asla gam yemezdin tövbeler olsun (s. 577).
- 7-Baharı bekleyen yaralı bülbül/Gül üstüne rahmet yağar sabreyle,
Karanlık gecenin bir gündüzü var/Gün doğmadan neler doğar sabreyle (s. 578).

2.42.98. VEHBİ POLAT (Âşık Mihnetî)

- 1-Yârimin ağzında diş sırasını/Bu sabah açılmış gül zannederim,
İki memesinin tam arasını/Kalbime gidecek yol zannederim (s. 579).
- 2-Sana gönül veren dostu tepersen/Emeğin sömüren eli öpersin,
Onlar nutuk atar sen el çırparsın/Ne için koca dev dersem gücenme (s. 579).
- 3-Bir taş daha düştü yaş duvarımdan/Duvarın suçu ne, taş bozuk bozuk,
Yüreğim sızılar gözlerim ağlar/Gözlerin suçu ne yaş bozuk bozuk (s. 580).
- 4-Kırık yılın birinde iki laf etsem/Düşer dilden dile, bir kem söz olur,
Ömrümde bir tek gün murada yetsem/Geceler kısılır, sabah tez olur (s. 580).
- 5-İnsan oğlu sana birkaç sözüm var/Beri dönüp kulağını açarsan,
Ne işinde ne malında gözüm var/Adam olup insanlığı seçersen (s. 581).

2.42.99. HÜSEYİN KAÇIRAN

- 1-Dünyanın tadını alamadım ben/Gam kasavet boyu aştı gidiyor,
Her zaman ağladım gülemedim ben/Günüm ızdırapla geçti gidiyor (s. 581)
- 2-Yoksulluğun kahrı zordur/Çekemiyom, nasıl edem,
Bir dost bulup da derdimi/Dökemiyom, nasıl edem (s. 582).

- 3-Ruhunda bir sıkıntı var/Gitsin diyom gitmiyor ki,
Yoksulluk başıma belâ/Bitsin diyom bitmiyor ki (s. 583).
- 4-Ötme bülbül ötme gel yeter gayrı/Gönlüm ta derinden yaralandı oy,
Hem sıladan hem de yârimden ayrı/Bağrım bölük bölük paralandı oy (s. 583).
- 5-Doldur meyhaneci bir daha doldur/Beş lira borç aldım paralıyım ben,
Dolusunu getir boşunu kaldır/Bugün sabahçıyım buralıyım ben (s. 584).

2.42.100. HÜSEYİN ÇIRAKMAN

- 1-Arzu ederdiniz bir yol görmeye/Bugün bize hoş geldiniz erenler,
Muhabbet bağından güller dermeye/Bugün bize hoş geldiniz erenler (s. 585).
- 2-Benim çok sevdiğim iki şeyim var/Birisi vatanım biri milletim,
Albayrakta yıldız ile ayım var/Birisi vatanım biri milletim (s. 586).
- 3-Bu bir hakikattir herkes görmeli/Tarihten kahraman gelişimiz var,
Hain padişahı tahttan indirip/Düşmanı bu yurttan sürüşümüz var (s. 586).
- 4-Bugünden beş asır ilerde olsam/Bir toplum içinde kendimi bulsam,
Çağdaş uygarlıkta yerimi alsam/Görürdüm insanı insan içinde (s. 587).
- 5-Hasta oldum ciğerimde yaram var/Doktor diyor hiç üzülme düşünme,
Zanneder ki çok birikmiş param var/Doktor diyor hiç üzülme düşünme (s. 588).
- 6-Olup bitenleri kendi gözüyle/Görür idi Anadolu'm uyansa,
Haksıza dur deyip haklıya değer/Verir idi Anadolu'm uyansa (s. 588).

2.42.101. MUSTAFA TEMEL (Âşık Ruhanî)

- 1-Hayatım karanlık dünyam zulumat/Güneş doğmuş güneş aşmış bana ne,
Madem ben her şeye kalmışım hasret/Alem arzusuna koşmuş bana ne (s. 590).
- 2-Gelmesin benim baharım/Gülüm hakkı söylemezse,
Esmesin dahi rüzgarım/Yelim Hakk'ı söylemezse (s. 590).
- 3-Zeminden arşa ulaşan/Eldir insanlık sevgisi,
Dünyayı doldurup taşan/Göldür insanlık sevgisi (s. 591).
- 4-Aşkınla çöllere düştüm dolaştım/Göründü gözüme iz kara kara,
Derdinle tutuştum yandım alıştım/Kül etti bağrımı köz kara kara (s. 592).
- 5-Sevgi ile yaratıldı bu dünya/İçimde dopdolu duran sevgidir,
Sevgiden muhabbet hasıl oldu ya/Hakka hakikata eren sevgilidir (s. 592).

- 6-Yirminci asırda ahvalden halden/Duygusuz görgüsüz habersiz köyler,
Sahipsiz her insan şaşarmış yoldan/Tahsilsiz bilgisiz rehbersiz köyler (s. 594).

2.42.102. İSMAİL ÇELİK (Âşık Pervanî)

- 1-Dön beri dön beri yüzün görelim/Bir dakika karşımda dur da öyle git,
Eyledin cismimi hep kızıl yara/Derin yaralarım sar da öyle git (s. 595).
- 2-Bugün ben cânânı gördüm/Dağlarda ceylana benzer,
Birden müştak oldum ona/Çok güzel hubana benzer (s. 596).
- 3-Kömür gözlüm dudağının lezzeti/Şeker midir şerbet midir bal mıdır,
Dökülmüş o beyaz gerdan üstüne/Kâkül müdür perçem midir tel midir (s. 596).
- 4-Bidayette yârdan sevdâ almayan/Benim gibi ah u zâra düşer mi,
Aşkın ocağında yeri olmayan/Dolanıp ta kızıl nâra düşer mi (s. 597).
- 5-Dedim bağbancıya girem içeri/Dedi ki bağrımda bâr kalmamıştır,
Dedim ki dağından bir parça kar ver/Dedi ki dağım da kar kalmamıştır (s. 597).

2.42.103. MUHARREM OYLUM (Âşık Kul Semaî)

- 1-On sekizinde bir aşk düştü serime/Kimselerim bakmaz oldu halime,
Halim arzeyledim pir efendime/Yârin sevdasına döndüm ha döndüm (s. 598).
- 2-Kişinin sırrını sorayım dersin/Soruş başka sorgu başka sır başka,
Sırrın hazinesin göreyim dersin/Gören başka gözlü başka kör başka (s. 599).
- 3-Evlâdı Resul'e belli demeyen/İbadet evine boş gelir gider,
Hakikatin küntü kenzin bilmeyen/Bir hayal peşinde düş gelir gider (s. 599).
- 4-Gece gündüz sana yâr diye diye/Yüreğim de fer kalmadı insafsız,
Güzel seni sevmek kâr diye diye/Varlığım da var kalmadı insafsız (s. 599).
- 5-Yine bahar geldi yeşerdi dağlar/Yeşile bürünmüş dallar ne güzel,
Giymiş libasını renk almış bağlar/Bağ bahçe yetiren kullar ne güzel (s. 600).
- 6-Bir rençberim çok çiftlik eyledim/Tarlam bolca ürün vermezdi bana,
Bir zaman at koştum öküz hovladım/Şansıma yiğidi gelmezdi bana (s. 600).

2.42.104. NESİMÎ ÇİMEN

- 1-Senden evvel geçen acı yıllarda/Nice kara günler görmüşüz Ata'm,
Canımız dardaydı gözler yollarda/Sabırla bekleyip durmuşuz Ata'm (s. 602).
- 2-Uyan Mehmet bak neler ettiler/Haini yurtta koyup seni sattılar,
Efendisin diye tokat attılar/Tokat yiyen efendiler efendiler (s. 603).

- 3-Dur diyorlar bana nasıl durayım/Vatan benim millet benim dert benim,
Kimi çoban kimi köle kimi aç/Arada dolaşan mazlum fert benim (s. 603).
- 4-Dinle beni kulağın aç/Sev insanlığı sev gardaş,
İnsan Kâbe insan mirâç/Sev insanlığı sev gardaş (s. 604).
- 5-Bu nasıl yazgıdır bu nasıl kader/Ömrüm bitti amma bitmedi çilem,
Her gelen yarınım dünümden beter/Ömrüm bitti amma bitmedi çilem (s. 604).
- 6-Yaşayan insanlar el ele verip/Türküler söylensin barıştan yana,
Dünya cennetinden çiçekler derip/Türküler söylensin barıştan yana (s. 605).

2.42.105. İHSAN SIRLIOĞLU (Diyarbakırlı Âşık İhsanî)

- 1-Diyar diyar belde belde gezdiğim/Yollar hüngür hüngür ağladı bana,
Ekmeksiz katıksız susuz kaldığım/Çöller hüngür hüngür ağladı bana (s. 606).
- 2-Yeter bunca uyumamız/Kalkalım bir bakalım bir de ha de ha,
Kara gündür çıramızı/Yakalım bir bakalım bir de ha de ha (s. 606).
- 3-Bu memleket bunca emek/Bizim bizim hepsi bizim,
Yabancıya yer ne demek/Bizim bizim hepsi bizim (s. 607).
- 4-Kervan gitti biz uyuya kalmışız/Haydi ey tanburam biz de gidelim,
Tatvan kenarından Nemrut dağından/Haydi ey tanburam biz de gidelim (s. 607)
- 5-Mor yaşmaklım bahar geldi/Sen de durma eserek gel,
Bahçe bahçe kucak kucak/Lâle sümbül keserek gel (s. 608).
- 6-Yazacağım bu can tende/Durana dek yazacağım,
Eşitsizlik zincirini/Kırana dek yazacağım (s. 608).
- 7-Sana oğlum demem hayatta çiğsen/İstemem başına altın taç giysen,
Yetiştirip iki ağaç diktiysen/İşte sen o zaman benim oğlumsun (s. 609).

2.42.106. AHMET KARTALKANAT (Âşık Kul Ahmet)

- 1-Gönlümde bir yol var insana gider/Varıp hayvanlara olmam köle ben,
Aslım bir cevherdir bin kıymet eder/Gidip karışamam ben bir pula ben (s. 610).
- 2-Gönül perişandır çarhın elinden/Akar bozbulanık selden usanmaz,
O kimdir bülbülü gülden ayıran/Bülbül figan eyler gülden usanmaz (s. 610).
- 3-Canımı kimlere kurban ederim/Başta anamdaki bele kurbanım,
Sadık olup bir ikrarda durarak/Beni aşkla saran kola kurbanım (s. 611).

4-İnsanoğlu ne bilirdi/Okul yazı olmasaydı,

Dünya hep cahil kalırdı/Okul yazı olmasaydı (s. 611).

5-Yaz gelip de üç ayları doğunca/Filizlenip fidan olur ağaçlar,

Dağlar burcu burcu çiçek açınca/Güzellere seyran olur ağaçlar (s. 612).

6-Gel gönül kalleş güzele/Gerçek sevmez seni göz ile oynar,

Açılrsa bedastan girse pazara/Sermayesi yoktur söz ile oynar (s. 612).

2.42.107. HAMİT DEMİR (Âşık İlhamî)

1-Dokuz aylık yolun yorgun yolcusu/Her can seni görür sen de seni gör,

Bir gövde değilsin yoktan yarandın/Mekân seni görür sen de seni gör (s. 613).

2-Güzel bahar geldi yayla zamanı/Tez açılın yâr koklasın çiçekler,

Lâle nergis gül bürsün her yanı/Siz açılın yâr koklasın çiçekler (s. 614).

3-Gül efendim gül yanağın gül olsun/Güneş gibi toprak gibi su gibi,

Gönüller şad olsun arzu birleşsin/Güneş gibi toprak gibi su gibi (s. 614).

4-Yâra dedim kirpiklerin ok olmuş/Batırdı sineme “Vay” dedim güldü,

Sevdanın ışığı kalbime çalmış/Yüzün on beşlenmiş ay dedim güldü (s. 614).

5-Âşıkım sinemde sayfalar dolmuş/Gök diye yazılan yazı Türkündür,

Yıldızlar güneşler yer ile göyler/Yaranmış yâr olmuş özü Türkündür (s. 615).

6-Aşkın hududu yok kaderde insaf/Felek kalburunda elemiş gibi,

Yâr dedik sarıldık bizde yok hilaf/Mukadderat doğru dilemiş gibi (s. 615).

7-Vatan toprağında büyüyen sabah/Türk’ün gözbebeği, yüce Atatürk,

Bayrağı göğsündü tekbiri gümrak/Türk’ün gözbebeği, yüce Atatürk (s. 616).

2.42.108. İSMAİL AYDIN (Âşık Daimî)

1-Kâinatın aynasıyım/Madem ki ben bir insanım,

Hakkın barlık deryasıyım/Madem ki ben bir insanım (s. 616).

2-Kendi varlığını bilmeyen âşık/Güvercin olup da uçanı söyler,

Denizler karalar gökler yok iken/Arş’ın kapısını açanı söyler (s. 617).

3-Ne ağlarsın benim zülfü siyahım/Bu da gelir bu da geçer ağlama,

Göklere erişti figânım ahım/Bu da gelir bu da geçer ağlama (s. 618).

4-Göremiyor isem gerçek varlığı/Sünnî’yisem Alevi’ysem ne çıkar,

Sanat edindiysem sahtekârlığı/Sünnî’yisem Alevi’ysem ne çıkar (s. 618).

- 5-Bir seher vaktiydi indim bağlara/Öter şeydâ bülbül gül yaralanır,
Bakmaz mısın sinemdeki dağlara/Derdimi dökmeye dil yaralanır (s. 618).
- 6-Gönül bülbül olmuş dostun gülüne/Karganın konduğu gülden bana ne ,
Arayı arayı buldum Leylâ'mı/Mecnun'un gezdiği çölden bana ne (s. 619).
- 7-Nasıl yâr diyeyim ben böyle yâra/Mecnun edip çöle saldıktan sonra,
Alemin bağına bülbüller dolsa/N'idem benim gülüm solduktan sonra (s. 619).
- 8-Neye üzülürsün neye şaşarsın/Balık ilkin baştan kokar dediler,
Önüne bakmadan durmaz koşarsın/Kırarsın testiği akar dediler (s. 619).

2.42.109. AHMET GÜNBULUT (Âşık Sefil Selimî)

- 1-Sihirli mühürlü bir kapıdayım/Gâhi örtük gâhi açık gözüme,
Esrâra bürünmüş bir yapıdayım/Gâhi mâmur gâhi açık gözüme (s. 621).
- 2-Yâr, senin yoluna mayın dizeler/Üstüne aşkınla basar gelirim,
Parçalayıp yüzüm yüzüm yüzşeler/Derimi duvara asar gelirim (s. 621).
- 3-Kevser ırmağında sâki olan yâr/Bir bardak dem ikrâm etmez mi ola,
Sıratın yolunu iyi bilen yâr/Benim de elimden tutmaz mı ola (s. 622).
- 4-Avrupa'yı bana bahşış verseler/Vatanımın küllüğüyle değişmem,
Ezkaza şahlığı revâ görseler/Belendiğim höllüğüyle değişmem (s. 622).
- 5-Milli servetleri çarçur eyleme/Aya gitmek fayda vermez köye gel,
Sürünenler yerde gökte yaylama/İnsan muallakta durmaz köye gel (s. 623).
- 6-Kimse bana yâren olmaz yâr olamaz/Mertlik hırkasını giydim giyeli,
Dünya bomboş olsa bana yer kalmaz/İnsana muhabbet duydum duyalı (s. 624).
- 7-Kafam semâ gözüm bulut yağmur bol/Ufkumu buladıp sel etme vazgeç,
Kelime pınarım taşmış iken dol/Bent tutup çevremi gök etme vazgeç (s. 624).

2.42.110. YAŞAR YILMAZ (Âşık Reyhânî)

- 1-Dinle anlatayım sana/Erzurumlu Reyhan benem,
Cayır cayır yana yana/Erzurumlu Reyhan benem (s. 626).
- 2-Daha ondört yaşındaydım/Bir kız bana el eyledi,
Yaklaştım derdini sordum/Bir tenhaya gel eyledi (s. 627).
- 3-Kellesinden korkan varsa/Siyasete karışmasın,
Zararından korkan varsa/Ticarete karışmasın (s. 627).

4-Sazım düzen tutmaz olsun/Telim Allah demeyince,

Can canana gitmez olsun/Yolum Allah demeyince (s. 628).

5-Benim iki sevgilim var/Biri vatan biri millet,

Biri gül biri bal kokar/Bir vatan biri millet (s. 628).

6-Ömür bitti kardeş ne hayaldesin/Hakikatten başka yolumuz var mı,

Sakin seni yaratanı unutma/Başka tutunacak dalımız var mı (s. 629).

7-Bilmediğin şeye mantık yürütmek/Karanlıkta odun kırmaya benzer,

Cahil bir kişiye nasihat vermek/Mandaya fiskeyle vurmaya benzer (s. 629).

8-Basma ayak toprağına dolandıkça nem alır/Toprağına dolanmadıkça gönlümü bir gam alır,

Dolandıkça gönlümü bir gam alır encam alır/Nem alır bir gam alır encam alır hem nam alır (s. 630).

2.42.111. MEHMET ALİ ERGAT (Âşık Ferrahî)

1-Ah n'eyleyim gönül senin elinden/Her zaman ağlarım gülemem gayri,

Ben bıktım usandım elin dilinden/Terk ettim sılayı gelemem gayri (s. 631).

2-Fakirlik sinemde çok yara açtı/Ne giyecek ne yakacak dal vardır,

Yokluk ile ömrüm perişan geçti/Kurtulmaya ne bir çıkar yol vardır (s. 632).

3-Yarap bilmem nedir benim çektiğim/Dert elem içinde yanan ben oldum,

Huzuruna geçip dizim çöktüğüm/Akılsız mecnuna dönen ben oldum (s. 632).

4-Elâ gözlü nazlı yâri/Görem dedim göremedim,

Boş kalmıştır kavil yeri/Varam dedim varamadım (s. 633).

5-Hasta gönlüm divanedir durmuyor/Dünya hiç kimseye kalmamış yeyin,

Bu dert bana asla aman vermiyor/Ağlamış gözünü silmemiş deyin (s. 634).

6-Renk renk olmuş dağlar çiçekler açmış/Maviyi yeşili alı severim,

Her âşık kendine bir çiçek seçmiş/Nergizi zambağa fulü severim (s. 634).

7-Güzel ben senin elinden/Nere gidem nere gidem,

Anlamayan yâr halinden/Nasıl edem nasıl edem (s. 635).

2.42.112. HASAN SELMAN (Âşık Selmânî)

1-İnsanlar bir dağa benzerse eğer/Duman düşman olur yel boyun eğmez,

Bülbülü koruyan dikendir meğer/Yılan düşman olur gül boyun eğmez (s. 636).

- 2-Benli dilber gerdanında ben gördüm/Gerdan benli benli yüz benli benli,
Dedim benlim benlerini ben gördüm/Öldürdün derimi yüz benli benli (s. 636).
- 3-Aklım alıp beni derbeder ettin/Ey melek bakışlı sarışın güzel,
Sabrım ile kararım koymadın gittin/Ateşin kalbimi sarışın güzel (s. 636).
- 4-Şimdi bizim ilde çiçek açılmış/Sümbüller bir türlü güller bir türlü,
Bu meydanda lâli gevher saçılmış/Mizanlar bir türlü diller bir türlü (s. 637).
- 5-Bu dünyaya gelen isen/Çekip göçün gitmektedir,
Emanetin bilen insan/Geri teslim etmektedir (s. 637).

2.42.113. ABDULKADİR NAMLI (Âşık İsmetî)

- 1-Bir güzel sevdası geçti başımdan/Çöllere düşürdü çöllere beni,
Gönül vazgeçmiyor gider peşinden/Yollara düşürdü yollara beni (s. 638).
- 2-Anamdan emdiğim sütü burnumdan/Getirdin sen yokluk getir bakalım,
Atıp hançerini kara bağrımdan/Batırdın sen yokluk batır bakalım (s. 639).
- 3-Ben mi bilmiyorum zaman mı başka/Bahar dedikleri kışa benziyor,
Dağlar mı bozardı duman mı başka/Toprak görenler taşla benziyor (s. 639).
- 4-Şarapta aradık balın tadını/Üzüme güvendik arıdan olduk,
Vefâsızın ezber ettik adını/Kahpenin uğruna periden olduk (s. 639).
- 5-Hayalimle yatıp rüyamda gördüm/Bir saklandı bir de göründü güzel,
Yavaşça yürüyüp yanına vardım/Bir saklandı bir de göründü güzel (s. 640).
- 6-Sefillikten hasta olup varınca/Doktor bana “Boğazına bak” dedi,
Kollarımı kuru kemik görünce/Doktar bana “Boğazına bak” dedi (s. 640).
- 7-Benden selam söylen o nazlı yâre/Hâlimi görsün de ne derse desin,
Arasa buluru derdime çare/Hâlimi görsün de ne derse desin (s. 640).

2.42.114. ŞEREF TAŞLIOVA

- 1-Serhat boyu seslenirim bir köyden/Havası da güzel suyu da güzel,
Tarifler edeyim yiğitten baydan/Ecdadı da güzel soyu da güzel (s. 642).
- 2-Sana âşıkız biz ey Anadolu/Her taşında bir şâirin sesi var,
Zümrüt gibi her bir yanın gül dolu/Her dağının ayrı ayrı süsü var (s. 643).
- 3-Kışın kar altında kalan topraklar/İlkbahar gelince al yeşil olur,
Cana gelir ağaçtaki yapraklar/Gövde filiz verir dal yeşil olur (s. 643).

- 4-Her gelen insanlar geçer üstümden/Muhannet sevdiğim yol ettin beni,
Çekmeyinen kopmaz idi yaprağım/Aşkınla bir çürük dal ettin beni (s. 644).
- 5-Yaram gayet derin yoktur çaresi/Ellesen de boştur ellemesen de,
Aman tabip geçti merhem yarası/Yollasan da boştur yollamasan da (s. 644).
- 6-Dünya değirmendir insanlar tahıl/Ekilir biçilir un olur gider,
Cesedi gezdirir baştaki akıl/Bire saygı duyan bin olur gider (s. 644).

2.42.115. MURAT ÇOBANOĞLU

- 1-Sevdiğim yâr bana göndermiş nâme/Rüzigâr dokunmamış dal ister benden,
Bir lezzet olmasın onun tadında/Hiç arı görmemiş bal ister benden (s. 645).
- 2-İnsan dedikleri duvara benzer/Hele suvakları dökülsün de gör,
Gördüğün her güzele aldanma/Saç ağarsın beli bükülsün de gör (s. 646).
- 3-Sevda hançerini aldın eline/Gel de bu sinemi yar karagözlüm,
Aşığın sözüne şirin diline/Doldur aşk şerbetin ver karagözlüm (s. 647).
- 4-İnsan dedikleri bir dağa benzer/Duman düşman olur yel boyun eğer,
Bülbül olsan bile gönül bağında/Diken düşman olur gül boyun eğer (s. 647).
- 5-Bu gönlümün yarasını/Saramadın saramam ki,
Yıktın felek duvarımı/Kuramadın kuramam ki (s. 648).

2.42.116. MEHMET KARGI (Âşık Gülhanî)

- 1-Seher vahti bülbül gibi/İşim gücüm zârdır benim,
Tabiplere minnet etmem/İyi olmam zordur benim (s. 649).
- 2-Çıkıp şu dağlara seyran eyledim/Açmış lâle sümbül gülü ne güzel,
Gönül bahçesine girip yayladım/Yeşermiş ağaçlar dalı ne güzel (s. 649).
- 3-Bana yâr olmayan yârin derdini/Çeke çeke usandırdın oy felek,
Kendi gitti virân koydu yurdunu/Baka baka usandırdın o felek (s. 650).
- 4-Gözümün çırası yüzümün nuru/Ne kadar yakınsın cana sevgilim,
Ab-ı hayat suyu yaylanın karı/Hasretin karıştı kana sevgilim (s. 651).
- 5-Dedemi babamı beni okuttu/Kutsaldır vazifen ulu öğretmen,
Cehaleti sildi kökten yok etti/İlim kapısının kolu öğretmen (s. 651).
- 6-Bir zaman Şeref'tin şimdi Ayvalı/Benim gibi bahtı karalı köyüm,
Bir yanın dağlar sıralı köyüm/Dört yanın dağlar sıralı köyüm (s. 652).

2.42.117. SABRÎ ORAK (Âşık Hüdâî)

- 1-Sen kime aşkınsın diye sordular/Dedim ben bülbülüm güle âşığım,
Düşürdüler biraz fikir yordular/Arıyım çiçeğe bala aşığım (s. 653).
- 2-Gönül sende sevgi sende yâr sende/Sevda ara sende seni bul kardaş,
Mürşit sende rehber sende pir sende/Sevda ara sende seni bul kardaş (s. 654).
- 3-Âşık olmak bir âlemdir/Tatmayanlar anlamaz ki,
Her sözü bir mücevherdir/Tatmayanlar anlamaz ki (s. 654).
- 4-Bir çocuk küçükken yetim kalırsa/Yaralar yaralar yaralar beni,
Bir garip gurbete mahzun olursa/Yaralar yaralar yaralar beni (s. 654).
- 5-Bu aşkın sırrına ereyim dersin/Önce bir ermişe sor da öyle gel,
Hakkın cemâlini göreyim dersin/Evvelâ sen seni gör de öyle gel (s. 655).
- 6-Ateş icat olup tütün tütmeden/Aşkın ocağında beni yanıp tüttüm,
Güller açılmadan bülbül ötmeden/Mânâ âleminde şakıldım öttüm (s. 655).
- 7-Yavrusunu yitirmiş bülbül misali/Konar daldan dala öterim böyle,
Sineme ayrılık közü düşeli/Yanar ince ince tüterim böyle (s. 656).

2.42.118. OSMAN TAŞKAYA (Âşık Feymânî)

- 1-Ahu gözlüm tut elimden/Vazgeçmeden emelikden,
Aşkın beni temelinden/Yıkmadan gel yakmadan (s. 657).
- 2-Dünya seyrân yeri ömür seyrâncı/Kimi gördü kimi görmeden geçti,
Gizli köprü kurmuş ulu mimarcı/Kimi durdu kimi durmadan geçti (s. 657).
- 3-Nasihat köyleyi bey paşa eder/Tutmayana rüzgâr satmışa benzer,
Tesadüf yalancı bir doğru dese/Dillerine diken batmışa benzer (s. 658).
- 4-Baki değil şu dünyanın ziyneti/Ölüm kıyametin bir alâmeti,
Yolcuya yıldızın ayın alâmeti/Karanlıkta bakmayınca bell'olmaz (s. 658).
- 5-Var mıydım yok muyudum/Şu âlemde bundan evvel,
Az mıydım çok muyudum/Şu âlemde bundan evvel (s. 659)

2.42.119. ÂŞIK KALENDER EREN

- 1-Zâtına sığındım ey gül yüzlü yâr/Çaresiz derdime dermanım yok mu,
Gurbet elde kaldım günün ah ü zâr/Menzile varacak kervanın yok mu (s. 660).
- 2-Bilmem ebedi mi hicrânım Yarap/Beklerim beklerim sonu gelmedi,
Cam gussa elinden gezerim harap/Vallahi dizimde takat kalmadı (s. 660).

- 3-Akıl erilmiyor dünya fendine/Hiç güven kalmamış zamana dostum,
Herkes bir Süleyman kendi kendine/Kıymet verilmiyor insana dostum (s. 660).
- 4-Nedir bu çektiğim vefâsız zâlim/Yok mu merhametin insafa gel gel,
Ulu dağlar ile tutmuşum yolum/Yok mu merhametin insafa gel gel (s. 661).

2.42.120. ŞERİF CIRIK (Âşık Mahsunî Şerif)

- 1-Gel beni taşlama ey insanoğlu/Yüzseniz derimi yine dönemem,
Sevdanın çırası yanar bağrımda/İki cihan üfrük olsa dönemem (s. 663).
- 2-Uzaktan yakından yuh çekme bana/Sana senin gibi baktım ise yuh,
Efendi gözüüp tüm insanlara/Hakk'ın kullarını yıktım ise yuh (s. 663).
- 3-Bu yıl benim yeşil bağım kurudu/Dolu vurdu yaprakları kurudu,
Benim de saz tutan elim var idi/Şimdi bir köşede yatar ağlarım (s. 664).
- 4-Bütün insanlık adına/Amerika katil katil,
Hukuk yapar kendi yıkar/Amerika katil katil (s. 664).
- 5-Sanki ömrüm bir bilmece/Bitmez tükenmez geceler,
Uzun uzun yollar gibi/Bitmez tükenmez geceler (s. 665).
- 6-İşte gidiyorum çeşmi siyahım/Önümüze dağlar sıralansa da,
Sermayem derdimdir servetim âhım/Karardıkça bahtım karalasan da (s. 665).

2.42.121. SEYİT ALİ BAYRAKTAR (Âşık Temelî)

- 1-Doğup büyüdüğüm zamanlarımda/Geliştiğim yerler şimdi ne halde,
Kekeme kekeme varıp anama/Konuştüğüm yerler şimdi ne halde (s. 666).
- 2-Beni öz yurdumdan kopardılardı/Bilemezsiniz hayalimde ne vardı,
Şimdi üzüntü ve gariplik sardı/Kaldım kalıyorum Alamanya'da (s. 667).
- 3-Makine çağına açtım kucağım/İşlesin her yanım tütsün ocağım,
İnsanlığı sarsın kalpten sıcakım/Muhabbetle sevgi ile aşk ile (s. 667).
- 4-Biz kötene üç çift öküz koşarız/Tarlamızda türkü söyler coşarız,
Ta toprağın sinisini eşeriz/Emek bizden yemek ağadan olur (s. 667).
- 5-Robot geldi kurdular/Önüne iş verdiler,
Yapmasını gördüler/Öne salladılar baş (s. 668).
- 6-Savaşçı beylere bir çift sözümüz/Sizden yana kapkaradır özümüz,
Saldırgan savaşta yoktur gözümüz/Tüm insanlar barış ekmek istiyor (s. 669).

2.42.122. ŞAH TURNA (Gürünlü)

- 1-Turna ile sohbetteyiz bakalım/Ağlıyor gözlerim turna turna,
Derunumda yarem çoktur tabibim/Elinle yaremi sar turna turna (s. 670).
- 2-Çaresiz derdime derman/Nasıl bulayım bulayım,
Gönül sarayına mihman/Nasıl olayım olayım (s. 670).
- 3-Benlik kibirlik bir kale/Yıkamazsın gelme gelme,
İnsanlar hem Kabe Mevlâ/Tapamazsan gelme gelme (s. 671).
- 4-Yol yordam bilmeyen köylü vatandaş/Seni bu hallere koyan utansın,
Kırık ekmek bir tas ayran yağsız aş/Şükreyle hâline diyen utansın (s. 671).
- 5-Şu gönlümün sabahını/Bekliyorum gelmiyor ki,
Neşeyle huzur kapımı/Birgün olsun çalmıyor ki (s. 672).

2.43. Şeyma Güngör, Türk Halk Şiirinden Seçmeler⁶⁵

2.43.1. BAYKAN-BIKAN (14. Yüzyıl)

1-Bu yıl kışdan keçüp bizüm yazumuz/Çağır bülbül güle yetmez nazumuz,
Düşüp can kaybına itdük özümüz/Çü Kars ögin alup kağan-ı Tatar (s. 223).

2.43.2. BAHŞÎ (16. Yüzyıl)

1-Sultan Selim cülûsında/Salâ dedi de yörirdi,
Gidelüm Mısır'a doğru/Yola dedi de yörirdi (s. 227).

2.43.3. ÇIRPANLI (16. Yüzyıl)

1-Gâzi Murad Reis'den haber soranlar/Vardur bahadur yarar delüsi,
Her kande hû desen gelir yetişür/..... (s. 228).

2.43.4. OZAN (16. Yüzyıl)

1-Gerçek âşık olanlarûn/Yürecüği yanar olur,
Her cânibden sûriş ile/Şevkî odı kanar olur (s. 229).

2.43.5. KÖROĞLU (16. Yüzyıl)

1-Kimisi pınar başında/Kimisi yolun dışında,
Al geyen onbeş yaşında/İlle mavili mavili (s. 230).

2.43.6. HAYÂLÎ (16. Yüzyıl) (? - 1578'den sonra)

1-Leylâ'm gelür deyü yollar gözlerüm/Gelmedi gözümde kaldı hayâlî,
Gizli sırrum beyân etmem gizlerüm/Serümi sevdâya saldı hayâlî (s. 231).

2.43.7. KUL MEHMET (16. Yüzyıl)

1-Behey elâ gözlü cânım/Kul olmağa geldüm sana,
Gönül tahtında sultânım/Kul olmağa geldüm sana (s. 232).

⁶⁵ Şeyma Güngör, Türk Halk Şiirinden Seçmeler. Boğaziçi Yayınları, İstanbul, 2013, ss: 426.

2.43.8. ÖKSÜZ DEDE (16. Yüzyıl)

- 1-Be bu söyleyen dil kudret dilidir/Cümle yaradılmış Hakk'un kuludur,
Beylere armağan Şah'un gülidür/İmirza'mı hoşça dutun ağalar (s. 234).

2.43.9. KARACAOĞLAN

- 1-Dinle sana bir nasihat edeyim/Hatırdan gönülden geçici olma,
Yiğidin başına bir iş gelince/Anı yad ellere açıcı olma (s. 239).
- 2-Ben güzele güzel demem/Güzel benim olmayınca,
Muhannetin kahrını çekmem/Gel deyip de gelmeyince (s. 241).
- 3-Yeşil başlı gövel ördek/Uçar gider göle karşı,
Eğricesin tel tel etmiş/Döker gider yâre karşı (s. 242).
- 4-Ölüm ardıma düşüp de yorulma/Var git ölüm bir zaman da yine gel,
Âkıbet alırsın komazsın beni/Var git ölüm bir zaman da gene gel (s. 243).
- 5-Ala gözlüm ben bu ilden gidersem/Zülfü perişanım kal melil melil,
Kerem et aklından çıkarma beni/Ağla göz yaşını sil melil melil (s. 244).
- 6-Bre dağlar bire beyler/Ölmeden bir dem sürelim,
Gözümüze kara toprak/Dolmadan bir dem sürelim (s. 245).
- 7-Çukurova bayramlığın giyerken/Çıplaklığın üzerinden soyarken,
Şubat ayı kış yelini kovarken/Cennet dense sana yakışır dağlar (s. 246).

2.43.10. EMRAH (Ercişli)

- 1-Bugün ben bir güzel gördüm/Bakar cennet sarayından,
Kamaştı gözümün nûru/Onun hüsn-i cemâlinde (s. 247).
- 2-Ellerin kırılınsın hey nâşi hoyrat/Sana kimler dedi boz menevşeyi,
Nâzik eliyinen dermiş devşirmiş/Al yanak üstüne düz menevşeyi (s. 248).

2.43.11. ÖKSÜZ ÂŞIK (17. Yüzyıl)

- 1-Gül budanmış dal dal olmuş/Menekşesi yol yol olmuş/Siyah zülfün tel tel olmuş,
Biz şu yerlerden gideli/Gurbet ellere düşeli (s. 249).

2.43.12. KÂTİBÎ (17. Yüzyıl)

- 1-Gönül aşk atına binelden beri/Mahabbet menzilin alagelmıştır,
Pervâne-veş şem'a yanaldan beri/Benzimiz sararıp solagelmıştır (s. 250).

- 2-Görüp cemâline âşık olduğum/Hakk'ı bir bilirsen ağlatma beni,
Uğruna serimi fedâ kıldığım/Hakk'ı bir bilirsen ağlatma beni (s. 251).

2.43.13. ÂŞIK (17. Yüzyıl)

- 1-Güzel senden ayrılalı/Haylı zaman oldu gel gel,
Bak gözümde akan yaşım/Âb-ı revan oldu gel gel (s. 252).
2-Diyâr-ı gurbette gönlüm eğlenmez/Yâr Rabbi sen nasîp eyle sılayı,
Bir güzele dahi gönlüm bağlanmaz/Yâ Rabbi sen nasîp eyle sılayı (s. 253).

2.43.14. KULOĞLU (17. Yüzyıl)

- 1-Sultan Murad eydür şimdi zâmane/Bize kalmadı beyler elvedâ,
Büküldü kâmetim döndü kemâne/Gezip seyrettiğim iller elvedâ (s. 254).
2-Uzaktan merhaba olmaz/Gel ey mestâne bakışım,
Kolların boynuma dola/Dola, mestâne bakışım (s. 255).

2.43.15. KAYIKÇI KUL MUSTAFA (17. Yüzyıl)

- 1-Kalktı yelken eyledi Murad Reis/Başbaşa düşmana varırın demiş,
Vaktinize hazır olur gâziler/Ya ser verir ya ser alırın demiş (s. 256).

2.43.16. ÂŞIK GAZÎ HASAN (Tamaşvarlı)

- 1-Ne çeker kulların serhat ilinde/Bilinmez hünkârım görülmeyince,
Bunca memleketin kâfir elinde/Kaldı inanmadın ayrılmayınca (s. 257).
2-Geldi düşman bağladı hep cümle râhım der Budin/Gelmeyen imdadıma çeksün
günâhım der Budin,
Kalmışım küffâr elinde yalnız zâr ü zebûn/Ser çeküp burç ü bedenden çıktı âhım
der Budin (s. 258).

2.43.17. ÂŞIK ÖMER (17. Yüzyıl)

- 1-Elâ gözlerine kurban olduğum/Yüzüne bakmağa doyamadım ben,
İbret için gelmiş derler cihana/Noktadır benlerin sayamadım ben (s. 261).
2-Gel ey dilber kan eyleme/Seni kandan sakınırım,
Doğan aydan esen yelden/Seni günden sakınırım (s. 262).
3-Dedim dilber yanakların kızarmış/Dedi çiçek taktım gül yarasıdır,
Dedim tâne tâne olmuş benlerin/Dedi zülfüm değdi tel yarasıdır (s. 255).

4-Bahar oldu gül açıldı/Küllî rahmetler saçıldı,
Türlü çiçekler açıldı/Kangımız âlâ çiçektir (s. 264).

2.43.18. GEVHERÎ (17. Yüzyıl)

1-Âşk-ı cânan bir yana destimde sahbâ bir yâna/Ta'n-ı a'dâ bir yana başımda sevdâ
bir yana,

Geçmezem oh mah-rulardan gelse âlem bir yana/Olsa dünyâ bir yana ben zâr-ı şeydâ
bir yana (s. 265).

2-Bülbül ne yâtersin yaz bahar oldu/Çağrışıp ötmenin zamânı geldi,

Serviler yeşerdi çiçekler doldu/Câna can katmanın zâmanı geldi (s. 266).

3-Ehl-i dilber içre ey nûr-i dîdem/Bana Mecnun sana Leylâ desinler,

Gonca-i ruhsârın şöyle medh idem/Kimdir bu bülbül-i şeydâ desinler (s. 267).

2.43.19. MAHTÛMÎ (18. Yüzyıl)

1-Dilberan ahd ü vefâyı/Unuturlar unuturlar,

Ediv uşşâka cefâyı/Unuturlar unuturlar (s. 271).

2.43.20. ABDÎ (18. Yüzyıl)

1-Bulunmaz mânendi bu cihân içre/Nâzenin hûbların kânı İslambul,

Söylenir dâima şâiran içre/Vermişdir dünyaya şânı İslambul (s. 272).

2.43.21. LEVNÎ (18. Yüzyıl)

1-Tut atalar sözün kalbi selîm ol/Gönülden gönüle yol var demişler,

Gider yavuzluğu tab'ı halîm ol/Sert sirke kabına zarar demişler (s. 273).

2-Çiçeğe ariya ariya asel/Abdala boru boruya gazel,

Şâire türkü türküye güzel/Güzele gerdan ne güzel uymuş (s. 275).

2.43.22. ÂŞIK KÂMİLÎ (18. Yüzyıl)

1-Küçücükten çıktım gurbet ellere/Hakikat râhına düştüm gezerken,

Eski sözdür gelir yazılan sere/Aşk atına bindim yayan giderken (s. 277).

2.43.23. ÂŞIK HALÎL (Bursalı-18. Yüzyıl)

1-Kıvrılıp yassılan yollar/Garip midir bencileyin,

Çağlayuban akan seller/Garip midir bencileyin (s. 281).

2.43.24. İKBAL BACI (İstanbulu)

- 1-Çevir yüzün semâya/Otur her dem duâya,
Niyâz eyle Hüdâ'ya/Derdine derman gelsin (s. 207).

2.43.25. ADİLE SULTAN (19. Yüzyıl)

- 1-Hak yoluna can verdiler/İncitme hiç dervişleri,
Cânân yolunu buldular/İncitme hiç dervişleri (s. 210).

2.43.26. DERTLÎ (Bolulu)

- 1-Sâkıya câmında nedir bu esrâr/Kıldı bir katresi mestâne beni,
Şarâb-ı lâ'linde ne keyfiyet var/Söyletir efsâne efsâne beni (s. 285).
2-Baş keser kaddine servi gülşende/Hey kâmeti bâlâ seni görünce,
Güller girye eder goncalar hande/Ey ruhleri hamrâ seni görünce (s. 286).
3-Medhine meddâh olalım, hüsrev-i hûban güzele,
Vasfina sözler bulalım, dinleye yâran güzele (s. 287).

2.43.27. EMRAH (Erzurumlu)

- 1-Şimden gerü nazlı yâre küskünüm/Yıktı hâtırımı barışmam gayrı,
Âlem gelip yüzümü görüşmem gayrı/Çevirdim yüzümü görüşmem gayrı (s. 288).
2-Sabahtan uğradım ben bir fidana/Dedim mahmur musun dedi ki yok yok,
Ak ellerin boğum boğum kınalı/Dedim bayram mıdır dedi ki yok yok (s. 289).
3-Ne feryat edersin divane bülbül/Senin bu feryâdın gülşene kalsın,
Bu dünyâda eremezsin murada/Huzûr-i mahşere dîvâne kalsın (s. 290).
4-Öldürdü beni gamzesi fettan acımaz mı,
Kan ağladığım gözleri mestan acımaz mı (s. 291).

2.43.28. ZİHNÎ (Bayburtlu)

- 1-Vardım ki yurdundan ayağ göçürmüş/Yavru gitmiş ıssız kalmış otağı,
Câmlar şikest olmuş meyler dökülmüş/Sâkîler meclisten çekmiş ayağı (s. 292).
2-Ey sabâ cânâne dedin mi dedim, dedim dedi,
Düşdüğüm efgâne dedin mi dedim, dedim dedi (s. 293).

2.43.29. DADALOĞLU (19. Yüzyıl)

- 1-Kalktı göç eyledi Avşar illeri/Ağır ağır giden iller bizimdir,
Arap atlar yakın eyler ırağı/Yüce dağdan aşan yollar bizimdir (s. 294).
- 2-Şu yalan dünyaya geldim geleli/Severim kır atı bir de güzeli,
Değip on beşime kendim bileli/Severim kır atı bir de güzeli (s. 295).

2.43.30. SEYRÂNÎ (Everekli)

- 1-Âlemde bir devir dönüyor amma/Devr-i İngiliz mi Firenk mi bilmem,
Halli âsân değil müşkül muamma/Zulm-i zâlim göğre direk mi bilmem (s. 296).
- 2-Şu kimsesiz sahrâlarda/Diken oldu gülüm benim,
Gizli gizli tenhâlarda/Ağlamaktır hâlim benim (s. 297).

2.43.31. NURÎ (Tokatlı)

- 1-Ey şûh-ı cânânım çeşm-i fettânım/Gayet sevdi cânım seni dilrübâ/Oldum müptelâ,
Rûz u şeb giryânım hâl perişânım/Rahim kıl sultânım cevretme bana/Ey gül-i ra'nâ
(s. 298).
- 2-Yine aldı gam ü efkâr-ı dili dağ-ı tenin/Acımaz mı yüreğin merhametin yok mu
senin,
Ne revâ cevri ola goncaya serv-i semenin/Acımaz mı yüreğin merhametin yok mu
senin (s. 299).
- 3-Üftâden oldum gül gibi soldum sor bana n'oldum cevrinle cânan/Gül gibi soldum
sor bana n'oldum cevrinle cânan oldum perişan,
Sor bana n'oldum cevrinle cânan oldum perişan ey fitne-devran/Cevrinle cânan
oldum perişan ey fitne-devran âhir-zamansın (s.).

2.43.32. GEDAÎ (Beşiktaşlı)

- 1-Bir kâmet-i dirâz servi-i mümtaz/Özge şive-baz pek Elvanlıca,
Dîdeleri şeh-baz bir sâhip-i naz/Gerdanı sîm-beyaz delikanlıca (s. 301).

2.43.33. SEYYÎD AHMET (Âşık Figânî)

- 1-Bana imdat edin dostlar dil-i vîranda yangın var,
Alevlendi derûnumda tutuştu candan yangın var (s. 302).

2.43.34. RUHSÂTÎ (Deliktaşlı)

- 1-Keklik gibi taştan taşa sekerek/Gerdan açıp gelişini sevdiğim,
Sağa sola taksim etmiş örgüsün/Onar onar bölüşünü verdiğim (s. 303).
- 2-Her sabah her sabah dertli esersin/Bilmem ki murâdın ne, seher yeli,
Kerem eyle dost köyüne gidersen/Benim de hâlimi sor, seher yeli (s. 304).
- 3-Bir vakta erdi ki şimdi günümüz/Yiğit belli değil mert belli değil,
Herkes yarasına derman arıyor/Devâ belli değil dert belli değil (s. 305).

2.43.35. ÂŞIK ŞENLİK (Çıldırılı)

- 1-Ehl-i İslâm olan işitsin bilsin/Can sağ iken yurt vermeniz düşmana,
İsterse Uruset ne ki var gelsin/Can sağ iken yurt vermeniz düşmana (s. 306).

2.43.36. HIFZÎ (Kağızmanlı)

- 1-Sefil baykuş ne gezersin bu yerde/Yok mudur vatanın illerin hani,
Küsmüş müsün selâmımı almadın/Şeydâ bülbül şirin dillerin hani (s. 307).

2.43.37. SÜMMÂNÎ (Erzurumlu)

- 1-Kınamayın bizi Hakk'ı sevenler/Yağmur düşmeyince sel uyanır mı,
Gönül boş değildir aşka düşeli/Rüzgâr esmeyince dal uyanır mı (s. 310).
- 2-Şu karşiki yüce dağlar/Acep bizim dağlar m'ola,
Kara yaşlı benim anam/Oğul der de ağlar m'ola (s. 311).

2.43.38. SABÎT YALÇIN ATAMAN (Âşık Müdâmî)

- 1-Gençlik âleminde kız seven yiğit/Alacağın kızın soyuna bir bak,
Halı etvârını sor eylece eşit/İmtizaç ahlâktan huyuna bir bak (s. 315).

2.43.39. VEYSEL ŞATIROĞLU (Âşık Veyssel)

- 1-Güzelliğin on par'etmez/Bendeki aşk olmasa,
Eğlenecek yer bulaman/Gönlümdeki köşk olmasa (s. 316).
- 2-Uzun ince bir yoldayım/Gidiyorum gündüz gece,
Bilmiyorum ne haldayım/Gidiyorum gündüz gece (s. 317).
- 3-Ben gidersem sazım sen kal dünyâda/Gizli sırlarımı âşık etme,
Lâl olsun dillerin söyleme yada/Garip bülbül gibi âh ü zâr etme (s. 318).

4-Saklarım gözümde güzelliğini/Her neye bakarsam sen varsın orda,
Kalbimde gizlerim muhabbetini/Koymam yabancı sen varsın orda (s. 319).

2.43.40. FATMA OFLAZ (Âşık Derdimend)

1-Öyle bir istemkâr âmirdir gönül/Dâima hasmını fethetmek ister,
Gâfil olmuş ahvâlini bilmiyor/Her yerde şahsını medh etmek ister (s. 320).

2.43.41. ÂŞIK ALİ İZZET ÖZKAN

1-Mühür gözlüm seni elden/Sakınırım kıskanırım,
Uçan kuştan esen yelden/Sakınırım kıskanırım (s. 322).
2-Kader torbasına elim uzattım/Tecelli kağıdım karalı çıktı,
Ömür defterine bir yol göz attım/Dertlerim içinde sıralı çıktı (s. 323).

2.43.42. YAŞAR YILMAZ (Âşık Reyhânî)

1-Gözüm yolda kaldı yârim gelmedi/O sebepten böyle nâçar ağlarım,
Arzum beni yâre kurban eyledi/Vursalar göğsümü açar ağlarım (s. 324).
2-Aman gazeteci gel bizim köye/Bizde olan türlü halları da yaz,
Yalınız saçlıyı kaşlıyı yazma/Uyuzu koturu kelleri de yaz (s. 325).

2.43.43. ÂŞIK MURAT ÇOBANOĞLU

1-Sevdiğim yâr bana göndermiş nâme/Rüzgâr dokunmamış dal ister benden,
Bir lezzet olmasın onun tadında/Hiç arı görmemiş bal ister benden (s. 326).
2-Dinleyene benim sözüm nasihat/İlimsiz bir kimse insan olmaz,
Bu söz yalan olmaz olur hakikat/İlimsiz bir kimse insan olmaz (s. 327).

2.43.44. ÂŞIK ŞEREF TAŞLIOVA

1-Başım duman gözlüm yaşlı dolandım/Çekilmez çilesi gurbet ellerin,
Hasretlik derdiyle kavruldum yandım/Büyüktür belâsı gurbet ellerin (s. 328).
2-Neşe ile keder geceyle gündüz/Biri birisinin karşılığıdır,
Gelir ile gider eğri ile düz/Biri birisinin karşılığıdır (s. 329).

2.43.45. SABRÎ ORAK (Âşık Hüdâî)

1-Vallâhî güzelim gül yanakların/Öten bülbüleri gülden ayırır,
Şu tatlı dilinle bal dudakların/Arıyı petekten baldan ayırır (s. 330).

- 2-Hilâl kaşlar inci dişler/Güzel senin mi senin mi,
Elâ gözler o bakışlar/Güzel senin mi senin mi (s. 331).

2.43.46. OSMAN TAŞKAYA (Âşık Feymânî)

- 1-Dağlar al yeşil süslenir/Hele bahar gelsin de bak,
Bülbül aşkının seslenir/Güle bahar gelsin de bak (s. 332).
2-Her varlığın gaflet zamanı vardır/Dereyi uykudan sel uyandırır,
Rahmet de tufan da ondan halk olur/Gökteki bulutu yel uyandırır (s. 333).

2.43.47. İLKİN MANYA (Âşık Sarıcakız)

- 1-Eller gibi yurdum yuvam olmadı/Kolum tâ omuzdan kırık efendim,
Ömrümce ağladım yüzüm gülmedi/Gönül küskün yürek buruk efendim (s. 334).
2-Anadolu kadınıyız/Destanları ören biziz,
Barışın ilk adımıyız/Dost gülleri deren biziz (s. 335).

2.43.48. ÂŞIK MEHMET YAKICI

- 1-Bir zamânın âşıkıyım/Ol Celil'in maşukuyum,
Âşıkların ben şâhıyım/Yanar aşkım söğünür mü (s. 217).

2.43.49. SABRÎ ORAK (Âşık Hüdâî)

- 1-Ateş icat olup tütün tütmeden/Aşkın ocağında ben yanıp tüttüm,
Güller açılmadan bülbül ötmeden/Mânâ âleminde şakıdım öttüm (s. 218).

2.44. Nihal Yıldırım, Türk Saz Şâirleri Antolojisi⁶⁶

2.44.1. BAYKAN-BIKAN (14. Yüzyıl)

- 1-Bu yıl kıştan keçip bizim yazımız/Çağır bülbül güle yetmez nazımız,
Düşüp can kaydına itdük özimiz/Çü karsın ögin alıp Kağan-ı Tatar (s. 35).
- 2-Benim etmegümi tahvif idenler/Beni koyup Selim Han'a gidenler,
Hakikat rahma dorı varanlar/Görün beyler bana nitti Selim Şah (s. 36).⁶⁷

2.44.2. ÖKSÜZ DEDE (16. Yüzyıl)

- 1-Be bu söyleyen kudret dilidir/Cümle yaradılmış Hakkın kuludur,
Beylere armağan Şahın gülüdür/İmirzâmı hoşça tutun ağalar (s. 54).
- 2-Gül budanmış dal dal olmuş/Menekşesi yol yol olmuş,
Siyah zülfün tel tel olmuş/Biz şu yerleden gideli/Gurbet illere düşeli (s. 55).

2.44.3. HAYÂLÎ (16. Yüzyıl)

- 1-Turnam gider olsan bizim illere/Vezir Ardahan'dan göçtü diyesin,
Karşı geldi Kızılbaşın Hanları/Çıldır'da da döğüş oldu diyesin (s. 58).
- 2-Leylâ'm gelir deyü yollar gözlerim/Gelmedi gözümde kaldı hayâlî,
Gizli sırrım beyan etmem gizlerim/Serimi sevdâyı saldı hayalî (s. 59).

2.44.4. ÂŞIK ÖMER (17. Yüzyıl)

- 1-Sebeup oldun ayırdın beni yârdan/Tiğ-ı gazab sana yâr olsun rakiyb,
Kurtulma cihanda âh ile zârdan/Köhne dünyâ başına dar olsun rakiyb (s. 69).
- 2-Gördüm yârimin yüzünü/Öptüm dostumun gözünü,
Aradım buldum izini/Buldum ammâ neden sonra (s. 69).
- 3-Hey gaziler bir seyrana uğradım/Söylenecek dinlenecek hâl değil,
Dokuz, kişi bir pireyi kovalar/Ardı sıra, erilecek hâl değil (s. 70).
- 4-Sinemin bâdında bitmiş bir ağaçta iki dal,
Biri elma biri hurma bir sükker biri bal (s. 71).
- 5-Ol ne afettir vücudu hâliyâ ihfâdedir,
Menzili esfelde ammâ meskeni bâlâdedir (s. 71).

⁶⁶ Nihal Yıldırım, Türk Saz Şâirleri Antolojisi. Etkileşim Yayınları, İstanbul: 2014, ss: 143.

⁶⁷ Berat Ali Alptekin ve Saimsakaoğlu'nun Saz Şiiri Antolojisi'ne göre bu şiir, 16. yüzyılda yazılmış kimliği belirlenemeyen bir şaire aittir.

6-Gider oldum pür cefâ sen bir yana ben bir yana,

Çünkü kılmazsın vefâ sen bir yana ben bir yana (s. 72).

7-Aşkın ile ciğeri büryân ararsan işte ben/Sen gibi âleme sultân ararsan işte ben,

Senin aşkınla habibim dilde râhat kalmadı/Gönlü pür gam didesi giryâr ararsan işte ben (s. 73).

8-Bir âfet yüzü dildârın yine oldum giriftârı/Cihanda görmedim ben böyle bir yâr-ı cefâkârı,

Beni ağlattı dünyâda varup güldürdü ağyârı/Bulursam rûz-i mahlerde beb ol yâr-ı sitemkârı (s. 74).

9-Bir şâha kul oldum yine âzâde gezerken/Uğrattım acep kendimi dünyâda gezerken,

El çekmiş iken neyler idim ben yine ey yâr/Ben doldu gönül seyr ü temâşâda gezerken (s. 75).

10-Yüz tutdu cefaya/Bin türlü belâyâ,

Hûb sevmeği tekrar/Bir kaşları yâya (s. 76).

2.44.5. GEVHERÎ (17. Yüzyıl)

1-Bir kaş hilâle meyletti gönül/Bedir olmuş ammâ gene bir hoşça,

Yanağı gülleri yabâne değil/Sehil solmuş ammâ gene bir hoşça (s. 79).

2-Yâr gideli bizim ilden/İller harab oldu harab,

Söylemem derdimi dilden/Diller harab oldu harab (s. 80).

3-Aşk-ı cânan bir yana destimde sahbâ bir yana/Ta'n-ı a'dâ bir yana başımda sevda bir yana,

Geçmezim ol mâh-rûdan gelse âlem bir yana/Olsa dünyâ bir yana ben zâr-ı şeydâ bir yana (s. 81).

4-Ol benim âlemde varım gelmedi yâ Rab niçün,

Nakd-i ömrüm nazlı yârim gelmedi yâ Rab niçün (s. 81).

5-Yeter naz eyledin dilber ne buldum bu cefalarla,

Beni öldürdün ey kâfir mülûkane ezalarla (s. 82).

6-Ey ruhleri gül kameti bâlâ güzelim gel,

Gel oldu tamam va'de-i ferdâ güzelim gel (s. 83).

7-Dilber sana ben gözleri öestan dimedim mi/Fettan dimedim mi,

Efgan ederek bende bu giryan demedim mi/Nâlân demedim mi (s. 84).

2.44.6. MEHMET (Kabasakal Mehmet-18. Yüzyıl)

- 1-Fukara kulların arz-ı hâl kıldı/Ahvaller ziyade perişan oldu,
Masumlar mektepte okumaz oldu/Masumlar duasın alın efendim (s. 93).

2.44.7. ÂŞIK ABDÎ (18. Yüzyıl)

- 1-Nedendir gül yüzün seyreden aşık/Bülbüller misali efgana gelir,
Dolanır kuyunu çok bağıryanık/Derdlidir cümlesi dermane gelir (s. 97).
2-Dermedim hayli zamandır gülünü İstanbul'un/Dinlemeğe hasretiz bülbülünü
İstanbul'un,
Bil mezem n'işler için de ol melek-siymâları/Gelir ise ben sorayım yelini İstanbul'un
(s. 98).

2.44.8. EMRAH (Erzurumlu)

- 1-Dedim dilber didelerin ıslanmış/Dedi çok ağladım sel yarasıdır,
Dedim dilber yanakların dişlenmiş/Dedi zülfüm değdi tel yarasıdır (s. 110).
2-Ben bir seyyah arap olsam/Giysem karayı karayı,
Yitirdim nazlı yârimi/Bulsam arayı arayı (s. 111).

2.44.9. DERTLÎ (Bolulu)

- 1-Girdâb-ı mihnette kapandım kaldım/Vermedin bir yandan ses kara bahtım,
Anladın gafilim uykuya daldım/Deli poyraz gibi es kara bahtım (s. 114).
2-Çıkarma sevdiğim kenar-ı festen/Açmasın sinemde yâre perçemin,
Kesti beni tâb ü derman nefesten/Eylemez derdime çâre perçemin (s. 115).

2.44.10. VEYSEL ŞATIROĞLU (Âşık Veysel)

- 1-Al katip kalemi yaz bu selamı/Mektup yare selamımı ulaştır,
Bir yar için terkeyledim sılamı/Mektup yare selamımı ulaştır (s. 127).
2-Ben giderim adım kalır/Dostlar beni hatırlasın,
Düğün olur bayram gelir/Dostlar beni hatırlasın (s. 128).

2.44.11. ŞERİF CIRIK (Âşık Mahsunî Şerif)

- 1-Uzaktan yakından yuh çekme bana/Sana senin gibi baktım ise yuh,
Efendi görünüp bütün insana/Hakkın kullarını yıktım ise yuh (s. 132).

2-Çırpına çırpına bir yeşil ördek/Yah edip dolaşıp göl kenarında,
Yayla yayla endam eden menekşe/Solmuş yağmur bekler çöl kenarında (s. 133).

İNDEKS

- ÂŞIK ÂBÎD (Ahmet Arıtürk), 531
- ÂŞIK ALİ CEMAL (Cemal Çetinkaya), 542
- ÂŞIK ALİ İLHAMÎ (Ali Kımıl), 501
- ÂŞIK ALİ RAHMANÎ (Ali Çırçır), 465, 483, 542, 755, 779, 846
- ÂŞIK ALİ TURAB (Ali Özcivan), 569
- ÂŞIK ARABÎ ARABALÎ (Arap Demir), 486, 544
- ÂŞIK ARAP BİLÂL (Bilâl), 195
- ÂŞIK ÂRİFÎ (Arif Hikmet Ataman), 475, 532
- ÂŞIK ARİFOĞLU (Fikret Akçelik), 529
- ÂŞIK ASLI BACI (Münevver Tolun), 379, 519, 580
- ÂŞIK ATAROĞLU (Mehmet Atar), 752, 778
- ÂŞIK AVŞAR OZAN (Durdu Demirel), 545
- ÂŞIK AYDIN (Aydenir Aydın), 533
- ÂŞIK AYDINOĞLU (Mustafa Aydın), 477, 534, 753
- ÂŞIK AYHANÎ (Ayhan Çubuk), 543
- ÂŞIK AYVAZOĞLU (Köksal Mutlu), 566
- ÂŞIK AZERÎ (İsmail Cengiz), 362, 453, 478, 538, 703, 753, 846
- ÂŞIK AZME BACI (Azime Tinni), 380
- ÂŞIK BACI (Nevcihan Özmerih), 365, 385, 507, 571, 682
- ÂŞIK BAĞMANÎ (Bahattin Yıldız), 586
- ÂŞIK BAHTI KARA (Hüseyin Karatürk), 559
- ÂŞIK BAYRAMÎ (Yaşar Polat), 508, 572
- ÂŞIK BEKİR (Bekir Aktaş), 530
- ÂŞIK BEKTAŞ (Bekir Gazeloğlu), 551
- ÂŞIK BEYANÎ (Halil İbrahim Güleç), 462, 494, 553, 758, 848
- ÂŞIK BEYHUDÎ (Tolga Yüce), 771
- ÂŞIK BOYACI (Hüseyin Canıtez), 444, 753
- ÂŞIK BURHANÎ (Dursun Durdağı), 488, 547, 736
- ÂŞIK CÂNÂNÎ (Ahmet Çelik), 445, 848
- ÂŞIK CANIMOĞLU (Seyfullah Durmaz), 547
- ÂŞIK CANSEVER (Nevzat Topal), 580
- ÂŞIK CELÂLÎ (Celâl Yenitürk), 585
- ÂŞIK CENANÎ (Veli Akbulak), 473, 528
- ÂŞIK CEMAL HOCA (İsmail Turan), 431, 520, 618, 698, 768, 784, 848, 900, 931
- ÂŞIK CEVHERÎ (Mahsut Aygün), 534
- ÂŞIK CEVLÂNÎ (Dursun Kılıç), 195, 327, 406, 438, 479, 624, 667, 762, 781, 803, 850, 937
- ÂŞIK CEYHANÎ (Ramiz İnce), 496

ÂŞIK CİHANÎ (Mehmet Emin Telli), 579

ÂŞIK COŞKUN (Murat Coşkun), 539

ÂŞIK ÇAĞLAYAN (Memduh Kılıç), 452, 562

ÂŞIK ÇARESİZ (Mehmet Pektaş), 507

ÂŞIK ÇATAK (Ali Çatak), 449, 481, 589, 754

ÂŞIK ÇELEBİ MEHMET (16. Yüzyıl), 216

ÂŞIK ÇELEBİ (Seyit Yiğit), 588

ÂŞIK ÇIRAĞÎ (Nuri Cihan Karataş), 469, 499, 556, 708, 761, 860

ÂŞIK ÇOBAN (Hüseyin Çemrek), 541

ÂŞIK ÇOBAN VELİ (Veli Korkankorkmaz), 563

ÂŞIK DAİMÎ (İsmail Aydın), 442, 476, 637, 677, 704, 752, 804, 848, 947

ÂŞIK DAVUT SULARÎ (Davut Akbaba), 450, 511, 628, 671, 702, 751, 804, 849, 898, 940

ÂŞIK DEHAM BATUR (Mehmet Batur), 478, 535

ÂŞIK DELİDOLU (Hazım Demirci), 450, 487, 545, 702, 756, 780

ÂŞIK DELİ İMAMÎ (Mustafa Topal), 519

ÂŞIK DEMLÎ (Hasan Coşkun), 433

ÂŞIK DENİZCİOĞLU (Günay Özdemir), 569

ÂŞIK DENİZER (Muhlis Deniz), 487, 546

ÂŞIK DERÇAY (Hacı Çay), 541

ÂŞIK DERDİMEND (Fatma Oflaz), 382, 436, 962

ÂŞIK DİRDANÎ (Musa Avcı), 533

ÂŞIK DİRDİÇOK (Lütfi Pişkin), 149, 258, 352, 358, 375, 409, 419, 430, 617, 698, 765,

508, 737

ÂŞIK DERTLİ (Cafer Yıldırım), 524, 586

ÂŞIK DERTLİ (Hayati Erez), 548

ÂŞIK DERTLİ KÂZİM (Kâzım Altınkaynak), 531, 801, 849, 930

ÂŞIK DERTLİ POLAT (Mustafa Polat), 508, 737

ÂŞIK DERVİŞ MEHMET (Mahmut Avcı), 533

ÂŞIK DEVAÎ (Mustafa Çıplak), 482, 542, 755

ÂŞIK DERYÂMÎ (Dursun Ali Erdoğan), 420, 452, 490, 629, 709, 734, 757, 849, 901, 941

ÂŞIK DİLHUNÎ (Hüseyin Bilgin), 536

ÂŞIK DİVÂNE (Dursun Cavaklı), 537

ÂŞIK DİVANE (İsmail Şahin), 575

ÂŞIK DİVANÎ (Ali Kızıroğlu), 562

ÂŞIK DİVANÎ (İhsan Kılıç), 444

ÂŞIK DİVANÎ (İhsanî Kılıç), 561

ÂŞIK DİYARÎ (Ali Dinçer), 461, 757

ÂŞIK DOKSANDAON (İsmail Kondu), 563

ÂŞIK DURAN (Duran Tekdemir), 578

ÂŞIK DURSUN (Dursun Doğanay), 488

ÂŞIK DÜNDAR (Selahattin Dündar), 489, 547

ÂŞIK EDEBÎ (Edip Önal), 568

ÂŞIK EFENDÎ (Muhittin Geyik), 551

ÂŞIK EFKÂRÎ (Adem Şentürk), 184, 186, 259, 297, 328, 358, 422, 437, 514, 623, 700, 709, 721, 733, 767, 850, 899, 900, 936

ÂŞIK EKREM (Ekrem Yeşiltepe), 585

ÂŞIK ELVANÎ (Ali Yıldız), 524

ÂŞIK EMİNÎ (Emin Düştü), 490, 548, 643, 683, 757

ÂŞIK EMSÂLÎ (Mustafa Turgut), 438, 520, 624, 686, 700, 769, 873, 937

ÂŞIK ENİS (Hayri Sine), 573

ÂŞIK ERDALÎ (Zeki Erdal), 491, 548

ÂŞIK ERDEM CAN (Sefer Erdem), 753, 874

ÂŞIK ERDEMLÎ (Sabahattin Dülger), 469, 489, 547

ÂŞIK EREN MOLLA (Mehmet Akça), 529

ÂŞIK ERGANÎ (Erol Aydın), 471, 477, 533, 758

ÂŞIK ERKÂNÎ (Mehmet Oktay), 469, 505

ÂŞIK ERKUŞ (Mustafa Erkuş), 549

ÂŞIK ERMENİOĞLU (Köçek), 214

ÂŞIK ESANÎ (Hüseyin Esen), 551

ÂŞIK ESERÎ (İbrahim Saltan), 509, 573, 686

ÂŞIK ESNANÎ (Şevki Yılmaz), 435

ÂŞIK EŞREF (Eşrefoğlu Tonbuloğlu), 580

ÂŞIK EYYUBÎ (Eyüp Tadil), 471, 515, 577, 767

ÂŞIK FAKİR (Hüseyin Sürmeli), 574

ÂŞIK FAKİR KÖROĞLU (Murat Gönel), 552

ÂŞIK FEHMÎ (Fehmi Akman), 530

ÂŞIK FERRAHÎ (Mehmet Ali Ergat), 356, 460, 492, 639, 705, 763, 782, 851, 901, 949

ÂŞIK FERYADÎ (Maksut Koca), 472, 502, 563, 737, 762, 851

ÂŞIK FERYADÎ (Osman Erten), 492

ÂŞIK FERYÂDÎ (Mustafa Feryadi Çağiran), 181, 259, 327, 447, 626, 754, 851, 875

ÂŞIK FEYMÂNÎ (Osman Taşkaya), 359, 465, 517, 577, 707, 736, 767, 784, 852, 903, 952, 963

ÂŞIK FEZAÎ (Sabri Topçu), 580

ÂŞIK FİDANÎ (Osman Özfıdan), 570

ÂŞIK FİGÂNÎ (Sefer Taşkiran), 517, 577, 707

ÂŞIK FİGÂNÎ (Seyyid Ahmet), 750, 960

ÂŞIK GAFİLÎ (Hacı Ozan), 568, 852

ÂŞIK GAHİRÎ (Bektaş Bilir), 537

ÂŞIK GAMGÜDER (Abdulkadir Kılıç), 454, 762, 804

ÂŞIK GARİP (Hüseyin Boynuuzun), 537

ÂŞIK GARİP MUSA (Musa Yardakul), 588

ÂŞIK GARİP MUSTAFA (Mustafa Kılıçer), 562

ÂŞIK GARİP TAKİ (Taki Koçak),
563

ÂŞIK GARİP YALÇIN (Murtaza Yalçın), 583

ÂŞIK GÖNÜLLÜ COŞKUN
(Coşkun Gönüllü), 552

ÂŞIK GÖZÜBENLİ (Mustafa Önder), 464, 568, 764

ÂŞIK GURBETÇİ (Ali Kabadayı),
556

ÂŞIK GÜL AHMET (Ahmet Yiğit),
471, 527, 587, 770, 786, 853

ÂŞIK GÜLBAHÇE (Salim Gülbahçe), 553

ÂŞIK GÜLHANÎ (Abdullah Tuzcu),
581

ÂŞIK GÜLHANÎ (Kasım Okal),
567, 710

ÂŞIK GÜLHANÎ (Mehmet Ali Sarıgül), 467, 510, 573

ÂŞIK GÜLHANÎ (Mehmet Kargı),
366, 463, 500, 559, 642, 761, 853,
876, 951

ÂŞIK GÜLKAYA (Kaya Kızıltuğ),
562

ÂŞIK GÜLŞADÎ (Yılmaz Altay),
530

ÂŞIK HACI (Hacı Yusuf Çetin), 542

ÂŞIK HACI ARİF (Arif Bey), 244

ÂŞIK HÂDÎ (Yaşar Hadi Önder),
568

ÂŞIK HAKİKİOĞLU OSMAN (17. Yüzyıl) 70, 313

ÂŞIK HALİL (İbrahim Halil Elveren), 548

ÂŞIK HAMDİ GARDAŞ (Hamdi Şahin), 641

EDİP HARABÎ (Ahmet Edib), 322,
402, 662

ÂŞIK HARBÎ (Adnan Türközü),
360

ÂŞIK HASRETÎ (Sadi Değer), 365,
454, 485, 544, 631, 703, 756, 779,
804, 855, 943

ÂŞIK HAŞİMÎ (Haşim Aslıhak),
532

ÂŞIK HATUNÎ (Hatun Özberk),
569

ÂŞIK HATUNÎ BACI (Semiha Bozkurt), 537

ÂŞIK HAYDARÎ (Mithat Kutlu),
565

ÂŞIK HAYDARÎ KERRÂR
(Haydar Birgör), 537

ÂŞIK HAYRANÎ (Ziya Kaya), 501,
560

ÂŞIK HEKİMHALİ ESİRÎ
(Mehmet Eserî), 749

ÂŞIK HİCABÎ (Hicabi Bulut), 538

ÂŞIK HİCRÂNÎ (Hacı Taştan), 298,
329, 361, 419, 441, 625, 701, 733,
768, 784, 847, 898, 938

ÂŞIK HİCRÂNÎ (Mehmet Selim Karaca), 444

ÂŞIK HİTABÎ (Nazmi Sakal), 572

ÂŞIK HOZALOĞLU (Yusuf Hafız Ataç), 531

ÂŞIK HUZÛRÎ (?), 787

ÂŞIK HUZÛRÎ (Ali Coşkun), 135,
186, 187, 197, 257, 280, 296, 327,
352, 361, 410, 422, 433, 479, 619,
699, 711, 754, 778, 802, 855, 932

ÂŞIK HÜDÂÎ (Sabri Orak), 361,
464, 506, 640, 683, 707, 764, 952,
962, 963

ÂŞIK HÜSEYNÎ (Hüseyin Beştepe), 536

ÂŞIK İCAZET (Ali Beşiktepe), 439

ÂŞIK İHSAN YAVUZER (İhsan Yavuz), 472, 584

ÂŞIK İHSAN YAVUZER, 523

ÂŞIK İHSANÎ (İhsan Sırhoğlu), 353, 356, 407, 455, 636, 670, 856, 946

ÂŞIK İHSANÎ (Mevlüt Şafak İhsanî), 364, 452, 511, 575, 630, 703, 766, 783, 858, 942

ÂŞIK İLHAMÎ (Hamit Demir), 361, 420, 458, 486, 637, 705, 735, 756, 779, 804, 856, 947

ÂŞIK İLHAMÎ (Yusuf Ziya Başer), 477, 876

ÂŞIK İMAMÎ (Ahmet İmam), 495, 554, 708, 759

ÂŞIK İMAMOĞLU (İsmail Alptekin), 752, 902

ÂŞIK İNANÎ (Dülger Selahattin), 489

ÂŞIK İRFAN KARABULUT (Mühendis Karabulut), 557

ÂŞIK İSFANÎ (Sezai Yalar), 584

ÂŞIK İSMAİL HACI (İsmail Hakkı Keçeci), 561

ÂŞIK İSMETÎ (Abdulkadir Namlı), 567, 639, 705, 764, 857, 877, 950

ÂŞIK İSRAFİL (İsrafil Taştan), 578

ÂŞIK KADRİYE (Hamdiye Demir), 545

ÂŞIK KADİM (Yusuf Kenan Gözcü), 494, 686

ÂŞIK KALEMÎ (Süleyman Yılmaz), 526, 712

ÂŞIK KAPLANÎ (Hasan Kaplan), 498, 556

ÂŞIK KAPTANÎ (Mehmet Köse), 762, 877

ÂŞIK KARADELİ (Osman Güner), 553

ÂŞIK KARAGÖZ (Abdullah Karagöz), 558

ÂŞIK KARAGÜLLE (Ethem Karagüllü), 558

ÂŞIK KARAHANLI (Murat Yıldız), 448, 525, 586

ÂŞIK KARAMANÎ (Mehmet Oğuz), 567

ÂŞIK KARA MEHMET (Mehmet Siligünlü), 705, 766

ÂŞIK KARA OZAN (Eshabil Karademir), 557

ÂŞIK KARASU (Yaşar Turhan), 581

ÂŞIK KASIM-ÂŞIK ŞENLİKOĞLU (Kasım Aslan), 532

ÂŞIK KEMALÎ BÜLBÜL (Kemal Bülbül), 478, 538, 753

ÂŞIK KOCABEY ÇİFTÇİ (Abdulkadir Çiftçi), 542

ÂŞIK KÖROĞLU (Vahit Üstündağ), 582

ÂŞIK KÖYLÜ OZAN (Hüseyin Gümüş), 759

ÂŞIK KUL AHMET (Ahmet Kartalkanat), 363, 458, 560, 635, 676, 761, 946

ÂŞIK KUL DURAK (Durak Şahin), 567

ÂŞIK KUL GAZİ (Abdulgazi Kurt), 459, 503, 564, 706, 763, 782, 857, 878

ÂŞIK KUL HASAN (Hasan Gören), 552, 638

KUL MUSTAFA (Mustafa Düşmezturun), 455, 703, 757

ÂŞIK KUL NURÎ (Nurettin Türkan), 520, 581, 769, 785, 858, 903

ÂŞIK KUL SEMAÎ (Muharrem Oylum), 457, 506, 568, 633, 683, 704, 764, 945

ÂŞIK LAÇINOĞLU (İsmail Kurt), 564

ÂŞIK LAÇIN ALADAĞLI (Laçin Kurt), 502

ÂŞIK MAHMUT COŞKUNER (Mahmut Taş), 515, 672

ÂŞIK MAHRUMÎ (Zeki Yıldırım), 586

ÂŞIK MAHSUNÎ ŞERİF (Şerif Cırık), 407, 466, 539, 642, 678, 707, 754, 858, 902, 953, 966

ÂŞIK MANASIZ (Mustafa Varel), 583

ÂŞIK MANSUR (Eyüp İnci), 441, 496

ÂŞIK MEÇHULÎ (Hasan Öztürk), 507, 571, 644

ÂŞIK MEFTUNÎ (Abdülbaki Yıldırım), 585

ÂŞIK MEHMANÎ (Mehman Deniz), 546

ÂŞIK MENSUBÎ (Dilaver Eroğlu), 550

ÂŞIK MERAKÎ (Yusuf Biber), 448, 536

ÂŞIK MERT OZAN (Mustafa Budak), 538

ÂŞIK METİNÎ (Ali Metin), 566

ÂŞIK MEYDANÎ (İdris Eroğlu), 466, 492, 550, 686, 758, 780

ÂŞIK MEYİTTÎ (Süleyman Özdolap), 434

ÂŞIK MEZCUBÎ (Nuri Doğryol), 456

ÂŞIK MIZARLI (Mehmet Yılmaz), 526, 587

ÂŞIK MİHMANÎ (Hasan Yıldırım), 444, 701

ÂŞIK MİHMÂNÎ (Muhittin Cuya), 461, 480, 539, 706

ÂŞIK MİHNETÎ (Vehbi Polat), 632, 943

ÂŞIK MUHİBBÎ (Kaya Salih), 110, 147, 191, 210, 248, 324, 403, 799, 839

ÂŞIK MÜDÂMÎ (Sabit Yalçın Ataman), 136, 185, 256, 298, 328, 365, 409, 419, 446, 475, 627, 701, 734, 752, 778, 861, 899, 939, 961

ÂŞIK MÜEZZİNOĞLU (Ziya Çağrıcı), 540

ÂŞIK MÜSLİM SEYRÂNÎ (Müslüm Kumru), 511, 564

ÂŞIK NEVRUZ ALÎ (Ali Nevruz Çiçek), 484

ÂŞIK NİHÂNÎ (Mustafa Gedik), 199, 257, 329, 416, 433, 802, 847, 900

ÂŞIK NİHANÎ (Mustafa Perişan), 765

ÂŞIK NİMRÎ DEDE (İsmail Dehmenoğlu), 485, 667

ÂŞIK NİZAMOĞLU (Seyyid Seyfullah), 70, 305, 331, 391, 412, 591, 787, 812, 907

ÂŞIK NİZAMOĞLU (Vahdettin Işıldak), 497

ÂŞIK NOKSANÎ (Ahmet Turan nal), 880

ÂŞIK NOKSANÎ (Ahmet Kanar), 148, 212, 255, 324, 437, 614, 795, 936

ÂŞIK NURÎ MERAMÎ (Nuri Kaşıkçı), 559, 761

ÂŞIK NURÎ ŞAHİNOĞLU (Bekir Sami zsoy), 470, 507, 765, 860

ÂŞIK NURŞAH (Durşen Mert), 385, 469, 505, 566, 763, 904

ÂŞIK NUSRET TORUNÎ (Nusret Yazıcı), 467, 519, 585, 708, 770, 861

ÂŞIK ONGUNÎ (Ahmet Tekin), 579

ÂŞIK OZAN ALÎ (Ali Başturan), 535

ÂŞIK OZAN ARİF (Arif Şirin), 738, 767

ÂŞIK OZAN BAHADIR (Faruk Bahadır), 535

ÂŞIK OZAN DERYA (Sabri Durukan), 547

ÂŞIK OZANOĞLU (İhsan Ozanoğlu), 441, 506

ÂŞIK OZAN ÖZLEMÎ (Muammer Badem), 535

ÂŞIK OZAN ÖZVERİ (Öztürk Erkilic), 549

ÂŞIK OZAN REHBERÎ (Ali Metin), 763, 881

ÂŞIK OZAN SEZİNÎ (Ali Baş), 535

ÂŞIK OZANTÜRK DURBİLMEZ (Bayram Durbilmez), 757

ÂŞIK ÖKSÜZ MEHMET (Mehmet Taştepe), 578

ÂŞIK ÖMER (17. Yüzyıl), 46, 58, 86, 131, 141, 163, 176, 179, 206, 225, 261, 273, 290, 311, 339, 356, 393, 414, 420, 598, 648, 690, 718, 725, 741, 772, 791, 814, 890, 913, 957, 964

ÂŞIK ÖRGEL (Salim Örgel), 569

ÂŞIK ÖZERÎ (Ahmet Özer), 462

ÂŞIK ÖZGÜR BABA (Ali Özgür), 570

ÂŞIK ÖZHANÎ (Zekeriya Özhan), 764

ÂŞIK ÖZKANÎ (Süleyman Özkan), 570

ÂŞIK ÖZLEMÎ (Ali Seydi Adıgüzel), 528

ÂŞIK PEHLİVAN (Pehlivan Dinkci), 546

ÂŞIK PERVANE (Zeynel Abidin), 178, 326, 365, 428, 615, 801, 929

ÂŞIK PERVANÎ (İsmail Çelik), 299, 457, 482, 634, 704, 714, 803, 945

ÂŞIK PÜNHANÎ (Üzeyir Aziz Göktekin), 445, 493, 552

ÂŞIK PÜRYANÎ (Hacı Resul), 704

ÂŞIK RAHİMÎ (Abdurrahim Sağlam), 572

ÂŞIK REMZÎ (Hüseyin Akbaş), 199

ÂŞIK REYHÂNÎ (Yaşar Yılmaz), 298, 330, 359, 457, 526, 572, 636, 704, 735, 770, 785, 804, 862, 901, 948, 962

ÂŞIK RUHANÎ (Mustafa Temel), 456, 518, 579, 635, 704, 768, 784, 862, 944

ÂŞIK RUHANÎ (Seyfettin Avcı), 533

ÂŞIK SAHÎ (Mehmet Ekrem Çeken), 541

ÂŞIK SARICAKIZ (İlkin Karataş), 559

ÂŞIK SARICAKIZ (İlkin Manya), 386, 469, 504, 763, 863, 903, 963

ÂŞIK SEFAÎ (Mehmet Acet), 528, 751

ÂŞIK SEFAÎ (Ayhan Akyüz), 752

ÂŞIK SEFİL EDNA (Abuzer Doğanay), 439

ÂŞIK SEFİLÎ (Hâbil Öztürk), 432

ÂŞIK SEFİLÎ (İsmet Kutkan), 564

ÂŞIK SEFİLÎ (Şabanoğlu Mevlüt Gökarp), 442

ÂŞIK SEFİL PİR (Fikret Piroğlu), 571

ÂŞIK SEFİL SELİMÎ (Ahmet Günbulut), 366, 459, 494, 553, 638, 675, 735, 759, 780, 863, 883, 948

ÂŞIK SELÂMÎ MENGİLLİOĞLU (Ramazan Mengilli), 504, 565

ÂŞIK SELMÂNÎ (Hasan Selman), 366, 460, 510, 573, 638, 678, 705, 765, 863, 949

ÂŞIK SERDARÎ (Binali İnci), 496, 555

ÂŞIK SERDARÎ (Çolak Hacı), 115, 147, 182, 183, 327, 345, 366, 376, 404, 421, 423, 609, 664, 695, 719, 840, 924

ÂŞIK SEVDAÎ (Ali Yazıcı), 584

ÂŞIK SEYFÎ (Taştan Kartal), 556

ÂŞIK SÖYLERÎ (Salih Yıldız), 587

ÂŞIK SUZANÎ (Vahap Bozkurt), 258, 884

ÂŞIK SÜMBÜL (Müslüm Sümbül), 574

ÂŞIK SÜMMANİOĞLU (Hüseyin Yazıcı), 461, 523, 584, 769, 864

ÂŞIK ŞAHANÎ (Şemsinur Şahan), 575

ÂŞIK ŞAHBAZOĞLU (Veysel Deniz), 487, 756

ÂŞIK ŞAHBAZOĞLU (İhsan Deniz), 546

ÂŞIK ŞAHSENEM BACI (Senem Akkaş), 386, 513, 903

ÂŞIK ŞAHTUNÎ (Yaşar Şahin), 576

ÂŞIK ŞAİR ALÎ (Ali Kürekçi), 565

ÂŞIK ŞEMSÎ (Hüseyin Şemsi Ergüneş), 617, 930

ÂŞIK ŞEVKÎ (Feyzullah Şevki Halıcı), 554

ÂŞIK ŞİH ALÎ METİN (Ali Metin), 566

ÂŞIK ŞİHLİOĞLU (Duran Şihlioğlu), 515, 767

ÂŞIK ŞİHLİOĞLU (Duran Şihererli), 576

ÂŞIK TALİBÎ COŞKUN (Hacı Bektaş Coşkun), 136, 149, 185, 187, 200, 258, 300, 328, 353, 368, 408, 440, 479, 622, 666, 701, 733, 754, 779, 864, 885, 893, 900, 935

ÂŞIK TEMELÎ (Seyit Ali Bayraktar), 643, 953

ÂŞIK TURABÎ (Temel Şahin), 512, 576, 766, 783

ÂŞIK TURSUNÎ (Adem Tursun), 581

ÂŞIK TÜRKMENKIZI (Sadıka Yüksel), 387

ÂŞIK UMMANÎ (Fahrullah Yaldirak), 583

ÂŞIK UMMANÎ (Kurşun Saraç), 573

ÂŞIK UMMANÎ (Ummani Saraç), 510

ÂŞIK UMUT SUNURÎ (Umut Sucu), 574

ÂŞIK URUŞLU ŞEFKÂTÎ (Yaşar Büyükgedik), 470

ÂŞIK ÜMMÂNÎ (Yakup Can), 368, 446, 521, 626, 753, 804, 938

ÂŞIK ÜNVANÎ (Mehmet Kart), 500

ÂŞIK ÜRYANÎ COŞKUN (Yusuf Balci), 535

ÂŞIK VAKTÎ DOLDU (Adil Ali Atalay), 355, 461, 476, 673

ÂŞIK VARAN (Ahmet Varan), 583

ÂŞIK VELÎ (Veli Çal), 540

ÂŞIK VELÎ (Veli Var), 583

ÂŞIK VEYSEL (Veysel Şatıroğlu),
136, 150, 174, 179, 180, 185, 186,
187, 201, 213, 258, 264, 281, 296,
330, 352, 357, 378, 408, 419, 435,
513, 621, 651, 669, 699, 720, 721,
732, 766, 783, 802, 865, 886, 898,
934, 961, 966

ÂŞIK YAĞIZ OZAN (Arif İnan Yıldırım), 770

ÂŞIK YANGUNÎ (Gülpaşa Tokdemir), 445, 518, 580

ÂŞIK YANIK UMMAN (Ömer Akçakaya), 463, 529, 751, 901

ÂŞIK YAZICIOĞLU (Muharrem Yazıcı), 584

ÂŞIK YENER (Hacı Yener), 453,
523, 631, 865, 941

ÂŞIK YETER BİBİ (Yeter Demirci), 388

ÂŞIK YETKİNER TURGUT (Turgut Yılmaz), 587

ÂŞIK YETİYMÎ (Mustafa Kartal),
560

ÂŞIK YOKSUL DERVİŞ (Şemsettin Kubat), 503, 564, 763,
903

ÂŞIK YORGANSIZ HAKKI (Hakkı Bayraktar), 435, 700, 753

ÂŞIK YÜKSELÎ (Osman Yüksel),
468, 588

ÂŞIK ZÂKİR (Kâzım Subaşı), 447,
702

ÂŞIK ZAKİRÎ (Zakir Tekgül), 578

ÂŞIK ZAMANÎ (İsmail Şahin Aykaç), 448

ÂŞIK ZAMANOĞLU (Alaettin Zaman), 588

ÂŞIK ZARÎ (Ahmet Kâmil Tanrıdağ), 425

ÂŞIK ZAVALLI (Ahmet Sukut),
574

ÂŞIK ZERDÎ (Mehmet Şahin), 512

ÂŞIK ZEYNELÎ (Zeynelabidin Makaz), 565

ÂŞIK ZEYNELÎ (Zeynel Sarı), 765,
887

ÂŞIK ZEYNÎ (Hasan), 748

ÂŞIK ZUHÛRÎ (Tevfik Bozkurt),
434, 619, 866, 933

ÂŞIK ZÛLÂLÎ (Yusuf Kökten),
109, 146, 201, 252, 301, 329, 369, 419,
429, 503, 617, 698, 762, 782, 801,
866, 899, 930

ÂŞIK ZÛLFİKAR DİVANÎ (Zülfikar Akgün), 369, 453, 473,
529, 630, 703, 751, 867, 901, 942

ÂŞIK (17. Yüzyıl), 55, 79, 128, 138,
162, 174, 204, 220, 270, 287, 308,
335, 356, 373, 392, 413, 594, 726,
741, 772, 790, 813, 890, 908, 957

ABBAS (Azerbaycan-Tufarganlı),
740, 805, 824

ABBAS NAZAROĞLU, 430

ABDÎ (18. Yüzyıl), 97, 168, 234, 314,
397, 728, 743, 794, 824, 958, 966

ABDULLAH YOLCU, 527

ABDULVAHAP KOCAMAN, 355,
461, 502, 563, 705, 735, 762, 781,
845

ABDURRAHİM KARAKOÇ, 737

ABDÜLMECİD TOKDEMİR, 436

ADEM ÖZTAŞ, 355

ADİL ÇİÇEK, 483, 685

ADİLE SULTAN (19. Yüzyıl), 379,
959

AGÂHÎ (18. Yüzyıl), 238, 794

AGÂHÎ (Sivash), 799

AĞA PARLAK (Çorumlu), 571

AHÎ (17. Yüzyıl), 224

AHMED (17. Yüzyıl), 224, 310

AHMED (18. Yüzyıl), 95, 232, 317,
825

AHMET (Gümüşhaneli), 195
AHMET ALİ BABACAN, 443
AHMET CANSIZ GÜLLÜ, 758
AHMET ÇALIŞKAN, 540
AHMET ÇITAK, 436, 483, 621, 933
AHMET POYRAZOĞLU, 470, 509, 572, 708, 765, 782, 845
AHMET RİNDÎ (Şeyh Ahmet Rindî), 441
AHMET ŞAHİNOĞLU, 576
AKİF PAŞA (19. Yüzyıl), 241
ALİ (17. Yüzyıl), 62
ALİ (18. Yüzyıl), 47, 63, 94, 166, 207, 231, 315, 397, 744, 825, 894
ALİ (19. Yüzyıl), 106, 188, 830
ALİ (Azerbaycanlı), 807
ALİ (Çankırlı Sefil Ali), 200, 257, 365
ALİ (Çorumlu Sefil Ali), 606, 660, 921
ALİ (Sefil Ali-19. Yüzyıl), 147, 404, 800
ALİ ADİL ATALAY, 532
ALİ BADEM (Badem Ali), 534
ALİ BÂKÎ, 437, 622, 803, 935
ALİ ÇİFTÇİ, 543
ALİ DADAŞOĞLU, 460, 485, 543
ALİ GALİP AKYOL, 530
ALİ GÖKALP, 443
ALİ GÜÇ, 552
ALİ GÜRBÜZ, 449, 554, 628, 759, 939
ALİ İLHAMİ, 460
ALİ İZZET ÖZKAN, 136, 149, 174, 179, 195, 259, 297, 326, 353, 355, 406, 420, 439, 506, 625, 652, 672, 700, 733, 764, 782, 803, 845, 872, 897, 937, 962
ALİ KARABACAK, 760
ALİ KAYICI (Derebahçeli), 561
ALİ KIRBIYIK, 296, 430
ALİ KIZILTUĞ, 562
ALİ RIZA EZGİ, 468, 492, 758
ALİ YILMAZ, 587
ALİRIZA YALÇIN, 455
ALU BEŞE (19. Yüzyıl), 69, 253, 345
ARİF DELEN, 544
ARİFE BACI (Rahvah), 379
ARİFÎ (Kütahyalı), 188

ARMUTLU (16. Yüzyıl), 76, 162, 215, 302, 389, 411, 688, 724, 739, 808, 888, 905
AYETULLAH (Kırşehirli), 325
AYŞE BACI (Adanalı), 379
AYŞE BERK, 379
AYŞE ÇAĞLAYAN, 480, 539, 754
AYŞE KADIN (Denizlili), 380
AZİZ ŞEHNAZÎ (Azerbaycan-Genceli), 867
BABA SALİM (Mehmet Salim Ögütçen), 195, 258, 300, 417, 620, 846, 932
BAĞDADÎ (18. Yüzyıl), 99, 169, 236, 315, 744, 825, 894
BAHRÎ (17. Yüzyıl), 221, 308
BAHRÎ (19. Yüzyıl), 113, 188, 247, 832
BAHŞÎ (16. Yüzyıl), 44, 75, 160, 214, 283, 302, 332, 390, 420, 590, 688, 723, 739, 772, 809, 889, 905, 955
BAHŞÎ (18. Yüzyıl), 170
BALASAN (18. Yüzyıl), 398
BÂNÛ HANIM (Çankırlı), 380
BAYKAN-BIKAN (14. Yüzyıl), 739, 772, 955, 964
BAYRAM DENİZOĞLU, 487, 546, 756
BEDRÎ (Niksarlı), 113, 188, 830
BEHZAT BEKTAŞ ERTUĞRUL, 550
BEKTAŞ KAYMAZ, 299, 446, 804
BENLİ ALİ (17. Yüzyıl), 81, 131, 313, 393, 727, 815
BEYOĞLU (19. Yüzyıl), 116, 188, 246, 833
BEZLÎ (Çankırlı), 108, 188, 833
BEZMÎ (17. Yüzyıl), 47
BEZMÎ (Çankırlı), 108, 833
BİÇARE (19. Yüzyıl), 147
BURHÂNÎ (Bayburtlu), 437, 623, 668
CEHDÎ (18. Yüzyıl), 238
CELÂLÎ (Bayburtlu), 52, 109, 135, 146, 183, 189, 255, 295, 328, 349, 357, 399, 418, 422, 423, 613, 661, 732, 746, 775, 788, 795, 832, 895, 927

- CEMAL ACAR**, 357
CEMÂLÎ (19. Yüzyıl), 114
CESARÎ (19. Yüzyıl), 242, 658
CEVDET ASLANGÜL, 474
CEVRÎ (Konyalı), 107, 830
CEYHÛNÎ (Karşlı), 248, 418
CEYHÛNÎ (Zileli), 110, 147, 189, 209, 252, 295, 357, 423, 612, 660, 695, 750, 800, 833, 926
CİNGÖZOĞLU ÂŞIK SEYİT OSMAN, 367, 415, 426, 696
CİHÂDÎ (18. Yüzyıl), 171
CİVAN (Diyarbakırlı), 97, 168, 316, 825
COŞKUN KIRDUDU, 501
CUMALÎ ÇİÇEK (Adıyamanlı), 542
ÇEŞMÎ (Kastamonulu), 249
ÇIRPANLI (16. Yüzyıl), 76, 131, 215, 302, 688, 724, 739, 809, 905, 955
ÇUBUKOĞLU (17. Yüzyıl), 225, 311
DADALOĞLU (19. Yüzyıl), 68, 116, 133, 144, 177, 181, 209, 242, 262, 277, 291, 320, 348, 358, 372, 400, 417, 604, 651, 693, 718, 729, 747, 776, 796, 834, 895, 919, 960
DALIŞMAN (16. Yüzyıl), 215, 302
DARENDELÎ FEDÂÎ (Osman Akdaş), 465, 529
DAVUDOĞLU (17. Yüzyıl), 393, 815
DEHŞETÎ (Afyonlu), 250
DELÎ ANAKIZ (Erzurumlu), 380
DELÎ BORAN (19. Yüzyıl), 69, 116, 134, 144, 189, 248, 263, 294, 321, 348, 358, 401, 611, 659, 696, 731, 834, 895, 925
DEMİROĞLU-DEMİRCİOĞLU (17. Yüzyıl), 152, 221, 308, 727
DERMEND ÂŞIK, 187
DERTLÎ (Bolulu), 48, 63, 121, 132, 143, 177, 185, 207, 241, 262, 291, 318, 345, 358, 374, 401, 415, 601, 650, 692, 718, 728, 748, 777, 787, 796, 835, 896, 916, 959, 966
DERÛNÎ (18. Yüzyıl), 98, 825
DERVİŞÎ (18. Yüzyıl), 233
DEVÂMÎ (Silleli), 106, 189, 428, 840
DİZARÎ (Ispartalı), 196
DÖNE SULTAN (Eskişehirli), 380, 450
DURAK OLGUN, 567
DURAN ŞAHİN, 452
DURMUŞ DENİZOĞLU, 454
DURSUN DOĞAN, 488
EFKÂRÎ (19. Yüzyıl), 247
ELESKER (Azerbaycanlı), 745, 807, 843
EMİNE (Kırşehirli), 381
EMİNE BEYZA (Üsküdarlı), 381
EMİNE HANIM (Konyalı), 49, 381
EMİNE ŞENER, 381
EMİNE ŞENER (Dikmenli), 381
EMİNE ŞENER (Malatyalı), 381
EMİRÎ (Sinoplu), 149, 196, 212, 258, 437
EMİŞ BACI (Tuncelili), 387
EMRAH (Ercişli), 61, 165, 175, 204, 231, 286, 313, 341, 358, 394, 595, 692, 727, 741, 773, 791, 815, 890, 909, 956
EMRAH (Erzurumlu), 48, 63, 117, 132, 143, 176, 189, 208, 242, 263, 276, 292, 319, 344, 359, 374, 402, 416, 602, 649, 697, 718, 729, 749, 777, 796, 835, 896, 917, 959, 966
EMRAH (Gürcistan-Borçalılı), 867
ENGİN BACI (Zonguldaklı), 388
ERBÂBÎ (Erzurumlu), 250, 323
ERGÜLÜ KARLIKOÇ (Sungurlu), 460
EROL ŞAHİNER, 513, 766, 783
ERTUĞRUL ATAÇ, 475
ERZADE KAPAN (Azatlı), 497, 556
ESRÂRÎ (19. Yüzyıl), 51
EYÜP ÇETİN, 541
EYÜP TEKYURT, 298, 445, 627
FADİME GELİN (Sivashlı), 382
FAHRÎ (18. Yüzyıl), 418
FAHRÎ (Ayaşlı), 196, 254, 326
FAHRÎ (Sivashlı), 184, 329
FAİK (18. Yüzyıl), 171
FAKÎRÎ (18. Yüzyıl), 237
FATMA İNAN, 382
FATMA TAŞKAYA, 382, 767

- FEDÂYÎ (Zileli)**, 170, 207, 317, 603, 918
- FEHMÎ GÜR**, 444, 703, 759
- FERDÎ (19. Yüzyıl)**, 113, 837
- FERKÎ (Kosovalı)**, 746
- FERYÂDÎ (Deli Dervîş)**, 418, 608, 800, 874, 922
- FERYÂDÎ (Sivashı)**, 254
- FETHİ KADIOĞLU**, 759
- FEVZÎ (Kastamonulu)**, 253
- FİĞÂNÎ (Silleli)**, 107, 189, 255, 325, 431, 801, 841, 852
- FİKRET ÜNAL**, 359, 467, 522, 555
- FİKRÎ (19. Yüzyıl)**, 147
- FİRAKÎ (Şavşatlı)**, 426
- FUAT ÇERKEZOĞLU**, 467, 482, 569, 755, 852
- GAMLÎ (Yozgatlı)**, 432
- GARİB (16. Yüzyıl)**, 54, 161, 180, 202, 218, 304, 332, 356, 373, 389, 592, 808, 908
- GAŞEM CAFERÎ**, 868
- GEDA MUSLÎ (16.-17. Yüzyıl)**, 76, 131, 162, 203, 218, 287, 305, 359, 390, 654, 688, 739, 809, 890, 905
- GEDAÎ (Beşiktaşlı)**, 64, 106, 190, 253, 296, 322, 608, 695, 750, 800, 837, 900, 923, 960
- GEDAYÎ (17. Yüzyıl)**, 57, 139, 219, 307, 337, 394, 817
- GEVHERÎ (17. Yüzyıl)**, 46, 58, 81, 130, 141, 164, 204, 227, 261, 274, 288, 312, 336, 360, 394, 414, 599, 691, 718, 725, 741, 773, 791, 817, 891, 915, 958, 965
- GUFRÂNÎ (Karamanlı)**, 49, 70, 174, 196, 255, 326, 360, 428, 615, 698, 761, 788, 853, 899, 929
- GURÎ (Erzurumlu)**, 325
- GÜLİSTAN ÇOBANOĞLU**, 438, 484, 755, 803
- GÜLLÜŞAH BACI (Uşaklı)**, 360, 382, 463
- GÜLPAŞA (Veliköylü)**, 451
- GÜLŞÂNÎ (Yozgatlı)**, 431
- GÜLZÂRÎ (19. Yüzyıl)**, 113, 190, 830
- GÜNAY YILDIZ**, 525, 586, 853
- GÜNDEŞLİOĞLU (19. Yüzyıl)**, 67, 117, 190, 253, 322, 349, 837
- HABİP KARAASLAN**, 149, 259, 354, 360, 409, 447, 498, 628, 702, 760, 853, 939
- HACI (Gâvurdağlı)**, 69
- HACI (Hataylı)**, 181, 327, 356
- HACI FAİK**, 244
- HACI KARAKILÇIK**, 468, 499, 558, 708, 761, 781, 854
- HACI ÖMER ERSOY**, 550
- HACI PİR (Darendeli)**, 508
- HACI YETKİN**, 523, 887
- HAFİZ (18. Yüzyıl)**, 234
- HÂKÎ (17.-18. Yüzyıl)**, 141, 395, 799
- HAKKİ (Kozanlı)**, 183, 327, 375
- HALİL (20. Yüzyıl)**, 196, 325
- HALİL (Adanalı Çelebi Halil)**, 428
- HALİL (Andırınlı)**, 701
- HALİL (Bursalı-17. Yüzyıl)**, 80, 140, 220, 260, 308, 412, 593, 727, 741, 815, 890, 909
- HALİL (Bursalı-18. Yüzyıl)**, 99, 169, 181, 207, 315, 343, 360, 398, 601, 692, 744, 916, 958
- HALİL KARABULUT**, 451, 499, 557, 629, 702, 734, 760, 780, 854, 940
- HALİL TAŞDEMİR**, 577
- HALİS ALTUNBEY**, 531
- HAMAMİZADE İSMAİL (Dede Efendi)**, 240
- HAMZA (Kara Hamza-17. Yüzyıl)**, 47
- HAMZA (Kara Hamza-18. Yüzyıl)**, 102, 131, 173, 827
- HAMZA BUZAĞICIOĞLU**, 462
- HASAN (18. Yüzyıl)**, 421
- HASAN (Tamaşvarlı)**, 47, 59, 81, 127, 138, 164, 174, 206, 223, 262, 271, 288, 309, 397, 413, 598, 690, 717, 727, 741, 791, 816, 891, 914, 957
- HASAN AKIN**, 530
- HASAN ÇITAK (Kör Hasan)**, 443
- HASAN DEDE (Karpuzu Büyük Hasan Dede)**, 141, 338, 359, 374, 377, 590, 648, 787, 905

HASAN DEMİR (Kastamonulu),
 545
HASAN HÜSEYİN ÇALIŞKAN,
 540
HASAN İSKENDERÎ, 868
HASAN NEBİOĞLU, 439
HASAN SOYDAŞ, 573

HASAN TURAN (Darendeli), 448
HASAN YÖRDEM, 588
HASTA KASIM (18. Yüzyıl), 744,
 829
HAŞİM BEY (19. Yüzyıl), 245
HATİPOĞLU (Şavşatlı), 440
HAYÂLÎ (16. Yüzyıl), 45, 75, 126,
 138, 162, 175, 216, 286, 303, 360,
 390, 590, 688, 723, 739, 772, 788,
 809, 888, 907, 955, 964
HAYATİ VASFİ TAŞYÜREK, 457,
 518, 768
HAYDAR (Çorumlu), 197, 419, 436
HAYDAR ASLAN, 474, 532
HAYDAR GÜPÜR (Güpür
Haydar), 553
HAYRİYE (18. Yüzyıl), 383
HENGÂMÎ (Ruşuklu), 112, 190,
 248, 322, 421, 720, 838
HEYYAT MİRZE (Bozganlı), 844
HEZÂRÎ (Maraşlı), 66, 115, 190,
 253
HIFZÎ (Kağızmanlı), 135, 148, 184,
 255, 296, 325, 351, 361, 375, 409,
 434, 620, 699, 720, 732, 759, 780,
 802, 857, 899, 933, 961
HİKMET ELİTAŞ, 757
HİKMETÎ (19. Yüzyıl), 108
HİLMİ (Bayburtlu), 300
HİLMİ KÜLHANÎ (Bayburtlu), 434
HİLMİ ŞAHBALLI, 575
HİMMET (Bolulu), 336
HİZBÎ (Yozgatlı), 197
HOCAOĞLU (18. Yüzyıl), 50, 62,
 94, 166, 230, 398, 744, 827
HÖRÜ (Samath-16. Yüzyıl), 383
HULUSİ BORAN, 452
HURŞİT ATMACA (Âşık Hurşit),
 532
HÜKMÎ (18. Yüzyıl), 50, 62, 94, 166,
 744, 827
HÜRAŞIK (Abdülkadir), 367

HÜSEYİN (18. Yüzyıl), 234, 415
HÜSEYİN (Azerbaycan-Şemkirli),
 807
HÜSEYİN (Elbistanlı), 695
HÜSEYİN (Hataylı), 184, 328
HÜSEYİN (Kul Hüseyin 16. Yüzyıl),
 160, 203, 391, 591, 811, 908
HÜSEYİN CAVAN, 868
HÜSEYİN ÇIRAKMAN, 300, 354,
 407, 456, 633, 670, 703, 755, 855,
 944
HÜSEYİN KAÇIRAN, 454, 497,
 632, 673, 943
HÜSEYİN SARAÇLI, 869
HÜSEYNÎ (17. Yüzyıl), 126, 335,
 395, 724
HÜSNE BACI, 383
HÜSNİYE BACI, 383
HÜZNÎ (Kayserili), 252
HÜZNÎ (Yozgatlı), 197, 431, 771,
 801, 866, 900, 931
II. SULTAN MAHMUD, 240
III. SULTAN AHMED (Ahmedî),
 234
III. SULTAN SELİM, 236
İBRAHİM (17. Yüzyıl), 80, 223, 309,
 819
İBRAHİM (Samsunlu-19. Yüzyıl),
 190
İBRAHİM (Yozgatlı-18. Yüzyıl),
 600, 915
İBRAHİM EREN (Ağa), 443
İBRAHİM KARA, 451, 498, 557,
 760
İBRAHİM KARALI, 456, 761
İBRAHİM SEVER, 441
İDRİS-İ MUTEFÎ, 809
İKBAL BACI (İstanbul), 384, 959
İKRÂRÎ (Yusufelili), 114, 831
İLHÂMÎ (19. Yüzyıl), 417
İMDÂDÎ (Tarsuslu), 254
İMRAN (Azerbaycanlı), 869
İRFÂNÎ (18.-19. Yüzyıl), 145, 237
İRŞÂDÎ (19. Yüzyıl), 246
İSA OĞUZ, 505, 567, 764
İSHAK KEMALÎ, 362, 497
İSLÂM ERDENER, 447, 549, 757
İSMAİL (?), 378
İSMAİL (Tellalzade İsmail), 244

- İSMAİL İPEK**, 555
İSMET NAMLI, 459
İZNÎ (Yusufelili), 426
İZZET MOLLA, 239
KABASAKAL MEHMET (18. Yüzyıl), 62, 94, 166, 398, 745, 827, 966
KADİR İZCİ (Kadir Gedikhanlıoğlu), 493, 555
KADRÎ (Çankırılı), 251, 658
KAHVECİZADE (17. Yüzyıl), 218
KALENDER EREN, 299, 466, 642, 952
KÂMİL (?), 795
KÂMİL (17. Yüzyıl), 81, 223, 309, 819
KÂMİL (18. Yüzyıl), 98, 168, 316, 398, 825
KÂMİL (Zileli), 424
KÂMİLÎ (18. Yüzyıl), 235, 314, 421, 958
KÂMİLÎ (Zileli 19. Yüzyıl), 209, 696, 838
KANBEROĞLU (15.-16. Yüzyıl), 215
KARACAOĞLAN, 45, 61, 90, 129, 140, 175, 179, 181, 183, 184, 205, 223, 260, 272, 283, 310, 340, 362, 370, 395, 411, 413, 597, 647, 689, 717, 720, 722, 742, 773, 788, 819, 888, 911, 956
KARAOĞLAN (16. Yüzyıl), 214
KÂŞİF (Kayserili), 197, 429
KÂTİBÎ (17. Yüzyıl), 55, 77, 128, 139, 163, 205, 218, 261, 269, 287, 305, 334, 362, 396, 412, 596, 646, 691, 717, 725, 792, 821, 891, 911, 956
KÂTİBÎ (18. Yüzyıl), 94, 166, 230, 827
KÂTİP ALÎ (17. Yüzyıl), 413, 598, 913
KAYIKÇI KUL MUSTAFA (17. Yüzyıl), 46, 57, 78, 129, 139, 155, 163, 175, 180, 205, 218, 268, 287, 306, 338, 362, 375, 396, 412, 595, 691, 726, 742, 774, 792, 822, 891, 910, 957
KEMÂLÎ (?), 801
KEMÂLÎ (Kastamonulu), 111, 147, 190, 399, 831
KEMÂLÎ BABA (Borlu), 747, 848
KEMANDAR (Gürcistanlı), 869
KEMTER BABA (Sarkışlahı), 178, 321, 342, 363, 402, 602, 692, 916
KEMTERÎ (Zileli), 423, 800
KENZÎ (?), 788
KENZÎ (Karamanlı), 186
KENZÎ (Kıbrıslı), 191, 321, 421, 746
KEREM (16. Yüzyıl), 160, 202, 267, 389, 411, 420, 716, 808, 889
KEREM (17. Yüzyıl), 60, 142, 175, 179, 180, 185, 228, 262, 312, 333, 363, 375, 594, 909
KEREM SAİD (Kırşehirli), 433
KEŞFÎ (17. Yüzyıl), 80, 228, 823
KEŞFÎ (Yusufelili), 611, 802, 925
KIYMETÎ (18. Yüzyıl), 95, 167, 233, 794, 828
KOROĞLU (17. Yüzyıl), 221, 743, 790
KÖROĞLU (16. Yüzyıl), 45, 53, 74, 126, 137, 175, 180, 183, 202, 217, 260, 266, 304, 333, 363, 370, 390, 411, 592, 646, 689, 716, 724, 739, 772, 793, 810, 888, 906, 955
KUL AHMED (?), 799
KUL AHMET (16. Yüzyıl), 412
KUL ÇULHA (16. Yüzyıl), 76, 162, 215, 302, 724, 811
KUL DEVECİ (17. Yüzyıl), 80, 127, 223, 309, 727, 823
KUL HİMMET ÜSTADIM (Divriğili), 600, 915
KUL MEHMET (16. Yüzyıl), 44, 53, 72, 127, 137, 161, 203, 216, 260, 266, 303, 331, 391, 591, 716, 723, 740, 790, 810, 889, 907, 955
KUL MEHMET (17. Yüzyıl), 154, 222, 306
KUL MUSTAFA (Adanalı), 300, 363
KUL SABRÎ (Sarkışlahı), 424
KUL SÂDÎ (Vartolu), 471
KULOĞLU (17. Yüzyıl), 56, 76, 129, 139, 164, 205, 219, 271, 286, 307,

- 363, 396, 412, 596, 690, 726, 743,
774, 793, 823, 892, 910, 957
KULOĞLU (18. Yüzyıl), 342
KURBAN AĞDABANLI, 844
KURBANÎ (Azerbaycanlı), 740, 813
KURBANÎ KILIÇ, 561
KUROĞLU (17. Yüzyıl), 151
KUSÛRÎ (Darendeli), 145, 208, 239,
364, 415, 603, 692, 798, 838, 918
KÜŞÂDÎ (Rumelili), 98, 825
LAÇİN ALADAĞLI, 463
LEVNÎ (18. Yüzyıl), 95, 167, 232,
313, 364, 398, 421, 692, 727, 745,
774, 794, 828, 893, 958
LEZİZÎ (18. Yüzyıl), 235
LÜTFÎ (Nevşehirli), 113, 831
LÜTFÎ (Uluborlu), 191
LÜTFİYE HANIM (Konyalı), 384
MAĞRİBLÎ OĞLU (18. Yüzyıl), 47,
101, 173, 317, 828
MÂHÎ (18. Yüzyıl), 233
MÂHİRÎ (İphanlı), 424, 800
MAHMUT TAŞKAYA, 364, 516
MAHTÛMÎ (18. Yüzyıl), 95, 168,
233, 314, 794, 828, 958
MANSUR ALYANSOĞLU, 474,
531
MATLUBÎ (Rumelili), 377
MAZHAR (Çorumlu), 198
MAZLUMÎ (Ardahanlı), 198, 257
MECNUNÎ (18. Yüzyıl), 96, 167,
229, 262, 275, 316, 341, 399, 599,
826, 914
MECRÛM KERİM (Azerbaycanlı),
806
MEFHARÎ (Çankırlı), 250, 658
MEFTUNÎ (18. Yüzyıl), 172, 234,
317, 399
**MEHEMMED (Azerbaycan-
Varhiyanlı)**, 806
**MEHEMMED BEY ÂŞIG
(Azerbaycanlı)**, 806
**MEHMED ALÎ HİLMİ DEDE
(İstanbulu)**, 377
MEHMET (19. Yüzyıl), 114, 422,
831
MEHMET (19.-20. Yüzyıl), 149
MEHMET (Selanikli 19. Yüzyıl),
191
MEHMET ALÎ (Samirkentli), 112,
191
MEHMET ALÎ EMEKTAR, 490,
872
MEHMET AVCI, 476
MEHMET CİHANGİROĞLU, 479
MEHMET ÇAKIRTAŞ, 299, 364,
409, 481, 737
MEHMET KURNAZ, 453
MEHMET TÜRK, 440
MEHMET ULUSAL, 582
MEHMET YAKICI, 186, 198, 329,
356, 374, 431, 618, 698, 721, 769,
785, 858, 898, 931, 963
MEMÎ CAN (16. Yüzyıl), 305
MERDANÎ (Silleli), 249
MERYEM BACI (Antakyalı), 384
MESLEKÎ (Kangallı), 115, 185, 198,
212, 256, 263, 321, 351, 364, 375,
402, 418, 427, 612, 696, 719, 732,
831, 879, 896, 926
MESTÎ (19. Yüzyıl), 251
METİN ÖZER, 570
MEVLÛT YILDIRIM, 436, 621, 934
MEVZUNÎ (18. Yüzyıl), 172
MEYDÂNÎ (Kastamonulu), 111,
191, 322, 839
MİCMERÎ (Çankırlı), 108, 191, 839
MİHNETÎ (18. Yüzyıl), 237
MİHRALÎ TEPELİOĞLU, 518
MİKAYIL AZAFLI, 870
MİNHÂCÎ (Deliktaşlı), 105, 146,
183, 210, 254, 263, 321, 347, 364,
403, 614, 666, 697, 749, 775, 799,
839, 879, 928
MİR'ATÎ (19. Yüzyıl), 323, 421, 659,
749
**MİRZECAN MEMEDOV
(Azerbaycanlı)**, 806
MİTHAT KUTLU (Âşık Haydarî),
565
MUHAMMET (Irak-Mekşinli), 830
MUHLİS AKARSU, 468, 685, 751,
805
MURAT ÇOBANOĞLU, 357, 464,
484, 543, 641, 706, 736, 755, 779,
805, 859, 902, 951, 962
MUSA (Azerbaycanlı), 807

- MUSA MERDANOĞLU**, 463, 504, 566, 677, 706, 736, 880
MUSTAFA (Azerbaycanlı), 844
MUSTAFA ERDOĞAN, 549
MUSTAFA İRŞAD, 198, 257, 712
MUSTAFA YİĞİT, 587
MUZAFFER ÇAĞLAYAN, 481, 539, 754
MÜKREMİN KAYABALI, 560
MÜLÛKÎ (18. Yüzyıl), 229
MÜMİN (Zileli), 170
MÜMİNE BACI (Erzurumlu), 384
MÜRSEL SİNAN UĞURSU, 521, 582, 736, 769, 860
MÜSLÜM DALKILIÇ (Ozan Dalkılıç-Şah Müslüm), 544
NACİYE BACI (19.-20. Yüzyıl), 384
NÂDİR SELÇUK (Battal Emre), 449
NAFİA HANIM (Üsküdarlı), 385
NÂİLÎ (İlgazlı), 198, 429, 801
NÂİLÎ (Şebîn Karahisarlı), 432, 802
NAİM YALNIZ, 522
NAKDÎ (18. Yüzyıl), 101, 132, 172, 318, 745, 829, 893
NAMİK KEMAL, 251
NÂZÎ (Yozgatlı), 111, 192, 252, 417, 751, 843
NAZİF ÇANDIR (Seyyahî), 540
NECATİ BAŞARAN, 368
NECATİ CENGİZ, 538
NECATİ EGE, 548
NECİP (19. Yüzyıl), 146, 253, 799
NEDİM (18. Yüzyıl), 233
NESİBE RAMAZANOĞLU, 383
NESİMÎ ÇİMEN, 407, 456, 543, 634, 676, 755, 945
NEŞÂTÎ (17.-18. Yüzyıl), 96, 167, 316, 829
NEŞET ERTAŞ, 902
NEŞETÎ (19. Yüzyıl), 239
NİGÂRÎ (Silleli), 98, 107, 192, 421, 427, 826, 841, 894
NİYAZÎ (18.-19. Yüzyıl), 113, 192, 236
NİYAZİ ERSOY, 448, 550
NUMAN AĞA (19. Yüzyıl), 246
NURÎ (18. Yüzyıl), 97, 168, 826
NURÎ (19. Yüzyıl), 245
NURÎ (Tokatlı), 65, 103, 144, 177, 183, 192, 210, 248, 262, 294, 320, 350, 368, 406, 417, 609, 694, 720, 751, 798, 843, 897, 923, 960
NURÎ ALÎ TAŞ, 355, 516, 577
NURÎ GULÂMÎ (Zileli), 450
NURÎ İLHAMÎ (Kelkitli), 442
NURÎ MEHMET PAŞA (18. Yüzyıl), 50
NURÎ UZUN (Mevlevî Nuri), 582
OĞUZ ALÎ (16. Yüzyıl), 75, 215, 302, 688, 724, 811, 906
ORHAN ÜSTÜNDAĞLI, 522
OSMAN (17.-18. Yüzyıl), 229
OSMAN (18. Yüzyıl), 171
OSMAN DARICI, 150
OSMAN EFENDİOĞLU, 861
OZAN (16. Yüzyıl), 44, 75, 138, 162, 286, 332, 392, 723, 740, 772, 811, 955
OZAN AYGÜNÎ (Ali Aygün), 534
ÖKKEŞ DEHMANOĞLU, 544
ÖKSÜZ ÂŞIK (17. Yüzyıl), 164, 206, 222, 413, 743, 793, 892, 956
ÖKSÜZ AHMED (17.-18. Yüzyıl), 232, 313
ÖKSÜZ DEDE (16. Yüzyıl), 44, 53, 73, 127, 138, 151, 161, 203, 217, 265, 286, 303, 332, 365, 392, 420, 592, 716, 723, 740, 811, 889, 907, 956, 964
ÖKSÜZ OZAN (Ahmet Yıldırım), 524, 770, 785, 861
ÖMER ALBAYRAK, 530
ÖMER PINARBAŞI, 571
ÖMERÎ (19. Yüzyıl), 114
PERÎ HANIM (Azerbaycanlı), 385
PESENDÎ (Kütahyalı), 67, 112, 192, 254, 838, 899
PİNHÂNÎ (19. Yüzyıl), 115, 192, 839
RABİA SULTAN (BARIŞ), 904
RAHMÎ (18. Yüzyıl), 237
RÂMÎ (Üsküdarlı), 199, 615, 929
RASİM (Borlu), 49
RASİM KÖROĞLU, 904
RÂŞİT (18. Yüzyıl), 170

- RAVZÎ (18. Yüzyıl)**, 94, 229, 422, 794, 826
- RECAİZADE MAHMUD EKREM**, 252
- RECEP UZUN**, 582
- REİSOĞLU (18. Yüzyıl)**, 168
- REMZÎ (Darendeli)**, 110, 192, 252, 834
- RESÛL ZENGİN**, 589
- REŞİDÎ (19. Yüzyıl)**, 193
- RIZA (19. Yüzyıl)**, 115
- RIZA (Görünlü)**, 199
- RIZA TEVFİK**, 150, 256, 668
- RUHSÂTÎ (Deliktaşlı)**, 65, 104, 134, 145, 177, 181, 182, 183, 184, 185, 193, 211, 251, 263, 278, 294, 320, 347, 365, 375, 403, 416, 426, 610, 664, 696, 719, 720, 730, 749, 775, 797, 840, 882, 896, 924, 961
- RÛŞENÎ (19. Yüzyıl)**, 111, 193, 832
- RÛSTEM ALYANSOĞLU**, 464, 473, 706, 752, 778, 863, 902
- SABRÎ (17.-18. Yüzyıl)**, 231
- SABRÎ (Çankırılı)**, 108, 193
- SABRÎ (Merzifonlu)**, 112, 193, 254
- SABRÎ HACIKELEŞOĞLU**, 554
- SÂDİK (18. Yüzyıl)**, 97, 728, 744, 826
- SÂDİK DOĞANAY**, 458
- SAFÎ (18. Yüzyıl)**, 238
- SAİD (18. Yüzyıl)**, 98, 168, 235, 314, 826
- SAİD HIZRAĞAZADE (19. Yüzyıl)**, 239
- SAİD İLHÂMÎ (Kırşehirli)**, 193, 197, 424, 749
- SAKİNE HATUN (Eskişehirli)**, 385
- SANÂTÎ (20. Yüzyıl)**, 439, 803
- SANEM (Pîr Sultan Kızı- 17. Yüzyıl)**, 385
- SARI ÂŞIK (Azerbaycanlı)**, 743, 806, 824
- SAVNÎ (18. Yüzyıl)**, 235, 314
- SEFER (17. Yüzyıl)**, 142, 800
- SEFERLİOĞLU (18. Yüzyıl)**, 101, 172, 317, 745, 829
- SEFİL ÂŞIK (Mehmet Ali Işık)**, 625
- SELÂMÎ (Adanalı)**, 200
- SELİMÎ (18.-19. Yüzyıl)**, 235, 314, 422
- SERBESTÎ (Adanalı)**, 178
- SEVDAYÎ (18. Yüzyıl)**, 172
- SEYFETTİN ERMİŞOĞLU**, 451
- SEYFÎ FINDIK**, 551
- SEYFÎ KILIÇ**, 428
- SEYFULLAH DEĞİRMENCİ**, 436
- SEYİDYAROĞLU (18. Yüzyıl)**, 171
- SEYİT TÜRK**, 442
- SEYİT YALÇIN**, 442
- SEYRÂNÎ (Everekli)**, 48, 66, 102, 133, 144, 182, 211, 243, 262, 293, 319, 343, 367, 376, 404, 416, 606, 648, 655, 694, 719, 730, 748, 777, 787, 797, 836, 897, 921, 960
- SEYRÂNÎ (Ispartalı)**, 106, 194, 239, 422, 655, 838
- SIDKI (18. Yüzyıl)**, 232
- SIRRI (Kütahyalı)**, 100, 173, 317, 828, 893
- SIRRI DUMLU**, 546
- SIRRÎ (Ağrıbozlu)**, 323
- SITKI (Sivash)**, 247, 342, 405, 607, 883, 922
- SITKI GÖK**, 935
- SİPAHÎ (18. Yüzyıl)**, 171
- SİYAHÎ (18. Yüzyıl)**, 148, 234, 263
- SONA (19. Yüzyıl)**, 844
- SUNA GÖLPEK**, 758, 904
- SURURÎ (16. Yüzyıl)**, 216, 303, 654
- SÜLEYMAN (16. Yüzyıl)**, 216
- SÜLEYMAN (18. Yüzyıl)**, 98, 169, 208, 236, 315, 398, 728, 794, 826
- SÜLEYMAN ARSU**, 200, 258, 620, 884, 933
- SÜLEYMAN DEMİR**, 545
- SÜLEYMAN ERDOĞMUŞ**, 549
- SÜLEYMAN KEKEÇ**, 561
- SÜMMÂNÎ (Erzurumlu)**, 67, 109, 134, 178, 182, 194, 211, 255, 279, 295, 324, 346, 367, 406, 427, 613, 697, 719, 721, 731, 750, 777, 798, 841, 897, 928, 961
- SÜRÛRÎ (Silleli)**, 107, 194, 242, 323, 604, 696, 750, 778, 798, 841, 897, 919
- ŞADÎ (18. Yüzyıl)**, 237
- ŞAH SULTAN (Malatyalı)**, 386

- ŞAH TURNA (Gürünlü)**, 386, 470, 645, 954
- ŞAHİNOĞLU (17. Yüzyıl)**, 152, 221, 307, 413, 743, 892, 911
- ŞÂMÎL (Artvinli)**, 247, 345, 608, 922
- ŞANÎ (18. Yüzyıl)**, 237
- ŞEHRİBÂNÛ BACI (Üsküplü)**, 387
- ŞEKİP AYKAÇ ŞAHADAROĞLU**, 512, 534, 671
- SEM'Î (Konyalı)**, 50, 100, 194, 238, 319, 604, 657, 693, 731, 746, 775, 838, 894, 918
- ŞEMSİ YASTIMAN**, 367, 448
- ŞEMŞİR (Demirçidamlı)**, 870
- ŞENLİK (Çıldırılı)**, 181, 279, 295, 324, 351, 367, 399, 418, 425, 613, 731, 747, 776, 795, 842, 894, 927, 961
- ŞEREF BACI (Kasımpaşalı)**, 387
- ŞEREF TAŞLIOVA**, 367, 462, 516, 578, 640, 706, 736, 768, 784, 805, 864, 902, 950, 962
- ŞERİF (Gaziantep'li Deli Şerif)**, 200
- ŞERİFE (Konyalı)**, 256, 387, 422
- ŞERİFÎ (17. Yüzyıl)**, 225, 311
- ŞERMÎ (Üsküdarlı)**, 95, 166, 230, 315, 745, 775, 794, 827, 893
- ŞEVKÎ (19.-20. Yüzyıl)**, 148, 801
- ŞIK TABİBÎ (Bekir Abay)**, 751, 884
- TAHİRÎ (18. Yüzyıl)**, 235, 314
- TAHİRÎ (Niğdeli)**, 367, 746, 795, 842, 894
- TALİBÎ (Zileli)**, 169, 207, 316, 692, 745, 775
- TANBÛRÎ MUSTAFA**, 111, 194, 245, 728
- TAŞTAN KARTAL**, 556
- TERHAN İNAN**, 495, 555
- TEVHİDE HANIM (Manisalı)**, 387
- TIFLÎ (19. Yüzyıl)**, 114
- TORUN (Karşı-17. Yüzyıl)**, 225, 311
- UMMAN YANIK (Bünyanlı)**, 522
- UMMANÎ (Oltulu)**, 200, 330
- USEYLE BACI**, 387
- USÛLÎ (16. Yüzyıl)**, 126, 174, 214, 304, 331, 368, 392, 590, 654, 723, 812, 889, 906
- ÜMMÜGÜLSÜM DEMİR (Erzincanlı)**, 545
- ÜSKÜDÂRÎ (17. Yüzyıl)**, 80, 222, 309, 655, 743, 823, 892
- ÜSTÜN ADIGÜZEL**, 528
- VAHDETÎ (Kırşehirli)**, 201, 616, 929
- VAHİT (İstanbulu)**, 201
- VAHİT LÜTFÜ SALCI**, 377
- VARTAN (18. Yüzyıl)**, 97, 728, 827
- VELÎ (İğdecikli)**, 174, 178, 320, 344, 357, 374, 400, 415, 605, 695, 885, 920
- VELÎ KANGAL**, 449
- VELÎ MARAŞLI (Ozan Veli)**, 565
- VELÎ MİSKİNLİ**, 870
- VİRÂNÎ (17. Yüzyıl)**, 914
- YAHYA BEY DİLGEM (Azerbaycanlı)**, 806
- YAZICI (17. Yüzyıl)**, 368, 743
- YENER YILMAZOĞLU**, 770
- YESÂRÎ (19. Yüzyıl)**, 246
- YILMAZ ŞENLİK**, 514
- YUSUF HAN**, 554
- YUSUF KAPLAN**, 557
- YUSUF KARATAŞ**, 559
- YUSUF KARATAŞ**, 558
- YUSUF SEZÂÎ**, 427
- YUSUF YILDIZ**, 525
- ZAMANÎ (Tuncelili)**, 644
- ZÂRÎ (17. Yüzyıl)**, 225, 311
- ZEHRÂ BACI (19.-20. Yüzyıl)**, 388
- ZEHRÎ (Silleli)**, 107, 194, 841
- ZEYNEP BACI**, 388
- ZİHNÎ (Artvinli)**, 179, 326
- ZİHNÎ (Bayburtlu)**, 48, 64, 102, 133, 143, 182, 194, 212, 250, 262, 293, 318, 350, 357, 400, 415, 606, 650, 694, 719, 730, 746, 775, 795, 832, 895, 921, 959
- ZİKRÎ ALYAR**, 474
- ZÛLÂLOĞLU (Karşı)**, 148, 264

SONUÇ

“Türk Halk Şiiri Antolojileri Bibliyografyası” adlı yüksek lisans tezimizde, seçilen 44 ayrı antolojide yer alan âşıklık geleneğine bağlı şâir ve şiirler ele alınmıştır. Temel kaynak olarak alınan eserlerde toplam 919 halk şâiri ve bu şâirlere ait 10.601 adet şiir tespit edilmiştir. Antolojiler oluşturdukları yıllara göre sıralanmış, içerikleri hakkında bilgi verilmiştir.

Şâirlerin isimlendirilmesi konusunda antolojiler arasındaki farklılığı ortadan kaldırmak için bütün antolojiler incelendikten sonra şâirlerin asıl adları, kullandıkları mahlaslar, yaşadığı yüzyıllar ve memleketleri de dikkate alınarak tezimizdeki şâir adları teke indirgenmiştir.

Oluşturulan şâir adları indeksi, şâirlerin hangi antolojide hangi şiirlerinin olup olmadığı öğrenilmesi bakımından kolaylık sağlamıştır. Yapılan indekste aynı isimli şâirler birbirinden ayrılması için parantez içinde memleketleri, memleketleri bilinmeyen şâirlere ise yaşadığı yüzyıllar verilmiştir. İndekste kimliği belirlenemeyen şâirlere parantez içinde soru işareti konulmuştur.

Antolojiler incelendiğinde bazı şiirlerin farklı antolojilerde farklı şâirlere ait oldukları; bazı şâirlerin ise yaşadığı yüzyıllarda, memleketlerinde, doğum ve ölüm tarihlerinde farklılıklar olduğu görülmüştür. Bu durum, zamanla halk şâirlerinin birbiriyle karıştırılmasından ve halk şâirlerinin hayatları hakkında bilgilerin kesinliği olmamasından kaynaklanmıştır.

Antolojilerde halk şiirini oluşturan ozan, âşık, saz şâiri tiplerinin birbirleri yerine kullanıldığı görülmüştür. Bu tiplerin edebiyatımız içindeki yeri ayrı ayrı tam olarak belirtilmediği için, birbirleri ile karıştırılmıştır. Bu tiplerin aralarında ne kadar farklılık olursa olsun, hepsi de halk şiiri ürünleri üretmektedirler.

Antolojilerde az da olsa kadın âşıkların şiirlerine yer verildiği görülmüştür. Genellikle “Bacı” mahlası ile anılan kadın âşıklar, erkek âşıklarımız gibi halk şiirimize büyük ölçüde katkıda bulunmuşlardır.

Antolojilerde Âşık Veysel'in, asıl adıyla Veysel Şatıroğlu'nun ismi diğer halk şâirlerine göre daha fazla geçtiği görülmüştür. İncelenen antolojilerde Veysel Şatıroğlu'na ait 60 ayrı şiir tespit edilmiştir. Âşık Veysel'in ilk dördlüğü "Dost dost diye nicesine sarıldım/Benim sadık yârim, kara topraktır/Beyhûde dolandım boşa yoruldum/Benim sâdık yârim kara topraktır." şeklinde olan şiiri, antolojilerde en çok tekrarlanan şiiridir.

Hazırlanan şâir adları indeksine bakılarak antolojilerde en çok adı geçen ilk 10 halk şâiri listesi şu şekildedir:

- 1-Veysel Şatıroğlu (Âşık Veysel): 38 defa,
- 2-Ruhsâtî (Deliktaşlı): 36 defa,
- 3-Karacaoğlu: 35 defa,
- 4-Ömer (17. Yüzyıl): 32 defa,
- 5-Emrah (Erzurumlu): 31 defa,
- 6-Dertlî (Bolulu): 31 defa,
- 7-Köroğlu (16. Yüzyıl): 30 defa,
- 8-Seyrani (Everekli): 30 defa,
- 9-Kayıkçı Kul Mustafa (17. Yüzyıl): 29 defa,
- 10-Dadaloğlu (19. Yüzyıl): 29 defa,

Türk halk edebiyatı antolojileri üzerinde yaptığımız bu çalışmada az bilinen veya unutulmuş olan halk şâirlerine yer verilmiştir. Böylelikle edebiyat tarihimize yeni isimler ve eserler eklenmesi sağlanmıştır.

Tezimizde incelenen bütün antolojiler hakkında belli ölçütlere göre bilgi verilmiştir. Antolojiler içinde yer alan şâirlerin yaşamı ve bu şâirlerin antolojide yer alan şiirleri, halk şiirinin seyri açısından bilgi verici nitelikte olmuştur. Böylece yapılan bu tez, bundan sonra antolojiler ve halk şiiri ile ilgili yapılacak çalışmalarda, araştırmacılara saha taramalarında halk şiiri antolojilerinin içerikleri hakkında bilgi vermek adına kolaylık sağlayacaktır.

Bu çalışma, herhangi bir âşık/şâir hakkında çalışacak olanlar veya bir divan oluşturacak olanlar için ilk bakılacak eser konumundadır. Çünkü, antolojilerde adları unutulmuş nice halk şairinin şiiri bulunmaktadır.

KAYNAKLAR

- Alova, E. (2002). *Türk halk edebiyatı antolojisi*. İstanbul: Alfa Yayınları.
- Alptekin, A. B., Sakaoğlu, S. (2014). *Türk saz şiiri antolojisi (14.ve 21. yüzyıl arası)*. (3. Basım). Ankara: Akçağ Yayınları.
- Arısoy, M. S. (1995). *Türk halk şiiri antolojisi*. (2. Basım). Ankara: Bilgi Yayınları.
- Artun, E. (2001). *Âşıklık geleneği ve âşık edebiyatı*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Bakırcıoğlu, N. Z. (2007). *Halk şiirimiz*. İstanbul: Ötüken Neşriyat.
- Bayrı, M. H. (1937). *Halk şâirleri hakkında küçük notlar*. İstanbul: Burhaneddin Basımevi.
- Bayrı, M. H. (1956). *Halk şiiri xix. yüzyıl*. İstanbul: Varlık Yayınevi.
- Bayrı, M. H. (1957). *Halk şiiri xx. yüzyıl*. İstanbul: Varlık Yayınevi.
- Başgöz, İ. (1968). *İzahlı Türk halk edebiyatı antolojisi*. İstanbul: Ararat Yayınevi.
- Bezirci, A. (1993). *Türk halk şiiri, cilt 1, tarihçesi, kaynakları, şâirleri ve seçme şiirleri*. İstanbul: Say Yayınları.
- Bezirci, A. (1993). *Türk halk şiiri, cilt 2, tarihçesi, kaynakları, şâirleri ve seçme şiirleri*. İstanbul: Say Yayınları.
- Boratav, P. N., & Fıratlı, H. V. (2000). *İzahlı halk şiiri antolojisi*. İstanbul: Tarih Vakfı Yayınları.
- Canpolat, M. (1995). *Ömer bin mezid-mecmu'atü'n n-eza'ir (Metin-dizin-tıpkıbasım)*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Çelik, A. (2008). *Türk halk şiiri antolojisi*. İstanbul: Timaş Yayınları.
- Dergâh Yayınları (1977). *Türk dili ve edebiyatı ansiklopedisi devirler, isimler, eserler, terimler cilt 1*. İstanbul: Dergâh Yayınları.
- Dizdaroğlu, H. (1969) *Halk şiirinde türler*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Elçin, Ş. (1988). *Halk şiiri antolojisi*. Ankara: Kültür Ve Turizm Bakanlığı Yayınları.

- Elçin, Ş. (2001). *Halk edebiyatı araştırmaları*. Ankara: Akçağ Yayınevi.
- Eren, H. (1952). *Türk saz şâirleri hakkında araştırmalar I*. Ankara: Ankara Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Yayınları.
- Ergun, S. N. (1938). *Halk edebiyatı antolojisi*. İstanbul: Devlet Basımevi.
- Eyupoğlu, S., Kemal, Y. (1978). *Gökyüzü mavi kaldı. (Halk edebiyatından seçmeler)*. İstanbul: Cem Yayınevi.
- Güney, E. C. (1947). *Halk şiiri antolojisi*. İstanbul: Varlık Yayınları.
- Güneş, B. (1998). *Halk şiiri antolojisi*. (2. Basım). Ankara: İlke Kitapevi Yayınları.
- Güngör, Ş. (2013). *Türk halk şiirinden seçmeler*. İstanbul: Boğaziçi Yayınları.
- Halıcı, F. (1992). *Âşıklık geleneği ve günümüz halk şâirleri güldeste*. Ankara: Atatürk, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Kültür Merkezi Yayınları.
- Kabaklı, A. (2006). *Âşık edebiyatı*. İstanbul: Türk Edebiyatı Vakfı Yayınları.
- Kalkan, E. (1991). *Xx. yüzyıl Türk halk şâirleri antolojisi*. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.
- Karaalioğlu, K. S. (1983). *Ansiklopedik edebiyat sözlüğü*. İstanbul: İnkılâp ve Anka Kitapevleri.
- Karadeniz, B. (2002). *Artvinli halk şâirleri*. Ankara: AKYD Yayınları.
- Karagülle, F. (2006). *Türk edebiyatında antoloji*. Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi, 8(4), 383-404.
- Karakaş, T. (2007). *Ansiklopedik edebiyat terimleri sözlüğü*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Kaya, D. (2009). *Sivas halk şâirleri, cilt 1, 2, 3, 4, 5*. Sivas: Sivas İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü; Sivas İl Özel İdaresi Genel Sekreterliği.
- Köprülü, M. F. (2004). *Saz şâirleri ı,v*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Makal, T. K. (2002). *Türk halk şiiri*. (4. Basım). İstanbul: Toker Yayınları.
- Manya, İ. (1983). *Halk şiirinde ana sesi. (Kadın ozanlar antolojisi)*. İstanbul: İnanç Yayınları.

- Milli Eğitim Basımevi (1949). *İnönü ansiklopedisi, cilt 3*. Ankara: Milli Eğitim Basımevi.
- Mutluay, R. (1997). *Türk halk şiirleri antolojisi*. (2. Basım). İstanbul: Ad yayıncılık.
- Nabi, Y. (1968) *Başlangıcından bugüne Türk şiiri*. İstanbul: Varlık Yayınevi.
- Ortaç, Y. Z. (1933). *Halk edebiyatı antolojisi*. İstanbul: Kanaat Kütüphanesi.
- Ozankan, C. (1960). *Kırk halk şâiri hayatı ve eserleri*. İstanbul: İnkılâp Kitapevi.
- Özhan, M., Kırıcı, E., Özçörekçi, Z., Gözükbızıl, Ö. & Küren M. (1992). *Yaşayan halk ozanları antolojisi*. Ankara: Kültür Bakanlığı Halk Kültürlerini Araştırma ve Geliştirme Genel Müdürlüğü Yayınları.
- Özmen, İ. (1998). *Alevi bektaşî şiirleri antolojisi, cilt 2, 3, 4, 5*. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.
- Öztelli, C. (1955). *Halk şiiri xiv. ve xvii. yüzyıllar arası*. İstanbul: Varlık Yayınevi.
- Öztelli, C. (1955). *Halk şiiri xviii. yüzyıl*. İstanbul: Varlık Yayınları.
- Püsküllüoğlu, A. (1975). *Türk halk şiiri antolojisi*. Ankara: Bilgi Yayınevi.
- Püsküllüoğlu, A. (2004). *Türkçedeki yabancı sözcükler sözlüğü*. Ankara: Arkadaş Yayınevi.
- Sabah Yayınları. (1992). *Meydan larousse büyük lugat ve ansiklopedi, cilt 2*. İstanbul: Sabah Yayınları.
- Sakaoğlu, S. (1986). *Cönklerin kültür tarihimizdeki yeri*. Fırat Havzası Yazma Eserler Sempozyumu, Elazığ.
- Sakaoğlu, S., Alptekin, A. B. (2011). *Halk şiirinden seçmeler*. (2. Basım). Ankara: Akçağ Yayınları.
- Sever, M. (2013). *Türk halk şiiri*. Ankara: Ankara Üniversitesi Yayınları.
- Türk Dünyası Kültür Başkenti Ajansı. (2013). *Türk halk şiiri*. Eskişehir: Türk Dünyası Kültür Başkenti Ajansı.
- Yener, C. (1989). *Türk halk edebiyatı antolojisi*. (2. Basım). İstanbul: İnkılâp Kitapevi.
- Yıldırım, N. (2014). *Türk saz şâirleri antolojisi*. İstanbul: Etkileşim Yayınları.

ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı : Hakan TIKDEMİR

Doğum Yeri ve Yılı : Orhangazi-1991

Medeni Hali : Bekâr

Yabancı Dili : İngilizce

E-posta : hakan_tikdemir@hotmail.com

Eğitim Durumu

Lise : Orhangazi Çok Programlı Lisesi (Bursa-Orhangazi)

Lisans : Kırklareli Üniversitesi

Mesleki Deneyim

2015- Kırklareli Cumhuriyet Ortaokulu (Stajyer Türkçe Öğretmeni)

2016-2017 Bursa Orhangazi Eyüp Topçu Anadolu Lisesi (Edebiyat Öğretmeni)

2017-2018 Bursa Orhangazi Erenler Teknik ve Mesleki Lisesi (Edebiyat Öğretmeni)

